

ش

ش - حر (ش-Ş):

پیتی شازده‌یه‌می ئه‌لفبای فارسییه و به (شین) ده‌خوینریتته‌وه و به حه‌ساوی (ئه‌بجه‌د) به‌رانبه‌ر به ژماره (۳۰۰) سیسه‌ده.

ش - ضمیر (ش-Ş): مانای ئه‌وه ده‌گه‌یه‌نی و ده‌ک: کاغز = کاغه‌زی ئه‌و.

شائبه - ا.فا (شائیه - şa'ibe): خه‌وش، گومان، له‌وتاوی، گه‌رد.

شائق - ا.فا (شائیخ - şa'ix): نارده‌زوومه‌ند، که‌سیتک تاسه‌ی بکری.

شانک - ص.ع (شائیک - şaik): درکاوی، تیک ئالاو، درکار.

شاب - ص.ع (شاب - şab): گه‌نج، لاو، خورت.

شاباش - ا.فا (شاباش - şabaş): شاباش، پاره‌پولنی که له زه‌ماوه‌ندا به شایه‌ر بدری بیان به‌سه‌ریووکدا هه‌لبدری.

شابانک - ا.فا (شابانه‌ک - şabanek): جوژه رووه‌کیکه بز ده‌رمان به‌کاردی.

شابرغان - ا.فا (شابرغان - şaburxan): پولا.

شاپیزک - ا.فا (شاپیزه‌ک - şabîzek): جوژه رووه‌کیکه.

شاپکا - ا.فا (شاپکا - şapka): شه‌پقه، جوژه کلایکی قه‌راغداره..

شاپو - ا.فا (شاپو - şapû): شه‌پقه. شاپور -

ا.مر (شاپور - şapûr): شازده، کوری شا.

شاپورگان - ا.مر (شاپورگان - şapûrgan): پولا.

شات - ا.ع (شات - şat): مه‌ر، (به‌ک مه‌ر چ به‌ران بی‌وچ مه‌ر).

شاتل - ا.فا (شاتیل - şatil): جوژه دانه‌ویله‌به‌که بز ده‌رمان ده‌شیت.

شاتون - ا.فا (شاتون - şatûn): ده‌سکی پیستون.

شاخ - ا.فا (شاخ - şax): لقی دره‌خت، به‌ش، شاخ و قوچی هه‌ندی له‌ه‌یوانات.

شاخ - ا.فا (شاخ - şax): پیاله‌ی شه‌راو خوارده‌وه، جاران له‌شاخی گاو که‌رگه‌ده‌ن بیان عاج پیاله‌یان دروست ده‌کرد.

شاخابه - ا.مر (شاخابه - şaxabe): که‌نداو، رووبار، جوگه‌ی بچووک که له‌رووبار بیان ده‌ریا جیابیتته‌وه.

شاخ آهو - ا.مر (شاخی ئاهو - şaxi ahû): که‌وان، به‌لبندانی شتیک که وه‌ده‌ست هینانی مه‌حال بی.

شاخ بیشاخ - ص.مر (شاخ بیشاخ - şax

bişax): جوړاو جوړ، شه‌ره‌قوچ، پیکدا هه‌لشاخانی دوو که‌س.

شاد-بن - ا.مر(شاخ بون - saxbun): لقی درهخت.

شاخچه - ا(شاخ چه - saxçe): بوختان، شاخی بچووک، لقی بچووک.

شاخدار - ص.فا(شاخدار - saxdar): گیانله بهرانی شاخدار (بهران و گاو که له کیوی).

شاخ در آوردن - مص.ل(شاخ دهر نائفه ردهن - sax der averden): سهرسورمان، حهیرمان، شاخ دهرکردنی گیانله بهران.

شاخ زدن - مص.م(شاخ زدهن - sax zeden): لقی دهرکردنی درهخت، شه ره قوچکردن، قوچانی.

شاخسار - ا.مر(شاخسار - saxsar): ترویکی لقی و پوچی درهخت، لقی و پوچی.

شاخشانه - ا.مر.شاخ شانه - saxşane): ههره شه، شاخی گایان بهران و شان (ئهوزاری دره زده).

شاخص - ص.ا.ع(شاخیش - saxis): بهرز، پیای چاوگه وره ی چاو تیژ، سه عاتی هه تاوی، هه لئزاده و دیار.

شاخک - ا(شاخک - saxek): شاخی بچووک، لقی بچووک.

شاخل - ا(شاخول - saxul): جوژه دانه و تله به که له ماش دهچی و ده کوی به نان.

شاخ و بال - ا.مر(شاخ و بال - saxû bal): لقی و پوچی درهخت.

شاخ و برگ - ا.مر(شاخ و برگ - sax û berg): لقی و پوچی، شاخ و بال نان له قسه و باسان.

شاخور - ص(شاخقه - sax ver): شاخدار، پوچی لقی و پوچی.

شاخور - ا(شاخور - saxûr): شاخور، کوره ی گه وره، کوره ی خشت سوورکردنه وه.

شاخه - ا(شاخه - saxe): لقی درهخت، لقی جوگه و رووبار، دهسته.

شاخین - ص.ن(شاخین - saxîn): درهختی پوچی لقی و پوچی.

شاد - ص.شاد - sad): به که یف، بیخ هم، خو شحال، دلخوش، شاد.

شاداب - ص.مر(شاداب - şadab): تیرو، پاراو، تهرو تازه، ناودار.

شادان - ص(شادان - şadan): شادمان، دلخوش، خو شحال، به که یف، بیخ هم.

شادانج - ا(شادانهج - şadanec): شادانه.

شادباد - ا.مر(شادباد - şadbad): ناهه نگیکی کونی موسیقی تیرانییه.

شادباش - ا(شادباش - şadbaş): پیروزیایی، شاباش، (پارهدان به شایه رو چاوشان یان پاره هه لئان به سهر بووک و زاوادا).

شادبهر - ص.مر(شادبهر - şadbehr): خو شحال، سوودمه ند له خوشی دنیا، که سیتیک به شی له خوشی و شادی دنیا زوری.

شادخ - ص.ع(شادخ - şadix): مندال، لاو، وردیلله و ناسکو تهرو تازه.

شادخو - ص.مر(شادخو - şadxû): دلخوش، شادمان، به که یف و به ده ماخ.

شادخاب - ا.مر(شادخاب - şadxab): خهوی خوش، خهوی شیرین، شه کره خه و.

شادخوار - ص.فا(شادبخار - şadixar): شه رابخور، شاد، شادمان، خو شگوزهران، سوژانی، رووسی.

شادخه - ص.ا.ع(شادبخه - şadixe): سپیتی ته ویلی ته سپ، که گه بیبیتته سهر قه پوزی.

شادخی - ص.ن(شادبخی - şadixî): خه لکی شادخ (ناوی گوندیکی نزیکی به لخ) ه.

شادریان - ا(شادوریان - şadurban): سهراپه رده، خیتوتی گه وره.

شادروان - ا(شادورقان - şadurvan): سهراپه رده، دیوانی میرو سولتanan، فه رشی نه خشین و گرانبه ها، چادر.

شادروان - ص.مر(شادرهقان - şadrevan): ره حمه تی، خوالیخوشیبوو، وشه ی ریزه بو مردووان.

شاخ بن - ا.مر(شاخ بون - saxbun): لقی درهخت.

شاخچه - ا(شاخ چه - saxçe): بوختان، شاخی بچووک، لقی بچووک.

شاخدار - ص.فا(شاخدار - saxdar): گیانله بهرانی شاخدار (بهران و گاو که له کیوی).

شاخ در آوردن - مص.ل(شاخ دهر نائفه ردهن - sax der averden): سهرسورمان، حهیرمان، شاخ دهرکردنی گیانله بهران.

شاخ زدن - مص.م(شاخ زدهن - sax zeden): لقی دهرکردنی درهخت، شه ره قوچکردن، قوچانی.

شاخسار - ا.مر(شاخسار - saxsar): ترویکی لقی و پوچی درهخت، لقی و پوچی.

شاخشانه - ا.مر.شاخ شانه - saxşane): ههره شه، شاخی گایان بهران و شان (ئهوزاری دره زده).

شاخص - ص.ا.ع(شاخیش - saxis): بهرز، پیای چاوگه وره ی چاو تیژ، سه عاتی هه تاوی، هه لئزاده و دیار.

شاخک - ا(شاخک - saxek): شاخی بچووک، لقی بچووک.

شاخل - ا(شاخول - saxul): جوژه دانه و تله به که له ماش دهچی و ده کوی به نان.

شاخ و بال - ا.مر(شاخ و بال - saxû bal): لقی و پوچی درهخت.

شاخ و برگ - ا.مر(شاخ و برگ - sax û berg): لقی و پوچی، شاخ و بال نان له قسه و باسان.

شاخور - ص(شاخقه - sax ver): شاخدار، پوچی لقی و پوچی.

شاخور - ا(شاخور - saxûr): شاخور، کوره ی گه وره، کوره ی خشت سوورکردنه وه.

شاخه - ا(شاخه - saxe): لقی درهخت، لقی جوگه و رووبار، دهسته.

شاخین - ص.ن(شاخین - saxîn): درهختی پوچی لقی و پوچی.

- شادروان مروارید** - ا. مر (شادورقانی مورقارید - şadûrvani murvarîd): یه کیته له و سی تاوازی که بارهه داینابوو و بۆ خوسره و پهریزی لیده دا.
- شادروز** - ص. مر (شادروز - şadrûz): به خته وهر، به بهخت.
- شادزیستن** - مص. ل (شادزیستن - şadzîsten): به خووشی ژیان، خووشربینی، خووشگوزهرانی.
- شادکار** - ص. مر (شادکار - şadkar): شادمان، دلخووش، به که یف، بی خه م.
- شادکام** - ص. مر (شادکام - şadkam): کامه ران، دلخووش، شادمان.
- شادکامی** - ا. مص (شادکامی - şadkamî): کامه رانی.
- شادگونه** - ا. مر (شادگونه - şadgûne): دۆشهک، پشتی، جبه، عه با، گزرنی بیژ (تافره ت).
- شادمان** - ص (شادمان - şadman): دلخووش، خووشحال، شاد، شادمان.
- شادمانه** - ص (شادمانه - şadmane): ناههنگی خووشی و شادی.
- شادمند** - ص. مر (شادمند - şadmend): دلخووش، به که یف و به ده ماخ.
- شادناک** - ص. مر (شادناک - şadnak): خووشحال، پیچه وانه ی خه مناک.
- شادنچ** - ا (شاده نه ج - şadenec): به ردیکی نیسک ئاسایه، جار ان بۆ مالیجه ی چاویه شه به کار دههات.
- شادنه** - ا (شاده نه - şadene): جوژه به ردیکی نیسک ئاسایه ..
- شادوان** - ا (شادوقان - şaduvan): سه راپه رده، دیوانی میرو پاشایان.
- شادورد** - ا (شادقه رد - şadverd): خه رمانه ی مانگ، ته ختی پاشایه تی، ناوی ناههنگیکی مۆسقیایه.
- شادیانه** - ق. ص (شادیانه - şadyane): مزگینی، ناههنگ و که یفی شادی.
- شادیچه** - ا (شادیچه - şadîçe): ته ختی نووستن، لیفه، جبه، بالاپوش.
- شادی فزا** - ص. فا (شادی فزا - şadî feza): شادیزا، زیادکه ری شادی.
- شادی گرای** - ص. فا (شادی گرای - şadî giray): شادیگتیر، نه هلی که یف و شادی.
- شادی گستر** - ص. فا (شادی گستر - şadî guster): مایه ی که یف و خووشی.
- شادی مرگ** - ا. ص (شادی مرگ - şadî merg): شامه رگ، مردن له خووشیا.
- شاذ** - ص. ع (شاز - şaz): ده گمه ن، تاقانه، نایاب، ریزه پهر.
- شار** - ا (شار - şar): شار، بینای به رز، ریگه ی به رین، شارپگه.
- شار** - ا (شار - şar): شال، قوماشیکی زۆر ناسک و رهنگینه که زیاتر ژنان ده یکه نه جلویه رگ.
- شار** - ا (شار - şar): بالنده یه کی ره شه وه کو تووتی قسان ده کات.
- شار** - ا (شار - şar): ناوی کۆنی پاشایانی گورجستان بووه.
- شارب** - ا. فا. ع (شارب - şarib): شه رابخۆر، مه یخۆر، بخۆره وه.
- شارب** - ا. ع (شارب - şarib): سمیل.
- شاربن** - ا. فر (شاربون - şarbun): نه خووشبیه کی حه یواناته.
- شاربین** - ا (شاربین - şarbîn): جوژه دره ختیکه له جوژی سنۆیه ریان سه رو.
- شارح** - ا. فا. ع (شاریه - şarih): شه رحکار، شرۆقه کار، راقه که ر.
- شارد** - ا. فا. ع (شارید - şarid): رهقی، یاخی، لاسار، هه لاتوو، سه رکیش.
- شارده** - ا. فا. ع (شاریده - şaride): رهقی، یاخی، سه رکیش (بۆمی).

شاریدن - مص.ل (شاریدن - şarîden): رزانی
 ناو له سه‌رهوه بۆ خوارئ.

شاس - ص.ع (شاسس - şass): لاواز، وشک،
 به‌دخوو، به‌د ته‌بیعه‌ت.

شاسپرم - ا (شاسپه‌رم - şasperem): ریحانه.

شاست - ا (شاست - şast): که‌وده‌ن، گه‌وج،
 چپ‌رگ، میسه‌سی، چرک.

شاسع - ص.ع (شاسیع - şasi): دوور، دووره
 ولات.

شاسعه - ص.ع (ساسیئه - şasi'e): دوور،
 دووره ولات، (بۆمئ).

شاسی - ا.فر (شاسی - şasî): چوارچیتوه،
 به‌ده‌ن، شاسی ئوتومبیل.

شاش - ا (شاش - şaş): میز، پیتشاو.

شاش - ا.ع (شاش - şaş): شاش، جزوه
 شه‌ده‌یه‌کی ئالدوزیبه له‌سه‌ر ده‌کرئ.

شاش بند - ا.مر (شاش بند - şaş bend):
 نه‌خۆشی میزگیران.

شاشدان - ا.مر (شاشدان - şaşdan): میزئدان،
 موسئدان، ته‌نه‌که‌یه‌ک یان قاپچ که میزی تی
 بکرئ.

شاشدن - مص.ل (شاشیدن - şaşiden):
 میزتن، میزکردن.

شاش زدن - مص.ل (شاشزده‌ن - şaşzedden):
 پیتدامیزتن.

شاشک - ا (شاشه‌ک - şaşek): ره‌بابه،
 ئامپرتیکی موسیقایه، سوتسکه.

شاشنگ - ا (شاشه‌نگ - şaşeng): سوتسکه.

شاشو - ص (شاشو - şaşû): میزن، منالیک به
 خۆیدا بمیژئ، که‌سیتک له‌خه‌ودا میز به‌خۆدا بکات.

شاشه - ا (شاشه - şaşe): میز.

شاشی - ص.ن (شاشی - şaşî): خه‌لکی شاش
 (که‌ ناوی کۆنی شاری تاشقه‌ند بوو).

شاشیدن - مص.ل (شاشیدن - şaşîden):
 میزتن، رزان و رۆبیشتنی ناو.

شارژ - ا.فر (شارژ - şarj): بار، چارچ، پایه،
 وزه‌ی پاتری، پله‌وپایه.

شارژدافیر - ا.فر (شارژدافیر - şarjdafir):
 کاردار، ماموری سیاسی، جیگری وه‌زیر.

شارسان - ا (شارسان - şarsan): شارستان.

شارستان - ا (شاریستان - şaristan):
 شارستان، باژئیر.

شارشک - ا (شاره‌شک - şareşk): ره‌بابه،
 ئامپرتیکی موسیقایه.

شارع - ا.ف.ع (شاریع - şari): شه‌رعکار،
 ریتوئین، خودان شه‌رع، په‌یداکه‌ری ریتی ئاین.

شارع - ا.ع (شاریع - şari): شه‌قام، خیابان،
 ریگه، جاده.

شارف - ص.ع (شاریف - şarîf): کۆن (شه‌رابی
 کۆن)، که‌سیتک چی وای نه‌مابیی بۆ پایه‌ی
 شه‌ریفی.

شارفه - ص.ع (شاریفه - şarife): وشتری
 میچکه‌ی پیرو له‌رو لاواز، ئامانی شه‌رابی وه‌کو
 گۆزه‌و کویه‌و خه‌مری.

شارق - ا.ف.ع (شاریع - şarîx): هه‌تاو،
 پرشنگذار، تابان.

شارک - ا (شاره‌ک - şarek): بالنده‌یه‌کی ره‌شه
 وه‌کو تووتی قسه‌ ده‌کات.

شارلاتان - ص.فر (شارلاتان - şarlatan):
 فیتلباز، بیبار، لاتنی شاران، شه‌لاتی.

شارمار - ا.مر (شارمار - şarmar): شمار،
 ماری گه‌وره، هه‌زیا، نه‌ژدیها.

شارو - ا (شاروو - şarû): جوژه‌ بالنده‌یه‌کی
 ره‌شه وه‌کو تووتی قسه‌ ده‌کات.

شاروان - ا (شارقان - şarvan): سه‌راپه‌رده،
 دیوانی میرو سولتاناان، چادر.

شاره - ا (شاره - şare): سه‌روه‌ستتکی گه‌وره‌یه
 که‌ پیاوانی هیندی له‌سه‌ری ده‌که‌ن، چارشیتوئیکی
 ته‌نکه‌ ژنانی هندی به‌کاری دپنن.

شاره - ا.ع (شاره - şare): که‌لوپه‌ل، جلوه‌رگ،
 جوانی و جه‌مال.

شافی - ا.ف.ع. (شافی - şafi): شیفا به خش، دهرمانی که نه خووش پیتی چاک بیسته وه، بنج بر (وهلامی بیچ چهندو چون)..

شافیدن - مص.ل. (شافیدن - şafiden): که وتن، خزین.

شاق - ص.ع. (شاغ - sax): دژوار، نه سستم، قورس، زهحمت، کاری سهخت و دژوار.

شاقول - ا.ع. (شاغول - şaxûl): شاقول، شاول.

شاقه - ص.ع. (شاغغه - şaxxe): کاری قورس و زهحمت، دژوار، سهخت.

شاک - ا.شاک - şak): سابرین، تهگه، نیری.

شاک - ا.ع. (شاک - şak): به گومان، گومانکار، گوماندار.

شاکار - ا.شاکار - şakar): بیگار، سوخره، کاری خوری.

شاکر - ا.ف.ع. (شاکیر - şakir): سوپاسگوزار، شوکرانه بژیر.

شاکیری - ا.ع. (شاکیری - şakirî): کریگرته، خولام، نۆکه ر.

شاکله - ا.ع. (شاکیلله - şakile): شیوه و روخسار، ریچکه و ریپاز، نیاز، پیویستی، لا، خالیگه.

شاکله - ا.شاکیلله - şakile): تووی فهرهنگی.

شاکمند - ا.شاکمند - şakmend): لباد.

شاکمی - ا.ف.ع. (شاکمی - şakî): دهم به گله بی، قهره شکات، زار به سکالا.

شاگرد - ا.ص. (شاگرد - şagird): قوتابی.

شاگردانگی - ا.مر. (شاگردانگی - şagir danegî): شاگردانه، پاردهیک که کریار به ناوی به خشیش بیدات به شاگردی دوکان.

شاگردانه - ق.ص. (شاگردانه - şagirdane): شاگردانه، وهکو شاگردان، شاگردان ناسا.

شال - ا.شال - şal): شال، جۆره کوتالیگه، پشتین، شاشک.

شاشیه - ا.ع. (شاشیه - şaşiye): جۆره تهربووشیکه که له میسرو هه ندئ ولاتی دیدا له سهر ده کری.

شاطر - ص.ع. (شاطر - şatir): شاطر، نانهوا، نان پیوه دهر، چالاک، زیرهک، سهر قافلله ی کاروانی پاشایان.

شاطی - ا.ع. (شاتی - şatî): رهخ، قهراخ، که ناری روویارو دهریا.

شاع - ص.ع. (شاع - şa'): ئاشکرا، پهراگه نده، هاوبه ش.

شاعر - ا.ف.ع. (شائیر - şa'ir): ههستیار، هه لبه ستوان، هۆزانتان، شاعیر.

شاعرانه - ق.ص. (شائیرانه - şa'irane): شاعیرانه، شاعیر ناسا.

شاعره - ا.فا. (شائیره - şa'ire): ههستیار، هه لبه ستوان (بۆمی).

شاعی - ا.ص.ع. (شائی - şa'î): دوور، به شی هاوبه ش.

شاغل - ا.ف.ع. (شاغیل - şaxil): کار و پیشه یه که مرؤف مرؤل بکات، مرؤلکار، سه رقانکار.

شاغول - ا.ع. (شاغول - şaxûl): شاول، نهوزاریکه بو تاقیکردنه وهی خواری و راستی دیوارو پایه به کاردئ.

شاغوله - ا.شاغوله - şaxûle): گولینگ و ریشوی شاشک و شه ده.

شاف - ا.شاف - şaf): شاف.

شافع - ا.ف.ع. (شافیع - şafi'): تکاکار، شه فاعه تکار.

شافی - ص.ن.ع. (شافیعی - şafi'î): یه کیکه له چوار مهزه به که ی نه هلی سوننه ت و دهرتیه پال نه بو عه بدوللا محمه دی کوری ئیدریس که یه کیکه له ئیمامانی نه هلی سوننه ت.

شافیعه - ا.ص.ع. (شافیعییه - şafi'îye): مهزه بی شافیعی.

شافه - ا.شافه - şafe): شاف.

شامپو - ا.فر (شامپو - şampû): شامپوی قش شتن.

شامپیون - ص.فر (شامپیون - şampîyûn): قاره‌مان، پالنه‌وان، براوه‌ی پیشبرکن، زیره‌قان.

شامخ - ص.ع (شامیخ - şamix): به‌رز، بلند، لووتبه‌رز، خو‌په‌سه‌ند، روح زل، به‌ده‌عیبه.

شامخه - ص.ع (شامیخه - şamixe): به‌رز، بلند، روحزل، (بو‌مئ).

شامگاه - ا.مر (شامگاه - şamgah): ئیواره وه‌خته، مه‌غریب.

شامگاهان - ا.مر (شامگاهان - şamgahan): ئیواران، مه‌غریبان.

شامل - ا.فا.ع (شامیل - şamil): همه‌گیر، به همه‌مو که‌سیکر اگه‌یین.

شامه - ا.ع (شامه - şamme): هه‌ستی بو‌نکردن (که‌پوو).

شامه - ا (شامه - şame): له‌چک، سه‌ریوشی ژنان، په‌رده‌ی ناسک وه‌کو په‌رده‌ی دل.

شامی - ص.ن (شامی - şamî): خه‌لکی شام (ولاتی سوریا).

شامی - ا (شامی - şamî): کوبه‌ی شام، جو‌ره خواردنیکه.

شامیانه - ا (شامیانه - şamiyane): سه‌راپه‌رده، سابات، چه‌تر.

شان - ض (شان - şan): نه‌وان.

شان - ا (شان - şan): شان و شه‌وکته، ریزو حورمه‌ت.

شان - ا (شان - şan): شان‌ه‌ی می‌ش هه‌نگ، پلووره هه‌نگ.

شانتاژ - ا.فر (شانتاژ - şantaj): فروفیل، حیل‌ه وه‌واله، بیده‌نگ کردنی که‌سیک به‌وه‌ی هه‌ره‌شه‌ی ناشکراکردنی نه‌ینیه‌کانی لیبکری.

شانندن - مص.م (شانندن - şanden): شپکردن، شان‌کردنی قش.

شالده - ا (شالوده - şalude): بناغه، بناغه‌ی دیوار و ته‌لاران، هیم، بنه‌رته.

شال سنجد - ا (شال سینجه‌د - şal sined): زه‌یتونی تال.

شالم - ا.ع (شاله‌م - şalem): گه‌فی کی‌وی، دانی جو‌ره گیایه‌که له جو‌باریکتره‌و تامی زور تاله.

شالنگ - ا (شاله‌نگ - şaleng): رایه‌خی که له ژیر فهرش و رایه‌ختین دیبه‌وه رایخری.

شالنگی - ا.ص (شاله‌نگی - şalengî): موتاب، که‌سیک که موو بو‌ختیوت و نه‌و شتانه برتسی.

شالوده - ا (شالوده - şalûde): بناغه، بناخه، هیم، بنه‌رته، نه‌خشه، پلوت.

شالهنگ - ا (شاله‌نگ - şal heng): بارمته، سه‌رکیش، لاسارو بزئو، فیل و ده‌وو ناژاوه.

شالی - ا (شالی - şalî): چه‌لتووک، برنجی که‌نه‌کراو.

شالی پایه - ا.مر (شالی پایه - şalî paye): مه‌ره‌زه.

شالی زار - ا.مر (شالی زار - şalî zar): مه‌ره‌زه، کی‌لگه‌ی برنج.

شالی کار - ا.ص (شالی کار - şalî kar): مه‌ره‌زه‌وان، که‌سیک که برنج بچیتی.

شام - ا (شام - şam): هه‌وه‌لی شه‌و، سه‌ره‌تای شه‌و که دنیا تازه تاریک ده‌بی، خواردنی ئیواره، ژهمی ئیواران.

شاماخ - ا (شاماخ - şamax): جو‌ره هه‌رزنیکه.

شاماخ - ا (شاماخ - şamax): به‌رکوشه، سوخمه‌ی مه‌مک، مه‌مکدان، مه‌مک لغ.

شاماک - ا (شاماک - şamak): سوخمه، مه‌مکدان، به‌رکوشه، به‌ره‌لبینه.

شامپانی - ا.فر (شامپانی - şampanî): جو‌ره شه‌راییکه که له باشترین جو‌ری تری دروستی ده‌کن، شامپانی.

- شانندن** - مص.م (شانندن - şanden):
دانیشانندن.
- شانزده** - ا (شانزده - şanzde): ژماره شانزده (۱۶).
- شانس** - ا.فر (شانس - şans): بهخت، یه‌غبال، تالچ، شانس.
- شانک** - ا (شانک - şanek): زیقه‌تۆره، چیکلدانه، سیقلدانه.
- شانکر** - ا.فر (شانکر - şankr): ناگره، زامی سیفلیس.
- شانه** - ا (شانه - şane): شان.
- شانه** - ا (شانه - şane): شی، شانیه قش داهیتان.
- شانه** - ا (شانه - şane): شانیه مییش هه‌نگ، پلۆوره هه‌نگ.
- شانه‌بین** - ا.ص (شانه‌بین - şanebîn): فالگره‌وه، فالچی.
- شانه‌سر** - ا.مر (شانه‌سر - şane ser): جۆره بالنده‌په‌که، شانسه‌سر، په‌پوسلیمانی.
- شانه‌گر** - ا.ص (شانه‌گر - şaneger): شانسه‌ساز، که‌سی شانیه دروست بکات.
- شانی** - ا (شانی - şanî): جۆره دراویکی کۆنه له خۆراساندا باو بووه.
- شانیدن** - مص.م (شانیده - şanîden): دانیشانندن.
- شاه** - ا.ص (شاه - şah): گه‌وره، پاشا، سولتان، فه‌ره‌مانره‌وا.
- شاه اسپرغم** - ا.مر (شاه ئیسپه‌رغم - şah isperxem): ره‌شه ریخانه.
- شاه اسپرم** - ا.مر (شاه ئیسپه‌ره‌م - şah isperem): ریخانه.
- شاه افسر** - ا.مر (شاه ئه‌فسه‌ر - şah efser): گوله‌تاج، جۆره رووه‌کیتکه.
- شاهانجم** - ا.مر (شاهی ئه‌نجوم - şahî encum): خۆر، هه‌تاو، شاهه‌ستیره.
- شاه انجیر** - ا.مر (شاه ئه‌نجیر - şah encîr): شاهه‌نجیر، هه‌نجیری زۆر چاک، هه‌نجیری وه‌زیری.
- شاهانه** - ق.ص (شاهانه - şahane): شاهانه، وه‌کو پاشایان، شائاسا.
- شاهانی** - ا (شاهانی - şahânî): شاهانی، جۆره ترتیبه‌که.
- شاهباز** - ا.مر (شاهباز - şahbaz): شاباز، بازی سپی.
- شاهبال** - ا.مر (شاهبال - şahbal): شاپه‌ر، گه‌وره‌ترین په‌ری بالئی بالنده.
- شاهبالا** - ا.مر (شاه بالا - şah bala): برا زاوا.
- شاهبانک** - ا (شاهبانک - şahbanek): جۆره رووه‌کیتکه.
- شاه بلوط** - ا.مر (شاه به‌لوت - şahbelût): جۆره دره‌ختیکه، شابه‌روو.
- شاه بندر** - ا.ص (شاه به‌نده‌ر - şahbender): به‌نده‌ری گه‌وره، سه‌رۆک بازرگانان، باجگر.
- شاهبو** - ا.مر (شاهبو - şahbû): شابۆن، بۆنی عه‌نیه‌ر، مسک.
- شاه بیت** - ا.مر (شاه به‌یت - şah beyt): شابه‌یت، به‌یتی که له هه‌موو به‌یته‌کانی غه‌زه‌ل یان قه‌سیده باشترو ره‌وانتر بی.
- شاهپر** - ا.مر (شاهپه‌ر - şahper): شاپه‌ر، شابالی مه‌ل.
- شاهپرهم** - ا (شاه په‌ره‌م - şahperem): ره‌شه ریخانه.
- شاه پسند** - ا.مر (شاه په‌سه‌ند - şah pe-send): شاپه‌سن، جۆره گولئیکی جوانه و ره‌نگی زۆری هه‌س.
- شاهپور** - ا.مر (شاهپوور - şahpûr): کوری شا، سازاده.
- شاه تره** - ا.مر (شاه تهره - şah tere): شاته‌ره، جۆره رووه‌کیتکه بۆ ده‌رمان ده‌کار ده‌برئ.
- شاهتوت** - ا.مر (شاه توت - şah tût): شاتوو، جۆره دره‌ختیکه، گاتوو، تووه سووره.

- شاه تیر** - ا.مر (شاه تیر - šahâtîr): کاریته، دیرهک، شاتیر.
- شاهجان** - ص.ن (شاهجانی - šahcanî): له قه بیگه له زهمانی سه نجه ریاشای سه لجوقیدا به شاری (مهرو) دراوه.
- شاه چینی** - ا.مر (شاه چینی - šah çînî): شیله گیایه که له چین دهروئ و یو درمان به کار دی.
- شاهد** - ا.ف.ع (شاهید - šahid): شایهت، گه واهیچی، ماشوق، دلبر، دلدار.
- شاه دارو** - ا.ص (شاه داروو - šahdarû): شهراب، شادهرمان، باشتترین درمان.
- شاه داماد** - ا.ص (شاه داماد - šah damad): زاوا، تازه زاوا.
- شاهدانه** - ا.مر (شاه دانه - šah dane): شادانه، جوړه گیایه که.
- شاهد باز** - ص.فا (شاهید باز - šahid baz): جوان باز، (له گه ل کور یان ژندا)، هه تیویاز، ژن باز.
- شاهد پرست** - ص.فا (شاهید پهرست - šahid perest): دلبر پهرست.
- شاهدخت** - ا.مر (شاهدوخت - šahduxt): کیزی شا، شازاده خانم.
- شاه درخت** - ا.مر (شاه دیرهخت - šah dirext): دهختی سنویه.
- شاهدوش** - ص.مر (شاهیدقهش - šahid veş): جوان.
- شاهده** - ا.فا (شاهیده - šahide): جوان، دلبر.
- شاهراه** - ا.مر (شاهراه - šahrah): شاری، جاده، شه قامه ری.
- شاه رش** - ا.مر (شاه رهش - šahreş): پیوانه که به دریتی ههردوو بال.
- شاهرگ** - ا.مر (شاهرگ - šahreg): شادهمار، ده ماری مل.
- شاهرود** - ا.مر (شاهروود - šahrûd): رووباری
- گه وره، جوړه سازتیکه.
- شاهزاده** - ا.مر (شاهزاده - šahzade): شازاده، فهرزندی شا، کوری پاشا.
- شاه زنگ** - ا.مر (شاهی زنگ - šahi zeng): تاریکی شهو، شهو، شهو ده زنگ.
- شاه زیره** - ا.مر (شاه زیره - šah zîre): شازیره، زیره، (جوړه گیایه که).
- شاه سپرغم** - ا.مر (شاه سپهرغم - sha siperxem): ریحانه.
- شاه سپرم** - ا. (شاه سپهرم - šah siperem): ریحانه.
- شاه سوار** - ص.مر (شاه سفار - šah sevar): سوارچاک، سوارخاس.
- شاهسون** - ا.خ (شاه سهفن - šah seven): گاردی تاییه تی شاعه باس، ناوی عیلتیکی گه وره تییرانه.
- شاه فش** - ص (شاه فهش - šah feş): شائاسا، وهکوشا.
- شاه فتر** - ا.مر (شاه فنهتر - šah fener): شاسپرینگ، ده بلی توتومبیل.
- شاهق** - ص.ع (شاهیغ - šahix): بهرز، بلند.
- شاهقه** - ص.ع (شاهیغه - šahixe): بهرز، بلند، شاخی بهرز.
- شاهکار** - ص.مر (شاهکار - šahkar): شاکار، کاری گه وره و پر هونه.
- شاهگان** - ص (شاهگان - šahgan): شاهانه، پاشایانه.
- شاه مات** - ا.مر (شاه مات - šah mat): کش مات (له گه موی شه تره نچدا).
- شاه ماهی** - ا.مر (شاه ماهی - šahmatî): جوړه ماسیبه کی بچو وکی ده ریایه.
- شاهنامه** - ا.مر (شاهنامه - šahname): کومه له کتیبیک بهو ناوه هه ن که سه ربورو سه رگوزه شته ی پاشایانی تییرانی به پخشان یان هونراوه تو مارکردوو و شانامه که ی فیردهوسی که بریتیه له شهست هزار بهیت، یه کتیکه له و

شانامانهو له خانهای داستانه هره به ناوبانگه کانی دنیا داده نری.

شاهنای - امر (شاهنای - şahnay): زورنا، زرنا.

شاهندن - مص. ل (شاهه نندن - şahenden): پارتیزکردن له خراپه و که چره وی.

شاهنده - ص. فا (شاهه ننده - şahende): چاکه کار، دروستکار.

شاهنشاه - ا. ص (شاهه نشاه - şahenşah): شای شاهان، پاشای گه وره.

شاه نشین - ا. مر (شاه نشین - şah nişîn): شانشین، شوینی دانیشتنی شا، کورسی پاشایه تی.

شاهوار - ص (شاهوار - şahvar): شایسته ی شا، شتی چاک و گرانبه ها.

شاهورد - ا (شاه قهرد - şah verd): خهرمانه، خهرمانه ی مانگ.

شاهوش - ص (شاه قهش - şahveş): شاتاسا، وه کوشا.

شاهول - ا (شاهول - şahûl): شاوول، شاقولی به نا.

شاهی - ا. مص (شاهی - şahî): پاشایه تی، فهرمانپه وایه تی.

شاهی - ا (شاهی - şahî): جوړه دراویکی ئیرانییه.

شاهی - ا (شاهی - şahî): تهره تیزه، جوړه سه وزه به که.

شاهیدن - مص. ل (شاهیدن - şahîden): پاشایه تی کردن، سه روه ری کردن، خواناسی.

شاهیده - ا. فا (شاهیده - şahîde): چاکه کار، دروستکار، پارتیزکار له خهراپه.

شاهین - ا (شاهین - şahîn): شه هین، جوړه بازیکه.

شاهین - ا (شاهین - şahîn): شایه ن، زمانه ی تهرازوو.

شایان - ص (شایان - şayan): شایان، لایه ق،

شایسته، هه ژ.

شایستن - مص. ل (شایسته ن - şayisten): شایسته بوون، لایه ق بوون، هه ژ بوون.

شایع - ص. ع (شایه - şayî): قاو، بلاو، ناشکرا، بانگه شه، ده نگۆ.

شایعه - ا. ع (شایه - şayî'e): ده نگۆ، گوتگوتک، قومی قومی، بانگه شه، هه والی بلاو هبوو (راست یان درۆ)، مقۆ مقۆ.

شایگان - ص (شایگان - şaygan): شایسته، لایه ق، هه ژ، هه ر شتتیکه چاک و گرانبه ها، بیتگار.

شایگان - ا (شایگان - şaygan): جوړه قافیه و سه روایه کی شیعریه.

شایورد - ا (شای قهرد - şayverd): خهرمانه، خهرمانه ی مانگ.

شاییدن - مص. ل (شاییدن - şayîden): شایسته بوون، هه ژ بوون.

شامت - مص. ع (شه تامه ت - şe'amet): شوومی، به دبه ختی، نه گبه تی، به دپومی.

شان - ا. ع (شه ئن - şe'n): کاروبار، کاری گه وره، پله وپایه، شان و شکۆ.

شئون - ا. ع (شوئن - şu'ûn): کاروباران.

شپ - ا (شپ - şeb): شه و، له روژتاواوه تا روژته لات.

شپ - ا. ع (شپ - şebb): زاخ.

شباب - مص. م (شه باب - şebab): جه وان بوون، له بالق بوونه وه تا سی سالی، هه وه لی هه ر شتتیک.

شباب - ا. ع (شه باب - şebab): لاوان، گه نجان، جه وانان، خورتان.

شباب - ا (شباب - şibab): جوړه رووه کپیکه.

شبابیر - ا. ع (شه بابیر - şebabîr): شه بیپوران.

شباروز - ا. مر (شه بارووز - şebarûz): شه و روژ، هه میسه، به رده وام.

شباشب - ق (شه باشب - şebaşeb): شه وانه، شه واوشه و، له شه ودا.

تاقکه ره.

شباط - ا.ع (شوبات - şubat): مانگی شوبات (۲).

شب افروز - ص.فا (شهب ئه فروز - şeb efrûz): هه ر شتیک له شه ودا بدره وشیتته وه، مانگ، گوله ئه ستیره.

شباک - ا.ع (شيباک - şibak): تۆر، کۆمه له ده زگایه کی هاو په یوه ستو هاو شتیه له کاردا.

شبال - ا.ع (شيبال - şibal): بیچووه شیران.

شبالنگ - ا.ع (شه باله نگ - şebaleng): نیچیر.

شبان - ا.ع (شهبان - şeban): شهوان.

شبان - ا.ص (شهبان - şeban): شوان، شوانکاره، شقان.

شبان - ا.ع (شوبان - şubban): لاوان، گه نجان، نه وچه وانان.

شعب انبوی - ا.مر (شهب ئه نبوی - şeb enbûy): شه و بو (گیایه کی بۆن خو شه).

شب اندر روز - ق (شهب ئه ندره روز - şeb ender rûz): شه و و رۆژ، ۲۴ سه عات.

شبانروز - ا.مر (شهبانروز - şebanrûz): شه و و رۆژ.

شبان فریب - ا.مر (شهبان فه ریب - şeban ferîb): بالنده په که، شوان هه له خه له تینه.

شبانگاه - ا.مر.ق (شهبانگاه - şebangah): کاتی شه و ئ، شوتنی شه و ی چوار پی و په زان.

شبانگاه - ا.مر (شهبانگاه - şebangah): شوتنی شه وانه ی په ز.

شبانه - ص.ن (شهبانه - şebane): شه وانه، شه و مه نه، جلی شه و، شیو، شه رابج له شه و ا بخوریتته وه.

شبانه - ا.ص (شهبانه - şebane): شوانکاره، شوان، په زه وان.

شبانه روز - ا.مر (شهبانه روز - şebane rûz): شه و و رۆژ، ۲۴ سه عات، هه می شه.

شباویز - ا.مر (شه باویز - şebavîz): تاق

تاقکه ره.

شبا هت - ا.مص (شه باهت - şebahet): لیکچوون، پیک شوبهان.

شبا هنگ - ا.مر (شه باهنگ - şebaheng): بولبول، ئه ستیره ی به یانی، ئه ستیره ی کاروان کۆزه، ددانی ماشوقه، ته ویله ی ولاخان.

شبا هنگام - ا.مر (شه باهنگام - şebahengam): کاتی شه وان.

شب باره - ص.مر (شهب باره - şeb bare): ناشقه شه و، ژنی سۆزانی و خراب.

شب بازه - ا.مر (شهب بازه - şeb baze): شه مشه مه کویره.

شب بازی - ا.مر (شهب بازی - şeb bazî): فرو قیل، نیره نگ و سبحر بازی، بوو که له بازی.

شب برات - ا.مر (شهبی به رات - şebi berat): شه و ی به رات، شه و ی پازده ی مانگی شه عبان.

شب بو - ا.مر (شهب بوو - şeb bû): گولی شه و بو.

شب پره - ا.مر (شهب پهره - şeb pere): شه مشه مه کویره.

شب پوش - ا.مر (شهب پوش - şeb pûş): لیتفه، جلی شه و، چه رچه ف، له چکیت که شه وان له سه ر بکری.

شب پوی - ص.فا (شهب پوی - şeb pûy): شه و رۆ.

شب پیمما - ص.فا (شهب په یما - şeb pey-ma): که سیتک شه و په و ی بکات، شه و نخوونی و بیقه راری، عاشقی ناکام و بیقه رار.

شبت - ا.ع (شيبت - şibt): دالان، راره و ی سه رگیراو.

شبت - ا.ع (شيبیت - şibit): شویت، (رووه ک).

شب تاب - ص.فا (شهب تاب - şebtab): هه ر شتی به شه و بدره وشیتته وه، مانگ، گوله ئه ستیره.

شب تاز - ا.مص (شهب تاز - şeb taz): شه به بخون، شه و په لامار.

تاقکه ره.

شباط - ا.ع (شوبات - şubat): مانگی شوبات (۲).

شب افروز - ص.فا (شهب ئه فروز - şeb efrûz): هه ر شتیک له شه ودا بدره وشیتته وه، مانگ، گوله ئه ستیره.

شباک - ا.ع (شيباک - şibak): تۆر، کۆمه له ده زگایه کی هاو په یوه ستو هاو شتیه له کاردا.

شبال - ا.ع (شيبال - şibal): بیچووه شیران.

شبالنگ - ا.ع (شه باله نگ - şebaleng): نیچیر.

شبان - ا.ع (شهبان - şeban): شهوان.

شبان - ا.ص (شهبان - şeban): شوان، شوانکاره، شقان.

شبان - ا.ع (شوبان - şubban): لاوان، گه نجان، نه وچه وانان.

شعب انبوی - ا.مر (شهب ئه نبوی - şeb enbûy): شه و بو (گیایه کی بۆن خو شه).

شب اندر روز - ق (شهب ئه ندره روز - şeb ender rûz): شه و و رۆژ، ۲۴ سه عات.

شبانروز - ا.مر (شهبانروز - şebanrûz): شه و و رۆژ.

شبان فریب - ا.مر (شهبان فه ریب - şeban ferîb): بالنده په که، شوان هه له خه له تینه.

شبانگاه - ا.مر.ق (شهبانگاه - şebangah): کاتی شه و ئ، شوتنی شه و ی چوار پی و په زان.

شبانگاه - ا.مر (شهبانگاه - şebangah): شوتنی شه وانه ی په ز.

شبانه - ص.ن (شهبانه - şebane): شه وانه، شه و مه نه، جلی شه و، شیو، شه رابج له شه و ا بخوریتته وه.

شبانه - ا.ص (شهبانه - şebane): شوانکاره، شوان، په زه وان.

شبانه روز - ا.مر (شهبانه روز - şebane rûz): شه و و رۆژ، ۲۴ سه عات، هه می شه.

شباویز - ا.مر (شه باویز - şebavîz): تاق

شبر - ا.ع (شهبهر - şebber): ناوی چه زرتی
حه سهن و حوسه یین که هندی جار پیغه مبه ر
(د.خ) وای ناو دهبردن.

شبراق - ا.ع (شبراق - şibrax): جلی شرو
دراو، سیپال، شپرتو.

شبرم - ا.ع (شبرم - şibrem): جوړه رووه کیچی
کیویبه.

شبرنگ - ص.مر (شهب رنگ - şebreng):
تاریک، رهش، ئه سپی رهش، گولیکی رهشه،
بهردیکی رهشه.

شبرو - ص.فا (شهب رهو - şebrew): شه وره و،
شه ویتدار، خواناس، حهس حهس، شه وگر،
داروغه، دز، ریگر، جهرده.

شب زنده دار - ص.فا (شهب زنده دار - şeb
zindedar): شه ویتدار، که سیک به شه و
نه خه وئ، (بژ عیبادهت یان شتی دی).

شبست - ص (شبیست - şibist): ناپه سند،
دزیتو، ناحز، ناشیرین.

شبستان - ا.مر (شه بیستان - şebistan):
خه و تنگی شه و، حه رمسه را، به شی سه رگی راوی
مزگه و تین گه وره، میجراب.

شبع - مص.ع (شهب - şeb): تیربون، تیری.
شبعان - ص.ع (شبعان - şeb'an): تیر.

شبقاره - ا.مر (شبقاره - şeb xare): ناغه لی
شه وانه ی پوزان.

شب فرخ - ا.مر (شهبی فره خ - şebi ferex):
ناوی ناوازیکه له سی ناوازه که ی باربه د.

شب فروز - ص.فا (شهب فروز - şeb furûz):
هر شتی شه و روناک یکاته وه، چرا، مانگ،
مؤم، گوله ئه ستیره، ئه ستیرؤک.

شبق - مص.ع (شهبه غ - şebex): بهر به تاو،
ناره زو و کردنی گان، ئالوشی.

شب قدر - ا.مر (شهبی غه در - şebi xedr):
شه و یکی مانگی ره مه زانه که شه و ی عیبادهت و
پارانه و هیه، قورئان له م شه و هدا بؤ پیغه مبه ر
هاتوته خواری، ئه م شه و به ته وای دیار نییبه

شبچراغ - ا.مر (شهب چراغ - şeb çrax):
گه وه هری به دره و شه، گه وه هری ناودارو پرشنگدار.
شبچراغک - ا.مر (شهب چراغک - şeb
çraxek): گوله ئه ستیره.

شب چره - ا.مر (شهب چره - şeb çere):
شه و چره، ناجیل و میوه که له شه و نشینی دا
بخوری، له ودرگی شه و ی پوزان.

شب چک - ا.مر (شهبی چه ک - şebi çek):
شه و ی بهرات، شه و ی پازده ی شه عبان.

شبح - ا.ع (شهبه ه - şebeh): تاپو، تارمایی،
شه به نگ.

شبخانه - ا.مر (شهبخانه - şebxane):
شه و خانه، خانویه که ده رویشان شه و ی تیا
بگوزرین.

شب خسب - ا.ص (شهب خسب - şebxusb):
شه و خه و.

شب خواب - ا.ص (شهب خاب - şeb xab):
شه و خه و، رابواردنی شه و انه له گه ل سوزانیاندا.

شبخوان - ا.ص (شهب خان - şebxan):
بولبول، هوزار.

شب خوش - (شهب خوش - şeb xûş): شه و
به خیر، شه و باش، (به تاییبه تی له کاتی
دو عاخوازیدا به شه و).

شب خون - ا.مر (شهبخوون - şebxûn):
شه به یخون، هیرشی له نکاوی شه و انه.

شبخیز - ص.فا (شهبخیز - şebxîz):
شه و ههستان، شه و بیداری بؤ نویتو عیبادهت.

شبدر - ا.ع (شهبدر - şebder): چه ودر، جوړه
رووه کیچی.

شب دیز - ا.ص (شهبدیز - şebdîz): شه و
رهنگ، به رهنگی شه و، شه و دیز؛ ناوی ئه سپه که ی
خوسره و په رویزه که رهش بوو.

شبر - ا.ع (شبر - şibr): بست،.

شبر - ا.ع (شهر - şebr): زه وجین، ماره بی.

شبر - ا.ع (شهبهر - şeber): به خشین، خیر،
چاکی، چاکه.

شب مانده - ص.مر (شهب مانده -
 (şebmande): شه و مه نه، شه و به ساره، شه وی،
 بهیات.

شب نامه - ا.مر (شهب نامه - şebname):
 شه و نامه، به یا نامه ی یاساغ که به نهی نی و به
 شه وان بلا و بکریته وه.

شب نشینی - ا.مص (شهب نشینی -
 şebnişinî): میوانی شه و پیکه وه دانیشن،
 شه و نشینی.

شب نم - ا.مر (شهب نم - şebnem): شه و نم،
 ناو نگ، شه قنه م، خونا ف، سیخوار.

شب نما - ص.فا (شهب نما - şebnema):
 هر شتی به شه و بدره و شیتته وه و روناکی بدات،
 لابه ری تاریکی.

شب نهه - ا.ص (شهب نهه - şebnihe):
 گنجی زیرو خشل که له ژیر زه ویدا ته قهت بکری.

شبور - ا.ع (شهبور - şebûr): شه بیور، بوقی،
 که ره نا.

شبوط - ا.ع (شهبوت - şebût): جوره
 ماسیبه که.

شبه - ا.ع (شهبه - şibh): چون یه ک، هاوشیوه،
 وه ک، میناک.

شبه - ا.ع (شهبه - şebeh): مسی زه رد، جوره
 به ردیکی ره شی بریقه داره.

شبه - ا.ع (شهبه - şebeh): جوره رووه کیکه.
شبهات - ا.ع (شهبهات - şubuhât): گومان و
 دوودلی، شتی نامه علوم بی و نه توانری حوکمی
 له سه بدری.

شب هنگام - ا.مر (شهب هنگام - şeb
 هنگام): کاتی شه وی، شه وه کی.

شبهه - ا.ع (شهبهه - şubhe): گومان.

شبی - ا.ص (شهبی - şebî): بیجامه ی شه و،
 جلی خه وتن.

شب یار - ا.مر (شهب یار - şebyar): شه کراو.

شب یازه - ا.مر (شهب یازه - şeb yaze):
 شه مشه مه کویره، شه مشه.

ده لپن یه کیکه له شه وانی ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۳،
 ۲۵ و ۲۷ ی رده مه زان.

شبک - ا (شهبک - şibk): ته شی، نیسری
 ته شی.

شبک - ا.ع (شهبک - şebek): تۆر.

شیکار - ص.مر (شهبیکار - şebkar): شه و کار،
 کریکاریک به شه و کار بکات.

شب کلاه - ا.مر (شهب کلاه - şeb kulah):
 شه و کلاو، کلاوی سوک که شه و یان له کاتی
 خه و تندا له سه ر بکری.

شیکور - ص.مر (شهبکور - şebkûr):
 شه و کویر، که سیک به شه و نه بی نی.

شیکوک - ص (شهبیکوک - şebkûk):
 ده رویش، هه ژار، قه له نده ر، ده رویشی له شه و
 بچیتته شوپنیکی به رزو دوعای خیر بو خه لکی
 بکات و سه ده قه وهر بگری.

شیکه - ا.ع (شهبه که - şebeke): تۆر،
 په نجه ره و کلاو رۆژنه ی کون کون، تۆری جاسوسی.

شیکیه - ا.ع (شهبه کییه - şebekiye): په رده ی
 چاو.

شیکاه - ا.مر (شهبگاه - şebgah): شه و گا،
 شه فین، جتی حه وانه وه ی شه وانه ی ناژه لان.

شیکاه - ا.مر (شهبگاه - şebgah): کاتی
 شه وی، شه وه کی.

شیکرد - ص.فا (شهبگه رد - şebgerd):
 شه و گه ر، حه س حه س، پاسه وان، دز، ریکر،
 گه ران له شه ودا، مانگ.

شیکر - ا.ص (شهبگه ز - şebgez): گه نه.

شیکون - ص (شهبگون - şebgûn): تاریک،
 ره ش وه کو شه و، گه وه هری شه وچرا.

شیکیر - ا.مر (شهبگیر - şebgîr): کاتی
 به ره به بیان، سه فهر له دوا ی نبوه شه وه وه.

شیل - ا.ع (شیبیل - şibl): بیچوه شیر، بیچوه
 شیرتی که بتوانی راو بکات.

شیلی - ص.ن (شیبیلی - şiblî): ناوی گوندیکه،
 خه لکی شبیلی (ناوی گوندیکه).

- شبیبی** - (شه بیبی - şebîbî): جوره رووه کتیکه.
- شبیخون** - ا.مر (شه به یخون - şebeyxûn): شه به یخون، هیترسی له نکاوی شه وانه بۆ سه ر دژمن، شه و بگیر.
- شبینه** - ص.ن (شه بینه - şebîne): شه وانه، خواردنی شه و مه نه، به یات.
- شبییه** - ص.ع (شه بییه - şebîh): وهک، هاوشیوه، میناک.
- شپاشاپ** - (شه پاشاپ - şepaşap): شه په شه پ.
- شپش** - (اشپیش - şipîş): نه سپی، دایکی رشک.
- شپشاپ** - (شه پشاپ - şep şap): شه په شه پ.
- شپشپ** - (شه پ شه پ - şep şep): شه په شه پ.
- شپشک** - (اشپشهک - şipşep): نه سپیی ئارد.
- شپشه** - (اشپیششه - şipîşe): نه سپی.
- شپل** - (اشپیل - şipl): فیکه کیشان.
- شپلت** - (اشپیلته - şiplet): فیکه لیدان.
- شپلیدن** - مص.ل (شپیلیدهن - şiplîden): فیکه کیشان.
- شپوختن** - مص.م (شپووختهن - şipûxten): رشتن.
- شپیل** - (اشپیل - şipîl): فیکه .
- شپیلیدن** - مص.م (شه پیلیدهن - şepîlîden): گوشین.
- شت** - (شهت - şet): چه زهت، جه ناب.
- شت** - مص.ع (شهتت - şett): په راگه نده بوون، په رته وازه بوون، بلا و بوونه وه.
- شت** - ص.ع (شهتت - şett): په راگه نده بی، په رته وازه بی.
- شتا** - ص (شیتا - şita): که سیک که فراڤین یان چیتستی نه خوارد بی، ناشتا.
- شتاء** - ا.ع (شیتا - şita): زستان.
- شتاب** - ا.مص (شیتاب - şitab): لهز، په له، خیرا.
- شتابان** - ص.فا (شیتابان - şitaban): که سیک به په له ری بکات یان کار بکات.
- شتاب زده** - ص.مر (شیتاب زده - şitab zede): په له پهل، هه له په له.
- شتابکار** - ص.فا (شیتابکار - şitabkar): په له په لکه ر.
- شتابگر** - ص.فا (شیتابگر - şitabger): په له کار.
- شتابگرفتن** - مص.ل (شیتاب گیرفتن - şitab girften): په له کردن، گور په ستنه وه.
- شتابیدن** - مص.ل (شیتابیدهن - şitabîden): په له کردن، له زکردن.
- شتات** - مص.ع (شهتات - şetat): په راگه نده بوون، بلا و بوونه وه، ته رته و وه رته بوون.
- شتات** - ص.ع (شهتات - şetat): په راگه نده، په رت و بلاو.
- شتافتن** - مص.ل (شیتافتن - şitaften): په له کردن، له زکردن، عه جه له کردن.
- شتاک** - (شیتاک - şitak): لقی درهخت، لقی تازه.
- شتانگ** - (شیتالهنگ - şitaleng): پاژنه ی بی.
- شتام** - ص.ع (شهتتام - şettam): جوین فرۆش، دهم پیس، زمان پیس.
- شتر** - مص.ع (شهتر - şetr): برین، پارچه پارچه کردن.
- شتر** - ا.ع (شهتر - şeter): هه لگه رانه وه ی پیتلوی چاو، که موکوری.
- شتر** - (شوتور - şutur): وشتر، حوشتر، دهقه هان.
- شتریار** - ا.مر (شوتوربار - şuturbar): وشتریار، باری وشتریک.

- شتریان** - ا.ص (شوتوریان - şutur ban): ساره‌وان، وشتره‌وان، شوانی ده‌قه‌هان.
- شتریه** - ا (شه‌تریه - şetrebe): ناوی ئەم مانگایه‌یه که له کلیله و دمنه‌دا به‌فیلی دمنه به دهستی شیر کوژرا.
- شترچران** - ص.فا (شوتورچران - şutur çeran): شوانی ده‌قه‌هان، وشتر له وه‌پین.
- شترخار** - ا.مر (شوتورخار - şutuxar): وشترالوک، عاگول، وشتر خۆزکه.
- شترخان** - ا.مر (شوتورخان - şutur xan): خانی وشتران، ته‌ویله‌ی وشتران.
- شترخو** - ص.مر (شوتورخو - şuturxû): دل‌په‌ش، رغن، کینه له دل، به‌سه‌برو هه‌وسه‌له.
- شتردار** - ص.فا (شوتور دار - şutur dar): ساره‌وان، وشتره‌وان.
- شتردل** - ص.مر (شوتوردیل - şutur dil): دل‌په‌ش، رغن، بوغزن، ترسنۆک.
- شترغار** - ا.مر (شوتور غاز - şutur xaz): جۆره گیایه‌که.
- شتر قریانی** - ا.مص (شوتور غوریانی - şutur xurbanî): وشتر کوشتنه‌وه بۆ قوریانی.
- شترک** - ا (شوتوره‌ک - şuturek): بی‌چوووه وشتر، شه‌پۆلی ده‌ریا، خیزاو.
- شترکین** - ص.مر (شوتورکین - şutur kîn): وشترکینه، رغن، بوغز له‌زگ، پۆرغز.
- شترگاو** - ا.مر (شوتور گاڤ - şutur gav): زه‌رافه.
- شترگریه** - ا.مر (شوتور گوریه - şutur gurbe): دوو شتی نه‌گونج‌او وه‌کو وشترو پشبله، وشتر و قاپ قاپ.
- شترگلو** - ا.مر (شوتورگه‌لو - şutur gelû): گه‌لی بۆ‌ئاو، گونج، ره‌هه‌ند.
- شترگیا** - ا.مر (شوتور گییا - şutur giya): وشترالوک، عاگول، وشترخۆزکه.
- شترماپ** - ص.مر (شوتورمه‌ئاب - şutur meab): که‌سیک وشتر ئاسا خاو بی له هه‌لس و که‌وتیا.
- شترمرغ** - ا.مر (شوتور مورغ - şutur murx): وشتر مر.
- شترمور** - ا.مر (شوتور مور - şutur mûr): وشتر مر.
- شترنج** - ا (شه‌ترنج - şetrenc): شه‌ترنج.
- شتروار** - ق.ص (شه‌تورقار - şutur var): وشتر ئاسا.
- شتروان** - ا.ص (شوتورشان - şuturvan): ساره‌وان، وشتره‌وان.
- شتک** - ا (شیتکه - şitek): پرژه‌ی ئاو.
- شتکار** - ا (شه‌تکار - şetkar): زه‌وی کینل‌دراوی تۆدوراو.
- شتل** - ا (شه‌ته‌ل - şetel): پاره‌یه‌ک که قوماربازی براوه وه‌کو به‌خشیش بیدات به‌ خاوه‌ن مال یان که‌سانی دیکه.
- شتلم** - ا (شوتولوم - şutulom): زۆر، سته‌م، زولم، داد و بیداد، هات و هاوار.
- شتم** - مص.ع (شه‌تم - şetm): جوین، جویندان، جماندان، دوژین.
- شتوی** - ص.ن.ع (شه‌تقی - şetvî): زستانه، زستانی.
- شته** - ا (شه‌ته - şete): جۆره میروویه‌که له گه‌لای دارو دره‌خت و گیاده‌داو ده‌یخوات.
- شته** - ا (شه‌ته - şete): ئەنگور، تری، خۆراکی شه‌ومه‌نه، به‌یات.
- شتی** - ص.ع (شه‌تا - şeta): په‌راگه‌نده.
- شتیت** - ص.ع (شه‌تیت - şetît): کاری په‌راگه‌نده و پچر پچر.
- شج** - مص.ع (شه‌جج - şecc): شکاندنی سه‌ری که‌سیک، شه‌فکردنی ئاوی ده‌ریا له‌لایهن که‌شتییه‌وه.
- شجاج** - مص.ع (شیشجاج - şicac): سه‌ری یه‌کدی شکاندن.
- شجاج** - ا.ع (شیشجاج - şicac): برینی سه‌ر.

سهری شکابیت، سهرشکیاگ.
شجیدن - مص.ل (شه جیدهن - şecîden):
 ساردبوونهوه، سهرمابوون، تهزین.
شجیع - ص.ع (شه جیع - şecî): دلیر، نازا،
 دلاوه، بویر.
شجیعه - ص.ع (شه جیئه - şecî'e): ژنی نازا،
 شیرهن.
شع - مص.ع (شه ه - seh): به خیل بوون،
 به خیلی، چروکی، رژدی.
شع - ص.ع (شه ه - seh): پیسکه، رژد،
 ده سنوقاو.
شعاح - ص.ع (شه هاه - şehah): چاوچنوک،
 ته ماعکار، رژد، دهست نوقاو.
شحرور - ا.ع (شوهروور - şuhrûr): شالوور،
 ریشولهی رهش، گاوانی سیا.
شحم - ا.ع (شه هم - şehm): پیوو چهوری،
 غهزو بهز.
شحمه - ا.ع (شه همه - şehme): پارچه
 پیویک، پارچه بهزیک.
شحنه - ا.ع (شیهنه - şihne): داروغه،
 پزلیس، پاسهوانی شار، حوکمداری سهریازی.
شحوم - ا.ع (شوهوم - şuhûm): غهزوبهز.
شحیح - ص.ع (شه هیه - şehîh): چاوچنوک،
 ته ماعکار، ده سنوقاو، پیسکه، رژد.
شحیم - ص.ع (شه هییم - şehîm): قهلهو،
 تیکسمراو.
شخ - ا (شه خ - şex): شاخی ناژهلان، لقی درهخت.
شخ - ا.ص (شه خ - şex): لوتکهی چییا،
 ترژیکی شاخ، زهوی رهقو ناهه موار، بتهو.
شخ - ا (شوخ - şux): چلک، هی لهش یان
 جلو بهرگ).
شخار - ا (شه خار - şexar): نوشادر.
شخال - ا (شه خال - şexal): رووشاو.
شخالیدن - مص.م (شه خالیدهن - şexalîden):
 رووشاندن.

شجار - مص.ع (شبیجار - şicar): شه پرکردن،
 ناحه زبکردن.
شجار - ا.ع (شبیجار - şicar): داری که ژاوه،
 شه وژهن، شه ویهن، داری له ژووره وه به پشستی
 ده رگاوه بنری، پشستکؤل.
شجاع - ص.ع (شوجاء - şuca): نازا، دلیر،
 بویر، دلاوه، جوره ماریکی باریکه، تیره مار.
شجاعت - مص.ع (شه جائهت - şeca't):
 نازایه تی، دلیری.
شجام - ا (شه جام - şecam): سهرمای تووش
 که درهختان وشک بکات.
شجانیدن - مص.م (شه جانیدهن -
 şecanîden): ساردکرنه وه، ته زاندن.
شجر - ا.ع (شه جر - şecr): کوتایی دهم.
شجر - ا.ع (شه جهر - şecer): دارو درهخت.
شجره - ا.ع (شه جهره - şecere): یهک دار،
 یهک درهخت.
شجعاء - ا.ع (شوجئه ناء - şuce'a):
 دلاوه ران، دلیران، بویر و نازایان.
شجعان - ا.ع (شوجئان - şuc'an): دلیران،
 دلاوه ران.
شجعه - ص.ع (شه جهئه - şece'e): دلیران.
شجلیز - ا (شه جلیز - şecîlz): سهرمای تووش،
 توشک، که لواز، ته شله خه، جه وهره.
شجم - ا.ع (شه جه م - şecem): له ناوچوون،
 فهوتان.
شجن - ا.ع (شه جه ن - şecen): خه م، خه فته،
 کول و کزقان، که سهر، لق.
شجون - ا.ع (شوجوون - şucûn): خه مان،
 خه فته و په ژاران.
شجون - مص.ع (شوجون - şucûn): خه مین
 بوون، دلته نگ بوون.
شجه - ا.ع (شه ججه - şecce): برینی سهر،
 زامی سهر.
شجیع - ص.ع (شه جیع - şecîc): که سیتک

شخونه - ا(شه خانه - sexane): ئه و گپه سپیواژهی له نهجیامی راخوشینی ئهستیرانه وه ده بیئرئ.

شخاییدن - مص.م(شه خاییدن - sexayîden): رووشاندن، برین کردن.

شخسار - ا.مر(شه خسار - sexsar): بهرده لآن، چره دارستان، زهوی رهقه نو ناهه موار.

شخسار - ا.ص(شه خسار - sexsar): چره دارستان، بهرده لآن.

شخش - ا(شه خیش - sexis): بالنده به کی چکۆله ی دهنگخۆشه.

شخش - ص(شه خش - sexş): کۆن، شپ، جلی کۆن و شپ.

شخش - ا.مص(شه خش - sexş): خزین، کهوتن.

شخشانیدن - مص.م(شه خشانیدن - sexşanîden): خزاندن، خزین.

شخشه - ا.ع(شه خشه خه - sexşexe): خشه خش.

شخشیدن - مص.ل(شه خشیدن - sexşîden): خزین.

شخشیده - ا.مف(شه خشیده - sexşîde): خزین.

شخص - ا.ع(شه خص - sexs): کهس، تارمایی له دووره وه، کاراکتهر.

شخکاسه - ا(شه خکاسه - sexkase): ته رزه، ته رزه، ته گر، شه ونم، خوناڤ.

شخ کمان - ص.مر(شه خ که مان - sexkeman): تیره ندازی که که وانی قایی هه بی، به هیز، توکمه.

شخل - ا(شه خل - sexel): ناله و فریاد و هاوار، فیکه.

شخلیدن - مص.ل(شه خلیدن - sexlîden): رووشاندن، بریندار کردن.

شخم - ا(شوخم - suxm): شوو، زهوی کبلاو.

شخن - ا(شه خن - sexen): رووشاو، بریندار.

شخودن - مص.ا(شه خوودن - sexûden): رووشاندن، بریندار کردن، به نینۆک هه لکه نندن.

شخوص - مص.ع(شوخوس - suxûs): به رزیون، هه لاتنی ئهستیره، چاونه نوقان، چاونه تروکاندن.

شخول - ا(شه خول - sexûl): هاوار، ناله و فریاد، فیکه.

شخولیدن - مص.ل(شه خوولیدن - sexûlîden): فیکه کیشان.

شخولیده - ا.مف(شه خوولیده - sexû lîde): ژاکاو، سیس بوو.

شخیدن - مص.ل(شه خیدن - sexîden): خزین، کهوتن له شویتیکه وه، ژاکان، سیس بوون.

شخیر - ا.ع(شه خیر - sexîr): پرخه پرخ.

شخیش - ا(شه خیش - sexîs): بالنده به کی چکۆله ی خوشئاوازه.

شخیص - ص.ع(شهخیص - sexîs): پیاوی که ته، به که لهش، پیاوی گه وره.

شخیصه - ص.ع(شهخیصه - sexîse): که سایه تی دیار.

شخیل - ا(شه خییل - sexîl): هاوار، ناله، فیکه.

شخیلیدن - مص.ل(شه خییلیدن - sexîlîden): رووشان، بریندار بوون.

شدد - مص.ع(شه دد - şedd): قایم کردن، به هیز کردن، هه لاتنی خۆر، راکردن، په لاماردان.

شدداید - ا.ع(شه داید - şeda'id): ناخۆشی، تهنگانه، کاره سات.

شدداد - ع(شیداد - şidad): توند، سهخت، مکووم، بهرز.

شدداد - ا.خ(شه دداد - şeddad): شه دادی کوپی عاد.

شددت - ا.مص(شیددته - şiddet): ناخۆشی، تهنگانه و سهختی ژیان.

شذق - ا.ع(شه ذخ - şedx): لالغاوه، رهخی دۆل

شخانه - ا(شه خانه - sexane): ئه و گپه سپیواژهی له نهجیامی راخوشینی ئهستیرانه وه ده بیئرئ.

شخاییدن - مص.م(شه خاییدن - sexayîden): رووشاندن، برین کردن.

شخسار - ا.مر(شه خسار - sexsar): بهرده لآن، چره دارستان، زهوی رهقه نو ناهه موار.

شخسار - ا.ص(شه خسار - sexsar): چره دارستان، بهرده لآن.

شخش - ا(شه خیش - sexis): بالنده به کی چکۆله ی دهنگخۆشه.

شخش - ص(شه خش - sexş): کۆن، شپ، جلی کۆن و شپ.

شخش - ا.مص(شه خش - sexş): خزین، کهوتن.

شخشانیدن - مص.م(شه خشانیدن - sexşanîden): خزاندن، خزین.

شخشه - ا.ع(شه خشه خه - sexşexe): خشه خش.

شخشیدن - مص.ل(شه خشیدن - sexşîden): خزین.

شخشیده - ا.مف(شه خشیده - sexşîde): خزین.

شخص - ا.ع(شه خص - sexs): کهس، تارمایی له دووره وه، کاراکتهر.

شخکاسه - ا(شه خکاسه - sexkase): ته رزه، ته رزه، ته گر، شه ونم، خوناڤ.

شخ کمان - ص.مر(شه خ که مان - sexkeman): تیره ندازی که که وانی قایی هه بی، به هیز، توکمه.

شخل - ا(شه خل - sexel): ناله و فریاد و هاوار، فیکه.

شخلیدن - مص.ل(شه خلیدن - sexlîden): رووشاندن، بریندار کردن.

شخم - ا(شوخم - suxm): شوو، زهوی کبلاو.

شخن - ا(شه خن - sexen): رووشاو، بریندار.

- یان دەریا. **شدکار** - (اشیدکار - şidkar): جووتکار، زهوی کیتلراوی تۆو دراو.
- شدکیس** - (شه دکیس - şedkîs): کۆلکه زتپینه، په لکه زتپینه، زهردینه و سمینه، رهنگین که وان.
- شدن** - مص.ل (شودهن - şuden): بوون، رویشتن، تپه پوون.
- شده** - ص.مف (شوده - şude): بوو، تپه پوو، روپوو.
- شدن** - ا.ع (شدهن - şeden): دره ختیکه له یاسه مین ده چیت.
- شدو** - مص.ع (شه دوو - şedû): شیعر خوتندنه وه به ئاوزه وه.
- شدو** - ا.ع (شه دو - şedû): تۆزیک له ههر شتیکی زۆر.
- شده** - (اشیده - şide): هۆنراوه، ملوانکه ی هونراوه، ریشو، گولینگ.
- شده بند** - ا.ص (شوده به ند - şude bend): رۆژنامه نووس، میترو نووس.
- شدیار** - (شودیار - şudyar): شوو، زهوی جووتکار، وهره.
- شدید** - ص.ع (شه دید - şedîd): توند، قایم، مکووم، به هیتز.
- شدیده** - ص.ع (شه دیده - şedîde): توند، قایم.
- شر** - مص.ع (شه ر - şer): خراپه کردن، به دکاری.
- شر** - ص.ع (شه ر - şer): به دکار، خراپه کار، به دکرده وه.
- شراء** - مص.ع (شیراء - şira'): کپین و فروشتن.
- شراب** - ا.ع (شه راب - şerab): خواردنه وه، مه ی.
- شراب** - ص.ع (شه راب - şerab): مه ی خوۆر، به شه ره ف بوون، گه وره بوون.
- شه راب خوۆر، که سیک زۆر بخواته وه.
- شرابخانه** - ا.مر (شه رابخانه - şerabxane): مه یخانه، مه یکه ده.
- شرابخوار** - ص.فا (شه رابخار - şerabxar): شه راب خوۆر.
- شرابدار** - ا.ص (شه رابدار - şerabdar): ساقی.
- شراب زده** - ص.مر (شه راب زده - şerab zede): که سیک شه راب لیتی دابی و له بهر چاوی که وتبێ.
- شرابساز** - ص.فا (شه رابساز - şerabsaz): شه رابساز، دروستکه ری شه راب.
- شرابه** - ا.ع (شه رابه - şerabe): ریشوو گولینگ.
- شرابی** - ص.ع (شه رابی - şerabî): سه قا، شه راب فروش.
- شرافم** - ا.ع (شه رازیم - şerazim): چهند که سیک کی که م.
- شرار** - ا.ع (شه رار - şerar): پزبسکی ناگر، پریشکی ناگر.
- شرارت** - مص.ع (شه رارت - şeraret): خراپه کردن، فیتنه گپری، به دکرداری.
- شراره** - ا.ع (شه راره - şerare): پزبسکی ناگر.
- شراست** - مص.ع (شه راست - şeraset): به دکاری، خراپه کردن، قه رقه شه کردن، ناکۆکی.
- شرایش** - ا.ع (شه رایشیر - şeraşir): سه راپای که سیک.
- شرع** - ا.ع (شیراء - şira'): باده وان، به ریا، چارۆکه ی گه می باناژۆ.
- شرعی** - ا.ص (شیرائی - şira'î): وشتری مل دریتز.
- شرعی** - ا.ص (شورائی - şura'iy): نیشه ی راست و دریتز.
- شرافت** - مص.ع (شه رافه ت - şerafet): به شه ره ف بوون، گه وره بوون.

- شرافتمند** - ص. مر (شهرافه قه‌مند - şerafetmend): ره‌سهن و نه‌جیم، نابروومه‌ند..
- شرافتمندانه** - ق. ص (شهرافه قه‌ندانه - şerafetmendane): نابروومه‌ندانه، سه‌ریه‌رزانه.
- شراک** - ا. ع (شیراک - şirak): قه‌یتانی قونده‌ره، پووشی باران خواردوو.
- شران** - ص. فا (شوران - şurran): باران، شورپه‌شوری ناوی ره‌وان.
- شراحت** - مص. ع (شهراهت - şerahet): ناره‌زووکردنی خواردن، چلیسی و چاوبرسیتی، نه‌وسنی چا و چنۆک.
- شرایط** - ا. ع (شهرایت - şerayît): هه‌لومه‌رجان.
- شرایع** - ا. ع (شهرایع - şerayî): ئایینی پیغه‌مبه‌ران.
- شرایین** - ا. ع (شهرایین - şerayîn): شاده‌ماران.
- شرب** - ا (شهرب - şerb): جوړه که تانیتیکی ناسک و جوانه له کوندا ده‌کرا به کراس و شاشک.
- شرب** - مص. ع (شورب - şurb): خواردنه‌وه.
- شربت** - ا. ع (شهریت - şerbet): شهریه‌تی میوه، ده‌رمان.
- شربه** - ا. ع (شهره‌به - şerebe): هه‌ره‌تی گه‌رما، تونیتی.
- شربین** - ا (شهرین - şerbîn): دره‌ختیکه له جوړی سنۆهر، بان سه‌رو، داری پسته.
- شرب** - ا (شیرپ - şirp): شلپ، شتی بکه‌ویتته ناو ئاو یان سه‌رزه‌وی و شلپه‌ی بی.
- شرپا** - ا (شیرپا - şirpa): تایفه‌یه‌کی بودایین له ده‌وربه‌ری هیمالایا و نیقریست ده‌ژین.
- شرتی** - ص. عا (شیرتی - şirtî): ژنی جرین و کاری ناریک و پیتک.
- شرح** - مص. ع (شهرج - şerc): کوک‌ردنه‌وه،
- به‌ده‌ست هینانی شتی، تیکه‌ل کردنی شهراب له‌گه‌ل ئاودا.
- شرح** - ا. ع (شهرج - şerc): جوړ، ده‌سته، گروپ، ئاوه‌رو.
- شرح** - مص. م. ع (شهره - şerh): شهرج کردن، شرۆقه‌کردن، راقه، روونکردنه‌وه.
- شرحه** - ا. ع (شهره - şerhe): پارچه گوشت.
- شرح** - ا. ع (شهرخ - şerx): بنج و بناوان، هاوتا، هه‌وله‌لی لاوی.
- شرمه** - ا. ع (شیرزیمه - şirzime): ده‌سته‌یه‌کی کهم له خه‌لکی، که‌میکی کهم، پارچه‌یه‌ک.
- شرر** - ا. ع (شهره‌ر - şerer): پزیسکی ناگر.
- شرریار** - ص. فا (شهره‌ریار - şerer bar): شتی ناگری لی هه‌ستی، شتی پزیسکی لی بییته‌وه، پزیسکه‌ار.
- شرفه‌شان** - ص. فا (شهره‌رفه‌شان - şerer feşan): هه‌ر شتی پزیسکی ناگری لی بییته‌وه.
- شرزدک** - ا (شیریزده‌ک - şirizdek): گزیژ.
- شرزه** - ص (شهرزه - şerze): توندو تیژ، توره، په‌شم و غه‌زهب.
- شرس** - مص. ع (شهره‌س - şeres): دری، به‌دخوبی.
- شرس** - ص. ع (شهریس - şeris): به‌دخودر.
- شرشر** - ا (شورشور - şurşur): شورپه‌شوری ئاو، ده‌نگی باران، ده‌نگی سؤلاف و تافگه.
- شرشره** - ا (شورشوره - şur şure): تافگه‌ی بچووک، قه‌لبه‌ز.
- شرط** - مص. ع (شهرت - şert): مه‌رج دانان.
- شرط** - ا. ع (شهرت - şert): قه‌رار، په‌یمان، مه‌رج.
- شرط** - ا. ع (شهرت - şeret): نیشانه، ئاوه‌رو‌ی بچووک، ره‌شه‌خه‌لک، سه‌رداری قه‌وم.
- شرطه** - ا. ع (شورته - şurte): شهرت و په‌یمان، پاسه‌وان، پاسه‌وانی شار.

شرطیه - ص.ن (شہرتیبیہ - şertiye): کارٹیک بہند بچ بہ مہرجہوہ، رستہی مہرجی.

شرع - ا.ع (شہرہ - şer): ریچکہ، ریباز، ٹایین، دین.

شرعی - ص.ن.ع (شہرئی - şer'î): ہہر شتی لہ گہل حوکمی شہرعدا بگونیجی.

اہل شرع - ا.ع (شہرئی شہرہ - ehli şer): قازی، پسپور لہ زانستو کاروباری ٹایین.

شرعت - ا.ع (شہرئت - şir'et): عورف و عادت، ٹایین، وک، میناک.

شرعہ - ا.ع (شہرئہ - şir'e): ژئی کھوان، ژئی ساز.

شرف - ا.ع.مص.ع (شہرہف - şeref): ٹاپروو، شکو، گہوردی، شوینی بہرز.

شرف - ا.ع (شوروف - şuruf): نزیک.

شرف - ا.ع (شورہف - şuref): بالکونہ، بہلہ کونہ، بانیزہ.

شرفاء - ا.ع (شورہفہا - şurefa): پیاماقولان، گہوردہ پیوان، پایہ بہرزو نہ جیمان.

شرفات - ا.ع (شہرہفات - şerfat): بانیزہ، بالکونہ.

شرفاک - ا.ع (شہرہفاک - şerfak): دہنگی پی، ہہر دہنگیکی ہیواش.

شرفالنگ - ا.ع (شہرہفالہنگ - şerfaleng): دہنگی پی، ہہر دہنگیکی ہیواش.

شرفانگ - ا.ع (شہرہفانگ - şerfang): دہنگی پی.

شرفہ - ا.ع (شورہفہ - şurfe): ہہ یوان بہلہ کونہ، بانیزہ.

شرفہ - ا.ع (شہرہفہ - şerefe): مؤردی سہر دیوار.

شرفہ - ا.ع (شورہفہ - şurfe): باشترین و ہہ لہ بژاردہ ترین بہشی دارایی.

شرفہ - ا.ع (شہرہفہ - şerfe): دہنگی پی، ہہر دہنگیکی ہیواش.

شرفیاب - ص.فا (شہرہفیاب - şerefyab): کہ سیک شہرہف و شانازیہ کی پی بیری.

شرفیابی - ا.مص (شہرہفیابی - şerefyabî): موشہرہف بوون، گہ یینہ خزمہ تی کہ سیک کی گہوردہ.

شرق - مص.ع (شہرغ - şerx): روژہ لاتی، شوینی ہہ لاتی خور، خورہ لاتی.

شرق اقصی - ا.ع (شہرغی ٹہ غسا - şerxi exsa): روژہ لاتی دوور.

شرق اوسط - ا.ع (شہرغی ٹہ وسہت - şerxi ewset): روژہ لاتی ناقین.

شرقراق - ا.ع (شہرہ غراغ - şerexrax): دارکونکہرہ.

شرق شناس - ا.ص (شہرغ شیناس - şer'x şinas): روژہ لاتی تناس، شاردزا لہ و ہزعو حالو زمانو داب و نہریتی میللہ تانی روژہ لاتی.

شرک - ا.ع (شہرہک - şerek): زیپکہ.

شرک - ا.ع (شہرک - şirk): کفر، شہریک پیداکردن بۆ خودا.

شرک - ا.ع (شہرہک - şerek): داو، داوی راوکردنی بالندان.

شرکاء - ا.ع (شورہکا - şureka): شہریکان، ہاوبہ شان.

شرکت - مص.ع (شہرکہت - şirket): شہراکت، کومپانیای شہریکی، کومپانیای ہہمہ جوڑ ہہ یہ.

شرم - ا.ع (شہرم - şerm): شہرم، ہہ لچوون، ناموس، ٹامیری زاوژی، حہ یا.

شرم - ا.ع (شہرم - şerm): شہلہ گہی دہریا، گیای زۆرو چر.

شرم - ا.ع (شہرم - şerem): کہ لی نہرمہی کہ پوو.

شرم الود - ص.مص (شہرم ٹالوود - şerm alûd): شہرمہ زار.

شرم آور - ص.فا (شہرم ٹافہر - şerm aver): مایہی شہرمہ زاری.

- شرمجا** - ا.مر (شهرمجا - şermça): قوز، کپیر.
- شرمزد** - ص.مر (شهرم زهد - şerm zed): شهرمه زار، خجل.
- شرمسار** - ص.مر (شهرمسار - şermsar): شهرمه زار.
- شرمگاه** - ا.مر (شهرمگاه - şermgah): قوز، کپیر.
- شرمگن** - ص (شهرمگین - şermgin): شهرمه زار، خجل.
- شرمگین** - ص (شهرمگین - şermgîn): شهرمه زار.
- شرمناک** - ص (شهرمناک - şermnak): شهرمه زاری.
- شرمنده** - ص (شهرمهنده - şermende): شهرمه زار.
- شرمین** - ص (شهرمین - şermîn): شهرمین، شهرمه زار.
- شرنگ** - ا (شهرهنگ - şereng): ژهر، گوژالک، کاله که مارانه، تهلله سیف.
- شروانی** - ص.ن (شهرقانی - şervanî): خه لکی شهروان، ویلایه تیکه له باشووری رۆژه لاتی قه ققاز.
- شروج** - ا.ع (شوروج - şurûc): ناوهرۆ.
- شروح** - ا.ع (شوروه - şurûh): راقه و شروخان.
- شروود** - ص.ع (شهرود - şerûd): رهوینه وه، ترسان و هه لاتن، ناواره، هه لاتوو.
- شورور** - ا.ع (شورور - şurûr): خراپی، به دکاری.
- شروط** - ا.ع (شوروت - şurût): هه لومه رجان.
- شروع** - مص.ع (شوروو - şurû) : ده ستپیکردن.
- شروق** - مص.ع (شوروو - şurûx): هه لاتنی رۆژ.
- شروور** - ا.مر (شیروقیر - şirû vir): قسه ی هه لهق و مه لهق، قسه ی بی سه روبهر.
- شهره** - مص.ع (شهرهه - şereh): ته ماعکاری، چاوچنۆکی، نهوس و چیلتسی.
- شهره** - ص.ع (شهریه - şerih): زۆر خۆر، چاوهرسی، چاوچنۆک.
- شهری** - ا.ع (شهرای - şera): زیپکه.
- شهری** - ا.ع (شهرای - şera): کاله که مارانه، تهلله سیف، گوژالک.
- شهریان** - ا.ع (شهریان - şiryân): شاده مار، ده ماری خوینبه ر له دلوه و بۆ له ش.
- شهریب** - ا.ص (شهریب - şerîb): ئاری خواردنه وه، خواردنه وه، شهریب له ئاو خواردنه ودا.
- شهریح** - ا.ص.ع (شهریح - şerîc): هاوشیه، داری که کهوانی لیدروست بکه ن.
- شهریح** - ا.ع (شورهیه - şureyh): ناوی پیاویکه که له زهمانی عومه ردا قازی کوفه بووه، ده لین به فیتی عویه یدوللا زیاد فتوای داوه که حوسه یینی کوری عه لی له خه لیفه ی وهخت یاخی بووه، بۆیه واجبی موسلمانانه به گژیا بچنه وه. جا له م رووه وه هه ر قازیبه ک به پیچه وانه ی هه ق فتوا بدات به و کارابه ده شوپه یترئ.
- شهریحه** - ا.ع (شهریهه - şerîhe): پارچه ی گوشت، توئی، تویش.
- شهریدن** - مص.ل (شوریده ن - şurrîden): رژیانی ئاو به شوره شورده وه.
- شهریر** - ص.ع (شهریر - şerîr): به دکار، دز، شهرانی، شهرخواز.
- شهریر** - ص.ع (شهریر - şirîr): شهرانی، له قه بی ئیبلیسه.
- شهریطه** - ا.ع (شهریطه - şerîte): شهرانی، به دکار، شهرخواز، (بۆم).
- شهریعت** - ا.ع (شهریعت - şerî'et): رتیاز، رتیچه، مه زه ب، ئابین، شهریعت.
- شهریعه** - ا.ع (شهریعه - şerî') : شوینی ئاو خواردنه وه، شوینی ئاو پرکردن له رووبار.
- شهریف** - ص.ع (شهریف - şerîf): پایه به رز،

میر، گهوره، ئابروومەند.

شریک - ص.ع (شەریک - şerîk): شەریک، هاوبەش.

شست - ا (شەست - şest): ژماره (۶۰).

شست - ا (شەست - şest): پەنجە کەلە، کەلەمۆست.

شست - ا (شەست - şest): قولابی ماسیگرتن، داو، کەمەند.

شست آویز - ا.ص (شەست ئاقییز - şest avîz): جۆره ئەشکەنجەپەکە، کە تاوانبار بە هەردوو کەلەمۆستی پێ هەلۆاسن.

شستک - ا (شەستەک - şestek): هەر شتیک لە شتیوی کەلەمۆستی دەست بێ.

شستگانی - ا (شیستگانی - şistganî): بناغه، تەمەل، بنەما، بناخە، هێم، بنەرەت.

شستگر - ا.ص (شەست گەر - şestger): تیرئەنداز، کەواندار.

شستق - م.ص (شوستەن - şusten): پاک کردنەوه، شوشتن.

شویندە - ا.فا (شویەندە - şûyende): بشۆر، شۆرەر.

شستە - ا.مف (شوستە - şuste): شۆردراو.

شستن - م.ص.ل (شیستەن - şisten): دانیشتن، روژنیشتن.

شستی - ص.ن (شەستی - şestî): شتی له قامکی گهوره بچچ، پالیت.

شسع - ا.ع (شیسە - şis): قەیتانی پیتلاو، مالی کەم، زەوی تەنگ و کەم.

شش - ا (شیش - şîş): ژماره (۶) شەش.

شش - ا (شوش - şuş): سی، سیپەلک، سیپەلاک.

شش انداز - ا.ص (شیش ئەنداز - şîş endaz): تاوڵەچی، مانگی چوارده، مزرۆکە (هیلکە و پیاز).

شش بانو - ا.مر (شیش بانو - şîş banû):

شەش ئەستێرەى زوحەل، مشتەرى، مەریخ، زوهره، عەتاردو مانگ.

شش بندان - ا.مر (شیش بەندان - şîş bendan): جۆره رووه کیکه.

شش پر - ا.مر (شیش پەر - şîşper): گورزی ناسنی شەش پالو، دار دەستی ئەستووری کورتی سەر توپزی شەش پەر.

شش پستان - ص.مر (شوش پیستان - şuş pistan): ژنی کە مەمکی گهوره و چرچ بێ، ژنی پییر.

شش پستان - ص.مر (شیش پیستان - şîş pistan): دێلەسەگ، (جنیوه بە ژنان دەدرئ).

شش تا - ا.مر (شیش تا - şîş ta): شەش تار، هەر سازى شەش ژتی هەبێ.

شش جەت - ا.مر (شیش جیبهت - şîş cihet): شەش دەر، شەش لا، (باشوور، پاکوور، روژههلات، روژتاوا، سەر، خوار) شەش نالی.

شش خاتون - ا.مر (شیش خاتون - şîş xatûn): مانگ و پینج ئەستێره.

شش خان - ا.مر (شیش خان - şîş xan): خێوەتی خری، چادری بازنەبی، پەرده، سەرپەرده.

شش دانگ - ا.مر (شیش دانگ - şîş dang): تیتکرای مەلک، هیتستری پشت پان و چوار پەل قەوی.

ششدر - ا.مر (شیش دەر - şîş der): شەش نالی، پاش و پیتش، سەر و خوار، راست و چەپ.

ششدر فنا - ا.مر (شیش دەری فەنا - şîş deri fena): دنیای فانی.

شش روزن - ا.مر (شیش روزەن - şîş rewzen): دنیا، مانگ، پینج ئەستێره.

شش سری - ا.ص (شیش سەری - şîş serî): زتیری خالیسه، تەلای تەواو عەیار.

شش سو - ا.مر (شیش سو - şîş sū): شەش نالی، شەشدر، شەشلا.

شطر - ا.ع (شه تر - setr) : نیوهی شتییک، بهش، پارچه یهک.

شطرنج - ا.ع (شیترهنج - šitrenc) : شه ترهنج.

شطط - مص.ع (شه تت - šetet) : دهرچوون له سنووری خو، دوورکته وتنه وه له ههق، سته م کردن، زولم کردن.

شطن - ا.ع (شه تن - šeten) : رستی درنژ، پهت.

شطور - ا.ع (شوتور - šutûr) : نیوه، بهش، پارچه.

شطوط - ا.ع (شوتوت - šutût) : شه تان، شه تاوان.

شعائر - ا.ع (شه ئائیر - še'a'ir) : نیشانان، ری و رسم و سرووتی ئایینی.

شعاب - ا.ع (شئاب - ši'ab) : دۆل، دۆلان.

شعار - ا.ع (شئار - ši'ar) : دروشم، عادهت، داب، په نهان و تاشکرا، رتیچکه و رتیاز.

شعاریر - ا.ع (شه ئاریر - še'arîr) : شاعیرۆکان، خه یاری ورد.

شعاع - ا.ع (شوئا - šu'a) : تیشک، تیروژ.

شعب - ا.ع (شوئب - šu'eb) : لق.

شعب - ا.ع (شه ئب - še'b) : گهل، میللهت.

شعب - ا.ع (شئب - ši'b) : دۆل، ئاوهرۆ، تیره.

شعباء - ص.ع (شه ئباء - še'ba) : ژنی ناوشان پان.

شعبان - ا.ع (شه ئبان - še'ban) : مانگی هه شته می سالی کۆچی (مانگی پیتش ره مه زان).

شعبزه - ا.ع (شه ئبه زه - še'beze) : تهر دهستی، فیلبازی، نیرهنگ، سیحر، جادوو، ته له که بازی.

شعبه - ا.ع (شوئبه - šu'be) : لق، لقی درهخت، جۆگهی ئاو که له رووبار جیا بیته وه، دهسته، لقی دایه ریهک، شه له گه.

شعث - ا.ع (شه ئهس - še'es) : کاری بی سهر و بهرو شتواو، قژی لوول.

ششصد - ا (شیش سه د - šiš sed) : ژماره (۶۰۰).

شش طاق - ا.مر (شیش تاغ - šiš tax) : سه راپه رده، خیهوتی گه وره ی شه ش گۆشه.

شش عروس - ا.مر (شیش ئه رووس - šiš erûs) : مانگ و پیتنج ئه ستیره ی.

شش گوشه - ا.مر (شیش گووشه - šiš gûşe) : شه ش گۆشه، ده مانچه.

شش لو - ا.مر (شیش لوو - šiš lû) : شه ش لو، (هه ر کاغه زیکه شه ش خالی قوما ر).

شش لول - ا.مر (شیش لول - šiš lûl) : ده مانچه ی شه ش خۆر.

شش لیک - ا (شیش لیک - šiš lîk) : تکه، گۆشتی له شیش دراوی برژاو.

شش ویش - ا.مر (شیش ویش - šišû biş) : شه ش و ویش، له فکر و خه یالان رۆچون.

شش و پنج - ا.مر (شیش و پهنج - šišû penc) : شه ش و پیتنج له تاو له دا، قوما ر، هه رشتی له بهر فه وتان دابن.

شصت - ا (شه ست - šest) : ژماره (۶۰) شه ست.

شط - ا.ع (شه تت - šett) : شهت، رووباری گه وره که برژیته ده ریا وه.

شطاح - ص (شه تنه اه - šettah) : چاو قايم، بی شهرم، له جیهانی سۆفیگه ریدا به که سیک دهوتری که قسه ی خیلافی شهرع بکات، یان وشه یه لیک به کار بیتی که به روالهت خیلافی شهرع بی، وهکو (انا الحق) که یه حوسه یینی کوری مه نسووری حه لاج.

شطار - ص.ع (شوتتار - šuttar) : زیره کان، زیتهل، بی باک.

شطارت - مص.ع (شه تارهت - šetaret) : بیباکی، زیره کی، دلره شی.

شطحیات - ا (شه ته هیات - šethîyat) : شه لتویه لت، قسه یه لیک که به روالهت پیتچه وانه ی شهرع بی.

شعوی - ص.ع (شوئوبی - $\text{su}^{\text{'}}\text{ûbî}$): که سیتک به چاوی سووک پروانیتته عه‌ره‌ب و له نا عه‌ره‌ب به زیاتریان نه‌زانتی.

شعوییه - ا.ع (شوئوبییه - $\text{su}^{\text{'}}\text{ûbiye}$): ده‌سته‌ی شو‌عو‌بییان که به بالابوونی عه‌جه‌م به‌سه‌ر عه‌ره‌بدا قاییل بوون. له زه‌مانی نه‌مه‌وییه‌کاندا عه‌ره‌بییان له قه‌ومه‌کانی دی به زیاتر ده‌زانی و ده‌یانویست میلیله‌تانی دی له هه‌موو روویه‌که‌وه بکهن به پاشکۆی عه‌ره‌ب، جا نه‌وانه‌ی به‌مه‌ رازی نه‌بوون ده‌بوغزیتیران، بۆیه‌ گروپیتیک که زۆریه‌یان ئیترانی بوون دژی نه‌مه‌ وه‌ستانه‌وه‌و به‌وانه‌یان ده‌گوت شو‌عو‌بییه . .

شعوژه - ا.ع (شه‌ئشه‌زه - $\text{se}^{\text{'}}\text{veze}$): نیت‌ره‌نگ، جادوو، ته‌له‌که‌بازی.

شعور - مص.ع (شوئور - $\text{su}^{\text{'}}\text{ûr}$): زانین و تیت‌گه‌بیشتن، هه‌ست کردن، فام و تیت‌گه‌بیشتن.

شعیر - ا.ع (شه‌ئیر - $\text{se}^{\text{'}}\text{îr}$): جۆ.

شعیره - ا.ع (شه‌ئیره - $\text{se}^{\text{'}}\text{îre}$): یه‌ک دانه جۆ، ده‌نکی جۆ.

شعیره - ا.ع (شه‌ئیره - $\text{se}^{\text{'}}\text{îre}$): نیشانه، رێ و ره‌سم و سرووتی نایینی.

شغ - (اشه‌غ - sex): شاخ، لق، شاخی گا که ناوی بکۆلن و شه‌رابی تیا بخونه‌وه.

شغا - (شه‌غا - sexâ): تیردان، جیت‌گه‌ی تیری که‌وان.

شغار - مص.ع (شیغفار - şixar): شاربه‌ده‌رکردن، له شاروه‌ده‌رنان.

شغار - ا.ع (شیغفار - şixar): جۆره‌ نیکا‌حیتیک بووه له جاهیلییه‌تدا باوی بووه‌و پاشان پیغه‌مبه‌ر چه‌رامی کردوو، ژنبه‌ژن.

شغاف - ا.ع (شه‌غاف - sexâf): په‌رده‌ی دل، نه‌خۆش‌بیه‌که‌ تووشی په‌رده‌ی دل ده‌بی.

شغال - (شه‌غال - sexal): چه‌قه‌ل، تۆری.

شغال - ص.ع (شه‌غغال - sexxal): پرئیش، پرکار.

شغب - مص.ع (شه‌غه‌ب - sexeb): فیتنه هه‌ل‌گب‌ساندن، ئاژاوه‌گبیری.

شعر - ا.ع (شیئر - şîr): هۆنراوه، هۆزان، هه‌له‌به‌ست.

شعر - ا.ع (شه‌ئر - şer): قش، موو، پرچ (بو مرۆف و گیانله‌به‌ریش).

شعراء - ا.ع (شوئه‌راء - $\text{şu}^{\text{'}}\text{era}^{\text{'}}$): شاعیران، هۆزانقانان، هه‌له‌به‌ستوانان.

شعراء - ص.ع (شه‌ئراء - $\text{şer}^{\text{'}}\text{a}^{\text{'}}$): ئافره‌تی تووکن.

شعراء - ا.ص.ع (شه‌ئراء - $\text{şer}^{\text{'}}\text{a}^{\text{'}}$): مئیش و مه‌گه‌سانتی که له چوار پیتییان بو‌روکیتن، قه‌ره‌بالغی، شوئینی چره‌ دارستان، به‌لای سه‌خت.

شعرانی - ص.ع (شه‌ئران - $\text{şer}^{\text{'}}\text{anî}$): تووکن.

شعرباف - ا.ص (شه‌ئرباف - $\text{şer}^{\text{'}}\text{baf}$): که سیتک قوماش له موو یان ئاوریشم ده‌چنی.

شعورور - ا.ص (شوئورور - $\text{şu}^{\text{'}}\text{rûr}$): شاعیرۆک، شاعیری زۆر لاواز و بی‌توانا.

شعری - ا.ع (شیئرا - şîra): دوو خوشک، ناوی دوو نه‌سه‌تیره‌یه به فارسی دوو خوشکیان پی ده‌گوتی.

شعشع - ص.ع (شه‌ئشه‌ه - $\text{şe}^{\text{'}}\text{şe}^{\text{'}}$): رووناکی پۆتین، رووناک که‌روه، رووناکی به‌خش.

شعشان - ص.ع (شه‌ئشان - $\text{şe}^{\text{'}}\text{şean}$): درپژ، ناسک، سوک، پرشنگذار، خۆش ته‌بیعه‌ت.

شعشعه - مص.ع (شه‌ئشه‌ئه - $\text{şe}^{\text{'}}\text{şe}^{\text{'}}\text{e}$): ئاو‌کردنه شییر یان شه‌ه‌راب، پرشنگذار، بلا‌بوونه‌وه‌ی تیشک.

شعف - مص.ع (شه‌ئه‌ف - $\text{şe}^{\text{'}}\text{ef}$): دل‌خۆش بوون، خۆش‌حالبوون، دل‌خۆشی، شادمانی.

شعله - ا.ع (شوئله - $\text{şu}^{\text{'}}\text{le}$): شوله، مه‌شخه‌ل، تیشک، رو‌شنایی، زمانه (ئاگر)، بلئسه.

شعله‌ور - ص.مر (شوئله‌قه‌ر - $\text{şu}^{\text{'}}\text{lever}$): به‌گر، شو‌عه‌دار، بلئسه‌دار.

شعواء - ص.ع (شه‌ئشاء - $\text{şe}^{\text{'}}\text{va}^{\text{'}}$): بلاو، په‌راگه‌نده، ناو به‌ناو، (تالانی ناو به‌ناو به‌رده‌وام).

شعوب - ا.ع (شوئوب - $\text{şu}^{\text{'}}\text{ûb}$): میلیله‌تان، گه‌لان.

شهباعهت، تکاکردن، داواکردنی عهفویان کۆمهک له کهسێک بۆ کهسێکی دی.

شفاعتگر - ص.فا (شهفائه تگه-
`etger) : شهفاعة تکار، تکاکار.

شفاف - ص.ع (شهففاف - `effaf) : روون و ساف (وهکو شووشه و بلور).

شفانه - ا.ع (شهفانه - `efane) : جۆره بالندهیه که.

شفاه - ا.ع (شيفاه - `ifah) : لیوان.

شفت - ص (شهفت - `eft) : ئهستوور، قه به، ناهه موار، ههزان.

چوب شفت - ا.مر (چوب شهفت - `ûb `eft) : داردهستی ئهستووری نه تاشراو.

شفتالو - ا.مر (شهفتالوو - `ftalû) : قۆخ.

شفتان - ا.ع (شهفته تان - `efetan) : لیوان، ههردووک لیو.

شفتاهنگ - ا.ع (شهفتاهنگ - `ftaheng) : ئامیتریککی زهڤهنگه ریبیه.

شفتراک - ا.ع (شيفته رهک - `ifterek) : گیایه که ده لێن ده رمانه، خاکشیر.

شفتراک - ا.ع (شهفته رهنگ - `ftereng) : شلیتر (رووهک).

شفته - ا.ع (شيفته - `ifte) : عهیران.

شفتی - ص.ن (شهفتی - `ftî) : خه لکی شهفت (گونديکی ناوچهی فومه نه).

شفر - ا.ع (شوفر - `ufr) : قهراخ، رهخی پیتلوی چاو که برژانگی لی ده پوی.

شفره - ا.ع (شهفره - `fre) : شفره، ئاسنیکی دهسکداری ده مپانی تیژه بۆ چهرم برین، نهشتهر.

شفسف - ا.ع (شهفسف - `fsf) : ئه و قامیش یا داره باریکهی هه لاجان لۆکهی پیت شی ده که نه وه و کۆ ده که نه وه.

شفشاهنج - ا.ع (شهفشاهنج - `fsahenc) : ئامیتریککی زهڤهنگه ریبیه، که وانی هه لاجی، مشتیهی هه لاجی، کوتکی هه لاجی.

شفسف - ا.ع (شهفسفه - `fsf) : رهگ و ریشهی درهخت، لق و پۆی خوارو خیتچ.

شغبناک - ص.مر (شهغه بناک - `exebnak) : پڕناژاوه، ئاژاوه چی.

شغر - ا.ع (شهغه ر - `exer) : رهقبوونی پیتستی ناو له پ له ئه نجامی زۆر کارکردندا.

شغر - مص.ع (شهغه ر - `exr) : پیت هه لپیرینی سهگ بۆ میزتن، ده رکردنی کهسێک له شار.

شغریغر - ص (شهغه ر بهغه ر - `exer bexer) : ته رته و وه رته، په رته وازه.

شغریبه - ا.ع (شهغه ریبیه - `exrebîye) : پاشقول گرتن، هونه ریککی زۆر انبازیبیه.

شغز - مص.ع (شهغه ز - `exz) : فیتنه نانه وه، ئاژاوه گپران، سه رکیشی کردن، یاخی بوون.

شغف - مص.ع (شهغه ف - `exef) : شهیدابوون، هه ز لی کردن، به رزترین رادهی ئاشق بوون.

شغل - ا.ع (شوغل - `uxl) : شول، کار، پیشه.

شغم - ص.ع (شهغه م - `exim) : ته ماعکار، چاو چنۆک.

شغه - ا.ع (شهغه - `exe) : رهقبوونی پیتستی ناو له پ له ئه نجامی کارکردنی زۆردا.

شف - ا.ص.ع (شهفف - `eff) : جلی ناسک، په ردهی ته نک، که م و کوری، فه زل و هونه ر.

شفا - ا.ع (شهفا - `efa) : رهخ، که نار، قه راغ، لیوار.

شفاء - مص.ع (شيفاء - `ifa) : چاکبوونه وه له نه خۆشین.

شفابخش - ص.فا (شيفابه خش - `ifa bexş) : شفاده ر، (پزیشک یا ن ده رمان که نه خۆش چاک بکاته وه).

شفاجرف - ا.مر.ع (شهفا جوروف - `efa curuf) : رهخ، که ناری دۆل یا ن هه وزو گۆلا و.

شفاخانه - ا.مر (شيفاخانه - `ifaxane) : نه خۆشخانه، خهسته خانه.

شفادارو - ا.مر (شيفاداروو - `ifadarû) : ده رمانی شفاده ر، مۆرفین، به نگ، به نج.

شفاعت - مص.ع (شهفائه ت - `efa'et) :

شفشفه - ا(شهفشهفه - şefşefe): لقی راست و ناسک، شوش و باریک، شووشه زیترو زیوی له قالب کراو.

شفع - ا.ع(ششفء - şef): جووت، ژماره‌ی جووت.

شفعاء - ا.ع(شوفهئا - şufe'a): شفاعه تکاران.

شفعه - ا.ع(شوفئه - şufe): هه‌قی هاوسپیه‌تی، هه‌قی شه‌ریکایه‌تی.

شفعه - ا.ع(شوفئه - şuf'e): شیتی، شیتایه‌تی، چاو.

شفق - ا.ع(شفهغ - şefex): زه‌رده‌په‌ری ئیواران، روژ، شه‌فه‌ق.

شفق - ا.ع(شفهغ - şefex): میه‌ره‌بان‌ی، ترس، گه‌نده‌ی هه‌ر شتتیک.

شفقت - ا.ع(شه‌فه‌ت - şefexet): میه‌ره‌بان‌ی، دل‌سۆزی، دل‌نهرمی.

شفک - ص(شه‌فه‌ک - şefek): بی‌هونه‌ر، نه‌زان، ئه‌بله، خو‌پیری، کۆنه، بی‌که‌لک.

شفل - ا(شه‌فهل - şefel): سمی و شتریان‌فیل.

شفلج - ا(شه‌فلج - şeflec): جوژه‌رووه‌کیتکه.

شفنن - ا.ع(شیفنن - şifnîn): جوژه‌کوژتیکه، قومری، شینه‌شاوه.

شفوده - ا(شوفوده - şufûde): هه‌فته، روژانی هه‌فته له شه‌مه‌وه تا هه‌ینی.

شفوق - ص.ع(شه‌فوغ - şefûx): میه‌ره‌بان، دل‌سۆز، به‌به‌زی.

شفوی - ص.ن(شه‌فه‌قی - şefevî): زاره‌کی.

شفه - ا.ع(شیفه - şife): لیتو.

شفهی - ص.ن(شه‌فه‌هی - şefehî): زاره‌کی، ئه‌و پیتانه‌ی به‌لیتو ده‌گوترین.

شفیر - ا.ع(شه‌فیر - şefîr): قه‌راخی پیتلوی چاو که برژانگی لی‌درووی.

شفیع - ص.ع(شه‌فیغ - şefî): شفاعه‌تکار، خودان هه‌ق.

شفیعا - ا(شه‌فیئا - şefî'a): جوژه‌خه‌تتیک‌ی فارسییه، خه‌تی شکسته، ناوی خو‌شنوسپتکه که خه‌تی شکسته‌ی باش نووسپوه.

شفیف - ص.ع(شه‌فیغ - şefîf): روژن، هه‌رشتی روون بی‌وه‌کو شووشه‌و بلوور، هه‌ر شتتیک‌ی ته‌نک و ناسک.

شفیف - ا.ع(شه‌فیغ - şefîf): هه‌ره‌تی سه‌رما، بای سارد، هه‌ره‌تی گه‌رما.

شفیق - ص.ع(شه‌فیغ - şefîx): میه‌ره‌بان، دل‌سۆز، به‌رحم، میه‌ره‌بان، دل‌نهرم.

شق - مص.ع(شه‌غغ - şexx): درز، شه‌ق.

شق - ا.ع(شه‌غغ - şexx): شه‌ق، درز، سپیده، نیوه‌ی هه‌ر شتتیک.

شق - ا.ع(شیغغ - şixx): لا، که‌نار، ره‌خ، نیوه‌ی به‌ده‌ن، لایه‌کی به‌ده‌ن.

شقا - مص.ع(شه‌غاء - şexa): به‌دبه‌خت بوون، کل‌ولی، سیاچاره، دامای.

شقاخ - مص.ع(شیغاغ - şixax): دووبه‌ره‌کی، ناکۆکی، ناحه‌زیکردن، شه‌رو دژمنایه‌تی.

شقاخ - ص.ع(شیغاغ - şixax): دوو به‌ره‌کی، ناکۆکی، ناتهبایی.

شقاقل - ا(شه‌غاغول - şexaxul): جوژه‌رووه‌کیتکه، گزر، گیزه‌ری کیتی.

شقاقلوس - ا(شه‌غاغیلوس - şexaxilûs): گانگین.

شقاوت - مص.ع(شه‌غاهت - şexavet): به‌دبه‌خت بوون، نه‌گبه‌تی، به‌دبه‌ختی، کل‌ولی و دامای.

شقایق - ا.ع(شه‌غایغ - şexayîx): گولاله.

شقایق - ا.ع(شه‌غایغ - şexayîx): خوشکان، لاجانگ، ژانی لاسهر.

شقایق دریایی - ا.مر(شه‌غایغی ده‌ریایی - şexayîxi deryayî): جوژه‌مه‌رجانیتکه له بنکی ده‌ریایاندا هه‌یه.

شقراء - ص.ع(شه‌غراء - şexra): ژنی سورو سپی، زه‌ری.

شفشفه - ا(شهفشهفه - şefşefe): لقی راست و ناسک، شوش و باریک، شووشه زیترو زیوی له قالب کراو.

شفع - ا.ع(ششفء - şef): جووت، ژماره‌ی جووت.

شفعاء - ا.ع(شوفهئا - şufe'a): شفاعه تکاران.

شفعه - ا.ع(شوفئه - şufe): هه‌قی هاوسپیه‌تی، هه‌قی شه‌ریکایه‌تی.

شفعه - ا.ع(شوفئه - şuf'e): شیتی، شیتایه‌تی، چاو.

شفق - ا.ع(شفهغ - şefex): زه‌رده‌په‌ری ئیواران، روژ، شه‌فه‌ق.

شفق - ا.ع(شفهغ - şefex): میه‌ره‌بان‌ی، ترس، گه‌نده‌ی هه‌ر شتتیک.

شفقت - ا.ع(شه‌فه‌ت - şefexet): میه‌ره‌بان‌ی، دل‌سۆزی، دل‌نهرمی.

شفک - ص(شه‌فه‌ک - şefek): بی‌هونه‌ر، نه‌زان، ئه‌بله، خو‌پیری، کۆنه، بی‌که‌لک.

شفل - ا(شه‌فهل - şefel): سمی و شتریان‌فیل.

شفلج - ا(شه‌فلج - şeflec): جوژه‌رووه‌کیتکه.

شفنن - ا.ع(شیفنن - şifnîn): جوژه‌کوژتیکه، قومری، شینه‌شاوه.

شفوده - ا(شوفوده - şufûde): هه‌فته، روژانی هه‌فته له شه‌مه‌وه تا هه‌ینی.

شفوق - ص.ع(شه‌فوغ - şefûx): میه‌ره‌بان، دل‌سۆز، به‌به‌زی.

شفوی - ص.ن(شه‌فه‌قی - şefevî): زاره‌کی.

شفه - ا.ع(شیفه - şife): لیتو.

شفهی - ص.ن(شه‌فه‌هی - şefehî): زاره‌کی، ئه‌و پیتانه‌ی به‌لیتو ده‌گوترین.

شفیر - ا.ع(شه‌فیر - şefîr): قه‌راخی پیتلوی چاو که برژانگی لی‌درووی.

شفیع - ص.ع(شه‌فیغ - şefî): شفاعه‌تکار، خودان هه‌ق.

- شقرق** - ا.ع (شه غی راغ - sexirax): دارکونکه ره.
- شقرت** - ا.ع (شو غرت - şuxret): زهری، سورو سپی.
- ششقه** - مص.ع (شه غشه غه - sexşexe): دهنگی و شتر، هاوارکردنی و شتر، نالینی مهلو بالنده.
- ششقه** - ا.ع (شیغشیغه - şixşixe): که فچه پینی و شتر.
- شقوق** - ا.ع (شو غوغ - şuxûx): شهق، درز.
- شقه** - ا.ع (شیغه - şixxe): شهقار، ههر شتی به دریتی له ناوهر استه وه شهقرا بی.
- شقه** - ا.ع (شو غغه - şuxxe): دووری، سه فهری دوور، رتیگهی دوورو دریتژ، سه فهری دژوار و نارحه ت.
- شقی** - ص.ع (شه غی - şexî): به دبه خت، نه گبه ت، کلؤل.
- شقیق** - ص.ع (شه غیغ - şexîx): برا، شتی له ناوهر استا شهق کراو، له تکر او.
- شقیقه** - ا.ع (شه غیغه - şexîxe): ژانی نیوه سهر، لاجانگ، خوشک.
- شک** - ا.ع (شهک - şek): قه له باچکه، قه له بازه له، قشقه ره.
- شک** - مص.ع (شهکک - şekk): گومان کردن.
- شک** - ا.ع (شهکک - şekk): مه رگه مووش، درزی بچووک له ئیسقاندا.
- شکار** - ا.ع (شیکار - şikar): نیچیر.
- شکارا فکن** - ص.فا (شیکار ئه فکه - şikar efken): راوچی زور چاک، نیچیرقان.
- شکارچی** - ا.ص (شیکارچی - şikarçî): راوچی، راقه فان، نیچیرقان.
- شکارستان** - ا.مر (شیکاریستان - şikaristan): راوستان، جی راو، راوگه.
- شکارگاه** - ا.مر (شیکارگاه - şikargah): جی راو، راوگه.
- شکارگر** - ا.ص (شیکارگر - şikarger): راوچی، راقه فان، نیچیرقان.
- شکاریدن** - مص.م (شیکاریدهن - şikarîden): راوکردن.
- شکاشک** - ا.ع (شهکاشهک - şekaşek): شه په شه پ، ته په ته پ، دهنگی پی له ریکردندا.
- شکاعی** - ا.ع (شوکائی - şuka'î): کنگره که رانه.
- شکاف** - ا.ع (شیکاف - şikaf): درز، شهق، کلافه ئاوریشم.
- شکافانیدن** - مص.م (شیکافانیدهن - şikafanîden): شهقارکردن، شهق کردن.
- شکافتن** - مص.م (شیکافتنهن - şikaften): شهق کردن، دراندن.
- شکافه** - ا.ع (شیکافه - şikafe): ئهو چوکلّه یان ئیسکه بچووکهی سازی پی ده ئه نری.
- شکافه زن** - ا.ص (شیکافه زن - şikafezen): سازهن.
- شکافییدن** - مص.ل (شیکافییدهن - şikafîden): قه له شانندن.
- شکاک** - ص.ع (شهککاک - şekkak): به گومان، گومان داری.
- شکاکین** - ا.ع (شهککاکین - şekkakîn): گومان داران.
- شکال** - ا.ع (شیکال - şikal): پیوه نندی ولاخان، پی بهستی ولاخان.
- شکاندن** - مص.م (شیکانندهن - şikanden): شکاندن.
- شکانک** - ا.ع (شهکانهک - şekaneke): زیقه توره، چینه دان، چیکل دان.
- شکاونه** - ا.ص (شیکافه نه - şikavene): زهوی هه لکه نندن.
- شکاویدن** - مص.م (شیکافییدهن - şikavîden): زهوی کولین.
- شکاونده** - ا.فا (شیکافه نده - şikavende): زهوی هه لکه نه.

- گورشاوونه** - ا.فا (گورشاوونیکاڤنه -
gûrşikavene): گوره لکونه، کفن دز.
- شکایت** - مص.ع (شیکایهت - şikayet):
سکالا کردن، گله یی کردن، گازانده کردن،
کوروزانه وه.
- شکایت گستر** - ص.فا (شیکایهت گوسته -
şikayet guster): به گله یی، که سیتک له
هموو شوتیتنو لای هموو که سیتک هه ر گله یی
بکات، خوش گله یی، قهره شکات.
- شکر** - (شه کهر - şeker): شه کر.
- شکر** - (شیکه ر - şiker): راووشکار، راوچی،
شکین و دک (دژمن شکین).
- شکر** - مص.ع (شوکر - şukr): سوپاس کردن،
شوکر کردن.
- شکراب** - ا.مر (شیکراب - şikrab): زبزوونی
دوو کهس، شه کراو.
- شکر افشان** - ص.فا (شیکه ر ئه فشان - şiker
efşan): زمان شیرین، قسه خوش.
- شوکران** - مص.ع (شوکران - şukran): شوکرانه
بژیری، شوکر کردن.
- شکراندا** - ص.مر (شیکه ر ئه ندا - şikerenda):
هه ر شتی شه کری تی کرابی.
- شوکرانه** - (شوکرانه - şukrane):
سوپاسگوزاری، شوکرانه.
- شکر بادام** - ا.مر (شیکه ر بادام - şiker badam):
زه رده لوی و شک کراوی به ناوکه بادام، بادهمی
و شک، لیتو چاوی دل به ر.
- شکر بار** - ص.فا (شیکه ر بار - şiker bar):
شه کر ریتو، زور شیرین، شتی شه کری لئ برژی.
- شکر برگ** - ا.مر (شیکه ر به رگ - şiker berg):
شه کر له مه، جو ره شیرینی به که.
- شکر بو ره** - ا.مر (شیکه ر بو ره - şiker bûre):
کولپچه ی ناو به ناوکه بادهم و پسته، جو ری
شیرینی به.
- شکر پاره** - ا.مر (شیکه ر پاره - şiker pare): شیرین
وه کو شه کر، زه رده لوی زور شیرین، پارچه شه کر.
- شکر پیا** - ص.مر (شیکه ر پیا - şiker pa):
له نگ، شهل.
- شکر پنیر** - ا.مر (شیکه ر په نیر - şiker
penîr): شه کر په نیر.
- شکر تیغال** - ا.مر (شیکه ر تیغال - şiker
tî'xal): جو ره رووه کیکی درکاوی به.
- شکر چش** - ا.مر (شیکه ر چه ش - şiker çeş):
شه کر چه ش، شتیکی شیرین بو نمونه بچه ژری.
- شکر چین** - ا.ص (شیکه ر چین - şiker çîn):
شه کر خور، قسه خوش.
- شکر خا** - ص.فا (شیکه ر خا - şiker xa): شه کر
خور.
- شکر خند** - ا.مر (شیکه ر خه ند - şiker xend):
شه کر خه ن، شه که ر خه ن.
- شکر خواب** - ا.مر (شیکه ر خاب - şiker xab):
خه وی خوش و شیرین، خه وی سپیدان.
- شکر خوار** - ص.فا (شیکه ر خار - şiker xar):
شه کر خور.
- شکر خیز** - ا.ص (شیکه ر خیز - şiker xîz):
شوتینی به شه کر، شوتینی پر شه کر، نه ی شه کرستان،
شه کر زار.
- شکر دن** - مص.م (شیکه ر دن - şikerden):
شکار کردن، شکاندن.
- شکر نده** - ا.فا (شیکه ر نده - şikernde):
راوچی.
- شکر ده** - ا.مف (شیکه ر ده - şikerde):
راو کراو، تیکشکاو، شکاو.
- شکر ریز** - ا.ص (شیکه ر ریز - şiker rîz):
گریانی شادی، هه لئاچی، ناوازی دلگیر، نوقلئ
که به سه ر بوو کدا هه لئدری.
- شکر شکن** - ص.فا (شیکه ر شیکه ن - şiker
şiken): شه کر خور، قسه شیرین، زمان خوش.
- شکر فیدن** - مص.ل (شیکه ر فیده ن - şiker
fîden): خزین، نوچدان، سه ر سمدان،
نسکودان، هه لئوتان، رده ت بردن.

شکیاگ، شکیاو، شکاو.
شکست و مکست - ص. مر (شیکهست و مه‌کهست - şikest û mekest): شکاو، زولفی پر پیچ.
شکسته بال - ص. مر (شیکسته‌بال - şikeste bal): شکسته‌بال، بال شکیاگ، لواز، بی توانا.
شکسته‌بسته - ص. مر (شیکسته‌بسته - şikste beste): شکاوی پیکه‌وه به‌ستراو.
شکسته‌بند - ا. ص (شیکسته‌بند - şikste bend): که‌سیک که ئیسقانی شکاو بگریته‌وه، جه‌راج.
شکسته‌حال - ص. مر (شیکسته‌حال - şikste hal): پهریشان حال، نه‌گبته، به‌دبه‌خت، هه‌ژارو ده‌ستکورت.
شکسته‌خاطر - ص. مر (شیکسته‌خاطر - şikstexatr): مه‌لولول، ره‌نجاو، دلشکاو.
شکسته‌دل - ص. مر (شیکسته‌دیل - şikstedil): دلشکاو، ره‌نجاو، نائومی‌د، ملکه‌چ.
شکسته‌زبان - ص. مر (شیکسته‌زه‌بان - şikstezeban): لاله‌په‌ته، زمانگیر.
شکسته‌نفسی - ا. مص (شیکسته‌نفسی - şikste nefsi): ته‌وازوع، خاکی، بی‌فیزی.
شکشک - ا (شه‌کشه‌ک - şekşek): شه‌په‌شه‌پ، ته‌په‌ته‌پ (ده‌نگی پی به‌ده‌م رژیشتنه‌وه).
شکفتن - مص. ل (شیکوفته‌ن - şikuften): شکوفه‌کردن، پشکوتن، پیکه‌نین.
شکفه - ا (شیکوفه - şikufe): شکوفه، گول خونچه.
شکفیدن - مص. ل (شیکوفیده‌ن - şikufiden): کرانه‌وه‌ی خونچه، شکوفه‌کردن، بزه‌کردن، پیکه‌نین.
شکک - ا (شه‌که‌ک - şekek): ته‌موره، ته‌په‌ته‌پی پی له رژیشتنا.

شکرفنده - ا. فا (شیکه‌ر فینده - şiker finde): نوچبردوو، ره‌تبردوو.
شکرفند - ا. مر (شیکه‌ر غه‌ند - şiker xend): جوړه رووه‌کیکه.
شکرک - ا (شیکه‌ره‌ک - şikerek): شه‌کرناسا.
شکرگر - ا. ص (شیکه‌رگره‌ر - şiker ger): چه‌لواچی، شیرینی ساز.
شکرگزار - ص. فا (شوکر گوزار - şukur guzar): شوکرانه بژیر، قسه‌خوش.
شکرگفتار - ص. مر (شیکه‌رگوفتار - şikerguftar): شیرین زمان، قسه‌خوش.
شکرلب - ص. مر (شیکه‌رله‌ب - şiker leb): شه‌کر لیتو، شیرین زمان، سی لیتو.
شکره - ص. مر (شیکه‌ره - şikere): هه‌ر بالنده‌یه‌ک راو بکات وه‌ک: بازو هه‌لۆو شاهین.
شکریدن - مص. م (شیکه‌ریده‌ن - şikerîden): راوکردن، شکارکردن.
شکریزه - ا (شه‌که‌ریزه - şekerîze): جوړه مره‌بایه‌که.
شکرین - ص. ن (شیکه‌رین - şikerîn): شه‌کر ئاسا، شیرین.
شکست - ا. مص (شیکه‌ست - şikest): شکان، دۆران، زیانکردن.
شکست خوردن - مص. ل (شیکه‌ست خورده‌ن - şikest xurden): تی‌شکان، هه‌لاتن له‌بهر دژمن، شکست هینان، دۆران.
شکست خورده - ا. مف (شیکه‌ست خورده - şikest xürde): دۆراو، شکاو، هه‌لاتوو.
شکست دادن - مص. م (شیکه‌ست داده‌ن - şikest daden): راوانان، شکانندن، به‌زانندن.
شکستن - مص. م. ل (شیکه‌ستنه‌ن - şikesten): شکان، شکانندن.
شکندنه - ا. فا (شیکه‌نه‌نده - şikenende): شکینهر، به‌زینهر.
شکسته - ا. مف (شیکه‌سته - şikeste):

په هلوکه ردهن - (şikem çarpehlû kerdên): زۆر خواردن به پراډه یهک که زگ گه وره و چوارگوشه بیهی.

شکم خوار - ص. فا (شیکه م خا ر - şikem xar): زۆرخۆر، پرخۆری.

شکم دار - ص. فا (شیکه م دار - şikem dar): ورگن، زۆرخۆر.

شکم درد - ا. مر (شیکه م دهر د - şikem derd): ژانه زگ، سک ئیشه.

شکم ران - ص. فا (شیکه م ران - şikem ran): پرخۆر، حه بی عمه م.

شکم روش - ا. مر (شیکه م ره فیش - şikem revîş): زگ رۆیین، سکچوون، به له فییره.

شکم روه - ا. مر (شیکه م ره شه - şikem reve): زگ رۆیین، سک چوون.

شکم گنده - ص. مر (شیکه م گونده - şikem gunde): گه دگن، ورگن، زگ زل.

شکم مو - ص (شیکه م مو - şikem û): زۆرخۆر، پرخۆر، چلتیس.

شکم وار - ا. مر (شیکه م فار - şikem var): ژهمیتک، به قه د سکتیک (به سکتی تیرو به ده برسی).

شکن - ا (شیکه ن - şiken): چرچ و لۆج، زولفی لوول و پرینج، شکان (له شه را)، به زین.

شکنج - ا (شیکه نج - şikenc): فییل و ده هۆو حیهله، چین و پیچی زولف، شه شکه نج.

شکنجه - ا (شیکه نجه - şikence): شه شکه نج، تازار.

شکنجیدن - مص. م (شیکه نجیده ن - şikencîden): شه شکه نجه دان، تازاردان، عه زابدان، نوقورچ گرتن.

شکند - ا (شیکه ند - şikend): کرم، کرمیکی سووری درێژه له شوینی ته ردا په پيدا ده بی.

شکنه - ا (شیکه نه - şikene): لار و له نجه، نازو عیشوه.

شکل - ا. ع (شه کل - şekl): وهک، هاوشیتوه، ده موچاو، رووخسار، فۆرم، شه کل، وینه.

شکل - مص. ع (شه کل - şekl): سه روپۆر کردن بۆ وشه.

شکلاء - ص. ع (شه کلاء - şekla'): سو روسپی، سپی مه بله و سوو، ژنی که چاوی نامال سوو بی.

شکلات - ا. فر (شو کولات - şukulat): چکلیت، جقلاته.

شکل پزیر - ص. فر (شه کل په زیر - şekl pezîr): ته وهی شیتوه و روخساریک و ده برگی، قالب په زیر.

شکلک - ا (شه کلکه - şeklek): لاسایی کردنه وه به ده م و چاوو برۆ، ده مه لاسکتی.

شکله - ا (شیکه له - şikle): تیلماسک، قاژ، کووزی کاله ک.

شکم - ا (شیکه م - şikem): ورگ، زگ، سک.

شکم بند - ا. مر (شیکه م به ند - şikem bend): که مه ریه ند، که مه ریه ندی پان له قوماشی زرو ته ستوو تا ورگ گه وره نه بی.

شکم بنده - ص. مر (شیکه م به نده - şikem bende): به ندهی زگ، زۆر خۆر، نانه زگ.

شکمبه - ا (شیکه مبه - şikembe): گه دگ، ورگ.

شکم پاره - ا. مر (شیکه م پاره - şikem pare): جۆزه گیایه که خۆرسک له خاشکی ده چی و له کۆنا بۆ ده رمان به کار هاتگه.

شکم پایان - ا. مر (شیکه م پایان - şikem payan): زینده و رانی که له سه ر ماسولکه ی سکی خۆ ده رۆن، هیلکه شه ی تانۆکه.

شکم پرست - ص. فا (شیکه م په ره ست - şikem perest): نهوسن، چلتیس، زۆرخۆر، زگدرباگ.

شکم پرور - ص. فا (شیکه م په ره ر - şikem perver): چلتیس، زۆر خۆر، زگدرباگ.

شکم چار په لۆکردن - مص. ل (شیکه م چار په لۆکردن - şikem çarpehlû kerdên): زۆر خواردن به پراډه یهک که زگ گه وره و چوارگوشه بیهی.

- شکوات** - ا.ع (شه که فات - शेकेवत) : سکالا، گازانده و گلهیی، شکات.
- شکوب** - ا (شوکوب - शेकुоб) : دهسته سپ، ده سرۆکه، ده سرۆک.
- شکوخ** - ا.مص (شوکوخ - शेकुох) : نوچدان، هه لئووتان، ساتمه دان، نسکۆدان، خزین.
- شکووخیدن** - مص.ل (شکووخیدن - शेкуухиден) : ترسان، ساتمه دان، هه لئووتان، سه ره سمدان، ره تبردن.
- شکووخنده** - ا.فا (شکووخینده - शेкуухинде) : خزبو، نوچ بردوو.
- شکور** - ص.ع (شه کور - शेкур) : شوکرانه برژیر، سوپاسگوزار، پیژان و منه تبار.
- شکور** - ص.ع (شه کور - शेкур) : ده هه نده، به خشیار، یه کیکه له سیفه ته کانی یه زدان.
- شکوف** - ص.فا (شیکوففا - शेкуффа) : پشکوتوو.
- شکوفتن** - مص.ل (شیکوفتهن - शेкуфтен) : پشکوتووون.
- شکوفه** - ا (شیکوفه - शेкуфе) : شکۆفه، قوزی ژن.
- شکوفیدن** - مص.ل (شیکوفیدن - शेкуфиден) : پشکوتووون.
- شکوفنده** - ا.فا (شکوفه نده - शेкуфенде) : مایه ی پشکوتووون.
- شکوک** - ا.ع (شوکوک - शेкук) : گومانان.
- شکوه** - ا.ع (شه کفه - शेке) : سکالا، گلهیی، نه خووشی.
- شکوه** - ا (شوکوه - शेкуе) : شکۆ، شان و شه وکه ت، گه وره یی.
- شکوه** - ا (شیکوه - शेкуе) : ترس، هه راسانی.
- شکوه مند** - ص (شوکوه مه ند - शेкуе мeнд) : خاوه ن شکۆ، پایه بهرز، پایه دار.
- شکوهنج** - ا (شیکوههنج - शेкуе hеnc) :
- پینکوله، پینکورت، پینکول.
- شکوهه** - ا (شوکوهه - शेкуее) : پله و پایه، جوانی و جه مال.
- شکوهیدن** - مص.ل (شوکوهیدن - शेкуеиден) : گه وره یی کردن، نواندن، گه وره یی کردن.
- شکوهنده** - ا.فا (شکوهنده - शेкуеинде) : گه وره یی نوین.
- شکوهیدن** - مص.ل (شیکوهیدن - Шекуеиден) : ترسان.
- شکوهنده** - ا.فا (شیکوهه نده - Шекуеинде) : ترساو.
- شکوی** - مص.ع (شه کفا - शेкува) : گله یی کردن، گازانده کردن.
- شکه** - ا (شوکوه - शेкуе) : شه وکه ت، شکۆ، شان و شه وکه ت.
- شکه ییدن** - مص.ل (شیکوه ییدن - Шекуеиден) : نیگه ران بوون، ترسان، شله ژان.
- شکیب** - ا (شه کیب - शेкуиб) : سه پرو نارام، چه و سه له.
- شکیبا** - ص.فا (شه کیبا - शेкуиба) : به سه بر، به چه و سه له، هیندی و هینمن.
- شکیبیدن** - مص.ل (شه کیبیدن - Шекуибиден) : سه بر کردن، نارام گرتن.
- شکیش** - ا (شه کیش - शेкуиш) : جه وال، ته لیس.
- شکیفتن** - مص.ل (شه کیفتن - Шекуифтен) : سه برگرتن، سه ووتن، نارام گرتن، ئۆقره گرتن.
- شکیل** - ا.ع (شه کیل - शेкуил) : جوان، خووش قهد و بالا، که فی خورتناوی لالغاوه ی نه سپ.
- شکیل** - ا (شیکیل - शेкиил) : حیل، فیل، نیرهنگ، پیوهن.
- شکینه** - ا (شه کینه - शेкине) : که ندوو، کوبه ی گه وره بو دانه ویتله.
- شگا** - ا (شه گا - शेга) : تیردان.
- شگال** - ا (شه گال - शेгал) : چه قه ل.

شاپسوی - (شه لپوی - şelpûy): دهنگی هیواش، دهنگی پین له نهرمه رۆبیندا.

شلتاق - ات (شه لتاغ - şeltax): کیشه و قه رقه شه، هه راو هه نگامه، زیده گافی و نه هه قی، ده مه قیه.

شلتوک - (شه لتوک - şeltûk): چه لتوک، برنجی نه کوتراو، برنجی کره نه کراو.

شلتوک کاری - امص (شه لتوک کاری - şeltûk karî): مه ره زه کاری.

شلتسه - (شه لته - şelte): زیلبدان، سه رانگوتیلک، گوفه ک، سوپکه وان، سه ره نوپلکه.

شلجم - (شه لجه م - şelcem): شیلیم.

شلخته - ص (شه لته خته - şilexte): ژنی ته مه ل و نارپیک و پیک.

شلخته - (شه له خته - şelexte): له قه.

شلغم - (شه لغه م - şelxem): شیلیم.

شلغم با - امر (شه لغه م با - şelxem ba): شه له مین، ترخینه.

شلغم فرنگی - امر (شه لغه م فه ره نگی - şelxem ferengî): سیوی بن عه رد، (بو ترشیات)

شلف - (شه لف - şelf): سۆزانی، قه حبه، ژنی به دکار.

شلفینه - (شه لفینه - şelfîne): قوز، شهرم.

شلفیه - (شه لفیه - şelfiye): قوزی ژن، ژنی سۆزانی و قه حبه، داوین ته ر.

شلق - مص.ع (شه لغ - şelx): لیدانی که سیک به جه لده.

شلك - (شه لک - şelk): زه روو، زالوو.

شلك - (شیلک - şilk): قوری ره شی لینج که تیای بچه قی.

شلكک - (شیلکه ک - şilkek): شه له گه.

شلل - مص.ع (شه له ل - şelel): گۆج بوون، وشکیوونی ده ست.

شلم - (شه له م - şelem): ترخینه، شه له مین.

شگال - (شوگال - şugal): زوخال، ره ژوو، خه لووز، زوغال.

شگال - (شیگال - şigal): کونی قوول، چال، بییر.

شگالیو - (شوگالیف - şugalîv): ئه وه ی له سه ره پشکووی تاگر بییر ژینری (له نان و گوشت و...).

شگرد - (شیگرد - şigird): ته کنیکی کار، ریبا، ریچکه، ته کنیک.

شگرف - ص (شیگه رف - şigerf): ده گمه ن، بیی هاوتا له چاکی و جوانیدا، سه یر، نایاب.

شگفت - ا.ص (شیگفت - şigift): سه یر، عه جیب، په رجوو (بو پیغه مبه ر).

شگفتن - مص.ل (شیگوفته ن - şiguften): پشکووتن، گۆلکردن.

شگفتیدن - مص.ل (شیگیفته یدن - şigiftîden): چه یرمان، ته عه جوب کردن.

شگون - (شوگون - şugûn): به خیر، فه ردار، پیتمه ند.

شل - ص (شول - şul): نهرم، شل، سست و بیی توانا.

شل - (شیل - şil): نیه ی کورت، کورته ریم.

شل - (شه ل - şel): ران.

شل - ص (شه ل - şell): که سیک که ده ستی عه بیدار بیی و له کار که وتبیی، گۆج.

شلاقه - ص.ع (شه للافه - şelafe): ژنی بیی حه یا، ژنی به دکار، سۆزانی.

شلاق - ا.ع (شه للاغ - şellax): قامچی، شه لاق، توره که ی ده رۆزه کاران، نه خشه ی بچووک.

شلال - (شیلال - şilal): ته قه لی درشت.

شلال - ا.ع (شیلال - şilal): قه ومی په راگه نده.

شلال - ا.ع (شه للال - şellal): سؤلاف، تافگه، تافیته، هه لدیر.

شلپ - (شیلپ - şilip): شلپ، شلپه ی ئاو، شتی بکه ویتته ئاوه وه و شلپه ی بیی.

شلیمر - (شه لیر - şelîr): جۆره درهختیکه بهریکی ناسکو شیرینی ههیه له زهرده لوو دهچن.

شلیک - (شه لیلیک - şillîk): دهنگی دهستدریژی تفهنگ یان تۆپیاران.

شلیک کردن - مص (شیللیک کهردن - şillîk kerden): تفهنگ تهقاندن، یان تۆپ تهقاندن.

شلیل - (شه لیل - şelîl): جۆره درهختیکه.

شلیل - ا.ع (شه لیل - şelîl): ئاوه پۆ له دۆل و شیبودا، شیو، دۆل.

شلیل - ا.ع (شه لیل - şelîl): جۆره جلیکی شه ره له ژیره وه له بهر دهکری.

شم - (اشوم - şum): جۆره سۆلئیکه.

شم - ا.مص (شهم - şem): ره وینه وه و ئالۆزبوون، خاپاندن.

شم - (اشهم - şem): نینۆک، ناخوون، نوخان، نینۆکی دهست یان پی.

شم - مص.ع (شهمم - şemm): بۆنکردن.

شما - ض (شوما - şuma): راناوی دووهم کهسی کۆ (ئپوه)، وهکو ریز لیتان بۆ دووهم کهسی تاکیش به کار دیت.

شماقت - مص.ع (شه ماتت - şematet): شادبوون به خهم و پهژاره ی خه لکی، خۆشبوون به خهم و رهنجی خه لکی، شکامی بردن، سه زه نشت.

شماخ - (شه ماخ - şemax): مه مک لغ، سوخمه ی مه مک.

شماخ - ص.ع (شه ماخ - şemmax): زۆر بهرز، سه رفراز، لووتبهرز، خۆپه سه ندی و لووتبه رزی.

شمار - (شومار - şumar): ژماره.

شماردن - مص.م (شوماردهن - şumarden): ژماردن.

شمارش - ا.مص (شومارش - şumarîş): ژماردن.

شماس - ا.ص.ع (شه ماس - şemmas): شه ماسه؛ (پله یه کی کتیسایی یه له قه شه

شلماب - ا.مر (شه له ماب - şelemab): شیلماو، شیلمی کولیو.

شلمک - (شه له مک - şelemek): جۆره رووه کییکه.

شلمیز - (شه له میز - şelemîz): جۆره رووه کییکه.

شلنگ - (شه له نگ - şeleng): ههنگاوی ههراو،

شلوار - (شه لفار - şelvar): پانتۆل.

شلواربند - ا.مر (شه لفار به ند - şelvar bend): به نده خوین، دۆخین.

شلوغ - (شولوغ - şulûx): ئاپورای خه لک، قه ره بالغی، ههراوزه نا، ئاژاوه، ههراو ههنگامه، ههیشه ت.

شلوک - (شه لئوک - şelûk): زهروو، زالوو.

شله - (شوله - şule): شله، شۆریا، شۆریا برنج.

شله - (شیلله - şille): جۆره قوماشیکی که تانی ناسکی سوورباوه.

شله - (شولله - şulle): زیلدان، گوڤه ک، سوورکه وان، سه ره نوئلکه.

شله - (شولله - şulle): قوزی ژن، ئه و په رۆیییه ی که ژنان له کاتی بی نوژییدا هه لیده گرن، په رۆی بی نوژی.

شله - (شه له - şele): قه ساس، تۆله، خوین کردنه وه.

شله زرد - ا.مر (شوله زهرد - şule zerd): هه ریسه، سه مه نی.

شله قلمکار - ا.مر (شوله قه له مکار - şule qelemkar): هه ریسه، سه مه نی.

شلیاق - (شه لیاق - şelyax): سیکوچکه ی ئاسن.

شلیته - (شه لپته - şelîte): جۆره جلیکی ژنانه یه، سوخمه.

شلیدن - مص.ل (شه لپدهن - şelîden): شه لین.

نزمتره).
شماع - ا.ص.ع (شهماء - şemma):
 مؤمساز، مؤمفرؤش، شه مالک.
شماغنده - ص (شه ماغنده - şemaxende):
 بۆگه ن، ههر بۆگه نيبهك، به تاييه تى ژنى كه بۆنى
 له شى ناخۆش بى.
شمال - ا.ع (شىمال - şimal): لای چهپ،
 به دىوم، شووم، باى شه مال.
شماله - ا (شه ماله - şemale): مؤم، شه مالک،
 جۆره برنجيکه.
شمام - ا.ص.ع (شه مام - şemmam):
 شه مامه، زۆر به بۆن، كه سىك زۆر بۆن بكا.
شمامسه - ا.ع (شه ماميسه - şemamise):
 شه ماسان.
شمامه - ا.ع (شه مامه - şemmame):
 شه مامه، چرادان.
شمان - ص.فا (شه مان - şeman): ترسان،
 ههراسان، پهریشان، نيگه ران.
شمانیدن - مص.م (شه مانیدن -
 şemanîden): پهریشان کردن، راوانان،
 ترساندن.
شمايل - ا.ع (شه ماييل - şemayil): شىوهو
 روخسار، تهيع و سروشت.
شماپانزه - ا.فر (شه مپانزى - şempanzi):
 شماپانزى، جۆره مه ميونتيكى بى كلكى مرؤف
 ئاسايه.
شمخال - ا (شه مخال - şemxal): شه مخال،
 جۆره تفه نكيكى كۆنه، سه ر تۆپ.
شمده - ا (شه مهده - şemed): توولى ته نك كه
 هاوينا ن به خۆيدا ده ده ن، توول.
شمده - ا (شه مهده - şemed): نانى سپى.
شمر - ا (شه مهر - şemer): چهوز، گۆلاو.
شمردن - مص.م (شومورده ن - şumurden):
 ژماردن.
شمرنده - ا.فا (شومه رنده - şumernde):
 ژمىربار، كه سىك كه شتان بژمىرى.

شمرده - ا.مف (شومورده - şumurde):
 ژمىردراو، هيتواش هيتواش.
شمرش - ا.مص (شوموريش - şumuriş):
 ژماردن.
شمريدن - مص.م (شوموريدن -
 şumurîden): ژماردن.
شمس - ا.ع (شه مس - şems): هه تاو، خۆر،
 رۆژ.
شمسه - ا (شه مسه - şemse): نه خش و
 نيگارى سه ر جل، گولا به تون، جلكى گولده و زى
 كراو.
شمش - ا (شىمش - şimş): زى پرو زى وى تو او هى
 له قالب كراو.
شمشاد - ا (شىمشاد - şimşad): دار يکه.
شمشادقد - ص.مر (شىمشادغه ده -
 şimşadxed): بالا به رزو راست وه كو دارى
 شمشاد.
شمشادگون - ص.مر (شىمشادگون - şimşad
 gûn): شمشاد ره نك، سه و زى جوان وه كو گه لای
 شمشاد.
شمشار - ا (شىمشار - şimşar): لقى تازه و
 ناسكى دارى شمشاد كه زولقى دل به رى بى
 ده شوه يتن.
شمشه - ا (شىمشه - şimşe): مه سته ر.
شمشير - ا (شه مشير - şemşîr): شمشير.
شمشيربازى - ا.مص (شه مشيربازى - şemşîr
 bazî): شمشير بازى (جۆره وه رزشيکه، ياساو
 رى ساوى تاييه تى خۆى هه يه).
شمشيرزدن - مص.م (شه مشير زه ده ن - şemşîr
 zeden): شه ره شمشير.
شمشيرساز - ا.ص (شه مشير ساز - şemşîr
 saz): شير گه ر، شير ساز.
شمشير کشیدن - مص.م (شه مشير كه شيدن -
 şemşîr keşîden): شير راکيشان و
 ده ره يتان له كيلان به مه به ستنى شه ر.

شموم - ص.ع (شه مووم - şemûm): بۆنخوش، بۆنکەر.

شمه - ا.ع (شه مه - şemme): بۆن، بۆنى كه م، تۆزى.

شمه - ا (شيمه - şime): فرۆ، سه ر شير.

شميدن - مص.ل (شه ميدهن - şemîden): ترسان، هه لاتن، بورانه وه، بۆن كردن.

شمنده - ا.فا (شه مه نده - şemende): بۆنكەر، ترسينەر، راونه ر.

شميز - ا.فر (شيميز - şimîz): كراس، په روه نده، فايل، دۆسيه.

شميله - ا.ع (شه ميله - şemîle): ته بيعه ت، سروشت، خوو.

شميم - ا.ص.ع (شه ميم - şemîm): به رز، بلند، بۆن خو ش.

شمين - ص (شه مين - şemîn): بۆنخوش.

شن - ا (شين - şin): لم، چه و، قوم، زيخ.

شنا - ا (شينا - şina): مه له.

شناخت - ا.مص (شيناخت - şinaxt): عيلم و مه عريفه ت، حالى بوون و تيگه ييشتن، ناسين و ناشنايى، زانين.

شناختن - مص.م (شيناخته ن - şinaxten): زانين، ناسين، دۆستايه تى كردن، ئيعتراف كردن.

شناسنده - ا.فا (شيناسه نده - şinasende): ئه وه ي كه سيك يان شتيك بنا سى، زانا و ناگادار.

شناسا - ص.فا (شيناسا - şinasa): ده رك كەر، ناگادار.

شناسايى - ا.مص (شيناسايى - şinasayî): ناشنايى، ناگايى، مه عريفه ت، عيلم.

شناخته - ص.مف (شيناخته - şinaxte): زانراو، ناسراو.

شنار - ا (شينار - şinar): مه له.

شنار - ا.ع (شه نار - şenar): نه نگ، خه وش، عه يب و عار، شووم، به دتوم، ريسوايى.

شناسا - ص.فا (شيناسا - şinasa): شاره زا، زانيار، فامكار.

شمشيرگر - ا.ص (شه مشيرگر - şemşîr ger): شيرگر، شيرساز.

شمشير ماهى - ا.مر (شه مشير ماهى - şemşîr mahî): جوړه ماسييه كى ده رباييه ده نو كيتكى دريژى شير ناساى هه يه.

شمط - ا.ع (شه مه ت - şemet): به هارات.

شمع - ا.ع (شه م - şem): مؤم، قوتيله چرا، ديلكۆى ئوتومبيل.

شمعدان - ا.مر (شه مئدان - şem'dan): مؤمدان، شه مالكدان.

شمعدانى - ا.مر (شه مئدانى - şim'danî): جوړه رووه كيكه، شه مدانى.

شمغند - ص (شه مغه ند - şemxend): بۆنى ناخوش، ژنى كه له شى بۆنى لى بى.

شمقمق - ص.ع (شه مه غمه غ - şemexmex): دريژ، شادمان.

شمل - ا (شه مه ل - şemel): جوړه پتلاو كيكه.

شمل - ا.ع (شه مه ل - şemel): باى شه مال، كه م.

شمال - ص.ع (شيملال - şimlal): تيژره و، وشترى ره وان.

شملق - ص.ع (شه مه لغ - şemlex): ژنى به دخوو.

شمله - ا.ع (شه مه له - şemle): عه با، چارشپو.

شمليد - ا (شه مليد - şemlîd): جوړه گيايه كه.

شمن - ا (شه مه ن - şemen): بته په رست، راهبى بودايى (عينوانيتكى تاينبى بوداييه).

شمند - ا (شه مه ند - şemend): بته په رست.

شمندر - ا.ع (شه مه نده ر - şemender): چه وه نده ر، چۆنه ر.

شمنده - ا.فا (شه مه نده - şemende): ترساو، له هۆش چوو، هه لاتوو.

شموس - ص.ع (شه موس - şemûs): چه مووش.

شمول - مص.ع (شومول - şumûl): گرتنه وه.

- شناساندن** - مص.م (شیناساندن) - شناساندن. **شناساننده** - ا.فا (شیناساننده) - شناساننده. **شناسنامه** - ا.مر (شیناسنامه) - شناسنامه. **شناسیدن** - مص.م (شیناسیدن) - شناسیدن. **شناعت** - مص.ع (شه نائت) - شناعت. ناشیرین بوون، لومه کردن، تانه لیدان، سه رزه نیشتر کردن. **شناگر** - ص.فا (شیناگر) - مهله وان. **شنان** - ا (شینان) - جۆره گیایه که وهک ساپوون به کاردیت، ئه سپوون. **شناو** - ا (شیناف) - مهله. **شناور** - ص (شیناقر) - مهله وان. **شناوری** - ا.مص (شیناقری) - مهله وان. **شناه** - ا (شیناه) - مهله. **شنایع** - ا.ع (شه نای) - به دی، کارتین ناشیرین، هه له و خه تایان، فیتنه، گه نده لیبیان. **شنب** - ا (شونب) - گومه ز، قوبیه. **شنبد** - ا (شه نبه د) - شه ممه، رۆژی یه که می هه فته. **شنبلید** - ا (شه نبه لید) - جۆره گیایه که. **شنبلیله** - ا (شه نبه لیله) - گیایه که. **شنبه** - ا (شه نبیه) - شه ممه، رۆژی یه که می هه فته ی موسلمانان. **شنج** - ا (شه نج) - ران، که فه ل، زهوی سهخت و ناهه موار، لوته کیتو. **شنجار** - ا (شه نجار) - جۆره رووه کیتکه. **شندرغاز** - ا.مر.عا (شیندیرغاز) - şindir
- (xaz)**: پاره یه کی که م و ناچیز. **شندف** - ا (شه ندهف) - شه پل، دهه و ل. **شنزار** - ا.مر (شینزار) - قومه لان، قوملاخ، شویتنی قوم و لمی زۆر بی. **شنع** - مص.ع (شون) - کاری به ناشیرین دیتن، کارتیک به ناشیرین زانین. **شنع** - ص.ع (شه نی) - ناشیرین، خراپ. **شنعت** - ا.مص.ع (شونئهت) - ناشیرینی، خراپی. **شنغار** - ا (شونغار) - شمقار، مه لیکه له تیره ی هه لۆیان و له باز جوانتره. **شنف** - مص.ع (شه نف) - دژمنایه تی و هه قریکی کردن. **شنف** - ا.ع (شه نف) - گواره. **شنفتن** - مص.م (شینوفتهن) - ژنه وتن، بیستتن. **شنق** - مص.ع (شه نغ) - له سیداره دان، له قه ناره دان، خه نه قانندن. **شنق** - ا.ع (شه نغ) - تابار، جه وال، خه رار، ته لیس. **شن کش** - ا.مر (شین کهش) - خرماشه یه کی دهستییه، بو پاک کردنه وه هه موارکردنی باخچه. **شنگ** - ص (شه ننگ) - شقوخ شه ننگ، جوان. **شنگ** - ا (شیننگ) - شنگ، جۆره رووه کیتکه. **شنگار** - ا (شینگار) - جۆره رووه کیتکه. **شنگرف** - ا (شه نگرهف) - سلفووری جیوه. **شنگرف گون** - ص.مر (شه نگرهف گون) - سلفووری جیوه، به رهنگی سلفووری جیوه، سووریاو.

- شنگرگ** - (شه نگرگ - şengurg): سه‌ری ته‌شی، یان سه‌ری نه‌ستوونی خیتوت.
- شنگل** - ص (شه نگول - şengul): جوان، شوخ، سه‌رخوش، سه‌رمه‌ست.
- شنگله** - (شه نگوله - şengule): ریشوی په‌رده یان می‌زهر، هی‌شسوی جو یان گه‌نم یان خورما.
- شنگلایل** - (شه‌نگه‌لیل - şengelîl): زه‌نجه‌فیل.
- شنگویر** - (شه‌نگقیر - şengvîr): زه‌نجه‌فیل.
- شنگینه** - (شه‌نگینه - şengîne): دارگاران، گلاکوتک.
- شنل** - (شینیل - şinil): شانیتیل، جوړه پالتویه‌که، ساقو.
- شنوا** - ص. فا (شه‌نه‌فا - şeneva): گوهدار، گوپگر.
- شنوانیدن** - مص. م (شه‌نه‌فانیدن - şenevanîden): به‌گویی گه‌یاندن، مه‌به‌ستیک گه‌یاندن گویی که‌سپیک.
- شنواننده** - ا. فا (شه‌نه‌فاننده - şenevanende): که‌سپیک شتی بگه‌به‌نیتته گویی که‌سپیک.
- شنوایی** - (شه‌نه‌فایی - şenevayî): یه‌کیکه له‌پینج هه‌سته‌که، (هه‌ستی بیستان).
- شنوایی سنج** - ا. مر (شه‌نه‌فایی سه‌نج - şenevayî senc): نامیری نه‌ندازه‌گرتنی پله‌ی ده‌نگ.
- شنودن** - مص. م (شونوودن - şunûden): بیستان، ژنه‌فتن.
- شنوسه** - (شینوسه - şinûse): پژمین، ناروشک، پشمین، کژین.
- شنویدن** - مص. م (شینه‌فیدن - şinevîden): بیستان.
- شنه** - (شه‌نه - şene): ئاواز، ده‌نگی نای، حیلای نه‌سپ، نه‌فردت و نه‌حلت.
- شنیدن** - مص. م (شه‌نیدن - şenîden):
- بیستان**، ژنه‌فتن.
- شنونده** - ا. فا (شه‌نه‌فنده - şenevende): گوهدار، گوپگر.
- شنوا** - ص. فا (شینه‌فا - şineva): بیسه‌ر.
- شنیده** - ا. مف (شه‌نیده - şenîde): بیستراو.
- شنیع** - ص. ع (شه‌نی‌ء - şenî'): ناشیرین، به‌د، نا‌په‌سند، سامناک.
- شو** - (شه‌و - şew): شه‌و.
- شو** - (اشوو - şû): شوو، میترد.
- شوا** - (شیشا - şiva): نه‌ستووری چه‌رمی ده‌ست (ناو له‌پ).
- شوا** - ا. ع (شیشا‌ء - şiva'): گوشت یان هر شتیکی پرژاو.
- شوائب** - ا. ع (شه‌فائب - şeva'ib): عه‌یب، گهرد، گومان، خه‌لتوخه‌وش.
- شوارد** - ا. ع (شه‌فارید - şevarid): ده‌گمه‌ن و غه‌ریب.
- شوارع** - ا. ع (شه‌فاری‌ء - şevari'): شه‌قلمان.
- شواطئ** - ا. ع (شه‌فاتی - şevatî'): که‌ناران.
- شواظ** - ا. ع (شه‌فاز - şevaz): هاوارو جنیتو، زمانه‌ی ناگر، گپیک که‌بی دوو که‌ل بی.
- شواغل** - ا. ع (شه‌فاغیل - şevaxil): پرکاری، سه‌رقالی، مژوله‌مه‌نی، پزگالی.
- شوال** - ا. ع (شه‌فقال - şevval): مانگی شه‌وال.
- شوالیه** - ا. فر (شیشالییه - şivalîye): سوارچاک، نه‌جیب زاده، جوامیر، خاوه‌ن پله‌وپایه‌ی فه‌خری، نه‌جیمزاده‌یه‌ک که‌له‌ده‌سته‌ی سوارچاکانی سه‌ده‌کانی نا‌فین قبول کرابی.
- شوامخ** - ا. ع (شه‌فامیخ - şevamix): به‌رزیبان.
- شوان** - ا. ص (شه‌فان - şevan): شوان، په‌زه‌وان، شقان، شوانکاره.
- شواهد** - ا. ع (شه‌فاهید - şevahid): شایه‌تان، به‌لگه‌کان.

- شواہق** - ا.ع (شہ فہاہیغ - şevahix):
بہر زایبان.
- شواہین** - ا.ع (شہ فہاہین - şevahîn): کوئی شاہین (جڑوہ بازیکہ).
- شوب** - مص.ع (شہوب - şewb): ناویتہ کردن، تییکہل کردن.
- شویان** - ا.ص (شویان - şûban): شوان، پەزەوان.
- شویک** - ا (شویک - şûbek): دارووکہ، ئەو دارەى تە پەلئى پە دەکوتن، تیرۆک، دارى دەستى ئینزیبات.
- شوبین** - ص.ن (شوبین - şûbîn): دارین.
- شوخی** - ا (شوخی - şûx): چلک، چلکی لەش، چلکی کە لپەل.
- شوخی** - ص (شوخی - şûx): حەنە کچی، قسە خویش، سوعبە تچی، شاد، خویشحال، شوخی و شەنگ، زیتەل.
- شوخی چشم** - ص.مر (شوخی چشم - şûx çəşm): چاوقایم، روودار، بئى حەیا.
- شوخی طبع** - ص.مر (شوخی تەب - şûxteb): حەنە کچی، خویش تەبیعیەت.
- شوخیگین** - ص (شوخیگین - şûxgîn): چلکن.
- شود** - ا (شیفید - şivid): شویت.
- شودر** - ا (شەودەر - şewder): لیفە، عەبا، نوینی شەو، جلی شەو.
- شور** - ص (شور - şûr): سوئیر، بەخوئ، زۆرخوئى، شوئ.
- شور** - ا (شور - şûr): ئازاوە، فیتتە، هەراو، هەنگامە.
- شور** - ا (شور - şûr): ئاھەنگیکی موسیقاییە.
- شور** - ا.ع (شەور - şewr): راویژکردن، راویژ، رادەربەین، شېرەت.
- شورابە** - ا.مر (شورابە - şûrabe): شوئراو، ئاوی شوئ، ئاوی سوئیر، فرمیسک.
- شورانندن** - مص.م (شورانندن - şûranden):
- ھارپوژاندن، ئازاوە نانەوہ، ھارپوژاندنی خەلک.
- شورانندە** - ا.فا (شورانندە - şûranende): ئەوہى کە سیک بورووژیتى.
- شورانگیز** - ص.فا (شورئەنگیز - şûrengîz): ئازاوە گێژ، فیتتە چى.
- شوربا** - ا.مر (شوربا - şûrba): شوئبا.
- شوربخت** - ص.مر (شوربخت - şûr bext): بئى بەخت، نەگبەت، بئى تالچ.
- شوربوم** - ا.ص (شوربوم - şûrbûm): شوئەکات، شامات، شوئەزار، شوئاخ.
- شورپا** - ص.مر (شورپا - şûrpa): پەى زەن، کەر یان ئەسپ و ھیتستەر کە لە رۆبیشتندا پەلى لە یەک بدات.
- شورپوشت** - ص.مر (شورپوشت - şûrpuşt): سەرکیشى، یاخى، شەرانی.
- شورچشم** - ص.مر (شورچشم - şûr çəşm): چاوپیس.
- شورسان** - ا.مر (شورسان - şûrsan): شوئەکات، شوئەزار، شامات.
- شورستان** - ا.مر (شورستان - şûristan): شوئەزار، شامات، شوئاخ.
- شورش** - ا.مر (شورش - şûrş): یاخى بوون، ئالۆز بوون، ئازاوە، پەرشانى، فەرتەنە نانەوہ.
- شورگەز** - ا.مر (شورگەز - şûrgez): جۆرە درەختیکی گەزە.
- شورگیاه** - ا.ص (شورگیاه - şûrgîyah): گیای سوئیر.
- شورم** - ا (شورم - şûrem): کیو، شاخ، جەوہل، چیا.
- شورمور** - ا.مر (شورمور - şûrmûr): ھەراو، ھەنگامە، مېروولەى وردو لاواز.
- شورو** - ا.فر (شورو - şivrû): کارژۆلە، پیتستی کارژۆلە.
- شوروا** - ا.مر (شورفا - şûrva): شوئبا، شوئراو.
- شوروغوغا** - ا.مر (شوروغوغا - şûrûxewxa): ھات و ھاوار، فیتتەو ئازاوە، ھەراو فەرتەنە.

شوره - ا(شوره - şûre): جۆره نمه کیتکه له دروستکردنی بارووتدا به کاردی، مادهی بارووت، شۆره.

شوره زار - ا.مر(شوره زار - şûrezar): شۆره کات، شۆراخ، شامات، شۆره زار.

شوره سه - ا.مر(شورهی سه - şûrey ser): قریشی سه.

شوره گز - ا.مر(شوره گهز - şûregez): دره ختیکیه.

شوری - ا.ع(شورا - şûra): ئه نجوومه ن (کۆمه لیک بۆ راویژ کۆبینه وه).

شوریدن - م.ص.ل(شوریدن - şûrîden): ههستان، رابوون، هاروژان، کوده تاکردن، ئاژاوه بهرپاکردن.

شوریده - ص.مف(شوریده - şûrîde): په ریشان، هاروژاو، دیوانه، شهیداو عاشق.

شوریدگی - ا.مص(شوریدهگی - şûrîdegi): په ریشانی، ئالۆزی، شهیدایی.

شوریده بخت - ص.مر(شوریده بخت - şûrîde bext): بی بهخت، نه گبهت، بی یه غبال، بی تال، بی شانس، دوومۆر.

شوریده حال - ص.مر(شوریده حال - şûrîde hal): شیواو، په ریشان، تیکچوو.

شوریده خاطر - ص.مر(شوریده خاطر - şûrîde xatir): په ریشان، په شیتو، شیواو.

شوریده دماغ - ص.مر(شوریده دماغ - şûrîdedemax): دین، شیت، دیوانه، په شیتو.

شوریده رنگ - ص.مر(شوریده رنگ - şûrîde reng): رهنگ په ریوو، خه مبار، شیواو.

شوریده روزگار - ص.مر(شوریده روزگار - şûrîde rûzgar): بیینهوا، هه ژار، بی سهروهت و سامان.

شوریده سه - ص.مر(شوریده سه - şûrîde ser): بی ئارام، نه سهروهت، په ریشان، په شیتو.

شوریده کار - ص.مر(شوریده کار - şûrîdekar): بی سهروهت، ناریکی و پیتیک، که سیتیک که کاره کانی شیواو و ناریکی بی.

شوریده گونه - ص.مر(شوریده گونه - şûrîde gûne): وهکو شیتان، شیت ئاسا.

شوریده مغز - ص.مر(شوریده مغز - şûrîde mexz): دیوانه، دین، شیت، ماخۆلان.

شوشه - ا.فر(شوشه - şûşe): جادهی هه موارو چه وریش، جادهی ریک و پیتیک، راسته ریکا، شه قامه ری.

شوشتری - ص.ن(شوشتری - şûşterî): خه لکی شوشتر، سنعتهی شوشتر.

شوشک - ا(شوشک - şûşek): ره بابه.

شوشکه - ا(شوشکه - şûşke): جۆره شمشیریکه.

شوشو - ا(شوشو - şûşû): هه رزن.

شوشه - ا(شوشه - şûşe): زیروزیوی تواوهی له قالب کراو، شوشه سۆل، وردهی هه ر شیتیک.

شوط - ا.ع(شهوت - şewt): قوناغ، هه ر ته وافیکی دهوری کابه، هه ر سه له فیکه ئه سب.

شوغ - ا(شوغ - şûx): ئه و پیسته سهخت و ئه ستورهی که له ئه نجامی کاردا له ناو له پ پهیدا ده بی.

شوغا - ا(شهوغا - şewxa): ئاغه لی شهوانه ی په زان.

شوغار - ا.مر(شهوغار - şewxar): شهوغار، شوینی شهوانی په ز.

شوقاژ - ا.فر(شوقاژ - şûfaž): شوقاژ، جۆره هیسته ریکه له جیاتنی سۆیا به کاردی.

شوفیر - ا.فر(شوفیر - şûfir): شوفیر.

شوغ - م.ص.ع(شهوغ - şewx): تاسه کردن، ئاره زوو کردن، هه زکردن.

شوک - ا.ع(شوک - şewk): درک.

شوک - ا.فر(شوک - şûk): جه زه به، ته کانی خیرا، حاله تیکه له نکاودا تووشی مروف ده بی و

شوره - ا(شوره - şûre): جۆره نمه کیتکه له دروستکردنی بارووتدا به کاردی، مادهی بارووت، شۆره.

شوره زار - ا.مر(شوره زار - şûrezar): شۆره کات، شۆراخ، شامات، شۆره زار.

شوره سه - ا.مر(شورهی سه - şûrey ser): قریشی سه.

شوره گز - ا.مر(شوره گهز - şûregez): دره ختیکیه.

شوری - ا.ع(شورا - şûra): ئه نجوومه ن (کۆمه لیک بۆ راویژ کۆبینه وه).

شوریدن - م.ص.ل(شوریدن - şûrîden): ههستان، رابوون، هاروژان، کوده تاکردن، ئاژاوه بهرپاکردن.

شوریده - ص.مف(شوریده - şûrîde): په ریشان، هاروژاو، دیوانه، شهیداو عاشق.

شوریدگی - ا.مص(شوریدهگی - şûrîdegi): په ریشانی، ئالۆزی، شهیدایی.

شوریده بخت - ص.مر(شوریده بخت - şûrîde bext): بی بهخت، نه گبهت، بی یه غبال، بی تال، بی شانس، دوومۆر.

شوریده حال - ص.مر(شوریده حال - şûrîde hal): شیواو، په ریشان، تیکچوو.

شوریده خاطر - ص.مر(شوریده خاطر - şûrîde xatir): په ریشان، په شیتو، شیواو.

شوریده دماغ - ص.مر(شوریده دماغ - şûrîdedemax): دین، شیت، دیوانه، په شیتو.

شوریده رنگ - ص.مر(شوریده رنگ - şûrîde reng): رهنگ په ریوو، خه مبار، شیواو.

شوریده روزگار - ص.مر(شوریده روزگار - şûrîde rûzgar): بیینهوا، هه ژار، بی سهروهت و سامان.

شوریده سه - ص.مر(شوریده سه - şûrîde ser): بی ئارام، نه سهروهت، په ریشان، په شیتو.

- هېڅی له بهر ده بری. کشتوکال.
- شوکا** - ص.ع (شهوکا - şewka): جلی زیر.
- شوکار** - ص (شهوکار - şewkar): شهوکار، شهوگر، دزی شهوان.
- شوکت** - ا.ع (شهوکت - şewket): شان و شهوکت، گه وره یی، فهروشکو، مه زنی.
- شوکران** - ا (شهوکهران - şewkeran): جوړه رووه کیکي ژهرداره.
- شوکل** - ا (شوکهل - şûkel): سهری ته شی، سهره ته شی.
- شوکه** - ا (شوکه - şûrke): بوته.
- شوگاه** - ا.مر (شوگاه - şewgah): شهوغار، شونینی شهوانی په ز.
- شول** - ا.ع (شهول - şewl): پاشماوهی ئاو له دهولکدا، پیاوی سوکه لهی چاپووک.
- شولا** - ا (شهولا - şewla): خه رقه ی دهر ویشی، په لاس.
- شولان** - ا (شهولان - şewlan): که مه ند.
- شولک** - ا (شولک - şûlek): سهره ته شی، نه سپی خوشبه ز، تیزرؤ.
- شولم** - ا.ع (شهولم - şewlem): شیلیم.
- شوله** - ا (شهوله - şewle): زبلدان، سوپکه وان، گوفهک، سهره نوبلکه.
- شولیدن** - مص.ل (شولیدن - şûlîden): چه یرمان، ئالؤزیبون، شپوان، ماندووبوون.
- شولیده** - ص.مف (شولیده - şûlîde): چه یران، سه رسام، ئالؤز، په ریشان، داماو.
- شوم** - ا.ص.ع (شوم - şûm): شووم، به دیوم، نه حس، ناموبارهک، به دفر.
- شومان** - ا.انگل (شومان - şoman): به رتیه بهری نمایش.
- شومیز** - ا (شومیز - şûmîz): زهوی شووبراو، زهوی کپلراوی ئاماده بو کشتوکال، کشتوکال.
- شومیزیدن** - مص.م (شومیزیدن - şûmîzîden): شووبرین، کپلانی زهوی بو
- شونیز** - ا (شونیز - şûnîz): ره شکه.
- شوها** - ص.ع (شهوها - şewha): ژنی ناشیرین و روگرؤ، شووم، ناموبارهک، جوان.
- شوهر** - ا (شهوههر - şewher): میترد، پیاوی به ژن، پیاوی ژندار.
- شوهردار** - ص (شهوههردار - şewherdar): میتردار، به میترد، شوودار، به شوو.
- شوی** - ا (شوی - şûy): شوو، میترد.
- شوی** - ص.ع (شهفی - şevî): گوشتی برژاو، بریان، ههر شتیکی برژاو.
- شوید** - ا (شیشید - şivîd): شویت، گیایه کی بوخو شه ده خوری.
- شویدی** - ا (شیشیدی - şivîdî): جوړه رووه کیکه له شویت ده چیت.
- شوی دیده** - ص.مر (شوی دیده - şûy dîde): بیته ژن.
- شوییدن** - مص.م (شوییدن - şûyîden): شویتن، شوژدن.
- شه** - ا (شه - şeh): شا،
- شه** - ا (شوه - şûh): وشه به که بو نه فرهت و بوغزاندن.
- شهاب** - ا.مر (شههاب - şehab): ئاوه گل.
- شهاب** - ا.ع (شیهاب - şihab): نهو گرپه سپیوازه ی له راخوشینی نه ستیره دوست ده بی، شوعله، گری ئاگر، نه ستیره، نه ستیره ی روژن.
- شهادت** - مص.ع (شه هادت - şehadet): گه واهی دان، شایه تی دان، شایه تان هینان، شه هیدبون، کوژران له رای په زنداندا.
- شهادت نامه** - ا.مر (شه هادت نامه - şehadet name): شایه تی نامه، گه واهی نامه.
- شهام** - ا.ع (شیهام - şiham): وریا، چلاک، پیاوی پیاوانه، دلیر، جوامیر، زیره کی، نازا.
- شهامت** - مص.ع (شه هامهت - şehamet): دلیری، گه وره یی، گه وره یی و فه رمانه وایی.

- شهبانه** - ق.ص (شههانه - şehane): پاشایانه .
- شهب** - ا.ع (شوهوب - şuhub): وشکه سال، ره شهبه لهک، سوپا و له شگری قورس و چه کدار.
- شهباء** - ص.ع (شههباء - şehba): بازو، بازگ، رهش و سپی، سوپا و له شگری قورس و پپ چهک، ره شه سال، وشکه سال.
- شهباز** - ا.مر (شههباز - şehbaz): جوانباز، (چ نیتروچ می).
- شهبال** - ا.مر (شههبال - şehbal): شابال، شاپه پ.
- شهبالا** - ا.مر (شهه بالا - şe bala): برا زاوا.
- شهبانو** - ا.ص (شههبانو - şehbanû): ژنی شا، ژنی مه لیک.
- شهبندر** - ا.ص (شههبه ندر - şehbender): شابه ندر.
- شهبهر** - ا.مر (شههبهر - şehper): شاپه پ، شابال.
- شهبترج** - ا.مر (شههبترج - şehterec): شاتهره، شاترنج.
- شهد** - ا.ع (شههد - şehd): ههنگوبین.
- شهدها** - ا.ع (شوهدها - şüheda): شههبیدان، گه شمرده بیان.
- شهدهانج** - ا.مر (شههدانهج - şehdanec): شادانه، جوژه گیایه که.
- شهر** - (شههر - şeh): شار.
- شهر** - ا.ع (شههر - şeh): مانگ.
- شهرارا** - ص.فا (شههرئارا - şehrara): رازینه ره وهی شار.
- شهراشوب** - ص.فا (شههرئاشوب - şehrašub): ناژاوه گیتی شار، که سیتک له جوانی و چالاکیدا فیتنه ی شار بی.
- شهربان** - ا.ص (شههربان - şehrbân): شاره وان، فهرماره وای شار، بهر پیوه بهری گشتی ناسایش.
- شهربانی** - ا.مر (شههربانی - şehrbânî):
- دایه ره ی ناسایش.
- شهر بند** - ا.مر (شههره بند - şehrbend): قولله و قهلاتی شار، حساری شار، شوروی دهوری شار، زیندانی، که سیتک له گه مارژدابی.
- شهرت** - مص.ع (شوهردت - şehret): ده رکه وتن، دیار که وتن، مه نشور بوون جا چ به خرابی و چ به چاکی، شوردهت په پیدا کردن، به نامی.
- شهرتاش** - ص.مر (شههرتاش - şehrtaş): هاوشاری، خه لکی بهک شار.
- شهردار** - ا.ص (شههردار - şehrdar): سه رۆکی شاره وانی.
- شهرداری** - ا.مر (شههرداری - şehrdarî): دایه ره ی شاره وانی.
- شهرروا** - ص.مر (شههره روا - şehrrava): زیتروزیوی خالیسه و باوی شار.
- شهرسازی** - ا.مص (شههرسازی - şehrsazî): ناوه دانکردنه وهی شار، بونیاتنانی شار، ناوه دانکردنه وهی نوژنه ی شار.
- شهرستان** - ا.مر (شههریستان - şehristan): شاری گه وره به شارۆچکه و گونده کانییه وه.
- شهرک** - (شههرک - şehrek): شارۆچکه، شاری بچووک.
- شهرگردان** - ص.مر (شههرگهردان - şehrgerdan): زیندانییه ک بۆ ریسواکردن به شاردای بگپردی.
- شهرروا** - ا.مر (شههر روا - şehrrava): پارده یک که نرخ ی راسته قینه ی که متر بی له نرخ ی ئیسمی خوی.
- شهرود** - ا.مر (شههرود - şehrûd): جوژه سازتیکی کۆنه، هه نوکه به کار نایهت (له عوود ده چیت).
- شهروزه** - ا.ص (شههروزه - şehrûze): گه دایه ک ههر رۆژی له به شیتیکی شارا بسووریتته وه و گه دایی بکات.
- شهره** - ص (شوهره - şühre): نامی، مه نشور، به ناویانگ، ناودار.

شهلیده - ص. مف (شههلیده - şehlîde):
 په‌رته‌وازه، په‌رت و بلاو.

شهم - ص. ع (شهم - şehm):
 پیاوانه، زیره‌ک، چالاک، دلیر، سه‌روه‌رو
 فه‌رمان‌پروا، جوامیر.

شهمات - ا. مر (شهمات - şehmat): کش
 مات (یاری شه‌ترنج).

شهننا - ا. مر (شهننا - şehna): زوپنا.

شهنناز (شهنناز - şehnaz): ناوازیکی
 مؤسیقی تیرانییه.

شهنشاه - ا. ص (شهن شاه - şehn şah):
 گه‌وره‌ی شایان، شاهنشا.

شهنشه - ا. ص (شهن شه - şehen şeh):
 شاهنشا.

شهنگانه - ا (شهن گانه - şehen gane):
 تاونگ، تهرزه، شوشه سۆل.

شهوات - ا. ع (شه‌هفات - shevat): هه‌واو
 هه‌وه‌س، نارده‌زوی نه‌فس، هه‌وه‌سبازی، گانه‌ک،
 تامه‌زرۆی گان.

شهوار - ص (شه‌هقار - şehvar): شتی چاک و
 گرانبه‌ها که لایه‌قی شایین.

شهوان - ص. ع (شه‌هقان - şehvan): گانه‌ک،
 تامه‌زرۆی گان.

شهوانی - ص. ع (شه‌هقانی - şehvanî):
 هه‌وه‌سباز، گانه‌ک.

شهوت - مص. ع (شه‌ه‌قت - şehvet): له‌زه‌ت
 خواستن، نارده‌زوو‌کردنی له‌را‌ده‌به‌ده‌ر.

شهوت الود - ص. مف (شه‌ه‌قت تالوود -
 şehvet alûd): گاناوی، به‌تالۆش.

شهوت انگیز - ص. فا (شه‌ه‌قت نه‌نگیز -
 şehvet engîz): نارده‌زوو بزۆین.

شهوت بار - ص. فا (شه‌ه‌قت بار -
 şehvetbar): نه‌وه‌ی نارده‌زوی لی بیاری.

شهوت پرست - ص. فا (شه‌ه‌قت په‌رسته -
 şehvet perest): گانه‌ک، گاناوی،
 هه‌وه‌سباز، به‌تالۆش.

شهرهء آفاق - ص. مر (شوه‌ری ئافاغ - şührey
 afax): ناودار له هه‌موو دنیا‌دا.

شهرهء عالم - ص. مر (شوه‌ری ئاله‌م - şuhrey
 alem): ناودار له گشت جیهان‌دا.

شهریار - ا. ص (شه‌هریار - şehryar): میری
 شار، میر، فه‌رمان‌پروای شار.

شه‌ریده - ص. مف (شه‌هریده - şehride):
 په‌راگه‌نده، په‌رت و بلاو، پان و پلی‌شاوه،
 په‌ریشان.

شهریر - ا (شه‌هریر - şehîr): مانگی شه‌شه‌می
 سالی خورشیدی.

شهریور - ا (شه‌هریقر - şehîver): مانگی
 شه‌شه‌می سالی هه‌تاوی.

شهریورگان - ا. مر (شه‌هریقره‌رگان -
 şehîvergan): جه‌ژتیکه له چواره‌مین رۆژی
 هه‌بقی شه‌هریقره‌ردا له تیرانی کۆنا ده‌گێردا.

شهریه - ص. ن. ع (شه‌هرییه - şehriye):
 مانگانه، مووچه‌ی مانگانه.

شه‌زاده - ا. مر (شه‌هزاده - şehzade): منالی
 شا، شازاده.

شه‌سوار - ص. مر (شه‌هسه‌قار - şehsevar):
 شاسوار، سوارچاک.

شه‌کار - ص. مر (شه‌هکار - şehkar): شاکار،
 کاریک که هونه‌ری تیدا کرابین، کاری پر هونه‌ر.

شه‌لاء - ص. ع (شه‌هلاء - şehla): نافرته‌تی
 چاوپه‌شی ئامال شینی دل‌پیتن.

شه‌لنگ - ا (شه‌هله‌نگ - şehleng): شال
 باف، کرچن.

شه‌له - ا (شه‌هله - şehle): گوشتی زۆر چه‌ور،
 چه‌وربی گوشت.

شه‌له - ص. ع (شه‌هله - şehle): پیره‌ژن، ژنی به
 سالاچوو.

شه‌له - ا. ع (شوه‌له - suhle): چاوشین.

شه‌لیدن - مص. ل (شه‌هلیدن - şehlîden):
 په‌رت بوون، بلاو بوونه‌وه، په‌راگه‌نده‌بوون.

- شهوت ران** - ص.فا (شه هفت ران - sehvat
ran): ناره زوو پهرست.
شهود - ا.ع (شوهود - şuhûd): شایه تان.
شهرد - مص.ع (شوهود - şuhûd): دیتنی
شتیک، ناماده بوون، دهرکه وتن.
شهور - ا.ع (شوهور - şuhûr): مانگان.
شهوق - مص.ع (شوهوغ - şuhûx): ههستان.
شهبه - ا (شهبه - şihe): حیل، حیلله ئه سپ.
شهی - ص.ع (شه هی - şehî): خوازله لۆک،
له زه تخواز.
شهید - ص.ع (شه هید - şehîd): یه کتیکه له
ناو دکانی خوا، ئه وهی هیج شتیک له عیلمی
په نهان نیبه، شایهت، شه هید بوون له رای خوا.
شهیده - ص.ع (شه هیده - şehîde): کوژراو له
رای یه زنداندا.
شهیر - ص.ع (شه هیر - şehîr): نامی،
مه نشور، ناودار، ناسراو.
شهیق - مص.ع (شه هیخ - şehîx): زهره ی
نیره کهر، هه ناسه کیشان.
شهین - ص.ن (شه هین - şehîn): شاهانه.
شیاب - مص.ع (شییاب - şiyab):
ئاو تپته کردن، تپکه ل کردن.
شیاد - ص (شه ییاد - şeyyad): رییاکار،
فیل باز، ساخته چی.
شیار - ا (شییار - şiyar): رووشاو، کیتلراو،
شووبراو.
شیاریدن - مص.م (شیارییدن - şiyarîden):
شو و برینی زهوی، جووت کردنی زهوی.
شیاطین - ا.ع (شه یاتین - şeyatîn):
به دخویانی که خه لکی بو خراپه کاری و
به دره وشتی هانده دهن.
شیاع - مص.ع (شییاء - şiya'): بهر تیکردن،
په یهوی کردن، بره و سه نندن.
شیاع - ا.ع (شییاء - şiya'): دهسته چیلله،
دهنگی شمشال، خه بهرئی که بلاو بوو بیتته وه.
- شیاف** - ا.ع (شییاف - şiyaf): شاف.
شیان - ا (شییان - şiyân): دره ختیکه.
شیان - ا (شییان - şiyân): پاداشت.
شیانی - ا (شییانی - şiyânî): جوړه دراو تیکی
زترو زیو بووه له کونا له خوراسان باوی بووه.
شیاه - ا.ع (شیاه - şiyah): په زان.
شی - ا.ع (شه ی - şeyî): شت.
شیب - ا (شیب - şîb): شیو، نشیو، قامچی.
شیب - مص.ع (شه یب - şeyb): پیروون،
ئه ختیار بوون.
شیبا - ص (شیبا - şîba): شیواو، په شیو،
دتیوانه، ئه ژدیها.
شیبان - ص.فا (شیبان - şîban): پهریشان.
شیبان - ا.ع (شه یبان - şeyban): یه کتیکه له
مانگه کانی زستان (کانوونی یه که م).
شیبان - ا.خ (شه یبان - şeyban): ناوی
تیره یه کی عه ره به.
شیبانیدن - مص.م (شیبانیدن - şibanîden):
خه له تانندن، له رزاندن، هه ویر کردن، شتیواندن.
شیب پالا - ا.مر (شیب پالا - şîbpala):
خلته پالیو، سوزگی.
شیبه - ا.ع (شه یبه - şeybe): ریتخانه ی
کرمانی، جوړه روه کتیکه.
شیبیدن - مص.ل (شیبیدن - şîbîden):
له رزین، جولان، ناشق بوون، توره بوون.
شیبنده - ا.فا (شیبنده - şîbende): له رزینهر،
تیکه لکهر.
شیبان - ص.فا (شیبان - şîban): پهریشان،
تورپه، توراو.
شیسی - ا (شیسی - şîpsî): پلایس، مقاش.
شیپور - ا (شه یپور - şeypûr): شه یپور،
زورنا.
شیپورچی - ا.ص (شه یپورچی - şeypûrçî):
شه یپور ژهن.
شیتک - ا (شه یتره ک - şeyterek): شاته ره.

دلواهر، دلیر، نازا، کەسێک شێر بدا بە عار دیدا.
شیریا - ا.مر (شیریا - şîrba): شیرەوا، شیرو برنج.
شیریان - ا.ص (شیریان - şîrban): شێرهوان.
شیربچه - ا.مر (شیربچه - şîrbeçe): منالانی پێشەنگ.
شیربرفی - ا.ص (شیری بەرفی - şîri berfî): شێره‌فرینه.
شیربرنج - ا.مر (شیربیرنج - şîrbirinc): شیر برنج، شیرەوا.
شیربها - ا.مر (شیربها - şîrbeha): شیربایی.
شیربنجه - ص.مر (شیربنجه - şîrbence): بە چنگ وەکو شێر، بەهێز وەکو شێر.
شیربنیر - ا.مر (شیربنیر - şîrpenîr): جۆره گیایەکی خۆرسکه.
شیرج - ا.شیرج (شیرج - şîrec): رۆن گەرچەک.
شیرجه - ا.مر (شیرجه - şîrce): خۆه‌لدانه ناو ناو بە سەرا، زەرگ.
شیرچرخ - ا.مر (شیری چرخ - şîri çerx): بورجی شێر.
شیرچنگ - ص.مر (شیرچنگ - şîr çeng): بەهێز، بە چنگ وەکو شێر.
شیرخاشاک - ا.مر (شیرخاشاک - şîr xaşak): شیلە ی جۆره گیایەکه.
شیرخشت - ا.مر (شیرخشت - şîrxîşt): شیلە ی جۆره گیایەکه.
شیرخشک - ا.مر (شیری خشک - şîri xuşk): شیری وشک، شیری تۆز.
شیرخوار - ص.فا (شیرخوار - şîrxar): مندالی شیرەخۆره.
شیرخوارگاه - ا.مر (شیرخوارگاه - şîrxar gah): دایه‌نگه، شوینی منالانی شیرەخۆره.
شیردان - ا.مر (شیردان - şîrdan): سکۆله ی بەرخ و کارۆۆله و مەر.
شیردرفش - ا.مر (شیری دیردرفش - şîri direfş): شێری سەر عەلەم.

شیخ - ا.ع (شیه - şîh): جۆره رووه‌کتیکه.
شیخ - ص.ع (شەبخ - şeyix): پیرەمێرد، گەورە قەوم، رتیه‌ر، شێخ، زانا.
شیخک - ا.شەبخەک - (şeyxek): شێخۆکه، کۆلکە شێخ، شێخه رووته.
شیخوخت - مص.ع (شەبخوخت - şeyxûxet): پیربوون، پیری.
شیخون - ص.ع (شەبخون - şeyxûn): شێخ، پیاوی پیر، پیاوی زۆره‌هان.
شیخه - ص.ع (شەبخه - şeyxe): پیرەزن.
شیخه - ص.ع (شەبخه - şeyxe): پیران.
شید - ا.شید (شید - şîd): خۆر، روناھی، رۆشنایی، روونایکی.
شید - ا.ع (شید - şîd): هەر شتێ دیواری پێ کە فمال بکری (گەچ و تەر اوو قسل و...)
شیدا - ص (شەیدا - şeyda): شەیدا، ناشق، دیوانه، شیت، شیت و شەیدا.
شیدز - ا.شیزه (شیزه - şîzer): یەزدان، خوا، خولا.
شیر - ا.شیر (شیر - şîr): شێر.
شیر - ا.شیر (شیر - şîr): شێره ی ناو، بەلوووعه.
شیر - ا.شیر (شیر - şîr): شیر (شیری خواردنه‌وه).
شیر - ص.ع (شەبیر - şeyir): راوێژکار، شیرەتکار، وەزیر، جوان.
شیرابه - ا.مر (شیرابه - şîrabe): شیلە یه‌که له قەدی هەندی رووه‌کان دەتکی.
شیراز - ا.شیراز (شیراز - şîraz): خەسته، تۆراغ، دۆی له تووره‌که کریاگ.
شیرازه - ا.شیرازه (شیرازه - şîraze): جزوبه‌ندی کتیبان که ئەم سەر و ئەو سەری دەچنری، شیرازه.
شیرازه‌بەند - ا.ص (شیرازه‌بەند - şîrazebend): شیرازه‌بەند، شیرازه‌چن.
شیرافکن - ص.فا (شیرافکن - şîrefken): دلیر، نازا، پیاوی دلیر و نازای وەها که شێر بدا بە عار دیدا.
شیراوژن - ص.فا (شیر ئەوژن - şîr ewjen):

- شیردل - ص. مر (شیردیل - şîr dil): شیردل، نازا، بویر، رهشید، عه‌گید.
- شیردوش - ا. ص (شیردوش - şîrdûş): شیردوش.
- شیرده - ص. فا (شیردیہ - şîrdih): شیردهر (حه‌یوان بیان مرؤث).
- شیرزا - ا. ص (شیرزا - şîrza): هه‌رشتیک شیرزیاد بکات (خواردن یاده‌رمان...).
- شیرزاد - ص. مر (شیرزاد - şîrzad): بیچووه شیر، نازا، دلاوهر.
- شیرزد - ص. مر (شیرزده - şîrzed): منالی شیریه که‌م خوارد بی، ژهمبرده، شیرمرده.
- شیرزن - ص. مر (شیرزن - şîrzen): شیرهن، ژنی نازاو دلیر.
- شیرزنه - ا. مر (شیرزنه - şîrzene): داریکه شیریان دوی بی تیکده‌دهن.
- شیرزور - ص. مر (شیرزور - şîrzûr): به‌هیزو توانا وه‌کو شیر، نازاو بویر.
- شیرژیان - ا. ص (شیری ژبیان - şîri jıyan): شیریه تووره، شیریه درنده.
- شیرسار - ا. ص (شیرسار - şîrsar): وه‌کو سه‌ری شیر.
- شیرسگ - ص. مر (شیرسه‌گ - şîrseg): سه‌گی در وه‌کو شیر.
- شیرسوار - ا. ص (شیرسه‌فار - şîrsevar): خۆر.
- شیرشادروان - ا. مر (شیری شادورفان - şîri şadurvan): وینه‌ی شیرکه له‌سه‌ر په‌رده کیشرایبی.
- شیرشزه - ص. مر (شیری شهرزه - şîri şerze): شیریه تووره و درنده.
- شیرشکار - ص. فا (شیرشیکار - şîrşikar): نازا، دلیر، پیاوی که شیر راو بکات، راوچی شیر.
- شیرشکری - ا. ص (شیرشیکه‌ری - şîr şikerî): ره‌نگی سپی نامال زهره، شه‌که‌ری.
- شیرعلم - ا. مر (شیری نه‌له‌م - şîri elem): شیریه عه‌له‌م، وینه‌ی شیر له‌سه‌ر نالاو به‌یداخ.
- شیرفش - ص (شیرفه‌ش - şîrfeş): شیرناسا.
- شیرفهم کردن - مص. م (شیرفه‌هم که‌رده‌ن - şîrfehm kerden): شیر تیگه‌یاندن، گه‌وج حالی کردن.
- شیرقلاب - ا. مر (شیر غوللاب - şîr xullab): قولابی پشتین که ره‌سمی شیریه له‌سه‌ر کرابی.
- شیرک - ا. ص (شیره‌ک - şîrek): شیریه بی‌کوله، که‌سی نازا و به‌جه‌رگ.
- شیرک - ا (شیره‌ک - şîrek): شیله‌ی تلیاک.
- شیرکچی - ا. ص (شیره‌کچی - şîrekçi): مه‌یخانه‌چی، عه‌ره‌قرووش.
- شیرکخانه - ا. مر (شیره‌کخانه - şîrekxane): مه‌یخانه، شوینی کیشانی تلیاک.
- شیرکردن - مص. م (شیرکه‌رده‌ن - şîr kerden): دنه‌دان، زات وه‌به‌رنان، هاندان.
- شیرگردون - ا. مر (شیری گه‌ردون - şîri gerdûn): بورچی شیر، هه‌تاو، خۆر.
- شیرگجشک - ا. مر (شیر گونجیشک - şîr guncişk): باشوکه، باشو، واشه.
- شیرگی - ص (شیره‌گی - şîregî): تلیاک، که‌سپیک که له‌سه‌ر کیشانی شیله‌ی تلیاک راهاتی.
- شیرگیا - ا. مر (شیرگییا - şîr giya): شیله‌یه‌کی سپیبه که له‌لاسکی هه‌ندئ گیادا هه‌یه.
- شیرگیر - ص. فا (شیرگیر - şîrgîr): شیرگیر، دلیر، نازا، به‌هیز، مه‌ست.
- شیرلان - ا. مر (شیرلان - şîrlan): شیرلان، شوینی شیریه زۆری.
- شیرمال - ا. ص (شیرمال - şîrmal): نانیه له شیر بسوری.
- شیرمان - ص (شیرمان - şîrman): به‌جه‌رگ، می‌رخاز، شیره‌پیاو، شیر ناسا.

شیله به که له رهگی گیاوه بۆ قه‌دی ده‌چیت.
شیره‌خانه - ا.مر (شیره‌خانه - şîrexane):
 مه‌یخانه، شوپنی شیره کیشان (تلیاک).
شیره‌کش - ص.فا (شیره‌کش - şîrekeş):
 شیره‌کیش، شیله‌ی تلیاک خۆر.
شیره‌معه‌ده - ا.مر (شیره‌ی میئده - şîrey
 mi'de): شیله‌ی گه‌ده، لیکاوی گه‌ده.
شیریاخت - ا.مر (شیریاخت - şîryaxet):
 شیروخه‌ت، تیروپشک، جۆره قوماریکه.
شیرین - ص.ن (شیرین - şîrîn): هه‌ر شتی
 تامی قه‌ند یان شه‌کری هه‌بێ، وه‌کو شیر.
شیرین بیان - ا.مر (شیرین به‌یان - şîrîn
 beyan): جۆره رووه‌کیتکه (به‌له‌ک) ده‌لێن بۆ
 ده‌رمان ده‌شیت، عه‌ره‌ب (عرق السوس) ی پێ
 ده‌لێن.
شیرین ده‌ن - ص.مر (شیرین ده‌ه‌ن - şîrîn
 dehen): دهم و لیسو جوان، شیرین زمان،
 قسه‌خۆش.
شیرین زبان - ص.مر (شیرین زه‌بان - şîrîn
 zeban): دهم و له‌بز شیرین، زمان شیرین.
شیرین سخ‌ن - ص.مر (شیرین سوخه‌ن - şîrîn
 suxen): قسه‌خۆش.
شیرین شمایل - ص.مر (شیرین شه‌مایل - şîrîn
 şemayîl): ره‌زا شیرین.
شیرینک - ا (شیرینه‌ک - şîrînek): زیپکه،
 جۆره رووه‌کیتکه، جوانه‌زنه.
شیرین کار - ص.مر (شیرین کار - şîrîn kar):
 سیحریاز، جادووگه‌ر، هه‌نه‌کچی و قسه‌خۆش،
 که‌سێک که کاری جوان و پڕ هونه‌ر بکات.
شیرین گو‌ار - ص.مر (شیرین گو‌فار - şîrîn gu-
 var): به‌تام و له‌زه‌ت، خۆش.
شیرینی - ا (شیرینی - şîrînî): شیرینی.
شیرینی پز - ا.ص (شیرینی په‌ز - şîrînî pez):
 شیرینی ساز، وه‌ستای دروستکردنی شیرینی،
 هه‌لواچی.

شیرماهی - ا.مر (شیرماهی - şîr mahî): جۆره
 ماسییه‌کی گه‌وره‌ی ده‌ریاییه، شیر ماسی.
شیرمرد - ص.مر (شیرمرد - şîrmerd):
 شیره‌پیاو، ئازا، دلیر.
شمرغ - ا.مر (شیری مورغ - şîri murx):
 شیری مر، کینایه‌یه له‌شتی نایاب، شتی که نه‌بێ
 چونکه مر شیری نییه.
شیرمست - ص.مر (شیرمه‌ست - şîrmest):
 به‌رخ یا کارژوله‌یه‌ک شیری زۆر خواردبێ و مپ
 بووبێ.
شیرمه‌گس - ا.مر (شیرمه‌گس - şîrmegeş):
 جال‌جالۆکه، چونکه راوی میتش ده‌کات.
شیروا - ا.مر (شیرفا - şîrva): شیره‌وا، شیرو
 برنج، شیر برنج.
شیروار - ق.ص (شیرفار - şîrvar): شیرئاسا.
شیروانی - ص.ن (شیرفانی - şîrvanî):
 خه‌لکی شیروان.
شیروانی - ا (شیرفانی - şîrvanî): جۆره
 خێوه‌تێکی چوارگۆشه‌یه، شیروانی.
شیروخورشید - ا.مر (شیرو خورشید - şîrû
 xûrşîd): شیرو خورشید، نیشانه‌ی ره‌سمی
 ده‌وله‌تی ئێرانه که بریتیه‌یه له‌ وینه‌ی شیریکێ
 راوه‌ستاوی شمشیر له‌ ده‌ستی راستاوه‌تاوه له
 پشتیه‌یه‌وه ده‌دره‌وشی.
شیروخورشید سخ‌خ - ا.مر (شیرو خورشیدی
 سخ‌خ - şîrû xûrşîdi surx): شیرو
 خورشیدی سور، ناوونیشانه‌ی کۆمه‌له‌وه‌ ده‌زگای
 خێرخوازی ئێرانه.
شیروش - ص (شیرفه‌ش - şîr veş): شیرئاسا،
 ئازا، به‌ جه‌رگ.
شیرونه - ا (شیرونه - şîrûne): گه‌رمه‌ژنه،
 زیپکه، ورده زیپکه.
شیره - ا (شیره - şîre): خۆشاوی میوه.
شیره‌ تریاک - ا.مر (شیره‌ی تیریاک - şîrey
 tiryak): شیله‌ی تلیاک.
شیره‌ خام - ا.مر (شیره‌ی خام - şîrey xam):

شیطان - ا.ع (شہیتان - şeytan): روحی چہ پہل و موزیر، یاخی، لاسار، دیو، نہ ہریمہن، بہ باوہری موسلمانان شہیتان فریشتہ بوو، چونکہ کرنوشی بڑ تادہم نہ برد ترؤ کرا، نہ ویش کہوتہ گومرا کردنی خہل کی.

شیطرہ - (شہیتہرہ - şeytere): شاتہرہ، شادانہ.

شیطنت - مص.ع (شہیتہ نہت - şeytenet): زؤلیہ تی، سہرکیشی کردن، بہ دکاری و دووروی و بہ دہزر کردن.

شیع - ا.ع (شییہ - şîye): پہرہ وان و یارانہ کہ سیتک، دؤستان و لایہ نگرانی کہ سیتک.

شیعہ - ا.ع (شیئہ - şî'e): دارودہ ستہ یہ کی موسلمانان کہ باوہریان بہ خیلافہ تی راستہ و خوئی عہ لی کوری نہ بی تالیب و کورہ کانی ہس، نہ مانہش چہ ند تاقم و دہستہ یہ کن لہ وانہ: شیعی دوازده ٹیمامی کہ باوہریان بہ خیلافہ تی راستہ و خوئی عہ لی و ہر یازدہ کورہ کی یہ کہ لہ دوا ی یہ کہ ہہ یہ.

شیعیہ ی ٹیسما عیلی یہ یان باتنیبی یان حہوت ٹیمامی... لہ لای ٹہ وان مالباتی ٹیمامان لہ محہ مدی کوری ٹیسما عیلدا تہ واو دہ بی، ہر وہا گروپی زہیدیہ کہ باوہریان بہ ٹیمامہ تی زہیدی کوری ٹیمام زہینہ ل عابدین دوا ی بابی ہہ یہ.

شیعی - ا.ع (شیئی - şî'î): یہ کہ شیعیہ.

شیفتن - مص.ل (شیفتن - şîften): عاشق بوون، شہید ابوون، حہیرمان.

شیفتہ - ص.مف (شیفتہ - şifte): شہیدا، عاشق، حہیران، سہر سام، سہر گردان.

شیک - ص.فر (شیک - şîk): شیک، جوان، ناسک، خشکوک.

شیک پوش - ص.فا (شیک پوش - şîk pûş): شیک پوش، کہ سیتک کہ ہہ میشتہ جلکی نوی و جوانی لہ بہر بی.

شیکران - (شہ بکہران - şeykeran): جزوہ رووہ کیکہ.

شیرینی خوران - ا.مر (شیرینی خوران - şîrînî xûran): شیرینی خوار دنہ وہ.

شیز - (شیز - şîz): عہ بہ نووس.

شیشعان - (شیشہ تان - şîşe'an): جزوہ داریکہ لہ تیرہ ی دارگہ ز.

شیشک - (شیشہ ک - şîşek): رہ بابہ ی چوار تار، نامیتریکی مؤسیقیہ.

شیشک - (شیشہ ک - şîşek): شہ کہ نیر.

شیشکی - ا.عا (شیشہ کی - şîşekî): وشہ یہ کہ وہ کو (ترحتو).

شیشلہ - ص (شیشہ لہ - şîşele): شلو شاو، سست و خاو، بی ہیز.

شیشلیک - (شیشلیک - şîşlîk): شیشہ کہ باب، قیمہ ی لہ شیش دراو، کہ باب.

شیشم - (شیشوم - şîşum): رہ بابہ.

شیشو - (شیشو - şîşû): سوٹسکہ.

شیشہ - (شیشہ - şîşe): شووشہ، نامیتریکی مؤسیقیہ.

شیشہ باز - ص.فا (شیشہ باز - şîşebaz): فیل باز، حیلہ کار، جادو و باز.

شیشہ بر - ا.ص (شیشہ بور - şîşe bur): جامچی، شووشہ بر.

شیشہ کار - ا.ص (شیشہ کار - şîşekar): شووشہ ساز، جامچی.

شیشہ گر - ا.ص (شیشہ گہر - şîşeger): شووشہ گہر.

شیشہ گر خانہ - ا.مر (شیشہ گہر خانہ - şîşeger xane): کارگہ ی شووشہ سازی.

شیشہ گردان - ص.فا (شیشہ گردان - şîşegerdan): فیل باز.

شیشہ گردن - ص.مر (شیشہ گردن - şîşegerden): بی ناوہز، گپل، کہودہن، گہوج.

شیشیک - (شیشیک - şîşîk): سوٹسکہ، بالداریکی گوشت خووشہ.

شیوخ - ا.ع (شویوخ - şuyûx): پیران
شیوخیت - مص.ع (شویوخییه-ت - şuyuxîyet): پیربون.
شیوشه - ا (شویوشه - şuyûşe): شوشه‌ی زتیر و زیو، لوله‌ی زتیر و زیو.
شیوع - مص.ع (شویو-ء - şuyû): بلا و بونه‌وه، ناشکرابون، خوبابون.
شیون - ا (شیقهن - şiven): شیوهن، شین و شه‌پۆر و گریان.
شیوه - ا (شیقه - şive): یاسا و ریتسا، رتیچکه و رتیاز، دابونه‌ریت، ناز و نوز، فروفیتل.
شیوه‌گر - ص.فا (شیقه‌گر - şiveger): حیلکار، خودان شتیه و شتواز، دلبه‌ری نازفرۆش و لیتزان له عه‌شقا ریدا.
شیویدن - مص.ل (شیقیدهن - şivîden): شتیوان، تیکه‌ل بوون، په‌شتیوان
شیهم - ا.ع (شه‌یه‌م - şeyhem): سیخور.
شیهه - ا (شیهه - şihe): حیلله‌ی ئه‌سپ، کورژنی ئه‌سپ.

شیلات - ا (شیلات - şilat): شوتنی که له ره‌خی ده‌ریادا بۆ راوه ماسی دروست بکری.
شیلان - ا (شیلان - şilan): سفره‌ی میر و گه‌وره‌پیاوان، کاتی فراقین، خۆراک.
شیلان - ا (شیلان - şilan): شیلان، (رووه‌ک).
شیلیم - ا.ع (شه‌یله‌م - şeylem): جۆره گیایه‌که.
شیلنگ - ا.انگل (شیله‌نگ - şileng): سۆنده.
شيله - ا (شيله - şile): ئاودر.
شيله - ا (شه‌یله - şeyle): جۆره رووه‌کیتکه.
شيله - ا.ع (شيله - şile): فروفیتل.
شیلینگ - ا.انگل (شیلینگ - şilîng): شیلینگ (جۆره پارده‌که).
شیم - ا (شیم - şim): جۆره ماسیبه‌که.
شیم - ص.ع (شیم - şim): خالدار.
شیم - ا.ع (شیه‌م - şiyem): خووخده، دابونه‌ریت.
شیماء - ص.ع (شه‌یما - şeyma): ژنی خالبه‌روو، ژنی خالدار.
شیمه - ا.ع (شیمه - şime): خوو، ته‌بیعه‌ت، عاده‌ت.
شیمی - ا.فر (شیمی - şimî): زانستی کیمیا.
شیمیایی - ص.ن (شیمیایی - şimyayî): کیمیایی.
شیمی دان - ص.فا (شیمی دان - şimîdan): زانا له بواری کیمیادا، کیمیازان.
شین - مص.ع (شه‌ین - şeyn): خراپی، به‌دی، خه‌وش.
شیو - ا (شیف - şiv): شیو، دۆل.
شیوا - ص (شیفا - şiva): ره‌وان، سوارو ره‌وان.
شیوایی - ا.مص (شیفایی - şivayî): فه‌ساحه‌ت، ره‌وانبیتژی، روونی و ره‌وانی، به‌دهم و زمان.
شیوانیدن - مص.م (شیفانیده‌ن - şivanîden): شتیواندن، تیکه‌ل کردن.

ص

ص - حر (ص - s):

پیتی هه قده یه می نه لقیای فارسییه و به (صاد) ده خونترتته و به به مساوی نه بجه ده کاته (۹۰).

صائب - ا.ف.ع (صائب - sa'ib): راست و دروست، ههق.

صائح - ا.ف.ع (صائح - sa'ih): هاوارکه.

صائحیه - ا.ف.ع (صائحیه - sa'ihē): شین و شه پز، شین و گریان له سهر مردوو، شینگیر.

صائد - ا.ف.ع (صائد - sa'id): راوچی، شکارچی.

صانغ - ا.ف.ع (صانغ - sa'ix): زهره نگر، نالتونچی.

صائم - ا.ف.ع (صائم - sa'im): رۆژو و گر، به رۆژوو، رۆژو و قان.

صائمیه - ا.ف.ع (صائمیه - sa'ime): رۆژو و گر، (بۆمی).

صائن - ا.ف.ع (صائن - sa'in): نیگابان، پاریزهر.

صاب - ا.ع (صاب - sab): ههر گیایهک یان درهختیک که لاسکه که یان لقه که ی بشکیننه و هه ماده یه کی شیرناسای لی دهریچی، شیله.

صابئه - ا.ع (صابئه - sabie): سوبی، گروپتیکی نایینییه که رتوره سم و سروتیان

تیکه له یه که له یه هودییه ت و مه سیحیه ت. مه لبه ندی نه سللی سوییه کان کلده ی کۆن بووه و به نه هلی کتیب هه ساو کراون و له قورئاندا ناویان هاتوو.

صائبین - ا.ع (صائبین - sabi'in): سوییه کان.

صابر - ا.ف.ع (صابر - sabir): به سه بر، به حه و سه له، یه کیکه له ناوه کانی یه زدان.

صابون - ا.فر (صابون - sabûn): صابون (بۆ خوشتن و جل شتن و...) به کاردی.

صابون پز - ا.ص (صابون پز - sabûn pez): صابونچی، صابون ساز، صابونکه.

صابون پزخانه - ا.مر (صابون پزخانه - sabûn pezxane): کارگه ی صابونسازی.

صابونی - ص.ن (صابونی - sabûnî): صابونچی، صابونفرۆش.

صابونیه - ا.ع (صابونیه - sabûniye): صابوناقه لی، گیایه که له ناوا که ف ده کات، نه سپون.

صابی - ا.ص.ع (صابی - sabî): به پره وی مه زه بی سویی، نه وه ی له نایینی خۆیه وه بچیتته سهر نایینیکی دی.

صائبین - ا.ع (صائبین - sabi'în): سویبیه‌کان (په‌په‌وانی مه‌زه‌بی سویبی).

صاحب - ا.ف.ع (ساهیپ - sahib): خاوه‌ن، یاوهر، دۆست، هاوونشین، خودان شت، یه‌زدان.

صاحب اختیار - ص.مر (ساهیپ ئیختیار - sahib ixtiyar): عینوان و له‌قبتیکی زهمانی قاجارییه‌کان بوو، به‌پرتیز.

صاحب اسرار - ص.مر (ساهیپ ئه‌سرار - sahib esrar): رازدار، پاریزه‌ری نهیتی، رازگر.

صاحب افسر - ص.مر (ساهیپ ئه‌فسر - sahib efser): خاوه‌ن تاج، تاجدار.

صاحب امتیاز - ا.ص (ساهیپ ئیمتیاز - sahib imtiyaz): خاوه‌ن ئیمتیاز: (هی کارخانه بی‌یان روژنامه‌و بلاوژوکان...).

صاحب برید - ص.مر (ساهیپ به‌رید - sahib berid): خودان پۆسته، جاران به‌و که‌سه ده‌گوترا که رووداوه‌کانی شارتیکی ده‌نوسسییه‌وه‌و به قاسیدا بۆ پاشای ده‌نارد.

صاحب ترجمه - ص.مر (ساهیپ ته‌رجمه‌ه - sahib terceme): که‌سیتک که ژینامه‌ی بنووسنه‌وه.

صاحب تصرف - ص.مر (ساهیپ ته‌سه‌روف - sahib teseruf): خاوه‌ن؛ که‌سیتک هه‌قی ده‌ستکاری و ده‌ست وهردانی له شتیتک یان کاریکدا هه‌بی، پیرتیک که بتوانی حاله‌تیتک له مورید وهریگریته‌وه یان پیتی بدات.

صاحب جاه - ص.مر (ساهیپ جاه - sahib cah): خودان پله‌و پایه، خودان شانوشه‌وکه‌ت، رتیزدار.

صاحب جاهی - ا.مص (ساهیپ جاهی - sahib cahî): پایه‌ی خاوه‌ن شکۆ، پایه‌به‌ری.

صاحب جمع - ص.مر (ساهیپ جه‌م - sahib cem): مامۆری کۆکردنه‌وه‌ی باج و خه‌راج (سه‌رده‌می مه‌غۆله‌کان).

صاحب حالت - ص.مر (ساهیپ هاله‌ت - sahib serîr): خودان ته‌ختی پاشایه‌تی.

صاحب خانه - ا.ص (ساهیپ خانه - sahib xane): خاوه‌ن مال، مالی خوا، خانه‌خوئی، مال‌خۆ.

صاحب خبر - ص.مر (ساهیپ خه‌به‌ر - sahib xeber): ئاگادار، هه‌والنیر، روژنامه‌نووس، په‌یامنیر، په‌رده‌دار، سه‌فیر.

صاحب خرد - ص.مر (ساهیپ خیره‌د - sahib xired): ئاقل، به‌ئاوه‌ز، ئاوه‌زدار.

صاحب خیر - ص.مر (ساهیپ خه‌یر - sahib xeyr): خیره‌ومه‌ند، چاکه‌کار.

صاحب درد - ص.مر (ساهیپ ده‌رد - sahib derd): ئازاردار، ده‌رده‌ند، مسیبه‌تدیده.

صاحب دعوت - ص.مر (ساهیپ ده‌ئوته - sahib de'vet): خودان بانگه‌وازی ئاینی یان سیاسی، نازناوی ئه‌بو موسلیمی خوراسانی بووه.

صاحب دل - ص.مر (ساهیپ دیل - sahib dil): به‌جه‌رگ، سوّفی، خواناس، خودان سوّز.

صاحب دلخ - ص.مر (ساهیپ ده‌لخ - sahib delx): خه‌رقه‌پۆش، سوّفی شریپۆش.

صاحب دولت - ص.مر (ساهیپ ده‌وله‌ت - sahib dewlet): ده‌وله‌مه‌ند، مالدار، به‌یه‌غبال، به‌به‌خت.

صاحب دیوان - ص.مر (ساهیپ دیشان - sahib dîvan): سه‌روکی دیوان، وه‌زیر، سه‌رکاری خه‌زینه، خه‌زنه‌دار، شاعیرتیک که دیوانی هه‌بی.

صاحب رای - ص.مر (ساهیپ ره‌ئی - sahib reî): خودان راو هزری راست و دروست.

صاحب سر - ص.مر (ساهیپ سیر - sahib sir): مه‌حره‌می راز، رازگر، نهیتی پارتیز.

صاحب سریر - ص.مر (ساهیپ سه‌ریر - sahib serîr): خودان ته‌ختی پاشایه‌تی.

صاحب شرع - ا. مر (ساهییب شهرء - sahib-
'şer): خودان شهرع، یاسادانهر، پیغهمبهری
ئیسلام.

صاحب عزاء - ص. مر (ساهییب ئەزا - sahib-
(eza): خودان تازیه، تازیه‌دار، پرسه‌دار،
عه‌زادار، ئەزیه‌تبار.

صاحب غار - ا. ص (ساهییبی غار - sahibi-
(xar): خودان غار، نازناوی ئەبویه‌کره که ده‌گه‌ل
پیغهمبه‌ردا چووہ غاری هه‌را.

صاحب غرض - ص. مر (ساهییب غه‌ره‌ز - sahib-
(xerez): خودان مه‌به‌ست، غه‌ره‌زدار، فیتنه‌گیر.

صاحب فراش - ص. مر (ساهییب فیراش - sahib-
(firaş): نه‌خۆشی له جیدا که وتوو، که‌فته‌کار،
له‌ش به‌بار.

صاحبقران - ص. مر (ساهییب قیران - sahib-
(xiran): که‌سیتک له کاتی له‌دایکبونی‌دا
جو‌ره یه‌کانگیریه‌ک له نیوان ئەستیراندا
رووبدات که ئەمه نیشانه‌ی شانسدارییه،
ساحبقران نازناوی هه‌ندی له پاشایانی ئیترانی
بووه به مانای خۆش تالچ هاتووہ.

صاحب قلم - ص. مر (ساهییب غه‌له‌م - sahib-
(xelem): خودان قه‌له‌م، نووسه‌ر، ئەهلی قه‌له‌م.

صاحب قیاس - ص. مر (ساهییب غییاس - sahib-
(xîyas): خودان ره‌ئی، خودان بۆچوون.

صاحب کار - ص. مر (ساهییب کار - sahib-
(kar): خودان کار، کار فه‌رما.

صاحب کلاه - ص. مر (ساهییب کولاه - sahib-
(kulah): تاجدار، پاشا.

صاحب مال - ص. مر (ساهییب مال - sahib-
(mal): دووله‌مه‌ند، زه‌نگین، ده‌ستپۆ، بووه،
دارا.

صاحب مرده - ص. مر (ساهییب مورده - sahib-
(murde): خاوه‌ن مردوو، خیتومرده.

صاحب منصب - ا. ص (ساهییب مه‌نسه‌ب - sahib-
(menseb): خودان پله‌و پایه‌ی گه‌وره (دوله‌تی
یان له‌شکری).

صاحب نسق - ص. مر (ساهییب نه‌سه‌خ - sahib-
(nesex): دارۆغه، ماموری پاراستنی ئەمن و
ئاسایش.

صاحب نظر - ص. مر (ساهییب نه‌زه‌ر - sahib-
(nezer): خودان ره‌ئی راست و دروست، زانا،
سو‌فی، جوان په‌رست.

صاحب نفس - ص. مر (ساهییب نه‌فه‌س - sahib-
(nefes): به‌ده‌م و نفوس، پیاوچاک، که‌سه‌ی که
دوعای گیرایی.

صاحبه - ص. فا (ساهییبه - sahibe): هاوړی،
ژن.

صاحبی - ا. ص (ساهییبی - sahibî): ساحیبی،
جو‌ره ترتیه‌کی دهنک درتیژی سور ره‌نگه، جو‌ه
جلیکی ئاوریشمی خه‌ت خه‌ته.

صادر - ا. فاع (سادیر - sadir): ده‌رچوو،
ئهو‌کالایانه‌ی له ولاتیکه‌وه بۆ ولاتیکی دی
ده‌چیت.

صادع - ا. فاع (سادیء - sadi'): میانچی،
ناویژیوان، داوه‌ر، قازی.

صادق - ا. فاع (سادیغ - sadix): راستگو،
راست و دروست، ئاشکرا.

صادقانه - ق. ص (سادیغانه - sadixane):
راستگۆیانه، به‌راستی و دروستی.

صادقه - ا. فاع (سادیغه - sakixe): راستگو
(بو‌می).

صارم - ص. فاع (ساریم - sarim): شمشیری
برنده، شیری درنده، پیاوی دلیر، ئازا.

صاع - ا. ع (ساء - sa'): پیتوانه‌یه‌که به‌رانبه‌ر به
سئ کیلو گرامه.

صاعد - ا. فاع (سائید - sa'id): بالا‌ره‌و.

صاع ستان - ص. فا (ساء سیتان - sa' sitan):
هه‌ژارو بینه‌وا که له جه‌ژنی ره‌مه‌زاندا سه‌ده‌قه‌و
سه‌رفتره له خه‌لکی وه‌ریگری.

صاع سر - ا.مر (سائی سهر - sa'iser) : سهر فیتره، زهکاتی سهر فیتره.
صاعقه ا.ع (سائیغه - sa'ixe) : هه وره بروسکه، هه وره تریشقه.
صاعقه اسا - ص.مر (سائیغه ئاسا - sa'ixe asa) : بروسکه ئاسا، وهکو هه وره بروسکه.
صاغانی - ص.ن.ع (ساغانی - saxanî) : خه لکی ساغان که (گوندیک بووه له مهرو).
صاغر - ص.ع (ساغیر - saxir) : پیایوی بووده له، به زولم رازی.
صاف - ص.ع (ساف - saf) : بی غهل و غهش، پاک، تهخت، هه موار، ساف.
صافات - ا.ع (سافات - saffat) : ریزه ستووان، فریشته تین ریزه ستوو.
صافکاری - ا.مص (صافکاری - safkari) : صافکردن، راستکردنهوه، هه موارکردن.
صافه - ص.ع (صافه - saffe) : وشترین ریز به ستوو.
صافی - ص.فا.ع (صافی - safi) : پالوتنه، پاک، بی غهل و غهش.
صافی درون - ص.مر (صافی درون - safi derun) : به ویژدان، دلپاک، دهروون پاک.
صافی دل - ص.مر (صافی دل - safi dil) : دلپاک، بی کهرب و کینه.
صافی شدن - مص.ل (صافی شوده - safi şuden) : پاک بوونهوه، ساف بوون.
صافییه - ص.ع (صافییه - safiye) : سهرزه مینتی که خه لکه که ی کزچیان کرد بی یان مردین و میراتگریکیان له دوا به جی نه مایج.
صالح - ص.ع (صالیه - salih) : چاکه کار، پیایوی باش، شایسته، صالحان.
صالحه - ا.فا (صالیهه - salihe) : نافرته تی باش و صالحان، نافرته تی چاکه کار.
صامت - ا.ص.ع (صامیت - samit) : بیدهنگ، زترو زیو.

صانع - ا.فا.ع (سانیع - sani) : سنعه تکار، پیشه وهر، خوی مزین، پیشه ساز.
صب - مص.ع (سهب - sabb) : رشتن، رشتنی ناو.
صبا - ا.ع (سهبا - seba) : بای سهبا، بایه کی فینک و خوشه.
صبا - ا.ع (سیبا - siba) : مندالتیتی.
صباء - مص.ل.ع (سهبا - seba) : ناره زوو کردنی مندالتیتی و گهمه وازی.
صباح - ا.ع (سهبا - sebah) : به یانی، به ره به بیان، سپیده، سهره تای رۆژ.
صباح - ص.ع (سیبا - sibah) : ده مرچاو سپی، جوان، رووخوش.
صباحت - مص.ع (سهبا هت - sebahet) : بوون به خودانی جوانی، جوان بوون، جوانی، خشکویی.
صبار - ص.ع (سهبار - sebbar) : زۆر به سهبر، به حهوسه له.
صبار - ا.ع (سویبار - subbar) : تهر هندی.
صباغ - ا.ع (سیباغ - sibax) : بویه، سیوغ، بویاغ.
صباغ - ص.ع (سهباغ - sebbax) : رهنگ ساز، خومچی، درۆزن.
صباقت - ا.مص.ع (سیباغهت - sibaxet) : بویاخچیتی، رهنگ پیتی، خومچیتی.
صبان - ص.ع (سهبان - sebban) : سابوونچی، سابوون ساز، سابوون فروش.
صباوت - ا.ع (سهبا هت - sebalet) : مندالتیه تی.
صبایا - ا.ع (سهبا یا - sebaya) : کیژۆلان، کچۆلان.
صبح - ا.ع (سویه - subh) : به یانی، سهره تای رۆژ، سپیده.
صبح اسا - ص.مر (سویه ئاسا - subh asa) : وهکو سپیده، روون وهکو سپیده، کازبوه.

- پیتخوری شله.
- صبغه** - ا.ع (سیبغه - sibxe): رهنګ، بویه، خوم، دین و تاین.
- صبوت** - ا.مص (سه بښه ت - sebvot): هرزه کاری، مندالتیتی.
- صبح** - ا.ع (سه بوه - sebûh): سپیده زوو، شه رابین سوزو بخوریتته وه، نانن که سوزو بخورن.
- صبور** - ص.ع (سه بوور - sebûr): به سه بر، به حه وسه له.
- صبوره** - ص.ع (سه بووره - sebûre): گیراو له سه ر قه تل.
- صبی** - ا.ع (سه بی - sebî): مندال، مندالتی بچووک، کورک.
- صبیان** - ا.ع (سویان - subyan): مندالان.
- صبیح** - ص.ع (سه بیح - sebîh): جوان، خشکوک، رهنګ و روو سپی و جوان.
- صبیحه** - ص.ع (سه بیحه - sebîhe): ژنی جوان، رهنګ و روو سپیکه له ی جوان.
- صبیحه** - ا.ع (سه بیحه - sebîhe): سوزو، سپیده، کازیوه، به ره به بیان، نه لند.
- صبیر** - ص.ع (سه بییر - sebîr): به سه بر، گه ورده ی قه وم.
- صبیه** - ا.ع (سه بییه - sebîye): کچوله.
- صح** - مص.ع (سوه - suhh): چاکبوونه وه (له نه خویشی)، راست و دروستبوونی کاریک یان هه والیک.
- صحائف** - ا.ع (سه هائیف - seha'if): نامه و نووسراوان، کتیبان.
- صحاب** - ص.ا.ع (سیهاب - sihab): هاووشین، هاووشیان، یارانن پیتغه مبر.
- صحابت** - مص.ل.ع (سه هابه ت - sehabet): هاووشیاتی کردن، دؤستایه تی کردن، هاوده می.
- صحابه** - ص.ا.ع (سه هابه - sehabe): یاران، هاووشیان، هانیشینان، هاوده مان، یارانن پیتغه مبرن ئیسلام.
- صحابی** - ص.ن.ع (سه هابی - sehabî): هر
- صبحانه** - ا.مر (سویهانه - subhane): تاشت، قاوه لشی، خواردنی به یانی، ژهمی به یانیان.
- صبح پسین** - ا.مر (سویهی په سین - subhi pesîn): به یانی ته واو.
- صبح خوان** - ص.فا (سویه خان - subh xan): بولبول، مه لیک که به یانیان بخویتی.
- صبح خیز** - ص.فا (سویه خیز - subh xîz): که سیک که به یانیان زوو له خه و رابن.
- صبح دم** - ا.مر (سویه دم - subh dem): دهمه و به یان، کازیوه، نه له ند.
- صبحدمان** - ق (سویه ده مان - subh deman): به ره به یانیان.
- صبح رو** - ص.مر (سویه روو - subh rû): روو سپی و هکو به یان، دهموچاو روون و سپی.
- صبح سعادت** - ا.مر (سویهی سه ناده ت - subhi se'adet): سه ره ت ای خو شبه ختی.
- صبح فام** - ص.مر (سویه فام - subh fam): رو ش و هکو سپیده.
- صبحگاه** - ا.مر (سویه گاه - subh gah): به ره به یان، سپیده، کازیوه.
- صبح گاهان** - ق.مر (سویه گاهان - subh gahan): به ره به یانیان.
- صبح وار** - ص.مر (سویه فار - subh var): سپیده ناسا، سپی و رووناک.
- صبح وش** - ص.مر (سویه شه ش - subh veş): سپیده ناسا، رووناک.
- صبر** - مص.ل.ع (سه بر - sebr): ته حه مول، سه بر کردن، به حه وسه له بوون.
- صبر** - ا.ع (سبیر - sibr): هه وری سپی، قه راغی شتیک، نه ستووری شتیک.
- صبر** - ا.ع (سه بییر - sebir): جوړه گیایه که.
- صبغ** - مص.م.ع (سه بیغ - sebx): خوم کردن، رهنګ کردن، بویه کردن، نوقوم کردنن دست له ناودا، ته عمید کردن (له ناو هه لکیشان).
- صبغ** - ا.ع (سیبغ - sibx): رهنګ، بویه،

صفه - ا.ع (سه هفه - sehfe): قاپ، ده فر، نامان.

صحن - ا.ع (سه هن - sehn): ناوه ندی حه وشه، ناوه ندی سه را، قاپ، په رداخ.

صحنه - ا.ع (سه هنه - sehne): زه وی هه موار، شوتینی به رین و کراوه، شوتینی نواندنی شانؤ نامه.

صحنه ساز - ص.فا (سه هنه ساز - sehne saz): که سیک که زه مینه پؤ نمایش ساز بکات.

صحنه سازی - ا.مص (سه هنه سازی - sehne sazi): کاری سه هنه ساز، نمایشکاری.

صحو - مص.ل.ع (سه هف - sehv): وه هوش هاتنه وه له مه سستی، ساف بوونی ئاسمان، سامال بوون.

صحنون - ا.ع (سوهون - suhûn): سه حه نان، قاپین گه وره، نامانان.

صحیح - ص.ع (سه هیه - sehîh): دروست، راست، ته ندروست، سه حه ت.

صحیفه - ا.ع (سه هیفه - sehîfe): ره ژنامه، کاغه ز، کتیب، نامیلکه، بلا قو ک، گه لای زه ردی خه زان، روخساری ئاشق.

صخر - ا.ع (سه خر - sexr): تاته به رد، تاشه به رد، گاشه به رد، تاویر، که قر.

صخره - ا.ع (سه خره - sexre): تاویر، که قر، گابه رد.

صخور - ا.ع (سوخور - suxûr): که قران، تاویران.

صد - ا.ع (سه د - sed): ژماره (۱۰۰).

صد - مص.م.ع (سه دد - sedd): گپیراندنه وه، نه هیشتن، له رودا وه ستان.

صدا - ا.ع (سه دا - seda): بانگ، بانگ کردن، ده نگدانه وه، ده نگ.

صدارت - مص.ل.ع (سیدارته - sidaret): سه ره ک وه زیران، سه دری ته عزم، له سه روودانیشتن.

صداسنج - ا.مر (سه داسه نج - seda senc): ده نگپتو، نامیری ته ندازه گیری له ره ی ده نگ.

موسلمانن پیغه مبه ری دی بی و ماوه یه ک یاوه ری و هاو نشینی و هاوده می کرد بی.

صحایبه - ص.ن.ع (سه هایبیه - sehâbiye): هه ر ژنیک فریای هاوده می پیغه مبه ر که وت بی.

صحاح - ا.مص.ع (سه ها ه - sehah): ته ندروستی، ساغله م، ساغ، بی عیب، پاک.

صحاح - ص.ع (سه ها ه - sehah): راست و دروست، بی که م و که سر.

صحاری - ا.ع (سه هاری - sehârî): سارا، دهشت، بیابان.

صحاف - ص.ع (سه هه اف - sehâf): سه حاف، نه وه ی به رگ و جزوبه ندی کتیبان بکات، مه سه ف فروش.

صحاف - ا.ع (سیه اف - sihaf): گولاو.

صحبان - ص.ع (سوهبان - suhban): هاو ری، یارو یاوه ر، هاو نشین، هاو دم (پو کؤ).

صحبت - مص.ل.ع (سوهبه ت - suhbet): هاو رتیباتی کردن، هاو ده می کردن، قسه کردن.

صحت - مص.ل.ع (سیه هه ت - sihhet): چاک بوونه وه، ساغله م بوون، هه ستانه وه له نه خوشی.

صحراء - ا.ع (سه هراء - sehra): دهشت، سارا، بیابان، چو لی بی ئاوو گیا.

صحراگرد - ص.فا (سه هرا گه رد - sehra gerd): بیابان گه ر، سارانشین.

صحرانشین - ص.فا (سه هرانیشین - sehra nişin): چادر نشین، سارانشین، ژیبانی بیابان و ژیر چادران.

صحرائورد - ص.فا (سه هرا نه شه رد - sehra neverd): بیابان گه ر، نه سپی تیژره وی بیابان بی.

صحراوات - ا.ع (سه هرافات - sehra vat): سارا یان، بیابانان.

صحراوی - ص.ن.ع (سه هرافی - sehra vî): بیابانی، جو ره گورگیتی مرؤ قخوره.

صحف - ا.ع (سوهوف - suhuf): کتیبان، ره ژنامه ن.

صداع - ا.ع (سوداء - suda^۳): ژانه سهر، سهر نیشه.

صداق - ا.ع (سیداغ - sidax): مارهیی.

صداق - مص.ع (سیداغ - sidax): دۆستایه تی کردن.

صدافت - ا.مص (سه داغ هت - sedaxet): دۆستایه تی گیانی به گیانی، دۆستایه تی دل سوزانه.

صدام - ا.ع (سیدام - sidam): ژانی نیوه سهر، (شه قیقه).

صدبرگ - ا.ص (سه به رگ - sed berg): گوله باخ، گولی گولاو، گولتیک په ری زۆر بی.

صدپا - ا.مر (سه دپا - sedpa): هه زاریی، میروویه که پیی زۆره.

صدتو - ص.مر (سه دتوو - sedtû): سه د توئ، سه دلا، هه رشتی لۆج و تویی زۆر بی.

صدد - ا.ع (سه دده - seded): روویه روو، نیازو مه به ست.

صدر - ا.ع (سه در - sedr): سینگ، سه روو، لای سه رووی مه جلیس، پیشه وا.

صدر اعظم - ا.مر (سه دری نه نژده - sedri e^۳ zem): سه ره ک وه زیران.

صدر مجلس - ا.مر (سه دری مه جلیس - sedri meclis): سه رووی مه جلیس.

صدر نشین - ص.فا (سه در نیشین - sedir nişin): که سیک له سه رووی مه جلیس دابنیشی، پیشه وا.

صدره - ا.ع (سودره - sudre): سینگ، سه رووی سینهی مرؤف، سوخمه، تی شپرت، په رکۆشه.

صد شاخ - ص.مر (سه د شاخ - sed şax): سه د پارچه، پارچه پارچه.

صدع - مص.ع (سه ده - sed^۳): درز بردن، ناشکرا کردن، درز، شق، دهسته، گروپ.

صدغ - ا.ع (سودغ - sudx): لاجانگ، جانگن.

صدف - ا.ع (سه دهف - sedef): چانه وه ریکی نهرمه لبقه یه له ناودا دهژی، له ناوقاوغیکی قایم دایه پیی ده لئین سه دهف یان گویتچکه ماسی.

صدف وش - ص.مر (سه دهف شه ش - sedef veş): سه دهف ئاسا، وه کو سه دهف، مینا سه دهف.

صدق - مص.ع (سیدغ - sidx): راستگووتن، راستی و دروستی.

صدقاء - ا.ع (سوده غاء - sudexa^۳): برادران، هاوړتیان.

صدقات - ا.ع (سه ده غات - sedexat): سه ده قه و خیر.

صدقه - ا.ع (سه ده غه - sedexe): شتی که له رای خوا به هه ژاران بدرئ، سه ده قه.

صدقه - ا.ع (سه ده غه - sedxe): مارهیی.

صدقیانی - ص.ن (سه ده غه یانی - sedxeyani): خه لکی سه ده غه یان (گوندیککی سه ره با شاری خوی) یه.

صدگان - ا.مر (سه ده گان - sedgan): پیتوانه یه که، نیومه نی ته بریزی.

صدگان - ا.مر (سه ده گان - sedegan): سه دان.

صدم - مص.ع (سه دم - sedm): پیکدادان، دوو شت به توندی به یه کدا بدهن.

صدمه - ا.ع (سه دمه - sedme): نازار، مسیبه ت، پیکه وتنی دووشت یه ک جار، ئاسیو.

صدور - ا.ع (سودور - suhûr): سینگ.

صدور - مص.ع (سودور - sudûr): ناشکرا بونی کاریکو روودانی کاریک، گه رانه وه، گه راندنه وه.

صدوع - ا.ع (سودو - sudû^۳): شق، درز.

صدوق - ص.ع (سه دوغ - sedûx): زۆر راستگو، که سیک هه همیشه راست بلئی.

صدید - ا.ع (سه دید - sedîd): چلک و زوخوا، کیم و زوخ.

صدیغ - ا.ع (سه دی - sedî^۳): سپیته،

صداع - ا.ع (سوداء - suda^۳): ژانه سهر، سهر نیشه.

صداق - ا.ع (سیداغ - sidax): مارهیی.

صداق - مص.ع (سیداغ - sidax): دۆستایه تی کردن.

صدافت - ا.مص (سه داغ هت - sedaxet): دۆستایه تی گیانی به گیانی، دۆستایه تی دل سوزانه.

صدام - ا.ع (سیدام - sidam): ژانی نیوه سهر، (شه قیقه).

صدبرگ - ا.ص (سه به رگ - sed berg): گوله باخ، گولی گولاو، گولتیک په ری زۆر بی.

صدپا - ا.مر (سه دپا - sedpa): هه زاریی، میروویه که پیی زۆره.

صدتو - ص.مر (سه دتوو - sedtû): سه د توئ، سه دلا، هه رشتی لۆج و تویی زۆر بی.

صدد - ا.ع (سه دده - seded): روویه روو، نیازو مه به ست.

صدر - ا.ع (سه در - sedr): سینگ، سه روو، لای سه رووی مه جلیس، پیشه وا.

صدر اعظم - ا.مر (سه دری نه نژده - sedri e^۳ zem): سه ره ک وه زیران.

صدر مجلس - ا.مر (سه دری مه جلیس - sedri meclis): سه رووی مه جلیس.

صدر نشین - ص.فا (سه در نیشین - sedir nişin): که سیک له سه رووی مه جلیس دابنیشی، پیشه وا.

صدره - ا.ع (سودره - sudre): سینگ، سه رووی سینهی مرؤف، سوخمه، تی شپرت، په رکۆشه.

صد شاخ - ص.مر (سه د شاخ - sed şax): سه د پارچه، پارچه پارچه.

صدع - مص.ع (سه ده - sed^۳): درز بردن، ناشکرا کردن، درز، شق، دهسته، گروپ.

صدغ - ا.ع (سودغ - sudx): لاجانگ، جانگن.

گۆزهوه، زیتیناس.
صرافت - ا.ع (سیرافهت - sirafet): کاری
 سه‌رافی، پیشه‌ی سه‌رافی.
صرام - ا.ع (سورام - suram): به‌لاو دژواری و
 گیرۆده‌یی دژوار، پیاوی بی باک له شه‌ردا.
صرام - ا.ص.ع (سه‌رام - seram): چه‌رم
 فرۆش، سیرمه‌ فرۆش، پیسته‌ فرۆش.
صرامت - مص.ع (سه‌رامهت - seramet):
 تیشوون، برنده‌بوون، نازایه‌تی، دلیری، بیباکی،
 برنده‌یی،
صرح - ا.ع (سه‌ره - serh): کۆشک، بالاخانه،
 قه‌سر، ته‌لار.
صرد - ا.ص.ع (سه‌رد - serd): سه‌رد، سه‌رما،
 کویتسانی به‌رز، زۆزانی بلند.
صرد - ا.ع (سوردهد - sured): باشوکه، واشه.
صردان - ا.ع (سورده‌دان - suredan): دوو
 ده‌ماری ژیر زمان.
صرر - ا.ع (سورهر - surer): پریاسکه، کیسه‌ی
 پارو پول، کیسه‌ی زیتو زیوان.
صرصر - ا.ص.ع (سه‌رسهر - serser): بای
 توندی سارد، ئه‌سپی تیشره‌و.
صرصر - ا.ع (سورسور - sursur): سیسرک.
صرصرتک - ص.مر (سه‌رسه‌رتکه -
 sersertek): تیشره‌و، خو‌شبه‌ز.
صرصور - ا.ع (سورسور - sursur): سیسرک.
صرع - مص.ع (سه‌ره - ser³): دوو تاکی ده‌رگا،
 به‌زه‌ویدادان.
صرع - ا.ع (سیره - sir³): هاوتا، به‌رانبه‌ر،
 جۆر.
صرع - ا.ع (سه‌ره - ser³): فنی.
صرعدار - ص.مر (سه‌رئدار - ser³dar): فیدار،
 په‌رکه‌مدار.
صرع زده - ص.مر (سه‌ره‌ زده - ser³ zede):
 فیدار.
صرعی - ص (سه‌رئی - ser³î): فیدار.

به‌ره‌به‌یان، سه‌ر تویتژی شیری سارده‌وه‌بوو، نیوه‌ی
 هه‌ر شتیکی دوو له‌ت بوو.
صدیغ - ص.ع (سه‌دیغ - sedîx): پیاوی لاوازی
 بی توانا، منالی هه‌وت رۆژه.
صدیق - ص.ع (سه‌دیغ - sedîx): یارو دۆست،
 براده‌ری میه‌ره‌بان و دل‌سۆز.
صدیق - ص.ع (سیدیغ - sidîx): پیاوی زۆر
 راستگۆ، له‌قه‌به‌ی یه‌که‌م خه‌لیفه‌ی ئیسلام
 ئه‌بو‌به‌کره، که‌سیک که‌ گوتارو کرداری یه‌ک بی.
صدیقه - ص.ع (سه‌دیغه - sedîxe): ژنی
 میه‌ره‌بان و دل‌سۆز.
صدیقه - ص.ع (سیدیغه - siddîxe): ژنی
 زۆر راستگۆ، نازناوی فاتیمه‌ی کیژی پیغه‌مبه‌ری
 ئیسلامه.
صراح - ص.ع (سه‌راه - serah): هه‌رشتیکی
 خالیسه‌و بی غه‌ل و غه‌ش.
صراح - مص.ع (سیراه - sirah): ناشکرا
 گۆتن، ناشکرا گۆبی، قسه‌له‌رووی، راشکاوی.
صراحت - مص.ع (سه‌راههت - serahet):
 راشکاوی.
صراحی - ا (سوراهی - surahî): تونگه‌ی
 شه‌راب، سوراحی.
صراحیه - ا.ع (سوراهییه - surahîye):
 شه‌رابی خالیسه، قسه‌ی روون و له‌روو.
صراحیه - ا.ع (سوراهییه - surahhîye):
 سوراحی، تونگه‌ی شه‌راب، گۆزه‌ی شه‌راب.
صراخ - ا.ع (سوراخ - surax): فریاد، هه‌راو
 هوریا، هاوارو بانگ.
صرار - ص.ع (سه‌رار - serar): هاوارکه‌ر.
صرراط - ا.ع (سیرات - sirat): رتیگه‌ی راست،
 پردی سیرات (پردیکی زۆر دریتوو باریکتر له
 مووه‌و به‌سه‌ر دۆزه‌خدایه که‌ رۆژی قیامهت ده‌بی
 به‌سه‌ریدا بپه‌رنه‌وه تا بگه‌نه به‌هه‌شت.
صرع - مص.ع (سیره - sira³): زۆران گرتن،
 ململانی، زۆره‌بانی، رکابه‌ری.
صراف - ص.ع (سه‌راف - seraf): سه‌راف، پارو

- صرف- مص.ع(سهرف- serf):** گه پاننده وه، ره تکرده وه، خهرج کردنی پاره، گؤرینه وهی پاره به پاره، جیاوازی نیتوان نرخی واقعی پاره و نرخی که له بازاری کرین و فرؤشتندا دهیکات.
- صرف- ا.ع(سهرف- serf):** گه پانی رؤژگار، چه رخی زه مانه.
- صرف- ا.ع(سهرف- serf):** سهرف و نه خو، گهردان، ریزمان.
- صرف- ص.ع(سیرف- sirf):** خالیسه، بین غه ل و غه ش، شه رابی خالیسه.
- صرف شدن- مص.ل(سهرف شوده- serf şuden):** خهرج بوون، سهرف بوون، به کار بردن.
- صرف کردن- مص.م(سهرف که رده- serf kerden):** خهرج کردن، سهرف کردن.
- صرفه- ا.ع(سهرفه- serfe):** میروویه که که گوايه ژنان پیاوی پی ده به ستنه وه، سوودو قازانج و فایده، ره زیلی، ده سترگرتنه وه له خهرجیدا.
- صرفه بردن- مص.ل(سهرفه بورده- serfe burden):** قازانج کردن، سوود بینین، پیشکوتن، ده دست پیشکهری کردن.
- صرفه جو- ص.فا(سهرفه جو- serfe cû):** قنیا تکار، به قنیات، پاشه کهوت کردن.
- صرفی- ص.ع(سهرفی- serfî):** شاره ز له زانستی (سهرف) دا.
- صرلاب- ا(سورلاب- surlab):** ئوسترلاب،
- صرم- مص.م(سهرم- serm):** برین، برینی قسه ی که سیتک، برینی شتیتک.
- صرم- ا.ع(سیرم- sirm):** جماعت، کؤمه لیک خه لک، گهره که خانویه ک.
- صرم- ا.ع(سهرم- serm):** چه رم، پیستی خوشه کراو، سیرمه.
- صرنایه- ا.ع(سورنایه- surnaye):** زورنا،
- صرود- ا.ع(سرود- surûd):** سهرده سیران، کویستانان، زؤزانان.
- صرورف- ا.ع(سورورف- surûf):** چه رخی
- رؤژگار، رووداو قه و ماوان، واریقات.
- صره- ا.ع(سوره- sure):** پریاسکه، کیسه ی پاره، کیسه ی زیترو زیو، کیسه و که مهر.
- صریح- ص.ع(سهریه- serîh):** ناشکرا، بین په رده، رتیک و راست، رووبه روو، به راشکاو ی، بین پیچو په نا.
- صریحه- ص.ع(سهریه- serîhe):** ناشکرا، بین په رده.
- صریر- مص.ل.ع(سهریر- serîr):** هاوار کردن، دهنگی قه لثم، له کاتی نووسین، خورهی ناو.
- صریح- ص.ع(سهری- serî):** که ووتوو، که ووتوو له سهر عاردی، لیدراو.
- صریمت- مص.ل.ع(سهریمت- serîmet):** عه زیمت، سووربوون له سهر کارتیک، برینی کارتیک.
- صریمه- ا.ع(سهریمه- serîme):** بروانه (سهریمت).
- صعاب- ص.ع(سیئاب- si'ab):** دژواریان، گیروگرتان، ئاسته نگان.
- صعالبیک- ص.ا.ع(سه ئالبیک- se'alîk):** سالوک، سالوکان، دز، ریتگر، ئیبوز.
- صعب- ص.ق.ع(سه ئب- se'b):** قورس، سهخت، دژوار، گرفت.
- صعبوب- ص.ع(سوئیبوب- su'bûb):** دژوار، قورس، زه حمهت، ئه سته م، گرفت.
- صعبه- ص.ع(سه ئبه- se'be):** دژوار، سهخت، قورس، ژنی توندو سهر کیش.
- صعتر- ا.ع(سه ئتهر- se'ter):** زه عتهر، گیایه که ده خوری.
- صعتری- ص.ن(سه ئتهری- se'terî):** پیاوی به خشنده، دلاوا، چابوک، ئازا، بویر.
- صعداء- ا.ع(سه ئداء- se'da):** مه شه قهت، دژواری، گرفتاری.
- صعداء- ا.ع(سوئهداء- su'eda):** هه ناسه ی سهرد، ئاهی دریتژ، هه ناسه ی دریتژ که له ماندویتتی بیان خه فه ته وه هه لئقولتی.

- صعور** - ا.ع (سوئور - su' rûr): شیله‌ی وشکه‌وه‌بووی دره‌خت.
- صععه** - ا.ع (سه‌ئسه‌ئه - se' se'e): جموجول و شله‌ژان، ناوی گیایه‌که.
- صعق** - مص.ل.ع (سه‌ئخ - se' x): له‌خوچوون، بوورانه‌وه، له‌هویشچوون.
- صعقه** - مص.ل.ع (سه‌ئغه - se' xe): له‌خوچوون، هه‌وره‌تریشقه، بریسکه.
- صعلوک** - ا.ص.ع (سه‌ئلوک - se' lûk): ئیببوز، هه‌ژار، قه‌له‌نده‌ر، ده‌رویش، دز، ریگر، چه‌ته.
- صعوبت** - مص.ع (سوئوبه‌ت - su' ûbet): دژواربوونی کار، گرفتاریوون، دژواری، زه‌حمه‌ت، مه‌ینه‌ت.
- صعود** - مص.ل. (سوئود - su' ûd): سه‌رکه‌وتن، به‌ره‌و به‌رزی چوون.
- صعوه** - ا.ع (سه‌ئقه - se' ve): هه‌ر بالنده‌یه‌کی بچووی به‌ئه‌ندازه‌ی چۆله‌که‌که‌ که‌ بخوئین، کلاونه، کلاوکوره، فشه‌کلاونه.
- صعید** - ا.ع (سه‌ئید - se' id): گل، خول، قه‌بر، گۆر، ریگه، زه‌وی راستانی و رووته‌ن.
- صغائر** - ص.ع (سه‌غائیر - sexa' ir): ورد، بچووک، گوناھی بچووک، ورده‌گوناهان.
- صغار** - ص.ع (سیغار - sixar): بچووکان، منالان، زارۆکان.
- صغار** - مص.ع (سه‌غار - sexar): زه‌لیل بوون، زه‌بوونی.
- صغار** - ص.ع (سوغار - suxar): ورد، بچووک.
- صغارت** - مص.ل.ع (سه‌غاره‌ت - sexaret): بچووک بوون، وردبوون، زه‌بوون بوون، خواری.
- صغانه** - ا (سه‌غانه - sexane): چه‌قه‌وانه.
- صغانی** - ص.ن. (سه‌غانی - sexanî): چه‌قه‌وانه به‌ده‌ست.
- صغر** - مص.ع (سیغهر - sixer): بچووک بوونه‌وه، زه‌لیل بوون، بچووی، مندالی.
- صغراء** - ص.ع (سوغراء - suxra'): بچووک (بو می).
- صغران** - مص.ع (سوگران - suxran): بچووک بوون، زه‌لیل بوون، چاوه‌خوار بوون، خوژ له‌زه‌رده‌ی خوژاوا، زه‌رده‌په‌ر.
- صغران** - ص.ع (سوگران - suxran): بچووک، ورد، هوور.
- صغری** - ص.ع (سوغرا - suxra): بچووکتر (بو می).
- صغو** - مص.ع (سه‌غف - sexf): ئاره‌زووکردن.
- صغیر** - ص.ع (سه‌غیر - sexîr): بچووک، هه‌رزه‌کار، هه‌تیبوو.
- صغیره** - ص.ع (سه‌غیره - sexîre): بچووک (بو می).
- صف** - ا.ع (سه‌فف - seff): ریز،
- صفاء** - مص.ل.ع (سه‌فاء - sefa'): پاکبوون، بی‌غهل و غه‌شبوون، پاک، روونکی، ره‌ونه‌ق، خوئینی و خویره‌می.
- صفائح** - ا.ع (سه‌فائیه - sefa' if): شمشیری پان، تاته‌به‌ردی پان، رووی هه‌ر شتییک که‌ پان بی.
- صفات** - ا.ع (سیفات - sifat): خه‌سه‌له‌تان، خو، سیفه‌تان، سوخته.
- صفاح** - ا.ع (سیفاه - sifah): لا، روخسار، روومه‌ت، پانایی شمشیر.
- صفاح** - ص.ع (سه‌ففاه - seffah): زۆر به‌خشنده، لی‌بورده، چاوپۆشیکار له‌خه‌تاو گوناح،
- صفار** - ص.ع (سه‌ففار - seffar): مسگر، قازانپاکه‌ر.
- صفاق** - ا.ع (سیفاغ - sifax): کراس به‌ز، ناو په‌نچک.
- صفاکردن** - مص.م. (سه‌فا‌که‌رده‌ن - sefa kerdn): شادی کردن، ئاشتی کردن، سازش کردن.
- صفاوت** - مص.ع (سه‌فاهه‌ت - sefayet): به‌شیربوونی و شتر، ساف بوون و بی‌غهل و غه‌ش بوون.

صفاوی - ص.ن (سه فراقی - sefravî): تونده ته بیعت، تونده میزاج، تووره.

صفت - مص.ل (سوفرت - sufret): زهر دیبون، زهردی.

صف شکن - ص.فا (سهف شیکه - sef şiken): سه فدر، سه فشکین، نازا، دلیر، ریز شکینی دژمن له شهردا.

صف شیکوف - ص.فا (سهف شیکوف - sef şikûn): شکینه ری ریزی دژمن له شهردا، نازا، دلیر.

صفاص - ا.ع (سهف ساف - sef saf): درهختی بی.

صصاف - ا.ع (سهف سهف - sef sef): دهشت، راستانی، دهشتی هه موارو بی گیا.

صصاف - ا.ع (سوف سوف - suf suf): چۆله که، پاساری، چیشکه، مه لووچک.

صصع - مص.ع (سهف - sef'): زلله لیدان، شه په زلله، ته وقات.

صصعه - ا.ع (سهفته - sef'e): زلله، شهقه زلله، شه په لآخ، شهق.

صصف - ا.ع (سوفف - suff): هه یوان، شانشین، سابات، به ریپتایی.

صصق - مص.ع (سهفغ - sefx): دهست له دهستدانی دوو کهس یان زیاتر له کرپین و فروشتندا یان له بهیعه تدا.

صصق - ا.ع (سهفغ - sefx): تاکی ده رگا، لا، رووی کیو.

صصقه - ا.ع (سهفغه - sefxe): فروشتن، په یمانی فروشتن، دهست له دهستدان وه کونیشانه ی ره زامه ندی له فروشتن و مامه له دا.

صف کشیدن - مص.ل (سهف که شیده - sef keşîden): ریز به ستن.

صصن - ا.ع (سهفهن - sefen): پیستی گون، کیسه ی گوتان.

صصن - ا.ع (سهفهن - sefen): سفره، تویشو، تویش به ره.

صفاهان - ا (سیفاهان - sifahan): شاری نه سفهان، ناوی ناههنگیکی مؤسیقای تیرانه.

صفا یا - ا.ع (سهفایا - sefaya): دارخومای پر بهر، وشتی به شیر.

صفت - مص.ع (سیفته - sifet): وهسف کردن، وتنی چۆنیه تی که سیفک یان شتیک.

صصع - مص.ع (سهف - sefh): بوردن، چاوپوشی کردن له گوناح و خه تای که سیفک.

صصع - ا.ع (سهفح - sefh): لا، قهراخی هه شتیک، روخسار، روومهت، پانایی شمشیر.

صصحات - ا.ع (سهفهات - sefihat): رووپه لیتن، روو، رووی هه شتیک، لاپه ره ی کتیب، به ره پر.

صصد - ا.ع (سهفهد - sefed): به خشش، قهیدوزنجیر، کۆت و زنجیر.

صصدر - ص.فا (سهف دهر - sefder): ریز شکین، سه فدر، شکینه ری ریزی له شکر، نازا، دلیر، نازناوی عه لی کوری ته بی تالیب.

صصفر - ا.ص.ع (سیفر - sifr): (.)، هیج.

صصفر - ا.ع (سهفهر - sefer): مانگی دووه می عه ره بی، مانگی سه فهر.

صصفر - ا.ع (سهفهر - sefer): برسیتی، نه خویشی زهردویی.

صصفراء - ا.ص.ع (سهفراء - sefra'): زهرد رهنک (بۆمی)، سهفرا، زراو، زرافک، زالی، کیسه ی زهرداو.

صصفرا بر - ص.فا (سهفرا بر - sefra bur): سهفرا بر، نه وه ی سهفرا کهم بکاته وه، (شاتوو زهرداو کهم ده کاته وه).

صصفرا زده - ص.مر (سهفرا زده - sefra zede): دووچار به سهفرا.

صصفرا شکن - ص.فا (سهفرا شیکه - sefra şiken): سهفرا شکین، خواردنیک یان ده رمانیک که سهفرا نه په لئی.

صصفرا کردن - مص.م (سهفرا که رده - sefra kerden): توره بوون، رشانه وه.

که‌سیک، که‌سیک بروسکه لیبی بداو له هوش
بچن، رویشتن، گه‌رانه‌وه له خیر و چاکه.

صقع - ا.ع. (سوغع - ²sux): نکال، گۆشه‌ی
زه‌وی.

صقل - مص.ع. (سه‌غل - sexl): مشت و
مالدان.

صقلب - ا.خ. (سه‌غلب - sexleb): نه‌ژادی سلافت.

صقلی - ص.ن.ع. (سه‌غلی - sexlî): خه‌لکی
سه‌قیلییه (دورگه‌ی سیسیل).

صقور - ا.ع. (سوغور - ²suxûr): جۆره‌ی بازتیکه.

صقیل - ص.ع. (سه‌غیل - sexîl): مشت و
مالدراو، شمشیری له‌هه‌ساندراو.

صک - ا.ع. (سه‌کک - sekk): قه‌واله، چهک.

صک - مص.ع. (سه‌کک - sekk): لیدان،
کوتان، لیدان و کوتانی به‌زه‌بر.

صکاک - ا.ع. (سیکاک - sikak): قه‌واله‌و
چهک (بۆکۆ).

صکاک - ص.ع. (سه‌ککاک - sekkak): قه‌واله
نوس، چهک نوس.

صل - ا.ع. (سیلل - sill): جۆره‌ی ماریکی زه‌ردی
باریکه، شمشیری برنده، به‌لاو ناخوشی.

صلاء - ا.ع. (سیلاء - ³sila): ناگری گه‌وره،
ناگری خۆگه‌رم کردنه‌وه، بانگه‌واز.

صلاب - ا.ع. (سوللاب - sullab): ئوسترلاب.

صلابت - مص.ل.ع. (سه‌لابه‌ت - selabet):
تونودوتۆل بوون، ره‌قبوون، پایه‌داری، درشتی.

صلابه - ا.ع. (سوللابه - sullabe): قولابی
قه‌سابی.

صلات - ا.ع. (سیلات - silat): په‌یوه‌ندی، چاکه
کردن، په‌خشش، خه‌لات، چاکه‌وخیر دهره‌ق به
که‌س و کار.

صلات - ا.ع. (سه‌لات - selat): نوپۆ.

صلات کشیدن - مص.م. (سه‌لات که‌شیده‌ن -
selat keşîden): سه‌لاکردن.

صلاح - مص.ع. (سیلاه - silah): ناشتی کردن،

صفو - ا.مص.ع. (سه‌فف - sefv): هه‌لبژارده،
دلسۆزی له‌دۆستایه‌تیدا، خالیسه.

صفوان - ا.ع. (سه‌فوان - sefvan): به‌ردی ساف
و لوس، هه‌ساو، رۆژی سامال و بی‌هه‌ور، رۆژی
سایه‌قه و سه‌رما.

صفوت - ا.ص. (سه‌فقه‌ت - sefvat):
هه‌لبژارده، پاک و بی‌غه‌ش، خالیسه.

صفوف - ا.ع. (سوفوف - sufûf): ریزان.

صفه - ا.ع. (سوفه - suffe): هه‌یوان، شانشین.

صفی - ص.ع. (سه‌فی - sefi): هه‌لبژارده،
دۆستی گیانی به‌گیانی.

صفیحه - ا.ع. (سه‌فیحه - sefihe): شمشیری
پان، به‌ردی پان، رووی هه‌ر شتیکی پان.

صفیر - ا.ع. (سه‌فیر - sefir): فیکه، فیکه‌نه.

صفیراء - ا.ع. (سوفه‌یراء - sufeyra): جۆره
دره‌ختیکه.

صفیرزدن - مص.ل. (سه‌فیر زه‌ده‌ن - sefir
zeden): فیکه‌کیشان.

صفیه - ص.ع. (سه‌فییه - sefiye): وشتری زۆر
به‌شیر، خورمای پر به‌ر.

صقار - ا.ع. (سیقار - sixar): بالنده‌ی
گۆشتخۆر، باز، شاهین و...

صقال - مص.م.ع. (سیغال - sixal):
مشتومالدان، جه‌لادان، جه‌لایی کردن.

صقال - ص.ع. (سه‌غغال - sexxal):
مشتومالده‌ر.

صقالیه - ا.ع. (سه‌غالییه - sexalibe): ره‌گه‌زی
سلاقی، نه‌ژادی سلاقی، سه‌گلاوی، سه‌گی ناوی.

صقالت - ا.مص.ع. (سیغاله‌ت - sixalet): مشت
و مالدراو.

صقال گرفتن - مص.ل. (سیغال گیریفته‌ن - sixal
giriften): مشت و مال‌گرتن.

صقر - ا.ع. (سه‌غهر - sexer): بالنده‌یه‌که‌له
جۆری باز، راو ده‌کات، واشه.

صقع - مص.ع. (سه‌غع - sex²): به‌عاردادانی

ناشتی، سازش کردن، ناشتبوونه وه.

صلاح - مص.ل.ع (سه لاه - selah): چاکه کردن، خپرو چاکی کردن.

صلاح اندیش - ص.فا (سه لاه نه ندیش - selah endîş): خپرخواز، ناشتی خواز.

صلاح دید - مص (سه لاه دید - selah dîd): خپر خواستن، ناشتی خواستن، دروستیبینی.

صلاحیت - مص.ل.ع (سه لاه هییه ت - selahîyet): سه لاه هییه ت، شایسته بوون، نه هلییه ت.

صلاحیت دار - ص.فا (سه لاه هییه تدار - selahîyet dar): شایسته بو نه نجامدانی کاریک.

صلایه - ا.ع (سه لایه - selaye): به ردی پان و هه موار که دهرمان یان شتی دی له سه ر بسوونه وه.

صلایه کردن - مص.م (سه لایه که رده ن - selaye kerden): سووینه وهی دهرمان یان شتیکی دی له سه ر به رد یان له ها وه ندا.

صلب - مص.م.ع (سه لب - selb): له میخه دان، له خاچدان، دهرهینانی چه وری و موخ له نیسقان، برژانی گوشت.

صلب - ا.ع (سولوب - sulub): چه لپیا، خاچ.

صلب - ص.ع (سولب - sulb): توند، به هییز، قایم، درشت، برپردی پشت، که مه ر.

صلوب - ا.ع (سولوب - sulbûb): زورنا.

صلبوت - ا.ع (سه لبوت - selbût): روژی له خاچدانی هه زه رته تی عیسا، نه و روژی هه ینبیه ی که عیسا یان تیدا له خاچدا.

صلبیه - ا (سولبیه - sulbîye): سپینه ی چاو.

صلت - ا.ع (سه یله ت - silet): په یوه ندی، به خشش، خه لات.

صلت - ا.ص.ع (سه لت - selt): نیوچه وانی پان، شمشیری تیژی مشتومالدارو، پیاوی دلپرو به کار.

صلح - ا.ع (سوله - sulh): ناشتی.

صلحاء - ا.ص.ع (سوله ها - suleha):

چاکه کاران، صالحان.

صلح جو - ص.فا (سولح جوو - sulh cû): ناشتی خواز.

صلح جویی - ا.مص (سوله جویی - sulh cûyî): ناشتی خوازی.

صلح کردن - مص.م (سوله که رده ن - sulh kerden): سولح کردن، مه سه له تکرده ن، ناشتی کردن.

صلح گونه - ا.مر (سوله گونه - sulh gûne): ناشتی کاتی، مه یله و ناشتی.

صلحنامه - ا.مر (سولهنامه - sulh name): په یان نامه ی ناشتی نیوان دوو لایه نی شهر، ناشتینامه.

صلصال - ا.ع (سه لسال - selsal): گل، قوری خوشه کراو بو دروستکردنی سوآله ت و گوزده دیزه.

صلصل - ا.ع (سولسول - sul sul): کوکو، ته ویلی نه سپ، موی سپی پشتی نه سپ، په رداخی بچووک.

صلصله - مص.ع (سه لسه له - selsele): زرینگه ی زه نگوله یان خشل، یان جلّه و.

صلع - مص.ع (سه له - sele): رووتانه وهی سه ر.

صلعاء - ص.ع (سه لئا - sel'a): بیابانی رووته ن و بن گیا، ژنی که قژی سه ری پروتیتته وه.

صلعان - ص.ع (سولئان - sul'an): سه ر رووتانوان.

صلعه - ا.ع (سه لئه - sel'e): پییشه سه ر که رووتابیتته وه.

صلف - مص.ع (سه له ف - selef): لاف لیدان، خو هه لکیشان، شول هه لکیشان.

صلفه - مص.ع (سه لیفه - selife): ژنی که میژد مه یلی نه داتتی.

صلم - مص.ع (سه لم - selm): له بنا برینی شتیک، برینی گوئی یان که پوو.

صلماء - ص.ع (سه لما - selma): ژنی که گوئی له بنا براین.

ده‌نگدانه‌وه، ده‌نگی پیتکادانی چه‌ک و ناسنجاو، سه‌دای پیتکادانی شمشیران.

صم - ص.ع (سومم - summ): که‌ر، گوئی کپ.
صماء - ص.ع (سه‌مما - semma): ژنی که‌ر، سه‌خت و قایم.

صمات - مص.ع (سومات - sumat): بیده‌نگ بوون، بیده‌نگی، خاموشی.

صماخ - ا.ع (سیمماخ - simax): ناو گوئی، کونی گوئی.

صمان - ا.ع (سومان - summan): که‌ران.

صمان - ا.ع (سه‌مان - semman): زه‌وی به‌رده‌لان و ره‌قن.

صمت - مص.ع (سه‌مت - semt): خاموش بوون، بیده‌نگ بوون.

صمد - ص.ع (سه‌مه‌د - semed): سه‌روه‌ر، پایه‌دارو بئ پیتویستی، په‌نای موحتاجان، هه‌میشه، نه‌وه‌ی هه‌موو که‌س ئاتاجی و بیسه، یه‌کیتکه له‌سیفه‌ته‌کانی یه‌زدان.

صمصام - ا.ع (سه‌مسام - sem sam): شمشیری برنده، تیغی تیز، شمشیریک که نه‌چه‌می.

صمخ - ا.ع (سه‌مخ - semx): شوکه، که‌تیره.

صمم - مص.ع (سه‌مه‌م - semem): که‌ر بوون، که‌ری، گوئی گرانی.

صموت - مص.ع (سوموت - sumût): بیده‌نگ بوون.

صموت - ص.ع (سه‌موت - semût): بیده‌نگ، کپ و کپ.

صمیم - ص.ع (سه‌میم - semîm): جه‌رگه‌ی گهرما، هه‌ره‌تی سه‌رما، ته‌شخه‌له، پاک و بئ غه‌ش، دل‌سوزی، ناخی دل.

صمیمانه - ق.ص (سه‌میمانه - semîmane): دۆستانه، دل‌سوزانه.

صناج - ص.ع (سه‌نناج - sennac): چه‌نگژهن، ده‌فژهن.

صنادید - ا.ع (سه‌نادید - senadîd): پی‌اوی

صلوات - ا.ع (سه‌له‌فات - selevat): نوئیژ، سه‌لاوات، درود.

صلوات - ا.ع (سه‌له‌فات - selevat): که‌نیسه‌ی جوان.

صله - مص.ع (سه‌یله - sile): په‌یوه‌ندی که‌سایه‌تی، خیر و چاکه‌کردن، زرینگه‌ی زه‌نگول یان خشل.

صلی - ا.ع (سه‌لا - sela): ناگر، ناگری زۆر، چیلکه‌و چه‌وتیل.

صلیب - ا.ع (سه‌لیب - selîb): چه‌لیپا، خاچ، داری عیسا.

صلیب - ص.ع (سه‌لیب - selîb): له‌خاچ‌دراو.

صلیب - ا.ع (سه‌لیب - selîb): وینه‌یه‌کی فه‌له‌کییه.

صلیب سرخ - ا.مر (سه‌لیبی سورخ - selîbi surx): ریک‌خراویکی نی‌وده‌وله‌تییه بو.

کۆمه‌کین گشتی به‌ولتان و میله‌تانی لیقه‌وماو.

صلیب شکسته - ا.مر (سه‌لیبی شیکه‌سته - selîbi şikeste): چه‌لیپای شکاو، نه‌مه

نیشانه‌ی ره‌سمی حکومتی نازیسانی ئەلمانیا بوو.

صلیبی - ص.ن.ع (سه‌لیبی - selîbî): عیسایی، مه‌سیحی، فه‌له.

جنگهای صلیبی - ا.مر (جه‌نگهای سه‌لیبی - cenghay selîbî): نه‌و شه‌رانه‌یه که له

سه‌ده‌ی یازده‌و تا ئاخ‌ر و ئۆخری سه‌ده‌ی سیتزده‌ی

زایینی له‌نیوان له‌شکریسانی مه‌سیحی و

موسلماناندا روویدا، مه‌سیحیان له‌ولتانی

ئه‌وروپاوه‌چهند که‌ره‌تیک به‌مه‌به‌ستی گرنتی

(بیت المقدس) هیرشیان کردو چونکه نیشانه‌ی

خاچ به‌جل و به‌رگ و به‌یداخ و ئالاکانیانه‌وه بوو

به‌سه‌لیبیان ناویان ده‌رکرد نه‌و شه‌رانه‌ش به‌ناوی شه‌رتن سه‌لیبی ناویان ده‌رکرد.

صلیح - ص.ع (سه‌لیه - selîh): سالح، چاکه‌کار.

صلیل - مص.ع (سه‌لیل - selîl): زره،

- گهوره، نازا، دلیر، بای توند، سه‌رمای تووش.
صنادیق - ا.ع (سه‌نادیغ - senadîx): سه‌ندوق، سه‌ندوقان.
صناع - ا.ع (سه‌نوننا - sunna'): سه‌نعه‌تکاران.
صناعات - ا.ع (سه‌ینائات - sina'at): سه‌نعه‌تان.
صناعت - ا.ع (سه‌نائه‌ت - sena'et): سه‌نعه‌ت، هونه‌ر، پیشه، کار.
صناعی - ص.ن.ع (سه‌ینائی - sina'î): ده‌ستکرد، دروستکراو.
صنایع - ا.ع (سه‌نای - senayî'): سه‌نعه‌تان، کاری ده‌ستی ناسک، هه‌ر سه‌نعه‌تی ورده‌کاری و هونه‌ری تیا به‌کاری.
صنج - ا.ع (سه‌نج - senc): چه‌نگ، جو‌ره نامی‌تیکی مؤسیقییه.
سندل - ا.ع (سه‌ندهل - sendel): جو‌ره رووه‌کینکه، سؤل، نه‌عل.
سندلی - ا.ع (سه‌ندهلی - sendelî): کورسی.
سندوق - ا.ع (سه‌وندوغ - sundûx): باول، دؤلاب، قاسه، سوندوق، که‌ژاوه.
سندوقچه - ا.ع (سه‌ندوقچه - sendûxçe): سوندوقی بچووک، سوندوقوکه.
سندوقچه‌سر - ا.ع (سه‌ندوغچه‌سی - sendûxçey sirr): رازگر، که‌سیک نه‌یتی که‌سیک بزانی و بیپاریزی، مه‌حره‌می راز.
سندوقخانه - ا.ع (سه‌ندوغخانه - sendûxhane): شوینی سه‌ندوقان، په‌ستو.
سندوقدار - ا.ع (سه‌ندوغدار - sundûxdar): به‌رپرسی قاسه، خه‌زانه‌دار.
سندوقه - ا.ع (سه‌ندوغه - sundûxe): سونوقی بچووک، قه‌فه‌زه‌ی سینه.
سندید - ص.ع (سه‌ندید - sendîd): نازا، دلیر، سه‌رمای تووش.
صنع - م.ص.ع (سه‌ون - sun'): دروستکردن،
- چاکه، رزق و رۆزی.
صنعت - ا.ع (سه‌نئه‌ت - sen'et): سه‌نعه‌ت، کاری پر هونه‌ر.
صنعتکار - ص.ع (سه‌نئه‌تکار - sen'etkar): نه‌هلی سه‌نعه‌ت، سه‌نعه‌تکار.
صنعتگر - ص.ع (سه‌نئه‌تگر - sen'etger): ده‌ست ره‌نگین، نه‌هلی هونه‌ر، سه‌نعه‌تگری.
صنف - ا.ع (سه‌ینف - sinf): جو‌ر، پیشه، ده‌سته (ده‌سته‌ی قه‌سابان).
صنم - ا.ع (سه‌نم - senem): له‌ فارسیدا به‌ مانای دل‌به‌ری جوانیش ده‌گوتری.
صنم‌کده - ا.ع (سه‌نم‌کده - senem kede): بتخانه.
صنم‌گر - ا.ع (سه‌نم‌گر - senem ger): بتساز، بتتاش.
صنو - ا.ع (سه‌ینف - sinv): دوو بیان چه‌ند دره‌خت‌یک که له‌ یه‌ک ره‌گ و ریشه‌ن، برا، کوپ.
صنوان - ا.ع (سه‌ینقان - sinvan): دوو دره‌خت که له‌ یه‌ک بنج و ره‌گ بن.
صنوبر - ا.ع (سه‌نه‌وبه‌ر - senewber): سنوبه‌ر (دره‌خت).
صنوبری - ص.ن.ع (سه‌نه‌وبه‌ری - senew berî): سه‌نه‌وبه‌ری (هه‌ر شتی وه‌کو سه‌نه‌وبه‌ر قسوجه‌کی بی).
صنوج - ا.ع (سه‌ونوج - sunûc): چه‌نگان، (نامی‌تری مؤسیقا).
صنوف - ا.ع (سونوف - sunûf): ده‌سته، پیشه، جو‌ر، (سنفی بازرگانان).
صنیع - ص.ع (سه‌نی - senî'): دروستکراو، په‌روه‌رده‌کراو، تیژکراو (شمشیر)، چاکه، که‌سی وه‌ستاو مه‌علان له‌کاری خؤدا.
صنیعه - ا.ع (سه‌نیئه - senî'e): چاکه، په‌روه‌رده‌ی ده‌ستی که‌سیک.
صواب - ص.ع (سه‌قصاب - sevab): راست و دروست، هه‌ق.

- صوابدید** - مص. (سه‌فابدید - dâd sevab): دروستی بینی، مؤلّت، شیرت.
- صواب** - ا.ع (سه‌فاهییب - sevhahib): ژن، هاوړی، هاوتشین، هاوډهم.
- صوارم** - ا.ع (سه‌فاریم - sevarim): نازایان، دلیران، شیرزی درنده.
- صواع** - ا.ع (سوقاء - suva'): جام، جامی گه‌ورده‌ی ناو خوارنده‌وه.
- صواعق** - ا.ع (سه‌فائیخ - seva'ix): هه‌وره تریشقه، هه‌وره بروسکه.
- صواعغ** - ص.ع (سه‌فقاغ - sevvax): درۆزن، فیشالباز.
- صواعغ** - ا.ع (سوقفاغ - suvvax): زه‌رنگه‌ر، نالتوونچی.
- صواف** - ص.ع (سه‌فثاف - sevvaf): خوری فرۆش.
- صوافی** - ا.ع (سه‌فافی - sevafi): ئەو به‌شه ده‌ستکه‌وته‌ی به پیغه‌مبه‌رو ئیمام ده‌درا که له هه‌موو ده‌ستکه‌وته‌کانی دی چاکتر بووه، مولکی خالیسه.
- صوالجه** - ا.ع (سه‌فالجه - sevalice): گۆچان، دار عاسای پاشایی، ئەو دار ده‌سته‌ی پاشا به‌ده‌سته‌وه‌ی ده‌گریت.
- صوام** - ص.ع (سه‌فام - sevam): زه‌وی وشکی بی ناو.
- صوام** - ا.ع (سوقفام - suvvam): به‌رۆژووان، رۆژووانان.
- صوام** - ص.ع (سه‌فام - sevvam): که‌سیک که زۆر رۆژوو بگری.
- صوامع** - ا.ع (سه‌فامی - sevami): دیری ره‌به‌نان، کوچی ده‌رویشان.
- صوان** - ا.ع (سوفان - suvan): کۆمه‌دی، سه‌ندوقی جلکان یان کتیبان.
- صوب** - ا.ع (سه‌وب - sewb): لا، راست، دروست، به‌ر.
- صوبه** - ا.ع (سویه - sûbe): ولات، ناوچه، عه‌ماری دانه‌ویله.
- صوت** - ا.ع (سه‌وت - sewt): ده‌نگ، ناواز.
- صور** - ا.ع (سوقهر - suver): وینه.
- صور** - ا.ع (سوور - sûr): بۆقی، شه‌پیوور.
- صورت** - ا.ع (سورته - sûret): روو، روخسار، دیم، شیشه، په‌یکه‌ر، وینه.
- صورت ارا** - ص.فا (سورته ارا - sûret ara): نیگارکیش، شیشه‌کار.
- صورت افرین** - ص.فا (سورته تافه‌رین - sûret aferîn): وینه‌کیش، داهینه‌ر، ئەفرانه‌ر.
- صورت برداشتن** - مص.م (سورته به‌رداشته‌ن - sûret berdaşten): وینه‌گه‌رتنه‌وه، له‌به‌رگرتنه‌وه، لیسته‌کردن بۆ که‌ل و په‌ل و کالایان.
- صورت بستن** - مص.ل (سورته به‌سته‌ن - sûret besten): وینه‌گرتن، قالب‌گرتن، شیشه‌گرتن، له‌گین بوون، ویناکردن.
- صورت بند** - ص.فا (سوورته به‌ند - sûret bend): وینه‌گر، شیشه‌کار، نیگارکیش.
- صورت بین** - ص.فا (سوورته بین - sûret bîn): رواله‌ت بین، که‌سیک هه‌ر رواله‌تی دیار بدینی و گوئی به ناخ و دیوی ناوه‌وه نه‌دا.
- صورت پزیر** - ص.فا (سوورته په‌زیر - sûret pezîr): له‌گین، شتی بشی ئەنجام بدری.
- صورت پرست** - ص.فا (سوورته په‌رست - sûret perest): عاشقه نیگارو نیگارکیشی، ئەوه‌ی حه‌زی له روو رووخساری جوانه.
- صورت حال** - ا.مر (سوورته‌ی هال - sûreti hal): به‌یان حال.
- صورت حساب** - ا.مر (سوورته هیساب - sûret hisab): لیسته‌ی حیسابات.
- صورتخانه** - ا.مر (سووره‌تخانه - sûret xane): بتخانه، شوینی که وینه‌و بتی زۆری تیدایی.
- صورت دادن** - مص.م (سوورته داده‌ن - sûret دادن): ئەنجامدانی کاریک، ته‌واوکردنی

کارټیک، دهرهټناني شتټیک به شټپوهټیک.
صورت ذهنی - ا.مر (سوورتهټی زبهنی) - sùreti

(Zihnî): وټنهټی زهټبنی، وټنهټی کهسهټیک یان شتټیک که له زهټیندا دروست بیټی.
صورت ساز - ص.فا (سوورتهټی ساز) - sùret (saz): وټنهټگر، نیگارکټیش، شټپوهټکار.

بهټیانیان.
صورتیم شټبی - ا.مر (سووری نیم شهټبی) - sùri (nîm şebî): ټاهونالهی نیپوه شهوان.

صورت ظاهر - ا.مر (سوورتهټی زاهیر) - sùreti (zahir): رووی دیار، روالهټتی ټاشکرا، ټهوهټی له بهټرچاوهو بهټ چاو دهټبیرټی.

صوری - ص.ن (سووری) - sùri: زاهیرټی، روالهټتی.

صورتک - ا.ع (سوورتهټک) - sùretek: وټنهټی بهټچوک، پهټیکهټرؤکه، پهټیکهټرچه.
صورتکار - ا.ص (سوورتهټکار) - sùret kar: وټنهټگر، نیگارکټیش.

صوغ - مص.ع (سهوغ) - sewx: رؤچوونی ټاو بهټ زهټویدا، دارټشتن (بؤ نووسین و قالبهټ زټپرو زیو)، هاوتا، داهټینان، ټهټفرانندن.

صورتکده - ا.مر (سوورتهټ کهده) - sùret (kede): پهټشانگهټی نیگارکټیشی، شوټینی نهټخش و نیگاران، نیگارستان، نیگارگه، بهټخانه.

صوف - ا.ع (سووف) - sùf: خوری، خوری مهټر.
صوف پوش - ص.فا (سووف پوش) - sùf pûş: پهټشمینهټ پؤش، خورټپؤرش، کهسهټی که جلی پهټشمی لهټهر بکات. (سؤفی).

صورتکردن - مص.م (سوورتهټ کهردهټن) - sùret (kerden): وټنهټکټیشان، نیگارکردن.

صوفی - ا.ص.ع (سووفی) - sùfi: سؤفی، کهسهټیک که پهټیرهوی رټبازی سؤفیکهټری بکات.

صورتکش - ص.فا (سوورتهټ کهش) - sùret (keş): وټنهټکټیش، شټپوهټکار، نیگارساز.

صوفیانه - ق.ص (سووفیانه) - sùfiyane: سؤفیانه، سؤفی ټاسا.

صورتگر - ص.مر (سوورتهټگر) - sùret ger: وټنهټگر، شټپوهټکار، نیگارساز.

صوفیگری - ا.مص (سووفیکهټری) - sùfîgerî: سؤفیکهټری، سؤفیاتی.

صورتگرفتن - مص.ل (سوورتهټ گیرټفتهټن) - sùret giriften: سهټرگرتنی کارټیک یان مامهټلهټیهک، سهټرگرتن.

صوفی وش - ص.مر (سووفی ټهټهټش) - sùfîveş: سؤفی ټاسا، سؤفیانه.

صورت مجلس - ا.مر (سوورتهټی مهټجلیس) - sùreti meclis: کهټونووسی کهټونونهوهټی ټهټنجرومهټنټیک.

صوفیه - ا.ع (سؤفیه) - sùfiye: ټهټهټلی تهټریقهټ، ټهټهټلی سؤفیکهټری.

صورت ناپذیر - ص.مر (سوورتهټ ناپهټزیر) - sùret napezîr: مهټحال، له گوین نهټهټاتوو.

صول - مص.ل (سهول) - sewl: پهټلاماردان، هټپرش برندن، ههټلمهټ.

صورت نگار - ص.فا (سوورتهټ نیگار) - sùret (nigar): وټنهټگر، نیگارکټیش، شټپوهټکار.

صولت - مص.ل (سهولهټ) - sewlet: ههټلمهټ، هټپرش کردن و پهټلاماردان، سهټتوهټ و دهټسهټلات.

صورتی - ص.ن (سوورتهټی) - sùretî: بهټرهټنگی دهټموچاو، گوشتی.

صولج - ا.ع (سهولهټج) - sewlec: زیوی خالیسه و بیټ غهټش.

صورتصباگی - ا.مر (سووری سوټبهټگاهی) - sùri (sewme): پهټرستهټگی رهټبهټنان، دټیری رهټبهټنان، خانهټقا.

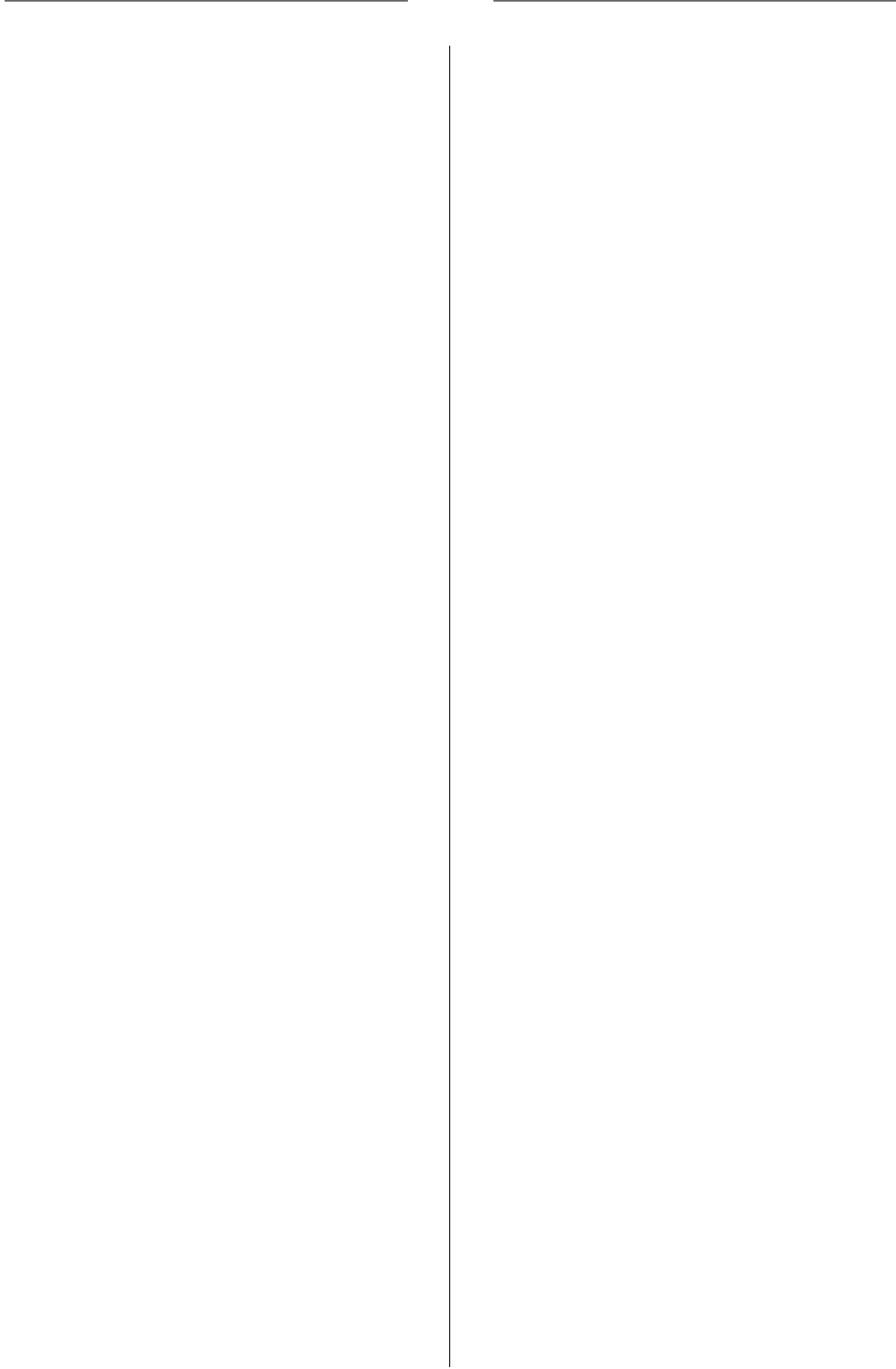
صولجان - ا.ع (سهولهټجان) - sewlecan: گوچان، عاسای پاشایهټتی.

صوم - مص.ل (سهوم) - sewm: رؤژووگرتن، بهټرؤژووو بوون.

صومع - ا.ع (سهومهټ) - sewme: پهټرستهټگی رهټبهټنان، دټیری رهټبهټنان، خانهټقا.

- صومعگی** - ص.ن (سهوممه‌ئه‌گی -
 (sewme'egî): دیرنشین.
- صومعه** - ا.ع (سهوممه‌ئه - sewme'e): شوینی
 بهرزیان چیا که عیباده‌تکار بۆ عیباده‌ت لیتی
 بپینیتته‌وه، په‌رستگه‌ی ره‌به‌ن له‌سه‌ر شاخ، دیر،
 خانه‌قا.
- صومعه‌دار** - ص.مر (سهوممه‌ئه‌دار - sewme e
 (dar): ره‌به‌ن، خواپه‌رستی خودان دیر.
صومعه‌نشین - ص.فا (سهوممه‌ئه‌نشین -
 (sewme 'e nişin): دیرنشین، دانیشتن
 له دیر بۆ خوا په‌رستی.
- صون** - مص.ع (سهون - sewn): پاراستن.
- صه** - ا.ع (سهه - seh): بیتده‌نگ به، وس به،
 ده‌مت داخه.
- صهبا** - ص.ع (سهه‌با - sehba'): سوروسپی
 تیکه‌ل، شه‌رابی سورباوی تری.
- صهر** - ا.ع (سیهر - sihr): خزمایه‌تی،
 که‌سایه‌تی، زاوا، می‌ردی کچ، می‌ردی خوشک.
- صه‌روج** - ا.ع (سه‌ه‌روج - sehrûc): چیمه‌نتۆ؟
- صه‌ریج** - ا.ع (سه‌ه‌ریج - sehrîc): گۆلاو،
 چه‌وزی ئاو، ته‌نکه‌ر.
- صه‌ر** - مص.ع (سه‌ه‌ف - seh v): زۆر ده‌وله‌مه‌ند
 بوون.
- صه‌ره** - ا.ع (سه‌ه‌فه - sehve): پشتی ئه‌سپ،
 لوتکه‌ی چیا، گۆلاو.
- صه‌یل** - ا.ع (سه‌ه‌یل - sehîl): حیل‌ه‌ی ئه‌سپ.
- صه‌یون** - ا.خ (سیه‌یون - sihyûn): ناوی
 کیتوتیکه له باشووری رۆژاوا ئۆرشه‌لیم که
 مزگه‌وتی ئه‌قساو گومه‌زی سه‌خره له‌وینده‌رن،
 هه‌ندی جار به ئۆرشه‌لیم - ش ده‌گوتری سیه‌یون.
- صه‌یونیت** - ا.ع (سیه‌یونیه‌ت - sihyunîyet):
 بزاقی ده‌سته‌یه‌کی جوله‌که بوو که له سه‌ده‌ی ۱۹ ی
 زاییینیدا به‌ر له‌دامه‌زاندنی ده‌وله‌تی ئیسرائیل
 ده‌ستی پیکردو ئامانجیان دامه‌زاندنی
 حکومه‌تیکه جوله‌که بوو له فه‌له‌ستین.
- صیاح** - مص.ع (سییاه - sîyah): هاوار،
 گازی، هاوار کردن، فیغان کردن.
- صیاح** - ص.ع (سه‌ییاه - seyyah): که‌سیتک
 زۆر هات و هاوار بکات.
- صیاد** - ص.ع (سه‌ییاد - seyyad): نیچیرقان،
 نیچیره‌وان، راوچی.
- صیادله** - ا.ع (سه‌یادله - seyadile):
 ده‌رمانفروشان، ده‌رمان سازان، گیاناس.
- صیارفه** - ا.ع (سه‌یاریفه - seyarife):
 سه‌رافان.
- صیاغ** - ص.ع (سه‌ییاغ - seyyax): فیشالباز،
 درۆزن، زه‌رنگه‌ر.
- صیاغ** - ا.ع (سو‌ییاغ - suyyax): زه‌رنگه‌ر،
 ئالتونچی.
- صیاغت** - ا.مص.ع (سییاغت - sîyaxet):
 زه‌رنگه‌ری، پیشه‌ی ئالتونچیتی.
- صیام** - ا.ع (سییام - sîyam): رۆژووان،
 رۆژووگر، به‌رۆژوو.
- صیانت** - مص.م.ع (سییانه‌ت - sîyanet):
 پاراستن.
- صیت** - ا.ع (سیت - sît): ناوونابانگی باش،
 شۆره‌تی چاکه.
- صیحه** - مص.ع (سه‌یههه - seyhe): هاوارکردن،
 بانگکردن.
- صید** - مص.م.ع (سه‌ید - sey d): راوکردن،
 شکارکردن.
- صید حرم** - ا.مر (سه‌یدی هه‌ره‌م - seydi he-
 rem): راوی هه‌ره‌م، گیانله‌به‌ری که له
 ده‌وروبه‌ری که‌عه‌به‌ی راوکردنی هه‌رامه.
- صیدگر** - ص.مر (سه‌یدگه‌ر - sey dger):
 راوچی، نیچیرقان، شکارچی.
- صیدلانی** - ص.ع (سه‌یده‌لانی - seydelanî):
 عه‌تار، ده‌رمانفروش، ده‌رمانساز.
- صیدله** - ا.ع (سه‌یده‌له - seydele):
 ده‌رمانخانه، ئه‌جزاخانه.
- صیرفی** - ص.ع (سه‌یره‌فی - seyrefî):
 سه‌راف.

صیروت - مص.ع (سه یروورته -
 seyreûret): گۆران له حاله تیکه وه بو
 حاله تیکه دی، دۆخگۆرکی به رهو باشی.
صیسه - ا (سیسه - sîse): نامیریکه تانویوی
 تهونی پی ریک دهخری، هه سارو په ناگه، قهلا،
 په ناگه، شاخی گاو که له کتوی.
صیغ - ا.ع (سییغه - sîyex): هه شتی له
 قالددا دابریژی، دارشتن (بو وشه یان زترو زیو
 یان هه شتیکی دی)، شتیه، شه کل.
صیغه - ا.ع (سییغه - sîyxe): دارشتن،
 داهیتان، نه فراندن، ژنی به سیغه، ژنی کاتی
 به پیتی مه رج و حوکمی تاییه تی.
صیغهره - ص.فا (سیغهره - sîxerew): ژن
 یان کچیک به سیغه شوو به پیاو یک بکات.
صیغه سازی - ا.مص (سیغه سازی - sîxe
 sazî): گهردان سازی وشه به پیتی یاساو ریسای
 زمان.
صیف - ا.ع (سه یف - seyf): هاوین، تاوسان،
 وه رزی گه رما.
صیفی - ص.ن.ع (سه یفی - seyfi): هاوینه،
 هاوینی، کشتوکالی هاوینه.
صیفی کار - ا.ص (سه یفی کار - seyfi kar):
 زه رعاتی هاوینه وهک: (کاله کو شوتی و خه یارو
 باینجان و بامی و ته ماته).
صیقل - ص.ع (سه یغه ل - seyxel): مشت و
 مالدهری شمشیر و چه قوو ئاوینه و نه و شتانه.
صیقل گر - ص.فا (سه یغه ل گر - seyxel
 ger): سیقالکار، که سیک که کانزایان مشت و
 مالدهدات، چه رچی ..

ض

ض - حر (ض-ز):

پیتی ههژده به می ئه لغبای فارسییه، که به (ضاد) ده خوتنریتته وهو به هه ساوی ئه بجه ده کاته (۸۰۰)، ئه م پیتته تاییه ته به زمانی عه ره بی و له زمانی فارسیدا نییه.

ضائر - ا.فا.ع (زائیر - zair): موزیر، زیان گه به نهر، زیان ره سین.

ضابط - ا.فا.ع (زابت - zabit): پارێزه، حاکم، فه رمانه وه، پیتسه نگ، ئه فسه ر، به هیتز، هوشیار.

ضابطه - ا.فا.ع (زابتیه - zabite): پارێزه (بۆ می)، یاسا، ریتسا، زه بت و ره بت.

ضابی - ا.ع (زابی - zabî): ژبله مۆ.

ضاجر - ص.ع (زاجیر - zecir): بیزار، دلته نگ، بێ ئارام له خه مباریدا، نیگه ران.

ضاجع - ا.ص.ع (زاجئی - zacî): پیاو که له سه ر لا خه و تبین، پیری په ککه وته، پیتیچی رووبار بیان شیو.

ضاجعه - ا.ص.ع (زاجیئه - zacî): ریزگیه ی رووبار، په زتین فره.

ضاحک - ا.فا.ع (زاهیک - zahik): دهم به پتیکه نین، هه وری به بریسکه.

ضاحکه - ا.فا.ع (زاهیکه - zahike): ددانی پیتسه وه، ددانی که له کاتی پتیکه نیندا ده ریکه وی.

ضاحی - ا.فا.ع (زاهی - zahî): بهرز، دیارو ئاشکرا، ئه وهی هه تاو بیگاتی.

ضاحیه - ا.فا.ع (زاهییه - zahiye): دوروبه ری شار، بهرز، ئاشکراو دیار.

ضار - ا.فا.ع (زار - zar): موزیر، زیان به خش، زیان ره سین.

ضارب - ا.فا.ع (زاریب - zarib): شهوی زۆر تاریک، شوینی نزم و هه موار که دره ختی لی بێ.

ضارع - ص.ع (زاریع - zari): خاکی، رام، باریک و بنیس، له رولاواز.

ضارور - ا.ع (زاروور - zarûr): پتیوستی، زه وری.

ضاروراء - ا.ع (زاروراء - zarûra): پتیوستی، قاتی، ته نگانه.

ضاروره - ا.ع (زارره - zarûre): ئاتاجی، پتیوستی، زیان.

ضاری - ا.ص.ع (زاری - zarî): گیانله به رانی درنده و گۆشتخۆر وه کو شیرو به ورو گورگ، تانجی، موزیر، زه ره دار، هۆف.

ضاغط - ا.فا.ع (زاغیت - zaxît): گوشارکار، نیگابان.

ضاغوط - ا.ع (زاغوت - zaxût): مۆته که، میژده زمه، شه وه، کابوس، شه وگ.

ضال - ص.ع (زالل - zall): گومرا، ناوارة، ری هه له کردوو، ویل.

ضاله - ص.ع (زالله - zalle): گومرا، ناوارة، ری هه له کردوو (بۆمی).

ضامر - ص.ع (زامیر - zamir): لاواز، له، داله گوشت، ناوقه د باریک، نه نام باریک، وردیله.

ضامن - ص.ع (زامین - zamin): که فیل، پابه ند، زهمانه تکار، دابینکه.

ضایع - ص.ع (زایع - zayi): زایه، بیتهوده، بی که لک، گوم، پشت گوی خراو.

ضایعه - ص.ع (زایئه - zayi'e): زایه، بیتهوده، له که لک که وتوو، فه وتاو (بۆمی).

ضایق - ص.ع (زایغ - zayix): تنگ.

ضب - ا.ع (زبب - zebb): مارمیلکه، بز، مزهک.

ضب - ا.ع (زبب - zebb): رق و کینه ی له دلدا پنهان، دلپهشی.

ضباب - ا.ع (زباب - zebab): ته موموژ، ته متومان.

ضبار - ا.ع (زوبار - zubar): کتیبان، نیزبارة، فایل.

ضباط - ص.ع (زببات - zebbat): نه رشیفکردنی نه وراقی دایه ره له فایل و پهروه نداندا.

ضباط - ا.ع (زوببات - zubbat): پارتیزه ران، حاکمان، نه فسه ران، به هیزان.

ضباع - ا.ع (زیبایه - ziba): که متاران، قه متاران، که متیاران.

ضبان - ا.ع (زوببان - zubban): مارمیلکان، بز، مزهکان.

ضبط - مص.ع (زهبت - zebt): گرتن، پاراستن، مه حکم کردن، زهبت و رهبت.

ضبط صوت - ا.مر (زهبتی سهوت - zebti sewt): ری کورد، ته سجیل.

ضیع - ا.ع (زهبع - zeb): که متار، قه متار.

ضیع - ا.ع (زهبوع - zebu): وشکه سال، نه هاته سال.

ضبعان - ا.ع (زیبشان - zib'an): نیره که متیار.

ضبعانه - ا.ع (زیبشانه - zibane): می که متیار، ما که متیار، ده له که متار.

ضیه - ا.ع (زهبیه - zebbe): مارمیلکه ی مییه، شکوفه ی خورما بهر له پشکوتن و گول کردن.

ضج - مص.ع (زهجج - zecc): بانگ و هاوار له ترسان.

ضجاج - مص.ل.ع (زوججاج - zucac): هاوار کردن، نالین و هاوار کردن له ترسا.

ضجاج - ا.ع (زیجاج - zicac): شیله ی درخت، که تیرا.

ضجاج - ا.ع (زهجاج - zeccac): عاج، شه لفه ی فیل، جوړه موروی به که.

ضجر - مص.ل.ع (زهجره - zecer): بی قهراری کردن، نالین، دلته نگ بوون، دلته نگی، بیتزاری، بیتقهراری.

ضجر - ص.ع (زهجیر - zecir): مه لول، دلته نگ، بی نارام، بی تۆقره، بیتزار.

ضجرت - ا.ع (زوحرت - zucret): خه م، خه فته، بی تۆقره بی، دلته نگی، مه لولی.

ضجور - ص.ع (زهجور - zecur): زور دلته نگ، بی تۆقره، زور بیتزارو بیتتاقه ت.

ضجه - ا.ع (زهجه - zecce): هات و هاواری خه لکی، شین و زاری، بانگ و هاوار.

ضجیح - ص.ع (زهجیح - zecic): بانگ و هاوار له ترساندا، غه لپه غه لپ.

ضجیع - ص.ع (زهجیع - zecic): هاو جیگه، هاو خه و.

ضجیعه - ص.ع (زهجیئه - zeci'e): هاو خه و (بۆمی).

ضحاء - ا.ع (زهها - zeha): نزیککی نیوه رۆ، که رۆژ بگاته نزیککی نیوه.

ضال - ص.ع (زالل - zall): گومرا، ناوارة، ری هه له کردوو، ویل.

ضاله - ص.ع (زالله - zalle): گومرا، ناوارة، ری هه له کردوو (بۆمی).

ضامر - ص.ع (زامیر - zamir): لاواز، له، داله گوشت، ناوقه د باریک، نه نام باریک، وردیله.

ضامن - ص.ع (زامین - zamin): که فیل، پابه ند، زهمانه تکار، دابینکه.

ضایع - ص.ع (زایع - zayi): زایه، بیتهوده، بی که لک، گوم، پشت گوی خراو.

ضایعه - ص.ع (زایئه - zayi'e): زایه، بیتهوده، له که لک که وتوو، فه وتاو (بۆمی).

ضایق - ص.ع (زایغ - zayix): تنگ.

ضب - ا.ع (زبب - zebb): مارمیلکه، بز، مزهک.

ضب - ا.ع (زبب - zebb): رق و کینه ی له دلدا پنهان، دلپهشی.

ضباب - ا.ع (زباب - zebab): ته موموژ، ته متومان.

ضبار - ا.ع (زوبار - zubar): کتیبان، نیزبارة، فایل.

ضباط - ص.ع (زببات - zebbat): نه رشیفکردنی نه وراقی دایه ره له فایل و پهروه نداندا.

ضباط - ا.ع (زوببات - zubbat): پارتیزه ران، حاکمان، نه فسه ران، به هیزان.

ضباع - ا.ع (زیبایه - ziba): که متاران، قه متاران، که متیاران.

ضبان - ا.ع (زوببان - zubban): مارمیلکان، بز، مزهکان.

ضبط - مص.ع (زهبت - zebt): گرتن، پاراستن، مه حکم کردن، زهبت و رهبت.

ضبط صوت - ا.مر (زهبتی سهوت - zebti sewt): ری کورد، ته سجیل.

ضراء - ا.ع (زهراء - zera') : زیان، خه سارهت، ناخوشی، قاتی، تنگانه، لیتقه و ماوی.

ضرائب - ا.ع (زهرائیب - zerayib) : باج و خه راجان، جۆرو نهوع.

ضرائح - ا.ع (زهرائیه - zeraih) : مه زاران، مه زارگان، گۆزو قه بران، گلکۆیان، مه پقه دان.

ضرائر - ا.ع (زهرائیر - zerair) : کوپیران، نابینایان، زه لیلان، مزمه عیلان.

ضراب - مص.ل (زیراب - zirab) : به شه ر هاتن، شه ره شمشیر.

ضراب - ص.ع (زهراب - zerrab) : که سیتک که سکه لیتدات.

ضرابخانه - ا.ع (مرازه رابخانه - zerabxane) : شوپنی سکه لیدان.

ضراح - مص.ع (زیراه - zirah) : له قه لیدان، لوشکه لیدانی چاره وی، جووته وه شانندن.

ضرار - مص.م.ع (زیرار - zirar) : زهره رگه بیانندن، زیان گه بیانندن به یه کتر.

ضرارت - مص.ل.ع (زه رارت - zeraret) : نابینا بوون، نابینایی.

ضراط - مص.ل.ع (زیرات - zirat) : تپین، تر که نندن.

ضراط - ص.ع (زه رات - zerat) : تپ که ن.

ضراعت - مص.ل.ع (زه راءت - zera'et) : پارانه وه، کورپووزانه وه، لالانه وه.

ضراغم - ا.ع (زه راغیم - zeraxim) : شیران، شیرانی درنده.

ضرام - ا.ع (زیرام - ziram) : چیلکه، دهسته چیله.

ضراوت - مص.ل.ع (زه راءت - zeravet) : حه سود بوون، چاوچنۆک بوون، خوگرتن، راهاتن له سه ر شتی.

ضرب - مص.م.ع (زه رب - zerb) : لیدان، که رت (×).

ضربیات - ا.ع (زه ربیات - zerebat) : لیدان، جه زره به.

ضحاک - ص.ع (زه ههک - zehhak) : زۆرخه ن.

ضحایا - ا.ع (زه هایا - zehaya) : قوریانیا ن.

ضحک - مص.ل.ع (زیهک - zihk) : پیکه نین، خه نینه، خه نستن.

ضحکه - ا.ع (زه هکه - zehke) : یهک پیکه نین، خه نینه یهک.

ضحکه - ص.ع (زه هکه - zuhke) : گه پچار، که سیتک که خه لکی پیتی پیکه نن.

ضحکه - ص.ع (زه هکه - zuheke) : که سی به خه لکی پیکه نن.

ضحو - ا.ع (زه هف - zehv) : چیشته نگاو.

ضحوک - ص.ع (زه هوک - zehûk) : زۆرخه ن.

ضحوه - ا.ع (زه هفه - zehve) : چیشته نگاو، چیشتان.

ضحی - ا.ع (زه ها - zuha) : چیشتان، خۆر، هه تاو، چیشته نگا.

ضحیه - ا.ع (زه هییه - zehîye) : چیشته نگاو، مه ری قوریانی.

ضحام - ص.ع (زه خام - zuxam) : گه وره، به که له ش، قه له و، نه ستور.

ضحام - ص.ع (زه خام - zixam) : نه ستور و قه به.

ضحامت - مص.ل.ع (زه خامت - zexamet) : قه به بوون، قه له و بوون، نه ستور بوون.

ضحم - ص.ع (زه خم - zexm) : گه وره، قه به، قه له و، نه ستور، زه به لاج، که ته.

ضحیم - ص.ع (زه خیم - zexîm) : نه ستور، قه به، گه وره، زه لام.

ضد - ص.ع (زیدد - zidd) : دژ، ناساز، ناکۆک، نا ته با، پیچه وانه.

ضدید - ص.ع (زه دید - zedîd) : دژ، ناکۆک، هاوتا.

ضر - مص.ع (زه ر - zer) : زهره رگه بیانندن، زیان، مه زه رت.

- ضربان** - مص.ل.ع (زهره بان - zereban):
لیدان، لیدانی دل.
- ضربت** - ا.ع (زهره ت - zerbet): یهک لیدان.
- ضربخانه** - ا.ع (زهره خانه - zerbxane): شوتنی له سکه دانی زترو زیو.
- ضرب خوردن** - مص.ل.ع (زهره خوردن - zerb xûrdn): نازار دیتن، جه زهره خواردن.
- ضرب خورده** - ص.مف (زهره خورده - zerb xûrde): لیدراو، جه زهره خواردوو.
- ضرب دیدن** - مص.ل.ع (زهره دیدن - zerb dîden): نازار دیتن.
- ضرب دیده** - ص.مف (زهره دیده - zerb dîde): جه زهره دیتوو، نازار پیتگه بیوو، جه زهره دیده.
- ضرب زدن** - مص.م.ع (زهره زدهن - zerb zeden): لیدان، لیدانی که سیتک.
- ضرب گرفتن** - مص.م.ع (زهره گیریفتهن - zerb giriften): ته پیل زهن، ته پیل لیدان.
- ضربه** - ا.ع (زهره - zerbe): یهک لیدان، یهک زهره، برین، زام.
- ضربی** - ا.ص.ع (زهری - zerbî): جورده تاق بیان گومه تیکه که به که ریوچ بچنری، ناوازیک که به ته پیل لئی بدری، نامیتری زهری: دهفو دههؤل و ته پیل و دونبک.
- ضرو** - ا.ع (زهره - zerer): زهره، زیان.
- ضروزدن** - مص.م.ع (زهره زدهن - zerer zeden): زیان لیدان، خه سارهت لیدان.
- ضروکشیدن** - مص.ل.ع (زهره که شیدهن - zerer keşîden): زهره کردن، خه سارهت کردن، زیان کردن.
- ضرس** - ا.ع (زیرس - zirs): ددانی هارهر، کاکبیله، بارانی که م، گردی ناهه موار که سه رکه وتنی زه حمت بی.
- ضرس** - ص.ع (زهریس - zeris): تونده تبعهت، پیماوی سه فهر کردوو جه ننگ جه ربین،
- به دخوو.
- ضربه** - ا.ع (زهرته - zerte): تر، تریک.
- ضرع** - ا.ع (زهره - zer): مه مک، گوانی مهرو مانگا.
- ضرع** - ا.ع (زیره - zir): هاوتا، وه کویه ک، چوونیه ک.
- ضرع** - مص.م.ع (زهره - zer): رامکردنی نه سپ، لالانه وهو پارانه وهو کووووزانه وه.
- ضرعام** - ا.ع (زیرغام - zirxam): شیر، پیماوی نازا، دلاوه، بویر.
- ضرعم** - ا.ع (زهرغه م - zerxem): شیر، شیری درنده.
- ضرم** - مص.ع (زهره م - zerm): هه لایسانی ناگر، برسی بوونی زور.
- ضرم** - ا.ع (زیرم - zirm): جورده دره ختیکی بوئن خوشه.
- ضرم** - ا.ع (زهریم - zerim): بیتچوه هه لئو.
- ضروب** - ا.ع (زوروب - zurûb): لیدان، (بو کؤ)، جور.
- ضروب** - ص.ع (زهروب - zerûb): لیدهر.
- ضروور** - ص.ع (زهرور - zerûr): زهرور، پیتویست.
- ضرورات** - ا.ع (زهرورات - zerûrat): پیتداویستیان.
- ضرورت** - ا.ع (زهرورته - zerûret): پیتداویستی، شتی که پیتویست پیتی بی.
- ضروری** - ص.ع (زهروری - zerûrî): زهروری، پیتویست.
- ضروریه** - ص.ع (زهروریه - zerûriye): ههر شتی زهروری و پیتویست بی.
- ضروس** - ا.ع (زوروس - zurûs): ددانی هارهر، کاکبیله.
- ضروع** - ا.ع (زوروه - zurû): گوان، گوانان.
- ضره** - ا.ع (زهره - zere): پیتویستی، مه مک، هه وئ.

ضغث - ا.ع (زیغس - zixs): چه پکه گیای ته پرو و شک پیئکه وه، نالوزکاو، کاری تیکه ل و پیکه ل و نیوه چل.

ضغط - مص.م.ع (زهغت - zext): گوشین، لیدان، ته نگاو کردن، پاله په ستو، گوشار.

ضغطه - ا.ع (زوغتته - zuxte): دژواری و تهنگی و گوشار، ره نجو زه حمت، مه شه قهت، ناچاری، ناچار کردن.

ضغن - مص.م.ع (زهغنه - zexen): رق هه لگرتن له که سیک، کینه، رک کین.

ضغن - ا.ع (زیغن - zixn): رق، کینه، که رب.

ضغینه - ا.ع (زهغینه - zexîne): رق، کینه، که رب.

ضفادغ - ا.ع (زهفادی - zefadi): قورباقان، بوخان.

ضفدع - ا.ع (زهفده - zefde): بوق، قورباقه.

ضفیر - ا.ع (زهفیر - zefîr): رستی له مو بادراو، تهنگی کورتان، که ناری ده ریا، چه پکه قژی هژنراو، گیسوی هژنراو.

ضفیره - ا.ع (زهفیره - zefîre): پرچ، که زی.

ضل - ا.ع (زهلل - zell): گومرا.

ضلال - مص.ل.ع (زهلال - zelal): گوم بوون، گوم کردنی ری، گومرا بوون.

ضلالت - مص.ل.ع (زهلالهت - zelalet): گومرا بوون.

ضلت - ا.ع (زهللهت - zellet): سه رسامی، سه رگهردانی، چه یرمان، دامامی.

ضلع - ا.ع (زیل - zil): لا، لایه کانی چوارگوشه، په راسوو.

ضلل - ا.ع (زهلل - zelel): گومرایی، ناوی که به بن تاویران بان دره ختاند پرواتو تاو لیتی نه دات.

ضلوع - ا.ع (زلو - zulû): لا، په راسووان.

ضلول - ص.ع (زهلول - zelûl): گومرا،

ضلیع - ص.ع (زهلیع - zelî): پیسوی که ته و به هیز، پیسوی که په راسوو کانی قابیم و به هیز بی.

ضرب - ا.ص.ع (زهرب - zerîb): لیدر، ده ستوه شین، به زهر، هاوتا، جوړ، لیدراو.

ضریبه - ا.ع (زهریبه - zerîbe): سروشت، خو، عادت، خه سلته، باج و خهراج، لیدراو به شمشیر.

ضریح - ا.ع (زهریح - zerîh): گوز، قهیر، نه و گومه زهی بو گوز ده کری، مه رقه د، مه زارگه، گلکو.

ضریر - ص.ع (زهریر - zerîr): کویر، نابینا، له پرو لاواز، نه خویش و لاواز.

ضریره - ص.ع (زهریره - zerîre): کوزه، نابینا (بو می) ژنی نه خویش و لاواز.

ضریع - ص.ع (زهریع - zerî): ژنی مه مک گه وره، مه ری گوان گه وره.

ضریع - ا.ع (زهریع - zerî): په رده یه کی ناسکی سه ر ئیسقانه.

ضریع - ا.ع (زهریع - zerî): گیایه کی بو ن ناخوشه، درکی دار خورما، داری و شک.

ضریم - ا.ع (زهریم - zerîm): سوتاو، ناگر.

ضعاف - ص.ع (زیاف - ziaf): لاوازان، بی توانا، له پرو لاوازو سست.

ضعف - مص.ل.ع (زهئف - ze'f): سست بوون، بی جورم، که نم نمود، بی توانا بوون.

ضعف - ص.ع (زیئف - zi'f): دوو چه نانه، دوو به رانبر، دوو هینده.

ضعفاء - ص.ع (زوئفا - zuefa): لاوازان، بی جورمان، بی توانایان، که نم نمودان.

ضعیف - ص.ع (زهئیف - zeîf): لاواز، سست، بی توانا، بی ده سلات، بی جورم.

ضعیف چزان - ص.فا (زهئیف چیزان - zeîf çizan): لاواز کوژ، نه وهی بی توانا و لاوازان نازار بدات.

ضعیفه - ص.ع (زهئیفه - zeîfe): زه عیفه، نافرتهی سست و بی ده سلات.

ضعائن - ا.ع (زهغائین - zexain): که رب و کینه،

ضلیل - ص.ع (زلیل - zelîl): گومرا.
ضلیل - ص.ع (زیلیل - zillîl): زور گومرا.
ضم - مص.م.ع (زهمم - zemm): کۆکردنه وه، خړکردنه وه، خړکردنه وهی چهنده شتییک له یهک شوتندا، بۆر دانان بۆ وشه.
ضمائر - ع (زهمائیر - zemair): ویژدان، ناخ، باتین، راناو.
ضمائم - ص.ع (زهمائیم - zemaim): پاشکویان.
ضمام - ا.ع (زماماد - zmad): زامیه ند، (په پۆیهک که زامی پین بیهستن)، مهره می له برینان بنری، مهره می سهر برین.
ضمار - ا.ع (زیمار - zimar): په نهان، سامانی په نهان، سامانی که له دهست چوو بی و ئومیدی که پانه وهی نه بی، قهرزو به لیتی که پشتی پین نه به ستری.
زمان - مص.م (زمان - zeman): زامن کردن، که فیلی کردن، زهمانهت کردن.
زمانت - مص.ل (زهمانهت - zamanet): دووچار بوون به نه خوشییه کی دایی که جار به جار توندی بکات و بیته مایه کی که وتنی نه خوش له جیگه دا، بوون به که فیلی، زهمانهت کردن کی که سیک.
ضممر - ص.ع (زهممر - zemr): پیایوی خوش نه ندای ناو قهد باریک.
ضممر - ا.ع (زومور - zumur): داله گۆشتی، لاوازی.
ضمره - ص.ع (زهمره - zemre): ژنی خوش قیافه ی ناو قهد باریک.
ضمن - ا.ع (زیمین - zimm): دهر وون، ناوه وه، ناو، ناوی شتییک، میان، (له میانی قسه دا).
ضمن - ص.ع (زهمین - zemin): نه خوشی له جیگه دا که وتوو، زهمینگیر، ناشق.
ضمور - مص.ع (زومور - zumur): له رو داله گۆشت بوون، پوکانه وه.
ضمه - ا.ع (زهمه - zemme): بۆر، بۆری سهر حهرفان.

ضمیر - ا.ع (زهمیر - zemîr): زهمیر، ویژدان، ناخ، راناو: لکاو، جیا.
ضمیم - ص.ع (زهمیم - zemîm): هاوری، پاشکو.
ضمیمه - ص.ع (زهمیمه - zemîme): هاوری، پاشکو.
ضمین - ص.ع (زهمین - zemîn): زامن، که فیلی، نه خوشی زهمینگیر.
ضنائن - ا.ع (زهنائین - zenain): شتی نیایب و ناوازه و گران به ها که له بهر دهگمندی نه دری به که سی دی، شتی زور تاییهت و دهگمن.
ضنین - ص.ع (زهنین - zenîn): به غیل، چروک، رژد، ناکهس به چه، هه تیوچه.
ضوابط - ا.ع (زه قابیت - zevabit): یاساو ریتسا، زهبت و رهبتان.
ضواحک - ا.ع (زه قاهیک - zevahik): ددانین پیته وه که له ده می پیکه نیندا دهر ده که ون.
ضواحی - ا.ع (زه قاهی - zevahî): ئاوه دانی دهر و بهری شار، بهرز، ئاشکراو دیار، خوویا.
ضوارب - ا.ع (زه قاریب - zavarib): تاریکه شهو، شوتنی نرم و هه مواری چره دارستان.
ضواری - ا.ص.ع (زه قاری - zavarî): گیانله بهرانی درنده ی وهک: شیرو بهورو گورک و... هوقان.
ضوء - ا.ع (زه وه - zew³): نور، روناکی، رۆشنایی، روناکی.
ضوزاء - ا.ع (زه وزاء - zewza³): ههراو زهنا، ههراو ههنگامه، هات و هاوار، ژاوه ژاو.
ضومر - ا.ع (زه ومهر - zewmer): جوره گیایه که، ریحانه.
ضومران - ا.ع (زه ومهران - zewmeran): ریحانه، نه عنا.
ضیها - ص.ع (زه یها - zeyha³): ژنی نه زوک، ژنی که مه مک و شیریه نه بی، دهشتی رووته نی بی گیا، قاقی، وشترالوک.

ضیاء - ا.ع (زیبا - 'ziya): نور، روشنائی، روناهی.

ضیاع - مص.ل.ع (زهیا - 'zeya): له ناوچوون، زایه بوون، فهوتان، گومبوون.

ضیاع - ا.ع (زیبا - 'ziya): زهوی به پیت و بهر دهکت.

ضیاع - ص.ع (زیبا - 'ziya): زایه بوو، له دهست چوو، له ناوچوو، فهوتاو.

ضیاعم - ا.ع (زهیاغیم - 'zeyaxim): شیرین درنده.

ضیافت - مص.ل.ع (زییافت - 'ziyafet): چوونه میوانی، میوانداری.

ضیاگستر - ص.فا (زییگوسته - 'ziyaguster): روشنائی به خش، روشنائی دهر.

ضیعات - ا.ع (زهینات - 'zeyat): زهوی و زاری کشتوکالی به پیت و بهر دهکت.

ضیعت - ا.ع (زهیهت - 'zeyet): زهوی و ناوی کشتوکالی، زهوی به پیت، پیشه ی پیاو.

ضیغم - ا.ع (زهیغم - 'zeyxem): شیر.

ضیف - ا.ع (زهیف - 'zeyf): میوان، میقان.

ضیق - مص.ل.ع (زیغ - 'zix): تنگ بوون، دهست نوقان، رهزیل بوون، بهغیلی، پیسکه یی.

ضیق - ص.ع (زهییغ - 'zeyyix): تنگ، تهسک.

ضیغت - ا.ع (زهیهغت - 'zeyexet): زهیهغهت، دهستکورتی، ههژاری، بی نه وایی.

ضیم - ا.ع (زهیم - 'zeym): سته م، زولم، جهفا.

ضمیران - ا.ع (زهیمه ران - 'zeymeran): ریجان.

ضیوف - ا.ع (زویوف - 'zuyûf): میوانان، میقانان.

ط

ط- حر (تا- T):

- طائله** - ا.ع (تائيله - taile): توانا، سود، فہزل، کینہ، دژمنایہ تی.
- طائی** - ص.ن.ع (تائی - ta'i): سہر بہ قہبیلہ ی تایی کہ حاتمہ می تایی لہ وان بوہ.
- طاب** - ص.ع (تاب - tab): پاک، خوش، پاکیزہ، حلال.
- طاباق** - ا.ع (تاباغ - tabax): تابوگ، خستی سورہ و کراو، کہریوچ.
- طابخ** - ا.فا (تابیخ - tabix): ناشچی، شیوکر، تایی توند.
- طابرائی** - ص.ن. (تابیرانی - tabirani): خہلکی تابران (کہ ناواییہ کی سہر بہ توسی خوراسانہ).
- طابع** - ا.فا (تابی - tabi): چاپکار، چاپچی، خو، سروشت، تہ بیعت.
- طابع** - ا.ع (تابی - tabi): خہتم، موسستیلہ، مؤز، تہ مغہ، پول.
- طابق** - ا.ع (تابغ - tabex): تاوہ، کہریوچی گہورہ.
- طاجن** - ا.ع (تاجین - tacin): تاوہ.
- طاحن** - ا.فا (تاہین - tahin): گای خہرمان کوت، ناش.
- پیتی نوزدہ بیہ می ٹہ لہ فبای فارسییہ، کہ بہ (تا) دہ خوینریتہ و ہ بہ حساوی ٹہ بیجہ دہکاتہ (۹)، ٹہم پیستہ تاییہ تی زمانی عہرہ بیہ و لہ چہ ند وشہ بیہ کی فارسیشدا لہبری (ت) بہ کار ہاتگہ.
- طائر** - ا.فا.ع (تائیر - tair): پالندہ، فرندہ، تہیر، مہل، پلہ و ہر.
- طائرہ** - ا.فا.ع (تائیرہ - taire): تہ یارہ، فرۆکہ، پالہ فر.
- طائش** - ص.ع (تائیش - taiş): سوک و سہلیم، بی ٹہقل، سہ خیف، سہرہرۆ، ٹہقل سوک، ملہور.
- طائع** - ص.فا (تائی - tai): گوٹرایہل، موتیع.
- طائف** - ص.فا (تائیف - taif): تہ وافکار، کہ سیک بہ دہوری شوینیکدا بگہرئ، شہوگہر، حہ سحہس.
- طائفہ** - ص.فا (تائیفہ - taife): توافچی (بؤمی)، تاییہ فہ، تیرہ، دہستہ، کؤمہلہ خہلکیک کہ دابو نہریت و خووخدہو ٹاکارو مہزہبو ٹاینیان یہک بی.
- طائفی** - ص.ن. (تائیفی - taifi): خہلکی تائف، (کہ شاریکہ لہ حیجاز).
- طائل** - ا.ع (تائیل - tail): فہزل، فایدہ، سوود، دہولہ مہندی.

طاس لغزنده - ا.مر(تاسی له غزنده - tasi lexzende): تاسی لوس، تاسی مسین، کاسه ی مس.

طاع - ص.ع(تاء - ta'): گوپرایه ل، ملکه ج،

طاعات - ا.ع(تائات - ta'at): تاعهت و عیبادهت، خواپه رستی.

طاعت پیشه - ص.مر(تاعهت پیشه - ta'et piše): نه وهی تاعهت و عیبادهت بکا به پیشه ی خوی.

طاعت ور - ص.مر(تائت فه ر - ta'et ver): موتبع، گوپرایه ل، تاعهت پیشه.

طاعم - ص.فا(تائیم - ta'im): خورده، خوش خوراک، حال باش له خوردو خوراکدا.

طاعن - ا.فا.ع(تائین - ta'in): سهرزه نشستکار، تانه لیدهر، نیزه وه شین.

طاعون - ا.ع(تائون - ta'un): نه خوشبیه کی خه ته رناک و کوشنده یه، تاعون، چاوه قووله.

طاغوت - ا.ع(تاغوت - taxût): بت، سه نهم، زالم، سه رکیتش، ههر په رستراویکی غه یره ز یه زدان، ته عه داکار.

طاغی - ا.فا.ع(تاغی - taxî): زالم، یاخی، سه رکیتش، سته مکار.

طاغیه - ا.فا.ع(تاغیه - taxîye): یاخی (بو می)، زور زالم، گونه سه نه، که ودهن، له خزیایی، بیدادی، هه وره بروسکه.

طافح - ص.فا.ع(تافییه - tafih): پراوپر، که یل، لیوپریتز، مهستی مهستی بی ناگا.

طافحه - ص.فا.ع(تافییه - tafihe): بروانه (طافح)، ههر شتیکی وشک.

طاق - ا(تاغ - tax): تاق، میچی به که وانه، (تاقی ناسمان).

طاق - ص(تاغ - tax): تاک، یهک دانه، بی وینه.

طاق - ا.ع(تاغ - tax): جبه.

طاق - ا(تاغ - tax): داو، یهک تالی پهدت،

طاحنه - ا.فا(تاهینه - tahine): ددان، که لبه.

طاحون - ا.ع(تاهون - tahûn): ناش، ناسیاو.

طارف - ا(تاریف - tarif): سامانی تازه به دهست هاتوو.

طارفه - ا.ع(تاریفه - tarife): مالی زور که تازه به دهست هینرابی.

طارق - ا.فا(تاریخ - tarix): نه وهی به شه و پروات، ههر شتی به شه و دهریکه وی، دز، فالچی، نه ستیره ی به یانی.

طارقه - ا.فا.ع(تاریغه - tarixe): قه و ماو، به لا، که سوکاری پیوا.

طارم - ا(تارم - tarem): خیتوت، سه راه رده، گومه ز، خانووی دارین، ته یان، قامه میو، ناسمان.

طارمی - ا(تارمه می - taremî): ته یان، موچه ره ی به رده م هه یوان یان دهوری باخچه و...

طارونی - ا.ع(تارونی - tarûni): جوړه جلیکی حه بره.

طاری - ا.فا.ع(تاری - tari'): رووداویکی له پر، شتیکی ناوهخت، رووداویکی له نکاو، که سیک له پر بی یان په یدا بی.

طاریه - ا.فا.ع(تارییه - tariye): به لاو پیتشهای له پر.

طاس - ا(تاس - tas): تاس، کاسه ی مسی.

طاس - ص(تاس - tas): سه ری رووتاوه به هو ی که چالی یان شتیکی دی.

طاس - ا(تاس - tas): زاری نه ردین.

طاسباز - ص.فا(تاسباز - tasbaz): که سیک زارین بکات، قومارکردن به زار، حیلله باز.

طاس بین - ص.فا(تاسبین - tasbîn): فالگره وه به تاس.

طاسک - ا.فا(تاسک - tasek): تاسی بچووک، له رزانه ی زپر یان زیو، زه نگو له ی زپر یان زیو که له ملی نه سپ بکری، زاری نه ردین.

طاس کباب - ا.مر(تاس که باب - tas kebab): تاس که بابی، جوړه خواردنیکه به گوشت و په تاته و پیازو به هارات دروست ده کرت.

طالبی - ص.ن.ع (تالیبی - talibî): ساداتی نه‌وهی عه‌لی کورپی نه‌بی تالیب یان نه‌وهی جه‌عفر و عه‌قیل-ی برای.

طالبی - (تالیبی - talibî): جوژه گوندوره‌یه‌که توکله‌که‌ی زهردیکی کوز کوزه (حه‌وت مانگی).

طالع - ص.ف.ع (تالیه - talih): مرؤثی به‌دکرده‌وه، خراب، تاوانکار، به‌دکار، به‌دعه‌مهل.

طالسان - (تالیسان - talisan): جوژه عه‌بایه‌که، جیه.

طالع - ا.ف.ع (تالیء - tali'): تالچ، به‌خت، یه‌غبال، شانس، مانگی نوی.

طالع بین - ص.ف.ع (تالیء بین - tali' bîn): به‌خت گره‌وه، فالگره‌وه، فالچی.

طالع مند - ص.م.ع (تالیء مه‌ند - tali' mend): به‌شانس، به‌به‌خت، شانسدار.

طالع میمون - ص.م.ع (تالیئی مه‌یون - tali' i meymûn): به‌ختی چاک.

طالق - ص.ع (تالیخ - talix): ژنی ته‌لاقدراو.

طالیقون - (تالیقون - talixûn): هه‌فت جوش.

طامات - ا.ع (تامات - tammat): روودای گه‌وره‌وه به‌لای قورس، ویردو قسه‌ی سو‌فیان، وراوه‌ی هه‌ندی له سو‌فی و ده‌رویشان، په‌سلان، روژی قیامه‌ت.

طامح - ص.ع (تامیه - tamih): ژنی سه‌رکیش، ژنی چاو له‌ده‌ر، ژنی چاو له‌وه‌پین، ژنی چاوباشقال، به‌رز.

طامع - ا.ف.ع (تامیه - tami'): ته‌ماعکار، چاوچنوک، حه‌سوود، به‌ته‌ماع.

طامعه - ا.ف.ع (تامیه - tami'e): ژنی ته‌ماعکار، چاوچنوک، قرچوک، رژد.

طامور - ا.ع (تامور - tamûr): تو‌مار.

طامه - ا.ع (تامه - tamme): به‌لا، به‌لای هه‌ره گه‌وره، قیامه‌ت، روژی په‌سلان.

چه‌پکیک قر، چه‌پکیک ریحانه، ده‌ستیک جل.

طاق ابرو - ا.م.ع (تاغی نه‌برو - taxi ebrû): تاغی برؤ، که‌وانی برؤ.

طاق ارزق - ا.م.ع (تاغی نه‌زره‌غ - taxi ezrex): ئاسمان، تاغی ئاسمان.

طاقباز - ا.م.ع (تاغباز - taxbaz): له‌سه‌ر گازی پشت، به‌پشتا خه‌وتن، به‌پشتا پال که‌وتن.

طاقت - ا.م.ع (تاغته - taxet): تاغته، هیزوتوان، سه‌برو حه‌وسه‌له.

طاقت زدا - ص.ف.ع (تاغته زدا - taxet zeda): تاغته به‌ر.

طاقت شکن - ص.ف.ع (تاغته شیکه‌ن - taxet şiken): تاغته به‌ر، تاغته پروکین، تاغته شکین.

طاقت فرسا - ص.ف.ع (تاغته فه‌رسا - taxet fersa): تاغته به‌ر، نه‌وه‌ی که‌تواناو تاغته بیات.

طاقچه - (تاغچه - taxçe): تاغی بچووک له دیواردا.

طاقدیس - ا.ص (تاغدیس - taxdîs): تاغی ئاسا.

طاق نصرت - ا.م.ع (تاغی نوسره‌ت - taxi nusret): تاغی سه‌رکه‌وتن، تاغیکه‌که‌که‌له جه‌ژنان یان له پیشوازی پاشایاندا داده‌نری.

طاق نما - ا.م.ع (تاغ نه‌ما - taxnema): هه‌یوانی بچووک به‌رده‌م ئوده.

طاق و طرم - ا.م.ع (تاغ و تورم - taxû turm): فه‌روشکو، هیزش و کشانه‌وه‌وه‌خوناندن، تاغاو تربیق.

طاقه - ا.ع (تاغه - taxe): داو، تال، هه‌ودا، چه‌پکی ریحانه، ده‌ستیک جل، یه‌ک داوی په‌تیک.

طاقی - (تاغی - taxî): جوژه کلایکه.

طالب - ا.ف.ع (تالیب - talib): خوازبار، داواکار، قوتابی.

پاک، ژنی پاک و بی عیب و عار.
طایر - ا.ف.ع. (تایر - tayîr): تیر، بالنده، فرنده.
طایفه - ا.ع. (تایفه - tayîfe): تیره، دسته.
طب - مص.م.ع. (تیب - tib): چاره کردن، درمان کردن، مالیجه کردن به دهن و دروون.
طبابت - ا.ع. (تیباہت - tibabet): پیشه‌ی پزشکی، پزشکی، درمان کردن و جوری مالیجه‌ی نه‌خوشینی جوراوجور.
طباخ - ص.ع. (ته‌بیاخ - tabax): ناشچی، چیشته‌گر.
طباخت - ا.ع. (تیباخت - tibaxet): ناشچیتی، چیشته‌جیتی، پیشه‌ی چیشته‌چی.
طباخه - ا.ع. (تویاخه - tubaxe): کف و چهوری سهری مه‌نجه‌ل.
طباطبا - ا.ع. (ته‌باته‌با - tebateba): نازناوی نیسماعیل کوری نیبراهیمه که کوری حه‌زرتی نیمام حه‌سهن بووه ساداتی ته‌باته‌بائی ده‌چنه‌وه سهر نه‌و.
طباع - ا.ع. (تیبا - tîba): سروشت، ته‌بیعه‌ت، خو.
طباع - ص.ع. (ته‌بیا - teba): چاپکار، ته‌مغه‌چی، شمشیرساز، گۆزه‌گر، خودان ته‌بیعه‌تی زیره‌ک.
طباعت - ا.ع. (تیبا‌ت - tîba't): پیشه‌ی چاپ کردن، هونه‌ری چاپ، شمشیرسازی.
طباق - مص.م.ع. (تیباغ - tibax): پی‌نگرتنی دوو شت، به‌رائه‌ر، سنعه‌تیکتی شیعریه.
طبال - ص.ع. (ته‌ببال - tebbal): ته‌پل‌ژن، ده‌هۆل‌کوت.
طبایع - ا.ع. (ته‌بای - tebayî): ته‌بیعه‌ت، سروشت، خو.
طبیعی - ص.ن.ع. (ته‌بایئ - tebayî'î): جزره فله‌سه‌فه‌به‌ک بوو که ته‌بیعه‌تی به‌خولق‌تینه‌ری جیهان ده‌زانی.

طاووس - ا.ع. (تافوس - tavûs): مه‌لیکه له جۆری مریشک، به‌په‌ره‌جوانه‌کانی به‌ناوبانگه، نیره‌که‌ی کلکیکی دریتی چه‌تری ره‌نگاو ره‌نگی هه‌یه، په‌ره‌کانی له‌هه‌وه‌لی هاویندا ده‌وه‌ری و پاشان ده‌رویتنه‌وه، میبه‌که‌ی له‌سالی سیبه‌مدا هیلکه ده‌کات، له‌سالی‌کدا ۴-۶ هیلکه ده‌کات و نزیکه‌ی یه‌ک مانگ له‌سهر هیلکه‌کانی ده‌که‌وه‌ی و بی‌چوه‌کانی که‌بوون به‌سج مانگ ئیدی نیرو مییان ده‌ده‌که‌وه‌ی، له‌سج سالیدا بالق ده‌بن و ناماده ده‌بن بۆ جووتیون، نیره‌که‌ی له‌سج سالیدا نه‌شونمای په‌ری کلکی ته‌واو ده‌بی، نه‌سلی نه‌م مه‌له له‌هندوستان و مالیزیه، له‌سه‌ده‌کانی ناخین‌دا ده‌وله‌مه‌ندانئ نه‌وروپا له‌میوانداریه به‌شکۆکانی خۆباندای گۆشتی تاووسیان داده‌نا، به‌لام گۆشته‌که‌ی زۆر خۆش و به‌تام نیبه، تاووس پتر له‌به‌ر جوانیبه‌که‌ی و بۆ جوانی له‌کۆشک و باخه تایه‌تیبه‌کاندا به‌ختیو ده‌که‌ن و نزیکه‌ی ۳۰ سال ده‌ژی، هه‌ندئ که‌س راگرتنی تاووس له‌ماله‌وه به‌شورم ده‌زانن، ده‌لئین تاووس باعیسی و ده‌رنانی ئادم و حه‌وا له‌به‌هه‌شت بووه.
طاووس پیکر - ص.مر. (تافوس په‌یکه‌ر - tavûs peyker): نه‌ندام جوان و ره‌نگین وه‌کو تاووس.
طاووس خرام - ص.مر. (تافوس خورام - tavûs xuram): تاووس ره‌فتار.
طاووس وار - ق.ص. (تافوس قار - tavûs var): تاووسانه، چوون تاوس، تاوس ئاسا.
طاووسی - ص.ن. (تافوسی - tavûsî): تاوسی، سه‌وزی زترین، جزره جلیکی ره‌نگینه، ره‌نگین وه‌کو ره‌نگی په‌ری تاوس.
طاووسی - ا.ع. (تافوسی - tavûsî): ده‌وه‌نیکه لقی باریکی سه‌وز باوو گه‌لای باریک و ساده و گولی زه‌ردی بۆن خۆشی هه‌یه، له‌گولی ئاقاقیا ده‌چی.
طاووسی - ص.ن. (تافوسی - tavûsî): ظاهر - ص.ع. (تاهیر - tahir): پاک، پاکژ.
طاهره - ص.ع. (تاهیره - tahire): پاکژ، ژنی

طبخ - مص.م.ع (ته‌بخ - tebx): خواردن لینان.
طبرانی - ص.ن.ع (ته‌به‌رانی - teberanî):
 خه‌لکی شاری ته‌به‌ریه‌ی شام.
طبرخون - ا (ته‌به‌رخون - teber xûn):
 عه‌نناب، سنجو، سرینچک، سوره‌بی.
طبرزد - ا (ته‌به‌ر زهد - teber zed): قه‌ند یان
 نه‌باتی ره‌ق، قه‌ندی کولاو، جوّره رووه‌کینه‌که.
طبرزین - ا.مر.ع (ته‌به‌رزین - teberzîn):
 ته‌ورزین.
طبرسی - ص.ن.ع (ته‌به‌رسی - tebersî):
 خه‌لکی ته‌به‌رستان (مازندهران).
طبری - ص.ن.ع (ته‌به‌ری - teberî):
 ته‌به‌رستانی.
طب‌تاب - ا.ع (ته‌بتاب - tebtâb): قاشو.
طب‌طبه - مص.ع (ته‌بت‌به‌به - tebtbe):
 ته‌په‌ته‌پی پی‌له کاتی غارداندا، دهنگی سیلاو،
 شلپو هووی پیکادانی شه‌پۆلان، دهنگی قامچی.
طبع - مص.م.ع (ته‌ب‌ء - teb'): مؤزکردن،
 مؤزکردنی نووسراو، چاپکردن.
طبع - ا.ع (ته‌ب‌ء - teb'): خو، سروشت.
طبع‌ازما - ص.فا (ته‌بع‌ازما - teb' azma):
 شاعیرتیک که ته‌بعی خوئی تاقتی بکاته‌وه،
 شاعیرتیک که قه‌ریحه‌وه سه‌لیقه‌ی خوئی
 بجه‌ربیتنی.
طبق - ا.ع (تیبخ - tibx): به‌رانبه‌ر.
طبق - ا.ع (ته‌به‌غ - tebx): ته‌به‌ق، قاپی
 چیش خواردن یان میوه.
طبقات - ا.ع (ته‌به‌غات - tebxat): چین، پله.
طبقچه - ا.مر (ته‌به‌غچه - tebxçe): قاپی
 بچووک، ته‌به‌قوکه.
طبقری - ا (ته‌بقه‌ری - tebxerî): ته‌به‌قنی که
 میوه یان شتی دی بکرتته سهر بؤ فروشتن.
طبق‌کش - ص.فا (ته‌به‌غ‌کش - tebx keş):
 ته‌به‌ق‌کش، که‌سپک که میوه له ته‌به‌ق بکات و
 بیخاته سهر سهر له جیبه‌که‌وه بؤ جیبه‌کی دی
 به‌ری.

طبغه - ا.ع (ته‌به‌غه - tebexe): پله، چین،
 ده‌سته، نهۆم، چینه‌کانی زه‌وی.
طبغه‌بندی - ا.مص (ته‌به‌غه‌به‌ندی - tebexe
 bendî): ریزه‌بندی، چین به‌ندی.
طبیل - ا.ع (ته‌بیل - tebl): ته‌پیل، ده‌هۆل.
طبیل‌خوار - ص.فا (ته‌بیل‌خار - tebl xar): زۆر
 خۆر، مفتته‌خۆر.
طبیل‌زن - ص.فا (ته‌بیل‌زن - tebl zen):
 ده‌هۆل‌کوت، ده‌هۆل‌ژهن.
طبلیک - ا.ع (ته‌بله‌ک - teblek): ته‌پل‌تۆکه،
 ته‌پل‌تی بچووک.
طبیل‌نواز - ص.فا (ته‌بیل‌نه‌فاز - tebl ne-
 vaz): ده‌هۆل‌ژهن.
طبيله - ا.ع (ته‌بله - teble): ته‌پل‌تی بچووک،
 سه‌ندوقوکه، قوتی یان شووشه که عه‌تر فروش
 بۆنی خوشی تی بکات.
طبن - ا.ع (توبن - tubn): ته‌نبوره، ته‌موره،
 عود.
طبن - مص.ل.ع (ته‌به‌ن - teben): زیره‌ک بوون،
 زیره‌کی، دانایی.
طبن - ص.ع (ته‌بین - tebin): زیره‌ک، هوشیار،
 زانا.
طبول - ا.ع (توبول - tubûl): ده‌هۆلان.
طبی - ا.ع (توب‌ی - tubî): سه‌ری گوانی
 چواربیتیان وه‌کو ماین و ماکه‌رو گیانله‌به‌رانی درنده.
طبیب - ا.ص.ع (ته‌بیب - tebib): پزشک،
 دکتور.
طبیبانه - ق (ته‌بیبانه - tebibane):
 پزشکانه، وه‌کو پزشکان.
طبیبه - ا.ص.ع (ته‌بیه - teбіbe): پزشکی
 ژن، دکتوره.
طبیخ - ص.ع (ته‌بیخ - teбіx): ههرشتیکی
 کولتینراو یان سوره‌وه‌کراو.
طبیعت - ا.ع (ته‌بیعت - teбі'et): سروشت،
 ته‌بیعت، میزاج، فیتره‌ت.

- طبیعت شناس** - ص.فا (ته بیئەت شیناس - *tebi'et şinas*): ته بیعه تناس، پزشکی زیرهک.
- طبیعی** - ص.ن.ع (ته بیعی - *tebi'î*): پسپۆر له ته بیعه تدا، زاتی، فیتری، خۆرسک.
- طبیعیون** - ص.ن.ع (ته بیییون - *tebi'îyûn*): ئەوانەى ته بیعه تیان به سه رچاوه ی خەلق داناوه.
- طحال** - ا.ع (ته هال - *tehal*): سەپل، فاتەره ش.
- طحان** - ص.ع (ته هان - *tehan*): ئاشه وان، لووینه، ئارد فرۆش.
- طحانت** - ا.م.ص.ع (تیهانەت - *tihanet*): ئاشه وانى، لووینه یی، ئارد فرۆشى.
- طحاوی** - ص.ن.ع (ته هاڤی - *tehavî*): ته حاوی، خەلکی ته حاوه (که گوندیکه له میسر).
- طحلب** - ا.ع (توهلب - *tuhleb*): قه وزه، گڤژ، گوو قورباقه، جله شینه ی سه ر ئاو.
- طحن** - م.ص.ع (ته هن - *tehn*): هارپین، هارپینی گه نم یان دانه ویتله ی دی.
- طحین** - ا.ع (ته هین - *tehîn*): ئارد.
- طر** - ا.ع (تور - *tur*): لا، همموو، گشت.
- طرائد** - ا.ع (ته رائید - *tera'id*): نیچیران،
- طرائف** - ا.ع (ته رائیف - *tera'if*): شتی تازه نوئ، شتی سوکو و ناسکو و گرانبه ها، نوکته و قسه ی به تویکل.
- طرائق** - ا.ع (ته رائیق - *teraix*): ریگه، ریچکه و ریبازان.
- طرابیل** - ا.ع (ته رابیل - *terabîl*): مناره، بینای بهرز، بهردی گه وره، لوتکه ی شاخان، نیشانه یهک که له دووره وه بدینری، دیر.
- طرات** - ا.ع (تورات - *turrat*): په رچهم، په راویتز، ریشوی سه روپیچ.
- طراح** - ص.ع (ته راه - *terrah*): نیگارکیش، شیه کار.
- طراد** - ا.ع (تیراد - *tirad*): کورتهرم، نیتزه ی کورت.
- طراد** - م.ص.ع (تیراد - *tirad*): هتیرش کردنه سه ر یه کدی، په لاماردانی یه کدی، راوانانی یه کدی.
- طراد** - ص.ع (ته راد - *terad*): که شتی جهنگی تیژره و، زۆر خیترا.
- طراده** - ص.ع (ته راده - *terrade*): که شتی جهنگی تیژره و، عه له م، ئالا، به پیداخ، ژنی به دعه مه ل.
- طرار** - ا.ع (تیرار - *tirar*): په رچهم، په راویتز، ریشوی شه ده.
- طرار** - ص.ع (ته رار - *terar*): گیرفان بر، کیسه بر، دز، جه ربه زه، ته رده ست.
- طراز** - ا.ع (تیراز - *tiraz*): په راویتزی جل، کارگه ی حه ریرچنی.
- طرازیدن** - م.ص.ع (ته رازیده - *terazîden*): رازاندنه وه، ریکه خستن.
- طرازنده** - ا.ف.سا (ته رازهنده - *terazende*): ریکه خه ر، رازینه ره وه.
- طرازیده** - ا.م.ف (ته رازیده - *terazîde*): رازاوه، نووسراو.
- طراف** - ا.ع (تیراف - *tiraf*): چادری مشه ما، چادری چه رم.
- طرافت** - م.ص.ل.ع (ته رافهت - *terafet*): تازه بوون، نوئی بوونه وه.
- طراق** - ا.ع (تیراغ - *tirax*): پارچه ی ئاسن یان پۆلا که پان بکریته وه و کلاو خود یان سپه ری لى دروست بکه ن.
- طراق** - ا.ع (ته راغ - *terax*): تراق، تاق، (دهنگ).
- طراقا طراق** - ا.م.ر (ته راغاتهر اغ - *teraxa*): تراق تاق، تاق تراق، (دهنگ).
- طراوت** - م.ص.ل.ع (ته راقهت - *teravet*): ته رو تازه بوون، ته رو تازه یی و پاراوی.
- طرب** - م.ص.ل.ع (ته ره ب - *tereb*): شادبوون، شادی و شادمانی.
- طرب اباد** - ا.م.ر (ته ره ب ئا باد - *tereb abad*): شوتنی ته ره ب و شادی، جیتی به زم و خوئی.

- طرب ارا** - ص.فا (تەره ب ئارا - tereb ara):
گەرم كەرى كۆرى بەزم و شادى.
- طرب اشيان** - ا.م.ر (تەره ب ئاشيان - tereb aşyan):
لانەى شادى و بەزم.
- طرب افزا** - ص.فا (تەره ب ئەفزا - tereb efza):
گەرمكەرى شادى.
- طربال** - ا.ع (تيربال - tirbal):
منازه، بيناي بهرز، تاوتيرى لوتكهى چيا، عهله م بيان نيشانه يەك له دووره بدينرئ، دير.
- طرب انگيز** - ص.فا (تەره ب ئەنگيز - tereb engîz):
بەزم و روژين، ئەوهى بيبته باعيسى بەزم و شادى.
- طربخانه** - ا.م.ر (تەره بخانه - terebxane):
شوينى بەزم و شادى.
- طرب خيز** - ص.فا (تەره ب خيز - tereb xîz):
شوينئ كه شادى بيتئ، شوينى بەزم ئاوه.
- طرب رود** - ا.م.ر (تەره ب رود - tereb rûd):
جۆره ئامبئركى ژئدارى مؤسقىيه.
- طرب سرا** - ا.م.ر (تەره ب سەرا - tereb sera):
بەزم خانە.
- طرب شكار** - ص.فا (تەره ب شىكار - tereb şikar):
ئەوهى بيبته مايەى بەزم و شادى.
- طربگاه** - ا.م.ر (تەره بگاه - tereb gah):
تەره بگه، شوينى عەيش و نوش، جيبى بەزم و شادى.
- طربناک** - ص.م.ر (تەره بناک - tereb nak):
شادمان، خۆشحال، به كهيف و به دهماخ.
- طربنامه** - ا.م.ر (تەره بنامه - tereb name):
نامە يەك كه باسى كهيف و شادى بکات، نامە يەك كه خويندنه وهى كهيف به خش بي.
- طربيل** - ا.ع (تيربيل - tirbîl):
جەنجەر.
- طرب** - م.ص.ع (تەره - terh):
دوورخستنه وه، دەرکردن، له باربردنى پز، پيشنيازکردن، نهخشه، بابەت.
- طرب افکندن** - م.ص.م (تەره ئەفکه ندهن - terh efkenden):
نهخشه دانان، بناغه دان.
- طرح بندى** - ا.م.ص (تەره بهندى - terh bendî):
نهخشه كيشى، ريکخستنى شه قامان.
- طرح ريختن** - م.ص.م (تەره ريختن - terh rixten):
نهخشه رشتن، بناغه دانان.
- طرح کردن** - م.ص.م (تەره کەردن - terh kerden):
توردان، توردان، دەرکردن، نهخشه رشتنى شتئ يان کارئک.
- طرح کش** - ص.فا (تەره کەش - terh keş):
ويتنه كيش، شيوه کار، به زيوو، به سته زمان، زه بوون.
- طرخان** - ا.ع (تورخان - turxan):
سەرۆک، سەرۆدر.
- طرد** - م.ص.ل.ع (تەرد - terd):
دهدەرنان، شاربه دەرکردن.
- طرد** - ا.ع (تورەر - turer):
پەرچەمان، ريشوى شاشک، پەراويتى جل.
- طرز** - ا.ع (تەرز - terz):
تەرز، شيوه و شيوه، جۆر، ريتچکه، رتسا.
- طرسوسى** - ص.ن (تەرسوسى - tersûsî):
خەلکى تەرسوس (که شارئکه له ئاسيای بچوک).
- طرطوسى** - ص.ن (تەره توسى - teretûsî):
تەره توسى (ناوى شارئکه له شام).
- طرتوشى** - ص.ن (تورتوشى - turtûşî):
تورتوشى، خەلکى تورتوش (ناوى شارئکه له ئەسپانيا).
- طرف** - ا.ع (تەره ف - teref):
که نار، کۆتايى.
- طرف** - ا.ع (تەره ف - terf):
چاو، گۆشه ي چاو، قازانچ و سوود، روانين له گۆشه ي چاوه وه.
- طرف** - ص.ع (تيرف - tirf):
نه جيم زاده، رهسەن، ئەسلزاده، وه جاخزاده، ئەسپى رهسەن.
- طرف** - ا.ص (توره ف - turef):
قسەى خۆش و تازه، نوکته، حەنەک، نۆياو، تازه.

- طرف** - ا.ع (تورف - turf): خوین که دهزیتته ناو چاو، چاو تروکاندن.
- طرف** - ا.ع (تترف - terf): داوین، کسوتایی، گوشه و که نار، داوینی کراس، که مهربه ند.
- طرفاء** - ا.ع (ترفاء - terfa): دارگه ز.
- طرفدار** - ص.فا (تترفدار - terefdar): لایه نگر، پهنا، پاریزه ر.
- طرفگاه** - ا.مر (تترف گاه - terf gah): دنیا، جیهان، گیتی.
- طرفگیر** - ص.فا (تترفگیر - teref gîr): لایه نگر، پاریزه رو پهنا، پشت و پهنا، گوشه گیر.
- طرفه** - ا.ع (تترفه - terfe): پهله خوینی که دهزیتته ناو چاو، چاو ترکاندن.
- طرفه** - ا.ع (تترفه - terfe): نهستیره په که له شپوهی شپردا.
- طرفه** - ا.ص.ع (تورفه - turfe): ههرشتیکی نوئی و باش، نوئی و، حنهک، نوکته.
- طرفین** - ا.ع (تترفهین - terefeyin): دوولا، دوو که نار.
- طرق** - ا.ع (توروخ - turux): ریگیان.
- طرق** - مص.م.ع (تترغ - terx): لیدان، لیدان به کوتهک، لیدانی ده رگا، فالگرته وه به بهرد، میزکردنی و لآخ به پیوه له ناو تاودا.
- طرقاق** - ا.تورغاق - turxax): پاسدار، چاودیر، پاسه وان.
- طرلان** - ا.ت (تترلان - terlan): شاباز، جوانی دلرفین، تترلان، جوان چاکی دلرفین.
- طرمح** - ص.ع (تیریمماه - tirimmah): پیای گه وره ره چه له ک و مهنشورو ناودار، پیای دوورین.
- طرنب** - ا.تورونب - turunb): پهلامارو ههلاتن و خوئواندن.
- طروب** - ص.ع (توروب - terûb): پیای به زمگترو شادیهین.
- طروق** - مص.م.ع (توروخ - turûx): ههلاتنی نهستیره، له ده رگادان، لیدان.
- طروق** - ص.ع (توروخ - turûx): ریبوار، ریوان.
- طره** - ا.ع (توره - turre): نیوچه وان، په رجه م، ریشوی شاشک، پهراویز، پالدمی جل.
- طرهبازی** - ا.مص (توره بازی - turrebazi): گه مهبه کی مندالانه، شپروخته.
- طری** - ص.ع (تهری - terî): تهرو تازه، به دهماغ، پاراو.
- طریان** - ا.ع (تیریان - tirîyan): سفره، خوانچه، نامان، نامانی نان خواردن.
- طریح** - ص.ع (تهریه - terîh): کوه و توو، توژکراو.
- طریخ** - ا.ع (تهریخ - terîx): جوړه ماسیبه کی بچوکه سویر ده کری، ماسی ساردین.
- طرید** - ص.ع (تهرید - terîd): نیچیر، ده رگراو، راونراو، ههلاتوو، نهوهی له دوا کی که سیتی کی دی له دایک بیخ، روژی درتیز.
- طریدان** - ا.ع (تهریدان - terîdan): شهوو روژ.
- طریده** - ص.ع (تهریده - terîde): نیچیری راونراو، وشتریان مه ری دزراوی ناوه کی.
- طریر** - ص.ع (تهریر - terîr): کورپی تازه خه تی دایخ.
- طریف** - ص.ع (تهریف - terîf): غه ریب، ده گمن، سهیر، ههر شتیکی تازه.
- طریفه** - ص.ع (تهریفه - terîfe): حنهک، نوکته، ههر شتیکی غه ریب و ده گمن، قسه ی چاک و توکلدار.
- طریق** - ا.ع (تهریخ - terîx): ریگه.
- طریقته** - ا.ع (تهریفته - terîxet): ریبازی نه هلی سؤفیکه ری، تهریقته.
- طریقه** - ا.ع (تهریغه - terîxe): رهوت و ریباز، حالت، مه زب.
- طرز** - ا.ت (ته زهر - tezer): تهلار، قهسر، کوشک، مالی زستانه، زستانه هوار.
- طس** - ا.ع (تسس - tess): تهشت.

- طساس** - ص.ع (تسسساس - tessas): تهشتساز، تهشتفرۆش.
- طست** - ا.ع (تست - test): تهشت.
- طسق** - ا.ع (تسغ - tesx): جۆره خهراجيکه له کۆنا له سهر ههر بره زهوييه کي کشتوکالي وهرده گيرا.
- طسوج** - ا.ع (تسوج - tesûc): جۆره پاره يه ک بووه.
- طشت** - ا.ع (تشت - tešt): تهشت.
- طعام** - ا.ع (تهتام - te'am): خوارده مه ني، خۆراک.
- طعان** - مص.م.ع (تيعان - ti'an): نيزه له يه کدی دان، نيزه دان له يه کتری.
- طعان** - ص.ع (تهئان - te'an): سه رزه نشتکار، نيزه نه نداز، عه ييگر، تانه ليدنه.
- طعم** - ا.ع (تهئم - te'm): تام، چيژ.
- طعم** - ا.ع (توئم - tu'em): چه شه، خوارده مه ني، رزق و رۆزی.
- طعمه** - ا.ع (توئم - tu'me): چه شه، خۆراک، رزق و رۆزی.
- طعن** - مص.م.ع (تهئن - te'n): تانه ليدان، عه يپ لي دۆزينه وه، سه رزه نشت کردن، لۆمه کردن.
- طعن آميز** - ص.م.ع (تهئن تاميز - te'n amîz): تانه تاميز، لۆمه تاميز، گازانده ناميز.
- طعن کردن** - مص.م.ع (تهئن که رده ن - te'n kerden): تانه ليدان، لۆمه کردن، ئاژنکردن.
- طعنه** - ا.مص.ع (تهئه - te'ne): جيگه ي نيزه له به دندا، سه رکۆنه کردن، يه ک ليدانی نيزه، تانه و ته شه، ئاژن.
- طعنه زدن** - مص.م.ع (تهئه زه دهن - te'ne zeden): سه رکۆنه کردن، ئاژنکردن، تانه ليدان، لۆمه کردن، ليدان.
- طعوم** - ا.ع (توؤم - tu'ûm): تام و چيژ.
- طغات** - ا.فا.ع (توغات - tuxat): زالمان، سته مکاران، گهر دنکيشان، سه رکيشان، له خهت
- دهرچوون.
- طغام** - ص.ع (تهغام - texam): ناکه س به چه، سپله و هه تيوجه، خويپي.
- طغامه** - ص.ع (تهغامه - texame): گه وج، گه لحو، خويپي.
- طغان** - ا.ت.ع (توغان - tuxan): ته پلان، شاپاز.
- طغراء** - ا.ع (توغراء - tuxra'): توغرا، جۆزه ئيمزا و مۆريکه جاران له لايه ن حوكميرانان و سولتان و پاشايانه وه به کار ده هات.
- طغرائي** - ص.ع (توغرائي - tuxra'î): توغرانوس، (مۆزو ئيمزا هه لکه ن).
- طغرانويس** - ص.فا.ع (توغرانويشيس - tuxraniwîs): ماموري که له هونه ري دروست نووسيني خه تي که وانه يي توغرا دا وه ستابووه و به رپرسی ئه و ئيشه بووه.
- طغرل** - ا.ت.ع (توغريل - tuxril): بالنده يه که له جۆري بازو شه هين، ته پلان، ناوي چند پاشايه کي سه لجوقي بووه.
- طغيان** - مص.ل.ع (توغيان - tuxyan): سه رکيشي کردن، ياخي بوون، له راده درچوون، هه ستاني ناوي ده ريا، يان رووبار، گهر دن کيشي.
- طف** - ا.ع (تفف - teff): لا، که نار، قه راغ، شوپيني به رز، زه وي به رز.
- طفال** - ا.ع (توفال - tufal): قورو سياني وشکه وه بوو، چلپاو، تلپه.
- طفال** - ص.ع (تيفال - tifal): نه رم و ناسک، ناسک و نازدار.
- طفاهه** - ا.ع (ته فاهه - tefave): پوش و په لاش، که فاوي سه ر منه جه ل، که في سه ر ناو، خه رمانه.
- طفره** - ا.ع (ته فره - tefre): بازره قه.
- طفل** - ا.ع (تيفل - tifl): مندال، بيتجو، نه وزاد، زارۆک.
- طفل** - ص.ع (ته فل - tefl): نه رم و ناسک، ناسک و نازدار.

طفل - ا.ع (تہفہل - tefel): باران، تاریکی، بولیتلی ٹیوارئ.

طفلك - ا (تيفلهك - tiflek): مندالی بچووك، بۆ خۆشەوېستى و بەزەبېش بەكار دئ، بەستە زمان!

طفولت - مص.ل.ع (توفولهت - tufûlet): نەرم و ناسك بوون، منداليه تى.

طفوليت - ا.ع (توفولييهت - tufûliyet): منداليتى.

طفيل - ا.ص.ع (توفهيل - tufeyl): ميوانى ناوخت، ميئل.

طفيلي - ص.ن.ع (توفهيلي - tufeyli): مشه خۆر، پارازيت، هەر روھكېك يان گيانلەبەرىك لەسەر روھك يان گيانلەبەرىكى دى بژى، سەربارى خەلكى دى.

طق - ا.ع (تەغ - tex): دەنگى پىكادانى دوو شتى رەق، تەق.

طقطقه - مص.ع (تەغغەغە - textexe): تەقەتەفكردن، دەنگى سمى ولاخ.

طل - ا.ع (تەلل - tell): نەرمەبارانى كەم، شەونم، ئەباران.

طل - ص.ع (تەلل - tell): پىرەمىرد، شتى جوان.

طلا - ا (تېلا - tila): زېرو، تەلا.

طلاء - ا.ع (تېلاء - tila): قير، دەرمانى لە شوتىنى بدرئ، شەراب.

طلاب - ا.ع (توللاب - tullab): خوازىاران، قوتابىيان.

طلاق - مص.ل.ع (تەلاغ - telax): جىابوونەوھى ژن و مېرد لىكدى، دەست لىكبەردان، تەلاق.

طلاقت - مص.ل.ع (تەلاغەت - telaxet): فەساحەت، رووكرانەوھ، زمان رەوان بوون، رەوانزمانى.

طلائنامە - ا.ع (تەلاغنامە - telaxname): تەلاقنامە، ئەو كاغەزەى جوړى تەلاقى تىبا

تۆماردەكړئ.

طلاكار - ا.ص (تېلاكار - tilakar): كەسى كە كارى زېر بكات، زېركار، زېر كفت، تەلا كفت.

طلاکردن - مص.م (تېلاكەردەن - tila kerdn): چەوركردن، تى هەلسوون، پىدامالين.

طلاكوب - ص.فا (تېلاكوب - tilakûb): تەلاكار.

طلال - ا.ع (تېلال - tilal): ئەباران، شەونم، ئاونگ، خوناښ.

طلاوت - ا.مص.ع (تېلاڤهت - tilavet): شادمانى، خوشى، چاكى.

طلايع - ا.ع (تەلاى - telayi): پىشەنگان، پىشەرەوانى لەشكر، سەر قافلە.

طلايه - ا (تەلايه - telaye): پىشەنگانى سوپا، دەستە سەربازىك كە لە پىشەوھ بئىردرېن تا تاقىبى وەزە و حالى دژمن بكات، سەر قافلە، پىشردو.

طلايه - ا.ع (تولايه - tulaye): دەرمانى لە لەش بمارئ، هەرشتى لە شتى هەلسوورئ.

طلايه دار - ص.فا (تەلايه دار - telayedar): فەرماندەى پىشەرەوان، ديدەوان، سەر قافلەچى، سەرۆكى جله ودارانى سوپا.

طلب - مص.م.ع (تەلەب - teleb): ويستن، داواکردن، قەرر.

طلب - ا.ص.ع (تېلب - tilb): داواكار، خوازىينىكەر، خوازىار، داخواز.

طلب - ا.ع (تەلەب - teleb): داواكار.

طلب - ا.ع (توللەب - tulleb): داواكاران، خوازىاران.

طلب - ا.ع (تەلوب - telub): خوازەلووك، داواكار.

طلب - ا.ع (تولب - tulb): گروپ، دەستەبەك، كۆمەلەبەك، فەوجىك لە لەشكرىك، جەماعەتېك.

طلباء - ا.ع (تولەبا - tuleba): داواكاران، خوازەلوكان، سووربوون لەسەر داواکردن.

طلبکار - ص.فا (تهله بکار - telebkar): که سیتیک که داوای قهرزی خوی بکاته وه، داوکار، خوازیار، داخواز.

طلبه - ا.ع (تهله به - telebe): قوتابی، فهقی، زانستخواز، فیترخواز.

طلبیدن - مص. (تهله بیدن - telebîden): داوکردن، خواستن.

طلبنده - ا.فا (تهله بنده - telebende): داوکار، خوازیار، داخواز.

طلبیده - ا.مف (تهله بیده - telebîde): خوازراو، ویستراو.

طلح - ا.ع (تهله - telh): شکوفه‌ی خورما.

طلحه - ا.ع (تهلهه - telhe): جوره دره ختیکه.

طلسم - ا.تیلیسم (tilism): تهلیسم، جادوو، دوعای جادووگهر، گهردن به ندی زیری لهسه ر نووسراو.

طلع - ا.ع (تهله - tel): شکوفه، شکوفه‌ی خورما، شوینی بهرز، نه اندازه و بر، دیدگا.

طلعت - ا.ع (تهلهت - tel'et): دیدار، بینین.

طلق - ا.ع (تهلخ - telx): جوره کانهزایه که، ناسنجاو.

طلق - ص.ع (تیلخ - tilx): سه لال، رهوا، تایبته، شتی که کهس له گه لتدا شه ریک نه بی.

طلق - ا.ع (تهلخ - telx): ژانی مندالبوون.

طلق - ص.ع (تهلیخ - telix): نازاد، رهها، رووخوش، دم به پیکه نین، زمان رهوان.

طلقا - ص.ا.ع (توله غا - tulexa): نازادان، رههایان، زمان پاراو، پاراو زمان، زمان زان.

طم - ا.ع (تیمم - timm): ئاو، ده‌ریا، ژماره‌ی زور، سه‌یر، عه‌جیب، نه‌سپی چاک.

طماطم - ا.ع (ته‌ماتیم - tematim): ته‌مات، باینجانی سور.

طماع - ص.ع (ته‌مما - temma): ته‌ماعکار، چاوچنوک، رژد، پیسکه، به ته‌ماع.

طمائینه - مص.ل.ع (تومه‌ئینه - teme): ته‌ماع کردن.

tume'nîne: دلنیا بوون، نارام گرتن، خاترجه‌م بوون، نه‌رخایه‌ن بوون، ناسوده‌بوون.

طمث - مص.م.ع (ته‌مس - tems): بی‌بن کردن، بی‌نوئیزبوونی ژن، درینی په‌رده‌ی کچینی، کونکردن.

طمس - مص.م.ل.ع (ته‌مس - tems): له‌ناویردن، شاردنه‌وه‌و ته‌پس کردن.

طمطام - ا.ع (ته‌متمام - temtam): ناوه‌ندی ده‌ریا، ناوه‌راستی ده‌ریا.

طمطراق - ا.ع (تومتوراغ - tum turax): هپرش و په‌لامار و پاشه‌کشه، شان و شه‌وکه‌ت، خوئواندن، ده‌بده‌به، شکو، جه‌لال.

طمع - مص.ل.ع (ته‌مه‌ء - teme): ته‌ماعکاربوون، چاوچنوک بوون، ئومیدو ناره‌زوو.

طمع - ص.ع (ته‌می‌ء - temi'): ته‌ماعکار، چاوبرسی، چاوچنوک.

طمع‌ء - ا.ع (تومه‌ئا - tume'a): ته‌ماعکاران، چاوچنوکان، رژدان.

طمع برداشتن - مص.ل.ع (ته‌مه‌ء به‌رداشته‌ن - teme' ber dašten): ازه‌پینان له ته‌ماعکاری، ئومیدبیربوون، ته‌رک‌کردنی به‌غیلی.

طمع بردن - مص.ل.ع (ته‌مه‌ء بورده‌ن - teme' burden): ته‌ماح‌کردن.

طمع بریدن - مص.ل.ع (ته‌مه‌ء بوریده‌ن - teme' buriden): ئومیدبیربوون، ته‌رک‌کردنی ته‌ماع.

طمع بستن - مص.ل.ع (ته‌مه‌ء به‌سته‌ن - teme' besten): ته‌ماح کردن.

طمع داشتن - مص.ل.ع (ته‌مه‌ء داشته‌ن - teme' dašten): به‌ته‌مابوون، ته‌ماع‌کردن، چاوچنوک بوون.

طمع‌کار - ص.فا (ته‌مه‌ئکار - teme' kar): ته‌ماح‌کار، ته‌ماع‌کار، رژد، چاوچوو، چاوچنوک.

طمع کردن - مص.ل.ع (ته‌مه‌ء که‌رده‌ن - teme' kerden): ته‌ماح کردن.

طلبکار - ص.فا (تهله بکار - telebkar): که سیتیک که داوای قهرزی خوی بکاته وه، داوکار، خوازیار، داخواز.

طلبه - ا.ع (تهله به - telebe): قوتابی، فهقی، زانستخواز، فیترخواز.

طلبیدن - مص. (تهله بیدن - telebîden): داوکردن، خواستن.

طلبنده - ا.فا (تهله بنده - telebende): داوکار، خوازیار، داخواز.

طلبیده - ا.مف (تهله بیده - telebîde): خوازراو، ویستراو.

طلح - ا.ع (تهله - telh): شکوفه‌ی خورما.

طلحه - ا.ع (تهلهه - telhe): جوره دره ختیکه.

طلسم - ا.تیلیسم (tilism): تهلیسم، جادوو، دوعای جادووگهر، گهردن به ندی زیری لهسه ر نووسراو.

طلع - ا.ع (تهله - tel): شکوفه، شکوفه‌ی خورما، شوینی بهرز، نه اندازه و بر، دیدگا.

طلعت - ا.ع (تهلهت - tel'et): دیدار، بینین.

طلق - ا.ع (تهلخ - telx): جوره کانهزایه که، ناسنجاو.

طلق - ص.ع (تیلخ - tilx): سه لال، رهوا، تایبته، شتی که کهس له گه لتدا شه ریک نه بی.

طلق - ا.ع (تهلخ - telx): ژانی مندالبوون.

طلق - ص.ع (تهلیخ - telix): نازاد، رهها، رووخوش، دم به پیکه نین، زمان رهوان.

طلقا - ص.ا.ع (توله غا - tulexa): نازادان، رههایان، زمان پاراو، پاراو زمان، زمان زان.

طم - ا.ع (تیمم - timm): ئاو، ده‌ریا، ژماره‌ی زور، سه‌یر، عه‌جیب، نه‌سپی چاک.

طماطم - ا.ع (ته‌ماتیم - tematim): ته‌مات، باینجانی سور.

طماع - ص.ع (ته‌مما - temma): ته‌ماعکار، چاوچنوک، رژد، پیسکه، به ته‌ماع.

طمائینه - مص.ل.ع (تومه‌ئینه - teme): ته‌ماع کردن.

- طمع گسستن** - مص.ل. (تهمهء گوسه ستهن - teme' gusesten): ئومئید بریوون، ده سته بر داربوونی ته ماح.
- طمیس** - ص.ع. (ته میس - temîs): کۆره، کوئیر، نایینا.
- طمیم** - مص.ل.ع. (ته میم - temîm): نهرمه روئین، نهرمه غاردان، ئه سپی ره هوان، جۆره قوماشیکی نایابه.
- طناب** - (ته ناب - tenab): ته ناف، پهت، کندر، رست، گوریس.
- طناب باز** - ص.فا. (ته ناب باز - tenab baz): ته ناف باز، پهت باز، پالنه وان بازی و به سه ره په تی رایه لکراو رویشتن و هونه نوینی.
- طناب خور** - ا.مر. (ته ناب خور - tanabxûr): قولی (بو بیر ده گوئری).
- طنابیر** - ا.ع. (ته نابیر - tenabîr): ته مبور.
- طناجیر** - ا.ع. (ته ناجیر - tenacîr): پاتیل، پاتیل.
- طناز** - ص.ع. (ته نناز - tennaz): به نازو عیشوه، به فیزو ده عیه.
- طنافس** - ا.ع. (ته نافیس - tenafis): رایه خ، چه سیر، فهرش، قالی، مافور.
- طنان** - ص.ع. (ته ننان - tennan): بناف و دهنگ، ناودار، مهنشور.
- طنب** - ا.ع. (تونب - tunb): پهت، گوربسی درتیز، په تی به ستنی ختیه و سه راهه ردان، ده ماری له ش، رهگی درهخت.
- طنبار** - ا.ع. (تینبار - tinbar): ته مور.
- طنبور** - ا.ع. (تونبور - tunbûr): ته نبور، نامیرتکی مؤسیقایه له سن تار ده چیت.
- طنبوری** - ص.ن. (تونبوری - tunbûrî): ته نبورژهن.
- طنبی** - (ته نه بی - tenebî): ته لار، هوّده گیوره.
- طنجیر** - ا.ع. (تینجیر - tincîr): پاتیل، پاتیل.
- طنز کردن** - مص.م. (ته نز که ردهن - tenz kerden): ته وس پین کردن، گالته پین کردن، ناز کردن و خۆنواندن.
- طنطنه** - مص.م.ع. (ته نته نه - tentene): ته نته نه، سه نسه نه، بزه م بزه م، دهنگی تارو ته بور.
- طنفسه** - ا.ع. (ته نفه سه - tenfese): دۆشهک، رایه خ، چه سیر، فهرش، قالی، مافور.
- طنین** - مص.ل.ع. (ته نین - tenîn): ویزه ویزی میش و مه گه سان، دهنگی زهنگ و ناقوسان، وژه وژی ناو گوئی.
- طنین انداز** - ص.فا. (ته نین نه انداز - tenîn en-daz): نه وهی وژه وژ دروست بکات.
- طوائف** - ص.فا.ع. (ته فائیف - teva'if): جماعت، گروپ، ده سته، تایفه، تیره.
- طوائل** - ا.ع. (ته فائیل - teva'il): ده وه مه ندی، کینه، دژمنی.
- طوابع** - ا.فا.ع. (ته قابیء - tevabi'): سروشت، چاپکار، موّور، پول، ههر شتی نیشانه یه کی پین لیتیدی، خه تم، موستیله.
- طوابق** - ا.ع. (ته فابیح - tevabix): تاوه، که ره پوچی گه وره.
- طواحن** - ا.ع. (ته فاهین - tevahin): که لبه، ددانی هارپر.
- طواحن** - ا.ع. (ته فاهین - tevahîn): ناش، ناسیاوان.
- طوارف** - ا.ع. (ته فاریف - tevarif): مالی تازه و ده دست هاتوو، سه روته و سامانی له پرو زۆر.
- طوارق** - ا.ع. (ته فاریح - tevarix): قه و ماو، به لا.
- طواشی** - ص.ع. (ته فاشی - tevaşî): چه سیو، گونده ره هینراو، خواجه سه را.
- طواغی** - ا.ع. (ته فاغی - tevaxî): یاخی و سه رکیشان.
- طواغیت** - ا.ع. (ته فاغیت - tevaxît): زالمان، سته مکاران، سه نه م و بتان.
- طواف** - مص.ل.ع. (ته فاف - tevaf): ته و اف، سوړانه وه به ده وری شتیتکدا، تواف کردنی که عبه.

طوپیک - (توتی یهک - tûtî yek): توتی بچکۆله.

طوطی وار - ق.ص (توتی ڤار - tûtî var): توتیانه، توتی ئاسا.

طوع - مص.ل.ع (تهو-ء - tew): گوتراپه ل بوون، به گوی کردن، به ناره زوی خوت، ناره زومندانه، به حهزو ویستی خو.

طوع - ص.ع (تهو-ء - tew): گوتراپه ل.

طوف - مص.ل.ع (تهوف - tewf): توف کردن، سورانهوه به دوری شتیکدا، توف کردنی کابه.

طوفان - مص.ل.ع (تههفان - tevefan): توف کردن، سورانهوه به دوری شتیکدا.

توفان - ا.ع (توفان - tufan): توفان، بارانی زور، لافاوئ که شوپنیک زور غهرق بکات.

طوفان خیز - ص.فا (توفان خیز - tûfan xîz): شوپنیک که توفانی لی ههستی.

طوفان رسیده - ص.مف (توفان رسیده - tûfan resîde): کهسیک یان شتیک که توفان لیی دای.

طوفان زا - ص.فا (توفان زا - tûfan za): نهوی بیته باعیسی توفان.

طوق - ا.ع (تهوغ - tewx): تهوق، ئالقه ی له ئاسن، گهوهی دوری ملو گهردن، گهردن بهند، چه مه ره، بازنه.

طوقه - (تهوغه - tewxe): نه لقه ئاسا، تهوق ئاسا، گهوه.

طول - مص.ل.ع (تول - tûl): درپشبون، درپش.

طول - ا.ع (تهول - tewl): توانا، دهوله مهندی، بهرزی، فراوانی.

طولانی - ص.ع (تولانی - tûlanî): درپش، دوورو درپش.

طول دادن - مص.م (تول دادن - tûl دادن): تول پیدان، درپشه پیدان، دواختن.

طول کشیدن - مص.ل (تول کهشیدن - tûl کهشیدن): درپشه کیشان.

طواف - ص.ع (تههڤاف - tevraf): کهسیک تهواف زور بکات، بهقالی گهروک.

طوال - ص.ع (تههڤال - tival): درپشان.

طوال - ص.ع (تههڤال - tevval): زور درپش.

طوالع - ص.ا.ع (تههڤالی-ء - tevali): مانگی نوئ، دهه کهوتن و ههلاتنی نهستییره، بهخت، بههبال، چاره نووس.

طوالق - ص.ا.ع (تههڤالیغ - tevalix): تهلاقدر اووان.

طوامیر - ا.ع (تههڤامیر - tevamîr): تومار، نامه، دهفتهر، نامه ی درپش.

طواویس - ا.ع (تههڤاویس - tevavîs): تاووسان.

طوبی - ص.ع (توبا - tûba): پاکتر، چاکتر.

طوبی - ا.ع (توبا - tûba): شادی، خیر و خوشی، خوش به حالت، بهههشت، ناوی درهختیکه له بهههشت، خنی لهخوت.

طود - ا.ع (تهود - tewd): کیتو، کیتوی مهزن، چیبای گهوره.

طور - ا.ع (تهور - tewr): حال، نه اندازه، جور، راده.

طور - ا.ع (تور - tûr): کیتو، کیتویکه له نیمچه دورگی سینا که هه زه تی موسا دهچووه سهری بو مونا جات و کیتوی تورو کیتوی موسا و کیتوی سینا و توری سینین-شی پی دهلین.

طوسک - (تووسهک - tûsek): جووره رووه کیتی دیکداره.

طوسی - ص.ن (تووسی - tûsî): خه لکی توس (که شاریکی کونی خوراسانه و له ناژاوهی مه غولاندا ویران بو، و گوره کهی فیردهوسی له وینده ره).

طوسی - (تووسی - tûsî): رهنگی خو له میشی، کهوه بی، سهوزی سپیواژ، جووره شالیکه.

طوطی - ا.ع (توتی - tûtî): توتی، به کیکه له و بالندانه ی که ده توانی هه ندی وشه فیر بی و بیلیته وه.

طی - مص.م.ع. (تهی - tey): نامه نووسین، پینچانه‌وه، شاردنه‌وهی کارتیک، ری کردن، له‌میان، تهی کردن، گه‌ران.

طی - ا.خ.ع. (تهی - teyî): ناوی تییره‌یه‌کی عه‌ره‌به که حاته‌می تایی له‌وان بووه.

طیار - ص.ع. (ته‌بیار - teyyar): ته‌یار، چوست و چالاک، تیژره‌و، فرۆکه‌وان.

طیار - ا.ع. (ته‌بیار - teyyar): زمانه‌ی تهرازوو، جوژه که شتیبه‌کی تیژره‌وه.

طیارات - ا.ع. (ته‌بیارات - teyyarat): فرۆکه، جوژه دهرامه‌ت و باج‌یک بووه له سه‌رده‌می ئیلخانانی مه‌غولدا له خه‌لکی وهرگیراوه، وهک: ئەو مولک و مال‌ه‌ی میرات گری نه‌بووه، مالتی له به‌رتیلخۆر گیراوه، یان له که‌سانێ که مالتی پاشایان دزیوه، وهرگیراوه.

طیاره - ا.ص.ع. (ته‌بیاره - teyyare): فرۆکه، که شتی تیژره‌و.

طیاش - ص.ع. (ته‌بیاش - teyyaş): پیایوی ئەقل سوک، حوخلوی، سه‌ره‌رۆ، مله‌هور.

طیاف - ا.ع. (تیاف - tiyaf): تاریک و روونی شه‌و، مۆته‌که.

طیالیس - ا.ع. (ته‌یالیس - teyalîs): جوژه جلیتکه، عه‌با، ته‌یله‌سان.

طیان - ا.ص.ع. (ته‌ییان - teyyan): گلکار، گه‌چکار، که‌سێک که کاری قورکاری و گه‌چکاری بێ.

طیب - م.ل.ع. (تیب - tîb): حه‌لال بوون، ره‌وابوون، پاک بوون، به‌تام بوون، بۆن خۆشبوون.

طیب - ص.ع. (ته‌ییب - teyyib): پاک و خاوین، باش، حه‌لال، ره‌وا.

طیبات - ص.ع. (ته‌ییبات - teyyîbat): پاک و خاوینان، حه‌لال و ره‌وا، قسه‌ی چاک و خۆش.

طیبت - مص.ل.ع. (تیبه‌ت - tibet): به‌تام بوون، خۆش بوون، حه‌لال بوون، بۆن خۆش بوون.

طیبه - ص.ع. (ته‌ییه‌به - teyyîbe): پاک و خاوین، حه‌لال و ره‌وا، قسه‌ی باش و خۆش.

طولی - ص.ع. (تولا - tûla): درتیژتر.

طولیاب - ا.مر.ع. (تول یاب - tûlyab): دام و ده‌زگایه‌ک بووه بۆ دیارکردنی سه‌نت و به‌رزی ئەستیران، درتیژی پیو.

طومار - ا.ع. (تومار - tûmar): تۆمار، نامه‌ی درتیژ، ده‌فته‌ر.

طوی - ا.ع. (ته‌قا - teva): کونده‌ی ئاو، برسیتی.

طوی - ا.ع. (تیقا - tiva): شتی دوولایی، شتی دووانی و تیک ئالو.

طوی - ا.ع. (ته‌قی - tevî): سه‌عاتیک له شه‌و، پشته‌واره‌یه‌ک.

طویت - ا.ع. (ته‌قییه‌ت - tevîyet): نییه‌ت، بیس، دهررون، راز و باتین، نه‌ینی، ئەندیشه‌ و هزره‌ خه‌یال.

طویس - ا.ع. (توقه‌یس - tûveys): تاووسۆکه، تاووسی بچووک.

طویل - ص.ع. (ته‌قیل - tevîl): درتیژ، به‌رز.

طویله - ص.ع. (ته‌قیله - tevîle): ژنی درتیژ، داوی گه‌ردن به‌ند، گوریسی‌ک چوار پایانی پی به‌سترتیه‌وه، ته‌ویله، ئاخوڕ.

طه - ا.ع. (تاها - taha): ناوی سه‌وره‌تی بیسته‌می قورئانه که ۱۳۵ ئایه‌ته‌وه له مه‌که‌که هاتۆته خوارێ.

طهارت - مص.ل.ع. (ته‌هاره‌ت - tehareet): پاکبوونه‌وه، تارات گرتن، ده‌ستنوێژ شتن، غوسل ده‌رکردن، پاک.

طهر - مص.ل.ع. (توهر - tuhr): پاک بوونه‌وه، پاکبوونه‌وه‌ی ژن له حه‌یز، ماوه‌ی پاک‌ی ژن، ماوه‌ی نێوان دوو حه‌یز.

طهره - ا.مص.ع. (توهره - tuhre): پاک، خاوینی، ته‌میزی.

طهور - مص.م.ع. (ته‌هور - tehûr): پاک کردنه‌وه، ته‌هاره‌ت کردن، هه‌ر شتی بیی به‌ باعیسی پاک‌ی و خاوینی (وه‌کو ئاو).

طهیر - ص.ع. (ته‌هیر - tehîr): پاک، خاوین.

- طیت** - ا.ع (تییەت - tiyet): زەمیر، دل و دەروون، باتین، نییەت و نیاز، پیتوستی.
- طیر** - مص.ل.ع (تەیر - teyr): فرین، هەلفرین.
- طیر** - ا.ع (تەیر - teyr): بەلنە، فرینە.
- طیران** - مص.ل.ع (تەیران - teyeran): فرین، بازدان، هەلفرین.
- طیره** - ا.ع (تەیرە - teyre): پەشم و غەزەب، سووکی، ئەقل سووکی.
- طیره** - ا.ع (تەیرە - tîre): هەر شتێ فالی خرابی پێ بگیریتەوه، دلنەنگ، شەرمەزار، ناپەختی، بێتەراری.
- طیش** - مص.ل.ع (تەیش - teys): بێ ئەقل بوون، سووک بوون، پەشم و غەزەب.
- طیطوی** - ا.ع (تیتەفا - titeva): جۆرە مەلیکی دەریایبە.
- طیف** - مص.ل.ع (تەیف - teyf): تاپۆ، هاتنی تاپۆ و تارمایی لە خەودا، شەبەح، خەیاڵاتی بوون، شەبەنگ.
- طیف** - ا.ع (تەیف - teyf): شیتتی، غەزەب، وەسوەسە و خەیاڵات، شەبەنگ.
- طیف سنج** - ا.مر (تەیف سەنج - teyf senc): شەبەنگ پیتو.
- طیف نما** - ا.مر (تەیف نەما - teyf nema): شەبەنگ نما، شەبەنگ نوێن.
- طیفور** - ا.ع (تەیفور - teyfûr): تەپروتو، بەلنە، پەرنە.
- طیلس** - ا.ع (تەیلەس - teyles): جبە، عەبا، جۆرە شانیتلیکە بە شاندا دەدری.
- طیلسان** - ا.ع (تەیلەسان - teylesan): جبە، عەبا، جۆرە شانیتلیکە بە شاندا دەدری.
- طین** - ا.ع (تین - tîn): گل، قور.
- طینت** - ا.ع (تینەت - tînet): تەبیەت، خیلقەت، سروشت، خو، نیهاد.
- طیور** - ا.ع (تویور - tuy ûr): بەلندان.
- طیهوج** - ا.ع (تەیهوج - teyhûc): سۆسکە، سوتسکە، سوتسک.

--	--

ظ

ظ- حر (ظ-Z):

ظباء - ا.ع (زبیا - ziba): ناسک، ناسکان، مامز.

ظبی - ا.ع (زهبی - zebî): ناسک، مامز، که ژال.

ظبیات - ا.ع (زهبیات - zebayat): ناسکان، مامزان.

ظبیه - ا.ع (زهبیه - zebye): ناسکه.

ظرائف - ص. (زهرائف - zeraif): زیره کان، حه نه کچیان، شیرین زمانان، سوعبه تچی، خوش ته بیعت، ناسک و جوان، زانا و دانا.

ظراف - ص.ع (زیراف - ziraf): زیره ک، دانا.

ظراف - ص.ع (زوراف - zuraf): زیره ک، زانا.

ظرافت - مص.ل.ع (زهرافت - zerafet): زیره ک بوون، کارامه بوون، خوش میزاج، جوانی و قوزی، خوش ته بیعت.

ظریاء - ا.ع (زیریا - zirba): رسک، جرحه کویره، راسو.

ظرف - ا.ع (زهرف - zerf): ههر شتیک که شتی تی بکری، پاکهت، زهرف، قاپ.

ظرف - ص.ع (زوروف - zuruf): زیره ک، خوش میزاج، شیرین زمان، حه نه کچی، جوان و قوز، زهریف، به دارو بارو خوش هه یکهل.

پیتی بیسته می نه لفبای فارسییه، که به (ظا) ده خویریتته وه، به حه ساوی نه بجه د ده کاته (۹۰۰) نه م پیسته تایه ته به زمانی عه ره بی و له زمانی فارسیدا نییه.

ظافر - ا.ف.ع (زافیر - zafir): زه فهرمه ند، سه رکه و توو.

ظالم - ا.ف.ع (زالیم - zalim): زالم، زوردار، سته مکار، جه فاکار.

ظالمانه - ق.ص (زالیمان - zalimane): زالمانه، سته مکارانه.

ظاهر - ص.ع (زاهیر - zahir): دیار، ناشکرا، خوبا.

ظاهرپرست - ص.فا (زاهیرپه ره ست - zahir perest): رواله تپه روه، که سیک که رواله تی دیاری مه به ست بی و گوئی به ناخ و ده روون و باتین نه دا، رواله تبار.

ظاهرساز - ص.فا (زاهیرساز - zahir saz): ریاکار، نه وهی دیوی ده ره وه نیشان بدات و خه لکی هه لخه له تینی.

ظاهره - ص.ع (زاهیره - zahire): دیارده.

ظئر - ا.ع (زیر - zi'r): دایه ن، نه و ژنه ی شیر ده دا به مندالی خه لکی.

- ظرفاء** - ص.ع (زورفاه - zurefa'): زهریفان.
- ظرفیت** - مص (زهرفییهت - zerfiyet): گرتن، تامادهگی، توانا، قابلییهت.
- ظروف** - ص.ع (زوروف - zurûf): زهریفان.
- ظروف** - ا.ع (زوروف - zurûf): نامان، زهرفی زهمان و شوین، ناوہلفرمانی کات و شوین.
- ظریف** - ص.ع (زهریف - zerîf): زیرهک، خوش تہبیعت، قوؤو زهریف، زمان شیرین.
- ظریفه** - ص.ع (زهریفه - zerîfe): خشکوک، زهریفو جوان، ژبرو زیرهک، خوشتہبیعت.
- ظعائن** - ا.ع (زہنائین - ze'ain): کہژاوه، کہژاوان.
- ظعن** - مص.ل.ع (زہئن - ze'n): رویشتن، کوچ کردن.
- ظعن** - ا.ع (زوتن - zu'n): کہژاوه.
- ظعینه** - ا.ع (زہئینہ - zeîne): کہژاوه.
- ظفر** - مص.ل.ع (زہفر - zefer): سہرکہوتن، بہمرآز گہیشتن.
- ظفر** - ا.ع (زوفر - zufr): نینوک، ناخون، نوخان، نویخان.
- ظفره** - ا.ع (زہفره - zefere): زیادہگوشتی گوشہی چاو کہ بہرہ بہرہ دہبیتہ ہؤی نابینایی.
- ظفیر** - ص.ع (زہفیر - zefîr): زہفرمہند، ہمہمیشہ سہرکہوتوو.
- ظل** - ا.ع (زیلل - zill): سایہ، سیبہر، سایک، پہنا.
- ظلال** - ا.ع (زیلال - zilal): سیبہران، پہنایان.
- ظلال** - ا.ع (زہلال - zelal): ٹہوہی سیبہر لہ کہسپیک یان شتتیک بکات، سایہدار.
- ظلام** - ا.ع (زہلام - zelum): تاریکی، بولیلتی ٹیوارٹی.
- ظلام** - ا.ع (زیلام - zilam): زولم، ستہم.
- ظلام** - ص.ع (زہلام - zellam): پوزولم، زور ستہمکار.
- ظلام** - ا.ع (زوللام - zullam): زالممان،
- ستہمکاران.
- ظلامہ** - ا.ع (زولامہ - zulame): ٹہوہی بہزور لہ کہسپیک و ہرہگیری.
- ظلف** - ا.ع (زیلف - zilf): سم، سمی شہقی و ہک سمی مہرو بزنو مانگا و ٹاسک.
- ظلف** - ا.ع (زیلف - zilf): ہہژاری، ٹاتاجی، دہستکورتی، دژواری مہعیشہت.
- ظلل** - ا.ع (زولہل - zulel): سیبہران.
- ظلم** - مص.ل.ع (زولم - zulm): زولم کردن، ستہم کردن، بیدادیکردن.
- ظلم** - ا.ع (زولہم - zulem): تاریکی.
- ظلماء** - ا.ص (زہلماء - zelma'): تاریکی، زور تاریک.
- ظلمات** - ا.ص.ع (زولومات - zulumat): زولومات، تاریکستان، پیشینان پیمان و ابو کہ زولومات، ٹہو سہری زہویبہ و لہوتندہر سہرچاویہک ہہیہ ہہر کہس لہ ٹاوی ٹہو سہرچاویہ بخواتہوہ نہمری و دہدست دیتنی؛ بڑیہ بہو سہرچاویہ دہگوترا ٹاوی حہیات. دہلین ٹہسکہندہر بہ پیری ٹاوی حہیاتہوہ چوو، بہلام پیتی نہگہیی و خدر پیغہمبہر لہ ٹاوی ٹہو سہرچاویہی نوشی و ژبانی نہمری بہدست ہینا، جوگرافیانوسانی کون بہ جہمسہری باکووریان دہگوت زولومات چونکہ ماوہی شہش مانگ لہوتندہر ہہر تاریکہ.
- ظلمانی** - ص.ن (زولمانی - zulmani): تاریک. زور تاریک.
- ظلم پیشہ** - ص.مر (زولم پیشہ - zulm pîşe): زوردار، زولمکار، ستہمکار.
- ظلمت** - ا.ع (زولمت - zulmet): تاریکی.
- ظلمت فزا** - ص.فا (زولمت فزا - zulmet feza): زیادکہری تاریکی.
- ظلمتکده** - ا.مر (زولمت کدہ - zulmet kedeh): تاریکی خانہ، دنیا.
- ظلمہ** - ا.ع (زہلمہ - zeleme): ستہمکاران، زورداران، جہفاکاران.

ظهار - مص.ل.ع (زیهار - zihar): پشتگرتنی یه کدی، پشتیوانی کردن له یه کدی، ته لاقی بیتزاری، نه وه به که پیاو به ژنه که ی بلتی تو وه کو دایکمی، به مهش له پیاوه که حه رام دهبی تا که فاره نه دات، نه و ژنه حه رامه له و پیاوه.

ظهار - ا.ع (زوهار - zuhar): په ری مریشک که له بال جیا نه بوو بیته وه.

ظهارت - مص.ع (زه هارت - zeharet): پشت نه ستور بوون.

ظهاره - ا.ع (زیهاره - zihare): رووی جل، پیچه وانه ی نه سته ری.

ظهر - ا.ع (زهر - zuhr): نیوه ری، نیچه ری.

ظهر - ا.ع (زه هر - zehr): پشت.

ظهرنویسی - ا.مص (زه رنیقیسی - zehr nivîsî): نووسینی پشتی چهک یان قه واله.

ظهور - ا.ع (زوهور - zuhûr): پشتان.

ظهور - مص.ل.ع (زوهور - zuhûr): ناشکرا بوون، به دیار که وتن، خوبا بوون.

ظهیر - ص.ع (زه هیر - zehîr): یارو یاوهر، پشت و پشتیوان، پشت نه ستور.

ظهیره - ص.ع (زه هیره - zehîre): پشتیوان.

ظهیره - ا.ع (زه هیره - zehîre): نیوه ری.

ظیان - ا.ع (زه ییان - zeyyan): هه نگوبن، یاسه مینی کینوی، یاسه مه نی زهر.

ظلوف - ا.ع (زلوف - zulût): سم، سمانی دوو شه ق.

ظلول - ا.ع (زلول - zulûl): سایه، سیبه ران.

ظلم - ص.ع (زه لوم - zelûm): پر زلم، سته مکار، زوردار.

ظله - ا.ع (زولله - zulle): سیبه ردار، سابات.

ظلیف - ص.ع (زه لیف - zelîf): زه لیل، زه بوون، کاری سهخت و دژوار.

ظلیل - ص.ع (زه لیل - zelîl): سیبه ردار، سایه دار.

ظلیله - ص.ع (زه لیله - zelîle): میتگی پر دارو درهخت.

ظلم - ص.ع (زه لیم - zelîm): مه زلم، سته مدیده.

ظلم - ا.ع (زه لیم - zelîm): وشترمری نیره.

ظلمه - ا.ع (زه لیمه - zelîme): شتی به زور له که سیک سه ترا بی.

ظماء - مص.م (زه ماء - zema'): تینوو بوون، تینوتی.

ظن - مص.ل.ع (زه نن - zenn): گومان کردن، تومه تبار کردن.

ظنائن - ا.ع (زه نائن - zenain): تومهت، که میتک له شتی.

ظنان - ص.ع (زه ننان - zennan): به دگومان، لاواز که نه کری پشتی پی بیه ستری.

ظن - ا.ع (زینن - zinen): تومهت، که م له زور.

ظنون - ا.ع (زونون - zunûn): گومانان.

ظنه - ا.ع (زیننه - zinne): تومهت، که میتک له شتی.

ظنین - ص.ع (زه نین - zenîn): گومان لیکراو، تومه تبارکراو.

ظواهر - ع (زه قاهیر - zevahir): ناشکرا، دیارده.

ظهائر - ا.ع (زه هاییر - zehair): پشتیوانان، نیوه ری.

ع

ع- حر (e, a, i, u):

پیتی بیست و یه که می نه لقبای فارسییه که به (عین) دهخونریته وه و به حساوی نه بجهد دهکاته (۷۰) نه پیتته تاییه ته به زمانی عهره بی و له زمانی فارسیدا نییه.

عائیب - ص.ع (ثائب - aib): عه بیگیر، عه بیدار

عائش - ا (ثائیس - a'is): شیر.

عائد - ا.فا (ثائید - aid): گه راه، که سیتیک که عیاده تو سهردانی نه خوش بکات، درامه ت، سود.

عائدات - ا.فا (ثائیدات - aidat): درامه تان، سهردانی نه خوش، چاکی و میره بانی و عه تا و به خشش و مه نفه عه ت.

عائده - ا.فا.ع (ثائیده - a'ide): سهرده ری نه خوش، چاکی و میره بانی.

عائذ - ا.فا.ع (ثائیز - aiz): په نا بۆ هینان، په ناهینه ر.

عائزه - ا.فا.ع (ثائیزه - aize): په ناهینه ر، بیچووی تازه له دایکبوو، (ئاسک و ماین و و شتر).

عائش - ا.فا.ع (ثائیش - aiş): ژیاو، خوشگوزهران و حال.

عائق - ا.فا (ثائیغ - aix): کۆسپ، به ره له ست.

عائل - ص.ع (ثائیل - ail): موه تاج، ده رویش، فه قیر، قه له ندر، ده سگورت.

عائله - ا.ع (ثائیله - aile): خانه واده، خیزان، عیال، مال و مندال.

عابث - ا.فا.ع (ثابیس - abis): بیهوده کار، که سیتیک کاری بیهوده بکات.

عابد - ا.فا.ع (ثابید - abid):

خواپه رست، عیباده تکار.

عابدانه - ق (ثابیدانه - abidane): خواپه رستانه، وه کو خوا په رستان، خواپه رست ئاسا.

عابد فریب - ص.فا (ثابید فریب - abid frîb): عابید خه له تین، زۆر جوان و دلرفین که خوا په رست له ری در بکات.

عابده - ا.فا (ثابیده - abide): ژنی خواپه رست، ئافره تی خواپه رست.

عابیر - ا.فا.ع (ثابیر - abir): راگوزار، ریبوار، ریبوار.

عابره - ا.فا.ع (ثابیره - abire): ئافره تی ره و ته نی، ریبوار، خانمی ریبوار.

عابس - ص.ع (ثابیس - abis): عه بووس، گرژو مؤن.

عائق - ص.ع (ئاتیخ - atix): ئازاد، له کۆبلایه تی خه له سیو، شه رابی کۆنه، شه رابی چاک.

عائق - ا.ع (ئاتیخ - atix): نیوان شان و مل، قه لاندۆش، قه لاندۆشکان.

عائقه - ا.ع (ئاتیخه - atixe): که وانی کۆنه ی سوورخن.

عاتک - ص.ع (ئاتیک - atik): جوان چاک، جوان خاس، دلاواو به خشنده، شه رابی خالیسه.

عاتکه - ا.ص.ع (ئاتیکه - atike): که وانی سوورباو، که وانی ک له کۆنیدا سوور هه لگه پرابی، ژنی بۆنخۆش.

عاج - ا.ع (ئاج - ac): ئیسکی ددانی فییل.

عاجز - ص.ع (ئاجیز - aciz): بی توانا، پیر، نو قستان، ماندوو، نه خۆش، کوپتر، نابینا.

عاجز آمدن - مص.ل (ئاجیز نامه دهن - aciz ameden): بی توانا بوون، نه خۆش که وتن، ماندوو بوون، بیتاقه ت بوون.

عاجزانه - ق.ص (ئاجیزانه - acizane): لاوازان، بیتاقه تانه، زه بوونانه.

عاجز ماندن - مص.ل (ئاجیز مانده ن - aciz manden): ماندوو بوون، لاواز بوون، زه بوون بوون.

عاجز نواز - ص.فا (ئاجیز نه فاز - aciz ne vaz): خه سته لاوین، تیمار که ری زه بوونان، لاوینه ری په ککه و تووان، خه مخۆری لاوازو بی توانایان.

عاجزوار - ق (ئاجیز فار - aciz var): زه بوونانه، زه بوون ئاسا.

عاجل - ا.فا.ع (ئاجیل - acil): خپرا، له ز، په له، په له کار، چالاک، زوو، گورج.

عاجله - ا.فا.ع (ئاجیله - acile): ناپایه دار، فانی، ئەم دنیا یه، ژبانی نا پایه دار، عومری فانی.

عادت - ا.ع (ئادته ت - adet): خووخده، داب و نه ریت، خو، ری و ره سمان، ئاکارو خده.

عادت زنانه - ا.مر (ئادته تی زه نانه - adeti zenane): جیتی زام و برین،

zenane: عاده تی مانگانه ی ژنان، چه یز، بی نوپۆبوونی ژنان.

عادت دادن - مص.م (ئادته ت داده ن - adet dadan): فیتیر کردن، راهینان، خو پت گرتن.

عادت داشتن - مص.ل (ئادته ت داشته ن - adet داشتن): خوو گرتن، راهاتن.

عادت شدن - مص.ل (ئادته ت شوده ن - adet suden): عاده بوون، بی نوپۆبوون، به باو بوون، به عاده ت بوون.

عادت کردن - مص.ل (ئادته ت که رده ن - adet kerden): راهاتن، خوو پتوه گرتن، راهاتن له سه ر شتی یان کاری.

عادت گرفتن - مص.ل (ئادته ت گیریفته ن - adet giriften): خوو پت گرتن، راهاتن.

عادل - ا.فا.ع (ئادیل - adil): دادگهر، راست، دروست، دادپه روه ر.

عادلانه - ق.ص (ئادیلانه - adilane): دادپه روه رانه.

عادله - ا.فا (ئادیله - adile): دادپه روه ر.

عادی - ا.فا.ع (ئادی - adî): دژمن، ده ست دریتکار، سه تمکار، دز، شپتر، جه رده.

عادی - ص.ن.ع (ئادی - adî): داب و نه ریتی باو، ئاسایی، سانای.

عادی - ص.ن.ع (ئادی - adî): قه ومی عاد-ی کوری نوح.

عادیات - ص.ن.ع (ئادیات - adiyat): به لاو ناخۆشی، دژمنایه تی و شه ر، دووری، ده ستریتکاری، زیده گاشی.

عادیه - ا.ص.ع (ئادییه - adîye): دووری، توندی و توپه بی.

عادیه - ا.ص (ئادییه - adîye): ئەسپ یان وشتری ره هوان، گروپی ئاماده و ته یار بۆ شه ر.

عاذر - ا.فا.ع (ئازیر - azir): عوزر خواز، ته واز خواز.

عاذر - ا.ع (ئازیر - azir): جیتی زام و برین،

عائق - ص.ع (ئاتیخ - atix): ئازاد، له کۆبلایه تی خه له سیو، شه رابی کۆنه، شه رابی چاک.

عائق - ا.ع (ئاتیخ - atix): نیوان شان و مل، قه لاندۆش، قه لاندۆشکان.

عائقه - ا.ع (ئاتیخه - atixe): که وانی کۆنه ی سوورخن.

عاتک - ص.ع (ئاتیک - atik): جوان چاک، جوان خاس، دلاواو به خشنده، شه رابی خالیسه.

عاتکه - ا.ص.ع (ئاتیکه - atike): که وانی سوورباو، که وانی ک له کۆنیدا سوور هه لگه پرابی، ژنی بۆنخۆش.

عاج - ا.ع (ئاج - ac): ئیسکی ددانی فییل.

عاجز - ص.ع (ئاجیز - aciz): بی توانا، پیر، نو قستان، ماندوو، نه خۆش، کوپتر، نابینا.

عاجز آمدن - مص.ل (ئاجیز نامه دهن - aciz ameden): بی توانا بوون، نه خۆش که وتن، ماندوو بوون، بیتاقه ت بوون.

عاجزانه - ق.ص (ئاجیزانه - acizane): لاوازان، بیتاقه تانه، زه بوونانه.

عاجز ماندن - مص.ل (ئاجیز مانده ن - aciz manden): ماندوو بوون، لاواز بوون، زه بوون بوون.

عاجز نواز - ص.فا (ئاجیز نه فاز - aciz ne vaz): خه سته لاوین، تیمار که ری زه بوونان، لاوینه ری په ککه و تووان، خه مخۆری لاوازو بی توانایان.

عاجزوار - ق (ئاجیز فار - aciz var): زه بوونانه، زه بوون ئاسا.

عاجل - ا.فا.ع (ئاجیل - acil): خپرا، له ز، په له، په له کار، چالاک، زوو، گورج.

عاجله - ا.فا.ع (ئاجیله - acile): ناپایه دار، فانی، ئەم دنیا یه، ژبانی نا پایه دار، عومری فانی.

عادت - ا.ع (ئادته ت - adet): خووخده، داب و نه ریت، خو، ری و ره سمان، ئاکارو خده.

عادت زنانه - ا.مر (ئادته تی زه نانه - adeti zenane): جیتی زام و برین،

شوتینبرین، گوی نادهمی.

عادر - ا.خ. (نازهر - azer): ناوی پیاویکه ده‌لین به‌بی ئیمانی مردووووه هه‌زرتی عیسا پاش چل روژ زیندووویی کردۆته‌وهو ئیمانی هیناوه.

عادل - ا.ف.ع. (نازیل - azil): لۆمه‌که‌ر، سه‌رزه‌نشته‌که‌ر، به‌گله‌یی.

عاذله - ا.ف.ع. (نازیله - azile): ژنی به‌گله‌یی.

عار - ا.ع. (ئار - ar): عه‌یبه‌و نه‌نگ، ریسوایی، شه‌رمه‌زاری، فه‌زیه‌ت.

عاریه - ص.ع. (ئاریبه - aribe): عاره‌بی ره‌سه‌ن.

عارض - ا.ف.ع. (ئاریز - ariz): پیتشه‌ت، ئه‌وه‌ی که پیتش بی‌و زوو بروات، عه‌رزکار، ته‌ختی ده‌موچاو، چاره، روخسار، روو، شکاتکار، رووداو، قه‌وماو.

عارض شدن - مص.ل. (ئاریز شوده‌ن - ariz şuden): روودان، سکالا‌کردن، دادخوازی کردن.

عارضه - ا.ف.ع. (ئاریزه - arize): شتی که پیتش بی، پیتشه‌ت، رووداو، قه‌وماو، نه‌خۆشی، به‌لا، رووداوی چاره‌روان نه‌کراو، پیتوستی.

عارضی - ص.ع. (ئاریزی - arizî): نا پایه‌دار، ره‌وته‌نی.

عارضی - ا.مص. (ئاریزی - arizî): نواندنی له‌شکر، له‌شکر نووسی.

عارضین - ا.ع. (ئاریزه‌ین - arizeyn): هه‌ردوو رووی ده‌موچاو، هه‌ردوولای چاره، هه‌ردوو لای رووخسار.

عارف - ا.ف.ع. (ئاریف - arif): دانا، به‌سه‌برو هه‌وسه‌له، خواناس، هه‌کیمی ره‌بانی، سوّفی، ده‌لین عارف که‌سپکه بۆیه خوا ده‌په‌رستت چونکه شایسته‌ی عیباده‌ته، نه‌ک به‌ئومیدی پاداشت یان له‌ترسی سزا.

عارفانه - ق.ص. (ئاریفانه - arifane): عارفانه، به‌شبه‌ی عارفان.

عارفه - ا.ف.ع. (عاریفه - arife): ئافره‌تی پشوو درپۆ به‌سه‌بر، ناسراو، به‌خشش، چاکه، کرده‌وه‌ی

چاک.

عاری - ص.ع. (ئاری - arî): رووت، بی‌جل و به‌رگ.

عاریه - ص.ع. (ئارییه - arîye): رووت (بوّمخ).

عاریه - ا.ع. (ئارییه - arîye): به‌ئهمانه‌ت، شتی به‌ئهمانه‌ت وه‌ریگیری و پاشان بدرتیه‌وه.

عاریت سرا - ا.مر. (ئارییه‌ت سه‌را - arîyet sera): دنیای فانی،

عاریتی - ص.ن. (ئارییه‌تی - ariyetî): ئیره‌تی، ئهمانه‌تی، ئه‌وه‌ی پایه‌دار نه‌بی وه‌کو عومر، شتی به‌ئهمانه‌ت وه‌ریگیری.

عازر - ا.خ. (ئازهر - azer): ناوی پیاویکه ده‌لین به‌بی ئیمانی مردوووه پاش چل روژ هه‌زرتی عیسا زیندووویی کردۆته‌وهو ئه‌وجا ئیمانی هیناوه.

عازف - ا.فا. (ئازیف - azif): ژنه‌ر، نه‌واژهن، سازژهن، گۆرانی بیژ.

عازم - ا.ف.ع. (ئازیم - azim): که‌سپیک که عه‌زمی کارتیک بکات، به‌نیاز.

عاس - ص.ع. (عاس - ass): هه‌سه‌حه‌س، شه‌وگه‌ر، پاسه‌وان.

عاشر - ا.ف.ع. (ئاشیر - aşir): ده‌یه‌گ گر، ده‌یه‌م، ده‌یه‌مین.

عاشره - ا.ف.ع. (ئاشیره - aşire): ده‌یه‌م، (بوّمخ)، به‌شی قومار.

عاشق - ا.ف.ع. (ئاشیخ - aşix): ئاشق، شه‌یدا، دلدار.

عاشقانه - ق.ص.ع. (ئاشیخانه - aşixane): ئاشقانه، ئاشق ئاسا، وه‌کو ئاشقان.

عاشقبا - ا.مر. (ئاشیغبا - aşixba): تپشک، مه‌رگه‌یه‌ک که سرکه یان ئاوی لیمۆ تی کرایی.

عاشق باره - ص.مر. (ئاشیغ باره - aşix bare)

: ماشوقتی که ئاشقی خوئی زۆر خووش بوی، ئاشقیه‌رست، ئاشقبا.

عاصی - ا.فا.ع. (ئاسی - asî): یاخی، سه رکیش، گوناچار.

عاصیه - ا.فا.ع. (ئاسییه - asîye): ژنی یاخی، سه رکیش، گوناچار.

عاضد - ا.فا.ع. (ئازید - azid): یارمه تیدهر، پشتیوان.

عاطر - ص.ع. (ئاتیر - atir): بۆن خوښ، عهتر دۆست، که سیک به رده وام عهتر له خوئی بدات.

عاطف - ا.فا.ع. (ئاتیف - atif): وهرچه رختنهر، میبهردان، سۆزدار.

عاطفه - ا.فا.ع. (ئاتیفه - atife): سۆزو به زهیی، په یوه ندی خزمایه تی و که سایه تی.

عاطل - ص.ع. (ئاتیل - atil): بیکار، بی شت، بیهوده، بی کاروبار، ژنی بی ملوانکه.

عاطله - ص.ع. (ئاتیله - atile): ژنی بی زپرو زیو و خشل.

عافی - ا.فا.ع. (ئافی - afî): عهفو و کار، چاوپوشیکار له گونا، لیبورده.

عافیت - ا.مص.ع. (ئافییهت - afiyet): ته ندروستی، سه لامه تی، ساغی، رزگاری، خواناسی.

عافیت خواه - ص.فا. (ئافییهت خواه - afiyet xah): سه لامه تی خواه، عافییهت خواه.

عافیت خواهی - ا.مص. (ئافییهت خواهی - afiyet xahî): عافییهت خواهی، سه لامه تخوازی.

عاق - ا.فا.ع. (ئاغ - ax): سه رکیش، داک و باب رهنجین، که سیک که داک و بابی برهنجین و به درهفتاری بیان دهگه ل بکات، به گوینه کهری باب و داک.

عاقب - ا.فا.ع. (ئاغیب - axib): جیگری که سیک دی.

عاقبت - ا.ع. (ئاغیبهت - axibet): ئاقیبهت، نه نجام، ئاکام.

عاقبت اندیش - ص.فا. (ئاغیبهت اندیش - axibet endîş): دوور نه ندیش، دوورین، ناخرین، نه و دی بیر له نه نجامی کاران بکاته وه.

عاشق پیشه - ص.مر. (ئاشیغ پیشه - aşix pîşe): ئاشق پیشه، که سیک که ئاشقینی کردین به پیشه.

عاشق کش - ص.فا. (ئاشیغ کوش - aşix kuş): ئاشق کوژ، دلدار کوژ، ماشقه یه که زولم له ئاشقی خوئی بکات.

عاشق کشی - ا.مص. (ئاشیغ کوشی - aşix kuşî): ئاشق کوژی، کاری ئاشق کوشتن.

عاشق نواز - ص.فا. (ئاشیغ نه فواز - aşix nevaz): ئاشق لاپین، مه عشوقی که ئاشقی خوئی بلاوین و له گه لیا به لوتف بی، ئاشقیه روه.

عاشق وش - ص.مر. (ئاشیغ فهش - aşix veş): ئاشقانه، ئاشق ئاسا.

عاشقه - ا.فا.ع. (ئاشیغه - aşixe): ئافره تی ئاشق.

عاشوراء - ا.ع. (ئاشوراء - aşûra): روژی ده یه می مانگی عاشورا، نه و روژی هه زره تی حوسه بینی کوری عه لی تیدا شه هید بوو له که ربه لا.

عاشوروا - ا.مر. (ئاشوروا - aşûrva): نه و شو ربایه ی له روژی ده ی مانگی محه رده ما ده کری به نه ز، هه ربه.

عاصر - ا.فا.ع. (ئاسیر - asir): که سیک که تری یان میوه دی بگوشیت و ئاوه که ی بگری.

عاصره - ا.فا.ع. (ئاسیره - asire): گووشهر، ئاوگری میوه (به گوشین).

عاصف - ص.ع. (ئاسیف - asif): خوار، چه ماوه، که چ، توند، بای توندو تووش، باهوژ.

عاصفه - ص.ع. (ئاسیفه - asife): ره شه با، باهوژ، گهرداو، بای توندو تووش.

عاصم - ا.فا.ع. (ئاسیم - asim): پارتیزهر، که سیک له هه له و خزین بتگرتنه وه.

عاصمه - ا.فا.ع. (ئاسیمه - asime): پایته ختی ولات.

- عاقبت بخیر** - ص.مر(ئاغیبهت بیخه‌یر -
 axibet bi xeyr): ناخرخیر، ئه‌وه‌ی ئه‌نجامی
 کار یان ژبانی باش بئ.
- عاقبت نگر** - ص.فا(ئاغیبهت نیگه‌ر -
 axibet niger): ئاقیبهت ئه‌ندیش، ئاخربین، ئه‌وه‌ی
 پروانیتته ئه‌نجامی کار.
- عاقبت نگر** - ا.مص(ئاغیبهت نیگه‌ری -
 axibet nigerî): ئاقیبهت روانی، ئاخربینی،
 ئاقیبهت ئه‌ندیشی.
- عاقده** - ا.فاع(ئاغید - axid): گریده‌ر، په‌یمان
 به‌ستن، حیج به‌جیتکاری ماره‌ پرینی به‌سیغه، په‌یمان
 به‌ستن.
- عاقه** - ص.ع(ئاغیر - axir): نه‌زۆک، ژنی
 نه‌زۆک، قسر، ئه‌ستتور.
- عاقه‌رخا** - ا(ئاغیر غه‌رخا - axir xerxa):
 جوژه گیایه‌که.
- عاقل** - ص.ع(ئاغیل - axil): ئاقل، به‌ ئاوه‌ز،
 دانا و هوشیار و زیره‌ک، ئاقدار.
- عاقلان** - ق.مر(ئاغیلان - axilane): ئاقلان،
 ژیرانه، زیره‌کانه.
- عاقل فریب** - ص.فا(ئاغیل فه‌ریب - axil
 ferîb): ئاقل خه‌له‌تین.
- عاقله** - ص.ع(ئاغیله - axile): ژنی ئاقل و
 زانا، خوتین به‌ها.
- عاقول** - ا.ع(ئاغول - axûl): پیچ و ده‌ورانی
 روبار، ده‌شتیج کاکه‌ی به‌کاکه‌ی که‌ رتی تیدا
 ده‌رنه‌کری، کاری نادیارو تیکه‌ل و پیکه‌ل،
 وشترالوک.
- عاکف** - ا.فاع(ئاکیف - akif): گوشه‌گیر،
 خه‌لوه‌نشین، له‌ جیهانی عیرفاندا به‌ که‌سیک
 ده‌گوتری ده‌ستبه‌رداری دنیا بئ و هه‌ر خه‌ریکی
 خواپه‌رستی بئ.
- عالم** - ا.فاع(ئالیم - alim):
 زانا، دانا.
- عالم** - ا.ع(ئاله‌م - alem): جیهان، دنیا،
 گیتی، روژگار.
- عالم ارا** - ص.فا(ئاله‌م ئارا - alem ara):
 عالمه‌م ئارا، ئارایشته‌گری جیهان.
- عالم اشوب** - ص.فا(ئاله‌م ئاشوب - alem
 aşûb): عالمه‌م شیتوین، ئه‌وه‌ی خه‌لکی شه‌بدای
 جوانی خۆی بکات.
- عالم افروز** - ص.فا(ئاله‌م ئه‌فروز - alem
 efrûz): روژشکه‌ری جیهان.
- عالم امر** - ا.مر(ئاله‌می ئه‌مر - alemi emr):
 جیهانی فریشه‌ته.
- عالم امکان** - ا.مر(ئاله‌می ئیمکان - alemi
 imkan): ئه‌وه‌ی غه‌یره‌ز زاتی خواپه‌.
- عالم بالا** - ا.مر(ئاله‌می بالا - alemi bala):
 ئاسمان.
- عالم برزخ** - ا.مر(ئاله‌می به‌رزخ - alemi
 berzex): شوینی روحان له‌ کاتی مردنه‌وه تا
 قیامه‌ت.
- عالم جان** - ا.مر(ئاله‌می جان - alemi can):
 دنیای روحان، دنیا، ئه‌م دنیا، عالم.
- عالم جبروت** - ا.مر(ئاله‌می جه‌به‌رووت - alemi
 ceberût): دنیای قودرته‌ت و عه‌زه‌مه‌تی
 په‌زدان.
- عالم جسمانی** - ا.مر(ئاله‌می جسمانی - alemi
 cismanî): جیهانی جسمانی، دنیای
 ته‌بیعه‌ت و ماده‌.
- عالم حس** - ا.مر(ئاله‌می هیس - alemi his):
 جیهانی هه‌ست.
- عالم خاک** - ا.مر(ئاله‌می خاک - alemi
 xak): دنیا، جه‌سه‌دی ئاده‌می.
- عالم خلق** - ا.مر(ئاله‌می خه‌لخ - alemi
 xelx): بوونه‌وه‌ران و زینده‌وه‌ران، عالمه‌می
 جسمانی.
- عالم دیگر** - ا.مر(ئاله‌می دیگه‌ر - alemi
 diger): ئه‌و دنیا، قیامه‌ت، په‌سلان، روژی
 په‌سلانی.

عالین - ا.ع (ئالهمین - alemîn): جیهانان، گیتییان.

عالی - ص.ع (ئالی - alî): بلند، بهرز، گهوره، بهقدهر، هیژا، یهکیکه له ناوهکانی یهزدان.

عالیات - ص.ا.ع (ئالییات - alîyat): بهرزو بلندو پیروژ.

عالی اواز - ص.مر (ئالی ئاقازه - alî avaze): خوشخوان، دهنگخوش، گورانی بیژ، ناودار، بهنامی، مهنشورو بناث و دهنگ.

عالی تبار - ص.مر (ئالی تبار - alî tebar): وهچاخزاده، نهجیمزاده، خانهدان.

عالیجاه - ص.مر (ئالی جاه - alî cah): پایه بهرز، شکودار.

عالی جناب - ص.مر (ئالی جناب - alî cenab): دهرگای بهرز، وشهی ریزه به کهسانی خودان پلهو پایه یی بهرز دهگوتری.

عالی رتبه - ص.مر (ئالی رتبه - alî rutbe): فهرانده بیین پله بهرز.

عالی شاخ - ص.مر (ئالی شاخ - alî şax): لقی بهرز، درهختیک که لقی بهرز بی.

عالی شان - ص.مر (ئالی شان - alî şan): پایه بهرز، خاوهن شان و شکو، (لهقه بی پاشایانه).

عالی قدر - ص.مر (ئالی غهدر - alî xedr): قهدرگران، بهقه درو حورمهت، پایه بهرز.

عالی گهر - ص.مر (ئالی گوهر - alî gûher): پاک نهژاد، رهسن رهچه لهک، شهریف نهژاد.

عالی مرتبه - ص.مر (ئالی مه رته به - alî mertebe): پایه بهرز.

عالی مقام - ص.مر (ئالی مه غام - alî mexam): پایه بهرز.

عالی مقدار - ص.مر (ئالی میغدار - alî mixdar): قهدرگران، گهوره، مهزن، هیژا.

عالی نسب - مص.مر (ئالی نه سه ب - alî neseb): وهچاخزاده، رهسن و پاکنه ژاد.

عالم ذوق - ا.مر (ئالهمی زهوغ - zewx): دنیای شادمانی و خوشی.

عالم سفلی - ا.مر (ئالهمی سوفلی - suflî): ئەم دنیا، زهوی.

عالم شهادت - ا.مر (ئالهمی شه هادهت - şehadet): ئەم دنیایه یی که له بهر چاوه و ههستی پیده کری، جیهانی ماددیات.

عالم صغیر - ا.مر (ئالهمی سه غیر - sexîr): دنیای بچووک، مرۆف، بهددهنی مرۆف که دنیایه کی بچووکه.

عالم علوی - ا.مر (ئالهمی ئولفی - ulvî): جیهانی بالا، ئاسمان.

عالم غیب - ا.مر (ئالهمی غه یب - xeyb): جیهانی پیوار، ئەو دنیا، قیامهت، پهسلان.

عالم قدس - ا.مر (ئالهمی غودس - xuds): عالهمی خوابی، دنیای خوابی.

عالم کبیر - ا.مر (ئالهمی که بیر - kebîr): گهر دوون، هه موو دنیا.

عالم لاهوت - ا.مر (ئالهمی لاهوت - lahût): دنیای خواوهندی، جیهانی سه رمه دی.

عالم معنی - ا.مر (ئالهمی مه ئنا - me'na): هه ر شتتیک په یوه ست بی به ماناو چه قیقه ته وه.

عالم ملک - ا.مر (ئالهمی مولک - mulk): دنیای بوون، ئەم دنیایه.

عالم ملکوت - ا.مر (ئالهمی مه له کووت - melekût): عالهمی جه به رووت.

عالم ناسوت - ا.مر (ئالهمی ناسوت - nasût): دنیای ماددیات، دنیای سروشتی و مه تر یالی، دنیای فانی، ئەم دنیا.

عالمیان - ا.ع (ئالهمییان - alemîyan): جیهانیان، هه موو خه لکی جیهان.

- عاليه - ص.ع (ثاليه - aliye): بهرز، بلتد.
- عالي همت** - ص.ع (ثالي هيمت - alî himmet): جوامير، به خشنده، به هيمهت.
- عام** - ا.ف.ع (ثامم - amm): گشتي، همموان، هممه گير، عوام، رهش و روت و نه خوئينده وار.
- عام** - ا.ع (ثام - am): سال.
- عامد** - ا.ف.ع (ثاميد - amid): به ثانقهست، مه به ستدار.
- عامر** - ا.ف.ع (ثامير - amir): ناوهدان كهره وه، دانشتوي خانو، ناوهداني، ناوايي.
- عامره** - ا.ف.ع (ثاميره - amire): ناوهدانكهره وه، ناوهدان و بهرقرار.
- عامري** - ص.ع (ثاميري - amiri): سهر به تيره ي بهني عامر (كه تيره يه كي عهره يه).
- عامل** - ا.ف.ع (ثاميل - amil): كريكار، پاله، والي، فه رمانره وا.
- عامله** - ا.ف.ع (ثاميله - amile): كريكار، پاله.
- عامه** - ا.ف.ع (ثامه - amme): گشت، همموو خه لكي، عه وامي خه لك.
- عامه پسند** - ص.ع (ثامه په سهند - amme pesend): په سندي هممووان، هممه په سهند، شتي له لايهن همموو خه لكيه وه په سند بي.
- عامي** - ص.ع (ثاميي - ammî): عه وامي خه لكي، نه خوئينه وارو ره شوكي، نومي.
- عامي** - ص.ع (ثاميي - ammî): نابينا، كه سيك كه ربي خوئي نه زاني.
- عاميان** - (ثاميان - amîyan): عه وامي خه لكي، خه لكي ره شوكي و نه خوئينه وار.
- عاميانه** - ق.ص (ثاميانه - amîyane): وه كو عه واما، نوميانه.
- عانات** - ا.ع (ثانات - anat): ماكر، ره وه كهره كيتوي، توو كه بهر، بهر.
- عاند** - ا.ف.ع (ثانيد - anid): سه رسه خت، شه راني، كه چره و، كه سيك له ربي راست
- لايدات.
- عانه** - ا.ع (ثانه - ane): ماكر، توو كه بهر، بهر.
- عاني** - ص.ع (ثاني - anî): به خسيير، به ندي، ملكه چ، زهليل و زه بوون.
- عانيه** - ص.ع (ثانيه - anîye): به خسيرو به ندي و گيروده.
- عاهات** - ا.ع (ثاهات - ahat): خه وش و عه يب، به لا و ناره خه تي، دژواري و سه ختي و ته نگانه، فه سادكار.
- عاهر** - ص.ع (ثاهير - ahir): زينكار، داوئين پيس.
- عاهل** - ص.ع (ثاهيل - ahil): ژني بي مييرد، پاشاي گه وره، شاهانشا.
- عايق** - ا.ف.ع (ثايغ - ayîx): ته گهره، كو سپ، به ره ه لست، ماده ي نه گه يه نهر.
- عبا** - ا.ع (ثبا - eba): عه با.
- عباب** - مص.ع (ثباب - ebab): ناو خوار دنه وه.
- عباب** - ا.ع (ثوباب - ubab): لافاوي گه وره، شه يو لي ده ربا، پيل.
- عباد** - ا.ع (ثيباد - ibad): كزبله، به نده.
- عباد** - ا.ع (ثوباد - ubbad): عيباده تكاران، خوا په رستان.
- عبادت** - مص.ع (ثيبادهت - ibadet): تاغه تگردن، خوا په رستن، ملكه چ كردن.
- عبادتخانه** - ا.ع (ثيبادهتخانه - ibadet xane): په رستگه، شويني تاغهت.
- عبادتكار** - ص.ع (ثيبادهتكار - ibadetkar): خوا په رست، عيبادهتكار.
- عبادتگاه** - ا.ع (ثيبادهتگاه - ibadetgah): په رستگه، شويني خوا په رستي، شويني عيبادهت.
- عبادت نما** - ص.ف.ع (ثيبادهت نما - ibadet numa): خوا په رستي رباكار، كه سيك هه ربو ناو عيبادهت بكات و خوئي پتوه بابدا.

عبادید - ا.ع (ئه بادید - ebadîd): دهسته و تاقمی پهرته وازه، ریتگی دوور.

عبادید - ا.ع (ئه بادید - ebadîd): دهسته و تاقمی پهرته وازه، ریتگی دوور.

عبار - ص.ع (ئه بیبار - ebbar): لیکده ره وهی خهون، راقه کهری خهون.

عبار - ص.ع (ئه بیبار - ebbar): لیکده ره وهی خهون، راقه کهری خهون.

عبار - ص.ع (ئه بیبار - ebbar): ریبوار، ریبوان.

عبار - ص.ع (ئه بیبار - ebbar): ریبوار، ریبوان.

عبارت - مص.م.ع (ئیبارت - ibaret): لیکدانه وهی قسه یان خهون، دهرپین، شتیوازی دهرپین.

عبارت - مص.م.ع (ئیبارت - ibaret): لیکدانه وهی قسه یان خهون، دهرپین، شتیوازی دهرپین.

عبارت - ص.ع (ئیبارت نارا - ibaret ara): به توانا له دهرپیندا، که سیتیک که به جوانی مه بهستی خوی دهرپری.

عبارت - ص.ع (ئیبارت نارا - ibaret ara): به توانا له دهرپیندا، که سیتیک که به جوانی مه بهستی خوی دهرپری.

عبارت - ص.ع (ئیبارت نارا - ibaret perdez): عیبارت نارا،

عبارت - ص.ع (ئیبارت نارا - ibaret perdez): عیبارت نارا،

عباس - ص.ع (ئه بیاس - ebbas): رووگرژ، شیریی بیشه.

عباس - ص.ع (ئه بیاس - ebbas): رووگرژ، شیریی بیشه.

عباسی - ا.ع (ئه باسی - ebaaî): دراویکی باوی سه رده می شا عه باسی گه و ره بووه.

عباسی - ا.ع (ئه باسی - ebaaî): دراویکی باوی سه رده می شا عه باسی گه و ره بووه.

عبث - مص.ع (ئه بهس - ebes): کاری بیتهووده، بیتهووده بی.

عبث - مص.ع (ئه بهس - ebes): کاری بیتهووده، بیتهووده بی.

عبد - ا.ع (ئه بد - ebd): بهنده، کویله، غولام، بهندهی خوا، مرؤث به گشتی.

عبد - ا.ع (ئه بد - ebd): بهنده، کویله، غولام، بهندهی خوا، مرؤث به گشتی.

عبدل - ا.ع (ئه بدله - ebdel): کویله، بهنده، بهنی.

عبدل - ا.ع (ئه بدله - ebdel): کویله، بهنده، بهنی.

عبده - ص.ع (ئه بهده - ebede): خواپهرستان، عیباده تکاران.

عبده - ص.ع (ئه بهده - ebede): خواپهرستان، عیباده تکاران.

عبر - ا.ع (ئیبه - iber): په ندو دهرسان.

عبر - ا.ع (ئیبه - iber): په ندو دهرسان.

عبرانی - ص.ع (ئیبرانی - ibranî): عیبرانی، جولکه، زمانی جولکه که.

عبرانی - ص.ع (ئیبرانی - ibranî): عیبرانی، جولکه، زمانی جولکه که.

عبرانیون - ص.ع (ئیبرانیون - ibranîyûn): عیبرانیان.

عبرانیون - ص.ع (ئیبرانیون - ibranîyûn): عیبرانیان.

عبرانییه - ا.ع (ئیبرانییه - ibranîye): زمانی عیبری، زمانی جولکه که.

عبرانییه - ا.ع (ئیبرانییه - ibranîye): زمانی عیبری، زمانی جولکه که.

عبرت - ا.ع (ئیبرهت - ibret): په ندو و دهرس، عیبرهت وهرگرتن له خه لکییه وه.

عبرت - ا.ع (ئیبرهت - ibret): په ندو و دهرس، عیبرهت وهرگرتن له خه لکییه وه.

عبرت - ص.ع (ئیبرهت نامیز - ibret): هه مانا ای عه بقه ری هه یه (بو می).

عبرت - ص.ع (ئیبرهت نامیز - ibret): هه مانا ای عه بقه ری هه یه (بو می).

عبرت - ص.ع (ئیبرهت نامیز - ibret): هه مانا ای عه بقه ری هه یه (بو می).

عبرت - ص.ع (ئیبرهت نامیز - ibret): هه مانا ای عه بقه ری هه یه (بو می).

عبل - ا.ع (ئه بیل - ebel): هەر گه لایه کی لولی باریک وه کو گه لای دارگه ز.

عبودت - مص.ع (ئوبوودهت - ubûdet): عه بده تی کردن، عیباده تکردنی خوا، خواپه رستن.

عبودیت - مص.ع (ئوبوودییهت - ubûdiyyet): خواپه رستن، گوتپرایه لی، ملکه چی، به ندایه تی کردن.

عبور - مص.ل.ع (ئوبور - ubûr): رت بوون، تپپه ربوون، په پینه وه.

عبور - ا.ع (ئه بور - ebûr): دوو خوشک، دوو ئه ستپیه سیوه یل.

عبوس - مص.ل.ع (ئوبوس - ubûs): مۆن بوون، رووگرژکردن، چاره به یه کادان.

عبوس - ص.ع (ئه بوس - ebûs): زۆر رووگرژ، توره و ترۆ، مۆن.

عبهر - ص.ع (ئه بههر - ebher): گۆشتن، قه له و، خۆش هه یکه ل.

عبهر - ا.ع (ئه بههر - ebher): نیتیرگیز، یاسه مین.

عبید - ا.ع (ئه بید - ebîd): به نده و کۆیلان.

عبید - ا.ع (ئوبه یید - ubeyd): عه بدی بچووک، عه بدۆکه، به نده ی بچووک.

عبیر - ا.ع (ئه بیر - ebîr): عه بیر، بۆنی خۆش، بۆنی خۆشی پیکهاتوو له مسک و گولاو و سه نده ل و زافه ران.

عبیراگین - ص.مر (ئه بیرناگین - abîr agîn): عه بیر نامیز، تیکه ل به عه بیر.

عبیرالا - ص.مر (ئه بیرالا - ebîr ala): ئاویتته به عه بیر.

عبیرامیز - ص.مر (ئه بیر نامیز - ebîr amîz): ئاویتته به عه بیر.

عبیرسرت - ص.مر (ئه بیر سیریشت - ebîr sirişt): ئاویتته به عه بیر.

عبیرفشان - مص.فا (ئه بیر فیشان - ebîr efan): نه هه قی کردن، فیزکردن.

fişan: عه بیر پرژتین.

عتائق - ص.ع (ئه تائیح - etaix): کۆنپنان، دپیرپنان.

عتاب - مص.ل.ع (ئیتاب - itab): گله بی کرن، توره بوون، سه رزه نشت کردن.

عتابی - ص.ن.ع (ئه تتابی - ettabî): جۆره کوتالتیکه له کۆنا له گه ره کی عه تابیه ی به غدا دروستکراوه ئیدی ئه و ناوه ی وه رگرتوه.

عتاد - مص.ع (ئه تاد - etad): ناماده بوون، ناماده بی، حازربوون.

عتاد - ا.ع (ئه تاد - etad): ئه وزارو که ره سته ی چه ننگ، عه تاد.

عتاق - مص.ل.ع (ئه تاغ - etax): ئازادبوونی به نه، رزگاربوونی به نده له ته وقی کۆیلایه تی.

عتاق - ا.ص.ع (ئوتاق - utax): شه رابی کۆنی گه راره ی نایاب.

عتاهیه - ا.ص (ئه تاهیه - etahîte): ئه قه ل سووک، بی ئه قه ل، گومرای بی ئاوه ز.

عتبات - ا.ع (ئه ته بات - etebat): مه رقه دو مه زاره پیرۆزه کان.

عتبه - ا.ع (ئه ته به - etebe): ده رگا، ئاستانه، سه رده رانه.

عترت - ا.ع (ئیترت - itret): زورپه ت، نه وه نه تیره، مالبات، عه شره ت.

عتق - مص.ل.ع (ئیتق - itx): ئازادبوون، رزگاربوونی به نده له ته وقی کۆیلایه تی، شه رده ف و گه وره بی و نه جابه ت و ئازادی.

عتقا - ا.ع (ئوته غا - utexa): هه لپژاردی هه ر شتتیک، ئه سپی ره سه ن، شه رابی کۆن و خالیسه و نایاب.

عتل - ص.ع (ئوتسول - utûl): زۆرخۆر، سه رکیش، تونده ته بیعه ت، سته مکار، موزپ.

عتم - ا.ع (ئوتوم - utum): زه یتونی کپوی.

عتو - مص.ع (ئوتوف - utuv): زولم کردن، نه هه قی کردن، فیزکردن.

عبل - ا.ع (ئه بیل - ebel): هەر گه لایه کی لولی باریک وه کو گه لای دارگه ز.

عبودت - مص.ع (ئوبوودهت - ubûdet): عه بده تی کردن، عیباده تکردنی خوا، خواپه رستن.

عبودیت - مص.ع (ئوبوودییهت - ubûdiyyet): خواپه رستن، گوتپرایه لی، ملکه چی، به ندایه تی کردن.

عبور - مص.ل.ع (ئوبور - ubûr): رت بوون، تپپه ربوون، په پینه وه.

عبور - ا.ع (ئه بور - ebûr): دوو خوشک، دوو ئه ستپیه سیوه یل.

عبوس - مص.ل.ع (ئوبوس - ubûs): مۆن بوون، رووگرژکردن، چاره به یه کادان.

عبوس - ص.ع (ئه بوس - ebûs): زۆر رووگرژ، توره و ترۆ، مۆن.

عبهر - ص.ع (ئه بههر - ebher): گۆشتن، قه له و، خۆش هه یکه ل.

عبهر - ا.ع (ئه بههر - ebher): نیتیرگیز، یاسه مین.

عبید - ا.ع (ئه بید - ebîd): به نده و کۆیلان.

عبید - ا.ع (ئوبه یید - ubeyd): عه بدی بچووک، عه بدۆکه، به نده ی بچووک.

عبیر - ا.ع (ئه بیر - ebîr): عه بیر، بۆنی خۆش، بۆنی خۆشی پیکهاتوو له مسک و گولاو و سه نده ل و زافه ران.

عبیراگین - ص.مر (ئه بیرناگین - abîr agîn): عه بیر نامیز، تیکه ل به عه بیر.

عبیرالا - ص.مر (ئه بیرالا - ebîr ala): ئاویتته به عه بیر.

عبیرامیز - ص.مر (ئه بیر نامیز - ebîr amîz): ئاویتته به عه بیر.

عبیرسرت - ص.مر (ئه بیر سیریشت - ebîr sirişt): ئاویتته به عه بیر.

عبیرفشان - مص.فا (ئه بیر فیشان - ebîr efan): نه هه قی کردن، فیزکردن.

عجانز - ا.ص.ع (ئه جائيز - ecaiz): پيره ژن، پيره ميتردان.

عجاب - ص.ع (ئوجاب - ucab): ههر شتي مایه ی سه سامی بی.

عجاج - ا.ع (ئه جاج - ecac): گهردوبا، تۆزوبا، ته پو دوو کهل.

عجاج - ص.ع (ئه جاج - ecac): گه لحو، که ودهن، هه تپوچه.

عجاج - ص.ع (ئه ججاج - accac): دهم به هاوار، به ناویانگ.

عجال - ا.ع (ئيجال - ical): پيچکه، تايه، چهرخ.

عجاله - ا.ع (ئيجاله - icale): عه جهله، په له، کارئ که به په له بکری، خواردنی که به په له بو میوان ناماده بکری.

عجاله - ف (ئه جاله تهن - ecaleten): جارئ، ئیستا، ههر ئیستا.

عجان - ا.ع (ئيجان - ican): که فهل، سمت، گهردن، ژیرچه ناگه.

عجان - ص.ع (ئه ججان - eccan): گه وج، هه ویرشیل.

عجب - ا.مص.ع (ئوجب - ucb): خو په سندی، روح زلی، عوجب زلی، به خو نازین.

عجب - مص.ل.ع (ئه جهب - eceb): سه رسورمان، چه په سان.

عجز - مص.ل.ع (ئه جز - ecz): ناتوانایی، ماندوو بوون.

عجز - ا.ع (ئه جوز - ecûz): پاشکو، پاشهل، سمت، نیوه ی دوومه ی به یته شیعر.

عجزه - ص.ع (ئه جهزه - eceze): که نفت، پیرو په کهه و تووان، لاوازو بی توانایان.

عجل - ا.ع (ئيجل - icl): گۆلک، گوپره که.

عجل - ا.ع (ئه جهل - ecel): پیچکه، چه رخی ناو، تايه.

عجلان - ص.ع (ئه جلان - eclan): تیزپره و، خیرا، بله ز.

عته - مص.ل.ع (ئه تهه - eteh): که م ئه قل بوون، چه سوودی و چاو چنۆکی، سه رگه ردان بوون.

عتیب - ا.ع (ئیتیب - itîb): عیتاب، گله یی، زیزی، سه رزه نشت، لۆمه، تۆران.

عتید - ص.ع (ئه تید - etîd): حازرو ناماده، به که له ش، زه لام.

عتیده - ا.مص.ع (ئه تیده - etîde): پاکه ت یان سه ندو قچه ی بۆن و هه موو ئه وزارتیکی ئارایش.

عتیره - ا.ع (ئه تیره - etîre): مه ریکه که عه ره به کان له سه رده می جاهلییه تدا له مانگی ره چه بدا بو بته کانی خو یان سه ر ده پری، مه پری قوریانی.

عتیق - ص.ع (ئه تیغ - etîx): کۆنینه، دیرینه، نایاب و ده گهن، به نده ی نازادکراو.

عتیقه - ص.ع (ئه تیغه - etîxe): کۆنینه (بو می).

عشار - مص.ل.ع (ئیسار - isar): نوچدان، نسکو، خزین، سه ره سمدان.

عشار - ا.ع (ئیسار - isar): کۆسپ، ته گه ره، شه ری، به لا، تالوکه.

عشر - مص.ل.ع (ئه سر - esr): نوچدان، نسکو، خزین، ره تیردن.

عشرات - ا.ع (ئه سه رات - eserat): نوچدانان، خزینان.

عشرت - ا.مص.ع (ئه سه رت - esret): خزین، نوچدان، نسکو، جه نگ، هه له و سه هوان.

عثمان - ا.ع (ئوسمان - usman): بیتچوووه سوئیسکه، مار، توله مار، ناوی پیاوانه.

عشور - مص.ع (ئوسوور - suûr): دۆزینه وه، به ده ست هینانی شتیکی، زانینی کارتیکی یان نه پنییه ک.

عشور - ص.ع (ئه سوور - esûr): که سیتیکی زۆر بخزی، یان زۆر ساتمه بکات.

عجائب - ص.ع (ئه جائیب - ecaib): شتین سه بیر.

عجیبه - مص.ع (ئه جیبه - ecîbe): سه یرو عه جیب.

عجیج - مص.ع (ئه جیج - ecîc): بانگ کردن.

عجین - ا.ع (ئه جین - ecîn): هه ویر، شیلراو.

عد - مص.م.ع (ئه دد - edd): ژماردن.

عدات - ص.ع (ئودات - udat): دژمنان، نه یاران، ناحهزان.

عداد - ا.ع (ئیداد - idad): هاوتا، هاوشان، حهریف، هاوړک، ریز.

عدالت - مص.ل.ع (ئه دالهت - edalet): دادوهریون، عدالهت.

عدالت پیشه - ص.مر (ئه دالهت پیشه - edalet pîşe): دادپیشه، دادوهر.

عدالتخانه - ا.مر (ئه دالهتخانه - edalet xane): عه دالهتخانه، دادگا.

عدالت گستر - ص.فا (ئه دالهت گستر - edalet guster): دادوهر، دادپهروهر.

عداوت - مص.ع (ئه دافهت - edavet): دژمنایهتی، نه یاری.

عدت - ا.ع (ئودهت - uddet): پینداویستی ژبان، که رهسته و چه کو تهقه مهنی شه.

عدد - ا.ع (ئه ددهد - eded): ژماره.

عددی - ص.ن.ع (ئه ددهدی - ededîy): ژماره بی، شتی به ژماره بفرۆشریت.

عدس - ا.ع (ئه دهس - edes): نیسک.

عدسک - ا.ع (ئه دهسهک - edesek): جوژه گیایه که.

عدسه - ا.ع (ئه دهسه - edese): هاوینه، عه دهسه.

عدسی - ا.ع (ئه دهسی - edesî): به شیکتی چاوه که له پشتی بیلبله ی چاوه ویه.

عدسی - ا.ع (ئه دهسی - edesî): شوژیای نیسک، نیسکه وا.

عدل - مص.ل.ع (ئه دل - edl): دادکردن، ههقدان.

عجله - مص.ل.ع (ئه جهله - ecele): پهله کردن، له زکردن.

عجله - ا.ع (ئیکله - icle): گویره که ی می، هیزه ی رۆن، تۆیشه به ره، چه رخی ئاو.

عجله - ا.ع (ئه جهله - ecele): پیچکه ی عاره بانه، چه رخ و دۆلابی ئاو.

عجله - ا.ع (ئوجلله - ucle): خواردنی به پهله ئاماده بکری.

عجم - ا.ع (ئه جهم - ecem): غهیره عه ره ب، نا عه ره ب، ولاتی ئیران.

عجم - ص.ع (ئوجم - ucm): لال، که سیک که زمان بگری، زمانگیر، زمانخوار.

عجم - ا.ع (ئه جم - ecm): بنهوانی کلک، کلینچک.

عجماء - ص.ع (ئه جماء - ecma): ژنی زمانگیر، حیواناتی بهسته زمان.

عجموات - ص.ع (ئه جمافات - ecmavat): چوار پتیبانی بی زمان.

عجمت - مص.ع (ئوجمهت - ucmet): زمانگرتن.

عجمی - ص.ن.ع (ئه جهمی - ecemî): نا عاره ب، که سیک نه توانی مه بهستی خوئی ده بری، نابه له دو گیل و غافل.

عجن - مص.م.ع (ئه جن - ecn): هه ویر شیلان.

عجوز - مص.ل.ع (ئوجوز - ucûz): پیروون، په ککه و تن.

عجوز - ص.ع (ئه جووز - ecûz): پیروهژن، پیروه میترد.

عجول - ص.ع (ئه جوول - ecûl): پهله کهر، که سیک کاریک به پهله ئه نجام بدات، پهله کار، له زکار.

عجول - ا.ع (ئوجوول - ucûl): گویره کان.

عجولانه - ق.ص (ئه جولانه - ecûlane): عه جولانه، به پهله و خیرایی.

عجیب - ص.ع (ئه جیب - ecîb): عه جیب، سه یر، سه رسوهرینه ر.

ته لاقدر او نابج شوی تیا بکاته وه، ژماره بیهک خه لکی.

عدید - ا.ص.ع (ئه دید - edîd): چه ندین، ژماره بیهک، ژمیر دراو، بهش.

عدیده - ا.ص.ع (ئه دیده - edîde): زۆر، چه ندین، ژمیر دراو.

عدیل - ص.ع (ئه دیل - edîl): هاوتا، بهران بهر.

عدیم - ص.ع (ئه دیم - edîm): نابوت، نایاب، نه ماو.

عذاب - ا.ع (ئه زاب - ezab): نازار، ئه شکه بجه، عه زاب، ئه زیهت.

عذاب - ص.ع (ئیزاب - izab): سازگار، خوښ و به له زهت.

عذار - ا.ع (ئیزار - izar): روخسار، ردین که تازه هاتب، جی ره شمسه ی و لاخ به سه رو که لله به وه.

عذارى - ا.ع (ئه زارا - ezara): پاکیزه، کیژ، دویت، که نشک.

عذب - ص.ع (ئه زب - ezb): سازگار، خوښ، شیرین، به له زهت.

عذب - ا.ع (ئه زب - ezeb): لق و پوی، درخت، به نی ته رازوو.

عذر - مص.ل.ع (ئوزر - uzr): ته وازو خواستن، عوزر خواستن، خوښ بوون له که سپیک غوزر هیتانه وه، بیانوو، به هانه.

عذراء - ص.م (ئه زراء - ezra): گه وهه ری نه سمر او، کچ، پاکیزه، دویت.

عذر آوردن - مص.ل.ع (ئوزر ئافه ردهن - uzr averden): عوزر هیتانه وه، داوای بووردن.

عذر پذیر - ص.فا (عوزر په زیز - uzr pezîr): عوزر په زیز، ئه وه دی عوزرو بیانوو ان قه بول بکات.

عذر خواستن - مص.ل.ع (ئوزر خاسته ن - uzr xasten): عوزر خواستن، داواکردنی به خشین.

عذر خواه - ص.فا (ئوزر خواه - uzr xah): به هانه خواز، که سپیک عوزر بینیته وه و داوای لیبوردن بکات.

عدل - ص.ع (ئه دل - edl): راست و درست و بهران بهر، هاوتا، چوون یهک، که سپیک که شایه تی قه بول بی.

عدل - ا.ع (ئیدل - idl): هاوتا، بهران بهر له سهنگ و کیشدا، تایه کی بار.

عدلاء - ص.ع (ئوده لاء - udela): هاوتایان، بهران بهر.

عدل گستر - ص.فا (ئه دل گوسته ر - edl guster): دادپهروه ر.

عدله - ص.ع (ئه ده له - edele): که سانییک که شایسته ی شایه تی دان بن له حوزوری قازی دا، که سانییک به شایهت قه بول بکرتین.

عدلیه - ا.ع (ئه دلییه - edliyye): عه داله تخانه، دادگه.

عدم - مص.ع (ئه دم - edem): نه بوون، نابوت بوون، نه هلیزم.

عدن - مص.ل.ع (ئه دن - edn): ناکنجی بوون له شویتیکدا، به هه شتی عه دن، مانه وه ی یه کجاره کی له شویتیکدا.

عدو - ا.ص.ع (ئه دووڤ - eduvv): دژمن، نه یار.

عدوان - مص.ل.ع (ئودوڤان - udvan): دژمنایه تی کردن، زولم کردن له که سپیک.

عدویند - ص.فا (ئه دووڤ به ند - eduvv bend): دژمنگیر، که سپیک دژمن یه خسیر بکاو بیگری.

عدول - مص.ل.ع (ئودوول - udûl): گه رانه وه، وازه تیان، چاوپوشین.

عدول - ص.ع (ئودوول - udûl): که سانییک شایه تیان قه بول بی، هه ق دهره وان.

عدومال - ص.فا (ئه دوومال - edûmal): دژمن به زین، دژمن شکین، دژمن شیل.

عدوی - ا.ع (ئه دقا - edva): ته نینه وه، سیرایه تکردنی نه خوښی، زنده گافی.

عده - ا.ع (ئیدده - idde): رۆزانی بی نویتزی ژن، ئه و ماوه یه ی که ژنی میرد مردوو یان

عراق - ا.ع (ئیراغ - irax): کہناری روویار یان دهریا.

عراقیب - ا.ع (ئیراغب - eraxîb): دهماری سهرووی پاژنه، ریگهی پیچا و پیچی ناههمواری ناو شساخان، یان کهناری روویاران، فیئل، نیردنگ، درۆزن و بی وهدعو بهلین.

عرامت - مص.ع (ئیرامهت - eramet): گهندهل بوون، له ناوچوون.

عرافین - ا.ع (ئیرانین - eranîn): بییشه، نیزار، لانهی شیرو کهمتیارو گورگان.

عرایس - ا.ع (ئیرایس - erayîs): بووکان.

عرایض - ا.ع (ئیرایز - erayîz): سکالا، عهریزه، عهرزو حال.

عرایک - ا.ع (ئیرایک - erayîk): نهفس، ته بیعهت، سروشت، خوو.

عرب - ا.ع (ئیرب - ereb): عارهب.

عربات - ا.ع (ئیربات - eribat): عارهبانه، گاری، گالیسکه.

عربانه - ا.ع (ئیربانه - erebane): عهرهبانه، گالیسکه.

عربده - ا.مص.ع (ئیربهده - erbede): بهدخوویی، بهد رهفتاری، بهد مهستی، شهردنگیزی نه عرهته و هاوار.

عربدهجو - ص.فا (ئیربهدهجو - erbede cû): شهرانی، ناژاودهچی، بهدمهست، فیلباز.

عربدهجویی - ا.مص (ئیربهدهجویی - erbede cûyî): بهدمهستی، ناژاودهچیتی، شهرخوازی، فیلبازی.

عربون - ا.ع (ئیرهبوون - erebûn): بیعانه، پییشهکی سهودا.

عربه - ا.ع (ئیربه - erebe): عهرهبانه، گالیسکه، گاریه.

عربی - ص.ن.ع (ئیربی - erêbî): عهره، له قهومی عهره، زمانی عارهوی.

عربییه - ص.ن.ع (ئیربییه - erêbîyye): زمان و کهلتووری عهره.

عذرخواهی - ا.مص (ئوزر خاهی - uzrxahî): عوزرخوازی.

عذر داشتن - مص.ل (ئوزر داشتهن - uzr dašten): بیانوو هه بوون، بی نوئیربوون (بوژن).

عذر نیوش - ص.فا (ئوزر نهیوش - uzr neyuş): عوزر پهزیر، کهسیک که عوزر قهبول بکات.

عذره - ا.مص.ع (ئوزره - uzre): بهکارهت، کچیتی.

عذره - ا.ع (ئوزره - uzre): پهچم، کاکۆل.

عذره - ا.ع (ئوزیره - ezire): گو، دهرگا.

عذق - ا.ع (ئیزغ - izx): لقی درهخت که ورده لقی هه بی، هیشوو، بۆل، هیشووی خورما، یان تری.

عذوبت - مص.ل (ئوزوبهت - uzûbet): زولال و سازگار، (بو شهراب یان ناو)، خویش و بهلهزهت.

عرابی - ا (ئیرابی - erabî): عارهبی بیابان نشین.

عراجین - ا.ع (ئیراجین - eracîn): بنجی بۆلی خورما، لقی هیشووی خورما.

عراده - ا.ع (ئیراده - erade): جۆره توپیتیکی کۆنه بو هاویشتنی بهرد له جهنگدا بهکار هاتوو، مه نجه نیق.

عرار - ا.ع (ئیرار - erar): نیرگری کتوی.

عرارته - ا.مص.ع (ئیرارته - eraret): بهدخوویی، سهختی، گه ورهیی.

عراضه - ا.ع (ئورازه - uraze): دیاری، دهست و دیاری.

عراف - ص.ع (ئیراف - eraf): لیزان، فالچی، جادووگهر، سیحر باز، غهیب زان، ئهستیره ناس.

عرافته - مص.ل.ع (ئیرافتهت - erafet): لیزانی، دانابوون، بوون به بهرتیوه بهرو خودان کار، کهوتنه ته گبیری کاری خه لکی، دهم سپیتی.

عرافته - ا.مص.ع (ئیررافتهت - irafet): لیزانی، فالچیتی، غهیبزانی، دکتوری، ئهستیره ناسی.

عرضگاه - ا.مر(ئه‌رزگاه - erzgah): مه‌یدانی
عه‌ره‌زاتی له‌شکراییان، شوتینی نمایش کردنی
شتتیک، مه‌یدانی دیتن و سه‌رژمیت‌کردنی سوپاییان.
عرضه - ا.ع(ئورزه - urze): هی‌ممت، لیاقه‌ت،
غیره‌ت، توانا.
عرضه - ا.ع(ئه‌رزه - erze): نمایش، نیشاندان.
عرع‌ر - ا(ئه‌رئه‌ر - erer): زه‌ره‌ی نیره‌که‌ر، سه‌رین.
عرع‌ر - ا.ع(ئه‌رئه‌ر - erer): دره‌ختی عه‌رع‌ر.
عرف - ا.ع(ئورف - urf): چاکی و جوام‌پیری،
داب و نه‌ریت، خووخده.
عرف - ا.ع(ئورف - urf): پۆینه‌ی که‌له‌شپیر،
شه‌پۆلی ده‌ریا، پیتل، شوتینی به‌رز، یالی ئه‌سپ.
عرف - ا.ع(ئه‌رف - erf): بۆن، بۆنی خو‌ش.
عرفاء - ا.ع(ئوره‌فاء - urefa): پی‌اوانی
عارف، سو‌فی‌ان، زانایان.
عرفات - ا.ع(ئه‌ره‌فات - erefat): شوتینی
حاجیان له‌نزیکی مه‌که.
عرفان - مص.ع(ئیرفان - irfan): ناسینی خوا،
خواناسی.
عرفج - ا.ع(ئه‌رفج - erfec): جو‌ره‌ رووه‌کی‌که.
عرفه - ا.ع(ئه‌رفه - erefe): ناوی کی‌توتیکه
نزیکی مه‌که، حاجییان له‌رۆژی مانگی قورباندا
له‌وینده‌ر ده‌وه‌ستن.
عرق - ا.ع(ئه‌ره‌غ - erex): جواناو، عاره‌قه‌ی
له‌ش، عه‌ره‌قی خواردنه‌وه، مه‌ی، خو.
عرق - ا.ع(ئیرغ - irx): ره‌گ و ریشه.
عرق جوش - ا.مر(ئه‌ره‌غ جووش - erex cûş):
گه‌رمه‌ژنه.
عرق‌چین - ا.مر(ئه‌ره‌ق چین - erex çîn):
عه‌ره‌ق چین، کلاو.
عرق خور - ص.فا(ئه‌ره‌غ خور - erex xûr):
عاره‌ق‌خۆر، مه‌ی خو‌ره‌وه.
عرق سوز - ا.مر(ئه‌ره‌غ سووز - erex sûz):
سو‌تانه‌وه‌ی پی‌ستی له‌ش له‌ئه‌نجامی
عه‌رق‌کردنه‌وه‌ی زۆر.

عرج - مص.ل.ع(ئه‌ره‌ج - erc): له‌نگیون،
له‌نگین، شه‌لین.
عرج - ص.ع(ئورج - urc): له‌نگ، شه‌ل.
عرجاء - ص.ع(ئه‌رجاء - erca): ژنی له‌نگ،
می‌بینه‌ی شه‌ل.
عرجاء - ا.ع(ئه‌رجاء - erca): که‌متیار.
عرجان - ص.ع(ئورجان - urecan): له‌نگان،
شه‌لان.
عرجون - ا.ع(ئورجون - urcûn): لقی هی‌شووه
خورما.
عرس - ا.ع(ئیرس - irs): هاوسه‌ر (ژن بی‌یان
پی‌او).
عرس - ا.ع(ئورس - urs): زه‌ماوه‌ند، داوه‌ت و
شاهیان، گو‌قه‌ند، سو‌بیر.
عرش - ا.ع(ئه‌رش - erş): عه‌رش، ته‌خت،
خپوه‌ت، سابات، میچ، ساییته، قه‌سر.
عرشه - ا.ع(ئیرشه - ireşe): زه‌مینیه‌ی سه‌ربانی
که‌شتی.
عرصات - ا.ع(ئه‌ره‌سات - eresat): رۆژی
قیامه‌ت و سارای مه‌حشه‌ر، گو‌ره‌پان.
عرصه - ا.ع(ئه‌رسه - erse): مه‌یدان، هه‌وشه،
مه‌یدانی به‌رده‌م ئه‌پارتمان.
عرض - مص.ع(ئه‌رز - erz): ئاشکراکردن،
خستنه‌پوو، نیشاندان.
عرض حال - ا.مر(ئه‌رزی هال - erzi hal):
عه‌رزو‌حال، سکا‌لانامه.
عرض - ا.ع(ئه‌رز - erz): پان، پانی.
عرض - ا.ع(ئیرز - irz): نه‌فس، خود، به‌ده‌ن،
جه‌سته، ناموس و ئابرو، ره‌گ و ره‌چه‌له‌کی‌ک که
مرۆف شانا‌زی پی‌وه‌بکات.
عرض - ا.ع(ئه‌رز - erz): کالا، که‌لوپه‌ل.
عرض - ا.ع(ئه‌ره‌ز - ercz): کالا، که‌لوپه‌ل،
نیشانه‌کانی نه‌خۆشی، شتی کاتی و ناپایه‌دار.
عرض - ا.ع(ئورز - urz): مله‌ی کی‌تو، ناوه‌نده‌ی
ده‌ریا، لا، رۆخ، که‌نار.

- عرقگیر- ص.فا (نهره غ گیر- erex gîr):
 نهدی ناوی میوه و رووه کان بگری، فانیله ی
 ژیره وه.
- عرق مدنی- ا.مر (نیرغی مه دهنی- irexî
 medenî): جزره گرمیکه له له شدا پیدای
 ده بی.
- عرقناک- ص.مر (نهره غناک- erexnak):
 ناره قاوی.
- عرقوب- ا.ع (نورغوب- urxûb): دهماریکی
 نه ستوره له سهرووی پاژنه وه، ریگهی پیچاوی پیچ
 له ناو شاخ یان که ناری رووبار، فروفیل، پیای
 درۆزنی بی وه عدو به لئین.
- عرقیه- ا.ع (نهره غیبیه- erexîye): ناره قچن،
 کلای ژیره میزه یان عه مامه.
- عرم- ا.ع (نهریم- erim): بارانی توند، به نداو،
 لافاویکی گه وره بوو که نزیکه ی سه دهی دووه می
 پیش زابین له نزیکه ی شاری سه باه هه ستاو
 به نداوی مه نره بی رووخان و بووه مایه ی
 له ناو چونی ده ولته تی سه باه.
- عرم- ا.ع (نهره م- erem): رهشی تیکه ل
 به سپی، جیزی گه نم، خهرمانی سور.
- عرم- ا.ع (نهره م- erem): گوشت و چهوری
 بنی مه نجه ل.
- عرن- ا.ع (نهرن- eren): گوشتی کولاو،
 نه خوشیبیه که له پایینی ده ست و پاشووی چاره وی
 ده دا.
- عرنین- ا.ع (نیرنین- irmîn): که پوو، ئیسکی
 درشتی که پوو، سه ره تای هه رشتیک، گه وره و دم
 سپی قه وم.
- عروبیت- مص.ع (نوروبه ت- urûbet):
 عه ره بایه تی، قسه کردن به عه ره بی.
- عروبه- ا.ع (نهرویه- erûbe): رۆژی هه یینی.
 عروبیت- مص.ع (نورویبیه ت-
 urûbiyyet): عه ره بایه تی، قسه کردن به زمانی
 عه ره بی.
- عروج- مص.ع (نوروج- urûc): سه رکه وتن،
 به رزبونه وه، چونه به رزی.
- عروج- مص.ع (نوروج- urûc): له نگی،
 شه لین.
- عروس- ا.ص (نهرروس- erûs): بووک، نارین.
 عروسانه- ق.ص (نهرروسانه- erûsane):
 بووک ئاسا.
- عروس پس پرده- ا.مر (نهروسی پهس پرده-
 erûsi pes perde): جزره رووه کیکه.
- عروس ده ریایی- ا.مر (نهرروس ده ریایی-
 erûs deryayî): جزره گیسانله به ریکه له قرژال
 ده چیت و بو گوشته که ی راو ده کری.
- عروسک- ا. (نهرروسه ک- erûsek): جزره
 مه نجه نیکتیکی بچوکه له کونا به رد یان ناگریان
 پی ده ها و بیسته سه ر دژمن.
- عروسک- ا. (نهرروسه ک- erûsek): بووک
 شووشه، بووک هله، وه لکان.
- عروض- ا.ع (نهرروز- erûz): کیشی هژنراوه،
 عه روز، گوته، ریگهی ناو شاخان.
- عروض- ا.ع (نهرروز- urûz): کالا، که لوه پهل.
 عروضی- ص.ع (نهرروزی- erûzî): عه روز
 زان، شاره زا له زانستی عه روز.
- عروف- ص.ع (نهرروف- erûf): زور زانا.
 عروق- ا.ع (نوروع- urûx): دهمار، ره گان.
 عروق شعریه- ا.مر (نوروع شه نریه- urûx
 şe'riye): باریکه دهمار، ورده دهمار، ده زوله
 ره گ.
- عروه- ا.ع (نورقه- urve): ده سک، ده سکی
 مه سپنه، مالی گرانبه ها، نه وه ی جیی متمانه بی.
- عری- ا.ع (نهره- ara): لا، که نار، مه یدان،
 ده رگا.
- عری- ا.ع (نهره- era): سه رما، هه ره تی
 سه رما، جه رکه ی سه رما، جه وه ره، ته شخه له.
- عری- ا.ع (نهری- erîy): پای سارد.
 عریان- ص.ع (نوریان- uryan): روت.
 عریس- ا.ص (نهریس- erîs): زاوا، زاقا.

عیسریبه به مانای عهزیزی خوا دیت، له قه بی
ئیبلیسه بهر له ترۆکردنی، ئەم ناوه له ئەدەبیاتی
فارسیدا به مانای شەبتان ماوه تەوه.

عزال - ا.ع (ئیزال - izal): سستی، خاوی،
لاوازی.

عزب - ص.ع (ئەزەب - ezeb): عازەب، خرت.
عزب خانە - ا.مر (ئەزەبخانە - ezebxane):
مالئیک چەند عازەبی تێدابێ.

عزب دەفتەر - ا.مر (ئەزەب دەفتەر - ezeb
defter): کەسێک له دەفتەر و نووسینگە ی
حیسابا تدا کارێکی تاییه تی نه بێ.

عزت - مص.ل.ع (ئیززت - izzet):
سەر بەرزبوون، ریزداربوون، عیزەت و سەر بەرز ی.

عزرائیل - ا.ع (ئیزرائیل - izraîl): عزرائیل،
فریشتە ی مەرگ.

عزل - مص.ع (ئەزل - ezi): کە نارخستن، یهک
لاکردنەوه، جیاکردنەوه، لەسەر کار لادان.

عزلت - ا.مص.ع (ئوزلت - uzlet):
دوورە پەرتزی، گوشە نشینی، کونجگری.

عزلت گزیدن - مص.ل.ع (ئوزلت گوزیدن - uzlet
guzîden): هەلبژاردنی گوشەگیری، دوورە
پەرتزی.

عزم - مص.ع (ئەزم - ezm): عەزم، ویستان،
عەزمکردن، سوور بوون لەسەر کارێک.

عزوبت - مص.ل.ع (ئوزوبت - uzûbet):
رەبەنی، عازەبایه تی، بێ ژن بوون، بێ میگرد
بوون، تەنیا بوون.

عزی - ا.ص.ع (ئوززا - uzza): ژنی بە پرتزو
سەر بەرز، ناوی بێتیکی تیرە ی قورەیش بووه بهر له
پەیدا بوونی ئیسلام.

عزیز - ص.ع (ئەزیز - ezîz): هێژا، بە پرتز،
بە قەدر، قورس و گران، ئازیز.

عزیمت - مص.ل.ع (ئەزیمت - ezîmet): سوور
بوون لەسەر کارێک، ویستان، رووبیشتن بەرە و
مەبەستێک.

عزیمه - ا.ع (ئەزیمه - ezîme): دوعا و پیردیک

عریس - ا.ع (ئیریس - irîs): شوینی شیر، لانه ی
شیر، جیتی خەوی شیر.

عریش - ا.ع (ئەریش - erîş): کە پر، خێوەت،
داربەست، قائیمە میتو.

عریشه - ا.ع (ئەریشه - erîşe): کە ژاوه.

عریض - ص.ع (ئەریض - erîz): پان.

عریضه - ص.ع (ئەریزه - erîze): سکالا،
عەرزو حال.

عریف - ص.ع (ئەریف - erîf): دانا، شارەزا،
دەم سپی قەوم.

عریکه - ا.ع (ئەریکه - erîke): نەفس، خود،
تەبیعەت، سروشت، خوو.

عریم - ا.ع (ئەریم - erîm): دژواری و بەلا،
ناخۆشی و تەنگانە.

عرین - ا.ع (ئەرین - erîn): بێ شە، چرە
دارستان، لانه ی شیر و گورگ و کەمتیار.

عز - مص.ل.ع (ئیز - izz): سەر بەرز بوون،
گەورەیی، ریزداری.

عزاء - مص.ل.ع (ئەزاء - eza): سەبرکردن،
سەبر و تەحەمول لە ماتەم و ئەو مسیبه تانه ی دینه
پیشخ، تازیە، پرسە، ماتەم.

عزائم - ا.ع (ئەزائیم - ezaim): وێرد و
دوعایهک که لەسەر نەخۆش بخوازێ بە مەبەستی
چاک بوونەوه، ویست و عەزمی نەگۆر.

عزاب - ص.ع (ئوزاب - uzab): رەبەن،
پیاوی بێ ژن، پیاو یان ئافرەتی بێ کەس و
تەنیا.

عزاخانه - ا.مر (ئەزاخانه - ezaxane):
پرسەخانە، شوینی که پرسە ی لی دا بێرێ.

عزادار - ص.مر (ئەزادار - ezadar): تازیە بار،
پرسە دار.

عزاداری - ا.مص (ئەزاداری - ezadarî):
تازیە باری، پرسە داری.

عزاز - ص.ع (ئیزاز - izaaz): عەزیزان،
ریزداران، هێژایان.

عزازیل - ا.ع (ئەزازیل - ezazîl): وشە یهکی

له سهەر نه خوۆش بخوۆنرى به مه به ستى چاكبوونه وه،
ويستى پايه دارو نه گوۆر.

عساكر - ا.ع (ئه ساكير - esakîr): له شكران،
سوپا بيبان.

عسجد - ا.ع (ئه سجد - esced): زيتي،
گه وهه رين مينا: ياقووت و مروارى و ...

عسر - مص.ل.ع (ئوسر - usr): دژواربوون،
ئاسته نگو و ناخوۆشى و ته نگانه.

عسرت - ا.ع.مص.ع (ئوسرهت - usret): دژوارى،
ته نگانه، دهستكورتى، بچ نه وايى.

عسس - ا.ع (ئه سسس - eses): شه و گه پ،
حه سحه س، پاسه وانى شه و.

عسطوس - ا.ع (ئه سه تووس - esetûs): ناوى
دره ختيكه له هه يزه ران ده چييت، سه روۆكى
نه سريانان.

عسكر - ا.ع (ئه سكه ر - esker): له شكر،
سوپا، سه ربا ز.

عسكرى - ص.ن (ئه سكه رى - eskerî):
له شكرى، سوپايى.

عسكرى - ص.ن (ئه سكه رى - eskerî): خه لكى
عه سكه ر (شارتيكى كوۆنى خوۆزستانه).

عسل - ا.ع (ئه سه ل - esel): هه نگوين.

عسلى - ص.ن.ع (ئه سه لى - eselî):
هه نگوينى، زه ر دباو، زه رد وه كو هه نگوين.

عسىر - ص.ع (ئه سسىر - esîr): سه خت،
زه حمه ت، دژوار، ئاسته نگو.

عش - ا.ع (ئوشش - usş): هيتلانه، هيتلين.

عشا - ا.ع.مص.ع (ئه ششا - eşa):
شه و كوۆتري.

عشاء - ا.ع (ئيشاء - işa'): عيشا، هه وه لى
شه و.

عشاء - ا.ع (ئه شاء - eşa'): شام، شىبو،
خواردنى ئىوارى.

عشاير - ا.ع (ئه شائير - eşair): عه شه رتان،
هوۆزوتيره، خيئل، عيئل.

عشار - ا.ص.ع (ئه ششار - eşşar): ده يه كگير.

عشاق - ا.ع (ئوششاغ - usşax): ئاشقان،
شه يدايان، يه كتيكه له ۱۲ مه قامه كه ي موۆسيقاى
ئيرانى.

عشاوت - ا.مص.ع (ئه شاقه ت - eşavet):
شه و كوۆتري.

عشب - ا.ع (ئوشب - uşb): گيا، گياى ته ر.

عشبه - ا.ع (ئوشبه - uşbe): يه ك گيا.

عشر - ا.ع (ئه شر - eşr): ده، ژماره (۱۰).

عشر - ا.ع (ئوشر - uşr): ده يه ك.

عشرات - ا.ع (ئه شه رات - eşerat): ده يان.

عشرت - ا.مص.ع (ئيشه رت - işret): دوۆستى،
تتيكه لاوى، رابواردن.

عشرتخانه - ا.مر (ئيشه رتخانه - işretxane):
شوۆتى عه يش و نوۆش، جيتى رابواردن.

عشرون - ا.ع (ئيشرون - işrûn): بيست،
ژماره (۲۰).

عشره - ا.ع (ئه شه ره - eşere): ده، ژماره ده.

عشرين - ا.ع (ئيشرين - işrîn): بيست، ژماره
بيست.

عششق - مص.ل.ع (ئيششغ - işx):
خوۆشو بىستق، دلدارى كردن، ئاشقيتى، ئه فينى،
ئه فيندارى.

عشق افرين - ص.فا (ئيششغ ئافه رين - işx
aferîn): ئه وه ي به جوانى خوۆى ئه شق دروست
بكات، ئه وه ي به جوانى خه لكى عاشقى خوۆى
بكات.

عشقباز - ص.فا (ئيششغ باز - işxbaz):
ئاشقيتى، ئه شقبازى، ئاشق پيشه.

عشق ورزیدن - مص.ل (ئيششغ فه رزیده ن - işx
verzîden): ئه شقبازى كردن، ئاشقيتى كردن،
دلدارى كردن.

عشقه - ا.ع (ئه شه غه - eşexe): لا ولاو.

عشماء - ص.ع (ئه شماء - eşma'): دوو
ره نگو تتيكه ل، زه وى پر توۆزو خوۆل، دره ختيك كه
له توۆزو خوۆلدا وشك بووى.

عصام - ا.ع (ئیسام - isam): دەسک، دەسکی گۆزه یان دۆلکه، قولف.

عصب - ا.ع (ئەسەب - eseb): رهگ، دەماری ئەعساب.

عصب - مص.ع (ئەسب - esb): بەستن و توندکردن، پیچان و بادان، میزەر، شاشک، عەمامە.

عصب - ا.ع (ئوسەب - useb): دەستە، گەلە، پۆل.

عصبه - ا.ع (ئەسەبە - esebe): خزم و خوتیش، خزمی باوک.

عصبه - ا.ع (ئەسەبە - esebe): لا و لاو.

عصبی - ص.ع (ئەسەبی - esebîy): پشتیوانی کردن له کەسێک یان شتێک.

عصبی - ص.ن.ع (ئەسەبی - esebî): تورەو توندەتەبیعت.

عصبیت - ا.ع (ئەسەبیەت - esebîyyet): پەرۆشی و پابەندی له رادەبەدەر بۆ شتێک یان کەسێک یان نەتەوێک.

عصر - ا.ع (ئەسر - esr): عەسر، دوا نیوەرۆ تا ئیوارێ، رۆژگار، سەردەم.

عصر - مص.ع (ئەسر - esr): گوشین، گوشینی شتێک بۆ گرتنی ئاوەکە یان شیلەکە ی.

عصرانه - ا.ع (ئەسرانه - esrane): عەسرەخواردن.

عصص - ا.ع (ئوس ئوس - us'us): کلینچکە، دوا مۆرەغە ی پشت.

عصفر - ا.ع (ئوسفور - usfur): جۆره گۆلنیکە.

عصفور - ا.ع (ئوسفور - usfûr): تەیری بچووکتەر له کۆتر، چۆلەکە، پاساری، چیشکە.

عصمت - ا.مص.ع (ئیسەمت - ismet): داوین پاک، خۆ پارێزی له گوناح و خەتا.

عصور - ا.ع (ئوسور - usûr): سەردەم و رۆژگار، دەورو زەمانان.

عصی - ص.ع (ئەسیی - esîy): عاسی، یاخی.

عشواء - ص.ع (ئەشفا - esva): شەو کوێر، مێچکە و شترتیک کە بەردەم خۆی نەبینی، تاریکی، جۆره خورما یەکە.

عشور - ا.ع (ئوشور - usûr): دەیان.

عشوه - ا.ع (ئەشقه - esve): تاریکی، چوارەکی هەوێ شەو، شیو، شام.

عشوه - ا.ع (ئیشقه - isve): کاری نادیار، نازو عیشو.

عشوهگر - ص.فا (ئیشقهگر - isveger): بەنازو عیشوکار.

عشی - ا.ع (ئەشی - esîy): عیشا، ئیوارە، هەوێ شەو.

عشیر - ا.ع (ئەشیر - esîr): دەیهک.

عشیر - ا.ع (ئەشیر - esîr): تیره، کە سوکار، قەوم و قیلە.

عشیره - ا.ع (ئەشیره - esîre): عەشیرەت، قەوم و قیلە، کە سوکار.

عشیق - ص.ع (ئەشیق - esîx): عاشق، دلدار.

عص - ا.ع (ئەسا - esa): دار عاسا، دار دەست.

عصائب - ا.ع (ئەسائیب - esaîb): کۆمەڵە خەلکیک، عەمامە، میزەر.

عصابه - ا.ع (ئیسابه - isabe): گروپتیک، دەستە یەک، میزەر، شاشک، عەمامە.

عصات - ا.فا.ع (ئوسات - usat): یاخیان، سەرکیشان، گوناحکاران.

عصار - ا.ع (ئیسار - isar): باهۆز، سەردەم.

عصار - ا.ع (ئوسار - usar): شیلە.

عصار - ص.ع (ئەسسار - essar): کەسێک کە شیلە ی شتێک بگرێ.

عصاره - ا.ع (ئوساره - usare): شیلە، خۆشاو، ئاوی میوه.

عصاص - ا.ع (ئەسائیس - esais): کلینچکە، کۆتایی برپە ی پشت، دوا مۆرەغە.

عصافیر - ا.ع (ئەسافیر - esafîr): پاساری و چۆلەکان و چیشکە یان.

عصی - ا.ع (ئوسی - usî) : دار دهستان.
عصیان - ا.مص.ع (ئیسیان - isyan) : یاخی بوون، سه‌ریتیچی .
عصیان گر - ص.فا (ئیسیان گهر - isyan ger) : یاخی، سه‌ریتیچیکار، سه‌رکیشی گهر، گوناچکار.
عصیب - ا.ع (ئیسب - esîb) : باسترمه .
عصیده - ا.ع (ئیسیده - esîde) : جوره شیرینییه که، گاهی.
عصیر - ا.ع (ئیسیر - esîr) : شیله، خوښاوی میوه.
عصیره - ا.ع (ئیسیره - esîre) : شیله، ناوی میوه.
عضاد - ا.ع (ئیزاد - izad) : بازویه‌ند، داسولکه.
عضاده - ا.ع (ئیزاده - izade) : یاریده‌دهر، قه‌راخی ریگه، لاشیپانه‌ی ده‌رگا، گونیا.
عضاه - ا.ع (ئیزاه - izah) : دره‌ختی گه‌وره‌ی درکدار.
عضد - ا.ع (ئیزود - ezud) : بازوو، له‌سه‌ری شانوه تا تانیشک، یارو یاوهر.
عضد - ص.ع (ئیزد - ezd) : یارمه‌تی دان، هاوکاریکردن، یارو یاوهر و هاوکار.
عضلات - ا.ع (ئیزلات - ezelat) : ماسولکه.
عضله - ا.ع (ئیزله - ezele) : ماسولکه‌کان.
عضو - ا.ع (ئوزف - uzv) : ئه‌ندام، ئه‌ندامی له‌ش یان ئه‌ندامی کۆمه‌ل.
عطاء - ا.مص.ع (ئتاء - eta) : به‌خشش.
عطابخش - ص.فا (ئتا به‌خش - etabexş) : به‌خشنده، سه‌خی، دلاوا، ده‌ستکراوه.
عطار - ص.ع (ئتتار - ettar) : عه‌تر فرۆش، که‌سپیک که‌ ده‌رمان و شتتین بۆن خوښ بفرۆشیت.
عطارد - ا.ع (ئوتارید - utarîd) : بچوکترین و نزیکترین ئه‌ستیریه له‌ خوڤر، له‌ ماوه‌ی ۸۸ رۆژدا جارێک به‌ ده‌وری خوڤردا و جارێک به‌ ده‌وری خویدا ده‌سورپته‌وه.
عطاس - مص.ل.ع (ئوتاس - utas) : پزمین، کزین.
عطاش - ص.ع (ئیتاش - itaş) : تینووان.
عطاش - ا.ع (ئوتاش - utaş) : نه‌خوښی تینویتی، دهم و شک بوون.
عطاف - ا.ع (ئیتاف - itaf) : ئامرازی په‌یوه‌ندی، میبه‌رو مه‌حه‌به‌ت.
عطاف - ا.ع (ئیتاف - itaf) : شمشیر، عه‌با، په‌شته‌مال.
عطالت - مص.ل.ع (ئتالت - etalet) : بیتکاربوون، بیتکاری، ده‌ستبه‌تالی.
عطایا - ا.ع (ئتایا - etaya) : دیاری و به‌خشش.
عطب - مص.ل.ع (ئته‌ب - eteb) : توڤه‌بوون له‌ که‌سپیک، له‌ ناوچوون، شکان، په‌که‌فتن.
عطب - ا.ع (ئوتوب - utub) : په‌موو، لۆکه.
عطر - ا.ع (ئیتتر - itr) : عه‌تر، بۆنی خوښ.
عطر اگین - ص.مر (ئیتتر ئاگین - itr agîn) : ئاویتته به‌ عه‌تر، عه‌تر ئامیز.
عطر امیز - ص.مف (ئیتتر ئامیز - itr amîz) : بۆن خوښ، ئاویتته به‌ عه‌تر.
عطر بیز - ص.فا (ئیتتر بیز - itr bîz) : عه‌تر پزتین.
عطر پاش - ص.فا (ئیتتر پاش - itr paş) : عه‌تر پزتین، گولاو پزتین.
عطر دان - ا.مر (ئیتتر دان - itr dan) : عه‌تر دان، گولاو دان.
عطر سا - ص.فا (ئیتتر سا - itr sa) : بۆن خوښ.
عطر سه - ا.ع (ئته‌سه - etese) : پزمه.
عطش - مص.ل.ع (ئته‌ش - eteş) : تینووبوون، تینویتی.
عطشان - ص.ع (ئتشان - etşan) : تینوو.
عطشانه - ص.ع (ئتشانه - etşane) : ژنی تینوو.
عطف - مص.ل.ع (ئتف - etf) : داشکان به‌لای شتتیکدا، ئامرازی په‌یوه‌ندی، میبه‌رو سوڤر.

عصی - ا.ع (ئوسی - usî) : دار دهستان.
عصیان - ا.مص.ع (ئیسیان - isyan) : یاخی بوون، سه‌ریتیچی .
عصیان گر - ص.فا (ئیسیان گهر - isyan ger) : یاخی، سه‌ریتیچیکار، سه‌رکیشی گهر، گوناچکار.
عصیب - ا.ع (ئیسب - esîb) : باسترمه .
عصیده - ا.ع (ئیسیده - esîde) : جوره شیرینییه که، گاهی.
عصیر - ا.ع (ئیسیر - esîr) : شیله، خوښاوی میوه.
عصیره - ا.ع (ئیسیره - esîre) : شیله، ناوی میوه.
عضاد - ا.ع (ئیزاد - izad) : بازویه‌ند، داسولکه.
عضاده - ا.ع (ئیزاده - izade) : یاریده‌دهر، قه‌راخی ریگه، لاشیپانه‌ی ده‌رگا، گونیا.
عضاه - ا.ع (ئیزاه - izah) : دره‌ختی گه‌وره‌ی درکدار.
عضد - ا.ع (ئیزود - ezud) : بازوو، له‌سه‌ری شانوه تا تانیشک، یارو یاوهر.
عضد - ص.ع (ئیزد - ezd) : یارمه‌تی دان، هاوکاریکردن، یارو یاوهر و هاوکار.
عضلات - ا.ع (ئیزلات - ezelat) : ماسولکه.
عضله - ا.ع (ئیزله - ezele) : ماسولکه‌کان.
عضو - ا.ع (ئوزف - uzv) : ئه‌ندام، ئه‌ندامی له‌ش یان ئه‌ندامی کۆمه‌ل.
عطاء - ا.مص.ع (ئتاء - eta) : به‌خشش.
عطابخش - ص.فا (ئتا به‌خش - etabexş) : به‌خشنده، سه‌خی، دلاوا، ده‌ستکراوه.
عطار - ص.ع (ئتتار - ettar) : عه‌تر فرۆش، که‌سپیک که‌ ده‌رمان و شتتین بۆن خوښ بفرۆشیت.
عطارد - ا.ع (ئوتارید - utarîd) : بچوکترین و نزیکترین ئه‌ستیریه له‌ خوڤر، له‌ ماوه‌ی ۸۸ رۆژدا جارێک به‌ ده‌وری خوڤردا و جارێک به‌ ده‌وری خویدا ده‌سورپته‌وه.

- عطف** - ا.ع (ئیتف - itf): لا، قهراخ، رهخ، که نار.
- عطفه** - ا.ع (ئهتفه - etfe): میرووی ئهفسون، میروویه که ژنان پیوانی پی ئهفسون دهکن.
- عطفه** - ا.ع (ئیتفه - itfe): دارتیک که لقی تریبی پیتدا هه لواسری.
- عطل** - مص.ل.ع (ئهتل - etel): بی خشلمانی ژن، لات بوونی پیوا.
- عطل** - ص.ع (ئوتول - utul): پیای بی مال و حال، ژنی بی خشل.
- عطلت** - ا.مص.ع (ئوتلهت - utlet): بیتکاری.
- عطن** - ا.ع (ئهتهن - eten): پهچه و شتر، ئاغه لی پهزان، له نزیکی ئاو.
- عطور** - ا.ع (ئوتور - utûr): عه تران، بۆنان.
- عطوف** - مص.ل.ع (ئوتوف - utûf): سۆزداری کردن، مایل بوون به لای شتیکیدا.
- عطوف** - ص.ع (ئهتوف - etûf): میهره بان، به بهزیبی و چاکه کار.
- عطوفت** - ا.مص (ئوتوفهت - utûfet): میره بان و مه چه بهت.
- عطیات** - ا.ع (ئهتییات - etîyat): دیاری و به خشیشان.
- عطیف** - ص.ع (ئهتیف - etîf): نهرمه ژنی گوپرایه ل.
- عطیفه** - ا.ع (ئهتییفه - etîyfe): که وان.
- عطیه** - ا.ع (ئهتییه - etîye): به خشش، دیاری.
- عظائم** - ص.ع (ئهزائیم - ezaim): کاری گرینگ، پیشهاتی زۆر ئهسته م و ناخوش.
- عظات** - ا.ع (ئیزات - izat): په ند و وه عز.
- عظام** - ص.ع (ئووزام - uzzam): مه زن، که و ره.
- عظام** - ص.ع (ئیزام - izam): مه زنان.
- عظام** - ا.ع (ئیزام - izam): ئیسقان، سوقان.
- عظت** - ا.ع (ئیزهت - izet): په ند، ئامۆژگاری، وه عزو ئامۆژگاری وه عزدا بهر.
- عظم** - مص.ل.ع (ئیزه م - izem): که و ره بوون، گران قه دری، که و ره بی، مه زناتی.
- عظم** - ا.ع (ئهزم - ezm): ئیسقان، ئیسک، سوقان.
- عظما** - ص.ع (ئوزه ما - uzema): مه زنان، که و ره پیوان.
- عظمت** - ا.مص.ع (ئهزه مهت - ezemet): که و ره بی، مه زنایه تی.
- عظمی** - ص.ع (ئوزما - uzma): که و ره تر، مه زنتر، هه ره که و ره.
- عظیم** - ص.ع (ئهزیم - ezîm): که و ره، مه زن، مه زنایه تی.
- عظیمه** - ص.ع (ئهزیمه - ezîme): کاری گرینگ، پیشهاتی زۆر ناخوش و ئهسته م.
- عفاء** - مص.ل.ع (ئهفاء - efa): له ناوچوون، خاک، باران، نه مان و سه رگوم بوون.
- عفاء** - مص.ل.ع (ئیفاء - ifa): چاک کردنه وهی نه خوشی.
- عفائف** - ص.ع (ئهفائف - efaif): ژنی خواناس و داوین پاک.
- عفات** - ا.ف.ع (ئوفات - ufat): عه فوکه ران، چاوپۆشی کار له هه له و خه تاو گوناج، میوانان، خوازیارانی رزق و رۆزی.
- عفار** - ا.ع (ئهفار - efar): نانی وشک، نانی بی پیخۆر، دهسته چيله.
- عفاریت** - ا.ع (ئهفاریت - efarît): دلره ش، ئینکار، بوونه وه ری دزیوو به دو سامناک.
- عفاف** - مص.ل.ع (ئهفاف - efaf): دوورکه و تنه وه له حه رام، داوین پاک، پارێزکردن له خراپه، خواناسین.
- عفاف** - ا.ع (ئیفاف - ifaf): ده و، ده رمان.
- عفت** - مص.ل.ع (ئیفهت - iffet): پارێزکردن له خراپه، دوورکه و تنه وه له حه رام، خواناسین، ته رکردنی هه وه سبازی و شاهه ترانی.
- عفج** - مص.ع (ئهفج - efc): لیدان، لیدان به دار بیان شتی دی، گانکردن، قوونه گان.

سهختی و ناخوشتی، پاشماوهی نه خوشتی یان دژمنایه تی.
عقابین - ا.ع (ئوغابهین - uxabeyîn): دوو هه‌لۆ، فه‌لاقه.
عقار - ا.ع (ئه‌غار - exar): مولک، خانووبه‌ره، زه‌وی و زاری کشتوکالی.
عقار - ا.ع (ئوغار - uxor): کالاو ناو مال، شهرباب، مه‌ی.
عقار - ا.ع (ئه‌غار - exxar): دره‌خت، ده‌وا، ده‌رمانی گیایی.
عقارب - ا.ع (ئه‌غاریب - exarîb): دوو پیشکان، کۆلاژدمان، ته‌نگانه.
عقاگیر - ا.ع (ئه‌غاگیر - exaxîr): گیاییین ده‌رمانی.
عقال - ا.ع (ئیغال - ixal): په‌تیکه ئه‌ژنۆی وشتری پی‌ده‌سه‌ستری، عه‌گال که عه‌ره‌بان له‌سه‌ری ده‌که‌ن.
عقب - ا.ع (ئه‌غیب - exîb): پاژنه‌ی پی، پشته‌سه‌ر، نه‌وه.
عقبات - ا.ع (ئه‌غه‌بات - exebat): کۆسپان، ریگه‌ی سه‌خت و تووشی ناو شاخان.
عقب افتاده - ص.مر (ئه‌غیب ئوفتاده - exhib uftade): پاشکه‌وتوو، ئه‌وه‌ی له‌کارو کاسبیدا بیان له‌زانست و هونه‌ردا له‌خه‌لکانی دی دواکه‌وتیب.
عقبان - ا.ع (ئیغبان - ixban): هه‌لۆبان.
عقب گرد - ا.مص (ئه‌غیب گه‌رد - exhib gerd): پاشکه‌زیبونه‌وه، گه‌رانه‌وه یۆ پاشه‌وه، به‌ره‌و پاش چون، له‌زاراوه‌ی سوپایییدا وه‌رچه‌رخان یۆ پاشه‌وه.
عقب مانده - ص.مر (ئه‌غیب مانده - exhib mande): پاشکه‌وتوو، دواکه‌وتوو، له‌رووی ئه‌قلی و به‌ده‌نییه‌وه.
عقب نشینی - ا.مص (ئه‌غیب نیشینی - exeb nişînî): پاشه‌کشی.

عفج - ا.ع (ئه‌فه‌ج - efec): ریخۆله.
عفریت - ا.ع (ئیفریت - ifrît): دپو، غول، ئه‌هریمه‌ن، دل‌ره‌ش.
عقص - ص.ع (ئه‌فیس - efis): تال، تورت، تفت.
عقص - ا.ع (ئه‌فس - efs): داری مازوو.
عفن - مص.ع (ئه‌فه‌ن - efen): بۆگه‌نیسون، خراپیون، بۆن تینگه‌ران.
عفن - ص.ع (ئه‌فین - efin): گه‌نیو، بۆگه‌ن بوو.
عفو - مص.م.ع (ئه‌فف - efv): به‌خشین، لیبووردن، چاوپۆشین له‌گوناخی که‌سێک.
عفوپیشه - ص.مر (ئه‌فف پیشه - efvpîşc): عه‌فوکار، به‌خشه‌ر.
عفوصت - ا.مص (ئوفووسه‌ت - ufûset): تفت و تال.
عفونت - مص.ع (ئوفونته - ufûnet): گه‌نین، چلک‌کردن، بۆگه‌نیوون.
عفونی - ص.ن (ئوفونی - ufûnî): چلک‌کردن و بۆگه‌ن بوون.
عفیف - ص.ع (ئه‌فیف - efiif): پاک، خواناس، پارێزکاری له‌کاری خراپه‌و هه‌رام، داوین پاک.
عفیفه - ص.ع (ئه‌فیفه - efiife): ژنی خواناس و داوین پاک.
عقاء - ا.ع (ئیغاء - ixa') : ده‌روبه‌ری مال، هه‌وشه.
عقائد - ا.ع (ئه‌غائید - exaid): باوه‌ر، ئایین، ریتاز، ئیدولوژییا.
عقائم - ص.ع (ئه‌غائیم - exaim): ژنانی نه‌زۆک.
عقاب - مص.ع (ئیغاب - ixab): سزادان، ئه‌شکه‌نجه‌دان.
عقاب - ا.ع (ئوغاب - uxab): هه‌لۆ،
عقاب - ا.ع (ئیغاب - ixab): کۆسپان، مله، ریگه‌ی سه‌ختی کۆتستانی.
عقابیل - ا.ع (ئه‌غابیل - exabîl): ته‌نگانه،

عقبول - ا.ع (ئوغبول - uxbûl): تهنگانه، سهختی، پاشماوهی نهخووشی یان دژمنایه تی، تامبیسکه.

عقبه - ا.ع (ئهغه به - exebe): کۆسپ، تهگه ره، رینگه ی سهختی کویستانی، مله ی چیا، رکه.

عقبی - ا.ع (ئوغبا - uxba): سزا، ئاقیبهت و کۆتایی ههر کاریک، رۆژی پهسلانی، ئاخیر زهمان.

عقد - مص.ل.ع (ئهغد - exd): بهساتن، گرتدان، بهستنی ئه هدر پیمان، ماره کردن.

عقد - ا.ع (ئئغد - ixd): خهناوکه، گهردن بهند، ملوانکه، کۆ ئهستیره بهکی پرشنگداره، پهروین.

عقد - ا.ع (ئوغده - uxed): گرتی دهرونی، عهزته تی دل، (نهخووشی دهروونی).

عقدنامه - ا.ع (ئهغدنامه - exd name): ژننامه، قهواله ی هاوسهریتی، زهوجیننامه.

عقدده - ا.ع (ئوغده - uxde): گرتی، گرتی دهرونی، داخی دل، عهزته تی دل.

عقدده گشا - ص.فا (ئوغده گشا - uxde guşa): چاره سازی گرفتار، گرتیکردوه.

عقیر - مص.ع (ئهغیر - exi): بریندار کردن، نهزۆکبونی ژن، برینی دهست و لاقی و شتر.

عقیر - ا.ع (ئهغیر - exi): ناوهند، جهرگه، مال، ناوهندی مال، شوینی ههوار خستنی قهوم، کۆشکو ته لار، بینای بهرزو بلند، درزو بهینی دوو شت.

عقرب - ا.ع (ئهغرب - exreb): کۆلاژدم، دوو پشکه، بورجی هه شته م.

عقربا - ا.ع (ئهغربا - exreba): دوو پشکی می.

عقربک - ا.ع (ئهغربک - exrebek): کۆلاژدمی بچووک، نهخووشیبه که له سهری پهنجه و نینوکان ده داو ده بیته مایه ی کهوتنی نوخان.

عقربه - ا.ع (ئهغربه - exrebe): کۆلاژدمی مییه، میلی سه عات.

عقص - مص.ع (ئهعس - exs): بادانی قژی سهر.

عقص - مص.ع (ئهعس - exes): بهخیل بوون، به دخوو بوون.

عقق - ا.ع (ئهغه غ - exex): قه شقه له، قه له باجکه، قه له بازکه.

عقل - مص.م.ع (ئهغل - exl): دهرک کردن، حالی بوون، تی گه یشتن، فامین.

عقل - مص.م.ع (ئهغل - exl): بهساتن، بهساتن و کردنه وهی لاقی و شتر.

عقل - ا.ع (ئوغهل - uxel): په تی که له دهست و پی به سترئ.

عقل - ا.ع (ئوغهل - uxel): پی بهندی و شتر.

عقلاء - ص.ا.ع (ئوغه لاء - uxela): ئاوه داران، ئاقلان، دانایان.

عقلانی - ص.ن.ع (ئهغلانی - exlanî): ئهقلانی.

عقله - ا.مص (ئهغله - exle): زمانگرتن.

عقله - ا.ع (ئوغله - uxle): عه گال، پت، په تی که له دهست و پی به سترئ.

عقلی - ص.ن.ع (ئهغلی - exli): نه وهی به زهری ئهقل دهرک بکری.

عقم - مص.ل.ع (ئوغم - uxqm): نهزۆکبوون، قسریوون.

عقماء - ص.ع (ئوغه ماء - uxema): نهزۆکان، ئه و پیاوانه ی منالیان نه بی.

عقوبت - ا.ع (ئوغوبهت - uxûbet): سزا، ئه شکه نجه.

عقود - ا.ع (ئوغود - uxûd): په یمان و به لاین، گرتی بهست و مامه له، گهردن بهندان.

عقور - ص.ع (ئهغور - exûr): گازگیر (سهگ و ئه و شتانه)، قه پگر.

عقوق - مص.م.ع (ئوغوغ - uxûx): ئازاردانی داک و باب، لاساری کردن.

عقبول - ا.ع (ئوغبول - uxbûl): تهنگانه، سهختی، پاشماوهی نهخووشی یان دژمنایه تی، تامبیسکه.

عقبه - ا.ع (ئهغه به - exebe): کۆسپ، تهگه ره، رینگه ی سهختی کویستانی، مله ی چیا، رکه.

عقبی - ا.ع (ئوغبا - uxba): سزا، ئاقیبهت و کۆتایی ههر کاریک، رۆژی پهسلانی، ئاخیر زهمان.

عقد - مص.ل.ع (ئهغد - exd): بهساتن، گرتدان، بهستنی ئه هدر پیمان، ماره کردن.

عقد - ا.ع (ئئغد - ixd): خهناوکه، گهردن بهند، ملوانکه، کۆ ئهستیره بهکی پرشنگداره، پهروین.

عقد - ا.ع (ئوغده - uxed): گرتی دهرونی، عهزته تی دل، (نهخووشی دهروونی).

عقدنامه - ا.ع (ئهغدنامه - exd name): ژننامه، قهواله ی هاوسهریتی، زهوجیننامه.

عقدده - ا.ع (ئوغده - uxde): گرتی، گرتی دهرونی، داخی دل، عهزته تی دل.

عقدده گشا - ص.فا (ئوغده گشا - uxde guşa): چاره سازی گرفتار، گرتیکردوه.

عقیر - مص.ع (ئهغیر - exi): بریندار کردن، نهزۆکبونی ژن، برینی دهست و لاقی و شتر.

عقیر - ا.ع (ئهغیر - exi): ناوهند، جهرگه، مال، ناوهندی مال، شوینی ههوار خستنی قهوم، کۆشکو ته لار، بینای بهرزو بلند، درزو بهینی دوو شت.

عقرب - ا.ع (ئهغرب - exreb): کۆلاژدم، دوو پشکه، بورجی هه شته م.

عقربا - ا.ع (ئهغربا - exreba): دوو پشکی می.

عقربک - ا.ع (ئهغربک - exrebek): کۆلاژدمی بچووک، نهخووشیبه که له سهری پهنجه و نینوکان ده داو ده بیته مایه ی کهوتنی نوخان.

عقربه - ا.ع (ئهغربه - exrebe): کۆلاژدمی مییه، میلی سه عات.

عکس - مص.ع (ئه کس - eks): پیچیه‌وانه‌کردن، ناوه‌ژووکردن، وینه‌گرتن.

عکس برداری - ا.مص (ئه کس به برداری - eks berdarî): وینه‌گری.

عکعک - ا. (ئه ک ئه ک - ekek): قشقه‌له، قه‌له‌بازکه.

عکنه - ا.ع (ئوکنه - ukne): چینه‌گوشتی له سه‌ریه‌کی ورگ له‌به‌ره قه‌له‌وی، جۆزه گیایه‌که.

عکه - ا. (ئه ککه - ekke): قه‌له‌باچکه، قشقره، قه‌له‌بازکه.

علاء - مص.ل.ع (ئه لاء - 'ela): به‌رزبونه‌وه، پایه‌په‌رزبون، به‌قه‌در بوون.

علاق - ا.ع (ئه لایخ - elaix): دۆستایه‌تی، په‌یوه‌ندی، مه‌حه‌به‌تی له‌دله‌وه، خۆشه‌ویستی، هه‌ر شتیکی مرۆف دلی پیتوه‌ی بی له‌مال و ژن و مندال.

علائم - ا. (ئه لایم - elaim): عه‌لامه‌ت، نیشانه، زناکان.

علات - ا.ع (ئیللات - illat): نه‌خۆشی، بیانوو، هۆ، سۆنگه، به‌هانه.

علاج - مص.م.ع (ئیللاج - ilac): ده‌رمان‌کردن، چاره‌کردن.

علاج پزیر - ص.فا (ئیللاج په‌زیر - ilac pezîr): چاره‌په‌زیر، له‌چاره‌هاتوو.

علاف - ا.ص.ع (ئه للاف - ellaf): عه‌لاف، که‌سێک که‌کاوجۆ گه‌نم و ئه‌و شتانه‌بفرۆشیت.

علاقه - مص.ع (ئه لاغه - elaxe): خۆشویستن، خۆشویستنی به‌دل، په‌یوه‌ندی، دۆستایه‌تی، مه‌حه‌به‌ت.

علاقه - ا.ع (ئیللاغه - ilaxe): په‌تتیک که‌شتی پیتوه‌هه‌لواسن، په‌تی که‌وان، په‌تی شمشیر، مپوه‌یه‌ک که‌به‌داره‌وه‌بی.

علاقه‌بند - ا.ص (ئیللاغه به‌ند - ilaxe bend): که‌سێک که‌داو و قه‌یتان له‌ناوریشم دروست بکات، که‌سێک که‌ده‌زوو و ناوریشم و قه‌یتان بفرۆشیت.

عقول - ا.ع (ئوغل - uxûl): ئاقلان، که‌کیمان، فه‌یله‌سوفان، ئاوه‌زداران.

عقول - ص.ع (ئه‌غول - exûl): ئاقل و دانا.

عقوه - ا.ع (ئه‌غشه - exve): مه‌یدان، که‌هوشه، ده‌ورویه‌ری مال.

عقیب - ص.ع (ئه‌غیب - exîb): پاش، شتیکی له‌دوای شتیکی تروه‌بی، پاشکۆ.

عقیده - ا.ع (ئه‌غیده - exîde): باوه‌ری، ئیمان، ریتاز، ئایدیولوژیا.

عقیر - ص.ع (ئه‌غیر - exîr): پیایوی وه‌جاغ کوتر، پیایوی که‌منالی نه‌بی، ماندوو و بریندار.

عقیق - ا.ع (ئه‌غیغ - exîx): عه‌قیق، نگین.

عقیقه - ا.ع (ئه‌غیغه - exîxe): قژی منالی ساوا، ئه‌وه‌یه‌که‌له‌رۆژی که‌هوته‌می له‌دایکبونی مندالداو له‌کاتی تاشینی قژیدا، ده‌کریته‌قوربانی.

عقیل - ص.ع (ئه‌غیل - exîl): پیایوی سه‌نگین و ئاقل.

عقیله - ص.ع (ئه‌غیله - exîle): ژنی سه‌لارو سه‌نگین، گه‌وره‌وه‌سه‌رداری قه‌وم، هه‌ر شتیکی به‌نرخ.

عقیم - ص.ع (ئه‌غیم - exîm): نه‌زۆک،

عکار - ص.ع (ئه‌ککار - ekkar): پیایوی به‌هه‌لمه‌ت له‌شه‌را.

عکاز - ا.ص (ئوکاز - ukkaz): گۆچان، دار ده‌ستی قه‌شه.

عکاس - ا.ص (ئه‌ککاس - ekkas): وینه‌گر، ره‌سمچی.

عکاش - ا.ع (ئوککاش - ukkaş): جال‌جالۆکه‌ی نپیر.

عکاشه - ا.ع (ئوککاشه - ukkaş): جال‌جالۆکه، مالی جال‌جالۆکه.

عکرش - ا.ع (ئیکریش - ikrîş): جۆزه گیایه‌که.

عکرمه - ا.ع (ئیکریمه - ikrime): کۆتری مپچکه.

علف بر- ا.م- (ئه له ف بور- (elef bur): نامیرتیکه له چه شنی داس بو گیا درون.

علف چر- ا.ص (ئه له ف چهر- (elef çer): گیاخۆر.

علف خرس- ا.م- (ئه له فی خیرس- (elefi xirs): گیا یه کی در کاو بیبه

علف خوار- ص.فا (ئه له ف خار- (elef xar): گیاخۆر، پاوه ن، له وه درگه.

علفزار- ا.م- (ئه له فزار- (elef zar): شوینی گیای زۆربین

علف گریه- ا.م- (ئه له فی گوربه- (elefi gurbe): جۆره رووه کیتیکه.

علفه- ا.ع (ئه له فه- (elefe): ئه وه ی له زه مانی جارانا پاشایان له خواردن و پیتداویستی دیکه بو پیشوازی سه فیبران و هاوه لانیان و لاخه کانیا ن ناماده بیان ده کرد.

علق- ا.ع (ئه له غ- (elx): خوین، خوینی مه ییوو، زه روو، خوینی سو رو خه ست، قو ری بلکیتنه دهسته وه.

علق- ا.ع (ئیلغ- (ilx): هه ر شتیکی چاک و گرانبه ها.

علقم- ا.ع (ئه له غه م- (elxem): گوژا لک، کاله که مارانه، ته حله سیف.

علقمه- مص.ل.ع (ئه له غه مه- (elxeme): تالیبون.

علقه- ا.ع (ئولغه- (ulxe): ئه شق و خو شه ویستی و دل پیتوه بوون، چه زلیتکردن.

علقه- ا.ع (ئه له غه- (elxe): زه روو، نو تغه بیان پز که هیشتا له شیتوه ی په له خو یتیکی خه ست دایه ..

علک- ا.ع (ئیلک- (ilk): بنیشت، جاجک.

علک خاییدن- مص.م (ئیلک خاییدن- (ilk xayîden): بنیشت جوون، هه رزه بیژی.

علک خای- ص.فا (ئیلک خای- (ilk xay): بنیشت جوو، بیته وه ویتز.

علاقه مند- ا.ص (ئیلاغه مه ند- (ilaxe mend): په یوه نددار، دو ستدار.

علالا- (ئه لالا- (elala): هه را هه را، هاتوها وار.

علام- ا.ع (ئه لام- (elam): عه لامه ت، نیشانه، زناک.

علام- ص.ع (ئه للام- (ellam): زانا، دانا، زۆر زانا، یه زدان.

علامات- ا.ع (ئه لامات- (elamat): نیشانان، زناکان.

علامت- ا.ع (ئه لامه ت- (elamet): زناک، عه لامه ت، نیشانه، ئالا، به یداخ.

علامت گزاری- ا.مص (ئه لامه ت گوزاری- (elamet guzarî): دانانی نیشانه له که ناری ریگا بیان له سه ر سنو رو مه رزان، نیشانه دانان، هو مدانان، زناکدانان.

علامه- ص.ع (ئه للامه- (ellame): زۆر دانا، هه رشان، به ره وان.

علامی- مص.ع (ئولامی- (ulamîy): هوشیار، زیره ک، زه بن روون.

علامی- ص.ع (ئه للامی- (ellamî): پیاوی زۆر زانا و هو شه مند.

علان- مص.م.ع (ئیلان- (ilan): ئاشکرا کردن، ده ربین، ئاشکرا کردنی دژمنایه تی.

علانی- ص.ع (ئه لانی- (elanî): که سیپک که کاروباری ئاشکرا بێ، پیاوی ناسرا و دیار.

علانیه- مص.ل.ع (ئه لانییه- (elanîye): ئاشکرا بوون، دیار بوون.

علاوه- ا.ع (ئیلافه- (ilave): سه ربار.

علت- ا.ع (ئیلله ت- (illet): نه خوشی، ده غه زاری، هو، بیانوو.

علج- ا.ص.ع (ئیلج- (ilc): که ر، که ری کیتی قه له وو به هیتز، پیاوی که ته ی به هیتزی نا مو سلمان، گا ور.

علف- ا.ع (ئه له ف- (elef): گیا، گیای سه وز، خو راکي چوار پایان.

علل - ا.ع (ئیلل - ilel): هۆ، بیانوو، سۆنگه، نه خوۆشی.

عللا - ا.ع (ئهلهلا - elela): ههلهلا، ههراوهوریا، ههراو ههنگامه، غهلهپهغهلهپ.

علم - ا.ع (ئهلهم - elem): ئالا، بهیداخ، ناوی شوۆرت، سهرداری قهوم، ناودار.

علم - مص.ل.ع (ئیللم - ilm): زانین، یهقینکردن.

علماء - ا.ع (ئولهماء - ulema'): زانایان، هزرقانان.

علمدار - ا.ص (ئهلهمدار - elemdar): ئالادار، نیگابانی ئالا، ئالاههنگر، کهسیتیک که له ناو سوپادا ئالا بهدهست بی.

علم شدن - مص.ل.ع (ئهلهم شئوده - elem şuden): مهنشور بوون، ناوداریبوون، شوۆرت یه پیداکردن.

علم غیب - ا.مر (ئیللمی غهیب - ilmi keyb): غهیبزانی.

علم کردن - مص.م.ع (ئهلهم کهرده - elem kerden): راستکردن، بهرزکردن، ههنگردن.

علن - مص.ع (ئهلهن - elen): ئاشکرا بوون.

علن - ص.ع (ئهلهین - elin): ئاشکرا، خوبا.

علمی شدن - مص.ع (ئهلهنی شئوده - eleni şuden): ئاشکرا بوون.

علمی کردن - مص.ع (ئهلهنی کهرده - eleni kerden): ئاشکرا کردن.

علو - ا.ع (ئیللف - ilv): بهرزترین و باشترین شت، بهرز، بالا، شوۆینی بهرز.

علو - مص.م.ع (ئولوف - uluv): بلندی، بهرزبوونهوه، گهوره بوون، پایه و پله بهرزبوون.

علوفه - ا.ع (ئولوفه - ulûfe): ئالف، ئالیکی و لاخان له کاو جۆو گیاو...

علوفه - ا.ع (ئهلوفه - elûfe): ئالیکی چواربیتیان.

علوق - ا.ع (ئهلوغ - elûx): مههرگ، دهدرد و بهلا.

علوک - ا.ع (ئولوک - ulûk): جۆره رووهکیکه.

علوم - ا.ع (ئولوم - ulûm): زانستان.

علوی - ص.ن.ع (ئولفی - ulvî): بهرزایی، سهه به جیهانی بالا.

علوی - ص.ن.ع (ئهلهفی - elevî): سهه به عهلی، له نهوهی عهلی، نهوه نه تیرههی حهزرهتی عهلی کوری ئه بی تالیب.

علویان - ص.ن.ع (ئهلهفییان - elevîyan): سادات، خه لکانیک که له نهوه نه تیرههی حهزرهتی عهلی بن ئه بی تالیب.

علویون - ص.ن.ع (ئهلهفییون - elevîyyûn): عهله و بییان.

علویه - ص.ن.ع (ئیلقییه - ilvîyye): بهرز، بلندی، ئهستیره بهرزهکان: زوحه ل و مشتیری و مه ریخ.

علویین - ص.ن.ع (ئهلهفیین - elevîyyin): جه ماعه تی عه لی، عه له و بییان.

عله - ا.ع (ئیلله - ille): هۆ، بیانوو، سۆنگه، نه خوۆشی.

علی - ح.ع (ئهلا - ela): حه رفی جه ر، ژیر.

علی - ا.ع (ئولا - ula): بهرز، بلندی، قه در، شه رف، گه وره بی، مه زنایه تی.

علی - ص.ع (ئهلیی - eliy): بهرز، بلندی، پایه بهرز، قه درگران، شه ریف، ناوی یه که م ئیمامی شیعه یه.

علیا - ص.ع (ئولیا - ulya): بهرزتر، بهرزو بالا.

علیاء - ا.ص.ع (ئهلیاء - elya'): شوۆینی بهرز، لوتکه ی چیا، ئاسمان.

علیا حضرت - ا.مر (ئولیا هه زره ت - ulya hezret): نازناوی مه لیکه ی ولاته، دایکی پاشا، ژنی پاشا.

علیق - ا.ع (ئهلیغ - elîx): ئالیک، خواردنی ولاخ.

علل - ا.ع (ئیلل - ilel): هۆ، بیانوو، سۆنگه، نه خوۆشی.

عللا - ا.ع (ئهلهلا - elela): ههلهلا، ههراوهوریا، ههراو ههنگامه، غهلهپهغهلهپ.

علم - ا.ع (ئهلهم - elem): ئالا، بهیداخ، ناوی شوۆرت، سهرداری قهوم، ناودار.

علم - مص.ل.ع (ئیللم - ilm): زانین، یهقینکردن.

علماء - ا.ع (ئولهماء - ulema'): زانایان، هزرقانان.

علمدار - ا.ص (ئهلهمدار - elemdar): ئالادار، نیگابانی ئالا، ئالاههنگر، کهسیتیک که له ناو سوپادا ئالا بهدهست بی.

علم شدن - مص.ل.ع (ئهلهم شئوده - elem şuden): مهنشور بوون، ناوداریبوون، شوۆرت یه پیداکردن.

علم غیب - ا.مر (ئیللمی غهیب - ilmi keyb): غهیبزانی.

علم کردن - مص.م.ع (ئهلهم کهرده - elem kerden): راستکردن، بهرزکردن، ههنگردن.

علن - مص.ع (ئهلهن - elen): ئاشکرا بوون.

علن - ص.ع (ئهلهین - elin): ئاشکرا، خوبا.

علمی شدن - مص.ع (ئهلهنی شئوده - eleni şuden): ئاشکرا بوون.

علمی کردن - مص.ع (ئهلهنی کهرده - eleni kerden): ئاشکرا کردن.

علو - ا.ع (ئیللف - ilv): بهرزترین و باشترین شت، بهرز، بالا، شوۆینی بهرز.

علو - مص.م.ع (ئولوف - uluv): بلندی، بهرزبوونهوه، گهوره بوون، پایه و پله بهرزبوون.

علوفه - ا.ع (ئولوفه - ulûfe): ئالف، ئالیکی و لاخان له کاو جۆو گیاو...

علوفه - ا.ع (ئهلوفه - elûfe): ئالیکی چواربیتیان.

- میژه، سه‌روپیچ، که‌شیده.
عمایت - ا.مص (ئه‌مایه‌ت - emayet):
 گومرای، خۆسه‌ری.
عمد - مص.ل.ع (ئه‌مد - emd): ئه‌نجامدانی
 کاریک به ئه‌نقه‌ست.
عمد - ا.ع (ئومود - umud): کۆله‌کان،
 عه‌مودان، ئه‌ستونان.
عمد - ا.ع (ئه‌مه‌د - emed): که‌له‌ک، جۆزه
 قه‌باغیکه، کۆمه‌له‌ دارێکی پیکه‌وه به‌ستراو بو
 په‌رینه‌وه له ئاو.
عمده - ا.ع (ئومده - umde): کۆله‌که،
 پشتیوانه، شتی زۆرو سه‌ره‌کی، جومله.
عمده فروش - ص.فا (ئومده فروش - umde
 furûş): جومله فروش.
عمر - ا.ع (ئومر - umr): ته‌مه‌ن، ماوه‌ی ژیان،
 عومر.
عمر - ا.ع (ئه‌مر - emr): عه‌مر، ته‌مه‌ن.
عمرات - ا.ع (ئومورات - umurat): حه‌جی
 عومره.
عمران - ا.مص.ع (ئومران - umran):
 ئاوه‌دانی.
عمرانی - ص.ن.ع (ئیمرانی - imranî): ناوی
 مامی په‌یامبه‌رو باوکی حه‌ززه‌تی عه‌لی بووه.
عمرگاه - ص.فا (ئومرگاه - umrkah): هه‌ر
 شتی عه‌مر کورت بکات بیان که‌م بکات.
عمره - ا.ع (ئومره - umre): حه‌جی بچووک،
 عومره.
عمری - ا.ع (ئه‌مرا - emra): شتی که‌سیک
 بیدا به‌یه‌کیتی دی که‌ تا له ژیاندا بی سوودی
 لی وه‌ر بگری.
عم زاده - ا.مر (ئه‌م زاده - em zade): نامۆزا،
 پس مام، کوره‌مام.
عمش - ا.ع (ئه‌مه‌ش - emesh): چاوکزی
 چاوپروش.
عمشاء - ص.ع (ئه‌مشاء - emsha'): ژنی
 چاوکزی پروشایی.
- علیق** - ا.ع (ئولیه‌غ - ullyex): توترک،
 توورک.
علیل - ص.ع (ئه‌لیل - elîl): نه‌خۆش، ده‌غه‌زار.
علیله - ص.ع (ئه‌لیله - elîle): ژنی نه‌خۆش،
 ده‌رده‌دار.
علیم - ص.ع (ئه‌لیم - elîm): هزرخان، زانا.
علیون - ص.ع (ئیلیون - ilîyûn): به‌رزی،
 به‌رزترین په‌لی به‌هه‌شت.
علیه - ص.ع (ئیللیه - illîye): پایه‌به‌رز،
 ئه‌هلی به‌رزی و بالایی.
علیه - ص.ع (ئه‌لییه - ellîye): ژنی پایه‌به‌رز،
 سه‌ریه‌رز.
علی هذا - ق.ع (ئه‌لا هازا - elahaza): به‌م
 پیتییه، به‌گوته‌ی ئه‌مه.
عم - ا.ع (ئه‌مم - emm): مام، ئاپ، هاپۆ.
عماء - ا.ع (ئه‌ماء - ema'): هه‌وری به‌رز،
 هه‌وری به‌باران.
عمائم - ا.ع (ئه‌مائیم - emaim): عه‌مامان،
 میژه‌ران، شاشکان، که‌شیده‌یان.
عمات - ا.ع (ئه‌مات - emmat): پور، میمک،
 پلک.
عماد - ا.ع (ئیماد - imad): کۆله‌که،
 پشتیوانه، بینای به‌رز.
عمار - ص.ع (ئومار - ummar):
 ئاوه‌دانکه‌ره‌وان، ئاڤاکاران.
عمار - ص.ع (ئه‌عمار - emmar): پیایوی
 به‌دین و ئیمان، به‌سه‌برو به‌هه‌لویتست.
عمارت - مص.م.ع (ئیماره‌ت - imaret):
 ئاوه‌دان کردن، بیناکردن.
عماری - ا.ع (ئه‌ماری - emarî): که‌ژاوه،
عما قریب - ق.ع (ئه‌مما غه‌ریب - emma
 xerîb): به‌م زووانه، پاش ماوه‌یه‌کی که‌م، له‌م
 نزیکانه..
عمال - ا.ع (ئومال - ummal): کرێکاران.
عمامه - ا.ع (ئیمامه - imame): شاشک،

- عمق** - ا.ع (ئومغ - umx): قولایی.
- عمل** - مص.ع (ئهمه‌ل - emel): کارکردن، دروستکردن.
- عمل کرد** - ا.مر (ئهمه‌ل که‌رد - emel kerd): کارو ئه‌نجامی کار.
- عمله** - ا.ع (ئهمه‌له - emele): عه‌مه‌له، کرٚکاران، کرٚکاری بیناو دیوار.
- عمو** - ا.ع (ئهمو - emû): مام، ئاپ، هاپۆ.
- عمود** - ا.ع (ئهمود - emûd): ستوون، پایه، کۆله‌که، گورزی ئاسن، سه‌روه‌رو گه‌وره‌ی قه‌وم.
- عموم** - مص.ع (ئوموم - umûm): گشتاندن، گشت له‌گشت، عام، هه‌موو بوون.
- عمه** - ا.ع (ئهمه - emme): پور، خوشکی باوک.
- عمی** - ا.مص.ع (ئهما - ema): کوٚیری، نابینایی.
- عمی** - ص.ع (ئهمی - emî): کۆزه، نابینا، مزه‌عیل.
- عمی** - ص.ع (ئوما - uma): کوٚیران، نابینایان.
- عمیاء** - ص.ع (ئهمیاء - emya): ژنی کوٚیر.
- عمیان** - ص.ع (ئومیان - umyan): نابینایان، کوٚیران.
- عمید** - ا.ص.ع (ئهمید - emîd): گه‌وره، سه‌روه‌ر، سه‌ردار، سه‌رۆک، دهم سپی قه‌وم.
- عمیق** - ص.ع (ئهمیغ - emîx): قوول،
- عمیم** - ص.ع (ئهمیم - emîm): زۆر، ته‌واو، گشت له‌گشت، لاپ.
- عناء** - مص.ع (ئهناء - ena): ره‌نج‌کێشان، زه‌حمه‌ت‌کێشان، ماندوو‌بوون.
- عئاب** - ا.ع (ئونئاب - unnab): جـۆزه دره‌ختیکه، عه‌نئاب.
- عئاب** - ا.ص.ع (ئهنئاب - ennab): ترئ، فرۆش.
- عئاب گون** - ص.مر (ئونئاب گون - unnab)
- gûn**: سوور وه‌کو عه‌نئاب.
- عناد** - مص.ل.ع (ئیناد - inad): یاخی بوون، سه‌رکێشی کردن، شه‌رکردن.
- عنادل** - ا.ع (ئهنادیل - enadil): بولبولان، شالووران، جوړه‌یه‌کی کاکۆلداره.
- عناصر** - ا.ع (ئهناسیر - enasîr): ره‌گه‌زان.
- عناق** - مص.ع (ئیناغ - inax): ده‌ست له‌ملکردنی یه‌کدی، ده‌ست له‌ملاتی.
- عناق** - ا.ع (ئهناغ - enax): دهردوبه‌لا، نا‌ئومیدی، کاری سه‌خت.
- عناق** - ا.ع (ئهناغ - enax): کارژۆله، کارٚیک که له‌سال که‌متر بی.
- عناقید** - ا.ع (ئهناغید - enaxîd): هیتشوان، بۆلان.
- عناکب** - ا.ع (ئهناکیب - enakîb): جال‌جالۆکان، دا‌پیرۆشکان.
- عنان** - ا.ع (ئینان - inan): ره‌شمه، هه‌وسار،
- عنان تافتن** - مص.ل.ع (ئینان تافتنه‌ن - inan taften): گه‌رانه‌وه، روو وه‌رگ‌پیران، ماندوو‌بوون.
- عنان کشدن** - مص.م.ع (ئینان که‌شیده‌ن - inan kesîden): جله‌و راکێشان، وه‌ستاندنی ئه‌سپ، وه‌ستاندنه‌وه.
- عنایت** - مص.ل.ع (ئینایه‌ت - inayet): بایه‌خدان به‌شتی یان کاری، پاراستن.
- عنپ** - ا.ع (ئینه‌ب - ineb): ترئ، ئه‌نگور، هه‌نگور.
- عنبر** - ا.ع (ئهنبر - enber): شابۆن، ماده‌یه‌کی بۆن خو‌شی که‌وه‌بیه له‌ناو سکی ماسی عه‌نبه‌ردا دروست ده‌بی.
- عنبراکین** - ص.مر (ئهنبر ئاگین - enber agîn): عه‌نبه‌راوی، ئاو‌پته به‌عه‌نبه‌ر، پر له‌عه‌نبه‌ر.
- عنبرالود** - ص.مف (ئهنبر ئالود - enber alûd): تیکه‌ل به‌عه‌نبه‌ر، عه‌نبه‌راوی.
- عنبربار** - ص.فا (ئهنبربار - enber bar): بۆن

عنزه - ا.ع (ئه نه زه - eneze): كورتته رم، بيله قان، كورتته نيتزه.
عنصر - ا.ع (ئونسور - unsûr): ره گهن، ئه سل.
عنصره - (ئه نسه ره - ensere): جه ژنيكي نه سرانيانه.
عنصل - ا.ع (ئونسل - unsul): پيازي كيتوي.
عننه - م.ص.ع (ئه نئه نه - en'ene): دركاندني همزه له شيوه عه يندا، له گيرانه وده دا ده گوتري، (روي عن فلان عن فلان عن فلان...)، شهرح و به ياني شكۆ و شانازي باويا پيران به ريز.
عنف - ا.م.ص.ع (ئونف - unf): زه برو زهنگ، توندو تيژي.
عنفوان - ا.ع (ئه نفوان - unfuwan): هه وه لي لاوي، هه وه لي ههر شتيك، هه ردت، تاف.
عنق - ا.ع (ئونق - unûx): گهر دن، مل، ئه ستۆ.
عنقاء - ا.ص.ع (ئه نفاء - enxa): سيمرخ، ژني گهر دن دريژ، دهر د و به لاو تهنگانه.
عن قريب - ق.ع (ئه ن غه ريب - en xerîb): به و زوانه، به زوويي.
عنقود - ا.ع (ئونقود - unxûd): هيشوو، بۆل.
عنكب - ا.ع (ئه نكب - enkeb): جالجالۆكه ي نيره، دا پيرو شك.
عنكبوت - ا.ع (ئه نكه بوت - enkebût): جۆلا ته نه، جالجالۆكه، دا پيرو شك.
عنكبه - ا.ع (ئه نكه به - enkebe): جۆلا ته نه ي مي، دا پيرو شك.
عنوان - ا.ع (ئينفان - invan): سه رناف، سه رنامه، عينيواني كتيب، ئه دهرس.
عنود - م.ص.ع (ئونود - unûd): گه رانه وه، هه لگه رانه وه له هه ق، گرتنه به ري رتي چه وت.
عنود - ص.ع (ئه نوود - enûd): شه راني، كه لله شه ق، گه راره له ري.
عنيد - ص.ع (ئه نيد - enîd): سه ر سه خت، هه لگه راره له هه ق، شه راني، ناكلۆك.

خۆش وهكو عه نبه ر.
عنبريو - ص.مر (ئه نبه ر بوو - enber bû): ههر شتي بۆني عه نبه ري لي بي.
عنبرچه - ا.مر (ئه نبه رچه - enber çe): جۆره خشليكي ژنانه يه، پاكه تتيكي بچووكي زيتي يان گه وه هر كه ژنان عه نبه ريان تيدده كرده له مليون ده كرده.
عنبردان - ا.مر (ئه نبه ردان - enber dan): عه نبه ردان، شتي كه عه نبه ري تي بكهن.
عنبرسوز - ا.مر (ئه نبه رسوز - enber sûz): قاپي كه عه نبه ري تيا بسووتين.
عنبرفام - ص.مر (عه نبه رفام - enber fam): ها وره نكي عه نبه ر.
عنبرين - ص.ن (ئه نبه رين - enberîn): بۆن خۆش وهكو عه نبه ر.
عنبرينه - ص.ن (ئه نبه رينه - enberîne): گه رديه نديكه له عه نبه ر دروست ده كراو له مل ده كرا.
عنيس - ا.ع (ئه نبه س - enbes): شير.
عنبيه - ا.ع (ئينه بييه - inebîye): به شتيكي چاو.
عنت - م.ص.ل.ع (ئه نه ت - enet): گيرۆده بوون، له ناوچوون، فه وتان.
عنتر - ا.ع (ئه نته ر - enter): خه ره نكي، ميشه كه رانه، جۆره مه ميونيكه.
عنتره - م.ص.ع (ئه نته ره - entere): دليري نواندن له شه ردا.
عنجد - ا.ع (ئه نجه د - enced): جۆره گيايه كه.
عند - ق.ع (ئيند - ind): لا، نزيك، (ناوه لفرماني كات و شويته).
عندليب - ا.ع (ئه نده ليب - endelîb): عه نده لي، بولبول، هوزار، شالوور.
عندم - ا.ع (ئه نده م - endem): جۆره گيايه كه.
عنز - ا.ع (ئه نز - enz): بز، بز نه كيوي، ماسويسيكه.
عنزه - ا.ع (ئه نه زه - enze): بز.

ئاوی دەریا لیبی دابن و نرخى شکابن.
عواصف - ا.ع. (ئەفاسیف - evasif): گەرداوی،
 باهۆز، تۆزوبا، بای توند، رەشەبایان.
عواصم - ا.ع. (ئەفاسسیم - evasim):
 پایتەختان، پیتتەختان.
عواطف - ا.ع. (ئەفاتیف - evatif): سۆز.
عواطل - ا.ع. (ئەفاتیل - evatil): ژنی بى
 خشل و زبیر و زیو.
عواف - ا.ع. (ئوفا - uvaf): گیانلەبەرێک کە
 شپەر بە شەو راوی بکات، دەستکەوت.
عوافی - ا.ع. (ئەفافی - evafî): تەندروستی،
 سەلامەتی، ساغڵەمی.
عواقب - ا.ع. (ئەفاغیب - evaxib): ئاقیبەتان،
 ئاکامان.
عواقد - ا.ع. (ئەفاغید - evaxid): گریدەران،
 پەیمانکاران.
عواقر - ا.ع. (ئەفاغیر - evaxir): نەزۆکان،
 ئەستێوران.
عواقیل - ا.ع. (ئەفاغیل - evaxîl): عەگۆل،
 وشتراوک، پیتچو دەوران و شەپۆلی دەریا، دەشتی
 کاکى بە کاکى بى رینگە.
عوالم - ا.ع. (ئەفالم - evalim): جیهانان،
 جیهانی لاهوت، ناسوت، مەلەکووت،
 جەبەرۆت.
عوالی - ص. (ئەفالی - evalî): بەرز، بەرزى.
عوام - ا.ع. (ئەفام - evam): عەوام، عەوامى
 خەلک، ئۆمیان، رەشو رووتان.
عوام فریب - ص. ف. (ئەفام فریب - evam
 ferîb): عەوام خەلەتین، ئەوەی رەشو رووتان
 بخەلەتین.
عوام فریبی - ا.مص. (ئەفام فریبی - evam
 ferîbî): عەوام خەلەتینى.
عوامل - ا.ع. (ئەفامیل - evamil): کریکاران،
 گاجووتان.
عوان - مص. ع. (ئیفان - ivan): یاریدەدان.

عنبیزه - ا.خ.ع. (ئونەیزه - uneyze): تیرەبەکی
 عەرەبە لە هۆزی بەنى ئەسەد.
عنیف - ص.ع. (ئەنیف - enîf): توندوتیژ، تورەو
 ترۆ، زەبرکار.
عنین - ص.ع. (ئینین - innîn): پیاوی نەتوانی
 گان بکات.
عواء - ا.ع. (ئوفا - uva): لوورەى گورگ و
 لوورەى سەگ.
عواء - ص.ع. (ئەفواء - evva): سەگى زۆر
 بحەپى، زۆرەپ.
عوائد - ا.ف.ع. (ئەفائید - evaid): کەسپىک
 سەرى نەخۆش بەدات، چاکى و مېهرەبانى.
عوائق - ا.ع. (ئەفائىغ - evaix): کۆسپ و
 تەگەرەن، گرفتارى رۆژگار کە مرۆف مژۆل بکات.
عوائق - ا.ع. (ئەفائىغ - evatix): نىوان شان و
 مل، قەلاندۆش، قەلاندۆشکان.
عواتک - ص.ع. (ئەفاتیک - evatik): کۆنە
 کەوان، ژنانى بۆنخۆش.
عواجز - ص.ع. (ئەفاجیز - evaciz): نەخۆشان،
 پیران، نابینایان، نوڤستانان، پەککەوتووان.
عواد - ا.ع. (ئوفا - uvvad): گەراوان،
 دەرامەت و دەستکەوتان، سەر دەرانى نەخۆش.
عوادی - ص.ع. (ئەفادی - evadî): کۆسپ و
 تەگەرەین رۆژگار، گرفتارى و سەریەشەى رۆژگار.
عواذل - ا.ع. (ئەفازیل - evazil): ژنی بە
 گەلی و گازانده.
عوار - ا.ع. (ئیفار، ئەفار، ئوفار - ivar, evar,
 uvar): عەیب و عار، جلی دپاو.
عوارض - ا.ع. (ئەفاریز - evariz): رووداو
 پیتشەات و نەخۆشى، باج و خەراجى نائاسایی.
عواریف - ا.ع. (ئەفاریف - evarif): ژنانى پشوو
 دپێژو بە سەبرو حەوسەلە، چاکەکاران.
عواری - ص.ع. (ئەفاری - evarî): رووت و
 قووت،
عواریه - ص.ع. (ئەفارییه - evarîye): کالایەک

- عوان** - ا.ص.ع (ئه فان - evan): میانه سال، یاران، خزمه تکاران.
- عوانی** - ص.ع (ئه فانی - evanî): یه خسیس، دیل، بهنده، گیرنده و گرفتار.
- عوج** - ا.مص.ع (ئیقه ج - ivec): خواری، چهوتی، کهچی، گپری، شلی.
- عوجاء** - ص.ع (ئه و جا - ewca): کهچ، خوار، چهوت، گپری.
- عود** - مص.ل.ع (ئه ود - ewd): گه پانه وه، زقرین.
- عود** - ا.ع (ئود - ûd): نامیری عود، لقی براوهی درخت، دار، چل.
- عودت** - م.ل.ع (ئه وده ت - ewdet): گه پانه وه، هاتنه وه، زقرینه فته.
- عود سوز** - ا.مر (ئود سوز - ûd sîz): مه قلی، قاپیک که عودی تیا بسوتین.
- عوذ** - مص.ع (ئه وز - ewz): په نا بردن، (په نا به خوا).
- عور** - مص.ل.ع (ئه فهر - ever): نابینا بوون، کۆره بوون، کوپر بوون، بهک چاوبوون.
- عور** - ص.ع (ئور - ûr): یه که له چا، وروت و قووت.
- عوراء** - ص.ع (ئه وراء - ewra): ژنی یهک چا، ناشیرین و دزیتو، قسهی ناشیرین، کاری قۆرو دزیتو.
- عورات** - ا.ع (ئه ورات - ewrat): ژنان، نافرەتان.
- عوران** - ص.ع (ئوران - uran): کوپران.
- عورت** - ا.ع (ئه ورت - ewret): عه ورت، شهرمی ژن و پیاو، نافرەت.
- عورتینه** - ص.ن (ئه ورتینه - ewretîne): ره گه زی میتینه.
- عوژ** - مص.ل.ع (ئه فه ز - evez): که مبوون، پیتوبستی بوون، دهستکورت بوون.
- عوسج** - ا.ع (ئه و سه ج - ewsec): جوژه رووه کیتکه.
- عوض** - ا.ع (ئیقه ز - ivez): له بری، له جیاتی، له باتی.
- عوعو** - ا. (ئه و ئه و - ew ew): چه په چه پی کسۆک.
- عوف** - ا.ع (ئه وف - ewf): کار و کوشش، میوان، بهخت، شیری بیسه، گورگ، که له شیر.
- عول** - ا.ع (ئه ول - ewl): قووت و سه رچاوهی ژبان، گریان به دهنگی بهرز.
- عول** - ا.مص.ع (ئیقه ل - ivel): پشت به ستان و یارمه تی خوازی.
- عون** - ا.ع (ئه ون - ewn): یارمه تی، کۆمهک، هاریکاری، پشتیوان.
- عویل** - ا.ع (ئه قیل - evîl): گریان به دهنگی بهرز.
- عهد** - مص.م.ع (ئه هد - ehd): پاراستن، وه سیتت کردن، وه عز دادن، نامۆزگاری کردن، په یمان به ستان، ئه هد کردن.
- عهد جدید** - ا.مر (ئه هدی جه دید - ehdi cedîd): په یمانی نوی، ئه و کتیبه پیرزانهی که پاش مه سیح نووسراون، ئینجیل.
- عهد قدیم** - ا.مر (ئه هدی غه دیم - ehdi xedîm): په یمانی دیرین، ئه و کتیبه پیرزانهی پیش مه سیح نووسراون، تهورات.
- عهده** - ا.ع (ئوهده - uhde): زه مانهت، که فالت، په یمان، سزا، عۆده.
- عهده دار** - ص.فا (ئوهده دار - uhdedar): په یماندار، که سیک په یمان یان به لئینی دابی.
- عهن** - ا.ع (ئیهن - ihn): خوری مه، خوری رهنگ کراو.
- عهود** - ص.ع (ئوهود - uhûd): په یمان و به لئینان.
- عهید** - ص.ع (ئه هید - ehîd): کۆن، دیرینه، هاو په یمان، هاو عه سر.
- عیاب** - ا.ع (ئیاب - iyab): جانتا، عه یب و شهرم.

عیان - مص.ع. (ئییان - iyan): دیتن به چاو، دیار، نه‌وهی بدینترئ، به‌رچاو.

عیانی - ص.ع. (ئیانی - iyanî): شایه‌ت، شایه‌تیتک نه‌وهی به چاو ده‌ییینی بیلتی.

عیب - ا.ع. (ئه‌یب - eyb): خراپی، شهرم، عه‌یب، به‌دناوی، ریسوایی، خه‌وش.

عیب - ا.ع. (ئییه‌ب - iyebe): جانتا، جانتای جلوه‌رگ، عه‌یب، خه‌وش.

عیب بین - ص.فا. (ئه‌یب بین - eyb bîn): که‌سیتک عه‌یبی خه‌لکی ببینی و له قاوی بدات.

عیب پوش - ص.فا. (ئه‌یب پوش - eyb pûş): عه‌یب پوش، که‌سیتک که عه‌یبیه‌ی خه‌لکی ببوشیت و باسی نه‌کات.

عیب جو - ص.فا. (ئه‌یب جو - eyb cû): که‌سیتک له دووی عه‌یبی خه‌لکی بی و له قاوی بدات.

عیب دار - ص.مر. (ئه‌یب دار - eyb dar): عه‌یبدار، خه‌وشدار.

عیبناک - ص.مر. (ئه‌یبناک - eyb nak): خاوه‌ن عه‌یب، عه‌یبدار، به‌دناو، ریسوا، گونا‌حکار.

عیبه - ا.ع. (ئه‌یبه - eybe): جانتا، ساک، زه‌میله‌ی چه‌رمی، عه‌یبه.

عیث - مص.ع. (ئه‌یس - eys): گه‌نده‌ل کردن، له‌ناودان، زیان پی گه‌یاندن.

عیشمی - ا.ع. (ئه‌یسه‌می - eysemiy): که‌ره کتبی.

عیشوم - ا.ع. (ئه‌یسوم - eysûm): که‌متیار، فییل.

عید - ا.ع. (ئید - id): جه‌ژن.

عیدان - ا.ع. (ئیدان - idan): دار، چیلکه، چوکلان.

عیدگاه - ا.مر. (ئیدگاه - idgah): نه‌و شوتنه‌ی نو‌یژی جه‌ژنی لی بکه‌ن.

عیسوی - ص.ن. (ئیسه‌فی - isevis): په‌یره‌وانی حه‌رزته‌ی عیسا.

عیاب - ص.ع. (ئه‌یباب - eyyab): عه‌یبگۆ، زۆر عه‌یبگۆ.

عیاد - مص.ع. (ئییاد - iyyad): چونه‌ سه‌ردانی نه‌خۆش، گه‌رانه‌وه بۆ لای شتی یان که‌سیتک، ده‌ست پیتکردنه‌وه.

عیادت - مص.ل.ع. (ئییادته‌ت - iyyadet): چونه‌ دیدنه‌ی نه‌خۆش، دیدنه‌ی و هه‌والپرسینی نه‌خۆش.

عیاذ - مص.ل.ع. (ئیياز - iyaz): په‌نابردن، په‌ناگرتن، په‌ناگه، په‌نا (په‌نام به‌ خوا).

عیار - مص.ع. (ئیيار - iyar): عه‌یار، مه‌حه‌ک.

عیار - ص.ع. (ئه‌ییار - eyyar): چه‌رچی، گه‌رۆل، به‌ره‌للا، که‌سیتک بیته‌وده‌و بی کار هه‌ر بی و بچی، ئییز، چوست و چالاک، گورج و گۆل، دلیر، جوامیر، ته‌رده‌ست، خیرا.

عیاریشه - ص.مر. (ئه‌ییاریشه - eyyarpîşe): جوامیر و سه‌خی و چالاک.

عیارگیر - ص.فا. (ئییارگیر - iyar gir): نه‌وه‌ی عه‌یاری زینو زبو بگری.

عیار وش - ص.مر. (ئه‌ییار شه‌ش - eyyar veş): وه‌کو عه‌یار، عه‌یار ئاسا، ئییز ئاسا.

عیاش - ص.ع. (ئه‌ییاش - eyyaş): ده‌وله‌مه‌ندو خۆشگوزهران، نه‌هلی عه‌یش و نۆش.

عیافت - مص.ع. (ئییافته‌ت - iyyafet): فال گرتنه‌وه به‌پیتی فرینی بالنده.

عیال - ا.ع. (ئیال - iyal): ژن، مال و منال، که‌سوکاری یه‌ک خیزان، (ژن و می‌ردوو مناله‌کانیان).

عیال - ص.ع. (ئه‌ییال - eyyal): رویشتنی به‌لارو له‌نجه، به‌فیزو ده‌عیه.

عیالدار - ص.فا. (ئیال دار - iyal dar): خودان ژن و منال، عه‌یالدار.

عیالند - ص.مر. (ئیالمه‌ند - iyalmend): خیزاندار.

عیالوار - ص.مر. (ئیالوار - iyal var): خودان ژن و منالی زۆر، خیزاندار.

عیسی دم - ص (ئیسادهم - isa dem): عیسا نهفهس، نهوهی دهم و نفوسی وهکو عیسا بئ و مردوو زندوو بکاتهوهو نهخوش چاپکاتهوه.

عیش - مص.ع (ئیش - eyş): ژیان، ژین، گوزهران.

عیشه - ا.ع (ئیشه - işe): بارودۆخی ژیان، گوزهران.

عین - ا.ع (ئین - eyn): چاو، چاڭ، دیه، سه‌رچاوه، هه‌لبژارده‌ی هه‌ر شتتیک، گه‌وره و سه‌روه‌ی قه‌وم.

عیناء - ص.ع (ئیناء - eyna'): ژنی چاوگه‌وره، ژنی که ره‌شینه‌ی چاوی درشت و جوان بئ.

عینک - ا (ئینه‌ک - eynek): چاویلکه، عه‌ینه‌ک، به‌رچاڭک.

عیوب - ا.ع (ئویوب - uyûb): خه‌وش و عه‌بیان.

عیوق - ا.ع (ئویوغ - eyûx): نه‌ستیره‌یه‌کی سوری گه‌شه له‌لای راستی کاکیشانه‌وه.

عیون - ا.ع (ئویون - uyûn): چاوان، کانی و سه‌رچاوان، کانیوان.

غ

غ- حر (غ- X):

پیتی بیست و دووه می ئه لغبای فارسییه که به (غهین) دهخونریته و به حساوی ئه بجهد دهکاته (۱۰۰۰) هزار، ئهم پیتته هاویه شه له نیوان زمانی فارسی و عه ره بی دا.

غائب - ص. فا (غائب - xaib): پیتوار، غایب، ناپیدا، دوور له چاو، ناماده نه بوو.

غائبانه - ق (غائبانه - xaibane): پیتوارانه، غایبانه، له حالی غایب بووندا، کاریک که له غیابی که سیکدا بکری.

غائر - ا. فا. ع (غائیر - xair): رۆچوو، ناوی رۆچوو به زه ویدا، زهوی نزم، چال.

غائص - ا. فا. ع (غائیس - xais): چووو ناو، ناو، چووو ژیر ناو، ئه وهی بچیتته ژیر ده ریاوه.

غائط - ا. ع (غائیت - xait): زهوی نزم و چال، شونینی دهست به ئاو گه یاندن، گوو.

غائله - ا. ع (غائله - xaile): ئاژاوه، غایله، شهرو گه نده لی.

غائی - ص. ن. ع (غائی - xaî): غایهت، کوتایی، مه بهست، نامانج.

غاب - ا. ع (غاب - xab): جهنگه ل، بیتشه، دارستان، دارستانان، لیره وار.

غاب - ا. ع (غاب - xabb): گوشتی شهومه نه،

گوشتی گه نیو، خواردنی پاشماوه، هه رزه ویتزی، هه له وه ری.

غابات - ا. ع (غابات - xabat): غابات، لیره واران، جهنگه لستان، بیتشه لان، دارستانان.

غابیر - ا. فا (غابیر - xabir): رابردوو، رابوردی، کۆن، دتیرین.

غابط - ا. فا (غابیت - xabit): خۆزباخواز، خۆزی خواستن به که سیک، که سوودی بردن به که سیک بی ئه وهی ئاره زووی له دهستوچوونی نیعمه تی بکری.

غابن - ا. فا. ع (غابین - xabin): که سیک له کاردا سستی بکات، حیله کار له کرپن و فروشتندا.

غابه - ا. ع (غابه - xabe): بیتشه، جهنگه ل، دارستان، لیره وار، قامیشه لان، نیتزه ی دریت، کۆمه له خه لک.

غات شدن - مص. ل (غات شوده ن - xat şuden): له یاری نه ردا راکردن و قاپی گرتنه.

غادر - ا. فا. ع (غادیر - xadir): غه ددار، بی وه فا، خایه ن، په یمانشکین.

غادره - ا. فا. ع (غادیره - xadire): ژنی په یمان شکین و غه ددارو بی وه فاو غایه ن.

- غادی - ا.ف.ع (غادی - xadî): شیئر، ریتیواری بهر به بیان.
- غادیات - ا.ف.ع (غادیات - xadiyat): ههور یان بارانی بهر به بیان، بهر به بیان.
- غادیه - ا.ف.ع (غادییه - xadiye): بارانی بهر به بیان، بهر به بیان.
- غازی - ا.ف.ع (غازی - xazî): نانیده، ناندهر.
- غازیه - ا.ف.ع (غازیه - xaziye): ژنی ناندهر.
- قوهء غازییه - ا.مر (غودی غازییه - xuwey xaziye): وزه بیک که خوراک شیتهل بکاته وهو بیکا به به شتییک له به دهه.
- غار - ا.ع (غار - xar): غار، ئەشکهوت، شکهفت.
- غار - ا.ع (غار - xar): غار، جوره درهختییکه.
- غارات - ا.ع (غارات - xarat): هیئرش و پهلامار، هیئرش بردن، تالان کردن.
- غارب - ا.ف.ع (غارب - xarib): ناوا بوو.
- غارب - ا.ع (غارب - xarib): شان، سهرووی ههر شتییک.
- غارت - ا.ع (غارت - xaret): تالان و برۆ، هیئرش و پهلامار.
- غارت زده - ص.مف (غارت زده - xaret zede): تالانکراو.
- غارت زدگی - ا.مص (غارت زدهگی - xaret zedegî): تالانکاری.
- غارتگر - ص.فا (غارتگر - xaret ger): تالانچی، دز، ریگر، جهرده.
- غارتیدن - مص.م (غارتیدن - xaretîden): تالانکردن.
- غارچ - ا (غارچ - xaric): شهرابی که به یانیان بخوریتته وه.
- غارس - ا.ف.ع (غاریس - xeris): ئەوهی درهخت برویتنی.
- غارغار - ا (غار غار - xar xar): دهنگی قهله پرهش، قاره قار، قرائندن.
- غارغارک - ا.مر (غارغارک - xar xarek): ههر شتییک دهنگه دهنگی زۆرو ناخۆش بی وهک: بلنگۆ، رادیۆو فرۆکه.
- غارق - ص.ع (غارق - xari x): خنکاو، له ناوا نقوم بوو.
- غارگیلاسی - ا.مر (غارگیلاسی - xargîlasî): درهختییک کیتیویه له جۆری گیتلاس و ئالوئالو.
- غارنشین - ص.فا (غارنشین - xar nişîn): ئەشکهوت نشین.
- غارو غور - ا.مر (غارو غور - xarû xûr): ههراو هوریا، ئاژاوه و فهرته نه، قۆره قۆری زگ.
- غارینغون - ا (غارینغون - xarî xûn): جۆره قارچکیکه له کلۆری پیسه داران دهرووی و بو درمان به کار دی.
- غاز - ا (غاز - xaz): قاز.
- غاز - ا (غاز - xaz): جۆره دراویتیکی زۆر بچووکه تا هه وهلی سهردهمی قاجارییه کان رهواجی هه بوو.
- غاز - ا (غاز - xaz): پینه، دراو، درز، قاز، پارچه پارچه.
- غاز - ا.ع (غاز - xaz): گاز.
- غازایاقی - ا.مر (غازایاقی - xaza ya xî): جۆره رووه کتییکه.
- غازل - ا.ف.ع (غازیل - xazil): تهشی ریس، ریسهر.
- غازله - ا.ف.ع (غازیله - xazile): ژنی تهشی ریس، بریس.
- غازه - ا (غازه - xaze): سوورای ژنان.
- غازه رخ - ص.مر (غازه رخ - xaze rûx): روو سوور، که سیتییک سوورای له رووی خوی دابین، ئەوهی گۆناکانی سوور بی وهکو سووراو.
- غازی - ا.ف.ع (غازی - xazî): که سیتییک له رای نایندا دژی گاوران بجهنگی، پاشای جهنگاوه.
- غازی - ا.ع (غازی - xazî): جۆره سکه بیهکی کۆن بووه بهرانبهر به بیست قرۆش بووه.

غازی - ص (غازی - xazî): رستی باز، په تی باز.

غاسق - ا. ف. ع (غاسیق - xasi x): شه و زهنگ، شه وی زور تاریک، ماری رهش، مانگ.

غاسول - ا. ع (غاسول - xasûl): سابوون، میان هه شتی که جل یان له شی پی بشون.

غاسول رومی - ا. مر (غاسولی رومی - xasûli rûmî): ده و نه نیکی در کداره.

غاش - ص (غاش - xaş): ناشق، شه یدیا، که و ده ن.

غاش - ص. ف. ع (غاشش - xaşş): غه شکار، که سیک که خه لکی فریو بدات.

غاشم - ص. ع (غاشیم - xaşim): زالم، سته مکار، داگیر که ر.

غاشیه - ا. ع (غاشیه - xaşîye): پو شاک، په رده، په رده دی دل، روو پو شی زین، روژی په سلان.

غاشیه بردوش - ص. مر (غاشیه بردوش - xaşîye berdûş): گو تر ایه ل و ملکه چ.

غاشیه دار - ص. فا (غاشیه دار - xaşîye dar): نه و ده ی زین پو شی نه سپی ناغای خو ی هه لگری.

غاشیه کش - ص. فا (غاشیه کش - xaşîye keş): هه لگری زین پو ش.

غاص - ص. ع (غاص - xass): پر، چر، قه ره بالغ، پیسای موفلیس، که سیک پارو له گه روی گتیرین و نه فه سی بو نه درئ.

غاصب - ا. ف. ع (غاصیب - xasib): زهفت که ر، داگیر که ر، که سیک به تویری مالی که سیک دی غه سپ بکات، زهوتکار.

غاصبانه - ق (غاصبانه - xasibane): داگیر که رانه، به شیوازی داگیر که ر، زهفت که رانه.

غاطی - ا. ف. ع (غاتی - xatî): تاریک، دا پو شه ر، پر، چرو تیک چرژاو، پو شه ر.

غاطیه - ا. ف. ع (غاطیه - xatîye): میتو که به

عاردیدا پان بوو بیته وه و دای پو شی بی.

غاغ - ا. ع (غاغ - xax): پونگه.

غاغالس - ا (غاغالیس - xaxalis): جو ره رووه کیکه.

غاغه - ا. ع (غاغه - xa xe): پونگه، قه ره بالغی زور، ئاپوره ی خه لکی، هه پشه ت.

غافت - ا (غافت - xafet): جو ره رووه کیکه در کداره.

غافر - ا. ف. ع (غافیر - xafir): یه کیکه له ناوه کانی یه زدان، گونا هه خش، که سیک له گونا حی که سیک بپوری.

غافل - ص. ف. ع (غافیل - xafil): بی خه به ر، غافل، نا ئاگا، فه رامو شکار، بی نه قل، نه زان.

غافلانه - ق. مر (غافیلانه - xafilane): نه زانانه، گیلانه، بی خه به رانه.

غافل گونه - ص. مر (غافیل گونه - xafil gûne): نه زان ئاسا، غافل ئاسا.

غافل گیر - ص. فا (غافیل گیر - xafil gîr): غافلگیر، که سیک له نکاودا په لاماری که سیک بدات.

غافل وار - ص. مر (غافیل وار - xafil var): غافل ئاسا.

غاق - ا. ع (غاق - xa x): قه له ره ش.

غاک - ا (غاک - xak): کاو تیز، دهنگی کاو تیزی حه بیوانات، ناله نال، قهغه قعی قه لان.

غال - ا (غال - xal): غار، موغاره، ناغله لی په زان له کیتودا، لانه ی چه قه ل و رتبی و...

غال - ا. ع (غالل - xall): ده شتی نزمی چره دره خت و دار.

غالالوط - ا (غالالوت - xala lût): جو ره رووه کیکه.

غالب - ا. ف. ع (غالب - xalib): زال، سه رکه و توو، زیاده، فراوان، زور.

غالب آمدن - مص. ل (غالب نامه دن - xalib ameden): سه رکه و تن، زالبوون.

غازی - ص (غازی - xazî): رستی باز، په تی باز.

غاسق - ا. ف. ع (غاسیق - xasi x): شه و زهنگ، شه وی زور تاریک، ماری رهش، مانگ.

غاسول - ا. ع (غاسول - xasûl): سابوون، میان هه شتی که جل یان له شی پی بشون.

غاسول رومی - ا. مر (غاسولی رومی - xasûli rûmî): ده و نه نیکی در کداره.

غاش - ص (غاش - xaş): ناشق، شه یدیا، که و ده ن.

غاش - ص. ف. ع (غاشش - xaşş): غه شکار، که سیک که خه لکی فریو بدات.

غاشم - ص. ع (غاشیم - xaşim): زالم، سته مکار، داگیر که ر.

غاشیه - ا. ع (غاشیه - xaşîye): پو شاک، په رده، په رده دی دل، روو پو شی زین، روژی په سلان.

غاشیه بردوش - ص. مر (غاشیه بردوش - xaşîye berdûş): گو تر ایه ل و ملکه چ.

غاشیه دار - ص. فا (غاشیه دار - xaşîye dar): نه و ده ی زین پو شی نه سپی ناغای خو ی هه لگری.

غاشیه کش - ص. فا (غاشیه کش - xaşîye keş): هه لگری زین پو ش.

غاص - ص. ع (غاص - xass): پر، چر، قه ره بالغ، پیسای موفلیس، که سیک پارو له گه روی گتیرین و نه فه سی بو نه درئ.

غاصب - ا. ف. ع (غاصیب - xasib): زهفت که ر، داگیر که ر، که سیک به تویری مالی که سیک دی غه سپ بکات، زهوتکار.

غاصبانه - ق (غاصبانه - xasibane): داگیر که رانه، به شیوازی داگیر که ر، زهفت که رانه.

غاطی - ا. ف. ع (غاتی - xatî): تاریک، دا پو شه ر، پر، چرو تیک چرژاو، پو شه ر.

غاطیه - ا. ف. ع (غاطیه - xatîye): میتو که به

- غالب شدن** - مص. ل. (غالیب شوهن - xalib şuden): سهرکه وتن، زالبون، زال گومان.
- غالب ظن** - ا. مر. (غالیب زهن - xalib zen): گومانی زال، زال گومان.
- غالب** - ق. ع. (غالیبهن - xaliben): زۆربه ی کات، به زۆری.
- غالط** - ا. ف. ع. (غالیبت - xalit): غه له تکه ر، غه له تکار، خه تاکار.
- غالظ** - ص. ع. (غالیبز - xaliz): خه لیس، خه ست، درشت، نه ستوور.
- غالوک** - ا. (غالووک - xalûk): گلا هه ک.
- غالی** - ص. ع. (غالی - xalî): گران، گرانبه ها، زیده رۆبی.
- غالیدن** - مص. ل. (غالیبدن - xalîden): غلاندن، خلبونه وه، گینگل دان.
- غالیس** - ا. (غالیس - xalîs): جوریکه له شادانه، جوره رووه کیکه.
- غالیون** - ا. (غالییون - xaliyûn): جوره رووه کیکه بۆ ده رمان ده شی.
- غالیه** - ص. ع. (غالییه - xaliye): گران، گرانبه ها، هه ژی، بۆنیکه خوشه له مسک و عه نیه ر پیکهاتووه رهنگی ره شه و له قژ ده درئ.
- غالیه اسا** - ص. مر. (غالییه ئاسا - xaliye asa): به رهنگ و بۆی غالییه.
- غالیه اندایه** - ا. مر. (غالییه نه ندایه - xaliye endaye): نامیریکه که غالییه ی بی له شت بدرئ.
- غالیه اندوده** - ص. مف. (غالییه نه ندوده - xaliye endûde): شتی که غالییه ی لی سورایی، رهش.
- غالیه بار** - ص. فا. (غالییه بار - xaliye bar): نه وه ی وه کو غالییه بۆنی خوش بدا، بۆنخوش وه کو غالییه.
- غالیه بو** - ص. مر. (غالییه بو - xaliye bû): نه وه ی بۆنی غالییه بدا.
- غالیه جعد** - ص. مر. (غالییه جهئد - xaliye ce'd): زولفی رهش و بۆنخوش.
- غالیه خط** - ص. مر. (غالییه خهت - xaliye xet): سمیل رهش.
- غالیه دان** - ا. مر. (غالییه دان - xaliye dan): غالییه دان، زارو چالی چه ناگه ی یار.
- غالیه رنگ** - ص. مر. (غالییه رنگ - xaliye reng): رهش وه کو غالییه.
- غالیه زلف** - ص. مر. (غالییه زولف - xaliye zulf): زولف رهش و بۆنخوش.
- غالیه سا** - ص. فا. (غالییه سا - xaliye sa): غالییه ساز، عه تر فرۆش.
- غالیه ساز** - ص. فا. (غالییه ساز - xaliye saz): غالییه ساز، عه تار، عه تر ساز.
- غالیه سoden** - مص. م. (غالییه سووده ن - xaliye süden): دروستکردنی عه تر، عه تر سازی.
- غالیه فام** - ص. مر. (غالییه فام - xaliye fam): رهش وه کو غالییه.
- غالیه گون** - ص. مر. (غالییه گون - xaliye gûn): رهش وه کو غالییه، به رهنگی غالییه.
- غالیه مو** - ص. مر. (غالییه مو - xaliye mû): قژ رهشی بۆنخوش.
- غامر** - ص. ع. (غامیر - xamir): ویران، زهوی به یارو بی که لک، زهوییه ک بۆ کشتوکال نه بییت.
- غامض** - ص. ع. (غامیز - xamiz): زهوی نرم، کاری ئالۆزو نه سته م، گۆنگ، قسه ی نا مه فهم.
- غامضه** - ص. ع. (غامیزه - xamize): ئالۆزو نه سته م نا روون (بۆمی).
- غامی** - ص. (غامی - xamî): لاواز، بی توانا، له ر.
- غان** - ا. (غان - xan): جوره دره ختیکیه.
- غانغرایا** - ا. (غان غه رایا - xan xeraya): گانگین.
- غانم** - ا. ف. ع. (غانیم - xanim): خودان ده سته کوهت، غه نیمه تگیر.

- غانی** - ص.ع (غانی - xanî): زهنگین، دهولمه‌مه‌ند.
- غانیه** - ص.ع (غانییه - xaniye): ژنی زۆر جوان که به هۆی جوانییه‌وه پیتیستی به خشل و خۆ رازانه‌وه نه‌بێ، ژنی داوین پاکی به میترد.
- غار** - ا (غاث - xav): مانگا، چیل، گا، گاجوت.
- غاو** - ا (غاث - xav): ناغالی په‌زان.
- غاوش** - ا (غاقوش - xavûş): خه‌یاری تۆو، هیتشووه‌ تری گه‌ییوو که بۆ تۆو هه‌لگیرئ.
- غاوشنگ** - ا.مر (غاقشه‌نگ - xav şeng): دارگارپان.
- غاوی** - ا.فا (غافی - xavî): گومراو ناھومید.
- غاویه** - ا.فا.ع (غافییه - xaviye): ژنی گومراو ناھومید.
- غایات** - ا.ع (غایات - xayat): نامانجان، کوتایبان، نارمانجان.
- غایب** - ص.فا.ص (غایب - xayib): نه‌دیار، نه‌وی له‌بهر چاو نه‌بێ، په‌نهان.
- غایت** - ا.ع (غایه‌ت - xayet): کوتایی، مه‌به‌ست، نه‌وپه‌ری خواست و ناره‌زوو، نه‌نجام، نامانج.
- غایر** - ا.فا.ع (غایر - xayir): رۆچوو، ناوی بچیتته ژیر زه‌وی.
- غایط** - ا.ع (غایت - xayit): زه‌وی نزم و به‌رین، گوو.
- غیب** - مص.ع (غیب - xibb): هاتنی رۆژ نه‌ رۆژ، نۆیه‌تی.
- غیب** - ا.ع (غیب - xibb): ئاکام، ئاقیبه‌ت، کوتایی هه‌ر شتییک،
- غیب** - ا.ع (غویب - xubb): زه‌وی نزم، شوینی وه‌ستانی ناو.
- غیبار** - ا.ع (غویبار - xubar): گه‌ردو تۆو،
- غیبار خاطر** - ا.مر (غویبار خاطر - xubar xatir): دل گه‌رد گرتوو.
- غبار الوه** - ص.مف (غویبار ئالود - xubar alûd): تۆزگرتوو، خۆلاوی.
- غبار** - ا (غبار - xabaz): دار دهستی شوانان، گارپان.
- غباتوت** - مص.ل.ع (غبه‌باشه‌ت - xabavat): گه‌وج بوون، گیل بوون.
- غیب** - ا.ع (غبه‌ب - xebeb): غه‌بغه‌به، گۆشتی ژیر چه‌ناگه.
- غیج** - مص.ع (غبه‌ج - xebc): خواردنه‌وه‌ی ناو به‌ قوم قوم، ناو خواردنه‌وه.
- غیججه** - ا.ع (غویججه - xubce): به‌شی یه‌ک خواردنه‌وه له‌ ناو یان شه‌راب.
- غیبراء** - ص.ع (غبه‌براء - xebra): تۆزاوی، بۆر، خاکی ره‌نگ، زه‌وی.
- غیبس** - ا.ع (غبه‌بس - xebes): بولیتلی ئیوارئ، خۆله‌میشی.
- غیبس** - ا.ع (غبه‌بس - xebes): تاریکی ناخیری شه‌و، بولیتلی به‌ره‌به‌یان.
- غیبطه** - مص.ع (غیبطه - xibte): جوړه به‌غیلی بردنیککی هه‌لاله، خۆزی خواستن به‌ ده‌وله‌مه‌ندی که‌سییک بێ نه‌وه‌ی ناره‌زووی له‌ ده‌ست چوونی ده‌وله‌مه‌ندییه‌که‌ی بکری.
- غیغب** - ا.ع (غهب غهب - xeb xeb): غه‌بغه‌به، گۆشتی ژیر چه‌ناگه.
- غین** - مص.م.ع (غبه‌ین - xebn): زیان لیدانی که‌سییک له‌ کرپین و فرۆشتندا، خه‌له‌تانندن، زه‌ره‌رکردن له‌ کرپین و فرۆشتندا.
- غیبق** - ا.ع (غبه‌بوغ - xebûx): شه‌رابی که‌ شه‌وان بیخۆنه‌وه، شه‌رابی شه‌و.
- غیبی** - ص.ع (غبه‌بی - xebî): گیل، نه‌زان، گه‌وج، که‌ودهن.
- غیبیراء** - ا.ع (غبه‌بیراء - xubeyra): دره‌ختی سنجو.
- غیبین** - ص.ع (غبه‌بین - xebîn): نه‌قل سست، فریو خواردوو له‌ سه‌ودادا.
- غیبینه** - ا.ع (غبه‌بینه - xebîne): فیل، زه‌ره‌رو زیان و هه‌لخه‌تاوی له‌ کرپیندا.

- غپک** - (غپهک - xepek): زهلی، زهلی، حه سیر دروستکردن، له بان.
- غت** - ص (غمت - xet): ئه بله ه، که وده ن، گه لحو، گیل، گه وچ.
- غترف** - ص (غوتفه ر - xutfer): گه وچ، نه زان، گیل، به دکرده وه.
- غث** - ص (غهس - xes): له پرو لاواز، قسه ی نا دروستو بیج و بناوان.
- غشیان** - مص. ل. ع (غسه یان - xeseyan): هیتنج، دل تیک هله هاتن، رشانه وه.
- غچک** - (غیچهک - xicek): جوژه که مانجه یه که.
- غد** - ص. عا (غودد - xudd): خوویست، خوین.
- غد** - ا. ع (غده - xed): سبه ی.
- غدا** - ا. ع (غده اء - xada): خواردنی نیوه رو، فراقین.
- غدائد** - ا. ع (غده ائید - xadaid): غوده، لوو.
- غدائر** - ا. ع (غده ائیر - xedair): گیسوو، که زی، پرچ.
- غادات** - ا. ع (غده ات - xedat): کازیوه، به ره به یان.
- غداد** - ا. ع (غیداد - xedad): تعاونی و شتر.
- غدار** - ص. ع (غده دار - xeddar): غه ددار، زالم، سته مکار، بی وه فا، غایه ن، فریوکار، حیله باز.
- غداره** - ص. ع (غده داره - xeddare): ژنی بی وه فاو ده سته ی.
- غداره** - (غده داره - xeddare): حه ربه ی پان.
- غداره بند** - ص. فا (غده داره به ند - xeddare bend): غه داره به قده.
- غدد** - ا. ع (غوده د - xuded): غوده، لوو.
- غدد** - ا. ع (غده دد - xeded): تعاونی و شتر.
- غدر** - مص. ع (غده در - xedr): خیانه ت کردن، بی وه فایبیکردن، په میان شکانندن، ته فرده ان، له
- خشته بردن.
- غدراء** - ا. ع (غده راء - xedra): تاریکی، شهوی تاریک.
- غداره** - (غده داره - xeddare): سونگی، حه ربه، قه مه.
- غدره** - ص. ع (غده دیره - xedire): تاریک، شهوی تاریک، شهوه زهنگ.
- غدریفی** - ص. ن. ع (غیدریفی - xidri fi): سهخی، جوامتیر، سه روره، گه وره، بیچه باز، جوژه سکه یه کی کونه له (بوخارا) دا باوی بووه.
- غددغد** - (غودغود - xud xud): قرته قرتی مریشک، دهنگی مریشک.
- غددغن** - (غده ده غه ن - xede xen): قه ده غه، یاساغ.
- غدفره** - ص (غودفهره - xud fere): گه وچ، گیل، که وده ن.
- غدننگ** - ص (غده ده ننگ - xedeng): نه زان، گیل، گه وچ، ناشیرین و نا قولا.
- غدو** - ا. ع (غودوٹ - xuduv): سبه یینی.
- غدو** - مص. ل. ع (غده دٹ - xedv): رو بیشتنی سپیده زوو، سپیده.
- غدو** - ا. ع (غودوٹ - xuduv): به ره به یان.
- غدوات** - ا. ع (غده ده قات - xedevat): به ره به یانینان.
- غدود** - ا. ع (غودود - xudud): غوده، لوو.
- غدور** - ص. ع (غده دور - xedur): بی وه فا، ته له که باز، به فیل و ده هۆ.
- غدوه** - ا. ع (غودوڤه - xuduve): کازیوه، به یان، به ره به یان، سپیده.
- غده** - ا. ع (غوده د - xudde): غوده، لوو.
- غدیر** - ا. ع (غده دیر - xedir): گولاو، شوتینی کوپوونه وه ی باراناو له ده شتدا، ئای وه ستاوی پاش سیلاو.
- غدیرخم** - ا. مر (غده دیری خومم - xediri xumm): شوتینیکه له نیوان مه که وه مه دینه،

غرابیل - ا.ع (غرابیل - xerabîl): سهرن، بیژنگ، بیژنگان.

غراچه - ص (غراچه - xeraçe): نامهرد، دهیوس، گهواد، کهسیتک ژن به گان بدا، نهزان، گهوج، گهلو، قورمساع.

غرار - مص.ل.ع (غرار - xerar): فریوخواندن، خهله تان، بی تهجره به بی.

غرار - ا.ع (غیرار - xîrar): ده می تیژی شمشیر، که سادی بازار، بی بازاری، خهوی که م.

غرار - ا (غیرار - xîrar): تهلیس، جه وائی گه وره، خه رار.

غرار - ص.ع (غیرار - xerar): فیلباز، خاپینوک، دهستی.

غرارات - مص.ل.ع (غیرارات - xerarat): هه لئه تان، ناشقیینی پاش تهجره به، نا کارامه بی.

غرار - ا.ع (غیراره - xîrare): خه رار، جه وال، رهشکه، غه ره ره کردن، ناو لهزار وهردان.

غراش - ا (غیراش - xeraş): روشن، برین، خه م و خه فته، پشم و غه زه ب.

غراشیدن - مص.م (غیراشیدن - xeraşîden): توره بوون، شه پر کردن، توران، خه م خواندن.

غراشیده - ا.مف (غیراشیده - xeraşîde): توره، توره.

غراضیف - ا.ع (غیرازیف - xerazîf): کرکراکه.

غراف - ا.ع (غیراف - xîraf): پیتوانه ی گه وره.

غراف - ص.ع (غیراف - xeraf): روباری پر ناو، ته سپی ههنگاو ههراو.

غرام - ا.ع (غیرام - xeram): نه شق و شه پیدایی، عه زاب، دهر دو تازار.

غرامات - ا.ع (غیرامات - xerammat): سزا.

غرامت - ا.ع (غیرامت - xerammet): غه رامه ت، جهزا، سزا، زه ره رو زبان و شه پر شهق، په شیمان.

جه ژنی غه دیری خومم: ده کاته رژی ۱۸ ی زیلحه جه که لهو رژی ده پامبه ره له غه دیری خومدا عه لی به جیگری خوی دانا.

غدیره - ا.ع (غدهیره - xedîre): پرچ، گیسوو.

غذاء - ا.ع (غیزاء - xîza): خوراک، خواندن، خوان.

غر - ص (غور - xur): قور، گون ناوسیاگ.

غر - ا (غیر - xîr): ره قسین و سه ما به نازه وه، سه ما به غه مزه نازه وه.

غر - ص (غیر - xer): قه حبه، ژنی به دکار، سۆزانی، نامهرد، گه واد.

غر - ا (غور - xur): بۆله بۆل له بن لیوانه وه، پرته و بۆله.

غر - ص.ع (غیر - xîr): گه نجی بی تهجره به و ناکارامه، که سیتک فریو بخوات.

غر - ا.ع (غیر - xer): درز، شهق بیان چال، جوگه له، چرچ و لوچی جل.

غراء - ص.ع (غیراء - xera): باش، جوان، سپی و رووناک، دره خشان، سوارو ره وان و جوان.

غرائب - ص.ا.ع (غیرائیب - xeraib): شتی غه ریب و عه جیب و ده گه م.

غرائر - ا.ص.ع (غیرائیر - xerair): ژنی گه نجی بی تهجره به، بی ساوکه کان.

غرائز - ا.ع (غیرائیز - xera'iz): مه گیزه کان، سروشت، قه ریحه، نارده زوی سیکسی.

غراب - ا.ع (غوراب - xurab): قه له ره ش، ده می چه قو، ده می ته ور، به فر، ته رزه، جو ره که شتیبه کی چاروکه داره.

غرابت - مص.ل.ع (غیرابه ت - xerabet): دوور بوون، دوور بوون له نیشتمان، ئالوژبوونی وشه، ناباوبوونی شتیپک.

غرابه - ا (غیرابه - xerabe): شووشه ی گه وری گه رو ته نگی زگ گه وری.

غرابی - ا.ع (غورابی - xurabî): جو ره خورمایه که، جو ره شه کر له مه یه که.

- گرامت خواستن** - مص.ل (غهرامهت خاسته-
xeramet xasten): غهرامهت ویستن،
خوایاری غهرامهت کردن.
گرامت دادن - مص.م (غهرامهت داده-
xeramet دادن): سزادان.
گرامت ستاندن - مص.ل (غهرامهت سه تانده-
xeramet setanden): سزاسه ندن.
گرامت کشیدن - مص.ل (غهرامهت که شیده-
xeramet keşîden): قبول کردن سزا، له
نه ستوگرتنی سزا.
گران - ص.فا (غوران - xurran): نه راندن،
بۆلاندن، به نه ره، به بۆله.
گرانیق - ا.ع (غهرانیغ - xeranî x): جوړه
ته پرتکه.
غراورنگ - ا.مر (غهرئه وورنگ - xer ewreng):
تمختی گه ووره.
غرب - مص.ع (غهرب - xerb): ئاوا بوون، خوړ
ئاوا بوون، خوړنشین.
غرب - ا.ع (غهرب - xereb): زره دار، داری
زې، داری که بهری نه بی وهک: چنارو سپیدارو...
غرب - ا.ع (غهرب - xereb): زېر، ته لا، زیو،
په رداخ، مهی.
غریاء - ص.ع (غوره باء - xureba): غهربان.
غریبال - ا.ع (غیربال - xirbal): بیژنگ.
غریبال بند - ص.فا (غیربال بهند - xirbal
bend): بیژنگساز، وهستای بیژنگ دروست
کردن.
غریبال کردن - مص.م (غیربال که رده- xirbal
kerden): له بیژنگ دان، بیژان.
غریبال گر - ص.فا (غیربال گهر - xirbal ger):
سهره نساز، که سیک که کاری له بیژنگدانی
دانه ویله و شتی دی بی.
غریبان - ا.ع (غیربان - xirban): قهله ره شان.
غریت - مص.ع (غوریه ت - xurbet): نامۆبی،
غهرب بوون، دوور بوون له شاری خوژت، دووره
بوون.
- ولات بوون، که وتنه غهربی.
غریت گرا - ص.فا (غوریه ت گهرا - xurbet
gera): که سیک که زی له غهربیایه تی بی،
غوریه ت دوست.
غریچه - ا.مر (غهریه چه - xerbeçe): کوپی
قه چیه، قه چیه داک، حیزداک.
غریله - مص.ع (غهریه له - xerbele): له
سهره ندان، له بیژنگدان، بیژان، بیژه کردن.
غریب - ص.ع (غهربیب - xerbîb): تری
ره شکه، پییره میژدیگ سهره ردینی رهش بکاته وه،
زۆر رهش.
غریبل - ا.ع (غهربیل - xerbîl): بیژنگ،
سهره ندن.
غریبله - ا.ع (غهربیله - xerbîle): سوردان، قون
بادان، سه ما.
غرت - ا.عا (غورت - xurt): خوارنده وه یان ئاو
که به جاری بخوریتته وه.
غرتش - ص.عا (غورتهش - xurtesh): مل
نه ستورو زۆردار.
غرتی - ص.عا (غیرتی - xirtî): خوپی،
لووسکه، حیز.
غرچ - ا.ع (غیرچ - xirç): چۆقه
چۆقی دان، قرچه قرچی دان، جیره جیری دگان.
غرچه - ص.ع (غهرچه - xerçe): نامه رد، گه واد،
گیل، که ودهن، قورمساغ.
غرد - ا.ع (غهرد - xerd): که پر، مالتیک له
حه سیرو قامیش دروست بکری.
غردل - ص.مر (غهردیل - xerdil): ترسنوک،
نامه رد.
غرده - ا.ع (غهرده - xerde): جوړه توپیک بووه له
کۆندا بو هایشتنی بهرد له جهنگدا به کار هاتووه،
مه نجه نیق.
غرد - ا.مص.ع (غهره ر - xerer): که وتنه
تالوکه، که وتنه مه ترسیبیه وه.
غرد - مص.ع (غهره ر - xerer): روو سپی
بوون.

غرغر - ا. مر (غورغور - xur xur): تورپه بوون و خوته و بۆله.

غرغرکردن - م. مص. م (غورغورکهردهن - xur xur kerden): بۆله بۆل کردن، تورپه بوون.

غرغر - ا. (غیرغیر - xir xir): به کره، جه نجه پ، چه رخی ئاو.

غرغر - ا. (غیرغیر - xir xir): خره خر، دهنگی چه رخی ئاو له کاتی سووراندا.

غرغر - ا. ع. (غیرغیر - xir xir): گرگپه.

غرغره - ا. (غهرغهره - xer xre): قورقورپاگه.

غرغره - م. مص. ع. (غهرغهره - xer xere): غهرغهره، ئاو له دهم و دان وهردان.

غرغره - ا. ع. (غیرغیره - xir xire): مریشکی کیتی.

غرغشه - ا. (غهرغشه - xer xeşe): قهرقه شه، ههراو ههنگامه، گهنگه شه و دهککه.

غرف - ا. ع. (غهرهف - xeref): گیایه که بو خوشه کردنی پیست به کاردی.

غرف - ا. ع. (غورف - xuref): ژورور، هۆده.

غرفات - ا. ع. (غورفات - xurufat): ژورور، هۆده.

غرفج - ا. (غهرفهج - xerfec): دهسته چيله، ههر چیلکله و داری زوو ناگر بگری.

غرفه - ا. ع. (غورفه - xurfe): ژورور، هۆده، وه تاغ.

غرفه - ا. ع. (غورفه - xurfe): گوتلی ئاو.

غرق - م. مص. ع. (غهرهغ - xere x): غهرق بوون، خنکان له ئاودا.

غرقاب - ا. مر. (غهرقاب - xer xab): ئاوی قوول که مرؤف یان کهشتی نقوم بکات.

غرقد - ا. ع. (غهرغهد - xer xed): جزیره درهختیکه.

غر قگاه - ا. مر. (غهرغ گاه - xerx gah): جینگه غهرق بوون، نقومگه.

غرر - ص. ع. (غورره - xurer): ههلبژارده و پهسند، گه و ره و دهم سپی قهوم.

غرر - ص. ع. (غیره - xirer): بین ناگاو بین تهجره به، نا کارامه.

غرزدن - م. مص. ل. (غورزدهن - xurzeden): تورپه بوون و بۆلاندن له ژیرلیتیه ووه، نه پاندن و جینیودان.

غرزدن - م. مص. م. (غورزدهن - xurzeden): خهله تاندن و دهست پرینی ژنو سوار بوونی.

غرزن - ص. مر. (غهرزن - xerzen): سۆزانی، قهچپه، ژن حیز، پیاوی ژن حیز.

غرس - ا. (غهرهس - xeres): تورپه بی، غه زه ب، توندو تیژی، تونده ته بیعه تی.

غرس - م. مص. ع. (غهرس - xers): چاندن، نه مام ناشتن.

غرس - ا. ع. (غهرس - xers): درهختی نیژراو، نه مامی چیندراو.

غرسا - ا. (غهرسا - xersa): زه نجه بیلی شامی.

غرش - ا. (غهرهش - xeres): تورپه بی، غه زه ب، تونده ته بیعه ت.

غرش - ا. مص. (غوریش - xuriş): نه پاندن، نه پنه پ.

غرش - ا. مص. (غیرش - xirş): قرؤش، جزوره سکه یه که.

غرشت - ا. مص. (غوریشت - xurişt): دهنگی سامناک، هاوارو نه پدی به سام.

غر شمار - ا. (غهرشومار - xerşumar): کیتوله لیبانی مال به کۆل، دۆم و خه رات، له خانه ی غه ربیان.

غرشیدن - م. مص. م. (غهرشیدهن - xerşiden): تورپه بوون، شه پرکردن.

غررض - م. مص. ع. (غهرهز - xerez): تاسه کردن، ئاره زوو کردن، مه به ست، پیویستی، نیشانه، غهرهز، به دنبازی، رق و کینه و نیاز خرابی.

غر زوف - ا. ع. (غورزوف - xurzûf): کرکپاگه، ئیسکی نهرم که ده خوری.

غرنبش - ا.مص (غورونبیش - xurunbîş): هات و هاواری سامناک.

غرنبه - ا. (غورونبه - xurunbe): هات و هاوار، بۆله بۆل، قسه ی رەق.

غرنبییدن - مص.ل (غورونبیدیدهن - xurunbîdne): هاوارا کردن، فریادو ههراکردن.

غرنبیده - ا.مص (غورونبیدیده - xurunbîde): هاوارا کەر، فەرته نه گیتی.

غرند - ص (غهره ند - xerend): کیژیکی له شهوی په رده دا بی بن دهر چی.

غرنگ - ا. (غهره نگ - xereng): دهنگی گریه و نالین.

غرنگیدن - مص.ل (غهره نگیدیدهن - xerengîden): گریان، نالین.

غرئوق - ا.ع (غورئوق - xurnu x): بالنده په کی ده ربایی مل دریتی لاق دریتی.

غرئوق - ص.ع (غورئوق - xurnû x): لاوی سپیکه له ی جوان، وه له د.

غرو - ا. (غهرث - xerv): نای، زورنا.

غرو - مص.ع (غهرث - xerv): ته عه جو بکردن، سه رسام بوون.

غرواش - ا. (غهرقاش - xervaş): قهره واش، شستیکه وه کو گسک جلی پی رهنگده کری بیان ته راوی دیواری پیده کری.

غروب - مص.ل.ع (غوروب - xurûb): ناوابوون، ناوابوونی خۆرو مانگو نه ستیره.

غرور - مص.م.ل (غرورور - xurûr): خه له تانندن، به ته ما کردنی که سیک به درۆوه، مه غرور بوون، له خۆبایی بوون.

غرور - ص.ع (غهرورور - xerûr): دنیا، شتی مایه ی خه له تانندن بی، فریودهر.

غرور - ا.ع (غهرورور - xerûr): دهرمانی که غهره ره ی پی بکری.

غرور - ا.ع (غورورور - xurûr): جوگه له، شهقی زهوی، چرچ و لۆچی جل.

غرقة - ص. (غهرغه - xer xe): خنکاو، غهرق بوو.

غرقة گاه - ا.مر (غهرغه گاه - xer xegah): تقومگه.

غرقي - ص.ع (غهرغا - xer xa): خنکاو ان، غهرق بووان.

غرم - ا. (غورم - xurm): بهرانه کیتی، مه ره کیتی.

غرم - ا.ع (غورم - xurm): سزا، جهزا، غهرامهت، زهره رو زیان.

غرما - ا.ع (غورمه ا - xurema): قهردار.

غرماسنگ - ا.مر (غهرماسه نگ - xerma-seng): ناسکه نان.

غرمان - ص.فا (غهرمان - xerman): غهمین، زیزو زویر، توره و تۆراو.

غرم تک - ص (غورم ته ک - xurm tek): تیز و هکو بهرانه کیتی، به ده و هکو بهرانه کیتی.

غرمج - ا. (غهرمه ج - xermec): خواردنی که به هه رزن و گوشت دروست ده کری.

غرمدیدن - مص.ل (غهرمیدیدهن - xermîden): تووره بوون، جنیودان، بۆلاندن.

غرمنده - ا.فا (غهرمه نده - xermende): تووره، زویر،

غرن - ا. (غهره ن - xeren): دهنگی گریه و نالین.

غرن - مص.ل.ع (غهره ن - xeren): وشکبوونی هه ویر له قاپدا.

غرن - ص.ع (غهرین - xerîn): سست، لاوازو بی توانا.

غرنب - ا. (غورونب - xurnub): گرم، گرمه، رمبه.

غرنباغرنب - ا.مر (غورونبا غورونب - xurunba-xurunb): گرمه گرم، رمبه رمب، دهنگی په بیتا په یته ی ده هۆل.

غرنبان - ص.فا (غورونبان - xurunban): له حالی گرماندندا.

- غرورانگیز** - ص.فا (غرورور ئهنگیز - xurûr (engîz): مایه‌ی غورور له خۆبایی بوون.
- غرور جوانی** - ا.مر (غروروری جه‌فانی - xerûri (cevanî): خۆپه‌سندی هه‌رزه‌کاری، جوانه‌زمه.
- غروش** - ا.ع (غروروش - xurûş): قرۆش، جۆره سکه‌په‌که.
- غروی** - ص.ن.ع (غهره‌قی - xerevî): خه‌لکی نه‌جه‌ف.
- غره** - مص.م.ع (غیره - xirre): خه‌له‌تاندن، خه‌له‌تان، به‌ته‌ماکردنی که‌سیتیک به‌دپۆوه ده‌ستخه‌رۆکردن، فریوخواردن.
- غره** - مص.ع (غوره - xurte): جوان بوون.
- غره** - ا.ع (غوره - xurte): ئه‌سپیی قه‌شان، ئه‌سپیی ته‌وتیل مارۆ، مانگی نوێ، سه‌ره‌تای هه‌ر شتتیک، په‌که‌م رۆژی مانگی قه‌مه‌ری.
- غره** - ص.ع (غوره - xurte): هه‌لبێژارده‌و په‌سه‌ند، گه‌وره‌و ده‌م سپی قه‌وم.
- غره** - ص.ع (غیره - xirre): باړ، گه‌نجی بێ ئه‌زمونی غافل.
- غره** - ا (غوره - xurte): نه‌ره، گرم‌و هۆزی هه‌وره‌ تریشقه.
- غری** - ص.ع (غهری - xerî): جوان، باش، بینای چاک، په‌کیکه‌ له‌ ناوه‌کانی شاری نه‌جه‌ف.
- غریب** - ص.ع (غهریب - xerîb): نامۆ، بێگانه، دووره‌ ولات، شتی سه‌پرو ناباو، وته‌ی ئالۆزو ته‌م و مژاوی و نامه‌فه‌هوم.
- غریب اشنا** - ص.مر (غهریب ناشنا - xerib (aşna): غه‌ریب دۆست، نامۆ په‌روه‌ر.
- غریبانه** - ق.ص (غهریبانه - xeribane): غه‌ریبانه، وه‌کو غه‌ریبان، نامۆ ئاسا.
- غریب پرست** - ص.فا (غهریب په‌ره‌ست - xerib (perest): ئه‌وه‌ی خه‌لکی غه‌ریبی خۆش بوێ، بیانی په‌روه‌ر.
- غریب پرور** - ص.فا (غهریب په‌ره‌ر - xerib (perver): بیانی دۆست.
- غریب حسن** - ص.مر (غهریب هوسن - xerib (husn): جوانی له‌ راده‌به‌ده‌ر.
- غریب دشمن** - ص.مر (غهریب دوشمن - xerib (duşmen): دژه‌ غه‌ریب، دژه‌ بیانی.
- غریب دوست** - ص.مر (غهریب دوست - xerib (dûst): غه‌ریب په‌روه‌ر، نامۆدۆست، غه‌واره‌ دۆست.
- غریب زاده** - ص.مر (غهریب زاده - xerib (zade): رۆله‌ی غه‌ریب، منالی کیتوله‌ی و دۆم.
- غریبستان** - ا.مر (غهریبستان - xerib stan): جیبی غه‌ریبان، خانه‌ی غه‌ریبان، گۆرستان.
- غریب شمار** - ص.مر (غهریب شومار - xerib (şumar): له‌ ریزی غه‌ریبانه‌دا، قه‌ره‌ج، کیتوله‌ی.
- غریب قامت** - ص.مر (غهریب قامه‌ت - xerib (xamet): به‌ژن و بالایی له‌ راده‌به‌ده‌ر جوان.
- غریب کش** - ص.فا (غهریب کوش - xerib (kuş): دژه‌ غه‌ریب، ئه‌وه‌ی غه‌ریبان ئه‌زیه‌ت بدات.
- غریب گز** - ص.فا (غهریب گه‌ز - xerib gez): جۆره‌ گه‌نه‌په‌که.
- غریب مرگ شدن** - مص.ل (غهریب مه‌رگ شوه‌دن - xerib merg şuden): مردن له‌ غه‌ریبی، گۆر غه‌ریب بوون.
- غریب نواز** - ص.فا (غهریب نه‌فاز - xerib ne- (vaz): غه‌ریب په‌روه‌ر، غه‌ریب دۆست.
- غریب وار** - ق.ص (غهریب قار - xerib var): غه‌ریب ئاسا، وه‌کو غه‌ریبان.
- غریبه** - ص.ع (غهریبه - xeribe): غه‌ریبه، بێگانه، غه‌واره.
- غریدن** - مص.ل (غوریدن - xurriden): نه‌راندن، بۆلاندن، هاواری توپه‌یی.
- غرش** - ا.مص (غورش - xurş): نه‌ره.
- غرنده** - ا.فا (غورنده - xurrende): مرۆف یان گیانله‌به‌ری درنده‌ له‌ توپه‌بییدا بنه‌رتین.

غزوات - ص. ا. ع. (غزوات - xuzat):
جہنگاوہران، غہزوہکاران.

غزار - ص. ع. (غیزار - xizar): زور.

غزارت - مص. ل. ع. (غہزارت - kezaret): زور
بوون.

غزال - ا. ع. (غہزال - kezal): ناسک، کار
مامز، مامز، ماشوقہ یان ژنو کچی جوان.

غزال چشم - ص. مر. (غہزال چشم - kezal
çeşm): مامزچاو، چاوانی جوانی وک چاوانی
ناسک.

غزالک - ا. ع. (غہزالک - kezalek): کارمامز،
ژنی جوان.

غزالہ - ا. ع. (غہزالہ - kezale): ناسک،
کارمامزی میچکھ.

غزالہ - ا. ع. (غہزالہ - kezale): ہتاو لہ دہمی
ہہلاتندا.

غزغان - ا. ع. (غہزغان - kez xan): قازان،
مہنجہلی چیشٹ لیتان.

غزل - مص. ع. (غہزل - zezl): رستن، رستان.

غزل - مص. ع. (غہزل - zezel):
جوڑہ شیعریکی دلداریبہ کہ بہیتہکانی نابہ لہ
حہوت بہیت کہمترو لہ ۱۵ بہیت زیاتر بہ،
ناشقیینی.

غزلان - ا. ع. (غہزلان - xizlan): ناسکان،
مامزان.

غزل خوان - ص. فا. (غہزل خان - kezal xan):
موترب، گورانی بیژ، عاشق، غہزل بیژ.

غزل سرا - ص. فا. (غہزل سرا - kezal
sera): غہزل بیژ، غہزل خوان.

غزل گو - ص. فا. (غہزل گو - kezal gû):
غہزل بیژ، شیعری بیژ دلداری.

غزلیات - ا. ع. (غہزلیات - kezeliyat):
غہزلیات، ہہلبہستو غہزلیتین دلداری.

غزو - مص. ل. ع. (غہزف - kezv): جہنگین
دہگہل دژمنی ٹایندا، جہنگی ٹاینی، جیہاد.

غریب - ص. ع. (غہریب - xerir): جوانکہ، بی
تہزمون، لہ خویابی.

غریبہ - ص. ع. (غہریبہ - xerire): ٹافرہتی
جوانکیلہی بی تہزمون، جہوائی کہ زو
بخہلہتی.

غریزہ - ا. ع. (غہریزہ - xerize):
مہگیتز، سروشت، تہبیعت، قہریبہ، مہیلی
سیکسی.

غریژنگ - ا. ع. (غہریژنگ - xerijeng):
قورہسیان، چلپاو، چلکاو.

غریس - ا. مف. (غہریس - xeris): مہو،
رویتراو، چیتراو.

غریسہ - ا. ع. (غہریسہ - xerise): بنہ خورما،
نہمامی چیتراو.

غریف - ا. ع. (غہریف - xerif): نہیجہزار،
قامیشہلان، بیتشہ، چرہ دارستان.

غریفج - ا. ع. (غہریفج - xerifec): قورہسییان.

غریق - ص. مف. (غہریق - xerix): خنکاو.

غریم - ص. ع. (غہریم - xerim): قہردار،
قہرزار، بہ مانای خاوهن قہرزیش دی.

غریو - ا. ع. (غہریو - xiriv): قریوہ، ہاوارو
بانگ، نہرہ.

غریویراوردن - مص. ل. (غہریویراوردن -
xiriv ber averden): نہراندن، ہاوارکردن،
قربواندن.

غریوان - ص. فا. (غہریوان - xirivan):
ہاوارکہر.

غریویدن - مص. ل. (غہریویدن - xirividen):
نہراندن، ہاوارکردن و تورہبوون، قیراندن.

غزاء - ا. ع. (غوززاء - xuzza): جہنگاوہران،
غازیبیان.

غزات - ا. مص. ع. (غہزات - kezat): جہنگین
دہگہل دژمنی دیندا.

غزاکردن - مص. ل. (غہزاکہردن -
kezakerden): غہزاکردن، جہنگین دہگہل
دژمنی دیندا.

غساک - ا.ع (غہساک - xesak): حقّ ھے لئواس، لاو لاو.

غسال - ص.ع (غہسسال - xessal): کہ سیتک زور شت بشوات، مردوو شور.

غسالخانہ - ا.مر (غہسسال خانہ - xessal xane): مردوو شورخانہ، غوسالخانہ.

غسالہ - ص.ع (غہسسالہ - xessale): زنی جل شور، یان مردوو شور.

غسالہ - ا.ع (غوسالہ - xusale): ناراو.

غسان - ا.ع (غہسسان - xessan): ھہرہتی لای، تافی لای، ناوی تیرہیہ کی عہرہبہ کہ لہ شویتیکا بہ ھمان ناو لہ یہ مہن دہژیان.

غسانی - ص.ع (غہسسانی - xessani): زور جوانو قوز.

غسق - ا.ع (غہسسق - xesex): تاریکی، بولیتلی ئیوارئ.

غسک - ا.ع (غہسسک - xesek): جوزه میروویہ کہ، جوزه گہ نہ یہ کہ.

غسل - مص.ل.ع (غوسل - xusl): غوسل دہرکردن، وسل دہرکردن، بسمیل کردن.

غسل - ا.ع (غیسل - xisl): شتی کہ سہرو لہ شی پی بشوردرئ، وەکو: ناو سابون.

غسلاء - ص.ع (غوسلاء - xusela): شوردراو، جلی شوردراو.

غسلج - ا.ع (غہسلج - xeslec): داری دؤل.

غسلی - ص.ع (غہسلا - xesla): جلی شوردراو.

غسلین - ا.ع (غیسلین - xislîn): زیچکای لہ شی دوزہ خیان، ئاوی کہ زوخو کیتی تیا بشورئ.

غسول - ا.ع (غہسول - xesul): ناو سابونو ئہو شتانی کہ خوی پی بشورئ.

غسول - ا.ع (غہسول - xesul): ناو سابونو ئہو شتانی کہ خوی پی بشورئ.

غسیل - ص.ع (غہسیل - xesil): شوردراو.

غزوات - ا.ع (غہزہفات - xezevat): شہر لہ گہل دژمندا.

غزوه - ا.ع (غہزہ - xezve): یہک شہر دہ گہل دژمندا.

غزه - ا.ع (غہزه - xeze): کلینچکہ.

غزی - ا.ع (غوزی - xuzi): غازی، جہنگاودر.

غزیر - ص.ع (غہزیر - xezir): زور، فرہ، مشہ.

غزیرہ - ص.ع (غہزیرہ - xezire): کانی فرہ ئاو، وشتی بہ شیر، چای بہروندک.

غژ - ا.ع (غیژ - xijz): گیزہی گولہ، خشہ.

غژب - ا.ع (غوژب - xujb): بولتی تری، ناوکی تری.

غژغاو - ا.مر (غہژغاو - xej xav): گامیشی ھیندی.

غژغژ - ا.ع (غیژغیژ - xij xij): خشہ خش، خشہ خشی جلی تازہ، دہنگی پیلاو لہ کاتی ریکردندا.

غژغژان - ص.فا (غہژغہژان - xej xejan): قونہ خلیسکئی، خزین، خلیسکانئ،

غژک - ا.ع (غیژک - xijek): جوزه کہ مانجہ یہ کہ.

غژگاو - ا.مر (غہژگاو - xejgav): گامیشی ھیندی.

غژم - ا.ع (غوژم - xujm): بولتی تری.

غژم - ا.ع (غوژم - xujm): غہزہب، توزان، توزہ بوون و زویر بوون، ھیرش، گوژم.

غژیدن - مص.ل.ع (غہژیدن - xejiden): خزین، قونہ خلیسکانئ، قونہ خشکی.

غژیدہ - ا.مف (غہژیدہ - xejide): خزبو، خلیسکاو، روین بہ خلیسکانہ وہ.

غسا - ا.ع (غہسا - xesa): خورمای نہرہ سیوو.

غسات - ا.ع (غہسات - xesat): خورمای نہ گہ بیوو، فہریکہ خورما.

غساق - ص.ع (غہساق - xessa x): بوئسارد، بوئگہن، کسیم و زوخی دوزہ خیان، شہرابی دوزہ خیان.

- غسیله** - ص.ع (غسیله - xesîle) : شۆردراو.
- غش** - مص.ل.ع (غش - xeş) : غش کردن، خیانه تکریدن، فیتل کردن.
- غش** - ا.مص.ع (غیشش - xişş) : خیانهت، دلریشی، فیتل، تهخلیت.
- غش** - ا.ع (غش - xeş) : بورانهوه، لهخوچوون، لههوشچوون.
- غشاه** - ا.ع (غیشاه - xişâ) : پهرده، ههر شتی که رووی شتی بپوشیت.
- غشاک** - ا.ع (غشاک - xeşak) : بۆنی ناخوش، بۆنی ناخوشی ده.
- غشاوه** - ا.ع (غوشافه - xuşave) : پهرده، پوشاک، پوشش.
- غشغریغ** - ا.ع (غیشغریغ - xiş xirix) : قهرقهشه، دادویپداد، هات و هاوار.
- غشم** - مص.م.ع (غشم - xeşm) : سته مکردن، زولمکردن.
- غشمیره** - مص.ع (غشمیره - xeşmere) : زولمکردن، سته مکردن، تاواز.
- غشمشم** - ص.ع (غشمشم - xeşem) : بئی پهروا، دیکتاتور، زۆردار، دلیر.
- غشموم** - ص.ع (غشموم - xeşûm) : سته مکار، زۆردار، داگیرکەر.
- غشوه** - ا.ع (غوشفه - xuşve) : پهرده، پوشش.
- غش** - مص.ل.ع (غشاه - xeşa) : بورانهوه، له هوش چوون.
- غشیه** - ا.ع (غشیه - xeşye) : بیتهوشی.
- غصب** - مص.م.ع (غصب - xesb) : زهفتکردن، داگیرکردن، داگیرکردنی شتییک به زۆر، غهسپ کردن.
- غصص** - ا.ع (غوسهس - xuses) : نهوهی له قورگ بگیری و نهچیتته خواری، خه می گهرو گبیر، خه م و خهفته تی گهوره.
- غصن** - ا.ع (غوسن - xusn) : لق، پهل، لقی درهخت، پهل دی دار، چل.
- غصون** - ا.ع (غوسون - xusûn) : لقو پویان.
- غصه** - ا.ع (غوسسه - xusse) : خه م، خه می گهرو گبیر.
- غصه خوردن** - مص.ل.ع (غوسسه خوردن - xuse) : خهفته خواردن، غه م خواردن.
- غصه دادن** - مص.م.ع (غوسسه دادن - xuse دادن) : خهفته پیدان، غه مگین کردن، زویر کردن.
- غصه پرور** - ص.فا.ع (غوسسه پهرقههر - xusse perver) : خهفته پهرور، خه میار.
- غصه دار** - ص.فا.ع (غوسسه دار - xussedar) : خه مگین، خه میار، کۆقانبار.
- غصه گسار** - ص.فا.ع (غوسسه گوسار - xusse gusar) : خه مخۆر، غه مگین، خهفته تبار.
- غصه ناک** - ص.مر.ع (غوسسه ناک - xusse nak) : غه مناک، غه مگین، خه میار، خه مین، کۆقانبار.
- غض** - مص.م.ع (غه زز - xezz) : چاوپوشین، خوگیلکردن.
- غض** - ص.ع (غه زز - xezz) : تهرو تازه، ناسک، ناسکه شکوفه، ناسکۆلهی ده م به خه نده.
- غضا** - ا.ع (غه زا - xeza) : درهختی تاغ که داره کهی قایمه و ناگره کهی زۆر ده مینتی.
- غضائر** - ا.ع (غه زائیر - xezair) : سواله تیکی سه وزه بۆ چاوه زار به کار دی، قوره خو شه، تهشت.
- غضار** - ا.ع (غه زار - xazar) : قوری لینج، قوری پاکی بۆن خوش، میرویه کی سه وزه بۆ چاوه زار هه لده گیری ت.
- غضارت** - مص.ع (عه زارهت - xezaret) : دهوله مند بوون، حال باش بوون، زهنگین بوون.
- غضاره** - ا.ع (غه زاره - xezare) : میروویه کی سواله تی سه وزه بۆ چاوه زار هه لده گیری، کاسه ی سواله تی گهوره.

- غضاظت** - مص.ع (غزه زهت - xezazet):
چاوپوشين، دهنګ نزم کردن، له قه درو حورمه ت
که و تن، زبلله ت، ته پو تازه بوونی گياو.
- غضب** - مص.م.ع (غزه زه - xezeb):
توورپه بوون، تووران.
- غضب کردن** - مص.ل (غزه زه که رده ن - xezeb
kerden): توورپه بوون، تووران.
- غضب الود** - ص.مر (غزه زه تالود - xezeb
alûd): توورپه، پير.
- غضبان** - ص.ع (غزه زبان - xezban): توورپه،
زوير، مه نجه نيق.
- غضب انگيز** - ص.فا (غزه زه نه انگيز - xezeb
engîz): با عيسی توورپه بوون، قين هه ستين.
- غضبانه** - ص.ع (غزه زبانه - xezbane): ژنی
توورپه و ترؤ.
- غضبانک** - ص.مر (غزه زه بناک - xezebnak):
توورپه، رق هه ستاو.
- غضبى** - ص.ع (غزه زبا - xezba): ژنی توورپه و
رقن.
- غضروف** - ا.ع (غوزروف - xuzrûf): کرکرکه،
کرکرکه، کرچه نه.
- غضنفر** - ا.ع (غزه زه نفر - xezen fer): شير،
شيری درنده، زهلامی که تهی درشت ته بييعه ت.
- غضوب** - ص.ع (غزه زوب - xezûb): توورپه و
تؤراو.
- غطاء** - ا.ع (غيتاء - xita³): په رده، سه رپوش،
روو پوش، پوشه ر.
- غطاريس** - ص.ع (غته تاريس - xetarîs):
لووتبه رز، بادى هه وا، خوويست، خوويه رست.
- غطاس** - ا.ع (غيتاس - xitas): غوسلی
ته عميد، جه ژنيکی فه لانه.
- غطاس** - ص.ع (غته تتاس - xettas): ته وهی
بچيته ژير ناوه وه، مه ليکی ده رباييه ماسيبان
ده گری.
- غطاط** - ا.ع (غته ات - xetat): جوړه قه تيبه که،
- کوپرکوپر**.
- غطريس** - ص.ع (غيتريس - Xitrîs): لووتبه رز،
خويه رست.
- غطريف** - ص.ع (غيتريف - xitrîf): سه خى،
سه روهر، گه وره، به خشنده، دلاوا، بيچووه باز.
- غطيط** - مص.ع (غته تيت - xetît): پرخان دن له
خه ودا، بؤراندنی و شتر.
- غفار** - ص.ع (غته ففار - xeffar): زؤر
به خشنده، په کيکه له خه سه ته کانی په زدان،
به خشه رى گوناح و خه تا يان.
- غفج** - ا (غته فح - xefc): گؤلاو، چالاو، سندانی
ناسنگه رى، شمشيرى جه وه ردار.
- غفر** - مص.ع (غته فر - xefr): پؤشين، پؤشين و
به خشيني گونا ه.
- غفر** - ا.ع (غته فر - xefr): پرزى جل، بيچووى
بزنه کيوى، سى نه سستيره ي بچووکه له بورجى
ته رازو ودا.
- غفران** - مص.ل.ع (غوفران - xufrân): پؤشين
و به خشيني گوناح، چاوپوشى له خه تا و گوناحى
که سيک.
- غفران پناه** - ص.مر (غوفران - xufrân penah):
ره حمه تى، خوا لى خو شبوو، له سايه و په نای غوفرانى
په زندانيدا.
- غفران ماب** - ص.مر (غوفران مه ئاب - xufrân
meab): ره حمه تى، مه رحوم، خوا لى خو شبوو.
- غفره** - ا.ع (غوفره - xufre): رووپوش،
رووپوشيك که رووى شتيكى پى دا پو شرى.
- غفلت** - مص.م.ع (غته فله ت - xeflet):
فه راموش کردن، له ياد بردن، نه زانين.
- غفله** - ق.ع (غته فله ته ن - xefleten): له
ناکا ودا، له ناغا فلدا، نشکيتفا.
- غفلت کردن** - مص.ل (غته فله ت که رده ن - xeflet
kerden): غافل بوون، بى ناگا و بى خه به ر
بوون.
- غفور** - ص.ع (غته فوور - xefûr): په کيکه له
سيفه ته کانی خوا، گونا هبه خش.

- غفور** - مص.م.ع (غوفوور - xufûr): پوشین و به خشینی گوناح.
- غفول** - مص.ع (غوفوول - xufûl): له یادبردن، فهرامویشکردن.
- غفه** - ا.ع (غوففه - xuffe): ئه وهی وشتر به قه پییک هه لیگری، پاشماوه.
- غفه** - ا (غوففه - xuffe): فهروهی تیسکنی له پیستی به رخ دروستکراو.
- غفیر** - مص.م.ع (غه فیر - xefîr): خۆشبوونی خوا له گوناحی که سیتک.
- غفیر** - ا.ص.ع (غه فیر - xefîr): گهنده مووی گهردن یان ده موچاو، زۆر، فره.
- غفیله** - ا.ع (غوفه بیه - xufeyle): دوو رکاته نوپۆه له نیتوان نوپۆی ئیواری و شتیواندا.
- غک** - ص (غوک - xuk): کهسی کوله بالای قه له وی ناوۆلا.
- غکه** - ا (غوکه - xuke): نزره، نزره.
- غل** - مص.م.ع (غه ل - xell): تهوق له دهست و پپو گهردن کردن، تهوق خستنه گهردن یان دهست و پپی که سیتک.
- غل** - ا.ع (غولل - xull): تهوق، کوژ و زنجیر.
- غل** - ا.ع (غیلل - xill): کهرب، کینه، رق، حه سودی.
- غلاء** - مص.ل.ع (غه لاء - xela'): گران بوونی نرخ، گران بوونی نرخ دانه ویتله و هه موو نازوقه یهک، وشکه سالی و گرانی.
- غلایل** - ا.ع (غه لایل - xelail): ژیرکراس.
- غلاب** - مص.ل.ع (غیلاب - xilab): زال بوون به سه ره که سیتکدا.
- غلات** - ص.ع (غولات - xulat): توندیره وان له باوهرتین تاینیدا، تاومه شیعیه که که عه لی دهگه به ننه یله ی په یامبه ری و خوابی.
- غلات** - ا.ع (غه للات - xellat): دانه ویتلان وهک: گهنم، جو، نیسک، نوک، برنج، ههرزن، گهنه شامی.
- غلاظ** - ص.ع (غیلاز - xilaz): ئه ستوور، رهق، تونده ته بیعت، دل رهق.
- غلاف** - ا.ع (غیلاف - xilaf): بهرگ، بهرگی کتیب، کیتلان: کیتلانی شمشیر، کیف.
- غلاله** - ا.ع (غیلاله - xilale): کراسی تهنک، کراس و فانیله ی ژیره وه.
- غلاله** - ا (غولاله - xulale): زولف، پرچ، کاوۆل.
- غلام** - ا.ع (غولام - xulam): کور له منالییه وه تا ههرزه کاری، کوری حیز، لوسکه، بهنده، هه تیبو، غولام و خزمه تکار.
- غلامانه** - ق.ص (غولامانه - xulamane): غولام ناسا، ئه نحامیتک که کرپار به شاگردی بدات.
- غلامباره** - ص.مر (غولامباره - xulambare): منالباز، هه تیبویاز،
- غلامبارگی** - ا.مص (غولام باره گی - xulam baregî): هه تیبویازی،
- غلام بچه** - ا.مر (غولام به چه - xulam beçe): منالی بهنده، منالی خزمه تکار، کوری کوژبه.
- غلام گردش** - ا.مر (غولام گه ردیش - xulam gerdiş): راره و، کریدور، دیوار یان دالانی نیتوان حه رمه سه راهه وه.
- غلامه** - ا.ع (غولامه - xulame): که نیزی، که نیزیهک.
- غلامیت** - ا.ع (غولامییه ت - xulamiyet): به ندایه تی، کوژیلایه تی، غولامایه تی.
- غلب** - مص.ع (غه له ب - xeleb): زال بوون، سه ره که وتن.
- غلباء** - ا.ص (غه لباء - xelba'): باخی چرهدار.
- غلیکن** - ا (غه لبه کن - xelbeken): چه پهر، دهرگایهک له دار یان قامیش دروستبکری و مشه بهک بی.

- غلبه** - مص.ل.ع (غله به - xelege): زالبون، سه رکه وتن.
- غلبه داشتن** - مص.ل.ع (غله به داشتن - xelege dašten): زور بوون، فره بوون، زال بوون، سه رکه وتن.
- غلبه کردن** - مص.ل.ع (غله به کرده - xelege kerden): زالبون به سه ر که سیتکدا، سه رکه وتن.
- غلبه** - ا.ع (غلبه - xulbe): قهله باچکه، قشقه ره، قه لا بازکه.
- غلبه کن** - ا.ع (غلبه کن - xulbe ken): دهرگای چه په ر یان چیغی شاش.
- غلب** - ا.ع (غلب - xulup): قوم، قومیک ناو.
- غلت** - ا.مص (غلت - xelt): تلدان، گپران.
- غلت** - مص.ل.ع (غله ت - xelet): هله کردن و سه هوو کردن له حیسا بیدا.
- غلت** - ا.ع (غیلله ت - xillet): نه ستوری، تیره ی بازنه.
- غلتاق** - ا.ع (غله لتاق - xeltax): قه لتاق، داری زین، کونه په رۆ، کونه قه لتاق: پیره ژنی به د پیشینه.
- غلتان** - ص.فا (غله تان - xeltan): گپران، خلخواردن، گلژبوونه وه، غلبوونه وه.
- غلتانندن** - مص.م (غله تان دهن - xeltan den): خلخواردن، غلبوونه وه، گپران، سوران.
- غلتاننده** - ا.فا (غله تاننده - xeltanende): گپره، که سیتک باگردین بگپری.
- غلتانیده** - ا.مص (غله تانیده - xeltanide): سووریتراو، گپردراو، غله وه کراو.
- غلتبان** - ا.ص (غله لتبه بان - xelteban): باگردین، پیاوی بی غیره تی ناله تی دهستی ژنی خوی.
- غلتشن** - ص.ع (غولته شن - xulteşen): مل نه ستوری درۆزن.
- غلتک** - ا.ع (غله لتکه - xeltek): باگردین، رۆله ی کوتاندنه وه ی جاده ی تازه.
- غلتگاه** - ا.مر (غله لتگاه - xeltgah): شوینی خوخلکردنه وه، شوینی غل بوونه وه.
- غلتک** - ا.ع (غله لتکه - xeltenek): باگردین، رۆله.
- غلته** - ا.ع (غله تته - xelte): رۆله، باگردین.
- غلتهیدن** - مص.ل.ع (غله لتیده - xeltiden): خل بوونه وه، خلیتر بوونه وه، گلبوونه وه.
- غلتهنده** - ا.فا (غله تتهنده - xeltende): نه وه ی خلیتر بیته وه، خلیتر که ره وه.
- غلتهیده** - ا.مص (غله لتیده - xeltide): خلیتر بوونه وه، گلژبوونه وه.
- غلج** - ا.ع (غله لج - xelc): گری کویره، گری، گری قایم که به ناسانی نه کرتته وه.
- غلچه** - ا.ص (غله لچه - xelce): دپهاتی.
- غل خوردن** - مص.ل.ع (غیل خوردن - xil xurden): غلبوونه وه، خلیتر بوونه وه ی شتی خری وه کو توپ و گوپزو...
- غل دادن** - مص.م.ع (غیل داده - xil daden): تلدان، خلکردنه وه.
- غل زدن** - مص.ل.ع (غول زده - xul zeden): قولپ دان.
- غلس** - ا.ع (غله لس - xeles): تاریکورون، تاریکی کوتایی شهو، گهردی به یانی.
- غلط** - مص.ل.ع (غله لت - xelet): غله تکردن، هله کردن.
- غلط کردن** - مص.ل.ع (غله لت کرده - xelet kerden): هله کردن، سه هوو کردن.
- غلط انداز** - ص.فا (غله لت نه انداز - xelet endaz): فریو دهر، به هله بهر، نه وه ی که سیتک به غله لت به ری.
- غلط بین** - ص.فا (غله لت بین - xelet bin): هله بین، نه وه ی له دیتندا به هله بیجی.
- غلط پندار** - ص.فا (غله لت پیندار - xelet pindar): خه تاکار، غله لت کار.

- غلط کار** - ص.فا (غله لَت کار - xelet kar): که سیتک هه لَه بکات، هه لَه کار.
- غلط گیر** - ص.فا (غله لَت گیر - xelet gîr): هه لَه گر، نسه وهی نووسینیتک راست بکاته وه، نه وهی هه لَه له قسه و نووسینی خه لکی بگری.
- غلط نامه** - ا.مر (غله لَت نامه - xelet name): هه لَه نامه، لیستی هه لَه و راست که له کۆتایی کتیباندا داده نری تا خوینهران راسته که بزائن و به هه لَه دا نه چن.
- غلط** - مص.ل.ع (غیلَه ز - xilez): نه ستوور بوون، درشتبوون.
- غلطت** - مص.ل.ع (غیلَه زت - xilzet): درشتبوون، رق هه لگرتن و دژمنایه تی کردن.
- غلغل** - ا.ع (غول غول - xul xul): زاق و زبقی پهرندان، هه راو هه نگامه، قولپه قولپی ناو.
- غلغل افکندن** - مص.ل.ع (غول غول نه فکه ندهن - xul xul efkenden): ناژاوه به ریا کردن، فهرته نه نانه وه.
- غلغل در افکندن** - مص.ل.ع (غول غول دهر نه فکه ندهن - xul xul der efkenden): هه راو فهرته نه نانه وه.
- غلغل زدن** - مص.ل.ع (غول غول زدهن - xul xul zeden): قولپدانی ناوی سه ر ناگر، هاتنه کول و جۆشی ناو بیان هه ر شله مه نیسه کی سه ر ناگر، هه راو زه نا کردن.
- غلغلستان** - مر (غول غولستان - xul xulistan): شوینی غه لبه غه لب و هه راو هوریا ی تیدابن.
- غلغلک** - ا.ع (غول غولک - xul xulek): شه ربه، تونگی ناو.
- غلغلک** - ا.ع (غیل غیلک - xil xilek): ختیلکه، ختوکه دان.
- غلغله** - ا.ع (غول غول - xul xule): هه راو هوریا، ناژاوه نانه وه، هه راو هه نگامه.
- غلغلیج** - ا.ع (غیل غیلج - xil xiliç): ختیلکه، ختوکه، ختختی.
- غلغلیچگه** - ا.مر (غیل غیلچگه - xil xiliçge): ختوکه، ختختی.
- غلغرونه** - ا.مر (غول غولونه - xul xûne): سووراوی ژنان.
- غلغ** - ا.ع (غولوف - xuluf): به رگ، کیف، کپلان.
- غلغتی** - ا.ع (غیلغتی - xilifti): پیستی مه ر بیان هه ر سه یوانیتکی دی دهر به پیتری نه ک که ول بگری، گورونی پیست.
- غلغج** - ا.ع (غله فغج - xelfec): زه رده زپره، میش هه نگ.
- غلغق** - ا.ع (غله فغ - xelfe x): قه وزه، کفز، گوو قورباقه.
- غلغه** - ا.ع (غولغه - xulfe): چه رمی سه ری کپیر که سوننه تچی ده ییری.
- غلغق** - مص.م.ع (غله فغ - xelx): داخستن، دهر گاداخستن.
- غلغ** - ا.ع (غله فغ - xele x): دهر گای گه وره، قفل، کیلونی دهر گا.
- غلغ** - ص.ع (غله لیغ - xeli x): قسه ی به توتیکلی قورس که به ئاسانی نه په ته فامین، که سی به دخوو تونده ته بیعه ت.
- غلگ** - ا.مص (غولله ک - xullek): ده غیلهی پاره.
- غلل** - ا.مص (غله ل - xelet): تینویه تی.
- غللمان** - ا.ع (غیلمان - xilman): غولامان، فخر.
- غللمبه** - ا.ص (غولومبه - xulumbe): قسه ی زلی نامه فهوم، هه ر شتیککی زه لام و نا هه موار، هه ر شتیککی خری.
- غللمج** - ا.ع (غیلمه ج - xilmec): ختوکه، ختیلکه، ختختی.
- غللمه** - مص.ع (غولمه - xulme): هاروژانی سیکسی، ئالوش تیکه وتن، ئاره زووی گان کردن.
- غللمبه** - ا.ص (غولومبه - xulunbe): زل و ناهه موار، خری، قسه ی قه به و قه له وی نا مه فهوم.

- غلندر** - ص (غله لهنده - xelender):
 قهله نده، دهر ویش، هم ژار، بینه و ا.
- غلندوش** - ا. عا (غله لندوش - xelendûş):
 قه لاندوشکان.
- غلو** - مص. ل. ع (غولوٹ - xuluv):
 زیاده ریوی، موباله غه.
- غلوآء** - مص. ل. ع (غولفآء - xulva):
 زیاده ریوی، هه وهلی لاوی، سه رکیشی.
- غلوط** - ص. ع (غهلوت - xelût):
 قسه ی هه له، به هه له بردنی که سیک.
- غلول** - مص. ل. ع (غلولول - xulûl):
 خیانه تکردن له دستکه وتدا، خیانه ت.
- غلول** - ا. ص. ع (غله لول - xelûl):
 نهرمو به له زهدت، خواردن، یان خواردنه وهی زولالو سازگار.
- غلول** - ص. ع (غله لول - xelûl):
 خایه ن، خیانه تکار.
- غلوله** - ا (غولوله - xulûle):
 هه رشتیکی خیر و هکو گلژله ده زوو یان گلژله ی به ن، گلژله.
- غله** - ا. ع (غله لله - xelle):
 دهرامه تی که له کرتی خانوو و دوکانان به دست بی، دهرامه ت و حاسلاتی دانه ویتله.
- غله** - ا. ع (غولله - xulle):
 نه وپه ری تینویه تی.
- غله** - ا. ع (غولله - xulle):
 گوزه ی بچووک که پاره ی تی بکه ن، ده غیله، شهر به ی ناو.
- غله بوم** - ا. مر (غله لله بوم - xele bûm):
 کیلگه یه که زیاتر دانه ویتله ی لی پرویتیری، زهوی و زاری که به روبومه که ی پتر دانه ویتله بی، دانه ویتله زار، کیلگه ی دانه ویتله.
- غله خیز** - ص. مر (غله لله خیز - xele xiz):
 شوتینی که کیلگه و به روبومی دانه ویتله ی زوری، شوتینی به پیتو به ره که ت.
- غله دان** - ا. مر (غله لله دان - xelledan):
 عه ماری دانه ویتلان.
- غله دان** - ا. مر (غوله دان - xuledan):
 عه ماری دانه ویتله.
- غله زار** - ا. مر (غله لله زار - xelezar):
 دانه ویتلان، دانه ویتله زار.
- غلی** - مص. ل. ع (غله لی - xelî):
 کولان، هاتنه کول و جوش.
- غلیان** - مص. ل. ع (غله لیان - xeleyan):
 جوشان، کولان، هاتنه کول و جوش.
- غلیان** - ا (غله لیان - xelyan):
 نه رگیله، قلیان.
- غلیز** - ا (غله لیز - xelîz):
 لیکای ده م.
- غلیز بند** - ا. مر (غله لیز به ند - xelîz bend):
 به روانکه، به رسینه، به رکوشه.
- غلیژن** - ا (غله لیژن - xelîjen):
 قور و چلپاو، سبیاناو.
- غلیظ** - ص. ع (غله لیز - xelîz):
 نه ستور، قایم، سفت و رهق.
- غلیل** - ا. ع (غله لیل - xelîl):
 رقه به رایه تی، تینویتتی، تیغه ره، تامه زر ری دلداری.
- غلیل** - ص. ع (غله لیل - xelîl):
 زور تینوو، تیغه ره.
- غلیو** - ا (غله لیث - xelîv):
 کولاره.
- غلیواج** - ا (غله لیثاج - xelî vac):
 کولاره.
- غلیون** - ا. ع (غله لیون - xelyûn):
 قلیان، سه بیل، پایپ.
- غم** - مص. ع (غهمم - xemm):
 غهمگین کردن، غهم، په ژاره.
- غم خوردن** - مص. م. ع (غهمم خوردن - xemm xurden):
 غهم خواردن، غه فته خواردن.
- غم آباد** - ا. مر (غهم آباد - xem abad):
 غهم ناوا، شوتینی غهم و په ژاره.
- غمار** - ا. ع (غیمار - ximar):
 خه لکی په راکه نده، ته نگانه، دژواری، ناسته نگ.
- غمماز** - ص. ع (غهمماز - xemmaz):
 دوو زمان، نیشاره ت به چاوو برۆ، چاوی ماشوق.
- غممازک** - ا (غهممازک - xemmazek):
 پارچه داریکی بچووک یان ته په دژرتیکی بچووک که به

غم پرست - ص.فا (غمه پهره‌ست - xem perest): خه‌مخۆر، عاشقه‌خه‌م و خه‌فته، ئه‌وه‌دی غه‌می خه‌لکی بخوات، مشور خۆر.

غم پرور - ص.مف (غمه پهرقه‌ر - xem perver): غه‌م پهرور، ئه‌وه‌دی له‌ خه‌م و خه‌فته‌تی به‌رده‌وامدابی.

غم‌خانه - ا.مر (غمه‌مخانه - xemxane): خه‌مخانه، خانه‌ی خه‌م، دنیای فانی، دلی پر له‌ خه‌م.

غم‌خوار - ص.فا (غمه‌مخار - xemxar): غه‌م خۆر، یارو یاوه‌ری دل‌سۆزو مشورخۆر.

غم‌خوارگی - ص.فا (غمه‌م خاره‌گی - xem xaregî): دل‌سۆزی و میهره‌بانی.

غم‌خورک - ا.مر (غمه‌م خوره‌ک - xem xurek): شینه‌ شاهۆ، شاهۆ.

غم‌خیز - ص.مر (غمه‌م خیز - xem xîz): شوینی به‌ خه‌م.

غم‌د - ا (غمید - ximd): کتان، کیف.

غم‌دار - ص.فا (غمه‌مدار - xemdar): غه‌مدار، به‌ خه‌م، خه‌مبار.

غم‌دان - ا.مر (غمه‌مدان - xemdan): خه‌مدان، جیگه‌ی خه‌م، دنیای فانی.

غم‌دیده - ص.مر (غمه‌م دیده - xem dîde): غه‌مگین، کۆقانبار.

غم‌ر - مص.م.ع (غمه‌مر - xemr): شتی که‌ ئاو دایبۆش، زیاده‌په‌وی له‌ دل‌سۆزی و چاکه‌ ده‌ره‌ق به‌ که‌سیک.

غم‌ر - ا.ص (غمه‌مر - xemr): ئاوی زۆر، ده‌ریای فره‌ ئاو، جلی درێژو ده‌لب، جوامیتری و دل‌اویی، قه‌وغا، ئاپوره‌ی خه‌لکی، سه‌خی.

غم‌ر - ص.ع (غمومر - xumr): پیاوی نا‌کارامه، بێ ئه‌زمون، نه‌زان، گه‌وج.

غم‌ر - ا.ع (غمیر - ximr): رق، که‌رب، کینه، تینۆیتی.

غم‌ر - ا.ع (غمومر - xumr): زه‌غفه‌ران.

په‌تی قولابی ماسیگیریه‌وه‌ی ده‌به‌ستانو به‌سه‌ر ئاوه‌که‌وه‌ ده‌ه‌ستتی، هه‌ر کاتی ماسی به‌ قسولابه‌که‌وه‌ بێی ده‌که‌وینه‌ بن ئاوه‌که‌وه‌ هه‌نگین ئاشکرا ده‌بی که‌ ماسی به‌ قولابه‌که‌وه‌ بووه.

غم‌ازه - ص.ع (غمه‌مازه - xemmaze): ئافه‌تی جوانی غه‌مه‌چی.

غم‌اشام - ص.فا (غمه‌م ئاشام - xem aşam): خه‌مخۆر، که‌سیک که‌ خه‌م و خه‌فته‌ بخوات.

غم‌اشیان - ا.مر (غمه‌م ئاشیان - xem aşyam): لانه‌ی غه‌م، غه‌مخانه، دنیا، جیهانی فانی.

غم‌الود - ص.مر (غمه‌م ئالود - xem alûd): ئاوینه‌ به‌خه‌م، خه‌ماوی، غه‌مگین، غه‌مین.

غم‌ام - ا.ع (غمه‌مام - xemam): هه‌ور، هه‌وری سپی.

غم‌امه - ا.ع (غمه‌مامه - xemame): په‌له‌هه‌ور، گه‌واله.

غم‌ان - ص (غمه‌مان - xeman): کۆقانبار، غه‌مناک، غه‌مگین، خه‌مین.

غم‌ان - ا (غمه‌مان - xeman): غه‌مان، خه‌فته‌تان، کۆقان، که‌سه‌ر.

غم‌ان‌امیغ - ص.مر (غمه‌مان‌امیغ - xeman amîx): غه‌م‌ئامیغ، ئاوینه‌ به‌غهم.

غم‌انگیز - ص.فا (غمه‌م ئه‌نگیز - xem engîz): غه‌مه‌نگیز، غه‌ماوه‌ر، خه‌فته‌ته‌ین.

غم‌اور - ص.فا (غمه‌م ئاقه‌ر - xem aver): غه‌م ئاوه‌ر.

غم‌اهنج - ص.فا (غمه‌م ئاهه‌نج - xem ahenc): غه‌م لابه‌ر، غه‌م ره‌وین.

غم‌باد - ا.مر (غمه‌م‌باد - xembad): لوی ژیر گه‌روو.

غم‌بار - ص.فا (غمه‌م‌بار - xembar): غه‌م ئاوه‌ر، خه‌مه‌ین.

غم‌پرداز - ص.فا (غمه‌م په‌رداز - xem perdaz): غه‌م ره‌وین، خه‌م لابه‌ر.

جه‌نگاوه‌ران له جه‌نگدا، جۆش و خرۆشی دلاوه‌ران له شه‌رگه‌دا، قسه‌ی ئالۆزو نا مه‌فهوم.

غم فزا - ص. فا (غمه‌ فه‌زا - xem feza):
زیادکهری خه‌م.

غم‌کاه - ص. فا (غمه‌ مکاه - xemkah):
که‌مکه‌ره‌وه‌ی خه‌م، خه‌م ره‌وین، خه‌فه‌ت به‌ر.

غم‌کده - ا. مر (غمه‌ که‌ده - xem kede):
دنیا‌ی فانی، خانه‌ی خه‌م، خه‌مخانه.

غم‌کش - ص. فا (غمه‌ مکه‌ش - xem keş):
غه‌مگین، به‌خه‌م، خه‌مبار.

غم کوفته - ص. مر (غمه‌ کوفته - xem küfte):
ئه‌وه‌ی خه‌م کوتابیتی، غه‌مگین.

غم‌گداز - ص. فا (غمه‌ گوداز - xem gudaz):
غه‌م ره‌وین.

غم‌گسار - ص. فا (غمه‌ گوسار - xem gusar):
خه‌مخۆرو دلسۆز، غه‌م ره‌وین، دۆست و هاوده‌م و خه‌مخۆر.

غم‌گساری - ص. فا (غمه‌ گوساری - xem gusarî):
خه‌مخۆری و دلسۆزی.

غم‌گسل - ص. فا (غمه‌ گوسیل - xem gusil):
خه‌م لابه‌ر، خه‌م ره‌وین.

غم‌گن - ص. مر (غمه‌ مگین - xem gin):
غه‌مگین، به‌ په‌ژاره، کۆفانبار.

غم‌گین - ص. مر (غمه‌ مگین - xem gîn):
غه‌مگین، خه‌مین، خه‌مبار، کۆفانبار.

غم‌ملول - ا. ع (غمه‌ ملول - xem lûl):
گیایه‌که وه‌کو سپیناغ.

غم‌م - ا. ع (غمه‌ م - xem mem):
ته‌نگانه، خه‌م، سه‌رسامی و جه‌یرمان.

غم‌مناک - ص. مر (غمه‌ مناک - xem nak):
خه‌مناک، خه‌مگین، کۆفانبار.

غم‌نامه - ا. مر (غمه‌ منامه - xem name):
خه‌منامه، نووسراویک باسی خه‌م و په‌ژاره بکات.

غم‌مند - ص. مر (غمه‌ مند - xem mend):
مه‌ند، ده‌وله‌مه‌ند له خه‌مدا، غه‌مناک.

غم‌ره - ا. ع (غمه‌ ره - xem re):
ته‌نگانه، ئاسته‌نگ، گیانه‌لا.

غم‌ز - م. ص. ل. ع (غمه‌ مز - xem z):
به‌ چاوو برۆ، چاو هه‌لته‌کاندن، دوو زمانی کردن، ئاشکرکردنی نه‌یینی که‌سیک.

غم‌زدا - ص. فا (غمه‌ زیدا - xem zida):
ره‌وین، خه‌م لابه‌ر.

غم‌زده - ص. م. ف. ع (غمه‌ مزده - xem zede):
غه‌مبار، غه‌مگین، ماته‌مبار.

غم‌زدگی - ا. م. ص (غمه‌ مزده‌گی - xem zedegî):
خه‌مباری، غه‌مگینی.

غم‌زکاری - ص. مر (غمه‌ مزکاری - xem zekarî):
فیه‌نه‌کاری، دوو زمانی.

غم‌زگان - ا. ع (غمه‌ مزه‌گان - xem zegan):
ئیشاره‌ت به‌ چاوو برۆ، چاو هه‌لته‌کاندن.

غم‌زه - ا. ع (غمه‌ مزه - xem ze):
به‌ناز، غه‌مزه، یه‌ک ئیشاره‌ی چاوو برۆ، یه‌ک جار چاو هه‌لته‌کاندن.

غم‌زه‌بازی - ا. م. ص (غمه‌ مزه‌بازی - xem ze bazî):
چاو‌بازی.

غم‌زه‌زن - ص. فا (غمه‌ مزه‌زن - xem ze zen):
غه‌مزه‌کار، چاو‌باز.

غم‌س - م. ص. م. ع (غمه‌ مس - xem s):
له‌ ئاو هه‌لته‌کیشان، له‌ ئاو تقووم کردن.

غم‌ستان - ا. مر (غمه‌ مستان - xem stan):
غه‌مگه، شوینی خه‌م، خه‌مستان.

غم‌سرا - ا. مر (غمه‌ سه‌را - xem sera):
خانه‌ی خه‌م، خه‌مخانه، دنیا‌ی فانی.

غم‌سنج - ص. فا (غمه‌ سه‌نج - xem senc):
غه‌مگین، خه‌م پیتو.

غم‌سوز - ص. فا (غمه‌ سووز - xem sûz):
ره‌وین، خه‌فه‌ت به‌ر.

غم‌ض - م. ص. ل. ع (غمه‌ مز - xem z):
چاو‌پۆشی کردن، خۆگیلکردن.

غم‌غمه - م. ص. ع (غمه‌ غمه - xem xeme):
گریانی منال بو‌شیر، هاوارو نه‌عه‌رده‌ی

غناء - ا.ع (غیناء - xina'): گۆرانی، ستران، سروود.

غناء - ص.ع (غناء - xenna'): ژنی منگن.
غناء - ص.ع (غناء - xenna'): میبیرغوزاری ئاوه دان و جوان، شوینی ئاواو پردارو درهخت.

غنایم - ا.ع (غنایم - xenaim): دهستکهوت، غه نیهت.

غناساز - ص.فا (غیناساز - xina saz): گۆرانی بیژ، نهواژهن، ئاههنگساز.

غناگر - ص.فا (غیناگر - xinager): گۆرانی بیژ، نهواژهن.

غننام - ص.ع (غننام - xennam): شوانکاره، مهردار.

غننام - ص.ع (غننام - xennam): کهسیک دهستکهوتی زۆر بهدهست بیینی.

غنیه - ا (غنیه - xenbe): تورهبوون و هات و هاوار.

غنپوز - ا.عا (غنپوز - xunpuz): لاف و گه زاف.

غنپوز کردن - مص.ل (غنپوز کردهن - xenpuz kerden): لاف لیدان و خۆ هه لکیشان.

غنچ - ا (غنچ - xenc): تهلیس، جهوال، تا، خورجین.

غنچ - ا (غنچ - xenc): سووراو.

غنچ - ا (غنچ - xenc): چۆره کرمیکه له سیوو ته ماته و لوکه و نهو شتانه دهدات و خراپی دهکات.

غنچ - ص (غنچ - xunc): خونچه.

غنچ - مص.ع (غنچ - xenc): نازکردن.

غنچ - ا.ع (غنچ - xunc): ناز، عیششوه، گریشمه.

غنچار - ا (غنچار - xencar): سووراو.

غنجال - ا.ص (غنجال - xencal): میوهی نهگه بیوو و کال و هک سیوو هه نارو.

غنجر - ا (غنجر - xencer): سووراو.

غمنده - ص.مر (غمه نده - xemende): غه مگین.

غم نشان - ص.فا (غمه نیشان - xem nişan): سوکنایی دهری خهه، سیبوری بهخش.

غموس - مص.ل.ع (غموموس - xumûs): دیار نه مان، رۆچوون، ئاوا بوونی نهستیره.

غموس - ص.ع (غموموس - xemûs): کاری قورس و دژوار، وشتریک که ئاوسیه کهی دیار نه بی، پیایوی زۆر ئازا، سوتیدی درۆ.

غموض - مص.ل.ع (غموموز - xumûz): ئالۆزی و نامه فهوم بوونی قسه، نادیاربوون.

غموضت - مص.ل.ع (غموموزت - xumûzet): ئالۆزیبوون، قسهی به تویکل.

غموم - ا.ع (غموموم - xumûm): خه مان، کۆفانین.

غمه - ا.ع (غممه - xumme): تهنگانه، خهه.

غمی - ص.ع (غمی - xemî): غه مگین.

غمی شدن - مص.ل (غمی شوهن - xemî şuden): خه مباربوون.

غمی - مص.ل.ع (غمی - xemî): بورانه وه، له خۆچوون.

غمی - ص.ع (غمه ما - xema): له خۆچوو، بوراوه، له هۆش چوو.

غمیس - ا.ع (غمه میس - xemîs): تاریکی، تاریکی شهو، شتتیک به لای خه لکه وه نادیارو نا ئاشنای، بیشه، لیپه وار، په ناو په سیوان.

غمیصاء - ا.ع (غمه یصاء - xumeysa'): ناوی یه کییکه له نهستیره ی دوو خوشک، دوو نهستیره ی سووه یل.

غمین - ص.مر (غمه مین - xemîn): غه مین، غه مگین.

غن - ا (غن - xen): بازنگ، موچه وانه، دهستبه ند.

غناء - مص.ل.ع (غناء - xena'): زهنگین بوون، دهوله مه ندبوون.

غنگ - ا(غهنگ - xeng): گریان و ناله نال، دهنگ.
غنگ غنگ زدن - مص.ل(غهنگ غهنگ زدهن - xeng xeng zeden): نالین، گریان، شین کردن.
غنم - مص.م.ع(غهنم - xenem): غهنیمهت وهرگرتن، به دهستکهوت گهیشتن.
غنم - ا.ع(غهنم - xenem): پهز، مهز.
غنو - ا.مص(غنو - xunû): خهو، وهنهوز.
غنودن - مص.ل(غنودن - xunûden): خهو تن، پالکهوتن، وهنهوزبردهنهوه.
غنوده - ا.مف(غنوده - xunûde): خهووتوو، ئاسوده، پالکهوتوو، ههلاژیاگ، ماندوو، مردوو، وهنهوزبرده.
غنویده - ا.مف(غنووئیده - xunû vîde): خهووتوو، وهنهوزبرده، ماندوو، ئاسوده.
غنوند - ا(غنون قهنند - xunvend): شهرت و پهیمان، عههدو بهلین.
غنویدن - مص.ل(غنونوئیده - xunûvîden): خهووتن، پال کهوتن.
غننه - ا.ع(غنونه - xunne): منگه.
غنی - مص.ل.ع(غنی - xina): دهوله مه ندیون، زهنگین بوون، دارا بوون.
غنی - ص.ع(غنی - xenî): دهوله مه ند، زهنگین.
غنیت - ا.مص.ع(غنوییهت - xuniyet): زهنگینی، دهوله مه ندی.
غنیم - ا.ع(غهنیم - xenîm): دهستکهوتتیک له شهرا له دژمن بگیری، دهستکهوت.
غنیمت - ا.ع(غهنیمهت - xenîmet): دهستکهوت، غهنیمهت.
غنینه - ا(غهنینه - xenîne): شانهی میش ههنگ، شاره زهردهواله.
غنیه - مص.ل.ع(غونییه - xunye): دهوله مه ند بوون، خودان جوانی یان سامانی زۆر.

غنج زدن - مص.ل(غهننج زدهن - xenc zeden): دل پیهو بوون، تامه زرو بوون، (تامه زرو دیداری نهوم).
غنجموش - ا(غهننج موش - xenc mûş): قورپاقه، بۆق.
غنجه - ا(غونجه - xunce): خونچه.
غنجه - ا(غهنجه - xence): ناز، عیشوه، گریشمه.
غنچه - ا(غونچه - xunçe): خونچه، پشکو، چرۆ، گولی هیشتا نه پشکو توو.
غنچه پیشانی - ص.مر(غونچه پیشانی - xençe pîşanî): ناوچه وان گرز، عه بووس، رووگرزو مؤن.
غنچه خسب - ص.مر(غونچه خوسب - xunçe xusb): خونچه خهو، کهسیتیک له بهر بی پۆشاکوی و سهرما خوی گرمۆله بکاو بخهوی.
غنچه دل - ص.مر(غونچه دیل - xunçe dil): دلتهنگ، مهلولو.
غنچه دهان - ص.مر(غونچه دهان - xunçe dehan): خونچه ده، دل بهری جوانی دهه بچووک.
غنچه کیک دری - ا.مر(غونچه کی که بکی دهی - xunçey kebki dery): ناوی ئاوازیکی سی ئاوازه کی باریه دهه.
غنند - ا.ص(غوند - xund): گلۆله، دهستپنچکه.
غنندر - ص.ع(غونندر - xunder): لاوی قهلهوی توکمه.
غندرود - ا.مر(غوندرود - xundrûrd): بۆقی. شه بیور، کهرنا.
غنیش - ا(غونیش - xundiş): گلۆله.
غنودور - ص.ع(غهنودور - xendûr): لاوی به که شو فشه وه ری بکات.
غننده - ا.ص(غونده - xunde): گلۆله، جالجالۆکه، داپیرۆشک.

غوبنک - (غوبینهک - xûbinek): سپوون، نه سپوون، بنه گیایه کی به کفه بۆ جل شتن به کار دی.

غوت - (غوت - xût): قه لماسنگ، قۆچه قانی، بهرده قانی.

غوٹ - مص.م.ع (غهوس - xews): یاریده دان، به فریاکه وتن، له قه بی شیخ عه بدولقادی گه یلانییه، قوتب.

غوچ - ا. (غوچ - xûç): بهران.

غوچی - (غهوچی - xewçî): چال، شوینی چال و نهوی.

غور - (غور - xûr): بهرسیله، قۆره، پهسیله، هاله.

غور - مص.ل.ع (غهور - xewr): رۆچوون، رامن، دیقته دان و تیتفکرین، چوونه بنج و بناوان، لیژی، نشیوی، هه قیقه تی شتییک.

غوربا - ا.مر (غوربا - xurba): شله یهک بهرسیله ی تی بکهن.

غورباغه - (غورباغه - xurbaxe): قورباقه، بۆق.

غورت - (غورت - xûrt): قوم.

غوررسی - ا.مص (غهور رهسی - xewr resî): چوونه بنج و بناوانی کاریک یان شتییک.

غورگاه - ا.مر (غهورگاه - xewrgah): شوینی رۆچوون.

غورمگس - ا.مر (غهورمه گهس - xewr meg-es): جۆره میشیکی سهوزی گه وره به.

غوروا - ا.مر (غورفا - xurva): شله ی بهرسیله.

غورقاشه - (غورقاشه - xurvaşe): نامیتریکه وه کو گسک جلی پیترهنگ ده کری یان ته راوی دیواری پیده کری.

غوره - (غوره - xûre): بهرسیله، هاله.

غورهبا - ا.مر (غورهبا - xûreba): شوربا یهک بهرسیله یان ناوی بهرسیله ی تی بکری.

غوری - (غوری - xûrî): قۆزی، چاپه ست.

غو - (غهو، غهف، غیفت - xew, xev, xiv): هاوار، گازی، قریوه، دهنگی هه وره تریشقه، دهنگی ته پل و دهۆل و زۆرنا.

غو - (غو - xû): قوو.

غوائل - ا.ع (غه فائیل - xevail): غایله، ناژاوه و شهرو گنده لی.

غوات - ص.ع (غوات - xuvat): گومراییان، سه ر لی شیواوان.

غوادیر - ص.ع (غه فادیر - xevadir): ژنانی بی وه فاو په یان شکین.

غوادی - ص.ا.ع (غه فادی - xevadî): هه وری به یانیا، ریتیواری به به یانی.

غوارب - ا.ع (غه فاریب - xevarib): شان، شانان.

غوازل - ا.فا.ع (غه فازل - xevazil): ته شی ریسان.

غواشی - ا.ع (غه فاشی - xevaşî): په رده، پۆشاک، روپۆشی زین، په رده ی دل، رۆژی په سلانی.

غواص - ص.ع (غه فاس - xevas): ئاویاز، کهسییک که ده چیتته ژیر ده ریاوه بۆ ده رهیتانی سه ده فو مه رجان و ئه و شتانه، مه لیکی ده ریاوی ملدریژه ده چیتته ژیر ئاوه وه بۆ ماسیگرتن.

غواصه - ص.ع (غه فاسه - xevase): ژیر ده ریاوی، غه واسه.

غوالی - ص.ع (غه فالی - xevalî): بۆنیکی تیکه له له میسک و عه نه ره و رهنگی ره شه و له قژ ده دری.

غوامض - ص.ع (غه فامیز - xevamiz): زهوی نرم، کاری ئالۆزو ئه سته م، قسه ی نامه فهوم.

غوانی - ص.ع (غه فانی - xevanî): ژنی داوین پاکی شوودار، ژنی زۆر جوان که له جوانیا پیویستی به خۆ رازاندنه وه و خشل و زێرو زیو نه بی.

غوایت - مص.ل.ع (غه فایهت - xevayet): گومراییان، سه ر لی تیکچوون.

غوروری - ص.ن (غوروری - xûrî): خه لکی غورستان، که له نیوان هورات و غه زنه دایه.
غوز - ا (غوز - xûz): قه موری، کۆمی.
غوزک - ا (غوزک - xûzek): گۆزینگی پی، گۆزهک، قاپی پی، قوله پی.
غوزه - ا (غوزه - xûze): قۆزاخه، که لو.
غوش - ا (غوش - xûş): داریکی زۆر سه خته که تیرو ته شی و نهو بابه ته شتانه ی لئ دروست دهکن، داری غان.
غوش - ا (غوش - xûş): پاشه رۆکی حه یوانات.
غوش - ص (غوش - xûş): روت.
غوشا - ا (غوشا - xûşa): پاشه رۆکی حه یواناتی وه کو مانگاو مه رو. گولی وشکه وه بوی گنم و جۆ، غوشه.
غوشاد - ا (غوشاد - xûşad): ئاغه لی شه وانه ی مه رو مالات.
غوشت - ص (غوشت - xûşt): روت و قوت.
غوشنگ - ا (غوشه نگ - xewşeng): دار گاران.
غوشنه - ا (غوشه نه - xûşene): گیای وشک، نه سپون، سپون.
غوشه - ا (غوشه - xûşe): گوله گنم یان جۆی وشک.
غوص - مص.ل.ع (غوص - xews): چوونه ناو، چوونه ژیر ناو.
غوص کردن - مص.ل.ع (غوص که ردهن - xews kerdn): چوونه ژیر ناو، رامان و قوولیبونه وه له کاریک، چونه ناخ و بنج و بناوانی کاریک یان شتیک.
غوط - مص.ع (غوت - xewt): چوونه ژیر ناو، چوونه ناو.
غوطه - ا.ع (غوته - xewte): چوونه ناو، سه رخسته ناو.
غوطه باز - ص.فا (غوته باز - xûte baz): غه واس، ئوباز، چوونه ناو.

غوطه ور - ص.مر (غوته قهر - xûtever): قوت خوار دوو، نه وه ی بچیتته ناو ئاوه وه.
غوطه ورشدن - مص.ل (غوته قهر شوهن - xûtever şuden): چوونه ناو ئاو، سه رخسته ناو.
غوغا - ا.ع (غوغا - xewxa): خه لکی ئاژاوه چی و ئاژاوه گیسر، قهره بالخی و ئاپورده ی خه لکی، فیتنه و ئاژاوه، قه وعا.
غوغا انگیختن - مص.ل (غوغا نه نگیخته ن - xewxa engîxten): ئاژاوه هه لگیسرسان، فیتنه به ریا کردن.
غوغا برآوردن - مص.ل (غوغا بهر ئاقه ردهن - xewxa ber averden): هه راو هه نگامه نانه وه، هات و هاوار کردن.
غوغا طلب - ص.فا (غوغا ته له ب - xewxa teleb): ئاژاوه خواز، ئاژاوه گیسر.
غوغاگر - ص.فا (غوغا گهر - xewxa ger): ئاژاوه گیسر، فیتنه چی.
غوک - ا (غوک - xûk): قورباقه، بۆق.
غوک جامه - ا.مر (غوک جامه - xûk çame): کفر، قه وزه، جله شینه ی سه ر ناو.
غوک چوب - ا.مر (غوک چوب - xûk çûb): دارو هه لوک.
غوکناک - ص (غوکناک - xûknak): شویتنی که بۆقی زۆر بی، بۆقستان.
غول - ا.ع (غول - xûl): دیوه زمه، نه رده دیو، میترده زمه.
غول - ا (غول - xûl): ئاغه لی مه رو مالات، غار.
غول اسا - ص.مر (غول ئاسا - xûl asa): دیو ئاسا.
غول پیکر - ص.مر (غول په بکه ر - xûl peyker): که ته و زه لام وه کو غول.
غولدنک - ص.عا (غولده نگ - xûl deng): که سی زل و زه به لاح و ناقولا و ناشیرین.

غوروری - ص.ن (غوروری - xûrî): خه لکی غورستان، که له نیوان هورات و غه زنه دایه.
غوز - ا (غوز - xûz): قه موری، کۆمی.
غوزک - ا (غوزک - xûzek): گۆزینگی پی، گۆزهک، قاپی پی، قوله پی.
غوزه - ا (غوزه - xûze): قۆزاخه، که لو.
غوش - ا (غوش - xûş): داریکی زۆر سه خته که تیرو ته شی و نهو بابه ته شتانه ی لئ دروست دهکن، داری غان.
غوش - ا (غوش - xûş): پاشه رۆکی حه یوانات.
غوش - ص (غوش - xûş): روت.
غوشا - ا (غوشا - xûşa): پاشه رۆکی حه یواناتی وه کو مانگاو مه رو. گولی وشکه وه بوی گنم و جۆ، غوشه.
غوشاد - ا (غوشاد - xûşad): ئاغه لی شه وانه ی مه رو مالات.
غوشت - ص (غوشت - xûşt): روت و قوت.
غوشنگ - ا (غوشه نگ - xewşeng): دار گاران.
غوشنه - ا (غوشه نه - xûşene): گیای وشک، نه سپون، سپون.
غوشه - ا (غوشه - xûşe): گوله گنم یان جۆی وشک.
غوص - مص.ل.ع (غوص - xews): چوونه ناو، چوونه ژیر ناو.
غوص کردن - مص.ل.ع (غوص که ردهن - xews kerdn): چوونه ژیر ناو، رامان و قوولیبونه وه له کاریک، چونه ناخ و بنج و بناوانی کاریک یان شتیک.
غوط - مص.ع (غوت - xewt): چوونه ژیر ناو، چوونه ناو.
غوطه - ا.ع (غوته - xewte): چوونه ناو، سه رخسته ناو.
غوطه باز - ص.فا (غوته باز - xûte baz): غه واس، ئوباز، چوونه ناو.

- غولک** - (اغوللهک - xûlek): ده‌غیله‌ی گۆزه.
- غول وار** - ق.ص (غولوار - xûl var): غولئاسا، وه‌کو دیتوه‌زمه.
- غوله** - (اغوله - xûle): ده‌غیله.
- غوله** - ص (غوله - xewle): بئ ته‌قل، کال، نه‌گه‌بیوو، که‌وده‌ن.
- غولین** - (اغولین - xûlîn): چاوی زهق، گۆزه‌ی ده‌م پهل، گۆزه‌ی دوو ده‌سک.
- غوی** - ص.ع (غهی - xevî): گومرا، بئ ریگه.
- غویشه** - (اغه‌فیشه - xevîşe): جۆره‌ی رووه‌کیکه.
- غی** - مص.ل.ع (غهی - xeyy): گومرا‌بوون، که‌چره‌بوون، سه‌ر لی شتیوان، گهنده‌ل بوون، له‌ ناو‌چوون.
- غیاب** - مص.ل.ع (غیاب - xiyab): پیتوار بوون، دیار نه‌بوون، ناوا بوونی هه‌تاو.
- غیابت** - مص.ل.ع (غیابت - xiyabet): نادیار بوون، پیتوار بوون.
- غیابت** - ا.ع (غیابت - xeyabet): قه‌بر، گۆر، چال.
- غیاث** - ا.ع (غیاس - xiyas): فریاره‌س، ناویکی یه‌زدانه.
- غیار** - ا.ع (غیار - xiyar): پارچه‌یه‌کی زه‌رده، جاران جوله‌که‌کان به‌سه‌ر شانی خۆبانه‌وه‌ ده‌درو تا دیار بئ که‌ جوله‌که‌ن.
- غیاظ** - ا.ع (غیاز - xiyaz): غه‌م، مه‌ینه‌ت، مه‌شه‌قه‌ت.
- غیاظ** - ص.ع (غیاز - xeyyaz): مایه‌ی نه‌وپه‌ری توو‌په‌یی، زۆر توو‌په‌.
- غیان** - ص.ع (غییان - xeyyan): گومرا، که‌سیتک گیرۆده‌ی هه‌واو هه‌وه‌سی خۆی بئ.
- غیاهب** - ا.ع (غیاهب - xeyahib): تاریکی، شه‌وی زۆر تاریک، نه‌سپی ره‌ش، پیایوی گیل و سست و لاواز.
- غیب** - مص.ل.ع (غیب - xeyb): پیتوار بوون، دیار نه‌مان، دوورکه‌وته‌وه‌ له‌به‌ر چاو، په‌نه‌ان.
- غیب شدن** - مص.ل (غیب شدن - xeyb şuden): پیتوار بوون، دیار نه‌مان.
- غیب کردن** - مص.ل (غیب کردن - xeyb kerden): پیتوار بوون، غایب بوون، دیار نه‌مان.
- غیب گفتن** - مص.ل (غیب گفتن - xeyb guften): باسکردنی غه‌یب، باسی شتی په‌نه‌ان.
- غیبی** - ص.ن (غیبی - xeybî): سه‌ر به‌ جیهانی غه‌یب، ئیلاهی، خواهی.
- غیب بین** - ص.فا (غیب بین - xeyb bîn): غه‌یببین، نه‌وه‌ی غه‌یب بدینی.
- غیبت** - مص.ل.ع (غیبت - xeybet): غایب بوون، له‌به‌ر چاو نه‌مان، غه‌یب بوونی ئیمامی مه‌هدی.
- غیبت** - مص.ل.ع (غیبت - xibet): غه‌یبه‌ت کردنی که‌سیتک، خراپه‌گوتنی پاشمله، پاشمله‌گۆبی.
- غیبت کردن** - مص.ل (غیبت کردن - xibet kerden): پاشمله‌گوتن، غه‌یبگوتنی خه‌لکی.
- غیبتگر** - ص.فا (غیبتگر - xibetger): غه‌یبه‌تچی، له‌ پاشمله‌گوتنی که‌سیتک به‌ خراپه.
- غیبخانه** - ا.مر (غیبخانه - xeyb xane): جیهانی نا‌دیار، دنیای غه‌یب، خانه‌ی غه‌یب.
- غیب دان** - ص.فا (غیب دان - xeyb dan): غه‌یبزان.
- غیبستان** - ا.مر (غیبستان - xeyb stan): دنیای نادیار، غه‌یبستان، جیهانی غه‌یب.
- غیبگو** - ص.فا (غیبگو - xeybgû): که‌سیتک باسی غه‌یب و نه‌تییان بکات.
- غیب نما** - ص.فا (غیب نما - xeyb nema): غه‌یب نما، نیشاندیری غه‌یب.
- غیبوت** - مص.ل.ع (غیبوت - xeybûbet): دیار نه‌مان، ناوا‌بوونی هه‌تاو.
- غیبه** - (اغه‌یبه - xeybe): تیردان.

غیظ - مص.م.ع (غیظ - xeyz): تورپه کردن.
غیل - مص.ع (غیل - xeyl): شیردانی ژنی سک پر به مندا، شیریک که ژن له کاتی سک پریدا پیدا به مندا.
غیل - ا.ع (غیل - xîl): چره دارستان، لیره وار، بیسه.
غیلان - ا.ع (غیلان - xîlan): غول، دتیه زمان.
غیله - ا.ع (غیله - xîle): حیل و فیل، کوشتنی ناگه هانی، تیرور کردن.
غیم - ا.ع (غیم - xeym): هور، هوری به باران، تم و مز.
غیمناک - ص.مر (غیمناک - xeymnak): به هور، هوردار.
غین - ا.ع (غین - xeyn): پیتی بیست و دووه می نه لقبای فارسییه.
غین - مص.ل.ع (غین - xeyn): تینوو بوون، هور بهری ناسمان بگری، تامه زرو بوونی سیکسی.
غیو - ا.ع (غیو - xîv): قریوه، هاواری بهرز.
غیوب - مص.ل.ع (غیوب - xuyûb): دیار نه مان، غایب بوون، پتوار بوون.
غیوٹ - ا.ع (غیوٹ - xuyûs): بارانان.
غیهب - ا.ع (غیهب - xeyheb): تاریکی، شهوی زور تاریک، نه سپی رهش، پیاوی گیل و نه زان و که ودهن.

غیث - ا.ع (غیث - xeyz): باران، هوری که بیاری، گیاهک به ناوی باران پرویت.
غیچک - ا.ع (غیچک - xîçek): جور که مانجه په که.
غیداق - ا.ص.ع (غیداق - xeydax): زهوی به پیت و بهر کهت، جوامیرو سهخی و دلاوا، نهرم و ناسک و جوان، لای نهرم و نول و بهخو.
غیداقی - ص.ن (غیداقی - xeydaxî): تیریکی زور قایمه بهرد ده شکینتی له غیداق دروستکراوه.
غیر - ا.ع (غیر - xeyr): غیره، بیگانه، جگه، گوزان، غواره.
غیر - ا.ع (غیر - xîyer): خوتین بهها، گوزان.
غیران - ا.ع (غیران - xîran): غاروشکه فتان.
غیرت - مص.ل.ع (غیرت - xeyret): غیرت، غیره، ناموس پهرستی، حسودی.
غیرت افزا - ص.فا (غیرت نه فزا - xeyret efza): غیرت وروژین.
غیرت مند - ص.مر (غیرت مه ند - xeyret mend): به غیرت، غیرت دار.
غیره - ا.ع (غیره - xîre): خوتین بهها، نازووقه.
غیریت - ا.ع (غیریت - xeyriyet): جیاوازی و ناته بابی.
غیریدن - مص.ل.ع (غیریدن - xîjîden): سکه خشکی، سکه خزی.
غیسان - ا.ع (غیسان - xeysan): تافی لای، هره تی لای.
غیشه - ا.ع (غیشه - xîşe): زهل، رهشکه ی کاکیشان.
غیض - مص.ل.ع (غیض - xeyz): کهم بوونی ناو، داکشانی ده ریا، کهم، کهمبوونی نرخی کالا.
غیضه - ا.ع (غیضه - xeyze): قامیشه لان، بیسه، جه نکه ل.

ف

ف- حر (ف- F):

فابریک - ا.فر (فابریک - fabrîk): فابریقه، کارگه، کارخانه.

فاپیش - ا.فر (فاپیش - fapîş): بهره و پیش.

فاتح - ا.فا.ع (فاتیه - fatih): فهتکار، سه‌رکه‌وتوو، که‌سینک که شتتیک بکاته‌وه یان ولاتتیک به‌شهر بگری.

فاتح شدن - مص.ل (فاتیه شوده‌ن - fatih şuden): زال بوون به‌سهر دژمندا، سه‌رکه‌وتن.

فاتحانه - ق (فاتیه‌انه - fatihane): سه‌رکه‌وتووانه.

فاتحه - ا.فا.ع (فاتیهه - fatihe): ژنی سه‌رکه‌وتوو، سه‌ره‌تای کار، سوره‌تی به‌که‌می قورئان.

فاتر - ص.ع (فاتیر - fatir): سست، لاواز، خاو، ناوی شله‌تین، شیرتین.

فاترسین - ا (فاتهرسین - fatersîn): خه‌رده‌ل.

فاتق - ا.فا (فاتیق - fatix): شکینه‌ر، درز.

فاتک - ا.فا.ع (فاتک - fatik): دلیر، نازا، بیبک، له‌نکاودا بکوژ، له‌نکاودا بگیری.

فاتن - ا.فا.ع (فاتین - fatin): گومراکار، شه‌یداکار، فیتنه‌گیری، داوین پیسی.

پیتی بیست و سییه‌می ئه‌لفبای فارسییه که به (فا) ده‌خوینریتته‌وه به‌سه‌سای ئه‌بجه‌ده ده‌کاته (۸۰).

فانت - ص.ع (فائیت - fait): له‌نیو‌چوو، له‌ده‌ست‌چوو، مردوو، رابردوو، تیبه‌پیو.

فانح - ص.ع (فائییه - faih): شتی بوونی خویش بدات.

فائده - ا.ع (فائیده - faide): فایده، سوود، قازانج.

فائز - ا.فا.ع (فائیز - faiz): رزگاربوو، سه‌رکه‌وتوو.

فائض - ا.فا (فائیز - faiz): زیاد، ئاوپیک که له‌سه‌ر قاب پرژی.

فائق - ا.فا (فائیغ - faix): چاک و هه‌لبرارده له‌هه‌ر شتتیک، زال به‌سه‌ر کاردا.

فائق آمدن - مص.ل (فائیغ نامه‌ده‌ن - faix ameden): زال بوون، سه‌رکه‌وتن، بالاده‌ستبوون.

فائق شدن - مص.ل (فائیغ شوده‌ن - faix şuden): زال بوون، سه‌رکه‌وتن.

فائغه - ا.فا (فائیغه - faixe): ژنی زال، سه‌رکه‌وتوو، دیار.

- فاتور** - ص.ع (فاتور - fatûr): شیرتین، شله تین.
- فاتوریدن** - مص.ل (فاتوریده - fatûrîden): دووره په ریزی کردن، دوور بوون، سلکړدنه وه، ره وینه وه.
- فاجر** - ا.ف.ع (فاجیر - facir): گوناکار، تاوانکار، زیناکار، فاسق.
- فاجر** - ا.ف.ع (فاجیره - facire): ژنی به دکار، فاحیشه، قه حبه، سوزانی، رووسپی.
- فاجع** - ا.ف.ع (فاجیع - faci'): به بازار، کارساتی دلته زین، به لاهو مسیبت.
- فاجعه** - ا.ع (فاجیئه - faci'e): به لاهو، مسیبت، دهر دو خهم، کارسات، روداوو قهوماوی ناخوش.
- فاجور** - ص.ع (فاجوور - facûr): زیناکار.
- فاجه** - ا.ف.ع (فاجه - face): باویشک.
- فاحش** - ص.ع (فاهیش - fahişe): ناشیرین، دزیتو، خراپه ی له راده به دهر، ناشکرا، زور.
- غلط فاحش** - ا.مر (غله ته تی فاهیش - xeleti faheş): هله ی گه ووره ناشکرا.
- فاحشه** - ص.ع (فاهیشه - fahişe): ژنی خراپ، سوزانی، کاری زور دزیتو، گوناحی زور گه وره.
- فاحشگی** - ا.مص (فاهیشه گی - fahişegî): زیناکاری.
- فاحشه خانه** - ا.مر (فاهیشه خانه - fahişe xane): قه حبه خانه.
- فاخته** - ا.فاخته (فاخته - faxte): کوکو، قومری، کوکوختی، بی بی سوو.
- فاخته گون** - ص (فاخته گون - faxte gûn): خاکی، قاوه بی، بوور، به رهنگی کوکو.
- فاخته مهر** - ص (فاخته میهر - faxte mihr): خه لکی بی وه فا، کوکو به کم وه فایی ناسراوه چونکه زوو نیره که ی ده گوری.
- فاخر** - ا.ف.ع (فاخیر - faxir): زور چاک و
- فاخیر، فخر فرۆش، خو هه لکیش.
- فاخره** - ا.ف.ع (فاخیره - faxire): سه نگی و گرانه هاو فاخیر، ژنی خو هه لکیش.
- فاخره** - ا.فاخره (فاخیره - faxire): جوړه گیایه که جاران بو درمان به کار دهات.
- فاخریدن** - مص.م (فاخریده - faxerîden): کرپنه وه، دووباره کرپن.
- فاخور** - ا.ع (فاخور - faxûr): جوړه ریحانه به که.
- فاخیدن** - مص.م (فاخیده - faxîden): شیکردنه وه، هه لاجی کردن، جیاکردنه وه، جیاکردنه وه ی په موو له ناوکه که ی.
- فاخیده** - ا.مف (فاخیده - faxîde): شیکراوه، جیاکراوه، لوکه ی هه لاجی کراو.
- فادزهر** - ا.مر (فادزههر - fadzehr): تریاک، دزه ژهر.
- فادوسیدن** - مص.ل (فادووسیده - fadûsîden): لکان، لکانی شتیک به شتیکه وه.
- فار** - ا.ع (فار - far): مشک.
- فار** - ا.فر (فار - far): مناره ی دهریایی، فانوسی دهریایی، چرای دهریایی، چرایه که له که نارین دهریا له سهر بورجان داده نری بو رینوتینی که شتیان.
- فار** - ا.ف.ع (فار - farr): هه لاتوو، راکردوو.
- فاراب** - ا.ص (فاراب - farab): شاری فاراب.
- فارابی** - ص.ن (فارابی - farabî): خه لکی فاراب (شاریکی ترکستانه له که ناری رۆژاوی رووباری سه یحون).
- فاراد** - ا.فر (فاراد - farad): په که یه کی نه ندازه گیری.. کاره پایه.
- فارد** - ا.ف.ع (فارید - farid): په کانه، تهنیا، تاقو تهنیا، به تهنی ماو.
- فارس** - ا.خ (فاریس - faris): نه وه ی به زمانی فارسی ده ده وی.
- فارس** - ص.ع (فاریس - faris): سوارچاک، جهنگاوه، دلاوهر.

باشترین تریاق (بهنج).
فاره - ا.ع (فاره - fare): یک مشک.
فاره - ص.ع (فاریه - farih): چوست و چالاک، چهله‌نگ، مه‌علان، کارامه، لیزان.
فارهه - ص.ع (فاریهه - farihe): کیژ یان ژنی گهنج و جوان.
فاریاب - ا.ع (فاریاب - faryab): کشتوکال و زهرعاتی بهراو.
فاریابی - ص.ن (فاریابی - faryabî): خه‌لکی فاریاب (که شاریکی خوراسان بووه له نزیکی به‌لخ له که‌ناری رۆژئاوای جه‌یحون.
فاریختن - مص. (فاریختن - farixten): رژان، رژاندن، داریژان.
فاریدن - مص.م (فاریدن - farîden): قووتدان.
فاز - ا.فر (فاز - faz): دیمه‌ن، قوناغ، گۆران، حاله‌ت، گۆزینی به‌ره‌به‌ره.
فاژ - ا. (فاژ - faj): باویشک، ئاژاژگن.
فاژیدن - مص.ل (فاژیدن - fajîden): باویشکدان.
فاس - ا.ع (فاس - fas): ته‌شوی، پاچ.
فاسپردن - مص.م (فاسپوردن - fasipurden): پیچ سپاردنه‌وه، دووباره پیچ سپاردن.
فاستدن - مص.م (فاسیتهدن - fasiteden): لیح سه‌ندنه‌وه، دووباره سه‌ندنه‌وه.
فاستونی - ا. (فاستوونی - fastûnî): فاسونی، جوړه قوماشیکه بوچاکه‌ت و پانتول یان کورته‌ک و شه‌روال به‌کار دی.
فاسخ - ا.ع (فاسخ - fasix): هه‌لوه‌شینه‌ری په‌یمان و عه‌قدنامه و به‌لیننامه...
فاسد - ص.ع (فاسید - fasid): خراب بوو، گه‌نده‌ل، زایه‌بوو، خراب، زه‌بوون، بۆگه‌ن، عه‌بیدار.
فاسدساختن - مص.م (فاسید ساختن - fasid saxten): خراب کردن، گه‌نده‌ل کردن، فه‌وتاندن، عه‌بیدار کردن.

فارسی - ص.ن (فارسی - farsî): سه‌ره به نه‌ته‌وه‌ی فارس، زمانی فارسی.
فارط - ا.ع (فاریت - farit): پیششه‌رۆ به‌ره و ئاو.
فارطان - ا.ع (فاریتان - faritan): ناوی دوو نه‌ستیره‌یه.
فارغ - ا.ع (فاری - fari'): شاخه‌وان، به‌رزو بلند، به‌رزو جوان، لوتکه‌ی چیا.
فارعه - ا.ع (فاریهه - fari'e): لوتکه‌ی چیا، قولله‌ی کیتو.
فارغ - ا.ع (فارغ - farix): که‌سیک له کار بوو بیته‌وه، ئاسوده، ئارام، بیتکار.
فارغ ساختن - مص.م (فارغ ساختن - farix saxten): ئاسوده کردن، ئارام کردن، ته‌واو کردن کارتی.
فارغ شدن - مص.ل (فارغ شدن - farix şuden): لیب‌بوونه‌وه، ده‌ست به تال بوون، ئاسوده بوون، ئارام بوون.
فارغانه - ق (فارغانه - farixane): له حالی ده‌ستبه‌تالی و ئاسوده‌بیدا.
فارغ دل - ص.م (فارغ دل - farix dil): دل‌تیا، ئاسوده دل.
فارغ زی - ص.فا (فارغ زی - farix zî): ئاسوده‌ژین.
فارفتن - مص.م (فاروفته‌ن - faruftên): مالین، گسکدان، دووباره مالین، گسک دانه‌وه.
فارق - ا.ع (فارغ - farix): جیاکه‌ره‌وه، نه‌وه‌ی فه‌رقی هه‌ق و ناهه‌ق بکات، جیاوازی نیوان دوو شت.
فارقه - ا.ع (فاریغه - farixe): ژنی جیاکه‌ره‌وه.
فارنهایت - ا.انگل - فارین هایت - farin hayt): به‌که‌ی پله‌ی گه‌رمیه.
فاروق - ص.ع (فارووغ - farûx): جیاکه‌ره‌وه‌ی هه‌ق له ناهه‌ق، نازناوی عومه‌ری کوری خه‌تابه،

فاصل - ا.ف.ع (فاسیل - falil): سنووری نیوان دوو زهوی، سنووری نیوان دوو شت.

فاصله - ا.ف.ع (فاسیله - fasile): ماوهی نیوان دوو شت، ئه‌وهی له نیوان دوو شتدا رووبدات.

فاصله دادن - مص.م (فاسیله دادهن - fasile daden): فاسیله دان، سنوردانان له نیوان دوو شتدا.

فاصله گرفتن - مص.ل (فاسیله گیریفتهن - falile giriften): سنوردانان له نیوان خوۆ کهسیتک یان شتیکی دیدا.

فاضح - ا.ف.ع (فازیه - fazih): سپیته، ئاشکراکار، ریسواکار.

فاضل - ا.ف.ع (فازیل - fazil): زانا، خاوهن فهزل، کهسیتک له زانست و کهمالدا له خه‌لکانی دی زیاتر بئ.

فاضل اب - ا.مر (فازیل تاب - fazil ab): ئاوی زیاده که له سه‌ری رووبار یان جوۆکه پروات، چلکاوی گه‌ماو و مویه‌ق.

فاضلات - ا.ف.ع (فازیلات - fazilat): ژنپن خودان فهزل.

فاضلانه - ق.ص (فازیلانه - fazilane): زانایانه، هیتزایانه.

فاضلتر - ص.ت (فازیلته‌ر - fazilter): بالاتر، زیاتر، زاناتر.

فاضله - ا.ف.ع (فازیله - fazile): بالا، زانا (بو می).

فاطر - ا.ف.ع (فاتیر - fatir): خولقیته‌ر، داهینه‌ر، خوی گه‌وره.

فاطمه - ا.ص.ع (فاتیمه - fatime): ژنی که مندالی خوۆی له شیر بریبیته‌وه، ناوی کچی چه‌رزه‌تی پیغه‌مبه‌ره.

فاطمی - ص.ن.ع (فاتیمی - fatimî): ئه‌ولادی چه‌رزه‌تی فاتیمه.

فاطمه‌اره - ا.مر (فاتیمه ئه‌ره - fatime ere): ناوی قاره‌مانتیکی هه‌زارو بیک شه‌ویه، ژنی زۆر بئ شه‌رم.

فاسد شدن - مص.ل (فاسید شوده‌ن - fasid şuden): بوگه‌ن بوون، خرابوون، گه‌نده‌ل بوون، فه‌وتان، عه‌بیداریبوون.

فاسق - ا.ف.ع (فاسیخ - fasix): گونا‌حکار، زیناکار، له هه‌ق لاده‌ر.

فاسقه - ا.ف.ع (فاسیغه - fasixe): ژنی به‌دکار، سۆزانی.

فاسی - (فاسی - fasî): جوۆره رووه‌کیکه.

فاسیس - ا.فر (فاسیس - fasîs): دیهن، روخسار، رواله‌ت، رووکار.

فاش - ص (فاش - faş): ئاشکرا، بلا‌وبوونه‌وه، کفش.

فاش شدن - مص.ل (فاش شوده‌ن - faş şuden): بلا‌وبوونه‌وه، ئاشکرا‌بوون، کفشبوون، خویابوون.

فاش گردیدن - مص.ل (فاش گه‌ردیده‌ن - faş gerdîden): ئاشکرا‌بوون، بلا‌وبوونه‌وه، کفشبوون، خویابوون.

فاش کردن - مص.م (فاش که‌رده‌ن - faş kerden): بلا‌وکه‌رده‌وه، ئاشکرا‌کردن، له‌قاودان.

فاشرا - (فاشرا - faşra): جوۆره رووه‌کیکه له کۆنا بو دهرمان به‌کار ده‌هینرا.

فاشر ستین - (فاشیرستین - faşiristîn): جوۆره گیایه‌که له لا‌ولاو ده‌چیت.

فاشورانیدن - مص.م (فاشورانیده‌ن - faşuranîden): هاروژاندن.

فاشیست - ص.فر (فاشیست - faşîst): په‌یره‌وی ریبازو ریچکه‌ی فاشیزم.

فاشیسم - ا.فر (فاشیسم - faşîsm): ناوی ریبازو قوتابخانه‌یه‌کی سیاسی و جوۆری حکومه‌تیک بوو که له نیوان جه‌نگی به‌که‌م و جه‌نگی دووه‌می جیهاندا له ئیتالیا حوکمران بوو، و به شی‌وازتیکی مله‌ورانه‌و دیکتاتۆری فه‌رمانه‌وایی ده‌کرد، ئیستا پتر به‌مانای دیکتاتۆری به‌کاردئ.

- فاطن** - ص.ع (فاتین - fatin): زیرهک، زانا.
- فاعل** - ا.ع (فائیل - fail): کارا، بکه، کارکه، کرتیکاری قورکاری.
- فاعله** - ا.فا (فائیله - faile): بکه (بو می).
- فاغره** - ا.ع (فاغیره - faxire): جوړه رووه کیکه.
- فاغیه** - ا.ع (فاغییه - faxiye): شکوفه ی خه نه، لقی خه نه، هر شکوفه یه که بوئی خویشی.
- فافا** - ص (فافا - fafa): هر شتیک باش و جوان بی، جوان.
- فاق** - ا.ع (فاغ - fax): درزی نیوان ردینی دریز، کوپکردنی چاو، دهریونی دوومه ل.
- فاق** - ا.ع (فاغ - fax): کاسه ی پر ته عام، دهشت و ته ختانی، بیابان.
- فاقد** - ا.ع (فاغید - faxid): نهوه ی که سیک یان شتیک له دهست دابی، ژنی که فره زن یان میردی خوئی له دهست دابی.
- فاقع** - ص.ع (فاغی - faxi): زهردی خالیسه، زور زهره.
- فاقعه** - ا.ع (فاغیئه - faxi'e): ته نگانه، به لا، ناخوشی.
- فاقه** - ا.ع (فاغه - faxe): نه داری، دهستکورتی، هه ژاری.
- فاکتور** - ا.فر (فاکتور - faktûr): لیستی حیساب.
- فاکولته** - ا.فر (فاکولته - fakulte): زانستگه، کولج.
- فاکه** - ا.ع (فاکیه - fakih): خواوهندی میوه، میوه فروش، پیاوی هه نه کچی، قسه خوش، دهم به بیکه نین.
- فاکهانی** - ص.ع (فاکیهانی - fakihanî): میوه فروش.
- فاکهه** - ا.ع (فاکیهه - fakihe): میوه، فیقی.
- فال** - ا.فال (fal): فال، گه شیبینی.
- فال دیدن** - مص.ل (فال دیدن - fal dîden): فالگرته وه.
- فال زدن** - مص.ل (فال زدن - fal zeden): فالگرته وه.
- فال گرفتن** - مص.ل (فال گیرفتن - fal giriften): فالگرته وه.
- فال** - ا. (فال - fal): چوند (چوند گویندیک) یک فال گردو.
- فالین** - ص.فا (فال بین - fal bîn): فالچی، فالگره وه.
- فالج** - ا.ع (فالیج - falic): نیفلیج، نیفلیجی.
- فالج زده** - ا.فا (فالیج زده - falic zede): موفته لا به نیفلیجی.
- فالق** - ا.فا (فالیخ - fali'x): خه رهند، داهینر، خودا.
- فالكباز** - ا.ص (فاله کباز - falek baz): فالچی، فالگره وه، فالچیبه که کووچه که ناران دابنیشیت و فال بو خه لکی بگریته وه.
- فالگو** - ص.فا (فالگو - falgû): فالچی، به ختگره وه.
- فالگوش** - ا.مر (فالگوش - fal gûş): نه مه لای کورد به ردی جومعه ی پی دهگوتری، نه مه زیاتر کاری ژنه، ژنیک له رژی ۵ شه مه له سهر جومعه له ریگایه ک یان چوار ریانیک دهوستی و به نیازی خوئی گوئی له قسه ی به که م که س دهگری که به وینده ردا رت ده بی و به مه ش ده زانی نیازه که ی دیتته دی یان نا.
- فالگیر** - ص.فا (فالگیر - falgîr): فالچی، فالگره وه.
- فالنامه** - ا.مر (فالنامه - falname): فالنامه، کتیبیکه که دهستور و ری و شوینی فالگرته وه ی تیدا نو سراوه.
- فالوده** - ا.فالوده (falûde): به سته نی، دژندرمه.
- فالودج** - ا.فالوده (falûzec): فالوده، به سته نی.

فاوانیا - (فانیا - favaniya): جزیره رووه کیکه.

فایتون - ا.فر (فایتون - faytûn): عه‌ره‌بانه، گالیسکه‌ی چوار چهره‌خه.

فیات - ا.ع (فیات - fiat): گروویان، تاقمان، ده‌سته‌یان.

فواد - ا.ع (فوئاد - fûad): دڼ، نه‌قل.

فیودال - ا.ص.فر (فیوودال - fiyûdal): فیوودال، دهره‌بگ، ناغا.

فیودالیته - ا.فر (فیوودالیته - fiyûdalîte): جزیره سیسته‌میکی فیوودالی بوو له سه‌ده‌کانی ناقسیندا له نه‌وروپادا باو بوو، و فیووداله‌کانو خاوه‌ن مولکه گه‌وره‌کان بویان هه‌بوو فه‌رمانه‌وایی ره‌عیه‌ت و مه‌سکیتانی خو بکه‌ن.

فیودالیسم - ا.فر (فیوودالیسم - fiyûdalîsm): فیوودالیسم، سیسته‌می حکومتی فیوودالان که هه‌قی حکومتی‌ان به‌سه‌ر هه‌موو کاروباری کومه‌لایه‌تی و سیاسی و نابووری جوتیاران و مسکیتانه‌وه هه‌بووه.

فئه - ا.ع (فیئه - fi'e): جماعت، تاقم، گرووپ، ده‌سته.

فبها - ع (فهبها - febiha): زور چاکه، باشتر.

فت - مص.ع (فه‌ت - fett): شکان، وردوخاش کردن، بلاو، په‌رت و بلاو، درز له‌به‌ردا.

فتاء - ا.مص (فته‌اء - feta'): لای، جهوانی، که‌رهم و سه‌خاوه‌ت، دڼو چاو تیری.

فتائل - ا.ع (فه‌تائل - fatail): فته‌له، پلته، شاف.

فتات - ا.ع (فوتات - futat): به‌رماوه، ورتکه‌نان، ورده و خورده‌ی هه‌ر شتی‌ک.

فتات - ا.ص.ع (فه‌تات - fetat): کچولان، کیژانی گهنج.

فتاح - ص.ع (فه‌تتاه - fettah): فه‌تکار، پشتیوان، حاکم، داوهر.

فتادن - مص.ل (فه‌تاده‌ن - fetaden): که‌وتن.

فالیز - ا (فالیز - falîz): باغ، بیستان.

فالینوس - ا (فالینوس - falînûs): شاتهره.

فالیه - ا.ع (فالیه - faliye): جزیره میروویه که له کونی ماراندا ده‌ژی.

فام - پس (فام - fam): پاشگریکه پتر مانای رهنگ ده‌دات و هک: سیاه فام، ره‌شباو.

فام - ا. (فام - fam): قهرز.

فامگزار - ص.فا (فامگزار - fam guzar): نه‌وه‌ی قهرز بداته‌وه، قهرزده‌ر، سه‌ر راست.

فامیل - ا.فر (فامیل - famîl): مالبات، خیزان، خانه‌واده، کوانگ و وه‌چاخ، تیره و تایفه.

فامیلدار - ص.فا (فامیلدار - famîldar): که‌سپیک له بنه‌ماله‌به‌کی ناوداری، وه‌چاخزاده.

فانتیزی - ا.فر (فانتیزی - fantizî): خه‌یال، وه‌هم، وینا، زوق، فه‌نکاری، فانتازی.

فانتوم - ا.فر (فانتوم - fantûm): تارمایی، خه‌یال، وینه‌ی خه‌یالی، شه‌به‌نگ، تاپو.

فانوس - ا (فانوس - fanûs): فانوس.

فانوس خیال - ا.مر (فانوسی خه‌یال - fanûsi xeyal): فانوسی خه‌یالی، فانوسی که له سه‌ر شووشه‌که‌ی یان په‌رده‌که‌ی نه‌خش و نیگار هه‌بووه و به‌جولاندنی فانوسه‌که‌سپه‌ری نه‌و نه‌خش و نیگارانه له‌سه‌ر دیواران ده‌رکه‌وتووه.

فانوس دریایی - ا.مر (فانوسی ده‌ریایی - fanûsi deryayî): فانوسی ده‌ریایی، فه‌نار، جزیره فانوسی که له به‌نده‌ره‌کاندا له‌سه‌ر بورجان دایده‌نین بو رینوینی که‌شتیبان.

فانوسغه - ا (فانوسغه - fanûs'xe): فیشه‌ک دان، ره‌خت، فیشه‌کلغ.

فانه - ا (فانه - fane): پواز، نه‌و قالبه‌داری له ناو قونده‌ره‌ی ده‌نین، پشتیوانه‌ی ده‌رگا.

فانی - ا.ع.ع (فانی - fanî): ناپایه‌دار، شتی نه‌مین و له‌ناو بچی.

فانیز - ا (فانیز - fanîz): شه‌کر، قه‌ندی سپی.

فاوا - ص (فاوا - fava): شه‌رمه‌زار، ریسوا.

فتق - مص.ل.ع (فتهتخ - fetx): کرانه‌وه، دران، قوربوون.

فتق بدن - ا.مر (فتهتغ بهند - fetx bend): فتق بهند، جوړه پشتینیکی تاییه‌تیبیه خه‌لکی قور ده‌یبیه‌ستن.

فتک - مص.م.ع (فتهتک - fetk): گرتنی له ناخافلی که‌سیک، کوشتنی له‌نکاوای که‌سیک.

فتل - مص.م.ع (فتهتل - fetl): بادان.

فتلیدن - مص.م.ع (فته‌تلیدهن - feteliden): رشتن، شق کردن، دراندن، پهریشان کردن.

فتن - ا.ع (فیتنه - fiten): ناژاوه، تاقیکردنه‌وه، گومراکردن، کفر، نا‌حزری نیوان خه‌لکی، مه‌ینه‌ت، عه‌زاب، ناژاوه، شتیستی.

فتنه - مص.م.ع (فیتنه - fitne): گومراکردن، تاقیکردنه‌وه، ناژاوه‌دانه‌وه.

فتنه انگیختن - مص.م.ع (فیتنه نه‌نگیخته‌ن - fitne engixten): ناژاوه‌نانه‌وه، ناژاوه به‌ریاکردن.

فتنه انگیز - ص.فا (فیتنه نه‌نگیز - fitne engiz) ناژاوه‌گیتر.

فتنه‌جو - ص.فا (فیتنه‌جو - fitne cu): ناژاوه‌گیتر، فیتنه‌چی.

فتنه‌خیز - ص.مر (فیتنه‌خیز - fitne xiz): شویستی به ناژاوه‌و پر شه‌رو ناشوب.

فتنه‌زا - ص.مر (فیتنه‌زا - fitne za): ناژاوه‌زی.

فتنه‌شدن - مص.ل.ع (فیتنه شوده‌ن - fitne suden): شه‌یدابوون، ناشق بووون.

فتنه‌گر - ص.فا (فیتنه‌گر - fitne ger): ناژاوه‌گیتر.

فتنه‌نشان - ص.فا (فیتنه‌نیشان - fitne nisan): ناژاوه‌کوژتینه‌وه، که‌سیک ناژاوه‌بکوژتینه‌وه.

فتوت - ا.مص.ع (فوتوتوه‌ت - futuvt): تافی لاوی، جوامیری، سه‌خاوه‌ت و دلاوایی.

فتاریدن - مص.م.ع (فته‌تاریدهن - fetariden): هه‌لکه‌ندن، رشتن، پهرت و بلاوکردن، دراندن، شه‌فکردن، جیاکردنه‌وه، پهریشان کردن، په‌راگه‌نده‌کردن.

فتالنده - ا.فا (فته‌تاله‌نده - fetalende): پهریشانکه‌ر، ریژهر، پهرت و بلاوکه‌ر، په‌راگه‌نده‌کار.

فتالیده - ا.مف (فته‌تالیده - fetalide): رژاو، پهرت و بلاو، دراو، پهریشان.

فتان - ص.ع (فته‌تتان - fettan): جوان و دل‌رفین، شه‌یتان، دز، ریگر، فیتنه‌گیتر.

فتانه - ص.ع (فته‌تتانه - fettane): دل‌رفین، زور جوان، فیتنه‌گیتر.

فتاوی - ا.ع (فته‌تافی - fetavi): فتوا، رای حاکمی شه‌ر.

فتح - مص.م.ع (فته‌ته - feth): گرتن، کردنه‌وه، سه‌رکه‌وتن، گرتنی شاریک.

فتح کردن - مص.م.ع (فته‌تج که‌رده‌ن - feth kerden): کردنه‌وه، گرتن، سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ر دژمندا.

فتحات - ا.ع (فته‌ته‌هات - fetehat): کون، که‌لین، که‌له‌به‌ر.

فتحنامه - ا.مر (فته‌ته‌نامه - feth name): نووسراویک هه‌والی سه‌رکه‌وتنی تپدا بی.

فتحه - ا.ع (فته‌تهه - fethe): سه‌ر: (نیشانه‌یه‌که ده‌خریته سه‌ر بیت).

فتدن - مص.ل.ع (فوتده‌ن - futeden): که‌وتن.

فتر - ا.مص (فته‌ته‌ر - feter): سستی، لاوازی، ساردی.

فتراک - ا. (فیتراک - fitrak): ته‌رک به‌ندی زین.

فترت - ا.ع (فته‌تره‌ت - fetret): سستی، خاوی، ماوه‌ی نیوان دوو نوره‌تی، زه‌مانی نیوان دوو پیغه‌مبه‌ر.

فتردن - مص.م.ع (فته‌ته‌رده‌ن - feterden): درپین، پهرت کردن، شه‌ق کردن.

- فتوح** - ا.ع (فوتووه - futûh): سه‌رکه‌وتنان، فه‌تخان.
- فتوحات** - ا.ع (فوتووهات - fultûhat): نه‌و شارانه‌ی به‌شهر ده‌گیرین.
- فتور** - مص.ل.ع (فوتور - futûr): نارام بوون، خاوبوونه‌وه، په‌ریشان بوون، هیئوربوونه‌وه.
- فتوره** - ا (فه‌توره - fetûre): پارچه، قوماش.
- فتون** - مص.ع (فوتون - futûn): ناژاوه‌نانه‌وه، که‌وتنه‌ناژاوه‌وه، خستنه‌ناژاوه‌وه، شه‌یدا بوون، ناشق بوون.
- فتوی** - ا.ع (فه‌تفا - fietva): فتوا، رای‌زانی ناینی و حاکمی شهر ده‌بارده‌ی مه‌سه‌له‌یه‌ک.
- فتوی دادن** - مص.ل (فه‌تفادادن - fetva daden): فتوادان، رادانی‌زانی‌تاییینی له مه‌سه‌له‌ی شهرعیدا.
- فتوی پرسیدن** - مص.م (فه‌تفا پرسیدن - fetva pursîden): پرسینی رای موفتی له مه‌سه‌له‌یه‌کی شهرعیدا.
- فتوی خواستن** - مص.م (فه‌تفا خاستن - fetva xasten): پرسینی رای موفتی له مه‌سه‌له‌یه‌کی شهرعیدا.
- فته** - ا (فه‌ته - fete): بلیت، به‌رگه، گوزه‌رنامه.
- فته طلب** - ا.مر (فه‌ته ته‌له‌ب - fete teleb): چه‌ک خواز، سفته.
- فتی** - ا.ص.ع (فه‌تا - feta): لاو، جوامپیرو دلاوا.
- فتی** - ص.ع (فه‌تی - fetî): نو‌لاوی، نه‌وره‌سیده له ههر شتیک، نۆیه‌ره، تازه.
- فتیات** - ص.ع (فه‌تیهات - feteyat): کیژۆلان.
- فتیان** - ص.ع (فیتیان - fityan): لاوان، نو‌لاوان، سه‌خی ته‌بیعه‌تان.
- فتیت** - ص.ع (فه‌تیت - fetît): نانه‌ره‌ق، ورده‌نان، ورده‌و کوتراوی ههر شتیک.
- فتیدن** - مص.ل (فوتیدن - futîden): که‌وتن.
- فتیش** - ا.فر (فیتیش - fitîş): ههر شتی بیه‌رستری، وه‌کو‌بت.
- فتیشیست** - ص.فر (فیتیشیست - fitîşîst): په‌رستاری فیتیش، نه‌وه‌ی فیتیش بیه‌رستی.
- فتیشیسم** - ا.فر (فیتیشیسم - fitîşîsm): ریبازی فیتیشیسی.
- فتیل** - ص.ع (فه‌تیل - fietîl): بادراو.
- فتیله** - ا.ع (فه‌تیله - fetîle): پل‌یته، فتیله.
- فتیه** - ص.ع (فیتیه - fitye): لاوی، گه‌نجیتی، لاوان، گه‌نجان.
- فج** - ص (فوج، فیج - fuc, fic): لیو شۆر.
- فج** - ا.ع (فه‌جج - fecc): ریگه‌ی به‌رینی نیوان دوو شاخ.
- فجاء** - مص.م.ع (فوجائه - fuca'e): په‌لاماردانی له‌نکاو، کوشتی له نا خافل، گرتنی له نا‌کاوی که‌سیک.
- فجاء** - مص.م.ع (فه‌جائه - fecae): گرتنی له نکاوی که‌سیک، غافلگیرکردن، غافل کوشتن.
- فجاج** - ا.ع (فوجاج - fucac): ریگه‌ی به‌رین و ناشکرای نیوان دوو شاخ.
- فجار** - مص.ع (فیجار - ficar): زیناکردن، رابواردنی حه‌رام، گانی حه‌رام.
- فجار** - ا.ع (فیجار - ficar): ریگه‌ی به‌رین و ناشکرای نیوان دوو چیا.
- فجار** - ا.ع (فوججار - fucac): زیناکاران.
- فجایع** - ا.ع (فه‌جایی - fecayi): کاره‌ساتان، مسیبه‌ت و به‌لایان.
- فجر** - ا.ع (فه‌جر - fecr): کازیوه، به‌ره‌به‌یان، سپیده، نه‌له‌ند.
- فجره** - ص.ع (فه‌جهره - fecere): به‌دکاران، زیناکاران.
- فجفاج** - ص.ع (فه‌جفاج - fec fac): فشه‌که‌ر، فیشالباز، پیایو چه‌نه‌بازو بی‌ه‌وده‌ویژ، خو‌هه‌لکیش.
- فجل** - مص.ل.ع (فه‌جه‌ل - fecel): نه‌رم و داهیزراو، خه‌ست بوون، نه‌ستور بوون، قایم بوون.

- فجل** - ا.ع (فوجول - fucul): تور، ترپ.
- فجور** - ص.ع (فهجور - fecûr): خراپه کردن، گوناح کردن، له هق لادان، درۆ کردن، زینا کردن.
- فجور** - ص.ع (فهجور - fecûr): ژن یان پیاوی داوین پیس.
- فجه** - ا.ع (فوججه - fucce): درز، شەق، زەندۆژ.
- فجیع** - ص.ع (فهجیئە - fecî'e): به سوئی، به نازار، خەمناک.
- فجیئە** - ا.ع (فهجیئە - fecî'e): کاره سات، مسیبه تی به نازار، به لای ناخۆش.
- فجفچه** - ا (فوجفچه - fuç fuç): چپه چپ، مقۆ مقۆ، دەمگۆ.
- فحاش** - ص.ع (فهههش - fehhaş): به دخوی زمان پیس، جنیو فرۆش.
- فحاشی** - ا.مص (فهههشی - fehhaşî): جنیو فرۆشی، دەمپیسی.
- فحاص** - ص.ع (فهههاس - fehhas): کنوکزکار، که سیک زۆر بکوئیتته وه.
- فحال** - ص.ع (فیهال - fihal): فهحلان، نیران، که لان، که لیاگهل.
- فحام** - ا.ع (فیهام - fiham): رهژوان، زوغالان، خه لوزان.
- فحام** - ا.ص.ع (فهههام - fehham): رهژوو فرۆش، رهژوو کهر.
- فحاوی** - ا.ع (فههاقی - fehavî): ناوهرۆکان.
- فحت** - مص.ع (فههس - fehs): کوئینه وه.
- فحش** - مص.ل.ع (فههش - fuhs): خراپه کردنی له ئەندازه به دەر، جنیودان.
- فحشاء** - ا.ع (فههشاه - fehşa'): گوناھی گهوره، کاری زۆر دزیوو قیژهون، زینا، گانی چهرام.
- فحص** - مص.م.ع (فههس - fehs): تاقیب کردن، کوئینه وه، تهفتیش کردن.
- فحل** - ص.ع (فههل - fehl): فهحل، نیر،
- پیاوی دیارو زاناو به نامی، دیار.
- فحم** - ص.ع (فههم - fehme): رهژوو، زوخال، خه لوز.
- فحمه** - ا.ع (فههمه - fehme): یهک کلۆ خه لوز.
- فحاء** - ا.ع (فههشاه - fehva'): ناوهرۆک، کاکل، پوخته.
- فحول** - ص.ع (فهوول - fuhûl): فهحلان، که له ناوداران، نیران.
- فحولت** - ا.مص.ع (فهوولهت - fuhûlet): نیرایه تی.
- فحوم** - ا.ع (فهووم - fuhûm): خه لوزان.
- فحوی** - ا.ع (فههشا - fehva): ناوهرۆک، کاکل، مه به ستو کرۆکی قسه.
- فخ** - ل.ع (فهخ - fexx): داو، فاق، ته له.
- فخ** - مص.ل.ع (فهخ - fexx): پرخه پرخ کردن له خه ودا، پرخاندن له خه ودا.
- فخاخ** - ا.ع (فیخاخ - fixax): داو، ته له.
- فخار** - مص.ل.ع (فیخار - fixar): هاو فهخری، فهخر کردن به سه ره کدا.
- فخار** - مص.ل.ع (فهخار - fexar): نازین، فهخر کردن.
- فخار** - ا.ع (فهخار - fexxar): خۆهه لکیش، فهخر فرۆش.
- فخار** - ا.ع (فهخار - fexxar): سوالات، کوره چی.
- فخاری** - ا.ع (فهخاری - fexxarî): سوالاته تفرۆش، گۆزه گهر.
- فخامت** - مص.ل.ع (فهخامتهت - fexamet): گه وره بوون، بهرزبوونی پله و پایه.
- فخذ** - ا.ع (فهخز - fexz): ران.
- فخذ** - ا.ع (فهخز - fexz): که سوکارو خزم و مالباتی پیاو.
- فخر** - مص.ل.ع (فهخر - fexr): نازین، فهخر کردن.

فدائی - ص.ع (فیدائی - fida'î): فیدائی، پیشمه‌رگه، گیان فیدا.

فدافد - ا.ع (فهدافید - fedafid): شوپینی دژوارو سهخت، شوپینی بهرز، دست، زهوی ههموارو راستانی.

فداکار - ص.م (فیداکار - fidakar): فیداکار، کهسیتک گیان یان سامانی خوئی له رای کهسیتیکی دیدا فیدابکات.

فداکاری - ا.مص (فیداکاری - fidakarî): فیداکاری، گیان فیداکردن.

فدام - ا.ع (فهددام - feddam): دهم بهند، پالتوتنکه، جرحیتتی یان په‌رۆیه‌کی ته‌نک که شله‌مه‌نی بی بیالیوری.

فدامت - مص.ل.ع (فهدامه‌ت - fedamet): دامان له قسه‌کردندا، گه‌وج بوون.

فدان - ا.ع (فهددان - feddan): دوو گابو جووتکردن به‌یه‌که‌وه به‌سترتین، مه‌زرا، کبیلگه، پیتوانه‌یه‌ک بووه بو پیتوانی پانتایی.

فدراسیون - ا.فر (فیدیراسیون - fidirasyûn): فیدیراسیون، به‌کیتتی چهند ولاتتیک، به‌کیتتی چهند شارتیک، به‌کیتتی چهند ده‌سته‌یه‌ک له خه‌لکی، نه‌نجومه‌نی کارگپیری لقییک له وهرزش.

فدرال - ص.فر (فیدیرال - fidiral): فیدرال.

فدرالیسم - ا.فر (فیدیرالیسم - fidiralism): سیسته‌می سیاسی تیکه که به‌پیتی نه‌وه ولاتتیک له چهند ههرتیم و ناوچه‌یه‌کی سه‌ره‌خو پیکدی، وه‌کو ولاته‌یه‌ک گرتوه‌کانی نه‌مریکا.

فدرنجک - ا.ع (فهدره‌نجک - fedrencek): میژده‌زمه، شه‌وگ، موته‌که.

فدرنگ - ا.ع (فهدره‌نگ - fedreng): گلاکوتک، داریکه ده‌خرتیه‌ پشتی دهرگا تا قایم بی و نه‌کرتیه‌وه، پشتکۆل.

فدره - ا.ع (فهدره - fedre): زهل، قه‌پهم، حسسیر، له‌بان.

فدفد - ا.ع (فهدفه‌د - fedfed): شوپینی سهخت و عاسی، شوپینی بهرز، شوپینی دهشت و راستانی و ههموار.

فخرکردن - مص.ل (فه‌خر که‌رده‌ن - fexr kerden): خو هه‌لکیشان، به‌خونازین.

فخفره - ا.ع (فه‌خفره - fexfere): سوس، که‌په‌ک، کۆن، نانی کۆن و ماوه.

فخم - ا.ع (فه‌خه‌م - fexem): پارچه په‌رۆیه‌کی گه‌وره‌یه له‌بن دره‌ختی به‌رداردا رایده‌خه‌ن تا میوه‌که‌ی بوهرینه‌سه‌ری.

فخم - ص.ع (فه‌خه‌م - fexm): بلندپایه، پایه بهرز، قه‌درگران، قسه‌ی خو‌ش و ره‌وان.

فخمیدن - مص.م (فه‌خمیده‌ن - fexmîden): جیاکردنه‌وه‌ی لۆکه له ناوکه‌که‌ی، شیکردنه‌وه‌ی لۆکه.

فخمنده - ا.فا (فه‌خمه‌نده - fexmende): نه‌وه‌ی لۆکه شیکاکه‌ته‌وه‌و دانه‌که‌ی لئ ده‌ریتی.

فخمیده - ا.مص (فه‌خمیده - fexmîde): لۆکه‌تی شیکراوه.

فخن - ا.ع (فه‌خه‌ن - fexen): ناو‌باغ.

فخوخ - ا.ع (فوخوخ - fuxûx): داو، ته‌له، فاق. **فخور** - ص.ع (فه‌خوور - fexûr): نازکه‌ر، فه‌خرکه‌ر.

فخیخ - مص.ل.ع (فه‌خیخ - fexîx): پرخه‌پرخرکردن له خه‌ودا، فیشکاندنی مار.

فخیر - ا.ع (فه‌خیر - fexîr): مامیز.

فخیم - ص.ع (فه‌خیم - fexîm): گران قه‌در، گه‌وره، پایه‌به‌رز.

فداء - مص.ل.ع (فیدا - fida): سه‌ریایی، به‌های سه‌ر، فدیهدان، خو‌کرینه‌وه له یه‌خسیری، پارهدان بو خو‌رزگارکردن له دیلی یان شتی دی.

فداشدن - مص.ل (فیداشوده‌ن - fida şuden): گیان فیداکردن له رای که‌سیتک یان مه‌به‌ست و نارمانجیتک.

فداکردن - مص.م (فیدا که‌رده‌ن - fida kerden): قوریانی کردن، خو فیداکردن له پیتناوی مه‌به‌ستیتک یان که‌سیتک، گیان فیداکردن.

فداء - ا.ع (فه‌داء - feda): عه‌ماری نازووقه، عه‌ماری کاللا.

فرائض - ا.ع (فهرائیز - feraiz): فهرزو واجبان.

فرا افکندن - مص.م (فهر ائه فکه ندهن - fera efkenden): هینانه ئارا.

فرا بافتن - مص.م (فرا بافتن - fre baften): بادان، دووباره بادان، پیکه وه بادان، پیکه وه هۆنینه وه، درۆ هه لبه ستن، بوختان و ئیفته را.

فرا بر - ا (فهرابه ر - feraber): ئه و به شه ی میوه که ناوکی تیدایه.

فرا بردن - مص.م (فهر ا بوردهن - fera burden): پێش بردن.

فرا بستن - مص.م (فهرابه ستهن - fera besten): به ستن به چاکی، مه حکمه داخستن، توندگرئ دان.

فرا پایه - ص (فهراپایه - fera paye): پایه بهرز، گران قه در.

فرا پشت - ق (فهراپوشت - fera pušt): له سه ر پشت.

فرا پشت کردن - مص.م (فهراپوشت که ردهن - fera pušt kerdn): خسته سه رشان.

فرا پوش - ص (فهراپوش - fera pûš): بیهۆش، له هۆش چوو.

فرا پیش - ق (فهراپیش - fera pîš): پیتش، به رده م.

فرا ت - ا.ع (فورات - furat): ده ریا، ئاوی شیرین و سازگار، ناوی رووباریکه به سوریا و عیراقدا ده روات، ناوی رووباریکه له کوردستانی تورکیا وه هه لده قولئ.

فرا تر - ق (فهراته ر - ferater): پیتستر، نزیکتر، بالاتر، به رتر.

فرا ترک - ق (فهراته رک - fera terek): که مه ی پیتستر، توژی پیتستر.

فرا ته - ا (فوراته - furate): باسوق.

فرا چنگ - ق (فهرچه نگ - fera çeng): به چنگ هینان، به ده ست هینان.

فرا چیدن - مص.م (فهر اچیده ن - fera çîden): کۆکردنه وه، کیتشانه وه.

فدوی - ص. (فده دئی - fedevî): فیدایی،

فدی - ا.ع (فیدا - fîda): ئه وه ی که به خسیران له بری زرگاری خو بیده ن، سه ر به ها، به های سه ر، سه ربایی.

فدیات - ا.ع (فیده یات - fideyat): فدییه، سه ربه ها، به های خو کرینه وه.

فدییه - ا.ع (فیدییه - fidye): فدییه، سه ربه ها، به های خو کرینه وه.

فذلکه - مص.م.ع (فه زله که - fezleke): به کۆتایی هینانی حیساب و لیبوونه وه لئی، خو لاسه ی که لام، خو لاسه و نه نجام و کۆتایی، پوخته ی قسه.

فر - ا (فه ر - fer): شان و شه و که ت، شکۆ، تیشک، جوانی، ره نه ق.

فر - ا.فر (فیر - fir): نامیتریکه بو وشکه وه کردن و لوول کردنی قژ، نامیتریکه وه کو ته نور یان کوانوو که خواردنی تبا لیده نرئ.

فر - مص.ل.ع (فه ر - fer): را کردن، هه لاتن.

کروفر - ا.مر (که رو فه ر - kerrû ferr): په لامارو را کردن، هه لمه ت و کشانه وه.

فرا - ا.ع (فه راء - fera'): که ری کتیی.

فرا - ا.ع (فیراء - fira'): فه روه.

فرا - ا.ص.ع (فه راء - ferra'): فه روه فروش، په سته ک فروش.

فرا آمدن - مص.ل (فه راء ئامه دهن - fera ameden): هاتنه پیتش.

فرا اوردن - مص.م (فه راء ئافه ردهن - fera averden): به ده ست هینان، دروست کردن.

فرا اورده - ص.مف (فه راء ئافه رده - fera averde): به روو بسومی به ده ست هاتوو، دروستکراو.

فرائد - ص.ع (فه رائید - feraid): گه وه هری تا قانه، بی وینه، بی هاوتا، ده گمه ن.

فرائس - ا.ع (فه رائیس - ferais): نیچیر، کوژراو، کوشته.

- فراخ** - ص (فراخ - ferax): به رین، پان، زۆر، فره.
- فراخ** - ا.ع (فیراخ - firax): فره، بیچوو.
- فراخا** - ا (فراخا - faraxa): پانی، پانایی.
- فراخاستن** - مص.ل (فراخاسته - feraxasten): ههستان.
- فراخ استین** - ص.مر (فراخ ناستین - ferax astîn): دهست بلاو، دهست کراوه، به خشنده، سه خوی و جوامیر.
- فراخ اهنگ** - ص.مر (فراخ ناهنگ - ferax aheng): دوور بورد، گولله یهک که نیشانه ی دوور بیچکی.
- فراخ ابرو** - ص.مر (فراخ نه برو - ferax ebrû): رووخۆش.
- فراخبال** - ص.مر (فراخ بال - ferax bal): ئاسووده خه پال، ئاسووده دل، دهستکراوه، به خشنده و دلاوا.
- فراخبر** - ص.مر (فراخ بهر - ferax ber): سینه پان، سینگ پان.
- فراخ بوم** - ص.مر (فراخ بوم - ferax bûm): دهشتی پان و به رین.
- فراخ بین** - ص.فا (فراخ بین - ferax bîn): سینگ فراوان، فراوان بین.
- فراخ پیشانی** - ص.مر (فراخ پیشانی - ferax pişanî): تهوئیل پان، نیوچه وان پان.
- فراختن** - مص.م (فراخته - farax ten): هه لکردن، بهرزکردنه وه.
- فراخ جا** - ص.مر (فراخ جا - ferax ca): شوئینی به رین.
- فراخ چشم** - ص.مر (فراخ چشم - ferax çeşm): چاو گه ووه.
- فراخ حوصله** - ص.مر (فراخ هه و سه له - ferax hewsele): به سه برو هه و سه له، پشوودریش، به وبقار.
- فراخ دامن** - ص.مر (فراخ دامنه - ferax damen): داوئین پان، دهستکراوه.
- فراخ درم** - ص.مر (فراخ دیرم - ferax direm): پارهدار، زهنگین، دهو له مه ند، دارا، بووه.
- فراخ دست** - ص.مر (فراخ دهست - ferax dest): سه خوی، به خشنده، دلاوا، دهستکراوه.
- فراخ دستی** - ا.مص (فراخ دهستی - ferax destî): جوامیری، دهستکراوه یی، به خشنده یی، سه خاودتی.
- فراخ دل** - ص.مر (فراخ دیل - ferax dil): بی باک، زۆر خۆر.
- فراخ دوش** - ص.مر (فراخ دووش - ferax dûş): چوار شانه.
- فراخ دهن** - ص.مر (فراخ دهه ن - ferax de-hen): دهم پان، هه رزه ویش، چه نه باز، چه قاوه سوو، هه له وه ر.
- فراخ دیده** - ص.مر (فراخ دیده - ferax dîde): چاوو دل کراوه، چاوو دل تیر، به خشنده.
- فراخ رو** - ص.فا (فراخ ره - ferax rew): تیرزه و، دهست بلاو.
- فراخ روو** - ص.مر (فراخ روو - ferax rû): رووخۆش، دهم به پیتکه نین.
- فراخ روزی** - ص.مر (فراخ رووزی - ferax rûzî): دهو له مه ندو رزقدار، نه وه ی رزقو رۆزی زۆر بی.
- فراخ زیدن** - مص.ل (فراخه زیده ن - ferax ezîden): خزین به ره و پیتش.
- فراخ زیست** - ص.مر (فراخ زیست - ferax zîst): ژیان خۆش، نه وه ی له نازو نیعمه تدا بژی.
- فراخ سال** - ص.مر (فراخ سال - ferax sal): هاته سال، سالی پر به رده کت و هه رزانی.
- فراخ سخن** - ص.مر (فراخ سوخه ن - ferax suxen): هه له وه ر، چه نه باز، هه رزه گـو، چه قاوه سوو، چه چناوه.

- فراخ سخنی** - ا.مص (فراخ سوخته‌نی - ferax -
 (suxenî): هه‌له‌وه‌ری، چه‌نه‌بازی.
- فراخ شانە** - ص.مر (فراخ شانە - ferax
 (şane): چوارشانە.
- فراخ شکم** - ص.مر (فراخ شیکەم - ferax
 (şikem): زگ زل، پرخۆز، زۆر خۆز.
- فراخ شلوار** - ص.مر (فراخ شه‌لشار - ferax
 (şelvar): پانتۆڵ دە‌لب، ته‌مه‌لب و ته‌وه‌زل، قون
 گران.
- فراخ عیش** - ص.مر (فراخ ئەیش - ferax
 (eyş): ژبین خۆش، که‌سیک له‌ نازو نیعمه‌تدا
 بژی.
- فراخ کام** - ص.مر (فراخ کام - ferax kam):
 خۆشحال، خۆشبه‌خت، کامه‌ران.
- فراخ کندوری** - ص.مر (فراخ که‌ندوری - ferax
 (kendûrî): سفره‌گه‌وره، سه‌خی و جوامه‌یر،
 ده‌ست کراوه، دلاوا.
- فراخ گام** - ص.مر (فراخ گام - ferax gam):
 هه‌نگاو هه‌راو، هه‌راو هه‌نگاو، تیژپه‌وه.
- فراخنا** - ا.مر (فراخنا - feraxna): به‌رین و
 به‌ریلاو.
- فراخ نان و نمک** - ص.مر (فراخ نان و نه‌مه‌ک -
 ferax nan û nemek): ئەوه‌ی زۆریه‌ی
 کات میوانی هه‌بێ، میواندار، فره‌میوان.
- فراخ نشاتن** - مص.ل (فراخ نیشیسته‌ن - ferax
 (nişisten): پان دانیشتن، دانیشتن دوور له
 یه‌ک.
- فراخ نعمت** - ص.مر (فراخ نیئمه‌ت - ferax
 (ni'met): فره‌نیعمه‌ت، شویتنی پر نیعمه‌ت
 بێ.
- فراخواندن** - مص.ل (فراخوانده‌ن -
 feraxanden): ناردن به‌ شویتن که‌سیکدا،
 جه‌لبکردن.
- فراخور** - ص (فراخور - feraxûr): شایسته،
 هه‌ژ، شایانی.
- فراخویش** - ق (فراخویش - feraxîş):
 له‌گه‌ڵ خۆدا.
- فراخه** - ا (فراخه - feraxe): له‌رزه، موچورکه.
- فراخیدن** - مص.ل (فراخیده‌ن - feraxîden):
 ره‌پوونی مووی له‌ش، لیکدی جیابوونه‌وه.
- فراخیگاه** - ا.مر (فراخیگاه - feraxîgah):
 شویتنی به‌رین، شویتنی که‌ فه‌رو به‌ره‌که‌ت و
 نیعمه‌تی زۆریی.
- فرا دادن** - مص.م (فرا داده‌ن - feradaden):
 ئاراسته‌کردن، شه‌رحکردنی بابه‌تیک.
- پشت فرادادن** - مص.م (پوشت فه‌را داده‌ن -
 puşt fera دادن): پشت تی کردن و هه‌لاتن.
- گوش فرا دادن** - مص.م (گوش فه‌را داده‌ن -
 gûş fera دادن): گوئی گرتن و ژنه‌وتن.
- فرا داشتن** - مص.م (فرا داشته‌ن - fera
 daşten): به‌رزکردنه‌وه، ئاراسته‌کردن به‌لایه‌کدا.
- گوش فرا داشتن** - مص.م (گوش فه‌را داشته‌ن -
 gûş fera daşten): گوئی گرتن و ژنه‌وتن.
- فرا در** - ا.مر (فرا دره‌ - fera der): پشتکۆڵ.
- فرا دست** - ق (فرا ده‌ست - fera dest):
 به‌ده‌ست، له‌ده‌ستدا.
- فرا دست آمدن** - مص (فرا ده‌ست نامه‌ده‌ن -
 fera dest ameden): به‌ده‌ست هاتن، هاتنه‌پیش.
- فرا دست دادن** - مص (فرا ده‌ست داده‌ن -
 fera dest دادن): سپاردن، پێ سپاردن، دان به
 ده‌ستی که‌سیک.
- فرا دی** - ع (فورا دا - furada): ته‌نیا ته‌نیا.
- فرا دید** - ق (فرا دید - feradîd): ئاشکرا،
 له‌به‌رچاو.
- فرا دیدن** - مص.م (فرا دیده‌ن - feradîden):
 دیتن.
- فرا دیس** - ا.ع (فرا دیس - feradîs): به‌هه‌شتان.
- فرار** - مص.ل.ع (فیرار - firar): هه‌لاتن،
 پاکردن، وایین.

فراس - ا.ع (فهراس - ferras): شیر.
فراس - ص.ع (فهراس - ferras): زور زیرهک، هوشمندی، سهرناس.
فراست - مص.م.ع (فیراسهت - firaset): دهرکردنی ناخی شتیک له ریگهی ته ماشاگردنی رواله تی نهو شته، هوشیاری، هوشمندی، زیرهکی.
فراست - مص.م.ع (فهراسهت - feraset): سوارچاکی، سواریکردن.
فراستدن - مص.م (فهراسیتهدن - ferasite-den): وهرگرتن، سهندن.
فراستوک - ا.ع (فهراس توک - ferastûk): په ره سیلکه، پلیسری.
فراسخ - ا.ع (فهراسیخ - ferasix): قونغان، فهرسه خان.
فراسر - ق (فهراسهر - feraser): سهری سهر، دهوری سهر، ژیر سهر.
فراسیون - ا.ع (فهراسیون - ferasîyûn): جوره گیایه که له کونا بژ دهرمان به کار هاتووه.
فراش - ا.ع (فیراش - firaş): فهرش، رایخ، نوین، پیخه ف.
صاحب فراش - ا.مر (ساهیپ فیراش - sahib firaş): نه خوشی له جیدا که وتوو.
تجدید فراش کردن - مص.م (تهجدیدی فیراش که ردهن - tecdîdi firaş kerden): دووباره ژن هینان.
فراش - ا.ع (فهراش - feraş): په پولان.
فراش - ص.ع (فهراش - feraş): فهرش راخهر، پوستانه بهر، گسکدهری حهره میتن پیروژ، فیراش، پیشخزمت.
فراشا - ا.ع (فهراشا - feraşa): موچورکه، باویشکه.
فراش باشی - ا.مر (فهراش باشی - feraş başı): فیراش باشی، سهر دهستهی فیراشان.
فراشتن - مص.م (فهراش تنه - ferašten): هه لکردن.

فرار کردن - مص.ل (فیرار که ردهن - firar kerden): هه لاتن، راکردن، واپین.
فرار - ص.ع (فهرار - ferrar): که سیک زوو فیرار بکات. ته نیک زوو بیج به هه لم.
فراسیدن - مص.ل (فهرار رسیدن - fera resîden): نیک بوونه وی وهختی شتیک یان کاریک.
فرافتن - مص.ل (فهرار رفتهن - ferar reften): رویشتن.
فرارون - ص (فهراروون - ferarûn): نه وی ده چپته پیشی، راست، دروست، دروستکار، راستگو، چاکه کار، داوین پاک.
فراروی - ق (فهراروی - fera rûy): بهرانبهر، ناسراو مهنشور.
فراز - ا.ع (فهراز - feraz): هه وراز، بهرز، بالا.
فراز آوردن - مص.م (فهراز ئا شه ردهن - feraz averden): کوکوردنه وه، دوزینه وه، به ده ست هینان.
فراز آمدن - مص.ل (فهراز نامه دن - feraz ameden): گه ییشتن، نیکبوونه وه، هاتنه وه، دهرکه وتن.
فرازانیدن - مص.م (فهرازانیدن - fera-zanîden): هه لکردن، هه لکردنی ئالا، بهرزکردنه وه، داگیرساندن، ناگر، هه لایساندن، ئاور.
فراز یاب - ا.مر (فهراز یاب - ferazyab): ئامبیری بهرزی پیو.
فرازیدن - مص.م (فهرازیدن - ferazîden): هه لکردن، بهرزکردن، کورده وه، داخستن.
فرازنده - ا.ع (فهرازنده - ferazende): بهرزکه ره وه، هه لکه ر.
فرازیده - ا.مف (فهرازیده - ferazîde): هه لکراو، بهستراو، داخراو.
فراس - ا.ع (فهراس - feras): جوره خورما یه که، خورمای رهش.

فراک - ا. فر (فوراک - furak): پشت، حیز، کریت، دزیتو.

فراک - ا. فر (فراک - frak): جوره جلیکی رهشی پیساوانه یه له بونه و میوانی ره سمی دا له بهری ده کن.

فراکسیون - ا. فر (فراکسیون - fraksiyûn): دهسته یه ک له نندامانی یه ک حیزب، فراکسیون، بهش، پاژ، تاقمیککی هاو باوهر، شکان.

فراکشیدن - م. ص. م. (فهراکه شیدن - fera keşîden): به لای خودا راکیشان، هه لکیشان بۆ سه ره وه.

فراکن - ا. (فهراکه ن - fera ken): کاریتز، جوگه ی تازه لیدراو، زهوییه ک که سیلاو هه لیدری بئ و بووی به که ندر، ناو در.

فرا گرفتن - م. ص. م. (فهراکیریفته ن - fera girif ten): وه رگرتنه وه، داگیرکردن، فیربوون.

فراماسونری - ا. فر (فراما سونهری - ferma sûnerî): ریکخراویکه بۆچوونی خو ی هه یه، شان و نه نجوومه نی نه یینی هه یه، له هه ندن ولاتاندا به تاییه تی له بهریتانیا دا ریکخستنی هه یه و نندامانی نه م ریکخراوه فراماسون - بیان پچ ده گوتری. تامانجیان لایه نگراییه له مرۆفیه ره ره و مشت و مالذانی نا کارو گه شه پیدانی فیکری خه لک و وه لانانی جیاوازی نایینی. له فارسیدا (فهراموشخانه) شیان به م ریکخراوه گوتوه، ماسۆنی.

فراموش - ا. ص. (فهراموش - feramuş): له یاد چوو، له بیرکراو، فهراموش.

فراموشت - ا. ص. (فهراموشت - feramuşt): له یادکراو، له بیرکراو، فهراموشتینراو.

فراموشت - ا. (فهراموشت - feramuşt): له مستدا، نه وه ی له مستتدابئ.

فراموشکار - ص. فا. (فهراموشکار - feramuşkar): فهراموشکار، که سیک زوو شت له بیر بکا، سست بیر.

فراموش شدن - م. ص. ل. (فهراموش شوده ن - feramuş şuden): له بیرچوون، له یادچوون.

فراشتوک - ا. (فهراش توک - feraş tûk): په ره سیلکه، پلیسری.

فراشخانه - ا. مر. (فهراش خانه - feraş xane): فهراشخانه، ژووری فهراشان.

فراشدن - م. ص. ل. (فهراشوده ن - feraşuden): وه ژوور که وتن، داخل بوون.

فراشه - ا. ع. (فهراشه - feraşe): په روانه، په پوله.

فراشیدن - م. ص. ل. (فهراشیدن - feraşîden): له رزو بیتاقه تی بهر له سه ره هه لذانی تی.

فراشیون - ا. (فهراشییون - feraşîyûn): جوره رووه کیکه.

فراص - ص. ع. (فیراس - firas): توند، زیر، درشت، زۆر سوور، جل.

فراض - ا. ع. (فیراز - firaz): جل و بهرگ، پۆشاک.

فراض - ص. ع. (فهراز - ferraz): شاره زای فهرزو واجبان.

فراعنه - ا. ص. ع. (فهرائینه - fera'ine): فیرعه و نان، سته مکاران، سه رکیشان، لوتبه رزان، نازناوی هه ره یه کیک له پاشایانی کوئی میسر بووه.

فراغ - م. ص. ل. ع. (فهراغ - ferax): به تال بوون، ناسوده بوون، لیبونه وه له کاریک.

فراغ - ا. ع. (فیراغ - firax): قاپ، نامان، باده ی گه وه.

فراغت - م. ص. ل. ع. (فهراغت - feraxet): بئ تاقه ت بوون، نیگه ران بوون، ناسوده بوون، دلنیا بوون.

فرافر - ا. (فهرافهر - ferrafer): فره فری.

فرافر - ا. ع. (فورافیر - furafir): به رخ، کارژوله، گویره که، پیباوی گه و ج.

فراق - م. ص. ل. ع. (فیراغ - firax): جیا بوونه وه.

فراق - ا. م. ص. ع. (فهراغ - ferax): جودایی.

فراق زده - ص. مر. (فیراغ زده - firax zede): جودایی کیش، هیجران دیته، موفته لا به ده ردو نازاری جودایی.

- فراموش کردن** - مص.م (فراموش کرده‌دن - feramuş kenden): له‌بیرکردن.
- فراموش‌خانه** - ا.م (فراموش‌خانه - feramuşxane): ریک‌خراوی ماس‌سؤنیه‌ت، زندانه سامناکه‌کانی سه‌رده‌می دیکتاتؤریه‌ت.
- فراموش‌کار** - ص.فا (فراموش‌کار - feramuşkar): سست بیر، که‌سیک زوو شت له بیر بکات.
- فراموش‌سیدن** - مص.م (فراموش‌سیدن - feramûşîden): له‌بیرکردن، له‌بیر بردنه‌وه، فراموش‌اندن.
- فرامون** - ا (فرامون - feramûn): ده‌ورویه‌ر.
- فرامین** - ا.ع (فرامین - feramîn): فرمانان.
- فرانج** - ا.ع (فرانج - feranec): مۆتته‌که، دیتیه‌زمه، شه‌وگ.
- فراند** - ا.ع (فرانید - feranid): شمشیری جه‌وه‌ردار، حه‌ریر.
- فرانسوی** - ص.ن (فرانسه‌ئی - feransevî): خه‌لکی فه‌ره‌نسا، زمانی فه‌ره‌نسی.
- فرانق** - ا.ع (فرانیق - furanix): رینونین و پیش‌په‌وی له‌شکر.
- فرانک** - ا (فرانک - feranek): جوّره‌ جانه‌وه‌رپکه، گوئی ره‌ش.
- فرانک** - ا.فر (فرانک - firank): جوّره‌ پاره‌یه‌کی فه‌ره‌نسی و سوپسرییه.
- فرانمودن** - مص.م (فرانموده‌دن - fera numûden): نیشان‌دان، ناشکرکردن، نواندن.
- فرانه‌ادن** - مص.م (فرانه‌اده‌دن - feranihaden): دانان.
- فراوار** - ا (فراوار - feraver): باله‌خانه، هاوینه‌هه‌وار، شوینی هاوینه.
- فراوان** - ص (فراوان - feravan): فراوان، فره، زۆر، مشه.
- فراوان هنر** - ص.مر (فراوان هونه‌ر - feravan huner): فره هونه‌ر، که‌سیک هونه‌ری زۆر
- هه‌بی.
- فراورده** - ا.م (فراورده - fera verde): به‌رووبومی به‌ده‌ست هاتوو، به‌رووبومی کشتوکال بیان سنعه‌ت.
- فراوند** - ا (فراونده‌ند - feravend): پشت‌کۆل.
- فراویز** - ا (فراویز - feravîz): په‌راویز.
- فراهت** - مص.ل.ع (فراهت - ferahet): شادبوون، شادمان بوون، بۆژانه‌وه.
- فراهم** - ص (فراهه‌م - ferahem): ناماده، ته‌یار، گردو‌کۆ.
- فراهم آمدن** - مص.ل (فراهه‌م نامده‌دن - ferahem ameden): جه‌م بوون، گردبوونه‌وه، خریبونه‌وه.
- فراهم آوردن** - مص.م (فراهه‌م ئاقه‌رده‌دن - ferahem averden): گردکردنه‌وه، خریک‌دنه‌وه.
- فراهم شدن** - مص.ل (فراهه‌م شوده‌دن - ferahem şuden): به‌ده‌ست هاتن.
- فراهم کردن** - مص.م (فراهه‌م که‌رده‌دن - ferahem kenden): ناماده‌کردن، به‌ده‌ست هیتان.
- فراهیختن** - مص.م (فراهیخته‌دن - ferahixten): فیترکردن، هه‌لکیتشان (بۆ شمشیرو خه‌نجه‌ران).
- فراهیخته** - ص.م (فراهیخته - ferahixte): په‌روه‌رده‌کراو، ته‌ریبیت دان، په‌روه‌رده‌کراو، ته‌ریبیت دراو، هه‌لکیت‌شراو، ده‌رچوو.
- فراهید** - ا.ع (فراهید - ferahid): به‌رخ، به‌رخۆله، بیچوی بزنه‌کیتی.
- فراپاز** - ص.فا (فراپاز - ferayaz): تصاعد (به‌رزبوونه‌وه).
- فراپازی** - ا.مص (فراپازی - ferayazî): تصاعدی.
- فراپافتن** - مص.م (فراپافته‌دن - ferayaften): ده‌رکردن، تیگه‌بیشتن.
- فریال** - ا (فریال - ferbal): باله‌خانه، خانووی هاوینه، که‌پر.

- فریه** - ص (فهریهه - ferbih): گوشتن، قهلهو.
- فریهی** - ا.مص (فهریهی - ferbihî): قهلهوی، گوشتنی.
- فریه شدن** - مص.ل (فهریهه شودهن - ferbih şuden): قهلهو بوون.
- فریه کردن** - مص.م (فهریهه کهردهن - ferbih kerden): دابهستن و قهلهو کردن.
- فریهی** - ص (فهریهی - ferbihî): قهلهو.
- فریهیون** - ا (فهریهیون - ferbiyûn): جوره گیایه که، همیشه بههار.
- فرت** - ا (فهرت - fert): تان.
- فرت فرت** - ق (فیرت فیرت - firt firt): فرتیه فرتیه، جرت و فرت، پهله پهله.
- فرتوت** - ص (فهرتوت - fertût): زور پیسر، پهککهوته، زورهان، که نفت.
- فرت** - ا.ع (فهرس - fers): ریخی ناو زگ.
- فرج** - ا.ع (فهرج - ferec): لاجوونی غهم و پهژاره، فهبوونی دهروو، رهوینهوئی خهم.
- فرج** - ا.ع (فهرج - ferc): کون، عهوره تی ژن، شهرم، زئی، قوز.
- فرج** - ا.ع (فهرج - furec): درزان، شهقان، کونان.
- فرجاد** - ص (فهرجاد - fercad): هررفان، زانا.
- فرجار** - ا.ع (فهرجار - fircar): پرگال.
- فرجاری** - ص.ن.ع (فهرجاری - fircarî): بازنه بی.
- فرجام** - ا. (فهرجام - feircam): نه نجام، ناکام، کوتایی، ناقیبهت.
- فرجام خواستن** - ص.ل (فهرجام خاسته ن - fercam xasten): داوای ته مییز کردنی حوکم.
- فرجامگاه** - ا.مر (فهرجام گاه - fercamgah): دوا مال، گور، قیامهت، رژی پهسلانی.
- فرجامیدن** - مص.ل (فهرجامیدن - fercamîden): به نه نجام گه بیشتن، کوتایی هاتن.
- فرجمند** - ص (فهرجمه ند - fercmend): همژی، هیژا، بهریژ، قه درگران.
- فرجه** - ا.ع (فورجه - furce): کون، دزر، دهروو، که لیتن.
- فرجه** - ا.ع (فورجه - furce): خهله سین له خهم و پهژاره، شادی و خوشی پاش رهوینهوئی خهم.
- فرجی** - ا (فهرجی - ferecî): جوره جبهه کی سؤفیانه، خه رقه.
- فرچه** - ا (فهرچه - firçe): فلچه، په ره موچ، فلچه تی تراش.
- فرح** - مص.ل.ع (فهرهه - fereh): شادبوون، شادمان بوون.
- فرح** - ص.ع (فهریهه - ferih): شاد، شادمان.
- فرح افزار** - ص.فا (فهرهه نه فزا - fereh efza): زیادکهری شادی.
- فرحان** - ص.ع (فهرهان - ferhan): شاد، به که یف، دلخوش.
- فرح انگیز** - ص.فا (فهرهه نه انگیز - fereh engîz): مایه ی شادی.
- فرح بخش** - ص.فا (فهرهه به بخش - fereh bexş): شادی به بخش شادی هین.
- فرحت** - ا.مص.ع (فهرهت - ferhet): خوشی، شادی، مژده.
- فرحناک** - ا. (فهرهناک - ferehnak): شاد، شادمان، به که یف، مایه ی شادی.
- فرخ** - ا.ع (فهرخ - ferx): جوجه له.
- فرخ** - ص. (فهروخ - ferrux): جوان، پرشنگدار، تابان، مویارهک، پیروزو پاک.
- فرخار** - ا (فهرخار - ferxar): دیر، په رستگه، بتخانه.
- فرخاردیس** - ص.مر (فهرخاردیس - fexardîs): وهکو بتخانه، جوان و رازاوه وهک و بتخانه.
- فرخاش** - ا (فهرخاش - ferxaş): توندوتیژ، جهنگ و جیدال.

- فرخاگ** - (فهرخاگ - ferxag): مه‌خلمه، گوشتی له رونا سووره‌وه‌کراو به هیلکه‌وه.
- فرخال** - ص (فهرخال - ferxal): قژی خاو.
- فرخ پی** - ص.مر (فهروخ په‌ی - ferux pey): پی به خیر.
- فرختار** - ص.فا (فروختار - fruxtar): فرۆشبار.
- فرختن** - مص.م (فوروخته‌ن - furuxten): فرۆشتن، فرۆتن.
- فرخج** - ص (فهرخج - ferexc): ناشیرین، دزتیو، کریت، ناپاک.
- فرخجسته** - ص (فهرخوجه‌سته - ferxuceste): موباره‌ک، پیروز، گولی هه‌میشه به‌هار.
- فرخ دیم** - ا.مر (فهروخ دیم - ferux dîm): جوان، قۆز، جوان خاس.
- فرخ روز** - ا.مر (فهروخ روز - ferux rûz): ناوی ئاوازیکه له سی ئاوازه‌که‌ی باربه‌ده.
- فرخ زاد** - ص.مر (فهروخ زاد - ferux zad): خۆشبه‌خت، به‌بخت، به‌شانس.
- فرخسته** - ص (فهرخه‌سته - ferxeste): کوژراوی به‌عاریدا راکیشراو، پیتشیلکراو.
- فرخ سیر** - ص.مر (فهروخ سییه‌ر - ferux siyer): ئاکار جوان، ئاکار باش.
- فرخش** - ا (فهرخش - ferexş): که‌فهل و لاتهرافی ئه‌سپ و هیتستر، سمت، پاشهل.
- فرخ شب** - ا.مر (فهروخ شب - ferux şeb): ناوی ئاوازیکی سی ئاوازه‌که‌ی باربه‌ده.
- فرخسته** - ا (فهرخه‌شته - ferxeşte): له‌بزینه، له‌وزینه.
- فرخ فال** - ص.مر (فهروخ فال - ferrux fal): به‌بخت، به‌خت باش.
- فرخ لقا** - ص.مر (فهروخ لیغا - ferrux lixa): جوان، خشکۆک.
- فرخمیدن** - مص.م (فهرخ میدهن - ferex mîden): شیکردنه‌وه، هه‌لاجی کردن، وردبونه‌وه له کاردا.
- فرخمیده** - ا.مف (فهره‌خمیده - fere mîde): هه‌لاجی کراو، په‌موی شیکراوه.
- فرخنج** - ا (فهرخنج - ferxenc): به‌خت، به‌ش، نسیب، تهره‌ب و خۆشی.
- فرخنده** - ص (فهرخونده - ferxunde): مومباره‌ک، پیروز، باش.
- فرخنده بخت** - ص.مر (فهرخونده به‌خت - ferxunde bext): خۆشبه‌خت، به‌تالچ.
- فرخنده پی** - ص.مر (فهرخونده په‌ی - ferxunde pey): پی به‌خیر.
- فرخنده حال** - ص.مر (فهرخونده هال - ferxunde hal): شادمان، حال باش.
- فرخنده رای** - ص.مر (فهرخونده رای - ferxunde ray): ئه‌وه‌ی راو‌بۆچوونی باشی هه‌بێ.
- فرخنده طالع** - ص.مر (فهرخونده تالیی - ferxunde tali): خۆشبه‌خت، به‌تالچ، خۆش یه‌غبال.
- فرخنده فال** - ص.مر (فهرخونده فال - ferxunde fal): خۆشبه‌خت و ناوچه‌وان.
- فرخنده فرجام** - ص.مر (فهرخونده فه‌رجام - ferxunde fercam): ئاقیبه‌ت خیر، خۆش ئاقیبه‌ت، ئاکام خیر.
- فرخ نژاد** - ص.مر (فهروخ نه‌ژاد - ferux nejad): وه‌چاغزاده، خودان ئه‌سل و فه‌سل.
- فرخو** - ا.مص (فهرخه‌و - ferxew): بژارکردنی گیاکه‌ته له نینو مه‌زادا، په‌رچ کردنی لق و پۆی میوو دارو دره‌ختی دی.
- فرخواگ** - ا (فهرخاگ - ferxag): گوشتی سووره‌وه‌کراو که هیلکه‌ی به‌سه‌را بکری، هیلکه‌و قیمه‌ی سووره‌وه‌کراو، مه‌خلمه.
- فرخویدن** - مص.م (فهرخه‌فیدهن - ferxevîden): برین و په‌رچکردنی لق و پۆی دره‌خت.
- فرد** - ص.ع (فهرد - ferd): تاک، تاقانه، بێ نه‌زیر، بێ هاوتا.

فرزند - (فهرزند - ferzend): فهرزن، منال، کورو کچ.

فرزندک - (فهرزندهک - ferzendek): فهرزندهک، فهرزنی بچووک.

فرزوم - ا.ع (فورزوم - furzûm): قالی قونده درو، قوماشی نه دوراو که له خووهی وه پیتیچی.

فرزه - (فهرزه - ferze): فریز، چیمه ن.

فرزین - (فهرزین - ferzîn): بهردیتیکی شه تره نجه.

فرژ - (فهرهژ - ferej): رهگی گیایه کی تاله، ده کولینیری و بۆ مالیجهی نه خووشی گده به کار دئی.

فرس - (فورس - furs): فارس، زمانی فارسی.

فرس - ا.ع (فهرس - feres): ماین، نه سپ.

فرسان - ا.ع (فورسان - fursan): سواران، نه سپ سواران.

فرسایش - ا.مص (فهرسایش - fersayiş): سووان، کۆن بوون.

فرساییدن - مص.م (فهرساییدن - fersayîden): سووان، رزاندن.

فرسپ - (فهرسهپ - fersep): کاریته، راژه.

فرسپس - ا.فر (فورسپس - fursips): نامیرتیکی نه شته رگه ریبه له کاتی زایینی نا سروشتیدا مناله که ی پی دهرده ره پیتی.

فرستادن - مص.م (فیریستادهن - firistaden): ناردن، رهوان کردن، بهریت کردن، پالنان.

فرستنده - ا.فا (فیریستنده - firistende): نیرده، یه کییک شتیک یان که سیک بۆ شوینی بنییری.

فرستاده - ا.مف (فیریستاده - firistade): رهوانه کراو، نیردراو، سه فیر، قاسید، په یامبه ر.

فرستوک - ا (فهرسته سووک - ferestûk): په ره سیلکه، پلیسری.

فرسته - ص.مف (فیریسته - firiste): سه فیر، نیردراو، په یامبه ر.

فردا - (فهردا - ferda): سبه ی. به یانی، سبزی، سارا.

فردان - ص.ع (فهردان - ferdan): ته نیسا، تا قانه.

فردایین - ص.ن (فهردایین - ferdayin): سبه ی.

فردخانه - ا.مر (فهردخانه - ferdxane): چله خانه، خه لوه تخانه، ژووریکه له خانه قادا که خه لکانیک له وینده ر چله کیشی ده که ن.

فردر - ا.مر (فهردهر - ferder): پشتکۆلی ده رگا.

فردوس - ا (فیردهوس - firdews): باغ، به هشت.

فردوس مکان - ص.مر (فیردهوس مه کان - firdews mekan): به هشتی، نه وهی له به هشتدا جیبی هه بی.

فردیت - ا.ع (فهردییهت - ferdiyiet): تاکایه تی، تاک بوون.

فردین - ا (فهردین - ferdîn): کورت کراوهی فهروه دین - ه.

فرز - ص (فیرز - firz): چوستو چالاک، گورج و گۆل، چابوک و چه له نگ.

فرز - ا (فیریز - firiz): فریز، چیمه ن.

فرزام - ص (فهرزام - ferzam): شایسته.

فرزان - ص (فهرزان - ferzan): چه کیم، زانا، فرهزان، ئاقل، به ناوه ز.

فرزان - ا.ع (فیرزان - firzan): بهردیتیکی شه تره نجه، وه زیر.

فرزانه - ص (فهرزانه - ferzane): هرزفان، زانا، ئاقل، شریف، پاک نه ژاد.

فرزجه - ا (فهرزجه - ferzece): ریشوو، پرزۆل.

فرزد - ا (فهرزه د - ferzed): فریز، چیمه ن.

فرزدق - ا.ع (فهرزده غ - ferezdex): گونه که هویر، شونگه.

سپی بیان رهش، ناوکی ترئ، رهنگی سور.
فرصت - ا.ع (فورسهت - furset): دهرهفت، دهلیقه، فرسهت.
فرصت دادن - مص.م (فورسهت دادن - furset دادن): فورسهت پیچ دان، دهرهفت پیچ دان.
فرصت داشتن - مص.ل (فورسهت داشتهن - furset داشتن): دهرهفت هه بوون.
فرصت یافتن - مص.ل (فورسهت یافتهن - furset یافتن): دهرهفت په یاداگردن.
فرض - مص.م.ع (فهرز - ferz): سه پانندن، فهرزکردن، دیاریکردنی کاریک بو که سیتک، نه وهی یه زدان له سه مرؤقی واجب کردووه..
فرض کردن - مص (فهرز کردهن - ferz کردن): گومان کردن، گرمیانه کردن.
فرضه - ا.ع (فورزه - furze): کون، که لیتن، له ننگه رگه.
فرضیه - ا.ع (فهزیه - ferziye): گرمیانه.
فرط - مص.ل.ع (فهرت - fert): زیده رپویی، زوری، فراوانی.
فرع - ا.ع (فهراء - fer): لق، چل، لک، تهرز.
فرعون - ا.ص (فیرونهون - fir'ewn): سته مکار، زوردار، نازناوی هه ریه کیتک له پاشایانی کونی میسر بووه.
فرغار - ص (فهغار - ferxar): ته پری ته پ.
فرغاریدن - مص.م (فهغاریدهن - ferxariden): ته پرکردن، خوساندن، شیلانی هه ویر.
فرغان - ا.ع (فهرغان - ferxan): قاپی گه وره، تهشت.
فرغانج - ا.ص (فهرغانج - ferxanec): مانگا، یان ماکه ری قه له و، هیستری قه له و.
فرغر - ا (فهرغر - ferxer): وشکه چه م، جوگه ی ناو، چال.
فرگردن - مص.م (فهرگردهن - ferxerde): خوساندن، ته پرکردن.

فرسخ - ا.ع (فهرسهخ - fersex): فهرسهخ، قوناع، لای عه ره ب هه ر فه رسه خیتک به رانبه ر سین میله، یان به رانبه ر ۱۲ هه زار یارده به.
فرسک - ا.فر (فریسک - firisk): نه خشی سه ر دیواری گه چ، نه خش و نیگاری دیواری.
فرسنگ - ا (فه رسه ننگ - ferseng): فه رسه خ، پیوانه یه که به رانبه ر به نزیکه ی شه ش کیلومه تر.
فرسنگسار - ا.مر (فه رسه ننگ سار - ferseng sar): نیشانه یه که له که ناری جاده وبان له سه ری هه ر فه رسه خیتک به به رد هه لیده چن، یان ستوونیک کی به ردی بو دروست ده که ن.
فرسو دگی - ا.مص (فه رسووده گی - fersûdegî): رزیوی، پواو، سواو.
فرسو دن - مص.م (فه رسووده ن - fersûden): سووان، رزین، کون بوون، پووان.
فرساینده - ا.فا (فه رساینده - fersayende): سوویتنه ر، رزیتنه ر، کونکه ر.
فرسو ده - ا.مف (فه رسووده - fersûde): کون و دارزاو، سواو و پوواو، دهغه زار و بی توانا.
فرش - مص.م.ع (فه رش - ferş): راخستن، داخستن، راخستنی فه رش و رایه خ.
فرش - ا.ع (فه رش - ferş): رایه خ، فه رش، به ره، مافور، نه وهی رایخرئ.
فرش کردن - مص.م (فه رش که ردهن - ferş کردن): راخستنی فه رش.
فرش - ا.ع (فوروش - furuş): رایه خ.
فرشتو - ا (فه ره شتوو - fereştû): په ره سیتلکه، پلیسری.
فرشته - ا (فیریشه - firîste): فیریشه، په ری، مه لایه که، له بواری پیشه نگیدا به و کیژده پیشه نگانه ده گوترئ که ته مه نیان ۷ - ۱۱ ساله.
فرشه - ا (فورشه - furşe): ژهک، فرو.
فوس - ا.ع (فورس - fures): دهرهفت، دهلیقه، دهرهفتی گونجاو.
فرصاد - ا.ع (فیرساد - firsad): توو، تووی

- فرغده** - ا. مف (فرغده - ferxerde): خوشاو، تهرکراو، هه لشیترلاو.
- فرغن** - ا (فرغن - fer^xen): کاریز، جوگه ی تاو که تازه هه لکه نرابین، زه وییه ک که سیلاو دری بی، تاودر.
- فرغند** - ا (فرغند - ferxend): لاو لاو، روه کی خو هه لئواس.
- فرغند** - ص (فرغند - ferxend): بۆگه ن، پیس.
- فرغول** - ا (فرغول - ferxûl): تاخیر، درهنگ.
- فرغیش** - ا. ص (فرغیش - ferxîş): جلی کۆن، داړزاو، شپ، کۆنه فوره ی چلکن.
- فرفتن** - م. ص. ل. م (فریفته ن - firiften): هه لکه تاندن، فریودان، گومر اکردن، سه ر لی شیوان، فریو خواردن.
- فرغخ** - ا. ع (فرغخ - ferfex): جۆره گیایه که.
- فرفر** - ا (فرفر - firfir): په له په ل، په په له نووسین، په په له خوتندنه وه.
- فرفروک** - ا (فرفه رووک - ferferûk): فریو کۆکه.
- فرفره** - ا (فرفریه - firfire): فریو کۆکه.
- فرفره** - ا (فرفه ره - ferfere): په له کاری، په له کاری له قسه کردن، نووسین، خوتندنه وه، هه ر کاریکی دی.
- فرفره** - م. ص. (فرفه ره - ferfere): هاوارکردن، بانگ کردن.
- فرفور** - ا (فرفور - ferfûr): سوئسکه.
- فرفور** - ا. ع (فر فور - fur fûr): بهر خۆله، کارژۆله، گویره که، کوپیزگه.
- فرفه ن** - ا (فرفه هه ن - ferfehen): جۆره رووه کیتیکه.
- فرفریر** - ا (فرفریر - ferfîr): جۆره گیایه که.
- فرفین** - ا (فرفین - ferfîn): جۆره گیایه که.
- فرفیون** - ا (فرفیون - ferfîyûn): جۆره گیایه که.
- فرق** - م. ص. ع (فرغ - ferx): جیا کردنه وه.
- فرقدادن** - م. ص. م (فرغ داده ن - ferxdaden): لیک جیا کردنه وه، هه لا ویردن.
- فرق** - ا. ع (فرغ - ferx): ته پلئی سه ر، ناوه ندی سه ر، ئه و خه ته ی که له ناوه راستی سه ره وه ده بیخه نه به ینی قژه وه.
- فرق** - ا. ع (فرغ - firex): گروپان، دهستان، تاقدان، تیپان.
- فرقان** - ص (فورغان - furxan): جیا که ره وه ی هه ق له ناهه ق، قورئان.
- فرقت** - ا. م. ص. ع (فورغه - furxe): جودایی، داپران.
- فرقد** - ا. ع (فرغه ده - ferxed): گویره که، گویره که ی کتیوی.
- فرقد** - ا. خ (فرغه ده - ferxed): جووته ئه ستیره یه که، دوویرا.
- فرقدان** - ا. ع (فرغه دان - ferxedan): ئه ستیره ی دوو برا.
- فرقه** - ا. ع (فرغه - firxe): دهسته، گروپ، تاقد، تیپ.
- فرکال** - ا (فرکال - ferkal): پرگال.
- فرکانس** - ا. فر (فریکانس - firikans): فریکانس، زه بزه به، له ره.
- فرکن** - ا (فرکه ن - ferken): جوگه ی تازه، تاودر، کاریز.
- فرکند** - ا (فرکه ند - ferkend): تاودر، کاریز، جوگه ی تازه.
- فرکندن** - م. ص. م (فرکه ندن - ferkenden): هه لکه ندن، هه لکه ندنی جوگه ی تاو، کۆنه کردن.
- فرکنده** - ا. م. ف (فرکه نده - ferkende): هه لکه ندراو، کۆنه بوو، رزیو، ستۆک و سواو.
- فرگرد** - ا (فرگرده - fergerd): پاژتیکی کتیپ، فه سلئی کتیپ.
- فرم** - ا. (فره م - ferem): خه م، خه فه ت، په ژاره، دلته نگی.

- فرم** - ا. فر (فورم - form): فورم، شیوه، قالب.
فرمالیته - ا. فر (فورمالیته - formalîte):
 رواالت سازی، فورمگه رایبی، ته شریفیات.
فرمالیسم - ا. فر (فورمالیسم - formalism):
 فورم و قالبیک که هونه رهنه مند مه بهستی خوئی پیت
 ده بری، شیوه گه رایبی.
فرمان - ا. (فرمان - ferman): فرمان،
 ده ستور، نه مر، حوکم، نیمزای پاشا.
فرمان بردن - مص. ل. (فرمان بردن - ferman
 burden): جیبه جتی کردنی فرمان.
فرمان دادن - مص. م. (فرمان دادن - ferman
 daden): نه مرکردن، حوکم کردن.
فرمانبر - ص. فا. (فرمانبر - fermanber):
 گوئی رایبل، که سیتیک فرمان بو یه کیتیکی دی بیات،
 که سیتیک فرمانی له که سیتیکی له خوئی گه وره تر
 جیبه جتی بکات.
فرمان بردار - ص. فا. (فرمان بردار - ferman
 burdar): گوئی رایبل، جتی به جیکاری فرمانان.
فرمان برداری - ا. مص. (فرمان برداری -
 ferman burdarî): گوئی رایلی.
فرمان پذیر - ص. فا. (فرمان پذیر - ferman
 pezir): گوئی رایبل، فرمان پذیر.
فرمان پذیری - ا. مص. (فرمان پذیری - ferman
 pezirî): گوئی رایلی، قبولی فرمان.
فرماندار - ا. ص. (فرماندار - femandar):
 حوکمرانی شار، حاکمی شار، به ریتوبه بری
 شاره وانی که سهر به پاریتز گاره.
فرماندار نظامی - ا. ص. (فرمانداری نیظامی -
 femandari nizamî): حوکمرانی
 سوپایی، حاکمی عه سگری که له کاتی
 پیویستدا له لایه ن سوپاوه بو به ریتوبه بردنی
 کاروباری شار داده نری.
فرمانده - ص. فا. (فرمان دیه - femandih):
 فرمانده، نه فسه ریک که فرمان به تاقمه
 سه ربازیک بدات.
- فرمانده کل قوا** - ا. مر. (فرماندیهی کولی غیثا -
 femandihi kuli xiva): فرماندهی
 گشتی سوپا، سهرکرده.
فرماندهی - ا. مص. (فرمان دیهی - ferman
 dihi): فرماندهی، سهرکرده تی.
فرمان روا - ص. مر. (فرمان ره فا - ferman
 reva): فرمان روا، که سیتیک که فرمانی پرو او
 ده ستوری جیبه جتی بکری.
فرمانفرما - ص. (فرمانفرما - fermanfer-
 ma): فرمان روا، حاکم، حوکمران.
فرمان گزار - ص. فا. (فرمان گزار - ferman
 guzar): فرمانده، سهرکرده، حوکمران،
 فرمانده.
فرمان گزار - ص. فا. (فرمان گزار - ferman
 guzar): فرمان پذیر، که سیتیک فرمان
 نه انجام بدات، گوئی رایبل.
فرمان نیوش - ص. فا. (فرمان نیوش - ferman
 niyûş): فرمان ژنه و، نه وهی فرمان بژنه وی و
 نه نجامی بدات.
فرمان یافتن - مص. ل. (فرمان یافتن - ferman
 yaften): فرمان وهرگر، مردن.
فرمایش - ا. مص. (فرمایش - fermayîş):
 فرمایش، فرموده، دستور، نه مر.
فرم بند - ا. ص. (فورم بند - form bend):
 ته نزدیک، ناماده کردنی فورمان له لایه ن کریکاری
 چاپخانه وه.
فرمش - ا. ص. (فرموش - fermuş):
 فراموش، له هورچوون.
فرمگین - ص. (فرمگین - ferem gîn):
 غه مگین، دلته نگ.
فرمناک - ص. (فرمناک - feremnak):
 غه مناک.
فرمودن - مص. م. (فرمودن - fermûden):
 نه مرکردن، فرمان دان، ده ستور دان،
 فرمودن کردن، خولک کردن.

جه وهه ردار، هه ریر، جوړه قوماشتیکی ئاوریشمی شه پۆلداره.

فرنگ - ا(فه رننگ - fereng): فه رننگ، ئه وروپا.

فرنگی - ص.ن(فه رننگی - ferengî): ئه وروپای، فه رنسی، ئه جنه بی.

فرنود - ا(فه رنود - fernûd): به لگه، هه نجهت، بیانوو، به هانه.

فرنی - ا(فیرنی - firmî): فرنی، جوړه محه له بییه که.

فرنی - ا.ع(فورنی - furnî): کولپیره، زه لامی زلو نا هه موار.

فرو - پیش(فوروو - furû): پیشگره، مانای نشیوو نزمو خواره وه ده دات وهک: فروباریدن: دابارین.

فرو - ا.ع(فه رث - ferv): فه رو، جوړه په سته کیکه له پیستی گیانله بهرانی وه کورپوی و سموزه دروست ده کړی.

فروار - ا(فه رثار - fervar): باله خانه و مالی هاوینه.

فروامدن - مص.ل(فوروو نامه دهن - furû ameden): داروو خان، هاتنه خواره وه، ئاو ابوون، هه ره سه پیتان.

فرو اوردن - مص.م(فوروو ئا شه رده ن - furû averden): هیتانه خواره وه.

فروباریدن - مص.ل(فوروو باریده ن - furû barîden): دابارین، دارژان.

فروبردن - مص.م(فوروو بورده ن - furû burden): قووت دان، برده خواره وه، هه ل لووشین.

فرو بستن - مص.م(فوروو به سته ن - furû besten): داخستن.

دم فرو بستن - مص(دهم فوروو به سته ن - dem furû besten): دم داخستن، دم لیک نان.

چشم فرو بستن - مص(چشم فوروو به سته ن - çeşm furû besten): چاو نووقانندن.

فرمایش - ا.مص(فه رمایش - fermayiş): ئه مر، حوکم، فه رمان، ده ستوور، قسه ی پیاوی گه ووه.

فرماینده - ا.فا(فه رماینده - fermayinde): فه رمانده ر، ئه مرکار.

فرموده - ا.مص(فه رموده - fermûde): فه رمووده، وتراو، ئه مرکارو.

فرموش - ا.ص(فه رموش - fermûş): فه راموش، له بییرکارو.

فرموشیدن - مص.م(فه رموشیده ن - fermûşîden): فه راموش کردن، له بییرکردن، له یاد بردن.

فرموک - ا(فه رموک - fermûk): مزراح، گلژله ده زوو یان به نی له سه ر ته شی هه لکارو.

فرمول - ا.فر(فورمول - formûl): ده ستوور، رتسا، سه رمه شق، نمونه، شتواز، ره مز.

فرمولر - ا.فر(فورمولیر - formûlir): کوی ئه و رتسا یانه ی بۆ دروست کردنی ده رمان به کاردی.

فرن - ا.ع(فورن - furn): فرنی.

فرناده - ا(فه رناده - fernad): بوار، به شی ته نکاوی رووبار یان ده ریا.

فرناس - ص(فه رناس - fernas): غافل، نه زان، خه والوو.

فرناس - ا.ص.ع(فیرناس - firmas): زۆر نازا، شیر، گه ووه سه روکی جوو تیاران.

فرنچ - ا(فورنچ - furunc): دم و قه پۆز.

فرنچ - ا(فه رنچ - ferenc): مۆته که، میتردزمه، بییره قۆک، شه وگ.

فرنچ - ا(فیرینچ - firinc): چاکه تی سوپایی.

فرنچک - ا(فه رنجه ک - ferencek): کابوس، مۆته که، میتردزمه، بییره قۆک، شه وگ.

فرنچمشک - ا(فه رنچ موشک - ferenc muşk): جوړه گیابه کی بۆن خوشه له نه عنا ده چیته.

فرنند - ا.ع(فیریند - firind): شمشیری

فرود - ا. (فرود - furûd) : ژیر، خوار.
فرود آمدن - مص. ل. (فرورود نامه‌دهن - furûd ameden) : دابه‌زین، هاتنه خواره‌وه، نشیوو بوونه‌وه، نیشتنه‌وه.
فرود آوردن - مص. م. (فرورود ئاقه‌ردهن - furûd averden) : هینانه خواره‌وه، دابه‌زاندن.
فرود - ا. (فرورود - furûd) : جه‌مسه‌ری سالب، جه‌مسه‌ری ساردی کاره‌با.
فرود - ص. ع. (فرورود - ferûd) : ته‌نیا، تاقانه.
فروداشت - ا. مص. (فروروداشت - furûdašt) : ته‌خسیرو دریغی، نه‌نجام و کوتایی کار.
فرودست - ص. مر. (فرورودست - furûdest) : ژیر ده‌ست، که‌ساس و زه‌بوون.
فرودگاه - ا. مر. (فرورودگاه - furûdgah) : جیبی دابه‌زین، فرۆکه‌خانه.
فروردین - ا. (فره‌رفه‌ردین - ferverdîn) : مانگی به‌که‌می سالی هه‌تاوی.
فروردین - ص. ن. (فرورودین - furûdîn) : ژیرین، خوارین.
فرور - ا. (فه‌رفه‌ر - ferwer) : نوری ئاهورامه‌زدایی.
فرور - ص. ع. (فه‌رور - ferûr) : فییرارکار، که‌سیک زۆر رابکا و فییرار بکات.
فروردگان - ا. مر. (فه‌رفه‌ردگان - ferverd gan) : ناوی جه‌ژنیکه ئییرانیانی کۆن له پینج رۆژی هه‌وه‌لی سال یان له پینج رۆژی کوتایی سال ده‌یانگتیرا.
فروردیان - ا. مر. (فه‌رفه‌ردیان - ferverdîyan) : هه‌مان مانای فه‌رفه‌ردگان - ی هه‌یه.
فروردین - ا. (فه‌رفه‌ردین - ferverdîn) : مانگی به‌که‌می سالی هه‌تاوی، مانگی به‌که‌می به‌هار.
فروردنیگان - ا. مر. (فه‌رفه‌ردنیگان - ferverdîngan) : ده‌رۆژی کوتایی سال.

فره‌پوشیدن - مص. م. (فروروپوشیدن - furû pûşîden) : داپۆشین، فه‌شیرتن، په‌نهان کردن.
فروتابیدن - مص. ل. (فروروتابیدن - furû tabîden) : هه‌لاتنی رۆژ.
فروتن - ص. مر. (فروروتن - furû ten) : بیع هه‌وا، خاکی، بیع فیزو ده‌عیه.
فروت - ا. ع. (فروروس - furûs) : گو، ریخ.
فروج - ا. ع. (فروروج - furûc) : قوزان، کونان، شه‌رمان.
فروجستن - مص. ل. (فروروجه‌ستن - furûcesten) : بازدان، بازدانه خواره‌وه.
فروجکیدن - مص. ل. (فروروجه‌کیدن - furûcêkîden) : داچۆران، چۆرانسه‌وه، تکانه‌وه، چکانه‌وه.
فروچیدن - مص. م. (فروروچیدن - furû çîden) : ریزکردن، ته‌رتیب کردن، سازدان.
فروخ - ا. ع. (فروروخ - furûx) : جوچه‌لان، بیچووان.
فروخت - ا. مص. (فروروخت - furûxt) : فرۆخت، فرۆش.
فروختار - ص. فا. (فروروختار - furûxtar) : فرۆشیار.
فروختن - مص. م. (فروروخته‌ن - furûxten) : فرۆشتن.
فروشنده - ا. فا. (فروروشه‌نده - furûşende) : فرۆشیار.
فروخته - ا. مف. (فروروخته - furûxte) : فرۆشراو.
فروختن - مص. م. (فه‌رووخته‌ن - ferûxten) : هه‌لکردن، هه‌لایسان، به‌رزکردنه‌وه.
فروخواندن - مص. م. (فرورووخواندن - furû xanden) : خویندنه‌وه، خویندنه‌وه‌ی نووسراویک.
فروخوردن - مص. م. (فرورووخوردن - furû xûrden) : خواردن، قووتدان، هه‌ل لوشین.

فروشگاه - ا.مر (فروروشگاه - furûşgah) :
 فروشگا، فروشگه، بازار.
فروشیدن - مص.م (فروروشیدن -
 furûşîden) : فروتن، فروشتن.
فروع - ا.ع (فرووء - furû') : لق و پویان.
فروغ - ا (فورووغ - furûx) : پرتو، روشنایی،
 تیشک، پرشنگ.
فروغمند - ص (فورووغمه‌ند - furûxmend) :
 به تیشک، نورانی.
فروغمندی - ا.مص (فورووغمه‌ندی - furûx
 mendî) : نورانی، تیشکدار، پرشنگدار.
فروفرستاندن - مص.م (فورووفیرستاندن - furû
 firistaden) : نارنده خواره‌وه، دابه‌زاندن.
فروق - مص.ع (فورووغ - furûx) :
 ناشکراپوونی ریگه، روون بوونه‌وه‌ی کارپک،
 خۆ‌یابوون.
فروق - ص.ع (فه‌رووغ - ferûx) : پیای‌ی ترسنۆک.
فروق - ا.ع (فورووغ - furûx) : تیپ، ده‌سته.
فروق‌ه - ص.ع (فه‌رووغه - ferûxe) : زۆر
 ترسنۆک.
فروکردن - مص.م (فورووکه‌رده‌ن - furû kerdên)
 تی کردن، تی بردن.
فروکش - ص.فا (فورووکه‌ش - furûkeş)
 دابه‌زین و مانه‌وه له شویتیک، وه‌ستان.
فروکش کردن - مص.ل (فورووکه‌ش که‌رده‌ن -
 furûkeş kerdên) : وه‌ستان و مانه‌وه له
 شویتیک، جله‌و راکیشان و وه‌ستان.
فروکشتن - مص.م (فورووکوشته‌ن -
 furûkuştên) : کوژانه‌وه‌ی ناگر یان چرا،
 کوژاندنه‌وه.
فروکشیدن - مص.م (فورووکه‌شیدن -
 furûkeşîden) : راکیشانی جله‌وی و لآخ و
 دابه‌زین.
فروکشنده - ص.فا (فورووکه‌شه‌نده - furû
 keşende) : شه‌رکه‌ر.

فرورفتن - مص.ل (فورووره‌فته‌ن - furû ref-
 ten) : رۆچوون،
فروریختن - مص.ل (فورو ریخته‌ن - furû
 rîxten) : داپژان، رژان، داپژان به‌سه‌ه‌ر
 که‌سیکدا.
فروز - ا (فورووز - furûz) : روشنایی.
فروزان - ص.فا (فورووزان - furûzan) :
 روشنا، داگیرساو، تابان، دره‌خشان.
فروزاندن - مص.م (فورووزاندن -
 furûzanden) : روشن کردن، داگیرساندن،
 دره‌وشاندن.
فروزانفر - ص.مر (فورووزانفر - furûzan
 fer) : فه‌روشکۆی دیار.
فروزش - ا.مص (فورووزیش - furûzîş)
 هه‌لکردن، هه‌لایسان، روشنایی.
فروزشگر - ص.فا (فورووزیشگر -
 furûzîşger) : هه‌لایسینه‌ر، داگیرسینه‌ر.
فروزینه - ا (فورووزینه - furûzîne)
 ده‌سته‌چیه‌له.
فروس - ا.ع (فورووس - furûs)
 نه‌سپان.
فروستردن - مص.م (فورووسوتوردن - furû
 suturden) : سپینه‌وه، پاک کردنه‌وه.
فروسیت - مص.ع (فورووسییه‌ت - furû
 siyet) : سواری کردن، مه‌علان بوون له سواری و
 ناسینی نه‌سپدا، سوارچاکی.
فروش - ا (فورووش - furûş) : فروش.
فروشیدن - مص.ل (فورووشودن -
 furûşuden) : ئاوا بوون، دیار نه‌مان، غه‌رق
 بوون، خنکان، رۆچوون، نابوت بوون.
فروشستان - مص.م (فورووشوسته‌ن - furû
 şusten) : شوشتن، پاک کردنه‌وه، لابردن،
 مه‌حوکردنه‌وه.
فروشک - ا (فورووشه‌ک - furûšek) : گه‌نمه
 کوتراو، ساوهر، ساڤار، ساوار.

- فروکوفتن** - مص.م (فورووکوفتنه - furû (kuften): به زه ویدا دان، داکوتین، ته پل و دۆل کوتان.
- فروگذار** - ا.مص (فورووگوزار - furû guzar): پشت گوی خست، ته خسیبرکردن، دریغی کردن، سستی و بی پروایی.
- فروگذارکردن** - مص.ل (فورووگوزار کرده - furû guzar kerden): دریغی کردن، پشت گوی خست، ته خسیبرکردن.
- فروگذاشتن** - مص.م (فورووگوزاشته - furû guzašten): له ده ست دان، چاوپوشی کردن، نازادکردن، بیهمال کردن، دریغی کردن.
- فروگرفتن** - مص.م (فورووگیریفته - furû giriften): ده ستگیری کردن، گرتن، داگیرکردن، دابه زاندن، هینانه خواره وه، گه مارۆدان.
- فرومالیدن** - مص.م (فوروومالیدن - furû malîden): تمم کردن، ناگادارکردن، گوشین، پیکه وه پیچاندن.
- فروماندن** - مص.ل (فوروومانده - furû manden): چاوه روانکردن، ماندوو بوون، هه ژار بوون، بینه و ابوون، نائومید بوون، ره نجان، دلشکان.
- فرومایه** - ص.مر (فروومایه - furû maye): ناکه س به چه، هه تیوچه، خوتیری، بی هونه ر، زه لیل و زه بوون، سپله، به ره لالا، پیسکه، به غیل.
- فرومایگی** - ا.مص (فوروومایه گی - furû mayegî): به ره لالایی، هه تیوچه یی، ناکه س به چه یی، سپله یی.
- فرومردن** - مص.ل (فوروومورده - furû murden): کوژانه وهی ناگر یان چرا.
- فرومولیدن** - مص.ل (فوروومولیدن - furû mûlîden): ماته لبوون، دوکوتن، خزینه خواره وه.
- فرونت** - ا.فر (فوروونت - furûnt): پیشه وه، نیچه وان، به ره ی جهنگ.
- فروند** - ا (فه رقه ند - fervend): مهیدان، قه لا، حه سار.
- فروند** - ا (فه رقه ند - fervend): پشتکۆل، سوکانی که شتی، یه ک دانه، وه ک: یه ک دانه فرۆکه، دوو دانه فرۆکه.
- فرونشاندن** - مص.م (فوروونیشاندن - furû nişanden): کوژاندن وه، نارام کردنه وه، دانیشاندن، دامرکاندنه وه.
- فرونشستن** - مص.ل (فوروونیشیسته - furû nişisten): بن نانه وه، کوژانه وه، دامرکانه وه.
- فرونگرستن** - مص.ل (فوروونیکبیرسته - furû nigiristen): روانینه خوار.
- فرونگر** - ص.فا (فوروونیکگر - furû niger): که سیک پروانیتته خواری، بی باشارو بی هیمت.
- فرونهادن** - مص.م (فوروونه هاده - furû nehaden): هینانه خواره وه، له خواره وه دانان، که نارخستن.
- فروهر** - ا (فه ره هه - ferveher): گه رد بیله یه کی نوری ئهورامه زدایه.
- فروهشتن** - مص.م (فورووهیشته - furû hišten): له سه ره زه وی دانان، هه لواسین، که وتته خوار، سست بوون.
- فروهشته** - ص.مف (فورووهیشته - furû hişte): هه لواسراو، له خواره وه دانراو، شوژه وه بوو.
- فروهلیدن** - مص.م (فورووهیلیدن - furû hiliden): ره ها کردن، تهرک کردن، له زه وی دانان.
- فروهیختن** - مص.م (فورووهیخته - furû hîxten): داکشاو، بو خواره وه راکیشان، داکیشان.
- فروهیده** - ص (فه رووهیده - ferû hîde): ئاقل، به ئاوه ز، زانا، خودان فه رو شکۆ.
- فرویدیسیم** - ا.فر (فرۆیدیسیم - furoydism): فرۆیدیزم، ریتساکانی باوه رتین زیگموند فرۆیدی ده رووناسی نه مساوییه.

فرویز- (فهرقیبیز - fervîz): پهراویز، نه و پهراویزه‌ی بۆسه‌لته و عه‌با و نه و شتانه‌ی ده‌کهن، که‌ناره‌ی جلکو و پهراویزی کتیب.

فرویش- ا. (فهرقیبیش - fervîş): دره‌نگ، خه‌مساردی و بی‌موبالاتی له‌کاریکدا، غافل و پشتگویی خهر، که‌مته‌رخه‌می.

فره- ص (فیرییه - firih): زۆر، گه‌له‌ک، مشه، فره، زیاده.

فره- ا (فهره - ferre): شان و شه‌وکته، هیتزو توانا.

فره- مص.ع (فهرهه - fereh): هاتنه‌جۆش، له‌نجه‌ولارکردن، لووتبه‌رزی، نازو فییزکردن، فرپناخی.

فره- ص.ع (فهریهه - ferih): به‌لاروله‌نجه، به‌نازو فیز، فرپلخ.

فرهانج- ا (فهره‌ناهج - ferhanec): شه‌وگ، مۆته‌که، لمۆز، لمبۆز.

فرهخت- ا. مص (فهره‌خت - ferhext): په‌روه‌رده و تهریبه‌تدان.

فرهختن- مص.م (فهره‌خته‌ن - ferhexten): تهریبه‌ت دان، په‌روه‌رده‌کردن.

فرهخته- ص.مف (فهره‌خته - ferhexte): تهریبتندراو، په‌روه‌رده‌کراو.

فرهد- ا.ع (فهره‌ده - ferhed): مندالی قه‌له‌وو جوان.

فرهست- ص (فهره‌ست - ferhest): زۆر، مشه، فره، گه‌له‌ک، سیبحرو جادوو.

فرهمند- ص (فهره‌همه‌ند - fereh mend): به‌شکو، به‌شانو شه‌وکته، زانا و هوشیار.

فرهمند- ص.مر (فهره‌مه‌ند - ferremend): شکۆمه‌ند، یه‌زدانی مه‌زن.

فرهنج- ا (فهره‌نج - ferhenc): تهریبت و په‌روه‌رده و زانست، کوئی که‌له‌پووری رو‌شنبیری و زانستی و زانیاری و هونه‌رتین یه‌ک میلله‌ت (که‌له‌پووری شارستانی). قاموس.

فرهنجه- ص (فهره‌نجه - ferhence): به

نه‌ده‌ب، ئاکارچاک.

فرهنجیدن- مص.م (فهره‌نجه‌یدن - ferhencîden): تهریبتدان، په‌روه‌رده‌کردن.

فرهنجنده- ا.فا (فهره‌نجه‌نده - ferhen-cende): تهریبتده‌ر، په‌روه‌رده‌کهر، ئیوه‌تکهر.

فرهنجیده- ص.مف (فهره‌نجه‌یده - ferhencîde): تهریبت دراو، په‌روه‌رده‌کراو.

فرهنگ- ا (فهره‌نگ - ferheng): که‌له‌پووری زانستی و رو‌شنبیری و نه‌ده‌بی میلله‌تیک، قاموسی زمان.

فرهنگستان- ا.مر (فهره‌نگیستان - ferhengistan): نه‌کادییا، نه‌نجومه‌نی بالای هزرقانان و نووسه‌رانی گه‌وره.

فرهنگ نویس- ص.فا (فهره‌نگ نیویس - ferheng nivîs): قاموس نووس، فره‌نگساز.

فرهود- ا.ع (فورهود - furhûd): به‌رخۆله، بیتچووی بزنه‌کتیوی.

فرهوش- ا (فهره‌شه‌ش - ferevesh): نوری ئاهورامه‌زدا...

فرهومند- ص (فهره‌ومه‌ند - ferhû mend): نزیک.

فرهی- ا.مص (فهره‌هی - ferrehî): شان و شه‌وکته و، فه‌رو شکۆ.

فرهیختن- مص.م (فهره‌یخته‌ن - ferhîxten): په‌روه‌رده‌کردن، تهریبت دان، فیتکردن.

فری- (فهری - ferî): ئافهرین، ده‌ست خو‌ش.

فری- ص.ع (فهری - ferî): عه‌جیب، مایه‌ی سه‌رسامی.

فریاد- ا (فهریاد - feryad): بانگو و هاوار، هاوارو کۆمه‌ک خوازی.

فریاد برآوردن- مص.ل (فهریاد به‌ر ئاشه‌رده‌ن - feryad ber averden): هاوارکردن، هاواره‌یتان.

فریادخواستن- مص.م (فهریاد خاسته‌ن - feryad-xasten): کۆمه‌ک خواستن، په‌نا بۆ هیتان.

- فرياد رسيدن - مص.م (فهریاد ره سیدهن - فرياد رسیدن): به فريا كه وتنی كه سیک، فريا كه وتن، يارمه تی دان.
- فريادرس - ص.فا (فهریاد رهس - feryad res): فريارهس، كه سیک به دادی كه سیکدا بگات.
- فريادرسی - ا.مص (فهریاد رهسی - feryad resî): يارمه تی و دهستگیری.
- فريب - ا (فهریب - ferîb): خه له تان، فريوو، خاپاندن.
- فريب خوردن - مص.ل (فهریب خوردهن - ferîb xûrden): فريو خواردن، خه له تان.
- فريب دادن - مص.م (فهریب دادهن - ferîb da-den): فريو دان، ته فردهان، خاپاندن، خه له تاندن.
- فريبيا - ص (فهریبا - ferîba): دلرفیتن، جوان.
- فريبیاندن - مص.م (فیریانیاندن - firibanîden): فريواندن، ته فردهان، هه له تاندن.
- فريب خوردن - مص.ل (فهریب خوردهن - ferîb xûrden): فريو خواردن، خه له تان.
- فريب خورده - ص.مف (فهریب خورده - ferîb xûrde): فريو خواردوو، خه له تاو.
- فريب دادن - مص.م (فهریب دادهن - ferîb daden): فريودان، ته فردهان، خه له تاندن، خاپاندن.
- فريب دهنده - ص.فا (فهریب دهه نده - ferîb dehende): فريودهر، خاپینوک.
- فريبرز - ا.ص (فهریبورز - ferîburz): بالا بهرز، بهژنو بالا جوان، ناوه بۆ پياوان.
- فريب ساز - ص.فا (فهریب ساز - ferîb saz): حيله كار، گزیکهر، فريودهر.
- فريش - ا.مص (فهریبیش - ferîbiş): فريودان، خه له تاندن، خاپاندن.
- فريبكار - ص.فا (فهریبكار - ferîbkar): فريوکار، حيله باز، خاپینوک.
- فريبکاری - ا.مص (فهریبکاری - ferîbkarî): فريوکاری، حيله بازی، فیتلبازی.
- فريب ناک - ص (فهریبناک - ferîb nak): فريودهر، خاپینوک.
- فريبیدن - مص.م (فهریبیدهن - ferîbîden): فريودان، دهست برین، خه له تاندن.
- فريج - ا (فیریج - firîc): فريز، چه مهن، چه مهن.
- فريد - ص.ع (فهرید - ferîd): بی وینه، گهوه هری یهک دانوه گرانبه ها، تاک.
- فريده - ص.ع (فهریده - ferîde): ده گمهن، تاک، بی وینه، گهوه هری یهک دانوه.
- فريرون - ص (فهریروون - ferîrûn): زۆر چاک، نایاب، راست، داوین پاک و دروستکار، راستگو، چاکه کار.
- فريز - ا (فیریز - firîz): فريز، چه مهن، چه مهن.
- فريس - ص.ع (فهریس - ferîs): كوژراو، كوشته، نیچیر.
- فريس - ا.ع (فهریس - ferîs): چه مهره، چه مهره یهکی دارینه به سه ری گوریسه وهی ده به ستان بۆ به ستنی بار، ئالقه، گهوه، كه مهن.
- فريسسه - ص.ع (فهریسسه - ferîsse): نیچیر، كوشته.
- فريش - ا.ع (فهریش - ferîş): ئافه رین، دهست خوش.
- فريش - ص (فهریش - ferîş): په ریشان، په راگه نده، هیترش و په لامارو تالان و پرۆ.
- فريش - ا (فیریش - firîş): پیخه ف، نوین، رایه خ.
- فريش - ا.ع (فهریش - ferîş): فريز، چه مهن، چه مهن.
- فريش - ا.ع (فهریش - ferîş): ماینی تازه زاو.
- فريشته - ا (فیریشته - firîşte): فريشته، په ری.
- فريضة - ا.ع (فهریژه - ferîze): فهرز، واجب.

- فریفتار** - ص.فا (فریفتار - ferîftar): فریویاز، حیلله باز.
- فریفتگار** - ص.فا (فریفتگار - ferîftgar): فریویاز، حیلله باز.
- فریفتگاری** - ا.مص (فریفتگاری - ferîftgarî): فریویازی، حیلله بازی.
- فریفتن** - مص.م (فریفتن - ferîften): فریودان، خهله تاندن، دهست برین.
- فریبنده** - ا.فا (فریبنده - ferîbende): دلپهر، فریودهر، فریویاز، خاپینۆک، تهردهدر.
- فریفته** - ص.مف (فریفته - ferîte): فریوخواردوو، شهیدابوو.
- فریق** - ا.ع (فریق - ferîx): گروپ، دهسته، تیپ، جماعت.
- فریقه** - ا.ع (فریقه - ferîxe): کۆمهله مه پرتیکی ئاوهکی، مه پرتین داپراو له میگه ل.
- فریقین** - ا.ع (فریقین - ferîxeyin): دوو گروپی شیعه و سوننه.
- فریواندن** - مص.م (فریواندن - ferîvanden): فریواندن، خهله تاندن.
- فریه** - ا.ع (فریه - firye): درۆ بوختان.
- فریه** - ا.ع (فریه - ferye): نه فرهت، له عنهت.
- فزار** - ا.ع (فزار - fezar): ئه وزار.
- فزایش** - ا.مص (فزایش - fezayîş): زیاد بوون.
- فزاییدن** - مص.ل (فزاییدن - fezayîden): زیادبوون، زۆربوون.
- فزع** - ا.ع (فزع - feze): تزقین، زنۆقچوون، هه تره شچوون. ترس، هاوار، ناله نال.
- فزودن** - مص.م (فزودن - fuzûden): زیادبوون، زۆر بوون.
- فزون** - ص (فزون - fuzûn): زۆر، مشه، فره، گه له ک.
- فژ** - ا.ع (فژ - fe): چلک و کیم، کیم و زوخ، زووخواو.
- فژ** - ا.ع (فژ - fûj): یالی ئه سپ.
- فژاک** - ص (فژاک - fejak): چلکن، پیس، گه مار.
- فژاگن** - ص.مر (فژاگن - fejagîn): چلکن، پیس.
- فژگن** - ص (فژگن - fejgin): چلکن، پیس، گه مار، کیم و زوخ.
- فژه** - ص (فژه - feje): گه مار، چلکن، پیس.
- فساحت** - مص.ع (فساحت - fesahet): بهرین بوون، بهرینی، پانی.
- فساد** - مص.ل.ع (فساد - fesad): گه نده ل بوون، له ناو چوون، خراب بوون، رزین، رابواردن، فیتنه و تاژاوه.
- فسار** - ا.ع (فسار - fesar): هه وسار.
- فساط** - ا.ع (فساط - fussat): خیتوت، سه راهه رده.
- فسافیس** - ا.ع (فسافیس - fusafis): پیشکه، میتشووله، په خشه.
- فساق** - ا.فا (فساق - fussax): فاسقان، گوناخکاران، زیناکاران.
- فساله** - ا.ع (فساله - fusale): ورده ئاسن، ئه و ورده یی له کاتی برینه وه یان سوینه وه له ئاسن ده وه ری.
- فسان** - ا.ع (فسان - fesan): هه ستان، هه سان، سان، بهر ده سان.
- فسانه** - ا.ع (فسانه - fesane): ئه فسانه، حیکایهت، چیرۆکی خه یالی.
- فسانیدن** - مص.م (فسانیدن - fesanîden): له هه سان دان، سووین.
- فساییدن** - مص.م (فساییدن - fesayîden): ئه فسوون کردن، جادوو کردن.
- فساینده** - ا.فا (فساینده - fesayînde): ئه فسونگهر، ئه فسون خوین، رامکه ر.
- فستق** - ا.ع (فستق - fustux): فستق، پسته.

- فستیوال** - ا. فر (فیستیوال - fistival): فیستیوال، میهره جان.
- فشت** - ا. مص. ع (فوسهت - fushet): مهیدان، بهرین، بهرینی، راستانی.
- فسخ** - مص. م. ع (فسهخ - fesx): هه لوه شانده وه، شکانندن، سرینه وه، ویرانکردن.
- فسرانیدن** - مص. م. (فوسورانییدن - fusuranîden): ژاکانندن، جهمه دانندن، بهستن.
- فسردن** - مص. ل. (فوسوردهن - fusrden): ژاکان، سههژل بهستن، سیس بوون.
- فسرده** - ص. مف. (فهورده - fesurde): ژاکاو، سیس بوو، پزمرده.
- فسطاط** - ا. ع (فوستات - fustat): خیتوت، سهراپه رده.
- فسفات** - ا. فر (فوسفات - fusfat): فوسفات، ئەسیدی فسفور.
- فسفر** - ا. فر (فوسفور - fusfur): فسفور.
- فسق** - مص. ل. (فیسخ - fix): دهرچوون له فهرمانی خوا، لادان له رتی ههق، کردنی کاری ناشیرین و نارهوا، زیناکردن.
- فسقه** - ص. ا. (فسهغه - fesexe): فاسقان، بهدکاران، گوناکاران، زیناکاران.
- فسکل** - ا. ص. (فیسکیل - fiskil): قپه، ئەسپیک له مهیداندا له دوای هه موو ئەسپانه وه رابکات، پیاوی خوتپیله، سپله، پاشکه وتوو.
- فسن** - ا. (فهن - fesen): بهرده سان.
- فسنجان** - ا. (فیسینجان - fisincan): شله یه که به گۆشتی مریشک یان مهرو کاکله گوتزو روبه نار لیده نری.
- فسوس** - ا. (فوسوس - fusûs): ئەفسوس، مهخاین، داخ، ریشخه، تهوس و توانج.
- فسوق** - مص. ل. ع (فوسوغ - fusûx): له ههق لادان، یاخی بوون له فهرمانی خوا، گوناخ کردن.
- فسون** - ا. (فوسون - fusûn): حیل، فیئل، نیرهنگ، ورته ورتی که جادوگه ران له کاتی جادوکردندا ده بکه.
- فسونگر** - ص. فا. (فوسونگر - fusûnger): جادووگر، سیحرباز، ئەفسوونکار.
- فسونگه ری** - ا. مص. (فوسونگه ری - fusûngerî): جادووگه ری، سیحربازی.
- فسیح** - ص. ع. (فهسیح - fesih): بهرین، شوینی پان و بهرین.
- فسیل** - ا. ع. (فهسیل - fesil): گه له، میگهل، ره وه ئەسپ.
- فسیل** - ا. فر. (فوسیل - fusil): ئیسکه په بکه ر.
- فسیله** - ا. (فهسیله - fesile): گه له، ره وه، میگهل.
- فسیل** - ا. ع. (فهسیل - fesile): خه لف، خه لئه خورما.
- فش** - (فهش - feş): پاشگره، مانای (وهک) ده گه یه نی: وهک ئەژدیها فش: ئەژدیها ئاسا.
- فش** - ا. (فوش - fuş): قز، کاکۆل، یالی ئەسپ.
- فش** - ا. ع. (فهشمش - feşş): پیاوی گهوج، جلی زیر، په لاس، دوو زمانی.
- فشار** - ا. (فیشار - fişar): گوشار.
- فشارخون** - ا. مر. (فیشاری خون - fişari xûn): گوشاری خوتین.
- فشار خون سنج** - ا. مر. (فیشاری خون سهنج - fişari xûn senc): ئامپیری ئەندازه گیری خوتین.
- فشاردن** - مص. م. (فیشاردهن - fişarden): گوشین.
- فشارسنج** - ا. مر. (فیشار سهنج - fişar senc): گوشار پیو.
- فشارنگار** - ا. مر. (فیشارنیگار - fişar nigar): باروگراف، ئامپریکه بو وینه گرتنی گوشاری ههوا.
- فشاغ** - ا. ع. (فوشاغ - fuşax): جزه گیایه که.
- فشافش** - (فهشافیش - feşafiş): دهنگی دهرچوونی په یته پته یای تیر له کهمان، فیشکه فیشک.

- فشانندن** - مص.م (فه شانندن - feşanden):
رشتن، پراگنده کردن، بلا و کردنه وه.
- فشردن** - مص.م (فه شهردن - feşerden):
گوشین.
- فشست** - ا (فیششهست - fişşest): فیشکه‌ی
مار، هاشاندنی مار.
- فش فش** - ا (فیش فیش - fiş fiş): فیشکه‌ی
مار، هاشاندنی مار، دهنگی فیشه که شپته،
فیچقه‌ی ناو.
- فشقه** - ا (فیش فیشه - fiş fişe): فیشه که
شپته.
- فشل** - مص.ل.ع (فه شهل - feşel): سست
بوون، ترسان.
- فشل** - ص.ع (فه شل - feşl): پیاوی ترسنوک و
بی زاخ، ته مه‌ل و خاو.
- فشل** - ا.ع (فیشل - fişl): پرده‌ی که ژاوه.
- فشنگ** - ا (فیشه‌نگ - fişeng): فیشه‌ک.
- فص** - ا.ع (فوسس - fuss): نقیمی موستیله،
بیلبله‌ی چاو، جمگه، نه سل و هه قیقه‌ت.
- فصاح** - ص.ع (فیساه - fisah): زمان سوار،
ته‌ر زمان، قسه خوژ، زمان ره‌وان.
- فصاحت** - مص.ل.ع (فه ساهت - fesahet):
زمان سواری، زمان ره‌وانی.
- فصاد** - مص.ع (فه سساد - fessad): جه‌جامات
کیش، خوین به‌رده‌ر.
- فصاص** - ا.ع (فیساس - fisas): نقیمان،
نگینان، قاشان.
- فصاص** - ا.ص.ع (فه سساس - fessas):
نقیمساز، نگین فروش، که سیک نقیم له‌سه‌ر
موستیله دابنی.
- فصال** - ا.مص.ع (فیسال - fisal): له شیر
برینه‌وه‌ی مندال.
- فصح** - ا.ع (فیسه - fish): لای جوله‌که‌کان
ده‌کاته جه‌ژنی یاده‌وه‌ری ده‌رچوونی جوله‌که له
میسر، لای مه‌سیحیان ده‌کاته رۆژی یادی
سه‌رکه‌وتنی هه‌رزه‌تی عیسا، جه‌ژنی پاک.
- فصحاء** - ص.ع (فوسه‌ها - fuseha):
تیز زمانان، سوار زمانان، ره‌وان زمانان، ته‌ر
زمان و قسه‌زان.
- فصد** - مص.م.ع (فه سد - fessd): خوین به‌ردان،
جه‌جامات کیشان.
- فصل** - مص.م.ع (فه سل - fesl): جیا کردنه‌وه،
جیا کردنه‌وه‌ی هه‌ق و ناهه‌ق، سولج کردن.
- فصل** - ا.ع (فه سل - fesl): وه‌رز، له‌مپه‌ری
تیبوان دوو شت، به‌شیک له‌کتیبیک.
- فصوص** - ا.ع (فوسوس - fusûs): نقیمان،
نگینان.
- فصول** - ا.ع (فوسول - fusûl): فه‌سلان،
وه‌رزان.
- فصیح** - ص.ع (فه سیه - fesîh): به‌زمان،
سوار زمان، زمان ره‌وان، قسه‌زان.
- فصید** - ص.ع (فه سید - fesîd): ده‌ماری خوین
لینگراو.
- فصیده** - ا.ع (فه سیده - fesîde): خورمای
شیلراوی به‌خوین ناویتیته.
- فصیل** - ا.ع (فه سیل - fesîl): جیا کردنه‌وه‌ی
بیچووه و شتر یان گویره‌که له‌دایکی، دیواری
نزمی ناو هه‌سار.
- فضاء** - ا.ع (فه زاء - feza): مه‌یدان، زه‌وی
پان و به‌رین، هاما‌ج.
- فضائح** - ا.ع (فه زائیه - fezah): عه‌یب و
عاران، ریسواییان، به‌دناوی.
- فضائل** - ا.ع (فه زائیل - feza'il): بالایی له
زانست و زانیاریدا.
- فضاح** - ا.مص.ع (فیزاه - fizah): ریسوایی،
به‌دناوی، ناو‌زراوی، روسیایی.
- فضاح** - ص.ع (فه زراه - fezzah): ئابروبه‌ر،
حه‌یابه‌ر.
- فضاحت** - ا.مص.ع (فه زاهت - fezahet):
ریسوایی، روسیایی، ناو‌زراوی، به‌دناوی.
- فضاض** - ا.ع (فوزاز - fuzaz): ورده‌ی شکانی
شتیک.

فضال - مص.ع (فیزال - fizal): فه خرکردن به سهر یه کدا له رووی زانسته وه.

فضال - ص.ع (فه ززال - fezzal): که سیک خودان زانستی زوری.

فضاله - ا.ع (فوزاله - fuzale): پاشماوه، پاشه روک.

فضانورد - ص.فا (فه زانه قهرد - fezaneverd): ئاسمانه وان، ئه وهی به که شتی ئاسمانی سه فه ر بکات و له سنووری کیشی زه وی ده ریچی.

فضل - ا.مص.ع (فه زل - fezl): چاکی، بالایی، که مال.

فضلاء - ص.ع (فوزه لاء - fuzela'): فازیلان، زانایان، ناودارانی مهیدانی زانستان.

فضلات - ا.ع (فه زلات - fezelat): پاشماوه و زپو زیل و پیسی.

فضل پرور - ص.فا (فه زل په رقه ر - fezl perver): زانست په روه ر، که سیک که ده خزمه تی ئه هلی فه زلدایی.

فضل فروش - ص.فا (فه زل فوروش - fezl furûş): که سیک خوئی به زانست و فه زله وه بنویتی، زانست فروشی.

فضلومند - ص.مر (فه زلوومند - fezlûmend): خودان زانست و فه زیله ت، ده و له مه ند له زانستدا.

فضله - ا.ع (فه زله - fezele): پاشماوه و پیسی.

فضوح - ا.مص.ع (فوزووه - fuzûh): ریسوایی، روسیایی، به دناوی، ناو زپاوی.

فضول - ا.ع (فوزوول - fuzûl): فه زل.

فضول - ا.ع (فوزوول - fuzûl): پاشماوه ی مالی زیاده له پیویستی، ئه وه ی به شیوه ی سروشتی له به دن دپته ده ره وه.

فضولی - ص.ع (فوزولی - fuzûlî): خو هه لقورتان له کاری خه لکی، ئه وه ی کاری نابه جی و بیفایده بکات، فزولی، فه رزه و ئیژ.

فضه - ا.ع (فیزه - fizze): زیو،

فضیح - ص.ع (فه زیه - fezhîh): رسوا، رووسیا، ئاپروتکاو، ئاپرونه ماو، ناو زپاو.

فضیحت - ص.ع - ا.ع (فه ریبه ت - fezihet): عه یب، ریسوایی، به دناوی.

فضیل - ص.ع (فه زیل - fezil): زانا، خودان فه زل و ماریفه ت.

فضیلت - ا.ع (فه زیله ت - fezilet): زانیاری، زانست.

فضیلت گستر - ص.فا (فه زیله ت گوسته ر - fezilet guster): بره و ده ری زانست و ماریفه ت، هزرغان، زانا.

فطام - ا.ع (فیتام - fitam): مندال برینه وه له شیر.

فطانت - مص.م.ع (فه تانه ت - fetanet): ده رک کردن، تی گه بیشتن، زیره ک بوون، زیره کی و بالادهستی له کاریکدا.

فطر - مص.ل.ع (فیتتر - fitr): روژوشکان، فتارکردنه وه، جه ژنی رهمه زان.

فطر - ا.ع (فوتر - futr): قارچک، کارگ.

فطرت - ا.ع (فیتره ت - fitret): سروشت، ته بیعه ت.

فطره - ا.ع (فیتره - fitre): سه ر فیتره، زه کاتیکه له روژی جه ژنی رهمه زاندا ده درن.

فطن - ص.ع (فه تین - fetin): هوشیار، زیره ک، لیزان.

فطنت - ا.مص.ع (فیتنه ت - fitnet): زیره کی، هوشیاری، دانایی، زانایی.

فطور - مص.ل.ع (فوتور - futûr): روژو شکاندن، فتارکردنه وه.

فطور - ا.ع (فه تور - fetûr): خواردنی فتار.

فطیر - ا.ص.ع (فه تیر - fetîr): شتی زو و ده رک بکری، شتی زو و به ده ست بی، نانی هه لنه هاته، جه ژنی پاک (تاییه ته به جوله که له و روژهدا نانی فه تیر ده برژیتن).

فطاطت - مص.ل.ع (فه زازه ت - fezazet): به دزمان بوون، تونده ته بیعه ت بوون، به دزمانی، درشت ره فتاری.

فطیح - ص.ع (فهزی - fezi): کاری زور
 ناشیرین، کاری له راده به دهر ناشیرین و خراو.
فطیح - ا.ع (فهزی - fezi): ئاوی زولال و سازگار.
فعال - ا.ع (فیئال - fial): کرداران، کرده وان.
فعال - ا.ع (فهئال - feal): کاری چاک، کهردم، دهستکراوه، دلّوا، جوامیتری و سه خاوهت.
فعال - ص.ع (فهئال - fe'al): کارا، پرکار.
فعالیت - ا.مص (فهئالییهت - fe'alîyet): چالاکي، چه له نگی، کوشش و کاری زور.
فعل - ا.ع (فیئل - fi'l): کار، کردار.
فعله - ا.ع (فهئهله - fe'ele): عه مه له، کریکار، پالّه.
فغ - ا.فوغ (fux): بت، ماشوقه، دلبر.
فغاک - ص (فهغاک - fexak): نه زان، گهوج، زؤل، بیژ، حه رامزاده.
فغستان - ا.مر (فهغیستان - fexistan): بتخانه، حه رمسه راو که نینه کانی جوان.
فغفور - ا.مر (فهغفور - fexfûr): خوا، بت، کوری خوا؛ که له کونا له قه بی پاشایانی چین بوو.
فغند - ا.فهغه ند (fexend): رهقس، سه ما.
فغواره - ص (فهغواره - fexvare): بت ئاسا، که سیک له زور خه مباریدا یان له لوتبه رزبا قسه نه کات.
فغیاز - ا.فهغیاز (fexyaz): شاگردانه، به خشیش، مزده.
فغاح - ا.ع (فوغغاه - fuxxah): چه که ره، شکوفه، پونگه.
فغار - ا.ع (فهغار - fexar): مؤرغه ی پشت، برپه ی پشت.
فغار - ا.ع (فهغار - fexare): مؤرغه، برپه.
فغاع - ص.ع (فهغغاء - fexxa): دلرّش، گلاوو پیس.
فغاع - ا.ع (فوغغاء - fuxxa): بیره.
فغاع گشودن - مص.ل (فوغغاء گشودن -

fuxxa' guşûden: کردنه وهی سه ری بیره، قرتینه لیدان.
فغاعی - ا.ص (فوغغائی - fuxxa'î): بیره فروش.
فغاهت - مص.ع (فهغاهت - fexahet): زانا بوون له بواری بنه ماکانی شه ریعه تدا.
فغد - مص.م (فهغد - fexd): گومکردن، بزکردن، له دهستان.
فغدان - مص.م.ع (فوغغدان - fuxdan): له دهستان، گومکردن، بزکردن.
فغدر - ا.مص.ع (فهغدر - fexr): همژاری، دهستکورتی، نه داری، فه قیری.
فغدر - ا.ع (فیغدر - fixer): مؤرغه، برپه ی پشت.
فغراء - ص.ا.ع (فوغغراء - fuxera): همژاران، سو فیان، ده رویش و قه له نده ران.
فغرات - ا.ع (فیغغرات - fixerat): مؤرغه ی پشت، برپه ی پشت.
فغره - ا.ع (فیغره - fixre): بهک مؤرغه، په ره گراف، باشتین به یتی قه سیده.
فقط - ق.ع (فهغه ت - fexet): ته نیا.
فقع - ا.ع (فیغی - fix): جوړه قارچکیکه.
فغود - مص.م (فوغغود - fuxûd): گومکردن، له دهست دان.
فغه - مص.م.ع (فیغغ - fixh): زانین، پسپوژیون له شتیکدا، شاره زایی له بنه ماکانی شه رعدا.
فغها - ا.ع (فوغغها - fuxeha): زانایانی بواری شه رع.
فغید - ص.ع (فهغید - fexîd): له دهست چوو، گوم بوو.
فغیر - ص.ع (فهغیر - fexîr): همژار، دهستکورت، بینه وا.
فغیرانه - ق.ص (فهغیرانه - fexîrane): همژارانه.

- فقیره** - ص.ع (فه غیره - fexîre): هه ژار.
- فقیه** - ص.ع (فه غیه - fexîh): زانا، پسیپۆر له بواری زانستین فیهه. شاره زاله ئه حکامی شهرع، شهرع زان، مه لا.
- فقیهه** - ص.ع (فه غیهه - fexîhe): ژنی شاره زاو پسیپۆر له شهرعدا.
- فک** - مص.م.ع (فه کک - fekk): کردنه وه، جیا کردنه وهی دوو شت لیکدی، رزگار کردنی دیل، نازا کردن.
- فک** - ا.ع (فه کک - fekk): شه ویلاگه، کاژیره، شه ویله.
- فک** - ا.فر (فوک - fuk): به رازی ناوی.
- فکاهت** - مص.ل.ع (فه کاههت - fekahet): سوعبه تچیاتی، حه نه کچیاتی، سوعبه تچی و دهم به پیکه نین و قسه خۆش.
- فکر** - ا.ع (فیکر - fikr): ئه ندیشه، بیر، هزر، فیکر.
- فکز** - ا.ع (فه کز - fekz): دوو که لکیش، دوو که لکیشی موبه ق یان سوپا.
- فکل** - ا.فر (فوکول - fukul): که راویت، بۆینباخ.
- فکور** - ص (فه کور - fekûr): پیاوی به هزر و بیر، هزر مه ند، هزر فاقان.
- فکه** - ا.ع (فه ککه - fekke): کاسه و سفره ی ده رویشان، کاسه و سفره ی هه تیوان، کاسه و سفره ی هه ژاران.
- فگار** - ص (فه گار - fegar): ماندوو، زامدار، دلبرین.
- فگانه** - ا.ع (فه گانه - fegane): مندالی نه به کامی له بارچوو، مندالیک به مردوو یه تی له دایک بیی.
- فل** - ا.ع (فول - ful): نیلوفر، داری دره ختی به هی.
- فل** - ا.ع (فولل - full): گولیکی سپی بۆنخۆشه.
- فلات** - ا.ع (فه لات - felat): تان، رایه لی ته ون.
- فلات** - ا.ع (فه لات - felat): بیابان، سارا، ده شت.
- فلاته** - ا.ع (فولاته - fulate): باسوق.
- فلاح** - ا.مص.ع (فه لاه - felah): سه رکه وتن، رزگاری.
- فلاح** - ا.ص.ع (فه لاه - falah): فه لاج، جووتیار، جوتکار، وه رزیر.
- فلاحهت** - ا.مص.ع (فه لاههت - felahet): جووتیاربی، فه لاحهت، کاری جوت به نده.
- فلاخن** - ا.ع (فه لاهخن - felaxen): که لماسنگ، به رده قانی، قۆچه قانی، که هنیک.
- فلاده** - ص.ع (فه لاده - felade): بیه هوده، بی سوود، قسه ی قۆزو پووج.
- فلاسه** - ا.ع (فه لاسیفه - felasife): فه یله سو فان.
- فلاسک** - ا.فر (فیلاسک - filask): زه مزه می ناو، یه خچالی بچووکی شوشه یی.
- فلاشری** - ا.فر (فه لاشیری - felaşirî): نه خۆشیشیه که تووشی کرمی ناو ریشم ده بی، به تاییه تی له دوا قوتاغی ته مه نیدا، کرمه که ده مرئ و ره ش ده بیته وه. ره شه مه رگ.
- فلاکت** - ا.ع (فه لاکهت - felaket): فه لاکهت، به ده به ختی، ده ستکورتی و کویره وه ری، زۆر دژوار، ئه وه پری ته نگانه.
- فلامک** - ا.ع (فه لامهک - felamek): جۆره ئه لماسیکه.
- فلان** - ا.ع (فولان - fulan): فلان، کاورا، یارۆ، راناوی نادیاره.
- فلانل** - ا.فر (فیلانیل - filanil): فانیله.
- فلانه** - ا.ع (فولانه - fulane): فلان (بو ئافره تی نادیار).
- فلج** - ا.ع (فه لج - felc): قفل، کیلونی ده رگا.
- فلج** - مص.ل.ع (فه لهج - felec): ئیفلیج بوون، له کارکه وتنی ده ست یان پی یان نیسه ی به دهن، زه مین گیر بوون.
- فلخ** - ا.ع (فه لهخ - felex): سه رته تا، هه وه لی کار، ده ستپیک.

- فلخ** - مص.ع (فله-لخ - felx): روونکردنه ووه ناشکراکردنی کاریک.
- فلخم** - ا (فله-لمخم - felexm): بهرده قانی، قه لماسنگ.
- فلخم** - ا (فله-لمخم - felxem): مشته، کوتکی هه لاجی.
- فلخمان** - ا (فله-لمخمان - felexman): قوچه قانی، بهرده قانی، قه لماسنگ.
- فلخمیدن** - مص.م (فله-لمخیدن - felxemîden): شیکردنه ووه هه لاجی کردنی لۆکه.
- فلخودن** - مص.م (فله-لمخودن - filxûden): هه لاجی کردنی په موو.
- فلخوده** - ا.مف (فله-لمخوده - felxûde): شیکراوه، هه لاجی کراو، په مووی پاککراو و شیکراوه.
- فلد سپات** - ا.م (فیلد سپات - fild spat): جوړه بهردتیکه.
- فلد مارشال** - ا.فر (فیلد مارشال - fild marşal): سوپاسالار، بالاترین پلهی سوپایی له ئەلمان و ئینگلستان و هه ندی ولاتانی دی.
- فلدز** - مص.م.ع (فله-لزد - felz): جیاکردنه ووه، جیاکردنه ووهی به شتیک له مال بۆ که سیتک.
- فلز** - ا.ع (فیلز - filz): جگهر.
- فلزه** - ا.ع (فیلزه - filze): پارچه یهک له جگهر یان له گوشت، به شتیک له زیرو زیوو.
- فلرز** - ا (فله-لرز - felerz): پریاسکه.
- فلرزنگ** - ا (فله-لرزنگ - felerzeng): پریاسکه یهک که خواردن و شتی تی بکه نو له گه ل خۆدا بیبهن، تویتشه به ره.
- فلز** - ا.ع (فیلیزز - filizz): کانزا، ناسنجاو.
- فلس** - ا.ع (فله-لس - fels): دراویکی کهم به هایه، پوله که (ماسی).
- فلسه** - ا.ع (فله-لسه-فه - felsefe): فه لسه فه، حیکمهت، بیرکردنه ووه و رمان و قوولبوونه ووه له بوون و هه قیقه تی شتان و هۆی بوونیان.
- فلش** - ا.فر (فیلش - filş): تیر، نیتزه.
- فلشک** - ا (فیلشک - filişk): کۆزه ی بچووک، کۆزه یهک که بۆ منالان بنه خشتیری.
- فلغند** - ا (فهل غه-ند - felxend): په رژین، شوره ی به دروچیل.
- فلفل** - ا (فیلفیل - filfil): بیبهه، ئیسۆت.
- فلفل بری** - ا.م (فیل فیل فیل به یری - fil fili berî): جوړه رووه کیتیکه.
- فلفل سبز** - ا.م (فیل فیل فیل سه-بز - fil fili sebz): جوړه رووه کیتیکه.
- فلفل سفید** - ا.م (فیل فیل فیل سه-فید - fil fili sefîd): جوړه رووه کیتیکه.
- فلفل فرنگی** - ا.م (فیل فیل فیل فه-رنگی - fil fili ferengî): جوړه رووه کیتیکه.
- فلفل کبیر** - ا.م (فیل فیل فیل که-بیر - fil fili kebîr): جوړه دره ختتیکه.
- فلفل مویه** - ا (فیل فیل فیل مویه - fil fil mûye): ده و نیتکی خۆ هه لواسه.
- فلق** - مص.م.ع (فله-لغ - felx): شهق کردن، دوو فلیقانه کردن.
- فلق** - ا.ع (فله-لغ - felx): شهق، درز.
- فلق** - ا.ع (فله-لغ - felex): سپیده، شهق، درز، قلیشی چیا.
- فلقه** - ا.ع (فله-لغه - felxe): نیوهی شتتیک، لهت، پاژ، بهش.
- فلک** - ا (فله-ک - felek): فه راقه، فه لاقه.
- فلک** - ا.ع (فله-ک - felek): گهردون، مه داری هه ر یه کیتیک له هه ساره کان.
- فلک زده** - ص.م (فله-لهک زده - felek zede): داماو، کلۆل، بئی بهخت، بئی تالغ، هه ژار، بهسته زمان.
- فلکه** - ا.ع (فله-که - feleke): فلکه، بازنه، تایه، پیچکه، هه ر شتتیککی بازنه یی به ده وری خۆیدا بسووریتته ووه.

- فلکی** - ص.ن (فله کی - felekî):
 نه ستره ناس، پسپورو زانا له بواری
 گهردونناسیدا.
- فلماخن** - ا (فله ماخن - felmaxen):
 قه لماسه ننگ، بهرده قانی، قوچه قانی.
- فلنجمشک** - ا (فله نج موشک - felenc
 muşk):
 جوړه گیایه که.
- فلنجه** - ا (فله نج - felence):
 جوړه گیایه که
 بو درمان ده شیت.
- فلوات** - ا.ع (فله فات - felevat):
 دهستان،
 بیابانان.
- فلوئور** - ا.مر (فلوئور - fulûur):
 جوړه
 گازیکي زرد رنگه.
- فلوت** - ا.فر (فلوت - fulût):
 فلوت،
 ثامیریکي موسیقایه وهکو نای لیده درئ.
- فلوت** - ا.فر (فلوت - flût):
 هیزی دهریایی
 وه لاتییک، کوئی که شتیانی جنگی ولاتییک.
- فلورن** - ا.فر (فلورن - fulûrn):
 دراویکی
 هوله ندی و هه ندی ولاتی تری نه وروپایه له هر
 ولاتییکدا به هایه کی جیاوازی هه یه.
- فلوره** - ا.فر (فلوره - flûre):
 جوړه شمشیړیکي
 تاییه تی شمشیړیازیه.
- فلوس** - ا.ع (فلوس - fulûs):
 جوړه دراویکی
 که م به هایه.
- فلس** - ا.ع (فلوس - fulus):
 جوړه دره ختیکی
 زه لاهه، له ولاتانی گهرمه سیری وهکو عه ره بستانو
 میسرو هندوستاندا دهروئ.
- فلوکس** - ا.مر (فلوکس - flûks):
 جوړه گولیکه،
 بو جوانی له باخچاندا ده پروین.
- فله** - ا (فله - fele):
 ژهک، فرۆ.
- فلیو** - ص (فلیف - felîv):
 بیتهوده، بی فایده،
 بی که لک.
- فم** - ا.ع (فم - fem):
 زار، دم.
- فمینیسم** - ا.فر (فمینیسم - fimînîsm):
 لایه نگری له نافرته، لایه نگری له مافین
 نافرته، ژن ته بیعت، ته بیعت ژنانی.
- فن** - ا.ع (فنه نن - fenn):
 جوړ، بهش، هونه ر،
 فیئل، حیل، سنعت.
- فناء** - مص.ل.ع (فنه نا - fena'):
 نه مان،
 فنه نابوون، له ناوچوون.
- فناء** - ا.ع (فینا - fina'):
 حه وشه، مهیدان،
 گوړه بان.
- فناپذیر** - ص.فا (فنه ناپه زیر - fena pezîr):
 فانی، ناپایه دار، رهوته نی.
- فناتیسیم** - ا.فر (فنه ناتیسم - fenatîsm):
 لایه نگری توند له مهسه له تین ثانی یان نه خلای
 یان کومه لایه تی یان سیاسی، توند پروی،
 دوگماتیزم.
- فناتیک** - ص.فر (فنه ناتییک - fenatîk):
 پایه ندی کویرانه، دوگماتیک.
- فنادق** - ا.ع (فنه نادیق - fenadîx):
 هوتیلان،
 میوانخانان.
- فناز** - ا.ع (فنه نار - fenar):
 مه شخه ل، فانوس.
- فناستین** - ا.فر (فیناستین - finastîn):
 حه بی
 نارامه خش.
- فناکده** - ا.مر (فنه ناکه ده - fenakede):
 دنیای
 فانی، فنه ناخانه.
- فنان** - ص.ع (فنه ننان - fennan):
 خودان هونه ر،
 هونه رمه ند، که ری کتیوی.
- فنج** - ا.ص (فنه نج - fenc):
 فتق، قوړی،
 گه وروه وزل.
- فنجا** - ا (فنه نجا - fenca):
 له رز.
- فنجان** - ا (فینجان - fincan):
 فینجان.
- فنجریون** - ا (فنه نجریون - fenceriyûn):
 جوړه رووه کتیکه.
- فنجنوش** - ا (فنه نجنوش - fencnûş):
 ژهنگی
 ناسن.
- فنجیدن** - مص.ل (فنه نجیده ن - fencîden):
 باویشکدان به دهم خوماریبیه وه، خه والوی.
- فنجیون** - ا (فنه نجیوون - fencîyûn):
 گیایه کی
 ژهرداری گولزه رده.

- فند** - (فهنډ - fend): فيل، حيله، فريو، تهره، درو، نيرهنگ، فهندو فيل.
- فند** - ا.مص (فهنډ - fend): ناشوگري، نمک حرامی، سپله یی، پینه زانی، دامای، هه ژاری.
- فندق** - ا (فیندوغ - findu x): بوندق، فوندق، میوه یه کی خړی ره شی نامال سوره له تیره ی باده م و پسته یه.
- فندق** - ا.ع (فوندوغ - fundu x): کاروانسه را، هوتیل، میوانخانه.
- فندک** - ا (فهندهک - fendek): چه رخ، چه خماخ.
- فندر** - ا (فهنه ر - fener): فهنه ر، سپرینگ، ده بلی توتومبیل.
- فنتاس** - ا.ع (فینتاس - fintas): بوشکه ی ناو خوار دهنوه له که شتیدا، بهرمیل.
- فنک** - ا (فهنک - fenek): جوړه گیانداریکه له رتوی ده چی.
- فنگ** - ا (فهنگ - feng): کرمیکی سهوزه پتر له سهر گه لای گیا په پیدا ده بی، زهرو، زالو، پینهوا، دهستکورت و هه ژار.
- فنگ** - ا (فهنگ - feng): کوژالک، ته حله سیف، کاله که مارانه.
- فنل** - ا.فر (فینول - finul): جوړه ماده به کی کیمیا بیه.
- فنن** - ا.ع (فهنن - fenen): لقی، لقی درهخت.
- فنونډ** - مص.ل (فونودن - funûden): خه له تان، دهستخه رېوون.
- فن و فن** - ا (فین و فین - finn û fin): فیننگه فینگی که پوو.
- فنومن** - ا.فر (فینومین - finûmîn): دیارده، رووداو، شتی نایاب و دهگمن.
- فنومنیسم** - ا.فر (فینومنیسم - finûminism): دیارده گه رایبی (ظاهراتی).
- فنون** - ا.ع (فنون - funûn): هونه ران، سنه تان.
- فوائد** - ا.ع (فهناید - fevaïd): سوودو قازانجان، فایدان.
- فوات** - مص.ل.ع (فهنات - fevat): مردن، به سهه چوونی وهختی کاریک.
- فواتح** - ا.ع (فهناتیه - fevatih): سهه تاکان، سهه تاکانی سوره تین قورنان.
- فواحش** - ص.ا.ع (فهنه هیش - fevahiş): خراپکاریان، روسپیان، ژتانی به دکار، سوژانیان.
- فوار** - ص.ع (فهنفار - fevvar): له کوژ و جوژ، هه لقلویو به توندی، ناوی به فواره.
- فوارس** - ص.ا.ع (فهناريس - fevvaris): نه سپ سواران، سواران.
- فواره** - ص.ع (فهنقاره - fevvar): فواره.
- فواصل** - ا.ع (فهناسیل - fevasil): ماوه ی نیتوان دوو شت یان زیاتر.
- فواضل** - ا.ع (فهنازل - fevazil): زانایان.
- فواق** - ا.ع (فهنواغ - fuva`x): نرگه، نرگه ره.
- فواقع** - ا.ع (فهنواغی - feva xi): به لا، ته ننگانه، نارچه تی.
- فواکه** - ا.ع (فهنواکيه - fevakih): میوه، فیقی.
- فوب** - ا (فووب - fûb): فوو کردن به دهوری خوژتا یان به دهوری که سیکی دیدا بو چاوی به د.
- فوت** - ا (فوت - fût): فوو کردن؛ بو هه لکردن و خوژکردنی ناگر یان کوژانه وهی چرا، فوو کردن به دهوری که سیکی دیدا بو چاوه زار.
- فوت** - مص.ل.ع (فهوت - fewt): مردن.
- فوت** - ا.ا.نگل (فوت - fût): پی، فوت.
- فوتبال** - ا. انگل (فووتبال - fûtbal): فوتبول، یاری تویی پی.
- فوتک** - ا (فووتهک - fûtek): نای بچووک.
- فوتنج** - ا (فووتهنج - futenc): پونگه.
- فوتو** - ا.فر (فووتو - fûtû): فوتو، وینه.
- فوتوالکتريک** - ا.فر (فووتوئیلیکتريک - fûtû iliktrîk): دینه موی دروستکردنی کاره با.

فور - مص.ل.ع (فهور - fewr) : هه لئوليني ئاو له سهه رچاوه وه، هاتنه كولى مه نجه ل و سهه رپژبووني.

فور - ا.ع (فهور - fewr) : خيتر، زو، بئ دره ننگ، به له ز، يه كسه ر.

فورامن - ا.فر (فورامين - fûramin) : كلاو رۆژنه، ورده كوني سهه به دهنى گيانله به ران.

فوران - مص.ل.ع (فهه ران - feveran) : هه لچوون، هه لئولين، جمانى خوئين له ده ماردا.

فورت - ا.مص.ع (فهوره ت - fewret) : هه ره تى هه لچوون و تورهبوون، هه ره تى گه رما، هه لچوون.

فوردگان - ا.ع (فهه رده گان - feverdegan) : ناوى جه نتيكى كوئى ئيرانيا نه.

فورديان - ا.ع (فهه رديان - feverdiyan) : ناوى جه نتيكى كوئى ئيرانيا نه كه خه لكى ئيران له پيئنج رۆژى يه كه مى سال يان له پيئنج رۆژى كوئى سالدا ده يانگيتر.

فوردين - ا.ع (فهه ردين - feverdîn) : ناوى مانگيكي ئيرانيا نه، فهروه ردين.

فورموى - ص.مر (فورموى - fûrmûy) : موو زه رد.

فوريه - ا.فر (فيئرييه - fivriye) : دووهم مانگى سالى فه ره نگى.

فوز - ا.ع (فوز - fûz) : لموز، ده م و لموز.

فوز - مص.ل.ع (فهوز - fewz) : سهه ركه وتن، رزگاربوون.

فوزان - ا.ع (فووزان - fûjan) : هاوار، نه عه ره ته.

فوطه - ا.ع (فووته - fûte) : په شته مال، خاولى، فۆته، سهه ربه ست.

فوفل - ا.ع (فوفيل - fûfil) : جووره دره ختپكه له تيره ي دارخورما.

فوق - ق (فهوغ - few x) : بالا، سهه رو، باشت.

فوقانى - ص.ن.ع (فهوغانى - few xanî) : بالاى، سهه روبى.

فوقس - ا.ع (فهوغوس - fû xus) : جووره قه وه يه كه له قولايى ده ربا دا په يدا ده بئ.

فوتو تلسكوب - ا.فر (فوتو تيليسكوب - fûtû tiliskûb) : ته ليليسكوب.

فوتوزن - ص.فر (فووتوزين - fûtû jin) : بلاجيك تۆر.

فوتوسفر - ا.فر (فووتو سفير - fûtû sfir) : رۆشنايى، گۆى رۆشنايى.

فوتوشيمى - ا.فر (فووتوشيمى - fûtû şimî) : لفيكى زانستى كيمياييه له كارگه ي روناكى له كارليكى كيميايدا ده كوئيتته وه.

فوتوفوى - ا.فر (فووتوفوى - fûtû fûbî) : ترس له رۆشنايى.

فوتوكوپى - ا.فر (فووتوكوپى - fûtû kupî) : فۆتوكوپى، له بهر گرته وه.

فوتوگراف - ا.فر (فووتوگراف - fûtû graf) : فۆتوگراف، ويته گر.

فوتوگرافى - ا.فر (فووتوگرافى - fûtû grafi) : ويته گرى.

فوتومتر - ا.فر (فووتومتر - fûtû mitr) : رۆشنايى پيئو.

فوته - ا.ع (فووته - fûte) : په شته مالى حه مام، خاولى.

فوج - ا.ع (فهوج - fewc) : فهوج، به شتيك له سويا.

فوج - مص.ل.ع (فهوه - fewh) : جووشان و سهه رپژبووني مه نجه ل، رشتنى خوئين له بهر برين، بلاو بوونه وه ي بۆنى گول يان ميسك.

فود - ا.ع (فوود - fûd) : پۆ، تپه وه دانى ته ون، هاوه لى رايه ل.

فودج - ا.ع (فهوده ج - fewdec) : كه ژاوه، كه ژاوه ي بووك.

فودنج - ا.ع (فوودنج - fûdenc) : پونگه.

فور - ا.ع (فوور - fûr) : سوورى كال، سوورى ئامال زه ر.

فور - ا.ع (فوور - fûr) : وافور، سهه بيلى تلياك كيشان.

فوکا - ا (فووکا - fûka): جۆره بییه که.

فوکستروت - ا. انگل (فوکستروت - foks trût): ری و رژیشتنی رتیوی، جۆره سه مایه که.

فوکوس - ا. فر (فوکوس - fûkûs): جۆره قه وزه یه که له قولایی ده ریادا په ییدا ده بی.

فوغان - ا (فوغان - fûgan): بلق.

فول - ا. ع (فول - fûl): پاقله.

فول - ا. ا. نگل (فول - fûl): فاوّل.

فولاد - ا (فولاد - fûlad): پۆلا.

فولکلور - ا. فر (فولکلور - folklor): فولکلور، که له پوور.

فوم - ا. ع (فوم - fûm): سیر، دانه و پتله، هه ر دانه و پتله یه که بکری به نان.

فون - ا. فر (فون - fûn): یه که ی ئه ندازه گیری تونی ده نگ.

فونتیکی - ص. فر (فونیتیکی - fonitîk): فۆنه تیکی، ده نگ سازی.

فوندمانت - ا. فر (فوندمانت - fondimanit): پایه، بناخه، بونیاد.

فونوگراف - ا. فر (فونوگراف - fûnûgraf): فۆنۆگراف، ریخۆردهر.

فوه - ا. ع (فوه - fuvve): رووه کیکه ره که که ی له ره نگ ریژی و خمگه ریدا به کاردی.

فوهل - ا (فوهیل - fûhil): شوّراخ، شامات، شوّره زار.

فه - ا (فه - feh): که ردوو، سه وّل.

فه - ص. ع (فه - fehh): پیساوی له قسه کردندا بی توانایی.

فهاریس - ا. ع (فهاریس - feharis): پیترستان.

فهامت - م. م. ع (فهامت - fehamet): فامین، حالی بوون، تیگه بیشتن، دهرک کردن.

فهامه - ص. ع (فههامه - fehame): زۆر زاناو زیرهک، زۆرفام.

فهانه - ا (فهانه - fehane): پواز، پشتکۆل، قالبی پیتلاو.

فهد - ا. ع (فههد - fehd): پلینگ.

فهر - ا. ع (فهر - fuhr): جه ئینکی جوله که به.

فهرس - ا. ع (فیهریس - fihris): پیپرست.

فهرست - ا (فیهریست - fihrist): پیپرست.

فهل - ص (فههل - fehl): پهل، پان، کراوه، به رین.

فهلوی - ص. ن (فههلهقی - fehlevî): په هله وی. زمانی په هله وی.

فهلیات - ا (فههلهقییات - fehleviyat): شپوه زاره جیا وازه کانی زمانی فارسی.

فهیم - م. م. ع (فههم - fehm): زانین، دهرک کردن.

فهیم - ص. ع (فههیم - fehim): زیرهک، زانا، تیترفام، له زفام.

فهیماء - ص. ع (فهه ماء - fuhema): زانا، زیرهک و ژیر، به فام.

فهماندن - م. م. ع (فههماندن - fehmanden): فاماندن، حالی کردن، تیگه یاندن.

فهمیدن - م. ص. ل (فههمیدن - fehmîden): دهرک کردن، تیگه بیشتن، په ی بردن.

فهمیده - ا. م. ف (فههمیده - fehmîde): فامیده، حالی، دانا، تیگه بیشتوو.

فهود - ا. ع (فهوود - fuhûd): پلنگان.

فهه - ا (فههه - fihe): سه وّلی که شتی رانی.

فهیم - ص. ع (فههیم - fehim): زانا، زیرهک، به فام، فامیده، تیگه بیشتوو.

فئی - ا. ع (فهئی - fey): سایه، سیتبه ر، پۆلی مه لان، ده ستکه وت.

فیاری - ا (فیاریار - fiyar): کار، پیشه، بیتزوو، مه گیرانی.

فیاض - ص. ع (فهیباز - feyyaz): جۆگه یان کانی فره ناو، پیساوی به خشنده و دلاوا.

فیافی - ا. ع (فه یافی - feyyafî): بیابان، ده شتی راستانی و هه موار.

پسیویری فیزیا، فیزیازان.
فیزیک - ا. فر (فیزیک - fizik): فیزیا.
فیزیکدان - ا. ص. فر (فیزیکدان - fizikdan):
 پسیویری بواری فیزیا.
فیزوتراپی - ا. فر (فیزوتراپی - fizyutirapî):
 پزشکیگه‌ری فیزیکی.
فیزوکرات - ص. فر (فیزوکرات - fizyûkrat):
 لایه‌نگرانی فیزوکراسی.
فیزوکراسی - ا. فر (فیزوکراسی - fizyûkrasî):
 تیؤرییه‌کی ئابوورییه که لایه‌نگرانی پیمان وایه سه‌روهت و سامانی
 راسته‌قینه یان تاقه سه‌رچاوه‌ی سامانی ولات
 ئاوو زه‌وی و به‌روبوومی کشتوکالییه و زیرو زیو
 به سه‌روه‌تی حه‌قیقی نایه‌ته ژماره و تنیا هۆن بۆ
 ئاسانکاری ئالووتیل و سه‌ودا.
فیزولژی - ا. فر (فیزولژی - fizyûlûjî):
 فیزبولژی، زانستی‌که دهرباره‌ی تهرزی کاری
 نه‌ندام و ده‌زگاکانی به‌ده‌نی گیانله‌به‌ران و
 په‌یوه‌ندیان به‌یه‌کتره‌وه.
فیزولژیست - ص. فر (فیزولژیست - fizyûlûjîst):
 زانا له‌ زانستی فیزیادا.
فیزونومی - ا. فر (فیزونومی - fizyûnûmî):
 ناوچه‌وان، روخسار، دیمه‌ن،
 سیماناسی.
فیس - ا. فیس (fis): فیز، غرور، ده‌حیه،
 ده‌عیه، تاووس.
فیسور - ا. فر (فیسور - fisûr): شه‌قی
 بچووک، درز.
فیش - ا. فر (فیش - fiş): فیش، فیشه.
فیشیه - ا. فر (فیشیه - fişîye): فیشه‌دان.
فیصل - ا. ص. (فه‌یسه‌ل - feysel): حاکم،
 قازی، شمشیری تیژ، داوه‌ری له‌ نیوان هه‌ق و نا
 هه‌قدا.
فیصل دادن - م. ص. (فه‌یسه‌ل داده‌ن - feysel
 دادن): حه‌لو فه‌سل کردنی (کاروباران).
فیض - م. ص. (فه‌یز - feyz): سه‌رکردنی ئاو و

فیال - ا. (فه‌یال - feyal): سه‌ره‌تا، زه‌وییه‌ک بۆ
 یه‌که‌مجار بچیتنئ.
فیال - ا. ع. (فه‌یبال - feyyal): فیله‌وان، خودان
 فیل.
فیاوار - ا. (فه‌یافار - feyavar): کار، پیشه.
فیبر - ا. فر (فیبر - fibr): فه‌یبه‌ر، فایبه‌ر.
فیبرین - ا. فر (فیبرین - fibrîn): ماده‌یه‌که له
 خوتندا که یارمه‌تی مه‌یینی خوتن دده‌ت.
فیج - ا. ع. (فه‌یج - feyc): ده‌سته‌یه‌ک له
 خه‌لگی، په‌یک، قاسید، ته‌ته‌ر، غولام.
فیجن - ا. ع. (فه‌یجه‌ن - feycen): جوّره
 رووه‌کیکه.
فیج - م. ص. ع. (فه‌یه - feyh): هاته‌سه‌ل،
 رویشتنی خوتن له‌ برین، جۆشانی مه‌نجه‌ل.
فیحاء - ص. ع. (فه‌یحاء - feyha): به‌رین،
 بلاو، سه‌رای گه‌وره، مه‌یدان.
فیدل - ص. فر (فیدل - fidl): وه‌فادار، به
 ئه‌سه‌ک، راست و دروست، دروست په‌یمان،
 پایه‌دار.
فیر - ا. (فییر - fiyîr): ئه‌فسوس، مه‌خاین،
 ریشخه‌ن.
فیروز - ص. (فیروز - firûz): سه‌رکه‌وتوو.
فیروزج - ا. ع. (فیروزه‌ج - firûzec): پیروژه.
فیروزه - ا. (فیروزه - firûze): پیروژه،
 به‌ردیکی شینی به‌نرخه‌به‌زۆری بۆ نقیمی
 موستیلان به‌کاردئ.
فیروزه‌فام - ص. (فیروزه‌فام - firûze fam):
 پیروژه‌ه‌نگ، شینباو.
فیرون - ص. (فیرون - firûn): به‌رز، بالا،
 راست، خواناس، داوین پاک.
فیریدن - م. ص. ل. (فیریدن - firîden): رو‌یینی
 به‌لاروله‌نجه، ته‌وس کردن، ریشخه‌ن کردن.
فیرنده - ا. فا. (فیرنده - firende): لارو له‌نجه،
 عیشه‌و نازکه‌ر، به‌نازو فیز.
فیزسین - ا. ص. فر (فیزسین - fizîsîn):

فیله - ا.ع (فیله - file): فیلی مییہ، میچکھ فیل.
فیله - ا.ع (فیہلہ - fiyele): فیلان.
فیله - ا.ع (فیله - file): تۆر، داو، پەت، سۆندە، پشته مەغزە.
فینال - ا.ص. فر (فینال - final): کۆتایی، دوا پیتشپرکیتی وەرزشی.
فیئە - ا. (فیئە - fine): جۆرە کلاویکی سادە سیپی یان سوورە کە هەندێ لە خەلکی میسر لە سەری دەکەن، تەپوش.
فیوز - ا. انگل (فیوز - fîyûz): فیوزی کارەبا.
فیوض - ا.ع (فیووز - fuyûz): زیادە، زۆر، فەرۆ بەرەکەت، زانست و فەیزان.
فیول - ا.ع (فیوول - fuyûl): فیلان..

رۆبیشستنی، ئاوی زۆر، شتی زۆر، بەخشش، سەخاوەت.
فیضان - مص.ع (فەیهزان - feyezán): لافاو، هەستانی ئاو، سەرکردنی ئاوو لەبەر رۆبیشستنی.
فیفاء - ا.ع (فەیفاء - feyfa'): بیابانی بێ ئاو، دەشتی هەموارو بەرین.
فیکس - ص. فر (فیکس - fîks): بەرقەرار، پایەدار، نەگۆر.
فیل - ا. (فیل - fîl): فیل.
فیلبان - ا.ص (فیلبان - fîlban): فیلەوان، شوانی فیل.
فیلپا - ا. مر (فیلپا - fîlpa): جۆرە نەخۆشییە کە.
فیلتر - ا. فر (فیلتر - fîlter): فیلتر.
فیل دریا - ا. مر (فیلی دەریایی - fîli deryayî): جۆرە حەیانیتی وشکاواییە.
فیلستە - ا. مر (فیلوستە - fîluste): ئیستقانی فیل، عاج.
فیلسوف - ا.ص (فەیلەسوف - feylesûf): فەیلەسوف، شارەزاو پسیۆری بواری فەلسەفە.
فیلک - ا. (فەیلەک - feylek): تیری دوو لقە.
فیلگوش - ا. (فیل گووش - fîl gûş): گۆلی زەنەق، سۆسەنی سپی.
فیلگوش - ص. (فیل گووش - fîl gûş): هەر شتی وەکو گۆتی فیل بێ، گۆی پان وەکو گۆتچکە ی فیل.
فیلم - ا. فر (فیلم - fîlm): فیلمی وینەگرتن.
فیلم بردار - ص. فا (فیلم بەردار - fîlm berdar): کەسێک فیلم بگرێ، کەسێک فیلمی هەوالی یان سینەمایی بگرێ بۆ نیشاندان لەسەر شاشە ی تەلەفزیۆن یان سینەما.
فیلوار - ا.ص (فیلوار - fîlvar): فیل ئاسا، وەکو فیل.
فیلون - ا. فر (فیلون - fîllûn): جۆرە روو کێکە.

ق

ق- حر (ق- X):

پیتی بیست و چواره می ئه لقبای فارسییه و به (قاف) ده خوئینریتته وه و به حساوی ئه بجه د ده کاته (۱۰۰) ئه م پیتته له زمانی فارسی په تیدا نیبه و له و وشانه دا به کار دئ که له عاره بی بیان تورکیبه وه و ده گراون و له هه ندئ وشه ی فارسیدا له جتی غه ین و کاف به کار هاتووه.

قان- ا. (غائان- xaan): شاهنشا، پاشای گه وره، پاشایانی مه غؤل.

قاند- ا. فاع. (غائید- xaid): فه رمانده، سهردار، پیشه و او.

قائف- ا. فاع. (غائیف- xaif): قه یافه ناس.

قائل- ا. فاع. (غائیل- xail): په یقشار، قسه کهر، پیژهر.

قائم- ا. فاع. (غائیم- xaim): پایه دار، قائم، به رفه رارو جیگیر، وه ستاو، به ریا.

قائم کردن- مص. م. (غائیم که رده ن- xaim kerdn): قائم کردن، قه شارتن، مه حکم کردن.

قائم شدن- مص. ل. (غائیم شوده ن- xaim şuden): په نهان بوون، قائم بوون، مکوم بوون.

قائم- ا. ص. ع. (غائیم- xaim): نازناوی ئیمامی دوازه به می شیعه یان، ئیمامی قائم، ئیمامی زه مان.

قائم مقام- ا. ص. مر. (غائیم مه غام- xaim mexam): جیگر، که سیک بخریتته جتی که سیک دی و کاره کانی ئه و نه نجام بدات، قائمقام.

قائم- ا. ع. (غائیمه- xaime): ههر یه کیک له چوار په لی چوار پییان، ده سکی شمشیر.

قاب- ا. ع. (غاب- xab): ئه ندازه، نیوده ی که وان، نیوان ده سکی که وان و گوشه ی که وان.

قاب قوسین- ا. مر. (غابه غه وسه یین- xabe xewseyn): ئه ندازه ی دوو که وان، نزیک ی.

قاب- ا. (غاب- xab): قاپ، قاپی گه وره ی لیوار پهل، چوار چیتوه، وه ک چوار چیتوه ی عه یینه ک، وینه و ئاوینه.

قاب- ا. (غاب- xab): قاپ، جگ.

قاب باز- ص. فا. (غاب باز- xab baz): قاپین چی، که سیک گه مه ی قاپین بکات (جگ).

قاب بالان- ا. مر. (غاب بالان- xab balan): ئه و میروانه ی دوو جوت بالیان هه یه، جووته که ی سه رده له قه پاغ ده چیت وه کو بالی خالخالۆکه.

قابس- ا. فا. (غابیس- xabis): ناگرخۆر.

قاب شور- ا. مر. (غاب شور- xab şûr): قاپ شۆر، ئیسفه نج یان پارچه په رۆی نامان شتن.

قابض - ا.ف.ع (غابیز - xabiz): دهرمانی قه‌بزی، دهرمانی بیسته مایه‌ی قه‌بزی، وەرگر، بگیر.

قابل - ا.ف.ع (غابیل - xabil): شایسته، قه‌بولکار.

قابل قبول - ا.م.ر (غابیلی غوبول - xabili xubûl): باوهر که‌رده‌نی، جینی قبولکردن.

قابلمه - ا.غابله‌مه - (xableme): قاپله‌مه، مه‌نجه‌ل.

قابله - ا.ف.ع (غابیله - xabile): ژنی شایسته، مامان.

قابلیت - ا.م.ص.ع (غابیلیت - xabilîyet): شایسته‌یی، ئاماده‌یی.

قابوس - ا.ص.ع (غابوس - xabûs): پیایوی قوزی به‌رنگو بو.

قاپان - ا.غاپان - (xapan): قه‌پان.

قاپو - ا.ت.ع (غاپو - xapû): قاپی، دهرواز.

قاپوچی - ا.ص.ت.ع (غاپوچی - xapûçî): دهرگاوان.

قاپوق - ا.ت.ع (غاپووغ - xapûx): سیداره، قه‌ناره.

قاپیدن - م.ص.م (غاپیدهن - xapîden): رفاندن، قوزسته‌وه.

قاپیده - ا.فا.ع (غاپه‌نده - xapede): رفینه‌ر، که‌سیک شتیک له‌دهستی که‌سیک یان له‌شونیتیک به‌گورجی بریفینی.

قاپیده - ا.م.ف (غاپیده - xapîde): رفینتراو.

قاتق - ا.ت.ع (غاتیق - xatix): پیخور.

قاتل - ا.ف.ع (غاتیل - xatil): بکوژ، کوژهر، پیاوکوژ.

قاتمه - ا.ت.ع (غاتمه - xatme): گوریس، پت.

قاجار - ا.ت.ع (غاجار - xacar): تیژره‌و، تایفه‌یه‌کن له‌ترکمانان که‌جماعه‌تیکیان له‌سه‌رده‌می شاعه‌باسی به‌که‌مدا له‌ئسته‌رتابادا ئاکنجی بوون، بنه‌ماله‌ی حوکمرانی قاجاریه له‌م

تایفه‌یه بوونه.

قاج - ا.ت.ع (غاج - xaç): قاز، کوز.

قاجاق - ا.ت.ع (غاجاغ - xaçax): قاجاغ، کارتیک به‌دزیسه‌وه بکری، کرین و فرؤشتنی که‌لویه‌لی یاساغ.

قاجاچی - ا.ص.ت.ع (غاجاچی - xaçaxçî): قاجاچی.

قادات - ا.ع.غادات - (xadat): سه‌رکرده‌کان.

قادیح - ا.ف.ع (غادیح - xadih): سه‌رزه‌نشتکار، ئیرادگیر، ره‌خنه‌گر، زهمکه‌ر.

قادیحه - ا.ف.ع (غادیحه - xadihe): کرمی دان، مؤزیکه، خوژه.

قادر - ص.فا.ع (غادیر - xadir): به‌هیتز، تواندار، به‌توانا.

قادم - ا.ف.ع (غادیم - xadim): پیشیره‌و، گه‌راوه له‌سه‌فر.

قادمه - ا.ف.ع (غادیمه - xadime): شابالی مه‌ل، پیش، پیشیره‌و، شاپه‌ر.

قاده - ا.ع.غاده - (xade): سه‌رکردن.

قاذوره - ا.ع.غازوره - (xazûre): کاری پیس، گوناحی گه‌وره، زینا، توژیو، پیسی.

قار - ا.ع.غار - (xar): قیر، زفت.

قار - ا.ف.ع (غار - xar): به‌رقه‌رار، پایه‌دار، جیگیر.

قاراسیا - ا.غاراسییا - (xarasîya): ئالوئالو، هه‌لوژه.

قارب - ا.ع.غاریب - (xarib): به‌لم، قه‌یاغ.

قارچ - ا.غارچ - (xarç): کارگ، قارچک.

قارح - ا.ف.ع (غاریه - xarih): بریندارکه‌ر، چوارپیته‌ک ددانی ته‌واوبتی.

قارع - ا.ف.ع (غاری - xari): لیدهر، له‌دهرگادهر، دهرکوت، قورعه راکیش، فالگره‌وه به‌قورعه.

قارعه - ا.فا.ع (غاریه - xari'e): به‌شی سه‌ره‌وی ریگه، لاریگه، قیامه‌ت، روژی

پهسلانې، بهلاو نه گبه تی، قهوماوی زه مانه.
قارقار - ا.ع.غارغار - (xarxar): قغه قغی
 قهله رهش.
قاروره - ا.ع.غاروره - (xarûre): شووشه،
 شووشه ی شهراپ، شووشه یهک که میزی نه خووشی
 تی بکری بۆ پشکنین.
قاره - ا.ع.غاره - (xare): قاره، کیشوده،
 قاره ی ناسیواو، نه وروپاوو.
قاری - ا.ع.غاری - (xarî): خوینهر، قاری،
 قورنان خوین.
قازغان - ا.ت.غازغان - (xazxat): قازان،
 مه نجه لی گه ووره.
قاس - ا.ع.غاس - (xas): نه ندازه.
قاس - ا.ت.غاس - (xas): برۆ، ههور، بۆق،
 قورباقه.
قاسانی - ص.ن.غاسانی - (xasanî): کاشانی.
قاسر - ا.ف.ع.غاسیر - (xasir): به ره له تست.
قاسط - ا.ف.ع.غاسیت - (xasit): سته مکار،
 زالم، هه لگه رانه وه له هه ق.
قاسم - ا.ف.ع.غاسیم - (xasim): دابه شکهر،
 به خشه ره وه.
قاسی - ص.ع.غاسی - (xasî): بی رحم،
 دلرېق.
قاش - ا.ع.غاش - (xaş): قاژ، کوز، درز،
 قه لپوزی زین.
قاش قاش - ا.مر.غاش غاش - (xaş xaş): قاژ
 قاژ، بهش بهش، پارچه پارچه.
قاشانی - ص.ن.غاشانی - (xaşanî): کاشانی.
قاشق - ا.ع.غاشووغ - (xaşûx): که وچک،
 مراک.
قاشقک - ا.ع.غاشووغهک - (xaşuxek):
 که وچکی چکۆله.
قاص - ا.ف.ع.غاسس - (xass): حیکایهت بیژ،
 چیرۆکی بیژ.
قاصد - ا.ف.ع.غاسید - (xasid): په یک،

ته تهر، قاسید، نامه بهر.
قاصر - ا.ف.ع.غاسیر - (xasir): در بیگه ر،
 ته خسیرکار.
قاصرات - ص.ع.غاسیرات - (xasirat): نه و
 ژنانه ی جگه له میردی خویمان چاویان له دوی
 پیابوتر نه بی.
قاصره - ا.ف.ع.غاسیره - (xasire): ژنی که
 جگه له پیابوی خوئی چاوی له پیابوی دی نه بی.
قاصف - ا.ف.ع.غاسیف - (xasif): شکینه ر،
 بای توند که دارو درخت بشکینن، هه وره گۆله.
قاصی - ا.ف.ع.غاسی - (xasî): دوور،
 دوورخه ره وه.
قاصیه - ا.ف.ع.غاسییه - (xasîye): که نار،
 ریخ، لیبوار.
قاصب - ص.ع.غازیب - (xazib): تیغی برنده،
 شمشیری زۆرتیژ.
قاصی - ا.ف.ع.غازی - (xazî): قازی، حاکمی
 شه ر.
قابطیه - ا.ع.غاتییه - (xatibe): هه موو، گشت،
 ته ف.
قاطر - ا.ع.غاتییر - (xatir): قاتر، هیستر.
قاطر - ا.ع.غاتییر - (xatir): سه مغو شیله ی
 درخت، هه ر شتییک دلۆپ دلۆپ بچکی.
قاطرچی - ا.ص.غاتییرچی - (xatirçî):
 هیستره وان.
قاطع - ا.ف.ع.غاتییه - (xati'): بره ر، تیژ.
قاطعه - ا.ف.ع.غاتییه - (xati'): بره ر، تیژ.
قاع - ا.ع.غاء - (xa'): دهشت.
قاعد - ا.ف.ع.غائید - (xaid): دانیشتوو.
قاعدگی - ا.مص.غائیدهگی - (xaidegî): بی
 نویژی ژن.
قاعده - ا.ف.ع.غائیده - (xaide): بنه ما،
 بناغه، بنکه، یاساو ریسا، پایتهخت یان
 گه وره ترین شاری ولاتییک، هیتم.
قاعه - ا.ع.غائه - (xa'e): هه وشه، هۆل، سالۆن.

قاف - ا(غاف - xaf): ناوی کیوتیکی ئەفسانەییە کە سیمەرغ هیلانەیی لەسەر کردوو، هەندێ کەس بە سووک کراوەی قەفقازی دەزانن و هەندێکێ دی لەگەڵ وشەیی (کوف) ی پەهلەویدا کە مانای کیو دەگەیهنێ، بەهاو ریشەیی دەزانن.

قاف تا قاف - ا.مر(غاف تا غاف - xaf ta xaf): سەرانشەری جیهان.

قافل - ا.فا(غافیل - xafil): گەراوە لە سەفەر.

قافلە - ا.فاع(غافیله - xafîle): قافلە، کاروان.

قافلە سالار - ص.مر(غافیله سالار - xafîle salar): سەر قافلە.

قافیە - ا.ع(غافییه - xafiye): پشت مل، کوتایی شتیک، سەروا، قافیەیی شیعەر.

قافیە سنج - ص.فا(غافییه سەنج - xafiye senc): ئەندازەگری قافییه، هۆزانتان.

قاق - ا.ص.ع(غاغ - xax): قەرە، پیاوی گەوج و رووح سووک، پیاوی باریک و بنییس، ووشک و توروت.

قاخلە - ا.ع(غاخله - xaxulle): جۆرە درەختیکە.

قاقم - ا.ع(غاقوم - xaüm): گیانلەبەرێکی بچووکه، لە سفۆرە دەچیت و پیتستەکەیی نەرم و سپییەو لە پیتستی سمۆرە گرانترە، بۆ پیتستەکەیی راو دەکرێ.

قال - مص.ل.ع(غال - xal): گوتن، پەیقین.

قالب - ا.ع(غالیب - xalib): قالب، بۆتە، قالبی قۆندەرە، لەش و بەدەن.

قالبتەیی کردن - مص.ل(غالیب توهی کەردەن - xalib tuhî kerdn): مردن.

قالپاق - ا.ت(غالپاغ - xalpax): کلاو.

قالوس - ا(غالوس - xalûs): ناوی نەواپەکی کۆنی مۆسیقای ئێرانیه.

قالی - ا(غالی - xalî): قالی، مافوور، فەرش.

قالی باف - ص.فا(غالی باف - xalî baf): مافوورچن.

قالیچە - ا(غالیچە - xalîçe): قالی بچووک، ئۆرتە.

قالیچە سلیمان - ا.مر(غالیچەیی سلیمان - xalîçey sliman): قالیچەبەک بوو کە گواپە سلیمانی کوری داود لەسەری دادەنیشت و با دەبیرد بە حەوادا.

قالی شو - ص.فا(غالی شو - xalî şû): قالی شو.

قامات - ا.ع(غامات - xamat): بەژن و بالایان.

قامت - ا.ع(غامەت - xamet): بەژن و بالا.

قامع - ا.فاع(غامیئ - xami): سەرکوتکار، بڕنە.

قاموس - ا.ع(غاموس - xamûs): دەریا، دەریای گەورە، لۆغەتنامە، فەرھەنگی زمان.

قانت - ا.فاع(غانیت - xanit): گوتراپەل و خواناس، خاکی و نوێژکەر.

قانتە - ا.فا(غانیتە - xanite): ژنی گوتراپەل و خواناس.

قانص - ص.ع(غانیس - xanis): راوچی، نیتچروان، شکارچی.

قانط - ص.ع(غانیت - xanit): نائومیید، ئومییدبەراو.

قانع - ا.فاع(غانیئ - xani): قایل، بە قەناعەت، رازی بە بەشی خۆی.

قانوون - ا.ع(غانوون - xanûn): قانون، یاسا.

قانوندان - ص.ا(غانووندان - xanûn dan): یاسازان.

قانون گذار - ص.فا(غانوون گوزار - xanûn guzar): یاسادانەر، یاساپێژ.

قانی - ص.ع(غانی - xanî): سوور، زۆر سوور.

قاورد - ا(غاورد - xaverd): جۆرە حەلواپەکە.

قاف - ا(غاف - xaf): ناوی کیوتیکی ئەفسانەییە کە سیمەرغ هیلانەیی لەسەر کردوو، هەندێ کەس بە سووک کراوەی قەفقازی دەزانن و هەندێکێ دی لەگەڵ وشەیی (کوف) ی پەهلەویدا کە مانای کیو دەگەیهنێ، بەهاو ریشەیی دەزانن.

قاف تا قاف - ا.مر(غاف تا غاف - xaf ta xaf): سەرانشەری جیهان.

قافل - ا.فا(غافیل - xafil): گەراوە لە سەفەر.

قافلە - ا.فاع(غافیله - xafîle): قافلە، کاروان.

قافلە سالار - ص.مر(غافیله سالار - xafîle salar): سەر قافلە.

قافیە - ا.ع(غافییه - xafiye): پشت مل، کوتایی شتیک، سەروا، قافیەیی شیعەر.

قافیە سنج - ص.فا(غافییه سەنج - xafiye senc): ئەندازەگری قافییه، هۆزانتان.

قاق - ا.ص.ع(غاغ - xax): قەرە، پیاوی گەوج و رووح سووک، پیاوی باریک و بنییس، ووشک و توروت.

قاخلە - ا.ع(غاخله - xaxulle): جۆرە درەختیکە.

قاقم - ا.ع(غاقوم - xaüm): گیانلەبەرێکی بچووکه، لە سفۆرە دەچیت و پیتستەکەیی نەرم و سپییەو لە پیتستی سمۆرە گرانترە، بۆ پیتستەکەیی راو دەکرێ.

قال - مص.ل.ع(غال - xal): گوتن، پەیقین.

قالب - ا.ع(غالیب - xalib): قالب، بۆتە، قالبی قۆندەرە، لەش و بەدەن.

قالبتەیی کردن - مص.ل(غالیب توهی کەردەن - xalib tuhî kerdn): مردن.

قالپاق - ا.ت(غالپاغ - xalpax): کلاو.

قالوس - ا(غالوس - xalûs): ناوی نەواپەکی کۆنی مۆسیقای ئێرانیه.

قالی - ا(غالی - xalî): قالی، مافوور، فەرش.

- قاووت** - (غاڤووت - xavût): قاویت.
- قاهر** - ا.ف.ع (غاهیر - xahir): بالادهست، زال، بهزینهر، بهرزو بلند، بهزین.
- قاهره** - ا.ف.ع (غاهیره - xahire): زال، بالا دهست، بهزین.
- قاهقاه** - (غاه غاه - xah xah): قاقا، پیکه نین بهدهنگی بهرز.
- قایق** - (غایغ - xayix): بهلم، قایغ.
- قایقچی** - ا.ص.ت (غایغچی - xayixçi): بهلمچی، بهلمهوان، قایاغهوان.
- قایق ران** - ص.فا (غایغ ران - xayixran): بهلمهوان، بهلمههاژو، قایغران.
- قایم انداز** - ص.فا (غایم نهانداز - xayim endaz): شهترنج بازیان نهردبازی بی هاوتا.
- قایم باشک** - ا.مر (غایم باشهک - xayim başek): چاوشارکتی.
- قبا** - ا.ع (غهبب - xebb): فحل، نیسر، سهروکو پیشهواي قوم.
- قبا** - ا.ع (غهباء - xaba'): جبه، عبا، کهوا، قاپووت.
- قبایح** - ا.ع (غهبائیھ - xebaih): ناشیرین، ناپهسند، قهباحت.
- قبائل** - ا.ع (غهبائیل - xebail): تیره و هوزان.
- قبا** - ا.ع (غیباب - xibab): قوبسه، گومهزان.
- قباپوستین** - ا.مر (غهباپووستین - xeba pûstîn): فرهه.
- قباچه** - ا.مر (قهباقچه - xebaçe): کورتهک.
- قباح** - ا.ع (غیباه - xibah): ناشیرین، ناپهسند.
- قباحت** - مص.ل.ع (غهباهت - xebahet): قهباحت، ناشیرین بوون، ناشیرینی له قسهدا یان له کردهدا.
- قبازه** - ا.مر (غهبازیره - xebazirih): زرئی
- کهوا ناسا.
- قبا** - ا.ع (غیبال - xibal): بهرانبهر، رووبه پروو.
- قباله** - ا.ع (غهباله - xebale): قهواله، سه نه د، ژننامه، زهوحیننامه.
- قباله پیچ** - ا.مر (غهباله پیچ - xebale piç): قهواله پیچ، تورمه یهک یان قوماشیکی گران بهها که قهواله ی بووکی تیسوه پیچن و له شهوی زه ماوه نندا بوی بنیرنه ماله وه.
- قبا** - ا.ع (غوبه ب - xubeb): گومهزان.
- قبح** - مص.ل.ع (غوبه - xubh): ناشیرین بوون، ناشیرینی، دزئیوی، کرتی.
- قبر** - ا.ع (غهبیر - xebr): قهور، گور، نارامگه، گلکۆ.
- قبراق** - ص.ت (غیبیراغ - xibrax): چوستو چالاک، گورج و گۆل.
- قبرستان** - ا.مر (غهبیرستان - xebriстан): قهورستان، گورستان.
- قبرغه** - ا.ت (قهبروغه - xebruxe): قهببرغه، که لله که، خالیگه، تهنیشت.
- قبرکن** - ص.فا (غهببرکن - xebrken): گورکن، قهورکن، که سیک قهببر بو مردووان لییدا.
- قبره** - ا.ع (غوببه ره - xubbere): کلاوکوپه، کلاونه.
- قبس** - مص.ل.ع (غهبس - xebs): ناگر گرتن له شتیکه وه، سوودیینین.
- قبس** - ا.ع (غهبهس - xebes): شوله ی ناگر، بلنسه ی ناگر، مه شخه ل.
- قبض** - مص.م.ع (غهبز - xebze): گرتن، بهدهست گرتن.
- قبضه** - ا.ع (غهبزه - xebza): دهسکی شمشیر، یهک چنگ.
- قبط** - ا.ع (غیببت - xibt): تایفه یهکن له خه لکی میسر، خه لکی نه سلی میسری کون، قیببتیه کان.

قبولاندن - مص.م (غهبولاندن -
قبولاندن (xebûlanden): قایل کردن، رازبکردن.
قبه - ا.ع (غوبه - xubbe): قوبه، گومه ز، هر
 بینایهک سره که ی گومه زین.
قبیح - ص.ع (غهبیه - xebîh): ناشیرین،
 کریت، دزیتو، ناپه سند.
قبیحه - ص.ع (غهبیهه - xebîhe): ناشیرین،
 دزیتو، کریت، ناله بار، ناپه سند.
قبیط - ا.ع (غوبیه یته - xubbeyt): جزره
 شیرینییه که به کاکله گویتز یان باده مو پسته
 دروست ده کری.
قبیطا - ا.ع (غوبیه یته - xubbeyta): جزره
 شیرینییه که.
قبیل - ا.ع (غهبیل - xebîl): گرووپ، تاقم،
 که فیل، زامن.
قبیله - ا.ع (غهبیله - xebîle): تایفه، تیره،
 قه بیله.
قبان - ا.ع (غهبان - xepan): قه بان، تهراروو.
قباندار - ا.ص (غهباندار - xepandar):
 قه باندار، که سیک که باروشت له قه بان
 دده دات.
قتاد - ا.ع (غه تاد - xetad): بنه گویتن،
 دره ختیکه که تیره ی لیده گیری.
قتال - مص.ع (غیتال - xital): شه رکردن،
 جه نگین و کوشتن.
قتال - ص.ع (غه تتال - xettal): کوژهر، بکوژ.
قتل - مص.ل.ع (غه تل - xetl): کوشتن.
قتلاء - ا.ع (غوته لاء - xutela): کوژراوان.
قتلگاه - ا.مر (غه تلگاه - xetlgah): شه رگه،
 کوشتارگه.
قتله - ص.ع (غه ته له - xetele): پیوا کوژان،
 بکوژان.
قتلی - ص.ع (غه تلا - xetla): کوژراوان.
قتول - ا.ص.ع (غه توول - xetûl): بکوژ،
 کوشنده.

قبطی - ا.ع (غیبته - xibtî): زمانی کونی
 میسرین.
قبطیه - ا.ع (غیبته ییه - xibtîye):
 قوماشیکی که تانی سپییه.
قبق - ا.ت (غه بغ - xebex): قه نار، سیداره.
قبقاب - ص.ع (غه بغاب - xebxab): زور
 دروزن، چه نه باز، هه له وهر.
قبقاب - ا.ع (غه بغاب - xebxab): قاپقاپ.
قبل - ا.ع (غه بل - xebel): پیش.
قبل - ا.ع (غیبهل - xibel): لا.
قبله - ا.ع (غوبله - xuble): راموسان، ماچ.
قبله - ا.ع (غه بله - xeble): موروییه کی
 تاییه تبیه ژتانی جادوکار بو دل نه مرکردنی پیوا
 یان بو چاوه زار به کاری دین، جادوو، نه وده ی که
 جادوو گهر دلی یه کیکی بو که سیتیکی دی پی
 به ده ست بیتی.
قبیله - ا.ع (غیبیله - xible): رووگه، قبیله، نه و
 لایه ی که نویتز که ران رووی تی ده کهن، کابه،
 قبیله ی موسلمانان تا سالی دووه می کوچی
 به یتول مه قدس بوو.
قبیله گاه - ا.مر (غیبیله گاه - xible gah):
 شوتنی قبیله، رووگه.
قبیله نما - ا.مر (غیبیله نه ما - xible nema):
 رووگه نما، قبیله نما، نامیتریکه میلی تاییه تی هه یه و
 قبیله نیشانده دات.
قبور - ا.ع (غوبور - xubûr): گوژان، قه بران،
 گلکوزبان.
قبول - مص.م.ع (غه بوول - xebûl): قه بوول
 کردن، قایل بوون، رازی بوون.
قبول شدن - مص.ل.ع (غه بوول شوده - xebûl
 şuden): قه بوول بوون.
قبول کردن - مص.م.ع (غه بوول که رده - xebûl
 kerden): قه بوول کردن.
قبول افتادن - مص.م.ع (غه بوول ئوفتاده - xebûl
 uftaden): په سند بوون، په سند کردن.

قدرانداز - ص.فا (غدهدر نه نداز - xedar endaz): كه وانداريک تيرى به خه سار نه چي، تيره نداز.

قدرت - مص.ل.ع (غودرهت - xudret): توانين، دهسه لات هه بوون، توانا هه بوون.

قدردان - ص.فا (غهدردان - xedr dan): قه درزان.

قدرداني - ا.مص (غهدرداني - xedr danî): قه درزاني.

قدر قدرت - ص.مر (غهدهر غودرهت - xeder xudret): به تواناو به دهسه لات، نه وهى قودره تي به رانيه ر قودره تي قه زاو قه ده ربي (بو) پاشايان ده گوتري).

قدرى - ص.ن.ع (غهدهرى - xedeî): قه ده رى، سه ر به رتيكه كى قه ده رى.

قدريه - ا.ع (غهده ريبه - xederîye): تاخمينكن باوه ريان به قه زاو قه ده ر نييه و، هه ر كه سه و نازاده له كارو هه لوتيسى خويداو ده توانين به مه حزي ويستى خوي هه ر كاريك نه نجام بدات يان نا.

قدس - مص.ل.ع (غودس - xuds): پاك بوون، پاكى.

قدس - ا.ع (غودوس - xudus): پاكى، به هه شت، ئورشه ليم.

قدس سره - ا.ع (غودديسه سيروه - xuddise sirruh): گوري پاك بين، گوريكه ي پر له نور بين.

قدسى - ص.ن.ع (غودسى - xudsî): به هه شتى، پاك و موقه ده س.

قد - ا.ع (غدهك - xedek): جاوى له خوم كراو.

قدم - ا.ع (غدهم - xedem): بين.

قدم - ا.ع (غيدهم - xidem): كون.

قدماء - ص.ع (غوده مء - xudema): پيشينان.

قدمت - ا.مص.ع (غوده مهت - xudemet): جورئمت، دليري، پيشيني.

قتيل - ص.ع (غه تيل - xetîl): كوژراو، كوشياگ.

قثاء - ا.ع (غيساء - xisa'): خه يار چه مهر.

قجر - ا.ع (غه جهر - xecer): قاجار.

قچ - ا.ع (غوچ - xuç): به ران.

قچاق - ص (غوچچاغ - xuççax): توكمه و قه له و و به هيتز.

قحاب - ا.ع (غيهاب - xihab): قه حبه، سوژانيان.

قحاب - مص.ل.ع (غوهاب - xuhab): كوكن.

قحبه - ص.ع (غه هبه - xehbe): سوژاني، رووسپى، ژنى داوين ته ر.

قحط - مص.ل.ع (غه هت - xeht): قاتى، وشكه سالى، گراني و قات و قري.

قحف - ا.ع (غيهف - xihf): كه لوخ، كاسه سه ر، كه شكولي دارين.

قد - مص.ل.ع (غهدد - xedd): دوو له تكردن به بارى دريژيدا.

قد - ا.ع (غهدد - xedd): دريژى، به زن، بالا.

قداح - ا.ع (غيداه - xidah): تير.

قداح - ص.ع (غهداه - xeddah): كاسه گهر، كاسه ساز.

قداست - ا.مص (غهداست - xedaset): پاكى، پيروزى.

قدام - ا.ع (غوددام - xuddam): پيش.

قدح - ا.ع (غهده - xedeh): كاسه، پيالئهى خواردنه وه، گوزه.

قدح - مص.ع (غهده - xedh): تانه ليدان، سه رزه نشت كردن، ئيرادگرتن.

قدح - ا.ع (غيده - xidh): تيرى بين پهيكان.

قدر - مص.م.ع (غهدر - xedr): نه ندازه گرتن، بايه خ، توانا.

قدر - ا.ع (غهدهر - xeder): قه ده ر، چاره نووس، نه ندازه، توانا.

قدر - ا.ع (غيدر - xidr): مه نجه ل.

- قدمگاه** - ا.مر (غده مگاه - xedemgah): جیتی پی.
- قدم گشادن** - مص.ل (غده دم گوشادهن - xedem guşaden): ههنگاونان.
- قدم نهادن** - مص.ل (غده دم نیهادهن - xedem nihaden): ریگردن.
- قدنا** - ص.فا (غده نهما - xed nema): بالانما.
- قدود** - ا.ع (غودوود - xudûd): بهژنو بالایان.
- قدور** - ا.ع (غودوور - xedûr): مه نجه لان.
- قدور** - مص.ع (غودوور - xudûr): توانین.
- قدوس** - ص.ع (غودووس - xuddûs): یه کیتکه له ناوه کانی یه زدان، پاک و بی خهوش.
- قدوم** - مص.ل.ع (غودوم - xudûm): گه رانه وه له سه فهر، هاتنه وه.
- قدومه** - ا (غودوومه - xudûme): جوره گیایه که.
- قدوه** - ا.ص.ع (غودقه - xudve): پیشه و، پیشه ننگ، نمونه.
- قدید** - ا.ع (غهدید - xedîd): گوشتی وشک کراوی سویرکراو، قاورمه.
- قدیر** - ص.ع (غهدیر - xedîr): به توانا، یه کیتکه له ناوه کانی یه زدان.
- قدیس** - ص.ع (غهدیس - xiddis): پاک و بی خهوش، خواناس و نیماندار.
- قدیسه** - ص.ع (غهدیسه - xeddise): ژنی خواناس و پاک.
- قدیم** - ص.ع (غهدیم - xedîm): دیرین، کۆن، پیشین.
- قدیمه** - ص.ع (غهدیمه - xedîme): دیرین، کۆن، پیشین.
- قذاف** - ص.ع (غه زراف - xezzaf): هر شتیک شتیکی بو دور پی بهاویژری، مه نجه نبق که تیرو بهردی پی بهاویژری.
- قذال** - ا.ع (غه زال - xezal): بناگوئی، پشتی مل نیوان ههردوو گوئی.
- قذر** - ا.ع (غه زهر - xezzer): پیسی، چلک، گو.
- قذر** - ص.ع (غه زیر - xezîr): چلکن، پیس، چه پهل.
- قذف** - مص.م.ع (غه زف - xezf): بهرد تی گرتن، جنیودان، رشانه وه، بوختان بز کردن، فرپیدن.
- قراء** - ص.ع (غه راء - xera): خوش خوان، که سیک قورئان باش و خوش بخوینی.
- قراء** - ص.ع (غوراء - xura): قورئان خوین و عیباده تکار.
- قرائت** - مص.م.ع (غیرائت - xura'et): خویندنه وه، خویندنه وهی قورئان، کتیب و رۆژنامه و...
- قرائتخانه** - ا.مر (غیرائتخانه - xura'etxane): شوینی خویندنه وه، هول، یان ژووری خویندنه وه.
- قرائح** - ا.ع (غهرائیه - xeraih): قهریحه، زهوق، تهبع، به هردی شیعر گوتن و نووسین.
- قرائن** - ص.ع (غهرائین - xerain): ژن، نیشانه و دهلیل.
- قراب** - ص.ع (غوراب - xurab): نزدیک، که سوکار.
- قراب** - ا.ع (غیراب - xirab): کیتانی شمشیر، یان خه نجر.
- قراب** - ا.ع (غیراب - xirab): قوربان.
- قرابادین** - ا (غهرابادین - xerabadîn): ده رمانناسی.
- قرابت** - ا.مص.ع (غهرابت - xerabet): نزیک، خزمایه تی، که سایه تی.
- قراپین** - ا (غهرابین - xerabîn): قهره بیسه، جوره تفه نگیکی کورتی راوی سه رتوپه.
- قراچور** - ا.ت (غه راجوور - xeraçûr): شمشیر، شمشیری دریش.
- قراح** - ا.ع (غهراه - xerch): ناوی پاک و سازگار، زهوی روتنه تی بی ئاوو دارو درخت.

قراد - ا.ع (غوراد - xurad): گهنه.

قراد - ا.ع (غوراد - xurad): گوی مه مک.

قراد - ا.ص.ع (غوراد - xerrad): مه میونه وان.

قرار - مص.ل.ع (غورار - xerar): نارام گرتن،
نؤقره گرتن، مانه وه له شویتن، پایه داری قه ولو
قه رار، به لیتن و په میان.

قرارداد - ا.مر (غورار داد - xerar dad):
به لیتن نامه، په میان.

قرارگاه - ا.مر (غورارگاه - xerargah): مال،
شوینتی داسه کنین.

قراریط - ا.ع (غوراریت - xerarît): گواره.

قراسنقر - ا.مر.ت (غوراسونقور -
xerasunxur): قهره قوش، شنقار، بالنده به کی
ره شیبی شکاریه، شه و.

قراسوران - ا.مر.ت (غوراسوران - xera
sûran): نه وهی به فرمانی پاشا سه رکردایه تی
گروپتیک ده کات له ریگاو بانان تا کاروانان
به سه لامه تی برؤن، قهره سواران.

قراص - ا.ع (غوراس - xiras): کولتیره، مکوم و
قایم.

قراص - ا.ع (غوراس - xurras): پونگه.

قراضه - ا.ع (غوراسه - xuraze): وردهی کانزا
که به دهم بپین و تاشینه وه ده پڑئی. زپرو زیوو و
دراوی که م.

قراط - ا.ع (غوراط - xirat): گواره، گؤشواره.

قراقروت - ا.مر (غوراقوروت - xera
xurût): که شک.

قراگوزلو - ا.مر.ت (غوراقوزلو - xera
gûzlû): چاوره شان، ناوی تایفه به که له
ده ورو به ری هه مه دان و فراهان و فارس دا ده ژین.

قرامطه - ا.خ (غورامیته - xeramite):
قه رمه تیبه کان، گروپتیک ئیسما عیلییه که
پهیره وی حمدان کوری نه سه س-ی ناسراو به
قه رمه ت ده که ن.

قران - ا.ع (غورنان - xuran): کتیبی ناسمانی

موسلمانانه که بریتیبیه له ۶۶۰۰ ثایه ت و ۱۱۴
سوره ت، ۸۲ سوره تی له مه که هاتؤته خواری و به
سوره تین مه کی به ناویانگن و ۳۲ سوره تیشی له
مه دینه هاتؤته خواری و به سوره تین مه دینی
به ناویانگن.

قران - مص.ع (غوران - xiran): لیک نریک
بوونه وهی دوو شت، پیکه وه گریدان، ماره کرن.

قراول - ا.ت (غوراقول - xeravul): قهره ول،
نیگابان، پاسه وان، سه ریازیک له شویتنیکدا
دابیرئ بز یاسا ولی و پاسه وان.

قراولخانه - ا.مر (غوراقولخانه - xeravulx-
ane): پاسه وانخانه، پاسگه، بنکه ی پاسه وان.

قره - ا.ع (غور - xur): کات، سه روا.

قرب - مص.ل.ع (غورب - xurb): نریک بوون،
نریک بوونه وه، نریکی.

قرب - ا.ع (غورب - xireb): کونده، جه وه نه ی
تاو.

قربان - مص.ل.ع (غوربان - xurban): نریک
بوونه وه، هه ر شتی بیسته مایه ی نریک بوونه وه له
یه زدان، نه وهی له رای خوا بکریته قوربان.

قربان - ا.ع (غوربان - xerban): ده فریک که
نریکی پر بوون بی، کیتلانی که وان.

قربانگاه - ا.مر (غوربانگاه - xurbangah):
شوینتی قوربان کردن، قوربانگه.

قربت - ا.مص.ع (غوریت - xurbet): نریکی،
نریکی له پله و پایه دا، نه وهی مایه ی نریک بوونه وه
بی له خوا له عیباده ت و تا عه ت و کارین چاکه.

قربوس - ا.ع (غوره بوس - xerebûs):
قه لبوسوی زین.

قربیه - ا.ع (غوریه - xirbe): کونده، جه وه نه ی
تاو.

قربی - ا.ع (غوربا - xurba): خزمایه تی،
که سایه تی، خزم و که سوکار.

قره - مص.ع (غوره - xure): فیتنک بوونه وه یان
روون بوونه وهی چاو، چاو روونی، وشک بوونه وهی
فرمیتسکی چاو و هکو نیشانه ی خوشی و شادی.

قرح - ا.ع (غهره - xerh): برین، زام.
قرحه - ا.ع (غورهه - xurhe): برین، زام، ناو له.
قرد - ا.ع (غیرد - xird): مهیون.
قرده - ا.ع (غیرده - xirde): مهیونی میچکه.
قرشی - ص.ن.ع (غورهشی - xureşî): قورهیشی، له تیره قورهیش.
قرص - ا.ع (غورس - xurs): کولیچه، کولیره، مهحکه موقایم، ههتاو، مانگ.
قرسه - ا.ع (غورسه - xurse): کولیره، کولیچه.
قرض - مص.م.ع (غهرز - xerz): برین، پاداشت پیدان، شیعر گوتن.
قرض - ا.ع (غهرز - xerz): قهرز، قهرد، قهرت.
قرضدار - ص.مر (غهرزدار - xerzdar): قهردار، کهسیت قهردی خه لکی له کن بی.
قرط - ا.ع (غورت - xurt): بلتسهی ناگر، شولهی ناگر، مهشخه ل، مه مک، گواره.
قرطاس - ا.ع (غیرتاس - xirtas): کاغزه زو دهفته ران.
قرطبان - ص (غهرته بان - xerteban): باگردین.
قرطمان - ا.ع (غورتومان - xurtuman): جوره گیایه که له نیتو گه ندا دهروئ.
قرطه - ا (غورته - xurte): کراس.
قرع - مص.م.ع (غهره - xer³): لیدان، کوتان، ته قول باب، له ده رکه دان.
قرع - ا.ع (غهره - xer²): کوله که، کودی.
قرع - مص.ل.ع (غهره - xere³): وه رینی قره سهر، که چه لیبون.
قرع و انبیق - ا.مر (غهره و ئینبیق - xer³ û inbîx): نامیری دل پاندن.
قرعه - ا.ع (غهرته - xer³e): یه ک لیدان.
قرعه - ا.ع (غورته - xur³e): تیروپشک، قورعه، یانه سیب، خه تمان شیر.

قرفه - ا.ع (غیرفه - xirfe): توتیکلی دار، توتیکلی هه نار، دارچین.
قرق - ا.ت (غوروغ - xurux): قورغ.
قرقاوول - ا.ت (غهرغاقوول - xerxavul): قرقاوله، بالنده به که.
قرقچی - ا.ص.ت (غوروغچی - xuruxçî): قورخچی.
قرقره - مص.ل.ع (غهرغهره - xerxere): قورهی سک، گمه ی کوتر، قوراندن، گماندن، قاقای پیکه نین.
قرقف - ا.ع (غهرغه ف - xerxef): مه ی، شهرباب، ناوی سارد.
قرقوبی - ص.ن (غورغوبی - xurxûbî): جوره قوماشیکه که گوايه له قورقوبی نیوان واسیت و به سرده نه هوازدا دروست کراوه.
قرقی - ا.ت (غیرغی - xirxî): باشوکه.
قرلی - ا.ع (غیربلا - xirilla): جوره مه لیکه ماسیخوره.
قرمز - ا (غیرمیز - xirmiz): قرمز، سوور، سۆر، جوره میروویه کی بچوکه.
قرمزی - ص.ن (غیرمیزی - xirmizî): قرمزی، ههر شتی رهنگی سوور بی.
قرمساق - ص.ت (غورومساق - xurumsax): گهواد، دهیوس، کهسیت ژنی خوی به گان بدات.
قرمطه - مص.ع (غهرمه ته - xermete): نووسینی وردو جوان.
قرموت - ا (غورموت - xurmût): کاو جوو تالیکی نه سپ.
قرمه - ا (غورمه - xurme): قاورمه ی گوشت.
قرمه سبزی - ا.مر (غورمه سه بزی - xurme sebzî): شله ی به گوشت و سهوزی.
قرمیسینی - ص.ن (غهرمیسینی - xermîşînî): کرماشانی، خه لکی کرماشان.
قرن - ا.ع (غهرن - xern): قهرن، یه ک سه ده، سه د سال.

قره کهر - ص.مرت (غهره که ههر - xerekeher): ئه سپی قاوه بی.

قره گیله - ا.مرت (غهره گیله - xeregîle): جۆره رووه کیتکه.

قره نی - ا.مر (غهره نی - xerenî): ئامپرتیکی مؤسیقایه له نهی ده چی.

قری - ا.ع (غورا - xura): گوندان، دیهاتان.

قریب - ص.ع (غهریب - xerîb): نزیک، خزم، که سوکار.

قریح - ص.ع (غهریه - xerîh): زامدار، بریندار.

قریح - ص.ع (غهریه - xerîh): ساف و زولال، ئاوی زولال.

قریحه - ا.ع (غهریه - xerîhe): زهوق، تبع، به هره و توانای سروشتی له شیعر گوتن و نووسیندا.

قریر - ص.ع (غهریر - xerîr): چاو روونی.

قریر - مص.ل.ع (غهریر - xerîr): فیشکاندنی مار.

قریش - ا.ع (غورهش - xureys): قه بیله یه کی عهره به.

قریض - ا.ص.ع (غهریز - xerîz): هۆنراوه، شیعر، ئه وهی و شتر بۆ کاوتیزکردن ده یهینیتته وه.

قریح - ص.ع (غهری - xerî): حهریف، هه قپک، پالنه وان، گهره ی قهوم، و شتری نیتره.

قرین - ص.ع (غهرین - xerîn): نزیک، هاوادم، هاوسهر.

قرینه - ص.ع (غهرینه - xerîne): ژن، نیشانه و ده لیل.

قریه - ا.ع (غهریه - xerye): گوند، دئ، ئاوا بی.

قز - ا.ع (غهرز - xezz): ئاوریشمی خاو.

قزاز - ا.ص.ع (غهرزاز - xezzaz): قهزاز، ئاوریشم فروش، که سیتک که کرمی ئاوریشم به ختیو بکات.

قرن - ا.ع (غهرن - xern): شاخ، شاخی گاو، بهران و... پرچ، گیسوی ژنان.

قرن - ا.ع (غهرن - xeren): دوو و شتر که به یه که وه به سترابن، په تیک که دوو و شتری پی به یه که وه به ساتن، تیر، په یکان، نیتره.

قرن - ا.ع (غهرن - xirn): هاوتا.

قراق - ا.ت (غورناغ - xurnax): خزمه تکار، که نیز.

قرباد - ا.ع (غورنبا - xurunbad): گیایه کی بۆنخۆشه.

قربی - ا.ع (غهرنبا - xerenba): سیسرکه.

قرنطین - ا.ع (غهرنتین - xerentîn): قهره ننتینه، ویتستگه ی ته ندروستی، شویتیکه له مه زری ولاتاندا که ریبواران له ویتندهر معاینه ده کرتین و دژی نه خۆشییه درمه کان ده کوترتین.

قرنفل - ا.ع (غهره نفول - xerenful): قه نه فل.

قرنیز - ا.ع (غهرنیز - xernîz): تیکمه ی سه ر په نجه ره و ده رگا، سه رده ری.

قرنیه - ا.ع (غهره نییه - xerenîye): به شی پیشه وه ی په رده ی چاو.

قروت - ا.ع (غورووت - xurût): که شک.

قروت - مص.ل.ع (غورووت - xurût): شین بوونه وه له نه نجامی جه زره به یه کدا، له ش شین بوونه وه، گووا، کوتراو.

قروح - ا.ع (غورووه - xurûh): زام، برین.

قروض - ا.ع (غورووز - xurûz): قهرزان.

قرون - ا.ع (غوروون - xurûn): قهرنان، سه ده.

قروی - ص.ن (غهره فی - xerevî): دیهاتی، گوندی، لادی.

قره - ص.ت (غهره - xere): رهش.

قره تیکان - ا.ت (غهره تیکان - xeretikan): جۆره رووه کیتکه.

قره جه - ا.ت (غهره جه - xerece): ئاوازیکی ئیرانییه.

به شپیک له قهرزیک که بهش بهش بدرتیه وه.
قسط - ا.ع (غوست - xust): بنه گیایه که بو دهرمان به کاردی.
قسطاس - ا.ع (غیستاس - xistas): ته رازوو.
قسطال - ا.ع (غه ستال - xestal): ته پوتوزی مهیدانی جه ننگ.
قسطوره - ا.ع (غه ستوره - xestûre): گونی سه گلاوی.
قسم - ا.ع (غیسیم - xism): بهش.
قسم - ا.ع (غه سم - xesem): سویتد.
قسمت - ا.ع (غیسمهت - xismet): نه سیب، بهش.
قسوت - مص.ل.ع (غه سفهت - xesvet): دل رهق بوون، دل رهقی.
قسوره - ا.ع (غه سفه ره - xesvere): لای به هیزی نازا، شیری درنده.
قسی - ص.ع (غه سی - xesî): رهق، توند، دل رهق.
قسیس - ا.ع (غیسیس - xissîs): که شیش، قه شه.
قسیم - ا.ص (غه سیم - xesîm): جوان، قوز، به خشه ره وه، دابه شکر، بهش، به شپیک له شتیکی دابه شکراو.
قش - ا.ع (غه شش - xesş): خورمای خراپ، خاک و خؤل.
قشر - ا.ع (غیشر - xişr): پیست، توپژال، توپژ، توپکل.
قشطه - ا.ع (غه شته - xeshte): قه یماغ، سه رشیر.
قشعیره - ا.ع (غوشه ثریره - xuşe' rîre): له رزه، راست بوونی موو، رهپ بوونی مووی به دهن، موو چورکه.
قشلاق - ا.ت (غیشلاغ - xişlax): قشلاغ، گهرمه سیر.
قشلامیشی - ا.ت (غیشلامیشی - xişlamîşî): چوونه گهرمه سیر له زستاندا،

قزاق - ا.ع (غه ززاق - xezzax): پیماوی توندو توئل، سه ربازی رووسی، ناوی قه ومیتیکی تاتارییه.
قزاکند - ا.ع (غه زاگه ند - xezagend): جلیک که به ئاوریشمی خاو پرکرا بی.
قزج - ا.ع (غوزه ه - xuzeh): رهنگاو رهنگ.
قزج - ا.ع (غییزه - xizh): به هارات و زهرده چه وه.
قزج - ا.ع (غزه ه - xezh): میزی سه گ.
قزل - ص.ت (غیزیل - xizil): سوور، زیرو رهنگی زیترین.
قزل الا - ا.ع (غیزل ئالا - xizil ala): جوړه ماسییه کی بچوکی خال خال سووره، گوشته که ی زور به له زه ته، له ئاوی شیسریندا دهژی، له روبارانشدا هه یه.
قزلباش - ا.ع (غیزلباش - xizil baş): سه رسوور، به شپیک بوو له سوپای شا ئیسماعیلی یه که م که لایه نگری مه زه بی شیعه و پاریزه رانی ده سه لاتی سه فه وی بوون و به بونه ی نه و کلاوه سووره که له سه ریان دهن پیتیان ده گوتن قزلباش و به ره به ره هه موو سوپاو له شکری سه فه وی به و ناوه وه ناونرا.
قزن قفلی - ا.ع (غه زهن غوفلی - xezen xufli): قولوبی نه رماده که له بری دوگمه له به ره کی جلی ده دهن.
قس - ا.ع (غه سس - xess): قه شه، که شیش.
قساس - ص.ع (غه سساس - xessas): دوو زمان.
قسام - ص.ع (غه سسام - xessam): دابه شکر.
قسامه - ا.ع (غه سامه - xesame): ناشتی و شه رده ستاندن.
قساوت - مص.ل.ع (غه ساوته - xesavet): دل رهق بوون، دل رهقی.
قسب - ص.ع (غه سب - xesb): رهق، قه سپ.
قسر - مص.م.ع (غه سر - xesr): ناچار کردن.
قسط - ا.ع (غیست - xist): داد، بهش، بر،

- چون نه گه رمين .
- قشم** - ا.ع (غيشم - Xişm): ناوهرؤ، ريگه ي تاو.
- قشم** - ا.ع (غيشم - Xişm): به دهن، ته بيعدت.
- قشم** - ا.ع (غشم - xeşm): گوشتي كولوي سورده و کراو.
- قشنگ** - ص (غشه ننگ - xeşeng): جوان، خشکوک، شيرين.
- قشو** - ا (غشوو - xeşû): قه شاويش، رنهک.
- قشو دس** - ا.ع (غش و دهش - xeş û deş): بگروه به رده، په لامارو هه لاتن.
- قشور** - ا.ع (غوشور - xuşûr): پييست، توپکل.
- قشون** - ا.ت (غوشون - xuşûn): له شکر، قوشه ن، سويا.
- قص** - مص.م.ع (غسس - xess): برين.
- قص** - ا.ع (غسس - xess): ئيسقاني سينگ، په راسوويه نند.
- قصائد** - ا.ع (غسائيد - xesaid): چامه بيان، هونراوان، هه لبه ستان، هونرانان.
- قصاب** - ا.ص.ع (غسساب - xessab): قه ساو، قه ساب.
- قصار** - ا.ع (غسار - xesar): نه وپه ري هه ول.
- قصار** - ا.ع (غوسار - xusar): ته خسيري، دريغي.
- قصار** - ص.ع (غيسار - xisar): كورت، كوله كان.
- قصار** - ا.ص.ع (غسسار - xessar): جل شور، گازر.
- قصارهت** - ا.ع (غيسارهت - xisaret): گازري، جلشوري، پيشه ي جل شاق و سپيكر دنه و ه ي جل.
- قصاره** - ا.ع (غوساره - xusare): مالي، گه وره ي هه ساردار، بن بيژنگ.
- قصارى** - ا.ع (غوسارا - xusara): نه وپه ري هه ولدان، كوتايي كار.
- قصاص** - مص.م.ع (غيساس - xisas): قه ساس، توئه، كوشتني بكوژ له جياتي كوژراو.
- قصاص** - ا.ص.ع (غسساس - xessas): حيكايهت بيژ، چيروكفان.
- قصاب** - ا.ع (غيساء - xisa'): قسه.
- قصب** - مص.م.ع (غسهب - xesb): برين.
- قصب** - ا.ع (غسهب - xeseb): قاميش، جلي كه تان، ناي.
- قصبا** - ا.ع (غسبا - xesba'): قاميشه لان، نه بيجه زار.
- قصبات** - ا.ع (غسه بات - xesebat): ديهاتي گه وره، شاروچكه.
- قصب انجير** - ا.ع (غسهب نه انجير - xeseb encîr): هه انجيري وشكه و ه كراوي به په ته و ه كراو.
- قصب پوش** - ا.ع (غسهب پوش - xeseb pûş): كه تان پوش، نه و ه ي جلي كه تاني له به ري.
- قصبچه** - ا (غسه بچه - xesebçe): قوماشي كه تان، جلي كه تان، شاروچكه يهك.
- قصبه** - ا.ع (غسه به - xesebe): شاروچكه.
- قصبه** - ا.ع (غسه به - xesebe): يهك دانه قاميش.
- قصد** - مص.ل.ع (غسه د - xesd): عه زم كردن، روياشتن، به نيازبون.
- قصد كردن** - مص.م.ع (غسه د كهردهن - xesd kerdn): عه زم كردن.
- قصدير** - ا.ع (غسه دير - xesdîr): قورقوشم.
- قصر** - مص.م.ع (غسه سر - xesr): دريغي كردن، ته خسيري كردن، گرتن، ده ستبه سه ر كردن. قسكورت كردنه و ه ي نوپژ له سه فهدا.
- قصر** - ا.ع (غيسه ر - xiser): كورتبون، كورت، پيچه و انه ي دريژ، كورت ي.
- قصر** - ا.ع (غسه ر - xesr): كوشك، ته لار.
- قصرء** - ص.ع (غوسه راء - xusera'): كورت + ان = كورتان.

- قصص** - ا.ع (غیسسه‌س - xises): چیرۆکان،
حیکایه‌تان، نه‌قل و سه‌بوران.
- قصع** - ا.ع (غیسسه - xiše): قسعه، کاسه‌ی
گه‌وره.
- قصم** - مص.م.ع (غسه‌م - xesem): شکان،
شکان و دوو له‌ت بوون.
- قصور** - مص.ل.ع (غوسوور - xusûr): دریغی
کردن، قسوری کردن، ته‌خسیری کردن.
- قصور** - ا.ع (غوسوور - xusûr): کۆشک و
ته‌لاران.
- قصور** - ص.ع (قوسشا - xusva): دوورتر،
دوورترین.
- قصه** - ا.ع (غیسسه - xisse): هه‌وال، قسه،
حیکایه‌ت، چیرۆک.
- قصه‌پرداز** - ص.فا (غیسسه‌په‌رداز - xisse
perdaz): حیکایه‌تبیژ، چیرۆکشان.
- قصی** - ص.ع (غسه‌سیی - xesyî):
دوور.
- قصید** - ا.ع (غسه‌سید - xesîd): قه‌سیدان،
هۆنران، هۆزانان، چامه‌یان.
- قصیده** - ا.ع (غسه‌سیده - xesîde): چامه،
جوژه شیعریکه زیاتر نامۆژگاری و حیکمه‌ت و
پالنه‌وانی و زه‌مو ستایش ده‌گریتته خوۆ ژماره‌ی
به‌یته‌کانی له ۱۶ به‌یت زیاتره.
- قصیده سرا** - ص.فا (غسه‌سیده سه‌را - xesîde
sera): چامه‌بیژ، قه‌سیده‌وان، هۆزانقان.
- قصیر** - ص.ع (غسه‌سیر - xesîr): کورت، کول.
- قصیره** - ص.ع (غسه‌سیره - xesîre): کول،
کورت (بو می).
- قصل** - ا.ع (غسه‌سیل - xesîl): قه‌رسیل.
- قضاء** - مص.ل.ع (غزه‌اء - xeza): جیبه‌جی
کردن، حوکم کردن، ره‌وانکردن، مردن، چاره‌نوس و
قه‌ده‌ر، گپیرانه‌وه‌ی نوێژ بیان رۆژوو به قه‌زا.
- قضات** - ا.ص.ع (غوزات - xuzat): قازییان،
حاکمانی شهرع.
- قضاوت** - مص.ل.ع (غزه‌زاهه‌ت - xezavet):
داوهری کردن.
- قضبان** - ا.ع (غوزبان - xuzban): لقی براوی
دره‌ختان.
- قضیب** - ا.ع (غزه‌زیب - xezîb): لقی دره‌خت،
لقی براوه، کبیری پییوو.
- قضیه** - ا.ع (غزه‌زییه - xezîye): رووداو،
قه‌زئ، دۆز، گوتاریک که نه‌گه‌ری درۆو راستی
تبدیلین.
- قط** - مص.م.ع (غته‌ت - xett): برینی شتییک
به باری پانیدا.
- قط** - ا.ع (غیتت - xitt): پشیله، کتک،
گورپه.
- قطا** - ا.ع (غته‌تا - xeta): کورکوپ، قه‌تی.
- قطائع** - ا.ع (غته‌تائی - xeta'i): دابران
- قطائف** - ا.ع (غته‌تائف - xetaif): هه‌رشته،
له‌بزینه.
- قطاب** - ا.ع (غیتاب - xitab): به‌رک، گیرفان.
- قطاب** - ا.ع (غوتتاب - xuttab): جوژه
شیرینییه‌که.
- قطابه** - ا.ع (غوتابه - xutabe): پله‌گۆشتتییک.
- قطات** - ا.ع (غته‌تات - xetat): کورکوپ، قه‌تی.
- قطار** - ا.ع (غیتار - xitar): قه‌تار، ریز،
شه‌مه‌نده‌فه‌ر.
- قطاره** - ا.ع (غوتاره - xutare): دلۆپاو.
- قطاع** - ا.ع (غیتاء - xita): پارچه.
- قطاع** - ص.ع (غته‌تاء - xetta): برنده، زۆر تیژ.
- قطاع** - ا.ع (غوتتاء - xutta): برنده، ریگر.
- قطاف** - ا.ع (غیتاف - xitaf): کاتی میوه
چنین.
- قطب** - ا.ع (غوتب - xutb): جه‌مسهر، دوو
جه‌مسهری ساردو گه‌رمی باتری، شیخ و گه‌وره‌ی
قه‌وم.
- قطب‌نما** - ا.مر (غوتب نه‌ما - xutb nema):
قوتب نما، قیبله‌نما.

قطف - مص.ع (غہ تہف - xetef): جۆره گیایه که له سپیناغ دهجیت و دهشکرئ به خواردن، جۆره دارئیکی کینوی یه جگار سهخت و قایمه.

قطمار - ا.ع (غیتمار - xitmar): پیستیکی ته نکی بهینی خورماو ناوکه که یه تی.

قطمیر - ا.ع (غیتمیر - xitmîr): پیستی نیوان خورماو ناوکه که ی، شتی زۆر که م و بی بایه خ.

قطن - ا.ع (غوتون - xutun): په موو، لۆکه.

قطن - ا.ع (غتهن - xeten): بیخی کلکی بالنده، که مهر، کلپنچکه ی قوون.

قطرات - ا.ع (غتهفات - xetevat): قه تی، کورکور.

قطور - ص.ع (غته تور - xetûr): نه ستور، به بارست، هه وری پر باران.

قطوع - ص.ع (غته توو - xetû): زۆر تیش، پرنده.

قطوف - ا.ع (غوتوف - xutûf): رنینه وه، چینی میوه، بهرچن.

قطه - ا.ع (غیته - xite): پشیله، کتک، گوریه.

قطیع - ا.ع (غه تیئ - xitî): میتگه، به شی هه وه لی شهو، لقی درهخت، هاوتا.

قطیعه - ا.ع (غته تیئه - xetîe): دابران، جودایی، پارچه مولکئ یان زهوییه که به که سیک بسپیتردی، تا به درامه ته که ی بژی.

قطیفه - ا.ع (غته تیفه - xetîfe): قوماشی قه یفه، خاوی گه و ره.

قصاب - ا.ع (غیئاب - xiab): کاسه ی گه و ره.

قعب - ا.ع (غهئب - xe'b): کاسه ی گه و ره.

قعبری - ص.ع (غهئبه ری - xe'berî): پیای زۆر رزۆ ره زیل و پیسکه، هه تیوچه و به دخوو.

قعبیل - ا.ع (غیئبهل - xi'bel): کارگ، قارچک.

قعبه - ا.ع (غهئبه - xe'be): عه تردان.

قعدہ - ا.ع (غهئده - xe'de): یه ک دانیشتن.

قطبین - ا.ع (غوتبهین - xutbeyn): دوو جه مسه ری باکوورو باشووری گۆی زهوی.

قطر - ا.ع (غوتر - xutr): تیره ی بازنه، ولات، لا، رهخ.

قطر - ا.ع (غهتر - xetr): باران، هه ر شتی بدلۆیی.

قطر - ا.ع (غیتر - xitr): مسی تووه.

قطرات - ا.ع (غهتهرات - xeterat): دلۆیان، تکه کان، تنۆکان.

قطران - مص.ل.ع (غته تران - xeteran): دلۆیان، تکه کردن.

قطران - ا.ع (غه تران - xetran): ماده یه کی چه وری ره شه له هه ندی درهختی وه ک سنۆبهرو عه ره و نهو شتانه دهچکی، که تران، که تیران، ده رمائیکی ره شه له دلۆیانندی خه لوزی به رد به ده ست دپت.

قطرب - ا.ع (غوتروب - xutrub): نه زان، خویری، سپله، ترسنۆک، دز، گورگ، ناو روشنکه ره وه.

قطره - ا.ع (غه تره - xetre): دلۆپ، تکه، تنۆک، یه ک دلۆیه باران، قه تره یه ک ناو.

قطره چکان - ا.مر (غه تره چه کان - xetre çekan): قه تاره، قه تره کیش.

قط زن - ا.مر (غهت زن - xet zen): قه له م ته راش.

قطع - مص.م.ع (ته تیئ - xet'): برین.

قطع - ا.ع (غیتئ - xit'): نیزه ی پان، لقو پۆبی بردراوی دارو درهختان.

قطعنامه - ا.مر (غه تننامه - xet' name): راگه باندنی کوئی.

قطعه - ا.ع (غته ئه - xit'e): پارچه، بهش، کوپله.

قطعه - ا.ع (غه ته ئه - xete'e): پاشماوه ی دهستی براو، پارچه ی بردراو.

قطف - مص.ع (غه تہف - xetf): چینی میوه، روشاندن، کردنه وه و رفاندنی شتیکی.

قعر - ا.ع (غەر - xe'r): بىنک، بن.

قعاغ - ا.ع (غەئاغ - xe'xa'): دهنگى چەك، خورماي وشك، تاو لەرز، ريگه‌ي دژوارو عاسى.

قعاغە - مص.ع (غەئاغە - xe'xe'e): زپە، دهنگى پيكدادانى چەك، دهنگى ددان.

قعود - مص.ل.ع (غونود - xu'ud): دانيشتن.

قعاير - ص.ع (غەئاير - xe'ir): زۆر قوول، چال.

قف - ا.ع (غەفف - xeff): تەپەو سەھوزى وشك.

قف - ا.ع (غوفف - xuff): زەلامى خوتپرى و كرىگرتە، گردو زەوى بەرز، ھەورى رەشى كىو ئاسا.

قفا - ا.ع (غەففا - xeffa): پشت، پشتەمل.

قفار - ا.ع (غيفار - xifar): چۆلەوانى، بىبابانى وشك و برىنگ.

قفال - ا.ص (غەففال - xeffal): قفل ساز.

قفر - ا.ع (غەفر - xefr): قەفرا، بىبابانى وشك.

قفس - ا (غەفەس - xefes): قەفەز، قەفەس، ركه.

قفسە - ا (غەفەسە - xefese): قەفەزئاسا، دەلاقە، دەلاقەي ديوار بۆكتىب و شتى دىكە، رەفە.

قفسە - سىنە - ا.مر (غەفەسەي سىنە - xefesei sîne): قەفەزەي سىنگ، پەراسووبەند.

قفل - ا.ع (غوفل - xufl): قفل، كليل.

قفل رومى - ا.مر (غوفلى رومى - xuflî rûmî): ناوى يەكئىكە لە سى ئاوازەكەي باربەد.

قفل گر - ا.ص (غوفل گەر - xuflî ger): قفل ساز، كليل ساز.

قفل - مص.ل.ع (غوفول - xufûl): گەرئانەو، گەرئانەو لە سەفەر.

قفل - ا.ع (غوفول - xufûl): قفلان، كليلان.

قفە - ا.ع (غوففە - xuffe): زەمبيلە، قەوشەر.

قفيز - ا.ع (غەفیز - xefîz): جۆرە پىئوانە يەكە بەرانبەر بە ۱۴۴ گەز.

قفیلی - ص.ع (غوفە يلى - xufeylî): برای توفە يلىبىيە.

قفسى - ا.ع (غوغوسى - xuxusî): قازئىك لە ھەنار.

قفنس - ا (غوغنوس - xuxnus): بالئندە يەكە ئەفسانە يىبە گوايە دهنووكى پى لە كونه و ئاوازي سەپرى لىئو دپتە دەرئ، ھەزار سال عەمر دەكات و كە تەمەنى گە يىبە كوتايى چل و چىوتىكى زۆر خى دەكاتەو لە سەرى ھەلدە نىششيت و بال لىك دەدات تا چل و چىو كە گر بگريت و خوى تىادا بسووتى، قەقنەس.

قل - ا.ص (غليل - xill): كەم.

قلاد - ا.ع (غەلايد - xelaid): گەردانە، ملوانكە، خەناوكە (كۆ).

قلاب - ا (غوللاب - xullab): قولاب.

قلاب - ص.ع (غەلاب - xellab): ھەلگىرەو، ئەو دەي سكه ي قەلپ لى بدات، تەزوير.

قلاب دوز - ص.فا (غولاب دووز - xulab dûz): گولاقدون.

قلاب سىنگ - ا.مر (غوللاب سەنگ - xullab seng): قەلما سەنگ، قۆچەقانى، بەردەقانى.

قلابى - ص.ع (غەلابى - xellabî): تەزوير، قەلپ، ساخته.

قلاج - ا (غوللاج - xullac): مژى قوول لە سەبيل و دەرئانەو دەي دو كەلەكەي بە شپو دەي بازنە يى.

قلاجو - ا (غەلاجو - xelaçû): كاسەي چەرمى، كاسە يەكە چەرمىبە جاران شەرابيان تيا دەخواردەو.

قلاجورى - ا (غەلاجورى - xela çûrî): شمشىرى درىژ.

قلاد - ا.ع (غيلاد - xilad): لەواشە.

قلادە - ا.ع (غيلادە - xilade): گەردن بەند، ملوانكە، خەناوكە.

قعاغ - ا.ع (غەئاغ - xe'xa'): دهنگى چەك، خورماي وشك، تاو لەرز، ريگه‌ي دژوارو عاسى.

قعاغە - مص.ع (غەئاغە - xe'xe'e): زپە، دهنگى پيكدادانى چەك، دهنگى ددان.

قعود - مص.ل.ع (غونود - xu'ud): دانيشتن.

قعاير - ص.ع (غەئاير - xe'ir): زۆر قوول، چال.

قف - ا.ع (غەفف - xeff): تەپەو سەھوزى وشك.

قف - ا.ع (غوفف - xuff): زەلامى خوتپرى و كرىگرتە، گردو زەوى بەرز، ھەورى رەشى كىو ئاسا.

قفا - ا.ع (غەففا - xeffa): پشت، پشتەمل.

قفار - ا.ع (غيفار - xifar): چۆلەوانى، بىبابانى وشك و برىنگ.

قفال - ا.ص (غەففال - xeffal): قفل ساز.

قفر - ا.ع (غەفر - xefr): قەفرا، بىبابانى وشك.

قفس - ا (غەفەس - xefes): قەفەز، قەفەس، ركه.

قفسە - ا (غەفەسە - xefese): قەفەزئاسا، دەلاقە، دەلاقەي ديوار بۆكتىب و شتى دىكە، رەفە.

قفسە - سىنە - ا.مر (غەفەسەي سىنە - xefesei sîne): قەفەزەي سىنگ، پەراسووبەند.

قفل - ا.ع (غوفل - xufl): قفل، كليل.

قفل رومى - ا.مر (غوفلى رومى - xuflî rûmî): ناوى يەكئىكە لە سى ئاوازەكەي باربەد.

قفل گر - ا.ص (غوفل گەر - xuflî ger): قفل ساز، كليل ساز.

قفل - مص.ل.ع (غوفول - xufûl): گەرئانەو، گەرئانەو لە سەفەر.

قفل - ا.ع (غوفول - xufûl): قفلان، كليلان.

قفە - ا.ع (غوففە - xuffe): زەمبيلە، قەوشەر.

قلتاخ - ا.ع. (غلتاخ - xeltax): قالتاخ، قهلباخ،
 ئه و به شه ی زین که له دار دروست ده کری.

قلچاق - ا.ت. (غلهچاغ - xelçax): بازو و به ند.

قلچماق - ص. (غولچوماغ - xulçumax):
 به هیز، زۆردار، ملهور.

قلدور - ص.ت. (غولدور - xuldur): خو سه ر،
 سته مکار، زۆردار.

قلم - ا.ع. (غولزوم - xulzum): له کونا ناوی
 به نده ریک بووه له رهخی ده ربای سبور نزیکی
 ریزگی نیل، ده ربای و روباری گه و ره.

قلم - مص.م.ع. (غهلء - xel'): له ریشه
 ده رهیتان، هه لکی شان له ره گه وه.

قلعو قمع - مص.ع. (غهلء و غهمء - xel' û
 xem'): له ریشه ده رهیتان و له ناو بردن.

قلم - ا.ع. (غهلء - xel'): قورقوشم، جزره
 کانه یه که.

قلعه - ا.ع. (غهلئه - xel'e): قه لا، حه ساری
 به رز، قولله ی سه رکیتوان و شوینی به رز.

قلمه بیگی - ا.مر. (غهلئه به یگی - xel'e
 beygî): قه لادار، پاسه وانی قه لا، دژدار،
 دژه وان.

قلعه کوب - ص.فا. (غهلئه کوب - xel'e kûb):
 قه لاکوت، توپیک بۆ لیدانی قه لا.

قلمه - ا.ع. (غهلئه فه - xelege): چه رمی سه ری
 کبیر که له کاتی خه ته نه دا ده بردن.

قلم - مص.ل.ع. (غهلئه غ - xelex):
 نیگه ران بوون، شله ژان، په شیو بوون، بچ
 ئوقره بوون.

قلم - ا.ت. (غوللوغ - xullux): به رتیل، خاوه،
 ریشوده.

قلماس - ا.ع. (غولغاس - xulxas): جزره
 رووه کتیکه به کالی و به کولای ده خوری.

قلم - ا.ع. (غوله ل - xulel): قولله و لوتکان.

قلم - ا.ع. (غهلئه م - xelem): نامرزی نووسین:
 (قه له م، خامه، په رده موچ، قامیش...).

قلازاره - ا.ع. (غهلزاره - xelazare): قه له قاز،
 قه له باچکه، قه له بازکه.

قلاسنگ - ا.ع. (غهل لاسه نگ - xelaseng):
 قوچه قانی، به رده قانی، قه له ماسنگ.

قلاش - ص.ع. (غهل لاش - xelaş): بچووک.

قلاش - ص.ع. (غهل لاش - xelaş): ویل،
 به ره لئا، قه له نده ر، فیلباز، ده ستیر، مه یخو ر.

قلاط - ا.ع. (غولات - xulat): کورت، کو ل.

قلاط - ا.ع. (غیلات - xilat): قولله، قه لات.

قلاع - ا.ع. (غیلاء - xila'): قه لا.

قلال - ا.ع. (غیلال - xilal): قولله.

قلان - ا.ع. (غهل لان - xelan): جزره باجیکه له
 سه رده می ئیلخانیا ندا با و بووه.

قلانس - ا.ع. (غهل انیس - xelanis): کلوان.

قلاووز - ا.ع. (غهل لاقوز - xelavûz): ده لیلی
 رینگه، به له د، شاره زا، پی شپه ی له شکر،
 پی شه نگ.

قلایا - ا.ع. (غهل لایا - xelaya): قه لی، گوشتی
 سووره وه کراو.

قلم - مص.م.ع. (غهل لب - xelb): قلم کردنه وه،
 نخون کردنی شتیک، ناوه ژوو کردن، زپرو زیوی
 قه لب.

قلم - ا.ع. (غهل لب - xelb): دل، ناوه راست،
 جه رگه.

قلم شناس - ص.فا. (غهل لب شیناس - xelb
 şinas): قه لپناس، ئه وه ی زپرو زیوی قه لب
 بناسی، ئه وه ی هه ق له ناهه ق جیابکاته وه،
 که سیک که خه لکی ریاکار بناسیت.

قلمکار - ص.مر. (غهل بکار - xelbkar):
 قه لپکار، ئه وه ی زپرو زیوی یان دراوی قه لب به کار
 بینن.

قلمگاه - ا.مر. (غهل بگاه - xelb gah):
 ناوه رگه، ناوه راست.

قلمه - ا.ع. (غولبه - xulbe): نیر.

قلمت - مص.ل.ع. (غیلله ت - xillet): که م بوون.

- قلماش** - ص.ت (غله ماش - xelmaş):
 هه‌رزه‌وێژ، چه‌قاوه‌سوو، چه‌قه‌چناوه، هه‌له‌وه‌ر.
- قلمتراش** - ا.مر (غله له‌م تەراش - xelem teraş):
 قه‌له‌م تەراش، قه‌له‌م داده‌ر.
- قلمداد** - ص.مف (غله له‌مداد - xelemdad):
 چه‌ساوکراو، له‌ قه‌له‌م دراو.
- قلمدادکردن** - مص.م (غله له‌مداد که‌رده‌ن - xelem dad kerden):
 چه‌ساوکردن.
- قلمدان** - ا.مر (غله له‌مدان - xelemdan):
 قه‌له‌مدان، شوێنی قه‌له‌م و که‌ره‌سته‌تین نووسین.
- قلمدست** - ا.ص (غله له‌م ده‌ست - xelem dest):
 قه‌له‌م به‌ده‌ست، نووسەر، نیگارکێش.
- قلمدوش** - ا.مر (غله له‌م دوش - xelem dûş):
 قه‌لانده‌شکان، قه‌لانده‌ش.
- قلمدوش کردن** - مص.م (غله له‌مدوش که‌رده‌ن - xelem dûş kerden):
 کردنه‌ قه‌لانده‌ش.
- قلمرو** - ا.مر (غله له‌م ره‌و - xelem rew):
 قه‌له‌م‌ره‌و، مه‌رزو بوومی ولاتییک.
- قلم زدن** - مص.م (قه‌له‌م زه‌ده‌ن - xelem zeden):
 نووسین، نیگارکێشان.
- قلمزن** - ص.فا (غله له‌م زه‌ن - xelem zen):
 نووسەر، ئه‌هلی قه‌له‌م.
- قلم زه‌ده‌ن** - ص.مف (غله له‌م زه‌ده‌ن - xelem zede):
 نووسراو.
- قلم شدن** - مص.ل (غله له‌م شوه‌ده‌ن - xelem şuden):
 برین، قه‌له‌م کردن.
- قلمکار** - ا.مر (غله له‌م‌کار - xelem kar):
 نیگارکێش.
- قلمکاری** - ا.مص (غله له‌م‌کاری - xelemkarî):
 نیگارکێشی، کۆلین له‌سه‌ر دار بیان کانا.
- قلم کردن** - مص.م (غله له‌م که‌رده‌ن - xelem kerden):
 برین، قه‌له‌م کردن، برین به‌شێوه‌ی قه‌له‌م.
- قلم مو** - ا.مر (غله له‌م موو - xelem mû):
 فلچه‌ی نیگارکێشی، په‌ره‌مووچ.
- قلمه** - ا (غله له‌مه - xeleme):
 قه‌له‌می دارو دره‌خت که‌ ده‌روپێنری.
- قلمندر** - ا.ص (غله له‌نده‌ر - xelender):
 قه‌له‌نده‌ر، هه‌ژار، ده‌روپیش.
- قلمندرانه** - ق.ص (غله له‌نده‌رانه - xelenderane):
 قه‌له‌نده‌رانه، ده‌روپیشانه، فه‌قیرانه.
- قلمسوه** - ا.ع (غله له‌نسوفه - xelensuve):
 جوژه‌ کلاویکی درێژه.
- قلوب** - ا.ع (غولوب - xulûb):
 دلان.
- قلوه** - ا (غولفه - xulve):
 گورچيله.
- قلوه‌سنگ** - ا.مر (غولفه‌سه‌نگ - xulve seng):
 خرکه‌به‌رد.
- قله** - ا.ع (غولله - xulle):
 لوتکه‌ی کیوی، به‌رزترین قولله‌ی چیا.
- قله** - ا.ع (غولله - xulle):
 گۆزه، گۆزه‌ی گه‌وره بیان بچووک.
- قلیا** - ا (غله‌لیا - xelya):
 قه‌لابی.
- قلیب** - ا.ع (غله‌لیب - xelîb):
 بیری، کۆنه‌بیری.
- قلیح** - ا.ت (غله‌لیح - xilic):
 قلیح، شمشیر.
- قلیل** - ص.ع (غله‌لیل - xelîl):
 که‌م.
- قلیه** - ا.ع (غله‌لییه - xelîye):
 گوشتی سوره‌وه‌کراو، قه‌لی.
- قمار** - ا.ع (غیمار - ximar):
 قومار.
- قمار باز** - ص.فا (غیمار باز - ximar baz):
 قومارچی، قومار باز.
- قمارخانه** - ا.مر (غیمارخانه - ximar xane):
 قومارخانه.
- قماری** - ص.ن (غهماری - xemarî):
 شوینیکه له‌ هند که‌ به‌داری عودو تاووس به‌ناوبانگه.
- قماش** - ا.ع (غوماش - xumaş):
 ورده‌و پرتکه، که‌لوپه‌لی ناو مال، کوتال و قوماش.

- قماشیر** - ا.ع (غهماشیر - xemaşîr): سه مغ، که تیره.
- قماط** - ا.ع (غیمات - ximat): قومات، قونداغه، قوناخه، قوناخه پیچ.
- قماطر** - ا.ع (غهماتیر - xematîr): دۆلابی کتیبان، پیایوی کورته بالایی نهستور.
- قمچی** - ا.ت (غهمچی - xemçî): قامچی، شلاق.
- قمح** - ا.ع (غهمه - xemh): گهنم.
- قمحدوه** - ا.ع (غهمه هدوئه - xemehduve): نیسکی پشتی سهر.
- قمحه** - ا.ع (غوممه - xumhe): زهغفران.
- قمر** - ا.ع (غهمهر - xemer): مانگ، هه یف.
- قمرآء** - ص.ع (غهمرآء - xemra): سپی، سپی تیر، تربفه ی مانگ، مانگه شه و هه یقه شه و.
- قمرورن** - ا.ع (قهمرون - xemrûn): کوللوی دهریایی، رۆبیان.
- قمره** - ا.ع (غهمره - xemre): یهک دهست قومار.
- قمری** - ا.ع (غومری - xumrî): قومی.
- قمطر** - ا.ع (غیمه تر - ximetr): دۆلابی کتیبان.
- قمطریر** - ص.ع (غهمته ریر - xemterîr): سهخت، دژوار.
- قمع** - مص.ع (غهمء - xem): سه رکوتکردن.
- قمقام** - ا.ع (غهمغام - xemxam): ژماره ی زۆر، دهریا، کهسی گه و ره دلاوا، گه و ره قه و م.
- قمقمه** - ا.ع (غومغومه - xum xume): زهمزه می، مه تاره.
- قمل** - ا.ع (غهمل - xeml): نه سپی.
- قمه** - ا.ع (غیممه - ximme): ترۆپک، لوتکه، قولله.
- قمه** - ا.ع (غیمه - ximme): گروپ، تاقمه خه لکیک.
- قمه** - ا.ع (غهمه - xeme): قهمه، حهریه، نیره.
- قمیص** - ا.ع (غهمیس - xemîs): کراس، قهمیس.
- قناء** - ا.ص.ع (غهناء - xenna): کارپزکهن، جومالکار.
- قنابل** - ا.ع (غهنابیل - xenabîl): قونبه له.
- قنات** - ا.ع (غهنات - xenat): که نالی ناو، کارپز.
- قناد** - ا.ص (غهنناد - xennad): شیرینی فروش، شیرینی ساز.
- قنادیل** - ا.ع (غهنادیل - xenadîl): چرا.
- قناره** - ا.ع (غهنناره - xinnare): قهناره ی قه سا بان.
- قناری** - ا.ع (غهناری - xenarî): که ناری.
- قناص** - ا.ص.ع (غهنناس - xennas): راوچی.
- قناطر** - ا.ع (غهناتیر - xenatir): پردان.
- قناع** - ا.ع (غهنیا - xina): له چک، ده مامک.
- قناعت** - مص.ل.ع (غهنائه ت - xena'et): قنایع بوون، رازی بوون، به قه ناعت.
- قنافذ** - ا.ع (غهنافییز - xenafiz): ژینژگ، کۆمه له چه وو لم.
- قناویز** - ا.ع (غهنافییز - xenaviz): قوماشی حهریری ساده ی سوور.
- قنب** - ا.ع (غهننهب - xuneb): شادانه، گیایه که.
- قنبره** - ا.ع (غهننبره - xunbere): که لا و کوره، بالنده یه که.
- قنبیل** - ا.ع (غهننبول - xunbul): پیایوی زه لامی به هیز.
- قنبیل** - ا.ع (غهننبل - xenbel): کۆمه له که سیک، ره وه نه سپ.
- قنبله** - ا.ع (غهننبوله - xunbule): بۆمبا.
- قنبله** - ا.ع (غهننبه له - xenbele): کۆمه له خه لکیک، ره وه نه سپ.
- قنبلیله** - ا.ع (غهننبه لیله - xenbelîle): جۆزه دره ختیکه.

- قنبیط** - ا.ع (غوننه بیت - xunnebît) : که له رم.
- قند** - ا.ع (غهند - xend) : قهند، شه کر.
- قنداق** - ا.ت (غونداغ - xundax) : قونداغه تفته نگ، قونداغه پیچی ساوا، قومات.
- قندداغ** - ا.مر (غهندداغ - xend dax) : قهنداغ، ناوی گهرمو شه کر.
- قنددان** - ا.مر (غهنددان - xenddan) : شه کردان.
- قندر** - ا.مر (غوندور - xundûr) : سه گلاوی، سه گی ناوی.
- قندران** - ا.ع (غندهران - xenderan) : جو شانیه سنگ.
- قندس** - ا.ع (غوندوس - xundus) : سه گی ناوی.
- قندیل** - ا.ع (غیندیل - xindîl) : قهندیل، چرای به بنه بانوه داله قاو.
- قنسل** - ا.ع (غونسول - xunsûl) : کونسول.
- قنطار** - ا.ع (غینتار - xintar) : پیوانه به کی کیشانه ده کاته نریکه ی سه د ره تل، مالی زور.
- قنطره** - ا.ع (غهنتره - xentere) : پرد، پردی گه ورده ی سه ر رو باران.
- قنطوریون** - ا.ع (غهنطوریون - xentûrîyûn) : گیایه که.
- قنفذ** - ا.ع (غونفوز - xunfuz) : ژیشیک، ژووژو، سیخور.
- قنق** - ا.ت (غونوغ - xunux) : ریبار، میوان.
- قنقات** - ا.ع (غهنقات - xenevat) : که نالان، کاریز.
- قنوت** - مص.ل.ع (غونووت - xunût) : ملکه چکردن بو خوا، وهستان له نویتدا، دهسته و دو عا وهستان له حوزوری خوا.
- قنوط** - مص.ل.ع (غونووت - xunût) : ناومید، بوون، ناومیدی.
- قنوع** - مص.ل.ع (غونووع - xenu') : رازی بوون به به شی خو، قانبع بوون.
- قنوع** - ص.ع (غهنووع - xenu') : قانبع، به قه ناعه ت، رازی.
- قنیع** - ص.ع (غهنی - xeni') : قانبع، رازی.
- قنینه** - ا.ع (غینینه - xinnîne) : شوشه، سوراحی، قاپی شراب.
- قنیه** - ا.ع (غونییه - xunîye) : مالی به دهسته اتوو، دهسته وت.
- قو** - ا.ع (غو - xû) : قوو، بالنده.
- قوا** - ا.ع (غوفا - xuva) : هیز، نیرو.
- قوائم** - ا.ع (غهنقائیم - xevaim) : قایه، لیسته.
- قوابل** - ا.ع (غهنقابیل - xevabîl) : مامان.
- قواد** - ص.ع (غهنقاد - xevad) : کوشنده، گه واد، قور مساخ.
- قواد** - ا.ع (غوفا د - xuvad) : سه ر کردان.
- قوادح** - ا.ع (غهنقادیه - xevadih) : خوره، کرمی ددان.
- قوادیم** - ا.ع (غهنقادیم - xevadim) : پیشرو، شاپه ری بالی مهل.
- قوارب** - ا.ع (غهنقاریب - xevarib) : به له م.
- قوارع** - ا.ع (غهنقاری - xevari') : لا ریگه، سه رووی ریگه، قیامه ت، روژی په سلاتی.
- قواره** - ا.ع (غوفا ره - xuvare) : به شی یه ک دهست جل قوماش.
- قواریر** - ا.ع (غهنقاریر - xevarîr) : شوشه، قاپی شراب، شوشه یه که میزی نه خووشی تی بکری بو پشکنین.
- قواس** - ا.ص (غهنقاس - xevas) : که وانگهر، که وانساز.
- قواصف** - ا.ع (غهنقاسف - xevasif) : بای توند که دارو درهخت بشکینتی، هوره گوله.
- قواخب** - ا.ع (غهنقازیب - xevazib) : تیغی برنده، شمشیری زور تیژ.
- قواطع** - ا.ع (غهنقاتی - xevati') : تیژ، پرهر.

ئەنجومەن، شورا، ئەنجومەنیک کە بۆ گەنگەشە و گفتوگۆ دەربارەى کارىکى گرینگ پىک بى.

قوس - ا.ع (غەوس - xews): کەوان.

قوس - ا.ع (غوس - xûs): دىرى رەبەن، شوپىنى راپوچى.

قوس قزح - ا.م.ع (غەوس غوزەھ - xews xuzeh): پەلکەرەنگىنە، رەنگىن کەمان، زەرپنە و سىمىنە.

قوش - ا.ق (غوش - xûş): باشوکە.

قوشچى - ا.ص.ت (غوشچى - xûşçî): بازدار، قوشەوان، بازەوان.

قوسرە - ا.ع (غەوسەرە - xewsere): زەمبىلەى خورما، پوشە خورما.

قوتى - ا.غوتى (غوتى - xûtî): قوتوو، پاکەت.

قوتل - ا.ع (غەوغەل - xewxel): نىرەكەو.

قوتلە - م.ص.ع (غەوغەلە - xewxele): چوونە سەر شاخ.

قوتو - ا.غووغوو (غووغوو - xûxû): قوتوو، بانگى كەلەباب.

قوتە - ا.ع (غوغوغە - xûxe): كوكو، شوپىنى بىن موو لەسەرى مروت.

قول - م.ص.ل.ع (غەول - xewl): گوتن.

قول - ا. (غول - xûl): جەرگەى سوپا لە مەيدانى جەنگدا.

قولنامە - ا.م.ع (غەولنامە - xewlname): بەلگىنامەى نىوان كرىارو فرۆشيار.

قولنج - ا. (غولەنج - xûlenc): قولنج.

قولون - ا.فر (غولون - xûlûn): قولون.

قوم - ا.ع (غەوم - xewm): قەوم، تىرە، كەسوكارو خزم و خویش.

قومش - ا.ص (غومىش - xûmiş): بىرەهەلکەن.

قونوى - ص.ن (غونەفى - xunevî): خەلکى قونبىه (شارىکى تورکبايه).

قوه - ا.ع (غوققە - xûvve): نىرو، هیز، توانا، وزە.

قواعد - ا.ع (غەفائىد - xeval'id): ياساو رىسا.

قوافل - ا.ع (غەفائىل - xevail): قافلە، کاروان.

قوافى - ا.ع (غەفافی - xevafî): سەروابان.

قوال - ص.ع (غەفقال - xevval): چەنەباز، زۆربلىتى، قەسەزان، زمان خووش، كەسىك لە مەجلىساندا بەدەنگەو شىعر بلىتى، گۆرانى بىتر.

قوالب - ا.ع (غەفالىب - xevalib): قالىبان.

قوام - ا.ع (غەفام - xevam): پايدارى، ميانەرەوى، عدالەت، راستى، هەويتى و مایهى ژيان.

قوام - ا.ع (غىفام - xivam): پايدە، كۆلەكە، ئەستون، سىستەم.

قوام - ص.ع (غەفام - xevvam): فەرماندە، مېر، بە دەسلەت، دەسلەتدار.

قوانىن - ا.ع (غەفانىن - xevanîn): قانون، ياسا.

قواهر - ص.ع (غەفاهىر - xevahir): بالادەست، بەزىنەر، زال، بەرزو بلىند.

قوباء - ا.ع (غوباء - xûba): گەرى.

قوت - ا.ع (غوت - xût): روزى، خواردن.

قوت - ا. (غوققەت - xuvvet): قوت، هیز، توانا، تەزوو.

قوچ - ا. (غوچ - xûç): بەران.

قود - م.ص.ع (غەود - xewd): قەساس، كوشتنەوهدى بكوژ، درىژى مل.

قور - ا.ت (غور - xûr): چەك.

قورچى - ا.ص (غورچى - xûrçî): چەكساز، سەرۆكى جبهەخانە.

قورخانه - ا.م.ع (غورخانە - xûrxane): قورخانە، جبهەخانە، چەك خانە.

قورباغە - ا. (غورباغە - xûrbaxe): قورباغە، بوق.

قوربىلتاى - ا. (غوربىلتاى - xûrîltay):

قوهچی - ا.ص (غههقهچی - xehveçî) :
قاوهچی، چایچی.
قوهخانه - ا.مر (غههقهخانه - xehve xane) :
چایخانه، قاوهخانه.
قوه خوری - ا.مر (قههقه خوری - xehve xûrî) :
فینجانی بچووکی قاوه خواردهوه.
قوه قجری - ا.مر (غههقهی غهجهری - xehvey xecerî) :
قاوهی زهردار که سولتانانی قاجاری به ناحه زانی خویان ددها.
قی - مص.ل.ع (غههی - xey) :
هه لئینانه وه، رشانه وه.
قیاد - ا.ع (غییاد - xîyad) :
هه وسار، ره شمه.
قیادت - مص.ع (غییادهت - xiyadet) :
رتبه رری کردن.
قیاس - مص.ع (غییاس - xîyas) :
ئه اندازه گرتن، پیوان.
قیاصره - ا.ع (غه باسیره - xeyasire) :
تزاران، قه رالان.
قیافه - ا.مص.ع (غییافه - xiyafe) :
سه روسیما و قه لافات.
قیافه شناس - (xiyafe şinas) :
سیمما و قه لافات ناس.
قیام - مص.ل.ع (غییام - xiyam) :
هه ستان، راپه رین.
قیامت - ا.ع (قییامت - xiyamet) :
قیامت، رۆژی په سلانئ.
قیان - ا.ع (غییان - xîyan) :
ئارایشته گهر، که نیزه ک.
قی اور - ص.فا (غههی ئاثره - xey aver) :
ئه وهی بییته مایه ی رشانه وه.
قیتال - مص.م.ع (غییتال - xital) :
کوشتن، جهنگ کردن.
قیچاچی - ا.ص.ت (غیچاچی - xiçaçî) :
خه یات، دهرزی.

قوی - ص.ع (غهقی - xevî) :
به هیز.
قوی نیل - ا.مر.ت (غوی نیل - xuyil) :
سالی مه پ.
قوی پنجه - ص.مر (غهقی په پنجه - xevî pence) :
به دهست و بازوو.
قوی جشه - ص.مر (غهقی جوسسه - xevî cusse) :
تیکسمرای تونگو و تۆل و به هیز.
قوی دست - ص.مر (غهقی دهست - xevî dest) :
به دهست و بازوو.
قوی دل - ص.مر (غهقی دیل - xevî dil) :
به دل، دلیر، نازا، عه گید.
قویم - ص.ع (غه قییم - xevîm) :
راست و دروست، به ژن و بالا ریک.
قوی هیکل - ص.مر (غهقی هه یکه ل - xevî heykel) :
تۆکمه و به هیز.
قهار - ص.ع (غه ههار - xehhar) :
به زین، زال، به دهست، به کیکه له ناوه کانی به زدان.
قهارمه - ا.ع (غه هاریمه - xeharime) :
قاره مانان.
قهر - مص.ع (غه هر - xehr) :
زال بوون، سه رکه و تن.
قهر کردن - مص.م.ع (غه هرکه ردهن - xehr kerden) :
زیرزوون، زویربوون، قسه دابرین.
قهرمان - ا.ص (غه هرمان - xehreman) :
دلیر، قاره مان، نازا، بویر.
قهررا - ا.مص (غه هغه را - xehxera) :
پاشه کیشه کردن، گه رانه وه بو دواوه، پاشگه زبوونه وه.
قهقهه - مص.ل.ع (غه هغه هه - xehxehe) :
پیکه نین به دهنگی بهرز، قاقا پیکه نین.
قهنز - ا.مر (غوههن دیز - xuhen diz) :
کۆنه قه لا.
قهره - ا.ع (غه هقه - xehve) :
قاوه.
قهره جوش - ا.مر (غه هقه جوش - xehve cûş) :
جهزوهی قاوه لئتان.

- قیچی** - ا.ع (غہیچی - xeyçî): قہیچی، مقہست، دووات.
- قیح** - ا.ع (غہیہ - xeyh): کییم، زیچکاو، چلک.
- قید** - ا.ع (غہید - xeyd): بہند، کۆت و زنجیر، پیونہند.
- قیر** - ا.ع (غیر - xîr): قیر.
- قیراط** - ا.ع (غیرات - xîrat): نیودانگ، کیشی چوار دنکه جو ۱ لہ سہر پینجی غہرام.
- قیراندود** - ص.مف (غیرئەندود - xîrendûd): لہ قیرگیراو، قیرمال.
- قیرگون** - ص.م (غیرگون - xîr gûn): قیرناسا.
- قیروان** - ا.ع (غہیرہوان - xeyrewan): کاروان، قافلہ، قہ تاری ئہ سپان.
- قیس** - ا.خ.ع (غہیس - xeyS): ناوی یه کیچکه لہ بتہ کانی عارب لہ سہ رده می جاہیلہ تدا.
- قیسی** - ا.ع (غہیسی - xeySî): قہیسی، زہردہ لو، شیلانہ.
- قیصر** - ا.ع (غہیسہر - xeyser): قہیسہر، تزار، قہرآل.
- قیصران** - ا.ع (غہیسہران - xeyseran): ناوی ئاھہ نگیچی کونی مؤسیقایہ.
- قیصریہ** - ا.ع (غہیسہریہ - xeyserîye): قہیسہری، راستہ بازاری گہورہ.
- قیصوم** - ا.ع (غہیسوم - xeySûm): گیایہ کی بۆن خوۛشہ.
- قیطان** - ا.ع (غہیتان - xîtan): قہیتان، شریٹ.
- قیطران** - ا.ع (غہیتہران - xeyteran): گیا قہیتہران.
- قیطس** - ا.ع (غہیتوس - xeytus): جوڑہ ماسیپہ کہ.
- قیظ** - ا.ع (غہیز - xeyZ): ہہرہ تی گہرما، ناوہ راستی ہاوین، چلہی ہاڤین.
- قیف** - ا.ع (غیف - xîf): رده تی.
- قیقاج** - مص.ت (غہیغاج - xeyxac): قیروقاج، کہچ، خوار.
- قیل** - مص.ل.ع (غیل - xîl): گوتن، قسہ کردن.
- قیل** - ا.ع (غہیل - xeyl): پاشا، سہرؤک، سہرودہر.
- قیلولہ** - مص.ل.ع (غہیلولہ - xeylûle): نیودہرؤ خہوتن.
- قییم** - ا.ص.ع (غہییم - xeyim): سہرہرشتیوارو عۆدہداری کاروباری منالی ہہ تیو.
- قیم** - ا.ع (غہیہم - xîyem): بہہایان، نرخان.
- قیماق** - ا.ع (غہیماغ - xeymax): سہرشیر، قہیماغ.
- قیمت** - ا.ع (غہیمہت - ximet): بہہا، نرخ.
- قیمہ** - ا.ص.ع (غہییمہ - xeyîme): سہرہرشتیوارو عۆدہداری منالی ہہ تیو (بۆ من).
- قیمہ** - ا.ت.ع (غہیہ - xeyme): قیمہ، گوشتی جنراوی بہ قیمہ کراو.
- قین** - ا.ع (غہین - xeyn): بہندہ، کۆیلہ.
- قینہ** - ا.ع (غہینہ - xeyne): کہنیزہک، ئارایشتگہر.
- قیود** - ا.ع (غہیود - xuyûd): کۆت و زنجیران.
- قیوم** - ص.ع (غہییوم - xeyyûm): پایہدار، ہہرمان، ہہمیشہیی، یه کیچکه لہ ناوہ کانی یہزدانی مہزن...

ک

ک- حر (ک- K):

پیتی بیست و پینجه می تهل فبای فارسییه که به (کاف) دهخوینرتسه وهو به حه ساوی ته بجه د ده کاته (۲۰).

کائن - ا. ف. ا. ع (کائین - kain): هه بوو، مه وجود، روودا، بوونه وهر.

کائات - ا. ع (کائیات - kainat): بوونه وهران، رووداوان.

کائنه - ا. ف. ا. ع (کائینه - kaine): بوونه وهر (بو می).

کائوچو - ا. فر (کائوچوو - kaûçû): شیلهی هه ندی رووه کو دره ختان.

کائولن - ا. فر (کائولین - kaûlin): گلّه سورتیکی تایبه تبیه له چینی سازیدا به کاردی.

کاباره - ا. فر (کاباری - kabarê): مه یخانه، مه یکه ده، دوکانی ساردی فروش.

کاباره دانسینگ - ا. مر (کاباری دانسینگ - kabarê dansîng): بارو سه ماخانه.

کابک - ا. کابوک (kabuk): لانه می مریشک، کولانه مریشک، قه وشه ریک که به بن میچه وه هه لوسری تا کوتران هیلانه می تیدا بکه ن.

کابل - ا. فر (کابل - kabl): په تی که شتی، کتیل، (که بو کاره با یان ته له گراف یان ته له فون له ژیر زه ویدا یان له ژیر ئاودا راده کیشری).

کابلج - ا. کابلج (kablîç): په نجه تووته می دهست یان پیچ، کلک.

کابنه - ا. کابینه (kabine): چاو، دیه، دیده، چهو.

کابوس - ا. ع (کابوس - kabûs): کابوس، میترده زمه، مۆته که، شه وگ.

کابوک - ا. کابوک (kabûk): کولانه می مریشک، زه میله می به بن میچه وه هه لوسراو تا کوتران هیلانه می تیدا بکه ن.

کابو - ا. کابوی (kaboy): گاوان.

کابیدن - مص. م. (کابیدن - kabîden): پیشکنین، تاقیب کردن، زهوی هه لکولین و گه ران به دووی شتیکدا، منه کردن.

کابیشه - ا. کابیشه (kabîşe): جزره رووه کیکه.

کابيله - ا. کابيله (kabîle): هاوه ن.

کابین - ا. کابین (kabîn): ماره می ژن له سه ر پیاو.

کابین کردن - مص. م. (کابین که رده ن - kabîn kerdn): ماره کردن.

کابین - ا. فر (کابین - kabîn): کابینه، ژووری بچوک له ناو که شتیدا.

کاتالیز - ا.فر (کاتالیز - katalîz): توانای هندی مه‌واد له گۆرانکاری هاوکیشیسه‌ی کیمیاییدا.

کاتب - ا.ف.ع (کاتب - katîb): نووسەر، ئەدیب، وێژەفان.

کاتد - ا.فر (کاتود - katud): جهمسه‌ری ساردی پیل.

کات کبود - ا.مر (کاتی که‌بوود - kati kebûd): سۆلفاتی مس. ئۆکسیدی مس.

کاتگوت - ا.فر (کاتگوت - katgût): جۆره داویکی نایلونه له ریخۆله‌ی بزنیان پشیلله دروستده‌کری و له نه‌شته‌رگه‌ریدا بۆ دورینه‌وه به‌کاردهی.

کاتم - ا.فا (کاتیم - katim): رازدار، قایمکار، نه‌یتی کار.

کاتوره - ص (کاتوره - katûre): گیش، سه‌رگه‌ردان، چه‌یران.

کاتوزی - ا.ص (کاتوزی - katûzî): خواپه‌رست.

کاتولیک - ص.فر (کاتولیک - katûlîk): مه‌زه‌بیکێ ئایینی مه‌سیحیه که په‌یره‌وانی باوه‌ریان به‌ پاپا هه‌یه و گۆتراه‌لی ئه‌ون.

کاکر - ص.ع (کاسیر - kasir): فره، زۆر، مشه.

کاج - ا (کاج - kac): دارکاژ.

کاج - ا (کاج - kac): زله، شه‌پازله، شه‌په‌لاخ.

کاج - ص (کاج - kac): خپل.

کاج - ق (کاج - kac): کاشکی، بریا، خۆزیا.

کاجیره - ا (کاجیره - kacîre): جۆره گیایه‌که.

کاچار - ا (کاچار - kaçar): که‌لوه‌لی مال.

کاچک - ا (کاچه‌ک - kaçek): ته‌پلی سه‌ر، کلۆخ.

کاچول - ا (کاچول - kaçûl): قوونباده‌ن، سووردان.

کاچه - ا (کاچه - kaçe): چه‌ناگه، کاجیر، خۆشی و شادی و ته‌ره‌ب.

کابینه - ا.فر (کابینه - kabîne): نووسینگه، ژووری کارکردن، کابینه‌ی وه‌زاره‌ت، ده‌سته‌ی وه‌زیران.

کاپ - ا. انگل (کاپ - kap): کاسی زێریان زیوکه له پیشبهرکی وه‌رزشییه‌کاندا ده‌دری به‌ براوه.

کاپ - ا.فر (کاپ - kap): پالتوی کورت، شانیل.

کاپشن - ا.فر (کاپشن - kapşîn): قه‌مه‌سه‌له.

کاپوت - ا.فر (کاپوت - kapût): قاپووت، قه‌پاغی ماتۆر، پالتاو، ساقۆ، کیفیکێ لاستیکه له کاتی گان کردندا ده‌کرێته کێر.

کاپیتال - ا.فر (کاپیتال - kapîtal): سه‌رمایه.

کاپیتالست - ا.ص (کاپیتالست - kapîtalîst): سه‌رمایه‌دار، هه‌واداری سیسته‌می سه‌رمایه‌داری.

کاپیتالسم - ا.فر (کاپیتالسم - kapîtalîsm): سه‌رمایه‌داری.

کاپیتان - ا.فر (کاپیتان - kapîtan): کاپتن، سه‌رکرده، سه‌رده‌سته، که‌شتیوان.

کاپیتولاسیون - ا.فر (کاپیتولاسیون - kapîtûlasyûn): چه‌سانه‌ی دیپلوماسی.

کات - ا (کات - kat): زاخ.

کات - ا (کات - kat): جۆره برنجیکه له شوشته‌ر ده‌چینری.

کات - ا.هن (کات - kat): جۆره که‌تیره‌یه‌که له داری که‌هیر ده‌گیرێ.

کاتابولیسیم - ا.فر (کاتابولیسیم - kata bulism): چۆنیه‌تی شی بوونه‌وه‌ی خۆراک له به‌ده‌ندا.

کاتاراکت - ا.فر (کاتاراکت - katarakt): ناوی سپی، ئاو هینانی چاو.

کاتالپسی - ا.فر (کاتالپسی - katalipsî): ئیفلیج بوونی هندی ئەندامی له‌ش، نواندنی موگناتیسی.

کاتالوگ - ا.فر (کاتالوگ - katalog): که‌ته‌لوگ، پێرستی ناویان لیستی نرخ‌ی شتان.

- کاچی** - ا (کاچی - kaçî) : کاشی.
- کاچی** - ا (کاچی - kaçî) : کاهی.
- کاخ** - ا (کاخ - kax) : قه‌سر، کۆشک، ته‌لاری گه‌ورده‌ی چهند نهۆمی.
- کاخ نشین** - ص. فا (کاخ نشین - kax nişîn) : ته‌لارنشین.
- کاخه** - ا (کاخه - kaxe) : نه‌خۆشی زه‌ردووی، زه‌ردی گهنم، باران.
- کادر** - ا. فر (کادیر - kadir) : چوارچێوه، چوارچێوه‌ی وێنه، ده‌سته‌ی کارگیری یه‌ک دایه‌ره.
- کادو** - ا. فر (کادوو - kadû) : کادۆ، دیاری، توحفه، سه‌وقاتی.
- کادی** - ا (کادی - kadî) : جۆزه‌داریکه‌له‌دارخورما ده‌چیت.
- کاذب** - ا. ف. ع (کاذب - kazib) : درۆزن.
- کاذبه** - ا. فا (کازیبه - kazibe) : درۆزن، (بو می).
- کار** - ا (کار - kar) : پیشه، کار، جه‌نگ، کشتوکال.
- کار ازماي** - ص. فا (کار ازماي - kar azmay) : کارامه، ساوکه‌دار، ئەزمووندار.
- کار ازمايی** - ا (کار ازمايی - karazmayî) : ساوکه، تاقیکردنه‌وه، راهیتان و مه‌شق.
- کازموده** - ص. مف (کار نازموده - kar azmûde) : ته‌جره‌به‌دیده.
- کار اشویی** - ا. مص (کار اشویی - kar aşûbî) : کارشکینی، ئالۆزکاری.
- کار افرین** - ص. فا (کار ئافه‌رین - kar aferîn) : کارساز، خوا، په‌روه‌ردگار.
- کار اگاه** - ص. مر (کار ئاگاه - kar agah) : که‌سێک له‌حه‌قیقه‌ت و چۆنیه‌تی کارتیک ئاگاداری، خه‌ف، جاسوس، ئەمن، سیخوڕ.
- کار اگاهی** - ا. مص (کار ئاگاهی - karagahî) : ئاگاداری له‌خه‌به‌ران.
- کار امد** - ص. مر (کار ئامه‌د - kar amed) : کارزان، شایسته، کارامه، شاره‌زا، که‌سێک که‌کاران به‌چاکی ئه‌نجام بدات.
- کار اموز** - ص. فا (کار ئاموز - kar amûz) : که‌سێک که‌بجیتته‌خولی فیتروونی کاره‌وه.
- کار اور** - ص. فا (کار ئافه‌ر - kar aver) : کارزان، خودانکار.
- کارابین** - ا. فر (کارابین - karabîn) : قه‌رابینا، جۆزه‌تفه‌نگیکی کورتی سه‌رتۆیه.
- کاراته** - ا. فر (کاراتی - karatî) : کاراتی، جۆزه‌وه‌رزشیکه.
- کاربان** - ا. مر (کاربان - karban) : کاروان.
- کاربر** - ص. فا (کاربور - karbur) : که‌سێک به‌باشی و به‌گورجی کارتیک ئه‌نجام بدات.
- کارستن** - م. مص (کاربه‌ستن - kar besten) : به‌کاربردن، جیبه‌جی کردن.
- کاریشول** - ص. فا (کاریشول - karbişûl) : کارساز، کارزان، خودانکار، ئه‌وه‌ی کارتیک به‌چاکی ئه‌نجام بدات.
- کاربن** - ا. فر (کاربون - karbun) : کاربۆن.
- کاربوراتور** - ا. فر (کاربوراتۆر - karbûrator) : کابریتته.
- کاربه‌هر** - ا. مر (کاربه‌هر - karbehr) : ده‌ستکه‌وت، سوودی کار.
- کاربین** - ص. فا (کاربین - karbîn) : کارزان، کارامه.
- کارپرداز** - ص. فا (کارپه‌رداز - karperdaz) : به‌رتۆه‌به‌ری کار.
- کارپه‌ژوه** - ص. فا (کارپه‌ژوه - karpejûh) : پیشکینه‌ر، سه‌ره‌رشتیار.
- کارپیل** - ا. فر (کارپیل - karpil) : به‌شی میینه‌ی گۆل که‌مبوه‌دروست ده‌کات.
- کارپیچ** - ا. مر (کارپیچ - karpiç) : له‌فاف، سارغی.
- کارپیرا** - ص. فا (کارپیرا - karpîra) : کار به‌رتۆه‌به‌ر.

دهبات، جیگری سه‌فیر.
کارداران فلک - ا.مر (کاردارانی فه‌له‌ک - kardarani felek): سهوت ئه‌سه‌ستیپره گه‌رۆکه‌که.
کاردان - ص.فا (کاردان - kardan): کارزان، زیره‌ک، لیها‌توو، هونه‌رمه‌ند.
کارده‌ک - ا. (کارده‌ک - kardek): چه‌قۆی بچوو‌ک، ئامی‌تیکی کانزایی دهم پانی ده‌سکداره که له نیگارکیشیدا بۆ تیکه‌لکردن و دروستکردنی ره‌نگه‌کان به‌کارده‌ی.
کاردگر - ا.ص (کاردگره‌ - kardger): کێردساز، چه‌قۆساز
کاردیا - ا.فر (کاردییا - kardiya): زارکی گه‌ده.
کاردیده - ص.مر (کاردیده - kardîde): کارامه، به‌ئه‌زمون، جه‌نگ دیده.
کاردینال - ا.فر (کاردینال - kardînal): خه‌لیفه، مه‌تران، که‌شیشی گه‌وره، که له دوا‌ی پاپا دئ.
کاردیوگراف - ا.فر (کاردیوگراف - kardiyoğraf): ئامی‌تیکه بۆ پیتوانی لیدانی دل.
کارران - ص.فا (کارران - karran): که‌سیک کار رایبی بکات، وه‌کییل، رایبی که‌ری کاران.
کارراه انداز - ص.فا (کار راه ئه‌نداز - kar rah endaz): که‌سیک له کار‌تیکدا کۆمه‌ک به‌یه‌کتیک بکات و کاره‌که‌ی بۆ راپه‌رتین.
کاررس - ص.فا (کار ره‌س - kar res): که‌سیک به‌ کار‌تیک رابگات، که‌سیک کار‌تیک ئه‌نجام بدات.
کارروا - ص.مر (کارره‌شا - kar reva): شایسته بۆ کار، به‌سوود، کارساز.
کارروایی - ا.مص (کار ره‌شایی - kar revayî): شایسته‌یی، سوودمه‌ندی، کارسازی.
کارزار - ا.مر (کارزار - karzar): جه‌نگ، شه‌ر، مه‌یدانی شه‌ر، شه‌رگه.

کارت - ا.فر (کارت - kart): لیسته، کاغه‌زی قوما‌ر.
کارت پستال - ا.مر.فر (کارت پۆستال - kart postal): کارت‌ی پیرۆزبایی و بۆنان.
کارتیر - ا.فر (کارتیر - kartir): قه‌پاغی زنجیری پاسکییل، یان قه‌پاغی هه‌ندئ ئامی‌تری ئوتومبیل.
کارتیل - ا.فر (کارتیل - kartil): جاری جه‌نگ، قه‌راردادی نیوان دوو دژمن بۆ گۆرینه‌وه‌ی دیل، ئیستیلافی خودان چه‌ند کارخانه‌یه‌ک یان چه‌ند ده‌زگایه‌ک بۆ پاراستن و جیگیردنی به‌های کالاو به‌ره‌می خۆیان، کارتیل.
کارتین - ا. (کارتین - karten): جال‌جالۆکه، داپیرو‌شک.
کارتون - ا.فر (کارتون - karton): کارتۆن، مقه‌وا.
کارتنک - ا. (کارتنه‌ک - kartenek): جولانه‌نه، جال‌جالۆکه، داپیرو‌شک، داوی جال‌جالۆکه.
کارث - ص.ع (کاریس - karis): کاره‌سات، مایه‌ی خه‌م و خه‌فت.
کارته - ص.ع (کارسه - karise): کاره‌سات.
کارجو - ص.فا (کارجوو - karcû): که‌سیک به‌ دوا‌ی کاردا بگه‌رئ.
کارچاق‌کن - ص.فا (کارچاق‌کون - karçax kun): که‌سیک که‌ کاری خه‌لکی رایبی بکات، ده‌لال، ناوکۆ، میانچی سه‌وداو مامه‌له.
کارخانه - ا.مر (کارخانه - karxane): کارخانه، شوینی کارکردنی کرێکاران.
کارخانه‌چی - ا.مر (کارخانه‌چی - karxaneçî): کارخانه‌دار، که‌سیک کارخانه‌یه‌ک به‌رتیوه‌ بیات.
کارخانه‌دار - ا.مر (کارخانه‌دار - karxanedar): خودان کارخانه، به‌رتیوه‌به‌ر یان سه‌رۆک کارخانه.
کارد - ا. (کارد - kard): کێرد، سیکارد، چه‌قۆی گه‌وره.
کاردار - ا.مر (کاردار - kardar): فه‌رمانبه‌ریکه که‌ پاش سه‌فیر کاروباری سه‌فاره‌تخانه به‌رتیوه

- کارساز** - ص.فا (کارساز - karsaz): چاره‌ساز، زهمینه‌خوشکردن بۆکار.
- کارسان** - ا.مر (کارسان - karsan): هیزره.
- کارستان** - ا.مر (کارستان - karistan): کارگه، شویتی کار، کارو سه‌بورین که سانپیک که کاری گه‌وره‌یان کردیی.
- کارسنج** - ص.فا (کارسه‌نج - karsenc): که‌سیک کارپیک هه‌لسه‌نگیتی و تاوتویی بکات.
- کارشکن** - ص.فا (کارشیکه‌ن - karşikēn): کارشکین، بهره‌لست.
- کارشناس** - ص.فا (کارشیناس - karşinas): پسپۆز، شاره‌زا، نه‌هلی ته‌جره‌به، خودان ساوکه.
- کارشناسی** - ا.مص (کارشینیاسی - karşinasî): پسپۆزی، شاره‌زایی.
- کارپراز** - ص.فا (کار ته‌راز - kar teraz): که‌سیک که کاران بسازینی و نه‌نجامی بدات.
- کارفرما** - ص.فا (کار فه‌رما - kar ferma): خودانکار، خاوه‌نکار.
- کارفزا** - ص.فا (کار فه‌زا - kar feza): مایه‌ی سه‌ریه‌شه‌و گرفتان.
- کارک** - ا (کاره‌ک - karek): کاری بچووک.
- کارکرد** - ا.مص (کارکه‌رد - karkerd): مزی کار، کرپی کار، کارئ که نه‌نجام درایی.
- کارکرده** - ص.مص (کارکه‌رده - karkerde): کارکرده، نه‌زمووندان، کۆنه‌ی کارکردوو.
- کارکشته** - ص.مص (کارکوشته - karkuşte): کرده، کارامه.
- کارکن** - ص.فا (کارکون - karkun): کریکار، حه‌بی عمه‌ل.
- کارکیا** - ص.مر (کارکییا - karkiya): خاوه‌ندی کار، خاوه‌ن کار، کارزان، وه‌زیر، حاکم.
- کارکیایی** - ا.مص (کارکییایی - karkiyayî): سه‌روه‌ری، پاشایی.
- کارگاه** - ا.مر (کارگاه - kargah): کارگه، کارخانه.
- کارگذار** - ص.فا (کارگوزار - karguzar): به‌کار، لیته‌اتوو له‌کاردا، کارامه.
- کارگذاشتن** - م.مص (کارگوزاشته‌ن - kar guzaşten): دانانی ده‌رگا یان چوار چیتوه‌ی ده‌رگا، دانان.
- کارگر** - ص.فا (کارگه‌ر - karger): کریکار، کاریگه‌ر.
- کارگرشدن** - ص.فا (کارگه‌ر شوده‌ن - karger şuden): کاریگه‌ریبون.
- کارگردان** - ص.فا (کارگه‌ردان - karger dan): که‌سیک کارپیک به‌رپتوه‌ بیات، ده‌ره‌پنه‌ر.
- کارگزار** - ص.فا (کارگوزار - karguzar): نوپنه‌ر، جیبه‌جی که‌ری کار.
- کارگزاری** - ا.مص (کارگوزاری - kar guzarî): کارگوزاری.
- کارگزین** - ص.فا (کارگوزین - karguzîn): نه‌وه‌ی کارپیک بۆ که‌سیک هه‌لپه‌رتی.
- کارگشا** - ص.فا (کارگوشا - karguşa): ده‌لال، ناوکۆ، که‌سیک یارمه‌تی که‌سیک بدات و کاری بۆ رایبی بکات، که‌سیک گه‌رفتی که‌سیک چاره‌سه‌ریکات.
- کارگیل** - ا.مر (کاری گیل - kari gil): کاری به‌نایی، قورکاری.
- کارمایه** - ا.مر (کارمایه - karmaye): کارمایه.
- کارمزد** - ا.مر (کارموزد - karmuzd): کرئ، هه‌قی کار.
- کارمند** - ا.ص (کارمه‌ند - karmend): فه‌رمانبه‌ر.
- کارنا ازموده** - ص.مر (کارنانا‌زمووده - karna azmûde): بی‌ساوکه، ناشی، بی‌نه‌زموون له‌کاردا.
- کارنادیده** - ص.مر (کارنادیده - karnadîde): کار نه‌کرده، بی‌ته‌جره‌به له‌کاردا.
- کارنامه** - ا.مر (کارنامه - karname): سه‌ره‌ورو کرده‌نامه‌ی که‌سیک، ژیننامه، شه‌هاده‌و کارنامه‌ی قوتایی.

کاروبار - ا. مر (کاروبار - karûbar): کشتوکال و بهر بووم.

کارورز - ص. فا (کارقره رز - karverz): مه شق کردن، که سبک که خه ریکی فیتر بوونی کارتیک یان مه شق کردن له سهر کارتیک بی.

کاروژول - ص. فا (کارقره ژول - karvejûl): سهر کار، سهر عه مه له، چاوش.

کاروکاچار - ا. مر (کاروکاچار - karû kaçar): کارو که ره سته پین کار.

کاروکر - ا. مر (کاروکره - karû ker): مرانو مه به ست، کارو هیتر.

کاروکشت - ا. مر (کاروکشت - karûkişt): کشتوکال.

کاروکیا - ا. مر (کاروکیا - karûkiya): فهرمانه وایی، هیتر ده سله لات.

کاره - ا (کاره - kare): کوله پوش یان چیلکه، پشته واره.

کاره - ص. ن (کاره - kare): به کار، کارا.

کاره - ا. ف. ع (کاریه - karih): که سبک که رقی له شتی بی و بیکور هیتر.

کاری - ص. ن (کاری - kari): کرتیکار، پرکار، به کار، دلیر، نازا، جه نگاهه.

کاریدن - مص. م (کاریدن - karîden): چاندن، کشتوکال کرن.

کاریده - ا. مص (کاریده - karîde): چیتراو.

کاریزگر - ص. فا (کاریزگره - karîzger): کارتیکه ن.

کاریکاتور - ا. فر (کاریکاتور - karîkatûr): کاریکاتیر.

کاریکاتوربست - ا. فر (کاریکاتوربست - karîkatûrîst): کاریکاتیر ساز.

کاریگر - ص. فا (کاریگره - karîger): کرتیکار، سنعه تکار.

کاز - ا (کاز - kaz): ناغله، پشتیر، گهور.

کاز - ا (کاز - kaz): کاژ، دارسنه ویره.

کارناوال - کارنافال (karnaval): کهر نه فال، کاروانی شادی و خوشی.

کارنای - ا. مر (کارنای - karnay): کهر نه ناوشه بیوری جهنگ.

کارنگ - ص (کارهنگ - kareng): قسه زان، به زمان، زمان لوس.

کارنه - ا. فر (کارنی - karni): ده فته ری بهریاخه ل.

کاروان - ا (کارقان - karvan): کاروان، قافله.

کاروانخانه - ا. مر (کارشانخانه - karvan xane): کاروانسه را.

کاروانرو - ا. مر (کارقان رهو - karvan rew): کاروانه ری.

کاروان زن - ص. فا (کاروان زن - karvan zen): دزی که کاروانان روت بکاته وه، چه ته، ریگر.

کاروان سالار - ا. ص (کارقان سالار - karvan salar): سهر کاروان.

کاروانسرا - ا. مر (کارقان سهره - karvan sera): کاروانخانه، خان، کاروانسه را.

کاروانسرادار - ا. مر (کارقانسه رادار - karvan seradar): پاسه وانی کاروانسه را.

کاروان شادی - ا. مر (کارقانی شادی - karvani şadî): کهر نه فال.

کارشانهک - ا (کارشانهک - karvanek): کاروانه، بالنده په که له مرای ده چیت و دنوکیکی دریتی هس و زیاتر له گوئ تاوان دهنیشیتته وه.

کاروانکش - ص. فا (کارقان کهش - karvan keş): کاروانکیش، سهر قافله.

کاروانکش - ا (کارقان کوش - karvan kuş): جوهره دهه نیکه له ناوچه پین وشک و کویتستانی ده ری.

کاروانگاه - ا. مر (کارقانگاه - karvangah): کاروانسه را.

کاروانگاه - ا. مر (کارقانگاه - karvangah): کاروانسه را.

- کازه** - ا(کازه - kaze): ئاغه‌لی پەزان، پشتیر، که‌پر.
- کازینو** - ا.فر(کازینو - kazîno): گازینۆ، قومارخانه، جیتی سه‌یران و خوشی و قومار.
- کازیه** - ا.فر(کازییه - kazîye): شوتینی کاغه‌ز له‌سه‌ر میتزی دایه‌وه.
- کاژ** - ص(کاژ - kaj): خیتل.
- کاژییره** - ا(کاژییره - kajîre): جۆره رووه‌کیکه.
- کاس** - ا(کاس - kas): ده‌هۆلی گه‌وره، به‌راز.
- کاس** - ص(کاس - kas): رووچال، چال.
- کاس** - ا.فر(کاس - kas): گارسه، ته‌خته‌یه‌کی خانه‌خانه‌یه له چاپخانه‌دا پیته قورقوشمه‌کانی تیتدا ریز ده‌کری.
- کاس** - ا.ع(کاس - kas): کاسه، کاسه‌ی ئاو خواردنه‌وه یان شه‌راب خواردنه‌وه.
- کاسانه** - ا(کاسانه - kasane): بالنده‌یه‌که.
- کاسب** - ا.فا(کاسب - kasîb): کاسبکار.
- کاسبه‌رگ** - ا.مر(کاسبه‌رگ - kasberg): کاسی گۆل.
- کاست** - ا.مص(کاست - kast): که‌موکووری، کیماسی.
- کاستانیت** - ا.فر(کاستانیت - kastañit): که‌ره‌سته‌یه‌کی مؤسیقییه.
- کاستر** - ا.فر(کاستور - kastur): سه‌گلاوی.
- کاستن** - م.مص.ع(کاسته‌ن - kasten): که‌مبوون، که‌مکردن.
- کاهش** - ا.مص(کاهش - kahş): که‌می، کیماسی.
- کاسته** - ا.مف(کاسته - kaste): که‌مبوو.
- کاسج** - ا(کاسج - kasuc): سیخو، سیچهر.
- کاسجوک** - ا(کاسجوک - kascûk): سیخو.
- کاسد** - ص.ع(کاسید - kasid): بئ ره‌واج، بئ بازار، بئ ره‌ونه‌ق.
- کاسر** - ا.فا.ع(کاسیر - kasir): شکینه‌ر.
- کاسره** - ا.فا.ع(کاسیره - kasire): شکینه‌ر (بۆ می).
- کاسک** - ا.فر(کاسک - kask): کلاو خود، خوده‌پۆلایین.
- کاسکت** - ا.فر(کاسکیت - kaskit): کاسکیت.
- کاسکینه** - ا(کاسکینه - kaskîne): بالنده‌یه‌که.
- کاسمو** - ا.مر(کاسمو - kasmû): تووکی به‌راز، مووی زبر.
- کاسنی** - ا(کاسنی - kasnî): جۆره رووه‌کیکه.
- کاسه** - ا(کاسه - kase): قاپی سوآله‌ت، یان چینی، کاسه.
- کاسه پشت** - ا.مر(کاسه‌پوشت - kase puşt): کیسه‌ل، کیسو.
- کاسه درویشان** - ا.مر(کاسه‌ی ده‌ریشان - kasey derîşan): کاسه‌ی ده‌رویشان، کاسه‌ی شکاو.
- کاسه زانو** - ا.مر(کاسه‌ی زانو - kasey zanû): که‌شکه‌ژنۆ، که‌شکه‌زرانی.
- کاسه‌سر** - ا.مر(کاسه‌ی سه‌ر - kasey ser): کاسه‌ی سه‌ر، کلۆخ، که‌پۆل.
- کاسه‌سیاه** - ص.مر(کاسه‌سییا - kase sîya): کاسه‌ره‌ش، به‌غیل و چروکو و پیسکه، رژد.
- کاسه‌کوزه** - ا.مر(کاسه‌کوزه - kase kûze): کاسه و گۆزه، که‌ره‌سته‌ی ناوما.
- کاسه‌کوزه‌دار** - ا.ص(کاسه‌کوزه‌دار - kase kûzedar): که‌سیتک له مائی خویدا کووری قومار ساز بکات و پاره له قومار بازه‌کان و ده‌ریگری.
- کاسه‌گا** - ا.مر(کاسه‌گا - kasega): شوتینی که له‌سه‌ری سه‌عاتانی دیاریکراوا ته‌پل و که‌ره‌نای تیتدا لئ بدری.
- کاسه‌گر** - ا.ص(کاسه‌گر - kase ger): گۆزه‌که‌ر، گۆزه‌ساز.

- کاسه گردان** - ص. فا (کاسه گردان - kase gerdan): گه دا، ده روزه کهر، سوال کهر، پارسه ک.
- کاسه گل** - ا. مر (کاسه ی گل - kasey gul): کاسه ی گل.
- کاسه لیس** - ص. فا (کاسه لیس - kase lîs): کاسه لیس، بهر ماوه خۆز، چلئیس، گه دا، ده له چه.
- کاسه نبات** - ا. مر (کاسه نبات - kase nebat): نبات، نبات که له شتیه ی کاسه دا دابریژری.
- کاسیک** - ا. فر (کاسیک - kasîk): بالنده یه کی بچکۆله یه، ره شه، پشتی زهردیکی کال یان نارنجییه، په ره کانی جوان و گرانباییه.
- کاش** - (کاش - kaş): کاشکی، بریا، خۆزی، خۆزگه.
- کاش** - ا. ه (کاش - kaş): شوو شه.
- کاشالوت** - ا. فر (کاشالوت - kaşalût): گیانله بهر یکی زه به لاهی ده رباییه.
- کاشانه** - ا (کاشانه - kaşane): مال، مالی بچووک، مالی زستانه، هیلانه.
- کاشت** - ا. مص (کاشت - kaşt): چاندن، کشتو کال.
- کاشتن** - مص. م (کاشتن - kašten): چاندن
- کارنده** - ا. فا (کارنده - karende): چینه ر.
- کاشته** - ا. مف (کاشته - kaşte): چینه ر.
- کاشح** - ا. فا. ع (کاشیه - kaşîh): دژمنی بوغز له زگو له بنه وه پر.
- کاشف** - ا. فا. ع (کاشیف - kaşif): ناشکراکار، کفشکهر.
- کاشفه** - ا. فا. ع (کاشیفه - kaşife): ناشکراکار، کفشکهر، فه زیحه ت و ریسوایی.
- کاشک** - (کاشک - kaşk): کاشکی، خۆزگه، بریا.
- کاشم** - ا (کاشیم - kaşim): کاشمه، رووه کینه.
- کاشو** - ا. فر (کاشوو - kaşû): ماده یه که له دره خستی به ناوی (کاد) هوه ده گییری و له
- چهر مسازی و ده باغ کار بییدا به کاردی.
- کاشه** - ا (کاشه - kaşe): شه خته.
- کاشی** - ا (کاشی - kaşî): کاشی.
- کاشی پز** - ا. ص (کاشی پز - kaşî pez): کاشی ساز، وه ستای کاشی.
- کاشیکار** - ا. ص (کاشی کار - kaşî kar): وه ستای دانانی کاشی.
- کاظم** - ا. فا. ع (کازیم - kazîm): له قه بی حه زه تئى نیمام موسای کوری نیمام جه عفه ری سادق، نیمامی حه و ته م، خاموش و بیده نگ، که سیک که توره بی خوی بخواته وه.
- کاغ** - ا (کاغ - kax): کاویژ، دهنگی کاویژکردن، نالین.
- کاغاله** - ا (کاغاله - kaxale): جو ره گیایه که.
- کاغذ** - ا (کاغذ - kaxez): قاقه ز، کاغذ.
- کاغذ ساز** - ا. ص (کاغذ ساز - kaxez saz): قاقه ز دروستکهر.
- کاغذ سازی** - ا. مص (کاغذ سازی - kaxez sazî): کرده ی دروست کردنی کاغذ، کاری کاغذ سازی.
- کاغذین** - ص. ن (کاغذین - kaxezîn): هه رچی له کاغذ دروستکرای، قاقه زی.
- کاغذین جامه** - ا. مر (کاغذین جامه - kaxezîn came): جلکی قاقه زین، جلیک بووه له کاغذ که له کۆندا سکا لچی له بهری کردوو وه بهو جله وه چوو به لای حاکم تا به دادیا بگات.
- کاغنو** - ا (کاغنوو - kaxnû): گوئه ستیره، جو ره کر میکه.
- کاغه** - ص (کاغه - kaxe): گه و ج، گیل.
- کاف** - ا (کاف - kaf): کون، درز، شق، زهنگ.
- کاف ران** - ا. مر (کاف ران - kaf ran): قوزی ژن.
- کافیئیسم** - ا. فر (کافیئیسم - kafi'ism): نه خۆشیییه که له نه نجامی خواردنه وه ی زوری قاوه په ییدا ده بی.

- کافیئن** - ا.فر (کافیئن - kafi'in): جه وهه ری
قاوه، روحی قاوه.
- کافتن** - مص.م (کافتن - kaften): شه فکردن،
درزاندن، سماندن.
- کافنده** - ا.فا (کافنده - kafende): درزینه،
درزیه، سمینه.
- کافته** - ا.مف (کافته - kafe): درزردوو،
شه قبردوو، سمینراو.
- کافر** - ا.فاع (کافیر - kafir): بی دین.
- کافرانه** - ق.ص (کافیرانه - kafirane):
کافرانه، به شیوازی کافران.
- کافر دل** - ص.مر (کافیردیل - kafir dil): زالم،
زۆردار، دلرهق، دلرهش، بی رحم.
- کافرستان** - ا.مر (کافیرستان - kafiristan):
کافرستان، مه لبه ندی کافران.
- کافرکیش** - ص.مر (کافیرکیش - kafirkîş):
بی دین، بی مه زه ب.
- کافر نعمت** - ص.مر (کافیر نیئمهت - kafir
ni'met): نهک حه رام، ناشوکور، ههق نه ناس.
- کافر نهاد** - ص.مر (کافیر نیهاد - kafir nihad):
گاور سروشت.
- کافره** - ا.فا (کافیره - kafire): ژنی کافر.
- کافیشه** - ا (کافیشه - kafîşe): جوژه
رووه کینکه.
- کافور** - ا (کافور - kafûr): دهرمانیکی سپیی
بۆنخۆشه له هه ندی گیای تایبه تی و داری کافور
ده گیریت.
- کافور گون** - ص.مر (کافورگون - kafûr
gûn): سپی، سپی وه کو کافور.
- کافورمو** - ص.مر (کافورمو - kafûr mû):
که سیک مووی سپی بووی.
- کافه** - ا.فاع (کافه - kaffe): هه موو،
هه مووان، گشت، ته ف.
- کافه** - ا.فر (کافی - kafi): قاوه خانه، چاخانه.
- کافه تریا** - ا.مر (کافی تیریا - kafitiriya):
ته نک.
- کافتیریا، شوینی خواردن و خواردنه وه.
- کافه رستوران** - ا.مر.فر (کافی رستوران - kafi
ristûran): شوینی خواردن و خواردنه وه.
- کافی** - ا.فاع (کافی - kafî): کافی، بهس،
ئیدی، زیاده.
- کافیلو** - ا (کافیلو - kafîlû): رووه کینکه.
- کاک** - ا (کاک - kak): کاک، بیلبیله ی چاو،
هه ر شتیکی وشکو باریکو ناو به تال، نووکی
زمان.
- کاکا** - ا (کاکا - kaka): براگه وه، نوکه وه
غولام.
- کاکائو** - ا.فر (کاکائو - kaka'o): دره ختی
کاکاو.
- کاکتوس** - ا.فر (کاکتوس - kaktûs):
دره ختی که، کاکتوس.
- کاکره** - ا (کاکره - kakere): گیاه که له پونگه
ده چیت.
- کاکول** - ا (کاکول - kakûl): کاکول.
- کاکولی** - ا (کاکولی - kakulî): بالنده کی
بچووکه میرووان ده خوات.
- کاکنه** - ا (کاکنه - kakene): جوژه گیاه که.
- کاکو** - ا (کاکوو - kakû): خالو، لالو، برای
دایک، کاکویه.
- کاکوتی** - ا (کاکوتی - kakûtî): جوژه گیاه کی
بۆنخۆشه له ماستو دۆ ده کری.
- کاکل** - ا (کاکل - kagel): جوژه نه یجه یه که له
ناو ناودا ده روئ، زه ل.
- کال** - ا (کال - kal): ناودر، گولای گه وه.
- کال** - ص (کال - kal): خوار.
- کال** - ص (کال - kal): کال، میوه ی کال و
نه گه بیوو، کرچ.
- کالا** - ا (کالا - kala): کالا، کهره سته ی ناو
مال، تفاق مال.
- کالار** - ا (کالار - kalar): تاته به ردی پان و
ته نک.

- کالاشکن** - ا. مر (کالا شیکهن - kala şiken):
جۆره شیرینییه که .
- کالامین** - ا. مر (کالامین - kalamîn): بهردی سورمه، کله سوبحانی.
- کالب** - ا (کالیب - kalib): قالب.
- کالباس** - ا (کالباس - kalbas): باسترمه.
- کالبد** - ا (کالبود - kalbud): قالب، بهدهن، لهش.
- کالبد شکاف** - ص. فا (کالبود شیکاف - kalbud şikaf): توتیکار، هه لدرینی جهستهی مردوو به مه به سستی زانینی هۆی مردنه که ی.
- کالبد شناس** - ص. فا (کالبود شیناس - kalbud şinas): پسپۆر له بواری توتیکاری.
- کالبدگر** - ا. ص (کالبودگر - kalbud ger): په یکه رساز، نیگارگیش.
- کالبدگشایی** - ا. مص (کالبودگوشایی - kalbud guşayî): توتیکاری، هه لدرینی جهستهی مردوو بۆ زانینی هۆی مهرگه که ی.
- کالچ** - ا. انگل (کالیچ - kalic): کۆلیج.
- کالچار** - ا (کالچار - kalcar): مه ره زه، برنجه چار، چه لتوو کچار.
- کالجوش** - ا. مر (کالجوش - kalcûş): که شکاو.
- کالری** - ا. فر (کالوری - kalurî): په که یه کی پیتوانه ی گهرمایه .
- کالری متر** - ا. مر. فر (کالوری میتر - kalurî mitr): نامیری نه ندازه گیری راده ی وزه و گهرمای بهدهن، گهرما پیتو.
- کالسه که** - ا (کالیسه که - kaliske): گالیسه که، عه ره بانه .
- کالفتن** - مص. ل (کالوفتهن - kaluften): په ریشان بوون.
- کالفته** - ا. مف (کالوفته - kalufte): په ریشان.
- کالک** - ص (کاله ک - kalek): کال، کرچ، نه گه بیوو.
- کالم** - ا. ص (کالوم - kalum): بیوه زن، ژنی میترد مرده یان ته لا قدر او.
- کالنج** - ا (کالینج - kalinc): گۆش، گفیشک، گوهریژ.
- کالنجار** - ا (کالینجار - kalincar): شه رگه، مه یدانی شه ر، شه رو شوژ.
- کالنجه** - ا (کالینجه - kalince): کوکوختی.
- کالوج** - ا (کالوج - kalûc): په نجبه توتته، قامکی چوک.
- کالوج** - ا (کالوج - kalûc): کۆتر، که و.
- کالوخ** - ا (کالوخ - kalûx): که وهر، ته ره په کی گه لا پانه ده خوری.
- کالوس** - ص (کالوس - kalûs): سست، گیل، نه زان.
- کالوسک** - ا (کالوسه ک - kalûsek): پاقله .
- کالوش** - ا (کالوش - kalûş): مه نجبه لی چیشیت لیتان، که شکاو.
- کالونی** - ا (کالونی - kalûnî): زه عته ر.
- کاله** - ا (کاله - kale): که لویه ل.
- کاله** - ص (کاله - kale): کال، میوه ی نه گه بیوو.
- کاله** - ا (کاله - kale): کاسه ی دار بیان سوآله ت.
- کاله** - ا (کاله - kale): گۆل، گۆلی زه رعاع.
- کاله دان** - ا. مر (کاله دان - kaledan): سه به ته .
- کالی** - ا. ع (کالی - kalî): بیعانه، قهرز، قهرز تیک که دوا بکه وئ، پاسه وان.
- کالیبر** - ا. فر (کالیبر - kalîbr): تیره ی زارکی لووله، تیره ی لووله ی تۆپ.
- کالیدن** - مص. ل (کالیدهن - kalîden): شیتوان، ئالۆزان، هه لاتن، دوور که و تنه وه.
- کالیده** - ص. مف (کالیده - kalîde): ئالۆزکاو، شیتواو.
- کالیس** - ا. فر (کالیس - kalîs): پیاله، جام، کاسه ی گۆل.

کامی دل بژی، خوشبخت، بهخته‌وهر.
کامروایی - ا.مص (کام ره‌فایی) - kamrevayî :
 به تاوات گه‌بیشتن، بهخته‌وهری.
کامفر - ا.فر (کامفر) - kamfr : کافور.
کامکار - ص.فا (کامکار) - kamkar :
 کامهران، بهخته‌وهر.
کامکاری - ا.مص (کامکاری) - kamkarî :
 کامهرانی، بهخته‌وهری.
کام گرفتن - مص.ل (کام گیریفته‌ن -
 kamgiriften) : به تاوات گه‌بیشتن،
کامل - ص.ع (کامیل) - kamil : ته‌واو، لاپ،
 بچ که‌مو کووپی.
کامل عیار - ص.مر (کامیل ئیار) - kamil
 iyar : ته‌واو عه‌یار، لاپ، زپرو زیوی که
 عه‌یاری ته‌واو بیت.
کاملیا - ا.فر (کامیلیا) - kamiliya : گوتلی
 کاملیا، ده‌ونه‌نیکگی گولته.
کاملین - ا.فر (کامیلین) - kamilîn : جزوره
 رووه‌کیتکه.
کامن - ص.ع (کامین) - kamin : شاراوه،
 نادیار، په‌نهان، وه‌شارتی.
کام ناکام - ق (کام ناکام) - kam nakam :
 ناچار، بمانه‌وئو نه‌مانه‌وئو.
کامنولت - ا.مر. انگل (کامون فیلس) - kamon
 vils : ته‌و ولاتانه‌ی به‌رژه‌وهندی هاوبه‌ششیان
 ده‌گه‌ل به‌ریتانیا هه‌یه، کومونوتلس.
کامور - ص (کامشهر) - kamver : کامهران،
 بهخته‌وهر.
کامه - ا (کامه) - kame : کام، مران، تاوات،
 نارده‌زوو.
کامه - ا (کامه) - kame : مه‌رجان.
کامیاب - ص.فا (کامیاب) - kamyab :
 به تاوات گه‌بیشتوو، بهخته‌وهر.
کامیار - ص.مر (کامیار) - kamyar : کامهران،
 شادمان، بهخته‌وهر.

کالیو - ص (کالیف) - kaliv : گه‌وج، که‌وده‌ن،
 سه‌رگه‌ردان.
کالیورنگ - ص (کالیشره‌نگ) - kaliv reng :
 سه‌رگه‌ردان، گیتژ، گه‌وج.
کام - ا (کام) - kam : کام، مه‌لاشو، مرانو مه‌رام
 و خوژیا.
کام - ا (کام) - kam : نه‌سپون.
کامالا - ا.فر (کامالا) - kamala : جزوره
 رووه‌کیتکه.
کامانکار - ا.انگل (کامانکار) - kamankar :
 جزوره ئوتومبیلیکی گه‌وره‌یه زیاتر له سوپادا
 به‌کاردئو.
کام بخش - ص.فا (کام به‌خش) - kam bexş :
 مران به‌خش، مرانده‌ر.
کام بخش - ا.مص (کام به‌خشی) - kam
 bexşî : به تاوات گه‌باندن، سه‌خاوه‌تو دلاوایی.
کامبرین - ا.ص.فر (کام برییه‌ن) - kam
 briyen : به‌که‌م قوناعی پینج قوناعی
 هه‌وه‌لی زه‌وی ناسی.
کامپیوتر - ا.انگل (کامپیووتر) -
 kampiyûter : کومپیووتر.
کام جستن - مص.م (کام جوسته‌ن) - kam
 custen : هه‌ولدان بو گه‌بیشتنه مرانو
 نارده‌زوو.
کامجو - ص.فا (کامجو) - kamecû : عه‌ودالی
 عه‌یش و عوشه‌ت، رابواردن خواز.
کام راندن - مص.ل (کام راندن) -
 kamranden : خوش‌توش رابواردن،
 خوش‌گوزهراندن.
کامران - ص.فا (کامران) - kamran : کامهران،
 خوش‌گوزهران، به‌مرانگه‌بیشتوو.
کامرانی - ا.مص (کامرانی) - kamranî :
 خوشبختی، کامهرانی، به‌ختیاری.
کامروا - ص.مر (کامره‌فا) - kamreva :
 که‌سپیک به‌مه‌رامی خوژی گه‌بی بی، که‌سپیک به

- کامیون** - ا.فر (کامیون - kamyûn):
ئوتومبیلی باری، لۆزی.
- کامیونیت** - ا.فر (کامیونیت - kamyûnit):
پیکاب.
- کان** - ا.فر (کان - kan):
مه‌عدهن، کان.
- کانی** - ص.ن (کانی - kanî):
مه‌عدهنی، کانزایی.
- کانا** - ص (کانا - kana):
گه‌وج، که‌وده‌ن.
- کاناپه** - ا.فر (کاناپه - kanape):
قه‌نه‌فه، مۆتیله.
- کاناز** - ا.فر (کاناز - kanaz):
بنجی هیتشووه خورما.
- کانال** - ا.فر (کانال - kanal):
که‌نال، کاریز، ئاوه‌ژیه‌کی گه‌وره که له نیوان دوو ده‌ریا بکرتته‌وه له‌وینده‌روه که‌شتی تی بیهری.
- کانتور** - ا.فر (کانتور - kantûr):
به‌شی ژمیریاری نووسینگه‌یه‌ک یان دایه‌ره‌یه‌ک.
- کاندیدا** - ا.فر (کاندیدا - kandîda):
که‌سییک بۆ نوینه‌رایه‌تی خه‌لکی له په‌رله‌ماندا یان کارو پۆستیک دی بیالیوری.
- کانسیر** - ا.فر (کانسیر - kansir):
سه‌ره‌تان، شیریه‌نجه.
- کان شناس** - ص.فا (کان شناس - kan şinas):
پسپۆر له بواری کاند (مه‌عدهن) کانگه‌ناس، کانزانا.
- کان شناسی** - ا.مص (کان شناسی - kan şinasî):
کانگه‌ناسی، کانگه‌زانی، کانزانی.
- کانفت** - ا.فر (کان فیت - kan fit):
جۆره شیرینییه‌که.
- کانگورو** - ا.فر (کانگورو - kangûrû):
که‌نغهر.
- کانوا** - ا.فر (کانوا - kanva):
شلله‌ی خوری یان به‌ن که جل و بلوزی زستانه‌ی پی ده‌چن.
- کانور** - ا.فر (کانور - kanûr):
که‌ندووی دانه‌وتله.
- کانون** - ا.ع (کانون - kanûn):
کوره، ناگردان، کوانوو، ئوجاخ.
- کانون** - ا.ع (کانون - kanûn):
مانگی ساله (کانوونی یه‌که‌م، کانوونی دووهم).
- کانیرو** - ا.فر (کانیرو - kanîrû):
ده‌وه‌نپکه له سماق ده‌چیت.
- کاو** - ا.فر (کاو - kav):
کیتراو، هه‌لکۆتراو.
- کاو** - ا.فر (کاو - kav):
رتستی قوما.
- کاوا** - ا.فر (کاوا - kava):
جۆره دره‌ختیکه.
- کاواک** - ص (کاواک - kavak):
کلۆره‌دار، به‌تال، ناو به‌تال، پوچهل.
- کاوالیه** - ا.فر (کاوالیه - kavalye):
سه‌ریازی سواره، پیاوئیک له میوانداری و سه‌مادا به‌شداری له‌گه‌ل ژنیکدا بکات.
- کاوان** - ص.فا (کاوان - kavan):
هه‌لکۆلینی زه‌وی و گه‌ران به‌ دووی شتدا، کۆلینکاری.
- کاوش** - ا.مص (کاوش - kaviş):
ته‌نقیب و پشکنین.
- کاوک** - ص (کاوه‌ک - kavek):
پوک، پوچ، ناو به‌تال، کلۆر.
- کاواکاو** - ا.فر (کاواکاو - kav kav):
پشکنین، گه‌ران، حه‌فرکاری.
- کاونه** - ا.فر (کاونه - kavune):
میتروویه‌که له زهرحات و بیستان ده‌دات و ده‌یفه‌وتین.
- کاووک** - ا.فر (کاووک - kavûk):
هیلانه‌ی مریشک.
- کاویدن** - ا.مص (کاویدن - kavîden):
پشکنین، منه‌کردن، گه‌ران، حه‌فرکاری.
- کاوش** - ا.مص (کاوش - kavş):
پشکنین، گه‌ران، منه‌کردن، حه‌فرکاری.
- کاوان** - ص.فا (کاوان - kavan):
پشکنه‌ر، حه‌فرکار.
- کاویش** - ا.فر (کاویش - kavîş):
مه‌نجه‌لی مانگا دۆشین، مه‌نجه‌لی ماست یان دۆ.
- کاوین** - ا.فر (کاوین - kavîn):
ماره‌یی ژن.

- گاه-ا** (kah-): کا.
- گاهانیدن-م** (kahanîden-): م. (گاهانیده-ن): که مکرده و نه.
- گاهدان-ا** (kahdan-): ا. مر (گاهدان-): کادین، لژده، عماری کا.
- گاه دریغ-ص** (kah dirîx-): ص. مر (گاه دریغ-): ته سپی لاتی لاواز که کاو جو به که می پی خه سار بی.
- گاهریا-ا** (kahrubâ-): ا. مر (گاهریا-): کاره با.
- گاهش-ا** (kahîş-): ا. مر (گاهیش-): که م، له که می دان.
- گاهکشان-ا** (kah keşan-): ا. مر (گاه که شان-): که شکه لان، ریگه ی کاکیشان.
- گاهگ-ا** (kahgil-): ا. مر (گاه گیل-): قورپک کای تی کرابی بو که فمالو سهر سواغ و نه و شتانه، کاکل.
- گاهل-ص** (kahil-): ص. ع (گاهیل-): پیر، بی توانا.
- گاهل-ا** (kahil-): ا. ع (گاهیل-): شان، نیوان هردوو شان.
- گاهن-ص** (kahin-): ص. ع (گاهین-): غه یب زان، پله یه کی ناینیبه لای میسرانی کزن و جووله که و مه سیحیان.
- گاهنگان-ا** (kahengan-): ا. (گاهه نگان-): ریگه ی کاکیشان، که شکه لان.
- گاهو-ا** (kahû-): ا. (گاهو-): کاهو، خاس.
- گاهیدن-م** (kahîden-): م. ل (گاهیده-ن): که م بوون، که مبون و نه، لاواز بوون.
- گاهش-ا** (kahîş-): ا. م. ص (گاهیش-): که می، کیماسی، له که می دان.
- گاهنده-ا** (kahende-): ا. فا (گاهنده-): که مکرده و نه.
- گاهیده-ا** (kahîde-): ا. مف (گاهیده-): که مکر او، که مبوو.
- کاییب-ص** (ka'îb-): ص. ع (که ئیب-): غه مگین، دلشکاو، پهریشان.
- کئیر-ا** (keîr-): ا. (که ئیر-): نه خوشی حساسیبه ت.
- کب-ا** (kub-): ا. (کوب-): گوپ، ناو دهم.
- کبائر-ا** (kebair-): ا. ع (که بائیر-): گونا هین گه و ره.
- کباب-ا** (kebab-): ا. (که باب-): گوشتی برژاو.
- کبابه-ا** (kebabe-): ا. (که باب-): ده و نه تیکه له جوری روو کی بیبه ران.
- کباده-ا** (kebbade-): ا. (که باده-): نامی ریکی وه رژی کونه.
- کبار-ص** (kubar-): ص. ع (کوبار-): گه و ره.
- کبار-ص** (kibar-): ص. ع (کیبار-): گه و ره، مه زنان.
- کبار-ص** (kubbar-): ص. ع (کوببار-): گه و ره، زور گه و ره.
- کبارت-م** (kubaret-): م. ص. ع (کوبارته-): گه و ره بوون، گه و ره بی.
- کباره-ا** (kebare-): ا. (که باره-): قه رتاله، سه به ته ی میوه چنین و گواستنه و نه.
- کباش-ا** (kibaş-): ا. ع (کیباش-): به ران.
- کبال-ا** (kebal-): ا. (که بال-): په تیک له لیفی خورما دروست بکری.
- کبت-ا** (kebt-): ا. (که بت-): می ش هه نگ، زه رده و اله.
- کبت-م** (kebt-): م. ص. ع (که بت-): ره زیل کردن، ریسوا کردن، و ده رنانی دژمن به تو په بی.
- کبتر-ا** (kebter-): ا. (که بته ر-): کوتر.
- کبج-ا** (kebc-): ا. (که بیج-): تف، ناوی زار.
- کبج-ا** (kebc-): ا. ص (که بیج-): که ری کلک بریاگ.
- کبچه-ا** (kebçe-): ا. (که بچه-): که و گیر، که و چک، مراک.
- کید-ا** (kebd-): ا. (که بد-): له حیم، چه سپ.
- کید-ا** (kebid-): ا. ع (که بید-): جگه ر، ناو جه رگه، دور.
- کید-ا** (kebed-): ا. ع (که به د-): ورگ زلی، ره نجان.

کبداء - ا.ع (که بیداء - kebda): ناوه ندی
 ئاسمان، ده ستار، که وائیتیک که مشتوو ده که ی پر به
 ده ست بیخ.

کبر - ا.ع (که بر - kebr): زه رده شتی، په پیره وانی
 زه رده شت، ئەم ناوه پاش سهره ه ل دانی ئیسلام به
 ملی زه رده شتیاندا درا، گاور.

کبر - ا.ع (که بر - keber): جۆره رووه کیکه.

کبر - ا.مص (کبیر - kibr): خو نواندن،
 خو بیستی، گه وره بی.

کبر - ا.مص (کبیر - kiber): گه وره بوون،
 پیر بوون.

کبرا - ا.فر (کوبرا - kobra): جۆره ماریکی
 ژه هرداره.

کبراء - ا.ص (کوبراء - kubra): گه وره ،
 مه زن.

کبره - ا.ع (که بره - kebre): قه تماغه ی زام،
 ئەستور بوونی پیستی ناو له پ، له زۆر
 کارکردندا.

کبریاء - ا.ع (کبیریا - kibriya): گه وره بی،
 عه زه مه ت.

کبریت - ا.ع (کبیریت - kibrît): گوگرد، زیتری
 سوور، یا قوت.

کبز - ا.ص (که بز - kebz): زل، توکمه.

کبس - ا.مص ل.ع (که بس - kebs): که بس،
 په ستانه وه، پر کرده وه ی بیر.

کبست - ا.ع (که بست - kebest): کاله که مارانه،
 ته حله سینف، گوژالتک.

کبستو - ا.ع (که بستو - kebestû): گوژالتک.

کبسون - ا.ع (که بسون - kebsûn): گزنیزه، جۆره
 گیایه که.

کبش - ا.ع (که بش - kebs): بهران، گه وره و
 ده مرستی قوم.

کبک - ا.ع (که بک - kebk): که و.

کبکه - ا.ع (که بکه به - kebkebe): پۆله
 سواریک، کۆمه له خه لکیک، شان و شکۆو
 گه وره بی.

کبکنجیر - ا.ع (که بکه نجیر - keb kencîr):
 بالنده یه که، پۆر.

کبل - ا.ع (که بل - kebel): که ول، پۆستین، فه روه.

کبوتر - ا.ع (که بوتهر - kebûter): کۆتر.

کبوترخان - ا.ع (که بوتهرخان - kebûterxan):
 کۆترخانه، ئەو شوتینه ی کۆتران
 هیلانه ی تیا بکه ن.

کبوتر نامه بر - ا.ع (که بوتهری نامه بهر -
 debûteri nameber): کۆتری نامه بهر.

کبود - ا.ص (که بود - kebûd): شین،
 وه نه وشه بی توخ.

کبودان - ا.ع (که بودان - kebûdan): رووه که،
 ره شکه.

کبودر - ا.ع (که بودر - kebûder): کرمیکه ی
 بچو وکی ناوییه.

کبوده - ا.ص (که بوده - kebûde): داری
 راست و به رزو بی بهر، وه کو سپیدارو چنار.

کبوس - ا.ص (که بوس - kebûs): چه فت،
 ناراست، که چ، خوار.

کبوک - ا.ع (که بوک - kebûk): کۆتر، کوکوختی.

کبه - ا.ع (که به - kubbe): هه ر شتی که له که و
 به رز بو بیته وه.

کبی - ا.ع (که بی - kebbî): مه میون.

کبیستا - ا.ع (که بیستا - kubîta): جۆره شیرینییه که
 به کاکله گو تیزو باده مو پسته دروستده کری.

کبیتک - ا.ع (که بیتک - kubeytek):
 نامیرتیکه به رداشی پی تیز ده کرتنه وه.

کبیث - ا.ص (که بیس - kebîs): بوگه ن،
 گوشتیک خراب و بوگه ن بووین.

کبید - ا.ع (که بید - kebîd): جگه ر، ناو جه رگه،
 ناوه ند.

کبیر - ا.ص (که بیر - kebîr): گه وره، زل،
 مه زن.

کبیره - ا.ص (که بیره - kebîre): گه وره،
 گونا هین مه زن.

کت - ا.فر (کۆت - kot): پەراسوو، دەندە.

کتاب - ا.ع (کە تائیب - ketaib): دەستەپەک لە لەشکر، بەردەنووس، نووسراوی سەرەرد یان دیوار.

کتاب - ا.ع (کیتاب - kitab): کتیب، نووسراو، پەرتووک.

کتاب - ا.ع (کوتتاب - kuttap): قوتابخانە، مەکتەب، فێرگە.

کتاب - ا.ع (کوتتاب - kuttap): نووسەران.

کتابت - مص.ل.ع (کیتابەت - kitabet): نووسین.

کتابخانە - ا.مر (کیتابخانە - kitabxane): کتیبخانە.

کتارە - ا.ع (کە تارە - ketare): حەریە، سونگی، غەدارە.

کتالە - ا.ع (کە تالە - ketale): حەریە، سونگی، غەدارە.

کتام - ا.ع (کە تام - ketam): کەپر، خانووی بچووکی هاوینە لە دارو هەژگ دروستکراو.

کتان - ا.ع (کە تتان - kettan): کەتان، جۆرە رووھکێکە.

کتب - ا.ع (کوتوب - kutub): کتیبان، پەرتووکان.

کتبە - ا.ع (کە تەبە - ketebe): نووسەران.

کتخ - ا.ع (کە تەخ - ketex): کەشک.

کتەر - ا.ع (کە تەر - keter): بێل.

کتران - ا.ع (کە تران - ketran): قەتران.

کتەرە - ص.ع (کە ترە - ketre): دپاو، قسە قۆزو بێ مانا.

کتیری - ا.ع (کیتیری - kitrî): کتیری.

کتف - ا.ع (کیتف - kitf): شان.

کتک - ا.ع (کوتەک - kutek): کوتەک، دارگاڤان، گلاکوتک.

کتک زدن - مص.م.ع (کوتەک زەدەن - kutek zeden): لێدان.

کبیس - ا.ع (کە بیس - kebîs): جۆرە خورمایەکە، جۆرە خشلیکە، خشلیکی ناو بۆشە کە بە ماددەبەکی بۆن خۆش پری دەکەن.

کبیسە - ا.ع (کە بیسە - kebîse): سالی کە بیسە، ئەو سالە کە ژمارە ی رۆژەکانی ۳۶۶ رۆژ بێ، ئەمەش هەر چوار سال جاریک دووبارە دەبیتهوه.

کبیکە - ا.ع (کە بیکە - kebîke): جۆرە گیایەکە، گۆنپێژە.

کپ - ا.ع (کوب - kup): ناو دەم، شووشە ی گەورە ی زار تەنگ بۆ سەرکە یان شەراب، قەرابە.

کپان - ا.ع (کە پان - kepan): قەپان.

کپچە - ا.ع (کە پچە - kepçe): کە فگیڕ.

کپر - ا.ع (کە پەر - keper): کە پەر.

کپسول - ا.فر (کە پسول - kepsûl): تەرەقە، تۆم دانی رووھک، حەبی کە پسول، (دەرمان).

کپک - ا.ع (کە پەک - kepek): کە روو، کەرگ.

کپنک - ا.ع (کە پەنەک - kepenek): فەرەنجی، کە پەنک (پیش باران کە پەنک).

کپور - ا.ع (کوبور - kupûr): جۆرە ماسییە کە لە بەحری خەزەردا زۆرە.

کپە - ا.ع (کە پە - keppe): تاس، تاسیکە بۆ گل و قوڕ لە بیناکاریدا بە کار دێ.

کپە - ا.ع (کوبە - kuppe): قوبە، کە لە کە.

کپی - ا.ع (کە پی - kepî): مە یوون.

کپی - ا.فر (کۆپی - kopî): کۆپی، لە بەر گرتنەوه.

کپیدن - مص.ل.ع (کە پیدەن - kepîden): خەوتن، نووستن، رفاندن.

کپیست - ا.فر (کۆپیست - kopîst): کۆپی کار.

کپیە - ا.فر (کۆپیە - kopîye): قۆپی، لە بەر نووسینەوه.

کت - ا.ع (کە ت - ket): شان، تەخت، تەختی پاشایی، کە نال، کارتیز.

کت - ا.فر (کۆت - kot): کۆت، پالتۆی پیاوانە یان ژنانە.

- کتک** - ا.ص (که تەک - ketek): مەری چکۆلە، مەری دەست و پێ کۆل.
- کتکار** - ا.ص (که تکار - ketkar): نەجار، دارتاش.
- کتکن** - ا.ص (که تکه‌ن - ketken): کاریزکەن.
- کتگر** - ا.ص (که تگەر - ketger): نەجار، دارتاش.
- کتل** - ا (کو تەل - kutel): تەپە، کۆمەلە.
- کتل** - ا (کو تەل - kutel): ئەسبەیی بەدەک.
- کتلت** - ا.فر (کو تلیت - kutlit): قییمەتی سوورەوێ کراو.
- کتەم** - م.ص.ع (که تەم - ketm): قەشارتن، پەنھان کردن، شاردنەو، پۆشین.
- کتەم** - ا.ع (که تەم - ketem): روو کێکە.
- کتیمان** - م.ص.ع (کیتیمان - kitman): پەنھان کردن.
- کتنبیل** - ص (که تەنبەل - ketenbel): پڕخۆز، زۆر خۆز.
- کتو** - ا (که توو - kutû): قەتێ، کورکوپ.
- کتو** - ا (کو توو - kutû): قۆزاخەیی پەموو.
- کتوم** - ص.ع (که تووم - ketûm): سەر قایم، رازقان، رازیۆش.
- کتومت** - ق.ص (کو توموت - kutûmut): کو توموت، دەقاو دەق.
- کتە** - ا (که تە - kete): برنجی کولای بی رۆن.
- کتیبە** - ا.ع (که تیبه - ketîbe): دەستەبەک چە کدار، نووسراو، بەردەنووس.
- کتیر** - ا (که تیر - ketîr): سەراب، تراویلکە، شۆراخ.
- کتیرا** - ا (که تیرا - ketîra): که تیرە، سەمخ.
- کتیران** - ا (که تیران - ketîran): قەتران.
- کتیم** - ا.ع (که تیم - ketîm): پەنھان، قەشارتی، رازیۆش.
- کشافت** - م.ص.ل.ع (که سافەت - kesafet): چریوون، پیس بوون.
- کشب** - ا.ع (کوسوب - kusub): گردۆلکە لم.
- کشرت** - م.ص.ل.ع (کەسرەت - kesret): زۆر بوون، زۆری، فرەبی.
- کشیب** - ا.ع (کەسیب - kesîb): گردۆلکە لم.
- کشیر** - ص.ع (کەسیر - kesîr): زۆر، فرە.
- کشیف** - ص.ع (کەسیف - kesîf): چەر، خەست، پیس و پۆخل.
- کج** - ص.ع (کەج - kec): کەج، خوار، چەفت، چەوت.
- کج** - ا (کەج - kec): ناوڕیشمی خاوی نەتەنراو.
- کجا** - (کو جا - kuca): نیشانەیی پرسیارە بۆ جێ، لە کوێ؟ لە ج شوتینی، کەیی، چۆن.
- هرکجا** - (هەر کوجا - herkuca): هەر جێتیه، هەر شوتینی.
- کجاوه** - ا (کەجاوه - kecave): کەژاوه.
- کج بیل** - ا.م.ر (کەج بیل - kec bîl): خاکەناس.
- کج بین** - ص.فا (کەج بین - kecbîn): خێل.
- کج رو** - ص.فا (کەج رهو - kec rew): کەج رهو، کەسیک بەرتی دروستدا نەروات.
- کجک** - ا (کەجک - kecek): هەر نامیتریکی ناسن یا داری سەرخوا، قولاپ.
- کج مەج** - ص (کەج مەج - kec mec): خوارو خێج.
- کجواج** - ص (کەجفاج - kecvac): خوارو خێج.
- کجوک** - ا (کوجوک - kucûk): پشت بەشە.
- کجە** - ا (کەجە - kece): موستیلەیی بی نقیم، چەنە، چەناگە.
- کجیم** - ا.ص (کەجیم - kecîm): ناوڕیشم.
- کجین** - ا.ص (کەجین - kecîn): جۆرە جلیک بوو لە بری لۆکە ناوڕیشمیان تی ناخنبوه.
- کچری** - ا (کیچری - kiçrî): جۆرە خواردنیکیی هیندییە.

کچل - ص (که چهل - keçel) : که چهل.
کچلی - ا (که چه لی - keçelî) : که چه لی.
کچول - ا (که چول - keçûl) : سووردان، قوون بادان له سه مادا.
کچوله - ا (کوچوله - kuçûle) : جۆره رووه کینکه، سهگ خنکینه.
کچه - ا (که چه - keçe) : چه ناگه، کاجیری، موسیله ی بی نگی.
کچیر - ا (که چیر - keçîr) : وه زیر، پیشه و، سه رکرده.
کحال - ا. ص. ع (که ههال - kehhal) : سورمه کار، دکتوری چاو.
کحل - ا. ع (که هل - kuhl) : کل، سورمه.
کحلاء - ص. ع (که هلاء - kehla) : ژنی چاو به کل، ژنی چاو رهش.
کحلی - ص. ع (که هلی - kuhli) : سورمه یی، کل ساز.
کحیل - ص. ع (که هیل - kehîl) : چاو به کل.
کخ - ا (کوخ - kux) : کرم، ههر میروویه کی ورد.
کخ - ا (که خ - kex) : په یکه ری زه لام و ناقولا بۆ ترساندنن منال، کخه.
کخ - ا. ع (کوخ - kux) : زانیه کی ئەلمانییه له بواری نه خوشتی سیلدا
کد - ا (که د - ked) : گوند، گهرهک، مال.
کد - مص. م. ع (که دد - kedd) : ره نجدان له کارو کاسییدا.
کدام - (کودام - kudam) : کام، کتی، کتیهان.
کدبانو - ص. مر (که دبانو - ked banû) : که بیانۆ، ژنی مال، ژنی به حورمهت، که یوانۆ.
کدخدا - ا. ص (که دخودا - ked xuda) : گه وره ی گوند، میتره و پیاوی ژندار، کویتخا.
کدر - ص. ع (که دیر - kedir) : لیل، تاریکی، ژبانی ناخوشت و نارحهت.
کدرت - مص. ع (که دورهت - kuduret) :

نارحهت بوون، نارحهتی، دلته نگ بوون.
کدفت - ا (که دفت - keduft) : کاسه سه، کلۆخ، که پۆل.
کدنگ - ا (که دنگ - kedeng) : گه لاکوت، گه لا و کوتک.
کدو - ا (که دو - kedû) : کودی، کوله که.
کدوبا - ا. مر (که دوبا - kedûba) : شویری کودی.
کدواده - ا (که دواده - kedvade) : دیوار، بناخی دیوار، بنه رت، بناغه، هیم.
کدوخ - ا (که دوخ - kedûx) : چه مام، گه رماو.
کدودانه - ا. مر (که دودانه - kedûdane) : جۆره کر میکه له ریخۆله ی مرؤفدا چی ده بی له ناوکه کوله که ده چی.
کدورت - مص. ع (که دورت - kudûret) : دلته نگ بوون، نارحهت بوون، لیل بوون.
کدونیمه - ا. مر (که دونیمه - kedû nîme) : کودیله ی شهرباب، کودی ناو به تالی وشکه وه کراو که شهربابی تی بکه ن.
کده - (که ده - kede) : پاشگره و ده چیتسه سه و وشه و مانا که ی ده گۆری و پتر مانای شوین ده گه یه نی وهک : دانش + کده - دانشکده.
کده - ا (که ده - kude) : زمانه چکۆله، زمانه ی قفل، ددانه ی کلبل.
کدین، کدینه - ا (که دین، که دینه - kedîn, kedîne) : گه لا کوتک.
کدیور - ا. ص (که دیشهر - kedîver) : وه رزیر، جووتیار، فه لا، کویتخا.
کدیو - ا. ع (که دیو - kudye) : ته نگانه، گه دایی، ده رۆزه.
کذا - ع (که زا - keza) : ناوا، به مجۆزه، ئه لیوا، ئه چنه و، وه سا.
کذاب - ص. ع (که ززاب - kezzab) : زۆر درۆزن.
کذوب - ص. ع (که زوب - kezûb) : درۆزن.

- کذب- مص.م.ع(کیزب- kizb): درۆکردن.
- کر- ص(که-پ- kerr): که پ، که سبک گوئی نهژنه وی، گوی کپ.
- کر- ا.ع(کوپ- kurr): پیتوانه یه که بۆ ناو.
- کر- ا(که- ker): هیتز، توانا، شینگ، مرازو مه به ست.
- کروف- ا.م(که روفه-پ- kerrû ferr): شان و شکۆ.
- کر- مص.م.ع(که-پ- kerr): هیتز کردن.
- کروف- ا.مص(که روفه-پ- kerr û ferr): په لاماردان و هه لاتن.
- کر- ا.فر(کوپ- kur): بۆقی، شه پیپور.
- کر- ا.فر(کۆز- kor): کۆرس، ئۆپرا.
- کرا- ا.ع(کیرا- kura): کری.
- کرائم- ص.ع(که رائیم- keraim): همر ئەندامیکی شه ریفی به دهن وهک: چاو، گوی و ده ست.
- کرایس- ا(که رایس- kerabîs): جاو.
- کراییل- ا.ع(که راییل- kerabîl): بیتزنگ، که وانی هه لاجی.
- کراتن- ا(که راته-ن- keraten): جالجالۆکه، جولانه نه، داپیرۆشک.
- کراجیدن- مص.ل(که راجیدن- keracîden): گارانندی مریشک له کاتی هیلکه داناندا.
- کرا- ا(کوراد- kurad): جلی دراو.
- کرادس- ا.ع(که رادیس- keradis): پۆله سوارتیکی گهوره، پۆله نه سپیتک.
- کرار- ا(کورار- kurar): داری ژیر دهرکه، ئاستانه ی دهرگا.
- کرار- ص.ع(که رار- kerrar): هیتز بهر له چه نگدا، ئازاو نه ترس.
- کراریس- ا.ع(که راریس- kerarîs): ده فته رۆکه، نامیلکه.
- کراز- ا(کوراز- kuraz): شهربه، گۆزه ی ناو.
- کراسه- ا(کوراسه- kurase): ده فته ر،
- نامیلکه.
- کراشیدن- مص.ل(که راشیدن- keraşîden): په ریشان بوون.
- کراشیده- ا.مص(که راشیده- heraşîde): په ریشان، په رت و بلاو.
- کرا- ا.ع(کورا- kura): پاچه، سه رویی.
- کراک- ا(که راک- kerak): کلک هه لته قیتنه، بهرگا یلکه، کلک ته قنه، کلک ته قیتنه.
- کراکر- ا(که راکه- keraker): قه له ره شکه.
- کرال- ا.انگل(کرال- kral): پشته مه له، سینگه مه له.
- کرام- ا.ع(کیرام- kiram): گهوره پیان.
- کرامت- مص.ل.ع(که رامه-ت- keramet): گهوره بی نواندن، جوامیروون، به خشنده بی.
- کرامند- ص.مر(کیرامه-ند- kiramend): به قه درو قیمه ت، گرنگ.
- کران- ا(که ران- keran): ره خی دهریا، که نار، قه راخ، رۆخ، لیوار.
- کراوات- ا.فر(کیرافات- kiravat): بۆنبیخ، که راویت، قه راویتنه.
- کراویا- ا(که راقییا- keravîya): زبهره، شازیره.
- کراه- ا(که راه- kerah): قه راخ، که نار، لیوار.
- کراهت- مص.ع(که راهه-ت- kerahet): نارازی بوون، ناپه سه ندبوون.
- کراهیت- مص.ل.ع(که راهییه-ت- kerahîyet): ناشییرین و بیتزه وه روون، ناپه سه ندی، رقداری.
- کرب- ا.ع(که رب- kerb): خه م و خه فه ت، کول و کۆقان، که سه ر و داخان.
- کریاس- ا(که ریاس- kerbas): جاو.
- کریاسه- ا(که ریاسه- kerbase): مارمیلکه، مارمیلۆک.
- کریاشه- ا(که ریاشه- kerbaş): مارمیلۆک.
- کریال- ا.ع(کیربال- kirbal): بیتزنگ، که وانی هه لاجی.

- کربت** - ا.ع (کوربهت - kurbet): خەم، حوزن، مەشەقەت.
- کرزە** - ا (کوربوزە - kurbuze): خەیارەچەمبیلە، خەپاری دزیژ.
- کرسو** - ا (کەربەسو - kerbesû): مارمیلکە، مارمیلۆک.
- کریش** - ا (کەربەش - kerbeş): مارمیلۆک، مارمیلکە.
- کرین** - ا.فر (کەریۆن - kerbon): کاربۆن، ماددەیهکی وشکی رەشە، لەتەبیعەتدا بەشێوەی خەلۆزی بەردو ئەلماس دەردەکەوێ.
- کرپ** - ا.فر (کریپ - krip): جۆرە کوتالتیکی ناسکە، ئەتلەس.
- کریا** - ص (کورپا - kurpa): گیای ناسک و کورت، کۆرپە.
- کریان** - ص (کەرەپان - kerepan): لای زەرەدەشتیان، بە کەسانیک گوتراوە کە گوتیان بە نامۆژگاریبەکانی زەرەدەشت نەدەدا.
- کرپ دوشین** - (کریپ دوشین - krip dûşîn): جۆرە ئەتلەسیکە.
- کری** - ا (کورپی - kurpî): پرد.
- کرت** - ا.ع (کەرەت - keret): پەلامار لە شەپدا، جار، کەرەت.
- کرت** - ا (کەرت - kert): گۆتی زەرعات، دێراو.
- کرتاسە** - ا.فر (کیرتیا سە - kiritase): قۆناغی سینیەم لە قۆناغی دووهمی زەویناسی.
- کرتە** - ا (کەرته - kerte): گۆلی بیستان و زەرعاتان، دێراو.
- کرتە** - ا (کورتە - kurte): کراس، کورتەک، قەمسەلە.
- کرج** - ا (کەرچ - kerc): ملیوان، بەخەیی کراس، دوگمە.
- کرجفو** - ا (کەرجه فوو - kercefû): بالندەبەکە، بۆلدەرچین، کەرەوانکە، کەرپەوالە.
- کرجن** - ا (کورجەن - kurcen): کێکراگە، قرتینک.
- کرجی** - ا (کەرەجی - kerecî): بەلەم.
- کریچ** - ا (کیریچ - kirç): کووز، قاژ، قاژی شووتی یان کالەک.
- کریچ** - ص (کورچ - kurç): کر، مریشکە بەکر.
- کرچک** - ا (کەرچەک - kerçek): گەنەگەرچەک، گەرچەک.
- کرچە** - ا (کورچە - kurçe): سابات، کەرپ.
- کرخ** - ص (کەرەخ - kerex): سپ.
- کرد** - ا.خ (کورد - kurd): قەومیکی ئاریاییە لە رۆژاوا ئێران و لە عێراق و لە تورکیا و لە سووریا دا دەژین و بەسەر تیرەو تایفەبەکی زۆر دا دابەش بوو.
- کردار** - ا.مص (کیردار - kirdar): کار، کردار، رەوش و ریتسا.
- کردک** - ا (کیردەک - kirdek): مەتەل و لوغز، چەوچە، لیچار، لەگەز.
- کردک** - ا (کەرەدەک - kerdek): بەش، پاژ، پاژیکی کتیب.
- کردگار** - ص (کیردگار - kirdgar): بەکار، یەکیکە لە ناوێکانی یەزدان.
- کردگر** - ص (کیردگر - kirdger): کردگار.
- کردمند** - ص (کەرەدەمەند - kerdmend): چوست و چالاک، گورج و گۆل، توندو تیز.
- کردن** - مص.م (کەرەدن - kerdên): ئەنجامدان، کردن، جێبەجێ کردن.
- کردنگ** - ص (کەرەدەنگ - kerdeng): ئەحمەق، کەودەن، گێل، دەبەنگ.
- کردوسە** - ا.ع (کور دووسە - kurdûse): دەستەبەکی گەورە سواران، دوو ئیسک بە یەک جمگە بە یەکەوه بیهسترتین.
- کردهکار** - ص (کەرەدەکان - kerdekar): کارکرده، بەئەزمون، کارزان.
- کرزە** - ا (کورزە - kurze): دێراو، گۆلی بیستان.

- کرس** - ا(کورس - kurs): چلک، چلکی لهش
یان جل و بهرگ.
- کرسان** - ا(کهروسان - kersan): سه به ته،
ته پیکه.
- کرسب** - ا(که ره سب - kersb): که ره وز.
- کرست** - ا.ع(کوربست - kurist): مه مکدان،
که مه ره بندی پانی ژنانه.
- کرستون** - ا(که رستون - kerstûn): که پان.
- کرسف** - ا.ع(کورسوف - kursuf): په موو،
لژکه.
- کرسنه** - ا(که رسنه - kersene): گاگۆز،
رووه کیتکه.
- کرسی** - ا.ع(کورسی - kursî): کورسی،
تهختی نوستان، نه و چوارپایه ی که له زستاناندا
ئاگری دهخه نه ژتیرو لیفته ی پیدا ده دن و له دهوری
داده نیشن.
- کرش** - ا.مص(که رهش - kereş): خاپاندن،
فریو، ته فیه، ربایی.
- کرش** - ا.ع(که ریش - keriş): که رش، و رگ.
- کرشف** - ا(که رشه ف - kerşef): لژکه، په موو.
- کرشمه** - ا(کیریشمه - kirişme): گیشمه،
ناز، غمه، ئیشارهت به چاوو برۆ، عیشوه.
- کرشیدن** - مص.م(که رشیدن - kerşîden):
فریودان، خاپاندن، ته فیه دان.
- کرع** - مص.م.ع(که ره - ker'): زار له ناوانان و
ئاو خواردنه وه.
- کرغست** - ا(که ره غه ست - kerxest): گیایه که
له سپیناخ ده چیت و ده کړی به چیشته.
- کرف** - ا(کورف - kurf): قیری سوتاو، زیوی
سوتاو.
- کرفت** - ص(کیریفته - kirift): پیس، چلکن،
چه په ل.
- کرفج** - ا(که ره ج - kerfec): رووه کیتکه بو
ئاگر کردنه وه زوو گر ده گرت.
- کرفس** - ا.ع(که ره فس - kerefs): که ره وز.
- کرفه** - ا(که ره ف - kerfe): کاری چاک، کاری
دروست.
- کرفه گر** - ص.فا(که ره فه گر - kerfe ger):
دروستکار، چاکه کار.
- کرفی** - ص.ن(کورفی - kurfî): خه لکی کورف
که گوندیکی شارستانی بجنورده.
- کرک** - ا(کورک - kurk): کولک، کولکه،
خوری یان په پری زۆر نه رم.
- کرک** - ا(که ره ک - kerek): که ره وانکه،
که ره وان، که ره واله.
- کرک** - ص(کورک - kurk): مریشکه به کپ.
- کرکر** - ا(کورکور - kurkur): قه یفه ی مویتله
یان بو په رده.
- کرکرانک** - ا(که ره کرانک - kerkeranek):
کرکراکه، کرتینک.
- کرکیره** - ا(کیرکیره - kirkire): کره ی ماش و
پاقله...
- کرکیره** - ا(کیرکیره - kirkire): جۆره په رده یه که
له تهخته ی باریک و ناسک دروست ده کړی و به
دهرگا و په نجه ره وه ده کړی.
- کرکرهن** - ا(که ره کرهن - kerkerhen): جۆره
رووه کیتکه.
- کرکس** - ا(که ره کس - kerkes): سه رگه ر، داله
که ره خۆره.
- کرکفیز** - ا(که ره کفیز - kerkefîz): که فگیر.
- کرکم** - ا.ع(که ره کم - kerkem): په لکه زتیرینه،
رهنگین که وان، زه رینه و سیمینه.
- کرکم** - ا.ع(کورکوم - kurkum): زه عفران.
- کرکن** - ا(که ره کن - kerken): دانه ویتله ی وه کو
گه نم و نوک و پاقله که به فه ریکی بیبرژتین و
بیخون.
- کرکند** - ا(که ره کند - kerkend): یاقسوت،
له عمل.
- کرکی** - ا(کورکی - kurkî): قازی قوئنگ،
قورینگ.

کرگ - ا(که رگ - kerg): که رگه دهن.
کرگ اسپر - ا. مر(که رگ ئیسپهر - kerg isper): سوپه ریتک که پیستی که رگه دهنی تی گیرایی.
کرگدن - ا(که رگه دهن - kergeden): که رگه دهن، حه یوانتیکی زه به لاج و به هیتزه له گامیش گه وره تره، دهره قه تی فیلبیش دی.
کرم - ا. مص. ع(که رهم - kerem): که رهم، جوامیتری، به خشنده بی، دلا وایی.
کرم - ا. ع(که رهم - kerm): میتو، داری تری.
کرم - ا(کیریم - kirm): سپی نامال زهره.
کرم - ا(کیرم - kirm): کرم، میروویسه کی بی دهست و پین و خشوکه و به دهنی ئیسکی تیدا نیبه.
کرم - ا. فر(کیریم - krim): سهرتویژ، سهرشیر، قه یماغ.
کرما - ص. ع(که رهماء - kurema): جوامیتران، سه خاوه تمه ندان، به خشندان.
کرم ابریشم - ا. مر(کیرمی ئه بریشم - kirmi ebrîşm): کرمی ئاوریشم، کرمیکه لیکاو ده کی ده بیته داوی ئاوریشم.
کرم دانه - ا(کیرم دانه - kirm dane): ده ونیکه.
کرم شیتاب - ا. مر(کیرمی شهب تاب - kirmi şeb tab): گوله ئه سستیره.
کرمک - ا(کیرمه ک - kirmek): کرم، کرمیکه له نزیکی کژمدا دروست ده بی.
کرم کدو - ا. مر(کیرمی که دوو - kirmi kedû): کرمیکه درتیه له ریخو له ی بنیاده مدا دروست ده بی.
کرم معده - ا. مر(کیرمی میئده - kirmi mi'de): ئه سکارید.
کرمند - ص(که رهمه ند - kermend): گورج و گۆل، چوست و چالاک.
کرمینه - ا(کیرمینه - kirmîne): کرم ئاسا.
کرنا - ا. مر(که رنا - kerna): که رنا، شه بیپور.

کرنب - ا. ع(که رهنب - kerenb): که له رهم.
کرنبا - ا. مر(که رهنبا - kerenba): شله ی که له رهم.
کرنج - ا(کیره نج - kirenc): سیادانه، گوژالک.
کرنج - ا(کوره نج - kurenc): برنج.
کرنجو - ا(که رهنجو - kerencû): کاپوروس، مؤته که، شه وگ.
کرنه - ا. ص(که رهنه - kurend): ئه سپی قاوه بی کال، مه بدانی جریدبازی.
کرنر - ا. انگل(کۆرنیر - kornir): کۆرنه ر.
کرنش - ا(کورنیش - kurniş): کړنؤش بردن، سه ردانه واندن له به رامبه ر خه لکی گه وره دا.
کرو - ا. ص(که روو - kerû): ددانی کرمی، کلؤز.
کرو - ا(کیره و - kirew): به له م، قایغ.
کروان - ا. ع(که ره شان - kerevan): کاروانه، بالدارتیکه به قه د مریشکیک ده بی و ده نووکی درتیه.
کروب - ا. ع(کوروب - kurûb): خه م و په ژاره، کؤفانین.
کروبیون - ا. ع(که رو بییون - kerûbîyûn): فرشته یین نزیک.
کروت - ص(کوروت - kurût): قه له و، توکمه.
کروور - ا(کورور - kurûr): پینج سه د هه زار.
کروتنه - ا(که روو ته نه - kerûtene): جؤلاته نه، جالجالوکه، داپیرؤشک.
کروز - ا(کوروز - kurûz): شادی، عهیش و نؤش.
کروش - ا. ع(که رووش - kurûş): ورگ، که رش.
کروش - ا. فر(کوروشه - kurûşe): قولاب، ئه م جؤره که وانه یه [...].
کروک - ا. ص(کوروک - kurûk): ساباتی عه ربه یانه یان ئوتومبیل.

- بالنده.
- کریزی** - ص (کوریزی - kurîzî): پیسر، بالاچه ماوه، مملیک په روپوی وهری بی.
- کریستال** - ا. فر (کریستال - kristal): بلور، ناوینه، شوشه.
- کریستالیزه** - ص. فر (کریستالیزه - kristalize): په بلوروبو، بلورین.
- کریسمس** - ا. فر (کریسمس - krismis): جهژنی له دایک بوونی مه سیح که مه سیحیه کان له شهوی ۲۵ دیسامیه ردا بهریای ده کهن و به جهژنیکی تاینی دهژمیردری.
- کریشک** - ا. کیریشهک - (kirişek): جورجله مریشک، پیایوی جهنگاوه.
- کریشک** - ا. کیریشهک - (kerişek): که ندر، موغاره، نه شکوت، هه شکفت.
- کریلا** - ا. کهریلا - (kerîla): بهری گیایه که له رۆن و پیازدا سور ده کرتته و ده خوری.
- کریلی** - ا. کوره یلی - (kureylî): گۆشه یه کی مؤسیقایه.
- کریم** - ص. ع. (که ریم - kerîm): خودان که رهم، سه خی، دلاوا، به خشنده.
- کریه** - ص. ع. (که ریه - kerîh): ناشیرین، بلح، ناپه سند، دزئو، کریت.
- کزاد** - ا. ص. (که زاد - kežad): جلی کۆن و شپ.
- کوزاز** - ا. ع. (کوزاز - kuzaz): وشکی و تازارو سوتانه وهی پیستی به دهن له نه نجامی سه رمای زۆردا، کوزاز، جۆره نه خوشبیه که.
- کوزبه** - ا. ع. (کوزبوره - kuzbure): گیایه که، کژنبیره.
- کزبود** - ا. ص. (که زبوود - kezbûd): کوتیخا، سه رۆک و گه وره ی قهوم.
- کزودرمی** - ا. فر (کی زودرمی - kizrûdirmî): وشکبوونی پیستی به دهن.
- کوزف** - ا. (کوزف - kuzf): قیبری سووتاو، زبوی سووتاو.
- کزم** - ا. (که زم - kezm): کوزده له.
- کروکر** - ا. ص. (که رووکه ر - kerûker): دادگر، دادوهر، یه کیکه له ناو ده کانی یه زدان.
- کروکودیل** - ا. فر (کورو کوودیل - kurû - kûdîl): نه هه نگ.
- کروکی** - ا. (کورووکی - kurûkî): له واری نیگار کیشیدا نهو نیگارانه یه که رهنگی تیا به کار نایهت و ههر رهش و سپیبه.
- کروم** - ا. ع. (کورووم - kurûm): میو، داری تری.
- کرووم** - ا. فر (کورووم - kurûm): جۆره کانزایه که.
- کرومانیون** - ا. فر (کوروومانسیون - kurûmanyûn): رهگه زتیکی کۆنی مرۆقه که تا چاخی به ردین ژباوه.
- کروموزوم** - ا. (کورووموزوم - kurûmûzûm): کورۆمۆزۆم.
- کرونده** - ا. هند (که ره ونده - kerewnde): دره ختیکه.
- کروه** - ا. (کورووه - kurûh): قۆناغیکی دوو کیلۆمه تریبه، هیلانه، مال.
- کروه** - ا. (که ره شه - kerveh): به له م، قباغ، که له ک.
- کروی** - ص. ن. (کوره فی - kurevî): خر و ه کو توپ.
- کرویا** - ا. ع. (که ره فییا - kervîya): زیره، شازیره.
- کره** - ا. (که ره - kere): که ره.
- کره** - ا. (کوره - kurre): جاشه که ر یان جوانوو ماین.
- کره** - ا. ع. (کوره - kure): گۆ، توپ، ههر ته نیتیکی خرو بازنه یی.
- کره** - مص. ع. (کوره - kurh): ناپه سند.
- کریاس** - ا. (کیر یاس - kiryas): ده ربار، ده رگا.
- کریج** - ا. (کوریج - kuric): که پری سه ر بیستان و زه رعات.
- کریز** - ا. (کوریز - kurîz): که پر، په ر وهرینی

کزوغ - (که زووغ - kezûx): مل، گرتی مل.
کژ - ص (که ژ - ke): خوار، ناراست، لاددر.
کژ - ص (که ژ - ke): ناوری شمی کهم بهها.
کژار - (کوژار - kujar): چیکلدانی مریشک، سیقه توره.
کژاغند - ا. مر (که ژاغند - kejaxend): جلیتکه له بری لۆکه ناوری شمی تی دهخن و له شهرا له ژیره له بهر دهکری.
کژاوه - (که ژاوه - kejava): که ژاوه.
کژدم - (که ژدم - kejdum): کولژدم، دوویشک.
کژدمه - (که ژدمه - kejdume): برین و وهره میکه له بیخی نیئو کدا پهیدا ده بی و زور به نازاره، به فره شینه.
کژرف - (که ژرف - kejruf): گیای بون ناخوش.
کژک - (که ژک - kejek): قولا ب.
کژگاو - ا. مر (که ژگاف - kejpgav): گامیشی هیندی.
کژمژ - ص (که ژمه ژ - kejmej): خوارو ختیج، چهوت و چهو تیل، چیلوچهفت.
کژمژبان - ص (که ژمه ژ زبان - kejmej zeban): لاله پته، منالی تازه زمانی گرتی.
کژور - (که ژور - kejûr): بیخی زهره نباد که تال و بون تیژه.
کژین - ا. ص (که ژین - kejîn): ناوری شمین.
کس - (که س - kes): که س.
کساء - ا. ع (کیساء - kisa'): پو شاک، جلویه رگ، عه با.
کساد - م. ص. ل. ع (که ساد - kesad): بی رواج بوون، له رواج کهوتن، بی بازار بوون.
کساردن - م. ص. م (کوساردن - kusarden): خواردن، خه م خواردن، مهی خواردن.
کسالت - ا. م. ص. ع (که سالت - kesalet): بیتا قه تی، سستی، ماندوویه تی.
کسب - م. ص. ع (که سب - kesb): به ده دست هینان، پهیدا کردن.
کسب - ا. ع (کوسب - kusb): تلپه ی شتیک که رونه که ی بگرن.
کسبه - ا. ع (کیسبه - kisbe): کاسی.
کسبه - ا. ع (که سه به - kesebe): کاسبکاران.
کسپرچ - (که سپرچ - kesperc): مرواری.
کستر - (که ستر - kester): جو ره در کتیکه بو سوتانن.
کستل - (که ستهل - kustel): گوخلکه ره، قالوچه.
کسته - (که سته - kuste): دانه ویله ی کوتراو، دانه ویله یه ک کوترا بی و هیشتا له کایه که ی جیانه کرابیته وه.
کستی - (که سستی - kustî): که مه ربه ندی پیروز، که مه ربه ندیکه که زهره دشتیان له پشتیان ده کردو له خوری مه ر دروسته کراو بریتی بو له ۷۲ داوی پیکه وه هونراوو له سه ر سدره وه له به ریان ده کردو له پیسه وه دوو گری و له پشته وه دوو گرتیان لی ده دا.
کستیمه - (که ستمه - kestîme): و شترالوک.
کسر - م. ص. ع (که سر - kesr): شان.
کسر - ا. ع (که سر - kesr): ژیر: ____
کسروی - ص. ن (که سره فی - kesrevî): خوسره وی، کیسرای.
کسره - ا. ع (که سره - kesre): ژیر: ____
کسره - ا. ع (کیسره - kisre): پارچه، پارچه یه ک له شتیکه شکاوی ورد بوو.
کسری - ا. ع (کیسرا - kisra): به عه ربه ی کراوی (خوسره) وه، عه ربه کان به هه ر پاشایه کی ساسانیان گوتوه کیسرا.
کسف - م. ص. ل. ع (که سف - kesf): برین، مانگ گیران، یان روژ گیران.
کسک - (که سه ک - kesek): قه له رشکه.

کزوغ - (که زووغ - kezûx): مل، گرتی مل.
کژ - ص (که ژ - ke): خوار، ناراست، لاددر.
کژ - ص (که ژ - ke): ناوری شمی کهم بهها.
کژار - (کوژار - kujar): چیکلدانی مریشک، سیقه توره.
کژاغند - ا. مر (که ژاغند - kejaxend): جلیتکه له بری لۆکه ناوری شمی تی دهخن و له شهرا له ژیره له بهر دهکری.
کژاوه - (که ژاوه - kejava): که ژاوه.
کژدم - (که ژدم - kejdum): کولژدم، دوویشک.
کژدمه - (که ژدمه - kejdume): برین و وهره میکه له بیخی نیئو کدا پهیدا ده بی و زور به نازاره، به فره شینه.
کژرف - (که ژرف - kejruf): گیای بون ناخوش.
کژک - (که ژک - kejek): قولا ب.
کژگاو - ا. مر (که ژگاف - kejpgav): گامیشی هیندی.
کژمژ - ص (که ژمه ژ - kejmej): خوارو ختیج، چهوت و چهو تیل، چیلوچهفت.
کژمژبان - ص (که ژمه ژ زبان - kejmej zeban): لاله پته، منالی تازه زمانی گرتی.
کژور - (که ژور - kejûr): بیخی زهره نباد که تال و بون تیژه.
کژین - ا. ص (که ژین - kejîn): ناوری شمین.
کس - (که س - kes): که س.
کساء - ا. ع (کیساء - kisa'): پو شاک، جلویه رگ، عه با.
کساد - م. ص. ل. ع (که ساد - kesad): بی رواج بوون، له رواج کهوتن، بی بازار بوون.
کساردن - م. ص. م (کوساردن - kusarden): خواردن، خه م خواردن، مهی خواردن.
کسالت - ا. م. ص. ع (که سالت - kesalet): بیتا قه تی، سستی، ماندوویه تی.

- کسل** - ص.ع (که سیل - kesil): نه خویش، بیتاقهت، بی توانا.
- کسل** - مص.ع (که سهل - kesel): ته مه‌لی کردن.
- کسلان** - ص.ع (که سلان - keslan): ته مه‌ل، ته وه زه‌ل، بیتاقهت، نه خویش.
- کسمه** - ا (که سمه - kesme): زولفی لوول.
- کسندر** - ص (که سه ندهر - kesender): هه تیوچه، ناکهس به چه.
- کسنک** - ا (که سنهک - kesnek): جوړه نالقیکه بو حیوانات.
- کسنی** - ا (که سنی - kesnî): جوړه رووه کیکه.
- کسوت** - ا.ع (کیسه ت - kisvet): پوښاک، جلو به رگ.
- پیش کسوت** - ا.ص (پیش که سه ت - piş kesvet): پیشه‌نگ، که سیک له بواری وهرزشکاریدا پیشینه‌ی هه بی و له پیش خه لکانی دیکه وه بی.
- کسور** - ا.ع (کوسور - kusûr): شکست، شکان.
- کسوف** - مص.ل.ع (کوسوف - kusûf): مانگ گیران، هه تاو گیران.
- کسیر** - ص.ع (که سیر - kesîr): شکاو، شکسته.
- کسیلا** - ا (که سیلا - kesîla): جوړه گیاهه که.
- کسیله** - ا (که سیله - kesîla): جوړه گیاهه که.
- کسیمه** - ا (که سیمه - kesîme): وشرالوک، وشرخوړکه، عاگول.
- کش** - ا (که ش - keş): خالیگه، که له که، برک، قه برغه.
- کش** - ص (که ش - keş): باش، جوان، خویش.
- کش رفتار** - ا.ص (کش رفتار - keş reftar): خویش رفتار.
- کش** - ا (کیش - kiş):
- دهنگدانی مریشکه، له گه مه‌ی شه تره نجدا ناچار کردنی شایه له خانه په که وه بچیتسه خانه په کی
- دیکه**.
- کشاف** - ص.ع (که ششاف - keşşaf): ناشکر اکره، که شفکار، کفشکر.
- کشاکش** - ا.مص (که شاکه ش - keşakeş): کیشمانه کیش، راکیش و بکیش، په تپه تینی روژگار.
- کشاله** - ا (که شاله - keşale): درتیره، درتیره به رده و اومی شتیک.
- کشان** - ا (که شان - keşan): چاتول، خپوه تی یهک نه ستونی.
- کشاندن** - مص.م (که شانده ن - keşanden): راکیشان.
- کشاننده** - ا.فا (که شانده نده - keşanende): راکیشه ر.
- کشانی** - ص.ن (که شانی - keşanî): که شانییه شاریک بووه له سه غدی سه مه رقه ند.
- کشانی** - ص.ن (کوشانی - kuşanî): کشان، شوینی بووه له روژه لاتی ئیران که به شی روژه لاتی ئیران و نه فغانستان و ترکستانی نه مروی گرتوته وه.
- کشب** - ا (کوشب - kuşb): تلپه.
- کشاورز** - ا.ص (کیشاقه رز - kişaverz): فه لاج، جووتیار، وهرزیز.
- کشاورزی** - ا.مص (کیشاقه رزی - kişaverzî): فه لاجت، جووتیاری.
- کشت** - ا.مص (کیشت - kişt): بهروبوم، چاندن، کشتو کال.
- کشت** - ا.مص (کوشت - kuşt): کوشتن، کوشتار.
- کشتار** - ا.مص (کوشتار - kuştar): کوشتار، کوشتن، کوشتنه وه‌ی مه رو مالات.
- کشتارگاه** - ا.مر (کوشتارگاه - kuştargah): قه ساو خانه.
- کشتبان** - ا.ص (کیشتبان - kiştban): فه لاج، جووتیار، وهرزیز.
- کشتزار** - ا.مر (کیشتزار - kiştzar): کیلگه.

- کشتکار** - ا.ص (کیششتکار - kiştkar):
که سبک پیشه‌ی کشتوکالّ بجن.
- کشتکاری** - ا.مص (کیششتکاری - kişkari):
کشتوکالّ کردن.
- کشتمان** - ا.مر (کیشتمان - kiştman): زهوی
چینراو.
- کشتمند** - ا.ص (کیشتمه‌ند - kiştmend):
زهوی چینراو.
- کشتن** - م.مص (کیشته‌ن - kišten): کشتوکالّ
کردن.
- کشته** - ا.مف (کیشته - kişte): چینراو.
- کشتن** - م.مص (کوشته‌ن - kušten): کوشتن،
کوشته‌وه، کوژانه‌وه‌ی چرا.
- کشته** - ا.مف (کوشته - kuşte): کوشته،
کوژراو، حه‌یوانتیک که سه‌ر بردرابن.
- کشنده** - ا.فا (کوشه‌نده - kuşende): بکوژ،
کوژهر، کوشنده.
- کشتگاه** - ا.مر (کوشته‌نگاه - kuştengah):
کوشتارگه، قه‌سابخانه.
- کشته** - ا.اکیشته - (kişte): میوه‌ی
وشکه‌وه‌کراوی وه‌ک: هه‌لوژوه‌و زه‌رده‌لو.
- کشتی** - ا.مص (کوشتی - kuştî): زوره‌بانی.
- کشتی** - ا.که‌شتی - (keştî): که‌شتی، پاپۆز.
- کشتیبان** - ا.ص (که‌شتیبان - keştîban):
که‌شتیبان، گه‌میه‌قان.
- کشتی‌گیر** - ص.فا (کوشتی‌گیر - kuştî gîr):
زۆرانباز.
- کشخ** - ا.که‌شه‌خ - (keşex): په‌تیک که‌هیتشوه
ترتیبی پیتوه هه‌لواسرئ تا هه‌وا وهریگری و وشک
ببینه‌وه.
- کشخان** - ص (که‌شخان - keşxan): ده‌یووس،
گه‌وواد، قه‌حبه، سۆزانی.
- کشش** - ا.مص (کوشیش - kuşiş): کوشش.
- کشش** - ا.مص (که‌شیش - keşiş): راکیشان.
- کشش** - ا.مص (کوشیش - kuşiş): کوشتن.
- کشف** - م.مص (که‌شف - keşf): کشف،
ناشکراکردن، دۆزینه‌وه، رووتکردن.
- کشف** - ا.که‌شه‌ف - (keşef): کیسه‌ل، کیسوو.
- کشفتن** - م.مص (که‌شه‌فته‌ن - keşeften):
شه‌فکردن، په‌راگه‌نده‌کردن.
- کشک** - ا.که‌شک - (keşk): که‌شک.
- کشکاب** - ا.مر (که‌شکاب - keşkab):
که‌شکاو، دۆکه‌شک.
- کشکبا** - ا.مر (که‌شکبا - keşkba): که‌شکه‌وا،
که‌شکاو.
- کشکرک** - ا.که‌شکه‌ره‌ک - (keşkerek):
قشقه‌له، قشقه‌ره، قه‌له‌باچکه.
- کشکک** - ا.که‌شکه‌ک - (keşkek): که‌شکه‌ژنۆ،
کاسه‌ی زرانی.
- کشکله** - ا.که‌شکه‌له - (keşkele): جۆزه
پیتلاویکه.
- کشکنجیر** - ا.کوشکه‌نجیر - (kuşkencîr):
قه‌لاکوت، به‌ردتیک به‌مه‌نجه‌نیق بگیریته‌ه‌سه‌سارو
قه‌لایان.
- کشکول** - ا.که‌شکول - (keşkûl): که‌شکۆل.
- کشکین** - ص.ن (که‌شکین - keşkîn): نانه‌ولای
که‌شکه‌ک، نانی جو.
- کشمان** - ا.کیشمان - (kişman): زه‌رعاتی
ده‌وروبه‌ری گوند.
- کشمش** - ا.کیشمیش - (kişmiş): کشمیش،
میتوژ.
- کشمش** - ا.که‌شمه‌که‌ش - (keşmekeş):
کیشمه‌کیش.
- کشن** - ص (که‌شهن - keşen): چروپ.
- کشنیز** - ا.که‌شنینز - (keşnîz): گژنیز.
- کشو** - ا.که‌شوو - (keşû): چه‌که‌جه، چاوه.
- کشوش** - ا.ع (کوشوش - kuşûs): گیایه‌که.
- کشور** - ا.کیشقه‌ر - (kişver): ولات، ده‌وله‌ت.
- کشورخدا** - ا.ص (کیشقه‌ر خودا - kişver
xuda): خاوه‌ن ولات، پاشا.

- کشورز** - ا.ص (کیشقه رز - kişverz): فلاح، جووتیار، ودرزیر.
- کشورستان** - ص.فا (کیشقه رسیستان - kişversitan): ولانگیر، کیشوهر نهستین.
- کش و فش** - ا.مر (کش و فمش - keşûfeş): که شووفش، شان وشه وکعت.
- کشه** - ا.که شه - (keşe): گه دا، تهنگی چواربیبیان.
- کشی** - ا.که شی - (keşî): خوشی و شادی.
- کشیدن** - مص.م (که شیدن - keşîden): راکیشان، کیشان، هه لسه نگاندن، جگه ره کیشان.
- کشنده** - ا.فا (که شه نده - keşende): که سیتک شتیک رابکیشی.
- کشیده** - ا.مف (که شیده - keşîde): راکیشراو، کیشراو.
- کشیده** - ا.که شیده - (keşîde): زله، شه قازله، شه قازله، شه په لاج، توقات.
- کشیش** - ا.که شیش - (keşîş): که شیش، قه شهی مه سیحیان.
- کشیک** - ا.که شیک - (keşîk): کیشکچی، پاسه وان، چاودیر.
- کظم** - مص.م.ع (که زم - kezm): رفخواردنه وه، خو پاراستن له تووره بوون.
- کعب** - ا.ع (کیناب - ki'ab): پاژنه ی پی.
- کعب** - ا.ع (که تب - ke'b): قاپ، جگ، پاژنه ی پی.
- کعبتین** - ا.ع (که تبه تین - ke'beteyn): دوو زاری گه مه ی نورد.
- کعبه** - ا.ع (که تبه - ke'be): ژوور، هوّده، خانووی چوار گوشه، کابه ی موسلمانان.
- کعک** - ا.ع (که نک - ke'ek): کیتک، جوّره شیرینییه که، چوره ک.
- کف** - ا.ع (که ف - kef): که ف.
- کف** - ا.ع (که فف - keff): دهست، ناو له پ، له پی دهست.
- کف** - مص.م.ع (که فف - keff): وهستاندن، وازه تیان.
- کفا** - ا.ع (که فا - kefa): مه بنهت، مه شه قهت، تهنگانه، دلتهنگی، رهنج.
- کفاء** - مص.ع (کیفاء - kifa'): پاداشتدان، هاوتاو یه کسان بوون.
- کفائی** - ص.ع (که فائی - kefa'î): له شه رع دا نه مری واجب هه کاتت کسیتک نه نجامی بدات له عوّده ی کهسانی دی نه میتنی.
- کفات** - ص.ع (کوفات - kufat): پیساوانی لیتها توو، به توانا، کارزانان.
- کفار** - ص.ا.ع (کوففار - kuffar): کافران، بیبدینان، خوانه ناسان.
- کفاره** - ا.ع (که ففاره - keffare): که فاره، نه وه ی له بری تاوانی دو اکه وتن له کاروباری شه رع بدری و گوناح بسپرتته وه.
- کفاف** - ا.ع (که فاف - kefaf): نهو رزق و روژیبه ی به شی مروّف بکات، له قه د پیویستی بی کهم و زیاد.
- کفال** - ا.ع (کیفال - kifal): جوّره ماسییه که له ده ریای خه زه ردا هه یه.
- کفالت** - مص.ل.ع (که فالت - kefalet): بوونه که فیلی که سیتک، که فالت.
- کفانیدن** - مص.م.ع (که فانیدن - kefanîden): توروکاندن، تروکاندن.
- کفایت** - مص.ل.ع (کیفایهت - kifayet): بهس بوون، کافی بوون.
- کفت** - ا.ع (که فت - keft): شان، سه رشان.
- کفتار** - ا.ع (که فتار - keftar): که فتار، که متیار.
- کفتتر** - ا.ع (که فته ر - kefter): که مووتهر، کوتر، که وتر.
- کفتن** - مص.م.ع (که فته ن - keften): تهره کین، تروکاندن.
- کفته** - ا.مف (که فته - kefte): ترووکاو، شه قبوو.

- کفج** - ا(کهفج - kefç): که فی ناو، که فی سابوون، ناوی زار.
- کفج** - ا(کهفج - kefç): که فگیر.
- کفچلیز** - ا(کهف چه لیز - kefçelîz): سه ره می کوته، که فگیری بچووک.
- کفچه** - ا(کهفچه - kefçe): که وگیر، چه مچه.
- کفچه مار** - ا.م(کهفچه مار - kefçemar): تووله مار.
- کف دریا** - ا.مر(کهف دریا - kef derya): که فی دریا.
- کفر** - مص.م.ع(کوفر - kufir): کوفر کردن، له دین ده رچوون.
- کفران** - مص.م.ع(کوفران - kufiran): کوفر کردن، باوهر نه بوون.
- کف روان** - ا.مر(کهف ره فان - kefrevan): نهو گیانله به رانه ی به له پی پی ده رۆن، وه کو ورچ.
- کفره** - ا.ع(کهف ره - kefere): کفران.
- کفری** - ا.ع(کوفررا - kufurra): شکوفه ی خورما، خونچه ی خورما.
- کفش** - ا(کهفش - kefş): قۆنده ره، پیتلاو، کهوش.
- کفشدار** - ا.ص(کهفشدار - kefşdar): کهوشوان، پاسه وانی کهوشان به تاییه تی له مه زارگه کان یان له کوژی گشتیدا.
- کفشدوز** - ا.مر(کهفش دووز - kefşdûz): کهوشدروو.
- کفشدوز** - ا.مر(کهفشدووز - kefşdûz): خالخال لۆکه.
- کفشگر** - ا.ص(کهفشگر - kefşger): کهوشدرو و پیتلاوساز.
- کفشیر** - ا(کهف شیر - kefşîr): له حیم، چه سپ.
- کفک** - ا(کهفک - kefek): کهف، کهروو.
- کفگیر** - ا.مر(کهفگیر - kefgîr): که فگیر.
- کفگیرک** - ا(کهف گیره - kefgîrek): نه خوشبیه کی پیسته.
- کفل** - ا.ع(کهفل - kefel): کهفل، سمت و پان.
- کفلیز** - ا(کهف لیز - keflîz): که فگیر.
- کفن** - مص.ع(کهفن - kefn): کفن کردنی مردوو.
- کفن** - ا.ع(کهفن - kefen): کفن، کراسی مردوو، خامی که له مردوو یه وه ده پیتچن بو ناو قه بر.
- کفو** - ا.ع(کوفف - kufv): وهک، هاوتا، هاوسه ر.
- کفور** - ص.ع(کهفور - kefûr): خوانه ناس، ناشوکور، کافر.
- کفوف** - ا(کوفوف - kufûf): دهستان.
- کفه** - ا.ع(کهففه - keffe): تاکی ته رازوو.
- کفی** - ص.ع(کهفی - kefi): بهس، بهسیه تی.
- کفیدن** - مص.ل(کهفیدنه - kefiden): ته ره کین، تروکان، شه قبردن، درزبردن، زهنگبردن.
- کفیده** - ا.مف(کهفیده - kefîde): شه قبردگ، ته ره کبیر، ترووکاو، درزبردگ.
- کفیز** - ا(کهفیز - kefîz): قه فیز، په یمانه.
- کفیل** - ص.ع(کهفیل - kefil): کهفیل، زامن.
- کک** - ا.فر(کوک - kuk): خه لوزی به ردین.
- ککچه** - ا(کهکچه - kekçe): لۆکه، ناوکی لۆکه.
- ککژ** - ا(کهکیژ - kekij): ته ره تیزه.
- ککش** - ا(کهکیش - kekiş): ته ره تیزه.
- کک مک** - ا(کهک مهک - kek mek): ده موچاو شملاوی.
- ککه** - ا(کهکه - keke): کخه، گوو.
- کل** - ص(کهل - kel): که چهل.
- کل** - ا(کهل - kel): کهل، نیبری، ته گه، ساورین، چه یوانی نیبری له بابه تی گاو به ران و بزنه کتوی و که له ناسک.
- کل** - ص(کول - kul): کهچ، خوار، چه ماوه، چه فت.

کلاک - ق.ع (کولل - kull) : هه موو، سه رانسهر، سه رجهم، ته ف.

کل - مص.ل.ع (که ل - kell) : ماندوو بوون، ته نگانه و مسیبه ت.

کلا - ا (که لا - kela) : بۆق، قورباقه.

کلا - ا.ع (که لا - kella) : نا نه خیر، وانیبیه، نه.

کلات - مص.ع (کیلاته ت - kilaet) : پاراستن، ناگاداریکردن.

کلاو - ا (که لائوو - kelaû) : بۆق، قورباقه.

کلاب - ا.ع (کیلاب - kilab) : کسۆکان، سه یه ل، سه گان.

کلا برگ - ا (کولابه رگ - kula berg) : ههر گولتیک په رهی زۆری و هکو گولتی گوله به رۆژه.

کلابه - ا (که لابه - kelabe) : کلافه، کلافه ده زوو یان ناوریشم، گلۆله.

کلاپشت - ا (که لاپوشت - kelapušt) : فه ره نجی، کوله بال.

کلاپسه - ا.مر (که لا پیسه - kela pîse) : قشقه له، قه له ره شکه، نه بله ق بوونی چاو له توره بی یان له خۆشیدا (بۆ وینه له کاتی گاندا).

کلات - ا (که لات - kelat) : قه لات.

کلاته - ا (که لاته - kelate) : گوندو قه لاتتی بچووک، مه زاری بچووک.

کلاجو - ا (که لاجو - kelacû) : پیاله، پیاله ی شه راب یان قاوه خواردنه وه.

کلاج - ا.انگل (کلاج - kilaç) : کلاجی ئوتومبیل.

کلارنیت - ا.فر (کیلارنیت - kilarînit) : کلارنیت، نامیرتکی موسیقایه.

کلاژ - ص (که لاژ - kelaž) : خیل، چاو چه پوختیل.

کلاژه - ا (که لاژه - kelaje) : قشقه له، قه له باچکه، قه له بازکه.

کلاس - ا.فر (کیلاس - kilas) : پۆل، پله، ریز، سنف، ده ریا.

کلاسمان - ا.فر (کیلاسمان - kilasman) : ریزه ندی، پۆلینکردن، ریتکخستن.

کلاسنگ - ا (که لاسه نگ - kelaseng) : به رده قانی، قه لمانسنگ، قۆچه قانی.

کلاسور - ا.فر (کیلاسور - kilasûr) : فایل، دوو سی.

کلاسه - ا.فر (کلاسه - klase) : پۆلینکردن، ریزه ندیکردن، خانه به ندی کردن.

کلاسیک - ص.فر (کیلاسیک - kilasîk) : ده رسی، قوتابخانه بی، به پیتی یاساو رتیسای پیشینان په که مین قوتابخانه و شیوازی ئه ده بی که له ئه وروپادا سه ری هه لداو له ئه ده بیاتدا که وتنه لاسایی کردنه وه ئه ده بیاتی یۆنان و رۆم و په ویه یان ده گوت ئه ده بیاتی کلاسیک، و اتا ئه ده بیاتی ک که ده بوایه و هکو ده رس و به ده رس بخویتیرو بکری به سه ره مه شق.

کلاش - ص (که لاش - kellaş) : ویتل، به ره تلا، مفتته خۆر، جالجالۆکه

کلاشکن - ا (که لاش که ن - kelaşken) : شه کرله مه، کینک.

کلاغ - ا (که لاغ - kelax) : قه له باچکه، قه له بازکه.

کلاغ پر - ا (که لاغ په ر - kelaxper) : زه رده په ر.

کلاغ پیسه - ا.مر (که لاغ پیسه - kelaxpîse) : قه شقه له.

کلاف - ا (که لاف - kelaf) : کلافه، گلۆله.

کلافه شدن - مص.ل (که لافه شوده ن - kalaf şuden) : گیتربوون، سه رگه ردان بوون.

کلاک - ا (که لاک - kelak) : ته پلئی سه ر، ناوه ندی سه ر، ده شت و بیابان، بیابانیتیک له وه رزی بارانا سه وز بی و له هاوینا وشک بی.

کلاک - ص (کولاک - kulak) : ناو به تال، پووک، پووت، پووج.

کلاک - ا (کولاک - kulak) : شه پۆلی گه ورده ده ریا.

کلاک - ق.ع (کولل - kull) : هه موو، سه رانسهر، سه رجهم، ته ف.

کل - مص.ل.ع (که ل - kell) : ماندوو بوون، ته نگانه و مسیبه ت.

کلا - ا (که لا - kela) : بۆق، قورباقه.

کلا - ا.ع (که لا - kella) : نا نه خیر، وانیبیه، نه.

کلات - مص.ع (کیلاته ت - kilaet) : پاراستن، ناگاداریکردن.

کلاو - ا (که لائوو - kelaû) : بۆق، قورباقه.

کلاب - ا.ع (کیلاب - kilab) : کسۆکان، سه یه ل، سه گان.

کلا برگ - ا (کولابه رگ - kula berg) : ههر گولتیک په رهی زۆری و هکو گولتی گوله به رۆژه.

کلابه - ا (که لابه - kelabe) : کلافه، کلافه ده زوو یان ناوریشم، گلۆله.

کلاپشت - ا (که لاپوشت - kelapušt) : فه ره نجی، کوله بال.

کلاپسه - ا.مر (که لا پیسه - kela pîse) : قشقه له، قه له ره شکه، نه بله ق بوونی چاو له توره بی یان له خۆشیدا (بۆ وینه له کاتی گاندا).

کلات - ا (که لات - kelat) : قه لات.

کلاته - ا (که لاته - kelate) : گوندو قه لاتتی بچووک، مه زاری بچووک.

کلاجو - ا (که لاجو - kelacû) : پیاله، پیاله ی شه راب یان قاوه خواردنه وه.

کلاج - ا.انگل (کلاج - kilaç) : کلاجی ئوتومبیل.

کلارنیت - ا.فر (کیلارنیت - kilarînit) : کلارنیت، نامیرتکی موسیقایه.

کلاژ - ص (که لاژ - kelaž) : خیل، چاو چه پوختیل.

کلاژه - ا (که لاژه - kelaje) : قشقه له، قه له باچکه، قه له بازکه.

کلاس - ا.فر (کیلاس - kilas) : پۆل، پله، ریز، سنف، ده ریا.

- کلاکاموش** - ا.مر (که لاک موش - kelak (mûş): جرج، رسک.
- کلال** - ا (که لال - kelal): ترۆپک، تهوقه سهه، ناوهندی سهه.
- کلال** - ا.ص (کولال - kulal): گۆزه گهر، سوالات ساز.
- کلال** - مص.ل.ع (که لال - kelal): ماندوو بوون، شه که تبوون.
- کالات** - مص.ع (که لاله ت - kelalet): ماندوو بوون، باب مردن، جهرگ سووتان.
- کالاه** - ا (کولاله - kulale): کاکۆل، په رچهم.
- کلام** - ا.ع (که لام - kelam): قسه، دهسته واژه یان رسته یه که مانای تهواو بدات.
- کلان** - ص (که لان - kelan): زۆر، فره، گه وره، مه زن، زه لام.
- کلاتر** - ص.ت (که لانتهر - kelanter): گه وره تر، کۆمیسسهه.
- کلاتر مرز** - ا.مر (که لانتهری مهرز - kelanteri merz): کۆمیسسهه مهرز.
- کلاتری** - ا (که لانتهری کلاتری - kelanteri): لقییک له دایه ری ئه من.
- کلانسال** - ص.مر (که لان سال - kelansal): پیر، زۆر گه وره.
- کلاتو** - ا (که لائوو - kelaû): جرجه کویره، رسک.
- کلاوه** - ص (که لافه - kelave): گیتژ، سهه راسیمه، حه په ساو، سهه رگه ران.
- کلاوه** - ا (که لافه - kelave): کلافه، گلۆله.
- کلاه** - ا (کولاه - kulah): کلاو.
- کلاهردار** - ص.فا (کولاه به ردار - kulah berdar): ده ستبرو کلاوچی.
- کلاهبرداری** - ا.مص (کولاه به برداری - kulah berdarî): ده سبیری و کلاوچیستی، به ده ست هیتانی شتییک له ریگهی فروفتیل و خاپاندنه وه.
- کلاهوره** - ا.مر (کولاه خود - kulah xûd): کلاو خود، خوده پۆلایین.
- کلاهدار** - ص.فا (کولاه دار - kulahdar): کلاودار، پاشا.
- کلاهرداری** - ا.مص (کولاه داری - kulah darî): پاشایه تی.
- کلاهک** - ا (کولاههک - kulahek): کلاوی بچووک، کلاوه.
- کلب** - ا (که له ب - keleb): دم، لۆز، دهنوکی مهل.
- کلب** - ا.ع (که لب - kelb): کسۆک، سهگ، صهی.
- کلب** - ا.ع (که له ب - keleb): تینوویه تی، حه سوودی، نه خۆشی هاری (سهگ یان مروفت).
- کلبتان** - ا.ع (که لبه تان - kelbetan): گاز، پلایس.
- کلبه** - ا (کولبه - kulbe): دوکان، کوخت.
- کلپتره** - ا.ص (که لپه تهره - kelpetere): قسه ی قۆزو بی مانا.
- کلت** - ا (کۆلت - kolt): کۆلت، جۆره ده مانچه یه که.
- کلته** - ص (که لته - kelte): حه یوانی پیری له کار که توو، حه یوانی کلک بریاگ، زمانگیر.
- کلشوم** - ا.ص.ع (کولسووم - kulsûm): ده موچاو خرین.
- کلج** - ا (کیلج - kilc): سه به ته یه کی گه وره یه که په یین و ته پالنه و ریخی چوار پیتیانی پی گرد ده که نه وه بۆ سو تاندن، سه به ته ی حه مامچییان.
- کلج** - ا (کولج - kulc): زولفی لوول و پیچ پیچ.
- کلجان** - ا (که لجان - kelcan): زیلدان، سهه رهنوئیک، گوغهک، سوپرکه وان.
- کلج** - ا (کولج - kulc): کولنه نجه،
- کلچنگ** - ا.مر (کول چهنگ - kul ceng): قرژانگ، قرژال.

کلخج - (که له خج - kelexc): چلک، چلکی به دهن، قريښی.

کلدان - ص.ن (که لدان - keldan): ولات و سهر زه مینی کونی به شی باشووری میزوپوتامیا.

کلر - ا.فر (کولور - kulur): کولور.

کلرا - ا.فر (کولیرا - kulira): نه خوښی کولیرا.

کلرات - ا.فر (کولورات - kulurat): هه موو نه سیدیکي کولوریک.

کلروفرم - ا.فر (کولوروفورم - kulurûfurm): بهنج.

کلروفیل - ا.فر (کولوروفیل - kulurufil): مادهی که سکی گیا.

کلرومیستین - ا.انگل (کولورومیهیستین - kulurumeysitîn): جوړه دهرمانیکه بو تیفو زور کاربگه ره.

کلز - ا (کیلز - kilz): رهگی دره خستی ههناری کتوی.

کلس - ا.ع (کیلس - kils): قسل.

کلستیرول - ا.فر (کولیسیتیرول - kulistirûl): کولسترول، جوړه چهوریبه که له میتشک و دهمارو جگه رو خوین و زراودا پیدا دهی و هه یه.

کلسیوم - ا.فر (که لسیوم - kelsyûm): کالسیوم.

کلف - ا (که له ف - kelef): دهنوکی مهل.

کلف - ا.ع (که له ف - kelef): رهنگی رهش و سووری تیکه لالو، شملای.

کلفت - ص (کولوفت - kuluft): نه ستوور، درشت، قه به.

کلفت - ا (که له ف - keleft): دهنوکی مهل.

کلفت - ا (کولفت - kulfet): کاره کهر، تهنگانه، مه شه قهت.

کلفه - ا.ع (کولفه - kulfe): سووری توخ، له که ی سووری توخ، ره شی به سوور نامیتته.

کلفه شنگ - ا (که له فه هه شنگ -

kelefehşeng: چلوره سه هؤل، شووشه سه هؤل، شووشه سؤل.

کلک - ا (کیلک - kilk): نه یجه، قه له می قامیش، قه له می نو سین.

کلک - ا (که له ک - kelek): نشتهر، ناگردان، مه قلی.

کلک - ص (کیلیک - kilik): خیل، چاو چه پ و خیل، خیل و قیج.

کلک - ص (که له ک - kelek): که چه ل، سه ر پروتاوه.

کلک - ا (که لیک - kelik): کونده په پوو، شووم، نه حس.

کلک - ا (که له ک - kelek): جوانه گا، که له گا.

کلک - ا (که لیک - kelik): جوړه زه لیکه حه سیری لیدروست ده کن، له بان.

کلک - ا (که له ک - kelek): که له ک، چه پهری سه ر کونده بو په رینه وه له ناو.

کلک - ا (که له ک - kelek): که له ک، فیل، نیردنگ.

کلکسیون - ا.فر (کوللیکسیون - kulliksiyon): کومه له، دهسته، کومه له تابلویه ک، کومه له پولیک.

کل کل - ا (که ل - kel kel): چه نه بازی، ههرزه ویژی، له وچه یی.

کل کل کردن - مص.م (که ل که ل که رده ن - kel kel kerden): چه نه بازی کردن و سه ر یه شانندی به کتر.

کلکل - ا.ع (که له که ل - kelkel): سینه.

کلکم - ا (که له کم - kelkem): مه نجه نیتق، رهنگین که مان، په لکه زتیرینه.

کلل - ا (که له ل - kelel): په ریکه پاشایان و سه رداران و دلیران له به زما یان له ره زما له میزه ره کانیا یان له کلاوه کانیا یان ددها.

کلم - ا (که له م - kelem): که له رم.

کلم - ا.ع (که لیم - kelim): په یقان.

کلخج - ا (که له خج - kelexc): چلک، چلکی به دهن، قريښی.

کلدان - ص.ن (که لدان - keldan): ولات و سهر زه مینی کونی به شی باشووری میزوپوتامیا.

کلر - ا.فر (کولور - kulur): کولور.

کلرا - ا.فر (کولیرا - kulira): نه خوښی کولیرا.

کلرات - ا.فر (کولورات - kulurat): هه موو نه سیدیکي کولوریک.

کلروفرم - ا.فر (کولوروفورم - kulurûfurm): بهنج.

کلروفیل - ا.فر (کولوروفیل - kulurufil): مادهی که سکی گیا.

کلرومیستین - ا.انگل (کولورومیهیستین - kulurumeysitîn): جوړه دهرمانیکه بو تیفو زور کاربگه ره.

کلز - ا (کیلز - kilz): رهگی دره خستی ههناری کتوی.

کلس - ا.ع (کیلس - kils): قسل.

کلستیرول - ا.فر (کولیسیتیرول - kulistirûl): کولسترول، جوړه چهوریبه که له میتشک و دهمارو جگه رو خوین و زراودا پیدا دهی و هه یه.

کلسیوم - ا.فر (که لسیوم - kelsyûm): کالسیوم.

کلف - ا (که له ف - kelef): دهنوکی مهل.

کلف - ا.ع (که له ف - kelef): رهنگی رهش و سووری تیکه لالو، شملای.

کلفت - ص (کولوفت - kuluft): نه ستوور، درشت، قه به.

کلفت - ا (که له ف - keleft): دهنوکی مهل.

کلفت - ا (کولفت - kulfet): کاره کهر، تهنگانه، مه شه قهت.

کلفه - ا.ع (کولفه - kulfe): سووری توخ، له که ی سووری توخ، ره شی به سوور نامیتته.

کلفه شنگ - ا (که له فه هه شنگ -

- کلمات** - ا.ع (که لیمات - kelimat) : وشه ، وته یان ، په یقان .
- کلماسنگ** - ا (که لماسه ننگ - kelmaseng) : قه لماسنگ ، قوچه قانی ، به رده قانی ، که هنیک .
- کلمرغ** - ا.مر (که ل مورغ - kel murx) : سه رگه ر ، سیسار که که چه له ، داله که رخوره .
- کلمه** - ا.ع (که لیمه - kelime) : وشه ، وته ، په یف .
- کلن** - ا (که لهن - kulen) : گلۆله په مسوی ناماده کراو بۆرستن ، گلۆله .
- کلنبه** - ا.ص (که لونبه - kulunbe) : کولیچه ، هه ر شتیکی درشت و ناهه موار .
- کلنج** - کیله ننج - kilenc) : چلک ، پوخل ، عوجب و لوتبه رزی ، خو هه لکیشان .
- کلنجار** - ا (کیلینجار - kilincar) : قرژانگ ، قرژال .
- کلنجار** - ا (که له نجار - kelencar) : شه روشویر ، جه ننگ .
- کلند** - ا (که لهن د - kulend) : کلیل و کتومی دارین ، قازمه ، قولنگ .
- کلندر** - ص (که له ندهر - kelender) : زه لامي توکمه و زل ، داری گه وره ی نه تاشراو ، پشتکول .
- کلندیدن** - مص.م (که له نندیدهن - kelendîden) : هه لکه ندنی زهوی .
- کلنگ** - ا (که لهن گ - kuleng) : قازمه ، قولینگ .
- کلنگ** - ا (که لهن گ - kuleng) : قازمی قولینگ ، قورینگ .
- کلنل** - ا.فر (که لونیل - kulunil) : کولونیل ، سه ره ننگ .
- کلنی** - ا.فر (که لوننی - kulunî) : ولگه ، کولونی ، ولاتی داگیر کراو .
- کلوب** - ا.فر (که لوب - kulûb) : یانه ، نه نجومه ن ، کومه له .
- کلوته** - ا (که لوته - kulûte) : کلاوی به لۆکه خنراوی تا سه ر گوتچکان شویر ، کلینه .
- کلوجه** - ا (که لوجه - kulûçe) : کولیچه .
- کلوخ** - ا (که لوخ - kulûx) : که سته ک ، سنده ، هپک .
- کلوخ انداز** - ص.فا (که لوخ نه انداز - kulûx endaz) : که سته ک نه انداز ، که سته ک هاو یتر .
- کلوخه** - ا (که لوخه - kulûxe) : که سته ک ناسا .
- کلوس** - ا (که لوس - kulûs) : نه سپیک که چاو و لموزی سیبی بی و به شوومی ده زانن .
- کلوک** - ا.ص (که لووک - kelûk) : پارچه که ریوچ ، سواله ت .
- کلوک** - ا.ص (که لووک - kelûk) : مندال ، کوری بچووک .
- کلول** - ا (که لول - kelûl) : گاگوز ، پۆلکه .
- کلول** - مص.ل.ع (که لولول - kulûl) : شه که تیبون ، ماندوویبون ، سستیبون .
- کلون** - ا (که لون - kulûn) : کلیل و کتومی ده رگای دار .
- کلوند** - ا.ص (که لهن د - kelvend) : زرکه تال ، خه یار ، خه یاری توو .
- کلوه** - ا.ع (که لوه - kulve) : گورچيله .
- کله** - ا (که له - kuleh) : کلاو .
- کله** - ا (که له - kelle) : که لله ، کولوخ ، که پۆل ، سه ر ، سه ری مروث .
- کله** - ا (که له - kulle) : کاکول .
- کله** - ا.ع (که لیل - kille) : په رده ، روپوش ، کولله .
- کلی** - ا (که لی - kulî) : ده ف ، دایه ره .
- کلی** - ا (که لی - kulî) : گولی ، خوړه .
- کلی** - ا.فر (که لی - kulî) : به سته ، به سته یه ک به پوستاندا بنیتردی .
- کلی** - ص.ن.ع (که لیلی - kullî) : هه مسو ، گشتی ، ته ف .
- کلیاس** - ا (که لیلیاس - kilyas) : ده ربار ، به ر مالان ، ناو دهستی سه ریان .

کلیاوه - ص (که لیاغه - kelyave): کهر، گیت، سه رگه ردان، گهوج، نه حمه ق، که ودهن.

کلیتین - ا.ع (کولیه ته یین - kulyeteyn): جووته گورچیله.

کلیچه - ا (کولیکه - kulîçe): کوله نجه.

کلیچه - ا (کولیکه - kulîçe): کولیکه، نان، کولتیره.

کلید - ا (که لید - kelîd): کلید.

کلیدان - ا (که لیدان - kelîdan): قفل، کولتوم.

کلیز - ا (که لیز - kelîz): زهرده زیره، ژه ننگه سووره، زهرده واله، سیره مووزه.

کلیزدان - ا.مر (که لیزدان - kelîzdan): شاره زهرده واله، شاره سیره مووزه.

کلیزه - ا (که لیزه - kelîze): گوزه، جهره.

کلیسا - ا (کلیسا - kilisa): کلیسا، په رستگه ی مه سیحیان.

کلیشه - ا.فر (کلیشه - kilîşe): کلیشه.

کلیک - ص (که لیک - kelîk): خیل و قیچ.

کلیک - ا (که لیک - kilîk): توتو، قامکه چکوله ی دهست یان یی.

کلیک - ا (که لیک - kelîk): کونده په پوو، بایه قوش، چوغد.

کلیل - ص.ع (که لیل - kelîl): ماندوو، دلشکاو، بی توانا، که سیک چاوی باش نه بیینی.

کلله - ا (که لیله - kelîle): ناوی رتوبیه که که داستانی وی له کتیبی که لیله و دینه دا نووسراوه.

کلیم - ص.ع (که لیم - kelîm): نازناوی چه زره تی موسایه، هاوودم.

کلیمی - ص.ن (که لیمی - kelîmî): په پیره وانی چه زره تی موسا، جووله که.

کلینیک - ا.فر (که لینیک - kilînik): نه خویشخانه، دهرمانخانه، تیمارستان.

کلیواژ - ا (که لیفاژ - kelîvaj): کولاره ی جوجگ خۆز.

کلیون - ا (کولیسون - kulyun): جلی حهوت رهنگ، دتوجامه.

کلیه - ا.ع (کولیه - kulye): گورچیله.

کلیه - ا.فر (کولیه - kulye): گهردنبه، ملوانکه، گهردانه، خه ناوکه.

کم - ص (که م - kem): که م، قیچک، که میتک، برهک.

کم - ا.ع (کوم - kumm): قوئی کراس.

کم - ا.ع (که مم - kemm): بر، نه ندازه، گورم.

کما - ا (کوما - kuma): که ما.

کما - ق.ع (که ما - kema): ههروه ها، ههروه سا، هه رته چنه و، هه ر نه لیاوا.

کما - ا.فر (کوما - kuma): نه خویشی شه که ره، فقی لیها تن، بوورانه وده، مهستی و بیتهوشی.

کما بیش - ق (که ما بیش - kemabîş): که م تا زۆر، که م دابیتیک.

کما - ا.ع (که مه - keme): دۆمه لان.

کماج - ا (کوماج - kumac): سه موون، کولتیره.

کماج خیمه - ا.مر (کوماجی خیمه - kumacî xeyme): کوماجی ره شمال.

کماجدان - ا.مر (کوماجدان - kumacdan): مه نجه لی مسی گه وره، له ننگه ری.

کمادریوس - ا (که ماده ریوس - kemaderyûs): جوژه رووه کیتکه.

کماس - ا (که ماس - kemas): گوزه ی سواله تی زارپهل، کاسه ی دارین، که شکۆل.

کماشیر - ا (کوماشیر - kumaşîr): سه مغی که ره وزی کیتی، که تیره.

کمال - مص.ل.ع (که مال - kemal): ته و او بوون، لاپ.

کماله - ص (کوماله - kumale): خوارو ختیچ، چه فتوچیل.

کمان - ا (که مان - keman): که وان.

کمانچوله - ا.مر (که مانچوله - kemañçûle): کیفی که وان.

- کمانچه** - ا (که مانچه - kemañçe): که وانۆکه، نامیترتیکی مؤسیقاییه.
- کماند** - ا. فر (کومانند - kummand): فرمان، راسپاردن.
- کماندار** - ص. فا (که ماندار - kemandar): تیره‌نداز.
- کماندان** - ا. مر (که ماندان - kemandan): تیردان، سه‌نوقی که وان.
- کماندان** - ا. فر (کومانندان - kummandan): فرمانده، سه‌رکرده، قوماندان.
- کماندو** - ا. فر (کوماندوو - kummandû): کوماندۆ.
- کمان رستم** - ا. مر (که مان رسته‌م - keman rustem): سیمینه و زه‌پینه، کۆلکه‌زیرینه، په‌لکه‌ره‌نگینه.
- کمانگر** - ص. فا (که مانگره - kemanger): که وانساز، وه‌ستای دروستکردنی که وان.
- کمان گروهه** - ا. مر (که مان گورووه - kuman gurûhe): که وانانی گلاهیک.
- کمانگیر** - ص. فا (که مانگیر - kemangîr): تیره‌نداز، که واندار.
- کمانه** - ا (که مانه - kemane): که وان ناسا.
- کماهه** - ا (کوماهه - kumahe): بازو به‌ند، دوعا، چاوه‌زار.
- کمبزه** - ا (کومبوزه - kumbuze): میوه‌ی کال و نه‌گه‌بیوو، کرچ.
- کمبود** - (که مبود - kembûd): که م بوون، که می، که م هیتان له ژماره‌دا بیان له کیشانه‌دا.
- کم بها** - ص. مر (که م بها - kem beha): بی‌نرخ، که م نرخ.
- کمبیزه** - ا (کومبیزه - kum bîze): زرکه کاله‌ک، خه‌یاری گه‌وره و زه‌رد.
- کمپ** - ا. فر (که مپ - kemp): ئۆردوگا، خپوه‌تگه، که مپ.
- کمپانی** - ا. فر (کومپانی - kumpanî): کۆمپانی، کۆمپانی، کۆمپانیا.
- کمپرس** - ا. فر (کومپریس - kumpris): که ماده.
- کمپرسور** - ص. فر (کومپریسه‌ر - kumpriser): کۆمپریسه‌ر، مه‌نگه‌نه.
- کمپلیت** - ص. فر (کومپلیت - kumplit): کۆمپلیت، ته‌واو، لاپ.
- کمپلیکس** - ص. فر (کومپلیکس - kumplik): جۆراو جۆر، تیکه‌لاو، کۆمه‌لیک ماده‌ی نزدیک له یه‌کدی.
- کمپوت** - ا. فر (کومپوت - kumpût): مره‌بای میوه‌ی له‌قوتو کراو.
- کمپوزیتور** - ا. فر (کۆمپۆزیتۆر - kompotzîtor): ناوازدانه‌ر.
- کمپوزیسیون** - ا. فر (کومپۆزسیون - kompozisyûn): تیکه‌له، پیکه‌هاته‌ی شتان، داهیتان.
- کمپیر** - ص (که مپیر - kempîr): پیری به‌سالاجو، ژنی زۆر پیر.
- کمپیوتر** - ا. نگل (که مپیوتته‌ر - kempîuter): کۆمپیوتته‌ر.
- کمتر** - ص. ت (که متته‌ر - kemter): که متر.
- کمترین** - ص. ت (که متته‌رین - kemterîn): که مترین.
- کمثری** - ا. ع (کومه‌سرا - kummesra): هه‌رمی.
- کم خونیی** - ا. مر (که م خونیی - kemxûnî): که م خونینی.
- کمدی** - ا. فر (کومودی - kummudi): کۆمه‌دی، سه‌ندووق.
- کم دل** - ص. مر (که م دیل - kem dil): ترستۆک، بی‌زات.
- کمدی** - ا. فر (کۆمیدی - komidî): کۆمیدی، نمایشی خه‌نده‌دار، نووسینی خه‌نده‌دار.

- كمدین** - ص. فر (كۆمیدیهن - komidiyen):
ئەكتەرىك كە لە نایشنامەین كۆمیدی دا یاری
بكات.
- كمر** - ا (كەمەر - kemer): پشت، كەمەر.
- كمرا** - ا (كەمرا - kemra): حەیارە، تەویلەى
چوارپیتیان، كەمەریەند، گومرا.
- كمریستان** - مص. ل (كەمەر بەستەن - kemer
besten): كەمەر، پشت بەستن، نامادەبوون بۆ
كارىك.
- كمریستە** - ص. مف (كەمەریەستە - kemer
beste): نۆكەر، خزمەتكار، تەیار، سازو
ئامادەى خزمەت.
- كمربند** - ا. مر (كەمەریەند - kemer bend):
پشتین، قەبوەن.
- كمەرچین** - ا. مر (كەمەرچین - kemerçin):
جلیك لە ناوەر استدا چیندار بێ.
- كمەرشكن** - ص. فا (كەمەر شیکەن - kemer
şiken): كەمەرشكین، پشتشكین، كارى زۆر
قورس، كارىك هیندە قورس بێ بنیادەم لە
عۆبەى نەبەت.
- كەمەرکش** - ا. ص (كەمەر كەش - kemerkeş):
پیاوی ئازاو عەگیدو بویر، سەرى چیا.
- كمەرگاھ** - ا. مر (كەمەرگاھ - kemergah): جیبى
پشتین.
- كم رو** - ص. مر (كەم روو - kemrû): شەرمەن،
بە شەرم، بى روو.
- كمرى** - ص. ن (كەمەرى - kemerî): ئەسپى ناو
قەد بارىك، ناو قەدى.
- كمزن** - ص (كەمزن - kemzen): بى یەغبال،
كەسپىك هەمیشە لە قومارا بدۆرى.
- كمسال** - ص. مر (كەم سال - kemsal): لاو،
گەنج، خورت، خرت.
- كمسكم** - ا (كەمەسك - kemesk): تۆراخ.
- كمك** - ا (كۆمەك - kumek): كۆمەك،
ھاوكارى.
- كم كم** - ق (كەم كەم - kem kem): كەم كەم،
نەختە نەختە، تۆزە تۆزە.
- كم كم** - ا (كۆم كۆم - kum kum): دەنگى
قولینگى بىر ھەل كەن.
- كمل** - ا. ع (كەمەل - kemel): لاپ، تەواو، بى
كەم و زیاد.
- كملكان** - ا (كەمەلكان - kemel kan):
جۆگەى بچووك.
- كملى** - ا (كەملى - kemlî): جلى خورى زىر.
- كمند** - ا (كەمەند - kemend): پەت، پەتى
دریژ، حەبلى ئەستورورو دریژ كە بۆگرتنى مرۆف
یان ھەبوان بەكار دى، كەمەند.
- كمون** - مص. ع (كۆمۆن - kumûn):
پەنھانبوون، دیارنەمان، پیتواربوون.
- كمون** - ص. فر (كۆمۆن - kommûn): ھاوبەش،
گشتى، كۆمۆنە.
- كمونیست** - ص. فر (كۆمۆنیست - komûnist):
كۆمۆنیست، شىوعى، پەپرەوى كۆمۆنیزم.
- كمونیسم** - ا. فر (كۆمۆنیسم -
kommûnîsm): كۆمۆنیزم، رتیبازى
سوسىالیستى.
- كمه** - مص. ل. ع (كەمەھ - kemeh): كۆتیربوون،
نابینابوون، شەوكۆتیرى.
- كمى** - ا (كەمى - kemî): كەمەن، بۆسە.
- كمى** - ص. ع (كەمىبى - kemî): ئازا، دلپىر،
عەگید، كەسپىك جلى شەرى لەبەر بى، خودە لەسەر.
- كمیاب** - ص (كەمیاب - kemyab): ھەر شتى
كەم بى و بە ئاسانى دەستتەكەوى، دەگمەن.
- كمیت** - ا. ع (كۆمەیت - kumeyt): ئەسپى
كۆیت، شەراب، رەشى ئامال سوور.
- كمیت** - ا. ع (كەمىت - kemmiyet):
چەندى.
- كمیتە** - ا. فر (كۆمیتە - komîte): كۆمیتە،
لیژنە.
- كمیچه** - ا (كەمىچه - kemîçe): گولە
ئەستیرە، كەمانچە.

- کمیژ** - (کومیز - kumîz): پیشاو، میژ.
- کمیساریا** - ا.فر (کومیساریا - kommisariya): که لانتته ری.
- کمیسر** - ا.فر (کومیسسر - kômmîser): سهداروغه، داروغه باشی، که لانتته ر.
- کمیسیون** - ا.فر (کومیسسیون - kommi-syûm): دهسته، ئه نجومه ن.
- کمیگ** - ص.فر (کومیک - komîk): کومیدی، ئه کتته ر یان نووسه ری کومیدی.
- کمیل** - ا.ع (کومسه یل - kumeyl): کورت کراوه ی کامیله، نازناوی یه کیکه له یاوه رانی چه زره تی عه لی کوری ئه بی تالیب.
- کمین** - ا.ع (که مین - kemîn): که مین، بۆسه.
- کمین** - ص.ن (که مین - kemîn): که مترین.
- کمینگاه** - ا.مر (که مینگاه - kemîngah): جیتی که مین.
- کمیننه** - ص.ن (که میننه - kemîne): که متر، که مترین، بی به ها.
- کین** - (ا.کین - kin): ته قه لی، ته قه لی درومان.
- کنا** - (ا.که نا - kena): مهرز، سنوور، که نار.
- کنا** - ص.فا (کونا - kuna) بکه ر.
- کنائس** - ا.ع (که نائیس - kenais): کلئیسان.
- کنار** - (ا.که نار - کنار): قه راغ، ره خ، که نار، لیوار.
- کنار** - (ا.کونار - kunar): کونار: دره ختیکه.
- کنارنگ** - ا.ص (کونارنگ - kunareng): حاکم، والی، خونکار، فه رمانه وا.
- کناره** - (ا.که نار - kenare): که نار، ره خ، قه راخ.
- کناره گرد** - ص.فا (که نار ه گرد - kenare gerd): که نار ه گیر، دووره په ریز.
- کناره گرتن** - مص.ل (که نار ه گیر فته ن - kenare giriften): که نار گرتن، دووره په ریز بوون.
- کناره گیر** - ص.فا (که نار ه گیر - kenaregîr): قیتار.
- گۆشه گیر**، دووره په ریز، ته ریک بوون.
- کناز** - (ا.که ناز - kenaz): بن و بیخی بۆلی خورما.
- کناس** - ا.ع (کیناس - kinas): لانه ی ئاسک، چه شارگه ی ئاسک.
- کناس** - ص.ع (که ناس - kennas): کوچه مال، که ناس، زیلرئژ.
- کناغ** - (ا.کوناغ - kunax): داوی ئاوریشم، جۆلاته نه، داپیرۆشک.
- کناک** - (ا.که ناک - kenak): زگ به شه.
- کنام** - (ا.کونام - kunam): له وه رگه ولانه، لانه ی گیانله به رانی درنده.
- کنانه** - ص (که نانه - kenane): کۆنه.
- کنانه** - ا.ع (کینانه - kinane): تیردان.
- کنایه** - مص.ع (کینایه - kinaye): وشه یه ک بۆ مانای چه قیقی خۆی به کار نه هینرئ. توانج پۆشی، وه ک «سیاکاسه» که مه به ست له به غیل و پیسکه یه.
- کنب** - (ا.که نه ب - keneb): رووه کیکه، شادانه.
- کنبوره** - (ا.که نبوره - kenbûre): فیتل و حیلله، ته له که بازی.
- کنبیره** - (ا.کونبیره - kunbîze): کرچ، کاله کی نه گه بیوو.
- کنتاک** - ا.فر (کۆنتاک - kontak): ته ماس.
- کنترات** - ا.فر (کۆنترات - kontrat): قه رارداد، به لئیندان، په یمانامه، قه ولنامه، قۆنته رات.
- کنتراست** - ا.فر (کۆنتراست - kontrast): کۆنتراست، جیاوازی هه ست و بیرو ره نگان.
- کنترباس** - ا.فر (کونترباس - kontrbas): چه لو، ئامیرئیکی مۆسیقایه.
- کنترول** - ا.فر (کۆنتروئل - kontrol): کۆنتروئل، ته فتیش.
- کنترلر** - ا.فر (کۆنتروئلور - kontrolor): موفه تیش، تیتتی، بلیت بری شانۆ، سینهمماو قیتار.

کنج - (کونج - kunc): گۆشه، کونج، قانچه، چرچ و لۆچ، قوژبن.
کنج - (کهنج - kenc): زمانه چکۆلهی مرۆف.
کنج - ص (کهنج - kenc): به که له ش، تۆکمه و زهلام.
کنجار - ص (کهنجار - kencar): تلپه.
کنجد - (کونجید - kuncîd): رووه کیکه، کونجی.
کنجده - (کونجیده - kuncide): عه نزه رووت.
کنجک - ص (کونجهک - kunccek): تازه، نوئ، جوانه.
کنجک - (کهنجهک - kencek): ناروه وند، دره ختیکه.
کنجکاو - ص. فا (کونجکاو - kuncakav): کونجکاو، کونکۆکار، به دیقهت و ورد، کۆله.
کنجل - ص (کونجول - kuncul): که چوکۆل.
کنجه - (کینجه - kince): جوړه تکه به کی گۆشته.
کنجه - ص (کونجه - kunce): که ری کلک برپاک.
کنجه - ا. فر (کونجه - konce): مۆلهت، مادونی، ئیجازه.
کنجیده - (کونجیده - kuncîde): تلپه.
کنخت - (که نهخت - kenext): جه وهه ری شمشیر، شمشیری ئاودار.
کند - ص (کوند - kund): هیواش و له سه رخۆ، چه قۆی تیغکول.
کند - (کوند - kund): کۆته رهداری قهوی و گه وره.
کند - ص (کوند - kund): نازا، دلیر، عه گید، قاره مان، پاله وان.
کند - (که ند - kend): قه ند.
کندا - ص (کوندا - kunda): فه یله سوف، پیتۆل، زانا، په ندیار، سیحریاز، دلیری و نازیه تی.

کنداگر - ص (کونداگر - kundager): پیتۆل، په ندیار، زانا، دلیر، نازا.
کندامویه - ا. مر (کوندامویه - kunda mûye): موسی ماده رزاد، موویه ک له کاتی له دایکیوونی منالا له به ده نیدابن.
کنداور - ص (کونداقهر - kunda ver): جه نگا وهر، عه گید، نازا.
کنداوری - ا. مص (کونداقهری - kundaverî): دلیری، گه وریبی.
کندر - (کوندور - kundur): جوړه که تیره به کی بۆنخۆشی هه ندی دره خته.
کندر - (که ندهر - kender): شار.
کندرومی - ا. مر (کوندور رومی - kundur rûmî): خا و ره، مه سه ته کی، سه مگی کی بۆنخۆشه له هه ندی دره خت و رووه کان ده گیری.
کندرو - ص. فا (کوندروه - kundrew): خا و ره، پیچه وانه ی تیرره و.
کندز - (کون دیز - kundiz): کۆنه قه لا.
کندس - (کوندوس - kundus): جوړه رووه کیکه.
کندش - (کوندیش - kundiş): گۆله په موسی ئاماده بۆ رستق، ده ستیپچکه په موو.
کندک - (کوندهک - kundef): ورتکه نان.
کندلان - (که ندولان - kendulan): خیه وتی گه وره، سه راپه رده.
کندمند - ص. (که ندمه ند - kendmend): ویرانه، خه رابه، عه ماره تی داروخابی و ویران بووی.
کندن - مص. م (که ندهن - kenden): هه لکه ندن، چه کاندن، لیک کردنه وهی دوو شتی پیکه وه چه سپاو.
کنده - ا. فا (که نه نده - kenende): هه لکه ن، که سیک شتی که له شوینی هه لکه نی.
کنده - ا. مف (که نده - kende): هه لکه نراو، چی له قکراو.

کندو - ا(که ندوو - kendû) : شانەى
ميشەنگان.

کندواله - ص(کوندفاله - kundvâle) : لاوى
بههيتز.

کندوره - ا(که ندوره - kendûre) : سفرهى
چهرمى گه وره.

کندوکاو - ا.مص(که ندوکاو - kendûkaw) :
ليکولينه وه، توژينه وه، پشکينين

کندوکوب - ا.مص(که ندوکوب - kendûkûb) :
ناژاوه، فەرتنه، هه لکه نندن و کوتانه وه.

کندوله - ا(که ندوله - kendûle) : شانەى ميش
ههنگ.

کنده - ا(کونده - kunde) : کوته رهدار،
پارچه دارى نه ستور.

کنده زانو - ا.مر(کوندهى زانو - kundey
zanû) : سه رى نه ژنو، که شکه ژنو، سه رى زرانى.

کنده کارى - ا.مص(که نده کارى - kende karî) :
که نده کارى، که ندى نه خش و نيگار له دار.

کنده ورش - ا.مر(که نده ورش - kende
veresh) : که ندوله ند، که ندو قورت.

کنز - ا.ع(که نز - kenz) : گهنج، خه زنه.

کنز - ا(که نه ز - kenez) : بن و بيخى هيشوى
خورما.

کنسرت - ا.فر(کونسيرت - kunsirt) :
ناههنگيکى موسيقي که به ناميرى جياوازي موسيقي
به شيوهى هاوئا ههنگ لي بدرى، کونسيرت.

کنسرتو - ا(کونسيرتوو - kunsirtû) : کونسيرتو،
ناههنگيکى موسيقيه له باه تى سه مفونيا.

کنسرسیوم - ا.فر(کونسورسيوم -
kunsursiyum) : کومپانیا به کی گه وره ی له
چه ند کومپانیا به کی پيک هاتوو.

کنسرو - ا.فر(کونسيرف - kunsirv) : مرهبا،
مرهباى قوتو.

کنسرواتوار - ا.فر(کونسيرفاتوار -
kunsirvatûar) : خویندنگه ی تاييه ت به
موسيقا يان شانۆ.

کنسک - ص(کينيسک - kinisk) :
قرچوک، ره زيل، رژد، پيسکه.

کونسول - ا.فر(کونسول - kunsûl) : کونسول،
نوينه رى ده ولت له شارپيکى پيگانه دا که نه رکی
به کاروبارى هاوولانينانى خویدا گه بيشته.

کونسول گرى - ا(کونسول گه رى -
kunsûlgerî) : کونسولخانه، ئوفيسى
کونسول.

کونسولتاسيون - ا.فر(کونسول تاسيون -
kunsûl tasyûn) : گهنگه شه، راويژو ته گبير.

کونسوليار - ا.مر(کونسوليار - kunsûlyar) :
جيتگرى کونسول.

کنش - ا.مص(کونيش - kuniş) : کار، کردار،
ئيش.

کنشت - ا(کونيشت - kunişt) : دپير،
نا ته شگه ده، په رستگه ی مه سيحيان، په رستگه ی
جوله کان، کلنيسا.

کنشتو - ا(که نه شتوو - keneştû) :
نه سپوون.

کنفاله - ص(کينغاله - kinxale) : منالباز،
هه تيبوباز.

کنف - ا(که نه ف - kenef) : جوړه رووه کيکه.

کنف - ا.ع(که نه ف - kenef) : سايه، بالى
مهل، قه راخ، که نار، ليتوار، رهخ.

کنفت - ص(کينيفت - kinift) : چلکن، پيس،
زايه، شه رمه زار.

کنفدراسيون - ا.فر(کون فيدراسيون -
kunfidirasyûn) : کوندفيدراسيون، په کيتيى
چه ند ناوچه به ک که به هه مورويان يه ک ده ولت
پيک به يين، به لام هه ر يه کيک له و ناوچانه
خوبوونى داخلى خو ی هه ي.

کنفرانس - ا.فر(کونفرانس - kunfrans) :
کونفرانس، وتاربيژى، کوپوونه وه ده ربه رى
مه سه له يه ک.

کنک - ص(کينیک - kinik) : گويزى سه خت،
رژد، ره زيل، ئالچاخ، پيسکه.

- کنکاش** - ا. (که نکاش - kenkaş) : گه ننگه شه، راویژو ته گبیر.
- کنکاشستان** - ا. مر (که نکاشیستان - kenkaşistan) : نه نجومه نی راویژکاران، شونینی راویژو ته گبیران.
- کنکور** - ا. فر (کونکور - kunkûr) : قهره بالغی و خرپونه وهی کومه لیک که بۆ یهک شونین بچن، هاونا هه نگی، هاوکاری، پیئشبرکی، هه فرکی، تاقیکردنه وه.
- کنگ** - ا. ص (که نگ - keng) : بال، بالی مهل، چل، لقی درخت، سایه.
- کنک** - ا. ص (کینگ - king) : بی شه رم، لووسکه، کوری به هه یکه ل.
- کنگر** - ص (کونگور - kungur) : گه دای پر روو، ده رۆزه چی روودار، کونده په پوو.
- کنگر** - ا. (که نگه - kenger) : کنگر.
- کنگر فرنگی** - ا. مر (که نگه فره نگی - kenger ferengî) : جۆره سه وزه به که ده خوری.
- کنگره** - ا. (کونگوره - kungure) : مۆره ی سهر دیوار.
- کنگره** - ا. فر (کونگره - kungre) : کۆنگره.
- کنگری** - ا. (کینگیری - kingirî) : جۆره سازتیکه له هندوستاندا باوه.
- کنند** - ا. (که نه ند - kenerd) : جۆره بیتلیکی سهر که چه درکی پی هه لده که نن، پاچ.
- کنو** - ا. (که نه و - kenew) : جۆره رووه کیتکه.
- کنوچه** - ا. (که نه وچه - kenewçe) : گیایه کی بۆنخۆشه.
- کنود** - ا. مص. ع (کونود - kunûd) : ناشوگری کردن، کفری نیعمه ت.
- کنود** - ص. ع (که نوود - kenûd) : ناشوگر، یاخی، به دمه کی، به غیل.
- کنودانه** - ا. مر (که نوودانه - kenûdane) : شادانه.
- کنور** - ا. (که نوور - kenûr) : که ندووی دانه ویتله، شانیه میئش هه ننگ.
- کنور** - ا. (کونور - kunûr) : هه وره تریشقه.
- کنوز** - ا. ع (کونوز - kunûz) : گه نج، که نز، خه زنه.
- کنوزه** - ا. (که نووزه - kenûze) : په مووی خۆشه کراو.
- کنون** - ق (کونون - kunûn) : ئیستا، نهۆ، نها، هه نووکه، ئیره ننگه.
- کنه** - ا. (که نه - kene) : گه نه.
- کنه** - ا. (کوننه - kunne) : سابات، سیبهر، ئاسمانی سهر ده رگای ماله وه، پلیته ی چرا.
- کنه** - ا. ع (کونه - kunh) : جه وه هر، ئه سل، حه قیقه ت و ئه نجامی شتیک.
- کنی** - ا. ع (کونا - kuna) : کونیه، له قه ب، نازناو.
- کنی** - ا. ص. ع (که نیی - kenî) : هاو له قه ب، دوو کهس له قب و کونیه یان وه کو یهک بی.
- کنیاک** - ا. فر (کونیاک - kunyak) : کونیاک، جۆره خواردنه وه به کی گرانبه هایه.
- کنیز** - ا. ص (که نیز - kenîz) : که نیزه ک، کاره کهر، قهره واش.
- کنیزک** - ا. ص (که نیزه ک - kenîzek) : که نیزی منالکار، کهم ته مهن.
- کنیس** - ا. ع (که نیس - kenîs) : په رستگه ی جووله کان.
- کنیسه** - ا. ع (که نیسه - kenîse) : کلّیسا، په رستگه ی مه سیحییان.
- کنیه** - ا. ع (کونیه - kunye) : له قه ب، نازناو.
- کو** - (کوو - kû) : ئامرازی پرسیار، کوا.
- کو** - ص (که و - kew) : زیره ک، به ئاوه ز، دلیر، قاره مان.
- کوار** - ا. (که قار - kevar) : سه به ته ی میوه، قهرتاله، به رچنه.
- کوارتت** - ا. فر (کوئارتیت - kuartit) : به ره هه میک که بۆ چوارساز یان چوار نه واژهن دروستکرا بی.

کوبیده - ا.مف (کوبیده - kûbîde): کوتراو، لیتدراو.

کوبیسم - ا.فر (کوبیسم - kûbîsm): کوبیزم، جوړه نیگارکتیشییه که که له لایه ن بیکاسووه داهینراوه.

کوبین - ا (کوبین - kûbîn): گه لا کوتک.

کوپاره - ا (کوپاره - kûpare): گاگه ل.

کوپال - ا (کوپال - kûpal): برؤکراوه ی مل نه ستور، نه ستون، گورز.

کوپک - ا (کوپیک - kûpik): کوپیک، پارهی باوی روسی.

کوپله - ا (کوپله - kûpele): شکوفه، کاکول، قفل، قوبه.

کوپن - ا.فر (کوپن - kûpun): کوپن، بهش. **کوپه** - ا.فر (کوپه - kûpe): جوړه گالیسکه یه که، فارگون.

کوت - ا (کوت - kût): که له که، کومه له، کومه له بهرد.

کوتار - ا (کوتار - kûtar): دالان.

کوتاه - ص (کوتاه - kûtah): بچووک، مندال، کورت، دریغی و ته خسیر.

کوتوال - ا (کوتوال - kûtval): پاسه وانی قه لا، دژوان.

کوتوله - ص (کوتوله - kûtûle): کوله بالا، شه موله، گرگن.

کوته - ص (کوته ه - kûteh): کورت، کول.

کوثر - ا.ع (که وسهر - kewser): هر شتتیکي زور و فره و که له که بو، که سی گه وری به خشنده و خیرخواز، ناوی روبرتیکي به هه شته.

کوچ - ا (کوچ - kûç): کونده په پوو، پایه قوش، جوغد.

کوچ - ص (کوچ - kûç): خیل و قیچ.

کوچ - ا (کوچ - kûç): کوچ، تایفه و مالبات.

کوچ - ا (کوچ - kûç): ناوی تایفه یه که بووه.

کوارتز - ا.فر (کوارتز - kuartz): بهردیکه له بلور ده چیت.

کوارث - ا.ع (که قاریس - kevaris): کاره سات، به لا و مسیبه ت، ویشوومه.

کواز - ا (که فاز - kevas): گوزه.

کواز - ا (که قار - kevaj): تانه، سه رزه نشت، شوخی، سوعبه ت، گالته.

کواسر - ا.ع (که فاسیر - kevasir): بالنده تین شکاری.

کواش - ا (کواش - kuvaş): جور، تهرز، تهرج.

کواعب - ص.ع (که قائب - kuvaib): ژنانی مه مک هه نار.

کواکب - ا.ع (که قاکیب - kevakib): نه ستیران، هه ساره کان.

کوالیدن - مص.ل (کوالیدن - kuvalîden): نه شوفا کردن، گه شه کردن، پاشه که وت و کؤکرده وه.

کوئیور - ا.فر (کوئیور - kuiver): مس.

کوب - ا.ع (کوب - kûb): گوزه، جام.

کوب - ا (کوب - kûb): بازار، تاسیو، شیشی لیخوړینی فیل.

کوب - ا (کوب - kûb): شه ش پالو، هه شت گوشه.

کوبال - ا (کوبال - kûbal): برؤکراوه و مل نه ستور، گورز، نه ستون.

کوبش - ا.مص (کوبش - kûbiş): کوتان.

کوبل - ا (کوبل - kûbel): شکوفه، خونچه، پونگه.

کوبن - ا (کوبن - kûben): چه کوش.

کوبه - ا (کوبه - kûbe): چه کوش، کوته ک.

کوبیدن - مص.م (کوبیدن - kûbîden): کوتین، لیدانی شتتیک به چه کوش یان بهرد.

کوبنده - ا.فا (کوبنده - kûbende): که سیتیک شتتیک بکوتی، کوته ر، لیده ر.

- کوچاندن** - مص.م (کوچاندن - kûçanden):
کوچاندن، دهر کردن، ره تاندن، تاراندن.
- کوچک** - ص (کوچهک - kûçek): گچکه، بچووک، بویچک.
- کوچک ابدال** - ص.مر (کوچهک ئه ابدال - kûçek ebdal): له ناو جماعه تی موریداندا، موریدئی له وانی تر بچووکتر بی، دهر ویشه چکۆله.
- کوچکین** - ص.ت (کوچهکین - kûçekîn): بچووکترین، وردترین.
- کوجولو** - ص (کوجولوو - kûçûlû): زۆر بچووک، مندالی بچووک، بچکۆله.
- کوچه** - ا (کوچه - kûçe): کۆلانی تهسک.
- کوچیدن** - مص.ل (کوچیدن - kûçîden): کۆچ کردن.
- کوخ** - ا.ع (کووخ - kûx): کوخته، کوخ.
- کود** - ا (کودد - kûd): خهрман، پهیین.
- کودین** - ا.فر (کودیین - kûdîyn): روحی ئه فیوون، جه وهه ری ئه فیوون.
- کودتا** - ا.فر (کودیتا - kûdita): کوده تا.
- کودره** - ا (کودره - kûdere): جۆره مراویبه که.
- کودرست** - ا.مر (کودرست - kûdrust): له زمانی رووه کناسیدا بهو رووهک و گیایانه ده گوتری که به پهیین ده پوین.
- کودک** - ص (کوددهک - kûdek): مندال، کچ یان کوری مندال.
- کودکانه** - ق.ص (کوددهکانه - kûdekane): منالانه.
- کودکستان** - ا.مر (کوددهکیستان - kûdekistan): زارۆکستان، باخچه ی ساوایان.
- کودن** - ص (که ودهن - kewden): که ودهن، گه لۆ، گه وج، گیل.
- کور** - ص (کوور - kûr): نایینا، کویر، کۆره.
- کوراب** - ا.مر (کوراب - kûrab): شوژه زار، شوژاخ، تراویله که.
- کورار** - ا.فر (کورار - kûrar): ماده به کی ژه هرداره له هه ندی گیوا و رووه کان ده گیریت.
- کورالین** - ا.فر (کورالین - kûralîn): جوړی خه نه تیلکه و قه وزه ی ده ریاییه.
- کوران** - ص.فر (کوران - kûran): ته زوی کاره با، هاتنی ناو، ره وان.
- کورانه** - ق (کورانه - kûrane): کویرانه.
- کورباطن** - ص.مر (کورباتین - kûrbatin): دلپهش، کالقام.
- کوربخت** - ص.مر (کوربخت - kûrbext): کلسۆل، بهخت کویر، به ده بخت، بی شانس، نه گبهت.
- کور دیپلماتیک** - ا.فر (کور دیپلوماتیک - kûrdiplumatîk): ولات له پایته ختی ولاتیکی دی.
- کور دین** - ا (کور دین - kûrdîn): په لاس، شرو شیتال.
- کورس** - ا (که هرس - kevers): قژی لوول، چلکی له ش یان جلو به رگ.
- کورس** - ا.فر (کورس - kûrs): راکردن، پیشبویکی، کتیبویکی.
- کورک** - ا (که ورهک - kewrek): زیبکه.
- کور کورانه** - ق (کور کورانه - kûr kûrane): کویرانه.
- کور گیاه** - ا.مر (که هه ر گیاه - kever gîyah): دره ختی که له دار گوتیز ده چی.
- کورمار** - ا.مر (کورمار - kûrmar): کویره مار، جۆره ماریکی بی ژه هره، میرووان ده خوات.
- کور و کبود** - ص.مر (کور و که بود - kûrû kebûd): تاریک و نوتهک، ناشییرین و ناپه سند.
- کور ه** - ا (کور ه - kûre): کووره، ناگردان، کوورده ی که رپوچ و گه ج و سوالهت، کوورده ی ناسنگه ران.

کورِه - ا(کورِه - kûre): ناوچه، شار، شارستان.

کورِه ده - ص.مر(کورِه دهه - kûredeh): کویره دئی.

کورِه راه - ص.مر(کورِه راه - kûrerah): کویره پی، توله ری ناهه موارو عاسی.

کوریدور - ا.فر(کوریدور - kûrîdûr): دالان، راپه و.

کوریزا - ا.فر(کوریزا - kûrîza): هه لامهت، په سیو، سه رما بوون.

کوز - ا.ص(کوز - kûz): قه مور.

کوزر - ا(کوزر - kûzer): کوزه ر..

کوزگک - ا(کوزگه ک - kûzegek): گوزیله، گوزهی بچوک.

کوزه - ا(کوزه - kûze): گوزه.

کوژ - ا.ص(کوژ - kûj): قه مور، کۆم، کوور.

کوژپشت - ص.مر(کوژ پشت - kûj puşt): قه مور، پشت کوور.

کوژه - ا.ص(کوژه - kûje): گویدریژی سپی.

کوس - ا(کوس - kûs): ده هۆل، دۆل.

کوس - ا(کوس - kûs): کۆست، جه زه به.

کوستن - م.ص(کوستن - kûsten): کوتان، نازاردان، ره نجاندن، نه زیهت دان.

کوسج - ص.ع(کوسج - kûsec): پیاوی کۆسه، کۆسه ماسی.

کوسک - ا(کفیسک - kevisk): پاقله.

کوسن - ا.فر(کوسن - kûssin): سه رین، بالیف، سه نیا، سه رینگه.

کوسه - ص(کوسه - kûse): کۆسه، پیاویک ته نیا چه ناگهی ته نکه مویه کی هه بی و رومه ته کانی بی مووین.

کوسه پرنشین - ا.مر(کوسه به رنشین - kûse ber nişîn): ناوی جه ژیتیکه له کۆنا باوبوه، له هه وه لی مانگی نازهدا پیاویکی کۆسه بیان سواری که ره ده کردو ئه و پیاوه باوه شیتیکی به

دهسته وه ده گرت و خوئی باوه شین ده کرد و دادو بیدادی له ده ست گه رما ده کرد و خه لکی به فرو تاویان پیدا ده کردو له هه ر دوکانیک شتیکي وهر ده گرت، کۆسه وه وی.

کوسه ماهی - ا.مر(کوسه ماهی - kûsemahî): کۆسه ماسی، جوژه ماسیه کی گه وری دپه.

کوشا - ص.فا(کوشا - kûşa): کۆشکار، هه ولده ر.

کوشاد - ا(کوشاد - kûşad): جوژه رووه کپیکه.

کوشش - ا.مص(کوشش - kûşîş): کۆشش، هه ولده ان.

کوشک - ا(کوشک - kûşk): کۆشک، قه سر.

کوشنه - ا(کوشنه - kûşne): قیست.

کوشیدن - م.ص.ل(کوشیدن - kûşîden): تپیکۆشان، هه ولده ان.

کوف - ا(کوف - kûf): کوند، کونده په پوو، جوغد، بایه قوش.

کوفت - ا(کوفت - kûft): نازار، نه زیهت، نه خوئی سفلیس.

کوفتن - م.ص.ل(کوفتن - kûften): شتیک به به رد بیان شتیکي دی بکوتن و وردی بکه ن نه زیهتدان، نازاردان.

کوفته - ا(کوفته - kûfte): کفته.

کوفجان - ا(کوفجان - kûfcan): قه فه ز، جیی ته نگ.

کوفشانه - ا.ص(کوفشانه - kûfşane): جوّلا.

کوفی - ص.ن(کوفی - kûfî): خه لکی شاری کوفه ی عیراق، خه تی کوفی.

کوفیه - ا.ع(کوفیه - kûfiye): چه فن، جه مه دانی.

کوک - ا(کوک - kûk): ته قه لی درشت به ده ست تاپاشان به مه کینه بیدورون، کۆک.

کوک زدن - م.ص.م(کوک زده دن - kûk zeden): ته قه ل لیدان.

- کوککردن** - مص.م (کوک که ردهن - kûk kerden): کۆک کردن و هاوئاهاهه نگانندی نامیرین مؤسیقا، کۆک کردن و میقاتکردنی ساعات.
- کوک شدن** - مص.ل (کوک شودهن - kûk şuden): تورپه بوون.
- کوک** - ا (کوک - kûk): کاهوو.
- کوکا** - ا.فر (کوکا - kûka): جۆره درهختیکه.
- کوکائین** - ا.فر (کوکائین - kûkain): مادهیه که که له درهختی کوکا دهگیرین، کۆکائین.
- کوکب** - ا.ع (که وکه ب - kewkeb): نه سستییره، هه ساره.
- کوکبه** - ا.ع (که وکه به - kewkebe): پۆله سوارتیک، تاقمه خه لکیک، فهرو شکۆ، نه سستییره.
- کوکتیل** - ا.انگل (کوکتیل - kûktîl): کۆکتیل، خواردنه وهی تیکه ل.
- کوکله** - ا (که وکه له - kewkele): شان به سه ر، په پوه سلیمانکه، په پله سلیماننه.
- کوکن** - ا (کوکهن - kûken): بایه قوش، کونده په پوو.
- کوکنار** - ا (کوکنار - kûknar): خه شخاش، گولی تلیاک، قۆزاخه ی تلیاک.
- کوکو** - ا (کوکوو - kûkû): کوکوختی.
- کوکو** - ا (کوکوو - kûkû): هیلکه و سه وزه و په تاته ی سوره وه کراو.
- کوکوز** - ا (کوکوز - kûkûz): جۆره قوماشیکی ته نک و ناسک بووه.
- کول** - ا (کول - kûl): کۆل، شان.
- کول** - ا (کول - kûl): گۆل، هه وز، گۆلاو، شوینی که ناویکی که می تیا وه ستابن، کۆل.
- کول** - ا (که هه ل - kevel): که و ل، پۆسین، فهروه.
- کول** - ص (کول - kûl): کول، نه سپی خاو، خیل و قیج، کونده په پوو.
- کول** - ا (که هه ل - kevel): بۆری گه وهی چیمه نتۆ که ده خریته ناوه رۆی که نالی ناو تا که ناله که نه نیشیت.
- کولاب** - ا.مر (کولاب - kûlab): گۆلاو، هه وز، کۆلی ناو.
- کولاک** - ا (کولاک - kûlak): تۆفان، شه پۆلی ده ریا.
- کولخ** - ا (کولخ - kûlex): گولخه ن، توون، ناگردان.
- کولر** - ا.انگل (کولره ر - kûler): فینک که ره وه، نامیری فینک که ره وهی هه وای ئوتاغ.
- کولک** - ا (که وله ک - kewlek): سه به ته یه کی بچوو که که ژنانی دپهاتی له پای خه په ک دایده نین و گۆله به نی تی ده که ن.
- کولنج** - ا (کولنج - kûlenc): قۆلنج.
- کولنگ** - ص (کولهنگ - kûleng): لووسکه، حیز، قونده ر.
- کولون** - ا.فر (کولون - kûlûn): قۆلۆن.
- کوله** - ا (کوله - kûle): کۆل، کۆله بار، چال.
- کوله** - ص (که وله - kewle): خوارو خیج.
- کوله خس** - ا.مر (کوله خه س - kûlexes): رووه کیکه.
- کولی** - ا (که ولی - kewlî): کیه ولی، قه ره ج.
- کولیت** - ا.فر (کولیت - kûlît): نه خووشی قۆلۆن.
- کولیدن** - مص.م (کولیدهن - kûlîden): هه لکه ندن، شوو کردنی زه وی، هه لکۆلینی زه وی.
- کوم** - ا (کوم - kûm): سه وزه ی که ناری هه وز یان روبا ر.
- کومش** - ا.ص (کومش - kûmiş): بیره ه لکه ن، کاریز که ن، قومش لیدهر.
- کومه** - ا (کومه - kûme): که پری له لق و پژی درهخت دروستکراو.
- کون** - ا (که هه ن - keven): درهختیکه، گه وه ن.
- کون** - ا.ع (که ون - kewn): بوون، گه ردون.

کونده - ا(که‌قنه‌نده - kevende): ره‌شکه‌ی کاکیشان، زرکه‌کاله‌ک.
کوه - ا(کووه - kûh): کیتو، چیا، شاخ، جه‌وه‌ل.
کوه - ا.ع(کووقشه - kûve): کون، کلاو رۆژنه.
کوهان - ا(کووهان - kûhan): کۆپه‌وانه‌ی وشتر، کۆپاره، لوور.
کوهپایه - ا.مر(کووهپایه - kûhpaye): بناری کیتو، پایینی چیا، داوینی شاخ.
کوهج - ا(کووهج - kûhec): گۆیژ.
کوهسار - ا.مر(کووهسار - kûhsar): کۆجار، کۆسار.
کوهستان - ا.مر(کووهیستان - kûhistan): کویتستان، شوینتی کیتوی زۆری، ولاتی شاخ وداخ.
کوه کاف - ص.فا(کووه کاف - kûh kaf): کیتوپر، کیتوکه‌ن.
کوهکان - ا.ص(کووهکان - kûhkan): کیتوکه‌ن.
کوهکن - ا.ص(کووهکن - kûhken): کیتوکه‌ن، نازناوی فه‌هادی ناشقی شیرینه.
کوه‌نورد - ص.فا(کووه نه‌قهرده - kûh neverd): شاخه‌وان.
کوهه - ا(کووهه - khûhe): به‌رزی، قه‌لپوسی زین، شه‌پۆلی ناو.
کوی - ا(کوی - kûy): گه‌ره‌ک، شاپی.
کویج - ا(کووقیج - kûvic): گۆیژ.
کویر - ا(که‌قیر - kevir): شو‌راخ، شوینتی شو‌ره‌کات، سه‌راب، تراویلکه، شو‌ره‌زار.
کویز - ا(که‌قیز - kevîz): کونج، قورنه، سوچی مال، گۆشه، قانچه.
کویژ - ا(که‌قیز - kevîj): گۆیژ، گوهریژ، بلج، بلت، گقیش.
کویستان - م.مص(کووقیسته‌ن - kûvîsten): کوتین، کوتینی دانه‌ویله‌و شتی دی.
کویسته - ا.مص(کووقیسته - kûvîste): کوتراو.
کویش - ا(که‌قیش - kevîs): گادۆش، ده‌فری که مانگای تیا ده‌دۆشن.
که - ا(کووه - kûh): کیتو، شاخ، چیا، جه‌وه‌ل.
که - ا(کهه - keh): کا.
که - ص(کیه - kih): چکۆله.
کها - ص(که‌ها - keha): شه‌رمه‌زار.
کههاب - ا.مر(که‌هاب - kehab): زه‌مادیک له کاو گیای ده‌رمانی دروست بکری و له زام و برینی حه‌یوانات بنری.
کهانت - ا.مص.ع(کیه‌انته - kihanet): غه‌یب زانی، غه‌یبگۆبی، پیشه‌ی کاهینی.
کهید - ا.ص(کوهبود - kuhbud): کیتونشین، خواپه‌رستییک له کیتودا مالوچکه‌یه‌کی بو خواپه‌رستی دروست کردب.
کهیل - ص(که‌هیل - kehel): نه‌زان، گه‌وج.
کهتاب - ا(که‌هتاب - kehtab): پروانه (که‌هاب).
کهتر - ص.ت(کیه‌ته‌ر - kihter): بچوو‌کتر.
کههر - ص(که‌ههر - keher): ئه‌سپی سوری مه‌یله‌و ره‌ش.
که‌ریا - ا.مر(که‌هروبا - kehruba): کاره‌با.
که‌ریای سیاه - ا.مر(که‌هروبا‌ی سیا‌ه - kehrubay siyah): جو‌ره‌ زوخالیکی قایم و بریقه‌داره.
که‌ره - ا(که‌هره - kehre): کارزۆله‌ی شیرخۆز.
که‌سار - ا.مر(کووه‌سار - kuhsar): کۆسار.
کهستان - ا.مر(کووه‌یستان - kuhistan): کیتویستان، کویتستان، زۆزان.
که‌سه‌له - ص(که‌هسه‌له - kehsele): گه‌وج، نادان، نه‌زان، گیل.
که‌ف - ا.ع(که‌هف - kehf): شکه‌فت، ئه‌شکه‌وت، غار، په‌ناگه.
کهکان - ا.ص(کووه‌که‌ن - kûhken): کیتوکه‌ن.

کونده - ا(که‌قنه‌نده - kevende): ره‌شکه‌ی کاکیشان، زرکه‌کاله‌ک.
کوه - ا(کووه - kûh): کیتو، چیا، شاخ، جه‌وه‌ل.
کوه - ا.ع(کووقشه - kûve): کون، کلاو رۆژنه.
کوهان - ا(کووهان - kûhan): کۆپه‌وانه‌ی وشتر، کۆپاره، لوور.
کوهپایه - ا.مر(کووهپایه - kûhpaye): بناری کیتو، پایینی چیا، داوینی شاخ.
کوهج - ا(کووهج - kûhec): گۆیژ.
کوهسار - ا.مر(کووهسار - kûhsar): کۆجار، کۆسار.
کوهستان - ا.مر(کووهیستان - kûhistan): کویتستان، شوینتی کیتوی زۆری، ولاتی شاخ وداخ.
کوه کاف - ص.فا(کووه کاف - kûh kaf): کیتوپر، کیتوکه‌ن.
کوهکان - ا.ص(کووهکان - kûhkan): کیتوکه‌ن.
کوهکن - ا.ص(کووهکن - kûhken): کیتوکه‌ن، نازناوی فه‌هادی ناشقی شیرینه.
کوه‌نورد - ص.فا(کووه نه‌قهرده - kûh neverd): شاخه‌وان.
کوهه - ا(کووهه - khûhe): به‌رزی، قه‌لپوسی زین، شه‌پۆلی ناو.
کوی - ا(کوی - kûy): گه‌ره‌ک، شاپی.
کویج - ا(کووقیج - kûvic): گۆیژ.
کویر - ا(که‌قیر - kevir): شو‌راخ، شوینتی شو‌ره‌کات، سه‌راب، تراویلکه، شو‌ره‌زار.
کویز - ا(که‌قیز - kevîz): کونج، قورنه، سوچی مال، گۆشه، قانچه.
کویژ - ا(که‌قیز - kevîj): گۆیژ، گوهریژ، بلج، بلت، گقیش.
کویستان - م.مص(کووقیسته‌ن - kûvîsten): کوتین، کوتینی دانه‌ویله‌و شتی دی.

- کھکشان** - ا.مر (کھکھکشان - keškeşan): کاکیشان، کھشکھلان، رتگهی کادز، رتی حاجیان.
- کھل** - ص.ع (کھهل - kehl): پیاویک تهمه نی له نیوان ۳۰-۵۰ سال بچ، واته پیاوی به نه زمون.
- کهن** - ص (کوههن - kuhen): کونه، دیرینه.
- کهن دژ** - ص (کوههن دژ - kuhen dij): کونه قهلا، دنیا.
- کهنسال** - ص.مر (کوههنسال - kuhen sal): پیر، به تهمه ن، تهمه ندار.
- کهنه** - ا.ع (کھه نه - kehene): کاهینان.
- کهنه** - ص (کوهنه - kuhne): کونه، دیرینه.
- کهور** - ا (کھوور - kehûr): دره ختیکه.
- کهورف** - ا.ع (کوهووف - kuhûf): شکهفتان، نه شکهوتان.
- کھولت** - مص.ل.ع (کوهوولت - kuhûlet): پیربوون، پیری.
- کھیر** - ا (کھیر - kehîr): حه ساسیه ت، هه و.
- کھین** - ص (کھین - kihîn): بچوک، بچوکتز.
- کی** - حر (کھی - key): کھی؟
- کی** - حر (کی - kî): کی؟
- کی** - ص (کھی - key): عینوانی پاشایانی کهایانی وه کو که یخوسره و، کھی قویاد، کھی کاوس، پاشای گه وره، شاهنشا.
- کی** - مص.م.ع (کھی - key): داغکردن، داغکردنی پیستی به دن به شیشی سوره و کراو.
- کیا** - ا.ص (کیا - kiya): گه وره، خاوه ن، خودان، خوا، پاشا، مهرزه وان، حوکمران.
- کیایی** - ص (کیایی - kiyayî): گه وره بی، فرمانر وایی.
- کیاخن** - ا (کھیاخهن - keyaxen): نهرمی، نارامی.
- کیاده** - ص (کیاده - kiyade): ریسوا، به دناو، ناوزراو، بی ناپرو.
- کیار** - ا (کییار - kiyar): تهمه لی.
- کیارا** - ا (کھیارا - keyara): خهم و په ژاره، بیزار، تاسه، بیژوو.
- کیارنگ** - ص (کھیارنگ - keyareng): پاک، خاوین، ناسک، رهنگی پاک و خاوین.
- کیازند** - ص (کییازند - kiyazend): خاوه ن شکو، پاشای مه زن.
- کیاست** - ا.مص (کییاسه ت - kiyaset): زیره کی، هوشیاری.
- کیاگن** - ص (کھیاگن - keyagin): ناهه موار، درشت.
- کیال** - ص.ع (کھیال - keyyal): بیتوانه کهر.
- کیان** - ا (کھیان - keyan): پاشای گه وره، ناوی زنجیره یه ک پاشایانی ئیرانی دواي بیتشدا دیبه کانه.
- کیان** - ا (کویان - kuyan): خیتوه ت، خیتوه تین خه لکی سارانیشین.
- کیان** - مص.ل.ع (کییان - kiyân): بوون، ته بیعت، په یدابوون.
- کیانا** - ا (کییانا - kiyana): ته بیعت، جه و هه ری هه ر شتییک.
- کیانیدن** - مص.م (کیانیدن - kibanîden): خوارکردن، که چکردن، لادان.
- کییدن** - مص.ل (کیییدن - kîbîden): له ری لادان، که چرۆیین، گه راندنه وه.
- کیبند** - ا.فا (کیبهنده - kîbende): لادهر، له ری دهرچوو، گومرا.
- کیپ** - ص (کیپ - kîp): پر، ته ژئی،
- کیچ** - ص (کیچ - kîç): په راکه نده، په ریشان، که م، هیتواش.
- کیخ** - ا (کیخ - kîx): ریپزقی چاو.
- کیخسروی** - ص.ن (کھی خسروه تی - keyxusrevî): که یخوسره و، یه کیتک بووه له پاشایانی کهایانی و کوری سیاوه ش بووه، ناوی یه کیتک له سی ناوازه کھی باربه د بووه.

- کید** - ا.ع (که یید- keyd): حیلە، فیل، تەلە که. **کیز** - ا.ع (کیز- kîz): لباد.
- کیس** - ا.ع (کیس- kîs): چرچ و لۆج.
- کیس** - ا.ع (کیس- kîs): کیسه، تورره که.
- کیس** - ص.ع (که ییس- keyyis): زیره که، هوشیار.
- کیسان** - ا.ع (که یسان- keysan): غه در، بیتوه فایی.
- کیسنه** - ا.ع (کیسنه- kisene): به نی له سه ر ته شی هه لکراو.
- کیسه** - ا.ع (کیسه- kîse): کیسه.
- کیسه بر** - ص.فا (کیسه بور- kîsebur): گیر فانی.
- کیسه داران** - ا.ع (کیسه داران- kîse daran): ئەو گیانله به رانه ی له ژیر سکیان کیسه هه یه و بیتچووه کانی خو بانی تیا په روه رده ده که ن، کیسه داران.
- کیسه ی صفرا** - ا.ع (کیسه ی سه فرا- kîsey sefra): زراو، کیسه ی زه رداو.
- کیسه کشیش** - ا.ع (کیسه که شیش- kîse keşîş): جو ره رووه کیتکه.
- کیش** - ا.ع (کیش- kîş): دین، نایین.
- کیش** - ا.ع (کیش- kîş): جو ره قوماشیکی که تانه، له چکی ژن.
- کیش** - ا.ع (کیش- kîş): تیردان.
- کیغ** - ا.ع (کیغ- kîx): ریپۆقی چاو.
- کیف** - ا.ع (کیف- kîf): کیف، جزدان.
- کیف** - ا.ع (که یف- keyf): چۆن؟
- کیفر** - ا.ع (که یفر- keyfer): سزا.
- کیفر** - ا.ع (که یفر- keyfer): به ردیکه له کۆنا له سه ر دیواری بورج یان قه لا داده ترا تا کاتی دژمن نزیک بوایه ته وه بیده ن به سه ریدا.
- کیفر** - ا.ع (که یفر- keyfer): قاپی شیرو ماست.
- کیفر خواست** - ا.ع (که یفر خاست- keyfer xast): ئیدیعانامه ی دادستان.
- کیفیت** - ا.ع (که یفیه ت- keyfiyet): چۆنیه تی.
- کیک** - ا.ع (که یک- keyk): کیتج.
- کیک** - ا.ع (که یک- keyk): بیلبله ی چاو.
- کیک** - ا.ع (که یک- keyk): کیک.
- کیکیز** - ا.ع (که یکیز- keykîz): ته ره تیزه.
- کیل** - ص (کیل- kîl): خواری خیتج.
- کیل** - ا.ع (کییل- kiyel): گۆژ، گفیش.
- کیل** - ا.ع (که یل- keyl): پیتوانه.
- کیلو** - ا.ع (کیلوو- kîlû): کیلو، به مانای هه زار دی.
- کیلوگرم** - ا.ع (کیلوگیرام- kîlû giram): هه زار گرام.
- کیلومتر** - ا.ع (کیلومیتتر- kîlû mitr): هه زار مه تر.
- کیله** - ا.ع (که یله- keyle): په یمانه، پیتوانه.
- کیماک** - ا.ع (که یماک- keymak): قه یماغ، سه رشیر، سه رتوتیژ، سه رتو.
- کیماک** - ا.ع (کیماک- kîmak): که ژوو، که ژگ.
- کیمخت** - ا.ع (کیموخت- kîmuxt): پیتستی خو شه کراوی نه سپ یان ولاخ.
- کیما** - ا.ع (کیما- kîmya): کیما.
- کیماگر** - ص.فا (کیمیماگر- kîmyager): که سیک خه ریکی زانستی کیمای.
- کیمای** - ص.ن (کیمای- kîmyayî): کیمای.
- کین** - ا.ع (کین- kîn): کینه، قین، قینه به رایه تی، بوغز.
- کین ایرج** - ا.ع (کین ئیره ج- kîn irec): نا هه نکیتی موسیقایه.
- کین سیاوش** - ا.ع (کین سیاوش- kîn siyaveş): ناوی به کیتکه له سی ناوازه که ی باریه د.

کینونت - مص.ل.ع (کهینونتهت - keynûnet):
بوون.

کینه - ا (کیینه - kîne): کهرب و کینه، رق و بوغز.

کینهتوز - ا (کینهتوز - kîne tûz): رغن، تولهئهستین.

کینه ور - ص (کینهفهه - kînever): بوغزن، بهدخوا.

کیوان - ا (کهیفان - keyvan): کهیوان، نهستیرهیهکی گهپۆکه، (زوحهل)

کیوسک - ا.فر (کییوسک - kiyusk):
دوکانوچکهی سهه شۆستهه و قهراخ ریگا بۆ
رۆژنامهفرۆشی و نهو شتانه، کوشک.

کیهان - ا (کهیهان - keyhan): جیهان، دنیا، گیتی، رۆژگار.

کیهان خدیو - ص.مر (کهیهان خدیف - keyhan
xdîv): پاشای گهوره، پاشای عالم.

کیی - ص.ن (کهیی - keyî): پاشایی.

گ

گ- حر (گ- g):

پیتی بیست و ششمی ئه لقیای فارسییه که به (گاف) دهخونیریتسه وه، ئه م پیسته له زمانی عه ره بیدا نییه و، له هه ساوی ئه بجه دا له جیاتی کاف به (۲۰) دهژمیردرئ.

گاباردین - ا.فر (گاباردین - gabardîn):
گه به ردین، جۆره قوماشیکه.

گاباره - ا (گاباره - gabare): گاهل، غارو
ئه شکه وتی ناو شاخان.

گات - ا (گات - gat): کۆنتترین و پیرۆزترین
به شی ئاقیستا، گاتا، به که مین نه زمی ئیرانییه که
له دیر زه مانه وه ماوه ته وه به شی سه ره کی
قسه کانی زه ده شته و بریتییه له ۱۷ فه سل و
۲۳۸ پارچه یان ۸۹۶ به یته.

گار - (گار - gar): پاشگروه، ده چینه سه ره وشه و
به زۆری مـانای بکه ری ده داتنی، وه ک:
(پروردگار).

گار - ا.فر (گار - gar): ویستگه ی قیتار.

گاراژ - ا.فر (گاراژ - garaj): گه راج، مۆلگه،
شونیی راگرتنی ئوتومبیلان.

گارد - ا.فر (گارد - gard): گارد، پاسه وان.

گاردن پارتی - ا.فر (گاردین پارتی - gardin partî):
ئاهه نگ و سه یران له باخدا،
سه یرانگه .

گارسن - ا.فر (گارسون - garsun): گارسۆن،
پیشخزمه تی میوانخانان، شاگرد، بۆی.

گارسه - ا (گارسه - garse): کاس،
سه ندو قتیکی خانه خانه به که له چاپخاناندا پیتی
قورقوشمی تیدا ریز ده که ن.

گارمون - ا (گارمون - garmûn): جۆره
سازیکه . ئامیرتیکی مۆسیقایه .

گاری - ا (گاری - garî): گاری، گالیسکه،
پایتۆن، عه ره بانه، ناپایه دار.

گاز - ا (گاز - gaz): ددان، گاز.

گازگرفتن - مص.م (گازگیرفتن - gazgiriften):
گازگرتن، قه پگرتن، ددان پیتدا چه قاندن.

گاز - ا (گاز - gaz): گاز، پلایس.

گاز - ا (گاز - gaz): پوواز.

گاز - ا.فر (از - gaz): شاشی برین پیچان،
شاش.

گاز - ا.فر (گاز - gaz): هه وا، غاز، غازی
سوتاندن.

گازور - ا.ص (گازور - gazur): گازر، قه سار،
جلشۆر.

گازرک - ا.ص (گازوره ک - gazurek):
گازرۆکه، کلک ته قینه، کلک هه لته کینه .

- گازرگاه** - ا.مر (گازورگاه - gazurgah):
جلشورخانه، گازرخانه.
- گازوئیل** - ا.فر (گازوئیل - gazu'îl): گازوایل،
رؤنی دیزل.
- گازولین** - ا.فر (گازولین - gazûlîn): گازولین،
گازوایل.
- گاستروسکوب** - ا.فر (گاستروسکوب -
gastrûskûp): نامیتریکه بۆ دیتنی دیواری
ناوهوهی گهده، نازور.
- گاشتن** - ص.م (گاشتن - gašten): گپراندهوه.
- گال** - ا. (گال - gal): شهقلداق، ئه و ریخه
بهژیر دوگی مهروه وشک ده بیته وه، قوزاخه
په موو، چه قه ل، فریو.
- گال** - ا.فر (گال - gal): نه خو شییبه کی پیسته،
گه ری.
- گالینگ** - ا. گالینگ (galbeng): گیایه که له
ناو گه نم و جو دا ده روئ و ژه هرداره.
- گالری** - ا.فر (گالری - galurî): گالهری،
پیشانگای تابلو نیگارن، دالانی دیتو
سه رگیراو.
- گالش** - ا. (گالش - galiş): گاو ان، شوانی
چیلان.
- گالش** - ا.فر (گالش - galuş): پیلای
لاستیک، کهوشی لاستیکین.
- گالن** - ا.فر (گالون - gallun): گالون.
- گالین** - ا.فر (گالین - galin): سلفوری قورقوشم.
- گالوانومتر** - ا.فر (گالوانومیتر -
galvanûmitr): نامیتریکه بۆ نه اندازه گیری
را دهی ته زووی کاره با.
- گاله** - ا. (گاله - gale): جه و آل، گلۆله په موو.
- گالی** - ا. (گالی - galî): پووشی برنج بۆ
دروستکردنی سه رکلاوو سه به ته.
- گالیدن** - مص.ل (گالیدن - galîden):
هه لاتن، فیرار کردن، دوور که و تنه وه.
- گالینگور** - ا. (گالینگور - galîngûr): جوژه
مقه وایه کی مشه ماییه پتر بۆ بهرگی کتیبان.
- گالیوم** - ا.فر (گالیوم - galliyûm): جوژه
کانزایه کی ده گمه نه له ۳۰ پله ی گه رمییدا
ده تویتنه وه.
- گام** - ا. (گام - gam): پین، ههنگاو، شهقاو.
- گام** - ا.فر (گام - gam): ههشت نۆته که ی
مۆسیقا به ریز.
- گامبوزیا** - ا.فر (گامبوزیا - gambûzya):
جوژه ماسیبه کی بچوکه له شی ده گاته پینج
سانتیمه تر.
- گامیت** - ا.فر (گامیت - gamit): هه ر شانه به کی
زاوژی روک یان گیانله به ران.
- گام زدن** - مص.ل (گام زدن - gam zeden):
ههنگاونان، ریکردن.
- گامزن** - ا.فا (گامزن - gamzen): ریبوار،
ته ته ر، قاسید، نه سپی تیژره وه.
- گان** - ا. (گان - gan): پاشگره ده چپته سه ر وشه و
مانای تازه دروستده کات، وهک: (رایگان -
خو رای).
- گاو** - ا. (گاو - gav): چیل، مانگا، چیر.
- گاو اب** - ا.مر (گاو اب - gavab): قه ووزه،
کفز، گوی قورباقه.
- گاو اهن** - ا.مر (گاو اهن - gav ahen):
گاسن و هه و جار، قوره مه.
- گاو باز** - ص.فا (گاو باز - gav baz): گاباز.
- گاو بان** - ا.ص (گاو بان - gav ban): گاو ان،
شوانی چیلان.
- گاو بند** - ص.فا (گاو بند - gav bend):
خودان گاجوت، گابه ندی، که سیک جووتن گای
هه بی و به دانی به شیک له زهوی یه کیکی دیدا
کشتوکال بکات.
- گاو بندی** - ا.مص (گاو بندی - gav bendî):
گابه ندی.
- گاو پروین** - ا.مر (گاو پیسه - gavpîse): گای
په لک.
- گاو پیسه** - ا.مر (گاو پیسه - gavpîse): گای
په لک.

- گاوپیگر** - ص. مر (گاف پیگر - gav peyker): گاپه پیگر، زهلام وهکو گا، ناوی گورزه کهی فهرهیدوون بووه که لهسه ری گاچووه.
- گاوچران** - ص. فا (گاف چهران - gav çeran): گاوآن.
- گاوچشم** - ص. مر (گاف چهشم - gav çeşm): چاو گه وره، کهسپیک چاوی گهش و درشت بی، جوړه پونگه یه که.
- گاوخانی** - ا. مر (گاف خانی - gav xanî): چهوزی گه وره، گۆلوی گه وره.
- گادول** - ص. مر (گاف دیل - gav dil): ترسنۆک، بی ئه قل، بی ناوهز.
- گادوم** - ا. مر (گاف دوم - gav dûm): بۆقی، شه بیوور.
- گادوش** - ا. مر (گاف دوش - gav dûş): گادۆش، دهفری گه وره ی چیلدۆشین.
- گاورس** - ا. (گافهرس - gavers): زیوان، مرۆر.
- گاورسه** - ا. (گافهرسه - gaverse): ههر شتیکی ورد.
- گاورسه کاری** - ا. مر (گافهر سه کاری - gaver sekarî): ورده کاری له زه رنگه ریدا به تایبه تی له موستیله دا.
- گاورنگ** - ا. ص (گاف رینگ - gav reng): گورزی گران، وهکو سه ری گا.
- گاوزبان** - ا. مر (گاف زه بان - gav zeban): گیایه که له زمانه گا دهچیت.
- گاوزمین** - ا. مر (گافی زه مین - gavi zemîn): گا له سه ر پشتی ماسییه و زهوی له سه ر شاخی گایه، ئه مه خه یال و باوه ری پیشینان بووه.
- گاوزهره** - ص. مر (گاف زهره - gav zehre): ترسنۆک، سلۆک.
- گاو سار** - ا. ص (گاف سار - gavsar): گا سه ر، گورزی گران، گا ئاسا.
- گاو سر** - ا. ص (گاف سه ر - gav ser): گورز.
- گاو شنگ** - ا. مر (گاف شه نگ - gav şeng): دارگارآن.
- گاشیر** - ا. (گاف شیر - gavşîr): جوړه رووه کیکه.
- گامیش** - ا. (گاف میش - gav mîş): گامیش.
- گاو یال** - ا. فر (گاف یال - gavyal): گیانله به رتیکی ده ریایی زه لامه و نه ههنگی هیندی بیی ده گوتری.
- گاوین** - ا. (گافی زه ن - gavi zen): شتیکه له زه ردینه ی هیلکه دهچچ و له زراوی چیلدا ده رده هینری.
- گاه** - (گاه - gah): پاشگره، ناوی کات و ناوی شوتنی پی دروست ده کری وهک: شامگاه - ئیواره وهخته، کشتارگاه - کوشتارگه: قه ساوخانه.
- گاه** - ا. (گاه - gah): کات، وهخت، گاف.
- گاه** - ا. (گاه - gah): شوتن، تهختی پاشایی، بوته ی زه رنگه ری.
- گاهبار** - ا. (گاهبار - gahbar): ههر به کیک له شهش جهژنی سال له ئیرانی کوندا.
- گاهگیر** - ص. فا (گاهگیر - gahgîr): غافلگیر، ئه سپیک جار جار بره ویتته وه.
- گاهنامه** - ا. مر (گاهنامه - gahname): سالتنامه.
- گاهنبار** - ا. (گاهنبار - gahenbar): ناوی شهش جهژنه که له ئیرانی کوندا له کاتی جیاوازی سالتدا به ریا ده کران، ههروه ها ده لئین ناوی ئه و شهش روژه شه که یه زدان دنیای تیا خولتقاندووه.
- گاهواره** - ا. (گاهواره - gahvare): بیشکه، لانکه، گافاره.
- گبر** - ا. (گبر - gebr): زه رده شتی، پهیره وی زه رده شت، ئه م ناوه پاش ئیسلام به زه رده شتییه کان گوتراوه، گاور.
- گبر** - ا. (گه بر - geber): جوړه به ردیکه مه نجه ل و کاسه و دیزه ی لیدروست ده کن.
- گبرک** - ا. (گه برک - gebrek): زه رده شتی، گاور.

گدازنده - ا.فا (گودازنده - gudazende):
توتینه ره وه.

گداخته - ا.مف (گوداخته - gudaxte):
تواوه.

گدار - ا (گودار - gudar):
بهست، بوار.

گدارو - ص.مر (گه داروو - gedarû):
گه داروو، رووقایم له گه داییدا.

گدازش - ا.مص (گودازیش - gudaziş):
توانه وه، بوهرژین.

گدازشگر - ص.فا (گودازیشگر - gudazişger):
قالبگر، که سیتیک شتیتیک بتوتینتیه وه.

گدازیدن - م.مص (گودازیده - gudazîden):
تواندنه وه، بوهرژی کرن.

گدست - ا (گیدهست - gidest):
بست، وژه.

گدک - ا (گه دک - gedek):
گیبه.

گدوک - ا (گه دوک - gedûk):
ملی چیا.

گذار - ا.مص (گوزار - guzar):
په پینه وه، بوار، گوزرگا.

گذاردن - م.مص (گوزاردن - guzarden):
دانان، دانانی شتیک له جییهک، تیپه پین، په راندنه وه.

گذاره - ا.مص (گوزاره - guzare):
په پینه وه، ناوه ریژو بوارو گوزرگا، تیپه پین له شوتینیکه وه.

گذر - ا.مص (گوزر - guzer):
په پینه وه، بوار، شوتینی په پینه وه.

گذر کردن - م.مص (گوزر که رده - guzer kerden):
تیپه پین و په پینه وه له شوتینیکه وه.

گذرا - ص.فا (گوزه را - guzera):
تیپه پین، په پینه وه.

گذراندن - م.مص (گوزراندن - guzerandn):
په راندنه وه، کارتیک به نه انجام گه یاندن.

گذراننده - ا.فا (گوزهرانه - guzeranende):
که سیتیک کارتیک نه انجام بدات، په پینه ره وه.

گیرگه - ا (گه بورگه - geburge):
جوره وهرزشیکی کونی تیرانییه.

گبز - ص (گه بز - gebz):
قایم، نهستوور، به هیتز.

گبست - ا (گه بهست - gebest):
جوره روه کیکه.

گپ - ا (گه پ - gep):
په یف، واژه، قسه، وشه.

گپ زدن - م.مص (گه پ زده - gepzeben):
قسه کردن، په یقین، ناخاوتن.

گپر - ا (گه پر - gepr):
خه فتان، جوره جلیکی شه پده.

گپی - ا (گه پی - gepî):
مه میون.

گت - ص (گه ت - get):
گه وره، مه زن، ههژی.

گتر - ا.فر (گیتیر - gitr):
شتیکه له زهنگال ده چیت، به له ک پیچ.

گجسته - ص (گوجه سته - guceste):
گه مارو چه پهل، پیس، نه فرده لیکراو.

گچ - ا (گه چ - geç):
گه چ، گچ بری - ا.مص (گه چ بوری - geç burî):
گه چکاری، دروستکردنی نه خش و نیگار به گه چ له بن میچ و قه دی دیوار.

گچک - ا (گه چک - geçek):
که مانچه.

گچ کار - ا.ص (گه چکار - geçkar):
وهستای گه چکاری، که سیتیک سپیکاری خانوان بکات.

گچ کاری - ا (گه چ کاری - geçkarî):
سپیکاری، گه چکاری.

گچه - ص (گه چچه - geççe):
که سیتیک نه توانی به رهوانی قسه بکات.

گدا - ص (گه دا - geda):
گه دا، سوالکهر، ده روزه کهر، پارسهک، هه ژارو نه دار.

گداختن - م.مص (گوداخته - gudaxten):
تواندنه وه به زهبری گرمی.

گدازش - ا.مص (گودازیش - gudaziş):
توانه وه، بوهرژین.

- گذرگاه** - ا. مر (گوزهرگاه - guzergah): گوزهرگا، جیتی ره تیبون، جیتی په پینه وه، بواری.
- گذرنامه** - ا. مر (گوزهرنامه - guzer name): پاسپورت.
- گذشت** - ا. مص (گوزهرشت - guzešt): ره تیبون، په پینه وه، چاوپوشی، عه فوکردن و به خشین.
- گذشتن** - مص. ل. (گوزهرشتهن - guzešten): گوزهرکردن، په پینه وه، تی په پینی رۆژگار، به خشین و عه فوکردن، چاوپوشین.
- گر** - حر (گهر - ger): نه گهر، گهر، گهره.
- گر** - (گهر - ger): پاشگره ده چیتته سهر وشه و ماناکهی ده گۆرۆ و مه به سستی تازه به ده سته وه ده دات وهک: ناهن + گر - ناهنگر = ناسنگهر.
- گر** - ا. (گهر - ger): نه خووشی پیسته، گهر، گهری.
- گر** - ا. (گور - gur): گر، شوله، مه شخه ل، بلتیه ی ناگر.
- گرا** - ا. ص. (گهرا - gera): بهنده، غولام، ده لاک، حه جاما تکیش.
- گراز** - ا. (گوراز - guraz): بهراز، ودراز.
- گراز** - ا. (گوراز - guraz): کهردوو.
- گرازه** - ا. (گورازه - guraze): بهراز، بهراز، ناسا.
- گرازیدن** - مص. ل. (گورازیدن - gurazîden): لارو له نجه و خو نواندن، ریکردن به نازو فیزه وه.
- گرازنده** - ا. فا. (گورازنده - gurazende): خه رامان، ریکردن به نازو عیشوه و فیزه وه.
- گراس** - ا. (گوراس - guras): بابۆله، پاشماوه ی خوژاک.
- گراسه** - ا. فر. (گوراسه - gurase): دهرزن.
- گراشیدن** - مص. ل. (گهراشیدن - geraşîden): په ریشان بوون، په راگنده بوون.
- گرافومتر** - ا. فر. (گرافومیتتر - grafumitr): نامیتریکه بو نه اندازه گیری گۆشه و قوژبنان له نه خسه گرتندا، گۆنیا.
- گرافیت** - ا. فر. (گیرافیت - girafît): جوژه خه لوزیکه بهرده بو دروستکردنی قه له می رهش به کار دئی.
- گرافیک** - ا. فر. (گیرافیک - girafîk): گرافیک.
- گرامافون** - ا. فر. (گیرامافون - giramafûn): گرامافون.
- گرامر** - ا. فر. (گیرامهر - giramer): ریزمان، ده ستوری زمان.
- گرامی** - ص. (گیرامی - giramî): نازین، هیژا، قه درگران، ریزدار، هه ژی.
- گران** - ص. (گهران - geran): گران، قورس، سه نگی، به نرخ.
- گران** - ا. (گوران - guran): مه لۆ.
- گرانبار** - ص. مر. (گه رانبار - geranbar): مروث بیان گیسانله بهر که باری گرانی به سه ره وه بی، دره ختی پر میوه، ژنی سکپر.
- گرانبها** - ص. مر. (گه رانبه ها - geranbeha): گرانبایی، پرپه ها.
- گرانپایه** - ص. مر. (گه رانپایه - geranpaye): پایه بهرز، پایه بلند.
- گرانجان** - ص. مر. (گه رانجان - geran can): گرانجان، زۆر پیرو زورهان، همژارو دهغه زارو له گیان وهرس، پیسکه، سه رسهخت و عیناد.
- گراند** - ص. فر. (گیراند - girand): مهزن، گه وره، شکۆدار.
- گراندوک** - ا. فر. (گیراندوک - giran dûk): له قه بیته که هه ندئ له شازاده کانی نه ورو پای رۆژه هلات هه یانبوه، له قه بی شازاده کانی مالباتی پاشایه تی رووسیا بووه، گه وره میر.
- گراند هتل** - ا. فر. (گیراند هوتیل - girand hutîl): میوانخانه ی گه وره.
- گرانسایه** - ص. مر. (گهران سایه - geransaye): خودان پله و پایه، پایه بهرز.
- گرانسر** - ص. مر. (گهرانسهر - geranser): خوچه سندن، خو سهر، لووتبهرز.

- گران سرشت** - ص.مر(گه‌ران سیریشث - geran (sirışt): ته‌مه‌ل، خاو، سه‌نگین، به وبقار.
- گرافایه** - ص.مر(گه‌ران مایه - geran (maye): تازیز، گرانبه‌ها، به‌قه‌در.
- گرانی** - ا.مص(گه‌رانی - geranî): گرانی، پیچ‌ه‌وانه‌ی هه‌رزانی.
- گرانیکاه** - ا.مر(گه‌رانیکاه - geranî gah): چه‌قی قورساییی.
- گرانیت** - ا.فر(گیرانیت - giranît): جوژه به‌ردیکی زۆر سه‌خته، گرانیت.
- گرانیتیک** - ص.فر(گیرانیتیک - giranîtîk): له ره‌گه‌زی به‌ردی گرانیت.
- گراور** - ا.فر(گیرافور - giravûr): وینه‌یان نه‌خشه به‌خریتته سه‌ر زنگ و بوچاپ ناماده بکری.
- گراه** - ا.مص(گه‌راه - gerah): سه‌مت، شه‌باهت.
- گراهش** - ا.مص(گه‌راهیش - gerahiş): هه‌رشبردن، ئاره‌زوو کردن.
- گرایستن** - مص.ل(گه‌راییستن - gerayisten): ئاره‌زوو کردن، هه‌رشبردن، ساتمه‌کردن، نسکو، که‌وتن، خزین.
- گراییدن** - مص.ل(گه‌راییدن - gerayîden): ئاره‌زوو کردن، هه‌رشبردن، ساتمه‌کردن، نسکو، که‌وتن، خزین.
- گربال** - ا(گه‌ریال - gerbal): بیژنگ.
- گریز** - ص(گوربوز - gurbuz): جه‌ریه‌زه، دلیر، زیره‌ک، حیل‌باز.
- گریزی** - ا.مص(کوروبوزی - gurbuzî): زیره‌کی، دلیری، فیتلبازی، جه‌ریه‌زه‌یی.
- گریه** - ا(گوریه - gurbe): کتکه‌نیر، نیره‌پشیله، گوریه.
- گریه‌بید** - ا.مر(گوریه‌بید - gurbebîd): دره‌ختیکی بو‌نخوشه.
- گریه‌سان** - ا.ص(گوریه‌سان - gurbesan): گوریه‌تاسا.
- گریه‌وحشی** - ا.مر(گوریه‌ی شه‌هشی - gurbey vehî): گوریه‌ی کیسوی، جوژه گوریه‌یه‌کی کیسویه له پشیله‌ی مالی گه‌وره‌تره‌و درنده‌یه.
- گرچی** - ص.ن(گورچی - gurcî): خه‌لکی گورجستان، له‌تیره‌ی گورج، زمانی گورج.
- گرچ** - ا(گه‌رچ - gereç): گه‌ج.
- گرختن** - مص.ل(گوربخته‌ن - gurixten): ره‌قین، هه‌لاتن، وایین.
- گرد** - ا(گه‌رد - gerd): گه‌رد، توژ، غوبار.
- گرد** - ص(گیرد - gird): هه‌ر شتتیکی خریان بازنه‌یی، ده‌وربه‌ر.
- گرد** - ص(گورد - gurd): قاره‌مان، ئازا، دلیر، دلاوه‌ر، عه‌گید، پالنه‌وان.
- گردا** - ص.فا(گه‌ردا - gerda): که‌سپیک بسورپیتته‌وه، گه‌ریده.
- گرداب** - ا.مر(گیرداب - girdab): گه‌رته‌نگ، گه‌رته‌وا، کیتجاو، گه‌رته‌وا.
- گرداس** - ص(گورداس - gurdas): سته‌مکار، زالم.
- گردافشانی** - ا.مص(گه‌رد نه‌فشانی - gerd (efşanî): بلا‌وبونه‌وه‌ی گه‌رده‌ی گول.
- گرداگرد** - ا.مر(گیرداگیرد - girdagird): ده‌وربه‌ر، ده‌وراو ده‌ور،
- گردامدن** - مص.ل(گیرد نامه‌ده‌ن - gird (ameden): گه‌ردبوونه‌وه، خه‌رپوونه‌وه، کۆبوونه‌وه، کۆمبوون.
- گرداوردن** - مص.م(گیرد ئافه‌رده‌ن - gird (averden): گرد کرده‌وه، که‌له‌که‌کردن.
- گرداوری** - ا.مص(گیرد ئافه‌ری - gird averî): گرد کرده‌وه، خه‌رپوونه‌وه، گردو‌کوژ.
- گردان** - ا.جم(گوردان - gurdan): پالنه‌وانان، سی‌فه‌وجی سوپا.
- گردان** - ص.فا(گه‌ردان - gerdan): خولاه‌وه، که‌سپیک بسورپیتته‌وه، گه‌ریده.

- گرداندن** - مص.م (گهرداندن - gerdanden): گپران به دهوری شتیتکدا، سووراندهوه، چهرخاندن، گۆپین.
- گراننده** - ا.فا (گهراهنده - geranende): وهرسووریتنه، وهرچهرخیتنه، گۆپهر، بگۆپ.
- گردانیا** - ا.ا (گهردانیا - gerdaniya): ناوی نهوایهکی مؤسیقایه.
- گردباد** - ا.ا (گهردباد - girdbad): گهردهلول، بابهلیسک، باهۆز، گپژهلوکه.
- گردبان** - ا.ا (گوردهبان - gurdeban): کۆپارهی وشر.
- گردبر** - ا.ا (گهردبور - girdbur): نامیتیکه دارتاشان داری پچ کون دهکهن، دریل، بورمه.
- گردبرگرد** - ا.ا (گهردبرهگیرد - gird ber gird): دهوراو دهور، دهورو بهر.
- گرپک** - ا.ا (گوربهک - gurbek): گوربهی چکۆله، پشیلۆک، کتکه نپیر.
- گردبندن** - ا.ا (گهردبنده - gerd benden): گهردبنه، خهناوکه، ملوانکه.
- گردر** - ا.ا (گهردهر - gerder): زهوی سهخت و ههورازو نشیتو.
- گردران** - ا.ا (گهردران - girdran): رانی گۆشتن وقهلهو، بیخی ران، گردهی ران.
- گردسوز** - ا.ا (گهردسوز - gird sūz): چرا لامپا، لاله.
- گردش** - ا.ا (گهردیش - gerdiş): گهپران، سوورانهوه، خولانهوه.
- گردشگاه** - ا.ا (گهردیشگاه - gerdişgah): سهپرانکه، شوتینی سهپران و گهپران و خۆشی.
- گردک** - ا.ا (گهردک - girdek): خپوهتی بچووک، پهردهی بووک.
- گردکان** - ا.ا (گهردکان - girdekan): گوتیز، گردهکان.
- گردکردن** - مص.م (گهردکردن - girdkerden): کۆکردنهوه، خپکردنهوه، بهدهست هپتان.
- گردگاه** - ا.ا (گهردگاه - gird gah): کهمه، پشتیتنه، خالیگه.
- گردگرفتن** - مص.م (گهردگرفتن - gird girften): دهورگرتن، ئابلوقهدان، گهمارۆدان.
- گردگیر** - ص.فا (گوردهگیر - gurd gîr): قارهمان، ئازا، رهشید، عهکید، پالنهوان گیر.
- گردگیر** - ص.فا (گهردگیر - gerd gîr): نهوهی گهردو غویاری شتیتک بگری، گهردگیر، تۆزگر.
- گردماه** - ا.ا (گهردماه - gird mah): مانگی چواره، مانگی لاپ، روخسارو چارهی خپ.
- گردمشت** - ا.ا (گهردمشت - gird muşt): کۆلهمست، مشت.
- گردن** - ا.ا (گهردن - gerden): مل، گهردن.
- گردنا** - ا.ا (گهردنا - gerdna): ههر شتیتک به دهوری خۆیدا بسوریتتهوه، شیشی کهباب، تکهی گۆشتی بهشیشهوه گراو، که لهسهه ناگرهه لگپرو داگپیری بکه، مزراح، مزراق، گیزگیزه.
- گردناک** - ص (گهردناک - gerdnak): تۆزاوی، گهردبار.
- گردنامه** - ا.ا (گهردنامه - girdname): تهلیسم و دو عایه که هه ندی کهس دهربارهی خه لکانیتکی خۆشهویست دهیکهن تا لپیان دوور نه که ویتتهوه و سه فهر نه کات.
- گردنان** - ا.ا (گهردنن - gerdenan): نهستویان، ملان، سه ران و سهروه ران و گهردنکپشان.
- گردن بند** - ا.ا (گهردن بهند - gerden bend): گهردانه، گهردنلخ، ملوانکه، خه ناوکه، میتخه که بند.
- گردن شخ** - ص.م (گهردن شخ - gerden şex): گهردنکپش، مه غروور، له خۆبایی، فرناخ، خۆپهسند، ئازا، دلپیر.
- گردن فراز** - ص.فا (گهردن فهراز - gerden feraz): سه رفراز، سه ره رز.

- گردنکش** - ص.فا (گهردهن کەش - gerden keş): یاغی، سه‌ریه‌رز، سه‌رک‌یش، گهردهن‌کش.
- گردنگ** - ص (گهرده‌نگ - gerdeng): گه‌واد، قورمساغ، گه‌وج، گیل.
- گردنگاه** - ا.مر (گهرده‌نگاه - gerdengah): گهرده‌نه، بستوی کیتو، زینو.
- گردنگل** - ص (گهرده‌نگل - gerden gel): قورمساغ، گه‌واد، ده‌یوس.
- گردن نهادن** - مص.ل (گهرده‌ن نیهادن - gerden nihaden): ملدان، گوت‌پایه‌لی کردن، ملکه‌چکردن.
- گردنه** - ا (گهرده‌نه - gerdene): بستوی کیتو، زینو، گهرده‌نه، ریتگه‌ی سه‌خت و پیتچاو پیتچی ناو کیتوان.
- گردو** - ا (گیردو - girdû): گوتیز، گرده‌کان.
- گردون** - ا (گهردوون - gerdûn): چه‌رخ، ههر شتی به ده‌وری خۆی یان به ده‌وری ته‌وه‌ریتکدا بسوو‌ریتته‌وه، تاسمان، گهردوون.
- گردون سا** - ص.فا (گهردوون سا - gerdûn sa): ئه‌وه‌ی سه‌ر له فه‌له‌ک بسوئ.
- گردونه** - ا (گهردوونه - gerdûne): عه‌ره‌بانه، کالیسکه.
- گرده** - ا (گورده - gurde): گورچيله.
- گرده** - ا (گیرده - girde): ههر شتیکی خړو بازنه‌یی، کولتیره‌ی خړ.
- گرده** - ا (گهرده - gerde): نیگارکیشی، وینه یان نووسین که له‌به‌ری بگیریته‌وه، کۆبی.
- گرده** - ا (گهرده - gerde): گهردی نیره‌ی گول.
- گرده‌بان** - ا (گورده‌بان - gurdeban): کویه‌وانه‌ی وشتر، کۆپاره، لوور.
- گرده‌گاه** - ا.مر (گورده‌گاه - gurde gah): شوتینی گورچيله له به‌ده‌ندا.
- گردیدن** - مص.ل (گهردیده‌ن - gerdîden): گه‌وان، سوورانه‌وه، گۆزان.
- گردش** - ا.مص (گهردیش - gerdîş): گه‌شت و گه‌وان، گه‌شتیاری.
- گوز** - ا (گورز - gurz): گورز، تۆیز.
- گوزش** - ا.مص (گهرزیش - gerziş): گله‌یی، گازانده، کوپووزانه‌وه، گریان، تۆیه.
- گوزمان** - ا (گهروزمان - geruzman): عه‌رش، سپهر، تاسمان، قه‌لغان.
- گوزن** - ا (گهرزن - gerzen): تاج، دواخ.
- گوزه** - ا (گهرزه - gerze): ماری گه‌وره، چه‌زیا، نه‌ژدیه‌ها.
- گوزه** - ا (گورزه - gurze): گورز، تۆیز.
- گوزیدن** - مص.ل (گهرزیده‌ن - gerzîden): گله‌یی کردن، تۆیه‌کردن.
- گوست** - ص (گهره‌ست - gerest): مه‌ستی مه‌ست، سیبا مه‌ست، به‌دمه‌ست.
- گوستن** - مص.ل (گیرسته‌ن - giristen): گریان، گیرستن.
- گورسنه** - ص (گوریسنه - gurisne): برسی.
- گرفت** - ا.مص (گیرفت - girift): گله‌یی، سزا، چه‌زا، تانه‌و سه‌رز نه‌شت.
- گرفتار** - ص (گیرفتار - giriftar): گیرۆده، دیل، ده‌ستگیرکراو، ده‌ستبه‌سه‌ر.
- گرفتن** - مص.م (گیریفته‌ن - giriften): سه‌ندن، به‌ده‌ست هیئان، وه‌رگرتن.
- گیرنده** - ا.فا (گیرنده - girende): وه‌رگر، دل‌پفین.
- گرفته** - ا.مف (گیریفته - girifte): به‌ده‌ست هاتوو، دلته‌نگ و دلگیراو، گیراو.
- گورگ** - ا (گورگ - gurg): گورگ.
- گورگ** - ص (گه‌رگ - gerg): چه‌یوانی گړوئ.
- گورگ اشتی** - ا.مر (گورگ ناشتی - gurg aşî): گورگه‌ ناشتی، ناشتیبه‌ درۆزنه، ناشتیبه‌ درۆینه، ناشتی رواله‌تی.
- گورگاو** - ا (گورگاڤ - gurgav): جۆزه پیتلاوتیکه.

- گرگ بند** - ص (گورگ بهند - gurg bend): گبروژدهو دیل و دهست و پینی بهستراو.
- گرگر** - ا. ص (گه رگه - gerger): تهختی پاشایی.
- گرگسار** - ص (گورگسار - gurg sar): گورگ ئاسا.
- گرگین** - ص (گه رگین - gergin): حه بیوانی گروئی.
- گرگینه** - ا (گورگینه - gurgine): جوژه پۆسینیکه، فهروه.
- گرم** - ص (گه رم - germ): گه رم.
- گرم** - ا (گورم - gurm): کوفان، خه م و په ژاره، دلته نگی، زام و زوخواو.
- گرم** - ا (گورم - gurm): گه رده مل، بیخی تهستو.
- گرم** - ا. فر (گیره م - girem): گرام.
- گرما** - ا (گه رما - germa): گه رما.
- گرما به** - ا. مر (گه رما به - germabe): گه رماو، حه مام.
- گرماسنج** - ا. مر (گه رما سهنج - germa senc): گه رما پیو، ئامبیری نه ندازه گیری راده ی گه رما.
- گرماگرم** - ق (گه رما گه رم - germagerm): گه رماو گه رم.
- گرماوه** - ا. مر (گه رما فه - germave): گه رماو، حه مام.
- گرماخانه** - ا. مر (گه رما خانه - germxane): شوینی گه رم.
- گرم رو** - ص. فا (گه رم رهو - germ rew): تیژره، خوشبه ز.
- گرمسیر** - ا. مر (گه رمسیر - germ sir): گه رمه سیر، شوینی گه رم، قشلاخ، زستانه وار.
- گرمک** - ا (گه رمه ک - germek): جوژه کاله کیکه زو ده گات، گه رمه.
- گرمگاه** - ا. مر (گه رمگاه - germgah): شوینی گه رم، نیوه پۆ.
- گرمیخ** - ا. مر (گورمیخ - gurmîx): بزمار، میخ.
- گرناد** - ا. فر (گریناد - grinad): نارنجوک.
- گرنج** - ا (گورینج - gurinc): گرنج، چرچ و لۆج.
- گرنج** - ا (گورینج - gurinc): چهل توک.
- گرنجار** - ا. مر (گورینجار - gurincar): مه رزه، برنجزار.
- گرنج بشیر** - ا. مر (گورینج بیشیر - gurinc bişir): شیره و، برنج به شیر.
- گرو** - ا (گیروه - girew): گره و، ره هن و بارمته.
- گرو** - ا (گیروو - girû): قه یاغ، که له ک.
- گرو** - ا. فر (گیریف - giriv): مانگرتنی کرتیکاران بۆ که م کردنه وه ی سه عاتی کار.
- گروپ** - ا. فر (گروپ - grûp): گروپ، دهسته، تا قم، ره شه ک.
- گروزیل** - ا. فر (گروزیل - grûzil): نه نگوری فه رده نگی، تریی فه ره نه نگی.
- گروش** - ا. مص (گیره قیش - gireviş): باوه رکردن، ئیمان هیتان.
- گروگان** - ا. ص (گروگان - grûgan): بارمته.
- گروگر** - ا. ص (گه رووگره - gerûger): دادوهر، یه کیکه له ناوه کانی یه زدان.
- گروه** - ا (گروه - gurûh): گروپ، دهسته، تا قم، پۆل، ره شه ک.
- گروهان** - ا (گورووهان - gurûhan): دهسته، له واری سوپا بییدا دهسته یه ک سه ربازی ۱۴۰ - ۱۷۰ نه فه ربیه، فه وچ.
- گروه بان** - ا. ص (گورووه بان - gurûhban): سه ر دهسته، بهرپرسی فه وچ، سه ربازی ده ره جه دار، که متر له نه فه سه ر.
- گروهه** - ا (گورووهه - gurûher): گلا هه ک.
- گرویدن** - مص. ل (گیره قیدن - girevîden): باوه رکردن، باوه ر هیتان.

- گرویده** - ا.مف (گیره‌فیده - girevîde):
باوه‌پهاورودوو.
- گره** - ا (گیریه - girih): گری.
- گره** - ا (گروه - gurûh): گروهپ، دهسته.
- گره‌گشا** - ص.فا (گیریه گوشا - girih guşa):
گریکه‌روهه، نه‌وهی گزفتی که‌سیک چاره‌سه‌ر بکات.
- گرهه** - ا (گروهه - gurûhe): گلا‌هه‌ک.
- گری** - ا (گه‌ری - gerî): پیوانه، گه‌ز.
- گری** - ا (گه‌ری - gerî): گه‌پی.
- گریال** - ا (گه‌ریال - geryal): نامی‌تیکه له کونا له‌بری سه‌عات به‌کار هاتوو.
- گریان** - ص.فا (گه‌ریان - geryan): گریان، گیرستن.
- گریاندن** - م.مص (گه‌ریاندن - geryanden):
گریاندن، خسته‌گریان، به‌گریان خستن.
- گریاننده** - ا.فا (گه‌ریاننده - geryanende):
که‌سیک، که‌سیک بگریتن، هه‌ر شتیک مایه‌ی گریان بی.
- گریبان** - ا (گیربان - girîban): یه‌خه، ملیوان.
- گریپ** - ا.فر (گریپ - grîp): هه‌لامه‌ت و په‌سیف و نه‌نفلونزا.
- گریچ** - ا (گوریچ - gurîç): که‌پر.
- گریختن** - م.مص (گوریختن - gurîxten):
ره‌فین، هه‌لاتن، راکردن، وا.
- گریزنده** - ا.فا (گوریزنده - gurîzende):
که‌سیک له دهستی که‌سیک را بکات.
- گریز** - ا.مص (گوریز - gurîz): هه‌لاتن، فیرارکردن، وایین.
- گریز زدن** - م.مص (گوریز زده‌دن - gurîz zeden):
له کاتی قسه‌کردن یان نووسیندا له بابه‌تیکه‌وه بچیته سه‌ر بابه‌تیکه‌ی دی.
- گریزان** - ص.فا (گوریزان - gurîzan): هه‌لاتوو.
- گریزانندن** - م.مص (گوریزانندن - gurîzanden):
راوانان.
- گریزیا** - ص.م (گوریزیا - gurîzpa): بی‌نوقره، جی‌نه‌گیر، ناپایه‌دار، فیراری، هه‌لاتوو.
- گریزگاه** - ا.مر (گوریزگاه - gurîzguh): شوینی گونجاو بۆ‌هه‌لاتن.
- گریس** - ا.فر (گیریس - girîs): گریس.
- گریستن** - م.مص (گیریسته‌ن - girîsten):
گریان، گیرستن.
- گرینده** - ا.فا (گیریه‌نده - giriyende):
گریه‌که‌ر، چاوبه‌گریه، گیرینۆک.
- گریسنگ** - ا (گه‌ریسه‌نگ - gerîseng): چال، که‌ندپ.
- گریغ** - ا.مص (گوریغ - gurîx): وایین، هه‌لاتن، ره‌فین.
- گریفون** - ا.فر (گیریفون - girîfûn): جزره سه‌گیکی تووکنه.
- گریم** - ا.فر (گیریم - girîm): نارایشتی ده‌موجاوی نه‌کنه‌ر به‌شپوهیه که له که‌سیکی دی بچی.
- گریواره** - ا (گیریشاره - girîvare): گه‌ردنبه‌ن، خه‌ناوکه، ملوانکه، میخه‌کبه‌ند.
- گریوان** - ا (گیریشان - girîvan): یه‌خه، ملیوان.
- گریوان** - ا (گیریشان - girîvan): گه‌ری.
- گریوه** - ا (گه‌ریشه - gerîve): ته‌په، گه‌ردنه‌ی کینو، زینو، بستوی شاخ.
- گریه** - ا.مص (گیریه - girye): گریه و زاری، فرمیسک رشتن.
- گرییدن** - م.مص (گیرییدن - girîyiden):
گریان، گیرستن.
- گژ** - ا (گه‌ز - gez): گه‌ز، به‌رانبه‌ر به ۱۶ گری.
- گژ** - ا (گه‌ز - gez): جزره شیرینیبه‌که، گه‌زۆ.
- گژا** - ا (گه‌زا - geza): گازگرتن، قه‌پگرتن.
- گزار** - ا (گوزار - guzar): نه‌شته‌ری حه‌جامات‌کیش، که‌له‌شاخ گرتن.
- گزار** - ا (گوزار - guzar): پۆرتیت، سکتیچ.
- گزاردن** - م.مص (گوزاردن - guzarden):
نه‌نجامدان.

- گزارش** - ا.مص (گوزاریش - guzariş):
گوزارشت، دهرپین و شه رح و شرؤقهی
مه به سستیک یان هه و الیتک.
- گزار شگر** - ص.فا (گوزاریشگر - guzarişger):
لیتکده ره وهی خه و، گوزارشکار، هه و الدهر،
میژوونوس، دیرؤکنوس.
- گزاره** - ا.مص (گوزاره - guzare): گوزارشت،
هه و ال، سالوخ، نه انجامدان.
- گزاریدن** - مص.م (گوزاریدن - guzarîden):
نه داکردن، جیبه جیتکردن.
- گزارف** - ص (گیزاف - gizaf): زؤر، فره،
بیتهوده، قسهی بی تام.
- گزاک** - ص (گه زاک - gezak): گه زین.
- گزان** - ص.فا (گه زان - gezan): گازگر،
قه پیگر.
- گزانگین** - ا.مر (گه ز نه نگه بین - gez engebîn):
گه زؤی بنه گه ز، شیرینی بنه گه ز، گه زگوله، گه زؤی
دارمازو.
- گزاییدن** - مص.م (گه زاییدن - gezayîden):
گه زین، قه پ لیدان، قه پ گرتن، گاز لئ گرتن.
- گزایش** - ا.مص (گه زایش - gezayîş): نازار
پئ گه یاندن.
- گزاینده** - ا.فا (گه زایه نده - gezayende):
نازار گه یه نهر.
- گزر** - ا (گه زهر - gezer): گتیزهر.
- گزیر** - ا (گوزیر - guzir):
چاره، عیلاج.
- گزردن** - مص.م (گوزیردن - guzirden):
چاره کردن.
- گزش** - ا.مص (گه زیش - geziş): گه ستن.
- گزهک** - ا (گه زهک - gezek): مه زه، چه ژ،
ده رفه تی له بار بو کارتیک، سه رما.
- گزیلیک** - ا.ت (گیزیلیک - gizlîk): چه قسو،
قه له مبر.
- گزمازک** - ا (گه زمازهک - gezmazek): گه زؤو
مازؤو.
- گزمه** - ا.ص (گه زمه - gezme): حه سحه س،
شه و گهر، پاسه وان.
- گزن** - ا (گه زهن - gezen): شفره.
- گزند** - ا (گه زه ند - gezend): نازار، ئاسیو،
ره نج.
- گزنه** - ا (گه زنه - gezne): رووه کیتکه له گوئی
روبارو روخانان ده پوئ.
- گزیته** - ا (گیزیته - gizyet): جزیه، زهریبه و
باجتیک بووه کاتی خؤی موسلمانان له گاوران و
نه هلی زیمه یان وهر گرتوه، سه رانه.
- گزیدن** - مص.م (گه زیدن - gezîden): گه ستن،
قه پ لیتگرتن، پتوده دان، گه زین.
- گزنده** - ا.فا (گه زنده - gezende): حه یوان یان
میژوویهک که مرؤف بگه زئ یان پتوهی بدا.
- گزیده** - ا.مف (گه زیده - gezîde): گه زراو،
پتوه دراو.
- گزیدن** - مص.م (گوزیدن - guzîden):
هه لئباردن، به گهن کردن.
- گزیده** - ا.مف (گوزیده - guzîde): هه لئبارده.
- گزیر** - ا (گوزیر - guzîr): چاره، مالیجه.
- گزیر** - ا.ص (گیزیر - gizîr): گزیر، به رده سستی
کویتخا دئ.
- گزیردن** - مص.م (گوزیردن - guzîrden):
چاره کردن، مالیجه کردن.
- گزیریش** - ا.مص (گوزیریش - guzîriş):
چاره گهری.
- گزین** - ا (گوزین - guzîn): هه لئباردن.
- گزینیش** - ا.مص (گوزینیش - guzîniş):
هه لئباردن.
- گزینه** - ص (گوزینه - guzîne): هه لئبارده.
- گژار** - ا (گوزار - gujar): چیکلدانی مه ل،
زبنه تنوره، جیقلدان.
- گس** - ص (گه س - ges): تامی تفت و تورت.
- گساردن** - مص.م (گوساردن - gusarden):
خواردن، خواردنه وه، غه م خواردن، مه ی خواردنه وه.

- گسارنده** - ا.فا (گوساره‌نده - gusarende): بخور، نوشیایک.
- گست** - ص (گهست - gest): ناشیرین، بلح، دزیو، کریت.
- گستاخ** - ص (گوستاخ - gustax): دلیر، بی پهروا، بی ته‌دهب، روودار.
- گستاخانه** - ق.ص (گوستاخانه - gustaxane): دلیرانه، بیبیکانه.
- گسترانیدن** - مص.م (گوسته‌رانیدن - gusteranîden): راخستن، پانکردنه‌وه، تنک کردن.
- گستراننده** - ا.فا (گوسته‌راننده - gusteranende): پانکه‌روهه، بلاوکه‌روهه.
- گستردن** - مص.م (گوسته‌ردن - gusterden): راخستن، بلاوکردنه‌وه، فهرشکردن.
- گسترنده** - ا.فا (گوسته‌رنده - gusterende): که‌سیک شتییک رایخات.
- گسترده** - ا.مف (گوسته‌رده - gusterde): راخراو، بلاوکر او.
- گسترش** - ا.مص (گوسته‌ریش - gusteriş): بلاوکردنه‌وه، راخستن.
- گسته** - ص (گهسته - geste): نا شیرین، ناعه‌ز، ته‌رسه‌قول.
- گستین** - مص.م (گوسیسته‌ن - gusisten): داپران، پچران، لیک جیاکردنه‌وه، لیک‌ترازان.
- گسته** - ا.مف (گوسیسته - gusiste): پچراو، لیک پراو.
- گسلاندن** - مص.م (گوسییلاندن - gusilanden): پچراندن، براندن، داپراندن.
- گسلاننده** - ا.فا (گوسییلاننده - gusilanende): پچرینه‌ر، که‌سیک داوی بیچری.
- گسلیدن** - مص.م (گوسییلیدن - gusilîden): پچران، داپران، بران، ترازان.
- گسلیده** - ا.مف (گوسییلیده - gusilîde): پچراو، براو، داپراو، ترازاو.
- گسنه** - ص (گوسنه - gusne): برسی.
- گسیختن** - مص.ل (گوسیخته‌ن - gusixten): پچران، بران، ترازان.
- گسیخته** - ا.مف (گوسیخته - gusixte): پچراو، ترازو.
- گسیل** - ا.ص (گوسییل - gusîl): ره‌وانه‌کردن، ناردن.
- گسیل کردن** - مص.م (گوسییل که‌ردن - gusîl kerden): ناردن، ره‌وانه‌کردن.
- گشاد** - ا.مص (گوشاده - guşad): کراوه، گوشاد، فراوان، فرهه، ناواله، ده‌لب.
- گشادن** - مص.م (گوشاده‌ن - guşaden): کردنه‌وه، ناواله‌کردن، ره‌ها کردن.
- گشایش** - ا.مص (گوشایش - guşayiş): به‌رینی، ره‌ایی، پیچه‌وانه‌ی ته‌نگی.
- گشانیده** - ا.فا (گوشانییده - guşanîde): بکه‌روهه، وازکه‌ر.
- گشاده** - ص.مف (گوشاده - guşade): کراوه، واز.
- گشادگی** - ا.مص (گوشاده‌گی - guşadegî): فراوانی و به‌رینی، کراوه‌یی.
- گشادنامه** - ا.مر (گوشادنامه - guşad name): نامه‌ی کراوه، حوکم و فه‌رمان، دیباجه‌ی کتیبان.
- گشاده‌زبان** - ص.مر (گوشاده‌زبان - guşade zeban): قسه‌په‌وان، په‌یقره‌وان.
- گشت** - ا.مص (گهشت - gešt): گهشت و گه‌پان.
- گشت** - ق (گیشته - gišt): گشت، هه‌موو، خری، ته‌ف.
- گشتا** - ا (گوشتا - gušta): به‌هه‌شت.
- گشتن** - مص.ل (گهشته‌ن - gešten): گه‌پان، سوورانه‌وه، ته‌ماشاکردن.
- گشتی** - ا.ص (گهشتی - geštî): ده‌وریتی، پاسه‌وانان.

- گشسب** - ا.مر (گوشه سب - guşesb): ئه سب.
- گشن** - ص (گه شه ن - geşen): چره دارستان، دره خستی پر لق و پۆ، ئاپوراو قه ره بالغی خه لک.
- گشن** - ص (گوشین - guşîn): لاو، پیاوانه، نیر، تۆوی دارخورمای نیر.
- گشنی** - ا.مص (گوشنی - guşnî): جووتگیری، جووتیوننی حه بیوانی نیرو می، گهردی خورمای نیر بکرتته خورمای میوه تا به رگری.
- گشنیز** - ا (گه شنیز - geşnîz): گزنیزه.
- گشودن** - م.مص (گوشوده ن - guşûden): کردنه وه، ره ها کردن.
- گشوده** - ا.مف (گوشوده - guşûde): کراوه، واز.
- گفتار** - ا.مص (گوفتار - guftar): په یقین، گوتار، ناخافتن.
- گفتگو** - ا.مص (گوفتوگو - guftugû): وتووێژ، گفتگو، دان و سان، هه فیه یقین.
- گفتن** - م.مص (گوفته ن - guften): قسه کردن، په یقین، ناخاوتن.
- گوینده** - ا.فا (گوینده - guyende): قسه کهر، گوینده.
- گفت و شنید** - ا.مص (گوفت و شه نید - guftû şenîd): گفتگو، وتووێژ، هه فیه یقین.
- گل** - ا (گول - gul): گول.
- گل** - ا (گیل - gil): قور، گل، حه ری.
- گل** - ا (گه ل - gel): گه روو، گه رده ن، قورگ، ئه وک.
- گل** - ا.انگل (گول - gol): گول.
- گلاب** - ا.مر (گولاب - gulab): گولاو، ناوی گول، گولاف، به رکم.
- گلابپاش** - ا.مر (گولابپاش - gulab paş): گولاو پیژین، گولاودان.
- گلابتون** - ا (گولابتون - gulabtûn): گولابه تون، گولاباتون، گولاقدون.
- گلابدان** - ا.مر (گولابدان - gulab dan): گولاودان، گولاویژین.
- گلابگیر** - ا.ص (گولابگیر - gulabgîr): گولاوگر، که سیک که ناوی گول بگیر.
- گلابه** - ا.مر (گیلابه - gilabe): سیاناو، قوراو، چلباو.
- گلابی** - ا (گولابی - gulabî): گولاوی، هه رمی.
- گل اتشی** - ا.مر (گولی ناته شی - guli ateşî): گوله باخ، گولاسۆر.
- گلج** - ا (گلج - gulac): جۆره شیرینییه که.
- گل ادیسی** - ا.مر (گولی ئیدیسی - guli idrîsî): گولتیکی زۆر جوانی هیشوییه، به زۆری له گولداندا به خیتو ده کری.
- گل اذین** - ا.مر (گول نازین - gul azîn): ته رزی وه ستانی گول به سه ر قه د یان چله وه.
- گل استکانی** - ا.مر (گولی ئیستیکانی - guli istikanî): جۆره گولتیکه هه م له ده شت هه به وه هه م له مالد به خیتو ده کری، جۆری گوله که له شتیوه ی پیاله یان زه نگوئه دایه.
- گل افشان** - ص.فا (گول ئه فشان - gulefşan): گول وه شان.
- گلاله** - ا (گولاله - gulale): گولاله.
- گلان** - ا (گولان - gulan): جۆریکه له نانه چه وره.
- گل اندام** - ص.مر (گول ئه ندام - gul en-dam): گول ئه ندام، به ده ن ناسک وه کو گول، ژنییک به ده نی نه رم و ناسک وه کو په ره ی گول بی.
- گلاندن** - م.مص (گه لاندن - gelanden): ته کاندن، ته کاندنی دارو دره خت تا به ره که ی برژی.
- گلاره** - ا.مر (گیلاقه - gilave): قوراو، سیاناو، چلباو، سیانکه.
- گلاویز** - ص.مر (گه لاقیز - gelavîz): ناویزان، داله قاو، داهیلدراو، هه لئاسراو.

گلچهره - ص.مر(گولچههره - gul çehre):
 گول روو، جوان، خشکوک.
گلچین - ص.فا(گول چین - gul çîn):
 هه لئبارده، گولبئزیر، که سیتیک گول بچنی.
گل ههنا - ا.مر(گولی ههنا - guli hena):
 گولنه خه نه، گیایه که.
گلخان - ا.مر(گولخان - gulxan): ناگردان،
 توون.
گلخانه - ا.مر(گولخانه - gulxane): گولخانه،
 شوینی تایبته له مالدا یان له باخچه دا بو
 به ختیکردنی گول.
گلخن - ا.مر(گول خه ن - gulxen): توونی
 حه مام، گولخانه، ناگردان.
گلخنی - ا(گولخه نی - gulxenî): تونچی
 حه مام.
گل خنجری - ا.مر(گولی خه نجهری -
 gulixencerî): گولی خه نجهری، جزیره
 رووه کیتکه.
گلخوار - ص.فا(گیل خار - gil xar): گلخوز،
 منالیک گل بخوات.
گلخواره - ا(گیلخاره - gil xare): جزیره
 کرمیکه.
گلدان - ا.مر(گولدان - guldân): گولدان،
 ئینجان، مه رکان.
گلدسته - ا.مر(گول دهسته - gul deste):
 مناره ی مزگه وتان.
گلدوزی - ا.مص(گول دووزی - gul dûzî):
 گولدوزی، نه خش و نیگاری به ناوریشم چنراوی
 سه ر قوماش.
گلرخ - ص.مر(گولروخ - gul nux): گول روو،
 روومهت وهک گول، جوان.
گلرنگ - ص.مر(گولرنگ - gul reng):
 گولقام، وهکو گول، گولرنگ.
گل ریزان - ا.مر(گول ریزان - gul rîzan):
 گولباران، گولبارانکردنی بووک و زاوا له
 زه ماوه ندا، یا گولبارانکردنی پاله وان له زورخانه دا.

گلاویزشدن - مص.ل(گه لافیز شوه دن - gelaviz
 şuden): به گز به کدا چوون، دهست نانه به خه ی
 به کتر.
گلایدر - ا.انگل(گلایدیر - glaydir): فرۆکه ی
 بی ماتور.
گیلایل - ا.افر(گیلایول - gilayûl): جزیره
 گولیکه.
گیلایه - ا.ا(گیلایه - gilaye): گله یی، گازنده،
 سکالا.
گیلام - ا.مر(گولبام - gulbam): بانگی بهرز،
 جاورو جاردان.
گیبانگ - ا.مر(گول بانگ - gulbang):
 بانگی بهرز.
گیبانگ مسلمانی - ا.مر(گولبانگی موسولمانی -
 gulbangi musulmanî): بانگ و سه لای
 موسولمانان.
گیلبرگ - ا.مر(گول بهرگ - gul berg): په ری
 گول.
گیلبن - ا.مر(گول بون - gul bun): ده وهن و
 داری گول، بنجکی گول، بنه گول.
گیلبند - ا.ص(گولبه ند - gulbend): باغه وان،
 گولبه ن، قوماشیک گولداره، چه لینک.
گیلوبول - ا.افر(گلوبول - gulubûl): خرۆکه ی
 خوین (سوورو سپی).
گول بهمن - ا.مر(گولی بهه من - guli behmen):
 گولی بهه من، گولیک سیبیه، بنجه که ی درکاو ی و
 په ره کانی درپژ، له جه نگه ل و کیتوان ده روئ و له
 زستانداو له ناو به فردا گول ده کات، بنجه که ی له بنجی
 گتیزه ده چی.
گیلپر - ا.مر(گول په ر - gulper): جزیره گیایه که.
گل پیرا - ا.ص(گول پیرا - gul pîra):
 باخه وان، گولنه وان، گولپه روه ر.
گل جعفری - ا.مر(گولی جه نفه ری - guli
 ce'ferî): گولنه جافه ری.
گل چای - ا.مر(گولی چای - guli çay):
 گولنه باخ، گولاسوور.

گلغنده - ا. مر (گول غونده - gul xunde):
 گلۆله لۆکه، په مووی شیکراوهی گلۆله کراو.
گلف - ا. انگل (گولف - golf): جوړه وهرز شیکه
 به داروگو ته نجام ددری.
گلفام - ص. مر (گولفام - gulfam): گولفام،
 گولپه ننگ.
گلفه شنگ - ا (گول فه هه شه ننگ -
 gulfehşeng): ستالا کتایت، سیخه سه هۆل.
گلفند - ا. مر (گولغه ند - gul xend): گول و شه کر.
گلک - ا (گوله ک - gulek): گولوک،
 گیاکه لیه که له بیستانان ده و روکی، تانه و
 سه زه نشت.
گلکار - ا. ص (گولکار - gulkar): باغه وان،
 گولوه وان، خمچی.
گلکار - ا. ص (گیلکار - gilkar): گلکار،
 که سیک له بینا کاریدا کاربکات.
گل کاغذی - ا. مر (گولی کاغذی - guli
 kaxezi): گولی قاقه زی، گولی له کاغذ
 دروست کراو.
گل گاوزبان - ا. مر (گولی گافزه بان - guli gav-
 zeban): گولی زمانه گا.
گلکوبی - ا. مص (گول کوبی - gulkûbî):
 پیتشیلکردنی گولان، گهشت و گه پان له نیو گول و
 گولزاردا.
گل کیپر - ا. انگل (گول کیپر - gul kîper):
 گولچی.
گلگشت - ا. مر (گول گهشت - gulgeşt):
 گهشت و گه پان له نیو گول و گولزاردا.
گل گلاب - ا. مر (گولی گولاب - guli gulab):
 گولبه باخ،
گل گندم - ا. مر (گول گه ندوم - gul
 gendûm): جوړه گولیکه، گولبه گه نمیشی پین
 ده گوتی.
گلگون - ص. مر (گولگون - gul gûn): سوور،
 وه کو گول.

گل ریشه - ا. مر (گول ریشه - gul rişe): جوړه
 گولیکه.
گلزار - ا. مر (گولزار - gulzar): گولزار،
 گولستان، شونین گولی زوری لیرواین.
گل زرد - ا. مر (گولی زرد - guli zerd): گولبه
 زهره.
گلست - ص (گه له ست - gelest): زور مه ست،
 مهستی مه ست، سیامه ست.
گلستان - ا. مر (گولستان - gulistan):
 گولزار، گولستان.
گل سورخ - ا. مر (گولی سورخ - guli surx):
 گولبه باغ.
گل سرسید - ا. مر (گولی سه رسه به د - guli
 ser sebed): گولی سه رسه به ته، گولی
 جوان و هه لپژارده، که سی هه لپژارده و تازیز.
گل سرنگون - ا. مر (گولی سه رنیگون - guli
 sernigûn): بخوردی مریه م، گولبه مریه م.
گل سفید - ا. مر (گیلی سه فید - gili sefid):
 گلی سپی، قسلی سپی.
گل سنگ - ا. مر (گول سه ننگ - gul seng):
 قریشه به رد، خه نه تیلکه، قه وزه، کفشز،
 گوو قورباقه.
گل سوری - ا. مر (گولی سوری - guli sûrî):
 گولبه باخ، گولاسور، گولی محه مه دی.
گلشکر - ا. مر (گولشه که ر - gul şeker):
 ده رمانیکه له په ری گولبه باخ و شه کر دروست
 ده کری.
گلشن - ا (گولشه ن - gulşen): گولشه ن،
 گولزار، باخی گولان، گولستان.
گل صدتومانی - ا. مر (گولی سه د تومانی - guli
 sed tûmanî): گولیکه، گولبه باتمانی.
گل عذار - ص. مر (گول نه زار - gul ezar): روو
 گول، روو چون گول.
گلغره - ا. مر (گولغره - gulxer): نهرمه موسی
 ژیره وه، کولک.

- گلگونه** - ا.ص (گولگونه - gul gûne):
سوراو، گولرنگ، نالگونه.
- گلگیر** - ا.مر (گولگیر - gul gîr):
مه قاشیکه بۆگرتنی زمانه ی شه م.
- گلگیر** - ا.مر (گیلگیر - gil gîr):
قایشیکه له چارلغی ئوتومبیل دهنری تا قوری تایه کان بگری.
- گل ماهرور** - ا.مر (گولی ماهرور - guli mahûr):
جۆره گولیکه.
- گلمر** - ا.گولمر (gulmer):
نیزه یه کی تیربووه.
- گل مریم** - ا.مر (گولی میریم - guli miryem):
گولیکه سپی بۆن خوشه.
- گل مژه** - ا.مر (گول مژه - gul muje):
قیچکه سلاوه.
- گل مهره** - ا.مر (گیل مهره - gil muhre):
گلاهدک، گلاهدک.
- گل میخ** - ا.مر (گول میخ - gul mîx):
گول میخ، جۆره میخیکه، بزمار ی زل، میخنجیر.
- گل میمون** - ا.مر (گولی مه یون - guli meymûn):
ده موچاوی مه یون ده چی.
- گل مینا** - ا.مر (گولی مینا - guli mîna):
گوله مینا.
- گلنار** - ا.مر (گلنار - gulnar):
هه ناری کیتی.
- گلنارگون** - ص.مر (گلنارگون - gulnar gûn):
سور رهنگ، وه کورهنگی گلنار، گولهنار رهنگ.
- گلناک** - ص (گیلناک - gilnak):
قوراوی.
- گلنگین** - ا.مر (گولهنگه بین - gulengebîn):
ماجو میکه به گولهباخ و ههنگوین دروست ده کری، پهره ی گولهباخ و ههنگوین تیکه ل ده کری و ده کولینری.
- کلن گدن** - ا.مر (گهله ن گیدن - gelen giden):
میله پینان و بردنی تفهنگ.
- گل نوش** - ا.مر (گول نوش - gulnûş):
نه وایه کی کونی موسیقای ئیرانییه.
- گلو** - ا.مر (گه لوو - gelû):
گه روو، نهوک، قورگ.
- گلوند** - ا.مر (گه لووبه ند - gelûbend):
گه رده بن، گه رده انه، ملوانکه، خه ناوکه.
- گلونده** - ص.مر (گه لووبه نده - gelûbende):
زۆر خۆر، پرخۆر، زگدریاگ.
- گلوندی** - ا.مص (گه لووبه ندی - gelûbendî):
پر خۆری، فره خۆری.
- گلوت** - ا.فر (گولوت - gulût):
زورنا.
- گلوز** - ا.مر (گه لووز - gelûz):
فندق.
- گلو سوز** - ص.فا (گه لوسوز - gelûsûz):
شیرین، نه وه ی گه روو بسوو تیتیتته وه.
- گلو سید** - ا.فر (گولوسید - gulûsîd):
گلو سید، گلو سیدان له سی توخمی کیمیا یی کاربون و هایدروجن و ئوکسیژن پتیک دیت.
- گلو کوز** - ا.فر (گولوکوز - gulûkuz):
ماده ی شه کر که به شتیه ی سروشتی له زۆریه ی میوه کانداهیه.
- گلو کزید** - ا.فر (گولوکوزید - gulûkuzîd):
گلو کوزید.
- گلوگاه** - ا.مر (گه لوگاه - gelû gah):
قورگ، گه روو.
- گلوله** - ا.مر (گولوله - gulûle):
گولله ی تفهنگ، گولوله ده زوو یان په موو.
- گلوند** - ا.مر (گه لهنه ند - gelvend):
رسته هه نجیرو کاکله گوتزو نه و شتانه که به دیاری بۆ که سیک بنیردری.
- گله** - ا.گیله (gile):
گله یی، سکالا و دهر برینی دلته نگی.
- گله** - ا.گله (gele):
گله، میگهل، دهسته، گروو پ.
- گلهار** - ا.هن (گلهار - gulhar):
نیلوفر ده چیته.

- گله بان** - ا. ص (گله بان - geleban): شوان، شقان، شوانکاره.
- گله دار** - ا. ص (گله دار - geledar): خودان مینگه ل، که سیتک ک مینگه له پیزی هه بی.
- گله گزار** - ص. فا (گیله گزار - gile guzar): به گله بی.
- گله مند** - ص (گیله مند - gile mend): گازانده کار، گله بییکه.
- گل یخ** - ا. مر (گل یخ - gulyex): دره ختیکی کورته بالایه، گه لاکانی گهوره پان و نووک تیژن، گولی زهره و بزنجوش - هه له زستاندا ده پیشکوی، بزیه پیتی تیژن گولی یه خ.
- گلیز** - ا (گیلیز - gilîz): تفی دهم.
- گلیزه** - ا (گیلیزه - gilîze): گۆزه، شهریه، گۆزه له.
- گیلسرین** - ا. فر (گیلیسیرین - gilîsirîn): گیلسرین.
- گیلسین** - ا. فر (گیلیسین - gilîsîn): جۆزه رووه کیکی خۆ هه لواسه.
- گیلیکۆژن** - ا. فر (گیلیکۆژن - gilîkujîn): نشاسته ی حیوانی.
- گیلیگر** - ا. ص (گیلیگر - gilîger): گلکار، به نا.
- گیلم** - ا (گه لیم - gelîm): گلیم، په لاس، به رهی ساکار.
- گیلین** - ص. ن (گیلین - gilîn): گلین، شتی له گل دروستکرای.
- گه لین** - ا. ت (گه لین - gelîn): بووک، نارین، وهوی.
- گم** - ص (گوم - gum): ون، بز، په نهان، گم، گوم.
- گم** - ا. فر (گوم - gumm): که تیره.
- گماردن** - م. ص (گوماردهن - gumarden): دانان، دامه زانندی که سیتک له سه ر کاریک.
- گماشتن** - م. ص (گوماشتهن - gumaşten): دانانی که سیتک له سه ر کاریک، دامه زانندن.
- گمارنده** - ا. فا (گومارنده - gumarende): که سیتک که یه کیتک له سه ر کاریک دابنی.
- گماشته** - ص. م. ف (گوماشته - gumaste): که سیتک له لایه ن یه کیتکه وه له کاریک دامه زینرایی.
- گمان** - ا (گومان - guman): گومان، مه زنده، وه هم.
- گمانه** - ا (گومانه - gumane): گومان، مه زنده.
- گمانیدن** - م. ص. م (گومانیدهن - gumanîden): گمانکردن، خه یالکردن، مه زنده لیدان.
- گمراه** - ص. م. مر (گومراه - gumrah): گومرا، سه ر لی شیواو، ری ونکه ر، که سیتک له رتی راست و دروست لایدایی، ویل، که چره و.
- گمرک** - ا (گومروک - gumruk): گومرک، نه و باجه ی که له سه ر سنوور له کالای هاتوو یان رژیشستوو وهرده گیری.
- گمست** - ا (گه مه ست - gemest): جۆزه بلووریک زهره یان سووره، جۆزه جه واهیریکی هه رزان به هایه.
- گمنام** - ص. م. مر (گومنام - gumnam): گومناو، که سیتک ناودار نه بی.
- گمیختن** - م. ص. م (گومیختهن - gumîxten): تیکه ل کردن، ئاویتنه کردن، میزتن، ریتن.
- گمیز** - ا (گومیز - gumîz): پیشاو، میز.
- گمیزیدن** - م. ص. ل (گومیزیدهن - gumîzîden): میز، ریتن.
- گن** - ا (گین - gin): پاشگره ده چیتته سه ر وشه و مانای تازه ی لی دروست ده کات وه ک: اندوه + گن - اندوهگن = خه مگین.
- گناه** - ا (گوناه - gunah): کاری خراو، سه ریچی، عاسی بوون.
- گناهکار** - ص. فا (گوناهاکار - gunahkar): گوناهاکار، خه تاکار.
- گنبد** - ا (گونبده - gunbed): گومه ت، گومه ز.

گنجفه - (گه نجیفه - gencife): کاغه زی قومار.

گنج نامه - ا.مر (گه نج نامه - genc name): کاغه زیتیک که شویتنی فه شیرتنی گه نجی تیدا تومار کرابی.

گنجور - ص (گه نجور - gencûr): خودان گه نج، خه زنده دار.

گنجوی - ص.ن (گه نجی - gencevî): خه لکی شاری گه نجی، گه نجیوی.

گنجی - (گه نجی - gence): تاق، دؤلابچه.

گنجیدن - مص.م (گونجیدن - guncîden): جی کردنه وهی شتتیک له شویتنی یان له ناو شتتیک دی.

گنجیده - ص.مف (گونجیده - guncîde): جی بؤ کراوه، جی بووه.

گنجینه - (گه نجینه - gencîne): شویتنی گه نج و شتتین گرانبه ها، گه نجینه، خه زینه.

گند - (گه ند - gend): بؤگه ن.

گند - (گوند - gund): گون، گونی سه گلاوی.

گند - (گوند - gund): سوپا، له شکر، قوشه ن.

گندا - ص (گوندا - gunda): زانا، سه کیم، په ندیار، پیستول، فه یله سوف.

گندا - ص (گندا - genda): بؤگه نیوو.

گنداب - ا.مر (گه نداب - gendab): گه نداو، گه ناو، شویتنی که ناوی لی وه ستایی و بؤگه ن بووی، بؤگه ناو.

گندانن - مص.م (گه نداندن - gendanden): بؤگه ناندن.

گنداور - ص (گوندن افه - gund aver): دلیر، نازا، عه گید.

گندزدا - ص.فا (گه ندزهدا - gendzeda): هر دهرمانتیک بونی ناخوش یان میکرو ب لابه ری، بؤن بره.

گندک - (گه ندک - gendek): گؤگرد، بارووت.

گندله - ص (گوندوله - gundule): خری، گلؤله.

گنبدی - ا.ص (گونبه دی - gunbedî): خیتوه تی بچووک، گومه زی.

گنج - (گه نج - genc): گه نج، خه زنه زیرو زیو، (نه مال م دهوی نه گه نجی دنیا...).

گنج باداورد - ا.مر (گه نجی باد ناهه رد - genci bad averd): گه نجی تۆزوبا، گه نجتیک بی ره نج و زحمه ت به ده ست هاتیی، ناوی په کتیک له گه نجی کانی خوسره وی په رویز بووه، ناوی نه وابه کی باربه د بووه.

گنج - ا.مص (گونج - gunc): شویتن، قه باره، ناماده گی، توانای گرتن.

گنجار - (گونجار - guncar): سووراو.

گنجانندن - مص.م (گونجانندن - guncanden): جی بؤ کردنه وه، جی کردنه وهی شتتیک له شویتنی یان له نیوان شتی، گونجانندن.

گنجاننده - ا.فا (گونجاننده - guncanende): که سیک که جینی شتتیک بکاته وه، گونجینه ر، جی که ره وه.

گنجانیده - ا.مف (گونجانیده - guncanîde): گونجینراو، جی کراوه.

گنجایش - ا.مص (گونجایش - guncayış): فراوانی، گونجایش، جی گه بوونه وه.

گنجبار - ا.مر (گه نجبار - gencbar): گه نجدان، گه نجینه، خه زینه.

گنجبان - ا.ص (گه نجبان - gencban): گه نجیوان، خه زنده دار، پاسه وانی گه نج.

گنج خانه - ا.مر (گه نج خانه - genc xane): گه نجخانه، گه نجینه، خه زینه.

گنجدان - ا.مر (گه نجدان - gencdan): گه نجینه، خه زینه، گه نجخانه.

گنج سوخته - ا.مر (گه نجی سوخته - genci sũxte): ناوی په کتیکه له گه نجی کانی خوسره وی په رویز، ناوی نه وابه که له سی نه وابه که ی باربه د.

گنجشک - (گونجشک - guncişk): چۆله که، پاساری، مه لویچک.

- گندم** - ا (گه ندوم - gendum): گه نم.
- گندمگون** - ص. مر (گه ندومگون - gendum gûn): گه نمرونگ.
- گندمه** - ا (گه ندومه - gendume): بالووک.
- گندنا** - ا (گه ندنا - gendna): سه وزه په که به کالی و به کولای ده خوری.
- گندنای کوهی** - ا. مر (گه ندنای کوهی - gendnay kûhî): گه ندنای کوهی، سه وزه په کی کتوبیه.
- گنده** - ص (گه ننده - gunde): گه وره، گونکه هه ویر، کفته، گلۆله په موو.
- گنده** - ص (گه ننده - gende): بۆگه ن.
- گنده پیر** - ص. مر (گه ننده پیر - gendepîr): پیری زورهان، که نفت.
- گندیدن** - مص. ل (گه ندیده - gendîden): بۆگه نیوون، گه نین.
- گندیده** - ص. مف (گه ندیده - gendîde): بۆگه نیوو.
- گندیدگی** - ا. مص (گه ندیده گی - gendîdegî): بۆگه نی.
- گنگ** - ص (گونگ - gung): لال.
- گنگ** - ا (گونگ - gung): کونج.
- گنکار** - ا. ص (گونکار - gunkar): ماری که تازه کاژی فری دابین.
- گنگل** - ا (گه نگه ل - gengel): شوخی، خه نهک، گالتنه و گه پ.
- گنگلاج** - ص (گونگلج - gunglac): زمانگیر، که سیتک له قسه کردنا زمانی بگیتی، لاله په ته.
- گنهکار** - ص. فا (گونه هکار - gunehkar): گوناحکار، خه تاکار.
- گنه گنه** - ا (گه نه گه نه - gene gene): جوړه دره ختیکه له نه مریکای لاتیندا ده روی.
- گو** - ص (گه و - gew): دلیر، قاره مان، پالنه وان، عه گید، نازا، گه وره.
- گو** - ا (گو - gû): گو، گوئی قاشوانین، توپ، توپی یاریکردن، قوچه.
- گو** - ص (گه و - gew): قول.
- گوا** - ص (گوا - guva): گه واه، شایه د.
- گواتر** - ا. فر (گواتر - gwatr): لوی ژیر گه روو گه ردن.
- گواچو** - ا (گواچو - guvaçu): دیلانین، هه زه زانی، له یلووک.
- گوارا** - ص. فا (گوارا - guvara): هه ر خواردنن یان خوارنده و هیه که به تام و له زهت بی و سووک و زوو هه رس بی.
- گواردن** - مص. ل (گواردهن - guvarden): باش هه رس بوون، هه رس بوونی خواردن له گه ده دا.
- گوارش** - ا. مص (گواریش - guvariş): پرۆسه ی هه رس بوونی خوراک و گورانی له نیو گه ده و ریخۆله کان.
- گوارشت** - ا. مص (گواریشت - guvarişt): هه رس.
- گوارون** - ا (گوارون - guvarûn): گه ری.
- گواره** - ا (گه فاره - gevare): گاهل، گاران.
- گواره** - ا (گه فاره - gevare): لانکه، بییشه که، گافاره.
- گواز** - ا (گه فاز - gevaz): دار گاران.
- گواژه** - ا (گه فازه - gevaje): تانه، سه رزه نشت، شوخی، گالتنه و گه پ.
- گواش** - ا (گواش - guvaş): تهرز، ره وش.
- گوال** - ا (گه فال - geval): جه وال، خه رار، ته لیس.
- گوالیدن** - مص. ل (گوالیده ن - guvalîden): نه شوفا کردن، گه شه کردن، کو کردنه وه، حر کردنه وه.
- گوالیده** - ا. مف (گوالیده - guvalîde): گه شه کردوو، چه که ره کردوو.
- گوان** - ا (گه فان - gevan): نازا، پالنه وان، قاره مان.

گوردان - ا.مر (گوردان - gurdan): گوردان، قهبرستان.

گوردین - ا. (گوردین - gurdîn): گلیم و پهلّاس، جلیکی خوری زیره ههژاران له بهری ده کهن، په لّاس.

گورزا - ص.مر (گورزا - gurza): گورزاد، شه موله، بسته بالّا، کورته بالّا.

گورستان - ا.مر (گورستان - guristan): قهورستان، گورستان.

گورشکاونه - ا.ص (گورشیکاڤنه - gûrşikavene): که سیک به شه و گوپ هه لّدا ته وه و کفنی مردوو بدزی، کفندز.

گورکن - ا.ص (گورکهن - gûrken): گور هه لّکن، گوپ هه لّکنه (گیانله بهریکه له ورج ده چت لی چو و کتره، بۆ خۆی له ژیر زه ویدا کون لی ده دا به رۆژ له وینده ده حه سیته وه و شه وان بۆ راو وه در ده که وئ.

گورگا - ا. (گه گورگا - gevûrga): ده هۆل.

گورماست - ا.مر (گورماست - gûrmast): خه سته، تۆراغ.

گوریل - ا.فر (گوریل - gûril): غوریل، جزره مه میونیکه له به شه ده چیت.

گوز - ا. (گه ووز - gewz): گوپز، گرده کان.

گوزغه - ا. (گه ووزغه - gewzexe): قوزاخه لی لۆکه.

گوزگانی - ا. (گه ووزگانی - gewzganî): سه ختیان.

گوزگند - ا.مر (گه ووزگه ند - gewzgend): هه لّۆزه ی وشکه وه کراو که کاکله گوپزی تی کرابی. گوپز ناخن.

گوزن - ا. (گه فه زه ن - gevezan): گاکیتی، که لّه کیتی.

گوزینه - ا. (گه وزینه - gewzîne): شیرینییه که به کاکله گوپز دوستی ده کهن، گوپزینه.

گوساله - ا. (گوساله - gûsale): گۆلک، گوپزه که.

گوانجی - ص (گه فانجی - gevancî): سهر دار، دلیر، پالّه وان، سوپاسالار.

گوانگله - ا. (گوئه نگله - gûengle): دوگمه، قۆپچه.

گواه - ص (گوفاه - guvah): شایه د، گه واه، گه واهیده ر.

گواهی نامه - ا.مر (گوفاهی نامه - guvahî name): شه هاده نامه، کارنامه ی ته و او کردنی خویندن.

گویاره - ا. (گه وباره - gewbare): گاکه ل، گایه ل.

گوجه - ا. (گه ووجه - gewce): عه لۆکه، هه لّۆزه، ئالوجه.

گوجه فرنگی - ا.مر (گه ووجه فه رنگی - gewce ferengî): ته ماته، باینجانه سووره.

گود - ص (گه وود - gewd): قوول.

گوداب - ا. (گوداب - gudab): شله ی گوشت و برنج به سرکه وه.

گودال - ا. (گه وودال - gewdal): شوپنی قوول، چال، بیر.

گودرن - ا.فر (گودرون - gûdrun): قه تران.

گودره - ا. (گه ووده ره - gewdere): جوژه مراوییه که، گوپزه که.

گوده - ا. (گه ووده - gewde): گورچيله.

گور - ا. (گور - gûr): گوپ، گلکۆ، ساراو بیابان.

گور - ا. (گور - gûr): که ره کیتی، زیترا.

گوراب - ا. (گوراب - gurab): گۆزه ی.

گوراب - ا.مر (گوراب - gurab): سه راب، تراویله که، زه ی شوژه کات که له دووره وه وه ک ئاو بنوینی.

گوراب - ا.مر (گوراب - gurab): گومه زی سه ر گۆر.

گورخانه - ا.مر (گورخانه - gurxane): گۆرخانه، قه وورستان، نارامگه، شوپنی قه بران.

- گوساله ء سامری** - ا.مر (گوساله ی سامیری - *gûsaley samirî*): گوپره که یه که پیماویکی ئیسرایلی به ناوی سامیری له زیر دوستی کردو له دیار نه ماننی چه زره تی موسادا خه لکی بو پهرستنی نه و گوپره که یه هاندا.
- گوسفند** - ا (گوسفه ند - *gûsfend*): مه پ.
- گوسفندکشان** - ا.مر (گوسفه ندکشوشان - *gûsfend kuşan*): جه ژنی قوربان.
- گوش** - ا (گوش - *gûş*): گوپچه که.
- گوش** - ا.مص (گوفیش - *gûviş*): گوتار، گوتن.
- گوش** - ا (گوش - *gûş*): خواوه ندی پاریزه ری چوارپیتیان، ناوی رژژی چوارده می ههر هه یفتیکی هه تاوی.
- گوشاد** - ا (گوشاد - *gûşad*): جوړه رووه کیتکه.
- گوشاسب** - ا (گوشاسب - *gûşasb*): خه ون، خه وی خویش.
- گوشانه** - ا (گوشانه - *gûşane*): گوشه، قورنه، قورژین، سوچ.
- گوش بر** - ص.فر (گوش بور - *gûşbur*): گوی بر، خاپینوک، که سیتک به فروفیل شتیک له که سیتک وهریگرئ.
- گوشت** - ا (گوشت - *gûşt*): گوشت.
- گوشت** - ا.مص (گوفیششت - *gûvişt*): گوته، گوتار، په یف.
- گوشتابه** - ا.مر (گوشتابه - *gûştabe*): گوشتاو.
- گوشتخوار** - ص.فا (گوشت خار - *gûşt xar*): گوشتخوړ، گیانلبه رانی که ته نیا له سه ر گوشت بزین.
- گوشت ربا** - ا.مر (گوشت روبا - *gûşt ruba*): کولاره.
- گوشت فروش** - ا.ص (گوشت فروش - *gûşt furûş*): که ساو، گوشت فروش.
- گوشت کوب** - ا.مر (گوشت کوب - *gûşt kûb*): گوشت کوت، ساتوری قه ساوان، داریکی تاییه ته که گوشتی کولای پی ده کوتن.
- گوش خزک** - ا.مر (گوش خزهک - *gûş xezek*): هه زارپن.
- گوش خواباندن** - مص.ل (گوش خاباندن - *gûş xabanden*): گوی خه واندن، سه برکردن و چاوه نۆزکردنی ده رفه ت.
- گوش داشتن** - مص.ل (گوش داشته ن - *gûş daştên*): گوپگرتن، ژنه وتن.
- گوش زده** - ا.مص (گوش زده - *gûşzed*): به گوپدادان، وه بیره پینانه وه، گوتنی قسه یه که به که سیتک به مه به سستی ناگادار کردنه وه ی.
- گوش گرفتن** - مص.ل (گوش گیریفته ن - *gûşgiriften*): گوی گرتن، به قسه کردنی که سیتک.
- گوشمالی** - ا.مص (گوشمالی - *gûşmalî*): گوی راکیشان.
- گوش ماهی** - ا.مر (گوش ماهی - *gûşmahî*): گوپچه که ماسی، سه ده ف.
- گوشن** - ا.مص (گوفیشن - *gûvişn*): په یف، قسه، گوته.
- گوشواره** - ا.مر (گوشواره - *gûşvare*): گواره.
- گوشوار** - ا.مر (گوشوار - *gûşvar*): گوی ناسا، گوشه ی هه یوان، کونجی ژوور.
- گوشه** - ا (گوشه - *gûşe*): گوشه، سوچ، کونج، قورنه، قورژین.
- گوشه دار** - ا.ص (گوشه دار - *gûşedar*): گوشه دار، سوچدار، قسه ی تانه نامیز.
- گوشه گیر** - ص.فا (گوشه گیر - *gûşegîr*): گوشه گیر، دووره په ریز.
- گوشیدن** - مص.ل (گوشیده ن - *gûşîden*): گوی گرتن.
- گوگار** - ا (گوگار - *gûgar*): گوخلینه، قالونچه ی ریخ گلین.
- گوگرد** - ا (گوگرد - *gûgird*): گوگرد.
- گول** - ص (گول - *gûl*): گیل، نهمان، حبله و فیل.

- گول زدن** - مص (گول زده‌دن - gûl zeden): فریودان، له خشته‌بردن، خاپاندن.
- گول خورردن** - مص (گول خورده‌دن - gûl xûrden): فریو خواردن.
- گولانج** - (گولانج - gûlanc): جۆره شیرینییه‌که.
- گولخن** - (گولخه‌ن - gûlxen): ناگردانی گهرماش، تونی هه‌مام.
- گوله** - (گوله - gûle): گۆزه‌ی ئاو خوارده‌وه، شهریه.
- گون** - (گون - gûn): جۆر، رهنگ، وه‌کوپاشگر به‌کارده‌ی و مانای تازه دروست ده‌کات.
- گون** - (گه‌فهن - geven): گه‌وه‌ن، گه‌ون.
- گونگون** - ص. مر (گونگون - gûnagûn): جۆراوجۆر، رهنگاوپرهنگ.
- گوننه** - (گوننه - gûne): گۆنا، گووپ، تهرز، جۆر.
- گوننی** - (گوننی - gûnî): گوننی.
- گونیا** - (گونیا - gûnya): گۆنیا، نامیتریکی نه‌ندازه‌یییه.
- گوه** - (گوفه - gûve): پواز.
- گوهه** - (گه‌وهه‌ر - gewher): نه‌ژاد، گه‌وهه‌ر، به‌ردی به‌نرخه‌ی وه‌ک مرواری و نه‌لماس و یاقوت و ...
- گوهه‌ری** - ص. ن (گه‌وهه‌ری - gewherî): ره‌سه‌ن، پاک نه‌ژاد، گه‌وهه‌ر نیشان، گه‌وهه‌ر فروش، جه‌واهیتر فروش.
- گوهه‌رین** - ص. ن (گه‌وهه‌رین - gewherîn): جه‌واهیترنیشان.
- گوی** - (گوی - gûy): گۆ، دوگمه، قۆپچه.
- گویا** - ص. فا (گویا - gûya): قسه‌که‌ر، وه‌ک بلایی، زاهیری، گوایه.
- گویش** - ا. مص (گویش - gûyîş): گوتن، ده‌فۆک، شپوه‌زار.
- گویک** - (گویه‌ک - gûyek): گۆ، قۆپچه.
- گه** - (گه‌ه - geh): گاه، جار.
- گه‌بود** - ا. ص (گه‌بود - gehbud): سه‌راف، خه‌زنه‌دار.
- گه‌هر** - (گه‌وه‌ر - gûher): نه‌سل و فه‌سل، ره‌سه‌ن، گه‌وه‌ه‌ر، جه‌وه‌ه‌ر.
- گه‌هن** - (گه‌ه‌هن - gehzen): شفره.
- گه‌گاه** - ق (گه‌گه‌ گاه - gehgah): جارجار.
- گه‌گیر** - ص. فا (گه‌ه‌گیر - gehgîr): غافلگیر، نه‌سپیک له نکاودا پره‌ویتته‌وه.
- گه‌نبار** - (گه‌هه‌نبار - gehenbar): ناوی شه‌ش جه‌ژنی سالانه‌ی کۆنی ئیترانه.
- گه‌واره** - (گه‌ه‌فاره - gehvare): لانکه، بی‌شکه، گا‌فاره.
- گیا** - (گییا - giya): گیا.
- گیاغ** - (گییاغ - giyax): گیا.
- گیاه** - (گییاه - giyah): گیا.
- گیاه شناسی** - ا. مص (گیاه شناسی - giyah şinasî): گیاناسی.
- گیپا** - ا. (گیپا - gîpa): گیپه، جۆره خواردنیکه.
- گیتار** - ا. فر (گیتار - gîtar): گیتار، نامیتریکی مؤسیقایه.
- گیتی** - (گیتی - gîti): گیتی، جیهان، دنیا، رۆژگار.
- گیتی ارا** - ص. فا (گیتی ارا - gîti ara): جیهان ارا، رازینه‌ره‌وه‌ی عالم، خوا.
- گیتی فروز** - ص. فا (گیتی فروز - gîti furûz): رۆشنکه‌ره‌وه‌ی جیهان.
- گیتی نورد** - ص. فا (گیتی نورد - gîti neverd): جیهانگه‌ر.
- گیچ** - ص (گیچ - gîç): گیترو ویتز، سه‌رگه‌ردان، بئ هۆش.
- گیجگاه** - ا. مر (گیجگاه - gîcgah): لاجانگ، جانگی.

- گیرا** - ص.فا (گیرا - gîra): دل‌رفین، دل‌گیر.
- گیراندن** - مص.ل (گیراندهن - gîranden): داگیرساندن.
- گیرک** - ا (گیرهک - gîrek): دوولقه‌ی کاره‌با.
- گیرودار** - ا.مر (گیرودار - gîrûdar): ناژاوه، هه‌راوه‌نگامه، گرفتاری.
- گیره** - ا (گیره - gîre): تهرقه.
- گیس** - ا (گیس - gîs): گیسو، پرچ.
- گیشه** - ا.فر (گیشه - gîşe): ده‌لاقه، په‌نجه‌ره‌ی بچووک.
- گیلاس** - ا (گیلاس - gîlas): گلاس، پهرداخ.
- گیلاس** - ا (گیلاس - gîlas): گیل‌اس (میوه)
- گیلک** - ا (گیلهک - gîlek): دپهاتی، مسکین.
- گیلکی** - ص.ن (گیله‌کی - gîlekî): زمانی خه‌لکی گیلان.
- گیلی** - ص.ن (گیلی - gîlî): خه‌لکی گیلان.
- گیمه** - ا.فر (گییومه - giyyume): جووت که‌وانه‌ی بچووک «...».
- گین** - (گین - gîn): پاشگره‌وهک: شرم+گین-- شرمگین.
- گیوتین** - ا.فر (گییوتین - giyyutîn): نام‌تیریکه بۆسه‌ریپینی مرۆف، ملیپه‌رتین، ئەم نام‌تیره له سالی ۱۷۹۲ ز له فه‌ره‌نسا به‌کاره‌یترا.
- گیوگان** - ا.ص (گیشه‌گان - gîvegan): گیو، مالباتی گیوان.
- گیوه** - ا (گیشه - gîve): گیوه، کلاشی بن‌چهرم.
- گیوه‌باف** - ا.ص (گیشه‌باف - gîvebaf): کلاشکەر، کلاشچن.
- گیوه‌دوز** - ا.ص (گیشه‌دووز - gîve dûz): کلاش درو.
- گیه** - ا (گییه‌ه - gîyeh): گیا، .
- گیهان** - ا (گه‌یهان - geyhan): جیهان، گیتی، دنیا.

ل

ل - حر (L - L):

- لات** - ص (لات - lat): لات و لهویر، هه ژارو بیته وا.
- لات** - ا.ع (لات - lat): ناوی بتییک بووه که عه ره ب بهر له ئیسلام په رستوویانه.
- لاتار** - ا.فسر (لاتار - latar): بهخت تاقیکردنه وه.
- لاتکس** - ا.فسر (لاتیکس - latiks): شیلوی تایبه تی رووه کان.
- لاتو** - ا (لاتو - latû): نه رده وان، پاچینه، په یژه، قالدومه.
- لاج** - ص (لاج - lac): رووت، دپله سه گ، بهرتیل.
- لاجرعه** - ق.ع (لاجعه رته - lacer'e): خواردنه وه یه کبینه.
- لاجرم** - ق.ع (لاجهره م - lacerem): ناچار.
- لاجورد** - ا (لاجشه رد - lacverd): به ردیکی شینی ناسمانییه.
- لاچی** - ا (لاچی - lacî): هیل.
- لاحد** - ا.فا.ع (لاهیید - lahid): گوره له کن، قه ور ه له کن.
- لاخط** - ا.فا.ع (لاهییز - lahiz): ته ماشاکه ر، بیته ر.
- پیتی بیست و هه و ته می ئه لفبای فارسییه به (لام) ده خوینرته وه، له هه ساوی ئه بجه دا ده کاته (۳۰).
- لا** - ا (لا - la): توئ و نیوان، له توئی کتیبه که دا دامنا، له نیوان کتیبه که دا دامنا.
- لا** - ع (لا - la): نه خیر، نه.
- لابالی** - ص.ع (لائوبالی - laubalf): خه مسارد، بیباک، بی موبالات.
- لاقل** - ق.ع (لائه غه ل - laexell): لایه نی که م، به لای که موه.
- لائح** - ص.ع (لائیه - laih): ئاشکرا، دیار، خویا.
- لائحه** - ا.ع (لائیهه - laihe): لایحه، نووسراو، لیستی هه ساو، نامه ی تیروته سه ل.
- لائم** - ا.فا.ع (لائیم - laim): لومه که ر، گازانده که ر، سه رزه نشتکار.
- لائمه** - ا.ع (لائیمه - laime): لومه، سه رزه نشت، گازانده.
- لابراتور** - ا.فر (لابوراتور - laburatûr): تاقیگه.
- لابه** - ا.مص (لابه - labe): کوروزانه وه و لالانه وه، گریه و زاری، ریاکاری.
- لابیدن** - مص.ل (لابیدن - labîden): زاری کردن، کوروزانه وه، داوا کردن، پارانه وه.

لاظه - ا.فا.ع (لاهیزه - lahize): چاو، چه‌م، چه‌و.
لاحق - ا.فا.ع (لاهیغ - lahix): میوه‌یه‌ک پاش میوه‌یه‌کی دی بگات.
لاحقه - ا.فا.ع (لاهیغه - lahixe): پاشکۆ.
لاحول - ا.ع (لاهلول - lahwil): هیٚز و دهسه‌لات هه‌ر بۆ خویابه.
لاخ - (لاخ - lax): پاشگره وه‌ک سنگ + لاخ - سنگلاخ = به‌رده‌لان.
لاخشته - ا (لاخیشته - laxište): جوړه خوړاکیکی هه‌رشته‌یه، شوٚنی لوس و خز.
لاخه - ا (لاخه - laxe): پینه، پارچه.
لاخه‌دوز - ا.ص (لاخه‌دووز - laxedûz): پینه‌دۆز، پینه‌چی.
لاد - ا (لاد - lad): دیبا، هه‌وریشم، قوماشی نرم و ناسک.
لاد - ا (لاد - lad): دیوار، دیواری گل، چینه‌دیوار، ته‌مه‌ل و بناغه.
لادن - ا (لادهن - laden): گولٚیکی زه‌ردی بۆنخۆشه.
لاده - ص (لاده - lade): بیٚ ناوه‌ز، گه‌وج، بیٚ نه‌قل، گیل، گه‌لجۆ.
لارنژیت - ا.فر (لاره‌نژیت - larenjît): ناوسانی قورگ و ژئیه‌کانی گه‌روو.
لارو - ا.فر (لاروف - laruv): میروو، کرم.
لازم - ا.فا.ع (لازیم - lazim): جیگیرو پایه‌دار، واجب و پئیویست.
لازوق - ا.ع (لازووغ - lazûx): مه‌ره‌م و له‌زگه‌ی سه‌ریرین.
لاژورد - ا (لاژفهرد - lajverd): به‌ردٚیکی شینی ئاسمانییه.
لاس - ا (لاس - las): میٚچکه‌ی هه‌ر گیانله‌به‌رٚیک، دٚله‌سه‌گ، ئاوریشمی خاو.
لاس زدن - م.ص (لاس زده‌دن - las zeden): چه‌یوانی نٚیر دوای میٚچکه بکه‌وٚی، ده‌ست هٚینان به‌ گۆنای ژن یان کچ‌دا.
لاستیک - ا.فر (لاستییک - lastîk): تایه‌ی ئوتومبیل.
لاسکوی - ا (لاسه‌که‌فی - lasekevî): بالنده‌یه‌کی چکۆله‌ی خوشتاوازه.
لاسیما - ع (لاسیبه‌ما - lasiyema): نه‌خازما، به‌تاییه‌تی، نه‌مازه، نه‌خاسمه.
لاش - ا (لاش - laş): لاشه، مردار، له‌ش، له‌رو لاوازو زه‌بوون.
لاش - ا (لاش - laş): تالان و برۆ.
لاش کردن - م.ص (لاش که‌رده‌ن - laşkerden): تالان کردن، به‌تاییه‌تی خوړاک-ی وه‌کو میوه‌و شتی سه‌ر سفره.
لاشبرگ - ا.مر (لاشبه‌رگ - laşberg): گه‌لای رزیو، گه‌لای له‌ دار رژاوو وه‌ریو.
لاشخور - ا.ص (لاشخور - laşxûr): سه‌رگه‌ر، داله‌که‌رخۆره، سیسارکه‌که‌چه‌له.
لاشه - ا (لاشه - laşe): که‌لاک، لاشه.
لاشئ - ص.ع (لاشه‌یی - laşey): ناچیز، هٚیج.
لاطائل - ص.ع (لاتائیل - latail): بیٚفاییده، بیٚتهوده، بیٚ سوود، بیٚ که‌لک.
لاعب - ا.فا (لائیب - la'ib): یاریکه‌ر، وازیکه‌ر.
لاعلاج - ق.ع (لائیلج - la'ilac): بیٚ ده‌رمان، ناچار.
لاعن - ا.فا (لائین - lain): جنٚیوهر، نه‌فره‌تکار.
لاعیه - ا.ع (لائیه - laiye): جوړه رووه‌کٚیکه.
لاغ - ا (لاغ - lax): شوخی، حه‌نه‌ک، گالته‌و گه‌پ.
لاغر - ص (لاغر - laxer): له‌رولاواز، باریک و بنٚیس.
لاغیه - ا.ع (لاغیه - laxiye): قسه‌ی بیٚ سه‌رویه‌ر.
لاغیه - ا (لاغیه - laxiye): جوړه رووه‌کٚیکه.

لاستیک - ا.فر (لاستییک - lastîk): تایه‌ی ئوتومبیل.
لاسکوی - ا (لاسه‌که‌فی - lasekevî): بالنده‌یه‌کی چکۆله‌ی خوشتاوازه.
لاسیما - ع (لاسیبه‌ما - lasiyema): نه‌خازما، به‌تاییه‌تی، نه‌مازه، نه‌خاسمه.
لاش - ا (لاش - laş): لاشه، مردار، له‌ش، له‌رو لاوازو زه‌بوون.
لاش - ا (لاش - laş): تالان و برۆ.
لاش کردن - م.ص (لاش که‌رده‌ن - laşkerden): تالان کردن، به‌تاییه‌تی خوړاک-ی وه‌کو میوه‌و شتی سه‌ر سفره.
لاشبرگ - ا.مر (لاشبه‌رگ - laşberg): گه‌لای رزیو، گه‌لای له‌ دار رژاوو وه‌ریو.
لاشخور - ا.ص (لاشخور - laşxûr): سه‌رگه‌ر، داله‌که‌رخۆره، سیسارکه‌که‌چه‌له.
لاشه - ا (لاشه - laşe): که‌لاک، لاشه.
لاشئ - ص.ع (لاشه‌یی - laşey): ناچیز، هٚیج.
لاطائل - ص.ع (لاتائیل - latail): بیٚفاییده، بیٚتهوده، بیٚ سوود، بیٚ که‌لک.
لاعب - ا.فا (لائیب - la'ib): یاریکه‌ر، وازیکه‌ر.
لاعلاج - ق.ع (لائیلج - la'ilac): بیٚ ده‌رمان، ناچار.
لاعن - ا.فا (لائین - lain): جنٚیوهر، نه‌فره‌تکار.
لاعیه - ا.ع (لائیه - laiye): جوړه رووه‌کٚیکه.
لاغ - ا (لاغ - lax): شوخی، حه‌نه‌ک، گالته‌و گه‌پ.
لاغر - ص (لاغر - laxer): له‌رولاواز، باریک و بنٚیس.
لاغیه - ا.ع (لاغیه - laxiye): قسه‌ی بیٚ سه‌رویه‌ر.
لاغیه - ا (لاغیه - laxiye): جوړه رووه‌کٚیکه.

- لاف** - (لاف - laf): فشسه، گراف، خوّه لکیشان.
- لافزډن** - مص (لاف زدهډن - laf zeden): لاف لیدان، خوّه لکیشان.
- لافیدن** - مص. ل (لافیدن - lafiden): لاف لیدان، خوّه لکیشان.
- لافنده** - ا. فا (لافنده - lafende): فشسه کهر، لاف لیدهر، فیشالچی.
- لافیس** - ص. فا (لافیس - laxis): ئیرادگیر، عه بیگر، هه له گر.
- لافید** - ص. ع (لافید - laxeyd): بی به ندو بار، بی سهرویهر، بی موبالات.
- لاک** - (لاک - lak): لاک، دهرمانیکه بۆ کوژانه وهی خهت و ئه و شتانه به کاردی، جا سووری هه یه و سپی هه یه.
- لاک** - (لاک - lak): کاسه ی دارین، ته شت.
- لاک پوشت** - ا. مر (لاک پوشت - lak pušt): کیسه ل، کیسو.
- لاکتوز** - ا. فر (لاکتوز - laktûz): قه ندی شیر که به ریژه ی له ۶۵٪ له ههر لیتر تکدا هه یه.
- لال** - ص (لال - la) : لال، که سیک زمان بگری و نه توانی باش قسه بکات. زمانگیر.
- لال** - (لال - la) : له عل، سوور.
- لالا** - ا. ص (لالا - lala) : له له، سه ریهرشتیاری مندال.
- لالاء** - ا. ع (له لاء - le'la') : ئه و به پری شادمانی، رووناکي چرا.
- لالس** - (لالس - lales) : جوژه قوماشیکی ئاوریشمی ناسک و سووره.
- لالک** - (لالک - lalek) : پیتلاو، که وش، پۆپنه ی که له شیر.
- لالکا** - (لالکا - laleka) : پیتلاو، که وش.
- لالنگ** - (لالنگ - laleng) : ورتکه نانانی که دایی، ئه و بهرماوه و خوژاکه ی که خه لکی هه ژار له میوانی دا له گه ل خو ده بیه نه وه.
- لاله** - (لاله - lale) : چرا لاله.
- لاله** - (لاله - lale) : گوئی لاله، گولاله، میلاقه.
- لاله رخ** - ص. مر (لاله رخ - lale rux) : روو وه کو گوئی لاله، لاله روخسار.
- لاله زار** - ا. مر (لاله زار - lalezar) : لاله زار، شوپنچ گوئی لاله ی زور بی.
- لالهستان** - ا. مر (لالهستان - lalesitan) : لاله زار.
- لاله عباسی** - ا. مر (لاله ئه باسی - laleebasî) : لاله عه باسی، جوژه گوئی که.
- لاله عذار** - ص. مر (لاله ئیزار - Ialeizar) : لاله روخسار، روو چون گولاله.
- لاله فام** - ص. مر (لاله فام - lalefam) : سووره وه کو لاله، بهرهنگی لاله، لاله رهنگ.
- لالهوشان** - (لاله فه شان - laleveshan) : چه شنه گیانله بهرانیکی دهریاییه که به ده نیان له لاله ده چیت،
- لام** - ا. فر (لام - lam) : وهرقه هی ناسکی کانزایی.
- لام** - ا (لام - lam) : چاوه زار
- لام** - (لام - lam) : خه رقه ی دهرژیسی، خشل و زتیرو زیوو، که مه ره بند، لاف و گه زاف
- لاما** - ا. فر (لاما - lama) : وشتری بی کۆپه وانه که له ئه مریکای لاتیندا هه یه.
- لاما** - (لاما - lama) : مه لای بودایی
- لامائیسسم** - ا. فر (لامائیسسم - lamaism) : رتیبازیکی ئایینی بوداییه،
- لامان** - (لامان - laman) : فریو. درۆ، لاف و گه زاف، ریشخن، گورج و گوئ، چوست و چالاک،
- لامانی** - ا. ص (لامانی - lamanî) : ریاکاری، هه رزه و پیژی، بی ئیمانی، درۆ
- لامپ** - ا. فر (لامپ - lamp) : گلۆپ،
- لامپا** - (لامپا - lampa) : چرا، لامپا.

- لامچه** - (لامچه - lamçe): چاوهزار
- لامح** - ص فا (لامیه - lamih): دره وشاوه، دیار، خویا.
- لامحاله** - ق.ع (لامه هاله - lamehale): ناچار،
- لامذهب** - ص.ع (لامه زهه ب - lamezheb): لامه زه ب، بی دین، بی ایمان و باوهر
- لامسه** - ا.ع (لامیسه - lamise): ههستی که له پینج ههسته که مرۆف که به هویه وه گهرمی و ساردی و زبری و نهرمی شتان دهرک ده کری.
- لامع** - ص.ف.ع (لامی - lami): دره خشان، تابان.
- لامعه** - (لامیئه - lami'e): دره وشاوه، مه لاشوی منال.
- لامک** - (لامه ک - lamek): نهو دهستماله ی له سه ر شاشک یان کلاو ده به ستری.
- لامی** - (لامی - lamî): جوړه که تیره به کی زهردی بوخوښه، سیکوتین.
- لان** - (لان - lan): چال، قوژت، نه شکه وت، موغاره.
- لان** - (لان - lan): بی وه فایی، بی حه قیقه تی.
- لانجین** - (لانجین - lancîn): کاسه ی گه وره، ته شتی گلین.
- لانندن** - مص.م (لاندهن - landen): گلاندن، جولاندن، ته کاندان.
- لانولین** - ا.فر (لانولین - lanûlîn): ماده به کی چه وره له خوری مه ر ده گبیری و بو هه ندی دهرمان به کار دی.
- لاننه** - (لاننه - lane): لاننه، هیلاننه، هیلین، شاره زهرده والنه.
- لاننه** - ص (لاننه - lane): ته مه ل، بیکاره، بی موالات.
- لاو** - (لاو - lav): ته راو، ته راو بو سپی کردنی دیوار به کار دی.
- لاو** - (لاو - lav): کوروزانه وه، لالانه وه، ریاویژی.
- لاو** - (لاو - lav): له دهست چوو.
- لاوشدن** - مص.ل (لاو شودن - lavşuden): له دهست چوون.
- لاوشدن** - مص.ل (لاو شودن - lav şuden): له دهست چوون.
- لاوشیر** - (لاوشیر - lav şîr): جوړه که تیره به کی بو ناخوښه.
- لاوک** - (لاوکه - lavek): مه نجه ل، ته شت، ته شتی هه ویر شیلان.
- لاوه** - ا.مص (لاوه - lave): زاری، گریان.
- لاه** - (لاه - lah): میچکه ی هه ر حه یوانیک.
- لاهورت** - ا.ع (لاهورت - lahût): زانستی که دهر باره ی باوهر تین په یوه دست به خوایی و خوداناسی.
- لاهوره** - (لاهوره - lahûre): قازی کاله ک یان شوتی، لووز، لویز.
- لاهیجی** - ص.ن (لاهیجی - lahîcî): خه لکی لاهیجان، لاهیجانی.
- لاهی** - (لاهی - lay): نهو قورده ی له قاپدا یان له جوگه دا یان له حه وزدا بن ده نیته وه وه ده نیشیت، تلپه ی شهراب، خلته ی شهراب.
- لایق** - ص.ع (لایق - layix): لایه ق، شایسته، هه ژ، شایان.
- لایه** - (لایه - laye): توئی. لۆ. نه سته ری جلک، چینی زهوی.
- لاییدن** - مص.ل (لاییدن - layîden): نالین، هه رزه گوتن.
- لالی** - ا.ع (له تالی - lealî): مروارییان.
- لئام** - ص.ع (لیئام - liam): پیسکه، له گامان، هه تیوچه، ناکه س به چه، خویری.
- لئامت** - مص.ع (له ئامت - leamet): پیسکه یی، ده له چه یی، ناکه س به چه یی، خویری.
- لؤلؤ** - ا.ع (لؤلؤ - lu' lu'): مرواری، یاقوت.

- لوم** - مص.ع (لوم - lu'um): هه تیوچه یی، سپله یی.
- لئیم** - ص.ع (له ئیم - le'im): سپله، هه تیوچه، له گام.
- لب** - (له ب - leb): لیتو، که نار، لیتوار، ږخ، قه راخ.
- لب** - ا.ع (لوبب - lubb): کاکله، کرۆک، خالیسه، نه قلی خالیسه ی دوور له هه گهردیک..
- لبا** - ا.ع (لیبه - libe'): ژهک، فرۆ.
- لباب** - ا.ص.ع (لوباب - lubab): کاکله، کرۆک، هه لیتوارده و پوخته ی هه شتیک.
- لباچه** - (له باچه - lebaçe): جبه.
- لباد** - (لوباد - lubad): نیری سه ملی گاجوتان.
- لباد** - ا.ع (له بباد - lebbad): قاپوتی لباد، فهره نجی، لباد فرۆشی.
- لباده** - ا.ع (لوباده - lubbade): جبه، عه با.
- لباس** - ا.ع (لیباس - libas): جلو بهرگ، پۆشاک.
- لباسات** - لیباسات - (libasat): حیلله، حیلله گه ری.
- لباشه** - (له باشه - lebaše): له واشه، ئامیریکه له کاتی ناکردنی و لاخی بهرزده له ده مو قه پوژی ده به ستان.
- لباقت** - مص.ل.ع (له باغهت - lebaxet): له باقهت، زیرهک بوون، زمان ته ری، ته بیعهت نه رمی.
- لبالب** - ص.م.ع (له باله ب - lebaleb): لیتواو لیتو، لیتو ریژ.
- لبان** - ا.ع (لیبان - liban): شیردان.
- لبان** - ا.ع (لوبان - luban): سنه و بهر.
- لب تخت** - ا.م.ع (له ب تهخت - leb text): قاپی پهل، قاپی قه راخ تهخت.
- لبث** - مص.ل.ع (له بیس - lebis): وهستان، هه لوهسته کردن.
- لبخ** - ا.ع (له به خ - lebox): داریکه له داری چنار ده چیت.
- لبخند** - ا.م.ع (له به خه ند - leboxend): زهرده خه نه، بزه.
- لبد** - ا.ع (له به د - lebed): کولک و مووی پرو تیتکئالاو.
- لبد** - ا.ع (لیبد - libd): خوری و مووی پروویتیکه وه نوساو، نه رمه زین.
- لبد** - ا.ع (لویه د - lubed): نه وه ی بهر ده وام له ماله وه بیج و نه چیتته سه فهر، مال و سامانی زۆر.
- لبدیس** - ا.ص.ع (له بدیس - lebdîs): لیتو ناسا.
- لبریز** - ص.م.ع (له ب ریز - lebrîz): پر، لیتو ریژ، لیتوان لیتو.
- لبس** - ا.ع (لیبس - libs): پۆشاک، جل و بهرگ، کهل و پهل.
- لبس** - مص.ع (له بس - lebs): به سه هوو بردن.
- لب شگری** - ص.م.ع (له به شیکه ری - lebsikerî): سی لچ.
- لبق** - مص.ع (له به غ - lebox): زیرهک بوون، مه علان بوون، ته بیعهت نه رمی، ره وان بیژ.
- لبق** - ص.ع (له بیغ - lebox): ده م ته ری، زیرهک، مه علان، ته بیعهت نه رم.
- لب گزه** - ا.مص.ع (له ب گزه - leboxgeze): لیتو گه ستان له زۆر په شیمانیدا.
- لب گزیدن** - مص.م.ع (له ب گه زیده ن - leboxgeziden): لیتو گه ستان، په شیمان بوون.
- لبلاب** - ا.ع (له بلاب - leblab): لاولاو.
- لبن** - ا.ع (له به ن - leban): شیر، شیر ی ژن، شیر ی گیانله بهر.
- لبنگ** - (له به نگ - leboxeng): مۆریانه.
- لبو** - (له بوو - leboxû): چه وه نه ری کولاو.
- لبه** - (له به - leboxe): لیتو ناسا، لیتوار، قه راغ، ږخ.
- لبیب** - ص.ع (له بیب - leboxîb): به ئاوه ز، ئاقل، ژیر.

- لییدن** - مص. ل. (له بییدن - lebîden): هه له وه پری کرن، لاف و گه زاف لییدن.
- لییس** - ا.ع. (له بییس - lebîs): هاوتا، جلیتیک له بهر زۆر له بهرکردن کۆن بووی.
- لییش** - ا.ع. (له بییش - lebîş): له واشه ی تاییه ت به نالکردنی و لاخی به رزه.
- لییک** - ا.ع. (له ببیهیک - lebbeyk): وه لامدانه وه به قبول، داواکه ت قه بول ده کم.
- لبینا** - ا.ع. (له بینا - lebîna): ناوی نه وایه کی کۆنی مۆسیقایه.
- لپ** - ا.ع. (لوپ - lup): گووپ، گۆنا.
- لپه** - ا.ع. (له پیه - leppe): له تکه، له تکه نوک.
- لت** - ا.ع. (له ت - let): زله، له ت و په ت.
- لتارژی** - ا.ع. (لیتارژی - litarjî): له خوچوون، جوړتیک له خه وی موگنا تیبسی.
- لت انبار** - ص.ع. (له ت نه انبار - let enbar): زۆر خوژ، زگدریاگ.
- لت انبان** - ص.ع. (له ت نه انبان - let enban): پرخۆر، زۆر خوژ، فره خوژ.
- لتره** - ص.ع. (له تره - letre): کۆنه، دراو.
- لتره** - ا.ع. (لوترا - lutra): زمانتیک که چهند که سبیک بو خو دروستی بکه و قسه ی پی بکه ن تا خه لکی لیبیان تی نه گات.
- لتکو** - ا.ع. (له تکوو - letkû): دره خستیکه له دره خستی هه لۆژه ده چی.
- لتکه** - ا.ع. (لوتکه - lutke): به له م، قایخ.
- لته** - ا.ع. (له تته - lette): په رۆ کۆن.
- لته چین** - ا.ع. (له تته چین - lette çîn): که سبیک په رۆ کۆنه له کوچه و کۆلانا ن بچنیتته وه.
- لثام** - ا.ع. (لیسام - lisam): ده مامک.
- لشه** - ا.ع. (لیسه - lise): پوک، گوشتی بیخی ددان.
- لج** - ا.ع. (له ج - lec): له قه، شقی، شاپ.
- لج** - مص.ع. (له جج - lecc): عینادی کردن، شه پرکردن، رکگرتن.
- لجاج** - مص.ع. (له جاج - lecac): شه پرکردن، سه سه ختی کردن.
- لجاجت** - مص.ع. (له جاجه ت - lecacet): شه پرکردن، عینادی کرن، رکگرتن.
- لجالو** - ا.ع. (له جالو - lecalû): رووه کیتیکه.
- لجام** - ا.ع. (لیجام - licam): لغاو.
- لجبارز** - ص.ع. (له جبارز - lecbaz): شه رانی، سه سه سخت، چاوقایم.
- لجج** - ا.ع. (لوجه ج - lucec): ده ریا، زه ریا، ناو ده ریا، قه ره بالغی.
- لجلاج** - ص.ع. (له جلاج - leclac): زمانگیر.
- لجن** - ا.ع. (له جه ن - lecen): سیاناو، سیانکه، قوراو، چلپاو.
- لجنه** - ا.ع. (له جنه - lecne): لیژنه، نه نجوومه ن.
- لجوج** - ا.ع. (له جوج - lecûc): شه رانی، عیناد، سه سه سخت.
- لجه** - ا.ع. (لوجه ج - lucec): ده ریا، ئاپوژای خه لکی، قه ره بالغی.
- لجین** - ا.ع. (لوجه یین - luceyn): زیو.
- لجین** - ا.ع. (له جین - lecîn): که فی زاری و شتر، گه لای وه ریو، یا گه لای وردکراوی تیکه لکراو به نارد بو ئالفی و شتر.
- لج** - ا.ع. (له ج - lec): روخسار، چاره، روو، دیم.
- لج** - ص.ع. (لوچ - luç): رووت.
- لچهر** - ص.ع. (له چهر - leçer): له چهر، قهرچۆک، رژد، ره زیل، چکووس، رکن و په لپگر.
- لچک** - ا.ع. (له چک - leçek): له چک، ده سمالی سنی گوشه که ژنان له سه ری ده کهن.
- لحاظ** - ا.ع. (لیهاز - lihaz): گوشتی چاو.
- لحاظ** - مص.ع. (لیهاز - lihaz): روانین به تبه لی چاو.
- لحاف** - ا.ع. (لیهاف - lihaf): لیتفه.
- لحام** - ا.ع. (لیهام - lihām): له حیم کردن.
- لحام** - ا.ع. (له ههام - lehham): قه ساو، گوشتفرۆش.

- لجد** - ا.ع (لههد - lehd): قه‌ور، گۆز، ئهلجد.
- لجظه** - ا.ع (لههزه - lehze): چاوتروکانیچ، روانین به تیلهی چاو، به‌کدهم.
- لجم** - ا.ع (لههم - lehm): گۆشت.
- لجن** - ا.ع (لههن - lehn): ئاواز، نه‌وا، ئاهه‌نگ.
- لجوم** - ا.ع (لهووم - luhûm): گۆشت (کۆ).
- لحيان** - ا.ع (لیهیان - lihyan): ئاوی که‌م، که‌ندر، ئاودر.
- لحيان** - ص.ع (لههیان - lehyan): پیاوی ردین دریش.
- لحيانی** - ص.ع (لیهیان - lihyanî): پیاوی ریش.
- لحیف** - ا.ع (لیهیف - lihîf): لیف، لیف، لیفه.
- لحیم** - ص.ع (لههیم - lehîm): گۆشت، له‌حیم.
- لحیه** - ا.ع (لیهیه - lihye): ردین، ریش.
- لخ** - ا.ع (لوخ - lux): زهل.
- لخا** - ا.ع (له‌خا - lexa): پیتلاو، که‌وش.
- لخت** - ص.ع (لوخت - luxt): رووت و عوریان.
- لخت** - ا.ع (له‌خت - lext): پارچه، له‌ت و په‌ت.
- لخته** - ا.ع (له‌خته - lext): پارچه، به‌ش.
- لخج** - ا.ع (له‌خج - lexc): نه‌سپوون، قه‌لیا.
- لخچه** - ا.ع (له‌خچه - lexçe): بلتیسهی ئاگر، مه‌شخه‌ل، پشکۆ.
- لخشان** - ص.ع (له‌خشان - lexşan): لیک‌خشین، خزین.
- لخشک** - ا.ع (له‌خشک - lex şek): چیشتی هه‌رشته، شوینی خز.
- لخشه** - ا.ع (له‌خشه - lexşe): بلتیسهی ئاگر، شوله‌ی ئاگر، مه‌شخه‌ل.
- لخشیدن** - ص.ع (له‌خشیدن - lexşîden): خزین، نسکۆ، ساقه‌دان، هه‌لتوتان.
- لخشنده** - ا.ع (له‌خشنده - lex şende): که‌سیک بخزین، خزبو.
- لخلخ** - ص.ع (له‌خلخ - lex lex): لوخه‌ لوخ، له‌رو لاواز، بئ شنگ و توانا.
- لخلخه** - ا.ع (له‌خ له‌خه - lex lexe): تیکه‌له‌یه‌ک له‌شتی بۆن خو‌ش وه‌کو: مسک و عه‌نبه‌رو کافور.
- لخم** - ص.ع (لوخم - luxm): گۆشتی نهرمه‌ی بئ چه‌وری و ئیسقان.
- لخنیس** - ا.ع (له‌خنیس - lexnîs): جـۆزه رووه‌کیتکه.
- لد** - ص.ع (له‌دد - ledd): دژمنی سه‌ر سه‌خت.
- لد** - ا.ع (له‌دد - ledd): جه‌وال، خه‌رار، ته‌لیس.
- لدغ** - مص.ع (له‌دغ - ledx): پیتوده‌دان، مار پیتودی داوه.
- لدغه** - ا.ع (له‌دغه - ledxe): به‌ک پیتوده‌دان.
- لدن** - ق.ع (له‌دوون - ledûn): لا، کن، لایه‌ن، نک.
- لدود** - ص.ع (له‌دود - ledûd): دژمنی سه‌ر سه‌خت.
- لدات** - ا.ع (لیدات - lidat): هاوزاد، پیتکه‌وه له‌ دایکبوون، هاوزا، هاوسونج.
- لدى** - ق.ع (له‌دا - leda): له‌کاتی.
- لدیغ** - ص.ع (له‌دیغ - ledîx): پیتوده‌راو، ماران که‌سته.
- لذا** - ع.ع (لیزا - liza): له‌به‌ر ئه‌مه، بۆیه، جا...
- لذات** - ا.ع (له‌زات - lezzat): له‌زه‌ت، له‌زه‌تان.
- لذاذ** - ص.ع (لیزاز - lizaz): به‌له‌زه‌ت، خو‌ش.
- لذاذت** - مص.ع (له‌زازه‌ت - lezzat): خو‌شبوون، به‌تام و له‌زه‌ت بوون.
- لذت** - ا.ع (له‌ززه‌ت - lezzet): له‌زه‌ت، خو‌شی، به‌تامی، هه‌ستکردن به‌ خو‌شی.
- لذع** - مص.ع (له‌زه - lez): ئازاردان به‌قسه، سوتان به‌ ئاگر.
- لذیذ** - ص.ع (له‌زیز - lezîz): به‌له‌زه‌ت، خو‌ش، به‌تام.

- لر** - (لور - lur) : لور، بهر خوله، مران، ناره زوو، مه به ست.
- لر** - (لهر - ler) : لهرو لاواز، جوگه، ئاودر، ئاوه درۆ، باخه ل و بن باخه ل.
- لرد** - (لهرد - lerd) : مه يدانی ته سپ تاودان، مه يدان، سارا، دهشت و بيابان.
- لرد** - (ليرد - lird) : بن نشينی شله مه نی، تليه.
- لرد** - ا. انگل (لورد - lurd) : لورت، نازناو يکيه له نينگلستاندا به خه لکانی پایه بهرز ده درا.
- لرز** - ا. مص (لهرز - lerz) : لهرز، لهرزين له سه رما، لهرزو تا.
- لرزان** - ص. فا (لهرزان - lerzan) : به له رزه، لهرزين، لهرزيو.
- لرزاندن** - مص. م (لهرزاندهن - lerzanden) : لهرزاندن، جوولان دن.
- لرزاننده** - ا. فا (لهرزاننده - lerzanende) : ته کانه در، لهرزينه ر، هه ژينه ر.
- لرزانک** - (لهرزانهک - lerzanek) : جه لی، جوړه خوار دن يکيه وه کو محه له بی.
- لرزش** - ا. مص (لهرزیش - lerziş) : لهرزين.
- لرزه** - ا. مص (لهرزه - lerze) : لهرز، لهرزه، جووله.
- لرزه نگار** - ا. مر (لهرزه ننگار - lerzenigar) : لهرزه پیتو، ريخته ر: (نامير يکيه بو پیتوانی بوومه له رزه).
- لرزیدن** - مص. ل (لهرزیدهن - lerzîden) : لهرزين، جوولان.
- لرزنده** - ا. فا (لهرزننده - lerzende) : شت يک بله رزی.
- لرزان** - ص. فا (لهرزان - lerzan) : لهرزيو.
- لزاغ** - ا. ع (ليزاغ - lizax) : له زگه، گان.
- لزيب** - ا. ع (له زيب - lezib) : که م.
- لزيج** - ص. ع (له زيچ - lezic) : لينج.
- لزوجت** - ا. مص (لوزووجهت - luzûcet) : لينجی.
- لزم** - مص. ع (لوزووم - luzûm) : واجب بوون.
- لزير** - ص (له زير - lezîr) : زيرهک، هوشمه ند، زانا.
- لز** - ا. فر (لوژ - loj) : لوچ، ژوور يکی چکوله ی تاييه ته له شانۆ يان له سينه مادا.
- لژم** - (له ژم - lejem) : قوره سيان، چلپاو، قوراو، سياناو.
- لژن** - ا. (له ژن - lejen) : چلپاو، سيانکه.
- لژیون** - ا. فر (ليژیون - lijyûn) : جوړه ته قسيم به ندييه کی سوپاييه.
- لژیون دنور** - ا. مر (ليژیون دنور - lijy`ûn dunnûr) : نيشانه و ميدال يکيه که ناپليون بوناپورت له سالی ۱۸۰۲ ز بو هاندانی خزمه تگوزارانی سوپايی و مه ده نی داينا.
- لژیونر** - ا. فر (ليژیونير - lijyûnnir) : سه ربازی ليژیوون.
- لس** - ص (له س - les) : سست، بی هه ست، ته مه ل، ژاکاو، سيسه وه بوو.
- لسان** - ا. ع (ليسان - lisan) : زمان، زوان.
- لست** - ص (له ست - lest) : به هيز، قايم، توکمه.
- لسع** - مص. ل. ع (له س - les) : پیتوه دان، پیتوه دانی دوو پشک.
- لسن** - مص. ل. ع (له سن - lesen) : زمان پاراو، زمان رهوان، رهوان ييژ.
- لسن** - ص. ع (له سين - lesîn) : زمان رهوان، به زمان.
- لش** - ا. ص (له ش - leş) : له ش، لاشه، ته مه ل، بيکاره.
- لش** - (لوش - luş) : چلپاو، قوراو، سياناو.
- لشاب** - ا. مر (لوشاب - luşab) : شويتنی ناوی لی بوهستی و گياو قاميشی لی بروی، زه لکاو.

- لشتن** - مص.م (لیشتن - lišten): لسته‌وه، لیسانه‌وه.
- لشک** - ا (له‌شک - leşk): شه‌ونم، خوناف، شه‌ونم‌ی که زه‌وی سپی بکات.
- لشک** - ص (له‌شک - leşk): په‌رۆ، پارچه، دراو.
- لشکر** - ا (له‌شکه‌ر - leşker): له‌شکر، قوشه‌ن.
- لشکر شکوف** - ص.ص (له‌شکه‌ر شیکوف - leaşker şikûf): له‌شکر شکیین، ئازاو دلاوهر.
- لشکرگاه** - ا.مر (له‌شکه‌رگاه - leşker gah): له‌شکرگه، شوینی له‌شکر له‌جه‌نگدا.
- لشکری** - ص.ن (له‌شکه‌ری - leşkerî): له‌شکری، سویایی.
- لشن** - ص (له‌شه‌ن - leşen): نهرم، هم‌سوار، ساده‌و بی‌نه‌خش و نیگار.
- لص** - ا.ع (لیس - liss): دز.
- لطفائف** - ا.ع (له‌تائف - letaif): نوکته، جه‌نه‌ک و سوعبه‌ت.
- لطائم** - ا.ع (له‌تائیم - letaim): میسک، عه‌تر، بازاری عه‌تر فرۆشان.
- لطاقات** - ا.مص (له‌تافه‌ت - letafet): نهرمی و ناسکی، جوانی، قسه‌ی نهرم و باش.
- لطام** - مص.م (لیتام - litam): ده‌مانچه به‌یه‌کتره‌وه نان.
- لطف** - مص.ل (لوتف - lutf): نهرمی نواندن، میهره‌بانی کردن، چاکی، میهره‌بانی.
- لطف** - ا.ع (له‌تف - letef): چاکه، نهرمی، دیاری.
- لطم** - مص.م.ع (له‌تم - letm): زلله‌ لیدان، ده‌مانچه پیکه‌وه‌نان، ئازاردان.
- لطمه** - ا.ع (له‌تمه - letme): زلله، شه‌پازلله، ئازار، لیدان.
- لطیف** - ص.ع (له‌تیف - letîf): نهرم و ناسک، میهره‌بان، جوان، خوش‌ته‌بیعه‌ت.
- لطیفه** - ص.ع (له‌تیفه - letîfe): نوکته، جه‌نه‌ک.
- لطیمه** - ا.ع (له‌تیمه - letîme): مسک، عه‌تر، بازاری عه‌تر فرۆشان.
- لعاب** - ص.ع (لوتاب - lu'ab): لیکی دهم.
- لعاب** - ص.ع (له‌تتاب - le'ab): وازیکه‌ر.
- لعان** - مص.م.ع (لیئان - li'an): به‌له‌عنه‌تکردنی یه‌کدی، حاشاکردن له‌یه‌کدی.
- لعان** - ا.ع (لیئان - li'an): نه‌فرت، نه‌عله‌ت.
- لعب** - مص.ع (له‌ئب - le'b): یاری کردن، سوعبه‌ت کردن، شوخی کردن.
- لعبت** - ا.ع (لوتبته - lu'bet): بازیچه، بووکه‌له، دلپه‌رو ماشوقه‌ی جوان.
- لعل** - ا.ع (له‌ئل - le'l): له‌عل، به‌ردیکی به‌نرخه‌ له‌یاقووت ده‌چیت.
- لغن** - مص.ع (له‌ئن - le'n): نه‌فرین، ده‌رکردن، جنیودان.
- لعنت** - ا.ع (له‌ئنه‌ت - le'net): نه‌عله‌ت، نه‌فرت، یه‌کجار نه‌فرت کردن، جوین و تووک و نه‌فرین.
- لعوق** - ا.ع (له‌ئووغ - le'ûx): ئه‌وه‌ی به‌ زمان بلیتسریته‌وه، ده‌رمانیک بمژئی، که‌مترین بره‌ خواردن.
- لعین** - ص.ع (له‌ئین - le'în): نه‌فرت لیتکراو، ترۆکراو، حاشالییکراو.
- لغ** - ص (له‌غ - lex): سه‌ری بی‌موو، که‌چه‌ل، سارای وشک و برینگ، زه‌وی قاقی.
- لغ** - ص. (له‌غ - lex): له‌ق.
- دهان لغ** - ا.ص (ده‌هان له‌غ - dehan lex): ده‌مشر، که‌سیتک نه‌یتی نه‌پاریزی.
- لغات** - ا.ع (لوغات - lu'xat): زمانان، وشه، په‌یقان.
- لغام** - ا (لیغام - lixam): لغاو.
- لغت** - ا.ع (لوغه‌ت - luxet): وشه، په‌یث، زمان.

لفظ - ا.ع (له فز - lefz): بیژه، واژه، وشه، قسه، په یف.

لفظه - ا.ع (له فزه - lefze): یهک بیژه، واژه.

لفیف - ا.ص.ع (له فیف - leffif): ناو پته و تیک نالو، دارودره ختی چرو تیک نالو، نا پورابهک له یهک شوتین کو بوینه وه.

لقاء - مص.م.ع (لیغاء - lixa'): دیده نی، دیمانه، به کتر دیتن، روو، روخسار.

لقاح - مص.ع (له غاه - lexah): ناوس بوون، تووی دره ختی خورمای نیر بکر تته خورمای میتوه.

لقاح - ا.ع (لیغاه - lixah): تو ماوی نه سپ یان وشتر، وشتری تازه زاوی پر شیر.

لقاط - ا.ع (لوغات - luxat): نهو گولانه ی له پاش دره و جی ده مینی و هیشوکه ران ده یچنه وه.

لقاطه - ا.ع (لوغات - luxate): شتیکی بی بایه خ که له زه ویدا که و تیی.

لقب - ا.ع (له غب - lexeb): له قه ب، ناوی شوهرت، نازناو.

لقلاق - ا.ع (له غلاغ - lexlax): له ق له ق، حاجی له قله ق.

لقلق - ا.ع (له غله غ - lexlex): له قله ق.

لقلقه - ا.ع (له غله غه - lexlexe): بیهوده گویی، هه له وه ری.

لقم - ا.ع (لوغم - luxem): پاروو، تیکه، لوقمه.

لقمه - ا.ع (لوغمه - luxme): لوقمه، تیکه، پاروو.

لقوه - ا.ع (له غقه - lexve): خوار بوونی دهم و دهم و لیتو.

لقیه - مص.ع (لوغیه - luxye): دیدار کردن، پیشوازی کردن.

لک - ا.ع (لهک - lek): وراوه، قسه ی بیهوده، ورتنه.

لک - ص (لهک - lek): پیسکه، گه و ج.

لک - ا.ع (لهک - lek): سه د هزار له شتیکی.

لغز - ا.ع (لوغه ز - luxez): لوغز، مه تهل، چه و چه.

لغزاندن - مص.م (له غزاندهن - lexzanden): خزاندن، سوراندن، خلیسکاندن.

لغزش - ا.مص (له غزیش - lexziş): خزین، خلیسکان، سوران.

لغزیدن - مص.ل (له غزیدهن - lexziden): خزین، نسکودان، نوچدان، هه لتوتان.

لغزنده - ا.فا (له غزنده - lexzende): جیی خز، خزینه ر.

لغزان - ص.فا (له غزان - lexzan): له حالی خزیندا، خزیو، نوچبردوو.

لغسر - ص.مر (له غسر - lexser): سه رلووس، که چه ل.

لغو - مص.ل.ع (له غف - lexv): قسه ی بیهوده کردن، له غوه، خه تا، هه شتیکی بیفایده.

لغوب - مص.م.ع (لوغووب - luxûb): ماندوو بوون، شه که تبوون.

لغونه - ا. (لوغوونه - luxûne): نارایش، نارایش.

لغوی - ص.ع (لوغقی - luxevî): زه مانه وان.

لف - مص.م.ع (له فف - leff): پیچانه وه، لوول دان، هه لکردن.

لفاح - ا.ع (لوففاه - luffah): جوړه رووه کیکه.

لفافه - ا.ع (لیفاه - lifafe): شتیکی له سه رشتیک هه لیکری، له فافه.

لفت - ا.ع (لیفت - lift): شیل، چیل.

لفتیره - ص (له فته ره - leftere): سپله، خویری، له چه ر.

لفج - ا.ع (له فج - lefc): لیتو نه ستور و ده کو لیتو و شتر، لچ، لچ و لیتو.

لفجن - ص (له فجین - lefcin): لچن، لچ نه ستور.

لفچه - ا.ع (له فچه - lefçe): لیتو نه ستور، لچ گه و ره، قه پوزی مه ر.

- لک** - (لهک - lek): که تیره، لاک، سیکوتین.
لک - (لهک - lek): لهکه، پهله، داغ و خال.
لک - ص (لوک - luk): نهستوور، گه وره، ههر شتیکی خپ.
لکا - (لهکا - leka): ساختیان، جوړه پیتلاوټیکه، پیتاو.
لکات - ص (لهکات - lekat): هه رزه، هیچ و پوچ، سوزانی، ژنی به دکار، قه حبه.
لکام - ص (لوکام - lukam): بی نه دهب، بی شهرم، بی حه یا، زلیخیز.
لکانه - (لهکانه - lekane): باستورمه، کپیری پیاو.
لکک - ل (لیکهک - likek): هه لووژهی ترش.
لکل - (لیکهک - likel): ههر می.
لکک - (لهک لهک - lek lek): قسه ی هه لهق و مه لهق.
لکک - (لیک لیک - lik lik): دؤلاش.
لک - (لهک لهک - lek lek): لهق لهق، حاجی له قلهق.
لکک - ا.ع (لوک لوک - luk luk): کورت، کول، وشتیری قه لهوی کورته بالا، لؤقه ی نه سپ و ههر چاره وټیبهک.
لکن - ا.ع (لاکین - lakin): به لام، لین.
لکنت - مص.ل.ع (لوکنهت - luknet): زمانگرتن.
لک و پک - ا.مر (لهکوپهک - lekû pek): که رهسته ی ناو مال له قاپ و قاچاخ و هیربار.
لک و پک - ص (لوکوپوک - lukûpuk): ناهه مووار، نه تاشراو، نه ستوور.
لکوموتیو - ا.فر (لوکوموتیو - lukômûtîv): مه کینه ی قیتار.
لکه - (لهککه - lekke): خال، داغ، پهله.
لکهن - (لهکهن - lekhen): روژوگرتنی هندیبیان.
لکین - (لوکین - lukîn): لباد.
- لگ** - (لهگ - leg): رهنج، مهینهت، بهند، زیندان.
لگام - (لیگام - ligam): لغاو، هه وسار، لغاش.
لگد - (لهگد - leged): لهقه، شاپ، جووته.
لگدکوب - ص.مف (لهگه دکوب - leged kûb): تی هه لدراو، بهر ششاپ دراو، پیشیلکراو، پایمالکراو.
لگن - (لهگن - legen): لهگن، ته شتی دهست و جل شوړین.
لگور - (لهگور - legûr): تیره یه کی بیابان نشینه له ده وروبه ری هورات و سیستان.
لگومین - ا.فر (لیگومین - ligûmîn): پروتینی ناو دانه و ټوله ټین وهک نیسک و نوک و لوتیا.
لله - ا.ص (لهله - lele): لهله، نوکهری زاروک به خټیکهر.
لله - ق.ع (لیل لاه - lillah): له رای خوا، بو ره زای خوا.
لم - ا.مص (لهم - lem): پالده و نه.
لم - (لیم - lim): حیل، فیل، تهردهستی له کارتیکدا.
لما - (لهما - lema): سرکه ی تری.
لماز - ص.ع (لهماز - lemmaz): دوو زمان، به دگؤ.
لالم - ص (لهماله م - lemalem): لیوان لیو، لیو رتیز.
لمتر - ص (لهمتور - lemtur): گوشتن، قه لهو، ناهه مووار، قه به، تمه ل و ته و ده زهل.
لمح - مص.ع (لهمه - lemh): ته ماشاگردنی به دزی و خیرا، دره و شانوه ی کاره یا یان نه ستیره.
لمحه - ا.ع (لهمهه - lemhe): ته ماشاگردنیکی بله ز.
لمز - مص.ع (لهمز - lemz): لومه گردنی که سیک، عه بیدار گردنی که سیک، نیشاره گردن به تیله ی چاو و گوتنی شتیکی.

- لمس** - ص (له مس - lems): نهرم و سست، بیخال، شل و شاو.
- لمس** - مص.ع (له مس - lems): ساوین، دست مالین به شتیکدا.
- لمشک** - ا (لیمیشک - limışk): ماستی که شیرو خوبی تی بکن و بیکنه نانه ولا.
- لمع** - مص.ل.ع (له م - lem): درهوشانه وه، رووناک بوون.
- لمع** - ا.ع (لومه - lume): چهپکه گیایه کی وشکی ناو گیای تهر، ناپورای خه لکی، پهله ی سپی موی سپی، نیوان موی رهش.
- لمعان** - مص.ل.ع (له مه ان - leme'an): درهوشانه وه.
- لمعه** - ا.ع (لومه - lum'e): پهله ی سپی، پرتو.
- لمیدن** - مص.ل (له میدن - lemîden): پالدا نه وه.
- لنب** - ص (لونب - lunb): وله، قه له و، نهرم و شل وه کو کولیره ی گرم و تازه.
- لنبنان** - ص (له نبنان - lenban): پیره ژنی قه ویده.
- لنبر** - ا.ص (له نبر - lenber): قه له و، سمت و که فله.
- لنبک** - ص (لونبک - lunbek): قه له و، نهرم و شل، وله ناسا.
- لنبوس** - ا (لونبوس - lunbûs): ناوی دهم.
- لنبه** - ص (لونبه - lunbe): قه له و، نهرم و شل.
- لنت** - ا.انگل (لینت - lint): مشه ما، سارغی.
- لنتیر** - ا.فر (لنتیر - lentir): فانوس.
- لنچ** - ا (لونچ - lunc): لیج و لیو.
- لنچ** - ا (لینچ - linc): هیشووی تری که هیچی پتیه نه ماب، داری هیشووه تری.
- لنچ** - ا.مص (له نچ - lenc): لارو له نجه.
- لنجه** - ا.مص (له نجه - lence): لارو له نجه، نازو عیشووه.
- لنجه** - ا (لونجه - lunce): لیو، چه نه.
- لنجه کردن** - مص.م (لونجه که ردهن - lunce kerden): چه نه لیدان دهر باره ی نرخی شتیک پاش برانه وه ی موعامه له.
- لنچیدن** - مص.م (له نچیدن - lencîden): لارو له نجه کردن، له ریشه دهره نینان.
- لند** - ا (له ند - lend): کور، کاو رای پیوا، کتیر.
- لند** - ا (لوند - lund): بؤلاندن له ژتیر لیوانه وه.
- لندلند** - ا (لوند لوند - lund lund): خوته خوت و بؤلّه بؤل.
- لند لند کردن** - مص.ل (لوند لوند که ردهن - lund lund kerden): پرتاندن، بؤلاندن، خوتاندن.
- لندره** - ا (له ندره - lendere): جوړه کوتالیک بووه.
- لندهور** - ص (له ندهور - lende hûr): زه لامی توکمه و که ته.
- لندیدن** - مص.ل (لوندیدن - lundîden): بؤلاندن، پرتاندن، خوتاندن.
- لنف** - ا.فر (لینف - linf): پتیکه اته ی خوتین به بیخ خریکه ی سور.
- لنگ** - ص (له نگ - leng): شهل، له نگ.
- لنگ** - ا (لینگ - ling): لنگ، لاق، لاقی مرؤث له بیخی رانه وه تا سه ری قامکین پی.
- لنگ** - ا (لونگ - lung): په شته مال.
- لنگاک** - ا (له نگاک - lengak): قسه ی رهق، قسه ی ناشیرین.
- لنگر** - ا (له نگه ر - lenger): ناسن و زنجیری قورس بو ویستانی گه میبه ده خریتیه دهریا وه.
- لنگر** - ا (له نگه ر - lenger): سبینی گه وره که قاپه خواردنی له سه ر داده نری و بو میوانان دهری، له نگه ری.
- لنگرگاه** - ا.مر (له نگه ر گاه - lengergah): شوتنی له نگه رگرتن و وه ستانی که شتی.
- لنگوته** - ا (لونگوته - lungûte): په شته مالی بچووک بو داپوشینی عه وره ت.

- لنگه** - ا (لینگه - linge): تاک، پیچچه وانه‌ی جووت، یهک تاي بار، یهک تاکه پیتلاو.
- لنگیدن** - مص.ل (له‌نگیدهن - lengîden): شه‌لین، له‌نگین.
- لو** - ا (له‌و - lew): لیو.
- لو** - ا (له‌و - lew): جوژه شیرینیبه‌که.
- لو** - ا (له‌و - lew): ته‌په.
- لو** - ا (له‌و - lew): زراو، زه‌رداو، زالی، سه‌فرا.
- لو** - ع (له‌و - lew): نه‌گهر.
- لوا** - ا.ع (لیثا - liva): نالا، ئوستان، ستان.
- لواتح** - ا.ع (له‌فائیه - levaih): نووسراو، نامه‌ی تیرو ته‌سه‌ل، لیستی حه‌ساو.
- لواتم** - ا.ع (له‌فائیم - levaim): لوم‌ه‌و سه‌رزه‌نشتان.
- لواحظ** - ا.ع (له‌فاهیز - levahiz): چاوان.
- لواحق** - ا.ع (له‌فاهیح - levahix): پاشکویان.
- لواش** - ا (له‌فاش - levaş): جوژه نانیتکی زۆر ته‌نکه، له‌واشه.
- لواشک** - ا (له‌فاشه‌ک - levaşek): نانه‌قه‌یسی.
- لواشه** - ا (له‌فاشه - levaş): له‌واشه، له‌واشه‌ی تایبته به نالکردنی ولاخی به‌رزه.
- لواط** - مص.م.ع (لیقات - livat): منالبازی، هه‌تیوگاین.
- لواف** - ص.ع (له‌فشاف - levvaf): به‌ره‌چن، گلیم چن.
- لوالوا** - ص (له‌فاله‌فا - levaleva): پیایوی سووک و چرووک، ره‌زیل، سپله.
- لوام** - ص.ع (له‌فشام - levvam): خویش گله‌یی، لوم‌ه‌کار.
- لوامع** - ص.ع (له‌قامی - levami): دره‌وشاوان.
- لوم** - مص.ع (لوموم - lu'um): هه‌تیوچه‌یی، له‌گامی، خویتیتی.
- لوبلیا** - ا.فر (لوبیلیا - lûbilya): جوژه گولیتکه.
- لوبیا** - ا (لوبییا - lûbiya): لوبیا.
- لوت** - ا (لوت - lût): خواردن، خۆراک.
- لوت و پوت** - ا (لوت و پوت - lût û pût): خواردن و ته‌حامی هه‌مه‌ جوژ.
- لوت** - ص (لووت - lût): روت و عوژیان، بیابانی وشک و برینگ.
- لوتو** - ا.فر (لوتو - lûtû): قوماریکه له‌بابه‌تی دونبه‌له.
- لوٹ** - مص.م.ع (له‌وس - lews): له‌وتان، له‌وتاندن.
- لوچ** - ص (لوچ - lûç): خیل و قیچ.
- لوح** - ا (له‌وه - lewh): ههر شتیتیک ته‌خت و پان بی، له‌وحی نووسین.
- لوخ** - ا (لووخ - lûx): جوژه زه‌لینکه حه‌سیری لئ دروست ده‌کری، له‌بان.
- لوده** - ا (له‌وده - lewde): سه‌به‌ته‌ی گه‌وره، سه‌به‌ته‌ی میوه چنن.
- لوده** - ص (له‌وده - lewde): شوخ و خویش ته‌بیعت، حه‌نه‌کچی.
- لودی** - ص (لوودی - lûdî): به‌غیره‌ت، جوامیتر، رهند، بی‌باک، دلاوا.
- لور** - ا (لور - lûr): لۆر.
- لور** - ا (لور - lûr): سیلاو، لافاو، ناودر.
- لورانک** - ا (لوورانکه - lûranek): ده‌به‌ی رۆن.
- لورک** - ا (لوورکه - lûrek): که‌وانی هه‌لاجی.
- لورکند** - ا.مر (لوورکه‌ند - lûrkend): ناودر، ناودرکه، نه‌و جینگه‌به‌ی ناو دایدیریبی.
- لوره** - ا (لووره - lûre): ناودرکه.
- لوری** - ا (لووری - lûrî): بی‌شهرم، بی‌حه‌با، قهره‌ج، کتیوله‌ی.
- لوری** - ا (لووری - lûrî): گولی.
- لوز** - ا.ع (له‌وز - lewz): بادهم.
- لوزتین** - ا.ع (له‌وزه‌ته‌ین - lewzeteyn): لوی گه‌روو.

- لوزی** - ا.ص (لهوزی - lewzî): بادامی، به شتیوهی بادام، چوارگۆشهی هاوتهریب.
- لوزینه** - ا.ص (لهوزینه - lewzîne): لهوزینه، پاقلهوا.
- لوژ** - ا.فر (لوژ - lûj): عه‌ره‌بان‌یه‌کی چکۆله‌یه له‌سه‌ر به‌فر خلیسکانی پی ده‌کری.
- لوس** - ص (لوس - lûs): ریاکاری، ماستاویچه‌تی، مه‌رایبی که‌ر.
- لوسانه** - ا.فر (لوسانه - lûsane): زمانلووسی، مه‌رایبی کردن.
- لوستر** - ا.فر (لوستر - lûstr): چلچرا، سوره‌یا.
- لوسمی** - ا.فر (لوسمی - lûsimî): شیریه‌نچه‌ی خوتین.
- لوسیدن** - م.ص (لوسیدن - lûsîden): مه‌رایبی کردن.
- لوسیون** - ا.فر (لوسیون - lûsyûn): سپرتۆ، ته‌نترۆک.
- لوش** - ا.فر (لوش - lûş): سیاناو، قوراو، چلچاوا.
- لوش** - ص (لوش - lûş): دهم‌خوار.
- لوشاره** - ا.فر (لوشاره - lûşare): ناودرکه.
- لوشانه** - ص (لوشانه - lûşane): چه‌ورو شیرین، لوقمه‌ی چه‌ورو شیرین، قسه‌ی خوژ و دلگیر.
- لوط** - ا.ع (له‌وت - lewt): عه‌با، پیاوی گورج و گۆل.
- لوطی** - ص (لوطی - lûtî): جوامییر، دلاوا، به‌غیره‌ت، رهند، بیباک.
- لوعت** - ا.م.ص (له‌وته‌ت - lew'et): تاسه، بیته‌راری، بیته‌رامی، سووتان له‌عه‌شقدایان له‌خه‌مدا.
- لوغ** - ا.م.ص (لوغ - lûx): دۆشین، نۆشین.
- لوغیدن** - م.ص (لوغیدن - lûxîden): دۆشین، نۆشین.
- لوف** - ا.ع (لوف - lûf): گیایه‌که.
- لوفرض** - ع (له‌وفوریز - lewfuriz): گرمیان.
- لوک** - ا.ص (لوک - lûk): وشتره‌نییره‌ی بارکیش.
- لوک** - ص (لوک - lûk): زه‌بون، بی‌توانا، گۆج و ئیفلیح، ئه‌وه‌ی له‌سه‌ر زرانی و ده‌ست پروات.
- لوک** - ا.ص (لوک - lûk): لا‌ولاو، جوړه‌رووه‌کیکی خو‌ه‌له‌ئاسه.
- لوکس** - ا.فر (لوکس - lûks): هه‌ر شتیکی جوان، زۆر جوان و نایاب.
- لوکه** - ا.فر (لوکه - kûke): ناردی گه‌نم یان جو، لۆکه، په‌مووی بژارکراوی ده‌نک لیده‌ره‌یتراو.
- لوکیدن** - م.ص (لوکیدن - lûkîden): لۆقه‌کردنی ئه‌سپ و ولاختین به‌رزه، به‌چوار چنگۆله‌رۆیین.
- لول** - ص (لول - lûl): به‌ده‌ماغ، چالاک، سه‌رمه‌ست، بی‌شهرم، بی‌حه‌یا.
- لولا** - ا.فر (له‌ولا - lewla): ئه‌نجامه‌ی ده‌رگا، دوولا.
- لولا** - ع (له‌ولا - lewla): ئه‌گه‌رنا.
- لولاگر** - ا.ص (له‌ولاگر - lewlager): ئه‌نجامه‌ساز، ئه‌نجامه‌فرۆش.
- لولئین** - ا.فر (لولئین - lûleîn): لولینه، ئاقتاوه‌ی گۆل.
- لولب** - ا.ع (له‌وله‌ب - lewleb): برغ‌وو سه‌موونه.
- لولو** - ا.فر (لولو - lûlû): داهۆل، شتیکی سامناک که‌مندالی پی بترسین، شتی خه‌یالی بو ترساندنی مندا، وه‌ک: شه‌وله‌بان، نایشه‌گۆتدرتیز.
- لوله** - ا.فر (لوله - lûle): هه‌ر شتیکی لوله‌کی ناو بوژ، بوژی ناو.
- لوله‌نگ** - ا.فر (لوله‌ه‌ینگ - lûlehing): لولینه، ئاقتاوه‌ی گۆل.
- لولی** - ا.ص (لولی - lûlî): کیه‌ولی، قه‌ره‌ج، لاوی جوان خاسی زیته‌له‌ی گۆرانی بیژ.
- لولیدن** - م.ص (لولیدن - lûlîden): لولول خواردن، جمانی خه‌لک، جوولان.

- لوم** - مص.ع (لهوم - lewm): لومه کردن، سه‌رزه‌نشست کردن.
- لومیر** - ا.فر (لومیر - lûmîr): پرتو، تیشک، پرشنگ.
- لون** - ا.ع (لهون - lewn): رنگ، جوړ.
- لوند** - ص (لهفند - lewend): رووسی، سوزانی، قه‌جبه، داوین تهر، ژنی خو‌فرۆش
- لوید** - ا (لهفید - levîd): مه‌نجه‌لی مسی گوره، قازان.
- لویر** - ا (لهفیر - levîr): ته‌په.
- لویش** - ا (لهفیش - levîş): له‌واشه، له‌واشه‌ی تایه‌ت به نالکردنی و لاخی به‌رزه.
- له** - ص (لیه - lih): کوتراو، نهرم بوگ، پلیشاوه.
- له کردن** - ص (لیه کرده‌دن - lih kerdn): کوتان و نهرم کردنی گوشت و میوه‌و ته‌و شتانه.
- له** - ا (لهه - leh): شه‌راوی ته‌نگور.
- له** - ا (لهه - leh): جوړه دره‌ختیکه.
- لهات** - ا.ع (لههات - lehat): زمانه چکۆله.
- لهاشم** - ص (له‌هاشوم - lehaşum): زه‌بوون، ناشیرین و خراو.
- لهب** - ا.ع (لهه‌ب - leheb): بلتیسه، گر، زمانه‌ی ناگر، گه‌رده‌لوول.
- لهبان** - مص.ع (لهه‌بان - lehban): گرسه‌ندنی ناگر، بلتیسه سه‌ندنی ناگر، هه‌ره‌تی گه‌رما، تینوویه‌تی.
- لهبه‌له** - ص (لهه‌به‌له - lehbele): گه‌وج، گیل، نه‌زان.
- لهجه** - ا.ع (لهه‌جه - lehce): جوړی قسه‌کردن، زمان، شپوه‌زمان.
- لههر** - ا (لهه‌هر - leher): مه‌یخانه، شه‌راو‌خانه، قه‌جبه‌خانه.
- لهف** - مص.ل.ع (لهه‌ف - lehef): خه‌مبار بوون، خه‌ف‌ت خواردن، عه‌زهرت‌خواردن.
- لهف** - ا.ع (لهه‌ف - lehf): ته‌فسوس، خه‌م و په‌ژاره.
- لهنج** - ا (لهه‌نج - lehenc): ته‌و به‌رده‌ی قه‌سار جلی له‌سه‌ر ده‌شوات، هه‌ستان، تات.
- لهنه** - ص (لهه‌نه - lehene): گه‌وج، گیل، بی، ته‌ده‌ب، تات، به‌رد.
- لهنه** - ا.ع (لهونه - luhne): دیاری، سه‌وقاتی، به‌رکول (خواردن).
- لهو** - مص.ل (لهه‌ف - lehv): یاری کردن، هه‌ر شتی مایه‌ی سه‌رگه‌رمی بی، گان کردن.
- لهی** - ا (لهی - lihî): مؤله‌ت، ئیزن.
- لهیب** - ا.ع (لهه‌یب - lehîb): گر، بلتیسه‌ی ناگر.
- لهیدن** - مص.ل (لهی‌ده‌ن - lihîden): پلیقانه‌وه‌ی میوه.
- لهیده** - ص.مف (لهی‌ده - lihîde): پلیشاوه.
- لهیف** - ص.ع (لهه‌یف - lehîf): خه‌مگین، دل به‌حه‌سره‌ت.
- لیاقت** - مص.ل.ع (لیاغت - liyaxet): شایسته‌بوون، لایه‌ق بوون.
- لیالی** - ا.ع (له‌یالی - leyalî): شه‌وان.
- لیان** - ص (له‌بان - leyan): تابان، دره‌خشان، پرشنگدار.
- لیبیرال** - ص.فر (لیبیرال - lîbiral): لیبیرال، نازادیخواز.
- لیبیرالیسم** - ا.فر (لیبیرالیسم - lîbiralîsm): رتیبازی نازادیخوازی، لیبیرالیسم.
- لیت** - ع (له‌یته - leyte): کاشکن، خو‌زیا، بریا.
- لیتر** - ا.فر (لیتر - lîtr): لیت، قاپتیک.
- لیتک** - ص (لیت‌ه‌ک - lîtek): لات، بی، سه‌روبه‌ر، موفلیس.
- لات** - ا (لات - lat): نوکه‌ر، غولام، که‌نیزه‌ک.
- لیته** - ا (لیته - lîte): شله‌ی پاینجان.
- لیث** - ا.ع (له‌یس - leys): شی‌ری نی‌ره، جال‌جالتوکه، داپیرۆشک.
- لیج** - ص (لیج - lîç): تهر، ناو مژیو.

- لیج شدن** - مص. ل. (لیج شودن - lîç şuden):
تهربوون، خووسان.
- لیچار** - ا. (لیچار - lîçar): مرهبا، قسه‌ین هه‌له‌ق و مه‌له‌ق.
- لیخن** - ا. (لیخن - lîxin): قرتیره‌به‌رد، جوره قارچکیکه.
- لیدر** - ا. فر. (لیدر - lîder): پیشه‌وا، سه‌رۆکی حیزب، سه‌رکرده.
- لیر** - ا. فر. (لیر - lîr): پاره‌ی ئیتالییه.
- لیرت** - ا. (لیرت - lîret): کلاو خود، خوده پۆلایین.
- لیره** - ا. (لیره - lîre): لیبه، جوره پاره‌یه‌کی باوی تورکیا و ئینگلیستانه.
- لیز** - ص. (لیز - lîz): زه‌وی ته‌رو خز.
- لیزخوردن** - مص. ل. (لیزخوردن - lîzxurden): خزین، نوچدان.
- لیزابه** - ا. مر. (لیزابه - lîzabe): لیکاو.
- لیزم** - ا. (لیزم - lîzum): نهرمه‌که‌وان.
- لیزول** - ا. فر. (لیزول - lîzûl): دهرمانیکه له بابه‌تی دیتۆل.
- لیزیدن** - مص. ل. (لیزیدن - lîzîden): خزین، خلیسکان، نوچدان، سووران.
- لیسانس** - ا. فر. (لیسانس - lîsans): زانستنامه، شه‌هادی به‌کالوریوس.
- لیسانسیه** - ص. فر. (لیسانسیه - lîsansîye): هه‌لگری زانستنامه‌ی به‌کالوریوس.
- لیست** - ا. فر. (لیست - lîst): پیتست، لیست، لیسته‌ی هه‌ساو یان ناو.
- لیسک** - ا. (لیسه‌ک - lîsek): هیلکه شه‌یتانۆکه، قاقله‌جنۆکه، هه‌له‌زۆن.
- لیسه** - ا. (لیسه - lîse): یه‌کتیکه له ئافه‌ته‌کانی دره‌ختی به‌رداری میوه.
- لیسیدن** - مص. م. (لیسیدن - lîsîden): لستنه‌وه.
- لیسنده** - ا. فا. (لیسنده - lîsende): لیسهره‌وه.
- لیف** - ا. (لیف - lîf): لفته، کیسه‌ی خوشتن.
- لیف** - ا. ع. (لیف - lîf): تۆتکلی دارخورما.
- لیفه** - ا. (لیفه - lîfe): دۆخین، به‌نده‌خوین.
- لیقه** - ا. ع. (لیقه - lîxe): ده‌زوو یان ئاوریشمی له مه‌ره‌که‌ب هه‌لکیشراو.
- لیک** - ا. (لیک - lîk): لئ، به‌لام.
- لیکور** - ا. فر. (لیکور - lîkûr): جوره شه‌رابیکی به‌تام و بۆن و شیرینه.
- لیگامان** - ا. فر. (لیگامان - lîgaman): ئه‌و ده‌مارانه‌ی ماسۆلکان پتیکه‌وه ده‌به‌ستی.
- لیل** - ا. ع. (له‌یل - leyl): شه‌و، شه‌ف.
- لیله** - ا. ع. (له‌یله - leyle): یه‌ک شه‌و.
- لیمو** - ا. (لیمو - lîmû): لیمۆ.
- لیمون** - ا. فر. (لیمون - lîmûn): لیمۆ.
- لیموناد** - ا. فر. (لیموناد - lîmûnad): لیمۆناد، نۆشابه‌یه‌کی غازداره که به‌ ئاوی لیمۆ شه‌ربه‌تی شه‌کر دروستی ده‌کن.
- لیمونیت** - ا. فر. (لیمونیت - lîmûnît): کلۆئاسن.
- لین** - ص. ع. (له‌یین - leyyin): نهرم، نیان.
- لینت** - مص. ل. ع. (لینه‌ت - lînet): نهرم بوون.
- لینیت** - ا. فر. (لینیت - lînyît): جوره زوخالتیکی به‌ردی خاوه.
- لیو** - ا. (لیف - lîv): هه‌تاو، خۆر، رۆژ.
- لیوان** - ا. (لیشان - lîvan): په‌رداخ، گلاس.
- لیوتنان** - ا. فر. (لیوتینان - lîwtinan): یاریده‌ده‌ر، جیتگر.
- لیوک** - ا. ص. (لیشه‌ک - lîvek): فه‌رخ، زلیز، لووسکه.
- لیولنگ** - ا. (لیف له‌نگ - lîv leng): که‌شک، که‌شکیش برای دۆیه.
- لیوه** - ص. (لیقه - lîve): خاپینۆک، مه‌راییکار، ده‌له‌چه‌یی، گه‌وج، گیل.
- لیوگی** - ا. مص. (لیقه‌گی - lîvegî): ده‌له‌چه‌یی، مه‌رابی کردن، هه‌رزه‌وئیتی.

م- حر (م - m):

ماتحت - ا.ع (ماتتهت - mateht): مه قعه د، قوون.

ماترنگ - ا (ماتورهنگ - matureng): مار میلوک.

ماتریالیست - ص.فر (ماتیریالیست - matiryalist): مادی، په پره وی ریبازی مه تیریالیزم.

ماتریالیسم - ا.فر (ماتیریالیسم - matiryalîsm): فه لسه فه ی مادی.

ماتریس - ا.فر (ماتریس - matrîs): قالبین پیتین قورقوشم له چاپخانه دا.

ماتم - ا (ماتهم - matem): عه زاداری، پرسه، تازیه.

ماتم پرسی - ا.مص (ماتهم پرسی - matem prîs): سه رخوشی، دلدانه وه.

ماتم دیده - ص.مر (ماتهم دیده - matem dîde): تازیه بار، پرسه دار، عه زابار، عه زادار.

ماتم زده - ص.مر (ماتهم زده - matem zede): عه زادار، نه زیه تبار، غه مگین، پرسه دار.

ماتمکده - ا.مر (ماتهم که ده - matem kede): شوپینی تازیه و پرسه، مالی به خهم و په ژاره.

پیتی بیست و هه شته می نه لغبای فارسییه که به (میم) ده خوینرتیه وه، به حه ساوی نه بجه د ده کاته (۴۰).

ما - ض (ما - ma): رانوی یه که م که سی کویه، نیمه.

ماء - ا.ع (ماء - ma'): ئاو.

مایت - ص.ع (مایت - mait): نزیکه مهرگ.

مائیج - ص.ع (مائیج - maic): به شه پؤل، شه پؤلدار، پیلدار.

مائده - ا.ع (مائیده - maide): خوان، خوانچه، خوانی پر خوراک، خوارده مهنی.

مائه - ا.ع (میئه - mie): سه د.

مابون - ص (مابوون - mabûn): قونده ر، حیز، دو وده کی.

مابین - ق.ع (مابهین - mabeyn): نیوان.

مات - ص (مات - mat): سه رگه ردان، مه بهوت، له وازی شه تره نچ دا به شاده گوتری که گرفتار بی و چاری نه مینتی.

مات - ص.فر (مات - mat): مات، تاریک، لیتل.

ماتادر - ا.فر (ماتادور - matadur): گاباز، گابازیک که له مهیداندا گایه که بکوژی، که سی به نیحتوبار.

- ماتیک** - ا.فر (ماتیک - matîk) : ماتیک، سووراوی لیو.
- ماچ** - ا.ماچ (mac) : مانگ.
- ماچ** - ص.ع (ماچ - macc) : که سیک له پیریا بیان له بهر ههر هویه کی دی ئاو به ده مییه وه نه وه سستی.
- ماجد** - ص.ع (ماجید - macid) : گه وره، به خشنده، جوامیر، دلاوا، خوش ته بیعت.
- ماجده** - ص.ع (ماجیده - macide) : ژنی مه زن، ژنی سه لار و سه نگی.
- ماجرا** - ا.ع (ماجره - macera) : رووداو، پیشهات.
- ماجراجو** - ص.فا (ماجره راجوو - maceracû) : ئاژاوه خواز، ئاژاوه چی.
- ماچ** - ا.ماچ (maç) : ماچ، راموسان.
- ماچوچه** - ا. (ماچوچه - maçûçe) : قاپتیکی بچووی لوله داره ده زمانی پی له دهوی مندال ده کن.
- ماچه** - ص (ماچه - maçe) : ماچه، میچکه.
- ماهی** - ا.فا.ع (ماهی - mahî) : سپینه، مه حوکه ره وه، له ناو بهر.
- ماخ** - ص (ماخ - max) : زیروی قه لپ، خه لکی پیسکه و سپله.
- ماخچی** - ا.ص (ماخچی - maxçî) : نه سپی دووردهگ، ره گیکی عه ره بی بی و ره گیکی هی دی بی.
- ماخور** - ا. (ماخور - maxûr) : مه یخانه، قومارخانه، خه رابات.
- ماخولیا** - ا. (ماخولیا - maxuliya) : مالیخولیا، ماخولان.
- مادام** - ق.ع (مادام - madam) : مادامه کی، مادام.
- مادام** - ا.فر (مادام - madam) : مه دام، خانم، خاتون.
- مادح** - ا.فا.ع (مادیه - madih) : ستایشکار، پیا ه لدر.
- مادر** - ا. (مادر - mader) : دایه، دایک.
- مادر اندر** - ا.مر (مادر نه ندر - mader ender) : باوه ژن، زردایک.
- مادر بزرگ** - ا.مر (مادر بوزورگ - mader buzurg) : داپیره، دایه گه وره، نه نک، دایکی باوک، دایکی دایک.
- مادر دخت** - ا. (مادر دخت - mader duxt) : رووه کیکه.
- مادر زاد** - ص.مر (مادر زاد - mader zad) : جمک، لفانه.
- مادگی** - ا.مص (ماده گی - madegî) : نه ندای میینه ی گول.
- ماد موازل** - ا.فر (ماد موازل - madmuazil) : کیژه خان.
- مادندر** - ا.مر (ماده ندر - madender) : باوه ژن، زردایک.
- مادون** - ص.ع (مادون - madûn) : ژنیر ده ست.
- ماده** - ص (ماده - made) : می، میینه، ماچه، میچکه.
- ماده** - ا.ع (ماده - madde) : هه وین و نه سلی هه شتیک، هه شتیک بو شاییه ک بگری و کیشی هه بی و به شتیه ی وشک، بیان ته یان گاز بی.
- ماده تاریخ** - ا.مر (ماده ی تاریخ - maday tarîx) : به یتیک یان نیوه به یتیک که کوی پیته کانی به حه ساوی نه بجه د بکاته میژووی روداویک.
- مادی** - ص.ن (مادی - madî) : سه زه مینی ماده کان که نازربایجان و عیراقی عه جه می ده گرتوه.
- مادی** - ا. (مادی - madî) : جۆگایه ک بیان که نالیک له رووبار جیا بگریته وه بو ئاودانی بیستان و زهرعات.
- مادی** - ص.ن (مادی - maddî) : مه ترالیست.

- مادیان** - (مادییان - madiyan): ماین.
- مادینه** - ص.ن. (مادینه - madîne): میینه، می.
- مار** - (مار - mar): مار.
- مار** - ا.ف.ع. (مار - mar): ریوار، روتته نی.
- مارا سهند** - ا.مر. (مار ئه سپه ند - mar espend): ناوی فریشته یه که، رۆژی بیست و نۆیه می هه مانگیکی هه تاوی.
- مارافسا** - ص.فا. (مارئه فسا - mar efsa): مارگر، که سیتک مار ئه فسون بکات، یان ماران گهسته به ئه فسوون چاره سه ر بکات.
- مارپیچ** - ا.مر. (مارپیچ - mar pîç): پیچاوی پیچ، بادراو، مارپیچ، لوله ی دریزی قلبیان ناوی.
- مارج** - ص.ع. (مارج - maric): بلتیه ی ناگر، گری بئ دوو که لئ ناگر.
- مارچویه** - ا.مر. (مارچویه - marçûbe): مارچویه، گیایه که.
- مارد** - ص.ع. (مارید - marid): سه رکیش، گه ردن کیش، عاسی، بهرز، قوچ.
- ماردارو** - ا.مر. (ماردارو - mardarû): جۆزه رووه کینکه.
- ماری** - ص. (ماری - mardî): سوور.
- مارزبان** - ا.مر. (مارزهبان - marzeban): گیایه که بۆ دهرمان ده شیت.
- مارزنگی** - ا.مر. (مارزنگی - marzengî): ماری زهنگولدار.
- مارس** - ا.فر. (مارس - mars): مانگی سیبیه می سالی فه رنگی.
- مارس** - ا.فر. (مارس - mars): مه ریخ.
- مارس** - (مارس - mars): مه رس، له گه مه ی نه ردیندا مه رس به دوو ده ست هه ساو ده کری.
- مارسار** - ص.مر. (مارسار - marsar): هاوشیوه ی سه ری مار.
- مارسانان** - ا.مر. (مارسانان - marsanan): له تیره ی ماران.
- مارستان** - ا.مر. (مارستان - maristan): نه خو شخانه.
- مارش** - ا.فر. (مارش - marş): رتورؤیشتنی رتیک و پیکی سه ربازان، سرودی هه ماسی که سه ربازان به رتیکردنه وه هاوئا هه ننگ له گه ل هه نگاواندا بیلین، مارش، سرود.
- مارشال** - ا.فر. (مارشال - marşal): سوپاسالار، سه ردار.
- مارعینکی** - ا.مر. (مارئه بینه کی - mar eynekî): جۆزه ماریکی ژه ه رداره.
- مارفش** - ص.مر. (مارفه ش - marfeş): مار ئاسا، چوون مار، وه کو مار.
- مارقشیشا** - (مارغه شیشا - marxeşîşa): دهرمانیکه له کۆنا بۆ چاویه شه به کار ها توه.
- مارک** - ا.فر. (مارک - mark): پارهی ئه لمانیه.
- مارک** - ا.فر. (مارک - mark): مارکه، نیشانه، مارکه ی تاییه تی کارخانه یه که یان کۆمپانیایه که له سه ر به ره هه مه کانی چاپ بکری یان هه لکه ندری.
- مارکاژ** - ا.فر. (مارکاژ - markaj): زه لکاو.
- مارکسیست** - ص.فر. (مارکسیست - marksîst): رتیبازی مارکسیزم.
- مارکسیسم** - ا.فر. (مارکسیسم - marksîsm): رتیجه ی کارل مارکس، رتیجه یه که له بواری سیاست و ئابووری که مارکس دامه زرتیه ری بوو و یاساو رتساکانی سوسیالیزمی زانستی شروقه ده کات.
- مارکی** - ا.فر. (مارکی - markî): ئه مه له قه بی نه جیم زاده کانی ئه وروپا بووه، عینوائتیکه له نیوان دۆک و کۆنتدا.
- مارکیز** - ا.فر. (مارکیز - markîz): مارکی - (بۆ ژن).

- مارکیوا** - (مارکیفا - markîva) : رووه کیکه .
- مارگرزه** - ا. مر (ماری گهرزه - mari gerze) : ماری گهره، جوره ماریکی سه زله .
- مارگریت** - ا. فر (مارگوریت - margurit) : گولی مینا .
- مارگیاه** - ا. مر (مارگیاه - margiyah) : مارچپوه، گیایه که .
- مارگیر** - ا. ص (مارگیر - margîr) : مارگر، که سیک مار به زندوویه تی بگری .
- مارمالاد** - ا. فر (مارمالاد - marmalad) : مرهبا، جلی .
- مارماهی** - ا. مر (مارماهی - marmahî) : جوره ماسییه که له مار دهچی، مارماسی .
- مارمولک** - ا. (مارمولک - marmûlek) : مارمیلک، مارمیلوک .
- مارنه** - ا. (مارنه - marine) : شنگ .
- ماره** - ا. (ماره - mare) : نامار، تومار، دهفته ری حه ساو .
- ماره** - ا. (ماره - mare) : میروو .
- ماری** - ص (ماری - marî) : کوژراو، کوشیاک، له ناوچوو .
- ماز** - ا. (ماز - maz) : درز، قه له شت، چین چین .
- مازاد** - ا. ع (مازاد - mazad) : له پیویستی زیاتر .
- مازالاق** - ا. ت (مازالاق - mazalax) : مزراح .
- مازیون** - ا. (مازهیون - mazeryûn) : دهوه نیکه .
- مازن** - ا. (مازن - mazen) : مؤره غه ی پشت، ئیسکی برپه ی پشت .
- مازندری** - ص. ن (مازندهری - mazenderî) : خه لکی مازندهران، مازندهرانی .
- مازو** - ا. (مازو - mazû) : مازو، جوره بهریکی داربه پرووه، مازی .
- مازوت** - ا. فر (مازوت - mazût) : نهوتی رهش، گازویل .
- مازه** - ا. (مازه - maze) : پشته مه غزه، برپه ی پشت، مؤره غه ی پشت .
- مازوخیسیم** - ا. فر (مازوخیسیم - mazûxism) : نه خوشی حه زی نازردان، مازوشییه ت، مازوخیه ت .
- ماژ** - ا. (ماژ - maj) : خوشی، ئاسوده یی، عه ییش و عوشره ت، خوش رابواردن .
- ماژور** - ا. فر (ماژور - majur) : یاوهر، میچه ر، جه نه رال .
- ماژیک** - ص. فر (ماژیک - majîk) : سیحر ئامیز، جادووی، عه جیب و غه رب .
- ماساژ** - ا. فر (ماساژ - masaj) : مشت و مال، شیلان .
- ماست** - ا. (ماست - mast) : ماست .
- ماستبا** - ا. مر (ماستبا - mastba) : ناشتی ماست .
- ماست بند** - ا. ص (ماست به ند - mast bend) : که سیک که ماست هه وین بکات .
- ماستینه** - ا. ص (ماستینه - mastîne) : نانه ولای ماست یان دۆ، دۆیه ک که شویتی تیدابتی .
- ماسک** - ا. فر (ماسک - mask) : ده مامک .
- ماسکه** - ا. ص. ع (ماسیکه - masike) : جلّه وگیر، هیزی جلّه وگرتنی هه له و گوناح .
- ماسوچه** - ا. (ماسوچه - masûçe) : کۆتره کتبی .
- ماسوره** - ا. (ماسوره - masûre) : لوله ی باریک و کورت، ماسوره ی مه کینه ی درومان، میکوک، لوله ی تفه نگ .
- ماسه** - ا. (ماسه - mase) : لم، قوم .
- ماسیدن** - مص. ل (ماسیدن - masîden) : مه یین، ماسین .
- ماسیده** - ا. مف (ماسیده - masîde) : مه بیو، ماسیاگ، ماسیو .
- ماش** - ا. (ماش - maş) : ماش .

- ماش دارو** - ا. مر(ماش داروو - maşdarû):
جۆره گیایه کی خۆرسکه بۆ دهرمان ده بی.
- ماشرا** - ا(ماشهرا - maşera): په نه مان و
ئاوسان، زیبکه.
- ماشطه** - ا. ع(ماشیته - maşite): ژنی
ئارایشته گهر.
- ماشو** - ا(ماشوو - maşû): هیله ک، والا بیژ.
- ماشور** - ص(ماشوور - maşûr): ههر شتتیک
بچه ناو به که وه، شتی تیک ئالاو.
- ماشوره** - ا(ماشوره - maşûre): لاسکی ناو
بۆشی گیای وه کو قامیش، گهرده نی سپی
ماشوقه.
- ماشه** - ا(ماشه - maşe): ماشه، ماشه ی
تفه نگ.
- ماشى** - ا. ف. ع(ماشى - maşî): رتیوار، رتیوان،
پیاده.
- ماشین** - ا. فر(ماشین - maşîn): مه کینه،
ئوتومبیل، ماشین.
- ماشینیست** - ا. ص. فر(ماشینیست -
maşînîst): که سیک که به مه کینه کار بکات
یان مه کینه دروست بکات، مه کینه چی،
میکانیکى.
- ماشینیسیم** - ا. فر(ماشینیسیم - maşînîsm):
میکانیزم.
- ماضى** - ا. ف. ع(ماضى - mazî): رابوردوو،
گوزه شته.
- ماعداء** - ا(مائه دا - maeda): جگه له، خینژی.
- ماعز** - ا. ع(مائیز - maiz): بز، پیستی بز.
- ماعون** - ا. ع(مائون - maûn): ئاو، باران،
ده فرو ئامانان، چاکه، گوپرایه لی.
- ماغ** - ا(ماغ - max): جۆره مراویبه که پهره کانی
ره شه.
- ماغ** - ا(ماغ - max): ته م، مژ، دومان.
- ماغگون** - ص(ماغگون - maxgûn): رهش
وه کو مروای (ماغ)، رهش، تاریک.
- مافوق** - ص. ع(مافه و غ - mafewx): بالا،
بالا تر، بالادست.
- ماکارونی** - ا. فر(ماکاروونی - makarûnî):
ههرشته ی فهرهنگی، ماکه روونی.
- ماکت** - ا. فر(ماکت - makit): ماکیت،
نمونه.
- ماکر** - ا. ف. ا. ع(ماکیر - makir): فریودهر،
خاپینۆک، مه کریاز.
- ماکروفاژ** - ا. فر(ماکروفاژ - makrûvaj):
خړۆکه ی سپی خوتین.
- ماکزیموم** - ا. فر(ماکزیموم - makzîmûm):
لایه نی زۆر، بهر زترین نه ندازه.
- ماکو** - ا(ماکو - makû): مه کو.
- ماکول** - ص(ماکول - makûl): زۆر خۆر.
- ماکول** - ا. فر(ماکول - makûl): په له، له که.
- ماکیان** - ا(ماکیان - makiyan): مریشکی
مالی، مامر.
- ماکیاولیسیم** - ا. فر(ماکیاویلیم - maky
vilîsm): میکاویلیم، سیاسه تیکه دوور له
ههر رتیسایه کی ئه خلاقى و له رای مه به ستدا ههر
ناره وایه که به ره واده زانی، دامه زرتنه ری ئه م رتیاز
نوو سه رو سیاسه توانی ئیتالیایی میکاویلیمه
۱۴۶۹ - ۱۵۲۷ کتیبیتیکی له و باره یه وه
نوو سیوه ..
- ماگنولیا** - ا. فر(ماگنولیا - magnûliya):
دره ختتیکى هه همیشه سه وزی گول جوانی به بۆنی
زهرد یان ئه رخه وانیه.
- مال** - ا. ع(مال - mal): دارایی، سامان و مال.
- مالاریا** - ا. فر(مالاریا - malarîya):
مه لاریا، نۆیه تی.
- مالامال** - ص. مر(مالامال - malamal): لیوان
لیتو، پراوپر، لیتوپر.
- مالانک** - ا(مالانک - malanek): شلیتر.
- مالت** - ا. فر(مالت - malet): فهریکه جۆ.
- مالت** - ا. فر(مالت - malt): نه خۆشی تی.

- مالح** - ص.ع (مالیه - malih): سویر، شۆر، زۆر خوی.
- مالدار** - ص.مر (مالدار - maldar): زهنگین، دهوله مه‌ند.
- مالش** - ا.مص (مالیش - maliş): مشت و مالدان.
- مالشگر** - ص.فا (مالیشگر - malişger): ده‌لاک، مشت و مالچی، ده‌لاکی گه‌رماو.
- مالک** - ص.ع (مالیک - malik): خاوه‌ن.
- مالک الخزین** - ا.مر.ع (مالیکوله‌زین - malikul hezîn): شینه شاهۆ، غه‌مخۆره، شاقه، شاقه‌شین، شاهۆ، شاهۆ.
- ماله** - ا (male - male): ماله‌ی گه‌چکاری و سپیکاری.
- مالیا** - ا (مالییا - maliya): جۆره دره‌ختیکه.
- مالیات** - ا (مالیات - maliyat): باج، خه‌راج، زه‌ریبه.
- مالیخولیا** - ا (مالیخولیا - malîxûliya): ماخۆلان، ماخۆلان.
- مالیدن** - مص.م (مالیدن - malîden): مشت و مالدان.
- مالنده** - ا.فا (مالینده - malinde): که‌سپیک که شتیک به شویتیکدا بمانی.
- مالیده** - ص.مف (مالیده - malîde): شت پیدایا مالدراو.
- مالیه** - ا.ع (مالیه - maliye): دارایی.
- مام** - ا (مام - mam): دایک.
- ماما** - ا (ماما - mama): دایک.
- ماماچه** - ا (ماماچه - mamaçe): مامان، مامان.
- مامان** - ا (مامان - maman): دایکه (به‌زمانی منال):
- مامک** - ا (مامک - mamek): دایکه.
- ماموت** - ا.فر (ماموت - mamût): جۆره چه‌یوانیکی زه‌یه‌لاچی له‌ناوچووی فیل ناسایه، دایناسور.
- مامیران** - ا (مامیران - mamîran): جۆره گیایه‌کی له‌چه‌شنی زه‌رده چه‌وه‌یه.
- مان** - ا (مان - man): مال، که‌ره‌سته‌ی ناومال.
- مان** - ا (مان - man): هاوتا، نه‌زیر.
- مان** - ض (مان - man): راناوی یه‌که‌م که‌سی کۆ.
- مانا** - ا (مانا - mana): هاوتا، وه‌ک.
- مانتو** - ا.فر (مانتو - mantû): جلی ده‌لب که له‌سه‌ر جلی دیبه‌وه له‌به‌ر بکری، مانتو، شانیل.
- مانداب** - ا.مر (مانداب - mandab): شویتینی که ناوی تی و ده‌میتینی و بۆگه‌ن بکات.
- ماندگار** - ص.فا (ماندگار - mandgar): پایه‌دار، نه‌گۆز، جیتیگیر.
- ماندن** - مص.ل (ماندن - manden): باقی بوون، مان، مانه‌وه، وه‌ستان.
- مانده** - ا.مف (مانده - mande): ماوه، نه‌گۆز، جیتیگیر.
- ماندن** - مص.ل (ماندن - manden): وه‌ک یه‌ک بوون.
- ماندولین** - ا.فر (ماندولین - mandûlîn): ئامیتریکی مؤسیقایه له‌سه‌ر تار ده‌جیت و هه‌شت ژینی هه‌یه و به‌سه‌ری قامکان و نینۆک لیده‌دری.
- مانده** - ص (مانده - mande): ماندوو، شه‌که‌ت.
- ماندگی** - ا.مص (مانده‌گی - mandegî): ماندووویه‌تی، شه‌که‌تی.
- مانژ** - ا.فر (مانژ - manj): فیتربوونی ئه‌سپ سواری، شویتینی تاییه‌تی بۆ په‌روه‌رده مه‌شقدانی ئه‌سپ.
- مانع** - ا.فا.ع (مانعی - mani): به‌ره‌ه‌لست، کۆسپ، له‌مپه‌ر.
- مانکن** - ا.فر (مانوکه‌ن - manuken): کچی جوان که له‌موغازه‌وه دروینگه‌کاندا هه‌موو جۆره جلیکی ژنانه له‌به‌ر بکات تا به‌مشته‌ری نیشان بدات، په‌یکه‌ری مروّقی له‌داریان پلاستییک له‌موغازه‌کاندا جلی له‌به‌ر بکه‌ن بۆ نیشاندانی فۆزومی جله‌کان. جسم.

- مانگ** - ا(مانگ - mang): مانگ، هه‌یف.
- مانند** - ا. (مانه‌ند - manend): هاوتا، چوون یهک، میناک.
- مانور** - ا. فر(مانوئر - maûvr): مانوئر.
- مانورک** - ا(مانوورهک - manûrek): کلاو کویره، بالنده‌یه‌که.
- مانومتر** - ا. فر(مانومیتتر - manûmitr): نامیتری نه‌ندازه‌گیری گوشاری هه‌لم و گاز.
- مانوی** - ص. ن(مانیقی - manivî): مانه‌وی، په‌په‌وانی تاینی مانی شیتوه‌کار که له زه‌مانی شاپووری یه‌که‌مدا ئیدیعای پیغهمبه‌رایه‌تی کردو کتیبیگی به‌ناوی نه‌رژه‌نگ داناو تاینه‌که‌ی تیکه‌له‌یه‌ک بوو له باوه‌پین زه‌رده‌شت و یه‌هودی و مه‌سیحی.
- مانیدن** - مص. ل(مانیدن - manîden): هاوشپوه‌بوون.
- مانیکور** - ا. فر(مانیکوور - manikûr): بوئی نیونگ، که‌سیک ده‌ست نارایش‌ت بکات.
- مانیتیت** - ا. فر(مانیتیت - manîtit): ئوکسیدی موگناتیسی.
- مانیتیزور** - ا. فر(مانیتیبیزور - manîtizûr): که‌سیک یه‌کیتک به‌زه‌بری هیزی موگناتیسی خوئی بخه‌وینن.
- مانیتیسیم** - ا. فر(مانیتیسیم - manîtîsm): هیزی جازیبه‌ی به‌ده‌نی مرؤف، موگناتیسی مرؤفانی.
- ماورد** - ا. مر(ماقه‌رد - maverd): گولاو.
- ماه** - ا(ماه - mah): مانگ، هه‌یف.
- ماه اب** - ا. مر(ماه اب - mah ab): مانگی تابان.
- ماهار** - ا(ماهار - mahar): دارتیکی بچووکه ده‌خرتیه‌ په‌ره‌ی که‌پوری وشتره‌ په‌تی پیئوه ده‌به‌ستان.
- ماهانه** - ق (ماهانه - mahane): مانگانه، مووچه‌ی مانگانه.
- ماهرکوهان** - ا. مر(ماه به‌رکوهان - mah berkûhan): ناوی نه‌وایه‌که له سی نه‌واکه‌ی باربه‌د.
- ماه بام** - ق(ماه بام - mahbimah): مانگ به مانگ، مانگانه.
- ماهپاره** - ا. ص(ماهپاره - mahpare): پارچه‌یه‌ک له مانگ، خشکوک و جوان وه‌کو مانگ.
- ماه پروین** - ا. مر(ماه په‌رفین - mahpervîn): رووه‌کیتکه له تیره‌ی زه‌نجه‌فیل.
- ماهتاب** - ا. مر(ماه تاب - mahtab): تریفه‌ی مانگ، مانگاشه‌و، تاف هه‌یف، تریفه، ماتاو.
- ماهچه** - ا(ماهچه - mahçe): سه‌ری ئالا که به‌زیر یان زیو له شیوه‌ی هه‌یفوکدا دروست بکری، هه‌یفک، هه‌یفوک.
- ماهر** - ص. مر(ماهیر - mahir): مه‌علان، لیتها‌توو، کارامه، زیره‌ک.
- ماهرخ** - ص. مر(ماه رخ - mah rux): جوان و شه‌نگ وه‌کو مانگ، روو مانگ.
- ماه روزه** - ا. مر(ماهی روزه - mahi rûze): مانگی رهمه‌زان، مانگی روژوو گرتن.
- ماه سیما** - ص. مر(ماه سیما - mah sîma): مانگ، سیما مانگ، سیما وه‌کو مانگ.
- ماهگانه** - ق(ماهگانه - mahgane): مانگانه.
- ماه گرفت** - ا. مص(ماه گیره‌فت - mahgireft): مانگ گیران.
- ماه گرفتگی** - ا. مص(ماه گیره‌فته‌گی - mahgireftegî): مانگ گیران.
- ماهنامه** - ا. مر(ماهنامه - mahname): مانگنامه، گوژاریک که مانگانه ده‌ریچن.
- ماه نخشب** - ا. مر(ماهی نه‌خشه‌ب - mahi nexşeb): مانگیکه که موقه‌نه‌ع که له زه‌مانی خه‌لافه‌تی مه‌هدیدا داوای خوابه‌تی ده‌کرد، له نه‌خشه‌ب که شاریک بووه له نیوان جه‌یجون و سه‌مه‌رقه‌ندا، دروستی کردبوو و هه‌موو شه‌ویک له چالیکه‌وه ده‌رده‌هات و له ناسوئی نه‌خشه‌بدا ده‌رده‌که‌وت. جا ئه‌م مانگه: (ماه سیام، ماه کاشغر، ماه‌کش، ماه چاه‌کش و ماه مقنع و ماه مزور) شی پی گوتراوه.

ماه نو - ا. مر (ماه نهو - mahnew) : مانگی نو، مانگی په کشه وه.
ماهو - ا (ماهو - mahû) : دار دست.
ماهو - ا (ماهو - mahû) : نارایش.
ماهوار - ص. مر (ماهفار - mahvar) : مانگ ناسا، چوون مانگ.
ماهواره - ا. مر (ماهقاره - mahvare) : مانگی دستکرد.
ماهویدانه - ا. مر (ماهویدانه - mahûb dane) : جوړه رووه کیکه.
ماهوور - ا (ماهوور - mahûr) : زهوی هه ورازو نشیو، زهوی نا هه موار، دۆلی ناوچیا یان.
ماهوور - ا (ماهوور - mahûr) : ناهه نگیکی مؤسبای تیرانییه.
ماهوور - ا (ماهوور - mahûr) : گولیکه.
ماه وش - ص. مر (ماه قهش - mahveş) : وهکو مانگ، زور جوان.
ماهه - ا (ماهه - mahe) : برمه، دریلی شت کون کردن.
ماهی - ا (ماهی - mahî) : ماسی، ماسی جوړی زوری هه یه.
ماهیا به - ا. مر (ماهی یابه - mahiyabe) : جوړه خوار دنیکیه له ماست دروست ده کری.
ماهی ازاد - ا. مر (ماهی نازاد - mahi azad) : جوړه ماسیبه که دریتی له شی ده گاته مه تریک و گۆشتیکی سووری چهوری به تامی هه س و له ده ریادا ده ژی.
ماهیا نه - ق (ماهیا نه - mahyane) : مانگانه، مووچه ی مانگانه، بیتوژی ژنان.
ماهی برقی - ا. مر (ماهی بهرغی - mahî berxî) : جوړه ماسیبه که، له جیاتی هیلکه بکات ده ژی، جوړه ته زوویه کی کاره بایی له به ده نیدا هه س.
ماهیت - ا. ع (ماهیهت - mahiyet) : ماهیبهت، ماهیهت، جه وه هر، هه قیقته و ته بیعت و سروشتی هه ر شتیکی، گه وه هر ی شت.
ماهی تابه - ا. مر (ماهی تابه - mahî tabe) : تاوه ی ماسی سور کرده وه یان هه ر شتیکی دیکه.
ماهیهجه - ا (ماهیهجه - mahîçe) : ماسوولکه.
ماهی خاویار - ا. مر (ماهی خاویار - mahî xayyar) : ماسی خاویار، جوړه ماسیبه کی ده ریایی گه وریه که دریتی ده گاته پینج مه تر، ده موو لموزی دریتی، ددانی نییه، کلکی دوو لقانه ی نایه کسانه، میبه که ی نزیکه ی سئ ملیون هیلکه ده کات و هیلکه کانی گله ک به سوود پر خوراکن و خاویاری پی ده گوتری، هیلکه کانی له سکی ده رده هیتری و پاک ده کرتنه وه له قوتوی سه رداخراو ده نری.
ماهیخوار - ا. مر (ماهی خار - mahîxar) : ماسیگره، بالنده یه که، سه قاقوش.
ماهی دودی - ا. مر (ماهی دوودی - mahî dûdî) : جوړه ماسیبه که زیاتر ده برژیتری.
ماهی سفید - ا. مر (ماهی سفید - mahî sefîd) : جوړه ماسیبه که، سپیبه ماسی.
ماهی شیم - ا. مر (ماهی شیم - mahî şîm) : ماسیبه کی سپی خالداره.
ماهی قزل الا - ا. مر (ماهی غیزل نالا - mahî xizl ala) : جوړه ماسیبه که زیاتر له ناری شیرین دا ده ژی.
ماهی کولی - ا. مر (ماهی کولی - mahî kûlî) : جوړه ماسیبه کی ورده، له قوتو ده نری و ساردینی پی ده لیتن.
ماهیگیر - ا. ص (ماهی گیر - mahîgîr) : ماسیگر، که سیک که راوه ماسی بکات.
ماهی مرو - ا. مر (ماهی مروو - mahî murû) : جوړه ماسیبه کی گه وریه.
مایچه - ا (مایچه - mayçe) : ماسوولکه.
مایع - ص. ع (مایع - mayî) : شل، تواوه.

ماه نو - ا. مر (ماه نهو - mahnew) : مانگی نو، مانگی په کشه وه.
ماهو - ا (ماهو - mahû) : دار دست.
ماهو - ا (ماهو - mahû) : نارایش.
ماهوار - ص. مر (ماهفار - mahvar) : مانگ ناسا، چوون مانگ.
ماهواره - ا. مر (ماهقاره - mahvare) : مانگی دستکرد.
ماهویدانه - ا. مر (ماهویدانه - mahûb dane) : جوړه رووه کیکه.
ماهوور - ا (ماهوور - mahûr) : زهوی هه ورازو نشیو، زهوی نا هه موار، دۆلی ناوچیا یان.
ماهوور - ا (ماهوور - mahûr) : ناهه نگیکی مؤسبای تیرانییه.
ماهوور - ا (ماهوور - mahûr) : گولیکه.
ماه وش - ص. مر (ماه قهش - mahveş) : وهکو مانگ، زور جوان.
ماهه - ا (ماهه - mahe) : برمه، دریلی شت کون کردن.
ماهی - ا (ماهی - mahî) : ماسی، ماسی جوړی زوری هه یه.
ماهیا به - ا. مر (ماهی یابه - mahiyabe) : جوړه خوار دنیکیه له ماست دروست ده کری.
ماهی ازاد - ا. مر (ماهی نازاد - mahi azad) : جوړه ماسیبه که دریتی له شی ده گاته مه تریک و گۆشتیکی سووری چهوری به تامی هه س و له ده ریادا ده ژی.
ماهیا نه - ق (ماهیا نه - mahyane) : مانگانه، مووچه ی مانگانه، بیتوژی ژنان.
ماهی برقی - ا. مر (ماهی بهرغی - mahî berxî) : جوړه ماسیبه که، له جیاتی هیلکه بکات ده ژی، جوړه ته زوویه کی کاره بایی له به ده نیدا هه س.

مايل - ص.ع (مايل - mayil): لار، خوار به لايه كدا، داشكان به لايه كدا، نارەزوو مەندی.

مايندر - ا.م (مايه ندر - mayender): زردايك، باوهژن، باجي.

مايو - ا.فر (مايوو - mayyû): مايۆ، دەرپيتي مەلە.

مايه - ا (مايه - maye): ئەسل و بونيادي هەر شتيك، هەويتن، دەرمانتيكه بۆ جلە و گييري له نهخوشي له مروف دەرئ، سەرچاوه.

مايه دار - ص (مايه دار - mayedar): خودان سەرمايه و شت.

مايه زني - ا.م (مايه زهني - maye zenî): کوتان.

مايه كوبي - ا.م (مايه كوبي - maye kûbî): کوتان دۆي نهخوشي.

مايه ور - ص (مايه فەر - maye ver): ساماندار، سەرمايه دار.

مايي - ا.م (مايي - mayî): لوتبه رزي، خۆبستي، خۆبهرستي.

ماپ - ا.ع (مهئاب - meab): گهړانه وه، جيئي گهړانه وه.

مات - ا.ع (ميئات - miat): سه دان.

مائر - ا.ع (مهئاسير - measîr): چاكه و كرده وي په سند كه له كهسيك بيمينيته وه.

مائم - ا.ع (مهئاسيم - measim): تاوانان، خه تايان.

مؤائم - ص.ع (مؤئاسيم - muasim): خاوو ته مه ل له رۆبيشتندا.

مؤاخات - م.ص.ل.ع (مؤئاخات - muaxat): دۆستايه تي و براي ته تي كردن.

ماخذ - ا.ع (مهئاخيز - meaxiz): سه رچاوه و ژيديران.

مؤاخذه - م.ص.م (مؤئاخهزه - muaxeze): سزادان، عهيب گرتن، ئيرادگرتن، گله بي كردن.

مادب - ا.ع (مهئاديب - meadîb): خوانان، داوهت و خوان رازانه وه.

ماذن - ا.ع (مهئازين - meazîn): مناره، شويئي بانگدان، شويئي بانگ و سه لا.

مارب - ا.ع (مهئاريب - mearib): مه به ست و نياز.

ماكل - ا.ع (مهئاكيل - meakîl): خوراکان.

مؤاکله - م.ص.ل.ع (مؤئاكه له - muakele): هاوخۆزاک، پيئكه وه نان خواردن.

مال - ا.ع (مهئال - meal): ئاقيبهت، جيئي گهړانه وه، گهړانه وه، نه نجام.

مال انديش - ص.فا (مهئال نه نديش - meal endîş): ئه نجام بين، كه سيك نه نجامي كار ليئك بداته وه و بييري ليئيكاته وه.

مالف - ا.ع (مهئاليف - mealif): ئولفهت، مهحه بهت، دۆستايه تي.

مؤالفهت - م.ص.ل.ع (مؤئاله فهت - mualefet): هاده مي و دۆستايه تي كردن، راهاتن و هۆگربوون له گه ل كه سيكدا، ئولفهت گرتن.

مؤانست - م.ص.ل.ع (مؤئانه سهت - muaneset): هاوده مي گرتن، هۆگربووني كه سيك.

مؤيد - ا.م (مؤئهبه د - muebbed): ئه به دي، هه ميشه بي، جاويداني.

مؤتلف - ا.فا.ع (مؤئته ليف - mu'telif): ئولفهت گرتوو، سازاو.

مؤتم - ا.ع (مهئتم - me'tem): شويئي كۆبوونه وه ي خه لكي، كۆزي پرسه و تازه باري.

مؤتمر - ا.ع (مؤئته مهر - mu'temer): كۆنگره.

مؤتمن - ص.ع (مؤئته مه ن - mu'temen): كه سيكي جيئي متمانه بي و ئه مين بي.

مؤثر - ا.فا (مؤئته سير - mu'essir): كاريگه ر، كه سيك كاريگه ر بي.

مؤثم - ص.فا (مؤسيم - mu'sîm): كه سيك بۆ گوناه هانديرئ، كه سيك بخريته گوناه وه.

مأثور - ا.م.ع (مهئسور - me'sûr): قسه ي نهسته ق، په ندي پيشينان.

- مأثوم** - ص.ع (مهئسووم - me'sûm):
گوناحکار.
- ماجوج** - ا.ع (مهئجوج - me'cûc):
بوونه وه ریتیکی تهفسانهیی کورته بالاییه له مرؤث دهچی.
- ماجور** - ا.مف (مهئجور - me'cûr):
گیرو، کریگرته.
- ماخذ** - ا.ع (مهئخهز - me'xez):
میتود، پهیرهو.
- مؤخر** - ا.ع (موئهخهر - mu'exer):
پاشه.
- ماخوژ** - ا.مف (مهئخووز - me'xûz):
وه رگیرو.
- مؤدب** - ا.مف (موئهدهدب - mu'eddeb):
تهربیت دراو، به ئهدهب، به تهربیت.
- ماده** - ا.ع (مهئدیه - me'debe):
خواردن، خون و نان.
- مؤدی** - ا.فا (موئهدی - mu'eddî):
ئه وهی شتییک بدات.
- مؤذن** - ا.فا.ع (موئهززین - mu'ezzin):
موهزین، بانگدهر.
- مئذنه** - ا.ع (میئزهنه - mi'zene):
شوتینی بانگدان.
- مأذون** - ا.مف.ع (مهئزوون - me'zûn):
ئیزندراو، مؤله تدرارو.
- مؤسس** - ا.فا.ع (موئهسیس - mu'esis):
دامه زرتینهر.
- مؤسسسه** - ا.مف.ع (موئهسهسه - mu'sese):
دامه زراو، دهزگا.
- مؤکد** - ا.مف.ع (موئهککهده - mu'ekked):
تاکیدکراو، مکوم و قایم.
- ماکل** - ا.ع (مهئکهل - me'kel):
خواردمه نی.
- ماکول** - ا.مف.ع (مهئکول - me'kûl):
خوراو.
- مالف** - ا.ع (مهئلهف - me'lef):
خه لک پی راهاتوو.
- مؤلف** - ا.فا (موئه للیف - mu'ellif):
کتیب نووس.
- مؤلف** - ا.مف.ع (موئه للهف - mu'elef):
دانراو، کتیب، پهرتووک.
- مؤلم** - ا.فا (موئلیم - mu'lim):
نازار، پرژان.
- مالفوف** - ا.ع (مهئلوفوف - me'lûf):
گرتوو، باو.
- مأمن** - ا.ع (مهئمنه - me'men):
شوتینی ئه مین.
- مؤمن** - ص.فا.ع (موئمین - mu'min):
ئیماندار، باوه پردار.
- مأمور** - ا.مف.ع (مهئموور - me'mûr):
مامور، فه رمانبهر، ئه مرپیئکراو.
- مأمول** - ا.مف.ع (مهئمول - me'mûl):
کراو، ئومیدکراو.
- مأموم** - ا.مف.ع (مهئمووم - me'mûm):
که سیک که له نوئژدا چاو له پیش نوئژ بکات.
- مأمون** - ا.مف.ع (مهئموون - me'mûn):
په نادراو، بی ترس.
- مؤنث** - ص.ع (موئه نهس - mu'enes):
ئافرهت، میینه.
- مأنوس** - ا.مف.ع (مهئنوس - me'nûs):
هؤگر.
- مأوف** - ا.مف.ع (مهئوف - me'uf):
ئیدراو، ئافه تدیده.
- مئونت** - ا.ع (مهئونهت - me'UNET):
نازوقه، قوت.
- مأوی** - ا.ع (مهئئا - me'va):
ماوا، په ناگه.
- مؤید** - ا.فا.ع (موئه ییید - mu'eyyid):
تهئیدکهر، پشتیوانی کردن، پشتیوانیکار.
- مؤید** - ا.مف.ع (موئه ییهده - mu'eyyed):
تهئیدکراو.
- مأیوس** - ا.مف.ع (مهئیسوس - me'yûs):
ئومید، بی هیوا، بی ئومید، ئومید براو.

- مباح** - ا.مف.ع (موباه - mubah):
 حلال‌الکراو، جایز، حلال، ره‌وا.
- مباحث** - ا.ع (مه‌باهیس - mebahis): باسان،
 جیتی باس و لیکوئینه‌وه، توژینه‌وه.
- مباحشه** - مص.ل.ع (موباهه‌سه -
 mubahe): گفتوگوکردن، قسه‌و باسکردن
 له‌گه‌ل یه‌کتريدا.
- مباد، مبادا** - (مه‌باد، مه‌بادا - mebad, mebada):
 نه‌بادا، خوانه‌که‌ران، نه‌وه‌کا.
- مبادرت** - مص.ل.ع (موباده‌رت - mubderet):
 ده‌ست پیشکهری‌کردن.
- مبادله** - مص.م.ع (موباده‌له - mubadele):
 گۆزینه‌وه.
- مبادی** - ا.ع (مه‌بادی - mebadî): سه‌ره‌تا،
 پرده‌نسیپ.
- مبار** - ا (مه‌بار - mebar): گیپه.
- مبارات** - مص.ل.ع (موبارات - mubarat):
 بیزاربوون له‌یه‌کتر، ده‌ست هه‌لگرتن له‌یه‌کدی.
- مبارز** - ص.فا.ع (موباریز - mubariz):
 جه‌نگاوهر، خه‌باتکار.
- مبارزه** - مص.ل.ع (موباره‌زه - mubareze):
 شه‌رکردن، جه‌نگین، خه‌بتین، له‌ریزه‌هاتنه‌ده‌ر یۆ
 شه‌ر.
- مبارک** - ص.ع (موباره‌ک - mubarek): به
 به‌ره‌که‌ت، موباره‌ک، پیروژ.
- مباسطه** - مص.ل.ع (موباسه‌ته - mubasete):
 رووخوشی نواندن، رووخوش.
- مباشر** - ص.فا.ع (موباشیر - mubaşir):
 کارگوزار، سکرته‌یر.
- مباشرت** - مص.ل.ع (موباشه‌ره‌ت -
 mubaşeret): نه‌نجامدانی کاریک به‌ده‌ستی
 خۆت، گان‌کردن، خه‌وتن له‌گه‌ل ژندا.
- مباعدت** - مص.م.ع (موبائه‌ده‌ت -
 mubaedet): دوور که‌وتنه‌وه.
- مبال** - ا.ع (مه‌بال - mebal): شوئینی پیشاو،
 جیتی میزکردن.
- مبالات** - ص.ل.ع (موبالات - mubalat):
 بایه‌خ دان به‌کاریک، بیرکردنه‌وه له‌کاریک.
- مبالغ** - ا.ع (مه‌بالیغ - mebalix): بر، گوژم،
 مه‌بله‌غ، نه‌ندازه‌یه‌ک له‌دراو.
- مبالغه** - مص.ل.ع (موباله‌غه - mubalexe):
 زیاده‌روویی، کۆشش کردن ل کاریکدا.
- مبانی** - ا.ع (مه‌بانی - mebanî): ساختمانان،
 بینایان.
- مباهات** - مص.ل.ع (موباهات - mubahat):
 فه‌خرکردن، نازین، خۆه‌له‌کیشان، فریخ.
- مباهله** - مص.م.ع (موباهه‌له - mubahele):
 نه‌فره‌تکردن له‌یه‌کدی.
- مباهی** - ص.ع (موباهی - mubahî): فه‌خرکه‌ر،
 فریخ.
- مبایعه** - مص.م.ع (موبایه‌ئه - mubaye'e):
 کرپن و فروشتن، سه‌وداو مامه‌له.
- مباینت** - مص.ل.ع (مبایه‌نه‌ت -
 mubayenet): لیک جو‌دابونه‌وه، ناکوژک
 بوون له‌گه‌ل یه‌کدیدا.
- مبتدا** - ا.مف.ع (موبته‌ده‌ء - mubtede'):
 ده‌ست پی‌کراو، رتیگه، سه‌ره‌تا.
- مبتدع** - ا.فا.ع (موبته‌دی - mubtedi'):
 داهینه‌ر، بیدعه‌تکار، فلیقان.
- مبتذل** - ا.مف.ع (موبته‌زل - mubtezel):
 ســـــــــواو، بازارپی، زۆرو بۆر، بی‌بایه‌خ،
 له‌به‌رچاوکه‌وتوو، جه‌له‌بی.
- مبتر** - ص.ع (موبته‌تر - mubetter): کلک
 بریاگ، وه‌چاغ کویر.
- مبتکر** - ا.فا.ع (موبته‌کی - mubtekir):
 داهینه‌ر، فلیقان.
- مبتلا** - ا.مف.ع (موبته‌لا - mubtela):
 موفته‌لا، گیرۆده‌ی به‌لا و مه‌ینه‌ت، گرفتار.
- مبتنی** - ا.فا.ع (موبته‌نی - mubtenî):
 بیناکه‌ر.
- مبتهج** - ا.فا.ع (موبته‌هیج - mubtehic):
 شادمان، خۆشحال.

- میشوث** - ا.مف.ع (مه بسوس - mebsûs): په راگه نده، بلا و بووه، په رش و بلاو.
- مبخت** - ا.ع (مه بهه س - mebhes): باس، جیتی باس و لیکولینه وه، باس و کوه، کورته باس.
- مبدا** - ا.ع (مه بده - mebde'): سهره تا، ریشگه، هژ، پره نسیب.
- مبده** - ا.ف.ع (مویدی - mubdi'): داهینه، فلیشان، که سیک که شتیک که شف بکاو بدوژینه وه.
- مبدل** - ا.مف.ع (مویه ددهل - mubeddel): گور او.
- مبذر** - ا.مف.ع (مویه ززیر - mubezzir): ده ست بلاو، که سیک به خوړایی پاره خه رج بکات، ده سیاد.
- مبذول** - ا.مف.ع (مه بزول - mebzûl): به خشراو.
- مبدا** - ا.مف.ع (مویه را - muberra): ته بری بوو، پاک له توممت.
- مبرات** - ا.ع (مه برات - meberrat): خیر، چاکه، به خشیش، به رات.
- مبرت** - مص.ل.ع (مه برهت - meberret): چاکه کردن، به گویندنی دایک و باوک.
- مبجح** - ا.ف.ع (مویه ریج - muberrih): نازاردهر.
- مبهد** - ا.ف.ع (مویه رید - muberrid): فینک که ره وه، سهر دکه ره وه.
- مبزه** - ا.ع (مه بره ز - mebrez): ناو ده ست، شونینی میز کردن، میز تنگه.
- مبرز** - ا.ف.ع (مویه ریز - muberriz): ناشکرا، خوبا، دیار، زال، سهر که وتوو.
- مبرخش** - ص.مف (مویه رغه ش - muberxeş): رازاوه به رنگی جوړاو جوړ، رنګاو رنګ، رنګین.
- مبزع** - ص.مف.ع (مویه رغه - muberxe'): پینه کراو، ده ما مکدار.
- مبیرم** - ا.فا.ع (مویریم - mubrim): پیاوی له گامی پیسکه، بیزار کهر، هه رزه گو.
- مبیرم** - ا.مف.ع (مویرم - mubrem): بنجیر، مکوم، قایم.
- مبیرور** - ا.مف.ع (مه برور - mebrûr): پاک و بی غه ل و غه ش، چاکه دیتوو، پیاوی که گوی رایه لئی کردنی قبول بکری.
- مبیرهن** - ا.مف.ع (مویه ره هن - muberhen): ناشکرا، به لگه دار.
- مبسیم** - ا.ع (مه بسیم - mebsim): ددان، ددانی پیته وه.
- مبسوط** - ا.مف.ع (مه بسوت - mebsût): کراوه، راخراو، شهرح و شرفه کراو.
- مبشیر** - ا.فا.ع (مویه شیر - mubeşir): مؤذدهر، مزگینی دهر.
- مبصر** - ا.فا.ع (مویسیر - mubsir): دیده وان، نیگابان، بینهر.
- مبصر** - ا.فا.ع (مویه سسیر - mubessir): روژشکه ره وه، روونکه ره وه، به سیرت.
- مبیطخه** - ا.ع (مه بته خه - mebtexe): بیستان، شونینی چاندنی کاله ک، کاله ک زار.
- مبطل** - ا.فا.ع (مویتیل - mubtil): به تان که ره وه، پوچه لکه ر.
- مبعث** - ا.ع (مه بته س - meb'es): روژی ناردنی پیغه مبه که روژی ۱۷ی مانگی ره جبه بووه.
- مبعوث** - ا.مف.ع (مه بئوس - meb'ûs): نیردراو، نوینه ر.
- مبغض** - ا.مف.ع (مویه غه ز - mubxez): بوغزینراو، ناپه سه ند.
- مبغوض** - ا.مف.ع (مه بغووز - mebxûz): بوغزینراو.
- مبیل** - ا.فا.ع (مویبیل - mubill): فرمیسکاوی، شتی برژی، شتی شتیک ته بکات.
- مبیل** - ا.فر (مویل - mubl): مؤبیله، پیویستی نیو مال له قه نه فه وو کورسی و میزو هه موو شتیکی ته خته.

- مبلغ** - ا.ع (مهبلهغ - meblex) : سنوورو کۆتایی شتییک، گوژم، برتیک (بو پاره).
- مبلغ** - ا.ف.ع (مویه للیغ - mubellix) : ته بلیغکار، که سیتیک هه والی یان خه وه ری به که سیتیک بگه یه نی.
- مبلول** - ص.ع (مه بلوول - meblûl) : شیدار، ته پ.
- مبنی** - ا.ع (مه بنا - mebna) : بنه ما، ره گ و ریشه، بناغه و بونیان.
- مبنی** - ا.م.ع (مه بنی - mebnî) : بیناکراو.
- مبهم** - ص.م.ع (مویه هم - mubhem) : گۆنگ، ئالۆز، نا مه علوم، کاری داخراو.
- مبهوت** - ص.م.ع (مه بهوت - mebhût) : حایر، سه ره گردان، واقورماو، حهیرماو، مات.
- مبیت** - ا.ع (مه بیت - mebît) : مال، خه و تنگه، ژووری نووستا، شوتینی خه و تن.
- مبیس** - ا.ع (مه بیز - mebiz) : هیلکه دان، شوتینی هیلکه کردنی مریشک، کولانه.
- مبیس** - ا.ف.ع (مویه بیز - mubeyyiz) : که سیتیک سپی پۆشایی، سپیکه ره وهی جل، گازر.
- مبیس** - ا.ع (مویه بیزه - mubeyyize) : ژنی که مندالی سپی بی، جماعه تی له پهیره وانی موقه نه ع که جلی سبیبان له بهرد ده کرد.
- مبیع** - ا.م.ع (مه بی - mebi) : فرۆشراو، کپ دراو.
- مبین** - ا.ف.ع (مویه بین - mubîn) : روونکه ره وه.
- مبین** - ا.ف.ع (مویه بین - mubeyyin) : به یانکار، ئاشکراکار.
- مبین** - ا.م.ع (مویه بین - mubeyyen) : ئاشکراکارو، به یانکارو.
- متاب** - مص.ل.ع (مه تاب - metab) : گه رانه وه له گوناح، تۆیه کردن.
- متابع** - ا.ف.ع (موتابی - mutabi) : موتابه عه کار، که سیتیک به دوو شتاندا بچی، پهی جو، پهیره و، په یگیر.
- متابعت** - مص.ل.ع (موتابه عه ت - mutabe't) : پهیره وی کردن، په یگیر بکردن.
- متاجر** - ا.ع (مه تاجر - metacir) : تیجاره تخانه، شوتینی تیجاره ت.
- متارکه** - مص.م.ع (موتاره که - mutareke) : دهست لیکدی به ردان، دهست لیکدی هه لگرتن، زویر بوون.
- متازوئر** - ا.فر (میتازوئر - mitazuir) : ههر گیانله به برتیک به دهنی له یه ک خانه پتر پتیک هاتینی.
- متاع** - ا.ع (مه تا - meta) : کالا و کله لویه ل.
- متاعب** - ا.ع (مه تائب - meta'ib) : سه ریه شه و ماندوو بوون.
- متافیزیک** - ا.فر (میتافیزیک - mitafizik) : میتافیزیک.
- میتال** - ا.فر (میتال - mital) : کانزا.
- میتامورفوز** - ا.فر (میتامورفوز - mit-amûrfûz) : گۆزانی شیوه، به دگۆزان، میتامورفوس.
- میتان** - ا.فر (میتان - mitan) : گازیکی بی رهنگ و بوو بی تامه و له هه و سوو کتره.
- میتانت** - مص.ل.ع (مه تانه ت - metanet) : مکومبوون، قایمبوون.
- میتاثر** - ا.ف.ع (موتئه سیر - mute'essir) : ئه سه ره په زتیر، غه مگین.
- میتاخر** - ا.ف.ع (موتئه خخیر - mute'exxir) : پاشکه و توو، دو اکه و توو.
- میتادب** - ص.ف.ع (موتئه ددیپ - mute'eddib) : ته ربیه ت دراو، ئه دهب دراو، به ئه دهب.
- میتاذی** - ص.ف.ع (موتئه ززی - mute'ezzi) : ئه زیه تدیده، ئازار چه شتوو.
- میتاسف** - ص.ف.ع (موتئه سیسف - mute'essif) : غه مگین، ئه سه فبار، کۆقانبار.
- میتاسی** - ص.ف.ع (موتئه سسی - mute'essi) : پهیره وی کار، دلنه وایی کردن.
- میتاکد** - ص.ف.ع (موتئه ککید - mute'ekkid) : مکوم و قایم، دلنیا.

- متالم** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ ټه لیم - mute'elim): نازار دیده.
- متاله** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ ټه للیه - mute'ellih): که سیک به زانستی ټیلا هیاته وه خه ریک بی، خواناس، خواپه رست، عیباده تکار.
- متامل** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ ټه میل - mute'emil): راماو، که سیک له فکران رابچی و رابمینی.
- متانی** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ ټه ننی - mute'ennî): له سه رخو، هییدی، هیمن، هیور.
- متاهل** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ ټه هه میل - mute'ehhil): خیزاندار، خودان ژن و عیال.
- متبادر** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ بادیر - mutebadir): دهست پیشکهر، شتیک له پر به بیرا بیت.
- متباعد** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ بائید - mutebaid): دوور له یه کدی، دووری.
- متباین** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ باین - mutebayin): لیکدی جیابووه وه، جیاواز، پیچه وانه ی یه کدی.
- متبهر** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ به ههیر - mutebehhir): زور زانا، که سیک له زانستیک دا زور شاره زایی.
- متبختیر** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ به ختیر - mutebextir): که سیک به نازو عیشوه ری بکات، به خو فشین.
- متبرک** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ به ریک - mutebrrik): به خترو به ره کهت، موبارهک، پیروز.
- متبرم** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ به ریم - muteberrim): مه لوول، داماوو پر نازار.
- متبسم** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ به سسیم - mutebessim): روو به خه نده، دم به یزه.
- متبلور** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ به لقییر - mutebelvir): به بلوور بوو.
- متبوع** - ا. م. ف. ع. (مه تبوع - metbû'): په پروهی کراو.
- متتابع** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ تابی - mutetabi): لیکدا لیکدا، په یتا په یتا، ټه وهی دوا به دوا ی که سیک دی پروات.
- متتبع** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ ته بیی - mutetebbi): په یگیر، موتالاکار.
- متجاسر** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ جاسیر - mutecasir): جه سارهت کار، جه سارهت کرده.
- متجانس** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ جانیس - mutecanis): هاو ره گهز، گونجاو، سازاو، شیلگیر.
- متجاوز** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ جا فیز - mutecaviz): ته جاوزکار، زیده گافی.
- متجاهر** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ جاهیر - mutecahir): که سیک به ټانقه ست کاری خوئی ټاشکرا بکات.
- متجاهل** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ جاهیل - mutecahil): که سیک خوئی له گیلی بدات.
- متجدد** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ جه ددید - muteceddîd): نو ټیگر، نو ټیخواز.
- متجر** - ا. ع. (مه تجره - metcer): بازرگانی.
- متجره** - ا. ع. (مه تجیره - metcire): شوینی تیجارهت، تیجارهت خانه.
- متجسس** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ جه سیس - mutecessis): شوفا، سیخور، جاسوس.
- متجلی** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ جه للی - mutecellî): خوئی، ټاشکرا، روناک، دیار، دره خشان.
- متجمع** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ جه جمعی - mutecemmi'): کۆبووه وه، خرپووه وه.
- متجمل** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ جه جمیل - mutecemmil): ناسووده حال، رازاوه.
- متجنب** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ جه ننیب - mutecennib): دووره په رتیز، دوور.
- متجند** - ا. ف. ا. ع. (موتۀ جه ننید - mutecennid): له شکری، سویایی.
- متحاب** - ص. ف. ا. ع. (موتۀ هاب - mutehab): دۆستایه تی و مه هه بهت.

- متحارب** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌اریب - muteharib): شه‌رکه‌ر، شه‌ر به‌رپاکه‌ر.
- متحاشی** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌اشی - mutehaşı): ته‌ریک، دووره په‌ریژ.
- متحاکم** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌اکیم - mutehakim): په‌نابردنه به‌ر حاکم، چونه دادگا.
- متحتم** - ا.م.ف.ع (موت‌ه‌ه‌تیم - mutehettim): واجب و لازم، پی‌ویست، گه‌ره‌ک.
- متحجر** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌جیر - muthecir): ره‌قبوو، به‌ به‌رد بوو، که‌قراو.
- متحد** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌هید - muttehid): په‌کگرتوو.
- متحذر** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌ه‌زیر - mutehezzir): به‌ حه‌زه‌ر، سل، دووره په‌ریژ، به‌ پارژ.
- متحرک** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌ریک - mutherrik): بزوز، جوولاو.
- متحری** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌ری - mutherrî): ته‌حه‌ری کار، ته‌فتیش، که‌سیک له‌شتی بگه‌ری.
- متحسر** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌سسیر - muthecssir): حه‌سره‌ت خواردوو، دل به‌ حه‌سره‌ت.
- متحصن** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌سسین - muthecssin): که‌سیک له‌ په‌نای که‌سیکدا بی، که‌سیک له‌ قه‌لاو شوینی قایم‌دا بی، که‌سیک په‌نای وه‌به‌ر جیبه‌ک بردی.
- متحف** - ا.م.ف.ع (موت‌ه‌ه‌ف - muthef): به‌خسراو.
- متحفظ** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌ففیز - muteheffiz): حیفرکار، زه‌بن روشن، وریاو زیره‌ک، به‌پارژوو سل.
- متحقق** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌غیغ - muthehexxix): هاتگه‌دی، به‌ حه‌قیقه‌ت بوون.
- متحلل** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌لیل - muhellil): تواوه، حه‌لال بوون و پاکبونه‌وه به‌دانی که‌فاره.
- متحلی** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌لی - muthellî): رازاوه، که‌سیک خوی براژیتیتته‌وه، خودان خشل.
- متحمل** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌میل - muthemmil): ته‌حه‌مول کار، باره‌لگر، به‌سه‌بر.
- متحیر** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌بیر - muteheyir): سه‌رگه‌ردان، حه‌یرماو، داماو.
- متخاصم** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌خاسیم - mutexasim): دوژمنکاری، دژایه‌تی، ناحه‌زو نه‌یاری په‌کدی.
- متخذ** - ا.م.ف.ع (موت‌ه‌ه‌خه‌ز - muttehez): گبراو.
- متخصص** - ص.فا.ع (موت‌ه‌ه‌سسیس - mutexsessis): پسپوزو شاره‌زا له‌ کاریکدا، تایبه‌تکار.
- متخلخل** - ص.فا.ع (موت‌ه‌ه‌خلیل - mutexelxil): ته‌نیک که‌ به‌شه‌کانی پی‌که‌وه په‌یوه‌ست نه‌بی.
- متخلص** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌للیس - mutexellis): ته‌خه‌لوس، له‌قه‌بی شاعیری، نازناو.
- متخلف** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌لیف - mutexellif): خیلافکار، پاشکه‌وتوو.
- متخلق** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌للیغ - mutxelix): که‌سیک خووی خوی بگورئ و له‌گه‌ل که‌سیکی دپدا هاو خوو بی.
- متخیل** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌خییل - mutexeyil): خه‌یال‌باز، که‌سیک خه‌یال بکات.
- متد** - ا.فر (میتود - mitud): میتود، شتواز، ریباژ، ریچکه.
- متداخل** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌داخیل - mutedaxil): تیکرژاو.
- متدارک** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌داریک - mutedarik): ده‌رکه‌ر.
- متداعی** - ا.فا.ع (موت‌ه‌ه‌دائی - muteda'î): دوو ته‌ره‌فی شه‌رو ده‌عوا.

متردد - ا.فا.ع (موتهدددید - mutereddîd):
هاموشوکه، دوو دل، رارا.
مترس - ا.مهتس (مeters): داهول.
مترس - ا.فر (میتریس - mitris): ماشوقه،
ژنی نا رسمی پیاو.
مترسل - ا.فا.ع (موتهدرسل - mutersil):
نامه نووس، سکر تیر.
مترشح - ا.فا.ع (موتهدرششیه - mutersih):
ئاو ده لاندن، ئاو ده لاین.
مترصد - ا.فا.ع (موتهدر سسید - muterssid):
چاوه پروان، رهسه دکار.
مترقب - ا.فا.ع (موتهدر غیب - mutersxib):
چاوه پروان، چاودیر.
مترقی - ا.فا.ع (موتهدر غفی - muterexxi):
تهدر قی خواز، که سیک روو له تهدر قی بی.
مترنم - ا.فا.ع (موتهدر نینیم - muterennim):
گوزانی بیژ، گمهی کوتر.
مترو - ا.فر (میتروو - mitru): میترو، قیناری
ژیر زه مین.
مترویل - ا.فر (میتروو پول - mitrûpûl):
پاینهخت، حاکم نشین، په یوه ندی ولایتیک به
مؤنویوله کانی خویه وه.
متروک - ا.مف.ع (مه ترووک - metrûk):
تهرک کراو، به جی هیلراو.
مترهب - ا.فا.ع (موتهدر ههیب - muterehhib):
عیباده تکار، ترسینه ر.
متریک - ص.فر (میتریک - mitrîk): مه تری.
متراید - ا.فا.ع (موتهدر زاید - mutezayîd): زور
بووگ.
مترزع - ا.فا.ع (موتهدر زه زئی - muteze'zi):
لهق، جوولاو.
مترزلزل - ا.فا.ع (موتهدر زلزلیل - mutezelzil):
لهق، به جووله، دوو دل، لهرزوک.
متزوج - ا.فا.ع (موتهدر زه فقیح - mutezevvic):
ژن خاستگ، ژندار، زهوجیو.

متداول - ا.فا.ع (موتهدا قیل - mutedavil):
باو، شتیکی ده ستاو ده ست بکات.
مترج - ا.فا.ع (موتهدر یج - mutederic):
پله پله، که سیک یان شتیکی به ره به ره پیش
بکه وئ.
متولوزی - ا.فر (میتولوزی - mitulûzi):
میتولوزی، ریچکه ی لیکولینه وه ی زانستی،
مه نتیقی زانستی.
متدین - ا.فا.ع (موتهدر دین - mutedeyyin):
به دین، ئیماندار، خواپه رست.
متذکر - ا.فا.ع (موتهدر زه ککیر - mutezekkir):
بیر خه وه، که سیک شتیکی وه بیر بینیتته وه.
متذلل - ا.فا.ع (موتهدر زه للیل - mutezellil):
زه لیل و زه بوون.
متر - ا.فر (میتر - mitr): مه تر، پیتوانه یه که
ده کاته ۱۰۰ سم.
مترادف - ا.فا.ع (موتهدر ادیف - muteradif):
هاوریز، شتیکی له دوا ی شتیکی تره وه بی، له
زمانا به وشه تین هاومانانو هاومه به سستی به کدی
ده گوتی.
مترای - ا.فا.ع (میترای - mitraj): له مه تر دان،
ئه ندازه گیری به مه تر.
متراکب - ا.فا.ع (موتهدر اکیب - muterakib):
که له کبوو، که له که بووی له سه ر یه ک،
متراکم - ا.فا.ع (موتهدر اکیم - muterakim):
تویه لبوو، کومه ل.
مترالیوز - ا.فر (میترال یوز - mitraliyûz):
مه تره لوز، شه ست تیر.
متربص - ا.فا.ع (موتهدر به بیس - muterebbis):
چاوه پروان.
مترتب - ا.فا.ع (موتهدر تتیب - muterettib):
به ته رتیب و ریک و پیک.
مترجم - ا.فا.ع (موتهدر جیم - mutercim):
وه رگیر، ته رجومان، پاچقه کار.
مترجم - ا.فا.ع (موتهدر جه م - mutercem):
ته رجه مه کراو، وه رگیر دراو، پاچقه کراو.

- مترهد** - ا.ف.ع (موتزههید - mutezehid):
تهرکه دنیا، عیباده تکهر، خواناس.
- مترین** - ا.ف.ع (موتزهیین - mutezeyyin):
راز اوده.
- متسابق** - ا.ف.ع (موتاسابیغ - mutasabix):
پیشبر کیتوان.
- متساقط** - ا.ف.ع (موتہ ساغیت - mutesaxit):
کهوتگ.
- متسالم** - ا.ف.ع (موتہ سالیم - mutesalim):
ناشتی خواز، ناشتی کار.
- متساوی** - ا.ف.ع (موتہ سافی - mutesavî):
به رانبهر، به کسان.
- متسع** - ا.ف.ع (موتہ سهه - muttese):
پانتایی، به رین.
- متشائم** - ا.ف.ع (موتہ شائیم - mutesaim):
ره شیین.
- متشابه** - ا.ف.ع (موتہ شابییه - mutesabih):
چون بهک، لیکچوو.
- متشابهات** - ا.ع (موتہ شابییهات - mutesabihat):
لیکچوو، قسه یهک بهدرکه و خوازه بیته به بیان کردن و دوو مانای هه بی.
- ایات متشابهات** - ا.مر (نایاتی موتہ شابییهات - ayati mutesabihat):
نایه تانهی که مانایان بۆ هه موو کهس مه علوم نه بی.
- متشاعر** - ا.ف.ع (موتہ شائیر - mutesa'ir):
شاعر باز، شاعیر نمایی، ئه وهی خوئی به شاعیر بزانی.
- متشاغل** - ا.ف.ع (موتہ شاغیل - mutesaxil):
که سیک خوئی به کاریکه وه مژۆل بکات.
- متشاکل** - ا.ف.ع (موتہ شاکیل - mutesakil):
هاوشیوهی یه کدی.
- متشبیث** - ا.ف.ع (موتہ شه بییس - mutesebbis):
ته شه بوزکار، که سیک چنگ له شتی گیر بکات و خوئی پیته هه لئاس.
- متشبه** - ا.ف.ع (موتہ شه بییه - mutesebbih):
چون یه کدی.
- متشبت** - ا.ف.ع (موتہ شه تیت - mutesetit):
په راگه نده.
- متشخص** - ا.ف.ع (موتہ شه خیس - mutesexxis):
که سایه تی گه و ره و دیار.
- متشعر** - ا.ف.ع (موتہ شه ری - muteseri):
په یه و چی شه رع، که سیک با و هری به تابن و شه ریعت بی.
- متشرف** - ا.ف.ع (موتہ شه ریف - muteserif):
خانه دان و شه ریف.
- متشکر** - ا.ف.ع (موتہ شه ککیر - mutesekkir):
سویاسگوزار، شوکرانه بژتیر.
- متشکل** - ا.ف.ع (موتہ شه ککیل - mutesekkil):
شه کلپه زتیر، پیکهاتگ.
- متشکی** - ا.ف.ع (موتہ شه ککی - mutesekki):
سکالا کهر، گله بی کهر، گله مه ند.
- متشمر** - ا.ف.ع (موتہ شه مییر - mutesemmir):
ته یارو ناماده بۆ کارتیک، ته یارو ناماده، که سیک قۆلی لیته لمالی بی بۆ کارتیک.
- متشننج** - ا.ف.ع (موتہ شه ننچ - mutesennic):
هه ره هۆبه کی دی بله رزی.
- متشهی** - ا.ف.ع (موتہ شه ههی - mutesehhi):
ناره زوودار.
- متشعیع** - ا.ف.ع (موتہ شه هییه - muteseyyi):
شیهه گه ری، شیهه گه ر، په یه وهی مه زه بی شیعه.
- متصادف** - ا.ف.ع (موتہ سه ا دیف - mutesadif):
روو به پروو بوونه وه.
- متصادم** - ا.ف.ع (موتہ سه ا دیم - mutesadim):
پیکدادان.
- متصاعد** - ا.ف.ع (موتہ سه ائید - mutesa'id):
چوونه به رزی، به رزبووه وه.

- متصالح** - ا.فا.ع (موتہ سالیہ - mutesalih) : ناشتیکار، سازشکار.
- متصدی** - ا.فا.ع (موتہ سہ ددی - muteseddî) : سکر تیر، بہر پیوہ بہری کاریک.
- متصرف** - ا.فا.ع (موتہ سہ پریف - muteserrif) : کہ سیک کہ تہ سہ روف بہ مالیک یان مولکی بکات.
- متصفح** - ا.فا.ع (موتہ سہ ففیہ - muteseffih) : ٹوہی دہروانی تہ روالہ تی شتیک، روانینی خیرا و روتہ نی، ہلڈانہ و ہدی بہرہ پین بلاقوکان بہ خیرایی.
- متصل** - ا.فا.ع (موتہ سیل - muttesil) : پیوہ ست، زنجیرہ و دوا بہ دوا ی یک، پیتا پیتا.
- متصنع** - ا.فا.ع (موتہ سہ ننی - mutesenni) : کہ سیک ہونہ رو سنعہ تیکی ہہ بی، کہ سیک بہ شیوہیہ کی دہستکرد چاکہ نوینی بکات.
- متصور** - ا.فا.ع (موتہ سہ قشیر - mutesevvir) : کہ سیک شتیک لہ خہ یالی خویدا وینا بکات.
- متصور** - ا.مف.ع (موتہ سہ قشہر - mutesevver) : وینہ کراو.
- متصوف** - ا.فا.ع (موتہ سہ قشیف - mutesevvif) : سؤفی.
- متصوفہ** - ا.فا.ع (موتہ سہ قشینہ - mutesevvife) : ٹہ ہلی تہ سہ وف، سؤفیان.
- متصید** - ا.فا.ع (موتہ سہ یید - muteseyyid) : ٹاشقہ راو.
- متصید** - ا.ع (موتہ سہ یید - muteseyyed) : راوگہ، جیتی راو.
- متضاد** - ا.فا.ع (موتہ زادد - mutezadd) : دژ یہک (سنعہ تیکی شیعریہ)، دژایہ تی، ناکوکی.
- متضاعف** - ا.فا.ع (موتہ زائیف - muteza'if) : دوو چہ نانہ، دوو چہ ندان.
- متضرر** - ا.فا.ع (موتہ زہریر - mutezerrir) : زہرہ رمنڈ، زہرہ پچ گہییوو.
- متضرع** - ا.فا.ع (موتہ زہری - mutezeri) : کہ سیک بیاریتہ و ہو بلالیتہ و ہ.
- متضعف** - ا.فا.ع (موتہ زہ ئئیف - muteze'if) : کہ سیک دوو چاری لاوازی و سستی بی.
- متضمن** - ا.فا.ع (موتہ زہ مین - mutezemmin) : سزادر، گرتہ و ہ.
- متطابق** - ا.فا.ع (موتہ تابیح - mutetabix) : جوت، بہرانیہر.
- متطاول** - ا.فا.ع (موتہ تافی - mutetavi) : گوپراہل و بہ گوٹکہر.
- متطبیب** - ا.فا.ع (موتہ تہ بیب - mutetebbib) : کہ سیک زانستی پزیشکی خویندی و خہریکی کاروباری پزیشکگہری بی.
- متطرف** - ا.فا.ع (موتہ تہ ریف - muteterrif) : گزہ گہرو دوورہ پہر تیزو لہ خہ لک دوور.
- متطرق** - ا.فا.ع (موتہ تہ ریخ - muteterix) : رینوین، پیشپہرہو.
- متظاہر** - ا.فا.ع (موتہ زاہیر - mutezahir) : روالہ ت نما، ہاوپشت، روالہ تبار.
- متظلم** - ا.فا.ع (موتہ زہ لیم - mutezellim) : زولم لیکراو، دادخواز، کہ سیک شکات لہ کہ سیک دی بکات.
- متعادل** - ا.فا.ع (موتہ ئادیل - mute'adil) : ہاووہزن، ہاوسہنگ، بہرامبہر، چونبہک.
- متعارض** - ا.فا.ع (موتہ ئاریز - mute'ariz) : ناکوک، ناتہبا، دووکہس یان دوو شت دژی یہک بن.
- متعارف** - ا.فا.ع (موتہ ئاریف - mute'arif) : باو، ٹاسایی، دوو کہس یان زیاتر لہ گہل یہکدا ٹاشنا بن، یہکتر ناسین.
- متعاقب** - ا.فا.ع (موتہ ئاغیب - mute'axib) : تاقیبکار، کہ سیک لہ دوا ی کہ سیکہ و ہ پروات.
- متعال** - ص.ع (موتہ ئال - mute'al) : بہرزو بلند، زور بہرز، یہکیکہ لہ سیفہ تہکانی خوا.

متعسر - ا.ف.ع (موتنه ئه سسیر -
 mute'essir): دژوار، سهخت، ئه سته م،
 ئاسته نگ.
متعسف - ا.ف.ع (موتنه ئه سسیف -
 mute'essif): ملهور، زالم.
متعشق - ا.ف.ع (موتنه ئه ششیغ -
 mute'eşşix): ئاشق، که سیتک که سیتیکی
 خوش بوئ.
متعصب - ا.ف.ع (موتنه ئه سسیب -
 mute'essib): که سیتک زور په یوه سستی
 کاریک بی، ده مارگیر.
متعظ - ا.ف.ع (موتنه ئه ییز -
 mute'iz): په ند وهرگر، که سیتک په ند قبول بکات، وده عز
 په زتیر.
متعفن - ا.ف.ع (موتنه ئه ففین -
 mute'effin): بوگه ن.
متعقل - ا.ف.ع (موتنه ئه غغیل -
 mute'exxil): ئاقل، هو شمه ند.
متعلق - ا.ف.ع (موتنه ئه للیغ -
 mute'ellix): په یوه ست، ئاو یزان.
متعلقه - ا.ف.ع (موتنه ئه للیغه -
 mute'ellixe): عیال، ژن.
متعلم - ا.ف.ع (موتنه ئه للیم -
 mute'ellim): قوتابی، که سیتک زانست یان هونه ر له که سیتکه وه
 فیزی.
تمعمد - ا.ف.ع (موتنه ئه ممید -
 mute'emmid): که سیتک به ئانقه ست
 کاریک بکات.
تمعیق - ا.ف.ع (موتنه ئه میغ -
 mute'emmix): که سیتک به قوولی بیر
 بکاته وه.
تمعمل - ا.ف.ع (موتنه ئه ممیل -
 mute'emmil): به هه ول له کاردا.
متعنت - ا.ف.ع (موتنه ئه ننیست -
 mute'ennit): موزیر، ئه وهی خو از یاری
 زه لیلی که سیتک بی.

متعالی - ا.ف.ع (موتنه ئالی -
 mute'alî): پایه به رز.
متعامل - ا.ف.ع (موتنه ئامیل -
 mute'amil): خه لکانیک پینگه وه موعامه له ی کرین و فروتن
 بکه ن.
متعاون - ا.ف.ع (موتنه ئافین -
 mute'avin): ها و کارو کومه ککاری یه کدی.
متعاهد - ا.ف.ع (موتنه ئاهید -
 mute'ahid): ها و په یمانی.
متعب - ا.ع (مه تهب -
 met'eb): ماندوو یه تی، رهنج، هه ر شتیک مرؤف بخاته
 ماندوو یه تیبه وه.
متعبد - ا.ف.ع (موتنه ئه ببید -
 mute'ebbid): خوا په رست، عیباده تکار.
متعسر - ا.ف.ع (موتنه ئه سسیر -
 mute'essir): زمانگیر، که سیتک هه لئوتی.
متعجب - ا.ف.ع (موتنه ئه ججیب -
 mute'eccib): سه رسام، سه په ساو،
 واقورماو.
متعدد - ص.ع (موتنه ئه ددید -
 mute'eddid): زور، فره، مشه.
متعدی - ا.ف.ع (موتنه ئه ددی -
 mute'eddî): زوردار، ته عه داکار، فرمانی تیبه ر.
متعذر - ا.ف.ع (موتنه ئه ززیر -
 mute'ezzir): دژوار، ئاسته نگ، که سیتک عوزرو بیانوو
 بینیتنه وه.
متعرب - ا.ف.ع (موتنه ئه ربیب -
 mute'errib): عه ره بی نا ئه سل، به عه رب بوو.
متعرض - ا.ف.ع (موتنه ئه ریز -
 mute'erriz): که سیتک ری له که سیتک بگری یان ده ست دریزی
 بکاته سه ر.
متعرف - ا.ف.ع (موتنه ئه رریف -
 mute'errif): ناسین خواز، که شف خواز.
متعزز - ا.ف.ع (موتنه ئه ززیز -
 mute'ezziz): نازیزو هیژا.

- متعدد** - ا.فا.ع (موتئه نئید - mute'ennid):
درو عیناد، شهرانی و سهرسهخت.
- متعود** - ا.فا.ع (موتئه فقید - mute'evvid):
راهاتوو.
- متعه** - ا.ع (موتئه - mut'e):
راباردن، ژنی بو ماوهیه کی دیاریکراوو به مهرجی تاییه تی بخوازی، مهرجه کانی موتعه ئه وهیه که ماوه که دیاری بکری، چونکه نه گهر ماوه که دیاری نه کری دهبی به ماره کردنی همیشیه یی، ههروه ها دهبی ماره ییه که دیاری بکری دهن ماره برینه که به تال دهبته وه. جیاوازی موتعه و ماره برینی همیشیه یی ئه وهیه که له موتعه دا نه فه قه و ته لاق نییه، به لام له ماره برینی همیشیه پیدا هه یه..
- متعهد** - ا.فا.ع (موتئه هه هید - mute'ehhid):
که سیک ئه هدو په پیمان بیهستی، که سیک کاری له ئهستی بگری، عۆده دار.
- متعین** - ا.فا.ع (موتئه ئه یین - mute'eyyin):
دیارو ئاشکرا، خه لکی مه زن و دهوله مهنه.
- متغابن** - ا.فا.ع (موتئه غابین - mutexabin):
زیامه ند، زهره رمه ند، زیان لیکدی دان.
- متغایر** - ا.فا.ع (موتئه غاییر - mutexayyîr):
جیا لیکدی، دژی په کدی، نه یار.
- متغذی** - ا.فا.ع (موتئه غه ززی - mutexezzî):
نان خواردوو.
- متغلب** - ا.فا.ع (موتئه غه لیب - mutexellib):
سه رکه وتوو، زال.
- متغنج** - ا.فا.ع (موتئه غه ننج - mutexennic):
به نازو عیشوه.
- متغیر** - ا.فا.ع (موتئه غه بییر - mutexeyyîr):
ئالۆزو توره، شتی یان که سیک که بگۆری، حاله تی گۆران.
- متفاحش** - ا.فا.ع (موتئه فاهیش - mutefahiş):
دهم پیس، جنیودهر، جنیوفروش.
- متفاخر** - ا.فا.ع (موتئه فاخر - mutefaxir):
نازین، خو هه لکیش، به خو نازین، به خو فشین، فرناخ.
- متفادی** - ا.فا.ع (موتئه فادی - mutefadî):
که سیک خو ی له که سیک بیاریزی، خو پاریز.
- متفاوت** - ا.فا.ع (موتئه فاقت - mutefavit):
جیاواز.
- متفتت** - ص.ع (موتئه فه تتیت - mutefettit):
وه ریو، هه لوه ریو، پرواو.
- متفجع** - ا.فا.ع (موتئه فه جعی - mutefeccî):
کۆست که وتوو، موسیبه تدیده.
- متفحص** - ا.فا.ع (موتئه فه هه ییس - mutefehhis):
چوونه بنج و بناوان، پشکینه ر.
- متفرج** - ا.فا.ع (موتئه فه ریج - muteferic):
کراوه، دهرچوون له تنگانه، ته ماشافان.
- متفرد** - ا.فا.ع (موتئه فه رید - muteferrid):
ته نیا.
- متفرس** - ا.فا.ع (موتئه فه ریس - muteferris):
سوارچاک، نۆزین و وردبوونه وه له شتیکی بو تیگیه یشتنی.
- متفرع** - ا.فا.ع (موتئه فه ری - muteferri):
لق لق بوو، شتی لقی لی بیته وه، ته رزدار.
- متفرعن** - ا.فا.ع (موتئه فره ئین - mutefer'in):
خوویست، خو په رست، لووتبه رزی.
- متفرق** - ا.فا.ع (موتئه فره ریغ - muteferrix):
په راگه نده و دوور له په کدی.
- متفطن** - ا.فا.ع (موتئه فه تین - mutefettin):
زیره ک، هوشیار.
- متفق** - ا.فا.ع (موتئه فه فیغ - muttefix):
یه کگرتوو، ریک له سه ر شتیکی.
- متفقه** - ا.فا.ع (موتئه فه غغیه - mutefexxih):
شاره زا، له زاستی شهرع و فیه هدا.
- متفکر** - ا.فا.ع (موتئه فه ککییر - mutefekkir):
هزرقان، بیرمه ند، بیریار.
- متفنان** - ا.فا.ع (موتئه فه نن - mutefennin):
هونه ربا، فه نیاز.
- متقابل** - ا.فا.ع (موتئه غابیل - mutexabil):
به رانه ر، رووبه رووی په کدی.

- متقدم** - ا.فا.ع (موتہ غادیم - mutexadim): رابردو، دیرینه، پیشین.
- متقارب** - ا.فا.ع (موتہ غاریب - mutexarib): نزدیک له یه کدی.
- مقارن** - ا.فا.ع (موتہ غارین - mutexarin): قهرین و هواتای یه کدی.
- مقاضی** - ا.فا.ع (موتہ غازی - mutexazi): خوازیار، داواکار.
- مقاطر** - ا.فا.ع (موتہ غاتیر - mutexatir): شتییک که دلۆپ دلۆپ بتکن.
- مقاطع** - ا.فا.ع (موتہ غاتیعی - mutexati): یه کتریر، دوو هیلی یه کتریر.
- مقاعد** - ا.فا.ع (موتہ غائیید - mutexa'id): خانه نشین.
- مقال** - ا.فا.ع (میتغال - mitxal): خامی سپی.
- مقابل** - ا.فا.ع (موتہ غه بییل - mutexebbil): قایل، که سییک کارتییک قبول بکات.
- مقدم** - ا.فا.ع (موتہ غه ددیم - mutexeddim): پیشکه وتوو، پیشینان.
- مقرب** - ا.فا.ع (موتہ غه ریب - mutexerib): نزیکی خواز.
- مقلب** - ا.فا.ع (موتہ غه لیب - mutexellib): رار، دهغل، هه لپه رست، خاپینۆک، دهغه لکار.
- مقلد** - ا.فا.ع (موتہ غه لید - mutexellid): که سییک ملوانکه ی له مل کردین، که سییک کارتیکی له نه ستۆ گرتین.
- مقن** - ص.ع (موتہ غه ن - mutxen): مکوم، قایم.
- مقوم** - ا.فا.ع (موتہ غه قشیم - mutexevvim): گران بایی.
- مقی** - ا.فا.ع (موتہ غی - muttexi): عیباده تکار، خواپه رست، چاکه کار.
- مک** - ا.ع (موتک - mutk): ترنج.
- مکائر** - ا.فا.ع (موتہ کاسیر - mutekasir): که سییک مال و سهروه تی له که سییکی دی زیاترین.
- متکائف** - ا.فا.ع (موتہ کاسیف - mutekasif): چریوو، خهست بوو.
- متکافی** - ا.فا.ع (موتہ کافی - mutekafi): به رانبهر، یه کسان، چون یهک، هاوسه ننگ.
- متکامل** - ا.فا.ع (موتہ کامیل - mutekamil): تهواو، بئ کهم و زیاد.
- متکا** - ا.ع (موتته که - muteke): پشتی، شتییک پشتی پیوه بدهی، شتییک پالی پیوه بدهی، بالیف، سه رین.
- متکیر** - ا.فا.ع (موتہ که ببیر - mutekebbir): لووتبه رز، خۆیه سند، له خۆبایی، فوئاخ.
- متکسر** - ا.فا.ع (موتہ که سسییر - mutekessir): زۆریوو، فره بووگ.
- متکدی** - ا.فا.ع (موتہ که ددی - mutekkedî): سوالکه ر، گه دا، ده رۆزه که ر، پارسه ک.
- متکیر** - ا.فا.ع (موتہ که ریر - mutekerrir): دووباره، کرده یان گوته ی دووباره.
- متکسر** - ا.فا.ع (موتہ که سسییر - mutekessir): شکسته، شکیاگ.
- متکفل** - ا.فا.ع (موتہ که فیل - mutekeffil): که سییک کارتییک بگریته نه ستۆ، که سییک که زامن و عۆبه داری کارتییک بیت.
- متکلف** - ا.فا.ع (موتہ که للیف - mutekellif): که سییک کارتییک بگریته نه ستۆ خۆی بخاته نه زبته وه.
- متکلم** - ا.فا.ع (موتہ که لیم - mutekellim): قسه که ر، په یثگۆ.
- متکون** - ا.فا.ع (موتہ که قشین - mutekevvin): هاتوو ه نارا، په یدابوو.
- متکی** - ا.فا.ع (موتته کی - muteki): پالده روه، که سییک پشت به یه کیکی دی ببه ستی.
- متل** - ا.ع (مه تل - metel): مه تل، داستان، حیکایه ت.
- متلازم** - ا.فا.ع (موتہ لازیم - mutelazim): وابه سته، پیئکه وه به ستراو.

- متلاشی** - ا.فا.ع (موتله لاشی - mutelaşî) : لیک دابراو، شیرازه پچراو، پهراگه نده، له نیوچوو.
- متلاصق** - ا.فا.ع (موتله لاسیغ - mutelasix) : پیکه وه چه سپ.
- متلاطم** - ا.فا.ع (موتله لاتییم - mutelatim) : شه پزلی هه لچووی تیکچرژاوی دهریا، دهمانچه پیکه وه نان.
- متلاخی** - ا.فا.ع (موتله لاغی - mutelaxî) : یه کانگیر.
- متلالی** - ا.فا.ع (موتله له ئیل - mutele'li) : تابان، دره وشاوه، دره خشان.
- متلبس** - ا.فا.ع (موتله له بییس - mutelebbis) : جل له بهر کردوو.
- متلذذ** - ا.فا.ع (موتله له ززیز - mutelezziz) : له زهت بردوو، به له زهت، که سیک له زهت له شتی به ری.
- متلف** - ا.فا.ع (موتلیف - mutlif) : که سیک شتیک له نیو به ری و زایه ی بکات.
- متلک** - ا.فا.ع (مه ته له ک - metelek) : ته وس و قسه ی به توتیکل،
- متلون** - ا.فا.ع (موتله له ققین - mutelevvin) : دهمده می، حول حولی، هه لپه رست، واز وازی.
- متلهب** - ا.فا.ع (موتله له هه ییب - mutelehhib) : گرگرتوو، بلتیه سه ندوو.
- متلهف** - ا.فا.ع (موتله له هه ییف - mutelehff) : غه مین، غه مگین، که سیک که خه م یخوات.
- متم** - ا.فا.ع (موتیم - mutimm) : ته واوکه ر.
- متمائل** - ا.فا.ع (موتله ماسیل - mutemasil) : چون به ک، هاوشیوه، شتیک وه کو شتیک دی بی.
- متمادی** - ا.فا.ع (موتله مادی - mutemadî) : درتیز، به درتیزا، هه میشه بی، به رده وام.
- متمارض** - ا.فا.ع (موتله ماریز - mutemariz) : که سیک به درووه خوئی نه خوش بخت.
- متمازج** - ا.فا.ع (موتله مازیج - mutemazic) : نامیتته بوون، ناویتته بووگ.
- متماس** - ا.فا.ع (موتله ماس - mutemas) : ته ماسکار.
- متماسک** - ا.فا.ع (موتله ماسیک - mutemasik) : سه ختگیر، خو په رست.
- متمایز** - ا.فا.ع (موتله مایز - mutemayiz) : جیاواز.
- متمایل** - ا.فا.ع (موتله مایل - mutemayil) : لار، خوار بوو، که سیک مایلی شتی بی.
- متمتع** - ا.فا.ع (موتله متتی - mutemetti) : بهر خوردار، که سیک سوود له کارتیک یان شتیک بدینی، سو دمه ند.
- متمثل** - ا.فا.ع (موتله مه سسیل - mutemessil) : هاو وینه.
- متمدن** - ا.فا.ع (موتله مه ددین - mutemeddin) : شارنشین، شاری تهر بیت دراو.
- متمرد** - ا.فا.ع (موتله مه رید - mutemerrid) : یاخی، سه رکیش، خو سه ر.
- متمزق** - ا.فا.ع (موتله مه ززیغ - mutemezzix) : پارچه پارچه، شروور، دراو.
- متمسک** - ا.فا.ع (موتله مه سسیک - mutemessik) : چنگ پیوه گرتوو.
- متمشی** - ا.فا.ع (موتله مه ششی - mutemeşî) : رتیوار، رتیوان.
- متمکن** - ا.فا.ع (موتله مه ککین - mutemekkin) : نیشته جی، جیگیر، جیگیربوو، ده وله مه ندو دارا.
- متملق** - ا.فا.ع (موتله مه للیغ - mutemellix) : زمان لووس، ده مته ر، رباگو، ماستاوچی، چاپلوس.
- متملک** - ا.فا.ع (موتله مه للیک - mutemellik) : خودان شت، ملکار.
- متمم** - ا.فا.ع (موتله ممیم - mutemmmim) : ته واوکه ر.

- متمنی** - ا.فا.ع (موتنه مننی - mutemennî):
 تهمه ناکار، هیوادار، ناواتخواز.
- متمنیات** - ا.ع (موتنه مننیات - mutemenniyat):
 ئاوات و ئاره زووان.
- متموج** - ا.فا.ع (موتنه مه قشچیج - mutemevvic):
 شه پۆلدار، پیلدار.
- متمول** - ا.فا.ع (موتنه مه قشیل - mutemevvil):
 خودان سه رووت و سامان، زهنگین، دهوله مند.
- متمهد** - ا.فا.ع (موتنه مه ههید - mutemehhid):
 به توانا.
- متمیز** - ا.ع (موتنه مه ییز - mutemeyyiz):
 جیاوازو دیار.
- متن** - ا.ع (مه تن - metn):
 پشت، ناوه روک، زهوی بهرز، دهق.
- متناز** - ا.فا.ع (موتنه نازی - mutenazi):
 دوو کهس له شهرو کیشه دابن.
- متناسب** - ا.فا.ع (موتنه ناسب - mutenasib):
 دوو کهس یان دوو شت ته باو گونجاو بن.
- متناقض** - ا.فا.ع (موتنه ناغیز - mutenaxiz):
 ناکوک، ناته با.
- متناوب** - ا.فا.ع (موتنه نا قیب - mutenavib):
 به نۆره، یهک له دوی یهک.
- متناول** - ا.فا.ع (موتنه نا قیل - mutenavil):
 وهرگری شتیکی، بخۆر.
- متناوم** - ا.فا.ع (موتنه نا قیم - mutenavim):
 کهس و خۆی بنوینی که نووستوو.
- متناهی** - ا.فا.ع (موتنه نا هی - mutenahî):
 به کۆتا هاتگ، ئه وهی دوا یی هه بی و بگاته کۆتایی.
- متنبه** - ا.فا.ع (موتنه نه بیبه - mutenebbih):
 بیدار، له خه ورا بوو، وریا و هوشیار.
- متنبی** - ا.فا.ع (موتنه نه بی - mutenebbî):
 کهسیک که داوای پیغه مه رایه تی بکات.
- متنزل** - ا.فا.ع (موتنه نه ززیل - mutenezzil):
 دابه زبوو، هاتگه خوار.
- متنزه** - ا.ع (موتنه نه ززه - mutenezzeh):
 سهیرانگه، باخ و پارک.
- متنسک** - ا.فا.ع (موتنه نه سسیک - mutenessik):
 عیباده تکار، دیندار، خواناس.
- متنعم** - ا.فا.ع (موتنه نه ئیم - mutene'im):
 خودان نیعمهت، کهسیک له نازو نیعمهتو له زه تی ژیان بهر خوردار بی.
- متنقد** - ا.فا.ع (موتنه نه ففیز - muteneffiz):
 به دهسه لات، دهسترو، دهسه لاتدار.
- متنفر** - ا.فا.ع (موتنه نه ففیر - muteneffir):
 بیزار، کهسیک نه فرهت له کهسیکی دی بکات.
- متنفس** - ا.فا.ع (موتنه نه ففیس - muteneffis):
 گیاندار، زیندوو، هه ناسه دار.
- متنمیر** - ا.فا.ع (موتنه نه میمر - mutenemmir):
 توره، به خوته و پۆله، به دخوو.
- متنور** - ا.فا.ع (موتنه نه قشیر - mutenevvir):
 منه ودر، روشنبیر.
- متنوع** - ا.فا.ع (موتنه نه قشیی - mutenevvi):
 جوراو جور.
- متواتر** - ا.فا.ع (موتنه قاتیر - mutevatir):
 په ی دهر په ی.
- متوارد** - ا.فا.ع (موتنه قارید - mutevarid):
 بیبرتیکیان چه مکتیک له یهک کاتدا به میتشک و خه یالی دوو که سدا بی، په ی دهر په ی.
- متواری** - ا.فا.ع (موتنه قاری - mutevarî):
 په نهان، شار او ه، سه ره له گرتوو، دهر به دهر، پیتوار.
- متوازن** - ا.فا.ع (موتنه قازین - mutevazin):
 هاوسه نگ، به رانه ر.
- متوازی** - ا.فا.ع (موتنه قازی - mutevazî):
 هاوته ریب.
- متواصل** - ا.فا.ع (موتنه قاسیل - mutevasil):
 پیکیکه به ستر او.
- متواضع** - ا.فا.ع (موتنه قازی - mutevazi):
 بی هه و، خاکی.

- متواطئ** - ا.فا.ع (موتہ فاتی - 'mutevatî'): سازش کردن، ریک که و تن ده گهل یه کدیدا، سازشکار.
- متوافق** - ا.فا.ع (موتہ فافیغ - 'mtevafix'): ریکه و تن له گهل یه کدا، سازان له گهل یه کدا.
- متوالی** - ا.فا.ع (موتہ فالی - 'mtevalî'): په یا په ی، یهک له دووی یهک.
- متوج** - ا.م.ف.ع (موتہ فقهج - 'mtevec'): تاج له سهر نراو، تاجدار.
- متوجه** - ا.فا.ع (موتہ فقهججیه - 'mteveccih'): که سیک روو له شتی بکات.
- متوحد** - ا.فا.ع (موتہ فقهههید - 'mtevehhid'): ته نیا.
- متوحش** - ا.فا.ع (موتہ فقهههیش - 'mtevehhiş'): ترساو، شوینی ویرانه و چؤل.
- متورط** - ا.فا.ع (موتہ فهریت - 'mteverit'): گیروده، گرفتار به کاریکی قورسه وه، تیکه و تن.
- متورع** - ا.فا.ع (موتہ فهری - 'mteverri'): عیباده تکار، خواپه رست.
- متورم** - ا.فا.ع (موتہ فهریم - 'mteverrim'): په نه ماو، ناوساو، ماسیاگ.
- متوسط** - ا.فا.ع (موتہ فقهسسیت - 'mtevevssit'): ناوهند، ناوهنجی.
- متوسع** - ا.فا.ع (موتہ فقهسسئ - 'mtevevssi'): به ویسعت، فراوانبوو.
- متوسل** - ا.فا.ع (موتہ فقهسسیل - 'mtevevssil'): که سیک دهسته و داوینی که سیک دی بی.
- متوشح** - ا.فا.ع (موتہ فقهششیه - 'mtevevssih'): حه مایل.
- متوض** - ا.ع (موتہ فزهزه - 'mtevezze'): شوینی دهست نوئژگرتن.
- متوطن** - ا.فا.ع (موتہ فقتین - 'mtevettin'): ئاکنجی، که سیک له شارئ ئاکنجی بی و نه وینددر بکا به وهته نی خوئی.
- متوفر** - ا.فا.ع (موتہ فقهفیر - 'mteveffir'): زؤرو فرهو مشه، نه وهی هه موو کات و کاری خوئی بو کاریک تهرخان بکات.
- متوفی** - ا.م.ف.ع (موتہ فقهفی - 'mteveffi'): مردوو، مردگ.
- متوقد** - ا.فا.ع (موتہ فقهغید - 'mtevevexid'): هه لگیرساو، هه لایساو.
- متوقع** - ا.فا.ع (موتہ فقهغئی - 'mtevevexxi'): که سیک چاوه نؤری شتی بی له که سیک.
- متوقف** - ا.فا.ع (موتہ فقهغیف - 'mtevevexxif'): راوهستاو، وسیاک.
- متوکل** - ا.فا.ع (موتہ فقهککیل - 'mtevevkkil'): که سیک ته وه کول به خوا بکات، پشت به ستگ به خولا.
- متولد** - ا.فا.ع (موتہ فقهلیلید - 'mtevellid'): له دایک بوو.
- متولی** - ا.فا.ع (موتہ فقهल्ली - 'mtevellî'): سه رپه رشتییار، که سیک کاریکی پی سپیترابی.
- متون** - ا.ع (موتونون - 'mutûn'): دهق، ناوه رؤک، تیکست.
- متوهم** - ا.فا.ع (موتہ فقهههیم - 'mtevevhhim'): که سیک دوو چاری وه هم و خه یال بوو بی.
- مته** - ا (مهتته - 'mette'): دریلی دارتاشی.
- متهاجم** - ا.فا.ع (موتہ هاجیم - 'mtehacim'): هیرشهر، په لاماردر، هه لمه تیر.
- متهافت** - ا.فا.ع (موتہ هافیت - 'mtehafit'): کون و رزیو، گیایهک که خوئی به شته کانی ده و روبه ریبه وه هه لواسی، قهره بالغی په یا په ی.
- متهاون** - ا.فا.ع (موتہ هاقین - 'mtehavin'): که سیک له کاریکدا سستی و دریغی بکات.
- متهتک** - ا.فا.ع (موتہ ههتتیک - 'mtehettik'): که سیک باکی به ریسوایی نه بی، بیعار.

- متهدج** - ا.فا.ع (موتدهه ججید -
 muteheccid): كه سیک شه و تا بهر به بیان
 خه ریکی نویتزو عیبادهت بی.
- متهم** - ا.مف.ع (موتته هم - muttehem):
 تومه تبار.
- متهور** - ا.فا.ع (موتدهه فقیر - mutehevvir):
 بی باک، بی ترس، دلیر، گوساخ.
- متیقظ** - ا.فا.ع (موتدهه غغیز -
 muteyexxiz): بیدار و هوشیار.
- متیقن** - ا.فا.ع (موتدهه غغین -
 muteyexxin): دلنیا، به دهر له گومان.
- متیل** - ا.میتیل - (mitil): متیلی لیتفه و
 سهرین.
- متیمن** - ا.فا.ع (موتدهه مین -
 muteyemmin): به بهر کهت، مویارهک،
 که سیک له بیومن و بهر کهت بگه ری.
- متین** - ص.ع (مه تین - metîn): مه حکم، قایم.
- متینگ** - ا.فر (میتینگ - mitîng):
 کویونه وی فراوان بوی باسی مه سه له تین
 کومه لایه تی میتینگ.
- مساب** - ا.مف.ع (موساب - musab): پاداش
 و هرگرتوو.
- مشابه** - ا.ع (مه سابه - mesabe): پایه، شونی
 خریونه وی خه لکی، نه ندازه.
- مساخیل** - ا.ع (مه ساغیل - mesaxil): میسقال.
- مسال** - ا.ع (میسال - misal): نمونه، چونیهک،
 نه ندازه، فرمان، حوکم، قه ساس.
- مسالیب** - ا.ع (مه سالیب - mesalib): عیب و
 عاران، کم و کورپیان.
- مسانه** - ا.ع (مه سانه - mesane): میزندان،
 کیسه میز له به دهنی مرؤفدا.
- مسانی** - ا.ع (مه سانی - mesanî): ژتی
 دووه می عود، قورئان، نایه تین قورئان، سوره تی
 فاتیحه.
- مسیبت** - ا.فا.ع (موسبیت - musbit): جیگیر،
 بهر قه راکهر.
- مشیبت** - ا.مف.ع (موسبته - musbet):
 جیگیر کراو، بهر قه راکراو.
- مشیخال** - ا.ع (میشخال - misxal): میسقال.
- مشخب** - ا.ع (میشغب - misxeb): کونکره،
 دریل، دریلی دارتاش.
- مشخیل** - ا.فا.ع (موسغیل - musxil): گران
 رهو، گرانبار، ژنی دوو گیانی که له سهر رۆژو و
 وهختی زایین بی.
- مشخوب** - ا.مف.ع (مه سخوب - mesxûb):
 کونکراو.
- میشل** - ا.ع (میسسل - misl): وهک، هاوتا،
 چمان، میناک، هاو وینه.
- میشل** - ا.ع (مه سسل - mesel): قسه، په ندی
 پیشینان.
- میشل** - ا.ع (موسول - musul): بهها..
- میشلت** - ا.ع (موسه لله س - muselles):
 سیگوشه.
- میشله** - ا.ع (موسله - musle): نافهت،
 نه شکه نجبه، شیواندنی جه سته، وهکو گوی برین و
 لیتوپرین و... .
- میشمر** - ا.فا.ع (موسمیر - musmir): درهختی
 بهردار.
- میشمن** - ا.مف.ع (موسه مهن - musemmen):
 هه شتگوشه.
- میشمن** - ا.مف.ع (موسه مهن - musemmen):
 نرخ بؤ دانراو.
- میشنوی** - ص.ع (مه سنه فی - mesnevî):
 مه سنه وی، جوره شیعریکه که ههردوو نیوه
 بهدته کهی قافیهای هه بی و قافیهای نیوهی دووه می
 وهکو قافیهای نیوهی یه کهم بی وهکو شیعره کانی
 شانامه ی فیردهوسی و مه سنه وی مه ولانا
 جه لاله دین.
- میشنی** - ا.ع (مه سه نا - mesena): ژتی دووه می
 عود، دوو دوو.
- میشنی** - ا.مف.ع (موسه ننا - musenna): دوو
 بهر انبهر، دوو دوو.

- مثنویہ** - ا.ع (مہ سوویہ - mesûbe): پاداشت، جہزای کاری چاکہ.
- مٹول** - مص.ل (موسول - musûl): لہ خزمہ تا ویستان، نامادہ بیون لہ بہر دہم.
- مٹوی** - ا.ع (مہ سٹا - mesva): قہ رارگہ، مہ نزل، شویتن.
- مٹیل** - ا.ص.ع (مہ سیل - mesîl): ہاوش پیوہ، و ہک، میناک.
- مچ** - (مہ ج - mec): مانگ، گوتیار، (راوی)، گپتہ رہوہ.
- مچ** - ا.ع (مہ جج - mecc): ماش.
- مجاب** - ا.م.ف.ع (موجاب - mucab): جواو کریاگ، و ہلامدراو، بہر سقدراو.
- مجاج** - ا.ع (مہ جاج - mecac): بۆلی وشکہ وہ بیوی خورما، درہ ختی خوار بیوگ.
- مجاج** - ا.ع (موجاج - mucac): لیک اوای دہم، تاوی زار.
- مجاجہ** - ا.ع (موجاجہ - mucace): تف، لیک.
- مجادل** - ا.ف.ع (موجادیل - mucadil): شہ پانی، شہ پرکەر.
- مجادلہ** - مص.ل (موجادلہ - mucadele): گینگہ شہ، موجادلہ، شہ رو دژمنایہ تی کرن.
- مجاجبہ** - مص.م.ع (موجازہ بہ - mucazebe): قہ ر قہ شہ، کیشمانہ کیش.
- مجاجرات** - مص.ل.ع (موجارات - mucarat): پیکہ وہ رویشتن، قسہ کردن دہ گہل پیکہ دیدا.
- مجاجری** - ا.ع (مہ جاری - mecari): کونج، رہ ہند، تاوہ روؤ.
- مجاجز** - ا.م.ف.ع (موجاز - mucaz): رہوا، مؤلہ تدر او.
- مجاجز** - ص.ع (مہ جاز - mecaz): خوازہ.
- مجاجزات** - مص.م.ع (موجازات - mucazat): سزادان.
- مجاجعہ** - ا.ع (مہ جائہ - meca'e): برسیتی، گرانی، نہ ہاتہ سال، قات و قری.
- مجال** - ا.ع (مہ جال - mecal): شویتنی جولانہ وہ، شویتنی جہولہ کردن.
- مجالس** - ا.ع (مہ جالیس - mecalis): مہ جلیسان، ئہ نجوومہ نان.
- مجالس** - ا.ف.ع (موجالیس - mucalis): ہاوشین.
- مجالسہ** - مص.ل.ع (موجالہ سہ - mucalese): ہاوشینی کردن، پیکہ وہ دانیشتن.
- مجامع** - ا.ع (مہ جامی - mecami): شویتنی خرپیونہ وہ، شویتنی گرد پیونہ وہی خہ لک، ئہ نجوومہ نان.
- مجامعت** - مص.م.ع (موجامہ تہ - mucame't): پیکہ وہ گرد پیونہ وہ، پیکہ رازان، گان کردن، نووستن لہ گہل ژندا.
- مجاملہ** - مص.ل.ع (موجاملہ - mucamele): زمان تہ پی و روو خوشی، ہہ لسوکہ و تکردنی خوش، روو خوشی.
- مجان** - ص.ع (مہ ججان - meccan): موفت، خورایی، بہ لاش.
- مجان** - ا.ع (مہ جان - mecann): مہ تال، قہ لغان، سپہر.
- مجانب** - ا.ف.ع (موجانیب - mucanib): دوورہ پیرتیز، گوشہ گیر.
- مجانبہ** - مص.ل.ع (موجانہ بہ - mucanebe): دووری کردن.
- مجانس** - ا.ف.ع (موجانیس - mucanis): ہاورہ گہز.
- مجانست** - مص.ل.ع (موجانہ سہ ت - mucaniset): ہا و رگہز بوون.
- مجانین** - ص.ع (مہ جانین - mecanin): شیتان، دینان.
- مجاویہ** - مص.م.ع (موجاقہ بہ - mucavebe): و ہلامدانہ وہی پیکہ کتر، بہر سقدان.
- مجاور** - ا.ف.ع (موجاقیر - mucavir): ہاوسی، ہامسا، ہاوسا، دراوسی، ہاومال.

- مجاورت** - مص.ل.ع (موجاؤه رت) -
mucaveret: هاوسیتی کردن، هامسایه تی.
مجاولت - مص.ل.ع (موجاؤه لهت) -
mucavelet: جهوله کردن، زؤرانبازی نیوان
 دوو کس به مه به سستی سه رکه وتن وده دست
 هیتان.
مجاهد - ا.فا.ع (موجاهید) -
mucahid: کوششکار، که سیتیک دژی دژمن بجه نگی،
 جه نگاوه ر.
مجاهره - مص.ل.ع (موجاهره) -
mucahere: ناشکر کردن، قسه کردن به دهنگی بهرز، جنیودان،
 دژمنایه تی کردن، شه رکردنی رووبه پروو.
مجاهز - ا.فا.ع (موجاهیز) -
mucahiz: حریرف له قوماردا، حریرف له گه مه ی نهر دیندا،
 که سیتیک که کهره سته ی کارتیک فه راهم بکات.
مجاهل - ا.ع (مجاهیل) -
mecahil: نه زانین.
مجبور - ا.مف.ع (مه جبوور) -
mecbûr: ناچار، مه جبوور.
مجتبی - ا.مف.ع (موجته با) -
mucteba: هه لئژارده و په سندکراو.
مجتث - ا.مف.ع (موجته س) -
muctes: له
 ریشه دهره تیراوه، هه لکه ندراو.
مجتعم - ا.فا.ع (موجته می) -
muctemi': گردبوونه وه.
مجتعم - ا.ع (موجته مه) -
mucteme': کۆمه ل، کۆمه لگه، جقات.
مجتنب - ا.فا.ع (موجته نیب) -
muctenib: دووره په رتیز، به پارتیز.
مجتهد - ا.فا.ع (موجته هید) -
muctehid: کوششکار، زانایه ک که له زانستی فیه قهدا
 گه بییته پله ی ئیجته بهاد و مه سه له تین شرعی له
 قورئانه وه هه لئینجی.
مجد - ا.ع (مه جد) -
mecd: گه وره یی، شکۆ،
 جوامیتری.
مجد - ا.فا.ع (موجیدد) -
mucidd: کوشا.
مجداف - ا.ع (میجداف) -
micdaf: سه ول.
- مجدد** - ا.مف.ع (موجه ددهد) -
mucedded: تازه کراوه، نوژهن.
مجدر - ا.مف.ع (موجه ددهر) -
mucedder: ده موجاو کونج، ئاوه له دار.
مجدود - ص.ع (مه جدوود) -
mecdûd: به ختیار، کامه ران.
مجدور - ص.ع (مه جدوور) -
mecdûr: شایسته، لایه ق، ئاوه له دار، ده موجاو کونج.
مجدوب - ا.مف.ع (مه جزووب) -
meczûb: رفیتراو، راکیتشراو.
مجدور - ا.مف.ع (مه جزوور) -
meczûr: ژماره ی جه زردار.
مجدوم - ا.مف.ع (مه جزووم) -
meczûm: گول، نه خویشی گولی.
مجرب - ا.مف.ع (موجه ره ب) -
mucerreb: پیای کارامه و به ته جره به، ته جره به کراو.
مجرد - ا.مف.ع (موجه رهد) -
mucered: رووت و عؤربان، ته نیا، سه لت، ره به ن، پیای
 بی ژن.
مجرف - ا.ع (میجره ف) -
micref: بیتل،
 خاکه ناز.
مجرگ - ا. (مه جهرگ) -
mecerg: بینگاری،
 سوخه.
مجرم - ا.فا.ع (موجرم) -
mucrim: تاوانبار،
 خه تاکار، تاوانکار.
مجروح - ا.مف.ع (مه جرووه) -
mecrûh: بریندار، زامدار.
مجرور - ا.مف.ع (مه جروور) -
mecrûr: وشه به ک که کۆتاییه گه ی «ژتیر» بی.
مجره - ا.ع (مه جره) -
mecere: کاکیشان.
مجری - ا.ع (مه جری) -
mecra: ئاوه رۆ، کونج،
 ره هه ند.
مجری - ا.مف.ع (موجرا) -
mucra: ره وان
 کراو، جی به جیکراو.
مجری - ا. (میجری) -
micrî: سه ندوقی بچوک،
 قاسه ی بچووک.

- مجری** - ا.فا.ع (موجرا - mucra): که سیک کارتیک نه نجام بدات، جیبه جیکار.
- مجزا** - ا.مف.ع (موجه ززه - mucezze): جیاکراوه، بهش بهشکراو.
- مجس** - ا.ع (مه جسه سس - mecess): شوتینی ددهست پیداهیتان، سینه.
- مجسم** - ا.مف.ع (موجه سسه م - mucessem): بدرجه سته.
- مجسمه** - ا.مف.ع (موجه سسه مه - mucesseme): په بیکه ر.
- مجصص** - ا.مف.ع (موجه سه سس - muceses): گه چکاری، نه خش و نیگاری به گه چ دروست کریاک.
- مجصص** - ا.فا.ع (موجه سیس - mucessis): گه چکار.
- مجعد** - ا.مف.ع (موجه ئه د - muce'ed): قژی لولول.
- مجعل** - ا.مف.ع (مه جئول - mec'ul): ساخته، قه لپ، ته زویر.
- مجلد** - ا.مف.ع (موجه لله د - mucelled): کتیبی جه لدرکراو، بهرگ تیبگیراو.
- مجلس** - ا.ع (مه جلیس - meclis): مه جلیس، شوتینی دانیشتن، شوتینی کویونه وهی خه لکی.
- مجلل** - ا.مف.ع (موجه لله ل - mucellel): هیژا، ریزدار، بهشکۆ، بهشان و شه و کهوت.
- مجله** - ا.ع (موجه لله - mucelle): گۆفار.
- مجمعه** - مص.م.ع (مه جمعه جه - mecmece): مقۆمقۆ، گوتگوتگ، نووسینی پر هله و بین سه روبه ر.
- مجمر** - ا.ع (میجمه ر - micmer): ناگردان، بخوردان، مه قلی.
- مجمز** - ص.ع (موجه مییز - mucemmez): وشتر سوار.
- مجمع** - ا.ع (مه جمه - mecme): شوتینی خریونه وه، نه جمه من، کۆر، جقات.
- مجمعه** - ا.ع (مه جمه ئه - mecme'e): شوتینی خریونه وهی خه لک، بیابانی وشک و برینگ، سینی گه وره که قاپی خواردنی له سه ر دابنری.
- مجمل** - ا.مف.ع (موجه مه ل - mucmel): پوخته، خۆلاسه، کورته، قسه یه ک که پیتوبستی به شرح و شرفه و درپژه هه بی.
- مجموع** - ا.مف.ع (مه جمو و - mecmu'): کۆ، کۆکراوه.
- مجموعه** - ا.مف.ع (مه جمو ئه - mecmu'e): کۆکراوه، شتین له یه ک شوتین کۆکراوه.
- مجن** - ا.ع (میجه ن - micenn): سپهر، قه لغان، مه تال.
- مجنون** - ص.ع (مه جنون - mecnun): دین، شیت.
- مجنی** - ا.مف.ع (مه جنی - mecnî): که سیک که تاوانی لیکرای.
- مجوز** - ا.فا.ع (موجه قشیز - mucevviz): نیبجازه دهر.
- مجوس** - ا.ع (مه جوس - mecus): ناگرپهرست، هه تاو په رست، گاور.
- مجوف** - ا.مف.ع (موجه قفه ف - mucevvef): ناویوش، ناو به تال، هلو.
- مجون** - مص.ل.ع (موجوون - mucun): درشت و بی باک بوون، بی شهرمی، چاوقایی.
- مجهز** - ا.مف.ع (موجه هه هز - mucchhez): ئاماده کراو، ته یارکراو.
- مجهل** - ا.ع (مه جهل - mechel): بیابانی کاکي به کاکي، ونگه یه ک که مرۆف رینی لی دهر نه کات.
- مجهود** - ا.مف.ع (مه جهوود - mechud): کۆشش، کاروته قه للا.
- مجهول** - ا.مف.ع (مه جهوول - mechul): نادیار، گومناو، نه ناسراو.
- مچی** - مص.ل.ع (مه چی - mecî): هاتن.
- مجیب** - ا.فا.ع (موجیب - mucib): جواد دهره وه.

- مجید** - ص.ع (مهجید - mecîd) : مهزن، به شکو، شهریف، ریزدار، پایه بهرز.
- مجیر** - ا.ف.ع (موجیر - mucîr) : په نادر، فریاره س.
- مجیز** - ا.ف.ع (موجیز - mucîz) : روخسه ت دهر، وهلی و سه رپه رشتیاری هه تیو.
- مچ** - (موج - muç) : مه چه کی ده ست، قوله بی.
- مچاچنگ** - (مه چاچه نگ - meçaçeng) : شتی که له کیری پیاو ده چی که له چه رم دروستیان ده کرد.
- مچاله** - ص (موچاله - muçale) : شتی که له ناو ده ستدا بگوشری و گرموله و چرچ و لۆچ بی.
- مچ پیچ** - ا.م.ر (موج پیچ - muç piç) : مه چه ک پیچ.
- مچک** - (مه چه ک - meçek) : نیسک، ماش.
- مچول** - ص (موچول - muçûl) : خشکوک، جوان.
- مچه** - (مه چه - meçe) : جوژه گیایه کی خوړسکه له سپیناخ ده چیت و ده کرتته چاوی شله و ده خوړی.
- مچیدن** - مص.ل (مه چیدن - meçîden) : رویششتنی به نازو عیشوه، له نجه کردن له رویششتنا.
- محابات** - مص.ل.ع (موهابات - muhabat) : حیواندن، هاوکاری کردن، لایه نگرتن.
- محابیر** - ا.ع (مه هابیر - mehabir) : مه ره که بدان.
- محابیس** - ا.ع (مه هابیس - mehabis) : چه پسخانه.
- مجاجر** - ا.ع (مه هاجیر - mehacir) : ده وراو ده وری گوند، ده وریه ری گوندو مال.
- مجاجه** - مص.ل.ع (موجاجه - muhacce) : شهر، هه نجه ت هیتانه وه، دژمنایه تی کردن.
- محادسه** - مص.ل.ع (موهادسه - muhadese) : گفتوگو کردن، هه قبه یشین.
- محاذاات** - مص.ل.ع (موهازات - muhazat) : بهرانبه ره یه ک قه رار گرتن.
- محاذی** - ا.ف.ع (موهازی - muhazî) : بهرانبه ره، روویه روو.
- محراب** - ا.ف.ع (موهاریب - muharib) : جه نگا وهر.
- محرابه** - مص.ل.ع (موهاربه - muharebe) : جه نگی له گهل یه کدیدا.
- محرارم** - ا.ع (مه هاریم - meharim) : مه حره مان، که سوکاری نزیک که ماره بیان لیکدی نه بهت.
- محراریب** - ا.ع (مه هاریب - meharîb) : میحراب، مینبه ره، میحر او.
- محاسب** - ا.ف.ع (موهاسبیب - muhasib) : ژمیریار.
- محاسبه** - مص.م.ع (موهاسبه به - muhasebe) : حیساب کردن له گهل که سیکدا، لیتیپچانه وه.
- محاسن** - ا.ع (مه هاسین - mehasin) : چاکه.
- محاشری** - ا.ع (مه هاشی - mehaşî) : چه شو.
- محاصره** - مص.م.ع (موهاسره - muhasere) : گه ماروژدان، ئابلتوقه دان.
- محاضر** - ا.ع (مه هازیر - mehazir) : مه حزه ره.
- محاضره** - مص.ل.ع (موهازه ره - muhazere) : بابه تیکی ئه دده بی یان زانستی له کوژیکدا بخریتته بهر باس و لیکوئینه وه و پرسسیارو وه لام، موحازه ره.
- محاظ** - ا.م.ف.ع (موهات - muhat) : ده ورگیر او.
- محافظة** - ا.ف.ع (موهافیز - muhafiz) : نیگابان، پاسه وان.
- محافظة** - مص.م.ع (موهافه زه ت - muhafezet) : پاراستن، پاسه وانی کردن.
- محفافل** - ا.ع (مه هافیل - mehafil) : کوژ، ئه نجومهن.
- محاق** - ا.ع (موهاغ - muhax) : تاخرو ئوخری مانگی عه ره بی، سن روژی کوژتایی مانگی عه ره بی که مانگ نابینری.

- محاکات** - مص.م.ع (موهاکات - muhakat):
حیکایهت کردن، لاسایی کردنه وه، گیترا نه وه.
- محاکم** - ا.ع (مه‌هاکیم - mehakim): دادگا.
- محاکمه** - مص.ل.ع (موهاکمه - muhakeme): موهاکمه مه، دادگاییکردن.
- محال** - ص.ع (مه‌هال - mehal): مه‌حال.
- محال** - ا.مف.ع (موهال - muhal): هه‌واله کراو.
- محال** - ا.ع (مه‌هال - mehall): شویتن، شویتنان، محله.
- محامات** - مص.م.ع (موهامات - muhamat): پشتیبوانی کردن، به‌ره‌قانی کردن له که‌سیک.
- محامی** - ا.ف.ع (موهامی - muhamî): نه‌وقات، پاریزه‌ر.
- محاوره** - مص.ل.ع (موهاقره - muhavere): گفتوگو کردن، وه‌لامدانه‌وهی به‌کتر، دیالوگ کردن.
- محاوله** - مص.ل.ع (موهاقله - muhavele): حیلله کردن بۆ که‌بیشتن به‌مه‌به‌ست، تیژ روانین به‌ره‌و شتیپک.
- محب** - ا.ف.ع (موهییب - muhibb): دؤستدار، حه‌زکردن له چاکه.
- محبت** - ا.مص.ع (مه‌هه‌بیت - mehebbet): خو‌شه‌ویستی، مه‌حبه‌ت.
- محبیره** - ا.ع (می‌هه‌به‌ره - mihbere): مه‌ره‌که‌بدان.
- محبس** - ا.ع (مه‌هه‌س - mehbes): زیندان، حه‌پس‌خانه.
- محبیل** - ا.ع (مه‌هیل - mehbel): ماوهی سکپری ژن.
- محبیل** - ا.ع (مه‌هیل - mehbil): منال‌دان.
- محبوب** - ا.مف.ع (مه‌هوبوب - mehbûb): خو‌شه‌ویست، ماشوق.
- محبویه** - ا.مف.ع (مه‌هوبویه - mehbûbe): دل‌به‌ر، خو‌شه‌ویست، ماشوقه.
- محبوس** - ا.مف.ع (مه‌هبوس - mehbûs): حه‌پس کراو، زیندانی.
- محت** - ص.ع (مه‌هت - meht): ره‌ق و سه‌خت، رۆژی گهرم، پیماوی ئاقل.
- محتاج** - ص.ع (موهتاج - muhtac): موحتاج، ده‌ست‌کورت.
- محتاط** - ص.ع (موهتات - muhtat): به‌پاریز، سل.
- محتال** - ا.ف.ع (موهتال - muhtal): حیلله‌گهر، فیتلباز.
- محتاله** - ا.ف.ع (موهتاله - muhtale): حیلله‌باز.
- محتبس** - ا.مف.ع (موهته‌به‌س - muhtebes): حه‌پس کراو.
- محتجب** - ا.ف.ع (موهته‌جیب - muhtecib): حیجابدار، په‌نهان و گو‌شه‌گیر.
- محتد** - ا.ع (مه‌هتید - mehtid): نه‌سل و فه‌سل، نه‌ژاد و نه‌سه‌ب.
- محترز** - ا.ف.ع (موهته‌ریز - muhteriz): به‌پاریز.
- محترف** - ا.ف.ع (موهته‌ریف - muhterif): پیشه‌وهر، خودان پیشه.
- محترق** - ا.ف.ع (موهته‌ریغ - muhterix): گرگرتوو.
- محترم** - ا.مف.ع (موهته‌ره‌م - muhterem): به‌ریز، ریژدار، هه‌ژی.
- محتسب** - ا.ف.ع (موهته‌سیب - muhtesib): حه‌ساو بۆ کراو، دارؤغه، کویتخا، پاسه‌وان.
- محتشم** - ا.ف.ع (موهته‌شه‌م - muhteşem): توپه، به‌حیا.
- محتضر** - ا.مف.ع (موهته‌زه‌ر - muhtezer): نه‌خوش‌تیپک له گیانه‌ل‌لادابج.
- محتضر** - ا.ف.ع (موهته‌زیر - muhtezir): شارنشین.
- محتقر** - ا.مف.ع (موهته‌غهر - muhtexer): سووک، بووده‌له، خو‌تیرله.

- محتکر** - ا.فا.ع (موهته کیر - muhtekir):
مونژوپول، که سیک دانه ویله و نازووقه یان کالای دی عمار بکات و هه لی بگری تا به نرخی گران بیفرۆشیتته وه.
- محتلم** - ا.فا.ع (موهته لیم - muhtelim):
خه ونین، شه یسانی بوون.
- محتمل** - ا.مف.ع (موهته مهل - muhtemel):
له گوین، له گین، له وهیه، رهنکه، شایهت.
- محتوم** - ا.مف.ع (مههتوم - mehtûm):
ده بی.
- محتوی** - ا.فا.ع (موهته طی - muhtevî):
شتیک شتیکی دی تیا بن، ناوهرۆک، ناواخن.
- محراب** - ا.ع (میهراب - mihrab):
سه روی مه جلیس، شوینی وهستانی پیش نویش، میحرابی مزگهوت (مزگهوت روخواه میحرابی ماوه).
- محرک** - ا.ع (میهراک - mihrak):
نا میبری جوولاندن و بزواندن.
- محرر** - ا.فا.ع (موهه ریر - muherrir):
نازادکه، نووسه.
- محرز** - ا.مف.ع (موهه ز - muhrez):
به دهست هیتراو، وهرگیراو.
- محررض** - ا.فا.ع (موهه ریز - muherriz):
هاندهر، دنه ده.
- محررف** - ا.فا.ع (موهه ریف - muherrif):
که سیک که قسه یه ک بگۆزی.
- محررف** - ا.مف.ع (موهه رهف - muherref):
ته حریفکراو، گۆردراو، شیواندراو.
- محررق** - ا.فا.ع (موهه ریغ - muhrix):
سوتینه.
- محررق** - ا.فا.ع (موهه ریغ - muherrix):
سووتینه، ئه وهی بیته مایه ی تینوتی.
- محررخ** - ا.مف.ع (موهه رهغ - muherex):
سووتاو.
- محرره** - ا.مف.ع (موهه رهغه - muhrex):
دهسته چيله، قوربانی سووتاو.
- محرک** - ا.فا.ع (موهه ریک - muherik):
دنه ده، هاندهر، جوولینه.
- محررم** - ا.ع (مه هره م - mehrem):
که سوکاری به یه ک حرام، که سوکاری نریک که ماره یان لیکدی نه یهت.
- محررم** - ا.فا.ع (موهه ریم - muhrim):
که ئیحرامی به ستی.
- محررم** - ا.ع (موهه ره م - muherrem):
موحه ره م، مانگی به که می سالی کۆچی، بزیه موحه ره می پیگوتراوه چونکه عه ره ب شه ریان له م مانگه دا به حرام زانیوه.
- محررمات** - ا.ع (موهه ره مات - muherremat):
مه حره م، حرامان.
- محررمانه** - ق.ص (مه هره مانه - mehremane):
به نه یی، به دزی، به په نهانی.
- محرور** - ا.مف.ع (مه هروور - mehrûr):
بوگ.
- محرروس** - ا.مف.ع (مه هروس - mehrûs):
پاریزراو، ناگاداری کراو، پاسکراو.
- محرروسه** - ا.مف.ع (مه هروسه - mehrûse):
پاریزراو.
- محرروق** - ا.مف.ع (مه هرووغ - mehrûx):
سووتاو، سوتیاگ.
- محرروم** - ا.مف.ع (مه هرووم - mehrûm):
مه حروم، بن به ش، ناومید.
- محرزون** - ا.مف.ع (مه هزوون - mehzûn):
غه مگین، خه مین، که سه ردار.
- محسن** - ا.فا.ع (موهسین - muhsin):
چاکه کار.
- محسوب** - ا.مف.ع (مه هسووب - mehsûb):
ژمیردراو، حه ساوکراو، حه ساو بو کریاگ.
- محسود** - ا.مف.ع (مه هسوود - mehsûd):
حه سوودی پی براو.
- محسوس** - ا.مف.ع (مه هسووس - mehsûs):
هه ست پیکراو.

محفل - ا.ع (مهفیل - mehfil): شوینی خربوونه وی دۆستان، کۆر، ئه نجومه ن، جقات.

محفور - ا.مف.ع (مهفور - mehfûr): هه لکه نراو، کلۆر، مافور.

محفوظ - ا.مف.ع (مهفوز - mehfûz): پارێزراو.

محفوف - ا.مف.ع (مهفوف - mehfûf): ده وردراو، ده وگرراو.

محفه - ا.ع (میهفه - miheffe): ته ختی ره وان، ته ختی که له که ژاوه ده چی بۆ ده وژوور پیتکردنی نه خویش.

محق - ا.فا.ع (موهیغ - muhixx): خودان هه ق، هه قدار، که سیک که هه ق به و بی.

محقر - ا.مف.ع (موهغه - muhexxer): بچوک، سووک.

محقق - ا.مف.ع (موهغه غ - muhexxex): وه دی هاتگ.

محقق - ا.فا.ع (موهغه غیغ - muhexxix): ته حقیقکار.

محقق - ا.مف.ع (مهفوغ - mehxûx): شایسته، وه دی هاتگ.

محک - ا.ع (میههک - mihek): سه نگی مه هک، به ردیکه زیرو زیوی پیدا دین و عه یاره که ی دیاری ده که ن.

محکم - ص.ع (موهکه م - muhkem): مکووم، قایم.

محکمت - ا.ع (موهکه مات - muhkemat): ئه و ئایه تانه ی که مانایان روون و ئاشکرایه و پیتوستیان به ته ئویل و شرۆقان نییه.

محکمه - ا.ع (مههکه مه - mehkeme): دادگا.

محکوک - ا.مف.ع (مههکووک - mehkûk): تاشراو، زراو.

محکوم - ا.مف.ع (مههکووم - mehkûm): مه حکوم، حوکمدراو.

محشر - ا.ع (مههشه ر - mehşer): جیتی خربوونه وه ی خه لکی، رۆژی په سالانی، رۆژی هه شر.

محشور - ا.مف.ع (مههشور - mehşûr): هاو ده م، له یه کدی خربوونه وه.

محشی - ا.مف.ع (موهه ششا - muheşşa): په راویزی بۆ نووسراو، کتیبیتیک په راویزی بۆ نووسراو.

محصل - ا.فا.ع (موهه سسیل - muhessil): قوتابی، که سیک شتیکی به ده دست هیتایی.

محصله - ا.فا.ع (موهه سسیله - muhessile): قوتابی (بۆ مین).

محسن - ا.مف.ع (موهسه ن - muhsen): پیای ژندار.

محسنه - ا.مف.ع (موهسه نه - muhsene): ژنی شوودار.

محصور - ا.مف.ع (مههسور - mehşûr): شوره، هه سار بۆ کراو.

محصول - ا.مف.ع (مههسول - mehşûl): به رووبووم، به ره م.

محسون - ا.مف.ع (مههسون - mehşûn): پارێزراو.

محض - ص.ع (مههز - mehz): خالیسه و پاکژ، بی غه ش، پاک.

محضر - ا.ع (مههزهر - mehzer): ده رگا، شوینی نووسینی قه واله و سه نه دان، تو مارگه ی قه واله و سه نه دان، تو مارو فتوانامه.

محط - ا.ع (مهههتت - mehett): ویستگه، شوینی دابه زین و لادان، مه نزل، بارئه نازی قافلّه و کاروان.

محظور - ا.مف.ع (مههزور - mehzûr): قه دهغه، یاساغ، ناره و، هه رام.

محظوظ - ا.مف.ع (مههزوز - mehzûz): خو شبه خت، به خته وه ر.

محفظه - ا.ع (مههفه زه - mehfeze): جانتای دهستی، ئه وه ی شتی تیا هه لگی ری، جزدان.

- محل** - ا.ع (مهه‌ل - mehell): شوین، شوینی لادان و دابه‌زین.
- محل** - ا.ف.ع (موهیل - muhill): نه‌ودی پایه‌ندی حه‌رام بیان نه‌هدو په‌یمان نه‌بج.
- محللات** - ا.ع (مهه‌للات - mehellat): شوین، گه‌ره‌کان.
- محلپ** - ا.ع (مهه‌لب - mehleb): شوینی شیر دۆشین.
- محلپ** - ا.ع (میله‌ب - mihleb): قایی شیردۆش.
- محلپ** - ا.ع (مه‌لب - mehleb): جوژه دره‌ختیکه.
- محلل** - ا.ف.ع (موهه‌لیل - muhellil): حه‌لال‌کهر، نه‌و که‌سه‌ی ژنی سیج ته‌لاقه‌ ماره ده‌کاته‌وه تاپاشان ته‌لاقه‌ بدات و میتردی یه‌که‌می بیخوازیتنه‌وه، ماره به‌ جاش.
- محلوج** - ا.م.ف.ع (مه‌هلوج - mehlûc): په‌مووی هه‌لاجی کراو.
- محلول** - ا.م.ف.ع (مه‌هلول - mehlûl): شتییک له‌ شله‌یه‌کدا توینرا بیته‌وه.
- محلله** - ا.ع (مه‌هه‌لله - mehelle): گه‌ره‌ک، کۆلان.
- محللی** - ا.م.ف.ع (موهه‌للا - muhella): رازاوه به‌ خشل، خه‌ملیتراو.
- محمد** - ص.ع (موهه‌مه‌د - muhemmed): خوژ ته‌بیعه‌ت، سوپاسگوزار، که‌سیک سوخه‌تین چاکی فره‌بی، ناوی په‌پامبه‌ری ئیسلامه، ستایشکهر.
- محمل** - ا.ع (مه‌همیل - mehmil): که‌ژاوه.
- محمود** - ا.م.ف.ع (مه‌همود - mehmûd): ستایش کراو.
- محمول** - ا.م.ف.ع (مه‌همول - mehmûl): هه‌لگیراو، له‌ کۆل کراو.
- محموم** - ا.م.ف.ع (مه‌هموم - mehmûm): تادار، که‌سیک تای لیته‌تبی.
- محن** - ا.ع (میهنه - mihen): مه‌ینه‌تان، به‌لاو دهرد.
- محنت** - ا.ع (میهنه‌ت - mihnet): به‌لا، خه‌م و په‌ژاره، مه‌ینه‌ت.
- محو** - م.ص.ع (مه‌هف - mehv): سپینه‌وه، له‌نیویردن، نه‌هیشتن.
- محور** - ا.ع (میبه‌هر - mihver): ته‌وه‌ر، تیره.
- محورطه** - ا.ع (موهه‌فقه‌ته - muhevete): حه‌سار، حه‌وشه، شووره، شوینی دیواری له‌ ده‌ورکرایج.
- محول** - ا.ف.ع (موهه‌فقیل - muhevvil): گۆرینکار، یه‌کیتکه له‌ سیفه‌ته‌کانی یه‌زدانی مه‌زن.
- محول** - ا.م.ف.ع (موهه‌فقه‌ل - muhevvel): گۆردراو، هه‌واله‌کراو.
- محیر** - ا.ف.ع (موهه‌ییر - muheyvir): مایه‌ی سه‌رسامی، سه‌رسامکهر.
- محیص** - ا.ع (مه‌هیس - mehîs): رزگاری، خه‌له‌سین.
- محیط** - ا.ف.ع (موهیت - muhît): بازنه، ژینگه.
- محیل** - ا.ف.ع (موهیل - muhîl): هه‌واله‌کهر، چاره‌کهر، حیل‌باز.
- محبی** - ا.ف.ع (موهیی - muhyî): زندوو که‌روه.
- مخ** - ا.م.ع (موخ - mux): ره‌شمه‌ی قورس که‌ بکریته‌ سه‌ری نه‌سپ و هیستری چه‌تون و چه‌موش، ناگر، زه‌رده‌واله، داری خورما.
- مخ** - ا.ع (موخ - muxx): میشک، موخ، ده‌ماغ، موخی ئیسقان.
- مخابه‌ره** - م.ص.ع (موخابه‌ره - muxabere): قسه‌کردن به‌ ته‌له‌گراف بیان ته‌له‌فۆن، خه‌به‌ردان، خه‌به‌ر وهرگرتن.
- مخاتله** - م.ص.ع (موخاته‌له - muxatele): یه‌کدی فریودان.
- مخادع** - ا.ع (موخادی - muxadi): سه‌ندوقخانه.
- مخادع** - ا.ف.ع (موخادی - muxadi): حیل‌باز، خاپینۆک، فیل‌باز.

- مخادعه** - مص.م.ع (موخاده‌ته - muxade'e):
یه کدی خه‌له تاندن.
- مخاذیل** - ا.ص.ع (مه‌خازیل - mexazîl):
زه‌بوون، که‌ساس، داماو.
- مخارج** - ا.ع (مه‌خاریج - mexaric): شوتنی
ده‌رچوون، خه‌رجیبات و سه‌رفکردن.
- مخاریق** - ا.ع (مه‌خاریخ - mexarîx):
جوامیران، خه‌لکی دلاوا، سه‌خاوه‌تمه‌ندان.
- مخازن** - ا.ع (مه‌خازین - mexazin):
عه‌مار، مه‌خزن، کوگا.
- مخاصم** - ا.فا.ع (موخاسیم - muxasim):
شه‌رانی، شه‌رکه‌ر.
- مخاصمه** - مص.ل.ع (موخاسه‌مه - muxaseme):
شه‌رکردن، دژمنایه‌تی کردن.
- مخاض** - ا.ع (مه‌خاز - mexaz): ژانی زابین.
- مخاط** - ا.ع (موخات - muxat): چلم.
- مخاطب** - ا.مف.ع (موخات‌ب - muxateb):
دوینراو.
- مخاطبه** - مص.ل.ع (موخات‌به - muxatebe):
یه‌کتر دوواندن.
- مخاطر** - ا.فا.ع (موخاتیر - muxatir):
که‌سیک خوئی بخاته خه‌ته‌ره‌وه.
- مخاطر** - ا.ع (مه‌خاتیر - mexatir):
خه‌ته‌ران، مه‌ترسیبان.
- مخاطره** - مص.ع (موخات‌ره - muxatere):
خو‌خستنه خه‌ته‌رو مه‌ترسی.
- مخافت** - مص.ل.ع (مه‌خافت - mexafet):
ترسان.
- مخالب** - ا.ع (مه‌خالیب - mexalib): چنگ،
نینوکان، چرنوکان.
- مخالصت** - مص.ع (موخاله‌سه‌ت - muxaleset):
دوستایه‌تی کردن، بی‌غهل و
غه‌ش.
- مخالطه** - مص.ع (موخاله‌ته - muxalete):
تیکه‌لیوون، تیکه‌لی کردن.
- مخالف** - ا.فا.ع (موخالیف - muxalif): دژ،
ناکوک، نه‌یار.
- مخالفت** - مص.ل.ع (موخاله‌ف‌ت - muxalefet):
دژایه‌تی کرن، سه‌رپیچی کرن.
- مخانیق** - ا.ع (مه‌خانیخ - mexanix):
قه‌لاده، ملوانکه، گه‌ردانه.
- مخاوف** - ا.ع (مه‌خاکیف - mexavif):
شتانه‌ی باعسی ترس بن.
- مخایل** - ا.ع (مه‌خایل - mexayîl):
سه‌ر قافل‌ه‌ی باران، نیشانه.
- مخیر** - ا.فا.ع (موخبیر - muxbir):
خه‌به‌رده‌ر، هه‌وال‌ده‌ر، سالو‌خده‌ر، هه‌وال‌دز.
- مخیر** - ا.ع (مه‌خیر - mexber):
ده‌روونی، که‌س، ناخ.
- مخبط** - ص.ع (موخه‌بیه‌ت - muxebbet):
شیتوکه، که‌سیک که‌ته‌قلی ته‌واو نه‌بی.
- مخت** - ا.مف.ع (موخت - muxt):
تومید، ته‌ما، ته‌ماداری، تومیده‌واری.
- مختار** - ص.ع (موختار - muxtar):
سه‌رپشک، نازاد، خودان ئیختیار، هه‌ل‌بژارده.
- مختال** - ص.ع (موختال - muxtal):
لوتبه‌رز، خو‌په‌سه‌ند.
- مخترع** - ا.فا.ع (موخته‌ری - muxteri):
داهینه‌ر.
- مخترع** - ا.مف.ع (موخته‌ره‌ء - muxtere):
داهینه‌راو.
- مختص** - ا.مف.ع (موخته‌س - muxtes):
تایبه‌ت، پسیپور.
- مختصر** - ا.مف.ع (موخته‌سه‌ر - muxteser):
کورت و موخته‌سه‌ر.
- مختفی** - ا.فا.ع (موخته‌فی - muxtefi):
په‌نه‌ان، شاراو‌وه نادیار، کفن دز، پیوار.
- مختل** - ا.مف.ع (موخته‌لل - muxtell):
په‌ریشان، شتواو، سست و بی‌که‌لک.
- مختلس** - ا.فا.ع (موخته‌لیس - muxtelis):
دز.

- مختلس** - ا.مف.ع (موخته لهس - muxteles): دزراو.
- مختلط** - ا.فا.ع (موخته لیت - muxtelit): تینکرژاو، تیکه لاو.
- مختلف** - ا.فا.ع (موخته لیف - muxtelif): جیاوازیکه، جۆراو جۆر، رهنگاو رهنگ، جیاواز.
- مختتق** - ا.فا.ع (موخته نیغ - muxtenix): خنکینه ر.
- مختوم** - ا.مف.ع (مهختوم - mextûm): مۆزکراو، نهنجام دراو، به نهنجام گه بیشتوو.
- مختون** - ا.مف.ع (مهختون - mextûn): خهته نه کراو.
- مخچه** - ا. (موخچه - muxçe): دهماغه چکۆله.
- مخدر** - ا.فا.ع (موخه ددیر - muxeddir): سپکره، به نهجکه ر.
- مخدرات** - ا.ع (موخه ددهرات - muxedderat): ژنانی پۆشته و حیجابدار.
- مخدرات** - ا.ع (موخه ددیرات - muxedd): (rat): به رنگ دهرمانی بیتهوشکه ر، وهک هرۆیین و کۆکابین..
- مخدره** - ا.مف.ع (موخه ددهره - muxeddere): ژنی پۆشته.
- مخدع** - ا.ع (مهخده - mexde): ژووری بچووک له ناو ژووری گه وردها، سه ندوقخانه.
- مخدوس** - ا.مف.ع (مهخدوش - mexdûş): رووشاو.
- مخدوم** - ا.مف.ع (مهخدووم - mexdûm): خزمه تکرار، سه روه ر، کهسیک غولام و نوکهری هه بی.
- مخده** - ا.ع (میخه دده - mixedde): پشتی، سه رین، بالیف، سه نیا.
- مخدول** - ا.مف.ع (مهخزوول - mexzûl): سه ر شوپ، نائومید.
- مخراق** - ص.ع (میخراغ - mixrax): پیایوی دلاواو قۆز، جوامیر.
- مخرب** - ا.فا.ع (موخه ریب - muxerrib): ویرانکار، خراپکار.
- مخرج** - ا.ع (مهخره ج - mexrec): جیتی ده رچوون.
- مخرق** - ا.ع (مهخره غ - mexrex): بیابانی وشک و برینگ، دهشتی کاکي به کاکي.
- مخرق** - ا.فا.ع (موخه ریغ - muxerrix): زۆر درۆزن.
- مخرقه** - ا.ع (مهخره غه - mexrexe): درۆ، بوختانچی.
- مخروط** - ا.مف.ع (مهخرووت - mexrût): تاشراو، خه راتی کراو، شتیویه کی نه ندازه بیسه له وینه ی که لله شه کر.
- مخزن** - ا.ع (مهخزن - mexzen): عه مار، مه خزن، کۆگا.
- مخزوم** - ا.مف.ع (مهخزووم - mexzûm): که پوی کونکرار.
- مخصوص** - ا.مف.ع (مهخسسوس - mexsûs): تاییه تی.
- مخضرم** - ص.ع (موخه زره م - muezrem): پیایوی خه ته نه نه کراو، ره شتیگ که باوکی سیبی بی، کهسیک هه رده و زه مانی جاهلیه ت و ئیسلامی دی بی، ده و رانیدیه،
- مخطط** - ا.مف.ع (موخه تتته ت - muxettet): خه ت خه ت، خه تدار، موقه له م.
- مخطی** - ا.فا.ع (موختی - muxtî): خه تاکار، کهسیک له سه ر ریگه ی هه له و باوه ری نادره ست بی.
- مخفف** - ا.فا.ع (موخه ففیف - muxeffif): سووک که ره وه.
- مخفف** - ا.مف.ع (موخه ففه ف - muxeffef): سووک کراوه.
- مخفوض** - ا.مف.ع (مهخفوز - mexfûz): دابه زینراو، دابه زیو، نزم بوو.
- مخفی** - ص.ع (مهخفی - mexfî): شاراره، په نهان.

- مخل** - ا.فا.ع (موخیلل - muxill): ناژاو هگیتر، گهنده لکار.
- مخلب** - ا.ع (میخله ب - mixleb): چنگ، چرنوک، نینوکی بالندان.
- مخلخل** - ا.ع (موخهل خهل - muxel xel): شوتینی خرخال له پیتدا، کونکراو.
- مخلد** - ص.ع (موخه لله د - muxelled): ههرمان، نهمر، جاویدان، هه همیشه.
- مخلص** - ص.ع (موخلیس - muxlis): دلسوز، دؤستی پاک و بی ریا و بی غه و غه ش.
- مخلص** - ا.ع (مه خله س - mexles): ریگهی رزگاری، ریگهی خه له سان.
- مخلص** - ا.مف.ع (موخله س - muxles): پاک بووه ده.
- مخلصه** - ا.ع (موخه لله سه - muxellese): جوړه رووه کیتکه بو درمان به کار دئ.
- مخلع** - ص.ع (موخه لله ء - muxelle): پیایو سست و بی توانا.
- مخلف** - ا.فا.ع (موخلیف - muxlif): نه وهی که سیک بکات به جی نشینی خوئی، که سی وده عده به خیلاف، رووه کیتک دووباره گه لای دهر کرد بیتته وه، کوتری په ر له پی، کوری جوان.
- مخلف** - ا.مف.ع (موخه لله ف - muxellef): له پاش به جیماو، پاشمه نه.
- مخلوط** - ا.مف.ع (مه خلوت - mexlût): ناویته، تیکه ل.
- مخلوع** - ا.مف.ع (مه خلوه ء - mexlû): که سیک له مه قامی خوئی که وتبج، لیکه وتوو، هه لکه ندر او.
- مخلوق** - ا.مف.ع (مه خلوه غ - mexlûx): خولقیتر او، ناقریده.
- مخلی** - ا.مف.ع (موخه للا - muxella): شوتینی خالی، خالی کراو.
- مخمر** - ا.فا.ع (موخه میمر - muxemmir): ته خمیرکار، هه وینکار.
- مخمر** - ا.مف.ع (موخه ممر - muxemmer): ته خمیرکار، هه وینکار.
- مخمس** - ا.مف.ع (موخه ممه س - muxemmes): پینج خسته کی.
- مخمسه** - مص.ع (مه خمسه سه - mexmese): برسیتی له راده به دهر، رهنج و زه حمت، گیر زده بوون و گرفتاری، قهرقه ش، گیره و کیشه، دهر دو نهرک.
- مخمل** - ا.ع (مه خمه ل - mexmel): مه خمه ل، مه خمر، قوماشیکی نهرمی توکنه.
- مخملک** - ا.ع (مه خمه له ک - mexmelek): نه خو شیبیه کی درمه، زیاتر تووشی مندالان ده بی.
- مخمور** - ا.مف.ع (مه خمور - mexmûr): مه ست، خومار.
- مخنث** - ص.ع (موخه ننه س - muxennes): پیایو نه توار ژنانه، نیره موک، پیایو خراب و دلپهش، موخه نه ت.
- مخنق** - ا.فا.ع (موخه ننیغ - muxennix): خنکیتنه ر.
- مخنق** - ا.فا.ع (موخه ننه غ - muxennex): خنکیتنراو، شووتینی په ت له گهر دنی له سیدار ددراو.
- مخنقه** - ا.ع (میخنه غه - mixnexe): ملوانکه، گهر دنی بن، میتخه کبه ند، خه ناوکه.
- مخنوق** - ا.مف.ع (مه خنوه غ - mexnûx): خنکیتنراو.
- مخوف** - ص.ع (مه خوف - mexûf): ترسناک، مایه ی ترس.
- مخیدن** - مص.ل (مه خیده ن - mexîden): خزین، جمین، جوولان.
- مخیده** - ا.مف (مه خیده - mexîde): جوولاو، جماو، خزبو.
- مخیر** - ص.ع (موخه ییه ر - muxeyyer): خاوه ن ئیختیار، هه لبر زارده.
- مخیز** - ا.ع (مه خیز - mexîz): مامیز.
- مخیط** - ا.ع (میخیه ت - mixyêt): دهرزی، گوزه رگه، دلپوان، سوژن.

- مخيط** - ا.مف.ع (مهخيت - mexit): دوراؤ.
- مخيله** - ا.ع (مهخيله - mexîle): هه وري بارانى پيتوهي، خه يال.
- مخيله** - ا.ع (موخه بيله - muxeyyile): وزه خه يال و وتينا.
- مخيم** - ا.ع (موخه بيه م - muxeyyem): خپوه تگه، هويه.
- مد** - ا.م.ع (مه د - med): تهل، پرد، رۇژى شه شه مى هه هه يقىكى هه تاوى.
- مد** - مص.ع (مه دد - medd): دريژ كردن، لافاؤ هه ستانى تاوى ده ربا.
- مد** - ا.ع (مه دد - medd): نيشانه يه كه له سه ر نه لفى دريژ داده نري.
- مد** - ا.فر (مود - mud): مؤد، مؤدى رۇژ، سه ليقه، شپواز، شپوه.
- مداجات** - مص.ع (موداجات - mudacat): موداراؤ دل راگرتنى دژمن و شار دنه وهى دژمنايه تى.
- مداح** - ص.ع (مه دداه - meddah): ستايشكار.
- مداخل** - ا.ع (مه داخيل - medaxil): جىي داخلى بوون.
- مداخله** - مص.ع (موداخله - mudaxele): خو هه لقورتانندن له كارى كه سىك.
- مداد** - ا.ع (ميداد - midad): خامه، قه له مى رهش، قه له م ره ساس، ميداد.
- مدار** - ا.ع (مه دار - medar): خولگه، شوتنى خولانه وه و سورانه وه.
- مدارات** - مص.ل.ع (مودارات - mudarat): مدارا، دل راگرتن، رهفتار كرن ده گه ل كه سىكدا به نه رمى، نه رمى نواندن.
- مدارج** - ا.ع (مه داريج - medaric): پله، پاچينه، قالد رمه، نه رده وان، په يژه.
- مدارس** - ا.ع (مه داريس - medaris): قوتابخانان.
- مداعبه** - مص.ل.ع (مودائه به - muda'ebe): شوخى كردن، سوعبه تكرن، گه مه كردن.
- مدافع** - ا.فا.ع (مودافى - mudafi): داکو كيكار، كه سىك شتىك پال پتوهنى ره تى بكا ته وه.
- مدافعه** - مص.م.ع (مودافه نه - mudafe'e): سينگ له بهر سينگ نان، يه كتر دور خستنه وه، لايه نگرتنى كه سىك.
- مداغه** - مص.ل.ع (موداغه - mudaxxe): ورد بى ني كردن، وردى و ديقه ت له حيسا پدا.
- مدال** - ا.فر (ميدال - midal): ميدال، مه داليا، نيشانه.
- مدالسه** - مص.ع (مودالسه - mudalese): تهره دان، خاپانندن، فربودان و زولم كردن.
- مدام** - ا.ع (مودام - mudam): مهى، شه راب، بارانى به رده و ام، هه ميشه.
- مداوات** - مص.م.ع (موداوا ت - mudavat): ده رمان كرن، ماليجه كردن.
- مداولت** - مص.ل.ع (موداوا له ت - mudavelet): گه رانى چه رخی رۇژگار، سووران.
- مداوم** - ا.فا.ع (موداويم - mudavim): به رده و ام.
- مداومت** - مص.م.ع (موداوا مه ت - mudavemet): ده و ام دان، دريژه دان.
- مداهنه** - مص.ل.ع (موداهنه - mudahene): فربودان، خاپانندن، دور و وىي كردن، زمانلووسى.
- مدايح** - ا.ع (مه داويه - medayih): مه دح و ستايشان.
- مداين** - ا.ع (مه داين - medayîn): شان، ناوى شارى ته يسه فون بووه.
- مدبر** - ا.فا.ع (مودبير - mudbir): پاشقه رۇ.
- مدبر** - ص.مف.ع (مودبه ر - mudber): به دبه خت.
- مدبر** - ا.فا.ع (موده ببير - mudebbir): ته گبير كهر، چاره كهر.
- مدبوغ** - ا.مف.ع (مه دبوغ - medbûx): پيستى خو شه كراؤ، پيستى ده باغى كراؤ.

- مدت** - ا.ع (موددهت - muddet): کات و وهختی دیاریکراو، کات.
- مدثر** - ا.فا.ع (موده سسییر - mudessir): پوخته، که سیک خوی له عه باو جل و بهرگه وه پیچابن.
- مدح** - مص.م.ع (مهده - medh): ستایش کردن، مهحتکردن.
- مدخل** - ا.ع (مهدهل - medxel): ده رگا، شوینی چونه ژووره وه، دهروازه.
- مدخل** - ص.ع (مودخهل - mudxel): هه تیوچه، له گام، زړکوپ.
- مدخنه** - ا.ع (میدخنه - midxene): ناگردان، مه قلی، کوانگ.
- مدخول** - ا.م.ف.ع (مه دخوول - medxûl): تیخراو، که سیک نه قلی تیک چوبی.
- مدد** - ا.ع (مهدهد - meded): کومهک، یارو یاوهر، هاوکاری، فریارهس.
- مددکار** - ص.فا (مهدهدکار - mededkar): کومهک کار، یار، یاوهر، دوست و هاوکار.
- مدر** - ا.ع (مهدهر - meder): کلو کهستهک، گوند.
- مدر** - ا.فا.ع (مودیر - mudirr): ده رمان یان هر خواردنیک که پیشاو زیاد بکات.
- مدرب** - ا.م.ف.ع (موده رهب - muderreb): مه شقدراو، نه زموندار، کارامه، گرفتاری به لا.
- مدرج** - ا.ع (مهدهرج - medrec): شوینی رژیشتان و تی پهرین، ری و ریباز، مه زهب.
- مدرج** - ا.م.ف.ع (موده رهب - mederrec): پله پله.
- مدرج** - ا.ع (مودرهج - mudrec): تو مار، کتیب، نامه، پیکه وه پیچراو.
- مدرجه** - ا.ع (مهدهرجه - medrece): هر رینگه و هویهک بؤ وده دست هینانی پایه و پله ی بهرتر بگیریته بهر.
- مدرس** - ا.ع (میدرهس - midres): کتیبیک دهرسی له سه ر بگوتریته وه، شوینی ده رس گوته وه.
- مدرس** - ا.فا.ع (موده ریس - muderis): ماموستا، ده رسکار.
- مدرسه** - ا.ع (مهدهرسه - medrese): قوتابخانه، شوینی وانه گوته وه.
- مدرک** - ا.ع (مهدهرک - medrek): کات و شوینی ده رک کردن، به لگه، قه واله، سه نه د.
- مدرک** - ا.فا.ع (مودریک - mudrik): زیرهک، هوشیار، زووحالی.
- مدرکات** - ا.ع (مودریکات - mudrikat): پیچ ههسته که.
- مدرکه** - ا.فا.ع (مودریکه - mudrike): ده رک کهر، زیرهک، هوشیار، زووحالی.
- مدرن** - ص.فر (مودیرن - mudirn): نو، تازه، هاوچهرخ، مؤدی رۆژ.
- مدرنیسم** - ا.فر (مودیرنیسم - mudirnîsm): شیوازی نو.
- مدروس** - ص.ع (مه دروس - medrûs): کون و رزیو، شیت و دیوانه.
- مدعو** - ا.م.ف.ع (مه دئوف - med'uv): ده عه تکر او، بانگکراو.
- مدعی** - ا.م.ف.ع (موددهئا - mudde'a): ویستراو، ثاره زوو، داواکراو.
- مدعی** - ا.فا.ع (موددهئی - mudde'î): داواکه ر.
- مدغم** - ا.م.ف.ع (مودغهم - mudxem): دوو پیت بچنه ناو یهک و ببن به یهک پیت.
- مدفع** - ا.ع (مه دفعه - medfe): شوینی کویونه وه دی ناو، ناوهرۆی ناو، کونج، رهه ند.
- مدفع** - ا.ع (میدفیه - midfe): توپ، مه تره لۆز.
- مدفوع** - ا.م.ف.ع (مه دفوو - medfû): گوو، پیسی.

مدون - ا.مف.ع (موده قشهن - medevven):
کۆکراوه و تۆمارکراو، ئەو شیعرانەى لە دیواندا
کۆکرا بێتەوه.

مدهش - ا.فا.ع (مودهیش - mudhiş):
سەرسامکەر، شتی مایه‌ی سەرسامی بێ.

مدهوش - ا.مف.ع (مه‌دهوش - medhûş):
سەرسام، سەرگەردان، گێژ، حەیرماو، بێهۆش.

مدهون - ا.مف.ع (مه‌دهون - medhûn):
چەرکراو، پێستی دهاغی کراو، چەرمی رەنگ
کراو.

مدیاتور - ا.فر (میدیاتور - midyatûr):
پیتا، میانجی.

مدیح - ا.ع (مه‌دیخ - medîh):
شیعریکه. جزره

مدیحه - ا.ع (مه‌دیحه - medîhe):
مه‌حت. ستایش.

مدید - ص.ع (مه‌دید - medîd):
به‌حریتی شیعرییه. درێژ، ناوی

مدیر - ا.فا.ع (مودیر - mudîr):
که‌سیک کاریک به‌رێوه بیات، به‌رێوه‌به‌ر،

مدیست - ا.فر (مودیست - mudîst):
مۆدساز.

مدینه - ا.ع (مه‌دینه - medîne):
شار.

مدیوم - ا.فر (میدیوم - midyûm):
چاره.

مدیون - ص.ع (مه‌دیون - medyûn):
قه‌ردار، قه‌رزار.

مذاب - ا.مف.ع (موزاب - muzab):
تواوه.

مذابح - ا.ع (مه‌زابیح - mezabih):
قه‌ساوخانه.

مذاق - ا.ع (مه‌زاغ - mezax):
تام، چه‌ژ، شوینی هه‌ستی تامکردن.

مذاکره - مص.ع (موزاکه‌ره - muzakere):
گفتوگۆ له‌سه‌ر شتییک.

مذاهب - ا.ع (مه‌زاهیب - mezahib):
مه‌زه‌بان، ئایینان.

مدفن - ا.ع (مه‌دفهن - medfen):
شوینی ناشتن، گۆرستان، قه‌ورستان.

مدفون - ا.مف.ع (مه‌دفون - medfûn):
نیژراو، به‌خاک سپێردراو.

مدقق - ا.فا.ع (موده‌غغیح - mudexxix):
به‌دیقه‌ت، وردبێن.

مدقوق - ا.مف.ع (مه‌دغووغ - medxûx):
باریک و بێنێس، تێداو، کوتراو.

مدل - ا.ع (مودیلل - mudill):
ده‌لیل، رینوین، که‌سیک باوه‌رو متمانه‌ی به‌خۆی هه‌بێ.

مدل - ا.فر (مودیل - mudil):
مۆدیل، نمونه، سه‌رمه‌شتی.

مدلس - ا.فا.ع (موده‌للیس - medellis):
خاپینۆک، عه‌وام خه‌له‌تین، که‌سیک که‌عه‌یبی
خۆی یان عه‌یبی کالای خۆی وه‌شیرێ.

مدلل - ا.مف.ع (موده‌للل - mudellel):
قسه‌کردن به‌هه‌نگه‌وه.

مدلول - ا.مف.ع (مه‌دللول - medlûl):
ماناو، چه‌مک و ده‌لاله‌ت، رینوینی کراو.

مدلهم - ص.ع (مودله‌هیم - mudlehim):
ره‌ش، تاریک، شه‌وی تاریک، تاریک و نوته‌ک.

مدموغ - ا.مف.ع (مه‌دمووغ - medmûx):
که‌سیک سه‌ری شکابێ و زیان به‌میشکی که‌یبی
بێ، گه‌وج، ده‌به‌نگ، که‌وده‌ن، گه‌لۆ.

مدن - ا.ع (مودون - mudun):
شاران.

مدنگ - ا (مه‌ده‌نگ - medeng):
کلیل، په‌ره‌ی قفل، پشتکۆل، کلۆمی ده‌رگا،
کیتلۆن.

مدنی - ص.ن.ع (مه‌ده‌نی - medenî):
شارستانی.

مدور - ص.ع (موده‌قشهر - medevver):
خړو بازنه‌یی، جزره‌ شیعریکه‌ که‌ به‌ شیوه‌ی بازنه‌یی
ده‌نووسرێ و ده‌شیت له‌هه‌ر وشه‌یه‌کییه‌وه‌ ده‌ست
پێ بکه‌ی و بیه‌خوتیبیه‌وه‌.

مدوز - ا.فر (میدوووز - midûz):
جزره‌ گیانه‌وه‌ریکی مه‌رجانی بزۆزه‌.

- مذبح** - ا.ع (مهزهه - mezbah): کوشتارگه، جیتی قوربانی کردن.
- مذذب** - ا.ف.ع (موزهبزیب - muzebzib): دوو دل و رارای، بوختانچی و دوو روو.
- مذبوح** - ا.مف.ع (مهزهوه - mezbûh): سه‌ریپراو.
- مذکر** - ص.ع (موزهککهه - muzekker): پیاو، نیتینه.
- مذکر** - ا.ف.ع (موزهککیر - muzekkir): وه‌بیره‌ئنه‌وه، واعیز، وه‌عز داده‌ر.
- مذکور** - ا.مف.ع (مه‌زکوور - mezkûr): ناوبراو.
- مذل** - ا.ف.ع (موزیلل - muzill): زه‌لیلکهر.
- مذلت** - مص.ل.ع (مه‌زه‌لله‌ت - mezellet): زه‌لیل بیون، ریسوا بیون، ره‌زیلیوون.
- مذمت** - مص.م.ع (مه‌زه‌ممه‌ت - mezemmet): زهم کردن، خراپه‌گوتنی که‌سیک یان شتیک.
- مذموم** - ا.مف.ع (مه‌زموم - mezmûm): زهم‌کراو،
- مذنب** - ص.ع (موزنیب - muznib): گونا‌ه‌کار.
- مذنب** - ص.ع (موزه‌ننه‌ب - muzenneb): کلک‌دار.
- مذهب** - ا.ع (مه‌زه‌هب - mezheb): ری و ریبا، تایی‌نزا.
- مذهب** - ا.مف.ع (موزه‌ههب - muzehheb): زه‌رکفت، شتی له‌ئاوی زتیر گیرایی.
- مذهبات** - ا.ع (موزه‌ههب‌ات - muzehhebat): جهوت قه‌سیده‌ی عه‌ره‌بی بووه که له‌زه‌مانی جاهیلیه‌تدا له‌دوای جهوت قه‌سیده‌ه‌لواسراوه‌که‌وه هاتوون.
- مذی** - ا.ع (مه‌زی - mezi): ئاوی که له‌زاری چه‌وز یان کارتیز بووات، ئه‌و ئاوه‌ی که به‌دهم یاری کردنه‌وه له‌گه‌ل ژندا له‌کیری پیاو دیت و له‌شی پی پیس نابیی و پیویست به‌غوسل دهر کردن ناکات..
- مذیل** - ص.ع (موزه‌یی‌هل - muzeyyel): کراسی شور، کتیبی پاشکوی هه‌بی.
- مر** - (مه‌ر - mer): نامازی په‌یوه‌ندییه
- مر** - ا. (مه‌ر - mer): چه‌ساو، ژماره.
- مر** - ص.ع (مور - murr): تال، شوکه‌ی دره‌خت.
- مر** - مص.ع (مه‌ر - merr): تپیه‌رین، رویشتن و تپیه‌رین به‌سه‌ر شتیک‌دا.
- مراء** - مص.ل.ع (میرا - mira): شه‌ر کردن، به‌گژ به‌کداچوون.
- مرات** - مص.م.ع (مورانات - mura'at): نیشان‌دانی پیچه‌وانه‌ی واقع، ریا کردن.
- مرائی** - ا.ف.ع (مورائی - muraî): ریاکار، خو نوین.
- مرابه‌ه** - مص.م.ع (مورابه‌هه - murabehe): پارهدان به‌قازانج.
- مرابض** - ا.ع (مه‌رابیز - merabiz): ئاغه‌لی شه‌وانه‌ی په‌زان، ماواو لانه‌ی شترو گورگ...
- مرابط** - ا.ع (مه‌رابیت - merabit): شوینی به‌سته‌وه‌ی نه‌سپ و هیسترو که‌رو و شترو...
- مرابطه** - مص.ل.ع (مورابه‌ته - murabete): ئاگاداری کردن، په‌یوه‌ندی هه‌بوون.
- مرات** - ا.ع (مه‌رات - merrat): که‌رته، جار.
- مراتب** - ا.ع (مه‌راتیب - meratib): پله‌و پایه، که‌رته و جاران.
- مراتع** - ا.ع (مه‌راتی - merati): له‌وه‌رگه، پاوه‌نان.
- مرائی** - ا.ع (مه‌راسی - merasî): شیوه‌نامه، سه‌ردولکه، لاوانه‌وه.
- مراجع** - ا.ع (مه‌راجی - meraci): مه‌رجه‌عی ئایی، ئه‌و زانا ئاییانه‌ی که خه‌لکی له‌مه‌سه‌له شه‌رعیه‌کاندا چاویان لیده‌کن، سه‌رچاوه..
- مراجع** - ا.ف.ع (موراجی - muraci): ژنیک پاش مه‌رگی می‌رده‌که‌ی بو‌مال باوکی بگه‌رپته‌وه.

- مراجعت** - مص.ع (موراجه‌تت - murace'tet): گه رانه‌وه، پیداجوونه‌وه.
- مراحل** - ا.ع (مهراهيل - merahil): قوناغان.
- مراحم** - ا.ع (مهراهيم - merahim): ميهره‌بانيان.
- مراد** - ا.مف.ع (موراد - murad): مراد، مراد، ويستراو.
- مرادف** - ا.ف.ع (موراديف - muradif): ريز، نهو شتانه‌ی به‌ريز دين، وشه‌تين هاومانانا.
- مراړ** - ا.ع (ميراړ - mirar): جار، جارار.
- مراز** - ا.ع (موراز - muraz): جوړه گيايه‌کی دپکنه.
- مراړت** - مص.ل.ع (مه‌راړت - meraret): تالپوون.
- مراړه** - ا.ع (مه‌راړه - merare): سه‌فرا، زراو، زالی.
- مرازبه** - ا.ع (مه‌رازبه - merazibe): مه‌رزووان، پاسه‌وانی سنوور.
- مراړس** - مص.م.ع (ميراړس - miras): چاره‌کردن.
- مراړسه** - مص.ل.ع (موراسه‌له - murasele): نامه ناردن بویه‌کدی، نامه‌کاری.
- مراړسم** - ا.ع (مه‌راړسیم - merasim): ری و ره‌سمان، دابونه‌ريتان.
- مراړش** - ا. (مه‌راړش - meraš): رشانه‌وه.
- مراړشد** - ا.ع (مه‌راړشید - merašid): ریگه‌ییتن راست و دروست.
- مراړسد** - ا.ع (مه‌راړسید - merasid): روانگه.
- مراړعات** - مص.ل.ع (مورائات - mura'at): ره‌چاو‌کردن، ربعايه‌تکردي يه‌کتر، مه‌داراکردنی يه‌کدی، دلپراگرتنی يه‌کدی، پاراستنی شتیپک.
- مراړعی** - ا.ع (مه‌رائی - mera'î): پاوان و له‌وه‌رگه.
- مراړغه** - ا.ع (مه‌راړغه - meraxe): شویتنی گه‌وزینی چاره‌وی، گه‌وزانگه، گه‌وزینگه.
- مراړعه** - مص.ل.ع (مورافه‌ته - murafe'eh): شکايه‌ت بردنه لای حاکم یان قازی، مورافه‌عه، شه‌رو ده‌عوا.
- مراړفت** - مص.ل.ع (مورافه‌غه‌ت - murafexet): بوونه هاوړی و ره‌فیتق، هاوړی و هاوسه‌فه‌ر بوون.
- مراړب** - ا.ف.ع (موراغیب - muraxib): چاو‌دیر، نیگابان، پاسه‌وان.
- مراړبیت** - مص.م.ع (موراغیه‌به‌ت - muraxebet): چاو‌دیری کردن، پاسه‌وانی کردن.
- مراړد** - ا.ع (مه‌راړید - meraxid): مه‌رقده، مه‌زار، گلکۆ، قه‌ور، نارامگه.
- مراړب** - ا.ع (مه‌راړیب - merakib): هه‌رشتی بو سواړی بشتی.
- مراړکز** - ا.ع (مه‌راړکیز - merakiz): چه‌ق، چه‌قی بازنه، بنکه، باره‌گا، مه‌لنه‌ندان.
- مراړال** - ا.ت (مه‌راړال - meral): ناسک، مامز.
- مراړام** - ا.ع (مه‌راړام - meram): مران، نامانج، ناوات.
- مراړان** - ا.ع (موران - murren): دره‌ختیپکه لقه‌کانی راست و دریتزو گریگرتیپه، نیتزه‌ی لی دروست ده‌کن.
- مراړاح** - ا.ع (مه‌راړاڅه - meravih): باوه‌شین، پانکه.
- مراړوده** - مص.ل.ع (مورافه‌ده - muravede): هاتوچو کردنی که‌سیتک.
- مراړق** - ا.ع (موراهیغ - murahix): هه‌رزه‌کار، کوړی تازه بالق.
- مراړم** - ا.ع (مه‌راړیم - merahim): مه‌ره‌م، هه‌توان، مه‌لحه‌م.
- مراړهنه** - مص.ع (موراهنه - murahene): گره‌و کردن، مه‌رجکردن له پیشبپرکیتی نه‌سپ تاوداتی.
- مراړایا** - ا.ع (مه‌راړایا - meraya): ناوینه، خو دیک، گوزگی، نه‌ینک.

مرتبط - ص.ع (مورته بیت - murtebit):
پیتکه وه به ستر او.

مرتبه - ا.ع (مورته به - mertebe): پله و پایه.

مرتجع - ا.فا.ع (مورته جی - murteci): کوزه
په رست.

مرتجل - ا.مف.ع (مورته جهل - murtecel):
شیعری راسته و خوؤ بی وهستان بگوتری،
قسه یه ک بی بیرکردنه وه بکری، راسته و خوؤ
سه ریپتی.

مرتجی - ا.فا.ع (مورته جی - murteci):
نومیده وار.

مرتد - ص.ع (مورته دد - murtedd): له دین
وه رگه راو.

مرتسم - ا.مف.ع (مورته رسم - murtesem):
نه خش و رسم له سه ر کراو.

مرتشی - ا.فا.ع (مورته شی - murteşi):
به رتیل خوؤ.

مرتضی - ص.ع (مورته زا - murteza):
هه لیزارده، په سندکراو، خوشحال و شادومان.

مرتع - ا.ع (مورته ء - merte): پاون،
له وه رگه، میترگ، سه وزه زار.

مرتعب - ا.فا.ع (مورته ئیب - murte'ib):
ترساو.

مرتعی - ا.فا.ع (مورته ئیش - murte'ış):
له رزیو.

مرتفع - ا.فا.ع (مورته فی - murtefi): به رز،
چیا، به رزایی.

مرتک - ا (مورته ک - murtek): جه وه هری
قورقوشم.

مرتکب - ا.فا.ع (مورته کیب - murtekib):
که سیک کاریک نه نجام بدات یان گونا حیک
بکات.

مرتکز - ا.فا.ع (مورته کیز - murtekiz):
جیگیر، به رقه رار، شتیک له جیی خوؤ بی.

مرتکو - ا (مورته کو - merteku): چوله که،
پاساری، مه لویچک.

مرء - ا.ع (مورء - mer): پیانو

مرات - ا.ع (مورئات - mer'at): دیهن

مرات - ا.ع (مورئات - mir'at): گوزگی،
خودیک، ناوینه، نه ینک.

مراه - ا.ع (مورئه - mer'e):
ژن، نافردت.

مرئوس - ا.ع (مورئوس - mer'us): که سیک
له بهر دهستی که سیکدا کار بکات، فه رمان بهر،
کار مه ند.

مرئی - ا.ع (مورئا - mer'a): جییه ک شتیکی
لیوه بدینری.

مرئی - ا.ع (مورئی - mer'i): بینراو، دیار،
خویا، به رچاو.

مربا - ا.ع (موربه ا - murebba):
په روه رده کراو، ته ریبت دراو، مره با، میوه یه ک له
شیله ی شه کدا کولینرابی.

مربض - ا.ع (موربیز - merbiz): شوینی
چه وانه وه ی چاره وه ی و گاگهل و په زان.

مربط - ا.ع (موربیت - merbit): جیی
به ستنه وه ی چاره وه ی.

مربع - ص.ع (موربه به ء - murebbe):
چوارگوشه.

مربوب - ا.مف.ع (موربوب - merbûb):
په روه رده کراو، به نده و غولام.

مربوط - ا.مف.ع (موربوت - merbût):
به ستر او.

مربی - ا.فا.ع (موربه بی - murebbi):
په روه رده کار.

مرتاض - ص.ع (مورتاز - murtaz):
چله کیشی به مه به سستی رام کردن و په روه رده کردنی
نه فس، نه فسکوژی به مه به سستی خوا په رستی و
عیباده ت.

مرتب - ا.مف.ع (مورته تب - muretteb):
ریک خراو، ریکو پیک کراو.

مرتبان - ا (مورته بان - merteban): قاپی
چینی.

- مرتھن** - ا.مف.ع (مورتھن - murtehen): بارتھ، رھنکراو.
- مرثیہ** - ا.ع (مہر سیبہ - mersiye): شیعری شین و لاوانہوہ، سہر دولکھ.
- مرج** - مص.م.ع (مہرج - merc): ہہراو ہہنگامہ بہریاکردن، گہندہ لئی و نیگہرانی بہریاکردن.
- مرج** - ا.ع (مہرج - merc): میترگ، لہوہرگہ، پاوان، سہوززار.
- مرجان** - ا.ع (مہرجان - mercan): مہرجان، زیندہوہریتیکی دہریبیبہ، مرواری.
- مرجانہ** - ا.ع (مہرجانہ - mercane): یک مہرجان، مرواری بچووک.
- مرجب** - ص.ع (مورہججہب - murecceb): سامدار، گہورہو شکژدار، بہشان و شہوکھت.
- مرجج** - ا.مف.ع (مورہججہہ - murecceb): تہفزیل پیدان.
- مرجع** - ا.ع (مہرجیبی - merci): سہرچاوہ، شوتینی گہرانہوہ.
- مرجل** - ا.ع (میرجلہل - mircel): مہنجہل، قازانی گہورہ.
- مرجمک** - ا.ع (مہرجومہک - mercumek): نیسک.
- مرجو** - ا.مف.ع (مہرجوٹ - mercuv): ٹومیدہوار، ہیوادار، ناواتہخواز.
- مرجوع** - ا.مف.ع (مہرجوہ - mercu): گہراوہ، وہلامی نامہ، وہلامنامہ.
- مرجوع** - ا.مف.ع (مہرجووم - mercûm): بہردبارانکراو، نہفہرت لیتکراو، وہدہنراو، سہنگ واران کراو.
- مرح** - مص.ل.ع (مہرہہ - mereh): شادبوون، رڈانی فرمیسک لہ چاو، لہنجہکردن بہ نازوہ.
- مرح** - ص.ع (مہریہ - merih): شادمان.
- مرحب** - ا.ع (مہرہب - merheb): مہرحہبا، پیشوازی گہرم، جتی گوشادہ، بہ ہانتت سہغلہت نیم.
- مرحلہ** - ا.ع (مہرہلہ - merhele): قسوناغ، مہنزل.
- مرحمت** - ا.ع (مہرہمہت - merhemet): میہربانی، سوزو رھم.
- مرحوم** - ا.مف.ع (مہرھووم - merhûm): مہرحوم، رھمہتی، خوالیخوش بوو.
- مرخ** - ا.ع (مہرخ - merx): داریک زوو ناگر بگری، دہستہچیلہ.
- مرخشہ** - ص (مہرہخشہ - merexşe): نہحس، شوم، بہدیتوم.
- مرخص** - ا.مف.ع (مورہخخہس - murexxes): روخسہتدراو، نازادکراو، مہرہخہس کراو، ہہرزانکراو.
- مرخم** - ا.مف.ع (مورہخخہم - murexxem): کلک بریباگ، شتیتیک کہ دواییہکہیان پری بی، زہوی بہ مہرمہر فہرشکراو.
- مرد** - ا.ع (مہرد - merd): پیساو، دلیرو نازاو پیباوانہ.
- مرداء** - ا.ع (مورہداء - mureda): خوازباران.
- مرداب** - ا.ع (مورداب - murdab): گوٹاوی وہستاو، چلباو.
- مرداد** - ا.ع (مورداد - murdad): مانگی پیتنجہمی ہہتاوی.
- مردار** - ا.ص (موردار - murdar): مردار، مرداروہ بوو، گیانلہبہری مردار کہ سہر نہبرایی.
- مردار خور** - ص.فا (موردار خور - murdarxûr): مردارخور، کہ لاکخور.
- مردار سنگ** - ا.ع (موردار سنگ - murdar seng): جہوہری قورقوشم، مردہسہنگ، مہرداسہنگ.
- مرداس** - ا.ع (میرداس - mirdas): سہر.
- مردافکن** - ص.فا (مہردتہفکھن - merd efken): بہہیتزو بازوو.
- مردانہ** - ص.ن (مہردانہ - merdane): پیباوانہ، مہردانہ.

- مردد** - ص.ع (موردهدهد - muredde) : دو دل، سرگهردان، پارا.
- مردک** - ا (مهردهک - merdek) : پیاوی چکۆله، بۆره پیاو.
- مردم** - ا (مهردوم - merdum) : مهردم، خه لکی، بیلبله ی چاو.
- مردم ازار** - ص.فا (مهردوم نازار - merdum azar) : زالم، که سیک خه لکی نازار بدات، موزیر.
- مردمخوار** - ص.فا (مهردوم خار - merdum xar) : بنیادهم خۆز.
- مردم دار** - ص.فا (مهردوم دار - merdum dar) : مرۆف دۆست، مرۆفپهروه.
- مردمسار** - ص.مر (مهردوم سار - merdum sar) : مرۆف ناسا، مرۆفانه.
- مردم شناسی** - ا.مص (مهردوم شیناسی - merdum şinasî) : نهنت - رولپولۆژی، کۆمه لئاسی.
- مردمک** - ا (مهردومک - merdumek) : ره شینه ی چاو، بیلبله ی چاو.
- مردم گزا** - ص.فا (مهردوم گزا - merdum geza) : زالم، زۆردار، نازاردهری خه لکی، موزیر، **مردمه** - ا (مهردومه - merdume) : بیلبله ی چاو.
- مردن** - مص.ل (موردهن - murden) : مردن، مهرگ.
- مردنگی** - ا (مهردهنگی - merdengî) : فانۆسی گه وهی شوشه یی که سه رو بنی کراوه یه و مۆم یان چرای تیدا داده نه ن.
- مردود** - ا.مف.ع (مهردود - merdûd) : رهت کراوه، ره فزکراو، دهرنه چوو.
- مرده** - ا.ع (مهرده - merede) : سه رکیشان، شه قاوه و له خو رازیان.
- مرده** - ص (مورده - murde) : مردوو، مردگ، فه وتیاگ.
- مردهدل** - ص.مر (موردهدیل - murededil) : دلنمردوو، خه مبار، مه لوول، که ساس.
- مرده ریگ** - ا.مر (موردهریگ - murde rîg) : میراتی، نه وهی له پاش مردگ به جی ده میتی.
- مرده شو** - ا.ص (مورده شوو - murde şû) : موردو شۆز.
- مرز** - ا (مهرز - merz) : مهرز، سنوور، سه رحه د، ناقار.
- مرز** - ا (مورز - murz) : قوون، کونی قوون.
- مرزبان** - ا.ص (مهرزبان - merzban) : مهرزه وان، پاسه وانی سنوور.
- مرزدار** - ا.ص (مهرزدار - merzdar) : مامووری سوپایی که بۆ پاسه وانی سنووری ولات دابنری.
- مرزدارى** - ا.ا (مهرزدارى - merzdarî) : داپه ره ی گاردی سنوور.
- مرزغان** - ا (مهرزغان - merzexan) : گۆزستان، قه ورسان.
- مرزنگوش** - ا (مهرزنگوش - merzengûş) : گیایه کی بۆنخۆشه له ریحانه ده چیت، مهرزنجوش.
- مرزو** - ا (مهرزوو - merzû) : زه و بیسه ک بۆ زه راعت ناماده کرابی.
- مرزوبوم** - ا.مر (مهرزوبوم - merzû bûm) : خاک و ولات، مهرزو بوم.
- مرزوق** - ا.مف.ع (مهرزووغ - merzûx) : به خته وهر، رزق دراو، سه ره به رزق.
- مرزه** - ا (مهرزه - mereze) : گیایه که به کالی و به کولای ده خوری.
- مرزیدن** - مص.م (مهرزیدن - merzîden) : گان کردن، جووتبوون.
- مرزش** - ا.مص (مهرزیش - merziş) : گان.
- مرزنده** - ا.فا (مهرزنده - merzende) : گانکه ر.
- مرزیده** - ا.مف (مهرزیده - merzîde) : گانده ر، گایراو.

- مرس** - ا.ص (مه‌ره‌س - meres): میوه‌ی میخوش، مزر.
- مرس** - مص.م.ع (مه‌رس - mers): له‌ئاوکردنی ده‌رمان و به‌دهست سوینه‌ودی تا له‌ئاوه‌که‌دا‌حلل بی‌ و بتوتینه‌وه.
- مرس** - ص.ع (مه‌ریس - meris): پیماوی به‌ته‌جره‌به‌و کارامه.
- مرس** - ا (مه‌ره‌س - meres): په‌ت، په‌تی که‌له‌ملی سه‌گ بکری.
- مرس** - ا.فر (مورس - murs): گیانله‌به‌ریکی گوانداره‌له‌ و شکایی و له‌ده‌ریادا‌ده‌ژی، گیانله‌به‌ریکی و شکاوییه.
- مرس** - ا (مورس - murs): ناوی داهینه‌ریکی ئە‌میرکاییه‌که‌له‌سالی ۱۸۳۵ یه‌که‌م نامیری ته‌له‌گرافی دروست کردو ئە‌لفبایه‌کی تاییه‌تی بو‌دانا که‌به‌ ئە‌لفبای مۆرس به‌ناویانگه.
- مرسل** - ا.مف.ع (مورسه‌ل - mursel): نیردراو، په‌پام هین.
- مرسه‌له** - ا.مف.ع (مورسه‌له - mursele): نیردراو، هه‌ل‌واسراو، گه‌ردنبه‌نی درێژ که‌بکه‌ویته‌سه‌ر سینگ و به‌رۆک.
- مرسووم** - ا.مف.ع (مه‌رسووم - mersûm): نامه، فه‌رمان، ده‌ستوور، نامه‌و فرمانیک که‌له‌لایه‌ن والی یان حاکمه‌وه‌نووسرابین، ری و ره‌سم و داب و نه‌ریت و خووخده.
- مرش** - مص.م.ع (مه‌رش - merş): روشاندن، زه‌وییه‌ک باران روشاندبیتی.
- مرشع** - ا.ع (میرشه‌ه - mirşeh): عه‌ره‌فگیر، لبادی که‌له‌ژی‌زینه‌وه‌ده‌خرتیه‌سه‌ر پشتی ئە‌سپ تا‌ئاره‌قه‌ی ئە‌سپه‌که‌هه‌لمژی، نه‌رمه‌زین.
- مرشع** - ا.مف.ع (موره‌ششه‌ه - mureşşeh): په‌روه‌ده‌و ناماده‌کراو بو‌کاریک، پالتیوراو.
- مرشد** - ا.ف.ع (مورشید - murşid): رتبه‌ر، ریتوتین، ده‌لیل، پیشانده‌ری ریتی راست.
- مرصاد** - ا.ع (میرساد - mirsad): روانگه، شوینی دیده‌وان، هه‌شارگه.
- مرصد** - ا.ع (مه‌رسه‌د - mersed): روانگه، هه‌شارگه.
- مرصع** - ا.مف.ع (موره‌سه‌ه - muresse): جه‌واهیتر نیشان.
- مرصوص** - ا.مف.ع (مه‌رسووس - mersûs): مکوم، قایم، به‌یه‌که‌وه‌په‌یوه‌ست.
- مرض** - ا.ع (مه‌ره‌ز - merez): نه‌خوشی، نه‌ساغی.
- مرضات** - مص.ل.ع (مه‌رزات - merzat): خوشحال بوون به‌که‌سیتک.
- مرضع** - ا.ف.ع (مورزی - murzi): ژنی که‌شیر به‌مندال بدات، دایه‌ن.
- مرضی** - ا.ع (مه‌رزا - merza): نه‌خوشان، نه‌ساغان.
- مرضی** - ا.مف.ع (مه‌رزی - merzî): ئە‌وه‌ی مایه‌ی ره‌زامه‌ندی و په‌سند بی.
- مرطوب** - ص.ع (مه‌رتوب - mertûb): ته‌ر، نمدار.
- مرعز** - ا.ع (میرئیزز - mir'izz): سوی نه‌رمی بز، مه‌ره‌ز.
- مرعش** - ا.ع (مه‌ره‌ش - mer'eş): کۆتری به‌ره‌زفیر.
- مرعشی** - ص.ن (مه‌ره‌شی - mer'eşî): خه‌لکی مه‌رعش (شاریکه‌له‌تورکیا).
- مرعوب** - ا.مف.ع (مه‌رئوب - mer'ûb): ترسینراو، ترساو، توقیو.
- مرعی** - ا.ع (مه‌رئا - mer'a): له‌وه‌رگه، پاوه‌ن، میزگ، سه‌وزه‌زار.
- مرعی** - ا.مف.ع (مه‌رئی - mer'î): ره‌چاوکراو، له‌به‌رچاوگیرو، مداراکراو.
- مرغ** - ا (مورغ - murx): بالنده، هه‌ر گیانله‌به‌ریک په‌رو بالی هه‌بی و بفری.
- مرغ** - ا (مه‌رغ - merx): چیمه‌ن، فریز، میزگ.
- مرغابی** - ا.مر (مورغابی - murxabî): مراوی، سۆنه.

- مرغانه** - ا(مورغانه - murxane): هیلکه مر.
- مرغ چمن** - ا. مر(مورغی چه من - murxi çemen): بولبول.
- مرغ حق** - ا. مر(مورغی هه غ - murxi hex): کونده په پوو، بایه قوش، کوند.
- مرغ خانگی** - ا. مر(مورغی خانه گی - murxi xanegî): مریشکی مالتی.
- مرغزار** - ا. مر(مورغزار - merx zar): چه من، سه وززار، میترگوزار.
- مرغزن** - ا(مه رغ زن - merxzen): قهورستان، گوزستان.
- مرغزی** - ص. ن(مه رغه زی - merxezî): مه روزی.
- مرغسانان** - ا. مر(مورغ سانان - murx sanan): نه و گواندارانه ی وه کو بالنده هیلکه ده کن.
- مرغ سحر** - ا. مر(مورغی سه هر - murxi seher): بولبول، شالور، که له شیر.
- مرغ سقا** - ا. مر(مورغی سه غا - murxi sexa): سه قاقوش، ماسیگره.
- مرغ سلیمان** - ا. مر(مورغی سوله یمان - murxi suleyman): په پوه سلیمانکه، شانسه سر، په پله سلیماننه.
- مرغ شاخدار** - ا. مر(مورغی شاخدار - murxi şaxdar): جوړه بالنده یه که به نه ندازه ی مامری ناسایی ده بی و گوزشته که ی زور به له زه ته.
- مرغ شب اویز** - ا. مر(مورغی شهب نا قییز - murxi şeb avîs): کونده په پوو، بایه قوش.
- مرغ عیسی** - ا. مر(مورغی ئیسا - murxi isa): شه مشه مه کویره.
- مرغک** - ا(مورغک - murxek): بالنده ی بچووک، گرۆلی کراس.
- مرغ مگس** - ا. مر(مورغی مه گه س - murxi meges): بالنده یه که میروان ده خوات.
- مرغوا** - ا(مورغوا - murx va): فالی خراب، شوم، نه فرین، تووک.
- مرغوب** - ا. مف. ع(مه رغوب - merxub): په سندو ویستراو، شتتیک ره غبه تی له سه ربی، په سندو ره و اجدار.
- مرغول** - ا. ص(مه رغول - merxûl): زولفی لول و پیچاو پیچ.
- مرفق** - ا. ع(میرفه غ - mirfex): ثانیسک، قانونانیسک.
- مرفق** - ا. ع(مه رفه غ - merfex): ناوده ست.
- مرفوع** - ا. مف. ع(مه رفو ع - merfû): بهر زکراو، وشه ی عه ره بی که کوتا بیبه که ی بزوتنی بوژی له سه ربی.
- مرفه** - ص. ع(مورده ففه ه - mureffeh): ناسوده حال و خوشگوزهران.
- مرفین** - ا. فر(مورفین - murfîn): روحی تلیاک، جه وه هری تلیاک.
- مرق** - ا. ع(مه ره غ - merex): شوږیا، مه ره گه، گوزشتاو، نافه تیکه له کشتوکال و بیستان ددها (شیرینه) ..
- مرق** - مص. م. ع(مه ره غ - merx): نیتزه لیدان، هه لکه ندنی خوری له پیست، خوری و پیستی بوژگه نیو.
- مرقات** - ا. ع(میرغات - mirxat): پاچینه، نه رده وان، په یژه، قالدومه، پله کانه.
- مرقد** - ا. ع(مه ره د - merxed): خه وتنگه، مه رقه د، گلکو، نارامگه، گوز.
- مرقشیشا** - ا(مه ره شیشا - merxeşîşa): بهردی سه خت و قایم.
- مرقع** - ا. مف. ع(مورده غغه ع - murexxe): پینه کراو.
- مرقم** - ا. ع(میرغه م - mirxem): قه له م، هر نامیرتیک پی بنوسری.
- مرقوم** - ا. مف. ع(مه رغووم - merxûm): نووسراو، خه تدار.
- مرقومه** - ا. مف. ع(مه رغوومه - merxûme): نووسراو، نامه.

- مرقومه** - ا.مف.ع (مه‌رغوممه - merxûme): نووسراو، نامه.
- مرکب** - ا.ع (مه‌رککه‌ب - merkkeb): هه‌ر شتی بۆ سوار بوون بئشی.
- مرکب** - ا.مف.ع (موره‌ککه‌ب - murekkeb): مه‌رکه‌ب، تیکه‌لاو، تهنج له دوو ره‌گه‌ز یان زیاتر پتیکه‌تیب، جه‌هلی موره‌ککه‌ب، نه‌زانینج، که‌سه‌که‌ه‌خۆی په‌ی پچ نه‌بات و خۆی به‌ زاناو دانا بزانی که‌ له‌م حاله‌ته‌دا جه‌هل و نه‌زانیه‌که‌ه‌ی ده‌کاته‌ بچ تاگایی و نه‌زانی له‌لایه‌ک و په‌ی نه‌بردن به‌ نه‌زانیه‌که‌ه‌ی خۆی له‌لایه‌کی دی.
- مرکبات** - ا.ع (موره‌ککه‌بات - murekkebat): پتیکه‌ته‌کان.
- مرکز** - ا.ع (مه‌رکه‌ز - merkez): چه‌ق، باره‌گا، مه‌له‌بند.
- مرکن** - ا.ع (میرکه‌ن - mirken): ته‌شت، ته‌شتی هه‌ویر شیلان، یان ته‌شتی کولکردن.
- مرکوب** - ا.مف.ع (مه‌رکوب - merkûb): چاره‌وێ و ولاخین سواری.
- مرکور** - ا.فر (میرکور - mirkûr): جیوه.
- مرکور کرم** - ا.فر (میرکور کوروم - mirkûr kûrrum): ده‌رمانتیکه.
- مرکوز** - ا.مف.ع (مه‌رکوز - merkûz): جیگیر، چه‌قگیر، به‌رقه‌رار، مکوم و قایم.
- مرگ** - ا.مه‌رگ - merg): مردن، مه‌رگ، نه‌مان، فه‌وتان.
- مرگ ارزان** - ا.مر (مه‌رگ ئه‌رزان - merg erzan): شایسته‌ی مردن، شایانی کوشتن.
- مرگا مرگ** - ا.مر (مه‌رگا مه‌رگ - merga merg): مردنی به‌ کۆمه‌ل ئیدی به‌هۆی نه‌خۆشی درمه‌وه‌بێ یان به‌هۆی گرانی و برسیته‌ی و قاتوقریبه‌وه.
- مرگبار** - ص.فا (مه‌رگبار - mergbar): مایه‌ی مردن و مه‌رگ، مه‌رگبار.
- مرگ موش** - ا.مر (مه‌رگ موش - merg mûş): مه‌رگه‌مووش، ده‌رمانی مشک کۆژ.
- مرگو** - ا.مورگوو - murgû): چۆله‌که، پاساری، مه‌لوپچک.
- مرگ و میر** - ا.مر (مه‌رگ و میر - mergû mîr): مردنی به‌ کۆمه‌ل.
- مرمت** - مص.م.ع (مه‌ره‌مه‌ت - meremmet): نۆژه‌نکردنه‌وه، پرکردنه‌وه، چاک کردنه‌وه.
- مرمد** - ص.ع (مورمه‌دد - murmedd): چاوتیشاو، که‌سێک چاوی بیه‌شیت.
- مرمر** - ا.مه‌رمه‌ر - mermer): مه‌رمه‌ر.
- مرمکی** - ا.مر (مورمه‌ککی - murimekkî): شیرهی دره‌ختیکێ تایبه‌تیبه‌ بۆ ده‌رمان به‌کاردی.
- مرموز** - ا.مف.ع (مه‌رموز - mermûz): ره‌م‌زار، په‌نه‌مان، شتی که‌ له‌ نیوان دوو که‌سدا به‌ ئاماژه‌ دیاری بکری.
- مرو** - ا.فر (موروو - murû): جۆره‌ ماسیبه‌که‌ له‌ ده‌ریاکانی باکووردا هه‌یه.
- مرو** - ا.مه‌رث - merv): گیایه‌کی بۆن خۆشه‌.
- مروا** - ا.مورقا - murva): دو‌عای خیر.
- مروارید** - ا.مه‌رفارید - mervarîd): مرواری، مه‌رجان.
- مروازاد** - ا.مه‌رث ئازاد - merv azad): گیایه‌که‌.
- مروای نیک** - ا.مورقشای نیک - muvay nîk): ناوی به‌کیتکه‌ له‌ سی نه‌واکه‌ی باربه‌د.
- مروت** - ا.مص (موروقشه‌ت - muruvvet): جوامبیری، مرۆف دۆستی، پیاوه‌تی، مه‌ردایه‌تی، دلته‌رمی، دلا‌وایی.
- مروج** - ا.ع (موروج - murûc): می‌رگان، سه‌وزه‌زاران، می‌رغوزاران.
- مروج** - ا.فا.ع (موره‌قشیج - murevvic): ره‌واجده‌ر، هه‌ره‌مێن کار.
- مروح** - ا.ع (میرقه‌ه - mirveh): باوه‌شین، پانکه‌.
- مروخوش** - ا.مه‌رقخوش - mervxûş): رووه‌کیتکه‌.

- مرود** - ا. (مورود - murûd): هر مین، گولای.
- مرود** - ا.ع (میرقه‌د - mirved): کل چپوک، میلی سورمه.
- مرور** - مص.ل.ع (مورور - murûr): ره تیبون، رژیشتن و تیبپه ریبون، خویندنه و و چاوپیداخشانی خیرای کتیب و نووسراوان.
- مروزی** - ص.ن.ع (مهرقه‌زی - mervezî): خه لکی (مهرو).
- مروسیدن** - مص.ل.ع (موروووسیدنه - murûsîden): راهاتن له سه شتیک، خوو گرتن به شتیکه وه، موماره سه کردن.
- مروسیده** - ا.مف (موروووسیده - murûsîde): راهاتو، خوینده گرتو، موعتاد.
- مروش** - ا.ع (موروش - murûş): جیی رووشان.
- مروع** - ص.ع (موره قشه - murevve): ترسناک، که سیک ترسی له دلدا بی.
- مروق** - مص.ل.ع (موروغ - murûx): له دین درچوو.
- مروق** - ا.مف.ع (موره قشه - murevvex): شهرابی ساف و بئ غه ل و غه ش، پالتیوراو.
- مروی** - ا.مف.ع (مهرقی - mervî): شتی بگیتیردیتته وه.
- مره** - ا.ع (مهره - merre): یهک جار، یهک که رت، یهک گلته، یهک چهل.
- مره** - ا.ع (موره - mure): تال، که سی زور دهست نوقاوی پیسکه.
- مرهم** - ا.ع (مهرهم - merhem): هه توان، مهرهم، مه لجم، هه درمانی له زام بنری.
- مروهون** - ا.مف.ع (مهرهون - merhûn): بارمته، دهسه سه، به رهندراو.
- مری** - ا.ع (مهری - merî): گه روو، قورگ، نهوک.
- مری** - ص.ع (مهری - merî): خووش، به تام، به له زهت.
- مهریخ** - ا.ع (مهریخ - merîx): نه ستیره به که.
- مرید** - ا.فا.ع (مورید - murîd): خوازبار.
- مرید** - ص.ع (مه‌رید - merîd): دل‌پهش و شهرانی، سه رکیش، شه قاوه.
- مریض** - ص.ع (مه‌ریز - merîz): نه خووش، نه ساغ، درده دار.
- مریضه** - ص.ع (مه‌ریزه - merîze): نه خووش، نه ساغ (بو می).
- مز** - مص.م.ع (مه‌زز - mezz): مژین، مژینی شتیک.
- مزر** - ص.ع (موزز - muzz): مزر، ترش و شیرین، میتخوش.
- مزابل** - ا.ع (مه‌زابل - mezabil): زبلدانان، گوته کان، سه رانگویتلکان، سورکه وانان.
- مزابنه** - مص.م.ع (موزابه‌نه - muzabene): گوتره فروشی، کرین و فروشتن به گوتره.
- مزاج** - ا.ع (می‌زاج - mizac): سروشت و ته بیعت، مجیز، ناویتته، شهرابی ناوتیکراو.
- مزاح** - ا.مف.ع (موزاه - muzah): لایراو، بیانوو پریاگ، لادراو.
- مزاح** - مص.ل.ع (میزاه - mizah): گه پجاری، سوعبهت کردن، شوخی کردن، گالته کردن.
- مزاح** - ص.ع (مه‌زاه - mezzah): شوخی باز، سوعبهتچی، حه نه کچی.
- مزاحت** - ا.مص.ع (موزاهت - muzahet): شوخی، سوعبهت، حه نهک.
- مزاحم** - ا.فا.ع (موزاهیم - muzahim): مایه‌ی زه‌حمهت، میتل، سه رقاکهر.
- مزاحمت** - مص.ع (موزاهه‌مت - muzahet): نه‌زیهت دان، سه رقاکهر.
- مزاد** - مص.م.ع (مه‌زاد - mezad): مه‌زات، مه‌زاد، مه‌زاد کردن، زیاد کردن.
- مزار** - ا.ع (مه‌زار - mezar): گلته، زیاره‌تگه، گور، مه‌رقه‌د.
- مزارع** - ا.ع (مه‌زاری - mezari): مه‌زایان، کیلگه‌یان.

- مزارعه** - مص.م.ع (موزارهئه - muzare'e):
پیکهوه کشستوکال کردن به پیتی قهرار داد و ریکهوتنی دیاریکراو.
- مزاریب** - ا.ع (مهزاریب - mezarîb): مهرزوم، ناوریژ.
- مزال** - ا.ع (مهزالل - mezall): شوپینی خلیسکانی، خلیسکگه.
- مزامیر** - ا.ع (مهزامیر - mezamîr): نای، زورنا، سروود و گورانی که به نای لب بدری.
- مزامیر داود** - ا.م.ع (مهزامیری داود - mezamîri davud): نهو دوعاو سروودو شاعرانهی که داود پیغهمیهر سوزهی دهکردن و به ههموویان زهپوور پیتک دین.
- مزواجت** - مص.م.ع (موزاقهجهت - muzavecet): نیزیویاج، زهوجین، شووکردن، ژنهیتان.
- مزاوالت** - مص.ل.ع (موزاقهلهت - muzavelet): سهرقال بوون به کاریکوهه، مومارسهکردنی کاریک.
- مزیایا** - ا.ع (مهزیایا - mezaya): خالی، نیجایی، چاک.
- مزایده** - مص.م.ع (موزایدهه - muzayede): موزایدهه، شت فروشتن به موزایدهه، واته کریاران دین و پاره لهسهه ریکهتر زیاد دهکن، تا شتهکه لهسهه نریختک دهگیر سیتههوهو کریاریک دهبیات.
- مزبله** - ا.ع (مهزبله - mezbele): سوپکهوان، گوفهک، سهرانگویتلک، سههرونیتلک، زبلدان.
- مزبور** - ا.م.ع (مهزبور - mezbûr): نامازه بزکراو، ناوبراو، نووسراو.
- مزج** - مص.م.ع (مهزهج - mezc): تیکهل کردن، ناویته کرن.
- مزج** - ا.ع (مهزج - mezc): ههنگوین، بادهمی تال.
- مزجات** - ص.ع (موزجات - muzcat): کم، کیم، خراب، بی قهدر.
- مزح** - مص.ل.ع (مهزه - mezh): شوخی کردن، سوعبه تکردن، گالتهکردن.
- مزخرف** - ا.م.ع (موزهخرف - muzexref): قسهی ههلق و مهلق و بی بنج و بناوان و دروی نهوتوکه وا هوزرایبتهوه له راست بیجیت، قهلب، ساخته.
- مزد** - ا.ع (موزد - muzd): کری، مز، ههقهدهست.
- مزدآ** - ا.ع (مهزدا - mezda): مهزدا، دانای بی هاوتا، پهروهردگار.
- مزدحم** - ا.ف.ع (موزدههم - muzdehim): قهدهبالغ، ههپشته.
- مزدکی** - ص.ن.ع (مهزدهکی - mezdekî): پهپروهوانی (مهزدهک) که له زهمانی قویادی پاشای ساسانیدا نایینتیکی بهو ناوهوه داهیتا که بنهمای نایینهکه لهسهه بنهمای سوسیبالیزمی نابووری و پهکسانی خهلکی بوو، لایهنگرانیتیکی زوری پهیداکردو تهنانهت قویادیش به گهلیمان کهوت بهلام گهورهکانی نیران دژایهتیبیان کردو ناقیبهت له سهههتای دهسهلاتی نهوشیرواندا لهگهل چهندین ههزار کهس له پهپروهوانیدا کوژرا.
- مزدوج** - ا.ف.ع (موزدهفج - muzdevic): زهوجیو، ژندار، پیوادار.
- مزدوج** - ا.م.ع (موزدهفج - muzdevec): جووت بووگ، جوهره شیعریک.
- مزدور** - ص.ع (موزدور - muzdûr): کریکار، کهسیتیک بهکری کار بو یهکیکی دی بکات، بهکریگیرو.
- مزده** - ا.ع (موزدهه - muzde): کری، مز، ههقهدهست.
- مزدیسن** - ص.ف.ع (مهزدیسهسن - mezdyesn): خواپهرست، یهزدان پههست.
- مزدیسنان** - ص.ف.ع (مهزدیسهسنان - mezdyesnan): خواپهرستان، یهزدان پههستان.
- مزدیسنی** - ا.ع (مهزدیسهسنی - mezdyesni): خواپهرستی.
- مزراب** - ا.ع (میزراب - mizrab): مهزریب، مهرزوم، ناوریژ.
- مزارق** - ا.ع (میزراغ - mizrax): کورته رم، نیزیوی کول، درباشه.

- مزرعه** - ا.ع (مه زرنه - mezre'e): مه زرا، کینلگه.
- مزروع** - ا.مف.ع (مه زروء - meZRû'): چیتراو، چاندراو.
- مزعفر** - ا.مف.ع (موزه ففر - muze'fer): خوراکیک زه عفهرانی تی کرایی.
- مزمع** - ا.ع (مه زئم - meZ'em): جیتی ته ماع، کاریک جیتی متمانه و باوه پ نه بی.
- مزموم** - ا.مف.ع (مه زمکوم - mezkûm): هه لامه تگرتوو، په سبوگر تک.
- مزمکی** - ا.مف.ع (موزه ککا - muzekka): پاکه وه بووگ، مالی زه کاتی درایی.
- مزمکی** - ا.ف.ع (موزه ککی - muzekkî): زه کاتدر، پاک که ره وه.
- مزگ** - ا (مه زگ - meZg): باده مه تال، چه قاله.
- مزگت** - ا (مه زگیت - meZgit): مزگه وت، په رستگه ی موسولمانان.
- مزلت** - ا.مص (مه زیلله ت - meZillet): شویتی خلیسک، خلیسکان و که وتن، خزین.
- مزلف** - ص (موزه لله ف - muzellef): زولفدار، کوریک زولفی دانایی.
- مزله** - ا.ع (مه زلله - mezelle): شویتی خلیسکان، خزگه.
- مزمار** - ا.ع (میزمار - mizmar): نای، زورنا.
- مزمزان** - ص.فا (مه زمه زان - meZmezan): مژین، چه شتن، چیژهر، مژهر، مژلیدهر.
- مزمزه** - ا.مص (مه زمه زه - meZmeze): چه شتنی تامی شتیک.
- مزممل** - ا.مف.ع (موزه ممل - muzemmel): به گلیم پیچراو، که سیک خوی به جله وه پیچایی.
- مزمین** - ا.ف.ع (موزمین - muzmin): کون، دیرینه، نه وه ی زه مائیتی زوری به سه را بوری بی.
- مزمور** - ا.ع (مه زمور - meZmûr): سروود.
- مزن** - ا.ع (موزن - muzn): هه وری ته پرو باراناوی، ته رزه.
- مزوجه** - ا.ع (موزه فقه جه - muzevvece): جوره کلاویکه که ناواخنی لؤکه یان بؤ ده کردو له سه ریان ده کرد.
- مزرور** - ا.مف.ع (مه زورور - meZûr): زیاره تکراو.
- مزرور** - ا.ف.ع (موزه فقشیر - muzevvir): درۆژن، ساخته چی، ته زویرکار.
- مزرور** - ا.مف.ع (موزه فقشهر - muzevver): ته زویرکارو، قه لپ.
- مزروره** - ا.مف.ع (موزه فقهره - muzevvere): خواردنی بی گؤشت و چه وری که بؤ نه خؤش دروست بکری.
- مزوله** - ا.ع (میزقه له - mizvele): سه عاتی هه تاوی.
- مزه** - ا (مه زه - meze): تام، چه ژ، چیژ، سووکه خواردن بؤ به رکول.
- مزیت** - ا.مص.ع (مه زیبه ت - meZiyet): شتیک یان چه ند شتیک ی باش له که سیکدا هه بی و له یه کیتی دیدا نه بی.
- مزید** - مص.م.ل.ع (مه زید - meZîd): زیاد بوون، زیاد کردن.
- مزیدن** - مص.م (مه زیدن - meZîden): مژین، چه شتن.
- مزنده** - ا.فا (مه زنده - meZende): مژن، مژلیدهر، گؤزه ی ناو.
- مزیده** - ا.مف (مه زیده - meZîde): مژاو.
- مزیف** - ا.مف.ع (موزه یه ف - muzeyyef): پاره ی قه لب.
- مزیل** - ا.فا.ع (موزیل - muzîl): لابه ر، لاده ر.
- مزین** - ا.ف.ع (موزه یین - muzeyyîn): نارایشته کر، خه ملتیکار.
- مزیین** - ا.مف.ع (موزه یین - muzeyen): نارایشته کارو، رازاوه.

مساس - مص.م.ع (مهساس - mesas): دست پیداسون، دست پیدامالین، دست پیداهیتان.
مساعد - ا.ف.ع (موسائید - musa'id): هابوازو، یاریدهدر، یارو یاوهر.
مساعدت - مص.م.ع (موسائدهت - musa'edet): کۆمهک کردن، هاوکاریکردن.
مساعی - ا.ع (مهسائی - mesa'î): هول و کوششان.
مساغ - ا.ع (مهساغ - mesax): گوزهرگا، بوار.
مسافت - ا.ع (مهسافهت - mesafet): دووری، دریتی ریگه، ماوهی نیوان دوو شوین.
مسافر - ا.ف.ع (موسافیر - musafir): ریبوار، ریبوان، نُوغریار.
مسافرت - مص.ل.ع (موسافرهت - musaferet): سهفهرکردن، رویشتن له شویتیکهوه بو شویتیکی دی.
مساق - مص.ع (مهساغ - mesax): رادانی چارهوی و میگهل و...
مساکن - ا.ع (مهساکن - mesakin): خانوگهل، مالان.
مساکن - ا.ع (مهساکن - mesakîn): ههژاران، بینهوایان، دهستکورتان.
مسالح - ا.ع (مهسالیه - mesalih): شوینی ترسناکی ودها که چهک و چهکداری بخوازی.
مسالک - ا.ع (مهسالیک - mesalik): ریگه و بانان، ریچکهو ریبازی سیاسی، تهریقهتی ثابینی.
مسالت - مص.ل.ع (موساله مهت - musalemet): ناشتی کرن، ناشتهوایی.
مسام - ا.ع (مهسامم - mesamm): نه وورده کونانهی پیستی بهدهن که نارهقهی لیوه دهردی.
مسامحه - مص.ل.ع (موسامهه - musamehe): مداراکردن، نهرمی نواندن، دل راگرتن، چاوپوشی کردن، به نهرمی کارکردن.

مژدگانی - (مژدهگانی - mujdeganî): مژدانه، مژگینی، نوقلانه.
مژده - (مژده - mujde): ههوالی خویش، خهبهری خویش، مژده.
مژگان - (مژدهگان - mujegan): برژانگ، برژول، مژه.
مژمژ - (مهژمهژ - mej mej): خهرهنگیز، میشهکه رانه.
مژو - (مهژوو - mejû): نیسک.
مژه - (مژه - muje): برژانگ، برژول.
مس - (میس - mis): مس.
مس - ص (مهس - mes): گهوره.
مس - مص.م.ع (مهسس - mess): دست پیداهیتان، دست پیداسون، لیکدی خسانی دوو شت، شیتایهتی.
مساء - ا.ع (مهساء - mesa'): ئیواره، ئیفار.
مسائت - مص.ل.ع (مهسائت - mesa'et): گومانبردنی خراب، کردارو گوتاری خراب و ناشیرین، خراپه کردن.
مسائل - ا.ع (مهسائل - mesa'il): پرس و مهسهلهکان.
مسابقه - مص.ع (موسابهغه - musabexa): پیشبرکی.
مساجد - ا.ع (مهساجید - mesacid): مزگهوتان.
مساح - ص.ع (مهسساھ - messah): زهوی پیو.
مساحت - مص.م.ع (میساههت - misahet): نه اندازهگرتنی زهوی، پیوانی زهوی، پانتایی.
مساخط - ا.ع (مهساخیت - mesaxit): مایهی تووره بوون.
مسارح - ا.ع (مهساریه - mesarih): شانۆ.
مسارعت - مص.ل.ع (موسارهتهت - musare'tet): لهز کردن، پهله کردن، پیش گرتنهوهی بهکدی.

مسامرت - مص.ل.ع (موسامهرت - musameret): شه‌ونشینی و حیکایه‌تکردن.
مسامع - ا.ع (مه‌سامی - mesami): گوئ، گوئچکان.
مسامیر - ا. (مه‌سامیر - mesamîr): بزماران.
مساند - ا.ع (مه‌سانید - mesanid): پله‌وپایه، پشته‌وانه، نه‌ودی پالی پیئوده‌دی.
مساوات - مص.ل.ع (موساقتات - musavat): به‌رامبه‌ر بوون، یه‌کسان بوون، یه‌کسانی.
مساومت - مص.ع (موساقته‌مت - musavemet): سه‌وداگردن و موعامه‌له‌کردن، سازشکردن.
مساوی - ا.ع (مه‌ساقی - mesavî): خراپه، کردارو گوفتاری به‌دوخه‌راو.
مساوی - ص.ع (موساقتی - musavî): به‌رانبه‌ر، یه‌کسان.
مساهرت - مص.ع (موساههرت - musaheret): شه‌ونشینی، کۆرو مه‌جلیسی شه‌وانه.
مساहेله - مص.ع (موساهه‌له - musahele): نه‌رم و نیانی له‌ره‌فتارا، ئاسانگرتن.
مساهمت - مص.ع (موساهه‌مت - musahemet): به‌شداریکردن.
مسئلت - مص.م.ع (مه‌سه‌له‌ت - mes'elet): خواستن، داواکردن.
مسئله - ا.ع (مه‌سه‌له - mes'ele): پیئوستی، داوا.
مسئول - ا.مف.ع (مه‌سه‌ئول - mes'ul): لیئیرسراو، به‌رپرس.
مسئولیت - ا.ع (مه‌سه‌ئولیه‌ت - mes'uliyet): به‌رپرسیاریتی.
مسیب - ا.فا.ع (موسه‌بیب - musebbib): هوکار، سه‌به‌بکار، باعیس، مایه.
مسبح - ا.فا.ع (موسه‌ببیه - musebbih): که‌سیک سوپخانه‌للا بکات، سوپخانه‌للاگو.

مسیحه - ا.ع (موسه‌ببیه - musebbihe): قامکی شاده.
مسیع - ص.ع (موسبیه - musbe'): منالیک به‌هوت مانگان له‌دایک بووبی، منالیک دایکی مردبی و ژنیک دی شیری دایب.
مسیع - ا.مف.ع (موسه‌بیه - musebbe'): هه‌فتگوته.
مسیعه - ا.ع (مه‌سبه‌ئه - mesbe'e): شوینی گیانله‌به‌رانی دپنده.
مسیوق - ا.مف.ع (مه‌سبوغ - mesbûx): پیئوشینه‌دار، رابردوودار، دیرینه‌دار.
مست - ص (مه‌ست - mest): مه‌ست، سه‌رخوش، خومار.
مست - ا (موست - must): گله‌یی، خه‌م و په‌ژاره.
مستاجر - ا.فا.ع (موسته‌ئجیر - muste'cir): کرچی، که‌سیک مال یان دوکان یان شتی دی به‌کری بگری.
مستاجر - ا.مف.ع (موسته‌ئجهره - muste'cere): کری ئیجار، ده‌رامه‌تی ئیجار.
مستاصل - ا.مف.ع (موسته‌ئسه‌ل - muste'sel): له‌ریشه‌ده‌ره‌ئیراو، له‌بن و بیخه‌وه‌ه‌لکه‌نراو، بیئنه‌وا، هه‌ژار.
مستانس - ا.فا.ع (موسته‌ئینس - muste'nis): هوگر، خوو پیئوه‌گر.
مستانف - ا.فا.ع (موسته‌ئنیف - muste'nif): ده‌ست پی‌که‌ره‌وه، تی‌هه‌لچوونه‌وه.
مستبید - ا.فا.ع (موسته‌بید - mustebid): ملهور، دیکتاتۆر.
مستبدع - ا.مف.ع (موسته‌بده‌ء - mustebde'): داھیتراو.
مستبشر - ا.فا.ع (موسته‌بشیر - mustebşir): شادمان، که‌یف خوش، به‌ده‌ماخ.

مستحسن - ا.مف.ع (موسسته هسهن - mustehsen): چاک و پهسند.

مستحضر - ا.فا.ع (موسسته هزیر - mustehzir): ناماده کهر، ناگادارو په خه بهر.

مستحفظ - ا.فا.ع (موسسته هفیز - mustehfiz): نه زبه رکهر، نیگابان، پاریزهر.

مستحق - ص.ع (موسسته هغغ - mustehexx): ههژ، شایسته، شایانی.

مستحکم - ا.مف.ع (موسسته هکهم - mustehkem): مکوم، مه حکهم، قایم.

مستحل - ا.مف.ع (موسسته ههلل - mustehell): حه لال کراو، به حه لال زانراو، ره واکراو.

مستحیل - ص.ع (موسسته هیل - mustehîl): مه حال، ته نیک بۆ ته نیک دی گۆرابی.

مستخبر - ا.فا.ع (موسسته خبیر - mustexbir): خه بهر گبیر، عه ودالی خه بهر، که سیک له دووی هه واتیکی بی.

مستخدم - ا.مف.ع (موسسته خدم - mustexdem): خزمه تگوزار، پیش خزمه ت.

مستخرج - ا.فا.ع (موسسته خریج - mustexric): ده رهینه ر.

مستخرج - ا.مف.ع (موسسته خرج - mustexrec): ده رهینه ر.

مستخف - ا.مف.ع (موسسته خه فف - mustexeff): که ساس و زه بوون و سوک و سه لیم.

مستخلص - ا.مف.ع (موسسته خله س - mustexles): خه له سیو، رزگار بوو، نازاد بوو.

مستدام - ا.مف.ع (موسسته دام - mustedam): بهر ده وام، پایه دار، بهر قه رار.

مستدبر - ا.فا.ع (موسسته دبیر - mustedbir): بهر ته گبیر، که سیک که ده روانیته ناکامی کار.

مستدرک - ا.مف.ع (موسسته دره ک - mustedrek): ده رک کراو، لاچوونی وه هم و به سه هوچوون.

مستبصر - ا.فا.ع (موسسته بسیر - mustebisir): خودان به سیره ت، خودان فیکرو رهئی، که سیک بیه وی کاریک ناشکرا بکات.

مستبعد - ا.مف.ع (موسسته بئه د - musteb'ed): دوور، دوور خراوه، شتی که دوور بیته بهرچاو.

مستتر - ا.مف.ع (موسسته تره - musteter): شاراو، قه شارتی.

مستتم - ا.فا.ع (موسسته تیمم - mustetim): ته واکهر.

مستثنی - ا.مف.ع (موسسته سنا - mustesna): له ریز په رینراو، له ریز ده رهینه ر، هه لا ویردکراو، ریز په ر.

مستجاب - ا.مف.ع (موسسته جاب - mustecab): گبیرا، که سیک دعای گبیرابی.

مستجد - ا.فا.ع (موسسته جدید - musteccid): تازه که ره وه.

مستجد - ا.مف.ع (موسسته جه د - musteced): تازه کراوه.

مستجلب - ا.فا.ع (موسسته جلب - musteclib): جه لب کهر، جه لب کراو، ها ورده.

مستجمع - ا.فا.ع (موسسته جمی - mustecmi'): که سیک به هه موو ناواتیکی گه بی بی.

مستجیر - ا.فا.ع (موسسته جیر - mustecîr): نه مانخواز، په ناخواز، په ناهه نده، په نابرده.

مستجیز - ا.فا.ع (موسسته جیز - mustecîz): ئیزنخواز، مؤله تخواز.

مستحب - ا.مف.ع (موسسته هه ب - mustehebb): په سندو چاک، کاریک کردنی پاداشتی له سه ر بی و نه کردنی گوناح نه بی.

مستحث - ا.فا.ع (موسسته هیسس - mustehiss): دنه در، هاندر.

مستحدث - ا.مف.ع (موسسته هده س - mustehdes): نو باو، تازه په یدا.

- مستدعی** - ا.فا.ع (موسته دئی - musted'î) :
خواریار، داواکار، کهسیک شتیک داوا بکات.
- مستدل** - ا.فا.ع (موسته دیلل - mustedill) :
دهلیل و بهلگه خاز.
- مستدل** - ا.مف.ع (موسته دهلل - mustedell) :
سه لیتراو به بهلگه.
- مستدیر** - ا.فا.ع (موسته دیر - mustedîr) :
خپ، بازنبیی.
- مستتیر** - ا.فا.ع (موسه تتیر - musettir) :
په نهانکار.
- مستراح** - ا.ع (موسته راه - musterah) :
تاو دهست خانه.
- مسترخی** - ص.ع (موسته رخی - mustexî) :
نهرم و خاو، داهیزراو.
- مسترد** - ا.مف.ع (موسته ردد - musteredd) :
وهرگیراوه.
- مسترسیل** - ا.فا.ع (موسته رسیل - mustersil) :
داهیزراوو نهرم و خاو، رامکر، خاکی و خوش
ته بیعت.
- مسترشد** - ا.فا.ع (موسته رشید - mustersîd) :
عه وائی ریی راست، هیدایهت خواز.
- مسترضع** - ا.فا.ع (موسه رزی - musterzi) :
شیره خۆزه.
- مسترق** - ص.ع (موسته ره غغ - musterexx) :
نهرم و ناسک، لاواز، نوقستان.
- مستریح** - ا.فا.ع (موسته ریح - musterîh) :
ناسودهیی خواز، ئیسراحت خواز.
- مستزاد** - ا.مف.ع (موسته زاد - mustezad) :
زیاده کریباگ، چۆره شیعریکه که له کوتابی هر
نیوه به بیتیکدا چند وشه یه کی زیاد له کیشی
خۆی دیتنه وه.
- مستسعد** - ا.فا.ع (موسته سئید - mustes'id) :
به خته وهری خواز، شادمانی خواز،
- مستسعد** - ا.مف.ع (موسته سئهد - mustes'ed) :
به خته وهر بوو، شادمان بوو.
- مستسقی** - ا.فا.ع (موسته سغی - mustesxî) :
خواریاری ناو، کهسیک داوای ناوی خواردنه وه
بکات.
- مستشار** - ا.مف.ع (موسته شار - musteşar) :
راویژکار، شیره تکار.
- مستشرف** - ا.فا.ع (موسته شریف - musteşrif) :
هه لکارو، به رزی، زال، کهسیک
چاودیری شتی بکات.
- مستشرق** - ا.فا.ع (موسته شریغ - musteşrix) :
رۆژه لاتناس.
- مستشفی** - ا.ع (موسته شفا - musteşfa) :
نه خوشخانه، خسته خانه.
- مستشفی** - ا.فا.ع (موسته شفی - musteşfî) :
شه فاخواز، ساغله می خواز.
- مستشیر** - ا.فا.ع (موسته شیر - musteşîr) :
کهسیک راویژ به کهسیکی دی بکات.
- مستضعف** - ا.مف.ع (موسته زئهف - mustez'ef) :
بی توان، نه قل سووک.
- مستضی** - ا.فا.ع (موسته زئی - mustezî) :
رووناکی خواز.
- مستتاب** - ص.ع (موسته تاب - mustetab) :
پاک و خاوین.
- مستترف** - ص.ع (موسته ترهف - mustetref) :
تازه، نوئی، سه بیر، خوش، عه جیب.
- مستطیر** - ص.ع (موسته تیر - mustetîr) :
دره خشان، بلاو.
- مستطیع** - ص.ع (موسته تئی - mustetî) :
به توانا، توانادار.
- مستطیل** - ص.ع (موسته تیل - mustetîl) :
لاکیشه.
- مستظرف** - ا.مف.ع (موسته زرهف - mustezref) :
زهریف دروستکرا بی.
- مستظهر** - ا.فا.ع (موسته زهیر - mustezhir) :
پشت و په ناخواز.

- مستظهر** - ا.مف.ع (موسسته زهره - mustezher): نه‌وی به که‌سیک یان شتیک پشت قایم بی.
- مستعار** - ا.مف.ع (موسسته‌ئار - muste'ar): خوازراو.
- مستعان** - ا.مف.ع (موسسته‌ئان - muste'an): که‌سیک داوای کومه‌کی لئ بکری.
- مستعجل** - ا.فا.ع (موسسته‌ئجیل - muste'cil): به‌له‌ز، به‌په‌له.
- مستجعل** - ا.مف.ع (موسسته‌ئجیل - muste'cel): په‌له، خیرا.
- مستعد** - ا.فا.ع (موسسته‌ئیدد - muste'idd): ناماده، ته‌پار.
- مستعرب** - ا.فا.ع (موسسته‌ئرب - muste'rib): که‌سیک لاسایی عه‌رب بکاته‌وه.
- مستعربه** - ص.ع (موسسته‌ئربه - muste'ribe): عه‌ربه‌ئیرا، به‌عه‌رب بو، عاره‌بی نائه‌سل.
- مستعصم** - ا.فا.ع (موسسته‌ئیسیم - muste'sim): په‌ناپه‌ر.
- مستعفی** - ا.فا.ع (موسسته‌ئفی - muste'fi): که‌سیک واز له‌کارو خزمه‌ت بینئ، خوازباری عه‌فو.
- مستعلی** - ا.فا.ع (موسسته‌ئلی - muste'li): به‌رز.
- مستعمره** - ا.مف.ع (موسسته‌ئمه‌ره - muste'mere): ولگه، کولونی، ولاتی داگیرکراو له‌لایه‌ن بیگانه‌وه.
- مستعمل** - ا.مف.ع (موسسته‌ئمه‌ل - muste'mel): به‌کار هاتگ، به‌کار هینراو.
- مستعیر** - ا.فا.ع (موسسته‌ئیر - muste'ir): تاق و ته‌نیا، خوازبار.
- مستعین** - ا.فا.ع (موسسته‌ئین - muste'in): هاوکاری خواز، خوازباری کومه‌ک.
- مستغاث** - ا.مف.ع (موسسته‌غاس - mustexas): که‌سیک په‌نای بۆ برابئ، هانا بۆ براو.
- مستغرب** - ا.فا.ع (موسسته‌غریغ - mustexrix): زۆر سه‌رقال، غه‌رق له‌ئاوا.
- مستغفر** - ا.فا.ع (موسسته‌غفیر - mustexfir): که‌سیک تویه و ئیستیغفار بکات.
- مستغل** - ا.مف.ع (موسسته‌غهل - mustexell): زه‌ویپه‌ک به‌روبوومی لئ هه‌لگیرئ، خانوو یان دوکان به‌کری بدرئ، هه‌ر مولکیک دهرامه‌تی هه‌بی.
- مستغنی** - ا.فا.ع (موسسته‌غنی - mustexni): زه‌نگین، ده‌وله‌مه‌ند، دارا، بووه.
- مستغیث** - ا.فا.ع (موسسته‌غیس - mustexis): کومه‌ک خواز، که‌سیک داوای کومه‌ک و فریاره‌س بکا.
- مستفاد** - ا.مف.ع (موسسته‌فاد - mustefad): نه‌وی مه‌فهوم و مه‌علوم بووه، سوود لئ وه‌رگیراو.
- مستفسر** - ا.فا.ع (موسسته‌فسیر - mustefsir): روونکردنه‌وه خواز.
- مستفید** - ا.فا.ع (موسسته‌فید - mustefid): سوودمه‌ند، فایده‌خواز.
- مستفیض** - ا.فا.ع (موسسته‌فیز - mustefiz): که‌سیک داوای فه‌یز بکات.
- مستقیح** - ا.مف.ع (موسسته‌غبه‌ه - mustexbeh): کریت و ناشیرین و ناپه‌سند، قیزه‌وه‌ر، قیزه‌ون.
- مستقبل** - ا.مف.ع (موسسته‌غبه‌ل - mustexbel): تاینده، بانه‌روژ، دها‌تگ.
- مستقبل** - ا.فا.ع (موسسته‌غبیل - mustexbil): پیشوازیکه‌ر.
- مستقر** - ا.مف.ع (موسسته‌غه‌ر - mustexer): چیگیر، نارام، سه‌قامگیر.
- مستقل** - ا.فا.ع (موسسته‌غیلل - mustexill): سه‌ریه‌خۆ.
- مستقیم** - ص.ع (موسسته‌غیم - mustexim): راست.

- مستکیر** - ا.فا.ع (موسسته کبیر - mustekbir):
خۆویست، خۆ په سندن، فیز زل.
- مستکره** - ا.مف.ع (موسسته کره - mustekreh):
ناپه سندن، ناپه چی.
- مستکفی** - ا.فا.ع (موسسته کفی - mustekfi):
کیفایه تخواز.
- مستگر** - ص (موسسته گر - mustger):
ره نجاو، دلشکاو.
- مستلز** - ا.فا.ع (موسسته لیزز - mustelizz):
له زه تخواز.
- مستلزم** - ا.فا.ع (موسسته لزیم - mustelzim):
پتویست.
- مستلغی** - ا.فا.ع (موسسته لغی - mustelxi):
په پشتاخه و توو، راکشاو له سهر پشت.
- مستمر** - ا.فا.ع (موسسته میر - mustemir):
به رده و ام، هم همیشه.
- مستمری** - ص.ن.ا (موسسته مییری - mustemiri):
مووچه ی مانگانو به رده و ام.
- مستمسک** - ا.فا.ع (موسسته مسیک - mustemsik):
که سیک شتی بگری، گیره، بگری.
- مستمسک** - ا.مف.ع (موسسته مسهک - mustemsek):
ده ساوتیز، به لگه نامه.
- مستمع** - ا.فا.ع (موسسته میی - mustemi):
گویدیز، گوهدار، گوئیگر.
- مستمهل** - ص.ع (موسسته ملهه - mustemleh):
سویر، ئە کین، شۆر.
- مستمملک** - ا.مف.ع (موسسته ملهک - mustemlek):
مولکی خۆی.
- مستمند** - ص (موسسته مند - must mend):
پینه و ا، غه مین، به گله یی.
- مستنبط** - ا.مف.ع (موسسته نبهت - musten-
(bet):
دهر هینراو، هه لئینجراو، دهرک کراو.
- مستنبط** - ا.فا.ع (موسسته نبیت - mustenbit):
هه لئینجهر، دهرک کهر.
- مستنیه** - ا.فا.ع (موسسته نیه - mustenbih):
هۆشیار، به ناگا، عه و دالی هه و الان.
- مستنجد** - ا.فا.ع (موسسته نجید - mustencid):
کۆمهک خواز، دلیر و نازا.
- مستنجم** - ا.فا.ع (موسسته نجیم - mustencim):
رووناکی خواز، روناک و پرشنگذار.
- مستند** - ا.مف.ع (موسسته نهد - mustened):
شتی که پشتی پی به ستری، به لگه و سه نه دان.
- مستنصر** - ا.فا.ع (موسسته نسیر - mustensir):
داواکاری هاوکاری و کۆمهک، کۆمهک خواز.
- مستنطق** - ا.فا.ع (موسسته نتیغ - tix muste):
یه کیتیک که سیک بینیتته دو ان.
- مستنکر** - ا.فا.ع (موسسته نکهر - mustenker):
نه ناسراو، نکولی لئیکراو، کاریک به ناشیرین و نارپه و هه ربگیری، گومناو.
- مستنکف** - ا.فا.ع (موسسته نکیف - mustenkif):
کاریک له رووی غورو خۆ په سندی به وه.
- مستنیر** - ا.فا.ع (موسسته نیر - mustenir):
رووناک، رووناکی خواز.
- مستوجب** - ا.فا.ع (موسسته وجیب - mustewcib):
شایسته، هه ژ، شایانی.
- مستوحش** - ا.فا.ع (موسسته وهیش - mustewhis):
دلته نگ و ره نجاو، ترساو، ترسیاگ.
- مستودع** - ا.فا.ع (موسسته ودی - mustewdi):
ئه وهی شتییک به ئە مانهت دابنی.
- مستودع** - ا.مف.ع (موسسته ودهه - mustewde):
ئه مانهت دانرابی.
- مستور** - ا.مف.ع (مه ستور - mestur):
پۆشراو، پۆشته، داوین پاک.
- مستوره** - ا.مف.ع (مه ستوره - mesture):
ژنی داوین پاک و خواناس.
- مستوفی** - ا.فا.ع (موسسته وفی - mustewfi):
هه قوه رگر، ژمیرباری خه زینه.

- مستولی** - ا.فا.ع (موسته ولی - mustewlî): زال، که سبک به ته‌اوی دست به‌سهر شتیکدا بگری.
- مستوی** - ص.ع (موسته‌فی - mustevî): راست و دروست، به‌رانیه‌رو همه‌موار.
- مسته** - ا (موسته - muste): چه‌شه، غم و په‌ژاره.
- مستهام** - ص.ع (موسته‌هام - musteham): شه‌یدا، چه‌یران، سه‌رسام.
- مستهان** - ص.ع (موسته‌هان - mustehan): سه‌رزنه‌نشترکراو، ئیهانه‌کراو.
- مستهجن** - ص.ع (موسته‌هجن - mustehcen): ناشیرین، ناجۆر، کریت، ناپه‌سند.
- مستهزه** - ا.فا.ع (موسته‌هزی - mustehzi): ته‌وسچی، گالته‌جاری.
- مستهیل** - ا.فا.ع (موسته‌هیلل - mustehill): مانگی نوئی، رووی گه‌شاوه له‌خوشیا، هه‌وری به‌باران و سه‌رده‌تای باران، ده‌ستپیک.
- مستهلهک** - ا.مف.ع (موسته‌هلهک - mustehlek): ئیکسپایه‌ر، له‌که‌لک که‌وتوو.
- مسجد** - ا.ع (مه‌سجید - mescid): مزگه‌وت، په‌رستگه‌ی موسولمانان.
- مسجع** - ا.مف.ع (موسه‌ججه‌ء - musecce): قسه‌ی سه‌روادار.
- مسجل** - ا.مف.ع (موسه‌ججه‌ل - museccel): تۆمارکراو، قه‌واله‌ی مۆرکراوی ره‌سمی.
- مسجل** - ا.فا.ع (موسه‌ججه‌یل - museccil): تۆمارکهر، قازی که‌قه‌واله‌ بنوسیت و مۆری بکات.
- مسجود** - ا.مف.ع (مه‌سجود - mescûd): کرپۆش بۆ براو.
- مسجور** - ا.مف.ع (مه‌سجور - muscûr): مرواری هۆندراوه، ده‌ریای پرتاو، پرو لیتواو لیتو.
- مسجون** - ا.مف.ع (مه‌سجون - mescûn): چه‌پس، زبندانی، به‌ندی.
- مسح** - مص.ع (مه‌سه - mesh): سپرین، پاک کردنه‌وه، ده‌ست هینان به‌پیشی سه‌رو رووی پیتیان له‌کاتی ده‌ستنوێژ شتندا.
- مسح** - ا.ع (میسه - mish): په‌لاس، عه‌بایان جلی زبرو دپ.
- مسحور** - ا.مف.ع (مه‌سه‌هور - meshûr): جادوو لیکراو، سیحیر لیکراو، خه‌له‌تاو، خه‌له‌تینراو.
- مسحوق** - ا.مف.ع (مه‌سه‌هوغ - meshûx): هاردراو، پیشیلکراو، پلشاه.
- مسخ** - مص.ع (مه‌سخ - mesx): به‌د گۆران، مه‌سخ، میتامۆرفوس.
- مسخر** - ا.مف.ع (موسه‌خخهر - musexxer): رام و گوتپرایه‌ل، به‌کاره‌یتراو، گیراو.
- مسخره** - ص.ع (مه‌سخه‌ره - mesxere): گه‌بجاری.
- مسخت** - ا.ع (مه‌سخه‌ت - mesxet): ئه‌وه‌ی بیته‌مایه‌ی توورده‌یی.
- مسخن** - ا.مف.ع (موسه‌خخین - musexxin): گه‌رمکه‌ر.
- مسخوط** - ا.مف.ع (مه‌سخوت - mesxût): بیتراو.
- مسخول** - ا.مف.ع (مه‌سخول - mesxûl): لاوازو خوێریله، بنیس.
- مسد** - ا.ع (مه‌سه‌د - mesed): رست، په‌ت، گوریس.
- مسدد** - ص.ع (موسه‌دده‌د - musedded): راست و دروست.
- مسدس** - ص.ع (موسه‌دده‌س - museddes): شه‌ش گۆشه، شه‌ش لا.
- مسدود** - ا.مف.ع (مه‌سدود - mesdûd): به‌ستراو، داخراو.
- مسرت** - مص.ع (مه‌سه‌ره‌ت - meseret): شادبوون، شادمانی.
- مسرجه** - ا.ع (مه‌سه‌رجه - mesrece): چرادان، پایه‌ی چرا.

مسکن - ا.فا.ع (مه سکه - mesken) : مال، شوپنی نیشته جی بوون، جیتی ناکنجی بوون.
مسکن - ا.فا.ع (موسه ککین - musekkin) : نارام به خش، نازار شکین.
مسکنه - ا.مص.ع (مه سکه نه - meskenet) : هه ژاری، بیته وایی، فه قیری.
مسکوت - ا.مف.ع (مه سکوت - meskût) : بیته دنگ کراو، خاموش کراو.
مسکون - ا.مف.ع (مه سکون - meskûn) : ناوهدان، شوپنی خه لکی تیدا بی.
مسکه - ا.مه سکه - (meske) : کهره.
مسکین - ا.ص.ع (میسکین - miskîn) : هه ژار، بیته وای، قه له ندر، به له نگاز.
مسگر - ا.ص.ع (میسگر - misger) : مسگر.
مسله - ا.ص.ع (موسه لله - muselleh) : چه کدار.
مسله - ا.ع (مه سله - meslehe) : شوپنی خه تهر که پیویست بکا چه کت پی بی، شوپنی دیده وان.
مسله - ا.ع (مه سله - meslex) : کوشتارگه، قه سا و خانه.
مسلسل - ا.مف.ع (موسه لسه - muselsel) : ره شاش، زنجیره، جلی ری ری، قزلی لوول و پیچا و پیچ.
مسله - ا.ص.ع (موسه لله - musellet) : زال، سه رکه و توو.
مسله - ا.ع (مه سله - meslek) : ریگه، ریبا.
مسلم - ا.ص.ع (موسولیم - muslim) : موسولمان.
مسلم - ا.مف.ع (موسه لله - musellem) : باوه ر کرده، ته سلیم بوو، قبول کراو، سه ماو.
مسلمان - ا.ص.ع (موسه لمان - muselman) : موسولمان.
مسلمه - ا.ص.ع (موسولیمه - muslime) : زنی موسولمان، نافرته موسولمان.

مسرح - ا.ع (مه سره - mesreh) : شانۆ، له وه ریگه، پاوان، قه دهغه.
مسرح - ا.ع (میسره - misreh) : شانهی قژ.
مسرح - ا.فا.ع (موسری - musri) : خیرا، له ز، په له کهر.
مسرف - ا.فا.ع (موسریف - musrif) : دهست بلاو، ویله خه رج.
مسروو - ا.مف.ع (مه سروو - mesrûr) : شاد، خوشحال، به که یف.
مسروو - ا.مف.ع (مه سروو - mesrûx) : دزراو.
مسری - ا.ص.ع (موسری - musrî) : نه خوشی درم.
مسرح - ا.مف.ع (مه سه تته - musetteh) : تهخت و پان و هه موار.
مسرح - ا.مف.ع (موسه تته - musetter) : نووسراو، کاغزی خهت خهت.
مسرح - ا.ع (مه سته ره - mestere) : راسته.
مسرح - ا.مف.ع (مه ستوور - mestûr) : نووسراو.
مسرح - ا.ع (مه ستوور - mestûre) : نمونه، نمونه کالاکه له شوپنی که وه بو شوپنی کی دی بنیوردی.
مسرح - ا.ص.ع (مه سئوود - mes'ûd) : بهخته وه، کامه ران، شادمان.
مسرح - ا.ع (مه سئا - mes'a) : کوشش، هه ول و ته قه لالا.
مسرح - ا.ع (مه سغه - mesxet) : شوپنی که و تن، که و تنگه.
مسرح - ا.ع (مه سغه تی - mesxetî) : مه سکهت، جوره شیرینی و کیکیکه.
مسرح - ا.مف.ع (موسه غغه - musexxef) : سه رگیرا، بنمیچدار.
مسرح - ا.فا.ع (موسکیت - muskit) : بیته دنگ کهر.
مسرح - ا.فا.ع (موسکییر - muskir) : سه رخوشکه ر.

- مسلوب** - ا.مف.ع (مهسلوب - meslûb): رفیتراو، به یار، هه لکه تراو.
- مسلوخ** - ا.مف.ع (مهسلوخ - meslûx): حیوانی که پیستی گورایی، گوراو.
- مسلوک** - ا.مف.ع (مهسلوک - meslûk): گیراوه بهر.
- مسلول** - ص.ع (مهسلول - meslûl): سیلاوی، دوو چاری سیل.
- مسما** - ا (موسمه - musemma): خواردنی چهور.
- مسمار** - ا.ع (میسمار - mismar): میخ، بزمار.
- مسمط** - ص.ع (موسمهت - musemmet): حکومتی که رت نه کرتسه وه و نارهبازی لهسه نه بی، مرواری له داو و هه لکیشراو، جوژه شیعریکه و ده کو چوار خسته کی، پینج خسته کی و شهش خسته کی و... هتد.
- مسمع** - ا.ع (میسمه - misme): گوی، گویچکه.
- مسمن** - ص.ع (موسمین - musmin): قه لهو.
- مسمن** - ص.ع (موسمهن - musemmen): خواردنی چهور، چهور.
- مسموع** - ا.مف.ع (مهسموع - mesmû): بیستراو.
- مسموم** - ا.مف.ع (مهسموم - mesmûm): ژدهراوی بووگ.
- مسمی** - ا.مف.ع (موسمه - musemma): ناونراو، مه علوم، دیاریکراو.
- مسن** - ا.ع (میسهنن - misenn): بهرده سان، هه سان، سان، ههستان.
- مسن** - ص.ع (موسینن - musinn): به ته مهن، پییر.
- مسنده** - ا.ع (مهسنده - mesned): پله و پایه، پشتیوانه، شتی پشتی پیوه بدهی، شتی پالی پیوه بدری.
- مسنده** - ا.مف.ع (موسنده - musned): دراوه پال.
- مسنن** - ا.فا.ع (موسهننن - musennin): دانساز، دکتری ددان.
- مسوار** - ا (میسشار - misvar): مس ناسا، کانتزایه که له مس و کانتزایه کی دی پیک هاتین.
- مسواک** - ا.ع (میسفاک - misvak): مسواک، ددان شور، فلچهی ددان شوری.
- مسود** - ا.فا.ع (موسه فقید - musevvid): رهشکه رهوه، نووسه.
- مسوده** - ا.ع (موسه فقده - musevvede): رهشکوس.
- مسونغ** - ا.مف.ع (موسه فقه غ - musevvex): هه لال کراو، ره واکراو.
- مسهیل** - ا.فا.ع (موسه هیل - musehil): دهرمانی عمهل، دهرمانی زگچوون.
- مسیح** - ص.ع (مهسیه - mesih): چهور کراو به پونی پیروز، له قه بی چه زه تی عیسا.
- مسیحانفس** - ص.مر (مهسیهانفس - mesiha nefes): نه وهی هه ناسه و نه فه سی و ده کو عیسی هه بی که مردوو زیندوو بکاته وه.
- مسیر** - مص.ع (مهسیر - mesir): رویشتن، شوتنی سهیرو سیاحت، شوتنی سهیران و گهیران.
- مسیل** - ا.ع (مهسیل - mesil): ناوهرۆ.
- مشاء** - ص.ع (مهششاء - meşsa): که سیک که زور ریگه بکات، دوو زمان، حکمت مشاء: حیکمه تی نه رستو چونکه نه رستو بابه ته کانی خوی به ده دم ریکردنه وه دهردهبری بویه به پهیره وانی وی ده گوترا مه شائی.
- مشائیم** - ا.ع (مهشائیم - meşaim): شووم، نه حس، به ووم، به دتوم.
- مشابه** - ص.ع (موشابیه - muşabih): لیکچوو، وه کو یه ک.
- مشابهت** - مص.ل.ع (موشابهت - muşabehet): لیکچوون، به یه کتر شوبهان.
- مشاجره** - مص.ع (موشاجره - muşacere): شه، قه رقه شه.

- مشاجه** - مص.ع (موشاججه - muşacce): شه پرکردن و شکاندنی سه ری یه کتر.
- مشار** - ا.مف.ع (موشار - muşar): ناماژه بؤکراو.
- مشارب** - ا.ع (مهشاریب - meşarib): خواردنه وه.
- مشارع** - ا.ع (مهشاری - meşari): شوپنی ناو خواردنه وه.
- مشارف** - ا.ع (مهشاریف - meşarif): به رزی.
- مشارفت** - مص.ع (موشارهفت - muşarefet): فه خرکردن به سه ری یه کتر به شهره ف و گوره بی، ناگادار بوون له شتیک.
- مشارق** - ا.ع (مهشاریغ - meşarix): رۆژه لات، خۆرهللات.
- مشارک** - ص.ع (موشاریک - muşarik): به شدار.
- مشارکت** - مص.ل.ع (موشارهکت - muşareket): به شداریکردن، شهریک بوون.
- مشاش** - ا.ع (مهشاش - meşaş): هه نگوین، هه نگفین.
- مشاش** - ا.ع (موشاش - muşaş): زهوی نهرم، نه فسه، هه ناسه، خوو.
- مشاش** - ا.ع (موشاش - muşaş): سه ری ئیسقانی نهرم که بتوانی بجوری و بخوری، ریگه یهک چهو ریژ بی.
- مشاشه** - ا.ع (موشاشه - muşaşe): پروانه موشاش.
- مشاطه** - ص.ع (مهششاته - meşşate): نارایشته کوری ژنان.
- مشاع** - ص.ع (موشاء - muşā): مولکیک هاویه ش بی له نیتوان کومه له که سیکدا، به ره لالا.
- مشاعر** - ا.ع (مهشائیر - meşā'ir): ههستان، جیتی عیباده تی حاجیبیان، شوپنی قوربانی کردن، قوربانگه.
- مشاعره** - مص.ع (موشانه ره - muşā'ere): شیعری خوتندنه وه به رانبهر به یه کتر تا بزانی کئی شاعیرتره یان شیعری زۆرتی له به ره.
- مشاعل** - ا.ع (مهشائیل - meşā'il): چرادان، چرا، مه شخه ل.
- مشاغل** - ا.ع (مهشاغیل - meşaxil): کاروکاسبی و مه شغه لهت، مژوول و سه رقالی.
- مشافهه** - مص.ع (موشافه هه - muşafehe): قسه کردن ده گه ل یه کتریدا.
- مشاق** - ا.ع (مهشاغ - meşaxx): مه شه قهت و رهنج و زهحمهت.
- مشاق** - ص.ع (مهششاغ - meşşax): مه شقدهر، راهینه ر، ته علیمده ر، خیرانوس.
- مشاکل** - ا.ع (مهشاکیل - meşakil): زهحمهت، نه سته م و گرفتار.
- مشاکل** - ص.ع (موشاکیل - muşakil): هاوشیوه، هاو شه کل.
- مشاکله** - مص.ع (موشاکه له - muşakele): لیکچوون.
- مشام** - ا.ع (مهشامم - meşamm): که پوو، لووت، دفن.
- مشاور** - ا.ف.ع (موشاقیر - muşavir): راویژکهر، رایزن، شیره تکار.
- مشاوره** - مص.ع (موشاقه ره - muşavere): راویژکردن به یه کدی.
- مشاهد** - ا.ع (مهشاهید - meşahid): شوپنی ناماده بوونی خه لکی، مه زارو نارامگه ی یه کتیک له ئیمامان.
- مشاهده** - مص.ع (موشاهه ده - muşahede): ته ماشا کردن، روانین، دیتن.
- مشاهره** - مص.ع (موشاهه ره - muşahere): دیاریکردنی مووچه به مانگانه، کریی مانگانه، مووچه ی مانگانه.
- مشایخ** - ا.ع (مهشایخ - meşayix): شیخان.
- مشایع** - ا.ف.ع (موشایعی - muşayî): به ریژکهر، که سیک بچیته به ریژکردنی که سیک.
- مشایعت** - مص.ع (موشایه ته - muşaye't): که سیکدا رۆیین، به ریژکردنی میوان.

- مشایم** - ا.ع (مهشایم - meşayim): منالذان، یزدان.
- مشئوم** - ص.ع (مهشئوم - meş'ûm): شوم، نه حس، به ووم، به دئیوم.
- مشیع** - ا.مف.ع (موشیه - muşbe): تیروپر، تیروبو، تیروتهسهل.
- مشبک** - ا.مف.ع (موشه ببهک - muşebek): کونکون، تۆرئاسا.
- مشبه** - ا.مف.ع (موشه ببهه - muşebbeh): لیچوو.
- مشت** - ا (موشت - muşt): مست، مستیک گهنم.
- مشت** - ا (میشت - mişt): جوگهی ئاو.
- مشتاسنگ** - ا.م (موشتاسهنگ - muştaseng): قوچه قانی، بهرده قانی، قه لمانگ.
- مشتاق** - ص.ع (موشتاغ - muştax): ناره زوومند، تاسه بار.
- مشتبه** - ص.ع (موشته بیه - muştebih): تیکهل و پیکهل و نامه فهوم و نامه علوم.
- مشتد** - ص.ع (موشته دد - muştedd): به هیتز، توند، مکوم.
- مشترک** - ا.مف.ع (موشته رهک - muşterek): هاوبه ش.
- مشت رند** - ا.م (موشت رهند - muşt rend): رندهی دهستی، رندهی دارتاشی.
- مشتیری** - ا.ف.ع (موشته ری - muşterî): کپیار.
- مشتیری** - ا.خ (موشته ری - muşterî): ئه سئیره ی موشته ری، ژوبیتهر.
- مشت زن** - ص.فا (موشت زهن - muşt zen): بوکسباز.
- مشتعل** - ا.ف.ع (موشته ئیل - muşte'il): هه لایساو، گرگرتنگ.
- مشتغل** - ا.ف.ع (موشته غیل - muştexil): سرگرمی کار، مژوول.
- مشتق** - ا.مف.ع (موشته غ - muştex): وشه یهک له وشه یهکی دیکه وه وهرگیرایی و دروست کرابی، جبابوگه وه.
- مشتکی** - ا.مف.ع (موشته کا - muşteka): شکایهت لیکراو.
- مشتکی** - ا.فا.ع (موشته کی - muşteki): شکایه تکهر.
- مشتلق** - ا (موشتلوغ - muştlux): مژدانه.
- مشتمال** - ا.مص (موشت مال - muşt mal): شیلان به دهست.
- مشتمل** - ا.فا.ع (موشته میل - muştemil): شتییک بگریته وه.
- مشتنگ** - ص (موشته نگ - muşteng): دز، ریگر، جهرده.
- مشتواره** - ا (موشتشاره - muşt vare): مست ئاسا، رندهی دارتاشی، مستیک له شتییک.
- مشتوک** - ا (موشتوک - muştûk): فیلهتری جگهره.
- مشته** - ا (موشته - muşte): مشت، مشتوو.
- مشتهر** - ا.مف.ع (موشته ههر - muşteher): به ناویانگ، شۆره تدار، مه نشور، ناودار.
- مشتهی** - ا.مف.ع (موشته ها - muşteha): ناره زوو کراو، په سئندو خوازراو، مایه ی جهز.
- مشتهی** - ا.فا.ع (موشته هی - muştehî): ناره زوودار، خودان جهزو ناره زوو.
- مشتی** - ا (موشتی - muştî): جوژه قوماشتیکی ئاوریشمی تهنک و ناسکه.
- مشجر** - ا.ع (مهشجره - meşcer): دارستان.
- مشجر** - ا.مف.ع (موشه ججهر - muşeccer): درهخت دار، شوینی درهختی لی روینرایی.
- مشحون** - ا.مف.ع (مهشهوون - meşhûn): پربوو، تژی.
- مشخته** - ا (موشه خته - muşexte): جوژه شیرینییه که.

- مشخص** - ا.مف.ع (موشه خخهس - muşexxes): دیاریکراو.
- مشدد** - ا.مف.ع (موشه ددهد - muşedded): مکوم کراو، قایم کراو، پییتی شه ددهی له سهر بی.
- مشرب** - ا.ع (مه شره ب - meşreb): جیبی ئاو خوار دنه وه، زهوق و ئاره زوو هه وای نه فس.
- مشریه** - ا.ع (میشریه ب - mişrebe): شهریه ی ئاو خوار دنه وه، جام یان هه ر شتی ئای پی بخوریتته وه.
- مشرع** - ا.ع (مه شره ء - meşre'): جیبی ئاو خوار دنه وه.
- مشرف** - ا.فا.ع (موشریف - muşrif): بهرز، که سیک له بهرزیه وه زال بی به سهر که سیک یان شتی کدا.
- مشرف** - ا.ع (موشرف - muşref): شوینی بهرز.
- مشرف** - ا.مف.ع (موشره رف - muşerref): گه و ره پایه بهرز.
- مشرق** - ا.ع (مه شریخ - meşrix): خور هه لات، روزه لات.
- مشرک** - ص.ع (موشریک - muşrik): که سیک شهریک بؤ خوا په یدا بکات.
- مشروب** - ا.مف.ع (مه شرووب - meşrûb): مه شروب، خوار دنه وه، هه ر خوار دنه وه په ک.
- مشروح** - ا.مف.ع (مه شرووه - meşrûh): شرفه کراو، رافه کراو.
- مشروط** - ا.مف.ع (مه شرووت - meşrût): مه رجدار، مه رج بؤ دانراو.
- مشروطه** - ا.ع (مه شرووته - meşrûte): حکومه تی یاساو پایه ندی قانون، دهوله تی خودان په رله مان بی و نوینه رانی میلله ت چاودیری کاروباری دهوله ت بکه ن.
- مشروع** - ا.مف.ع (مه شروو ء - meşrû'): رهوا، حه لال.
- مشط** - ا.ع (موشت - muşt): شان، شانی.
- مشعب** - ا.ع (مه شته ب - meş'eb): ریگه.
- مشعبذ** - ا.فا.ع (موشه ئبیز - muşe'biz): سپهر یاز، ته رده ست، ته له که باز.
- مشعر** - ا.فا.ع (موشئیر - muş'ir): ناگادار که ره وه.
- مشعر** - ا.ع (مه شئهر - meş'er): دره ختی سیبه ردار، شوینی قوریانی، هه ست.
- مشعشع** - ص.ع (موشه شنه ء - muşe'se'): سیبه ری په راگه نده و ته نک، ته نکه سیبه ر، روشن، دره خشان، دره وشاوه، پرشنگدار.
- مشعل** - ا.ع (مه شئه ل - meş'el): چرادان، چرا، مه شخه ل.
- مشعروف** - ص.ع (مه شئووف - meş'uf): خوشحال، که یفخوش، دلخوش، دلدار.
- مشغله** - ا.ع (مه شغه له - meşxele): که سیک مژولی کارو کاسی بی.
- مشغول** - ا.مف.ع (مه شغورول - meşxûl): مژول، سه رقال، پژگال.
- مشفق** - ا.فا.ع (موشفیخ - muşfix): دلسوز، میبه ربان، به به زه بی.
- مشق** - مص.ع (مه شغ - meşx): مه شقکردن، راهینان.
- مشقت** - مص.ع (مه شه غغه ت - meşexxet): ره نج و هه ول و ته قه لا، مه یینه ت، زه حمه تکیشان.
- مشک** - (میشک - mişk): میسک، عه تریکی بؤن خوشه له ناوکی ئاسکی میسک ده رده هینری.
- مشکات** - ا.ع (میشکات - mişkat): چرادان، شوین دانانی چرا.
- مشکل** - ا.ص.ع (موشکیل - muşkil): زه حمه ت، ئه سته م، کاری سه خت و دژوار، گیرو گرفت.
- مشکل** - ا.مف.ع (موشه ککه ل - muşekkel): شه کلگرتوو، شیه و گرتوو، پیکه اتوو.
- مشکو** - (موشکوو - muşkû): حه ره مسه را، بتخانه، باله خانه، کوشک، کوچک.

- مشکور** - ا.مف.ع (مہشکور - meşkûr):
سوپاسکراو، ستایش کراو، پسندکراو.
- مشکوک** - ا.مف.ع (مہشکووک - meşkûk):
نہوہی مایہی گومان بی، گومان لیکراو،
گومانبار، نالوزو نادیار.
- مشگ** - ا (مہشگ - meşg): مہشکہ.
- مشگ بید** - ا.مر (موشک بید - muşg bîd):
جوڑہ رووہ کیکہ.
- مشگچہ** - ا (میشکچہ - mişgçe): جوڑہ
گولہ باختیکہ.
- مشگدانہ** - ا (میشگدانہ - mişgdane): جوڑہ
دانہ ویتلہ یہ کہ بہ نندازہی نیسکیکہ و لہ
پزیشکگہ ریدا بہ کار دیت، ناوی نہوایہ کی
بارہ دہ.
- مشگدم** - ا (موشگدم - muşgdem):
بالندہ یہ کی رہشی زور دہنگخوشہ.
- مشگفام** - ص (میشگفام - mişgfam):
رہش.
- مشگمالی** - ا (موشگمالی - muşgmalî):
ٹاہہنگیکہ موسیقایہ.
- مشگی** - ص (میشگی - mişgî): رہش.
- مشگیچہ** - ا (مہشگیچہ - meşgîçe):
مہشکہ ی بچووک.
- مشگیزہ** - ا (مہشگیزہ - meşgîze):
کیسہ یہ کی بچووکہ بہ سہر پەرہی ہندئ گیواوہ
ہہ یہ.
- مشگین** - ص.ن (میشگین - mişgîn): رہش،
نہوہی بونی میسک بدات.
- مشمئز** - ا.فا.ع (موشمئیز - muşme'iz):
بیزار، رھقیو.
- مشمش** - ا.ع (میشمیش - mişmiş): قہیسی،
شیلانہ، زہردللو.
- مشمشہ** - ا (میشمیشہ - mişmişe):
نہ خوشبیبہ کی درمہ.
- مشمع** - ا.مف.ع (موشمہء - muşemme):
مشہ ما.
- مشمول** - ا.مف.ع (مہشمول - meşmûl):
شتیک، شتیک بیگریتہ وہ.
- مشموم** - ا.مف.ع (مہشموم - meşmûm):
بۆنکراو، نہوہی بہ بۆن بناسریتہ وہ ہہستی پی
بکری.
- مشنج** - ا (میشہنج - mişenc): میشتیکی
سہوز باوہ.
- مشنگ** - ص (مہشہنگ - meşeng): دز،
ریگر، چہ تہ.
- مشنگ** - ا.مف.ع (مہشہنگ - meşeng):
لہ و تاو، ٹاوتہ، ناخالیس.
- مشورت** - ا.مص.ع (مہشقرہت -
meşveret): راویژو تہ گبیر، رابیزہنی،
شیرہ تکاری.
- مشوش** - ا.مف.ع (موشہ قشہش -
muşevveş): تیکہ ل و پیکہ ل، پەرتشان،
نالوز، بی سہروہر.
- مشوق** - ا.فا.ع (موشہ فقیغ - mûşevvix):
نارہزوو بزوتین، بہ شہوق و زہوقہتین.
- مشہد** - ا.ع (مہشہد - meşhed): مہزار،
مہرقہدی نیمامان.
- مشہود** - ا.مف.ع (مہشہود - meşhûd):
رؤژی ہہینی، رؤژی پەسلانئ، بینراو، نہوہی
بدینرئ، نہوہی ببہ شایہ لہ سہری.
- مشہور** - ص.ع (مہشہور - meşhûr): ناودار،
ناسراو، بہ ناویانگ، بہ نامئ.
- مشہی** - ا.فا.ع (موشہ ہہی - muşehhî):
نارہزوو بزوتین، ئیشتیا بزوتین، شہوہت بزوتین،
ہہوہس بزوتین.
- مشی** - مص.ل.ع (مہشی - meşî): رؤبیشتن،
ریکردن.
- مشیانہ** - ا.خ (مہشیانہ - meşyane): حہوا،
یہ کہم ٹافرہتی خولقتینراو.
- مشیہ و مشیانہ** - ا.خ (مہشیہ و مہشیانہ -
meşyew meşyane): ٹادہم و حہوا (بہ پتی
ٹاینی زہردہشتی).

- مشیب** - مص.ل.ع (مه‌شیب - meşîb): پیربوون، پۆرسییی بوون.
- مشیت** - مص.ع (مه‌شیهت - meşîyet): ویستان، ئیراده و خواستی یه‌زدان.
- مشیخه** - ا.ع (مه‌شیخه - meşîxe): پیران.
- مشید** - ا.مف.ع (مه‌شید - meşîd): گه‌چکاری کراو، قایم و به‌رز، سپیکاریکراو.
- مشید** - ا.مف.ع (موشه‌ییه‌د - muşeyyed): به‌رز، مکوم و قایم و پته‌و، هه‌لکراو.
- مشیر** - ا.فا.ع (موشیر - muşîr): ئاماژه‌کەر، راویژکەر.
- مشیمه** - ا.ع (مه‌شیمه - meşîme): مندالندان، یه‌لانش.
- مشیمیه** - ا (مه‌شیمیه - meşîmiye): په‌رده‌یه‌کی ناسکی ره‌شه له ناو چاودا.
- مص** - مص.م.ع (مه‌س - mes): مژین.
- مصائب** - ا.ع (مه‌سائب - mesa'ib): به‌لاو لیتقه‌ومان.
- مصاب** - ا.مف.ع (موساب - musabb): موسیبه‌تبار، راست و دروست و نه‌نگیوه.
- مصاب** - ا.ع (مه‌ساب - mesabb): ریژگه.
- مصابه** - مص.ع (موسابه‌ره - musabere): سه‌بر کردن، زال بوون به‌سه‌ر که‌سپیکدا به‌سه‌پرو ته‌حه‌مول.
- مصایح** - ا.ع (مه‌سایح - mesabîh): چرایان.
- مصاحب** - ا.فا.ع (موساهیب - musahib): یارو هاودهم، هاوری.
- مصاحبه** - مص.ع (موساهبه - musahebe): گفتوگۆکردن، هه‌قیه‌یقین.
- مصاحف** - ا.ع (مه‌ساحیف - mesahif): قورعان، مسحف، کتیبی چکۆله.
- مصادر** - ا.ع (مه‌سادییر - mesadir): سه‌رچاوان، ژێده‌ران.
- مصادره** - مص.ع (موساده‌ره - musadere): ده‌ست به‌سه‌راگرتنی مالتی که‌سپیک به‌ زۆر، داگیرکردن.
- مصادف** - ا.فا.ع (موسادیف - musadif): یه‌کتر دیتن، به‌رووی یه‌کدا ته‌قین.
- مصادفه** - مص.ع (موساده‌فه - musadefe): دیتنی که‌سپیک.
- مصادقه** - مص.ع (موساده‌غه - musadexe): دۆستایه‌تی کردن، بوونه‌ دۆست.
- مصادم** - ا.فا.ع (موسادیم - musadim): که‌سپیک یان شتیک به‌ر که‌سپیک یان شتیک یان بکه‌وئ و زیانی پی بگه‌یه‌نئ، ئاسیو ره‌سین.
- مصادمه** - مص.ع (موساده‌مه - musademe): لیتکردان، پیکدادان.
- مصارع** - مص.ع (موساره‌ته‌ت - musare'tet): زۆره‌بانی، زۆران گرتن.
- مصارف** - ا.ع (مه‌ساریف - mesarif): مه‌سره‌ف، خه‌رج، شوینی سه‌رفکردن و خه‌رجکردن.
- مصاریح** - ا.ع (مه‌ساری - mesarî'): تاکی ده‌رگا، نیوه‌ی یه‌ک به‌یته‌ شیعر.
- مصاص** - ا.ع (موساس - musas): راز، نه‌یینی، خالیسه‌ی شتیک.
- مصاعب** - ا.ع (مه‌سائب - mesa'ib): کیشه‌و دۆخه، دژواری و گرفتاریان، ئه‌سپیک پشته‌ی نه‌بوویی، سواری نه‌بوویی.
- مصاف** - ا.ع (مه‌ساف - mesaf): مه‌یدانی شهر، ریز به‌ساتن.
- مصافحه** - مص.ع (موسافه‌هه - musafehe): ته‌وقه‌کردن، ده‌ست گوشتینی یه‌کتر.
- مصالح** - ا.ع (مه‌سالیه - mesalih): به‌رزه‌وندی و قازانجان، که‌ره‌سته‌و تفاق.
- مصاح** - ا.فا.ع (موسالیه - musalih): ئاشتیکه‌ر.
- مصالحه** - مص.ع (موساله‌هه - musalehe): ئاشتی کردن.
- مصانع** - ا.ع (مه‌سانی - mesani'): کارخانان.
- مصاوله** - مص.ع (موساقه‌له - musavele): هیرش و په‌لاماردانی یه‌کدی، هه‌لمه‌تبردن.

- مصاهرت** - مص.ع (موساهره رت) - musaheret): خزمایه تی کردن له ریگه ی ژن و ژنخو از بیبه وه.
- مصاید** - ا.ع (مه سایید - mesayîd): داو، ته له، که ره سته ی راو کردن، نامیری راو کردن.
- مصیب** - ا.ع (مه سه بپ - mesebb): ریزگه ی ناو، نه و شوینه ی که ناخی روبا ر ده رژینه دریا وه.
- مصباح** - ا.ع (میسبا ه - misbah): چرا.
- مصبغه** - ا.ع (مه سبه غه - mesbexe): خومخانه.
- مصبح** - ا.فا.ع (موسه هه یه - musehhih): هه له گیر، هه له چن، راستکه ره وه.
- مصبح** - ا.مف.ع (موسه هه هه - musehheh): هه له چنکراو، راستکرا وه.
- مصحف** - ا.ع (مه سه هف - meshef): قورعان، مه سه هف، کتیب، نه و نامه و نو سورا نه ی له یه ک بهرگدا کۆکرا بیه وه.
- مصحف** - ا.فا.ع (موسه هه یف - musehhif): که سیک له کاتی خویندنه وه دا هه ندی وشه به هه له بخوینینه وه و وشه که بگۆری.
- مصحف** - ا.مف.ع (موسه هه هف - musehhef): وشه یه ک له کاتی نووسین یان خویندنه وه دا گۆردرابن، وه ک: ره حمه ت بکری به زه حمه ت.
- مصحوب** - ا.مف.ع (مه سهوب - meshûb): به ها وده م بووگ، به ها ورا بووگ.
- مصداق** - ا.ع (میسداغ - misdax): که سیک یان شتیک که شایه دی راستی و دروستی گوتنی که سیک بی، نیشانه ی راستگۆبی، به لگه ی راستگۆبی، به لگه ی دروستی قسه.
- مصدر** - ا.ع (مه سده ر - mesder): سه رچا وه، شوینی گه رانه وه، چاوگ، له ده ستووری زمانی فارسییدا چاوگ وشه یه که که به تاو نون یان دال و نوون کۆتایی هاتبی به مه رجی هه کاتی نونه که له کۆتایی وشه که لبرا فرمانی رابردوو دروست بی وه ک: رفتن - رفت.
- مصدر** - ا.مف.ع (موسه دده ر - musedder): پیشه و، که سیک له پیشه وه بی.
- مصدق** - ا.فا.ع (موسه ددی - museddi): نه وه ی با عیسی سه ریسه شه بی.
- مصدق** - ا.فا.ع (موسه ددیغ - museddix): با وه رکه ر.
- مصدق** - ا.مف.ع (موسه دده غ - museddex): با وه رکه ر، سه لمینراو، ته سدیق کراو.
- مصدق** - ا.ع (مه سدو غه - mesdûxe): راستی.
- مصدوم** - ا.مف.ع (مه سدوم - mesdûm): ناسیو دیتگ، نازار چه شته.
- مصر** - ا.ع (میسر - misr): شار، ناوچه، له میهری نیوان دوو شت، سنووری نیوان دوو زه وی.
- میسران** - ا.ع (میسران - misran): کوفه و به سره.
- مصر** - ا.فا.ع (موسیر - musirr): که سیک بی له سه ر شتی دا بگری، سوور له سه ر شتیک.
- مصراع** - ا.ع (میسرا - misra): یه ک تاکی ده رگ، نبوه به یتیکی شیعر.
- مصراع** - ا.مف.ع (موسه ره ه - muserreh): رون و ئاشکرا بوو، ته سیرح دراو.
- مصرف** - ا.ع (مه سه رف - mesref): مه سه رف و خه رجی، شوینی سه رف کردن، بانک.
- مصروع** - ص.ع (مه سه رو - mesrû): فیدار.
- مصروف** - ا.مف.ع (مه سه رو ف - mesrûf): سه رفکراو، خاوین و خالیسه.
- مصطبه** - ا.ع (میسسته به - mistebe): سه کۆ، تهخت، شوینی تاییه ت که توژی له زه وی یان له ناو ژوور به رزترین و که سیک له سه ری دانیشیت.
- مصطفی** - ص.ع (موسسته فا - mustefa): هه لبرارده، یه کیکه له له قه به کانی پیغه مبه ر.
- مصطکی** - ا.ع (مه سته کی - mestekî): شیریه کی هه ندی درهخته، بنیشته تال، جزره دره ختیکه.

- مصطلح** - ا.مف.ع (موسسته لهه - musteleh): وشه یهک ببی به باوو بکه ویتنه سهر زاری خه لکی و بو مه بهستی غه یره ز نه سلی خوئی به کار بیت، زار اوه.
- مصعب** - ا.ع (مه سه سئه ب - mes'eb): فه حل، نه سپی که هیتشتا سواری نه بووی و پشت نه دا.
- مصعد** - ا.ع (میسه سئه د - mis'ed): قالدرمه ی کاره بابی، ناسانسور.
- مصعد** - ا.مف.ع (موسسه ئه د - muse'ed): هه لمیتر او، شله مه نییه ک که به کولاندنی بریکی ببی به هه لم و پروات و تام و رهنگی بگورئ.
- مصغر** - ا.مف.ع (موسسه غه ر - musexxer): بچوک کراوه، له ده ستووری زمانی فارسیدا به ناویک ده گوترئ که نیشانه ین بچووک کردنه وه ی (ک. چه، وای بچیته سهر وک: (پسرک، دریاچه، دختر) = کورپژگه، ده ریاچه، کچوله.
- مصف** - ا.ع (مه سه فف - meseff): جیتی سه ف به ساتن، مه یدانی جه ننگ، شه رگه.
- مصفات** - ا.ع (میسه فات - misfat): که وگیر، پلاو پالیو، پالوئنگه، سوزگی.
- مصفی** - ا.مف.ع (موسسه ففا - museffa): سافکراو، پالیو، پالاوته.
- مصقع** - ص.ع (میسهغه - misxe'): رهوان زمان و ناودار.
- مصقل** - ص.ع (میسهغل - mixel): خوتیه و بیژی زمان سوار.
- مصقله** - ا.ع (میسهغه له - mixele): ئامپرتیک که ژهنگی شتیکی پی لادری و زاخاوی بداته وه.
- مصقول** - ا.مف.ع (مه سهغول - mesxul): مشتو مال دراو.
- مصلع** - ا.ف.ع (موسلیه - muslih): چاکه کار، پیای ههژی و ناشتیکار.
- مصلحت** - ا.ع (مه سه لهه ت - meslehet): ههر شتی مایه ی خپرو چاکه و قازانج و ناسوده یی مرؤف بی، مه سه لهه ت.
- مصلوب** - ا.مف.ع (مه سلوب - meslûb): له خاچدراو.
- مصلی** - ا.ع (موسه للا - musella): جیتی نوئژ کردن، نوئژگه، به رمال.
- مصمت** - ص.ع (موسمه ت - musmet): بته و، ناو پرو بته و.
- مصمت** - ا.مف.ع (موسسه مه ت - musemmet): بیده ننگ کراو، خاموش کراو، خاموش، بیده ننگ.
- مصمم** - ا.ف.ع (موسه ممیم - musemmim): لیبراو، که سبک بپاری کاریکی دابی و سوور بی له سه ری.
- مصنع** - ا.ع (مه سه نه - mesne'): کارگه، کارخانه، شوئتی بارانای تیدا کوئیتنه وه، گولا و.
- مصنف** - ا.ف.ع (موسه ننیف - musennif): نووسه ری کتیب، کتیب نووس.
- مصنف** - ا.مف.ع (موسه ننه ف - musennef): کتیبی ریک خراو.
- مصنوع** - ا.مف.ع (مه سه نو - mesnu'): دروستکراو.
- مصوب** - ا.مف.ع (موسه ققه ب - musevveb): ته سدیق کراو، په سندکراو.
- مصوت** - ا.ف.ع (موسه ققیت - musevvit): ده نگدار، نه وه ی به دهنگی به رز بانگ بکات.
- مصور** - ا.مف.ع (موسه ققه ر - musevver): وینه گیر او.
- مصور** - ا.ف.ع (موسه ققیر - mussever): وینه گر، نیگار کیش.
- مصون** - ا.مف.ع (مه سه ون - mesun): پارتیزراو.
- مصیب** - ا.ف.ع (موسیب - musib): راستکار، له سه ره ق.
- مصیبت** - ا.ع (موسیبه ت - musibet): به لالو خه م و ته نگانه، نسبیته.
- مصید** - ا.ع (میسه یه د - misyed): داو، ههر شتییک بو راو کردن به کاری.

- مصیر** - مص.ل.ع (مه‌سیر - mesîr) : گه‌رانه‌وه،
 ناقیبه‌ت و چاره‌نووس.
- مضاء** - مص.ل.ع (مه‌زاء - meza') : برین،
 ره‌تیوون.
- مضاب** - ا.ع (مه‌زابب - mezabb) : شو‌تی‌تی
 مارمیلوکی زور بی.
- مضاجع** - ا.ع (مه‌زاجیی - mezaci') :
 خه‌وتنگان، گو‌رستان.
- مضاجعه** - مص.ل.ع (موزاجه‌ئه - muzace'e) :
 پیکه‌وه نووسن.
- مضاحکه** - مص.ل.ع (موزاهه‌که -
 muzaheke) : پیکه‌وه خه‌نین، هیتانه
 پیکه‌نین.
- مضاده** - مص.ل.ع (موزادده - muzadde) :
 دژایه‌تی کردنی یه‌ک.
- مزار** - ا.ع (مه‌زار - mezar) : مه‌زه‌رته،
 زهره‌رو زیانان.
- مضارب** - ا.ع (مه‌زاریب - mezarib) :
 خیتوه‌تنگه.
- مضاربه** - مص.ع (موزاره‌به - muzarebe) :
 به‌گژی‌ه‌ک‌د‌اچوون، شه‌رکردن، بازرگانی کردن
 به‌پاره‌ی که‌سیتیکی دی، پاره‌دان به‌که‌سیتیکی بو
 موعامله به‌شه‌ریکی.
- مضارع** - ص.ع (موزاری - muzari') : وه‌ک
 یه‌ک، فرمانی ده‌لاله‌ت له‌ئیس‌تایان داهاتوو
 بکات.
- مضاعف** - ص.ع (موزائف - muza'ef) : دوو
 به‌رانیه‌ر، دوو چه‌نانه.
- مضاف** - ا.م.ع (موزاف - muzaf) : زیاد
 کراو، دراوه‌پال.
- مضامین** - ا.ع (مه‌زامین - mezamîn) :
 ناوه‌رژکان.
- مضایق** - ا.ع (مه‌زایغ - mezayix) : گه‌لی،
 ته‌نگه، ته‌نگه‌ی هورمز.
- مضایقه** - مص.م.ع (موزایه‌غه - muzayexe) :
 ته‌نگه‌تاو کردن.
- مضبوط** - ا.م.ع (مه‌زبوت - mezbût) :
 دروست، راست، بی‌ه‌له، نه‌رش‌شیو‌ک‌کراو،
 له‌به‌رکراو، مکوم و قایم، تو‌مارکراو.
- مضبه** - ا.ع (مه‌زه‌بیه - mezebbe) : جی‌گه‌یه‌ک
 مارمیلوکی زور بی.
- مضجع** - ا.ف.ع (موزیج - muzicc) :
 ناله‌کار.
- مضجر** - ا.ف.ع (موزجیر - muzcir) : خه‌مه‌پین،
 مه‌لول‌کار.
- مضجع** - ا.ع (مه‌زجه - mezce') : خه‌وتنگه،
 گل‌کو، نارامگه.
- مضحاک** - ص.ع (میزهاک - mizhak) :
 که‌سیتیکی زور پی بکه‌نی.
- مضحک** - ا.ف.ع (موزهیک - muzhik) :
 مایه‌ی پیکه‌نین، پیکه‌نین هیتنه‌ر.
- مضحکه** - ا.ع (مه‌زه‌که - mezheke) : مایه‌ی
 پیکه‌نین.
- مضر** - ا.ف.ع (موزیر - muzir) : موزیر،
 زهره‌رگه‌یه‌نهر.
- مضراب** - ا.ع (میزراب - mizrab) : نام‌تریکی
 کانزایی بچوکه تازی پی لی دده‌دن.
- مضرب** - ا.ع (میزرهب - mizreb) : خیتوه‌تی
 گه‌وره، سه‌راه‌رده.
- مضرت** - ا.ع (مه‌زه‌رته - mezerret) : زهره‌ر،
 زیان.
- مضرس** - ا.م.ع (موزره‌س - muzerres) :
 ددانه‌دار، که‌سیتیکی گرفتارو گیرورده‌ی دهردو
 به‌لایین، پی‌اوی کارامه‌و ته‌نگانه دیتو.
- مضروب** - ا.م.ع (مه‌زروب - mezrûb) :
 لیتدراو.
- مضطرب** - ص.ع (موزترب - muzterr) : ناچار،
 گیرورده، ده‌ست‌کورت.
- مضطرب** - ا.ف.ع (موزترب - muzterib) :
 شله‌ژاو، نیگه‌ران، په‌ریشان.
- مضعف** - ا.ف.ع (موزه‌ئیف - muze'if) :
 فهرمووده‌ی لاواز، بی‌تواناکه‌ر، لاوازه‌ر.

- مضغ** - مص.ع (مهزغ - mezx): جوین.
- مضغه** - ا.ع (موزغه - muzxe): پله گوشتیک، پارو له دهمدا بچووری.
- مضل** - ا.ف.ع (موزیلل - muzill): گومراکه.
- مضله** - ا.ع (مهزله - mezelle): گومرای، شوینی که موزف ریی تبا هله بکات.
- مضمار** - ا.ع (میزمار - mizmar): شوینی رامکردنی ئه سپ، مهیدانی ئه سپ تاودانی، دوا خال که ئه سپ له پیشبرکیدا ده بی بیگاتی.
- مضمحل** - ص.ع (موزمه هیلل - muzmehill): له نیو چوو، نه ماگ.
- مضممر** - ا.م.ف.ع (موزمه ر - muzmer): په نهان و شاراو، له ویژدانا هیلراوه.
- مضمضه** - مص.ع (مهزمه زه - mezmeze): ئاو له دهم و هردان، غه ره.
- مضموم** - ا.م.ف.ع (مهزوم - mezmûm): کوزکراوه، وشه یهک زمه (بۆری له سه ر بی).
- مضمون** - ا.م.ف.ع (مهزمون - mezmûn): ناوه رۆک و باهت، ناواخن.
- مضی** - ا.ف.ع (موزی - muzî): پرشنگدار، به پرتهو، روناک که ره وه.
- مضی** - مص.ل.ع (موزی - muzî): رۆیشتن، ره تیبون، تیپه پیبونی رۆژگار.
- مضیف** - ا.ع (مهزیف - mezîf): شوینی میوانداری، جیی پیشسواز بیبکردنی میوانان.
- مضیف** - ا.ص (موزیف - muzîf): خانه خوی.
- مضیق** - ا.ع (مهزیغ - mezîx): جیی تهنگ، که نداو، تهنگه.
- مضیقه** - ا.ع (مهزیغه - mezîxe): تهنگانه، شوینی تهنگ.
- مطایخ** - ا.ع (مهتابیخ - metabix): موبهق، متبهخ، خواردنگه، چیشخانه.
- مطایع** - ا.ع (مهتابی - metabi): چاپخانان.
- مطابق** - ص.ع (موتابیح - mutabix): یه کسان، جووت و چون یهک.
- مطابقه** - مص.ع (موتابهغه - mutabexe): به رانبه رکردن، به رانبه رکردنی دوو شت به یه که وه، جوژه سنعه تیتیکی شیعییه.
- مطاحن** - ا.ع (مهتاهین - metahin): ئاش، ئاسیاو.
- مطار** - ا.ع (مهتار - metar): فرۆکه خانه، فرۆکه.
- مطاریح** - ا.ع (مهتاریه - metarih): شوینی بلاوکرده وهی توپران.
- مطارده** - مص.ع (موتاره ده - mutarede): یه کدی راوانان، په لاماردانی یه کدی.
- مطارق** - ا.ع (مهتاریغ - metanrix): مه تره فان، کوته کان، میکوکان.
- مطاع** - ا.م.ف.ع (موتاء - muta): به گوپکراو، که سیتیک خه لکی گوپرایه لی بن و فه رمانی جیبه جی بکه ن.
- مطاعم** - ا.ع (مهتائیم - meta'im): خواردنگه، ریستوران، چیشخانه.
- مطاف** - ا.ع (مهتاف - metaf): شوینی ته و افکردن، شوینی سوورانوه.
- مطالب** - ا.ع (مهتالیب - metalib): باهت و مه به ستان.
- مطالبه** - مص.ع (موتاله به - mutalebe): داواکردن، داواکردنی شتیک یان هه قی خو ت له که سیتیک.
- مطالع** - ا.ع (مهتالی - metali): شوینی ده رکه وتن، شوینی هه له اتنی رۆژو مانگ و ئه ستیران...
- مطالعہ** - مص.ع (موتاله نه - mutale'e): خویندنه وهو موتالا، لیکۆلینه وه، ناگادار بوون له شتیک له نه نجامی روانین و رمان.
- مطامع** - ا.ع (مهتامی - metami): جینگه ی ته ماع.
- مطواع** - ص.ع (موتاقی - mutavi): گوپرایه ل، سازگار، گونجاو، خو شده ست.

- مطابعت** - مص.م.ع (موتافهه ت-
mutave't): رازی بوون، گوئیراه لی کردن،
فه رمان بردن.
- مطای** - ا.ع (مته تافی - metavi):
پینچاوی پیچی شتی وه کو گوریس یان ریخوله.
- مطایبه** - مص.ل.ع (موتایبه - mutayebe):
سوعیه تکردن، گالته کردن.
- مطب** - ا.ع (مه تب - meteb): شوتینی که
دکتور چاره سهرو دهرمانی نه خوشانی تیا بکات.
- مطبخ** - ا.ع (مه تبخ - metbex): مه تبخ،
مویه ق، ئاشخانه.
- مطبج** - ا.ع (مه تبج - metbe): چاپخانه.
- مطبق** - ا.مف.ع (موتیه غ - mutbex): تیک
ئالو، خراوه سه ریه ک.
- مطبق** - ا.مف.ع (موتیه بیه غ - mutebbex):
جوره قوماشیکه، سه ریو شدار، قه دکراو.
- مطبقه** - ا.ع (موتیه غه - mutbixe): تای توند
که شهو رو ژو بهرت نه دا.
- مطبوخ** - ا.مف.ع (مه تبوخ - metbûx):
کولاو، له بواری دکتوریدا دهرمانیکه که بیکولتین
و شیلهی بدن به نه خوش، جوشانه.
- مطبوع** - ا.مف.ع (مه تبوع - metbû):
چاپکراو، شتیک به ته بیعه تی مرؤف بی.
- مطجن** - ا.مف.ع (موتیه ججن - muteccen):
سوره وه کراو له تاو ددا.
- مطحنه** - ا.ع (میتیه نه - mithene): ئاش،
ناسیاو.
- مطر** - ا.ع (مه تر - meter): باران، واران
- مطرا** - ص.ع (موتیه را - muterra): تهرو تازه و
ئاودار.
- مطران** - ا.ع (مه تران - metran): مه تران،
سه رۆکی کاهینان.
- مطرب** - ا.فا.ع (موترب - mutrib): سترانبیژ،
نهواژهن، گورانی بیژ، سه ماکار.
- مطرح** - ا.ع (مه تره - metreh): شوتینی
بلا و کرده وه وه ولدان.
- مطرده** - ا.ع (میتره د - mitred): کورتیه پم،
نیزه ی کول، عه له م.
- مطرده** - ص.ع (موتیه ره د - muterred): دریش،
تولانی، (رؤژیکی دریش).
- مطرده** - ا.فا.ع (موتیه رید - muterrid): گشتی،
دوا به دوا ی یه ک.
- مطرز** - ا.مف.ع (موتیه ره ز - muterrez):
نه خش و نیگاردار، په راویزدار، جلکی به نه خش
و نیگار.
- مطرز** - ا.فا.ع (موتیه ریز - muterriz):
که سیک کاری نه خشاندنی جل و بهرگ بی.
- مطرف** - ا.ع (میتیه رف - mitref): جوره
جلیکه.
- مطرف** - ا.ع (موتیه رف - muterref): هوه ل و
سه ره تایی شتیک، نه سپیک که سهرو کلکی رهش
یان سپی بی.
- مطرف** - ا.فا.ع (موتیه ریف - muterrif):
که سیک له په ری له شکر بدات و بجه نگی.
- مطرق** - ا.ع (میتیه رغ - mitrex): چه کوش،
کوتک، مه تره ق.
- مطروح** - ا.مف.ع (مه تره وه - metrûh):
تورداو.
- مطرود** - ا.مف.ع (مه ترود - metrûd):
وه دهرنراو، دهرکراو.
- مطعم** - ا.ع (مه تهم - met'em): خواردنگه،
چیشته خانه، ریستوران.
- مطعموم** - ا.مف.ع (مه تئوم - met'um):
خورا، خواردن.
- مطعمون** - ا.مف.ع (مه تئون - met'ûn):
تانه لیدراو، به نیزه لیدراو، سه رزه نشت کراو،
تاعوون لیدراو، ئاژنکراو.
- مطفف** - ا.فا.ع (موتیه ففیف - muteffif):
که سیک له پیوانه و کیشانه دا که م بیوی و سووک
بکیشیت.
- مطفی** - ا.فا.ع (موتفی - mutfi): کورینه روه دی
ئاگر، خاموشکه ر.

- مظلا** - ا.مف.ع (موتوله‌للا - mutella): زهرکفت، زهرکفش.
- مطلب** - ا.ع (مه‌تلهب - metleb): مه‌به‌ست، بایه‌ت، نارمانج.
- مطلع** - ا.ع (مه‌تله‌ء - metle'): شوینیی هه‌لانتی سستیران، سه‌ره‌تای قسه، یه‌که‌مین به‌یتی غه‌زل یان قه‌سیده.
- مطلع** - ا.ف.ع (موتله‌لی - mutteli'): ناگادارو شاره‌زا له‌ کاریک.
- مطلق** - ص.ع (موتله‌غ - mutlex): نازادو ره‌ها.
- مطلقه** - ص.ع (موتله‌غه - mutellexe): ژنی ته‌لا‌قدراو.
- مطلوب** - ا.مف.ع (مه‌تلوب - metlûb): داواکراو، خوازراو.
- مطمئن** - ص.ع (موتمه‌ئین - mutme'in): دلنیاو ناسوده.
- مطمح** - ا.ع (مه‌تمه‌ه - metmeh): جیی ته‌ماح، شوینی چاو تی برین، جییه یان شتی چاوی تی بیردری.
- مطموره** - ا.ع (مه‌تموره - metmûre): سه‌رداب یان ژیر زه‌مینیک که نازوقه‌و خواره‌دمه‌نی تیدا وه‌شیردری، زیندان.
- مطموس** - ا.مف.ع (مه‌تموس - metmûs): نابینا، گوم بووگ، دوورخریاگ.
- مطواع** - ص.ع (میتثا‌ء - mitva'): گوپرایه‌ل.
- مطوق** - ص.ع (موته‌ثقه‌غ - mutevvex): ته‌وقدار، ته‌وق له‌ مل، گه‌ردنهن.
- مطوقه** - ص.ع (موته‌ثقه‌غه - mutevvexe): ته‌وقدار، کوتری ته‌وق له‌ مل.
- مطول** - ا.ع (موته‌ثقه‌ل - mutevvel): درپژیندراو، درپژ.
- مطوی** - ا.ع (مه‌تثا - metva): پیچ و نه‌لقه، وه‌کو پیچ و نه‌لقه‌ی گوریس یان ریخوله، لو.
- مطهر** - ا.ف.ع (موته‌هیر - mutehhir): پاک‌کهره‌وه، پاک‌کهره‌وه.
- مطهر** - ا.مف.ع (موته‌ههر - mutehher): پاک و خاوین، پاکه‌وه‌کراو.
- مطهره** - ا.ع (مه‌تههره - methere): مه‌سینه، ناقتاوه.
- مطیب** - ا.مف.ع (موته‌ییبه - muteyyeb): پاکیزه‌و بوئوخوشکراو.
- مطیر** - ص.ع (مه‌تیر - metîr): باراناوی، بارانی، باران دیته، باران چه‌شتو.
- مطیر** - ا.ص.ع (موته‌ییهر - muteyyer): داری ته‌رو تازه، جوژه‌غه‌بایه‌که که وینه‌ی ته‌یرو توی تیدایه.
- مطیع** - ا.ف.ع (موتی - mutî'): ملکه‌ج، گوپرایه‌ل.
- مطیعه** - ا.ع (موتییه - mutîye): ههر چوار پیته‌ک سواری بن نییدی نیر بی یان می.
- مظال** - ا.ع (مه‌زالل - meزالل): چه‌تر، خیتوت، چادری گه‌وره، سایات و که‌پر.
- مظالم** - ا.ع (مه‌زالیم - meزالیم): زولم و زور، زورداری، نه‌وه‌ی به‌ زورو غه‌در له‌ که‌سیک داگیر بکری.
- مظان** - ا.ع (مه‌زانن - meزالن): جینی گومان و مه‌زهنه، نرخ و به‌های کالا، شوینی که گومانی بوونی شتیکی تیا بکری.
- مظاهر** - ا.ع (مه‌زاهیر - meزالیر): شوینی ده‌رکه‌وتن، دیارده، جیلوه‌گا.
- مظاهر** - ا.ف.ع (موزاهیر - muzahir): پشتیوان، پاریزهر، هاویش.
- مظاهرت** - م.ص.ع (موزاهره‌ت - muzaheret): هاویشتی کردنی یه‌ک، یارمه‌تیدان و پشتگیری کردنی یه‌کدی، رپیتوان.
- مظروف** - ا.مف.ع (مه‌زرووف - meزالوف): نه‌وه‌ی له‌ قاپی بکه‌ن یان بیپژنه قاپه‌وه.
- مظفر** - ص.ع (موزه‌فهر - muzaffer): سه‌رکه‌وتوو.
- مظل** - ا.ف.ع (موزیلل - muzill): سیتبه‌ردار، سایه‌دار، سایه‌نه‌ناز.

- مظلم** - ص.ع (موزلیم - muzlim): تاریخ و نوت‌ک، شهوی تاریخ.
- مظلمه** - ا.ع (مه‌زلیمه - mezlime): زولم، نه‌وهی به زور غه‌در له که‌سیتک داگیرکرای، زورداربیه‌ک له که‌سیتک کرای.
- مظلوم** - ا.مف.ع (مه‌زلووم - mezlûm): مه‌زلووم، زولم لیکراو، غه‌در لیکراو.
- مظله** - ا.ع (مه‌زله - mezelle): چه‌تر، سه‌یوان، خیتوه‌تی گه‌وره، که‌پرو سابات.
- مظنون** - ا.مف.ع (مه‌زنوون - meznûn): گومان لیکراو.
- مظنه** - ا.ع (مه‌زیننه - mezinne): جیتی گومان کردن، شوینتی گومانی نه‌وهی لیکری که‌شتیکی تیدایی، نرخ و به‌های کالا.
- مظهر** - ا.ع (مه‌زه‌هر - mezher): شوینتی ده‌رکه‌وتن، شوینتی ناشکرابوون، دیارده.
- مع** - حر (مه‌ئه - me'e): له‌گه‌ل، به، وه‌ک: به‌داخه‌وه.
- معاء** - ا.ع (میاء - mi'a): ریخوله.
- معابد** - ا.ع (مه‌ئابید - me'abid): په‌رستگه‌کان.
- معابر** - ا.ع (مه‌ئابیر - me'abir): بواران.
- معاتب** - ا.مف.ع (موئاته‌ب - mu'ateb): گله‌یی لیکراو، سه‌رزه‌نشت کراو.
- معاتبه** - م.ص.ع (موئاته‌به - mu'atebe): گله‌یی کرن له یه‌کدی، تور‌بوون و گله‌یی کردن.
- معاجین** - ا.ع (مه‌ئاجین - me'acin): ماجوم.
- معاد** - م.ص.ل.ع (مه‌ئاد - me'ad): گه‌رانه‌وه، نه‌وه دنیا.
- معادات** - م.ص.ل.ع (موئادات - mu'adat): دژمنایه‌تی کردنی یه‌کدی.
- معادل** - ص.ع (موئادیل - mu'adil): هاوتتا، هاوسه‌نگ، به‌رانبه‌ر، هاو‌کیش.
- معادله** - م.ص.ع (موئاده‌له - mu'adele): هاو‌کیشه، به‌رانبه‌ر کردن، هاو‌کیش کردنی دو‌شت.
- معادن** - ا.ع (مه‌ئادین - me'adin): کانزایان، کانگیان.
- معاذ** - م.ص.ل.ع (مه‌ئاز - me'az): په‌نابردن، په‌ناگه.
- معاذیر** - ا.ع (مه‌ئازیر - me'azîr): هه‌نجه‌ت و بیانون، پاکانه، مایه‌ی عوزرخوازی.
- معارض** - ا.ع (مه‌ئاریج - me'aric): قالدومه، نه‌رده‌وان، په‌یژه، نه‌وهی پی‌دا سه‌رکه‌وی.
- معارض** - ص.ع (موئاریز - mu'ariz): نارازی، به‌رله‌تستکار.
- معارضه** - م.ص.ل.ع (موئاره‌زه - mu'areze): ملامت‌کردنی دوو‌خه‌نیم، شه‌رکردن، شکاندنی قسه‌ی که‌سیتک، توپوزسیون.
- معارف** - ا.ع (مه‌ئاریف - me'arif): نه‌هلی عیلم و زانستان، خه‌لکانی به‌نامی و ناودار، زانست و زانیاریان.
- معارفه** - م.ص.م.ع (موئاره‌فه - mu'arefe): یه‌کتر ناسین، ناشنایه‌تی په‌یدا کردن.
- معارک** - ا.ع (مه‌ئاریک - me'arik): شه‌ر.
- معاش** - م.ص.ع (مه‌ئاش - me'aş): ژیان، نه‌وه شته‌ی پی‌تی بژی له خواردن و خوارنده‌وه، بژیوی.
- معاشر** - ا.ع (مه‌ئاشیر - me'aşir): که‌سوکارو خزم و خویشان.
- معاشر** - ص.ع (موئاشیر - mu'aşir): هاو‌نشین، دژست و هاو‌دهم.
- معاشرته** - م.ص.ل.ع (موئاشه‌ره‌ت - mu'aşeret): پی‌تکه‌وه ژیان، دژستایه‌تی کردن و تیکه‌لاو بوون.
- معاشقه** - م.ص.ل.ع (موئاشه‌غه - mu'aşexe): ناشقینتی کردن.
- معاصر** - م.ص.ع (موئاسیر - mu'asir): هاومیژ، هاو‌چه‌رخ، هاو‌عه‌سر.
- معاصر** - ا.ع (مه‌ئاسیر - me'asir): نامیری ناو‌گرتنی میوه‌و شت، عه‌ساره.
- معاصی** - ا.ع (مه‌ئاسی - me'asî): سه‌رپیچی و خه‌تاو گوناهان.

- معاضد** - ا.ف.ع (موثا زید - mu'azid):
هاوکار، یارویا وهر، هاوبازوو.
- معاضدت** - مص.م.ع (موثا زدهدت - mu'azedet):
خستنه بازووی یه کتر، دهست له دهستکردن.
- معاطات** - مص.م.ع (موثا تات - mu'atat):
شتتیک دهست به دهست بدرتته یه کتر،
خزمه تکردن، عه تا کردن.
- معاف** - ا.مف.ع (موثا ف - mu'af):
عه فو کراو، به خشاو.
- معاقب** - ا.ف.ع (موثا غیب - mu'axib):
سزادهر.
- معاقب** - ا.مف.ع (موثا غهب - mu'axeb):
سزادراو، ثبقا بدراو.
- معاقبه** - مص.م.ع (موثا غهبه - mu'axebe):
سزادان، نازارو نه شکه نجه دان، یه ک به دووی
یه کدا هاتن.
- معاقد** - ا.ف.ع (موثا غیید - mu'axid):
هاوپه ایمان.
- معاقده** - مص.ل.ع (موثا غهده - mu'axede):
نه هدهو په ایمان به ستن، سوزدان.
- معامل** - ا.ع (موثا غیل - mu'a'xil):
قهلا، کتیوی به رز.
- معالج** - ا.ف.ع (موثا لیج - mu'aliec):
چاره کهر، عیلاجکار.
- معالجه** - مص.ع (موثا لهجه - mu'alece):
دهرمان کردن، مالیجه کردن.
- معالف** - مص.ع (موثا لیف - me'alif):
ناخوری حه یوان و چاره و تبیان.
- معالم** - ا.ع (موثا لیم - me'alim):
نهو نیشانه و عه لامه تانه ی که له ریگایاندا بۆ
رتینوتینی دابرتین.
- معالی** - ص.ع (موثا لی - me'alî):
سه رفرازی، شه ردهف و.
- معامل** - ا.ف.ع (موثا میل - mu'amil):
موغامه له چی، سه ودا گهر.
- معامله** - مص.ل.ع (موثا مه له - mu'amele):
کرین و فروشتن، مامه له و سه ودا کردن.
- معان** - ا.ع (موثا ن - me'an):
مه نزل.
- معاند** - ا.ف.ع (موثا نید - mu'anid):
سهخت، نه کلۆک، عیناد، شه رکه ر، رق نه ستور.
- معاندت** - مص.ل.ع (موثا نه ددهت - mu'anedet):
کردن، مل له بهر ملنانی یه کتر، هه فرکی.
- معانفه** - مص.ل.ع (موثا نه غه - mu'anexex):
دهست له ملی یه کتر کردن، یه کدی له باوهش گرتن.
- معانی** - ا.ع (موثا نانی - me'anî):
لقه کانی ره و انبیتی، واتاناسی.
- معاودت** - مص.ل.ع (موثا فدهدت - mu'avedet):
گه رانه وه.
- معاوضه** - مص.م.ع (موثا فزه - mu'aveze):
گوزینه وه، گوزینه وهی دوو شت له گه ل یه کدا.
- معاون** - ا.ف.ع (موثا فین - mu'avin):
یاریده دهر.
- معاونت** - مص.م.ع (موثا فسه نهت - mu'avenet):
یاریده دانی یه کتر.
- معاهد** - ا.ع (موثا هید - me'ahid):
گه رانه وه، شویتنی که کومه له خه لکیکی لئ
کۆوه بی، یانه، شویتنی که قه راریکی تبا بدری،
په ایمان گه.
- معاهده** - مص.ل.ع (موثا ههده - mu'ahede):
په ایمان به ستن، سویتند خواردن بۆ یه کتر، به لئین دان
به یه کتر، سوزدان.
- معایب** - ا.ع (موثا یب - me'ayib):
خرابه.
- معایش** - ا.ع (موثا نیش - me'ayîş):
مه عیشهت، ژبان، بژیوی.
- معاینه** - مص.م.ع (موثا یه نه - mu'ayene):
ته ماشا کردن، دیتن، دیتن و پشکنینی نه خوشی.
- معايير** - ا.ع (موثا ییر - me'ayir):
پیتوانه.
- معبد** - ا.ع (موثا بهد - me'bed):
په رستگه.

- معبد** - ا.مف.ع (موئته بید - mu'ebed): هیژا، ریگهی هه موارو قیرتاو.
- معبر** - ا.ع (میبهه - mi'ber): گوزه رگا، بوار، شوینی په رینه وه.
- معبر** - ا.فا.ع (موئته بیبر - mu'ebbir): که سیک خه ون لیک بداته وه.
- معبود** - ا.مف.ع (مه ئبوود - me'bûd): مه عبود، په رستراو.
- معتاد** - ص.ع (موئتاد - mu'tad): نالوده، خوگر به شتیکه وه، راهاتگ له سه ر شتیگ.
- معتبر** - ص.ع (موئته بهر - mu'teber): عیبه ره تگرتوو، به نیحتوبار، نه مین و جیی متمانه.
- معد** - ا.مف.ع (موئته دد - mu'tedd): له حه د درچوو، خه ملتیراو.
- معدیل** - ص.ع (موئته دیل - mu'tedil): راست، میانه رپه، به رانبه ر.
- معدی** - ا.فا.ع (موئته دی - mu'tedî): ته جاوزکار،
- معدز** - ا.فا.ع (موئته زیر - mu'tezir): غوزر خواز.
- معرض** - ا.فا.ع (موئته ریز - mu'teriz): به ره له ست، نارازی.
- معرضه** - ا.ع (موئته ریزه - mu'terize): رسته به که له ده رتی نه سللی بابه ت، که بۆ روونکردنه وه، دو عا یان توک و نه فرین له ناوه راستی رسته دا دی و ده خریتنه نیوان دوو داشه وه.
- معرّف** - ا.فا.ع (موئته ریف - mu'terif): ئیعتراف که ر.
- معترک** - ا.ع (موئته رهک - mu'terek): مه بدانی شه ی، شه رگه.
- معتز** - ا.مف.ع (موئته زز - me'tezz): عه زیزو خو شه ویست.
- معتزل** - ا.فا.ع (موئته زیل - mu'tezil): گوشه گیر، دووره په رتیز.
- معتزله** - ا.ع (موئته زیله - mu'tezile): موعتزه زیله، گروپیکی موسلمان بوو.
- معتصم** - ا.فا.ع (موئته سیم - mu'tesim): په نابه ر، ده سته و دامین بوونی که سیک، خوگرتن به شتیکه وه بۆ رزگار بوون.
- معتضد** - ا.فا.ع (موئته زید - mu'tezid): کۆمه ککه ر، دادخواز.
- معتق** - ا.مف.ع (موئته غ - mu'tex): کۆله ی نازاد کراو.
- معتقد** - ا.فا.ع (موئته غید - mu'texid): باوه ر، باوه ردار.
- معتقد** - ا.ع (موئته غه د - mu'texed): باوه ر، نه وه ی مروّف باوه ری پیی هه به.
- معتکف** - ا.فا.ع (موئته کیف - mu'tekif): خه لوه تکیش، گوشه نشین، که سیک بۆ عیباده ت له مزگه وتدا یان له گوشه به کی دیدا وه مینتی.
- معتل** - ص.ع (موئته ل - mu'tel): نه خو ش، وشه به که که پیستی بزویتی تیا بئ، پیستی بزویتن ده کاته: واو، ئه لف، یا.
- معتمد** - ا.فا.ع (موئته مید - mu'temid): که سیک متمانه به به کیکی بکات و کاریکی پی بسپیتری، متمانه که ر.
- معتمد** - ا.مف.ع (موئته مه د - mu'temed): متمانه پی کراو.
- معتنی** - ا.فا.ع (موئته نی - mu'tenî): بایه خده ر.
- معتنی به** - ص.مر.ع (موئته نابیه ی - mu'tenabihi): بایه خ پی دریاگ.
- معتوه** - ص.ع (مه توهه - me'tûh): که م ئه قل، سه رگه ردان.
- معجب** - ا.فا.ع (موئته جیب - mu'cib): خو په سن، خو ویست، خو په رست.
- معجر** - ا.ع (میئجه ر - mi'cer): له چک، سه رپوش.
- معجز** - ا.فا.ع (موئته جیز - mu'ciz): په رجوکه ر، داهینه ر.

- معجزه** - ا.ع (موثجیزه - mu'cize): موجیزه، په رجو.
- معجل** - ا.فا.ع (موثججیل - mu'eccil): په له کهر، له ز.
- معجل** - ا.مف.ع (موثججهل - mu'eccl): په له لیکرا.
- معجم** - ا.مف.ع (موثجهم - mu'cem): پیتی خالدار، واژه نامه.
- معجم** - ص.ع (مه ثجهم - me'cem): پیاوی هه ژبی و ده گمن.
- معجون** - ا.مف.ع (مه ثجون - me'cûn): ماجوم، مه عجون، کومه له دهرمانیک تیکه ل کرابی و پیکه وه شیلرابی و کرابی به ماجون، شیلراو.
- معد** - ا.فا.ع (موثدد - mu'idd): ناماده کهر.
- معد** - ا.مف.ع (موثدد - mu'edd): ناماده کراو.
- معدل** - ا.فا.ع (موثددیل - mu'eddil): راستکه ره وه، هاو کیشکه ره وه.
- معدل** - ا.مف.ع (موثددل - mu'eddel): راستکراوه، تیکرا.
- معدلت** - مص.ل.ع (موثددیلته - mu'edilet): دادگری، داد دان.
- معدم** - ص.ع (موثدیم - mu'dim): قه له نده، هه ژار، بینه وا، موحتاج.
- معدن** - ا.ع (مه ثدین - me'din): کانگه.
- معدود** - ا.مف.ع (مه ثدود - me'dûd): ژمیردراو، که م.
- معدول** - ا.مف.ع (مه ثدول - me'dûl): ده ستکاری کراو.
- معدوم** - ا.مف.ع (مه ثدوم - me'dûm): تبعدام کریاگ، له سپداره دراو، له قه ناره دراو.
- معدده** - ا.ع (میثده - mi'de): گه ده.
- معدار** - ا.ع (میثزار - mi'zar): هه نجهت و بیانو پاکانه و عوزرخوابی.
- معدب** - ا.مف.ع (موثزه ب - mu'ezzeb): عه زاو دریاگ، نه شکجه دراو.
- معدرت** - ا.مص.ع (مه ثزیرت - me'ziret): پوزش، عوزرخوابی، ته وازو.
- معدور** - ا.مف.ع (مه ثزور - me'zûr): عوزردار.
- معراج** - ا.مف.ع (میثراج - mi'rac): پاچینه، په یژه، قالدومه، نه رده وان، هه ر شتیک پیتی سه ر بکه وی.
- معرب** - ص.ع (موثه رب - muerreb): عه ره بیتراو.
- معربد** - ا.فا.ع (موثه ربید - mu'erbid): به دخو، شه رانی، که سیک به دمه ست بی و هاوار بکات و خراپه بکات.
- معرت** - ا.ع (مه ثه رت - me'erret): گوناح و به دی، تاوان.
- معرج** - ا.ع (مه ثره ج - me'rec): نه رده وان، قالدومه، په یژه، پاچینه.
- معرض** - ا.ع (موثریز - mu'riz): پیشانگا، نمایشگه.
- معرف** - ا.فا.ع (موثه ریف - mu'erif): ناسینه ر.
- معرفت** - مص.م.ع (موثریفه ت - me'rifet): ماریفه ت، زانست و زانیاریان، ناسین و زانینی شتیک.
- معرق** - ا.فا.ع (موثه ریغ - mu'erix): مایه ی نارده قه کردنه وه.
- معرق** - ص.ع (موثه ره غ - mu'ereh): پیاوی داله گوشت، شه رابی ناو پته به ناو.
- معرك** - ا.ع (مه ثره ک - me'rek): مهیدانی شه ر.
- معروض** - ا.مف.ع (مه ثروز - me'rûz): پیشاندر او، له روو.
- معروف** - ا.مف.ع (مه ثروف - me'rûf): چاکی و کاری چاکه، ناودار، ناسراو.
- معری** - ا.ص.ع (مه ثه را - mu'erra): رووت.

- معری** - ص.ن.ع (موئهری - mu'errî): خه لکی مه عه ره - ی سوریا.
- معز** - ا.ع (مه ئز - me'z): بز.
- معز** - ا.فا.ع (موئیزز - mu'izz): عه زیز و هه ئی.
- معزز** - ا.مف.ع (موئه ززه ز - mu'ezzez): هه ئزا، گران و به قه در.
- معزیم** - ا.فا.ع (موئه ززیم - mu'ezzim): نه فسونگه ر.
- معزول** - ا.مف.ع (مه عزوول - me'zûl): له کار لایراو، بیکارو گوشه گیر.
- معزی** - ا.فا.ع (موئه ززی - mu'ezzi): سه ر خوشیکه ر.
- معزی** - ا.مف.ع (موئه ززا - mu'ezza): تازیه دار، سه ر خوشی لیکراو.
- معسر** - ص.ع (موئسیر - mu'esir): هه ژار، ده ستکورت، که سییک تووشی ده ستکورتی بووبی و نه توانی قهرزی خوئی بداته وه.
- معسر** - ا.فا.ع (موئه سسیر - mu'essir): دژوار کار.
- معسکر** - ا.ع (موئه سکه ر - mu'esker): ئوردوگا، له شکرگه .
- معسور** - ص.ع (مه ئسور - me'sûr): دژوار.
- معشار** - ا.ع (میئشار - mi'sar): ده په ک.
- معشر** - ا.ع (مه ئشه ر - me'ser): جماعت، که س و کارو خزم و خویشان.
- معشوق** - ا.مف.ع (مه ئشووغ - me'sûx): دلبر.
- معشوقه** - ا.مف.ع (مه ئشووغه - me'sûxe): ماشوقه .
- معصار** - ا.ع (میئسار - mi'sar): نامیتریکه بو گوشینی شتییک تا شیله که ی بگرن، عه ساره، گوشه ر.
- معصر** - ا.ع (میئسه ر - mi'ser): عه ساره، بو گرتنی ناوی تری یان میوه ی دی.
- معصرات** - ا.ع (موئسیرات - mu'sirat): هه وری ته رو پر باران.
- معصفر** - ص.ع (موئه سفه ر - mu'esfer): زهرد، جلی زهرد.
- معصم** - ا.ع (میئسه م - mi'sem): مه چه کی ده ست.
- معصوم** - ا.مف.ع (مه ئسوم - me'sûm): که سییک له ژیانیا گوناھی نه کردبی، له گوناخ به دهر.
- معصومه** - ا.مف.ع (مه ئسوومه - me'sûme): پاکیزه، پاک و دوور له هه ر گوناھییک.
- معصیت** - ا.ع (مه ئسییه ت - me'siyet): گوناخ، سه ریچی.
- معضل** - ص.ع (موئزبل - mu'zil): سه خت و دژوارو ناشیرین و ناحه ز، گرفت.
- معضله** - ص.ع (موئزبله - mu'zile): دژورای، گیروگرفت.
- معطر** - ص.ع (موئه تته ر - mu'etter): بوئخوش.
- معطف** - ا.ع (مه ئتتف - mu'tif): گه ردن، عه با، شانیل، پالتو، پالتوی بارانی.
- معطل** - ا.فا.ع (موئه تتیل - mu'ettil): ته عتیل کار، که سییک که نکوئی له بوونی خوا بکات.
- معطل** - ا.مف.ع (موئه تتهل - mu'ettel): بیکار.
- معطله** - ا.ع (موئه تتیله - mu'ettil): په پیره وانی مه زه بی ته عتیل، نه مانه گروپگه لیک بوون نکوئی بیان له سیفه تین یه زدان و ناوتن یه زدان ده کرد.
- معطوف** - ا.مف.ع (مه ئتووف - me'tûf): وشه یه ک ببریته وه سه ر وشه ی پیش خوئی، شتییک مایه ی بایه خ پیدان بی.
- معطی** - ا.فا.ع (موئتی - mu'tî): به خشنده .
- معظم** - ص.ع (موئزه م - mu'zem): زوریه ی شتییک، گه وره .

- معظم** - ا.مف.ع (موئەزەم - mu'ezzem):
کەسێک کە بە گەورە بژمێردرێ، مەزن.
- معظمه** - ا.ع (موئەزەمە - mu'zeme):
پیشەت و رووداوی قورس و ناخۆش، کاری گەورە.
- معظمه** - ا.مف.ع (موئەزەمە - mu'ezzeme):
مەزن، گەورە (بۆ مێ).
- معفو** - ا.مف.ع (مەئفووف - me'fuv):
بەخشراو، عەفوکراو.
- معقب** - ا.فا.ع (موئەغغیب - mu'exxib):
ماتەڵ بوو، درەنگ کەوتوو، دواخەر.
- معقبات** - ا.ع (موئەغغیبات - mu'exxibat):
فریشتەتێن رۆژ و شەو.
- معقد** - ا.ع (مەئغید - me'xid):
جمگە.
- معقد** - ا.مف.ع (موئەغغەد - mu'exxed):
گریترراو، گریژ دراو، ئالۆز، قسە ی ئالۆزو بە گریژ.
- معقرب** - ص.ع (موئەغغەب - mu'exreb):
خوار، کەچ، چەماوە، مەدەدکاری بەهێز.
- معقرب** - ا.ع (موئەغغەب - mu'exrib):
شونیی کولژدەمی زۆری.
- معقل** - ا.ع (مەئغیل - me'xil):
قەلا، پەنا، بورج، کینوی بەرز.
- معقود** - ا.مف.ع (مەئغوود - me'xûd):
گریترراو.
- معقول** - ا.مف.ع (مەئغوول - me'xûl):
ئەو دەوی ئەقل پەسندی بکات، پەسندی ئەقل.
- معکن** - ص.ع (موئەککەن - mu'ekken):
ورگن، کەسێک لە قەڵەویدا گۆشتی ورگی چین چین کەوتیبێتە سەر یەک.
- معکوس** - ص.ع (مەئکوس - me'kûs):
ئاوژوو، سەرەونخون، ژیریوان، پێچەوانە.
- معلا** - ص.ع (موئەللا - mu'ella):
بەرزکراو، پایەبەرز.
- معلات** - ا.ع (مەئلات - me'lat):
شەرەف و سەرفرازی، گەورەیی و پایەبەرز.
- معلاق** - ا.ع (مییلاخ - mi'lax):
ئەو دەوی کە شتیکی پێتو هەلئاسرێ، بزمار، سنگ.
- معلف** - ا.ع (مەئلف - me'lef):
ناخوڕ.
- معلق** - ا.مف.ع (موئەللەغ - mu'ellex):
هەلئاسراو، ئاوێزان.
- معلق زدن** - مص.م (موئەللەغ زەدەن - mu'ellexzeden):
تەقلەلێدان.
- معلقة** - ا.مف.ع (موئەللەغە - mu'ellexe):
هەلئاسراو، ژنی کە مێردەکە ی دیار نەبێ و نە بە مێردار حەساو بکری و نە بە تەلاقدارا، هەر یەکیک لە حەوت قەسیدە بە ناویانگە کە کە لە شاعیرانی عەرەبی سەر دەمی جاھیلی کە لە کابەدا هەلئاسرابوون.
- معلل** - ا.فا.ع (موئەللیل - mu'ellil):
بەیانکەری هۆ.
- معلم** - ص.ع (موئەلمە - mu'lem):
نیشانەکراو، نیشاندار.
- معلم** - ا.ع (مەئلمە - me'lem):
ئەو نیشانەو عەلامەتانە ی لە کەنارێن رینگە دادەنرێن بۆ رینویتی.
- معلم** - ا.فا.ع (موئەللیم - mu'ellim):
فێرکار، مامۆستا، موعەلیم.
- معلم** - ا.مف.ع (موئەللیم - mu'ellim):
تەعلیم دراو، فێرکراو.
- معلول** - ا.مف.ع (مەئلوول - me'lûl):
نەخۆش و دەغەزار، شتی کە بە بەلگەو هۆکار سەلمینرابێ.
- معلوم** - ا.مف.ع (مەئلووم - me'lûm):
مەعلوم، ناشکرا، زانراو.
- معلی** - ص.ع (موئەللا - mu'ella):
پایەبەرز، گەورە، هەلکراو.
- معما** - ا.ع (موئەمما - mu'emma):
مەتەل، قسە یەک بە رەمزو هێما مەبەستیک دەریبێ، گۆنگ.
- معمار** - ا.ص.ع (میئمار - mi'mar):
تەلارکار، ئەندازبازی تەلارکاری.
- معمر** - ص.ع (موئەمەر - mu'emmer):
تەمەن درێژ، پیری بە ساللاچوو.
- معمم** - ص.ع (موئەممەم - mu'emmem):
عەمامە لەسەر.

- معمودیه** - ا.ع (مه ئمودییه - me'mûdiye):
ری و ره سمیکی مه سیحیانه که به شیوازی
تایبه تی غوسلی منالّ ددهن.
معمور - ا.مف.ع (مه ئمور - me'mûr): ناوهدان.
معمول - ا.مف.ع (مه ئمول - me'mûl):
کارکراو، دروستکراو، ری و ره سم.
معمی - ا.ص.ع (موئه مئا - mu'emma):
مه تهلّ، لوغز، قسه یه ک به ئاسانی نه به ته حالی
بوون، گوئنگ.
معن - ص.ع (مه ئن - me'n): درپژ، کورت،
که م، زۆر.
معنبر - ص.ع (موئه نبر - mu'enber):
عه نبرین، شتی که تیکه ل به عه نبرو بۆنی
خۆشکراپی.
معنون - ص.ع (موئه نهن - mu'enven):
کتیبی عینواندار.
معنوی - ص.ن.ع (مه ئنه فی - me'nevî):
باتینی، حه قیقی، مه عنه وی.
معنی - ا.ع (مه ئنا - me'na): واتا، مانا،
مه به ست.
معوج - ص.ع (موئشه ج - mu'vec): چه وت،
خوار، گپ، چه ماوه.
معوق - ا.مف.ع (موئه فقه غ - mu'evvex):
سه قه ت.
معول - ا.ع (میئشه ل - mi'vel): زه ننگن،
کولینگ، پاچ، قازمه.
معول - ص.ع (موئه فقه ل - mu'evvel): جیی
متمانهو باوه ری، په نا.
معونت - ا.مص.ع (مه ئونته ت - me'unet):
هاوکاری کردن، یارمه تی دان.
معوی - ص.ن.ع (میئشه فی - mi'evî):
ریخۆله یی.
معهد - ا.ع (مه ئه هد - me'hed): یانه، شوینی
خپرونه وهی خه لکی، شوینی قه رار.
معهود - ا.مف.ع (مه ئه هود - me'hûd): کۆن،
ناسراو، بینراوو ناسراو، ئه ههد کردوو.
- معی** - ا.ع (مه ئی - me'î): ریخۆله .
معیار - ا.ع (میئیار - mi'yar):
پیتور، ئه ندازه و پیتوانه، سه نگی مه حه ک و
ته رازوو.
معیب - ص.ع (مه ئیب - me'îb): عه بیدار،
نوقستانو نا ته واو.
معیت - مص.ع (مه ئییه ت - me'îyet):
پیکه وه بوون.
معید - ص.ع (موئید - mu'îd): زیره ک، به
ئه زمون، کارامه، که سیک کاریک دووباره
بکاته وه، ئه وهی وانه بو قوتابیان دووباره
بلتته وه.
معیر - ا.فا.ع (موئه بیر - mu'eyyir):
عه یارگر، عه یارگیر، عه یب گو.
معیشیت - ا.ع (مه ئیشه ت - me'îşet): ژیان و
مه عیشه ت، ژیان و برژیوی.
معیل - ص.ع (موئیل - mu'îl): عایله دار،
خودان عیال، مندالدار، خیزاندار.
معین - ا.فا.ع (موئین - mu'în): کۆمه ک کار،
یارمه تی دهر.
معین - ص.ع (مه ئین - me'în): ناویک پروات،
ناوی پاک و ره وان.
معین - ا.مف.ع (موئه ییه ن - mu'eyyen):
دیاریکراو.
معیوب - ا.مف.ع (مه ئیوب - me'yûb):
عه بیدار، خه وشدار، نا دروست و نا ته واو.
مغ - ا.مغ.ع (موغ - mux): موغ، پیتشه وای ئاینی
زه رده شتی.
مغ - ا.ص.ع (مه غ - mex): روخانه، روبرار،
قول، چال.
مغابن - ا.ع (مه غابین - mexabin): باخه ل،
بیخی پان.
مغاث - ا.ع (موغاس - muxas): جزره
دره ختیکه .
مغار - ا.ع (مه غار - mexar): مه غاره،
ئه شکه وتی گه وره و قول.

- مغارس** - ا.ع (مه غاريس - mexaris): نه مامگه، نه مامجار، شه تلجاري.
- مغارم** - ا.ع (مه غاريم - mexrim): غه رامه، سزا.
- مغازله** - مص.ع (موغازه له - muxazele): ناشقيني ده گه ل ژاندا، دلداري، نه فيني.
- مغازه** - ا.فر (موغازه - muxaze): موغازه، عمار، دوکان، کوگه، مه خزن.
- مغافصت** - مص.ع (موغافه سهت - muxafeset): په لاماردان و هيرش بردني له نکاو.
- مغاک** - ا.ص (مه غاک - mexak): کون، موغاره، شويني چال و قوول.
- مغاکچه** - ا.ص (مه غاکچه - mexakçe): چالي بچووک، کوني بچووک، مه غاروکه.
- مغالبه** - مص.ل.ع (موغاله به - muxalebe): زالبيون به سهر به کدي دا.
- مغالطه** - مص.ع (موغاله ته - muxalete): به غه له تبردني به کتر.
- مغالظه** - مص.ع (موغاله زه - muxaleze): دژمانايه تي کرن، بوغزاندني به کتری.
- مغامز** - ا.ع (مه غاميز - mexamiz): غه بيت و به دکويي.
- مغامز** - ا.ع (موغاميز - muxamiz): ده لاک، ده لاکي همام.
- مغایر** - ص.ع (موغایر - muxayir): جياواز.
- مغایرت** - مص.ع (موغایره ت - muxayeret): دژايه تي کردني به ک.
- مغبن** - ا.ع (مه غبن - mexbin): بيخي ران.
- مغبوط** - ا.مف.ع (مه غبوت - mexbût): خوژيا بين خوازراو، هه سوودي پي براو.
- مغبون** - ا.مف.ع (مه غبون - mexbûn): فریوخواردوو له سه وداو معامه له دا، غه درليکراو.
- مغتبط** - ا.فا.ع (موغته بيت - muxtebit): هه سود، خوژيا خواسته.
- مغتذی** - ا.فا.ع (موغته زي - muxtezî): نان خواردوو.
- مغتسل** - ا.ع (موغته سهل - muxtesel): غوسلخانه.
- مغتتم** - ا.مف.ع (موغته نه م - muxtenem): دهره فه تي قوزراوه.
- مغذی** - ا.فا.ع (موغه ززي - muxezzi): خواردن دهر، شتي که مه وادي خوړاکي باشي تيدابن.
- مغرب** - ا.ع (مه غرب - mexrib): خوژنشين.
- مغربيل** - ص.ع (موغره بهل - muxerbel): هه تيوجه، ناکه س به چه، کوشتوي ناوسيگ.
- مغرس** - ا.ع (مه غريس - mexris): شويني دارچاندن، نه مامگه، نه مامجار، شه تلجاري.
- مغرض** - ص.ع (موغريز - muxriz): غه ره زدار، به دنياز، کينه له زگ، بوغز له زگ.
- مغرف** - ص.ع (ميغرف - mixref): نه سبي تيرزه و، سواري تيرزه و.
- مغريف** - ا.فا.ع (موغريف - muxrif): ناو هه لگرتن به مشت.
- مغرم** - ا.ع (مه غرم - mexrem): غه رامه ت، جه زا.
- مغرم** - ص.ع (موغرم - muxrem): گيروده ي قهرزو غه رامه ت، شه يداي شتيک.
- مغرور** - ص.ع (مه غرور - mexrûr): که سيک ته مع بکاته هه رام، فریوخواردوو، هه لڅه له تاو.
- مغز** - ا.مه غز - mexz): ميتشک، موخ.
- مغز تيره** - ا.مر (مه غزي تيره - mexzi tîre): رستيکي سپيه به نه ستووري قامکي ده بي که له نيو نيسکه کاني موږه غه ي پشت دا به، موخ.
- مغزل** - ا.ع (ميغزل - mixzel): ته شي.
- مغسل** - ا.ع (مه غسهل - mexsel): مرده شور خانه.
- مغسول** - ا.مف.ع (مه غسول - mexsûl): شور دراو.

- مغشوش** - ا.مف.ع (مهغشوش - mexşûş):
غەش لیڭراو، ناخالیسە، غەشدار.
- مغشی** - ا.مف.ع (مهغشی - mexşî):
لههۆشچوون، لهخۆچوون، بوورانەوه.
- مغص** - ا.ع (مهغص - mexs): زگئیشە، پیچ و ژانە سک.
- مغصوب** - ا.مف.ع (مهغصوب - mexsûb):
زەوتوکر، داگیرکر، غەسپ کر.
- مغضوب** - ا.مف.ع (مهغضوب - mexzûb):
بەرتووڕە، تووڕە لی بوون.
- مغفر** - ا.ع (میغفر - mixfer): زرتیبه که له ژتیر کلاو خودهوه لهسه دهکری.
- مغفرت** - مص.م.ع (مهغفیرت - mexfîret):
چاوپۆشین له گوناح و خەتای کهسیک، بەخشینی گوناح.
- مغفل** - ص.ع (موغفهفل - muxeffel):
نەزان، گیل، کهم ئەقل.
- مغفور** - ا.مف.ع (مهغفور - mexfûr):
خوالیخۆشبوو، رەحمەتی.
- مغلطه** - ا.ع (مهغلهته - mexlete): قسه یه که یه کیتیک به ههله و سه هودا بهری.
- مغلظ** - ص.ع (موغلهلهز - muxellez): توند، سهخت.
- مغلق** - ا.مف.ع (موغلهق - muxlex): داخراو.
- مغلوب** - ا.مف.ع (مهغلوب - mexlûb):
بهزیوو، تیشکاو، خرچاو، بهسته زمان.
- مغلوط** - ص.ع (مهغلووت - mexlût):
عهله تدار.
- مغلول** - ا.مف.ع (مهغلول - mexlûl):
کهسیک کۆت و زنجیری له گهردن کرابی، کهسیک یه جگار تینوو بی.
- مغمز** - ا.ص.ع (موغهمیز - muxemmiz):
دهلاک.
- مغمز** - ا.ع (مهغمهز - mexmez): شوینی بۆ ئیرادگرتن و بهدگویی.
- مغموم** - ص.ع (مهغموم - mexmûm):
خه مناک و غه مگین.
- مغناتیس** - ا.ع (مهغناتیس - mexnatîs):
موگناتیس.
- مغند** - ا (موغوند - muxund): دو مه ل، گری له گوشتا، ههر شتی خریبی.
- مغنی** - ا.فا.ع (موغنی - muxnî):
بی پیتیستی.
- مغنی** - ا.فا.ع (موغهننی - muxennî):
موترب، گۆرانی بیژ.
- مغوار** - ص.ع (میغفار - mixvar):
تالانچی و شه پرکه ر.
- مغیب** - مص.ل.ع (مهغیب - mexîb):
ئاو بوون، دیارنه مان، دوور بوون.
- مغیب** - ا.مف.ع (موغیهیهب - muxeyyeb):
ئاو کر، دوورخراوه، په نهان کر.
- مغیث** - ا.فا.ع (موغیس - muxîs):
فریاره س.
- مغیر** - ا.فا.ع (موغیر - muxîr):
په لاماردەر.
- مغیر** - ا.مف.ع (موغیهیهر - muxeyyer):
گۆراو.
- مغیر** - ا.فا.ع (موغیهییر - muxeyyir):
بگۆر، مایه ی گۆران، ناجیگیر.
- مغیلان** - ا (موغیلان - muxîlan):
درکاو ییه.
- مفاتح** - ا.ع (مهفاتیه - mefatih):
کلیلان.
- مفاتیح** - ا.ع (مهفاتیه - mefatîh):
کلیلان.
- مفاجات** - مص.ل.ع (موفاجات - mufacat):
نشکیثایان، له پر، له پراها تن، له نکاودا په لاماردان.
- مفاخر** - ا.ع (مهفاخیر - mefaxir):
فه خران.
- مفاخره** - مص.ل.ع (موفاخهره - mufaxere):
خۆ هه لکیشان به سه ر یه کتردا، به خۆ نازین، کشفوشی.

- مفارش** - ا.ع (مهفارش - mefariş) : فهرش و رایه خان.
- مفارق** - ا.ع (مهفاریخ - mefarix) : خه تی ناوهندی سهر له ئاکامی شانکردن، مهفرهق، دووریتیان و چوار ریتیان.
- مفارت** - مص.ل.ع (موفاردهغت - mufarexet) : لیکترازان، جیابورونه وه لیکدی، جیایی و دووری.
- مفازه** - ا.ع (مهفازه - mefaze) : شوینی رزگاری و په ناگه، جیی مردن و نه مان، بیابانی و شک و بی ناو، کهویر.
- مفاسد** - ا.ع (مفاسید - mefasid) : مایه ی خرابی و گهندهلی.
- مفاسات** - مص.ع (موفاسات - mufasat) : جیاکردنه وهی شتیک له شتیک، یه کاکاردنه وهی حساب.
- مفاسل** - ا.ع (مهفاسیل - mefasil) : جومگه کان.
- مفاکهه** - مص.ل.ع (موفاکهه - mufakehe) : سوعبه تکردن، شوخیکردن.
- مفاوز** - ا.ع (مهفافیز - mefaviz) : شوینی رزگاری، بیابانی و شک و بی ناو.
- مفاوضه** - مص.ل.ع (موفافهزه - mufaveze) : شهریک بوون و یه کسانانی له کاریکدا، گفتوگو کردن.
- مفاهیم** - ا.ع (مهفاهیم - mefahîm) : مانا و چه مکان.
- مفت** - ص (موفت - muft) : خوژیایی، نه وهی به به لاش دهست ده کهوئی، موفت.
- مفتاح** - ا.ع (میفتاه - miftah) : کلیل، وازکهه.
- مفتتن** - ا.مف.ع (موفته تن - mufteten) : که سبیک کهوتیته ناو فیتنه وه.
- مفتح** - ا.ع (میفته ه - mifteh) : کلیل، وازکهه.
- مفتح** - ا.ف.ع (موفه تتهیه - mufettih) : بکه ره وه.
- مفتخر** - ا.ف.ع (موفته خیر - muftexir) : شانازی کهه، فه خرکهه، خو هه لکیش.
- مفتخوار** - ص.ف.ع (موفتخار - muftxar) : موفته خوور، مشه خوور، نه وهی مالی خه لکی به خوژیایی بخوات، که سبیک کهه بی ره نج و زه حمهت شتیکی دهست بکهوئی.
- مفترس** - ا.ف.ع (موفته ریس - mufteris) : درنده، هوژ.
- مفترض** - ا.مف.ع (موفته رهز - mufterez) : فه رزکراو، واجب و لازم.
- مفترق** - ا.ف.ع (موفته ریغ - mufterix) : جیا، په راگهنده، جیا که ره وه.
- مفتری** - ا.ف.ع (موفته ری - mufterî) : بوختانکهه.
- مفتش** - ا.ف.ع (موفه تیش - muftetiş) : موفه تیش، سه ریبه رشتیار.
- مفتضح** - ص.ع (موفته زهه - muftezeh) : ریسوا، دیار.
- مفتعل** - ا.ع (موفته ئهل - mufte'el) : کاری گه وره و دژوار، کاری بی پیشینه و دهستکرد.
- مفتقد** - ا.مف.ع (موفته غهه - muftexed) : گوم بووگ، له دهست چووگ.
- مفتقر** - ص.ع (موفته غیر - muftexir) : ئاتاج، هه ژار، بیته وا.
- مفتن** - ا.ف.ع (موفه تتین - muftetin) : ئاژاوه چی، فیتنه گتیر.
- مفتن** - ا.مف.ع (موفه تنه ن - muftetten) : گیرزدهی ئاژاوه وه، شهیدا، ئاشق.
- مفتوح** - ا.مف.ع (مهفتوو ه - meftûh) : کراوه، واز، وشه یهک سه ری هه بی.
- مفتول** - ا.مف.ع (مهفتوول - meftûl) : بادراو، پیچراو.
- مفتون** - ا.مف.ع (مهفتوون - meftûn) : شهیدا، ئاشق، نه فیندار.
- مفتی** - ا.ف.ع (موفتی - muftî) : موفتی، مه لایهک فتوا بدات.

- مفحم** - ص.ع (موفههم - mufhem): خاموش
کراو، بیدهنگ کراو، که سیتک له قسه کردندا هیچ
به لگه یه کی پین نه پین.
- مفخر** - ا.ع (مه فخر - mefxer): مایه ی فخر و
شانازی، نه وه ی شانازی پیوه بکری.
- مفخره** - ا.ع (مه فخره - mefxere): مایه ی
فخر و شانازی.
- مفخم** - ا.مف.ع (موفه خخه م - mufexxem):
گه وره کراو، پیاوی مه زن، گران قه در، هه ژی.
- مفر** - ا.ع (مه ففر - meferr): مه ففر، رتی
هه لائن، جیتی را کردن.
- مفرح** - ا.فا.ع (موفه فریه - muferih): شادی
هین، دلخوشکهر، دهرمانی به هینز کردنی دل.
- مفرد** - ا.ص.ع (موفره د - mufred): تاک.
- مفرش** - ا.ع (میفرهش - mifreş): فهرش،
رایه خ.
- مفرط** - ا.فا.ع (موفریت - mufrit): زور و فره،
توندره و.
- مفرغ** - ا.م (میفرهغ - mifrex): قه لای، قه لایی،
حه و جوش.
- مفرق** - ا.ع (مه ففرهغ - merrfref): مه ففرهق،
رتیگه یه ک که رتی تری لی بیسته وه، خه تی
ناوه ندی سه ر که له نه نجامی شان کردنی قژ له
ناوه راستدا دروست ده پین، خه تی ناهه ندی سه ر.
- مفرق** - ا.فا.ع (موفه ریخ - muferrix):
جودا کار، ته فریقگه گیتی.
- مفروز** - ا.مف.ع (مه فرووز - mefrûz):
جیا کراوه، هه لای ویردراو، شتیک له شتیک
جیا بکریته وه.
- مفروش** - ا.مف.ع (مه فرووش - mefrûş):
فهرش کراو، راخراو.
- مفروض** - ا.مف.ع (مه فرووز - mefrûz):
فهرز کراو، واجب کراو، نه وه ی خوا به سه ر به نده ی
خویدا فهرزو واجبی کردووه.
- مفروغ** - ا.مف.ع (مه فرووغ - mefrûx):
جیا کراوه، په راگه نده بوو.
- مفسد** - ا.فا.ع (موفسید - mufsid):
گه نده لکار.
- مفسده** - ا.ع (مه فسه ده - mefsede): مایه ی
گه نده لی.
- مفسر** - ا.فا.ع (مه فسه سیر - mufessir):
ته فسیرکار، شوو قه کار.
- مفصل** - ا.ع (مه فسیل - mefsil): جومگه.
- مفصل** - ا.مف.ع (موفه سسه ل - mufessel):
فهل، فهسلکار، لیک جیا کراوه، به شه رح و
تول و ته فسیل، تیرو ته سه ل.
- مفضال** - ص.ع (میفضال - mifzal): پیاوی زور
زانا.
- مفضض** - ا.مف.ع (موفه ززه ز - mufezzez):
زیوکفت.
- مفضل** - ا.مف.ع (موفه ززه ل - mufezzel):
ته فزیل کراو.
- مفطر** - ا.فا.ع (موفتیر - muftir): روژوو خور،
روژوو شکتین، روژونه گر.
- مفطرات** - ا.ع (موفتیرات - muftirat): نه وه ی
روژوی پین به تال بی و بشکی.
- مفطور** - ا.مف.ع (مه فتور - meftûr):
خولقینراو، نه فرتندراو.
- مفطوم** - ا.مف.ع (مه فتوم - meftûm):
منالی له شیر براوه.
- مفعول** - ا.مف.ع (مه فئول - mef'ûl): کراو،
به رکار، که سیتک یان شتیک کاری له سه ر کرابین.
- مفقود** - ا.مف.ع (مه فغوود - mefxûd): گوم
کریاگ، له ده ست چوو.
- مفکر** - ا.فا.ع (موفه ککییر - mufekkir):
هزرخان، بیبرمه ند، بیبریار.
- مفلاق** - ص.ع (میفلاغ - miflax): ناکه س
به چه، به ره لالا، بیکاره، ده سته تال.
- مفلاک** - ص (میفلاک - miflak): ده سته تال،
نه بووه، په ریشان حال.
- مفلح** - ص.ع (موفلیه - muflih): سه رکه و توو،
رزگار.

- مفلق** - ص.ع (موفلیخ - muflix): داهینه.ر.
- مفلوج** - ا.مف.ع (مهفلوج - meflûc):
ئیفلیج بوو.
- مفلوک** - ص (مهفلوک - meflûk): بهدبهختی
لات، لات پالنهوانی خوا.
- مفوض** - ا.فا.ع (موفهفقیز - mufevviz):
تهخویل کراو، کهسیک کاریک یان نه رکیک به
یه کیکی دی بسپیری و دهسه لاتی بداتی.
- مفنی** - ا.فا.ع (موفنی - mufni): له ناویه،
فه ناکار، فهوتینه.ر.
- مفوضه** - ا.ع (موفهفقیزه - mufevvize):
گروپیکی موسلمانانه باوه پریان وایه که تاک له
کارو کرده وهی خویدا نازاده.
- مفهوم** - ا.مف.ع (مهفهوم - mefhûm):
زانراو، فامکراو، چه مک، فامراو.
- مفید** - ا.فا.ع (موفید - mufid): سوودمه ند،
به سوود، سوود به خش.
- مفیق** - ص.ع (موفیخ - mufix):
هوشمه ند، داهینه.ر، شاعیری که قسه ی سهیر
بینیته وه.
- مقابح** - ا.ع (مهغابیه - mexabih): دزیو،
ناشیرین، کریت، جنیو.
- مقابحه** - مص.ع (موغابهه - muxabehe):
جنیودان به یه کدی، شه ره جنیو.
- مقابر** - ا.ع (موغابیر - muxabir): گۆرستان،
قه ورستان.
- مقابض** - ا.ع (مهغابیز - mexabiz): دهسک،
دهسکان.
- مقابل** - ص.ع (موغابیل - muxabil):
رووبه پروو، به رانبه.ر، له هممه.ر.
- مقابله** - مص.ع (موغابهله - muxabele):
رووبه پروو بوون، رووبه پروو کردن.
- مقاتل** - ا.ع (مهغاتیل - mexatil): جیی
کوشتن.
- مقاتل** - ا.فا.ع (موغاتیل - muxatil):
جه نگاوه.ر، شه رکهر.
- مقاتله** - مص.ل.ع (موغاتهله - muxatele):
شه رکردن.
- مقادیر** - ا.ع (مهغادیر - mexadîr):
ئه ندازه کان.
- مقاربت** - مص.ل.ع (موغاره بهت -
muxarebet): نزیکیو نه وه له یهک، گانکردن.
- مقارن** - ص.ع (موغارین - muxarin):
هاورپی، هاو ده.م.
- مقارنه** - مص.ل.ع (موغارنه - muxarene):
لینک نزیک بوونه وه، بوون به یارو هاورپی.
- مقاسات** - مص.ل.ع (موغاسات - muxasat):
ره نجکیشان، زه حمه تکیشان.
- مقاسم** - ا.ع (مهغاسیم - mexasim): جیی
دابه شکردن.
- مقاسمه** - مص.ع (موغاسمه - muxaseme):
دابه شکردنی شتتیک، سویتندانی که سیتیک،
سویتند خواردن بو که سیتیک.
- مقاش** - ا.ع (مهغاش - mexaş): مهقاش،
موکیش.
- مقاصد** - ا.ع (مهغاسید - mexasid):
مه بهست و مرادن.
- مقاطع** - ا.ع (مهغاتی - mexati): شوینی
برین، شوینی جودایی، کوتابی قسه، دوا بهیتی
غه زهل یان قه سیده.
- مقاطعه** - مص.ع (موغاتهئه - muxate'e):
لینک دبران، برینی په یوه ندی و هاتوچو.
- مقاعد** - ا.ع (مهغائید - mexa'id): جیی
دانیشتن، قوون.
- مقال** - مص.م.ع (مهغال - mexal): قسه گوتن،
گفتوگو، گوتار.
- مقاله** - مص.م.ع (موغاله - mexale):
قسه کردن، گفتوگو، گوتار.
- مقالید** - ا.ع (مهغالیید - mexalid):
کلیلان.
- مقام** - ا.ع (مهغام - mexam): شوین یان
کات، پله و پایه.

- مقام** - ا.ع (مهغام - mexam): شوپنی وهستان، جیتی پی، پایه، پله.
- مقامات** - ا.ع (مهغامات - mexamat) مه جلیس، خوتبه.
- مقامر** - ا.ف.ع (موغامیر - muxamir): قوماریاز.
- مقامره** - مص.ل.ع (موغامره - muxamere): قومارکردن، قوماریازی.
- مقامه** - ا.ع (مهغامه - mexame) مه جلیس، جیتی دانیشتن، دهسته یهک له خه لکی، خوتبه یان حبکایه ت یان بابه تیک که له کوژیکدا بخوینریتته وه.
- مقاود** - ا.ع (مهغافید - mexavid): جلهو، هوسار، رشمه، لغاو.
- مقاله** - مص.ل.ع (موغافه له - muxavele): قهول و قهرارکردن، گفتوگوژ کردن له گهل که سیکدا.
- مقاوم** - ا.ف.ع (موغاقیم - muxavîm): به رهقان، بهرگریکار، مکوم.
- مقاومت** - مص.ل.ع (موغاقه مهت - muxavemet): به رهقانی کرن، بهرگریکردن، به رهه لستن، مکومی.
- مقایسه** - مص.م.ع (موغایه سه - muxayese): بهر اوردکردن.
- مقبره** - ا.ع (مه غبه ره - mexbere): گوژ، قهورستان.
- مقبض** - ا.ع (مه غبه ز - mexbez): دهسک، دهسکی شمشیرو نهو شتانه.
- مقبل** - ا.ف.ع (موغبیل - muxbil): ناینده، به خته وه، به یه غبال.
- مقبوض** - ا.م.ف.ع (مه غبوز - mexbûz): گیراو.
- مقبول** - ا.م.ف.ع (مه غبول - mexbûl): قهبول کراو، په سند کراو.
- مقت** - مص.ل.ع (مه غت - next): بیتزاربون له که سیک، بیتزاری، نه فردهت، دژمنایه تی.
- مقتبس** - ا.ف.ع (موغته بیس - muxtebis): گرگرتوو، وهرگر، سوود وهرگر.
- مقتبس** - ا.م.ف.ع (موغته بهس - muxtebes): وهرگیراو، بابه تیک که له که سیک دی وهرگیرابن و سوودی لی بینرابن.
- مقتحم** - ا.ف.ع (موغته هیم - muxtehim): بن په روا، که سیک بی بیرکردنه وه مل به کاری ترسناکه وه بنی.
- مقتدا** - ا.م.ف.ع (موغته دا - muxteda): پیشه وا، که سیک که خه لکی دووی بکهن.
- مقتدر** - ص.ع (موغته دیر - muxtedir): به توانا، توانادار.
- مقترن** - ص.ع (موغته رین - muxterin): هاوړی و هاوړل.
- مقتصد** - ص.ع (موغته سه د - muxtesed): دهسگره وه، میانه ره وه.
- مقتضب** - ا.م.ف.ع (موغته زه ب - muxtezeb): براو، شیعری به زارکی و راسته وخو بگوتری.
- مقتضی** - ا.ف.ع (موغته زی - muxtezi): خوازبار، شایسته، موسته هق، لایه ق.
- مقتضی** - ا.م.ف.ع (موغته زا - muxteza): داواکراو، خوازراو.
- مقتفی** - ا.م.ف.ع (موغته فی - muxtefi): شوپن پی هه لگرتنی که سیک، دوو که وتنی که سیک.
- مقتل** - ا.ع (مه غته ل - nextel): جیتی کوشتن، کوشتنگه.
- مقتنع** - ا.م.ف.ع (موغته نی - muxteni): قه ناعه ت که ر.
- مقتنی** - ا.ف.ع (موغته نا - muxtena): به ده دست هاتوو، به ده دست هینراو.
- مقتنی** - ا.ف.ع (موغته نی - muxteni): به ده دست هینره.
- مقتول** - ا.م.ف.ع (مه غتول - nextul): کوژراو.
- مقحم** - ص.ع (موغته م - muxhem): لاواز، سست، خاو.
- مقدار** - ا.ع (میغدار - mixdar): په، نه ندازه، میقدار.

- مقدم** - ص.ع (میگدام - mixdam): دلاور، نازا، پیشرو.
- مقدر** - ا.مف.ع (موغهددهر - muxedder): قه‌دهر، چاره‌نووس، نه‌ودی له چاره‌نووسرابی.
- مقدرت** - مص.ل.ع (مه‌غدیرهت - mexdiret): توانا هه‌بوون، هیژو توانایی.
- مقدس** - ا.ع (مه‌غدیس - mexdis): شوینی پاک و خاوین و پیروژ.
- مقدس** - ص.ع (موغهددهس - muxeddes): پاک و پاکیز، بی‌خوش.
- مقدم** - مص.ع (مه‌غدهم - mexdem): گه‌رانه‌وه له سه‌فه‌ر، کاتی هاتن.
- مقدم** - ا.فا.ع (موغدم - muxdim): پیشرو، دلیرو بوئرو نازا، نه‌ترس.
- مقدم** - ص.ع (موغهددهم - muxeddem): پیش، پیشرو، له پیش، له ریزی پیش‌وه.
- مقدمه** - ا.ع (موغهددیه - muxeddime): سه‌ره‌تا، پیشه‌کی، ده‌ست‌پیک، پیش‌روه‌وی له‌شکر.
- مقدور** - ا.مف.ع (مه‌غدور - mexdûr): له چاره‌نووسراو، تواناداری.
- مقر** - ا.ع (مه‌غهر - mexer): مه‌قهر، باره‌گا.
- مقر** - ا.فا.ع (موغیر - muxir): ئی‌عتراف‌کهر، دانپیانهر.
- مقراض** - ا.ع (میغراز - mixraz): قه‌یچی، مقه‌ست، دوات.
- مقرب** - ا.مف.ع (موغهره‌ب - muxerrebb): نزیک خراوه، نه‌ودی له که‌سیک نزیک بوو بیته‌وه و پله‌و پایه‌یه‌کی لا په‌یدا کردین.
- مقرر** - ا.مف.ع (موغهره‌ر - muxerrerr): قه‌رار دراو، جیگیرو به‌رقه‌رار بوو.
- مقرعه** - ا.ع (میغره‌ئه - mixre'e): قامچی، شلاق.
- مقرمه** - ا.ع (میغرمه - mixreme): چه‌رچه‌فی ره‌نگینی نه‌خشین که له‌سه‌ر فه‌رش بیان جیگه‌ رابخری، چه‌رچه‌ف.
- مقرنس** - ص.ع (موغهرنه‌س - muxrnes): میچ بیان گومه‌زی گه‌چکاری (نه‌خش و نیگاری به‌گه‌ج).
- مقروض** - ا.مف.ع (مه‌غرووز - mexrûz): بردراو، قه‌ردار، قه‌رزار.
- مقروع** - ا.مف.ع (مه‌غروو - muxrû'): لی‌دراو، گه‌وره‌و مه‌زن.
- مقرون** - ا.مف.ع (مه‌غرون - mexrûn): نزیک له یه‌کدی، په‌یوه‌ست به‌یه‌که‌وه.
- مقره** - ا.ع (مه‌قهره - mexere): گۆزه‌ی بچوک، حه‌وزی بچوک.
- مقری** - ا.فا.ع (موغری - muxrî'): قورئان خوین، که‌سیک قورئان فی‌ری خه‌لکی بکات.
- مقسط** - ا.فا.ع (موغسیت - muxsit): دادگهر، دادپه‌روه‌ر، عادیل.
- مقسیم** - ا.فا.ع (مه‌غسیم - mexsim): جینی دابه‌شکردن.
- مقسیم** - ا.فا.ع (موغسیم - muxesim): دابه‌شکهر.
- مقسیم** - ا.مف.ع (موغسه‌م - muxessem): دابه‌شکراو، پیبای خه‌ماوی و جوان.
- مقسوم** - ا.مف.ع (مه‌غسووم - mexsûm): دابه‌شکراو.
- مقشر** - ا.مف.ع (موغه‌ششهر - muxeşşer): پاک کراو.
- مقص** - ا.ع (میغه‌س - mixes): قه‌یچی، دوات، مقه‌ست.
- مقصد** - ا.ع (مه‌غسید - mexsid): جینی مه‌به‌ست، مه‌نزل.
- مقصر** - ا.فا.ع (موغه‌سسیر - muxessir): ته‌خسیرکار، درینگی کار.
- مقصود** - ا.مف.ع (مه‌غسوود - mexsûd): ویستراو، مه‌به‌ستدار.
- مقصود** - ا.مف.ع (مه‌غسوور - mexsûr): کور‌تکراو.

مقصوره - ا.ع (مهغسوره - mexsûre): مالی بچوک، خه لوه تخانه، سه رای شورهدار، شوینی وهستانی ئیمام له مزگه و تدا، میحراب.

مقزی - ا.مف.ع (مهغزی - mexzî): ته و او بوو، ته و او کراو، ره و ابوو.

مقظر - ا.مف.ع (موغه تته - muxetter): دلۆپینراو.

مقطع - ا.ع (مهغته - mexte): شوینی برین، پارچه، کوتایی قسه، دوا بهیتی غه زهل بیان چامه.

مقطع - ص.ع (موغته - muxte): پیای غه ربیبی دووره کهس و کار، له کونا به کهسیک دهگوترا که پاشا بیان خه لیفه پارچه زهویبه کی ده دایی تا به دهرامه تی نه و زهویبه بژی.

مقطع - ا.مف.ع (موغه تته - muxette): برادر، برار، کورت.

مقطعات - ا.ع (موغه تته تات - muxette'at): جلی کورت، هۆزانی کورت و کیش سووک.

مقطوع - ا.مف.ع (مهغسو - mextû): بریاب، پچراو.

مقعد - ا.ع (مهغه - mex'ed): جیتی دانیشن، کورسی، قوون.

مقعد - ص.ع (موغه د - mux'ed): نه خوشی زه مینگیب.

مقعر - ص.ع (موغه ئه - muxe'er): چال، روو چال.

مقفع - ص.ع (موغه ففه - muxeffe): سه رشور، دهست و قامک کول.

مقفل - ا.مف.ع (موغه ففهل - muxeffel): قفل دراو.

مقفی - ص.ع (مهغه ففا - mexeffa): قافیهدار.

مقل - ا.ع (موغل - muxl): شیردی دره ختیکه که له که ناره کانی دهریای عومان و هندستاندا دهری.

مقل - ص.ع (موغیلل - muxill): قه له ندر، هه ژار، دهست کورت.

مقلاد - ا.ع (میغلاد - mixlad): کلیل.

مقلاع - ا.ع (میغلاء - mixla): قوچه قانی، بهرده قانی، قه لماسنگ.

مقلب - ا.ف.ع (موغه لیب - muxelib): هه لگپره وه، گۆره.

مقلد - ا.ف.ع (موغه للید - muxellid): لاسایی که ره وه.

مقلد - ا.مف.ع (موغه لله - muxelled): پییشه وای نایی که خه لکی په پره وی بکه، نه وه ی ملوانکه ی له گه رده ن کرابی، لاسایی کراوه.

مقلوب - ا.مف.ع (مه غلوب - mexlûb): ناوه ژوو، هه له و گپراو، ژپرو بان.

مقلوع - ا.مص.ع (مه غلوو - mexlû): که نارخراو له کار، له ره گه وه دهره پینراو، له بیخه وه هه لکی شراو.

مقله - ا.ع (موغله - muxle): چاو، سپینه و ره شینه ی چاو، ناوه ندی شتیک.

مقمر - ص.ع (موغمیر - muxmir): شه ویک که مانگه شه و بی.

مقنع - ا.ف.ع (موغنی - muxni): قانیع که.

مقنع - ا.ع (میغنه - mixne): له چک.

مقنع - ص.ع (موغه ننه - muxenne): ده مامکدار.

مقنن - ا.ف.ع (موغه ننن - muxennin): یاسادانه، یاساناس.

مقنی - ا.ع (موغه ننی - muxenni): بیره له که ن، کاریز که ن، کهسیک که نالی ئاو جۆمال بکا.

مقوا - ا.ع (موغه قوا - muxevva): مقه و ا.

مقوال - ص.ع (میغقال - mixval): قسه زان، کهسیک به چاکی و به روونی مه بهستی خوی دهری.

مقود - ا.ع (میغقه - mixved): ره شمه، هه وسار، جله و.

مقوقس - ا.ع (موغه وغه س - muxewxes): تهیری ته و قدار، ناوی پاشا په که.

مقصوره - ا.ع (مهغسوره - mexsûre): مالی بچوک، خه لوه تخانه، سه رای شورهدار، شوینی وهستانی ئیمام له مزگه و تدا، میحراب.

مقزی - ا.مف.ع (مهغزی - mexzî): ته و او بوو، ته و او کراو، ره و ابوو.

مقظر - ا.مف.ع (موغه تته - muxetter): دلۆپینراو.

مقطع - ا.ع (مهغته - mexte): شوینی برین، پارچه، کوتایی قسه، دوا بهیتی غه زهل بیان چامه.

مقطع - ص.ع (موغته - muxte): پیای غه ربیبی دووره کهس و کار، له کونا به کهسیک دهگوترا که پاشا بیان خه لیفه پارچه زهویبه کی ده دایی تا به دهرامه تی نه و زهویبه بژی.

مقطع - ا.مف.ع (موغه تته - muxette): برادر، برار، کورت.

مقطعات - ا.ع (موغه تته تات - muxette'at): جلی کورت، هۆزانی کورت و کیش سووک.

مقطوع - ا.مف.ع (مهغسو - mextû): بریاب، پچراو.

مقعد - ا.ع (مهغه - mex'ed): جیتی دانیشن، کورسی، قوون.

مقعد - ص.ع (موغه د - mux'ed): نه خوشی زه مینگیب.

مقعر - ص.ع (موغه ئه - muxe'er): چال، روو چال.

مقفع - ص.ع (موغه ففه - muxeffe): سه رشور، دهست و قامک کول.

مقفل - ا.مف.ع (موغه ففهل - muxeffel): قفل دراو.

مقفی - ص.ع (مهغه ففا - mexeffa): قافیهدار.

مقل - ا.ع (موغل - muxl): شیردی دره ختیکه که له که ناره کانی دهریای عومان و هندستاندا دهری.

مقل - ص.ع (موغیلل - muxill): قه له ندر، هه ژار، دهست کورت.

- مقول** - ا.مف.ع (مه غول - mexûl) : گوتراو، گوتار.
- مقوم** - ا.فا.ع (موغه فقیم - muxevvim) : راست کهرهوه، نهوهی خوارو خیتیچی شتیک راست بکاتهوه، هه لسه نگیتهر.
- مقوم** - ا.مف.ع (موغه فقهه م - muxevvem) : راستکراوه، هه لسه نگیترراو.
- مقوی** - ا.فا.ع (موغه فقی - muxevvî) : بهه پیکر.
- مقهور** - ا.مف.ع (مه غهور - mexhûr) : به زبو، شکست خواردوو.
- مقیاس** - ا.ع (میغیاس - mixyas) : نه اندازه، پیتهر، نامیری پیوانه یان نه اندازه گرتن.
- مقید** - ا.مف.ع (موغه بیبه د - muxeyyed) : پابه ند، له کۆت و قهیدا، کۆتکراو.
- مقیم** - ا.فا.ع (موغیم - muxîm) : که سیتیک نیشته جینی شویتی بی، جیتیگیر.
- مقیی** - ا.فا.ع (موغه بی - muxeyy) : شتیک مایهی هیلنج و رشانهوه بی.
- مک** - ا.مص (مهک - mek) : مژین، مژتن.
- مک** - ا.مهک (mek) : نیتزهی بچووک.
- مکابه** - مص.ل.ع (موکابه ره - mukabere) : شه رکردن، ململانیج کردن، خو به گهوره نواندن.
- مکاتب** - ا.ع (مه کاتب - mekatib) : مه کتبه، شویتی دهرس دانهوه، قوتابخانهی سه ره تایبی.
- مکاتبه** - مص.ل.ع (موکاته به - mukatebe) : نامه نووسین بو یه کتر، نامه گۆرینهوه.
- مکاتبی** - ا.ع (مه کاتبی - mekatîb) : نامه.
- مکار** - ص.ع (مه کار - mekkar) : حیلله باز، فریوده ر.
- مکارم** - ا.ع (مه کاریم - mekarim) : گه وره بی، کهره م، جوامیری، دلاوایی.
- مکاره** - ا.ع (مه کاریه - mekarih) : ناپه سندیان، ته نگانه و دژواری، رهنج و مهینه ت.
- مکاره** - ا.مه کاره (mekkare) : پیشانگای سالانهی نیو دهوله تی، بازاریک له هه موو سالتیک بو ماوهی چهند روژی له ولاتیکدا بکریته وه و شماره کانی نهو ولاتنه و ولاتانی دی کالای خو یان له و بازاردها پیشان بدهن و، بفرۆشن.
- مکاری** - ا.فا.ع (موکاری - mukarî) : که سیتیک که نه سپ و وشتر و چاره و بیانی دی به کری بدات.
- مکاس** - مص.ل.ع (می کاس - mikas) : چهنه چهنی نیوان کپارو فرۆشیار له سه ر نرخی کالای.
- مکاس** - ص.ع (مه کاس - mekkas) : باج سین، خهراجگیر، گومرگ نه ستین.
- مکاسب** - ا.ع (مه کاسبی - mekasib) : ده سته کوه تان.
- مکاشفه** - مص.م.ع (موکاشفه - mukasefe) : که شف کردن، ناشکر کردن.
- مکافات** - مص.م.ع (موکافات - mukafat) : پاداشت دان.
- مکافی** - ص.ع (موکافی - mukafî) : یه کسان، هاوتا، به رانبه ر.
- مکاکفت** - ا.مه کاکه فت (mekakeft) : رهنج، نازار، ئافه ت.
- مکاله** - مص.ل.ع (موکاله مه - mukaleme) : قسه کردن له گه ل یه کدا، دیالوگ.
- مکامن** - ا.ع (مه کامین - mekamin) : که مین، که مینگا.
- مکان** - ا.ع (مه کان - mekan) : شوین، جی.
- مکانت** - ا.ع (مه کانه ت - mekanet) : پایه، مه قام.
- مکانفه** - مص.م.ع (موکانه فه - mukanefe) : هاوکار بکردنی یه کدی، یارمه تبدانی یه کتر.
- مکانیزه** - ا.فر (میکانیزه - mikanîze) : میکانیکی کراو، میکانیزه کراو.
- مکانیسم** - ا.فر (میکانیسم - mikanism) : ته رزی ساختمانی شتیک.

- مکانیسین** - ا. فر (میکانیسیین - mikanîsîn):
پسپۆر له میکانیکیدا.
- مکانیک** - ص. فر (میکانییک - mikanîk):
میکانییک، هونهری مه‌کینه سازی.
- مکاید** - ا. ع (مه‌کاید - mekayid) فیل و دهه‌ویان.
- مکایده** - مص. ل. ع (موکایه‌ده - mukayede):
فیل کردن، حیلە کردن.
- مکب** - ص. ع (موکیبب - mukibb):
سه‌رنگون و سه‌ره و خوار، ئاوژوو، که‌سیک به‌زۆری سه‌ر دانه‌ویتی و سه‌یری زه‌وی بکات.
- مکبیر** - ا. ف. ع (موکه‌ببیر - mukebbir):
ئه‌وه‌ی له نوێژی جه‌ماعه‌تدا بانگ ده‌دا.
- مکتب** - ا. ع (مه‌کتب - mekteb):
قوتابخانه‌ی سه‌ره‌تایی، مه‌کتبه‌ب، شوینی نووسین، جیتی ده‌رس دان.
- مکتتم** - ا. ف. ع (موکته‌تیم - muktetim):
په‌نه‌انکار.
- مکتحل** - ص. ع (موکته‌هیل - muktehil):
که‌سیک چاوی رشتبێ، چا و به‌کل، که‌سیک که‌وتیبته‌ ته‌نگانه.
- مکتسب** - ا. م. ع (موکته‌سه‌ب - mukteseb):
وه‌ده‌ست هاتگ، به‌ده‌ست هینراو.
- مکتسی** - ص. ع (موکته‌سی - muktesi):
له‌به‌ر کردوو، پۆشته.
- مکتشف** - ا. ف. ع (موکته‌شیف - mukteshîf):
که‌سیک شتییک که‌شف و ئاشکرا بکات.
- مکتفی** - ص. ع (موکته‌فی - muktefi):
کافی، به‌س.
- مکتتم** - ص. ع (موکته‌تتم - mukettem):
پۆشراوو په‌نه‌ان.
- مکتوب** - ا. م. ع (مه‌کتوب - mektûb):
نووسراو، نامه.
- مکتوم** - ا. م. ع (مه‌کتوم - mektûm):
پۆشراو، شاردراره، په‌نه‌ان.
- مکث** - مص. ل. ع (مه‌کس - meks):
کردن، وه‌ستان، هه‌ل‌وه‌سته‌کردن، مانه‌وه.
- مکشار** - ص. ع (میکسار - miksar):
بلی، چه‌نه‌باز.
- مکشیر** - ص. ع (موکسیر - muksir):
ده‌وله‌مه‌ند، زه‌نگین.
- مکهل** - ا. ع (میکه‌هل - mikhel):
کل چیتوک، کلچۆڤ.
- مکعله** - ا. ع (موکه‌هله - mukhele):
سورمه‌دان.
- مکشول** - ا. م. ع (مه‌که‌هول - mekhûl):
چاوی به‌کل ریشراو.
- مکدر** - ا. م. ع (موکه‌دده‌ر - mukedder):
تاریک ولیل، دلته‌نگ و خه‌ماوی.
- مکذب** - ا. ف. ع (موکه‌ززیب - mukezzib):
به‌درۆخه‌ره‌وه، نکوئی کار.
- مکذوب** - ا. ع (مه‌کزوب - mekzûb):
درۆ.
- مکر** - مص. ل. ع (مه‌کر - mekr):
خه‌له‌تان، فریودان.
- مکری** - ا. م. ع (موکه‌ری - mukerrerr):
دوو‌باره، دوو‌باره‌کراو.
- مکرم** - ص. ع (موکه‌ره‌م - mukerrem):
عه‌زیز، هیژا، مه‌زن.
- مکرمه‌ت** - ا. ع (مه‌که‌ره‌مه‌ت - mekremet):
گه‌وره‌یی، که‌ره‌م، جوامبیری، دلا‌وایی.
- مکرنه** - ا. ع (مه‌که‌رنه - mekerne):
شنگ، رووه‌کیکه.
- مکروه** - ص. ع (مه‌کروه - mekrûh):
ناپه‌سند، خراب، ناره‌وا.
- مکره** - ص. ع (مه‌که‌ره - mekreh):
ناپه‌سند، بلج.
- مکروهه** - ا. ع (مه‌که‌ره‌هه - mekrehe):
هه‌ر شتیکی ناپه‌سند، ئه‌وه‌ی مرۆڤ لیبی بیتزار بێ.
- مکس** - مص. ل. ع (مه‌کس - meks):
وه‌رگرتن، خه‌راج وه‌رگرتن، مشت و مری له‌ کرین و فرۆشتندا.

- مکس** - ا.ع (مهکس - meks): باج، گومرگ.
- مکسب** - ا.ع (مهکسب - mekseb): دهستکهوت.
- مکسر** - ا.ع (مهکسیر - meksir): شوینی شکست.
- مکسر** - ا.مف.ع (موکه سسه - mukesser): شکاو.
- مکسور** - ا.مف.ع (مهکسور - meksûr): شکاو، وشه یهک بزوینی «ژیر» ی هه بی.
- مکشوف** - ا.مف.ع (مهکشوف - meksûf): ناشکرا بوو، رووت، دانه پوئشراو.
- مکعب** - ا.مف.ع (موکه ئه ب - muke'eb): شهش پالو.
- مکفوف** - ص.ع (مهکفوف - mekfûf): نابینا، کوئیر.
- مکفی** - ص (موکفی - mukfî): کیفایهت.
- مکل** - ا (مهکیل - mekil): زهروو، زالوو.
- مکلس** - ا.مف.ع (موکه للهس - mukelles): قسلدار.
- مکلف** - ص.ع (موکه للهف - mukellef): کهسیتک کارو فه زمانیکه خرابیتته ئه ستو، کهسیتک له رووی شه رعوه پئوست بی کارتیک جیبه جتی بکات.
- مکلل** - ا.مف.ع (موکه للهل - mukellel): تاج له سه نراو، رازیتراوه.
- مکمل** - ا.مف.ع (موکه مهمل - mukemmel): تهواو کراو.
- مکمل** - ا.مف.ع (موکه ممیل - mukemmil): تهواو کهر.
- مکمن** - ا.ع (مهکمن - mekmen): کهمینگه، چه شارگه.
- مکنت** - ا.ع (موکنت - muknet): قودرهت، توانا.
- مکنسه** - ا.ع (میکنهسه - miknese): گسک، گزک.
- مکنف** - ا.مف.ع (موکه ننهف - mukennef): دهوردراو، شتتیک قهرهغه کانی کوکرا بیتته وه وه هلدر ابیتته وه.
- مکنوز** - ا.مف.ع (مهکنوز - meknûz): له گه نجینه نراو، کوکراوه.
- مکنون** - ا.مف.ع (مهکنون - meknûn): په نهان کراو، شاردراره.
- مکنی** - ا.مف.ع (موکه نا - mukena): کونیه دار، له قه بدار.
- مکو** - ا (مهکو - mekû): مهکوئی جو لایی، مهکوئی مهکینه ی خه یاتی.
- مکوک** - ا (مهکووک - mekûk): مهکو.
- مکوکب** - ا.مف.ع (موکه وکه ب - mukewkeb): نه خشینتراو به شیوهی ئه ستیره.
- مکون** - ا.فا.ع (موکه قشین - mukevvin): هئینه ره ئارا، ئیجاد کهر، دروست کهر، پیکه پینه ر.
- مکون** - ا.مف.ع (موکه قشهن - mukevven): به وجود هئینراو، ئیجاد کراو، دروست کراو.
- مکی** - ص.ن.ع (مهکی - mekkî): خه لکی شاری مهکه، ئه و سوره تانه ی قورئان که له مه که هاتونه ته خواری.
- مکیاز** - ص (میکیا - mikyaz): لووسکه، حبز، قوونده ر.
- مکیال** - ا.ع (میکیا - mikyal): پئوانه.
- مکیث** - ص.ع (مهکیس - mekîs): به سه بر، سه لارو سه نگین، هئیدی و به ویقار.
- مکیدن** - ا.ع (مهکیدت - mekîdet): حیل، فیئل، فریووته فرهدان.
- مکیدن** - مص.م (مهکیدن - mekîden): مژین، مژتن.
- مکنده** - ا.فا (مهکهنده - mekende): مژهر، کهسیتک شتتیک مژئی.
- مکیس** - ا (میکیس - mikîs): به زمی سهواو مامه له.
- مکیس** - ص.ع (موکه بیسه - mukeyyes): زیرهک، هوشمه ن.

- مکیف** - ا.فا.ع (موکھیف - mukeyyif): کھیف هین، مایه کیف و خوشی.
- مکین** - ص.ع (مهکین - mekîn): خودان پله و پایه، جیگیرو ئوقره گرتوو.
- مکینت** - ا.ع (مهکینت - mekînet): سهبر، ئارامی، وبقار، پایه و پله.
- مکینه** - ا (مهکینه - mekîne): ئامیری مژین، مژهر.
- مگر** - (مهگر - meger): مهگر.
- مگرچ** - ا (مهگر مهج - meger mec): نههنگ.
- مگس** - ا (مهگس - meges): میتش، مهگس.
- مگسک** - ا (مهگسهک - megesek): میتشی بچووک، ههر شتیک له میتش بچی.
- مل** - ا (مول - mul): شهراب، مهی، لوسکهی حیز.
- ملا** - ص (موللا - mulla): مهلا.
- ملا** - ا.ع (مهله - mele): دهستهیهک خه لک، ئاشکرا، دیار.
- ملان** - ص.ع (مهلائان - melan): پر، تهژی.
- ملائک** - ا.ع (مهلائیک - melai'k): مه لایه کان، فریشته.
- ملائس** - ا.ع (مهلائیس - melabis): جل و بهرگ.
- ملائسه** - ص.ع (مولابهسه - mulabese): تیکه ل بوونی شته کان و بهسه هوچوون.
- ملاج** - ا (مهلاج - melac): مهلاشو.
- ملاجی** - ا.ع (مهلاجی - melaci): په ناگه.
- ملاح** - ا.ع (میلا - milah): نمک، خوی.
- ملاح** - ص.ع (مه للاح - mellah): کهشتیوان.
- ملاحت** - ص.ع (مه لاهت - melahet): سویر بوون، جوان بوون.
- ملاحت** - ا.ع (میلاحت - milahet): کهشتیوانی.
- ملاحده** - ا.ع (مه لاهیده - melahide): خوانه ناسان، مولحیدان.
- ملاحظه** - مص.ع (مولا ههزه - mulaheze): ته ماشا کردن، سهبرکردنی یه کدی به گوشه ی چاو، چاودیری کردن، تیبینی.
- ملاحم** - ا.ع (مه لاهیم - melahim): داستان، شه رتیک خه لکی زوری تیا بکوژی.
- ملاذ** - ا.ع (مه لاز - melaz): په ناگه، قه لا.
- ملاز** - ا (مه لاز - melaz): زمانه چکوله.
- ملازم** - ص.ع (مولازیم - mulazim): هاوری، نۆکهر، شتیک هه میتشه به شتیک دیبه وه په یوه ست بی.
- ملازمه** - مص.ع (مولازمه - mulazeme): له گه ل بوونی هه میتشه بی.
- ملاس** - ا.ع (میلاس - milas): شیله ی چه ونه نوری شه کریان نه ی شه کهر.
- ملاست** - مص.ل.ع (مه لاسهت - melaset): نهرم بوون، نهرمی و هه مواری.
- ملاصق** - ص.ع (مولاسیق - mulasix): پیکه وه چه سپوو.
- ملاط** - ا.ع (میلات - milat): کهف مال، نه و قوره ی که دیواری پی سواغ ددهن، نه و قوره ی درزی دیواری پی سواغ ددهن، کوپرله مه، بنکه شی، نه و قوره ی له سهبر چینه دیوار راده درئ تا چینی دیکه ی له سهبر روینری.
- ملاطفت** - مص.ل.ع (مولاتفت - mulatefet): لوتف و میهره بانی کردن له گه ل که سیکدا، نهرمی و چاکی کردن، نامه.
- ملاعب** - ا.ع (مه لائب - mela'ib): یاریگه، شوتینی وازی.
- ملاعبه** - مص.ل.ع (مولائبه - mula'ebe): گه مه کردن پیکه وه، گه مه کردن پیاو له گه ل ژندا.
- ملاعن** - ا.ع (مه لائین - melain): نه وه ی مایه ی نه علهت و نه فرهت بی.
- ملاعنه** - مص.م.ع (مولائنه - mula'ene): نه علهت کردن یه کدی، نه علهت اندنی یه کدی.
- ملاعین** - ا.ع (مه لائین - mela'in): نه فرهت لیکراوان، نه علهت لیکراوان.

- ملاغه** - (مه لاغه - melaxe): ئەسکوی، که وچکی خواردن تیکردن.
- ملاقه** - (مه لافه - melafe): متیل، چه چه ف.
- ملاقات** - مص.ع (مولاعات - mulaxat): یه کدی دیتن، دیدنه نی کردنی یه کدی.
- ملاقی** - ا.فا.ع (مولاغی - mulaxî): دیدار که ره.
- ملاک** - ا.ع (میلاک - milak): ئەسل و هه ویننی شتتیک، بنه مای کارتیک.
- ملاک** - ا.ع (مه لاک - melak): فریشته، مه لایه که.
- ملاک** - ا.ع (موللاک - mullak): مولکدار، خودان مولک، که سیتیک زهوی و زاری فرهی هه بی.
- ملال** - مص.ل.ع (مه لال - melal): بیزار بوون، بیتاقت بوون، خه م و په ژاره.
- ملائت** - مص.ل.ع (مه لالهت - melalet): بیتاقت بوون، بیزار بوون.
- ملام** - مص.ل.ع (مه لام - melam): سه رزه نشت کردن، لۆمه کرن.
- ملام** - ص.ع (مولام - mulam): لۆمه کراو، سه رزه نشت کراو.
- ملامت** - مص.م.ع (مه لامهت - melamet): سه رزه نشت کردن، لۆمه کردن.
- ملامسه** - مص.م.ع (مولامسه - mulamese): دهست هینان به یه کتردا.
- ملائکولی** - ا.فر (میلانکولی - milankûlî): مالیکولیا، ماخولان.
- ملاهی** - ا.ع (مه لاهی - melahî): مایه ی سه رگه رمی و رابواردن، شوتینی سه رگه رمی و رابواردن.
- ملایم** - ص.ع (مولایم - mulayim): مولایم، گونجاو، نارام.
- ملایمت** - مص.ع (مولایمهت - mulayemet): به نه رمی رهفتار کردن، گونجان و سازان.
- ملبس** - ا.ع (مه لبهس - melbes): جل و بهرگ، که لپهل، که لمهل.
- ملبوس** - ا.مف.ع (مه لبوس - melbûs): له بهر کراو، جل و بهرگ، پۆشاک.
- ملت** - ا.ع (میللهت - millet): ناین، په پیره وانی یهک ناین، خه لکی یهک ولات که له یهک نه ژاد بن.
- ملتئم** - ا.فا.ع (مولته ئیم - multeim): زامی یه کیگر تیبته وه و ساریژ بوو بیتته وه.
- ملتبس** - ا.مف.ع (مولته بهس - multebes): هه له و نادیار.
- ملتجا** - ا.ع (مولته جهه - multece): پشت و په نا، نیگابان، پاسه وان.
- ملتجی** - ا.فا.ع (مولته جی - multecî): په نابه ر.
- ملتحد** - ا.ع (مولته هه د - multehed): په ناگه ..
- ملتحم** - ا.فا.ع (مولته هیم - multehim): له حیم کراو، پیکه وه له حیم کراو.
- ملتحمه** - ا.ع (مولته هیمه - multehime): دیوی ناوه وه ی پیتلوی چاو.
- ملتزم** - ا.فا.ع (مولته زیم - multezim): که سیتیک کارتیک له عۆبه ی بگری.
- ملتصق** - ا.فا.ع (مولته سیغ - multesix): پیکه وه چه سپیو.
- ملتطم** - ا.فا.ع (مولته تیم - multetim): ده ربای خرۆشاوی به شه پۆلان.
- ملتف** - ص.ع (مولته فف - multeff): لیک نالو، گیای لیک پیچاو.
- ملتفت** - ا.فا.ع (مولته فیت - multefit): که سیتیک ناوری پاشه وه بدات.
- ملتقط** - ا.فا.ع (مولته ته غیت - multexit): هه لگروه، هه لپژیره ر.
- ملتقی** - ا.ع (مولته غا - multexa): خالی یه کانگیری، جیی دیدار کردن، دیدارگه ..
- ملتمس** - ا.فا.ع (مولته میس - multemis): داواکار.
- ملتمس** - ا.مف.ع (مولته مهس - multemes): داواکریاگ.

- ملتی** - ا.فا.ع (مولته فی - multevî): پیچ خواردو، لوول خواردگ، پیچاو پیچ.
- ملتهب** - ا.فا.ع (مولته هیب - multehib): هه لایساو، گرگرتوو.
- ملتهف** - ا.فا.ع (مولته هیف - multe hif): ناگری بلتیه دار.
- ملجا** - ا.ع (مه لجه - melce'): په ناگه.
- ملجم** - ا.مف.ع (مولجم - mulcem): لغاو کراو.
- ملح** - ا.ع (میلح - milh): نمک، خوئی.
- ملح** - ص.ع (مه له ه - meleh): سپی ئاویتیه به ره ش.
- ملح** - ا.فا.ع (مولیه ه - mulihh): ئیلحاح کهر، سوور بوون له سه ر شتیک، مکور، .
- ملحد** - ص.ع (مولهید - mulhid): کافر، بین دین، خوانه ناس.
- ملحفه** - ا.ع (میله فه - milhefe): لیفه، لحتیف.
- ملحق** - ا.مف.ع (موله ه غ - mulhex): پاشکو.
- ملحم** - ا.ع (موله م - mulhem): جلی سپی ئاوریشمین.
- ملحه** - ا.ع (مه له مه - melheme): داستان، شه پتیک کوشتاری تیا زور بین.
- ملحوظ** - ا.مف.ع (مه له ووز - melhûz): بینراو.
- ملخ** - ا (مه له خ - melex): کولله.
- ملخج** - ا (مه له خج - melexç): رووه کپیکه.
- ملخص** - ا.مف.ع (موله خخه س - mulexxes): کورتته، پوخته، خو لاسه.
- ملمدم** - ا.ص.ع (میلده م - mildem): گهوج، گوشتن، گرانجان، ههر شتیک دوو شت پیکه وه به ستنی.
- ملدوغ** - ا.مف.ع (مه لدووغ - meldûx): پتیه درباگ، ماران گه سته.
- م لذت** - ا.ع (مه له ززه ت - melezzet): خوشی، له زه ت، شه هودت.
- ملزم** - ا.مف.ع (مولزه م - mulzem): که سیک کارتیکی به سه ردا درابین.
- ملزوم** - ا.مف.ع (مه لزوم - melzûm): شتیک که پیتویست بین.
- ملس** - ص (مه له س - meles): ترش و شیرین، مزر، میتخوش.
- ملصق** - ا.مف.ع (مولسه غ - mulsex): چه سپینراو، چه سپاو.
- ملطفه** - ا.ع (موله تنه فه - mulettefe): لوتف نامه، نامه ی لوتف ئامیز، ناسکه نامه.
- ملعب** - ا.ع (مه لئب - mel'eb): یاریگه، جیتی وازی.
- ملعبه** - ا.ع (میلئه به - mil'ebe): که ره سته ی وازی، وازیچه.
- ملغقه** - ا.ع (میلئه غه - mil'e'xe): که وچک، قاشوگ، مراک، .
- ملعنه** - ا.ع (مه لئه نه - mel'ene): مایه ی نه حله ت، شوینی ده ست به ئاو گه یانندن.
- ملعون** - ا.مف.ع (مه لئوون - mel'ûn): توژو کراو، به نه حله ت کراو، نفرینبار.
- ملغز** - ص.ع (مولغه ز - mulxez): قسه ی به توپیکل و نامه فهوم، لوغزو مه تهل، گونگ.
- ملغم** - ا.ع (مولغه م - mulxem): ئاویتیه ی کانزا به جیوه وه.
- ملغی** - ا.مف.ع (مولغا - mulxa): له غو کراوه، هه لوده شینراو.
- ملفوظ** - ا.مف.ع (مه لفووز - melfûz): درکیتراو، گو تراو.
- ملفوف** - ا.مف.ع (مه لفووف - melfûf): پیچراو، لوول دراو.
- ملق** - ا.ع (مه له غ - melex): دوستایه تی و لوتف و میهره بانی درؤینه، ریاکاری.
- ملقب** - ا.مف.ع (موله غغه ب - mulexxeb): له قه بدر.

- ملقنق** - ص.ع (موله غله غ- mulexlex): شله ژان، نیگه رانی، هات و هاوار.
- ملک** - ا.ع (مولک - mulk): مولک، شکوو دهسه لات و پاشایی.
- ملک** - ا.ع (مه لهک - melek): فریشته، مه لایکه.
- ملک** - ا.ع (مه لیک - melik): خودان مولک، مه لیک، خاوهن دهسه لات، پاشا.
- ملک** - ا. (مولک - mulk): دانه ویتله یه که له ماش درشت تره، دهکولتینرئ و ده خورئ.
- ملک** - ا (میلک - milk): خالیکه هه ندئ جار له سهر نینتوک په یدا ده بی.
- ملکات** - ا.ع (مه له کات - melekat): تواناو به هره.
- ملکت** - ا.ع (مولکته - mulket): سه لته نه ت، پاشایی.
- ملکوت** - ا.ع (مه له کوت - melekût): جیهانی فریشته و مه لایکه تان، گه وره بی و دهسه لات و شکوی ناسمانی.
- ملکه** - ا.ع (مه له که - meleke): تواناو به هره.
- ملکه** - ا.ع (مه لیکه - melike): شاژن، شاپانو، مه لیکه، پاشای ژن.
- ملکی** - ص.ن.ع (مه لیکه - melikî): جووره کلاشیکه.
- ملل** - ا.ع (میلله ل - millel): میلله تان.
- ملل** - مص.ل.ع (مه له ل - melel): بیتزاربوون، بیتاقه ت بوون.
- ملماز** - ا (مه لماز - melmaz): خم، نه و رهنگه ی خومچیان جلی پی له خوم ده دن.
- ملمع** - ا.مف.ع (مه له مه - melemme): دره خشان، دره وشاوه، رهنگا و رهنگ.
- ململ** - ا (مه له ل - melmel): مه له ل، جووره قوماشیکه.
- ملموس** - ا.مف.ع (مه لموس - melmûs): ده دست پیداهینراو، ده دست لی سوین.
- ملنخولیا** - ا (مه له نخولیا - melenxûliya): ماخولان، مالیخولیا.
- ملنگ** - ص (مه له نگ - meleng): مه ست، سه رخوش.
- ملوان** - ا.ص (مه له فان - melevan): که شتیوان.
- ملوت** - ا.مف.ع (مه له فقهه س - melevves): له وتاو، پیس بوو، پیس، مله وهس.
- ملودرام** - ا.فر (میلودرام - milûdram): میلودرامی، درامای به موسیقا و سه ماوه که کار له بیسه ران بکات و له زه تی لی بیین.
- ملودی** - ا.فر (میلوودی - milûdf): ناهه نگ، نه و، ناواز.
- ملوس** - ا.فر (مه لوس - melûs): جوان، خشکوک، نهرم و جوان و ناسک.
- ملوک** - ا.ع (مولوک - mulûk): پاشایان.
- ملوک الطوائف** - ا.مر.ع (مولوکوتته فائیف - mulûkuttevaif): سه رانی عه شایر که فه رمانرپه وایی عه شیره ت و ره عبه تی خزیان ده کن.
- ملول** - ص.ع (مه لول - melûl): بیتزار، دلته نگ، بیتزار، بیتاقه ت، غه مگین.
- ملوم** - ا.مف.ع (مه لوم - melûm): لومه کراو، سه رزه نیش ت کراو.
- ملون** - ا.مف.ع (موله فقهه ن - mulevven): رهنگا و رهنگ، رهنگین.
- ملهوم** - ا.فا.ع (مولهیم - mulhim): نیلهام به خش، ته لقین که ر.
- ملهیم** - ا.مف.ع (مولهیم - mulhem): نیلهام کراو.
- ملهوف** - ا.مف.ع (مه لهوف - melhûf): غه مبار، دلسوژ، سسته مدیده، جگه ر سوتاو، کوست که وتوو.
- ملهی** - ا.ع (میلها - milha): نه داتی له هو، هژی سه رگه رمی و رابواردن.
- ملی** - ص.ع (مه لیبی - melî): به توانا، ده وله مه ند.

- مليارد** - ا.فر (ميليارد - milyar) : هزار ميليون، يه كمليارد.
- ملياردن** - ص.فر (ميلياردن - milyar) : ملياردن، نه وهی دارایی له يه كم ميليارد پتر بڼی.
- مليح** - ص.ع (مهليه - melîh) : گهنم رهنګ، جوان، نمكدار.
- مليحه** - ص.ع (مهليه - melîhe) : ژنی جوان.
- مليک** - ص.ع (مهليك - melîk) : خودان مولک، پاشا.
- مليه** - ا (مهليه - melîle) : مهليه، زهړدوژی، نه خش و نيگاری به داوی زپرو زيو.
- ملين** - ا.فا.ع (موله بين - muleyîn) : نه رم کهر، دهرمانيتک که گه دهو ريخو له کان نه رم بکاته وه.
- مليون** - ا.ع (ميليون - millîyyûn) : ناسيوناليستان.
- مليونر** - ص.فر (ميليونيرو - milyunir) : ميليونيرو، هره كه سيك دارایی له مليوناندا بڼی.
- مات** - ا.ع (مه مات - memat) : مهرګ، مردن، زه مانى مهرګ.
- مائل** - ص.ع (موماسيل - mumasil) : هاوتا، هاووتنه، وه كو يه ك، هاموتنه.
- مائله** - مص.ع (موماسه له - mumasele) : ليكچوون.
- مارات** - مص.ل.ع (مومارات - mumarat) : شهړ كړدن، جه ننگ كړدن.
- مارست** - مص.م.ع (موماره سه ت - mumareset) : ته مرين كړدن، راهيتان.
- مازحت** - مص.ل.ع (مومازه هه ت - mumazehet) : سوعبه تكردن، شوخي كړدن.
- ماس** - ا.مف.ع (موماسس - mumass) : ليك سواو.
- ماشات** - مص.ل.ع (موماشات - mumaşat) : دل راگرتن، مودارا كړدن، ريكردن له گه ل كه سيكدا.
- مماطله** - مص.ل.ع (موماته له - mumatele) : خواوه خواو كړدن، ته مه لى كړدن، نه مر و به سبه ي كړدن، خو دزينه وه.
- ممالك** - ا.ع (مه ماليك - memalik) : مه مله كه تان.
- مماليك** - ا.ع (مه ماليك - memalik) : كويله و به نيبيان.
- ممانعت** - مص.م.ع (مومانه نه ت - mumane't) : به ره له ستي كړدن، جله وگيري كړدن، ريگرتن.
- ممتاز** - ص.ع (مومتاز - mumtaz) : هه لبراره و جياواز، زورباش.
- ممتحق** - ا.مف.ع (مومته هه غ - mumtehax) : زايه بوون و له ناو چوو.
- ممتحن** - ا.مف.ع (مومته هين - mumtehin) : تاقي كه ره وه.
- ممتحن** - ا.مف.ع (مومته هين - mumtehen) : تاقي كراوه.
- ممتد** - ا.مف.ع (مومته دد - mumtedd) : دريژ بوو، دريژه، ناوي به حريكي شيعرييه.
- ممتزج** - ا.مف.ع (مومته زه ج - mumtezec) : ناويته و تيكه ل.
- ممتع** - ا.فا.ع (مومه تتي - mumetti) : له زه ت بهر، سوودگه به نهر.
- ممتلى** - ص.ع (مومته لى - mumtelî) : پي، ليتوان ليتو، ته ژى، ليتوريز، مه نته سيل.
- ممتنع** - ا.فا.ع (مومته نه ي - mumteni) : كه سيك سه ريپچي له كاريك بكات.
- ممتهن** - ص.ع (مومته هين - mumtehen) : ريسواو زه ليل و هيچ.
- ممثل** - ا.مف.ع (مومه سسه ل - mumessel) : بهرجه سته كراو، به په ندو مه سل هيتانه وه.
- ممد** - ا.فا.ع (موميدد - mumidd) : مه ده دكار، يارمه تيددر.
- ممدوح** - ا.مف.ع (مه مده و - memdûh) : ستايش كراو، مه حكراو.

- ممدود** - ا.مف.ع (مه ممدود - memdûd):
دریترکراو.
- ممر** - ا.ع (مه ممر - memer): رارهو، گوزهرگه،
بوار.
- ممرز** - ا. (مه ممرز - memerz): دره ختیکه.
- ممزوج** - ا.مف.ع (مه مزوج - memzuc):
ئاویتیته، تیکه ل، شهراپی ئاویتیته به ئاو.
- ممسک** - ا.فا.ع (مومسیک - mumsik):
پیسکه، رژد، دهستنوقاو، به غیل.
- ممسوح** - ا.مف.ع (مه مسوه - memsûh):
مه مسح کراو، پیوانه کراو، پیوراو، دست
پیدا هینراو.
- ممسوخ** - ا.مف.ع (مه مسوخ - memsûx):
مه مسخ بوو، به دگوزاو.
- ممشوق** - ص.ع (مه مشووخ - memşûx):
پیایو بالا به رزی باریکه له.
- ممضی** - ا.مف.ع (مه مزا - memza):
ئیمزاکراو.
- ممضی** - ا.فا.ع (مومزی - mumzî):
ئیمزاکره.
- ممقوت** - ا.مف.ع (مه مغروت - memxût):
دژمن دار، بیترراو.
- ممکن** - ص.ع (مومکین - mumkin): ئیمکان
هه یه، ده شیت، ده کری.
- مملکت** - ا.ع (مه مله کت - memleket):
مه مله کت، قه له مروه و ولاتی پاشایی.
- مملو** - ص.ع (مه ملوو - memlû): پر، پرکراو،
ته ژی.
- مملوک** - ص.ع (مه مملوک - memlûk): بهنده،
غولام، نوکهر.
- مملول** - ا.ع (مه مملول - memlûl): مایه ی
بیتاقه تی، مایه ی بیزاری.
- ممنوع** - ا.مف.ع (مه ممنوع - memnû):
یاساغ، قه دهغه.
- ممنون** - ا.مف.ع (مه ممنون - memnûn):
مه ممنون، منه تبار، شوکرانه بیتر.
- مموه** - ا.مف.ع (موممه قشه ه - mumevveh):
زاخاو دراو، زهرکفت، زیوکفت، خوش روالته،
به دناخ.
- ممهده** - ا.مف.ع (موممه ههده - mumehhed):
هه موارکراو، ئاماده کراو، زهمینه خوشکراو.
- ممیز** - ا.فا.ع (موممه بییز - mumeyyiz):
جودا کهره وه.
- من** - ض (من - men): من.
- من** - ا (من - men): باقمان.
- من** - ا.ع (مه نن - menn): ئه وه ی به زدان
بیدات، ئه وه ی که سیک به یه کیکی به خشی،
که ژو.
- مناب** - مص.ع (مه ناب - menab): له بری،
ئه نجامدانی کارتیک له جیاتی که سیک.
- منابر** - ا.ع (مه نابیر - menabir): مینبه ران،
سه کویان.
- منابع** - ا.ع (مه نابی - menabi): سه رچاوان.
- منات** - ا.ع (مه نات - menat): ناوی بتیک
بووه که هندی تایفه ی عهره ب بهر له ئیسلام
په رستویانه ..
- منات** - ا.رو (مه نات - menat): دراوی باوی
رووسی که به رانه به کوپیکه.
- مناجات** - مص.ل.ع (مونا جات - munacat):
رازو نیازکردن، رازی دلی خوت به که سیک
بلتی، رازو نیاز کردن له گه ل خودا.
- مناخ** - ا.ص (مه ناخ - menax): شوینی کراوه،
شوینی ته نگ، شوینی نیشته جی بوون، نیشتمان.
- منادم** - ص.ع (مونا دیم - munadim):
هاودهم، هاونشین.
- منادمت** - مص.ل.ع (مونا ده مهت -
munademet): پیکه وه دانیشتن و
خواردنه وه، هاونشینی کردن، پیکه وه دانیشتن بو
خواردنه وه، هاوپپاله.
- منادی** - ا.فا.ع (مونا دی - munadî): جاردهر،
جارچی.
- منادی** - ا.مف.ع (مونا دا - munada): بانگ کراو.

- منار** - ا.ع (مه‌نار - menar): جیبی روناکی.
- مناره** - ا.ع (مه‌ناره - menare): جیبی روناکی، مناره، مناره‌ی پرستگه و مزگه‌فتان.
- منازع** - ا.ف.ع (مونازی - munazi): شه‌پرکه‌ر، شه‌فوک، ره‌قیب.
- منازعه** - مص.ل.ع (مونازه‌ئه - munaze'e): شه‌پرکردن، ململانی‌کردن.
- منازل** - ا.ع (مه‌نازیل - menazil): مال، قوناع، مه‌نزل.
- منازله** - مص.ل.ع (مونازه‌له - munazele): دابه‌زینی دوو گروپ له مه‌یدانا بو شه‌پرکردن، شه‌پرکردن له‌گه‌ل حریف دا له مه‌یداندا.
- مناسب** - ص.ع (مناسبیب - munasib): هاوشه‌کل، نزدیک لیکدی، شایسته، مسته‌هق.
- مناسبت** - مص.ل.ع (موناسه‌به‌ت - munasebet): خزمایه‌تی و نزیکی هه‌بوون.
- مناسک** - ا.ع (مه‌ناسیک - menasik): جیبی قوریانی کردن، قوریانیگه.
- مناص** - ا.ع (مه‌ناس - menas): په‌ناگه، په‌نا، جیبی فبرار، چاره، هه‌لاتنگه.
- مناصب** - ا.ع (مه‌ناسیب - menasib): پله‌و پایه، کاری فه‌رمی.
- مناصحه** - مص.م.ع (موناسه‌هه - munasehe): یه‌کتر نامۆزگاری کردن، نه‌سیحه‌تکردنی یه‌کدی.
- مناصفه** - مص.م.ع (موناسه‌فه - munasefe): دووله‌تکردن، دووبه‌ش کردنی شتییک له‌گه‌ل که‌سییکدا.
- مناط** - ا.ع (مه‌نات - menat): جیبی هه‌لواسین.
- مناطق** - ا.ع (مه‌ناتیخ - menatix): ده‌ه‌رو هه‌ریمان.
- مناظر** - ا.ع (مه‌نازیر - menazir): دیه‌نان، ئه‌وه‌ی بکه‌ویتته به‌رچاو.
- مناظره** - مص.ل.ع (مونازه‌ره - munazere): گفتوگۆو باسکردن ده‌ریاره‌ی شتییک، موجاده‌له‌کردن.
- مناع** - ص.ع (مه‌نائه - mena): پیسکه، به‌خیل، رژد.
- مناعت** - مص.ل.ع (مه‌نائه‌ت - mena'et): مه‌حکهم بوون.
- منافات** - مص.ل.ع (مونافات - munafat): یه‌کتر راوانان، یه‌کتر وه‌ده‌رنان، ململانی‌کردنی یه‌کتر.
- منافذ** - ا.ع (مه‌نافیز - menafiz): کون، ده‌لاقه، ده‌لیقه.
- منافره** - مص.ل.ع (مونافه‌ره - munafere): رق بوون له یه‌کتر، فه‌خرکردن و خو‌هه‌لکیشان به‌سه‌ر به‌رانیه‌ردا.
- منافسه** - مص.ل.ع (مونافه‌سه - munafese): رق‌به‌رایه‌تی کردنی یه‌ک، رکابه‌ری.
- منافع** - ا.ع (مه‌نافی - menafi): سوود و به‌رزه‌وه‌ندیان.
- مناق** - ص.ع (مونافیخ - munafix): دوو روو، مونافه‌ق، ئه‌وه‌ی رواله‌تی پیچه‌وانه‌ی ناخی بئ.
- مناقفه** - مص.ل.ع (مونافه‌غه - munafexe): دوو روویی کردن، خیانه‌تکردن لیکدی.
- منافی** - ا.ف.ع (مونافی - munafi): وه‌ده‌رنه‌ر، نه‌فیکه‌ر، دژ.
- مناقب** - ا.ع (مه‌ناغیب - menaxib): ئه‌وه‌ی مایه‌ی ستایش بی، خه‌سله‌تین چاک و په‌سند.
- مناقشه** - مص.ل.ع (موناغه‌شه - munaxese): موناقه‌شه‌کردن، مشت و مپرکردن.
- مناقص** - ا.ع (مه‌ناغیس - menaxis): که‌م و کوریان.
- مناقصه** - مص.م.ع (موناغه‌سه - munaxese): که‌م کردن، رق‌به‌ری کردنی یه‌ک له که‌م کردنی نرخ‌ی شتییک.
- مناقض** - ا.ف.ع (موناغیز - munaxiz): شکینه‌ر، په‌یمان شکین، پیچه‌وانه، دژ.
- مناقضه** - مص.ل.ع (موناغه‌زه - munaxeze): پیچه‌وانه‌گوتن، پیچه‌وانه‌گزی.

- مناقله** - مص.ل.ع (موناغلهه - munaxele): قسه کردن له گهل یه کدیدا، حییکایه تکریدن بۆ یه کتری.
- مناکب** - ا.ع (مهناکبب - menakib): شان و مل.
- مناکحه** - مص.م.ع (موناکحهه - munakehe): ئیزدیواج، زهوجین، ژن ماره کردن.
- منال** - ا.ع (مهنال - menal): شوینیک سهرچاوهی قازانج و دهستکهوت بئ.
- منام** - ا.ع (مهنام - menam): خهون، نووستن، خهوتنگه.
- منان** - ص.ع (مهنتان - mennan): چاکه کاری زۆر به خشنده، یه کیکه له ناوه کانی یه زدان.
- مناهج** - ا.ع (مهناهیج - menahic): پرۆگرام، بهرنامه، رینگه و رتیچکهی روون و ناشکرا.
- مناهل** - ا.ع (مهناهیل - menahil): سهرچاوه و کانیاوان.
- مناهی** - ا.ع (مهناهی - menahî): ئه و کارانهی شهرخ نه هی لیکردوون.
- منایا** - ا.ع (مهنایا - menaya): ئه جهلان، مهرگ.
- منبت** - ا.ع (مهنبهت - menbet): جیتی روانی گیا.
- منبت** - ا.مف.ع (مونهببهت - munebbet): نه خشی بهرجهسته له سهر دار.
- منبر** - ا.ع (مینبهه - minber): مینبهه.
- منبسط** - ص.ع (مونهبسهیت - munbesit): خوشحال و روو به پیکه نین، پان و بهرین.
- منبع** - ا.ع (مهنبهه - menbe³): سهرچاوه، کانی، ئه سل و بنه ما.
- منبعث** - ا.ف.ع (مونهبسهیس - munbe³'is): هه لقلوئبو.
- منبک** - ا.ع (مینبهک - minbek): گیایه که گسکی لیدروست ده کری.
- منبل** - ص (مهنبهل - menbel): ته من، بیکار، متمانه پئی نه کهر، که سیک متمانهی پئی نه کری.
- منبل دارو** - ا.م.ع (مهنبهل دارو - menbel darû): مه لجه م، مه رهه م، هه توانی سهر زام و برینان.
- منبه** - ا.ف.ع (مونهببیه - munebbih): بیدار که ره وه.
- منت** - مص.ع (میننهت - mennet): منه تکریدن به سهر که سیکدا له بهر ئه وهی چاکه ی له گهل کراوه، چاکه یه ک بکه ی و به رووی ئه و که سه یدا بده تته وه و منه تی به سهر دا بکه ی، منه تکریدن، چاکه و خپیر.
- منتبه** - ا.ف.ع (مونهتبهیه - muntebih): ناگدار، وریا، بیدار و هوشیار.
- منتج** - ا.ف.ع (مونتجیح - muntic): بهر مه پین، به سوود.
- منتجب** - ا.مف.ع (مونهتجهب - munteceb): هه لبرتیر دراو و په سند، هه لبرتیر دده و په سهند.
- منتجب** - ا.ف.ع (مونهتجهیب - muntecib): هه لبرتیره.
- منتجع** - ا.ع (مونهتجهه - muntece³): له وه رگه، شوینی بژوتین و ئاودار.
- منتخب** - ا.مف.ع (مونهتخهب - muntexeb): هه لبرتیر دراو.
- منتخب** - ا.ف.ع (مونهتخیب - muntexib): هه لبرتیره.
- منتر** - ا.م.ع (مهنتهه - menter): دوعاو و ویرد بۆرام کردن، ئه فسون کراو.
- منتزع** - ا.مف.ع (مونهتزهه - munteze³): هه لکه ندر او.
- منتسب** - ا.مف.ع (مونهتسهب - munteseb): نیسبهت دراو، خزم.
- من تشا** - ا.ع (مهنتهشا - menteşa): مهنتهشا، مهنتهشه، متهشا، دار دهستی دهرویش و هه ژاران.
- منتشر** - ا.ف.ع (مونهتشهیر - munteşir): بلاو و ناشکراو پهراگه نده.
- منتصب** - ا.مف.ع (مونهتسهب - munteseb): له سه پئی و هه ستاو، ره پ.

- منتصر** - ا.فا.ع (مونتہ سیر - muntēsir):
سہرکہ و توو.
- منتصف** - ا.ع (مونتہ سہف - muntēsef):
نیوہ، نیوہی ریگہ، ناوہ راستی شتیک.
- منتظر** - ا.فا.ع (مونتہ زیر - muntezir):
چا و پروان.
- منتظم** - ا.فا.ع (مونتہ زیم - muntezim):
راست و دروست و ریخراو.
- منتعش** - ا.فا.ع (مونتہ ئیش - munte'is):
گورج و گوژ و چوست و چالاک و زیتہ ل.
- منتفع** - ا.فا.ع (مونتہ فی - muntefi):
سوود مند، سوود وەرگر، قازانجیہر.
- منتفی** - ا.فا.ع (مونتہ فی - muntefi):
لہ نیوہر، دوورخہ رہوہ.
- منتقد** - ا.فا.ع (مونتہ غید - muntexid):
رہخنہ گر، سہراف.
- منتقد** - ا.مف.ع (مونتہ غہد - muntexed):
رہخنہ لیگر، ہلہسہ نگیتر، او.
- منتقل** - ا.مونتہ غیل - muntexil):
لہ شوینیکہ و ہ بوشوینیکہ دی پروات.
- منتقم** - ا.فا.ع (مونتہ غیم - muntexim):
توژہ ئہ ستین.
- منتکس** - ص.ع (مونتہ کیس - muntekis):
سہرنگون، ناوہ ڈوو، داگیر، نزمکراو.
- منتہز** - ا.فا.ع (مونتہ ہیہز - muntehiz):
ہلہ پہرست.
- منتہک** - ا.فا.ع (مونتہ ہیہک - muntehik):
ئہ تک کەر.
- منتہی** - ا.فا.ع (مونتہ ہی - muntehi):
بہ کوتابی گہ بیوو، تہ واو.
- منتہی** - ا.مف.ع (مونتہ ہا - munteha):
کوٹابی.
- منثور** - ا.مف.ع (مہ نسوور - mensûr):
پہخشان، پہرت و بلاو.
- منج** - ا.مونتہ - munc):
میشہنگ، زہر دہوالہ،
- منج** - ا.مونتہ - munc):
گیایہک.
- منج** - ا.فا.ع (مونتہ یہ - muncih):
سہرکہ و توو، بہ تاوات گہ بیشتوو.
- منجر** - ا.مف.ع (مونتہ ہر - muncer):
راکتیشر او.
- منجز** - ا.مف.ع (مونتہ ہز - muncēz):
تہ واو کراو، ئہ نجام دراو، دہستکہ و ت.
- منجک** - ا.مہنجہک - mencek):
سپہر بازی.
- منجل** - ا.ع (مینجہل - mincel):
داس.
- منجلاب** - ا.مہنجہلاب - mencelab):
چلکاو.
- منجلی** - ص.ع (مونتہ لی - muncelî):
و ئاشکرا، دیارو جیلوہ دار.
- منجم** - ا.ع (مہنجہم - mencem):
ریگہی ئاشکرا.
- منجم** - ا.فا.ع (مونتہ ججم - munccim):
ئہ ستیرہ ناس.
- منجمر** - ص.ع (مونتہ مید - muncemid):
بہ ستہ لہک، مہ بیوو.
- منجنيق** - ا.ع (مہنجہ نیغ - mencenix):
مہنجہ نیق، ئامیریک بووہ لہ زہمانی کوٹا لہ شہرا
بہ کار ہاتووہ و ہر دی پین ہا و پٹراوہ تہ دژمن.
- منجوق** - ا.مہنجووغ - mencûx):
سہری ئالا.
- منجی** - ا.ع (مہنجہا - menca):
شوینی نہجات، جتی رہایی.
- منجی** - ا.فا.ع (مونتہ جی - muncî):
نہجات دہر.
- منجدر** - ا.فا.ع (مونتہ دیر - munhedir):
کہ سیک لہ سہرہوہ نشیتو بیتہوہ.
- منحرف** - ا.فا.ع (مونتہ ریف - munherif):
چہ ماوہ، خواریوو، کہ چرہو، لہری لادہر.
- منحصر** - ص.ع (مونتہ سیر - munhesir):
سنوور دارو دہورگیر او.

- منحط** - ص.ع (مونھه تت - munhett): دابه زيوو، روخاو،
- منحل** - ص.ع (مونھه لل - munhell): كراوه، لابراو، له نيرو چوو.
- منحنی** - ص.ع (مونھه نی - munhenî): چه ماوه، خوار.
- منحوت** - ا.مف.ع (مه نهوت - menhût): تاشراو.
- منحوس** - ص.ع (مه نهوس - menhûs): شوم، نه حس، بئ بهخت.
- منحول** - ا.مف.ع (مه نحول - menhûl): شيعريتک هي خه لک بئ و که سيک بيداته پال خوی، دزی نه ده بی.
- منخر** - ا.ع (مينخه ر - minxer): که پوو، کونی لووت، دفناک.
- منخرم** - ص.ع (مونخه ريم - munxerim): برپاگ، لووت براو.
- منخسف** - ص.ع (مونخه سيف - munxesif): گيراو و تاريخ، پؤشراو و ديار نه بوو.
- منخفص** - ص.ع (مونخه فيز - munxefiz): نرم، که و تنه نرمی.
- مند** - (مه ند - mend): پاشگره و مانای خاوه نداريتی ده گه يه ني وک: خردمند.
- منداب** - ا (مه نداب - mendab): جوژه رووه کيتکه.
- مندرج** - ص.ع (مونده ريج - munderic): تو مارکراو، شاروه، شتيتک خرابيته ريزو خانه وه.
- مندرس** - ص.ع (مونده ريس - munderis): کوئن و دراو.
- مندف** - ا.ع (مينده ف - mindef): که وانی هه لاجی.
- مندک** - ص (مه ندهک - mendek): که م، بئ بازار.
- مندل** - ا (مه ندهل - mendel): بازنه يه که ویرد خوانان له دهوری خو بانی ده کيشن و له ناو نه و بازنه يه دا داده نيشن و ویرد يان نه فسون ده خويتن.
- مندل** - ا.ع (مه ندهل - mendel): پیتلاو، داری عود.
- مندل** - ا.ع (ميندهل - mindel): دهسته سپ.
- مندل** - ا.فر (مينديل - mindil): ياسا يه که که ميندل - ی رووه کناسی نه مساوی ده رياره ی گواستنه وه ی هه ندی سيفهت له ناو گياو گيانله بهر اندا دا يه يتناوه.
- مندمچ** - ا.ف.ع (مونده ميچ - mundemic): تبتکه ل بوون، چونه ناو يهک، سازان.
- مندوب** - ا.مف.ع (مه ندوب - mendûb): نوينه ر، هه لير تير دراو.
- مندور** - ص (مه ندور - mendûr): بئ بهخت، غه مگين، بيتاقهت، به له نگاه، پيسکه.
- منده** - ا (مه نده - mende): گوژه، گوژه ی شکاو.
- مندیل** - ا.ع (مه نديل - mendîl): شاشک، دهسته سپ.
- مندز** - ا.ف.ع (مونزير - munzir): ترستينه ر.
- منزجر** - ص.ع (مونزه جير - munzecir): وه ددر نراو، ترستينراو.
- منزعج** - ص.ع (مونزه نيچ - munze'ic): بئ ئؤقره، په ريشان، وه ددر نراو.
- منزل** - ا.ع (مه نزيل - menzil): جيی لادان، مال، کاروانسه را، قوناخ، مه نزل.
- منزل** - ا.مف (مونزه ل - munzel): دابه زيوو.
- منزلت** - ا.ع (مه نزيله ت - menzilet): پله و پایه.
- منزوی** - ا.ع (مونزه فی - munzevî): گوژشه گير، دووره په ريز.
- منزه** - ص.ع (مونزه زهه - munezzeh): پاک و بئ غه ل و غه ش، داوین پاک، دوور له هه ر به دی و خراپيبهک.
- منسحب** - ا.ف.ع (مونسه هيپ - munsehib): پاشه کشه که ر.
- منسد** - ص.ع (مونسه د - munsedd): داخراو.

- منسرح** - ا.فا.ع (مونسه ریه - munserih):
 نه سپی خوشبزه.
- منسک** - ا.ع (مه نسیک - mensik): شوتنی
 قوریانی کردن، جیتی عیبادهت، ری و رسمی
 عیبادهت.
- منسلک** - ا.فا.ع (مونسه لیک - munselik):
 که سیک چوبیته ریزو ناو ریچکه و ریباژیکه وه.
- منسم** - ا.ع (مه نسیم - mensim): پی و شترو
 فیل و و شترمل، نیشانه و ریچکه و ریباژ.
- منسوب** - ا.مف.ع (مه نسوب - mensûb):
 نه سه بدار.
- منسوج** - ا.مف.ع (مه نسوج - mensûc):
 ته نراو، چنراو، جزره قوماشیکی ناو ریشمه.
- منسوخ** - ا.مف.ع (مه نسوخ - mensûx):
 نه سخکراو، ره تکراره، له بهین براو.
- منش** - ا (مه نیش - meniş): سرووشت،
 ته بیعت.
- منشا** - ا.ع (مه نشه - menşe): جیتی
 نه شوئا، شوتنی په یدا بوون.
- منشات** - ا.ع (مونشه تات - munşe'at):
 نووسراوان، نامه.
- منشار** - ا.ع (مینشار - minşar): هه ره، نه ره،
 مشار.
- منشرح** - ص.ع (مونه شه ریه - munşerih):
 روخوش و کراوه، به که یف و ئاشکراو دیار.
- منشعب** - ص.ع (مونشه ئیب - munşe'ib):
 جیابوونه وه، جیابوونه وه، دووبه ره کی، پارچه
 پارچه بوون، لق لق بوون.
- منشفه** - ا.ع (مینشفه - mişefe): خاولی.
- منشق** - ص.ع (مونشه غغ - munşexx): شق
 بردوو، درز بردوو، تهره کیو.
- منشور** - ا.ع (مه نشوور - menşûr): بلاو کراوه،
 به بیان، نامه ی کراوه، فرمان، فرمانی پاشایی.
- منشویک** - ص (مینشیفیک - minşivîk):
 مه نشه ویک، لایه نیککی حیژی سوسیال دیوکراتی
 روسیا بوو.
- منشی** - ا.فا.ع (مونشی - munşî): دهست
 پیکه ر، نووسه ر، که سیک بتوانی باش نامه
 بنووسیت و بابهت براژینیتته وه.
- منصب** - ا.ع (مه نسیب - mensib): پله و پایه،
 کاری فه رمی.
- متصرف** - ا.فا.ع (موتسه ریف - munserrif):
 گه رانه وه له شوتنی تیکه وه بز شوتنی تیک، که سیک
 دهست به رداری مه به سستی خوئی بچ و چاوپوشی
 بکات.
- منصف** - ا.فا.ع (مونسیف - munsif):
 به ویزدان، به ئینساف، هه قانی، هه قپه روه ر.
- منسوب** - ا.مف.ع (مه نسوب - mensûb):
 به ریپاکراو، که سیک له کارو پایه یه ک دابنری.
- منصور** - ا.مف.ع (مه نسور - mensûr):
 پشتیوانی کراو.
- منصوص** - ا.مف.ع (مه نسوس - mensûs):
 قسه یه ک وه کو خوئی بگوتنیتته وه، دهق، دهقاو دهق.
- منصه** - ا.ع (مینسه سسه - minesse):
 کورسیبه ک که بووکی له سه ر دابنری.
- منضج** - ا.فا.ع (مونزیج - munzic):
 پیته گه یه نه ر.
- منضد** - ا.مف.ع (مونه ززه - munezzed):
 له سه ر یه ک هه لچنراو، نوین و شت که له سه ر
 یه ک هه لچنری و ریک خرابی.
- منضم** - ص.ع (مونزه م - munzem):
 په یوه سته.
- منطبع** - ص.ع (مونته بی - muntebi):
 چاپکراو.
- منطبق** - ص.ع (مونته بیغ - muntebix):
 جووت، له سه ر یه ک دانراو، چون یه ک و به رانیه ر.
- منطقی** - ص.ع (مونته فی - muntefî):
 کوژاوه.
- منطق** - مص.ل.ع (مه نته یغ - mentix):
 قسه کردن، مه نتیق، لژتیک.
- منطق** - ا.ع (مینته غ - mintex): که مه ریه ند،
 پشتین، پشتینه.

- منطس** - ا.فا.ع (مونتہ میس - munte mis) :
 نہستتیرہ یان چاویک کہ روناکی نہ مابئی،
 مہ حوکہ روه، نقووم بوون و ون بوون.
- منطوق** - ا.مف.ع (مہ نتسووغ - mentûx) :
 گوتراو، قسہی گوتراو، روالہ تی قسہ.
- منطوی** - ا.فا.ع (مونتہ فی - muntevî) :
 گرده و ہبوو.
- منطیق** - ص.ع (مینتسیخ - mintîx) :
 قسہ روهان.
- منظر** - ا.ع (مہ نزرہ - menzer) :
 دیہن، ٹهوهی بکہ ویتہ بہرچاو، شوتنی روانین و تہ ماشا کردن.
- منظرہ** - ا.ع (مہ نزرہ - menzere) :
 دیہن جی تہ ماشا کردن، تہ مہ شاگہ.
- منظم** - ص.ع (مہ نزرہ - munezzem) :
 ریک و پیک، بہ تہ رتیب.
- منظور** - ا.مف.ع (مہ نزرہ - menzûr) :
 لہ بہرچاو گیراو.
- منظوم** - ا.مف.ع (مہ نزرہ - menzûm) :
 ہونراو، شتیک ہونرابیتہ وہ، شاعر.
- منع** - مص.م.ع (مہ نی - meni) :
 نہ ہیشتن، قہ دہ غہ کردن، پیش گرتن، قہ دہ غہ کردنی کہ سیک
 لہ کاریک یان شتیک.
- منعطف** - ا.فا.ع (مہ نثرہ تیف - mun'etif) :
 چہ ماوہ، پیچ، و ہرچہ رخان.
- منعطف** - ا.ع (مہ نثرہ تہف - mun'etef) :
 پیچی روبار، ریگہ بہک پیچ بکاتہ وہ و رووہ
 شوتنیکی دی و ہرچہ رخان، و ہرچہ رخان.
- منعقد** - ا.فا.ع (مہ نثرہ غید - mun'exid) :
 مہ بیو، پیمانہ کی بہ سترئ.
- منعکس** - ا.فا.ع (مہ نثرہ کیس - munekis) :
 عہ کسکہ روه، رہ نگدہ روه، پیچہ وانہ،
 ٹاوہ ژوو.
- منعم** - ا.فا.ع (مہ نثرہ میم - mun'im) :
 نیعمہ تدر.
- منعم** - ا.مف.ع (مہ نثرہ مہ - mun'em) :
 نیعمہت پی دریاگ.
- منعم** - ص.ع (مہ نثرہ مہ - mune'em) :
 دہولہ مہند، زہنگین، دارا، بووہ.
- منغر** - ا.مف.ع (مہ نغر - munxûr) :
 شہراب.
- منغص** - ا.مف.ع (مہ نغرہ غس - munexxes) :
 تاریک، ناخوش، ناسازگار.
- منغمس** - ا.فا.ع (مہ نغرہ غس مہیس - munxemis) :
 لہ ٹاوا نقوم بوو.
- منفاق** - ص.ع (مینفاغ - minfax) :
 دہست بلاو، دہستبلاو.
- منفجر** - ا.فا.ع (مہ نغرہ جیر - munfecir) :
 ناوی ہلہ لثولیوی روهان، تہ قیو، برینتی چلک و
 کینمی لی پروات.
- منفذ** - ا.ع (مہ نغرہ ز - menfez) :
 پہ نجرہ، ریگہ، شوتنی تی پیرین.
- منفرج** - ا.فا.ع (مہ نغرہ ریج - munferic) :
 کراوہ.
- منفرد** - ص.ع (مہ نغرہ رید - munferid) :
 تہ نیا.
- منفسخ** - ا.فا.ع (مہ نغرہ سیخ - munfesix) :
 ہلہ لثوہ شاوہ، لہ غوگراو، لاپراو، لہ کارکہ و توو.
- منفصل** - ا.فا.ع (مہ نغرہ سیل - munfesil) :
 پارچہ پارچہ بوو، جیا بووہ وہ، داپراو.
- منفعت** - ا.ع (مہ نغرہ نثرہت - menfe'et) :
 مہ نغرہ عت، فایدہ، سوود، قازانج.
- منفعل** - ا.فا.ع (مہ نغرہ نیل - munfe'il) :
 شہرمہ زار.
- منفق** - ا.فا.ع (مہ نغرہ فیخ - munfix) :
 کہ سیک پارہ لہ رای خوا بدات.
- منفک** - ص.ع (مہ نغرہ ک - munfek) :
 رزگار بوو، کراوہ.
- منفور** - ا.مف.ع (مہ نغرہ فور - menfûr) :
 ناپہ سند، بیتراو، نغرہ تبار.
- منفی** - ا.ع (مہ نفا - menfa) :
 تاراوگہ.
- منفی** - ص.ع (مہ نفی - menfi) :
 نہ فی کراو، دوور خراوہ، تاراو.

- منقاد** - ص.ع (مونقاد - munxad): گوپرایه‌ل، ناراسته کراو.
- منقار** - ا.ع (مینقار - minxar): دهنوک.
- منقاش** - ا.ع (مینقاش - minxaş): نامپیری نیگارکیشی، مووکیش.
- منقبت** - ا.ع (منغه بهت - menxebet): هونه رو کاری چاک که مایه‌ی ستایش بی، مایه‌ی فخر و شانازی، باریکه ری نیوان دوومال.
- منقبض** - ص.ع (مونغه بیض - munxebiz): تیک ترنجان، قوبان.
- منقع** - ا.مف.ع (مونه غغه - munexxeh): بژارکراو، پاک کراو.
- منقذ** - ا.فا.ع (مونغیز - munxiz): رزگارکر، فریاره‌س.
- منقرض** - ا.فا.ع (مونغه ریز - munxeriz): له ناوچوو، شتیک نه مایی.
- منقسم** - ا.فا.ع (مونغه سیم - munxesim): دابه شیوو، دابه شکرکراو.
- منقش** - ا.مف.ع (مونه غغه ش - munexxeş): نه خشیتراو.
- منقصت** - ا.مف.ع (منغه سهت - menxaset): کهم و کوری، نوستانی.
- منقضی** - ا.فا.ع (مونغه زی - munxezî): کوتایی هاتوو، له ناوچوو، ته‌واو بوو.
- منقط** - ص.ع (مونه غغه ت - munexxet): خالدار، نوقته دار.
- منقطع** - ا.فا.ع (مونغه تی - munxeti): پچراو،
- منقع** - ا.ع (منغه - menxe): دهریا، گولاو.
- منقل** - ا.ع (منغه ل - menxel): ناگردان، مه‌قلی، پیلای کونه، ریگه‌ی کورت.
- منقلب** - ا.فا.ع (مونغه لیب - munxelib): گوراو، هه‌لگه‌راوه، نالوزکاو، پهریشان، نارپه‌حت.
- منقلع** - ا.فا.ع (مونغه لی - munxeli): له‌بنه‌وه هه‌لگه‌ندراو.
- منقور** - ا.مف.ع (منغه خور - menxûr): کونکراو، نه خشیتراو.
- منقوش** - ا.مف.ع (منغه خوش - menxûş): نه خشیتراو.
- منقوط** - ا.مف.ع (منغه خوت - menxût): خال له‌سه‌ر دانراو.
- منقول** - ا.مف.ع (منغه قول - menxûl): نه‌قل کراو، شتیک بتوانری له شوتینیکه‌وه بو شوتینیکی دی نه‌قل بکری، گپ‌دراوه، شتیک بگپ‌دریتته‌وه.
- منقی** - ا.مف.ع (مونه غغا - munexxa): پاککراو، بژارکراو.
- منکب** - ا.ع (منه‌نکب - menkib): شان.
- منکر** - ا.فا.ع (مونکیر - munkir): نکولی که‌ر.
- منکر** - ص.ع (مونکه‌ر - munker): کاری ناشیرین، کاری ناشایسته و ناپه‌سه‌ند، کاری نارپه‌وا، کاری نا‌شهرعی.
- منکسر** - ص.ع (مونکه‌سیر - munkesir): شکاو.
- منکشف** - ص.ع (مونکه‌شیف - munkeşif): که‌شف، دیار، روت، ئاشکرا.
- منکوب** - ا.مف.ع (منه‌نکوب - menkûb): نه‌گه‌ت، رهنج دیده، دووچاری نه‌گه‌تی و به‌لا.
- منکوحه** - ا.مف.ع (منه‌نکوهه - menkûhe): ژنی ماره‌کراو.
- منکوس** - ا.مف.ع (منه‌نکوس - menkûs): سه‌ره‌و ژنیر، سه‌رنگون، تاوه‌ژوو، ژنیر بان.
- منگ** - ص (منه‌نگ - meng): دزو ریگر، منه‌نگ، حؤل، گپژ، گه‌وج.
- منگ** - ا (منه‌نگ - meng): قومار، یاساو ریسا، لاف و گه‌زاف.
- منگل** - ص (منه‌نگول - mengul): دز، ریگر، چه‌ته.
- منگل** - ا (منه‌نگول - mengul): مه‌نه‌ؤل، کونج، ره‌ه‌ند.

- منگله** - ا(مهنگوله - mengûle): گیزو گولینگ.
- منگنه** - ا(مهنگنه - mengene): گیره، مهنگنه.
- منگوله** - ا(مهنگوله - mengûle): گیزو گولینگ.
- منگیا** - ا(مهنگییا - mengiya): قومار، قومارخانه.
- منگیاگر** - ا.فا(مهنگییاگر - mengiyager): قوبارباز، خودانی قومارخانه.
- منگیدن** - مص.ل(مهنگیده - mengîden): منجه منج، مینگه مینگ، قسه کردن له بن لیوانه وه.
- منز** - ا.ع(مینهن - minen): منهت.
- منژ** - ا.فر(مینینژ - mininj): پهردی میتشک.
- منژیت** - ا.فر(مینینژیت - mininjît): ئیلتیهایی پهردی میتشک، هه وکردنی پهردین میتشک.
- منوال** - ا.ع(مینثال - minval): شیواز، شیوه، دهزگای چینی جۆلابی.
- منوب** - ا.مف.ع(مهنوب - menûb): جیگر، بریکار، کهسیتک له کاریکدا جیگری کهسی دی بی.
- منوچهر** - ا.ص(مهنوچیهر - menûçihir): مهنوچهر، رووخۆش، ناوه بۆ پیاوان.
- منور** - ص.ع(مونه قشهر - munevver): نووران، دره وشاوه، رووناک.
- منوط** - ا.مف.ع(مهنووت - menût): وابهسته.
- منوگام** - ص.فر(مونوگام - munûgam): یهک ژنه، خودانی یهک ژن.
- منوگامی** - ا.فر(مونوگامی - munûgamî): سیسته می یهک ژنه.
- منوم** - ا.فا.ع(مهنه قشیم - munevvim): کهسیتک به شیوهی موگناتیسی خه وه له یهکیتک بخات، خه واندنی موگناتیسی، خه وینه ر، خه وهیبن.
- منون** - ا.ع(مهنون - menûn): نه جهل، مهرگ، رۆژگار.
- منون** - ص.ع(مونه قشهن - munevven): ته نوین دار، وشه یهک ته نوین بکری.
- منوی** - ا.مف.ع(مه نقی - menvî): به نیاز.
- منهاج** - ا.ع(مینهاج - minhac): ریی راست، ریی روون و ناشکرا.
- منتیهک** - ص.ع(مونتیهک - muntehik): بی ئابرو، بی په روا، نه تک کهر، هه تک کهر، دریتراو، کون کراو، په رده در.
- منهج** - ا.ع(مه نهج - menhec): ریی راست، ریی ناشکرا، شاری، میتۆد.
- منهدم** - ص.ع(مونهدیم - munhedim): ویران و خه رابه، داروخاو، روخاو.
- منهر** - ا.ع(مه نهر - menher): جوگه له، شوتینی ناودر.
- منهزم** - ص.ع(مونهدیم - munhezim): هه لاتوو، شکست خواردوو، له شکری به زیوو.
- منهضم** - ص.ع(مونهدیم - munhezim): خواردنی هه رس کراو.
- منهل** - ا.ع(مه نههل - menhel): سه چاوه، کانیهک که خه لکی ناوی لی بخۆنه وه.
- منهمک** - ا.فا.ع(مونه میک - munhemik): سه رقان و مژولی کارتیک.
- منهوب** - ا.مف.ع(مه نهوب - menhûb): تالان کراو.
- منهوم** - ص.ع(مه نهروم - menhûm): نهوسن و تامه زرو و چلیس.
- منهی** - ا.فا.ع(مونهی - munhî): هه والدر، په یامتیر.
- منهی** - ا.مف.ع(مه نهی - menhî): کاری خراب و نا شه رعی.
- منی** - ا.مص(مه نی - menî): من من، خو هه لکیش، غورور، خو په رستی.

- منی** - ا.ع (مهنی - menî) : تۆماو، ئاوی پیاو.
- منیت** - ا.ع (مونیهت - munyet) : ئاره زوو، تکا.
- منیت** - ا.ع (مهنیهت - menîyet) : مهرگ، ئەجهل.
- منیر** - ا.ف.ع (مونیر - munîr) : دره خشان، روناکێ به خشن.
- منیزی** - ا.فر (مهنیزی - menîzi) : جووره ده رمانیکه.
- منیزیوم** - ا.فر (مهنیزیوم - menîzyûm) : مه گنیزیوم.
- منیع** - ص.ع (مهنی - menî) : سهخت و عاسی، قایم و بهرز، شوینی بهرزو قایم و توش که به ئاسانی نه یگه ییتی.
- منیف** - ص.ع (مونیف - munîf) : بهرز، گه وره، هه لکراو.
- مو** - (مهو - mew) : میتو، دره ختی میتو.
- مو** - (موو - mû) : موو، توکی به دهن، موی سمیل.
- موائد** - ا.ع (مه قاید - mevaïd) : سفره و خوانان.
- موات** - ص.ع (مه قات - mevat) : مردوو، بئ گیان، زهوی وشک و به یار.
- موائقه** - مص.ع (موقاسه غه - muvasexe) : په یمان به ستن.
- موائق** - ا.ع (مه قاسیق - mevasîx) : په یمانان.
- مواج** - ص.ع (مه قئاج - mevvac) : پپر شه پۆل، شه پۆلدار.
- مواجب** - ا.ع (مه قاجیب - mevacib) : واجب و ئه رکان، مووچه ی مانگانه یان سالانه، مهرگ.
- مواجه** - ص.ع (موقاجیه - muvacih) : روو به پروو.
- مواجهه** - مص.ل.ع (موقاجهه - muvacehe) : روو به پروو بوونه وه، روو به پروو بوونه وه له گه ل که سیکدا.
- مواخات** - مص.ل.ع (موخاخات - muvaxat) : برابیه تی و دۆستایه تی، بوون به دۆست و برا.
- مواد** - ا.ع (مه قادی - mevvad) : که رهسته ی خاو.
- مواده** - مص.ل.ع (موقاده نه - muvade'e) : ئاشتبوونه وه، ئاشتی کردن، ده ستبه رداربوونی دژمنایه تی.
- مواربه** - مص.ل.ع (موقاربه به - muvarebe) : فیل و فیل بازی، ده ستپینی به کتر.
- موارد** - ا.ع (مه قارید - mevarid) : شوینی دابه زین، جیتی لادان، جیتی ئاو خوارده وه.
- موارده** - ا.ع (موقارده ده - muvarede) : پیکه وه لادان له جتیبه کدا.
- مواریث** - ا.ع (مه قاریس - mevaris) : میرات.
- موازات** - مص.ل.ع (موقازات - muvazat) : روو به پروو بوون، به رانبه ر بوون، هاو ته ریب.
- موازنه** - مص.م.ع (موقازنه - muvazene) : به راورد کردن، هه لسه نگانندی دوو شت.
- موازی** - ص.ع (موقازی - muvazî) : روو به پروو، به رانبه ر، هاو ته ریب.
- موازین** - ا.ع (مه قازین - mevazîn) : ته رازوو، شایه ن، ئە ندازه.
- مواسات** - مص.م.ع (موقاسات - muvasat) : کۆمه ک کردنی یه ک به مال.
- مواسم** - ا.ع (مه قاسیم - mevasim) : وه رز.
- مواشی** - ا.ع (مه قاشی - mevaşî) : چه یوانات، چاره وی، مه رو مالات.
- مواشیر** - ا.ع (مه قاشیر - mevaşîr) : شوشه.
- مواصلت** - مص.ل.ع (موقاسه له ت - muvaselet) : په یوه ندی کردن به یه که وه، به رده وام کردن په یوه ندی.
- مواضع** - ا.ع (مه قازی - mevazi) : شویتان، جیتی گیان.
- مواضعه** - مص.ل.ع (موقازنه ت - muvaze'et) : پیکه وه ریکه وتن له سه ر کاریک.

موالات - مص.ل.ع (موثالات - muvalat):
 دۆستایه تی و په یوه ندی کردن له گه ل یه کدا،
 په پیره وی کردن.
موالد - ا.ع (مه قالید - mevalid): شونینی له
 دایک بوون، زئید.
موالی - ا.ع (مه قالی - mevalî): سهروه ران،
 خواوه ندان، به نده و غولامان.
موالیا - ا.ع (مه قالیبا - mevalîya): جزره
 شیعریتک بووه که کویله و غولامان بۆ خواوه نانی
 خوئیان گوتووه و له کۆتایی ههر شیعریتک یان
 به ندیتکدا وشه ی (یا مه والیبا) یان دووباره
 ده کرده و هکو نامه زیه ک بۆ خواوه نه کانیان.
موالید - ا.ع (مه قالید - mevalîd): فهرزه نان.
موانع - ص.ع (مه قانی - mevani): کۆسپ و
 ته گهران، له مپهر.
مواهب - ا.ع (مه قاهیب - mevahib):
 به خششان، نه وه ی به که سیک بیه خشری له مالی
 دنیا جگه له پاره و پول.
موید - ا.ع (مه وید - mewbed): سه ره زکی
 موغان، که کیم و زانا و پی شه وای روحانی
 زهرده شتی.
مویدموردان - ا.ع (مه ویده دی مه ویده دان -
 mewbedi mewbedan): سه ره زکی گشتی
 مه ویده دان.
مویق - ا.ع (مه وویغ - mewbix): وه عده گه،
 زبندان، ههر شتیک بی به کۆسپ و له مپهر
 له نیتوان دوو شتدا.
مویز - ا.ع (مویز - mubîz): هیله ک، والا بیتر.
موت - ا.ع (مه وت - mewt): "مه رگ".
موتاب - ا.ص (موتاب - mutab): موتابیچی.
موتاسیون - ا.فر (موتاسیون - mutasyûn):
 گۆزانی کۆتوپر، وه کو گۆزانی ناو له پله یه کی
 گهرمی تاییه ته وه بۆ هه لم یان سه هول.
موتت - ا.فر (موتیت - mutit): سردوی نایینی.
موتور - ا.فر (موتور - mutûr): ماتۆر،
 دینه مؤ.

مواطات - مص.ل.ع (موثاتات - muvatat):
 پیکه وه ریکه وتن له سه ر کاریک.
موطن - ا.ع (مه قاتین - mevatin): وه ته نان،
 ولاتان.
مواظب - ا.ف.ع (موثا زیب - muvazib):
 چاودیر، نیگابان، پاسه وان.
مواظبت - مص.م.ع (موثا زبه ت - muvazabet):
 چاودیری کردن، ناگاداری کردن.
مواعد - ا.ع (مه قاتید - meva'id): شونین یان
 کاتی وه عدو په یان، به لینگه، سوزگه.
مواعده - مص.م.ع (موثا نه ده - muva'ede):
 به لیتدان به یه کدی، وه عددان به یه کتر.
مواظ - ا.ع (مه قانیز - mevaziz): وه عزو
 په ندان.
مواعید - ا.ع (مه قانیید - meva'id):
 وه عده گا.
موافق - ص.ع (موثا فیخ - muvafix):
 رازی.
موافقت - مص.ل.ع (موثا فه غه ت -
 muvafexet): رازی بوون، ریکه وتن،
 گونجان، سازان.
مواعد - ا.ع (مه قاعید - mevaxid): کوانوو،
 ناگردان، وه جاغ.
مواقع - ا.ع (مه قاعی - mevaxi):
 شونینان.
مواقع - مص.ل.ع (موثا غه نه - muvaxee):
 شه وکردن له گه ل یه کتیکدا، گان کردن.
مواقف - ا.ع (مه قاعیف - mevaxif):
 هه لویتستان، ویتستان.
مواقفه - مص.ع (موثا غه فه - muvaxefe):
 وه ستان و خوژاگرتن له شه ردا.
مواقیت - ا.ع (مه قاعیت - mevaxît): وه خت،
 کات، کاتی کار.
مواکب - ا.ع (مه قاکیب - mevakib): کاروان،
 گروپیک سواره یان پیاده که به گه ل کاروانی پاشا
 بکه ون.

- موتورسیکلکلت** - ا.فر (موتورسیکلکلت -
mûtûsiklit): ماتۆر سکیل.
- موتی** - ا.ع (مهوتا - mewta): مردوان.
- موتق** - ص.ع (مووقه سسه غ - mûvessex):
متمانہ پیتکراو، جیتی باوهر و متمانہ.
- موثوق** - ا.مف.ع (مه و سووغ - mewsuûx):
باوهر پیتکراو.
- موج** - ا.ع (موج - mewc):
شه پۆل، پیتل.
- موجان** - ص (موجان - mewcan): چاوی
جوانی پر ناز، چاوی خه والئو، نیرگزی نیسه
پشکوتوو.
- موجان** - مص.ع (مه قه جان - mevecan):
خرۆشان و شه پۆلدانی دهریا.
- موجب** - ا.ف.ع (موجب - mucib): باعیس،
هۆ.
- موجبه** - ا.ع (موجبه - mucibe): کاری
گه و ره ی چاک یان خراب که بیسته هۆی چونه
به ههشت یان دۆزهخ.
- موجد** - ا.ف.ع (موجد - mûcid): ئیجادکار،
خولقیته.
- موجر** - ا.ف.ع (موجیر - mucir): که سیک
مولیک به کری بدات، کریدار.
- موجز** - ص.ع (موجه ز - muciez): خۆلاسه،
کورت، پوخته.
- موجع** - ص.ع (موجعی - mûci): به نازار،
نازاردهر.
- موجل** - ا.ع (مه و جیل - mewcil): چالنی که
ئاوی تیا بوهستت، جیتی ترس.
- موجود** - ا.مف.ع (مه وجود - mewcûd):
مه وجود، هه بوو.
- موجه** - ا.ع (مه وجه - mewce): شه پۆلیک،
یهک شه پۆل.
- موجه** - ص.ع (موقه ججه ه - mûvecceh):
خودان پله و پایه، چاک و په سند، قسه بهک یان
عوزری که به به لگه به لیتیری و په سند بی.
- موچلکا** - ا (موچلکا - muçelka): سه نه د،
قه والئه.
- موچول** - ص.ع (مووچول - muçûl): بچووک
و جوان، ناوه بوژنان.
- موچینه** - ا.مر (موچینه - muçîne): موکیش.
- موحد** - ص.ع (موقه ههید - muvehhid):
خواناس، یه کتاپه رست.
- موحش** - ص.ع (موهیش - mûhiş): ترسناک،
مایه ی خه م، خه ماوهر.
- موخوره** - ا.مر (مووخوره - mûxûre): موخۆرکه.
- مودت** - مص.ل.ع (مه قه ددهت - meveddet):
ئه شق و مه حه بهت، دۆستایه تی کردن.
- موذی** - ا.ف.ع (مووزی - mûzî): نه زیه تدهر.
- مور** - ا (مور - mûr): میروله.
- مورب** - ص (موقه ره ب - mûvereb): خوار،
چه ماوه، به پیچ، پیچا و پیچ، هه ر شتی سه ری
خوارو که چ بی.
- مورث** - ا.ع (مووریس - mûris): باعیس، هۆ.
- مورث** - ا.ف.ع (موقه ریس - mûverris):
ئه وی میراتی له پاش جی بمینی.
- مورچال** - ا (موورچال - mûrçal): میروستان،
لانته و کونی میروله، خه نه کیک که له ژیر زه مینه وه
به ره و قه لاو سه نگه ری دژمن لی بدری.
- مورچه** - ا (موورچه - mûrçe): میرووله.
- مورچه خوار** - ا.مر (موورچه خار - mûrçexar):
گیانله به ریکه میروله ده خوات، ئەم گیانله به ره
زیاتر له ئەمریکای باشوردا هه یه.
- مورچه گیر** - ا.مر (موورچه گیر - mûrçegîr):
میروویه که ده فری و میرووله ده خوات.
- مورخ** - ا.ف.ع (مووقه ریخ - mûverix):
میژوونوس، دیرۆکنوس.
- مورخ** - ا.مف.ع (مووقه ره خ - mûverex):
ئه وه ی روژو به رواو میژووی دیاریکرای.
- مورد** - ا.ع (مه ورید - mewrid): شوینی
لادان، ری ئاو، بواری.

- مورد** - (مورد - mûrd) : مؤرد، دره ختیکه.
- مورش** - (موریش - mûriş) : دهستبه ند بیان گه رذنبه نی زهنگیانه.
- مورق** - ا.ف.ع (موقه ریخ - mûverix) : فرۆشبارو دروستکاری کاغذ، نووسه ر.
- موروث** - ا.م.ف.ع (مه وروس - mewrûs) : میراتی.
- موری** - (موری - mûrî) : لوله ی چیمه نتو بۆ زیراب.
- موریانه** - (موریانه - mûriyane) : مؤریانه.
- موز** - ا.ع (مه وز - mewz) : ده رختی مؤز.
- موزائیک** - ا.فر (موزائیک - mûzaik) : کاشی.
- موزج** - ا.ع (مه وزج - mewzec) : چه کمه.
- موزع** - ا.ف.ع (موقه ززی - mûvezzi) : دابه شکر.
- موزون** - ا.م.ف.ع (مه وزون - mewzûn) : کیشراو، هه لسه نکینراو، کیشدار، هاوسه ننگ.
- موزه** - (موزه - mûze) : چه کمه.
- موزه** - ا.فر (موزه - mûze) : موزه خانه، عه نتیکه خانه.
- موزیسین** - ا.فر (موزیسین - mûzîsîn) : مؤسیقاژان، مؤسیقاژان.
- موزیک** - ا.فر (موزیک - mûzîk) : مؤسیقا، هونه ری مؤسیقا.
- موزیکال** - ص.فر (موزیکال - mûzîkal) : مؤسیقای.
- موز** - (موز - mûj) : گزلاو.
- موزان** - ص (موزان - mûjan) : چاوی جوان و پر ناز، چاوی خومارو خه والو، نیرگیزی نیوه پشکوتو.
- موزیک** - (موزیک - mûjîk) : خه لکی دیهاتی رووسی.
- موستره** - ا.مر (موسوتوره - mûsuture) : ئوسته ره، گوپزان، تیغی سه ر تاشین و ردین تاشین.
- موسخ** - ص.ع (موسه خ - mûsex) : که مه ربه ندی مه سیحیان.
- موسخ** - ص.ع (موقه سسه خ - mûvessex) : پیس، چلکن.
- موسر** - ص.ع (موسیر - mûsir) : ده وله مه ند، زهنگین، ده ستیۆ، دارا.
- موسع** - ص.ع (موقه سسه ء - mûvesse) : به رین، پان، بلاو.
- موسم** - ا.ع (مه وسیم - mewsim) : وه رز، وه خت، کات.
- موسوم** - ا.م.ف.ع (مه وسوم - mewsum) : نیشانه کراو، داغمه کراو، ناونراو.
- موسه** - (موسه - mûse) : زه رده زیپه، زه رده واله.
- موسی** - ا.ع (موسا - mûsa) : موس، گوپزانی سه ر تاشی.
- موسیچه** - (موسیچه - mûsîçe) : قومری.
- موسر** - (موسیر - mûsir) : سیری کیتی.
- موسیقار** - (موسیقار - mûsîxar) : مؤسیقا ژهن، جوړه سازتیکه، بالنده یه کی ئه فسانه ییه که گواپه ده نوکی کون کونه له و کونانه وه ئاوازی جوړاو جوړ ده ردینتی.
- موسیقی** - (موسیقی - mûsîxî) : مؤسیقا.
- موسیلاژ** - ا.فر (موسیلاژ - mûsîlaj) : شپله و سه مغی گیا.
- موسیو** - ا.فر (موسیوو - mûsiyû) : گه وره، به ریز، مسیو.
- موش** - (موش - mûş) : مشک.
- موشخ** - ا.م.ف.ع (موقه شسه ه - mûveşşeh) : حه ما یه ل.
- موش خورما** - ا.مر (موش خورما - mûş xurma) : مشک خورما، خورما چه چان.
- موشک** - (موشک - mûşek) : مشک خورما، بچوک، موشک، روکتیت، ساروخ.

- موشکاف** - ص.فا (موشیکاف - mûşikaf): وردبین.
- موش کور** - ا.مر (موشی کور - mûši kûr): مشکه کویره، جرجه کویره، رسک.
- موشور** - ا.ع (مهوشور - mewşûr): شووشه،
- موصل** - ا.ع (مووسیل - mûsil): شویتنی پیکهوه بهستان و گرتیدان، شویتنی گرتیدانی گوریس.
- موصل** - ا.مف.ع (موقه سسهل - mûvessel): پیکهوه بهستراو.
- موصف** - ا.مف.ع (مهوسوف - mewşûf): وهسفرکراو، ستایش کراو، پهسند دراو.
- موصول** - ا.مف.ع (مهوسول - mewşûl): پیکهوه بهستریاگ.
- موسی** - ا.فا.ع (مووسی - mûsî): وهسیت کهر، راسپیت.
- موسی** - ا.مف.ع (مووسا - mûsa): وهسیت کراو، راسپیتدراو.
- موضع** - ا.ع (مهوزی - mewzi): شویتن، شویتنی دانانی شتیک.
- موضوع** - ا.مف.ع (مهوزو - mewzû): دانراو، بابهت.
- موطن** - ا.ع (مهوتین - mewtin): وهتهن، زید، نیشتمان.
- موظف** - ص.ع (موقه ززهف - muvezzef): وهزیفه دار، فرمانبر، کارمهند.
- موعد** - ا.ع (مهوئید - mew'id): وهعدگه، ژوان، شهرت و پیمان.
- موعظه** - ا.ع (مهوئیزه - mewize): پهندو ناموژگاری.
- موعود** - ا.مف.ع (مهوئوود - mew'ûd): وهعهده کراو، روژی قیامت.
- موفر** - ا.مف.ع (موقه ففهه - muveffer): فراوان و زور، زوکراو، زیادکراو.
- موفق** - ص.ع (موقه ففهه - muveffex): سهرکه وتوو.
- موفور** - ص.ع (مهوفور - mewfûr): فراوان، فره، زور، بئ شومار.
- موقت** - ص.ع (موقه غغهت - mûvexxet): کاتی.
- موقد** - ا.ع (موغید - mûxid): کوانوو، ناگردان، وهجاغ.
- موقر** - ص.ع (موقه غغههر - mûvexxer): پیایو ئاقل و سهنگین، کارامه و سالار، گهوره و پیایوانه.
- موقع** - ا.ع (مهوغی - mewxi): شویتنی کهوتن، شویتنی روودان، شویتنی لادان، قوناغ.
- موقف** - ا.ع (مهوغیف - mewxif): شویتنی وهستان، ویستگه، ههلویست.
- موقن** - ا.فا.ع (موغین - mûxin): پهقیندار، دلنیا.
- موقود** - ا.مف.ع (مهوغوود - mewxûd): داگیرساو.
- موقوف** - ا.مف.ع (مهوغوف - mewxûf): گیراو، تهقیف کراو.
- موقوفه** - ا.مف.ع (مهوغوفه - mew'xûfe): مولکتی که دهرامه ته کهی بو کاروبارو خیری گشتی تهرخان کرابی، وهقف کراو.
- موکب** - ا.ع (مهوکیب - mewkib): دارودهستهی پاشا له سهفهردا.
- موکت** - ا.فر (موکیت - mûkit): موکیت، کومبار.
- موکل** - ا.فا.ع (موقه ککیل - mûvekkil): کهسیت که تهوقات بو خوی بگری.
- موکل** - ا.مف.ع (موقه ککهل - mûvekkel): کهسیت کاریکی پئ سپیتدراپئ، کهسیت کرابی به وهکیل.
- موکول** - ا.مف.ع (مهوکول - mewkûl): وابهسته به کهسیکی دیبیهوه، دانراو.
- مول** - ا.مص (موول - mûl): خاوهخاو.
- مول** - ا.ص (موول - mûl): ماشوقی ژن، دهنکی ژن (واته پیایویکی دی جگه له میرده کهی) کورپیک له ماشوقی ژنیک بئ، حهرامزاده، زول.

مونوپل - ا.فر (مونوپول - mûnûpul):
مۆنۆپۆل.

مونولوگ - ا.فر (مونولوگ - mûnûlûg):
مه نه لۆگ، هه ندى نمايش كه به ك ته كتەر به ته نيا
بيته سه ر شانۆو قسه له گه ل خۆيدا بكات،
نمايشىكى كورت كه له لايه ن يه ك كه سه وه نه نجام
بدرى.

مونه - ا.مونه (mûne):
تايبه ته ندى، وه كو گه رمى ناگر.

موهبت - ا.ع (مه وه بيه ت - mewhibet):
به خشش، نه وهى به كه سىك بيه خشرى.

موهن - ا.فا.ع (موهين - mûhin):
لاوازكه ر، سست كه ر.

موهوب - ا.مف.ع (مه وهوب - mewhûb):
شت پى دراو، شت پى به خشاو.

موهوم - ا.مف.ع (مه وهوم - mewhûm):
وه هم و خه يال.

موهون - ص.ع (مه وهون - mewhûn):
لاواز، سست.

موى رگ - ا.مر (موى ره گ - mûy erg):
ده زولهى خوين، مولوله.

مويز - ا.مه قيز (mevîz):
ميۆژ.

مويزه - **مويزك** - ا.مه قيزه ك - مه قيز -
mevîz - mevîzek):
جۆزه رووه كيكه.

مويه - ا.مص (موويه - mûye):
گره به، زارى، شين.

مويه زال - ا.مر (موويهى زال - mûyey zal):
ناوى نا هه نگىكى كۆنى مۆسقىاى ئيرانيه.

موييدن - مص.ل (موييدن - mûyîden):
گرىان و زارى، گرىان وشيوه نكردن، شيوه ن و
زارى.

موينده - ا.فا (موويه نده - mûyende):
شيوه نكه ر.

مويين - ص.ن (موويين - mûyin):
ئه و شتهى له موو چنرابج و دروست كرابج.

مه - ص (ميه - mih):
گه و ره.

مولد - ا.ع (مه وليد - mewlid):
شوئى له داىك بوون، زىد.

مولد - ا.فا.ع (موليد - mûlid):
مامان.

مولد - ا.فا.ع (موقه ليد - mûvellid):
مامان.

مولد - ا.مف.ع (موقه لله د - muvelled):
له داىك بوو.

مولش - ا.مص.ع (موليش - mûliş):
دواخست، ماته ل كردن، درهنگ كردن.

مولع - ا.مف.ع (موله - mûle):
چلتيسى و تامه زرۆيى.

مولكول - ا.فر (موليكول - mûlikûl):
گه رديله.

مولنجه - ا.موله نجه (mulence):
ئه سپيى گه نم و ئارد.

مولو - ا.مولوو (mûlû):
زهنگ.

مولود - ا.مف.ع (مه ولود - mewlûd):
له داىك بوو.

مولوى - ص.ن.ع (مه وله قى - mewlevî):
جۆزه كلاويكى دريۆ بيان عه مامه يه كى بچوو كه.

مولى - ا.ع (مه ولا - mewla):
سه روه ر، گه و ره، دۆست، به نده، به ندهى ئازادكراو، خاوه ن و
گه و ره.

موليدن - مص.ل (موليدن - mûlîden):
ديركردن، درهنگ كردن، تاخير كردن، دواكه وتن،
ماته ل كردن.

موم - ا.موم (mûm):
مىوى هه نگوين، نه و تلبه بهى له پاش پالاوتنى هه نگوين ده مينيته وه.

مومول - ا.موومول (mûmûl):
نه خو شيبه كى چاوه.

موميا - ا.مووميا (mûmiya):
مؤميا.

مونتاز - ا.فر (مونتاز - mûntaj):
مونتاج كردن.

مونس - ا.فا.ع (مونيس - mûnis):
ها و ده م.

مونل - ا.فر (مونيل - mûnil):
كانزايه كه له سه دا ٦٠ - ٧٠٪ نيكه.

مه - ا (میہ - mih) : تہم.
مہ - مہہ (meh) : مانگ، ہہیث.
مہ - ا. فر (می - mi) : مانگی پینجہ می فہرہنگی.
مہاب - ا. ع (مہہاب - mehabb) : جیتی ہاتنی با، کونہ با.
مہایت - مص. ع (مہہایت - mehabet) : ترساندن، گہورہیی و شکو، شان و شہوکت.
مہابط - ا. ع (مہہابت - mehabit) : شوینی دابہ زین، جیتی نیستنہ وہ.
مہابل - ا. ع (مہہابل - mehabil) : رتی مندالڈان، منالڈان، رھمی ژن.
مہاجات - مص. ع (مووہاجات - mûhacat) : ہہ جوکردنی یہ کتر.
مہاجر - ا. ف. ع (مووہاجیر - mûhacir) : مووہاجیر، کہ سیک له شار یان ولاتی خوئی پروات و له شار یان ولاتیکی بیگانہ نیستنہ جیتی بی.
مہاجرت - مص. ل. ع (مووہاجرت - mûhaceret) : کوچ کرن، کوچین.
مہاجم - ا. ف. ع (مووہاجیم - mûhacim) : ہیرش بہر.
مہاجمہ - مص. ل. ع (مووہاجمہ - mûhaceme) : ہیرش بردن، ہیرش بردن.
مہاد - ا. ع (میہاد - mihad) : جینگہ، بیشکہ، لانکہ، زہوی نزم.
مہادات - مص. ع (مووہادات - mûhadat) : دیاری دان بہ یہ کتر.
مہادنت - مص. ل. ع (مووہادنت - mûhadene) : ناشتی کردن، سولج کردن له گہل یہ کدا.
مہار - ا. ع (میہار - mihar) : داریکی بچوکہ دہ بخنہ پهری لوتی و شترو پتہ پیوہ دہہ ساتن، ہوسار.
مہارب - ا. ع (مہہارب - meharib) : شوینی راکردن و ہہ لاتن.

مہارت - مص. ل. ع (مہہارت - meharet) : کارامہیی له کاریکدا، لیہاتوویی له کاریکدا، زیرہکی و ہستایی.
مہارشہ - مص. ل. ع (مووہارشہ - mûhareş) : بہ یہ کدا ہہ لشاخین، ہہ رشہ کردن له یہ کدی، دژمنایہ تی کردن یہک.
مہالک - ا. ع (مہہالیک - mehalik) : جیتی له ناو چوون، شوینی فہوتان، تالوکہ خانہ.
مہام - ا. ع (مہہام - mehamm) : کاری سہخت، ٹہرک.
مہان - ا. مف. ع (مووہان - mûhan) : زہلیل کراو، ٹیہانہ کراو.
مہانت - مص. ل. ع (مہہانت - mehanet) : خواریوون، لول بوون، زہلیل بوون، ریسو ابوون، زہلہت و ریسوایی.
مہب - ا. ع (مہہب - mehebb) : شوینی ہاتنی با، کونہ با.
مہبت - ا. ع (مہہبت - mehbet) : شوینی دابہ زین، جیتی نیستنہ وہ.
مہبل - ا. ع (موہبل - muhbel) : مندالڈان، رتی مندالڈان، رھمی ژن.
مہپارہ - ص. مر (مہہپارہ - mehpare) : جوان، خشکوک، قشت، ژن یان منالی جوانی وکو مانگ.
مہتاب - ا. مر (مہہتاب - mehtab) : مانگاشہ و، تریفہی مانگ، ہہ یقہ شہو.
مہتابی - ا. مر (مہہتابی - mehtabî) : ہہ یوان، بانیزہ، بہر دہمی عیمارت.
مہتدی - ص. ع (موہتدی - muhtedî) : کہ سیک رتی راستی دؤز بیبتہ وہ.
مہتر - ص. ت (میہتر - mihter) : سہرؤک و گہورہی قہوم.
مہتر - ا. ص (میہتر - mihter) : مہیتہر.
مہجع - ص. ع (میہجہ - mihce) : غافل، گیل، ٹہوہی زوو لای ہہر کہ سیک رام بی.

مہ - ا (میہ - mih) : تہم.
مہ - مہہ (meh) : مانگ، ہہیث.
مہ - ا. فر (می - mi) : مانگی پینجہ می فہرہنگی.
مہاب - ا. ع (مہہاب - mehabb) : جیتی ہاتنی با، کونہ با.
مہایت - مص. ع (مہہایت - mehabet) : ترساندن، گہورہیی و شکو، شان و شہوکت.
مہابط - ا. ع (مہہابت - mehabit) : شوینی دابہ زین، جیتی نیستنہ وہ.
مہابل - ا. ع (مہہابل - mehabil) : رتی مندالڈان، منالڈان، رھمی ژن.
مہاجات - مص. ع (مووہاجات - mûhacat) : ہہ جوکردنی یہ کتر.
مہاجر - ا. ف. ع (مووہاجیر - mûhacir) : مووہاجیر، کہ سیک له شار یان ولاتی خوئی پروات و له شار یان ولاتیکی بیگانہ نیستنہ جیتی بی.
مہاجرت - مص. ل. ع (مووہاجرت - mûhaceret) : کوچ کرن، کوچین.
مہاجم - ا. ف. ع (مووہاجیم - mûhacim) : ہیرش بہر.
مہاجمہ - مص. ل. ع (مووہاجمہ - mûhaceme) : ہیرش بردن، ہیرش بردن.
مہاد - ا. ع (میہاد - mihad) : جینگہ، بیشکہ، لانکہ، زہوی نزم.
مہادات - مص. ع (مووہادات - mûhadat) : دیاری دان بہ یہ کتر.
مہادنت - مص. ل. ع (مووہادنت - mûhadene) : ناشتی کردن، سولج کردن له گہل یہ کدا.
مہار - ا. ع (میہار - mihar) : داریکی بچوکہ دہ بخنہ پهری لوتی و شترو پتہ پیوہ دہہ ساتن، ہوسار.
مہارب - ا. ع (مہہارب - meharib) : شوینی راکردن و ہہ لاتن.

مهريان - ص (ميهريان - mihrban):
ميهريبان، دلسوژ.

مهركان - ا (ميهركان - mihrgan): مانگي
ميهري، پايز، ناوي رُوژي شازدهيه مي مانگي
ميهريه، جهژنيكي كوڙي فارسانه، كه له رُوژاني
١٦-٢١ ي مانگي ميهري بهر پايان ده كرد، دواي
جهژني نه ورُوژ گه وره ترين جهژن بووه، نه م جهژنه
له سهرده مي هه خامه نشييه كاندا باو بووه له
قوڼاغ و سهرده مه كانی دواتریشدا تا سهره له لدانی
ئيسلام هه باو بووه، پاش ئيسلاميش له زه مانى
سامانيان و غه زنه وياندا باو بووه، ئيستاش وه كو
جهژنيكي گه وره ي رُوژنييري ماوه، به عه ربه ي
ميهري جاني پيډه گوتري.

مهريگاني - ا (ميهريگاني - mihrganî): ناوي
له حننيكه له سي له حنه كه ي باربه د.

مهريگياه - ا. مر (ميهريگياه - mihr gîyah):
جوړه گياه كه.

مهريه - ا (موهريه - muhre): مورو، موړه غه.

مهريه داران - ا. مر (موهريه داران -
muhredaran): برپرده داران.

مهريول - ص. ع (مهريول - mehzûl): له پرو
لاواز.

مهريوم - ا. مف. ع (مهريوم - mehzûm):
به زيوو، هه لاتوو، شكست خواردوو.

مهريست - ص (مهريست - mehîst):
گه وره ترين.

مهريستي - ا. مر (ميهريستي - mihsitî):
پيڅكها تووه له مه (گه وره) و ستي (خانم)
مهريستي: خانمي گه وره.

مهريسيما - ص. مر (مهريسيما - mehsîma):
روو مانگ، جوان و خشكوڅك وه كو مانگ.

مهريشيد - ا. مر (مهريشيد - mehsîd):
مانگه شهو، تريفه ي مانگ.

مهريهك - مص. ل. ع (مهريهك - mehîk):
نه رمكردني شتيك، سوويينه وه.

مهريهك - ا (مهريهك - mehîk): گياه كه.

مهيج - ا. ع (مهيجه - mehce'): خه وتنگه،
جيتي خه وتن و ئيسراحت و هه وينه وه.

مهيجو - ا. مف. ع (مهيجوڅ - mehcûv):
هه جو كراو.

مهيجور - ا. مف. ع (مهيجور - mehcûr):
به جيتي هيلراو، دوور، چولكراو.

مهيجه - ا. ع (موهيجه - muhce): خوتين،
خوتيني دل، روح، گيان.

مهيجه - ا (مهيجه - mehçe): هه يقوڅك،
سهر ي عه له م كه له زيتريان زبو له شيوه ي هه يقوڅك
چيډه كريت.

مهيد - ا. ع (مهيد - mehd): بيتشكه،
لانكه.

مهيد - ا (مهيد - mehd): رووه كيڅكه.

مهيدى - ا. مف. ع (مهيدى - mehdî):
هيدايت دراو.

مهيدار - ص. ع (ميهيدار - mihzar):
چه نه باز، هه له وه ي، هه رزه كو.

مهيدب - ا. مف. ع (موهه ززه ب - muhezzeb):
به نه ده ب، پاك و بي خه وش، خوڅ خوو.

مهير - ا (ميهير - mihr): ميهريه باني،
دوستايه تي، مه حبه ب.

مهير - ا (ميهير - mihr): خوڅ، هه تاو.

مهير - ا (ميهير - mihr): مانگي هه وه مي سالي
هه تاوي. يه كه م مانگي پايز.

مهير - ا (موهر - muhr): موڅ،
كيسه ي سهر به ستر او، سهر موڅ.

مهير - ا. ع (مهير - mehr): ماره يي.

مهيراس - ا. ع (ميهيراس - mihras):
ميكوڅت، هاوه ن.

مهيراسپند - ا. مر (مهريه سپه ند - mehr espend):
ناوي رُوژي بيست و نوپه مي هه مانگيكي هه تاوي.

مهيرافزا - ص. فا (ميهريه فزا - mihr efza):
نه وه ي ميهرو مه حبه تي زوريي.

مهيرب - ا. ع (مهريه رب - mehreb):
شوڅيني راكردن.

- مهیل** - مص.ل.ع (مهیل - mehl) : به نه سپایی کارکردن، هیمنی و نه رمی.
- مهیل** - ا.ع (موهل - muhl) : ناسنجاو، قه تران و رونی زهیتون، زیچکاو.
- مهلت** - مص.م.ع (موهلهت - muhlet) : مؤله تدان، دهرقه تدان، مه دارا.
- مهلیک** - ا.ف.ع (موهلیک - muhlik) : کوشنده.
- مهلیکه** - ا.ع (مههلهکه - mehleke) : جیبی له ناو چوون.
- مهلل** - ص.ع (موهلهلل - muhellel) : چه ماوه، چه ماوه وه کو هه یثک.
- مهلهل** - ص.ع (موههل هل - muhelhel) : ناسکه شیعر، جلی ناسکی چنراو.
- مهم** - ص.ع (موهیم - muhimm) : گرنگ، کاری گه وره.
- مهمات** - ا.ع (موهیمات - muhimmat) : نامیرو که رهسته ی جهنگ، ئه رک و کاری دژوارو گرینگ.
- مهماز** - ا.ع (میهماز - mihmaz) : مامیز.
- مهمان** - ص (میهمان - mihman) : میوان، میقان.
- مهماندار** - ص (میهماندار - mihmandar) : میواندار.
- مهمانسرا** - ا.مر (میهمانسرا - mihmansera) : میوانخانه.
- مهمانکده** - ا.مر (میهمانکده - mihmankede) : میوانسرا، میوانخانه.
- مهمان نواز** - ص.فا (میهمان نه فاز - mihman ne vaz) : میواندوست، میوانپه روره.
- مهمز** - ا.ع (میهمهز - mihmez) : مامیز.
- مهمل** - ص.ع (موهمل - muhmel) : بیتهوده، قسه ی بیتهوده.
- مهموز** - ص.ع (مههموز - mehmûz) : وشه ی هه مزه دار.
- مهموم** - ص.ع (مههموم - mehmûm) : دلته ننگ، خه مبار.
- مهمه** - ص.ع (موهیممه - muhimme) : کار و ئه رکی دژوارو گرنگ، نامیرو که رهسته تین شه ری.
- مهیمز** - ا (میهمیز - mihmîz) : مامیز.
- مهنا** - ص.ع (موهه ننا - muhenna) : خوش، به له زهت و سازگار.
- مهناوی** - ا (مههناقی - mehnavi) : که سیتیک له هینزی دهر باییدا کار بکات وه کو گوروبانی سویا.
- مهند** - ص.ع (موهه ننده - muhenned) : شمشیری هیندی.
- مهندس** - ا.ص (موهه ندیس - muhendis) : ئه ندازیار.
- مهوار** - ص (مههقار - mehvar) : مانگ ئاسا، مینا هه یث.
- مهوار** - ا (مههقار - mehvar) : مانگانه، موجه و جیره یه ک که مانگه و مانگ به خه لکی بدری.
- مهوش** - ص (مههقه ش - mehvesh) : جوان، مانگ ئاسا، روو مانگ.
- مهوع** - ا.ف.ع (موهه قشبی - muhevvi) : قیزه وهر، مایه ی رشانه وه، قیزه ون.
- مهول** - ص.ع (مههول - muhul) : ترسناک، پرترس.
- مهیا** - ص.ع (موهه ییا - muheyya) : ناماده، ته یار.
- مهیاوه** - ا (مههیاقه - mehyave) : خوراکیتیک له ماسی دروست بکری.
- مهیب** - ص.ع (مههیب - mehîb) : ترسیتنه ر، مایه ی ترس و هه بیهت.
- مهییج** - ا.ف.ع (موهه ییج - muheyyic) : هاروژتینه ر.
- مهیل** - ص.ع (مههیل - mehîl) : شویتنی ترسناک، جیبی پر مه ترسی.

- مهیمن** - ص.ع (موهه‌مین - muheymin): شایه‌تی راستگۆ، نیگابان، یه‌کیتکه له ناوه‌کانی یه‌زدان.
- مهین** - ص.ن (می‌هین - mihîn): گه‌وره، گه‌وره‌تر.
- مهین** - ص.ع (مه‌هین - mehîn): مانگ ئاسا، مانگین، ناوی ژتانه.
- مهین** - ص.ع (مه‌هین - mehîn): زه‌لیل.
- مهیه‌وه** - (مه‌هیه‌فه - mehyeve): خۆراکێک به‌ماسی دروستکراوی.
- می** - (مه‌ی - mey): شه‌راب، مه‌ی.
- میادین** - ا.ع (مه‌یادین - meyadîn): مه‌یدانان.
- میامن** - ا.ع (مه‌یامین - meyamin): ده‌ستی راست، لای راست، بآلی راستی مه‌یدانی جه‌نگ، به‌ره‌که‌ت و فه‌ر.
- میامین** - ا.ع (مه‌یامین - meyamîn): مویاره‌ک.
- میان** - (مییان - miyan): ناوه‌راست، که‌مه‌ر، ناوقه‌د.
- میان بالا** - ص.مر (مییان بالا - miyan bala): ده‌سته بالا.
- میان بند** - ا.مر (مییان به‌ند - miyan bend): که‌مه‌ر به‌ند.
- میانچی** - (مییانچی - miyançî): نیوانچی، پیناو، ناویژیوان.
- میانداری** - ص (مییانداری - miyandar): وه‌ستاو مامۆستاو رابه‌ر له زۆرخانه‌دا.
- میانگین** - ص.ن (مییانگین - miyangîn): موعه‌ده‌ل، تیکرا.
- میانه** - (مییانه - miyane): ناوه‌ند، ناوه‌راست.
- میانه‌رو** - ص.فا (مییانه‌روه - miyanerew): میانه‌روه.
- میانه‌سال** - ص.مر (مییانه‌سال - miyane sal): میانه‌سال، کامل، نه‌گه‌نج و نه‌پیر.
- میاه** - ا.ع (مییاه - miyah): ئاو.
- می پرست** - ص.فا.ع (مه‌ی په‌رست - mey perest): مه‌ی په‌رست، که‌سیک زۆری چه‌ز له مه‌ی بی.
- میت** - ص.ع (مه‌یت - meyt): جه‌نازه، مردوو.
- میت** - ص.ع (مه‌ییت - meyit): مردوو.
- میترا** - (میترا - mitra): فریشته‌ی میه‌رو خۆشه‌ویستی، فریشته‌ی پاراستنی راستی و به‌لین و په‌یمان، سه‌رچاوه‌ی رووناکی و تیشک، خۆر.
- میترائیسم** - (میترائیسم - mîtra'ism): خۆشه‌ویستی په‌روه‌ری، میه‌ره‌روه‌ری.
- میتولۆژی** - ا.فر (میتولۆژی - mîtûlûjî): میتولۆژی، ئه‌فسانه‌ی قاره‌مانان، زانستی لیک‌دانه‌وه‌و شروقه‌کردنی ئه‌فسانه‌ی خواوه‌ندان و قاره‌مانان.
- میتته** - ص.ع (مه‌یتته - meyte): مردار.
- میتین** - (میتین - mîtîn): زه‌نگن، کولینگ، ته‌شویی به‌رد تاشین.
- میشاق** - (میساق - misax): به‌لین، په‌یمان.
- میخ** - (میخ - mîx): میخ، بزمار.
- میخانه** - ا.مر (مه‌یخانه - meyxane): مه‌یخانه، شوینی خواردنه‌وه‌ی مه‌ی.
- میختن** - مص.ل (میختن - mîxten): میزتن، میزکرن.
- میخچه** - (میخچه - mîxçe): بزماوی بچوک، میخچه‌که.
- میخ‌درم** - ا.مر (میخ‌دیرم - mîxdirem): دراو، سکه، ئامپیریک که‌ دراوی بی له‌سکه‌ بدری.
- میخک** - (میخک - mîxek): گوله‌ میخک.
- میخوار** - ص.فا (مه‌یخوار - meyxar): شه‌راپخۆر، مه‌یخۆر.
- میخوش** - ص (مه‌یخوش - meyxûş): ترش و شیرین، میخۆش، مزر.
- میخی** - ص.ن (میخی - mîxî): بزماوی، خه‌تی بزماوی.

میدان - ا(مهیدان - meydan): مهیدان، گۆزه پان، مهیدانی تهسپ تاودانی.
میده - ا.ص(مهیده - meyde): نانی گهنم.
میده سالار - ا.ص(میده سالار - mîde salar): نانهوا، نانکهر.
میر - ا(میر - mîr): میر، ته میر.
میراب - ا.ص(میراب - mîrab): میراو.
میراث - ا.ع(میراس - mîras): که له پور، میرات، ته وهی له پاش مردوو ده میتنی و میراتگرانی ده بیهن.
میرخور - ا.ص(میرئاخور - mîraxûr): میرئاخور، که سیک به ته ویله ی خان و شادا راده گا.
میراندن - م.ص(میراندن - mîranden): میراندن، کوشتن.
میرزا - ا.ص(میرزا - mîrza): ته مه کورتکراوه ی ته میرزاده - یه، ته مه له کونا له قه بی شازاده کان بووه له کوتایی ناویاندا به کار هاتوو وه کو محمه مد میرزا، هه ندی پیاویش ته و له قه به پان له پیش ناوی خویننه وه داناوه. پاشان مانای کۆلکه خویننه وارو نووسه رو سکر تیری وه درگرتوو، میرزا، میرزا بنووس.
میرشکار - ا.ص(میرشیکار - mîrşikar): گه وره ی شکارچیبان، به رپرسی راوچیبان.
میرغضب - ا.مر(میرغزه ب - mîrxezeb): میرغزه ب، جه لاد، ماموری ته نجامدانی حوکمی خه نه قانندن.
میروک - ا(میروک - mîrûk): میرووله.
میره - ا(مهیره - meyre): میرد، شوو، سه روکی خانه واده، سه روه ر.
میره - ا.ع(میره - mîre): تازوقه، میره، تازوخه ی ده ولته تی، ته رزاق.
میز - ا(میز - mîz): میز.
میزاب - ا(میزاب - mîzab): مه رزوم، مه رزیب.
میزان - ا.ع(میزان - mîzan): ته رازوو، ته ندازه.

میزبان - ص(میزبان - mzban): خانه خوئی.
میزد - ا(مه یزد - meyzd): مه جلیسی شهاب و به زمی میوانی، میزی رازوه ی خواردن له بوته یین ئاییندا.
می زده - ص.مف(مه ی زده - meyzede): که سیک زوری خوارد بیتته وه شهاب لیبی دابی.
میزر - ا(مه یزر - meyzer): میزهر.
میزراه - ا.مر(میزراه - mîzrah): میزهرۆ.
میزک - ا(میزک - mîzek): میز.
میزنای - ا.مر(میزنای - mîznay): میزهرۆ.
میزه شناس - ا.ص(میزه شناس - mîzeşinas): پسپۆر له واری نه خووشی میزدا.
میزیدن - م.ص(میزیدن - mîzîden): میزتن، میزکردن.
میس - ا.ع(میس - mîs): دره ختیکی گه وره یه.
میسر - ا.ع(مه یسر - meyser): قومار.
میسر - ا.مف.ع(مویه سسر - muyesser): ئاسان، ئاسانکراو، ئاماده و فه راهم.
میسه ره - ا.ع(مه یسه ره - meysere): ده سته چه پ، لای چه پ، بالی چه پی مهیدانی جه نگ.
میسور - ا.مف.ع(مه یسور - meysûr): سه هل و ئاسان.
میسیون - ا.فر(میسیون - mîsyûn): شاندا، شاندی نویننه رایه تی.
میسیونر - ص.فر(میسیونر - mîsyûnir): ته ندامی شانندی ئایینی، مژده ده ری ئایینی، که شیش.
میسن - ا(میسن - mîşen): پیستی مه ری ده باغی کراو.
میشوم - ص.ع(مه یشوم - meyşûm): شووم، نه حس، ناموباره ک.
میشینه - ص.ن(میشینه - mîşîne): میگه له مه ری.

میعاد - ا.ع (میئاد - mî'ad): رۆژی قیامت، رۆژی پهسلانی، وعدهگه.

میعه - ا.ع (مهینه - mey'e): شوکه.

میخ - ا.ع (میخ - mîx): ته می خهست و چر، ههور.

میقات - ا.ع (میقات - mîxat): وهخت، کات، کاتی کار.

میکا - ا.ع (میکا - mîka): جوړه بهردیکه، میکا.

میکائیل - ا.ع (میکائیل - mîkail): ناوی فریشته یه که.

میکادو - ا.ع (میکادو - mîkadû): له قه بی جارانی ئیمپراتورانی ژاپونه.

میکده - ا.ع (مه ی که ده - meykede): مه بیخانه، جیتی شهراب فروشتن، شوینی مه ی خواردنه وه.

میکروب - ا.ع (میکروب - mîkrûb): میکروب.

میکروبیولوژی - ا.ع (میکروبیولوژی - mîkrubiyulujî): میکروبیناسی.

میکروبیولوژیست - ا.ع (میکروبیولوژیست - mîkrubiyulujist): میکروب ناس.

میکروفون - ا.ع (میکروفون - mîkrufûn): میکروفون، بلندگو.

میکروگرافی - ا.ع (میکروگرافی - mîkrugrafî): زانستی لیکولینه وهی گهردیلان.

میکرولیتیک - ا.ع (میکرولیتیک - mîkrulîtîk): بهردیک له توخمی زور ورده دروست بوو بی.

میکرومتر - ا.ع (میکرومتر - mîkru mitr): ئامیری پیوانه ی مه ودای زور بچووکی وه کو میلیمه تر.

میکرون - ا.ع (میکرون - mîkrûn): ئامیری یکی زور بچووکه بوئه نندازه گیری شتی زور بچووک.

میکزودم - ا.ع (میکزودیم - mîkzûdim): نه خوشییه که له نه نجامی نهره سیوی غوده ی دهره قی دروست ده بی.

میگ - ا.ع (میگ - mîg): کولله، رو بیان.

می گسار - ص.فا (مه ی گوسار - mey gusar): مه ی خور.

میگو - ا.ع (مه یگو - meygû): کولله ی دهریایی، رۆبیان، مه یگو.

میگون - ص (مه ی گون - meygûn): به رهنگی مه ی، سور، به رهنگی شهراب، شهرابی.

میل - ا.ع (میل - mîl): میل، کلچیتو.

میل - مص.ع (مه یل - meyl): چه مین، لار بوون، ئاره زو کردن.

میل - ا.ع (میل - mîl): میل، پیوانه یه که.

میلا - ا.ع (میلا - mîlad): کاتی له دایک بوون، رۆژی له دایک بوون.

میلان - مص.ع (مه یه لان - meylan): لاریون، خواربوون.

میلاو - ا.ع (میلاو - mîlav): شاگرد، شاگرد دوکان.

میل لنگ - ا.ع (میل لنگ - mîl leng): ئامیری که کاری پستونی ئوتومبیل ریک ده خات.

میله - ا.ع (میله - mîle): بیر، کاریز.

میلیتاریسم - ا.ع (میلیتاریسم - mîlîtarîsm): عهسکه رتاریزم، ولاتیک هه موو کاروباریکی له ژیر ده سه لاتتی سوپاییاندا بی، بچوون و ئایدولۆژیایه که که پیتی وایه شهر گرنگترین ئهرکی نه ته وه بیه.

میلیتر - ص.ع (میلیتره - mîlîter): سوپایی، له شگری، عهسکه ری، میللیتاری، میلیشایی.

میلی گرم - ا.ع (ملی گیره م - mîlîgîrem): هه زاریه کی گرام.

میلی متر - ا.ع (میلی میتر - mîlî mitr): هه زاریه کی مه تر.

میمنت - مص.ل.ع (مه یه نه ت - meymenet): موباره ک بوون، فهره به رکه ت.

میعاد - ا.ع (میئاد - mî'ad): رۆژی قیامت، رۆژی پهسلانی، وعدهگه.

میعه - ا.ع (مهینه - mey'e): شوکه.

میخ - ا.ع (میخ - mîx): ته می خهست و چر، ههور.

میقات - ا.ع (میقات - mîxat): وهخت، کات، کاتی کار.

میکا - ا.ع (میکا - mîka): جوړه بهردیکه، میکا.

میکائیل - ا.ع (میکائیل - mîkail): ناوی فریشته یه که.

میکادو - ا.ع (میکادو - mîkadû): له قه بی جارانی ئیمپراتورانی ژاپونه.

میکده - ا.ع (مه ی که ده - meykede): مه بیخانه، جیتی شهراب فروشتن، شوینی مه ی خواردنه وه.

میکروب - ا.ع (میکروب - mîkrûb): میکروب.

میکروبیولوژی - ا.ع (میکروبیولوژی - mîkrubiyulujî): میکروبیناسی.

میکروبیولوژیست - ا.ع (میکروبیولوژیست - mîkrubiyulujist): میکروب ناس.

میکروفون - ا.ع (میکروفون - mîkrufûn): میکروفون، بلندگو.

میکروگرافی - ا.ع (میکروگرافی - mîkrugrafî): زانستی لیکولینه وهی گهردیلان.

میکرولیتیک - ا.ع (میکرولیتیک - mîkrulîtîk): بهردیک له توخمی زور ورده دروست بوو بی.

میکرومتر - ا.ع (میکرومتر - mîkru mitr): ئامیری پیوانه ی مه ودای زور بچووکی وه کو میلیمه تر.

میکرون - ا.ع (میکرون - mîkrûn): ئامیری یکی زور بچووکه بوئه نندازه گیری شتی زور بچووک.

میولوزی - ا.فر (میولوزی - miyûlûzî):
به شیکه له زانستی توپکاری دهرباره‌ی ماسولکه،
ماسولکه ناسی.

میوه - ا (میقه - mîve): میوه، .

میوه نیام - ا.مر (میقه نیام - mîveniyam):
توپکلی هه‌ندئ روکی وه‌کو نوک و لوییا .

میهن - ا (میهن - mîhen): وه‌ته‌ن، زید،
نیشتمان، مال.

میمنه - ا.ع (مه‌مه‌نه - meymene): به‌ره‌که‌ت
و فه‌ر، لای راست، بالی راستی مه‌یدانی جه‌نگ.

میمون - ص.ع (مه‌یون - meymûn):
موباره‌ک، به‌فه‌ر.

میون - ا (مه‌یون - meymûn): مه‌یوون.

میمیگ - ص.فر (میمیگ - mîmîk):
لا‌سایی کردنه‌وه‌و ده‌مه‌لا‌سکئ، هه‌لس و که‌وت
و گو‌رانی چاره‌ی نه‌کته‌ر له کاتی ده‌وربینین له
شانۆگه‌ریدا.

مین - ا.فر (مین - mîn): مین، لو‌غم.

مینا - ا (مینا - mîna): شووشه، مینای سه‌ر
ددان.

مینا - ا (مینا - mîna): گولی مینا.

مینا - ا (مینا - mîna): بالنده‌به‌که.

مینا - ا.ع (مینا - mîna): مینا، به‌نده‌ر.

مینافام - ص.مر (مینافام - mînafam):
شینباو، شین وه‌کو مینا.

میناکار - ا.ص (میناکار - mînakar):
میناساز، که‌سپک که میناکاری بکات.

مینو - ا (مینو - mînu): به‌هه‌شتی به‌رین.

مینوت - ا.فر (مینوت - mînut): ره‌ش نووس،
پیش نووس.

مینوی - ص.ن (مینیه‌قی - mînevî):
به‌هه‌شتی.

مینیاتور - ا.مر (مینیاتور - mînyatûr):
وتینه‌ی زۆر بچوک که ورده کاری تیا کرابئ، جو‌ره
نیگارکیشییبه‌کی تاییه‌تی روژه‌ه‌لانه.

مینیاتوریست - ص.فر (مینیاتوریست -
mînyatûrîst): مینیاتورساز، نیگارکیشی
مینیاتورکار، که‌سپک به‌شیتوازی مینیاتور
نیگارکیشی بکات.

مینیموم - ا.فر (مینیموم - mînimûm): به‌لای
که‌مه‌وه، لایه‌نی که‌م.

میوپ - ا.فر (میوپ - miyûp):
نزیک بین، که‌سپک چاوی لاواز بی‌و دوور
نه‌بینئ.

eye

ن

ن- حر (ن- N):

- پیتی بیست و نۆیه می ئه لیبای فارسییه و به (نون) ده خوینرتیه و ده، به حه ساوی ئه بجه د ده کاته (۵۰).
- نا- (نا- na): پیشگره، ده چیتسه پیش وشه و مانای تازه ی لئی دروست ده کات، وهک: نادرست، ناپسند، ناتوان.
- نا- (نا- na): نای، نهی، گه روو.
- نا- (نا- na): نم، رتوبهت، تهره شوع، بۆنی ناخوشی هه ندی خۆراکی کۆن، بۆنسارد.
- نا- ا.ع (نا- na): وزه، شینگ، تاقهت و توانا، هه ناسه.
- ناارام- ص (ناارام- na aram): بی ئۆقره.
- نا ازموده- ص (نا ازمووده- na azmûde): بی ئه زمون، بی ته جره به، باړ.
- نااشنا- ص (نااشنا- na aşna): نه ناس، بیگانه.
- نائب- ص.ع (نائیب- naib): جیگر.
- نائبه- ص.ع (نائیبه- naibe): لیتقه و مان، کاره سات، بویه رو به لآو نسیبهت.
- نائح- ا.ف.ع (نائیه- naih): شینگیر.
- نائره- ا.ص.ع (نائیره- naire): ئاگری هه لایساو، فیتنه، رق و کینه و دژمنایه تی.
- نائیل- ا.ف.ع (نائیل- nail): به مه بهست گه بیوو، سوو دمه ند.
- نائم- ص.ع (نائیم- naim): نووستوو، خه وتوو، خه فتگ.
- نائمه- ص.ع (نائیمه- naime): ژنی نووستوو، مهرگ.
- ناپ- ص (ناپ- nab): پاک و بی غهل و غهش، نایاب.
- ناپ- ا.ع (ناپ- nab): که لیه.
- ناباب- ص (ناباب- nabab): ناپه سند، ناباو، نه گونجاو، ناشیرین.
- نابالغ- ص.م (نابالیغ- nabalix): نه بالق.
- ناپاور- ص (ناپاقر- nabaver): باوه رنه کرده نی، شتی قه بول نه کری.
- نابایا- ص (نابایا- nabaya): نه زه روری، ناپیویست.
- نابایست- ص (نابایست- nabayist): هه ر شتی پیتویست نه بی، ناپیویست.
- ناپت- ا.ف.ع (ناپیت- nabit): چه که ره کردوو، رواو، و راردوو.
- ناپجا- ص (ناپيجا- nabica): نابه جی.

- نابخرد** - ص (نابیخرد - nabixred): بین تهقل، گیل، گه لحو.
- نابردار** - ص (نابوردار - naburdar): ناچار، بی سهر، بی ثوقره.
- نابرید** - ص (نابورید - naburîd): نه بر دراو، خه ته نه نه کراو، سوونه ت نه کریاگ.
- نابسامان** - ص (نابیسامان - nabi saman): بی سهر و بهر، ناپیک و پیک، شیواو.
- نابسود** - ص (نابه سوود - nebesûd): کون نه کراو، دهست لینه دراو، سهر مۆر.
- نابغه** - ص (نابیغه - nabixe): بلیمه ت، هه لکه و توو، له راده به دهر زیره ک.
- نابکار** - ص (نابیکار - nabikar): بی که لک، به دکرده وه، بی فایده.
- نابل** - ص (نابیل - nabil): تیره نداز.
- نابنوا** - ص (نابینه فا - nabineva): زابه و له ناو چوو، بیته وا.
- ناببود** - ص (نابوود - nabûd): نابوود، له ناو چوو، نه ماو، فه و تاو.
- نابردمه ند** - ص (نابوودمه ند - nabûd mend): موفلیس، هه ژار، بی حال و مال.
- نابهره** - ص (نابه هره - nabehe): پیسکه، بی خیر، زیری قه لب.
- نابهنگام** - ص (نابیبهنگام - nabihingam): ناو دخت.
- نابینا** - ص (نابینا - nabîna): نابینا، کویر، که سیک که چاوی نه بینن.
- نابیوسان** - ص (نابه ییوسان - nabeyûsan): نشکیفا، له نکاو، له پی، له نا غافل.
- ناپاک** - ص (ناپاک - napak): پیس، ناپاک.
- ناپاکزاد** - ص (ناپاکزاد - napak zad): حه رامزاده، زۆل، بیژی.
- نایایدار** - ص (نایایدار - napaydar): ناپایه دار، ره و ته نی، زوو گو زهر.
- نایخته** - ص (نایوخته - napuxte): نه کولاو، کال، بی ته جره به، بار، خاو.
- نایدرام** - ص (ناییدرام - napidram): ناپه سند، ناخوش، غه مگین، شووم، ناهه موار، نادر ووست، ناریک و پیک.
- نایدیری** - ص (ناییدیری - napiderî): زیباب، باوه پیاره، باوه پیتره.
- نایدید** - ص (ناییدید - napedîd): پیوار، نادیار، په نهان، گوم.
- ناپروا** - ص (نایه رقا - naperva): بی په روا، چاوقایم، سهر گهر دان، نه ترس.
- ناپره یزگار** - ص (نایه رهی یزگار - naperhîzgar): به دکرده وه، فاسق، داوین پیس.
- ناپز** - ص (نایه ز - napez): نه کولوک.
- ناپسری** - ص (نایپسری - napiserî): زیرکوپ.
- ناپسند** - ص (نایه سه ند - napesend): ناپه سند، ناجوور، ناحه ز.
- ناپیدا** - ص (نایه یدا - napeyda): نادیار، په نهان، پیوار، ئه وه ی ئاشکرا نه بی، نه خوویا.
- ناتراشیده** - ص (ناتهراشیده - naterashîde): نه تاشراو، ناهه موار، بی ته ربیت.
- ناتندرست** - ص (ناتهن دروست - naten drust): نه خوش، دهغه زار، نه ساغ.
- ناتنی** - ص (ناتهنی - natenî): زری، برا بیان خوشک که له به ک داک و باب نه بن.
- ناتو** - ص (ناتهو - natew): ناسازگار، ناته با، ناریک، ناکوک.
- ناتوان** - ص (ناتهنان - natevan): نه توان، بی توانا، لاواز، به له نگازو بیته وا.
- ناتور** - ص (ناتور - natûr): ته بیع، ته بیعه ت، گه وه هر، جه وه هر، سروشت.
- ناتورالیست** - ص (ناتورالیست - natûralîst): ته بیعی زان، زانا له ته بیعی اتدا.

- ناتوالیسم** - ا. فر (ناتوورالیسم - natûralîsm): په پره‌وی شتیوازی ته بیعت.
- ناج** - ص. ف. (ناجیه - naciḥ): سه‌رکه و توو، سه‌رکه فتگ.
- ناج** - ص. ع. (ناجی - naci'): سوو دمه‌ند، خوښ، خوازباری پاوه‌ن و له‌وه‌رو له‌وه‌رگه، عه‌ودالی گیاوله‌وه‌رگه.
- ناج** - ا. ف. ع. (ناجیم - nacim): هه‌لا‌توو، سه‌رکیش، دره‌وشاوه.
- ناجو** - ا. (ناجوو - nacû): کاژ.
- ناجوو** - ا. (ناجووود - nacûd): کاسه، پیاله، شهراب و قاپی شهراب.
- ناجوو** - ص. (ناجووور - nacûr): نه‌گونجاو، تاکه و تاک.
- ناجی** - ا. ف. ع. (ناجی - nacî): رزگار بوو، دهریازبوو.
- ناچار** - ص. (ناچار - naçar): ناچار، بیچاره، بئ‌دهره‌تان، به‌ناجاری، بیته‌وا.
- ناچ** - ا. (ناچ‌خ - naçex): ته‌ورزیڼ، کوله‌نیزه.
- ناچرید** - ص. (ناچ‌رید - naçerîd): نه‌له‌وه‌ریو، مرؤف یان‌ه‌یوان‌که‌هیچی نه‌خواردبئ.
- ناچیز** - ص. (ناچیز - naçîz): که‌م، هیچ، ناچیز.
- ناحق** - ص. (ناه‌غ - nahex): درؤ، نه‌ه‌ق.
- ناحل** - ص. ع. (ناحیل - nehil): بنیس، لاواز، ئه‌وه‌ی نه‌خوښی یان‌ئه‌شق یان‌سه‌فه‌ر لاوازی کردبئ.
- ناحی** - ص. ف. ع. (ناهی - nahî): نه‌حووزان، ریزمان‌زان، ده‌ستورزان.
- ناحیه** - ا. ع. (ناهییه - nahiye): ناوچه، لا، قه‌راخ، به‌شپک‌له‌شارتیک.
- ناخ** - ا. (ناخ - nax): ناوک.
- ناخدا** - ا. ص. (ناخدا - naxuda): که‌شتیوان، ئه‌فسه‌ری هیزی‌دهریایی.
- ناخلف** - ص. مر. (ناخه‌له‌ف - naxelef): ناخه‌له‌ف، منالی‌نا‌سالح، منالی‌ناله‌بار، منالی‌خراب.
- ناخن** - ا. (ناخن - naxun): نینؤک، نووخان، نویخان.
- ناخنک** - ا. (ناخونه‌ک - naxunek): نینؤکی‌پچوک، ناخونه‌ک، خواردن‌له‌شتی‌به‌به‌بی‌نیجازه‌ی‌خاوه‌نی.
- ناخنک** - ا. (ناخونه‌ک - naxunek): رووه‌کتیکه.
- ناخن‌گیر** - ا. مر. (ناخن‌گیر - naxun gîr): نینؤک‌که‌ر.
- ناخنه** - ا. (ناخونه - naxune): زیاده‌گوښتی‌گوښه‌ی‌چاو.
- ناخواست** - ص. (ناخواست - naxast): داوانه‌کراو، نه‌ویستراو.
- ناخوانا** - ص. (ناخوانا - naxana): خه‌تی‌به‌ناسانی‌نه‌خوښ‌تیته‌وه، ئومی و نه‌خوښ‌نده‌وار.
- ناخوانده** - ص. (ناخوانده - naxande): نه‌خوښ‌نده‌وار، که‌سپک‌بئ‌ده‌عه‌ت‌کردن‌خوی‌بکا‌به‌میوان.
- ناخوداگاه** - ص. مر. (ناخوداگاه - naxûd agah): که‌سپک‌ئاگای‌له‌خوی‌نه‌بئ، نااگا، بئ‌ئاگا.
- ناخوش** - ص. (ناخوش - naxûş): نه‌خوښ، ناپه‌سند، دلته‌نگ، له‌ش‌به‌بار.
- نادار** - ص. (نادار - nadar): نه‌دار، نه‌بوو، هه‌ژار، ده‌ستکورت.
- ناداشت** - ص. (ناداشت - nadaşt): هه‌ژار، نه‌بوو، نه‌دار، بئ‌شهرم.
- نادان** - ص. (نادان - nadan): نه‌زان، بئ‌ئه‌قل، نه‌خوښ‌نده‌وار.
- نادانسته** - ص. (نادانسته - nadaniste): نادیار، نه‌زانراو، له‌رووی‌نه‌زانییه‌وه.
- نادختری** - ص. (نادوخته‌ری - naduxterî): زرکچ.

- نادر** - ص.ع (نادیر - nadir) : دهگهمن.
- نادروست** - ص (نادوروست - nadurust) : عه‌بیدار، که‌سی بی‌ بارو به‌دکار.
- نادره** - ص.ع (نادیره - nadire) : بی‌ هاوتا، دهگهمن.
- نادم** - ص.ع (نادیم - nadim) : په‌شیمان.
- نادی** - ا.ف.ع (نادی - nadî) : یانه، بانگ‌ کەر.
- نادیده** - ص (نادیده - nadîde) : نه‌بینراو، ئەوه‌ی به‌ چاو نه‌بینری.
- نار** - ا (نار - nar) : هه‌نار.
- نار** - ا.ع (نار - nar) : ناگر.
- ناراست** - ص (ناراست - narast) : که‌چ، نه‌هه‌موار، نه‌هه‌ق، درۆ، خاین، ده‌غه‌ل.
- نارین** - ا.مر (نارین - narbin) : بنه‌هه‌نار.
- نارپستان** - ص (نارپستان - narpistan) : مه‌مک هه‌نار، کچ یان ژنیک مه‌مکی توندو قوت وه‌کو هه‌نار بی.
- نارجیل** - ا.ع (نارجیل - narcîl) : دره‌ختیکه، گوئیزی هیندی.
- نارخو** - ا (نارخو - narxû) : گوئی هه‌نار.
- ناردان** - ا.مر (ناردان - nardan) : ده‌نکی هه‌نار، ده‌نکه هه‌نار.
- ناردین** - ا (ناردین - nardîn) : جوژه گوئیکه.
- نارس** - ص (نارس - nars) : میوه‌ی کال، نه‌گه‌بیو، نه‌ره‌سیو.
- نارسا** - ص (نارسا - narsa) : کورت، کول، نوقوستان.
- نارسین** - ا.فر (نارسین - narsî'in) : ده‌رماناتیکه له‌ بابه‌تی مؤرفین.
- نارستان** - ا.مر (نارستان - narstan) : باغی هه‌نار.
- نارکند** - ا.مر (نارکند - narkend) : هه‌نارستان، شوئینج دره‌ختی هه‌ناری زۆربی.
- نارکووتیک** - ص.فر (نارکووتیک - narkûtîk) : ماده‌یه‌کی بی‌هۆشکهره وه‌کو تلیاک، نارکووتیک.
- نارکوتین** - ا.فر (نارکوتین - narkûtîn) : تلیاک.
- نارکوک** - ا (نارکوک - narkûk) : ئە‌فیوون، تلیاک.
- نارگیل** - ا (نارگیل - nargîl) : دار گوئیزی هیندی.
- نارمشک** - ا (نارمشک - nar muşk) : جوژه دره‌ختیکه.
- نارنج** - ا (نارنج - narenc) : نارنج.
- نارنجستان** - ا.مر (نارنجستان - narncistan) : باغی نارنج، شوئینج نارنجی زۆربی.
- نارنجک** - ا (نارنجک - narencek) : نارنجۆک.
- نارنگ** - ا (نارنگ - nareng) : نارنج.
- نارنگی** - ا (نارنگی - narengî) : لاله‌نگی.
- نارو** - ا (نارو - narew) : حیل، فی‌ل، خیانه‌ت.
- نارو** - ا (نارو - narû) : ته‌بیریکه.
- ناروا** - ص (ناروا - nareva) : ناروا، ناپه‌سند، پاره‌ی قه‌لب.
- نارون** - ا (نارون - narven) : ناروه‌ن، ناروه‌ند، داره‌رش، داریکی بی‌ بهره‌ قه‌دی ره‌شه‌و لک و پۆبی جوانی هه‌یه.
- ناره** - ا (ناره - nare) : زمانه‌ی ته‌رازوو، یان قه‌پان.
- ناز** - ا (ناز - naz) : شانازی، عیشوه‌و ناز.
- نازا** - ص (نازا - naza) : نه‌زۆک، قسر.
- نازان** - ص.فا (نازان - nazan) : نازکهر، نازکردن.
- نازیالیش** - ا.مر (نازیالیش - nazbaliş) : سه‌ربینی نه‌رم که له‌ ژئیر سه‌ردا داده‌نری.
- نازیو** - ا (نازیو - nazbû) : ریحانه.
- نازپرورد** - ص.مف (نازپرورد - nazperverd) : که‌سیک له‌ نازو نیعمه‌تدا په‌روه‌رده‌بووی، ناز په‌روه‌رده.

ناززا - ا.ص (ناسیزا - nasiza): جنیو، قسه‌ی ناشیرین، نالایه‌ق و ناشایسته.
ناسفته - ص (ناسوفته - nasufte): سه‌رمزور، کون نه‌کراو.
ناسک - ص.ع (ناسیک - nasik): عابید، عیباده‌تکه‌ر.
ناسکالیده - ص (ناسیگالیده - nasigalîde): هه‌لنه‌سه‌نگیتراو، بیج بیرکردنه‌وه.
ناسوت - ا.ع (ناسوت - nasût): جیهانی مادی.
ناسور - ا.ص (ناسور - nasûr): ناسور، برینئ ناو دز بووبئ و چلکی کردبئ و ناوسابئ، برینئیکه له گۆشه‌ی چاو، بنی ددان و ده‌وری کۆم دئیت برینی ته‌شه‌نه‌کردوو، دومه‌لی قونئیر.
ناسی - ا.ف.ع (ناسی - nasî): فه‌رامۆشکار، فه‌رامۆشکه‌ر، له‌بیرکه‌ر.
ناسونال - ص.فر (ناسیونال - nasyûnal): نه‌ته‌وه‌یی، قه‌ومی.
ناسیونالیست - ص.فر (ناسیونالیست - nasyûnalîst): نه‌ته‌وه‌خ‌واز، نه‌ته‌وه‌یی، نه‌ته‌وه‌په‌روه‌ر.
ناسیونالیسم - ا.فر (ناسیونالیسم - nasyûnalîsm): نه‌ته‌وه‌په‌روه‌ری، ناسیونالیزم، نه‌ته‌وه‌خ‌واز، میلله‌ت په‌روه‌ری.
ناشایست - ص (ناشایست - našayîst): ناشایسته، ناپه‌سند، کریت، ناشیرین.
ناشی - ا.ف.ع (ناشی - našî): نه‌شوفماکه‌ر، کبیر یان کوری هه‌رزه‌کاری نزیک له‌ بلوغ.
ناشئه - ا.ع (ناشئه - našî'e): هه‌وه‌لی رۆژ، بولئتی ئیوارئ.
ناشتا - ص (ناشتا - našta): برسی، که‌سی برسی که به‌یانی هیچی نه‌خواردبئ.
ناشر - ا.ف.ع (ناشیر - našir): بلا‌وکه‌ره‌وه، دابه‌شکه‌ر، په‌خشکار.
ناشزه - ص.ع (ناشیزه - našize): ژنی گوترا‌یه‌لی میترده‌که‌ی نه‌بی و به‌دره‌فتاری بکات، ناچیزه.

نازش - ا.مص (نازیش - naziş): نازین، نازکردن.
نازک - ص (نازوک - nazuk): ناسک، نازک، ته‌نک، باریک.
نازک اندام - ص.مر (نازوک نه‌ندام - nazuk endam): باریک و بالا رتیک و پتیک.
نازک بدن - ص.مر (نازوک به‌ده‌ن - nazuk beden): که‌سپیک که به‌ده‌نی نه‌رم و نیان و جوان بی.
نازک بین - ص.فا (نازوک بین - nazuk bîn): وردبین.
نازکش - ص.فا (نازک‌ه‌ش - nazkeş): نازکیش، نه‌وه‌ی نازو عیشوه‌ی که‌سپیک هه‌لگرتئ.
نازل - ا.ف.ع (نازیل - nazil): دابه‌زیوو.
نازله - ا.ف.ع (نازیله - nazile): به‌لا، مسییه‌ت، لبتقه‌ومان، کاره‌سات.
نازنین - ص (نازینین - naziñin): نازه‌نین، دلرفتین، جوان.
نازیدن - م.ص.ل (نازیده‌ن - nazîden): نازکردن، نازین، به‌خۆفشین.
نازنده - ا.فا (نازنده - nazende): نازکه‌ر.
نازیم - ا (نازیم - nazîsm): نازیم، رتیبازی حیزی نازی.
ناژو - ا (ناژوو - najû): دارکاژ.
ناس - ا.ع (ناس - nas): خه‌لکی.
ناساز - ص (ناساز - nasaz): دژ، نه‌گونجاو، پیچه‌وانه‌ی یاساو رتسا.
ناسازگار - ص (ناسازگار - nasazgar): ناتها، نه‌گونجاو، دژ، ناکۆک.
ناسپاس - ص (ناسپاس - nasipas): سپه‌ه، پئ نه‌زان، ناشوکر.
ناسخ - ا.ف.ع (ناسیخ - nasix): به‌تال که‌ره‌وه، هه‌له‌وشینه‌ره‌وه، که‌سپیک نوسخه‌ له‌به‌ر کتیب یان نووسینیک بگرتته‌وه.
ناسره - ص (ناسه‌ره - nasere): زتیری قه‌لب، پارهی عه‌بیدار، قسه‌ی کال و کرچ.

ناغوش - ا.مص (ناغوش - naxûş): سهرکردنه ژیر ناو، سهربردنه ژیر ناو.

ناغول - ا. (ناغول - naxûl): نهردهوان، په‌یژه، پاچینه، پیبلیکانه، هه‌وره‌بان.

ناغیست - ا. (ناغیست - naxist): جوژه دره‌ختیکه.

ناف - ا. (ناف - naf): ناوک.

نافذ - ا. ف.ع. (نافیز - nafiz): بره‌و، ره‌وان.

نافذه - ا. ف.ع. (نافیزه - nafize): کلاو روژنه، په‌نجه‌ره، ده‌لاقه.

نافر - ا. ف.ع. (نافیر - nafir): زال، سل، سلۆک.

نافرجام - ص. (نافه‌رجام - nafercam): بیته‌وده، بی‌فایده، به‌د نه‌نجام، که‌سیک که‌ تا‌قیبه‌تی کاره‌کی باش نه‌بیت.

نافرمان - ص. (نافه‌رمان - nafermani): یاخی، سه‌رکیش، خو‌سه‌ر، سه‌رپی‌تجیکار.

نافره‌خته - ص. (نافه‌ر هه‌خته - nafer hexte): به‌دخوو، بی‌ته‌ربیت، بی‌ته‌ده‌ب.

نافع - ا.ع. (نافی - nafi): به‌که‌لک، سوودگه‌یه‌نهر، به‌سوود، سوودبه‌خش.

نافله - ا.ع. (نافیله - nafiye): به‌خشش، عیباده‌تی سوونته (واجب نه‌بیت).

نافه - ا. (نافه - nafe): ناوکی ئاسکی مسک.

نافی - ا. ف.ع. (نافی - nafî): دوورخه‌روه، نه‌فی که‌ر، ره‌تکردنه‌وه، نکۆلیکه‌ر.

ناقد - ا. ف.ع. (ناغید - naxid): نه‌وه‌ی دراوی قه‌لب و باش لیکدی جیابکاته‌وه.

ناقص - ص.ع. (ناغیس - naxis): که‌م، کیم، نا ته‌واو.

ناقصه - ص.ع. (ناغیسه - naxise): که‌م، کیم، نا ته‌واو.

ناقص - ا. ف.ع. (ناغیز - naxiz): په‌یمان شکین.

ناقل - ا. ف.ع. (ناغیل - naxil): گیره‌روه، نه‌قل که‌ر، شتی له‌ شو‌تینیکه‌وه بو شو‌تینیکی دی بگوازیته‌وه.

ناشکیبا - ص. (ناشه‌کیبا - naşekîba): بی‌سه‌برو که‌م هه‌سه‌له.

ناشناخت - ص. (ناشیناخت - naşinaxt): نه‌ناس، نه‌ناسراو.

ناشناس - ص. (ناشیناس - naşinas): نا‌اشنا، بیگانه، نه‌ناسراو.

ناشناوا - ص. (ناشینه‌فا - naşineva): قسه‌نه‌ژنه‌و، بی‌گوئی، که‌ر.

ناشو - ص. (ناشو - naşew): مه‌حال.

ناشور - ا. (ناشور - naşûr): قوماشیکی ناسکتر له‌ جاوه.

ناشی - ص. (ناشی - naşî): تازه‌کار، بی‌ته‌جره‌به، بی‌ته‌زمون.

ناصب - ا. ف.ع. (ناسیب - nasib): به‌ریاکه‌ر، هه‌ستینه‌ر، ئامرازی نه‌سب.

ناصبی - ص.ع. (ناسیبی - nasibî): که‌مه‌لیک بوون دژی ئیمامی عه‌لی، بت په‌رست.

ناصح - ا. ف.ع. (ناسیه - nasih): په‌ندیار، نه‌سیحه‌تکار، ئامۆژگاری که‌ر.

ناصر - ا. ف.ع. (ناسیر - nasir): یارو یاوه‌ر، پشت و پشتیوان.

ناسیه - ا.ع. (ناسییه - nasiye): ته‌ویل، هه‌نیه، تیۆل، په‌رچه‌م.

ناطق - ا. ف.ع. (ناتیغ - natîx): خه‌تیب، وتاریتۆر، قسه‌زان.

ناطور - ا.ع. (ناتور - natûr): باخه‌وان، بیستانه‌وان، پاسه‌وان.

ناظر - ا. ف.ع. (نازیر - nazir): به‌رپه‌به‌ر، سه‌رپه‌رشتیار، چاودیر، دیده‌وان.

ناظم - ا. ف.ع. (نازیم - nazim): که‌سیک کارپک یان شتیپک ریک بخت.

ناعش - ا. ف.ع. (نائیش - naiş): ژبانسه‌خش، بووژینه‌ر، فه‌ژینه‌ر.

ناعم - ص.ع. (نائیم - naim): نهرم و ناسک، که‌سیک له‌ نیعمه‌تدا بژی.

ناگهان - ق (ناگهان - nagehan): ناگهان، کوت و پر، له پر، بی وهخت، ناوهخت.

نال - ا (نال - nal): قامیشی باریک و ناسک و ناو به تال، لوله‌ی باریک.

نالان - ص (فالان - nalan): نالین.

نالش - ا.مص (نالیش - naliş): ناله نال، نال و نک، نالین.

نالہ - ا (نالہ - nale): ناله، دهنگی سوزو شیون و گریان.

نالیدن - مص.ل (نالیدن - nalîden): نالین.

نالنده - ا.فا (نالنده - nalende): ناله‌کەر، که‌سیک بنالین.

نام - ا (نام - nam): ناو، نام، ناڤ.

نام اور - ص (نام ئاڤهر - nam aver): به‌نامی، ناودار، مه‌نشور، ناسراو، نامدار، ناڤدار.

نامادری - ص (نامادری - nemaderî): زری دایک.

نامبردار - ص (نامبردار - namberdar): نامدار، ناڤدار، ناسراو، به‌نامی، ناودار، به‌ناڤوده‌نگ.

نامبرده - ص (نام بورده - namburde): ناوبراو، نیتوراو.

نامجو - ص.فا (نامجو - namcû): دلیرو نازا، عهداللی ناوو شوڤت.

نامحرم - ص (نامه‌هره‌م - namehrem): نامه‌هره‌م، بیگانه، غه‌واره.

نامدار - ص (نامدار - namdar): نامدار، ناڤدار، ناسراو، نیتودار، به‌ناویانگ، به‌نامی.

نامراد - ص (ناموراد - namurad): نامراد، به‌مراز نه‌گه‌ییوو، مه‌حروم، بی به‌ش.

نامرد - ص (نامهرد - namerd): نامه‌رد، ترسنوک، بی غیرت.

نامردم - ص (نامهردوم - namerdum): ناکه‌س به‌چه، هه‌تیوچه، خوڤیری، بی ته‌ده‌ب.

ناقله - ا.فا.ع (ناغیله - naxile): خه‌لکانیک له شویتیکه‌وه بو شویتیکه‌ی دی بگوازنه‌وه.

ناقور - ا.ع (ناغور - naxûr): شه‌ییوور، که‌رنا.

ناقوس - ا.ع (ناغوس - naxûs): ناقوس، زه‌نگی گه‌وره که له کلنساکاندا داده‌نری.

ناقوسی - ا (ناغوسی - naxûsî): ناوی ئاهه‌نگیکه‌ی کونی موسیقای ئیرانه.

ناقه - ا.ع (ناغه - naxe): وشتری میچکه.

ناقه - ص.ع (ناغیه - naxih): نه‌خوشیک تازه له نه‌خوشی هه‌ستابیتنه‌وهو هیشتا بی تاقت بی.

ناک - ا (ناک - nak): پاشگره، ده‌چیتنه‌سه‌ر کۆتایی ووشه‌و سیف‌ت دروست ده‌کات وده‌ک اندوه + ناک = نه‌ندوه‌ناک: خه‌مگین.

ناک - ا (ناک - nak): له‌وتاو، غه‌شدار.

ناکام - ص (ناکام - nakam): ناکام، بیبه‌ش، نامراد، که‌سیک به‌ئاوات و ئامانجی خو‌ی نه‌گات.

ناکح - ص.ع (ناکیه - nakih): پیاوی ژندار، ژنی میتردار، زه‌وجیوو.

ناکس - ص (ناکسه‌س - nakes): بی بار، هه‌تیوچه، ناکه‌س به‌چه، خوڤیری.

ناکس - ص.ع (ناکیس - nakis): سه‌رشوڤر، چه‌ماوه، سه‌ره‌و ژیر، ئاو‌ژوو، سه‌رنگون.

ناکیسر - ا.هند (ناکیسه‌ر - nakiser): دره‌ختیکه‌ی زه‌لامه زیاتر له دارگوڤیز ده‌چیت.

ناگاه - ق (ناگاه - nagah): نشکیتفا، ناوهخت، له‌پر.

ناگرفت - ق (ناگیرفت - nagirift): له‌ناکاو، له‌پر، نشکیتفا.

ناگزیر - ص (ناگوزیر - naguzir): ناچار.

ناگزیر - ص (ناگوزیر - naguzir): ناچار.

ناگوار - ص (ناگوفار - naguvar): ناخوش، خواردنی به‌ئسانی له‌گه‌ده‌ده‌ا هه‌رس نه‌بی، نا گه‌وار، تام ناخوش.

ناگه - ق (ناگه‌ه - nageh): له‌پر، له‌ناکاو.

- نامزد** - ا.ص (نامزهد - namzed): که سیتیک بۆ
کارتیک له بهر چاو گیرایی، دهزگیران.
- نامور** - ص (نامشه - namver): ناقدار،
نامدار، ناودار، به نامی، بناث و دهنگ.
- ناموس** - ا.ع (ناموس - namûs): ناموس،
شهره، راز و نهیتی، حه شارگه ی راوچی، پیاوی
لیهاتوی کارامه.
- نامویه** - ص (نامویه - namûye): ژنی که
بیتوهژن نه که وتیب و هه ریه ک شوی کردیبی .
- نامه** - ا (نامه - name): نووسراو، نامه،
کتیب.
- نامهبر** - ا.ص (نامهبر - nemeber): نامهبر،
ته تهر، په پیک، قاسید.
- نامهرسان** - ا.ص (نامهرسان - nameresan):
پۆسته بهر.
- نامه سیاه** - ص.مر (نامه سیاه - name
siyah): نامه نووس، رۆژنامه نووس.
- نامی** - ص (نامی - namî): نامهرهش،
گوناحکار.
- نامه نگار** - ص.فا (نامه نگار - namenigar):
رۆژنامه نووس.
- نامی** - ص (نامی - namî): به نامی، ناودار.
- نامی** - ص (نامی - namî): نه شوفا کهر، شتی
که نه شوفا بکات.
- نامیدن** - م.ص (نامیدن - namîden):
ناوان، ناقتان.
- نان** - ا (نان - nan): نان.
- نان اور** - ص.فا (نان ئافه - nan aver): نان
په پیداکه ر بۆ مال و مندال، گه وره ی خیزان.
- نانخواه** - ا (نانخواه - nanxah): رهشکه.
- نانخور** - ص.فا (نانخور - nanxûr): نان
خۆر، مال و مندال.
- نانخورش** - ا.مر (نانخورش - nanxûriş):
ته وه ی به نانه وه بخورئ، پئ خۆر.
- ناندو** - ا.فر (ناندوو - nandû): وشترمری
ئه مریکایی.
- نانکش** - ا (نانکش - nankiş): قه زوان،
قه سقه وان.
- نان کلاغ** - ا (نان که لاغ - nankelax): تۆله که.
- نانکور** - ص.مر (نانکور - nan kûr): نان
کویر، سپله، پئ نه زان، کویرنان، نه که حه رام.
- نانو** - ا (نانوو - nanû): لای لایه، لانکه،
دیلاتی، جۆلانه.
- نانوا** - ا (نان فا - nanva): نانوا.
- نانیوشان** - ق (نانیوشان - naniyûşan): بئ
خه بهر، له پ، نه بیستراو.
- ناو** - ا (ناف - nav): هه ر شتیکی ناو بۆشی
دریژ، زیراب.
- ناو** - ا (ناف - nav): که شتی، که شتی جهنگی.
- ناو استوار** - ا.ص (ناف ئوستوار - nav ustovar):
ئه فسه ری هیزی ده ریایی.
- ناوانیدن** - م.ص (نافانیدن - navanîden):
چه مانه وه، ماندوو کردن، لارو له نه.
- ناویان** - ا.ص (ناف بان - nav ban):
که شتیوان، ئه فسه ری هیزی ده ریایی.
- ناویر** - ا.ص (ناقه بهر - navber): که شتیپران،
که شتیباژۆ، که سیتیک که شتی لی بخورئ.
- ناوتیپ** - ا.مر (نافتیپ - navtîp): ده سته یه ک
که شتی جهنگی هیزی ده ریایی.
- ناوچه** - ا (ناقچه - navçe): که شتی بچووکی
جهنگی.
- ناوخدا** - ا.ص (نافخودا - navxuda):
که شتیوان.
- ناودان** - ا (ناقدان - navdan): مه رزیب.
- ناودیس** - ا.مر (ناقدیس - navdîs): به شتیوه ی
که شتی، ئه و که ندو له ندانه ی له چینه کانی
زه ویدان و شتیوه بیان له که شتی ده چئ.
- ناورد** - ا (ناقهرد - naverd): جهنگ، شه ر،
شه رکه.

- ناوردجو** - ص.فا (ناقه ردجوو - naverdcû):
جه نگاوه ر.
- ناوردگاه** - ا.مر (ناقه ردگاه - naverdgah):
شه رگه، مهيدانی جهنگ.
- ناوس** - ا (ناقوس - navûs): گۆر، گلکۆ،
دهخمه، قهور.
- ناوسروان** - ا.ص (ناقسه رفان - navservan):
ئهفسهري هيتزي دهريايي.
- ناوشکن** - ا.مر (ناقشیکه - navşiken):
که شتی شکین، بهله می جهنگی تيرزه که تاقیبی
که شتی جهنگی دهکات و لیبی ددهات.
- ناوک** - ا (ناقهک - navek): که شتی بچووک،
تير، تيری که به که وان بهاویژری.
- ناوک انداز** - ص.فا (ناقهک ئه انداز - navek
endaz): تيره انداز.
- ناوگان** - ا (نافگان - navgan): که شتی یانی
جهنگی.
- ناوگره** - ا (ناف گورووه - navgurûh):
دوو سی دهسته که شتی جهنگی، تیبی
دهريايي.
- ناووس** - ا (ناقوس - navûs): گلکۆ، گۆر،
دهخمه.
- ناوه** - ا (ناقه - nave): تاسی قورکیشان.
- ناوهکش** - ا.ص (ناقه کهش - navekes):
کرتیکاری به نایی که به تاس قور یان گهچ یۆ
وهستا بهری.
- ناوی** - ا.ص (نافی - navî): سه ربازی هیتزی
دهريايي.
- ناویدن** - مص.ل (ناقیده - navîden): راست
و چهپ کردنی که شتی، لارو له نجه، ئه ملالو
ئه ولاکردن.
- ناو ناوان** - ص.فا (ناف ناوان - nav navan):
له نجه ولار، خه رمان.
- ناویژه** - ص (ناقیشه - navije): خه وشدار،
غه شدار، ناخالیسه.
- ناهار** - ا.ص (ناهار - nahar): برسی، ناشتا،
که سیک له به یانیسه وه نانی نه خواردی، فراقین،
نیوه رۆژه، نانی نیوه رۆ.
- ناهب** - ا.ف.ع (ناهیب - nahib): تالانچی،
تالانکهر.
- ناهیق** - ا.ف.ع (ناهیغ - nahix): سه رین، زه ره،
که رزه ر.
- ناهمتا** - ص (ناهمتا - nahemta): بی هاوتا،
بی وینه، بی هامتا.
- ناهموار** - ص (ناهموار - nahemvar):
ناهموار، که ندومه ند، پر هه ورازو نشیو، زبرو
به گری و گۆل.
- ناهنجار** - ص (ناهنجار - nahencar):
خواروخیتج، نا هه موار، ناشیرین و ناپه سه ند.
- ناهوشمند** - ص (ناهوشمند - nahûşmend):
بی ئه قل، بی ئاوه ز.
- ناهی** - ا.ف.ع (ناهی - nahî): نه هیکه ر.
- ناهید** - ا (ناهید - nahîd): ناهید، ئه ستیره ی
زوه ره.
- نای** - ا (نای - nay): نای، ئامی ریکی
مۆسیقایه.
- نای** - ا (نای - nay): قورگ، گه روو، ئه وک.
- نایاب** - ص (نایاب - nayab):
نایاب، شتی که ده ستنه که وئ، ده گمن، زۆر به
نرخ.
- نای انبان** - ا.مر (نای ئه نبان - nay enban):
هه مانه یه که له سه رتیکیبه وه نایه کیان پیوه ناوه و
چه ند کونیککی تی کراره جا هه مانه که پر له با
ده کهن و ده یخه نه ژیر بال و له کاتی گۆرانی و
سه مادا لیبی ددهن، نای هه مانه.
- نایچه** - ا (نایچه - nayçe): نای بچووک،
لوه لوی بچووک.
- نایژه** - ا (نایژه - nayje): نای بچووک، هه ر
شتیک وه کو نای بی. لوه لوی مه سینه، هه ر
لوه لویه که ئاوی پیدا بهردری.
- نایلون** - ا.فر (نایلون - naylûn): نایلون.

نیش - مص.ع (نهبش - nebs) : گۆر هه لکه نندن، زهوی هه لکه نندن و دهرهینانی شتیک.

نیشتن - مص.م (نهبیشتنه - nebišten) : نووسین، نقیسین.

نېض - مص.ع (نهبز - nebz) : ترپه، جولانی دهمار، لێدانی دل، تل دانی دهمار.

نېض نگار - ا.فر (نهبزنگار - nebz nigar) : ئامبیری ئەندازهگیری لێدانی دل، نهبزپیتو، نهبزگر.

نېع - مص.م.ع (نهبء - neb') : ههلقولینی ئاو له کانی و سههرچاوان، سههرچاوه، کانی.

نېع - ا.ع (نهبء - neb') : درهختیکه سهخت تیرو کهوانی لی دهروستده کری.

نېک - ا (نهبک - nebk) : جۆگه له ئاوی زۆر باریک له روبارهوه یان له کانیهوه لابادت.

نېل - ا.ع (نهبل - nebl) : تیر.

نېوت - مص.ل.ع (نهبهت - nebv) : کول بوونی شمشیر، کهم بوونی بینایی، کزبوونی چاو، ناشیرین بوونی چروچاره، نهفرت کردن.

نېوت - ا.مص.ع (نوبوئتهت - nubûvet) : پیغه مبهرايه تی.

نېوغ - مص.ل.ع (نوبوغ - nubûx) : دهرکهوتن، بلیمه تی.

نېوی - ص.ن (نهبهقی - nebevî) : پیغه مبهری.

نېهره - ا (نهبهره - nebehre) : پارهی قهلب، خوئیری، نادیارو په نهان.

نېی - ا (نوبی - nubî) : قورئان.

نېی - ص.ع (نهبی - nebî) : په یامبهر، پیغه مبهر.

نېیند - ا.ع (نهبیز - nebîz) : شهراپ، شهراپی تری، شهراپی خورما.

نېیره - ا (نهبیره - nebîre) : نهوه و نهبیره.

نېیسه - ا (نهبیسه - nebîse) : منالی، منالی نهقی.

نېیل - ص.ع (نهبیل - nebîl) : پیای نهجیم و خانه دان، زانا و هوشیار.

نیاندرتال - ا.فر (نیاندیرتال - niyandirtal) : نیاندهرتال، مرۆقی نیاندهرتال، ناوی دۆلتیکه له ئەلمانیا که له سالی ۱۸۵۶ دا له وی کاسه سهری مرۆقتیک دۆزرایهوه که دهگه پیتهوه بو پتر له ۴۰ ههزار سال له مهوبهر ناویان لێناوه مرۆقی نیاندهرتال.

نیوژن - ا.فر (نیوژین - nîyûjin) : قوئاغی دووه له سهردهمی سبیهمی زهوی ناسی.

نیون - ا.فر (نیون - niyun) : گازتیک دهگهمن و زۆرکه مه.

نیا - ا.ع (نهبه - nebe) : ههوال.

نیايل - ا.ع (نهباییل - nabail) : رهسه ندار، نهجیب زاده، خانه دان.

نیات - ا (نهبات - nabat) : جۆره شهکرتیک میبایی رهنگه.

نیات - ا.ع (نهباب - nebat) : رووهک.

نیباح - مص.ل.ع (نوباه - nubah) : وهپین، سه گور.

نیباش - ص.ع (نهباش - nebbas) : کفندز.

نیالت - مص.ل.ع (نهبالهت - nebalet) : نهجیب بوون، ئوروستوکراتی بوون.

نیاهت - مص.ل.ع (نهباهت - nebahet) : شوژهت په یادکردن، زیرهکی، شهریف بوون.

نېت - ا.ع (نهبت - nebt) : رووهک، گیا.

نېذ - ا.ع (نهبز - nebz) : شتی کهم.

نیبراس - ا.ع (نیبراس - nibras) : چرا، سه ره نیتزه.

نېرد - ا (نهبرد - neberd) : جهنگ، شهپ.

نېردناو - ا.مر (نهبرد ناو - neberd nav) : که شتی جهنگی تیزرهو.

نېرده - ص (نهبرده - neberde) : جهنگاوهر، دلاوهر، دلپتر.

نېسه - ا (نهبسه - nebes) : نهوه و نهتیره.

نېش - ا (نهبش - nebs) : که نار، قهراغی مهیدان، چوارپان.

- نبیه** - ص.ع (نهبیه - nebîh): زانا، هوشیار، زیرهک، وربا.
- نبتون** - ا.ع (نبتون - nibtûn): نبتون، یه کتیکه له ئهستیره گهروکهکان.
- نت** - ا.ع (نوت - nut): نۆتهی مۆسیقا، نیشانه، پهراویز.
- نتاج** - ا.ع (نیتاج - nitac): بیتجوی حهیوانات، زایینی چواربیتیان، نهوه، نسل.
- نتایج** - ا.ع (نتایج - netayic): سهره نجامان، ئه نجامان.
- نترس** - ص (نته رس - neters): نه ترس، بیتاک، تازا، دلیر.
- نتن** - مص.ع (نتن - netn): بۆگه ن بوون، بۆن کردن.
- نتن** - ص.ع (نتین - netin): گه نیوو، بۆنکردوو.
- نتیجه** - ا.ع (نتیجه - netice): بهروبوم، ئه نجام، زاده، بهره نجام.
- نشار** - مص.ع (نیسار - nisar): وهشاندن، ههلدان، پهخشان کردن، ئه وهی له زه ماوه ندا به سهر بوک و زاوادا په خشی ده که نه وه.
- نشر** - مص.ع (نسر - nesr): بلاوکردنه وه، پهخش کردن، پهخشان.
- نشم** - مص.ع (نسم - nesm): ناشیرین گوتن.
- نشیر** - ص.ع (نسیر - nesîr): په رت و بلاو.
- نوج** - ا.ع (نوج - nuc): ناوی زار، گوپ.
- نجات** - مص.ل.ع (نه جابهت - necabet): نه جیب بوون، نسل و پاک نه ژاد بوون، خانه دان بوون.
- نجات** - مص.ل.ع (نه جات - necat): رزگار بوون، ده رباز بوون.
- نجاح** - مص.ل.ع (نه جاه - necah): سهرکه و تن، سهرکه فتن.
- نچار** - ا.ص.ع (نه ججار - necar): دارتاش.
- نچار** - ا.ع (نوجار - nuçar): ره چه لهک، نسل و نه ژاد، رهنگ.
- نجاست** - مص.ل.ع (نه جاسهت - necaset): گلاو بوون، پیسبوون.
- نجاشی** - ا.ع (نه جاشی - necaşı): لهقه بی پاشای (حه به شه) یه.
- نجباء** - ص.ع (نوجه باء - nuceba): نه جیبان، میرزاده کان.
- نجد** - ا.ع (نه جد - necd): بان، بهرزایی، زهوی بهرینی بهرز.
- نجدت** - مص.ل.ع (نه جدتهت - necdet): دلیر بوون، تازا بوون، مهردایه تی.
- نجس** - ص.ع (نه جیس - necis): گلاو، پیس، نگریس.
- نجف** - ا.ع (نه جهف - necef): گرد، بهرزایی، زهوی بهرز که ئاو نه یگاتن.
- نجک** - ا.ع (نه جهک - necek): ته ورزین.
- نجل** - ا.ع (نه جل - necl): کور.
- نجم** - ا.ع (نه جم - necm): ئه ستییره، هه ساره.
- نجمه** - ا.ع (نه جمه - necme): ئه ستییره، گیایه که.
- نچند** - ص (نه چند - necend): غه مین، ژاکاو، سهر لی شتیواو، توره.
- نخوع** - ا.ع (نه نخوع - necûx): چرچ و لۆچی پیستی به دهن.
- نجوم** - ا.ع (نوجوم - nucûm): ئه ستیران.
- نجوی** - مص.ل.ع (نه جقا - necva): دوان به چیه، چپاندن، رازو نیاز کردن.
- نجیب** - ص.ع (نه جیب - necîb): ره سهن، نه جیم، خانه دان، به جه وههر.
- نحات** - ا.ع (نوهات - nuhat): زانایانی واری سهرف و نه خو، ریزمان زان.
- نحاریر** - ص.ع (نه هاریر - neharîr): زانا، هزرقان، زیرهک، لیتها توو.
- نحاس** - ا.ع (نوهاس - nuhas): مس، ناگر، دوو که ل، سروشت.

- نحاس** - ا.ص (نههاس - nehhas): مسگر، مسفرۆش.
- نحافت** - مص.ل.ع (نههافت - nehafet): لاواز بوون، له‌ریوون، بنیسان.
- نحر** - مص.ل.ع (نههر - nehr): سه‌ریپین، ژیکرن، کوشتنه‌وه‌ی و شتر، قوریانی کردن.
- نحیر** - ص.ع (نیهریر - nihrîr): زانا، هزرقان، زیره‌ک، هۆشمه‌ند.
- نحس** - ص.ع (نهس - nehs): شووم، به‌دیۆم.
- نحل** - ا.ع (نههل - nehl): میتیش هه‌نگ، به‌خششی بچ به‌رانبه‌ر.
- نحل** - ا.ع (نیههل - nihel): مه‌زه‌ب و دیانه‌ت.
- نحو** - ا.ع (نه‌هو - nehû): وه‌کو، میناک، ری، ریزمان.
- نحوس** - ا.ع (نوهووس - nuhûs): نه‌حس، شووم.
- نحوست** - مص.ل.ع (نوهووسه‌ت - nuhûset): شووم بوون، نه‌حس بوون، به‌وووم بوون.
- نحول** - مص.ل.ع (نوهول - nuhûl): لاواز بوون.
- نحوی** - ص.ع (نه‌هقی - nehvî): شاره‌زا له زانستی نه‌حو.
- نحیف** - ص.ع (نه‌هیف - nehîf): له‌رو لاواز، باریک و بنییس.
- نخ** - ا.ع (نخ - nex): ده‌زوو، داو.
- نخ** - ا.ع (نه‌خخ - nexx): گلیمی دریتژ.
- نخاریب** - ا.ع (نه‌خاریب - nexarîb): لانه‌ی زه‌رده‌واله، شاره‌ زه‌رده‌واله.
- نخاس** - ا.ص.ع (نه‌خخاس - nexxas): کۆیله‌ فرۆش، ده‌لال‌ یان فرۆشباری چوارپیتیان، چیتودار، چیتوار.
- نخاع** - ا.ع (نوخاء - nuxa'): مۆخ.
- نخاله** - ا.ع (نوخاله - nuxale): بن بیترنگ، که‌په‌ک و سۆس.
- نخبه** - ص.ع (نوخبه - nuxbe): هه‌لبێژارده.
- نخج** - ا.ع (نه‌خج - nexc): گزگ، گیایه‌که‌ گسگی لی دروست ده‌کری.
- نخجد** - ا.ع (نه‌خجده‌ - nexced): ئاسن.
- نخجیل** - ا.ع (نه‌خجیل - nexcîl): نو‌قورچ، نو‌قورچک، قونجورک.
- نخجیر** - ا.ع (نه‌خجیر - nexcîr): نیچیر.
- نخجیرگان** - ا.ع (نه‌خجیرگان - nexcîrgan): ناوی یه‌کێکه‌ له‌ سی ئاوازه‌که‌ی باربه‌د.
- نخجیرگاه** - ا.ع (نه‌خجیرگاه - nexcîrganah): راوگه، شوینی راوو شکار.
- نخجیر وال** - ا.ص (نه‌خجیرفال - nexcîr val): نیچیرقان، راوچی.
- نخجیل** - ا.ع (نه‌خجیل - nexcîl): نو‌قورچ، نو‌قورچک.
- نخراز** - ا.ع (نوخراز - nuxraz): نی‌ریبه‌ک که‌ سه‌ر قافل‌ه‌ی می‌گه‌ل بچ، پی‌شه‌نگ، سه‌رگه‌له‌ی په‌ز.
- نخروب** - ا.ع (نوخرووب - nuxrûb): کون، شاری می‌شه‌نگ.
- نخری** - ا.ع (نوخری - nuxrî): نۆبه‌ره.
- نخست** - ا.ع (نوخوست - nexust): یه‌که‌م، هه‌وه‌ل.
- نخست وزیر** - ا.ع (نوخوست فه‌زیر - nuxust vezîr): سه‌ره‌ک وه‌زیران.
- نخکله** - ا.ع (نه‌خکله - nexkele): گوێز، گوێزی زۆر ره‌ق.
- نخل** - ا.ع (نه‌خل - nexl): داری خورما.
- نخلبند** - ا.ص (نه‌خلبند - nexlbend): که‌سێک له‌مۆم یان کاغه‌ز گۆل و دره‌ختی ده‌ستکرد دروست بکات، باخه‌وان.
- نخلستان** - ا.ع (نه‌خلیستان - nexlistan): باغی دارخورما، شوینی دارخورمای زۆری.
- نخله** - ا.ع (نه‌خله - nexle): یه‌ک دار خورما.
- نخوار** - ا.ص (نه‌خوار - nexvar): ده‌زوو ئاسا.
- نخوار** - ص.ع (نیخفار - nixvar): ترسنۆک، بو‌ده‌له.

- نخوت** - ا.مص (نه خثهت - nexvet):
خۆپهرستی، لووتبه‌رزی، فشه‌که‌ر، خۆهه‌لکیش.
نخود - ا (نه خود - nexûd): نۆک.
- نخوداب** - ا.مر (نه خوداب - nexûdab):
نۆکاو ی به گوشت، جۆره گوشتاویکی بی چه‌ورییه
که نۆکی پاک‌کراو برنجی له چاو ده‌کری و ده‌دری
به نه‌خۆش.
- نخودبریز** - ص.فا (نه خودبیریز - nexûd
biriz): که‌سیک نۆک ده‌ربرژینی و ده‌بفرۆشی.
نخودچی - ا.مر (نه خودچی - nexûdçi): نۆک
فرۆش.
- نخودفرنگی** - ا.مر (نه خودفره‌نگی - nexûd
ferengi): جۆره نۆکیکه.
- نخودی** - ص.ن (نه خودی - nexûdî): نۆک
ناسا، به‌شیه‌ی نۆک، به‌ره‌نگی نۆک.
- نخیز** - ص (نه خیز - nexîz): هیج و پوج،
ناکه‌س به‌چه، خوتیری، هه‌تیوچه، پیسکه.
- نخیز** - ا (نه خیز - nexîz): که‌مین، حه‌شارکه،
بۆسه، شه‌تلجاپ.
- نخیل** - ا.ع (نه خیل - nexîl): دارخورما،
بنه‌خورما.
- نخیلک** - ا (نه خیلک - nexîlek): تۆله‌که.
- ند** - ا.ع (نیدد - nidd): هاوتا، ره‌قیب.
- ند** - ا.ع (نه دد - nedd): داری عود.
- نداء** - مص.ع (نیداء - nida): بانگ کردن،
جاپ، گازی.
- نداف** - ا.ص (نه دداف - neddaf): هه‌لاج.
- ندامت** - مص.ل.ع (نه دامه‌ت - nedamet):
په‌شیمان بوون، په‌شیمانی، خه‌م و په‌ژاره.
- نداوت** - ا.مص.ع (نه داقته‌ت - nedavet):
ته‌رپوون، ته‌ری، شتیداری.
- ندب** - مص.ل.ع (نه ده‌ب - nedeb): گریان،
شیوه‌ن و گرین بو مردوو.
- ندب** - ص.ع (نه دب - nedb): ناسک،
نه‌جیب، روو له چاکه.
- ندب** - ا.ع (نه دب - nedeb): جی برین، گره‌و
و مه‌رج له تیره‌ندازی یان قوماردا.
- ندبه** - ا.ع (نوده‌به - nudbe): شیوه‌ن و گرین بو
مردوو، سه‌ردولکه.
- ندرت** - ا.مص.ع (نودرت - nudret):
که‌می.
- ندم** - مص.ل.ع (نه دم - nedem): په‌شیمان
بوون، په‌ژیوانی، خه‌م و په‌ژاره.
- ندماء** - ص.ع (نوده‌ماء - nudema):
هاونیشیمان، هاوده‌مان.
- ندوه** - ا.ع (نه دقه - nedve): کۆر، نه‌نجومه‌ن.
- ندید** - ص.ع (نه دید - nedîd): هاوتا.
- ندیم** - ص.ع (نه دیم - nedîm): هاونشین،
هاوده‌م.
- ندیه** - ص.ع (نه دیه - nedîme): هاوده‌م.
- نذر** - مص.م.ع (نه زر - nezr): به‌لئیندان به‌خیر
یان شه‌ری، ترساندن، نه‌زکردن.
- نذر** - مص.م.ع (نوزور - nuzur): ترساندن،
تۆقاندن.
- نذیر** - ص.ع (نه زیر - nezîr): ترسینه‌ر، تۆقینه‌ر.
- نر** - ص (نه ر - ner): نیر.
- نرجس** - ا.ع (نه رجیس - nercis): گولی
نیرگز.
- نرخ** - ا (نرخ - nirx): به‌ها، نرخ، قیমে‌ت.
- نرد** - ا (نه رد - nerd): تاوله، نه‌رد، گه‌مه‌ی
نه‌ردین.
- نرد** - ا (نه رد - nerd): قه‌دی دره‌خت.
- نردبان** - ا (نه رده‌بان - nerdeban): په‌یژه،
پاچینه، نه‌رده‌وان.
- نرده** - ا (نه رده - nerde): موچه‌جهره، ته‌یمان.
- نرس** - ا.فر (نورس - nurs): په‌رستار،
په‌رستاری مندال یان نه‌خۆش.
- نرسک** - ا (نه رسه‌ک - nersek): نیسک.
- نرک** - ا (نه ره‌ک - nerec): میرویه‌کی بچووکی
قوچه‌کی خالداره له پیستی پلنگ ده‌کات.

- نرگ** - (نرگ - nerg) : ریز، پؤل، دهسته.
- نرگس** - (نرگیس - nergis) : گولی نیرگز.
- نرگسه** - (نرگیسه - nergise) : گولی که له عاج یان ئیتسقان یان گهچ به شتیوهی گولی نرگز دروست بکری.
- نرگیسی** - (نرگیسی - nergisî) : خواردنیکه له سپیناخ دروست دهکری پاش نهوهی له قاپان دهکری، زهردینهی هیلکهی بهسردا دهکری.
- نرم** - (نرم - nerm) : نرم، پیچهوانهی رفق.
- نرمال** - (نورمال - nermal) : نورمال، ناسایی.
- نرم بالگان** - (نرم باله گان - nerm balegan) : نرم بالان، نهو ماسیپانهی که باله کانیان نرمه.
- نرم بیز** - (نرم بیز - nerm bîz) : والابیز.
- نرمش** - (نرمیش - nermiş) : کهسیتیک بهدهنی نرم بچ و له وهرزشدا توانای جولانی باش بی.
- نرم شامه** - (نرم شامه - nerm şame) : قولترین نرمه پهردهی میشک.
- نرم شانه** - (نرم شانه - nerm şane) : کهسی نرم و خاکی و گوئیرایه ل.
- نرمک** - (نرمک - nermek) : هیواش، هیمن، لهسه رخۆ.
- نرم کامه** - (نرم کامه - nerm kame) : پهردهی مه لاشگ.
- نرم گردن** - (نرم گهردهن - nerm gerden) : خاکی، گوئیرایه ل، نرمه مرۆف.
- نرمه** - (نرمه - nerme) : ههر شتیکی نرم، پهردهی گوئی، نرمه ی گوئیچکه.
- نروک** - (نروک - nerûk) : رهگ و ریشهی گیایه که له چپاکانی کرماندا دهروئ.
- نره** - (نره - nere) : کیری پیاو، شه پۆلی ئاو، شوسته.
- نره** - (نره - nerre) : نیره، نیر، فه حل.
- نریمان** - (نریمان - nerîman) : دلیر، پالنه وان، نیر ته بیعت.
- نرینه** - (نرینه - nerîne) : نیرینه.
- نزار** - (نزار - nezar) : لاواز، ژاکاو، بنییس.
- نزاع** - (نیزاء - niza) : گفتوگو و کیشمه کیش، شه رکردن.
- نزاکت** - (نزاکت - nezaket) : پاک، نهدهب، خویش رهوشتی، رهفتاری پهسند.
- نزال** - (نیزال - nizal) : هاتنه مهیدان بو شه ر.
- نزاهت** - (نزهت - nezahet) : پاک بوون، دور بوون له خراپه، داوین پاک.
- نزد** - (نزد - نزد) : لا.
- نزدک** - (نزدیک - نزدیک) : نزدیک.
- نزدیک بین** - (نزدیک بین - نزدیک بین) : نزدیک بین، کهسیتیک له بهر لاوازی چاو دور نه بینتی.
- نزع** - (نزع - nez) : هه لکه نندنی شتییک له شوینتی، گیان دان، گیان کیشان.
- نزف** - (نزف - nezf) : هه لکیشانی ئاوی بیر تا وشک بکات، گرتنی خوین له لهش بههوی که له شاخه وه.
- نزل** - (نزل - nuzl) : بهخشش، بهره کهت، نهوهی بو میوان ناماده بکری، نان و خوانتی بو میوان ساز بکری.
- نزله** - (نزله - nezle) : په سیف، هه لامهت، په سیو.
- نزم** - (نیزم - nizm) : ته مومرئی نزدیک له زهوی، بارانی نم نم.
- نزول** - (نوزول - nuzûl) : دابه زین، هاتنه خواره وه، سووی پاره.
- نزه** - (نزه - nezih) : پاک، بیگه رد، داوین پاک، بی خهوش، دور له خراپه و کاری ناشایسته.

نزهت - ا.مص.ع (نوزهدت - nuzhet) : پاکى، داوین پاکى، خوشحالى، گهشت و گهړان.

نزیدن - مص.م (نهزیدهن - nezîden) : دهرهینان، دهرکیشان.

نزیل - ص.ع (نهزیل - nezîl) : میوان، خواردنى به بهرکهت.

نزیه - ص.ع (نهزیه - nezîh) : پاک، بیگهره، داوین پاک، جیى پاک و خوش و دلگیر.

نژاد - (نیژاد - nijad) : نهژاد، نهسل، رهگ و رهچلهک.

نژاد شناسی - ا.مص (نیژاد شیناسی - nijad şinasî) : نهژاد ناسی، زانستیکه دهریاره حال و نهحوال و نهسل و فهسل و دهوری میللهت و نهتهوهکانى دنیا.

نژاده - ص (نیژاده - nijade) : نهسل زاده، نهجیم و ههژى.

نژغار - (نهژغار - nejxar) : هاوار، بانگ، فریاد، نهعتهته.

نژم - (نیژم - nijm) : تهمو مژ.

نژند - ص (نهژند - nejend) : غهمین، ژاکاو، سهرگرهردان، سیسهله.

نژنگ - (نهژنگ - nejeng) : تهله، داو، قهفهز.

نژه - (نهژه - neje) : چلى درهخت، نهو دارهى ئاسمانهى خانوى پى دهپوشن، نهو ورده زپرو زیوده بهسهر بوک و زاوایدا ههلهدهدن.

نژییدن - مص.ل (نهژییدن - nejîden) : دهرکیشان.

نس - (نوس - nus) : لچ و لیو.

نسا - (نہسا - nesa) : نزار، سیبهر، نسى، سابات.

نسا - (نہسا - nesa) : لاشه، مردار، کهلاک.

نسا - ا.ع (نہسا - nesa) : دهماریکه له بهدهندا له کهمهروهه تاپاژنهیه ...

نساء - ا.ع (نیساء - nisa) : ژنان.

نسائج - ا.ع (نهسائج - nesaic) : ههر چنراویک، هوندنهوهى نووسین و رازانهوهى.

نساب - ص.ع (نهسباب - nessab) : نهسهب ناس، پسپور له بواری نهژاد و نهسل ناسیدا.

نساج - ا.ص.ع (نهسساج - nessac) : جولا، دروزن.

نساجت - ا.مص.ع (نهساجت - nesacet) : چنیکاری، جولایی.

نساخ - ا.ع (نوسساخ - nussax) : کهسیتک نوسخه له بهر نووسین یان کتیبان بنووسیتتهوه.

نसार - (نهسار - nesar) : نسى.

نساک - ا.ع (نوسساک - nussak) : خواناسان وعیبادهتکردن.

نساب - ا.ع (نهساب - neseb) : خزمایه تی، نزیکایه تی، کهسایه تی.

نسبت - ا.ع (نیسبت - nisbet) : خزمایه تی و کهسایه تی، پهپوهندی و عهلاقات.

نسبنامه - ا.مر (نهسهب نامه - neseb name) : سهرحهله نامه.

نسبى - ص.ن (نیسبى - nisbî) : ریژهیى.

نسبى - ص.ن (نیسبى - nisbî) : خزمایه تی و کهسایه تی.

نسپار - (نهسپار - nespar) : شویتنى که ههنگورى تیا بگوشرى و ناوهکهى بگیرى.

نستاک - (نیستاک - nistak) : پیچی سک، پیچ هاتن به سکدا.

نستر - (نهستهر - nester) : گولى نهسته رهن.

نسترن - (نهسته رهن - nesteren) : گولى نهسته رهن، گوله باخی کتوی و خوړسک.

نسترون - (نهسته رهن - nesterven) : نهسته رهن، گوله باغى کتوی.

نستعلیق - ا.مر (نهسته تلغ - neste'lîx) : ناوی جوړه خه تیکه.

نستک - (نیستهک - nistek) : په مووی شیکراوهى بهدهست پیچکه کراو.

نزهت - ا.مص.ع (نوزهدت - nuzhet) : پاکى، داوین پاکى، خوشحالى، گهشت و گهړان.

نزیدن - مص.م (نهزیدهن - nezîden) : دهرهینان، دهرکیشان.

نزیل - ص.ع (نهزیل - nezîl) : میوان، خواردنى به بهرکهت.

نزیه - ص.ع (نهزیه - nezîh) : پاک، بیگهره، داوین پاک، جیى پاک و خوش و دلگیر.

نژاد - (نیژاد - nijad) : نهژاد، نهسل، رهگ و رهچلهک.

نژاد شناسی - ا.مص (نیژاد شیناسی - nijad şinasî) : نهژاد ناسی، زانستیکه دهریاره حال و نهحوال و نهسل و فهسل و دهوری میللهت و نهتهوهکانى دنیا.

نژاده - ص (نیژاده - nijade) : نهسل زاده، نهجیم و ههژى.

نژغار - (نهژغار - nejxar) : هاوار، بانگ، فریاد، نهعتهته.

نژم - (نیژم - nijm) : تهمو مژ.

نژند - ص (نهژند - nejend) : غهمین، ژاکاو، سهرگرهردان، سیسهله.

نژنگ - (نهژنگ - nejeng) : تهله، داو، قهفهز.

نژه - (نهژه - neje) : چلى درهخت، نهو دارهى ئاسمانهى خانوى پى دهپوشن، نهو ورده زپرو زیوده بهسهر بوک و زاوایدا ههلهدهدن.

نژییدن - مص.ل (نهژییدن - nejîden) : دهرکیشان.

نس - (نوس - nus) : لچ و لیو.

نسا - (نہسا - nesa) : نزار، سیبهر، نسى، سابات.

نسا - (نہسا - nesa) : لاشه، مردار، کهلاک.

نسا - ا.ع (نہسا - nesa) : دهماریکه له بهدهندا له کهمهروهه تاپاژنهیه ...

نساء - ا.ع (نیساء - nisa) : ژنان.

- نستوه** - ص (نستوه - nestûh): پشودریژ. که سیتک ماندوو نه بی.
- نسج** - مص.ع (نہسج - nesc): تهنین، چنین، چنراو، تهنراو.
- نسج** - مص.ع (نہسخ - nesx): ناوی جوژه خه تیکه، خه تی قورثانی - شی پیده گوتری. هه لوه شانده وه، له غوکرده وه، ره تکرده وه.
- نسج** - ا.ع (نوسهخ - nusex): کوی (نسخه)، روونووس.
- نسخه** - ا.ع (نوسخه - nusxe): نووسراو، بابه تیک له بهر کتیبیک یان نووسراویکی دیکه نووسراویته وه.
- نسر** - ا (نسهه - neser): خانووی پشت له هه تاو، نس، سایه و سابات.
- نسر** - ا.ع (نهر - nesr): دال.
- نسرین** - ا (نهرین - nesrîn): گولیکی سپی ورد و بوخوشه.
- نسطور** - ا (نستور - nistûr): ناوی یه کیکه له پیته وایانی تاینی نهرانییه کان که نهرسقفی قهسته نته نیه بووه له سالی ۴۴۰ ی ز. مردوو.
- نسف** - مص.ع (نہسف - nesf): روخاندنی بینا له بنه وه، دانه وپله له بیژنگ دان و پاک کردنی.
- نسق** - مص.م.ع (نہسخ - nesx): ریکخستن، هاو ئاههنگ کردن.
- نسق** - ا.ع (نسهغ - nesex): ریک و پیک.
- نسک** - مص.ل.ع (نہسک - nesck): عیباده تکردن، قوربانی.
- نسک** - ا (نہسک - nesck): کتیب، به شیک له کتیب، هر به شیک له بیست و یهک به شه که ی کتیبی ناویستا که له بری فهسل و پاژهو هر به شیک ناویکی تاییه تی هه یه..
- نسک** - ا (نہسک - nesck): نيسک.
- نسکبا** - ا.مر (نہسکبا - nesckba): نيسکین، نيسکه وا.
- نسل** - ا.ع (نہسل - nesl): زورپهت، وهچه، کوانگ، وهچاخ.
- نسمه** - ا.ع (نہسمه - neseme): نهفهس، روح، مروث، کویله و بهندان.
- نسناس** - ا.ع (نہسناس - nesnas): جوژه مه میونیکه، مه میونی مروث ئاسا.
- نسو** - ص (نہسوو - nesû): هه موار، ساف، ناسک.
- نسوان** - ا.ع (نيسشان - nisvan): ژنان، ئافره تان.
- نسود** - ص (نہسوود - nesûd): ساف، هه موار.
- نسوز** - ص (نہسوز - nesûz): شتی که له ئاگردا نه سوتی.
- نسی** - مص.م.ع (نہسی - nesî): فهراموش کردن، ژبیر کردن.
- نسیان** - مص.م.ع (نيسیان - nisyan): فهراموش کردن، له بیر کردن.
- نسیئه** - ا.ع (نہسیئه - nesî'e): کرین و فرۆشتن به قهرز، کرین و فرۆتن به وعده.
- نسیب** - ا.ص.ع (نہسیب - nesîb): خزم، نسل و فهسل.
- نسیج** - ص.ع (نہسیج - nesîc): چنراو.
- نسیجه** - ص.ع (نہسیجه - nesîce): هر شتیکی چنراو، یا تهنراو.
- نسیله** - ا (نوسيله - nusîle): میگهل، ره وه نسهپ.
- نسیم** - ا.ع (نہسیم - nesîm): شنه با.
- نسیه** - ا (نہسیه - nesye): کرین و فرۆتن به وهده.
- نشاء** - مص.ع (نہشاء - neşa): نه شوفا کردن، چه که ره کردن.
- نشاب** - ا.ع (نوششاب - nuşşab): تیر،
- نشاختن** - مص.م (نیشاختهن - nişaxten): دانیشانندن.
- نشادر** - ا (نوشادور - nuşadur): کلور.
- نشاستن** - مص.م (نیشاستهن - nişasten): دانیشانندن.

نشک - (نه شک - neşk): دره خستی کاژ، ستویهر.
نشگرده - (نیشگیرده - nişgirde): شفره.
نشگنج - (نیشگونج - nişgunc): نوقورچ، نوقورچک.
نشگون - (نیشگون - nişgûn): نوقورچک.
نشل - مص.م.ع (نه شل - neşl): دزین، رفاندن، گیرفان برین.
نشل - ا.مص (نه شهل - neşel): هه لئو اسراوی، قولابی ماسی گرتن.
نشلیدن - مص.ل (نه شلیدهن - neşlîden): هه لئو اسین، چنگ دان له شتییک و خو پیتوه هه لئو اسین.
نشور - مص.ل.ع (نه شفه - neşfer): نه شوفا، رووان، چه کهره کردن.
نشوان - ص.ع (نه شفان - neşvan): مهست.
نشوء - مص.ل.ع (نوشوء - nuşû): نه شوفا کردن، رووان، چه کهره کردن.
نشور - مص.م.ع (نوشور - nuşûr): قه ژینه وه، زیندوو کردنه وه، زیندوو بوونه وهی مردووان له روژی په سالانی.
نشوز - مص.ل.ع (نوشوز - nuşûz): سه ریچی کردنی ژن له فرمانی میتد.
نشوق - ا.ع (نه شوغ - neşûx): دهرمانیکه له که پوی ده کن، برنوتی.
نشوه - مص.ل.ع (نه شفه - neşve): سه رخوش بوون، مهست بوون، نه شئه و مهستی.
نشیب - ا.ص (نیشیب - nişîb): نشیو.
نشید - ا.ع (نه شید - neşîd): سروود.
نشیط - ص.ع (نه شیت - neşît): شادمان، که یف خویش، به ده ماغ، خوشحال.
نشیم - (نه شیم - neşîm): مال، هیلانه، هیلین، لانه، جیتی نیشته جتی بوون.
نشیمن - (نیشیمه - nişîmen): مال، نیشتمان، هیلانه.

نشاسته - (نیشاسته - nişaste): نشاسته.
نشاط - مص.ل.ع (نه شات - neşat): شادی کردن، شادی، خوشحالی.
نشان - (نیشان - nişan): نیشانه، میدال، نیشانهی تیرو گولله.
نشانندن - مص.م (نیشاندن - nişanden): دانیشاندن.
نشانه - (نیشانه - nişane): نیشانهی تیر پیتوه نان.
نشانی - (نیشانی - nişanî): نه دهرس، ناوونیشان، عینوان.
نشئی - مص.ل.ع (نه شئی - neşî): نه شوفا کردن، چه کهره کردن، رووان.
نشآت - مص.ل.ع (نه شئهت - neş'et): نه شوفا کردن، بوژانه وه، چه کهره کردن.
نشیبیل - (نیشیبیل - nişîl): قولابی ماسیگرتن.
نشت - ا.ص (نه شت - neşt): دزه کردن، سیرابه تی تاو یان ناگر له شتییکه وه بو شتیکی دی.
نشته - (نیشته - nişter): نه شتهر.
نشوارر - (نیشخار - nişxar): کاویژ.
نشر - مص.م.ع (نه شر - neşr): بلاو کردنه وه، زیندوو کردنه وه، زیندوو کردنه وهی مردووان له روژی په سالانی.
نشره - ا.ع (نه شره - neşre): به کجار بلاو کردنه وه، بلاو کراوه، بلاقوگ.
نشره - ا.ع (نوشره - nuşre): دو عاو چاوه زار.
نشست - ا.مص (نیشسهست - nişest): دانیشان، رو نیشان.
نشستن - مص.ل (نیشسته - nişesten): دانیشان.
نشستگاه - ا.مر (نیشسهسته نگاه - nişestengah): جیتی دانیشان.
نشف - مص.م.ع (نه شف - neşf): خو وشک کردنه وه.

- نشیمنگاه** - ا.مر (نشیمه نگاه - nişimengah): مال، شویننی دانیشتن، نیشتمان.
- نشیمه** - ا.نشیمه (neşîme): قایشی چه رم.
- نشین** - ا.نشین (nişîn): کونی قوون، کۆم.
- نص** - ا.ع (نسس - ness): دهق، قسهی موعته بهر، قسهی روون و ناشکرا که له یهک مانا پتر هه لئه گری.
- نصائب** - ا.ع (نصائب - nesaiib): ئه و تاته بهردانهی له قهراخ جهوز داده نرتین.
- نصاب** - ا.ع (نصائب - nisab): سه رمایه، ئه و مالهی که زهکاتی لئ ده که وئ، رادهی دیاریکراو له شتیک.
- نصاری** - ا.ع (نصارا - nesara): پهیره وانی ناینی مهسیحی.
- نصال** - ا.ع (نصسال - nisal): سه ره نیتزه، رم، ده می کتیرد یان شمشیر.
- نصایح** - ا.ع (نصایح - nesayih): نسحه تان، ئامۆژگاریان.
- نصب** - م.ع (نصیب - nesb): دانانی که سیک له کاریک، بهر یاکردنی شتیک.
- نصب** - ا.ع (نصب - nusb): شتی که له شویننی دابنری، پهیکه ریکی ره میزی، بت یان پهیکه ر که بیه رستری.
- نصح** - م.ع (نوصه - nush): ئامۆژگاری کردن، خوشه ویستی بی ریا.
- نصحاء** - ا.ع (نوصه هاء - nuseha): ئامۆژگاریکهران.
- نصر** - م.ع (نصیر - nesr): یارمه تی دان، هاوکاری کردن.
- نصرانی** - ص.ع (نصیرانی - nesranî): مهسیحی، خه لکی ناسرهی زیدی جه زه تی عیسا، پهیره وانی ناینی مهسیح.
- نصرت** - ا.ع (نوصرت - nusret): یاریده دان.
- نصف** - ا.ع (نصف - nisf): نیوه، نیو، نیمه، نیم.
- نصفت** - ا.ع (نصفت - nesefet): داد، ئینساف، عه داله ت.
- نصل** - ا.ع (نصل - nesl): سه ره نیتزه، رم، ده می کتیرد، یان شمشیر.
- نصوح** - ص.ع (نصوح - nesûh): نه سیحه تکار، ئامۆژگاریکهر، دۆستی راستگۆو بی ریا.
- نصوص** - ا.ع (نصوص - nusûs): دهق، ده قگهل.
- نصیب** - ا.ع (نصیب - nesîb): بهش، بهخت، یه غبال.
- نصیبه** - ا.ع (نصیبه - nesîbe): تاویری که نار جهوز.
- نصیح** - ص.ع (نصیح - nesîh): ئامۆژگاریکهر.
- نصیحت** - ا.ع (نصیحت - nesîhet): په ند، ئامۆژگاری.
- نصیر** - ص.ع (نصیر - nesîr): یارو یاوهر، یارمه تیدهر، هاوکاریکهر.
- نضار** - ا.ع (نضار - nizar): زیترو زیو.
- نضارت** - م.ع (نضارت - nezaret): تهرو تازه پاراو، گیاو دارو دره ختی تازه ئاودار.
- نضج** - ا.ع (نضج - nezic): گه یینی میوه، کولانی گوشت.
- نضر** - ا.ع (نضر - nezr): زیترو زیو.
- نضرت** - م.ع (نضرت - nezret): تهرو تازه بوون، پاراو بوون.
- نضیح** - ص.ع (نضیح - nezic): میوهی گه بیوو، گوشتی کولبو.
- نضیر** - ص.ع (نضیر - nezîr): جوان و تهرو تازه پاراو.
- نطاق** - ا.ع (نطاق - nitax): که مه ره به ند، نیتاق، پشتین.
- نطاق** - ص (نطاق - nettax): که سیک باش قسه بکات.

نطع - ا.ع (نه ته - nete³): فهرش، مشه ما، مشه مایه که جاران خه لکی مه حکوم به نیعدامیان له سهر داده نیشاندو سهریان ده پری.

نطفه - ا.ع (نوتفه - nutfe): ئاوی ساف و پاک، ئاوی که م که له بنی دۆلکه یان جه و نه دا ده میتنی، تو ماوی پیما یان ژن.

نطق - مص.ع (نوتخ - nutx): خوتبه دان، نوتقدان، قسه کردن.

نطوق - مص.ع (نوتووغ - nutûx): قسه کردن.

نطول - ا.ع (نه تول - netûl): ئاویک دهرمانی تیا بکولیتن و نه ندامیک له نه ندامه کانی به دهنی پی بشوردی.

نظائر - ا.ع (نه زائیر - nezair): هاو وینه، هاوشان، هاوتا.

نظار - ا.مص.ع (نیزار - nizar): زیره کی.

نظار - ا.ع (نوززار - nuzzar): به پتوبه بر، دیده وان، چاودیران.

نظارت - ا.مص.ع (نیزارت - nizaret): زیره کی و سهرناسی.

نظارت - ا.مص.ع (نه زارت - nezaret): چاودیری.

نظارگان - ا.ع (نه زارگان - nezzaregan): ته ماشا افانان.

نظاره - ا.مص (نیزاره - nizare): ته ماشا کردن، روانین.

نظاره - ا.ع (نه زاره - nezzare): ته ماشا افانان.

نظافت - مص.ل.ع (نه زافهت - nezafet): پاک بوون، خاوتین بوونه وه له چلک و پیسی.

نظام - مص.م.ع (نیزام - nizam): رتیکخستن، هوندنه وهی مرواری، رشته ی مرواری، رستی مرواری، ریزی درخت.

نظر - مص.م.ع (نه زهر - nezer): روانین، ته ماشا کردن، نیگا کردن.

نظریازی - ا.مص (نه زریازی - nezer bazi): چاوبازی، چاو له وه پاندن.

نظراء - ا.ع (نوزراء - nuzera³): هاو تایان، هاوشانان.

نظره - ا.ع (نه زره - nezre): شیوه و هه یتهت، یهک نیگا.

نظری - ص.ن.ع (نه زری - nezerî): تیتوری.

نظریات - ا.ع (نه زرییات - nezeriyyat): تیتوری، بوچوونان.

نظریه - ا.ع (نه زرییه - nezeriyye): تیتوری.

نظم - مص.م.ع (نه زم - nezm): هوندنه وهی مرواری، هوندنه وهی شیعر، رازاندنه وه، رتیکخستن، و ته ی کیش و سهر و ادار.

نظمیه - ا.ع (نه زمییه - nezmiyye): نه من، خه فی.

نظیر - ص.ع (نه زیر - nezîr): هاوتا، هاوشان، به رانیه ر.

نظیف - ص.ع (نه زیف - nezîf): پاک و خاوتین.

نظیفه - ص.ع (نه زیفه - nezîfe): پاک و ته میز.

نعاج - ا.ع (نیئاج - ni'ac): مه پ.

نعاس - ا.ع (نوتاس - nu'as): خه وه نوتکی، خه و الوو، و نه وز، سهره تای خه و.

نعال - ا.ع (نیئال - ni'al): نه علان، پایینی مه جلیس، داوتینی مه جلیس.

نعامه - ا.ع (نه نامه - ne'ame): وشترمر، تاریکی، شادی، رتی ئاشکرا، نیشانه تین که ناری ریگه بو رتینوتینی، ده سته یهک له خه لکی، زناک.

نعت - مص.م.ع (نه ئت - ne't): وه سف کردن (به تاییه تی وه سفی چاکه)، ستایش کردن.

نعجه - ا.ع (نه ئجه - ne'ce): مه پ.

نعره - ا.ع (نه ئره - ne're): نه عره ته، هاوار، فریاد کردن.

نعل - ا.ع (نه ئل - ne'l): نه عل، نالچه، نالی و لاخان.

نطع - ا.ع (نه ته - nete³): فهرش، مشه ما، مشه مایه که جاران خه لکی مه حکوم به نیعدامیان له سهر داده نیشاندو سهریان ده پری.

نطفه - ا.ع (نوتفه - nutfe): ئاوی ساف و پاک، ئاوی که م که له بنی دۆلکه یان جه و نه دا ده میتنی، تو ماوی پیما یان ژن.

نطق - مص.ع (نوتخ - nutx): خوتبه دان، نوتقدان، قسه کردن.

نطوق - مص.ع (نوتووغ - nutûx): قسه کردن.

نطول - ا.ع (نه تول - netûl): ئاویک دهرمانی تیا بکولیتن و نه ندامیک له نه ندامه کانی به دهنی پی بشوردی.

نظائر - ا.ع (نه زائیر - nezair): هاو وینه، هاوشان، هاوتا.

نظار - ا.مص.ع (نیزار - nizar): زیره کی.

نظار - ا.ع (نوززار - nuzzar): به پتوبه بر، دیده وان، چاودیران.

نظارت - ا.مص.ع (نیزارت - nizaret): زیره کی و سهرناسی.

نظارت - ا.مص.ع (نه زارت - nezaret): چاودیری.

نظارگان - ا.ع (نه زارگان - nezzaregan): ته ماشا افانان.

نظاره - ا.مص (نیزاره - nizare): ته ماشا کردن، روانین.

نظاره - ا.ع (نه زاره - nezzare): ته ماشا افانان.

نظافت - مص.ل.ع (نه زافهت - nezafet): پاک بوون، خاوتین بوونه وه له چلک و پیسی.

نظام - مص.م.ع (نیزام - nizam): رتیکخستن، هوندنه وهی مرواری، رشته ی مرواری، رستی مرواری، ریزی درخت.

نظر - مص.م.ع (نه زهر - nezer): روانین، ته ماشا کردن، نیگا کردن.

نظریازی - ا.مص (نه زریازی - nezer bazi): چاوبازی، چاو له وه پاندن.

- نعلبکی** - (نعلبسه کی - ne'lbekî) : ژیر پیاله.
- نعلبند** - ا.ص (نعلبسه بند - ne'lbend) : نالپه بند.
- نعلین** - ا.ع (نهلین - ne'leyn) : جووتیک نعل.
- نعم** - ا.ع (نیئم - ni'em) : نیعمه تان.
- نعم** - ا.ع (نئم - ne'em) : وشتر و گاو مهر، مالات.
- نعم** - ا.ع (نئم - ne'em) : به لئی، ئا.
- نعماء** - ا.ع (نئماء - ne'ma') : نیعمه ت، چاکی.
- نعمات** - ا.ع (نیئمات - ni'mat) : نیعمه ت.
- نعمان** - ا.ع (نوئمان - nu'man) : له قه بی ههر یه کتیک له پاشایانی حیره.
- نعمت** - ا.ع (نیئمه ت - ni'met) : نیعمه ت، ده وله مه ندی، رزق و روژی.
- نعماع** - ا.ع (نئئاء - ne'na') : نه عنا، گیایه که بۆنخوش.
- نعموژ** - (نئووز - ne'ûz) : په نا به خوا.
- نعموظ** - مص.ل.ع (نوئووز - nu'ûz) : ههستانی کتیر، ره پ بوون.
- نعمومت** - ا.مص (نوئوممه ت - nu'ûmet) : نهرم و نیانی، نهرمی.
- نعی** - مص.ل.ع (نئی - ne'î) : هه والی مهرگ، خه بهردانی مهرگی که سیک.
- نعیب** - مص.ل.ع (نئیب - ne'îb) : قرانی قه له رهش، قراندنی قه له رهش.
- نعیق** - مص.ل.ع (نئیخ - ne'îx) : قراندنی قه له.
- نعیم** - ا.ع (نئیم - ne'im) : نیعمه ت، مال، خوشی و خوشگوزهرانی.
- نغام** - ص (نغام - nexam) : ناخوش و ناشیرین.
- نغز** - ص (نغز - nexz) : نهرم و ناسک، خوش و باش، له بهردلان و جوان، کاکله.
- نغزک** - (نغزه ک - nexzek) : باش، باشوکه.
- نغل** - (نغول - nexul) : ئاغه لئی په زان، شکه فت.
- نغل** - مص.ع (نغهل - nexel) : گهنده ل بوون، له ناوچوون، به دنییازبوون، دوو زمانی، فیتنه گیتی، زۆل و هه رامزاده.
- نغم** - ا.ع (نغمه م - nexem) : چپه، ئاهه نگ، سرود، ئاواز.
- نغمات** - ا.ع (نغمه مات - nexemat) : ئاوازان.
- نغمه** - ا.ع (نغمه - nexme) : ئاوازی خوش، سرود، ئاهه نگ، گۆرائی، نهوا.
- نغنخوا** - (نغهن خا - nexen xa) : رهشکه ی به نانه وه کردن.
- نغنغ** - (نغهنه غ - nexnex) : کتله، پیوانه، پیوانه یه ک که دانه و تله ی پین ده پتورئ.
- نغوشا** - ا.ص (نیغوشا - nixûşa) : گوهدار، گوئیگر، په پیره وی ئاینی مانی.
- نغوشه** - ا.مص (نغوشه - nexûşe) : گوئی هه لئخستن، بۆ قسه ی دوو کهس.
- نغوله** - (نغوله - nexûle) : زولف، گیسوو.
- نغیل** - ص.ع (نغیل - nexîl) : گهنده ل و خراب، هه رامزاده، بیژو.
- نفائس** - ا.ع (نه فائیس - nefais) : شتی توحفه و گرانبه ها.
- نفاث** - ص.ع (نه ففاس - neffas) : جادوگر.
- نفاد** - مص.ل.ع (نه فاد - nefad) : ته و او بوونی کات، نه مان، فهوتان.
- نفاذ** - مص.ل.ع (نه فاذ - nefaz) : دیواودهر بوون، رت بوونی گولله له نیشان، جیبه جی بوونی فه رمان، به یرتیه چوونی کار، جیبه جی بوون.
- نفار** - مص.ل.ع (نیفار - nifar) : ره قین، ره وینه وه، دوور که و تنه وه.
- نفاس** - ا.ع (نیفاس - nifas) : خوینی زه یستانی، ئه و خوینه ی له بهر ژنی زه یستان ده پروات.

نفاست - مص.ل.ع (نه فاسهت - nefaset):
گران بوون، رهواج په یداکردن.

نفاط - ص.ع (نه ففات - neffat): نه و تفرؤش،
که سیتیک نهوت له کانه نهوت دهریبین، له کونا
دهسته یه که له سوپاییمان بوونه که ناگرو
مه شخه لیان به نهوت کردو ته وه و گرتو یان ته
دژمن.

نفاق - مص.ل.ع (نیفاغ - nifax): دوو روویی
کردن، دوو زمانی کردن.

نفاق - مص.ل.ع (نه فاعغ - nefax): رهواجی
بازار، رهونه قی په یداکردنی کړین و فروتن.

نفاق - ا.ع (نیفاغ - nifax): نه فقه.

نقام - ص (نه فام - nefam): توژاوی، رهش،
ناشیرین و زه بوون و نه خویش.

نقایه - ا.ع (نوفایه - nufaye): گهنده، خراب،
خاکه رو، پاره ی قهلب.

نفت - ا (نه فت - nef) : نهوت.

نفتالین - ا.فر (نه فتالین - neftalîn):
نه سپه نیک.

نفتکش - ا.ص (نه فت کهش - neftkeş):
نهوت کییش، ته نکهر بیان که شستی نهوت
گواستنه وه.

نفت - مص.ل.ع (نه فس - nef) : تفکردن.

نفته - ا.ع (نه فسه - nefse): یه که تف کردن.

نفع - ا (نه فح - nefc): کاغه ز، کاغه زیک
که شتیتکی له سه ر بنووسن.

نفع - مص.ل.ع (نه فم - nefh): هه لکردنی
شنه با، بلا و بوونه وه ی بون و بهرامه ی خویش.

نفعات - ا.ع (نه فه هات - nefehat): شنه با،
بون و بهرامه ی خویش.

نفعه - مص.ل.ع (نه فه هه - nefhe): یه کجار
هاتنی با، یه کجار بلا و بوونه وه ی بونی خویش.

نفع - مص.م.ع (نه فح - nefx): غرور و
لووتبه رزی، فووتی کردن.

نفعه - ا.ع (نه فحه - nefxe): ناوسانی ورگ،
یه که فوو پیداکردن.

نفر - ا.ع (نه فر - nefer) خه لکی، یه که که سه .

نفر - مص.ل.ع (نه فر - nefr): ره قین، ره مین،
ره وینه وه، دوور که و تنه وه.

نفرت - ا.ع (نه فره ت - nefret): بیزار بوون،
دوور که و تنه وه، نه فره ت.

نفریدن - مص.م.ع (نه فریدن - nefrîden):
نه فره ت کردن، نه عله ت کردن.

نفرین - ا (نه فرین - nefrîn): تووک، جنیتو،
نه فره ت، دو عای خراب، نه عله ت.

نفس - ا.ع (نه فس - nefes): شنه با، هه ناسه .

نفس - ا.ع (نه فس - nef) : گیان، خوین،
لهش، مرؤف، هه قیقه تی هه ر شتیک.

نفساء - ص.ع (نه فساء - nefsa): ژنی
زه بیستان، ژنی تازه زاو.

نفت - ا.ع (نه فت - nef) : نهوت.

نفع - ا.ع (نه فء - nef) : سود، قازانج،
که لک.

نفعات - ا.ع (نه فعات - nefexat): خه رچی،
مه سره ف.

نفعه - ا.ع (نه فعه - nefexe): نه فقه، مه سره ف،
نه وه ی بوژیانی مال و مندال سهر ف ده کری.

نفل - ا.ع (نه فل - nefl): عیباده تی که واجب
نه بی، سوننه ت، ده سته که وت، به خشش.

نفله - ص (نیفله - nifle): به هه دهر چوو،
زایه بوو.

نفوذ - مص.ع (نوفوز - nufûz): جیبه جی
کردنی فرمان و حوکم، پیکانی نیشانه و
دیو او دهر کردنی.

نفور - مص.ل.ع (نوفور - nufûr): ره قین،
چوونه دهر وه، دوور که و تنه وه.

نفوس - ا.ع (نوفوس - nufûs): خه لکی.

نفی - مص.م.ع (نه فی - nefî): نه فی کردن،
دوور خسته نه وه، وده رنان.

نفیر - ا (نه فییر - nefîr): بوقی، شه بیور،
نالہ وزاری، هاوار.

نفیر - مص.ع (نهفیر - nefîr): هه لاتن، راکردن، گروپینکی که متر له ده کهس.

نفیس - مص.ع (نهفیس - nefîs): مائی زۆر، توحفه و گرانیه ها.

نقاه - مص.ل.ع (نهغاه - nexa⁹): پاکبوون، خاوین بوون.

نقاه - ا.ع (نیغاه - nixa⁹): پاک و بیگه ردی.

نقائص - ا.ع (نهغائیس - nexais): که موکووری، عهیب و نوقستانی، کیماسی.

نقاب - ا.ع (نیغاب - nixab): روویه ند، پیچه.

نقاب - مص.ع (نهغاب - nexxab): پیای به دهسه لات و کنوکۆکار.

نقابت - مص.ل.ع (نهغابت - nexabet): بوون به سه روک و نه قیبی قهوم.

نقاد - مص.ع (نهغاد - nexxad): جیا که ره وهی چاک له خهراپ، جیا که ره وهی پاره ی قهلب له پاره ی نه سل، ره خنه گر.

نقار - مص.ل.ع (نهغار - nexar): گفتوگو و شه یکردن، ململانی.

نقار - مص.ع (نهغار - nexxar): که سیتیک هه موو شتیتیک له بنج و بناوان بکات، نه قار، بهرد تاش، دهف ژهن، دههۆل کوت.

نقارت - ا.ع (نیغارت - nixaret): پیشه ی نه قاری، نیگار کیشی له سه ره ته خته یان بهرد.

نقاره - ا.ع (نهغاره - nexxare): جوژه ته پلنیکه به دوو داری باریک لیده درئ.

نقاره خانه - ا.ع (نهغاره خانه - nexxare xane): شوتین که دههۆل و ته پل و که ره نای تبا لئ بدرئ.

نقاش - مص.ع (نهغاش - nexxaş): نیگار کیش.

نقاص - مص.ع (نیغاص - nixaz): پیچه و انه گوئی، ناکۆک و بیژی.

نقاط - ا.ع (نیغات - nixat): خالان.

نقال - مص.ع (نهغال - nexxal): حیا کیهت بیژ، که سیتیک هه ره خه ریکی شت گوژانه وه بی.

نقاله - ا.ع (نهغاله - nexxale): مینقه له.

نقاوت - مص.ل.ع (نهغاهت - nexavet): پاکبوون، بیگه رد بوون، بی غه ل و غه ش بوون.

نقاوه - ا.ع (نهغاهه - nexave): هه لیزارده و پوخته ی شتیتیک.

نقاهت - مص.ل.ع (نهغاهت - nexahet): هه ستانه وه له نه خوشی، حالی بوون، ده رک کردن.

نقب - مص.م.ع (نهغب - nexb): کون کردن، کون و رینگه ی باریکی ژیر زه مینی، تونیل.

نقبا - ا.ع (نوغه باه - nuxeba⁹): نه قیبان، سه روک و گه وهی قهوم.

نقد - مص.م.ع (نهغد - nexd): جیا که رنده وهی دراوی نه سل له دراوی قهلب.

نقده - ا.ع (نهغه ده - nexede): دره ختیتیکه، گولا به تون.

نقر - مص.م.ع (نهغر - nexr): نه خش و نیگار کردن له سه ره دار یان بهرد، چینه کردنی مریشک به ده نووک و کون کردنی زهوی، لیدانی دهف به سه ره ی قامکان.

نقرس - ا.ع (نیغرس - nixris): رو ماتیزمی پی و گرتی قامکان به تاییه تی په نجه که له ی پی، ههوی جومگه کان، نقرس.

نقره - ا.ع (نوگره - nuxre): زیرو زیوی توواه، زیو.

نقره خنگ - ص.ع (نقره خینگ - nuxre xing): نه سپی زیوین، نه سپی سپی وه کو زیو.

نقش - مص.م.ع (نهغش - nexş): وینه کیشان، نیگار کیشان، نه خش کردن.

نقش بند - ص.ع (نهغش به ند - nexş bend): نیگار کیش، ناوی زنجیره یه که له سو فیانی سه ره به شیخ به هادینی نه خش به ند، ده لئین نه قش به ند گوندیتیک سه ره به بوخارا و زیدی شیخ به هادین بووه، بو به شیخ به و ناوه شو ره تی پهیدا کردووه، یان له زوری زیکو تالیله وه.

نقش بند - ص.ع (نهغش به ند - nexş bend): نیگار کیش، ناوی زنجیره یه که له سو فیانی سه ره به شیخ به هادینی نه خش به ند، ده لئین نه قش به ند گوندیتیک سه ره به بوخارا و زیدی شیخ به هادین بووه، بو به شیخ به و ناوه شو ره تی پهیدا کردووه، یان له زوری زیکو تالیله وه.

نقیصه - ا.ع (نه غیسه - nexîse): عیب، خهوش، که مو کوری.

نقیض - ص.ع (نه غیز - nexîz): پیچه وانه، دژ یهک.

نقیع - ا.ع (نه غیی - nexî): ئاوی ساردو سازگار، بیبری پر ئاو.

نقیه - ص.ع (نه غیییه - nexîye): پاک، بیبگهرد.

نقیه - ا.ع (نه غیییه - nexye): په یف، وشه.

نک - ا.ع (نوک - nuk): دهنوک.

نک - (نک - nek): کورتکراوهی اینک = ئه مه.

نکاپ - ا.ع (نیکاپ - nikap): دهستکیشی چهرم که میرشکاران له دهستی دهکن تا بتوانن بازو شه هین و... به دهسته وه بگرن.

نکاح - مص.م.ع (نیکاه - nikah): زهوجین، شوکردن، ژن هینان.

نکاف - ا.ع (نیکاف - nikaf): دهستکیشی چهرم.

نکاف - ا.ع (نوکاف - nukaf): مله خوی.

نکال - ا.ع (نه کال - nekal): سزا، ریسوایی.

نکایت - مص.م.ع (نیکایهت - nikayet): کوشتن بیان بریندارکردنی دژمن، کولاندنه وهی برین.

نکباء - ا.ع (نه کباء - nekba): بای ناهه موار بو که شتی.

نکبات - ا.ع (نه کبهات - nekebat): نه گبه تی.

نکبت - ا.ع (نه کبهت - nekbet): نه گبهت، مسیبهت، بهلا، دامووی.

نکته - ا.ع (نوکتیه - nukte): خال، قسه ی خویش و مایه ی دلکرانه وه و پیبکه نین، نوکتیه.

نکته پرداز - ص.فا (نوکتیه پرداز - nukte پرداز): حه نه کچی، قسه خویش، نوکتیه چی، که سیک مه به سستیک باش بگه به نیت.

نقشه - ا.ع (نه غشه - nexşe): نه خشه.

نقص - مص.ل.ع (نه غس - nexs): کهم بوون، که می، کهم و کوری، نوستانی.

نقصان - مص.ل.ع (نوغسان - nuxsan): کهم بوون، کهم و کوری.

نقض - مص.م.ع (نه غس - nexz): هه لوه شانده وه، شکاندن، ویران کردن، شکاندنی به لئین و په بیان.

نقط - ا.ع (نوغت - nuxet): خال، خالان.

نقطه - ا.ع (نوخته - nuxte): خال.

نقل - مص.م.ع (نه غل - nexl): گوئزانه وه، گپزانه وه.

نقل - ا.ع (نوغل - nuxl): نو قول، مهزه ی شه راب وه کو فستق و بادهم و... .

نقله - ا.ع (نوغله - nuxle): قسه گپزانه وه و دووزمانی، گوئزانه وه.

نقلیه - ا.ع (نه غلییه - nexlîye): نه قل و گوئزانه وه و بارکیشی، هؤو ئه وزارتین گوئزانه وه.

نقم - ا.ع (نیغم - nixem): کینه.

نقمت - ا.ع (نه غیمات - neximat): کینه کیشی.

نقمت - ا.ع (نیغمهت - nuxmet): کینه کیشی، غه زاب، دهر دو رهنج.

نقود - ا.ع (نوغوود - nuxûd): جیاکردنه وهی پارهی قه لپ له ره سهن.

نقوش - ا.ع (نوغووش - nuxûş): نه خش و نیگار، نه خشه و خه رسته، سکینج.

نقول - ا.ع (نوغوول - nuxûl): نو قول.

نقی - ص.ع (نه غی - nexî): پاک و خاوین، بیبگهرد، هه لئزارد.

نقیب - ا.ص (نه غیب - nexîb): گه وره و دم سپی قه وم.

نقییر - ا.ع (نه غییر - nexîr): بانگ، دهنگ، نه خش و نیگار له سه ر دار بیان بهرد، رهگ و رهچه لهک.

- نکته‌دان** - ص.فا (نوخته‌دان - nuktedan):
خه‌لکی زیره‌ک و وریاو سه‌رناس.
- نکته سنج** - ص.فا (نوخته سهنج - nukte senc):
وردبین و زیره‌ک، تیژفام، خوش زهوق و سه‌لیقه.
- نکته‌گیر** - ص.فا (نوخته‌گیر - nukteğîr):
ٹیرادگر، عه‌پیگر.
- نکث** - مص.م.ع (نه‌کس - neks):
په‌یمان شکاندن، تیکدان و هه‌لوه‌شانندنه‌وه‌ی موعامه‌له‌ی فرۆشتن.
- نکر** - ا.مص.ع (نوکر - nukr):
زیره‌کی، کاری به‌دو ناشیرین.
- نکراء** - ا.مص.ع (نه‌کراء - nekra):
زیره‌کی، ته‌نگانه، ناشیرین و ناپه‌سند.
- نکره** - ا.ع (نه‌کیره - nekire):
گومناو، نه‌ناسراو.
- نکره** - ا.ع (نه‌کهره - nekere):
نه‌ناسراوی.
- نکژده** - ا (نه‌که‌ژده - nekejde):
شهریه‌ی ناو، گۆزه.
- نکس** - مص.ل.ع (نه‌کس - neks):
سه‌رنگون کردن، ناوه‌ژوو کردن، سه‌رداخستن، سه‌ره‌ل‌دانه‌وه‌ی نه‌خۆشی.
- نکس** - ا.مص.ع (نوکس - nuks):
سه‌ره‌ل‌دانه‌وه‌ی نه‌خۆشی.
- نکو** - ص (نیکو - nikû):
چاکی.
- نکوداشت** - ا.مص (نیکوداشت - nikûdaşt):
چاکی، چاکه‌کاری.
- نکورو** - ص (نیکوروو - nikû rû):
رووخۆشی.
- نکول** - مص.ل.ع (نوکول - nukûl):
ترسان و روو وهرگتیران له‌دژمن، خۆدزینه‌وه‌ له‌وه‌لامدانه‌وه‌ یان سویتند خواردن.
- نکوهش** - ا.مص (نیکووه‌یش - nikûhiş):
سه‌رزه‌نشست، سه‌ر کۆنه، گازانده، لۆمه.
- نکوهییدن** - مص.م (نیکووه‌ییدن - nikûhîden):
سه‌رزه‌نشست کردن، سه‌رکۆنه‌کردن، لۆمه‌کردن.
- نکوهنده** - ا.فا (نیکووه‌نده - nikûhende):
لۆمه‌کهر، گله‌بیکه‌ر، سه‌رزه‌نشست کهر.
- نکوهمیده** - ا.مف (نیکووه‌میده - nikûhîde):
سه‌رزه‌نشست کراو.
- نکھت** - ا.ع (نه‌که‌هت - nekhet):
یه‌ک بوژکردن، بوژی زار، بوژی خوش.
- نکییر** - ا.ع (نه‌کییر - nekîr):
گۆپران، کاری سه‌خت و دژوار.
- نکییرو منکر** - ا (نه‌کییرو مه‌نکییر - nekîr û menkir):
ئه‌نکییرو مه‌نکییر، ناوی دوو فریشتنه‌ن گویاوه‌ پاش مردنی مرۆڤ ده‌چنه‌ ناو گۆژده‌که‌یه‌وه‌و پرسبیاری ئه‌و کرده‌وانه‌ی لیده‌که‌ن که له‌دنیا‌دا کردونی.
- نگاتیو** - ص.فر (نیگاتیف - nigatîf):
نیگه‌تیف، جه‌مسهری سارد.
- نگار** - ا (نیگار - nigar):
بت، ماشوقه، مه‌حجوب، نه‌خش و نیگار.
- نگارخانه** - ا (نیگارخانه - nigarxane):
بتخانه، مال‌تیک به‌نه‌خش و نیگار رازاپیتته‌وه، شویتن‌په‌یکه‌رو نه‌خش و نیگاری تیا دابنری.
- نگارستان** - ا.مر (نیگارستان - nigaristan):
پیشانگان، نه‌خش و نیگاران، وینه‌گه.
- نگارش** - ا.مص (نیگاریش - nigarîş):
نووسین، نه‌خش و نیگارکردن، وینه‌کردن.
- نگارگر** - ص.فا (نیگارگره - nigarger):
وینه‌گر، نیگارکیش.
- نگاره** - ا (نیگارِه - nigare):
نه‌خش، وینه‌ی ده‌ستکرد.
- نگاری** - ا (نیگاری - nigarî):
ئامرازتیکی تلیاک کیشانه.
- نگاریدن** - مص.م (نیگاریدن - nigarîden):
نووسین، نیگارکیشان.
- نگارین** - ص.ن (نیگارین - nigarîn):
ماشوقه‌ی جوان، ره‌نگین، رازاوه، نه‌خشینراو.
- نگاشتن** - مص.م (نیگاشته‌ن - nigaşten):
نووسین، نه‌خش و نیگارکردن.

- نگارش** - ا.مص (نیگاریش - nigariş): نووسین.
- نگارنده** - ا.فا (نیگارنده - nigarende): نووسەر.
- نگاشته** - ا.مف (نیگاشته - nigaste): نووسراو، نه‌خشینراو.
- نگاه** - ا. (نیگاه - nighah): نیگا، نۆزین.
- نگاه کردن** - ا.مص.ل (نیگاه کهردهن - nighah kerden): نیگاکردن، تهمه‌شا کردن.
- نگاهبان** - ا.ص (نیگاهبان - nighahban): پاسه‌وان، چاودتیر، دیده‌وان.
- نگاهداری** - ا.مص (نیگاهدار - nighahdar): پاسه‌وان، پاریزهر، چاودتیر.
- نگاهداری** - ا.مص (نیگاهداری - nighahdarî): پاریزگاری.
- نگاهداشت** - ا.مص (نیگاهداشت - nighahdaşt): پاریزگاری، پاسه‌وانی، چاودتیری.
- نگاهداشتن** - ا.مص.م (نیگاهداشتنه - nighahdaştên): پاراستن، راگرتن.
- نگران** - ا.ص.فا (نیگه‌ران - nigeran): روانین، نیگاکردن.
- نگرش** - ا.مص (نیگه‌ریش - nigeriş): روانین، تهمه‌شاکردن.
- نگریدن** - ا.مص.م (نیگه‌ریدنه - nigerîden): روانین، تهمه‌شاکردن، سه‌بیرکردن، نۆزین.
- نگریستن** - ا.مص.م (نیگه‌ریستننه - nigerîsten): تهمه‌شاکردن، نۆزین.
- نگرنده** - ا.فا (نیگه‌رنده - nigrende): بینهر، تهمه‌شاکهر، تهمه‌شاقان.
- نگران** - ا.ص.فا (نیگه‌ران - nigeran): بینهر، چاوه‌نوار، چاو له ری، دلهر اوکی، دلهر خورپیی، نیگه‌رانی.
- نگزده** - ا. (نیگه‌ژده - nigejde): شه‌ریه‌ی ئاو خواردنه‌وه، گۆزه.
- نگوس** - ا.فر (نیگوس - nigûs): نه‌جاشی، له‌قه‌بی پاشای حه‌به‌شه.
- نگوسار** - ا.ص (نیگوسار - nigûsar): سه‌ره‌وژتیر، سه‌رنگون، ئاوه‌ژوو.
- نگون** - ا.ص (نیگون - nigûn): سه‌ره‌و ژتیر، سه‌رنگون، ئاوه‌ژوو.
- نگون بخت** - ا.ص.مر (نیگون به‌خت - nigûn bext): به‌دبه‌خت، به‌شانس، به‌یه‌عبال.
- نگونسار** - ا.ص (نیگون‌ن‌سار - nigûnsar): ده‌مه‌و قَلپ، ئاوه‌ژوو، سه‌راوژتیر.
- نگونسار** - ا. (نیگون‌سار - nigûnsar): گولی‌مریهم، په‌نجه‌خانم.
- نگهبان** - ا.ص (نیگه‌هبان - nighban): نیگابان، پاسه‌وان، چاودتیر.
- نگین** - ا. (نیگین - nigîn): نگین، تقیم، نگینی سه‌ر موس‌تیله.
- نلک** - ا. (نیلک - nilk): هه‌لۆژهی کیتیوی.
- نلم** - ا.ص (نلم - nelm): باش، خو‌ش، جوان.
- نم** - ا. (نم - nem): شی، رتوبه‌ت، ته‌ری.
- نما** - ا. (نیمما - nima): نما، رووکار، دیوی دیارو ده‌ره‌وه‌ی شتی.
- نماء** - ا.مص.ع (نهما - nema): زیاده‌بوون، به‌رزبوون، رووان، نه‌شوفاکردن.
- نمائم** - ا.ع (نهمائیم - nemaim): دوو زمانی.
- نماد** - ا. (نماد - nemad): نمود، نیشان، ره‌مز.
- نمار** - ا. (نمار - nemar): هیتما، ئاماژه، ره‌مز.
- نمار** - ا.ع (نیمار - nimar): پلنگان.
- نماز** - ا. (نماز - nemaz): نویتژ.
- نمازگزار** - ا.ص.فا (نمازگوزار - nemaz guzar): نویتژکهر.
- نماک** - ا. (نماک - nemak): به‌تام، جوان، ره‌ونه‌ق و ره‌واج.
- نمام** - ا.ص (نممام - nemmam): دوو زمان، فیتنه.

- نمایان** - ص.فا (نمایان - nemayan): دیار، ناشکرا.
- نمایاندن** - مص.م (نمائیاندن - nemayanden): نیشاندان، نواندن، ناشکراکردن.
- نمایش** - ا.مص (نممایش - nemayiş): نیشاندان، دیمن، نمایش.
- نمایشگاه** - ا.ممر (نممایشگاه - nemayişgah): پیشانگه، پیشانگه‌ی کالای بازرگانی یا نیشه‌سازی یا نبروبومی کشتوکالی.
- نمایشنامه** - ا.ممر (نممایشنامه - nemayişname): شانؤنامه.
- نماینده** - ا.ص (نمماینده - nemayende): نیشاندر، نوتنه‌ر.
- نماییدن** - مص.م (نممايیدن - nemayînden): نیشاندان، نواندن.
- نمک** - ا (نممه‌تک - nemetk): نالوئالو، گوئیز.
- نمچ** - ا (نمچ - nemc): رتوبه‌ت، شی، ته‌ری.
- نمد** - ا (نممه‌د - nemed): لباد.
- نمدار** - ص.فا (نمدار - nedar): شیدار، ته‌ری.
- نمدپاره** - ا.ممر (نمه‌دپاره - nemed pare): پارچه‌لباد.
- نمدزین** - ا.ممر (نمه‌دزین - nemed zîn): نهرمه‌زین.
- نمدمال** - ا.ص (نمه‌د مال - nemed mal): کارگه‌چی.
- نمدیده** - ص (نمدیده - nemdîde): شیدار، رتوبه‌تدار، شتی یا ن شوئینی که رتوبه‌تی کیشابی.
- نمدین** - ص.ن (نمه‌دین - nemedîn): ههر شتیکی له لباد دروست کرابی.
- نمر** - ا.ع (نمیر - nemir): پلنگ.
- نمره** - ا.فر (نومره - numre): نمره، ژماره.
- نمس** - ا.ع (نیمس - nims): مشکی خورما.
- نم سنج** - ا.ممر (نم سه‌نج - nemsenc): نامرزی نه‌ندازه‌گیری شی و رتوبه‌ت.
- نمش** - مص.ل (نممش - nems): درؤکردن، دوو زمانی کردن، درؤ، دوو زمانی.
- نمش** - ا.ع (نمه‌ش - nemes): ره‌نگ و خالی ره‌ش یا ن سبی له پیستی حه‌یواناتا، نه‌بله‌ق، به‌لکه.
- نمشک** - ا (نمه‌شک - nemesk): سه‌رشیر، که‌ری، قه‌ماغ.
- نمط** - ا.ع (نمه‌ت - nemet): ریچکه، ریبار، جوڑ، جوڑه‌ مافورو رایه‌ختیکی ره‌نگینه.
- نمک** - ا (نمه‌ک - nemek): خوئی، نمک.
- نمک بحرام** - ص.ممر (نمه‌ک بیه‌رام - nemek biheram): نمک حه‌رام، سیله‌و پی نه‌زان.
- نمک پرورده** - ص.ممر (نمه‌ک په‌رفه‌رده - nemek perverde): که‌سیک به‌نان و نمکی په‌کیکی دی په‌رورده بووی.
- نمک خوار** - ص.فا (نمه‌ک خار - nemek xar): نه‌وی نان و نمکی که‌سیک بخوات، خه‌لکانیک نمکی په‌کیان کردبی، که‌سانی نان و نمکیان له نیتواندا بی.
- نمکدان** - ا.ممر (نمه‌کدان - nemekdan): خوئیدان، زاری ماشوقه.
- نمکزار** - ا.ممر (نمه‌ک زار - nemekzar): خوئیلین.
- نمکزی** - ا (نمه‌کزی - nemekzî): جوڑه کولیچه‌یه‌که.
- نمکسار** - ا.ممر (نمه‌کسار - nemeksar): خوئیلین، شوپه‌کات.
- نمک سود** - ص.ممر (نمه‌ک سود - nemek sûd): گوشت یا ن شتی دیکه که سوئیر کرابی.
- نمک شناس** - ص.فا (نمه‌ک شیناس - nemek şinas): وه‌فادار، نمک‌ناس.
- نمک فرنگی** - ا.ممر (نمه‌ک فه‌رنگی - nemek ferengî): سولفات.

نمونش - ا.مص (نهمونیش - nemûniş):
نواندن، نیشاندان و نمایش کردن.

نمونه - ا.ص (نهمونه - nemûne): نمونه، نا
تهواوو نوقسان و له کار که وتنگ، دزیو و
ناشیرین.

نمید - ص (نومید - numîd): نائومید، بی
هیوا، ئومید بریاگ.

نمیدن - مص.ل (نهمیدن - nemîden): مهیل و
نارهزوو به لای که سیتکا، رتوبهت وهرگرتوو.

نمیر - ا.ع (نهمیر - nemîr): ئاوی فره و خاوتین.
نمیم - ا.ع (نهمیم - nemîm): دوو زمان.

ننر - ص (نونور - nunur): که سیتک به خورایی
لای خه لکی خوی خوشه ویست بکات..

ننگ - ا (ننگ - neng): شهرم، ئابروو و
حورمهت، ریسوایی.

ننگین - ص.ن (ننگین - nengîn): خه و شدار،
عه بیدار، به دناو، ناو زپیاگ، ناشیرین و رسوا.

ننو - ا (ننو - nenû): جؤلانه، دیلانن.

ننه - ا (ننه - nene): دایه، .

نو - ص (نو - new): تازه، نوئی.

نوا - ا (نوا - neva): ئاواز، نه غمه، سهروهت
و سامان، خوراک و زاد، رهونه قو رهواج،
بارمته.

نوائب - ا.ع (نوائب - nevaib): رووداو،
کاره سات، به لا، مسیبهت.

نوائیر - ا.ع (نوائیر - nevair): دژمنایه تی،
ناگری هه لایساو، ئاژاوهی به ریا بوو.

نواب - ا.ع (نوائب - nuvvab): نوینه ران،
جینگران.

نوابغ - ص.ع (نوابغ - nevabix):
هه لکه و تئوان، بلیمه تان.

نواحی - ا.ع (نواحی - nevahî): ناوچه،
دهوروبه ری شار، یان گوند، بهش.

نواخانه - ا.مر (نواخانه - nevaxane):
زیندان، چه پسخانه، یه خسیرخانه.

نمک گیر - ص.مر (نهمهک گیر - nemek gîr):
که سیک که میتک له شتی بچه ژئی تا بزانی رادهی
خوتیه که ی چهنده، که سیک نان و نه کی یه کیتی
له بهر چاو بی.

نمک لایخ - ا.مر (نهمهک لایخ - nemek lax):
خوتلین.

نمک لان - ا.مر (نهمهک لان - nemeklan):
خوتلین.

نمک نا شناس - ص.مر (نهمهک نا شناس -
nemek na şinas): نمک حه رام، سپله، پی
نه زان.

نمکین - ص.ن (نهمه کین - nemekîn):
خوتیدار، هه لس و که وتی جوان، که سی سه نگین و
جوان.

نمکینه - ص.ن (نهمه کینه - nemekîne):
دو و ماستی که خوی و زیره و گزنیژهی کوتراوی تی
کرا پی.

نمل - ا.ع (نمل - neml): میرووله.

نمناک - ص (نمناک - nemnak): شیدار،
شوتنی شیدارو ته ر.

نمو - مص.ل.ع (نمو - numuv):
نه شوغما کردن، وهرار، رووان، چه که ره کردن،
سه وزبوون، شین بوون.

نمود - ا (نممود - nemûd): نمود، نیشانه،
زناک، ره مز، رهواج و رهونه ق.

نمودار - ص (نممودار - nemûdar): ئاشکرا،
دیار، به نمود.

نمودن - مص.م (نممودن - nemûden):
نواندن، نیشاندان، ئاشکرا بوون.

نموزج - ا.ع (نموزج - nemûzec): نمونه.

نموسک - ا (نموسهک - nemûsek):
سۆسک.

نموشک - ا (نموشهک - nemûşek):
سۆسک.

نموک - ا.ص (نمموک - nemûk): شیدار،
هه دهف و نیشانه، رتوبه تدار.

- نواخت** - ا.مص (نه فاخت - nevaxt): نهوازش، دلراگرتن، گونجاوو جووت.
- نواختن** - مص.م (نه فاختن - nevaxten): نهوازش کردن، لاواندنه وو دلراگرتن، سازلیدان.
- نوازند** - ا.فا (نه فازهنده - nevazende): سازژهن، موسیقارژهن، دلدهره وه، دلخوشییده ره وه، نهوازشکار.
- نواد** - ص.ع (نه فادیر - nevadir): قسه ی خوش، نوکته، پینکه نینوک.
- نواده** - ا (نه فاده - nevade): نه وه، نه وه نه تیره.
- نواد** - ا.فا.ع (نه فادی - nevadi): بانگ کهر، گازی کهر، یانه.
- نوار** - ا (نه فار - nevar): نه وار، شریتی باریک.
- نوارچسپ** - ا.مر (نه فار چهسپ - nevar çesp): کاغذی باریکی شریت ناسا که به چاپکروی له سهری بوتل یان شتی دیکه ی بنه ن.
- نوازش** - ا.مص (نه فایزش - nevaziş): نهوازش، دلراگرتن، لاواندنه وو دهست به سهردا هیتان.
- نوازشگر** - ص.فا (نه فایزشگر - nevazişger): نهوازشکار، مه رایبی کهر و دلراگر، مه داراکار.
- نوازند** - ا.فا (نه فازهنده - nevazende): نهوازشکار، دلراگر، موسیقارژهن، مه داراکار.
- نوازند** - ا.فا (نه فازهنده - nevazende): نهوازشکار، دلراگر، موسیقارژهن، سازژهن.
- نوازیدن** - مص.عم (نه فایزیدن - nevazîden): لاواندنه وه، دهست به سهردا هیتان، نهوازش کردن، دلراگرتن، ساز لیدان، موسیقار لیدان.
- نواسه** - ا (نه فاسه - nevase): نه وه، مندالی مندال، نه وه نه تیره.
- نواسیر** - ا.ع (نه فاسیر - nevasîr): ناسور.
- نواصب** - ا.ع (نه فاسیب - nevasib): دانه ران، بهر پاکه ران.
- نواصبی** - ا.ع (نه فاسی - nevasî): ته ویل، په رچهم.
- نوافذ** - ا.ع (نه فافیز - nevafiz): ده لاقه، په نجره.
- نوافل** - ا.ع (نه فافیل - nevafile): به خشش، دهستکوت، زیاده عیباده تی که واجب نه بی، سونته ت.
- نواقص** - ص.ع (نه فاغیز - nevaxis): که موکور بیان، کال، نه گه بیوو.
- نواقل** - ا.فا.ع (نه فاغیل - nevaxil): نهوزاری گواستنه وه، کوچه ریان، خه لکانیک له شویتیکه وه بجه نه شویتیک.
- نواقیر** - ا.ع (نه فاغیر - nevaxir): بوقی، کهره نا، شه بیوو.
- نواقیس** - ا.ع (نه فاغیس - nevaxis): ناقوسان، زهنگ.
- نواگر** - ا.ص (نه فاگر - nevager): سازژهن، موسیقارژهن، موترب، گورانی بیژ.
- نوال** - ا.ع (نه فال - neval): عه تا، به خشش، نه سیب، بهش.
- نواله** - ا (نه فاله - nevale): گونکه هه ویر که به وشر بدری، بابوله، پاروو.
- نوامبر** - ا.فر (نو فامبر - nuvambri): نو فامبر، مانگی یازده ی فهره نگی.
- نواموز** - ص.فا (نه وناموز - newamûz): تازه کار، منالی تازه چوو بیته مه کته ب.
- نوامیس** - ا.ع (نه فامیس - nevamîs): شهرف، رازو نهیتی، ناموس، پیای لیها توو کارزان، هه شارگه ی راوچی.
- نوان** - ص.فا (نه فان - nevan): خه رامان، له نجه ولار، جووله و جولان، لغین.
- نوانخانه** - ا.مر (نه فانخانه - nevan xane): فقیرخانه، ته مه لخانه.
- نوانیدن** - مص.م (نه فانیدن - nevanîden): جولانیدن، هیتانه جول، خسته گریان و نالین.

نوحه - ا.ص (نهوهه - newhe) : شیوهن لهسه ر مردوو، شین و گریان.

نوحه‌خوان - ص.فا (نهوهه‌خان - newhexan) : شینگیتی.

نوحه‌سرا - ص.فا (نهوهه‌سرا - newhesera) : شاعیرتیک که شیعی خه‌ماوی بلتی.

نوحه‌گر - ص.فا (نهوهه‌گر - newheger) : شینگیتی، سهردولکه‌وویژ.

نوخاسته - ص.مر (نهوخاسته - newxaste) : نهوجه‌وان، تازه‌لاو، نهونیهال.

نوخیز - ص (نهوخیز - newxîz) : تازه‌هه‌لچوو، نه‌مامی تازه‌ناسک.

نود - ا (نه‌فده - neved) : ژماره (۹۰).

نودر - ص (نه‌وده‌ر - newder) : تازه‌په‌یدابوو، تازه‌کوره.

نودران - ا (نه‌وده‌ران - newderan) : شاگردانه، نه‌و به‌خشیشیه‌ی دهری به شاگرد خه‌بات.

نوده - ا (نه‌وده - newde) : نه‌وه.

نور - ا.ع (نور - nûr) : رووناک، روناهی، پرشنگ، تیشک.

نور - ا.ع (نور - newr) : خونچه، شکوفه، پشکو.
نور اسپه‌بهد - ا.مر (نورئیسپه‌هبود - nurispehbûd) : گیانی مرؤف، روح.

نوراستنی - ا.مر (نوره‌ستینی - nurestîni) : لاوازی نه‌عساب.

نورافشان - ص.فا (نورئه‌فشان - nur efşan) : بلاجیکتور.

نورافکن - ص.فا.ع (نورئه‌فکه‌ن - nurefken) : بلاجیکتور.

نورچشم - ا.مر (نوری‌چشم - nûri çeşm) : نوری چاو، فه‌رزه‌نی‌تازیز، رووناک‌ی‌دیده.

نوراهان - ا (نه‌وراهان - newrahan) : دیاری، سه‌وقات.

نورد - ا (نه‌فهرد - neverd) : ته‌وه‌ر، تیرؤگ، جه‌نگ و نه‌به‌رد.

نواهی - ص.ا.ع (نه‌فاهی - nevahî) : نه‌هی کار، که‌سیتیک نه‌هی له شتی بکات، ههر شتیتیک له شه‌رعدا قه‌دهغه بی.

نویاین - ص.مر (نه‌وئاین - new ayîn) : نو‌باو، تازه‌باو.

نوئل - ا.مر (نوئیل - nuil) : جه‌ژنی له دایک‌بوونی مه‌سیح که ده‌کاته ۱۲/۲۵، کریسمیس.

نویاوه - ا.ص (نه‌ویاوه - newbave) : نو‌یره، مندال و فه‌رزه‌ن.

نویت - ا.ع (نه‌ویه‌ت - newbet) : نو‌ره، که‌ریت، جار، ده‌فه، چهل، گله‌ت، فرسه‌ت، کات.

نویر - ا.ص (نه‌ویهر - newber) : نو‌یره (میوه) میوه‌ی تازه بی‌گه‌بیوو.

نویهار - ا.مر (نه‌ویه‌هار - newbehar) : نه‌ویه‌هار، به‌هاری تازه.

نویهاران - ا.مر (نه‌ویه‌هاران - newbeharan) : وهرزی به‌هار، فه‌سلتی به‌هار.

نویهاری - ص.ن (نه‌ویه‌اری - newbeharî) : ناوی‌ناهه‌نگیتیکی مؤسیقای تیرانییه.

نویا - ص (نه‌ویا - newpa) : منالیتیک تازه که‌وتیته‌سه‌ری، پیژکه.

نویان - ا (نوویان - nûpan) : سه‌به‌ته‌ی له شول دروست کراو، به‌رجه، قه‌رتاله.

نوپرداز - ص.فا (نه‌وپه‌رداز - newperdaz) : نو‌پئاوهر، داهیتنه‌ر، شاعیرتیک به شیوازی تازه شاعر بلتی.

نوترون - ا.فر (نیوترون - nutrûn) : نیوترون.

نوج - ا (نوج - nûc) : دره‌ختی کاژ، لا‌لاو.

نوجه - ا (نه‌وجه‌به - newcebe) : لا‌فاو، لیتشاو، له‌هی، سیتلاو، ئاوی‌کانی و سه‌رچاوه.

نوجوان - ص.مر (نه‌وجه‌فان - newcevan) : تازه‌لاو.

نوجه - ص (نه‌وجه - newçe) : تازه‌لاو، وهرزشکاریکی لاو که له وهرزشین کوندا له‌ژتیر ده‌ستی پاله‌وانیتیکی گه‌وره‌دا وهرزش بکات.

نوردن - مص.م (نه‌فهردهن - neverden): تهی کردن.

نورده - ا.مف (نه‌فهرده - neverde): تهی کراو، نووسراو.

نوردیدن - مص.م (نه‌فهردهن - neverdîden): تهی کردن، پیچانوه، نووسین، تۆمارکردن.

نوروز - ا.فر (نی‌فهرروز - nivrûz): تیک‌چوننی ده‌زگای ئه‌عساب، تیک‌چوننی باری ده‌روونی.

نورس - ص (نه‌وره‌س - newres): تازه‌پیچگی‌ییوو، میوه‌ی نۆبه‌ره، نه‌مام، تازه‌لاو.

نورسته - ص (نه‌وروسته - newruste): تازه‌رواو، چه‌که‌ره‌کردو، تازه‌شین بوو.

نورسیده - ص (نه‌وره‌سیده - newresîde): تازه، نوئی، تازه‌کوره، تازه‌گه‌ییوو.

نورنجه - ا (نه‌وره‌نجه - newrence): چه‌وز، گۆلاو.

نوروز - ا (نه‌وروز - newrûz): نه‌ورۆز، رۆژی نوئی، جه‌ژنیک‌کی کۆنی میلله‌تانی ئیرانه‌و ده‌که‌ویتیته رۆژی به‌که‌می به‌هاره‌وه ۳/۲۱.

نورولوزی - ا.فر (نورولوزی - nuruluzî): نورولوزی، لقییکه‌له‌پزیشک‌گه‌ری که‌بایه‌خ به‌ئه‌عساب ده‌دات، ئه‌عساب ناسی.

نوره - ا.ع (نوره - nure): نوره، دارو.

نورهان - ا (نه‌وره‌هان - newrehan): دیاری، سه‌وغات.

نوز - ق (نوز - nûz): تا ئیستا، هیشتا.

نوزاد - ص (نه‌وزاد - newzad): نه‌وزاد، ساوا، منالیک تازه‌له‌دایک بووی.

نوزده - ا (نوزده - nûzdeh): ژماره (۱۹) نۆزده، نۆوده.

نوز - ا (نوز - nûj): کاژ، دره‌ختی کاژ.

نوس - ا (نوس - nûs): په‌لکه‌ره‌نگینه، کۆلکه‌زێپینه، زه‌پینه‌و سیمینه، ره‌نگینه‌مان، پرچی ئابشه‌و فاته.

نوساز - ص (نه‌وساز - newsaz): تازه‌دروستکراو، تازه‌که‌ره‌وه.

نوسان - مص.ل (نه‌فهرسان - nevesan): نه‌وه‌ستان، جولانی شتییک له‌جیبی خۆی (وه‌کو به‌ندۆلی سه‌عات).

نوسنگی - ا.مر (نه‌وسه‌نگی - newsengî): چاخ‌ی به‌ردینی تازه.

نوسه - ا (نوسه - nûse): زه‌پینه‌و سیمینه، کۆلکه‌زێپینه، که‌سکو سۆر.

نوش - ا (نوش - nûş): هه‌نگوین.

نوشابه - ا.مر (نوشابه - nûşabe): ئاوی سازگارو زولال، عه‌ره‌ق، مه‌ی.

نوشاد - ص (نه‌وشاد - newşad): تازه‌زاوا.

نوشادر - ا (نوشادور - nûşadur): ئه‌مونیبا.

نوشاندن - مص.م (نوشاندن - nûşanden): پیح نۆشین.

نوشاننده - ا.فا (نوشاننده - nûşanende): پیح نۆشه‌ر.

نوشانوش - مص (نوشانوش - nûşanûş): نۆشین، خواردنه‌وه، فه‌خارن.

نوشت افزار - ا.مر (نه‌فیشته‌ئه‌فزار - nevişt efzar): که‌ره‌سته‌تین نووسین، نووسینه‌مه‌نی.

نوشتن - ا.مر (نه‌فیشته‌ن - nevišten): نووسین.

نوشتن - مص.م (نه‌فهرشته‌ن - nevesten): ته‌ی کردن، پیچانوه، نووسین.

نوش خند - ا.مر (نوش خه‌ند - nûşxend): بزه‌ی شبرین، شه‌که‌رخه‌ن.

نوش خورد - ا.مص (نوش خورد - nûşxûrd): شادخۆری، به‌له‌زه‌ته‌وه‌خواردن، خواردن به‌خۆشی و به‌له‌زه‌ته‌وه.

نوشدارو - ا.مر (نوشداروو - nûşdarû): ئه‌کسییر، به‌نج، تلپاک، مۆرفین، ده‌رمانی شفا‌به‌خش.

نوشکفته - ص.مر (نه‌وشیکوفته - newsîkufte): تازه‌پشکوتوو.

نوردن - مص.م (نه‌فهردهن - neverden): تهی کردن.

نورده - ا.مف (نه‌فهرده - neverde): تهی کراو، نووسراو.

نوردیدن - مص.م (نه‌فهردهن - neverdîden): تهی کردن، پیچانوه، نووسین، تۆمارکردن.

نوروز - ا.فر (نی‌فهرروز - nivrûz): تیک‌چوننی ده‌زگای ئه‌عساب، تیک‌چوننی باری ده‌روونی.

نورس - ص (نه‌وره‌س - newres): تازه‌پیچگی‌ییوو، میوه‌ی نۆبه‌ره، نه‌مام، تازه‌لاو.

نورسته - ص (نه‌وروسته - newruste): تازه‌رواو، چه‌که‌ره‌کردو، تازه‌شین بوو.

نورسیده - ص (نه‌وره‌سیده - newresîde): تازه، نوئی، تازه‌کوره، تازه‌گه‌ییوو.

نورنجه - ا (نه‌وره‌نجه - newrence): چه‌وز، گۆلاو.

نوروز - ا (نه‌وروز - newrûz): نه‌ورۆز، رۆژی نوئی، جه‌ژنیک‌کی کۆنی میلله‌تانی ئیرانه‌و ده‌که‌ویتیته رۆژی به‌که‌می به‌هاره‌وه ۳/۲۱.

نورولوزی - ا.فر (نورولوزی - nuruluzî): نورولوزی، لقییکه‌له‌پزیشک‌گه‌ری که‌بایه‌خ به‌ئه‌عساب ده‌دات، ئه‌عساب ناسی.

نوره - ا.ع (نوره - nure): نوره، دارو.

نورهان - ا (نه‌وره‌هان - newrehan): دیاری، سه‌وغات.

نوز - ق (نوز - nûz): تا ئیستا، هیشتا.

نوزاد - ص (نه‌وزاد - newzad): نه‌وزاد، ساوا، منالیک تازه‌له‌دایک بووی.

نوزده - ا (نوزده - nûzdeh): ژماره (۱۹) نۆزده، نۆوده.

نوز - ا (نوز - nûj): کاژ، دره‌ختی کاژ.

نوس - ا (نوس - nûs): په‌لکه‌ره‌نگینه، کۆلکه‌زێپینه، زه‌پینه‌و سیمینه، ره‌نگینه‌مان، پرچی ئابشه‌و فاته.

- نوش گیاه** - ا. مر (نوش گییاه - nûşgiyah): گیایه که بۆ دهرمان به کار دئ.
- نوش لب** - ص. مر (نوش لهب - nûş leb): شیرین لیو، که سیتک لیوی بۆ مزین خوش بی.
- نوش لبینا** - ا. مر (نوش لهبینا - nûş lebîna): ناوی نهوایه کی مؤسیقای بی کۆنه.
- نوشنجه** - ص (نوشه نجه - nûşence): نۆشین، زولال و سازگارو به له زهت.
- نوشه** - ص. م (نوشه ه - newşeh): تازه زاوا، پاشای لاو، نهو پاشا.
- نوشه** - ص (نوشه - newşe): پایه دار، نه مر، کامه ران، به خته وهر.
- نوشیدن** - مص. م (نوشیدنه - nûşîden): نۆشین، خوار دنه وه، ئاو خوار دنه وه، ههر خوار دنه وه بیه ک.
- نوشنده** - ا. فا (نوشه نده - nûşende): که سیتک ئاو بیان شتی دی بخواته وه، بنۆش، نۆشه ر.
- نوشین** - ص. ن (نوشین - nûşîn): خوش، سازگارو زولال، شیرین.
- نوشین باده** - ا. مر (نوشین باده - nûşîn bade): شه رابی ساف و زولال، ناوی نهوایه کی کۆنی ئیترانییه.
- نوشین روان** - ا. مر (نوشین ره شان - nûşîn revan): گیانی شیرین، روحی ره وان.
- نوشینه** - ص. ن (نوشینه - nûşîne): شه رابی به له زهت.
- نوع** - ا. ع (نه و - new): چو ر، چو شن.
- نوغان** - ا (نه وغان - newxan): هیلکه ی کرمی ئاوریشم.
- نوف** - ا (نوف - nûf): ولنگه، زیه له، دهنگدانه وه ی دهنگ له کیتو و چیا پاندا، لووره ی سهگ، ههراو فهرته نه، هات و هاوار.
- نوفه** - ا (نوفه - nûfe): بانگ و فریاد، ههراو ههنگامه و ئازاوه.
- نوفیدن** - مص. ل (نوفیدنه - nûfîden): هاوار کردن، جولان، فریاد کردن.
- نوک** - ا (نوک - nûk): نوکی سوژن، دهرزی، قه له م، چه قۆ و شمشیر، ده نوکی مه ل.
- نوکار** - ص. مر (نهوکار - newkar): ناشی، تازه کار، تازه کار، تازه کوره.
- نوکار** - ا. ص (نهوکار - newkar): نۆکه ر، غولام.
- نوکه خدا** - ص. مر (نهوکه دخودا - newked xuda): زاوا، نۆمال، تازه زاوا.
- نوکر** - ا. ص (نهوکه ر - newker): خزمه تکار، نۆکه ر، غولام.
- نوکر باب** - ا. مر (نهوکه رباب - newker bab): که سیتک له چینی نۆکه ران بی.
- نوکنده** - ص. مر (نهوکه نده - newkend): تازه پینگه بیوو.
- نوکیسه** - ص. مر (نهوکیسه - newkîse): نۆکیسه، تازه دهوله مه ند.
- نول** - ا (نول - nûl): لچ و لیو، ده نوکی تهیر، گهر دنی سوراحی، لوله ی گۆزه.
- نوم** - مص. ل. ع (نهوم - newm): نووستن، خه وتن.
- نومید** - ص (نهومید - newmîd): نائومید.
- نون** - ق (نون - nûn): ئیستا، ئیره لگه، نه ا، نهۆ، هه نوکه.
- نون** - ا (نون - nûn): قه دی درهخت.
- نون** - ا (نون - nûn): چالی چه ناگه.
- نون** - ا. ع (نون - nûn): شمشیر، ماسی، زونون: له قه بی یونس پیغه مه ره.
- نوند** - ا. ص (نه فنه ند - nevend): توندو تیژ، تیژ قام، زیرهک، ئه سپ یان و شتری تیژ ره و، په یک بیان سواری تیژ ره و.
- نونهال** - ا. مر (نهونیهال - newnihal): نهونه مام، درهختی تازه روا بی.

- نویاز** - ص. مر (نهونییاز - newnîyaz): که سبک تازه هاتیبته مهیدانی ژبیانهوه، تازه‌کار، ناشی.
- نویل** - ا. فـ (نووکییل - nûvil): نۆقل، حیکایهت، داستانی کورت، هه‌والی تازه.
- نوه** - ا (نه‌ئه - neve): نه‌وه، زارۆچه.
- نوی** - ا (نیخی - nivî): قورتان.
- نویان** - ا (نویان - nûyan): میر، شازاده، فه‌مانده‌ی سوپا، سه‌ردار.
- نویج** - ا (نه‌فیج - nevîç): لا‌ولاو.
- نوید** - ا (نووکید - nûvîd): مژده، هه‌والی خوش.
- نویدن** - مص. ل (نه‌فیدن - nevîden): گرین و نالین، له‌رزین، جولان.
- نویسا** - ص. فا (نه‌فیسا - nevîsa): نووسه‌ر، نقیسار.
- نوین** - ص (نه‌فین - nevîn): نوی، تازه.
- نویه** - ا. مص (نوویه - nûye): گریه و نالین.
- نوییدن** - مص. ل (نوویدیده‌ن - nûvîden): گریان، نالین، شینکردن.
- نه** - حر (نه - ne): نه، نا.
- نه** - ا (نوه - nuh): ژماره نو (۹).
- نه** - ا (نیه - nih): شار، ئاوابی.
- نهائی** - ص. ن (نیهائی - niha'î): کۆتایی، پایان، دوابی.
- نهاب** - ا. ع (نیهاب - nihab): تالان.
- نهاب** - ص. ع (نه‌هاب - nehhab): تالانچی.
- نهاد** - ا (نیهاد - nihad): بونیاد، سروشت، خیلقت، ده‌رون، ناخ و باتین.
- نهادن** - مص. م (نیهادن - nihaden): دانان.
- نهانده** - ا. فا (نه‌هانده - nehande): دانەر، که سبک شتیکی له شوینی دابنی.
- نهار** - ا. ع (نه‌هار - nehar): رۆژ.
- نهار** - ص. ا (نه‌هار - nehar): فراشین، برسی، ناشتا.
- نهاری** - ا. ص (نه‌هاری - neharî): نیوه‌رۆژه، ناشتا، برسی، که سبک نانی به‌یانی نه‌خواردبێ.
- نهار** - ا (نیهار - nihar): لا‌وازی، که‌می.
- نهاز** - ا (نوهاز - nuhaz): سه‌رگه‌له‌ی په‌ز.
- نهاز** - ا (نیهاز - nihaz): ترس.
- نهازیدن** - مص. ل (نیهازیده‌ن - nihazîden): ترسان، واهیمه‌کردن.
- نهازیده** - ص. مف (نیهازیده - nihazîde): ترساو.
- نیهال** - ا (نییهال - nihal): نه‌مام، چله‌ریشه‌ی یه‌ک ساله‌ی دار، داری تازه رواو، داری تازه رویتراو.
- نیهاله** - ا (نییهاله - nihale): شکارو راو، داریک که راوچی له شیوه‌ی داهۆلدا دروستی بکات تانیچیره‌کان بترستینی و به‌ره‌و داوو ته‌له‌که برۆن.
- نیهاله‌گاه** - ا. مر (نییهاله‌گاه - nihalegah): شکارگه، راوگه، که‌مین.
- نیهالی** - ا (نییهالی - niha'î): جیگه، دۆشه‌ک.
- نیهامی** - ا. ص (نه‌هامی - nehamî): ئاسنگه‌ر.
- نیهامی** - ا. ع (نوهامی - nuhamî): ره‌به‌ن (راهب)، ریگه‌ی ئاسان.
- نیهان** - ص (نییهان - nihan): په‌نیهان، نه‌دیار، شاراوه، نه‌پینی.
- نیهان داشتن** - مص. م (نییهان داشته‌ن - nihan داشتن): په‌نیهان کردن، فه‌شیرتن.
- نیهانخانه** - ا. مر (نییهانخانه - nihanxane): خه‌لوه‌تخانه، شوینی که شتیکی تیاپه‌نیهان بکری.
- نیهاندان** - ص. فا (نییهاندان - nihandan): غه‌یب زان.
- نیهان دره** - ا. مر (نییهان دره - nihan dere): په‌نیهان خانه، شوینی که شتی تیا وه‌شیردین.

نہنبدن - مص.م (نیہونبیدن -
nihunbîden): پہنہان کردن، داپوشین،
شاردنه وه.

نہنج - ا (نیہنج - nihenc): جه وال.

نہندرہ - ا (نیہندرہ - nihendere): مه خزن،
عه مار، نہینتی خانہ.

نہنگ - ا (نہہنگ - neheng): نہہنگ،
کرو کودیل.

نہور - ا (نہوور - nuhûr): چاو، نیگا،
دیتن.

نہوض - مص.ع (نہووز - nuhûz): راپہرین،
ہہلسان، کۆچکردن، بزوتن.

نہی - ا.ع (نہا - nuha): ئەقل، ئاوهز،
قہدغه، کۆتایی شتیک.

نہی - مص.م.ع (نہی - nehî): گرتن،
قہدغه کردن، یاساخ کردن.

نہیب - ا (نہیب - nehîb): ترس، تانہ و
تہ شہر.

نہیدن - مص.م (نیہیدن - nihîden): دانان،
بیرکردنہ وه و رامن و غم خواردن.

نہیق - ا.ع (نہیق - nehîx): زہرہی نیرہ کەر.

نہیو - ا (نہیو - nehîv): ترس، تانہ و
تہ شہر.

نہیہ - ا.ع (نہیہ - nuhye): ئەقل و ئاوهز.

نی - حر(نی - nî): نا، نہ، نہ خیر.

نی - ا (نہی - ney): قامیش، نہی، نای کہ
نامیریکی مؤسیقایہ.

نیا - ا (نییا - nîya): باپیرہ، باوہگورہ، (بابی
دایک یان بابی پاوک).

نیابت - مص.ل.ع (نییابت - nîyabet): بوون
بہ جیگر، دانیشتن لہ جیتی کہ سیک، ئەنجامدانی
کاریک لہ جیاتی کہ سیک.

نیات - ا.ع (نییات - niyyat): نیازو نیہت.

نیاح - مص.ل.ع (نییاح - niyah): شیوہن کردن
بۆ مہرگی کہ سیک، شین و رۆرۆ.

نہانزا - ا.ص (نیہانزا - nihanza): ئەو گیاو
روہ کانی کہ ہەر رہگ و قہدو گہلایان ہہیہ و
گولیان نییہ، ئەو گیایانہی بہ نہینتی زاوژی
دہ کەن.

نہایت - ا.ع (نیہایت - nihayet): کۆتایی،
پایان.

نہب - ا.ع (نہب - nehb): تالان.

نہبہ - ا.ع (نہبہ - nuhbe): تالانی، مالی
تالانکراو.

نہج - ا.ع (نہج - nehc): پەپرہو، رینگہی
روون و ئاشکرا.

نہر - ا.ع (نہر - nehr): زئی، رووبار، رۆخانہ،
جۆگہ.

نہرہ - ا (نہرہ - nehre): دۆژہنگہ.

نہزت - ا.ع (نہزت - nuhzet): دہلیشہ،
دہرفہت.

نہشل - ا (نہشہل - nehşel): گیزہری کتوی.

نہشل - ا (نہشہل - nehşel): گورگ، پیاوی
پیری شہ پلہ دار.

نہزت - ا.ع (نہزت - nehzet): راپہرین،
سہرہلدان.

نہفت - ا (نیہوافت - nihuft): پەنہان،
قہشارتی، پەناگہ.

نہفتن - مص.م (نیہوافتن - nihûften):
شاراوه.

نہفتہ - ص.مف (نیہوافتہ - nihufte):
شاراوه.

نہلیست - ص.فر (نیہلیست - nihlîst):
نہلیست.

نہمار - ص (نہمار - nehmar): بیج شومار،
فراوان، زۆر، بیج کۆتایی، عہجیب، دژوار،
ئہستہم، زہحمہت.

نہمت - ا.ع (نہمہت - nehmet): پتویست،
پتویستی، ئارہزوو.

نہنبان - ا (نیہنبان - nihenban): سہرقہ باغ،
سہری مہنجہل، سہری تہ نور، سہری گۆزہ.

نیاز - (نیباز - niyaz): پتیویستی، ئەشق و ئارەزوو، توحفه و دیاریی دەرویشان.

نیازمند - ص (نیبازمەند - niyazmend): موحتاج، دەستکورت.

نیام - (نییام - niyam): کیف، کێلان، کێلانی خەنجەر، کیفی شمشیر.

نی انبان - ا.مر (نەبەن - neyenban): جۆره نایه که له هه‌مانه‌یه‌ک خراوه هه‌مانه که پر له هه‌وا ده‌کری و به‌دهست گوشاری لێده‌کری و به‌و جۆره لێده‌دری، هه‌مانه نای.

نیایش - ا.مص (نییایش - niyayîş): دو‌عا و پارانه‌وه، ستاییش، پارانه‌وه، عیباده‌تکردن.

نییت - ا.ع (نییه‌ت - niyyet): عه‌زم، نیاز.

نیترۆژ - ا.فر (نیترۆژین - nitrûjin): گازی نیاترۆجین.

نیچه - (نه‌یچه - neyçe): نه‌یچه.

نیدلان - ا.ع (نیدیلان - nîdilan): کابوس، مۆته‌که، میترده‌زمه.

نیر - ص.ع (نه‌بیر - neyyir): زۆر دره‌خشان، دره‌وشاوه، روناکی به‌خش.

نیران - ا.ع (نیران - nîran): ئاگر، ئایر.

نیرم - ا.ص (نه‌یرم - neyrem): دلێسر، پالنه‌وان.

نیرنج - (نیرهنج - nirenc): فیتل، حیلله، نیرهنگ، سیحر، جادوو، ئەفسوون.

نیرنگ - (نیرهنگ - neyreng): حیلله، فیتل، سیحر، جادو، ئەفسون، نیرهنگ.

نیرنگ - (نیرهنگ - nireng): دو‌عا، ویرد، له‌ رتپوره‌سمی ئایینی زه‌رده‌شتیدا به‌ هه‌ندی دو‌عای تاییه‌تی ده‌گوتری نیرهنگ.

نیرو - (نیروو - nîrû): هه‌یز، توانا، وزه.

نیروسنج - ص.فا (نیرووسه‌نج - nîrûsenc): دینامۆمه‌تر، وزه‌ پیتو.

نیرومند - ص (نیروومه‌ند - nîrûmend): به‌هه‌یز، به‌ توانا.

نیره - ص.ع (نه‌ییره - neyyîre): دره‌وشاوه، روناکی به‌خش، زۆر دره‌خشان.

نیز - ق (نیز - nîz): دیسانه‌وه، هه‌مدیس، جارێکی دی، هه‌روه‌ها.

نیزار - ا.مر (نه‌یزار - neyzar): قامیشه‌لان، نه‌یچه‌زار.

نیزک - (نه‌یزه‌ک - neyzek): نه‌یزه‌ک.

نیزه - (نه‌یزه - neyze): نیتزه.

نیزه‌دار - ا.ص (نه‌یزه‌دار - neyzedar): سه‌ربازی نیتزه‌دار.

نیزه - (نیزه - nîz): لا‌ولاو.

نیسار - ا.ص (نیساری - nîsarî): سه‌ربازی، سوپایی، له‌شکری.

نیسان - ص (نه‌يسان - neysan): وه‌کو قامیش، قامیش ئاسا.

نیسان - ا.ع (نه‌يسان - neysan): مانگی نیسان.

نیست - ا.ص (نیست - nîst): عه‌ده‌م، فه‌نا.

نیستان - ا.مر (نه‌یستان - neyyistan): قامیشه‌لان، قامیشه‌لێن.

نیسته - ص (نیسته - nîste): نابود، نه‌بوو.

نیسو - (نیسوو - nîsû): نه‌شته‌ر.

نیش - (نیش - nîş): هه‌ر شتیکی نوک تیژ وه‌کو سوزن و ده‌رزی و خه‌نجه‌روه‌ نه‌شته‌ر، چزوی دو‌وپشک و زه‌رده‌واله‌و. چز.

نیشته - (نیشته‌ر - nîşter): نه‌شته‌ر.

نیشخند - ا.مر (نیش خه‌ند - nişxend): ژارخه‌ن، پیکه‌نینی رق نامیتز.

نی شکر - ا.مر (نه‌ی شیکه‌ر - ney şiker): نه‌ی شه‌کر، قامیشی شه‌کر.

نیشو - (نیشو - nîşû): نه‌شته‌ر.

نیشه - (نه‌یشه - neyşe): شمشالی شوانان.

نیفه - (نیفه - nîfe): مردار، پزوی شه‌روال، پزوی شه‌روال که دۆخینی تی ده‌خری.

نیاز - (نیباز - niyaz): پتیویستی، ئەشق و ئارەزوو، توحفه و دیاریی دەرویشان.

نیازمند - ص (نیبازمەند - niyazmend): موحتاج، دەستکورت.

نیام - (نییام - niyam): کیف، کێلان، کێلانی خەنجەر، کیفی شمشیر.

نی انبان - ا.مر (نەبەن - neyenban): جۆره نایه که له هه‌مانه‌یه‌ک خراوه هه‌مانه که پر له هه‌وا ده‌کری و به‌دهست گوشاری لێده‌کری و به‌و جۆره لێده‌دری، هه‌مانه نای.

نیایش - ا.مص (نییایش - niyayîş): دو‌عا و پارانه‌وه، ستاییش، پارانه‌وه، عیباده‌تکردن.

نییت - ا.ع (نییه‌ت - niyyet): عه‌زم، نیاز.

نیترۆژ - ا.فر (نیترۆژین - nitrûjin): گازی نیاترۆجین.

نیچه - (نه‌یچه - neyçe): نه‌یچه.

نیدلان - ا.ع (نیدیلان - nîdilan): کابوس، مۆته‌که، میترده‌زمه.

نیر - ص.ع (نه‌بیر - neyyir): زۆر دره‌خشان، دره‌وشاوه، روناکی به‌خش.

نیران - ا.ع (نیران - nîran): ئاگر، ئایر.

نیرم - ا.ص (نه‌یرم - neyrem): دلێسر، پالنه‌وان.

نیرنج - (نیرهنج - nirenc): فیتل، حیلله، نیرهنگ، سیحر، جادوو، ئەفسوون.

نیرنگ - (نیرهنگ - neyreng): حیلله، فیتل، سیحر، جادو، ئەفسون، نیرهنگ.

نیرنگ - (نیرهنگ - nireng): دو‌عا، ویرد، له‌ رتپوره‌سمی ئایینی زه‌رده‌شتیدا به‌ هه‌ندی دو‌عای تاییه‌تی ده‌گوتری نیرهنگ.

نیرو - (نیروو - nîrû): هه‌یز، توانا، وزه.

نیروسنج - ص.فا (نیرووسه‌نج - nîrûsenc): دینامۆمه‌تر، وزه‌ پیتو.

نیرومند - ص (نیروومه‌ند - nîrûmend): به‌هه‌یز، به‌ توانا.

نیکوروش - ص. مر (نیکوروره-قییش-
 (nîkûrevîş): خوش رهفتار، خوش ته بیبعت،
 چاکه کار.
نیکوسگال - ص. فا (نیکوسیگال-nîkû sigal):
 چاکه خواز.
نیکوکار - ص (نیکوکار-nîkûkar): که سی
 دروستکار، خوشهفتار.
نیکومنش - ص (نیکومسه-نیش-nîkû
 meniş): نه سلزاده، خوش رهچلهک، خوش
 ته بیبعت.
نیل - ا (نیل-nîl): گیایه که له ولاتانی
 گهرمه سیر ده روی، رهنگی شین و خمی لی
 دروستده کروی.
نیل - مص. م. ع (نیل-neyl): گه بیشتن به
 مه به ست، وده ست هیتانی مه به ست، گه بیشتن
 به مر از.
نیلک - ا. مر. (نه ی له بهک-ney lebek):
 بلویر، شمخال.
نیل پر - ا (نیلپر-nîlper): نیلؤفه ر.
نیلپر - ا (نیلپر-nîlûper): نیلؤفه ر.
نیلج - ا. ع (نیلج-nîlec): روو کیتکه.
نیل فام - ا. ع (نیل فام-nîlfam): شین، که وه.
نیلک - ا (نیلک-nîlek): رهنگی نیلی،
 نوقورج.
نیلگر - ا. ص (نیل گر-nîlger): خومچی،
 رهنک ریژ، خمگه ر.
نیلگون - ص (نیل گون-nîlgûn): شین وه کو
 نیل، نیلی.
نیلوفر - ا (نیلوفر-nîlûfer): گولی نیلؤفه ر.
نیله - ص (نیله-nîle): نیلی، شینباو.
نیم - ا (نیم-nîm): نیوه، نیمه، یهک له دوو.
نیم - ا (نیم-nîm): دره ختیکه.
نیم بالان - ا. مر (نیم بالان-nîm balan): به و
 میروانه ده گوتری که بالی پیشه وه بیان تا نیوه ی
 بالی پاشه وه بیان داده پۆشی.

نیک - ص. (نیک-nîk): چاک، خوش،
 جوان.
نیک اختر - ص. مر (نیک نه خته ر-nîk exte):
 به شانس، به اختیار، به تالاح.
نیک انجام - ص. مر (نیک نه انجام-nîk encam):
 ثاقبیه خیر، که سیپک که تا کام و ثاقبیه تی کاری
 باش بی.
نیک اندیش - ص. فا (نیک نه ندیش-nîk
 endîş): خیرخواز.
نیک پی - ص. مر (نیک پی-nîkpiy): پی
 به خیر.
نیکخواه - ص. فا (نیک خاه-nîk xah): چاکه
 خواز، که سیپک که خیر و چاکه ی خه لکی بوی.
نیک روز - ص. مر (نیک روز-nîk rûz):
 شادمان، به خته وه ر.
نیک فرجام - ص. مر (نیک فرجام-nîk
 fercam): ثاقبیه ت خیر.
نیکل - ا. فر (نیکل-nîkil): نیکل،
 جوره کازایه که.
نیک محضر - ص. مر (نیک مه هزر-nîk
 mehzer): روو خوش، خوش مه شرب.
نیکمرد - ص. مر (نیک مه رد-nîk merd):
 پیای چاک.
نیکنام - ص. مر (نیک نام-nîknam): که سیپک
 ناوی به چاکه رژی بی.
نیک نهاد - ص. مر (نیک نیهاد-nîk nihad):
 خوش ته بیبعت.
نیکو - ص (نیکو-nîkû): باش، جوان.
نیکوتین - ا. فر (نیکوتین-nîkûtîn):
 نیکوتین، ماده یه کی ژهر داره له گه لای توتندا
 هه یه.
نیکوداشت - ا. مص (نیکوداشت-nîkû
 daş): میهره بانی، خوشهفتاری، هه ژی.
نیکورو - ص. مر (نیکورو-nîkûrû): قوز،
 جوان.

نیمکت - ا. مر (نیمکت - nîmket): تهختی
دانشستن، موبیله.

نیم کره - ا. مر (نیم کووره - nîmkure): نیوده
گۆی زهوی.

نیمگرد - ا. مر (نیم گیرد - nîm gird):
نیودایه ره، نیو بازنه.

نیم گرم - ص. مر (نیم گهرم - nîm germ):
شیرتین، شله تین.

نیم لنگ - ا. مر (نیم لهنگ - nîm leng):
تیردان، کهوان دان، قاوغی که کهوانی تی
دابئری.

نیمور - ا. (نیمور - nîmûr): کیری پیوا،
وانیکی پیوا.

نیمه - ا. (نیمه - nîme): نیوه، نیمه، یهک له
دوو.

نینیا - ا. (نینیا - nîniya): رهشکه.

نیو - ص. (نیف - nîv): دلیر، پالدهوان، لاو،
جهوان.

نیواره - ا. (نیواره - neyvare): تیرۆک.

نیوشا - ص. فا. (نیوشا - nîyûşa): گوئیگر،
بیسهر، گوهدار، کهسیک شت فیری، بهزه بن.

نیوشه - ا، مص. (نیوشه - nîyûşe): گوئی
هه لخشتن بۆ قسه ی خه لکی به دزییه وه، گریان به
ئه سپایی و هه نسک هه لدان.

نیوشیدن - مص. م. (نیوشیدن -
nîyûşîden): گوئیگرتن، بیستن.

نیوشنده - ا. فا. (نیوشنده - nîyûşende):
گوئیگر، گوهدار.

نیوند - ا. (نیوشه ند - nîvend): تی گه بیشتن،
ئیدراک، جوړه گیایه که.

نیوه - ا. (نیوه - nîve): گریه و نالین.

نیین - ص. ن. (نیین - neyîn): ئه و شته ی له
قامیش و نه یجه دروست کرابی.

نیم بسمل - ص. مر (نیم بیسمیل - nîm bis-
mil): گیانله به ریک که به نا ته واوی ملی
بردایی.

نیم پز - ص. (نیم پز - nîm pez): نیوه کول.

نیم تاج - ا. مر (نیم تاج - nîm taç): نیوه تاج،
تاجی بچووک.

نیم تخت - ا. مر (نیم تهخت - nîm text):
تهخت.

نیم ترک - ا. مر (نیم ته رک - nîm terk):
خیه تی بچووک، کلاو خود.

نیم تنه - ا. مر (نیم تنه - nîm tene):
قه مسه له، نیوکۆت.

نیمچه - ص. (نیمچه - nîmçe): جلی کورت،
شمشیر بان تفهنگی کورت، ههر شتیکی
کورت.

نیم خورده - ص. (نیم خورده - nîm xûrde):
به رماوه ی خه لکی.

نیم خیز - ا. مر (نیم خیز - nîm xîz): ناخیز،
نیو ناخیز، نیوه ههستان.

نیم دار - ص. (نیم دار - nîmdar): نیو داشت،
جلی ماوه یهک له بهر کرابی.

نیم دست - ا. مر (نیم دست - nîm dest):
تهخت.

نیم رخ - ا. مر (نیم رخ - nîm rux): وینه یهک
لایه کی رووی تیا دیاری.

نیمرو - ا. مر (نیمرو - nîmrû): هیلکه و روژن،
لایه کی روو.

نیمروز - ا. مر (نیم روز - nîm rûz): نیوه روژ،
ناوی نه وایه که له سی نه واکه ی باریه د.

نیم سوز - ص. مر (نیم سوز - nîm sûz):
نیوه سووت، نیوه سوتاو.

نیم کاره - ص. مر (نیم کاره - nîmkare):
نیوه چل.

نیم کاسه - ا. مر (نیم کاسه - nîm kase):
کاسه ی بچووک

و

و- حر (و- v, û):

- پیتی سیییه می نه لغبای فارسییه که به (واو) دهخوئیریتته وهو به حساوی نه بجهد دهکاته (۶).
- وا- ا(فا- va): پیسگره، له پیش هندی وشه وه دئو ماناکانیان دهگزیی وهک: واگفتن- فاگوفتهن- گوتنه وه. واکردن- فاکه ردهن- کردنه وه.
- وا- ا(فا- va): ناش، شله، وهک شوربا- شورو- شورفا.
- وابهسته- ص(فاپهسته- vabeste): په یوده ندی، وابهسته، به ندیوار.
- وابل- ا.ع(فابیل- vabîl): بارانی توندو دلۆپ زل.
- واپس- ا.ص(فاپهس- vapes): پاش، دوا.
- واپسین- ص(فاپهسین- vapesîn): دوایین.
- وات- ا(فات- vat): وات، واتی کارهبا، یه که ی وزه ی نه له تریک.
- وات- ا(فات- vat): فهروه.
- واترپروف- ا. انگل(فاترپروف- vaterprûf): جلیی ناو دانه دات، بارانی.
- واتگر- ص.فا(فاتگر- vatger): حیکاته خوان، شاعیر، هۆزانیان.
- واتگر- ص.فا(فاتگر- vatger): فهروه دروو.
- وات متر- ا.فر(فات میتر- vatmitr): واتپیتو.
- واتق- ا.فاع(فاسیخ- vasîx): دلنیا، متمانهدار.
- واج- ا(فاج- vac): قسه، وشه، دوعاو ویزدیکه زه ردهشتیان له سه سفره ی نانخواردن ده یخوین.
- واجار- ا(فاچار- vacar): بازار، باژیر.
- واجب- ص.ع(فاجیب- vacib): واجب، نه رک.
- واجبی- ا(فاجیبی- vacibî): موچه، داپو.
- واجد- ا.فاع(فاجید- vacid): دارا، ده ولهمه ند، زهنگین.
- واچیدن- مص.م(فاجیدن- vacîden): بهرچنین، کۆکردنه وه.
- واحات- ا.ع(فاهات- vahat): ناوایی بچووک له دهشتا، پارچه زه وییه کی سه وزه زار له بیاباندا.
- واحد- ا.ص(فاهید- vahid): یهک، یهک دانه.
- واحه- ا.ع(فاهه- vahe): واحه، پارچه زه وییه کی به ناوو گیا له بیاباندا، ناوه دانی.
- واخ- (فاخ- vax): ناخ، که سه ر، به هبه ه، یه قین، راست و دروست.

- واخواست** - ا.مص (فاخاست - vaxast):
 تبعتزار، ناره زایی.
- واخواهی** - ا.مص (فاخاهی - vaxahî):
 ناره زایی، تبعتزار، داوا کرده‌وه.
- واخوردن** - مص.ل (فاخوردهن - vaxûrden):
 راجله کین، چه په سان، له ره و اج که وتن.
- واخیدن** - مص.م (فاخیدهن - vaxîden):
 جیا کرده‌وه، جیا کرده‌وهی په موو له ناوکه که‌هی، شیکر دهنه‌وه.
- واخیده** - ا.مف (فاخیده - vaxîde):
 خوری یان لۆکه‌هی هه لاجی کراو.
- وادادن** - مص.م (فادادهن - vadaden):
 ویکل کردن، شل کردن، که وتنی که فمال یان له بیخ له دیوار.
- وادار کردن** - مص.م (فادار کردهن - vadar kerden):
 هاندان، دنده دان، ناچار کردن، مهنه کردن، چه پس کردن.
- واداشتن** - مص.م (فاداشتهن - vadašten):
 چه پس کردن، ناچار کردن، دانانی که سیک له سهه کارئ.
- وادى** - ا.ع (فادی - vadî):
 دهره، دۆل، رۆخانه.
- وادیان** - ا. (فادیان - vadiyan):
 رازیانه.
- وادیح** - ا. (فادیج - vadîc):
 دار بهستی میو، قایمه میو، که پری میو، لقی میو.
- وار** - ا. (فار - var):
 پاشگره، که بچیتته سهه وشه ماناکه‌هی ده‌گۆرئ وهک: دیوانه - دیقانه + وار - دیقانه‌فار؛ شیتت ناسا.
- وارث** - ا. ف.ع (فاریس - varis):
 میراتگر.
- وارد** - ا. ف.ع (فارید - varid):
 هاتوو، هاتگ.
- وارده** - ا. ف.ع (فاریده - varide):
 هاتوو، هاتگ، نهو کالایه‌ی له شوینانی تره‌وه ده‌هینرتین.
- وارسته** - ص (فاره‌سته - vareste):
 نازاد، خه له سبو، ره‌ها، رزگار.
- وارسی** - ا.مص (فاره‌سی - varesî):
 ته‌فتیش، پشکنین.
- وارغ** - ا. (فاره‌غ - varex):
 به‌ریه‌ستی ناو.
- واریغ** - ا. (فاریغ - varix):
 گلیم، به‌ره، بهن، پته.
- واروغ** - ا. (فاروغ - varux):
 قرقینه.
- وارف** - ص.ع (فاریف - varif):
 سیبهری دریتز، به‌رین، دریتز.
- وارفتن** - مص.ل (فاره‌فتهن - vareften):
 کرانه‌وه، رۆبیشته‌وه، گه‌رانه‌وه، توانه‌وه.
- وارفته** - ا.مف (فاره‌فته - varefte):
 رۆبیبوو، گه‌راوه، تواوه، هه‌لوه‌شاهه، چه په ساو.
- وارن** - ا. (فاره‌ن - varen):
 ئانی‌شک، قونانیسک.
- وارو** - ص (فاروو - varû):
 ئاوه‌ژوو، ده‌مه‌ونخوون، ژیروبان.
- واروزدن** - مص.ل (فاروو زه‌دهن - varû zeden):
 ژیروبان کردن، ئاوه‌ژوو کردن، ته‌قله‌لیدان، پیچ‌ه‌وانه.
- واروک** - ا. (فارووک - varûk):
 زیپکه، بالوکه.
- وارون** - ص (فاروون - varûn):
 ژیروبان، سه‌ره‌ونخوون، ئاوه‌ژوو، شووم و نه‌حس.
- واره** - ا. (فاره - vare):
 پاشگره ده‌چیتته سهه وشه و ماناکه‌هی ده‌گۆرئ وهک: گوش + وار - گوشقاره، = گواره.
- واره** - ا. (فاره - vare):
 جار، که‌رته، نۆره، ده‌فعه، نۆبه.
- وارهانیدن** - مص.م (فاره‌هانیدهن - varehanîden):
 نازاد کردن، رزگار کردن.
- وارهیدن** - مص.ل (فاره‌یدهن - varhîden):
 نازاد بوون، خه له سین، رزگار بوون.
- وارختن** - مص.م (فاریخته‌ن - varîxten):
 رشتن، به‌راوردی حسابات، حساب کردن له‌گه‌ل که‌سیکدا، که‌وتنی که فمال یان له‌بغی دیواران.
- واریس** - ا.فر (فاریس - varîs):
 ده‌لب بوونی ده‌ماری پووز.

- وازدن** - مص.م (فازدهدن - vazedn):
شیکردنه‌وهی لۆکه، هه‌لاجی کردن، ره‌تکردنه‌وهی شتییک بیان که‌سیک، وه‌لانا، په‌یمان شکانندن.
- وازر** - ا.ف.ع (فازیر - vazir): هه‌لگری باری گران، گونا‌حکار.
- وازع** - ا.ف.ع (فازیی - vazi): ریگر، به‌ره‌ه‌لست، سه‌رداری له‌شکر، به‌ریتوبه‌ری کاروباری له‌شکر.
- وازلین** - ا.ف.ع (فازیلین - vazilîn): فازیلین.
- واژ** - ا.ف.ع (فاز - vaj): باج.
- واژگون** - ص (فازگون - vajgûn):
دهمه‌ونخوون، دهمه‌وقلپ، سه‌ره‌وخوار، ژیریوبان، ناوه‌ژوو.
- واژوون** - ص (فازوون - vajûn): ناوه‌ژوو، به‌ره‌واژی، واژی، پشت و روو، ژیریوبان.
- واژه** - ا.ف.ع (فازه - vaje): وشه، په‌یف، بیژه.
- واستدن** - مص.م (فاسیتهددن - vasitedn):
سه‌ندنه‌وه، وه‌رگرتنه‌وه.
- واستریوش** - (فاستریوش - vatriyûş):
جووتیاران، دپهاتیبیان.
- واسرنگییدن** - مص.م (فاسه‌ره‌نگییدن - vaserengîden):
هیرشکردن، په‌لاماردان، نکۆلی کردن.
- واسط** - ص.ع (فاسیت - vasit): ناوه‌راست، که‌سیک له‌ ناوه‌راست‌دا دانیشتی.
- واسطه** - ص.ع (فاسیته - vasite): ناویرتیوان، ناوکۆ، هۆ، که‌سیک له‌ ناوه‌ندابن.
- واسع** - ص.ع (فاسیی - vasi): به‌رین، گوشاد، ناواله، فراوان.
- واشامه** - ا.ف.ع (فاشامه - vaşame): له‌چک.
- واشدن** - مص.ل (فاشوده‌دن - vaşuden):
کرانه‌وه، جیابوونه‌وه.
- واشر** - ا.انگل (فاشیر - vaşir): واشهر.
- واشنگ** - ا.ص (فاشه‌نگ - vaşeng): که‌سیک له‌ مانگی ره‌مه‌زاندان خه‌لکی بۆ پارشیتو خه‌وه‌ر بکاته‌وه. پاسه‌وان، گه‌وره‌ی پاسه‌وانان.
- واشه** - ا.ف.ع (فاشه - vaş): واشه، باشو، باشوکه.
- واشی** - ا.ف.ع (فاشی - vaşi): دوو زمان، قسه هیتان و بردن.
- واصف** - ا.ف.ع (فاسیف - vasif): وه‌سفکار، ستایشکار.
- واصل** - ا.ف.ع (فاسیل - vasil): گه‌ینه‌هر.
- واضح** - ص.ع (فازیه - vazih): دیار، روون، ناشکرا، خوبا.
- واضع** - ا.ف.ع (فازیی - vazi): دانهر، بریارده‌ر.
- واعظ** - ا.ف.ع (فائیز - va'iz): وه‌عزاده‌ر، نامۆژیکار، نامۆژگاریکار.
- واعی** - ا.ف.ع (فائی - va'i): گوهدار، گوئیگر.
- وافد** - ا.ف.ع (فائید - vafid): هاتوو، شاندر، نوینه‌ر، که‌سیک به‌په‌یامیکه‌وه‌یی.
- وافر** - ص.ع (فافییر - vafir):
فراوان، مشه، زۆر، ناوی به‌حرتیکی شیعیری عه‌ره‌بییه.
- وافور** - ا.ف.ع (فافیور - vafûr): وافیور، تلیاک، سه‌بیلی تایبه‌تی تلیاک کیشان.
- وافور** - ا.ف.ع (فافیور - vafûr): هه‌لم، دووکه‌ل، که‌شتی، که‌شتی هه‌لم.
- وافی** - ا.ف.ع (فافی - vafi): سه‌ر راست، ئەمه‌کدار، خودان به‌لین، که‌سیک پایه‌ندی په‌یمان و به‌لینی خۆی بی.
- واق** - ا.ع (فاغ - vax): واق واق، ماسیگره، واک.
- واقع** - ا.ف.ع (فاغی - vaxi): مه‌لیک له‌ ناسمانه‌وه بیته‌ خواری، به‌رقه‌رار، به‌ریا، هه‌قیقه‌ت، رووداو، واقع، که‌وتوو.
- واقعیه** - ا.ف.ع (فاغیه - vaxie): قیامه‌ت، رووداو پیشهات.
- واقف** - ا.ف.ع (فاغیف - vaxif): وه‌ستاو، به‌ پیتوه وه‌ستاو، ناگدار، شاره‌زا.
- واک** - ا.ف.ع (فاک - vak): ماسیگره، واق واق.

- واکردن** - مص.م (فاکهردهن - vakerden): کردنه وه.
- واکس** - ا (فاکس - vaks): بویاغی پیتلاو.
- واکسن** - ا.فر (فاکسین - vaksin): کوتان.
- واکسیل** - ا (فاکسیل - vaksîl): قهیتانی سهر شان و سنگی ئه فسه ران.
- واکسیناسیون** - ا.فر (فاکسیناسیون - vaksînasyûn): کوتان.
- واکشییدن** - مص.م (فاکه شیییدن - vakeşiden): دهرهینان، هه لکیشانه وه.
- واکش** - ا.مص (فاکونیش - vakuniş): په رچه کردار، کاردانه وه.
- واکوئل** - ا.فر (فاکوئل - vakûul): ناوی پروتویلازم.
- واکوفتن** - مص.م (فاکوفتهن - vakûften): پیکدا کوتانی دووشت.
- واگذاردن** - مص.م (فاگوزاردن - vaguzarden): وازلیمه نان، ویتلکردن، تهرکردن، سپاردن، سپاردنی شتتیک به که سیتک.
- واگذاردنده** - ا.فا (فاگوزارنده - vaguzarende): که سیتک شتتیک به یه کیتیکی دی بدات.
- واگرایی** - ا.مص (فاگه رایبی - vagerayî): دووری.
- واگردان** - ا.مص (فاگهردان - vagerdan): ژماردنه وه، خۆگۆزین، ناوه ژوو کردن.
- واگرفتن** - مص.م (فاگیریفتهن - vagiriften): به دوواداچوون، وه رگرتنه وه.
- واگفتن** - مص.م (فاگوفتهن - vaguften): گوتنه وه.
- واگن** - ا.فر (فاگون - vagun): فارگۆن.
- واگن لی** - ا.فر (فاگون لی - vagun lî): فارگۆنی که جیبی نووستنی هه بی.
- واگویه** - ا.مص (فاگویه - vaguye): گوتنه وهی قسه، دووباره کردنه وهی قسه.
- واگیر** - ص (فاگیر - vagîr): نه خووشییه درمه کان، په تا.
- وال** - ا (فال - val): جۆره ماسیبه که.
- وال** - ا (فال - val): جۆره هه ریرتکی تا راده به ک گرانبه هایه که ژنان کراس و عه بای لی دروست ده کن.
- والا** - ص (فالا - vala): بالا، بهرز، ره سه نو خانه دان.
- والا تر** - ص.ت (فالاته تر - valater): بالاته تر، بهرتر، بلتتر.
- والاد** - ا (فالاد - valad): سایبته، ناسمانه، گومه ز، دیوار، چینی دیوار، قالب.
- والادگر** - ا.ص (فالادگر - valad ger): به نا، ته لارکار، وه ستای دیواری گل.
- والان** - ا (فالان - valan): دهسته یه که له گیانله به رانی شیرده ری ده ریایی.
- والان** - ا (فالان - valan): رازیانه.
- والانس** - ا.فر (فالانس - valans): زار او به کی زانستی کیمیا به.
- والانه** - ا (فالانه - valane): زام، برین.
- والد** - ا.ع (فالید - valîd): باب، باوک.
- والده** - ا.ع (فالیده - valide): دایک، داک، دایک و باوک.
- والدین** - ا.ع (فالیده یین - valideyîn): داک و باب.
- والریان** - ا.فر (فالیریان - valîrîyan): جۆره گیایه که.
- والس** - ا.مر (فالس - vals): جۆره سه مایه که.
- والک** - ا (فالهک - valek): سبری کیتی.
- والگونه** - ا (فالگونه - valgûne): نال گۆنا، سووراوی ژنان.
- والمیدن** - مص.ل (فاله میدن - valemîden): پالده انه وه، درتیز بوون، هه لا ژان.
- واله** - ا (فاله - vale): تراویله که، سه راب.
- واله** - ا (فاله - vale): جۆره ماسیبه که.

وانیلین - ا. فر (شانیلین - vanîlîn): شیله‌ی
وانیل که بۆ دروستکردنی شیرینی و دهرمانان
به کاردی.

واویلا - ا. ع (فاهه‌یلا - vaveyla): واوه‌یلا،
شیوه‌ن، ناله‌و زاری و رۆرۆ.

واه - (فاه - vah): واخ، به‌داخه‌وه، وای.

واهب - ا. ف. ع (فاهیپ - vahib): به‌خشنده، له
سیفه‌ته‌کانی یه‌زدانه.

واهمه - ا. ع (فاهیمه - vahime): واھیمه،
ترسو و خه‌یالات.

واھی - ص. ع (فاهی - vahî): سست، فشهل،
بیج بنج و بناوان، کۆن و ستۆک.

وای - (فای - vay): وای، ناخ و تۆف.

وایا - ا. ص (فایا - vaya): مراز، زهرورته،
پیتویسته، گهره‌کی.

وایج - ا. (فایج - vayic): که‌پری میو، قایه
میو، دار به‌ستی میو.

وایست - ا. (فایست - vayist): پیتویسته،
پیتویسته.

وایه - ا. ص (فایه - vaye): پیتویستی،
زهرورته، پیتدایستی.

ویاء - ا. ع (فهباء - veba): کولپیرا، په‌تا.

ویال - ا. ع (فهبال - vebal): به‌لا، ته‌نگانه،
عه‌زاب، ناکام شه‌ری.

ویبر - ا. ع (فهبهر - veber): کولکه‌ی وشتره
که‌رویشک و رتیوی و ئه‌و شتانه، کولکه.
گیانله‌به‌رتیکی کولکنی کلک کورته له پشیله
بجوو‌کتره، سه‌رمای پیریژن.

ویبر - ا. ع (فهبهر - vebr): سه‌رمای پیره‌ژن،
گیانله‌به‌رتیکه له تیره‌ی که‌رویشکی کیتیوی
زه‌راوی.

ویبیل - ص. ع (فهبیل - vebîl): دژوار،
ته‌نگانه، ناخۆشی، کاری سه‌خت و دژوار.

وتد - ا. ع (فته‌ده - veted): سنگ، میخ.

وتر - ا. ع (فته‌ته‌ر - veter): ژیبی که‌وان، ژیبی ساز.

واله - (فاله - vale): سوربوون، زاری.

واله - ص. ع (فالیه - valih): خه‌مبار، شه‌یداو
سه‌رگه‌ردان له عه‌شقا.

والی - ص. ع (فالی - valî): فه‌رمانه‌روا،
حوکمپران.

والیبال - ا. انگل (فالیبال - valîbal): یاری
باسکه.

والیدن - مص. ل (فالیدنه - valîden):
نه‌شوفناکردن، فه‌خرکردن، نازین.

وام - ا. (فام - vam): وام، قهرز، قهره‌د.

واماندن - مص. ل (فاماندنه - vamanden):
پاشکه‌وتن، ماندوو‌بوون.

وامانده - ا. مف (فامانده - vamande):
پاشکه‌فتوو، دو‌اکه‌وتگ، ماندوو.

وامپیر - ا. فر (فامپیر - vampîr): شه‌مشه‌مه
کویره‌یه‌کی گه‌وره‌یه.

وامخواه - ص. ف. ا (فام‌خاه - vam xah):
داواکاری قهرز، که‌سیتیک قهرز بکات، که‌سیتیک
داوای قهرزی خۆی له قهرزدار بکاته‌وه.

وامدار - ص (فام‌دار - vamdar):
قهرزدار.

وامران - ا. (فامیران - vamiran): جۆره
گیایه‌که له زه‌رده‌چه‌وه ده‌چیت.

وامق - ص. ع (فامیخ - vamix): دۆست،
عاشق، (وامیق و عه‌زرا) ناوی دوو دلداره‌و
چیرۆکی خۆیان هه‌یه.

وامی - ص (فامی - vamî): قهرزدار، هیلاک و
ماندوو.

وان - (فان - van): پاشگه‌وه ده‌چیته سه‌ر وشه‌و
ماناکی ده‌گۆرۆ.

وانگاه - ق (فانگاه - vangah): ئه‌و کاته،
هه‌نگی، له‌وه به‌دواوه.

وانمودن - مص. م (فانیموده‌ن - vanimûden):
نیشان‌دان، دووباره نیشان‌دان.

وانیل - ا. فر (شانیل - vanil): جۆره
روه‌کیکه.

وتگر - ا.ص (شه تگره - vetger): شاعیر، فهروه دروو.

وتو - ا.فر (فیتوو - vitû): فیتو، فتکردنه وه، ره تکردنه وه.

وتیره - ا.ع (شه تیره - vetîre): ریچکه، ری و ریبا، ده ستور.

وثائق - ا.ع (قه سائیغ - vesaix): به لگه نامان.

وثاق - ا.ع (قیساع - visax): وه تاق، هو ده، بن، پت، ههر شتیک که سیک یان شتیک پی بیه ستریتنه وه.

وتقی - ص.ع (فوسغا - vesxa): مکومتر، قائمتر.

وثن - ا.ع (قه سهن - vesen): بت.

وثوب - مص.ل.ع (فوسووب - vusûb): راپه رین، بازدان.

وثوق - مص.ل.ع (فوسوغ - vusûx): متمانه دان به که سیک.

وثیق - ص.ع (قه سیغ - vesîx): مکوم، قائم، جیکیر.

وثیقہ - ا.ص.ع (قه سیغه - vesîxe): نه وهی متمانه ی پی بکری، مکوم، جیکیر، به لگه نامه.

وج - ا.ع (فه جج - vecc): سو سنی زرد.

وجاء - ا.ع (قیجاء - vica): لیدان، (چ به ده ست و چ به چه قو).

وجاء - ص.ع (فه جاء - veca): بی خیر، بی که لک.

وجاع - ا.ع (قیجاء - vica): نازار، نیش، ژان.

وجاهت - مص.ع (قه جاهت - vecahet): جوانی، شکوداری، حورمهت و سهر فزای.

وجب - ا.ع (فه جب - veceb): بست، وژه.

وجد - مص.ع (قه جد - vecd): هاتنه جوش و خروش، حال لیپه اتن.

وجدان - مص.م.ع (قیجدان - vicdan): دوزینه وه، ویزدان، هیزی باتینی که چاک و خراپی پی دهرک ده کری.

وجدانی - ص.ن.ع (قیجدانی - vicdanî): ویزدانی، نه وهی له ریگه ی هیزی باتینی وه دهرک بکری.

وجع - ا.ع (قه جهه - vece): نازار، نیش، ده غه زاری.

وجل - ا.ع (قه جهل - vecel): ترس.

وجنات - ا.ع (قه جهنات - vecenat): گونایان، گوپان.

وجنه - ا.ع (قه جهنه - vecene): گونا، گوپ.

وجوب - مص.ل.ع (فوجوب - vucûb): لازم بوون، واجب بوون، پیویست بوون.

وجود - مص.م.ع (فوجود - vucûd): دوزینه وه، هه بوون.

وجوه - ا.ع (فوجوه - vucûh): روو، چاره، روخساره کان.

وجه - ا.ع (قه جهه - vech): روو، روخسار، چاره، ریچکه، گه وردهی قه وم، پیبا و ماقوول.

وجهاء - ص.ع (فوجه هاء - vuceha): پیبا و ماقوولان، گه ورده پیبا وان.

وجهه - ا.ع (قیجهه - viche): لا، سهنت، رووگه.

وجیز - ص.ع (قه جیز - vecîz): کورت و کرمانجی، کورته، پوخته.

وجیع - ص.ع (قه جیی - vecî): به نازار، به سوئ.

وجین - ا.ع (قیجین - vicîn): بزار کردنی گیاهه له له ناو کشتوکالدا، بزار.

وجیه - ص.ع (قه جیه - vecîh): گه ورده، جوان، قوز، پیبا و ماقوول، گه وردهی قه وم.

وجیهه - ص.ع (قه جیهه - vecîhe): ژنی جوان و سهنگین و به هه بیهت.

وچر - ا.ع (قه چهر - veçer): فتوا، ده ستووری حاکمی شهرع.

وچرگر - ا.ص (قه چهرگر - veçer ger): حاکمی شهرع، قازی.

وتگر - ا.ص (شه تگره - vetger): شاعیر، فهروه دروو.

وتو - ا.فر (فیتوو - vitû): فیتو، فتکردنه وه، ره تکردنه وه.

وتیره - ا.ع (شه تیره - vetîre): ریچکه، ری و ریبا، ده ستور.

وثائق - ا.ع (قه سائیغ - vesaix): به لگه نامان.

وثاق - ا.ع (قیساع - visax): وه تاق، هو ده، بن، پت، ههر شتیک که سیک یان شتیک پی بیه ستریتنه وه.

وتقی - ص.ع (فوسغا - vesxa): مکومتر، قائمتر.

وثن - ا.ع (قه سهن - vesen): بت.

وثوب - مص.ل.ع (فوسووب - vusûb): راپه رین، بازدان.

وثوق - مص.ل.ع (فوسوغ - vusûx): متمانه دان به که سیک.

وثیق - ص.ع (قه سیغ - vesîx): مکوم، قائم، جیکیر.

وثیقہ - ا.ص.ع (قه سیغه - vesîxe): نه وهی متمانه ی پی بکری، مکوم، جیکیر، به لگه نامه.

وج - ا.ع (فه جج - vecc): سو سنی زرد.

وجاء - ا.ع (قیجاء - vica): لیدان، (چ به ده ست و چ به چه قو).

وجاء - ص.ع (فه جاء - veca): بی خیر، بی که لک.

وجاع - ا.ع (قیجاء - vica): نازار، نیش، ژان.

وجاهت - مص.ع (قه جاهت - vecahet): جوانی، شکوداری، حورمهت و سهر فزای.

وجب - ا.ع (فه جب - veceb): بست، وژه.

وجد - مص.ع (قه جد - vecd): هاتنه جوش و خروش، حال لیپه اتن.

وجدان - مص.م.ع (قیجدان - vicdan): دوزینه وه، ویزدان، هیزی باتینی که چاک و خراپی پی دهرک ده کری.

وخیم - ص.ع (قه‌خیم - vexîm): دژوار، ناسازگار، پیاوی گرانجان و ناکولتوک.
ود - مص.ل.ع (قه‌دد - vedd): خویشویستن، ئەشق و مەحەبەت.
ود - ا.ع (قه‌دد - vedd): ناوی بتیک بووه که عەرەبێن پیتش ئیسلام پەرستوویانە.
وداج - ا.ع (قیداج - vidac): ره‌گی گه‌ردن، ده‌ماری مل.
وداد - مص.ل.ع (قیداد - vidad): خویشویستن.
وداع - ا.مص (قه‌دء - veda'): دو‌عاخوازی، خوا‌حافیزی، به‌رتکردن، مالتا‌وایی.
ودائع - ا.ع (قه‌دايدء - vedayi'): سپارده، ئەمانەت.
ودج - ا.ع (قه‌دهج - vedec): ده‌ماری مل که له‌کاتی توره‌بیدا هه‌لده‌ستت.
ودع - ا.ع (قه‌دهء - vede'): گوێچکه‌ ماسی، جۆره‌ سه‌ده‌فیکه.
ودگا - ا (فودگا - vudga): فودگا، جۆره‌ مه‌یه‌کی رووسیه.
ودود - ص.ع (قه‌دود - vedûd): زۆر میه‌ره‌بان.
ودی - ا.ع (قه‌دی - vedî): ورده‌ نه‌مامی خورما، تۆماو.
ودید - ص.ع (قه‌دید - vedîd): خوێشه‌ویست، نازیز.
ودیعە - ا.ع (قه‌دیئه - vedî'): ئەمانەت، سپارده.
وئی - مص.ل.ع (قه‌زی - vezi): تۆماو، روشان.
وژیە - ا.ع (قه‌زییه - veziye): ئیش، نازار، ناوی که‌م، عه‌یب، نه‌خۆشی.
ور - (قه‌ر - ver): پاشگه‌ره‌ ده‌چیتته‌ سه‌ر وشه‌و ماناکه‌ی ده‌گۆرئ وه‌ک هنر+ ور- هنرور= هونه‌رفه‌ر- هونه‌رمه‌ند.
ور - ا (قه‌ر - ver): به‌ر، لا، ته‌نیشته، که‌نار، سینه.

وحدانی - ص.ع (قه‌هدانی - vehdanî): ته‌نیا، یه‌کتا.
وحدانیت - ا.ع (قه‌هدانیه‌ت - vehdaniyet): یه‌کتایی.
وحدت - مص.ل.ع (قه‌هدهت - vehdet): یه‌کبوون، ته‌نیاایی.
وحش - ا.ع (قه‌هش - vehş): گیانله‌به‌رانی کتیی، هوشی.
وحشت - ا.ع (قه‌هشەت - vehşet): خەم و ترسو‌ په‌ژاره‌ له‌ ته‌نیا‌بیدا، ته‌نیا‌یی، خه‌لوه‌ت.
وحشی - ا.ص.ع (قه‌هشی - vehşî): حه‌یوانی کتیی، هوشی.
وحل - ا.ع (قه‌هه‌ل - vehel): قوره‌سیان و چلپاو.
وحوش - ا.ع (قوهوش - vuhûş): کتییان، هوشییان.
وحی - مص.ع (قه‌هی - vehî): نانه‌دل، ئیله‌هام و سروشی‌ خوایی بۆ پیتغه‌مه‌ران.
وحید - ص.ع (قه‌هید - vehîd): ته‌نیا.
وخ - (قه‌خ - vax): وشه‌یه‌که‌ بۆ خویشی و له‌زه‌ت به‌کار دئ، ئۆخه‌ی.
وخامت - مص.ل.ع (قه‌خامه‌ت - vexamet): گرانباری، ناخۆش، بۆ خواردن.
وخش - ص.ع (قه‌خش - vexş): بیهوده، خه‌لکی هه‌یج و پووج و خوێری.
وخش - ا (قه‌خه‌ش - vexesh): شه‌لکه‌ی ولاخان.
وخشور - ا.ص (قه‌خشوور - vexşûr): پیتغه‌مه‌ر (ته‌نیا به‌ زه‌رده‌شت ده‌گوترئ).
وخشوریند - ا.مر (قه‌خشوریه‌ند - vexşur bend): ئایین، مه‌زه‌ب، شه‌ریعت.
وخم - مص.ل.ع (قه‌خه‌م - vexem): ئینته‌لاکردن.
وخم - ا.ع (قه‌خه‌م - vexem): پیسبوونی هه‌وا که‌ بیه‌ته‌ مایه‌ی بلا‌وبوونه‌وه‌ی نه‌خۆشیه‌ درمه‌کان.

- ور-** (فهر- ver): نامرزی مهرجه (ئه‌گهر).
- ور-** (فهر- ver): تاقیکردنه‌وهی خوایی.
- ور-** (اقیر- vir): چه‌نه‌بازی، زۆر بلایی، چه‌قاوه‌سوو، چه‌قه‌چناوه.
- ورا-** (فهر- vera): ئه‌و.
- وراء-** ا.ع (فهر- vera): پاش، پشت، منالی منالی، جگه له.
- وراث-** ا.ع (فهر- vuras): میراتگران.
- وراثت-** مص.ع (فهر- viraset): میراتگرتن، میراتبردن، ئه‌وهی له پاش مردوو بۆ کس و کار ده‌میته.
- وراج-** ص. (فهر- virac): چه‌نه‌باز، هه‌له‌وه‌پ، چه‌قاوه‌سوو، چه‌قه‌چناوه.
- ورارود-** (فهر- vera rûd): ئه‌وبه‌ری (جه‌یحوون).
- وراز-** (فهر- vuraz): به‌راز، به‌کانه (به‌رازى نیره).
- وراغ-** (فهر- verax): ئاگر، تیشک و پرشنگ.
- وراق-** ا.ص (فهر- verax): کاغه‌ز فرۆش، نووسهر، کتیبینوس.
- ورام-** (فهر- veram): هه‌رشتیکی سووک، ئاسان، پارسه‌نگی ته‌رازوو.
- ورانبر-** ق (فهر- veranber): ئه‌وبه‌ر، ئه‌ولا.
- ورانداز-** ا.مص (فهر- verandaz): به‌راورد، هه‌لسه‌نگاندن، ته‌خمین، مه‌زنده‌گرتن.
- وراندازکردن-** مص.م (فهر- verandaz kerdên): به‌راوردکردن، ئه‌ندازه‌گرتن، ته‌خمین کردن.
- وریوشه-** ا (فهر- verpûşe): له‌چک، سه‌ریوش.
- ورتاج-** ا (فهر- vertac): تۆله‌که، گۆله به‌رۆژه، نیلۆقه‌ر.
- ورتیج-** ا (فهر- vertîc): که‌ره‌واله.
- ورته-** ا.ع (فهر- verese): میراتگران.
- ورج-** ا (فهر- verc): بایه‌خ، به‌ها.
- ورجاوند-** ص (فهر- verçavend): هیتزا، پایه به‌رز، ریتزار.
- ورجمند-** ص (فهر- vercmend): پایه به‌رز، به‌ریتز، قه‌در گران، هیتزا، ئه‌رجومه‌ن.
- ورخج-** ص (فهر- verexc): پیس، چلکن، ناشیرین، کریت، گه‌مار.
- ورد-** ا.ع (فهر- verd): گۆله‌باخ، گۆلی محمه‌دی، گولاسۆر.
- ورد-** ا.ع (فهر- vird): وێرد، زیکر، دوعا، نایه‌ت خوتندن.
- وردان-** ا (فهر- virdan): بالوکه.
- وردک-** ا (فهر- verdek): جییازی بووک، ئه‌وهی بووک له‌گه‌ل خۆی بۆ مالى زاواى ده‌بات.
- وردنه-** ا (فهر- verdene): تیرۆکیکه.
- وردوک-** ا (فهر- verdûk): جییازی بووک، که‌پر.
- ورده-** ا (فهر- verde): داری کۆتر بازان.
- ورز-** ا.مص (فهر- verz): کشتوکال، کاری به‌رده‌وام، پیشه، کاروکاسبی.
- ورزا-** ص (فهر- verza): گاجووت.
- ورزش-** ا.مص (فهر- verziş): وه‌رزش.
- ورزشکار-** س (فهر- verzişkar): پالنه‌وان، وه‌رزشه‌وان.
- ورزشگاه-** ا.مر (فهر- verzişgah): وه‌رزشگه، وه‌رزشخانه، زۆرخانه.
- ورزکار-** ص (فهر- verzkar): جووتیار، وه‌رزیتر.
- ورزگاو-** ا.ص (فهر- verzgav): گاجووت.
- ورزگر-** ا.ص (فهر- verzger): وه‌رزیتر، جووتیتر.
- ورزگن-** ا (فهر- verzgen): گۆزه، گۆزه‌ی پرتاو.

ورزم - ا(قه رزم - verzem): ناگر، بلیسه‌ی ناگر، گهرمی هالاوی گهرمی.

ورزو - ص(قه رزهو - verzew): گاجوت.

ورزه - ص(قه رزه - verze): کارکردن، کشتوکال کردن.

ورزی - ص(قه رزی - verzî): وهرزیر، جوتیر، کرپکار.

ورزیدن - مص.ل(قه رزیده - verzîden): وهرزش کردن، کوشش کردن، کارکردن، کشتوکال کردن، مه‌شکردن.

ورزنده - ا.فا(قه رزنده - verzende): وهرشکار.

ورزیده - ا.مف(قه رزیده - verzîde): وهرزش کردوو، به‌دهست هیتنه، به‌هیتز.

ورس - ا(قه ریس - veris): وهریس، گوریس، پت، کندر.

ورس - ا(قورس - vurs): سه‌رووی کیوی، ئورز.

ورس - ا.ع(قه رس - vers): جزره گیایه‌که بۆ ره‌نگ کردنی جل به‌کاردی.

ورساز - ص(قه رساز - versaz): جوان و ناسک، قۆزو بالا به‌رز.

ورست - ا.فر(قیرست - virst): پیتوانه‌یه‌که نزیکه‌ی هزاره‌تر ده‌بی.

ورستاد - ا(قیرستاد - virstad): سکه‌ی ریزکردنی حه‌رفان له چاپخانه‌دا.

ورستاد - ا(قه‌ره‌ستاد - verestad): مووچه، جیره.

ورسنگ - ا(قه‌رسه‌نگ - verseng): پارسه‌نگ.

ورسیج - ا(قه‌رسیج - versîc): دهرگای مال، ئاستانه.

ورشان - ا.ع(قه‌ره‌شان - vereşan): جزوره کۆتریکی کیتوبیه، قومی.

ورستاد - ا(قه‌ره‌ستاد - verstad): مووچه، جیره.

ورشک - ا(قه‌رشه‌ک - verşek): کیسه‌ی پاره.

ورشکست - ص(قه‌رشیکه‌ست - verşikest): شکان، دارووخان، نابودی.

ورشکستن - مص.ل(قه‌رشیکه‌سته‌ن - verşikesten): تیکشکان، رووخان، زهره‌کردن له سه‌ودادا.

ورشکسته - ا.مف(قه‌رشیکه‌سته - verşikeste): بازگانج که ئیفلاس بکات.

ورشکستگی - ا.مص(قه‌رشیکه‌سته‌گی - verşikestegî): نابوود بوون، ئیفلاسکردن.

ورشو - ا(قه‌رشه‌و - verşew): جزره کانه‌یه‌که، ستیل.

ورطه - ا.ع(قه‌رته - verte): گه‌رداو، زه‌لکاو، زۆنگ، شوینی خه‌ته‌رناک و بی ریگه، گرفت و گیرۆده‌بی.

ورع - مص.ع(قه‌ره‌ء - vere): خواناسی و ته‌قوا.

ورع - ص.ع(قه‌ری - veri): خواناس، له خوا ترس، به‌دین.

ورغ - ا(قه‌رغ - verx): به‌ریه‌ست.

ورغ - ا(قه‌رغ - verx): روشنی، روونایی.

ورغست - ا(قه‌رغه‌ست - verxset): رووه‌کیتکه له سپیناغ ده‌چو و ده‌کری به‌چیشته.

ورغلانیدن - مص.م(قه‌رغه‌لانیده‌ن - verxelanîden): هاندان، جولاندن، هارووژاندن، وروژاندن.

ورفان - ص(قه‌رفان - verfan): شه‌فاعه‌تکار، که‌سیک شه‌فاعه‌ت بۆ یه‌کیتک بکات.

ورفشان - ص(قه‌رفشان - verfşan): شه‌فاعه‌تکار.

ورق - ا.ع(قه‌ره‌غ - verex): کاغه‌ز، په‌لکی دار، په‌ری کتیب و ده‌فته‌ران.

ورقاء - ا.ع(قه‌رغاء - verxa): کۆتری کیتوبی، کوکوختی، دیتله‌گورگ.

ورقه - ا.ع(قه‌ره‌غه - verexe): یه‌ک گه‌لا، یه‌ک په‌ره‌ کاغه‌ز.

ورزم - ا(قه رزم - verzem): ناگر، بلیسه‌ی ناگر، گهرمی هالاوی گهرمی.

ورزو - ص(قه رزهو - verzew): گاجوت.

ورزه - ص(قه رزه - verze): کارکردن، کشتوکال کردن.

ورزی - ص(قه رزی - verzî): وهرزیر، جوتیر، کرپکار.

ورزیدن - مص.ل(قه رزیده - verzîden): وهرزش کردن، کوشش کردن، کارکردن، کشتوکال کردن، مه‌شکردن.

ورزنده - ا.فا(قه رزنده - verzende): وهرشکار.

ورزیده - ا.مف(قه رزیده - verzîde): وهرزش کردوو، به‌دهست هیتنه، به‌هیتز.

ورس - ا(قه ریس - veris): وهریس، گوریس، پت، کندر.

ورس - ا(قورس - vurs): سه‌رووی کیوی، ئورز.

ورس - ا.ع(قه رس - vers): جزره گیایه‌که بۆ ره‌نگ کردنی جل به‌کاردی.

ورساز - ص(قه رساز - versaz): جوان و ناسک، قۆزو بالا به‌رز.

ورست - ا.فر(قیرست - virst): پیتوانه‌یه‌که نزیکه‌ی هزاره‌تر ده‌بی.

ورستاد - ا(قیرستاد - virstad): سکه‌ی ریزکردنی حه‌رفان له چاپخانه‌دا.

ورستاد - ا(قه‌ره‌ستاد - verestad): مووچه، جیره.

ورسنگ - ا(قه‌رسه‌نگ - verseng): پارسه‌نگ.

ورسیج - ا(قه‌رسیج - versîc): دهرگای مال، ئاستانه.

ورشان - ا.ع(قه‌ره‌شان - vereşan): جزوره کۆتریکی کیتوبیه، قومی.

ورستاد - ا(قه‌ره‌ستاد - verstad): مووچه، جیره.

ورک - ا(فهرک - verek): دهوه نیککی درکاو بیبه
 بو سوتان به کاردی.

ورک - ا.ع(فهریک - verik): ئیسقانی سمت.

ورکار - ا.ص(فهرکار - verkar): برک، وهکو
 برکی کاله کو زه بهش و ناروو.

ورکاک - ا(فهرکاک - verkak): داله که رخره،
 سه رگه ی.

ورگوش - ا(فهرگوش - vergûş): گواره،
 گواره ی دریژ.

ورل - ا.ع(فهرل - verel): بز مژوک،
 قومقموک، قوپی.

ورم - ا(فهرم - verm): یاد، بیر، هزر، زهین،
 نه زهر.

ورم - ا.ع(فهرم - verem): په نام، ئاوسان،
 ماسان، لوو.

ورمالیدن - مص.ل(فهرمالیدن -
 vermalîden): هه لکردن، قوژ هه لکردن،
 چاک هه لکردن.

ورموت - ا.فر(فیرموت - virmût): جوژه
 شه رایبکه.

ورنا - ص(فورنا - vurna): جه وان، لاو.

ورنامه - ا(فهرنامه - vername): به نامه.

ورنجن - ا(فهرنجهن - verencen): دهسته ند،
 بازن، بازنگ، موچه وانه.

ورنی - ا.فر(فیرنی - virmî): مه لحه م، رونی
 ره ونه ق.

ورواره - ا(فهرقاره - ver vare): باله خانه،
 هوژه، مالتی هاوینه.

وروت - ا(فوروت - vurût): خه شم و غه زه ب،
 توره بی و رق.

ورود - مص.ل.ع(فورود - vurûd): هاتن،
 گه بیشتن.

وروغ - ا(فوروغ - vurûx): قرقینه.

وروغ - ا(فوروغ - vurûx): په شتیوی، ناخوشی،
 تاریکی، لیتلی.

ورهمین - ا.ص(فهره مین - verhemîn):
 نانی قارشوغ.

وریب - ص(فوریب - vurîb): خوار، که چ،
 ناراست، پیچ.

ورید - ا.ع(فهرید - verîd): شاده مار، ده ماری
 مل، ده ماریک که خوین بو دل بگه ریتینه وه.

وریز - ا(فهریز - verîz): که تیره، سه مخ.

وز - ا(فیز - viz): وزه وز، دهنگی میژ و
 میژووله.

وزارت - ا.ع(فیزارت - vizaret): وه زیری،
 پایه ی وه زیری، پوستی وه زیری.

وزارتخانه - ا.مر(فیزارتخانه - vizaret
 xane): وه زاره تخانه، شوینی وه زیرو
 به رده سته کانی.

وزان - ص.فا(فهان - vezan): هه لکردوو،
 بای هه لکردوو.

وزان - مص.ع(فهان - vizan):
 هه لسه نگانندن، هه لسه نگانندن و به راورد کردنی
 دوو شت تابزانی کامیان قورستره.

وزان - ا.ع(فهان - vizan): به رانبهر،
 هاوسه نگ.

وزر - ا.ع(فیزر - vizr): گوناح، سه نگینی،
 باری قورس، باری گران.

وزر - ا.ع(فه زهر - vezer): کیوی به رز،
 په ناگه، هه ر شوینیکی مکوم و قایم که بکری
 په نای تیا بگیری.

وزراء - ا.ع(فوزراء - vuzera): وه زیران،
 شالیاران.

وزش - ا.مص(فه زیش - veziş): هه لکردنی با،
 هاتنی با.

وزغ - ا(فه زغ - vezex): قورباقه، بو ق.

وزغه - ا(فه زه غه - vezexe): جوژه
 مارمیلکه یه که.

وزن - مص.م.ع(فه زن - vezn): پیوان،
 کیشان، هه لسه نگانندن.

- وزنه** - ا.ع (فهزنه - vezne): سهنگی تهرازوو.
- وزیدن** - مص.ل (فهزیدهن - vezîden): هاتن، هه لکردن، هه لکردنی با، هاتنی شنه.
- وزیر** - ا.ع (فهزیر - vezîr): وهزیر، شالیبار، سه رۆکی ههر وهزاره تخانه بیهک.
- وزیر مختار** - ا.م.ر (فهزیری موختار - vezîri muxtar): سه فییری پله دوو، نوینه ری دهوله تیتیک له پایته ختی دهوله تیتیکی دی.
- وزین** - ص.ع (فهزین - vezîn): سهنگین، قورس، سه لارو به ویقار.
- وزنگ** - ا (فهژهنگ - vejeng): پهراوئیز، پینه.
- وژول** - ا (فهژول - vujûl): پاژنه ی پی، پاشنه پا، ئاژاوه فهرتنه.
- وژولیدن** - مص.ل (فهژوولیدهن - vujûlîden): هارووژان، پرووژان، پهریشان بوون، ئالۆزان.
- وژه** - ا (فهژه - veje): بست، وژه.
- وسائط** - ا.ع (فهسائیت - vesait): هۆکاران، ئهوزاران، ناوئریوانان، ناوکۆیان، میانچی.
- وسائل** - ا.ع (فهسائیل - vesail): هۆکارو ئهوزارین گوساستنه وه، عه ره بانه، ترومبیل، کهشتی... هتد.
- وساده** - ا.ع (فهیساده - visade): پشتی، سه رین، بالیف، سه نیا، سه رینگه.
- وساطت** - ا.مص (فهساتهت - vesatet): نئوانکاری، ناوکۆیی.
- وسام** - ا.ع (فهیسام - visam): میدال، نیشانه.
- وساوس** - ا.ع (فهسافیس - vesavis): دوودلی و راپایی، وازوای، ده مده می، ههر ساته ی له سه ره خه یالی، خه یالی خراب.
- وستا** - ا (فهستا - vesta): ئاویتستا، کتیبی ئاینی زهردهشتیان، ستایشی خوا.
- وستاخ** - ص (فهوستاخ - vustax): دلیر، بی پهروا، بیتاک، بی ئه دهب.
- وسخ** - ا.ع (فهسهخ - vesex): چلک، کیم و زوخاو.
- وسد** - ا.ع (فوسسهده - vussed): مهرجان.
- وسط** - ا.ع (فهسهت - veset): ناوه ند، ناڤین، ناوه راست، نه چاک و نه خه راپ.
- وسطی** - ص.ع (فوستا - vusta): په نجه ی ناوه راست، زه رنه قووته.
- وسع** - ا.مص (فوس - vus): فراوانی، به رینی، دارایی، ده وله مه ندی.
- وسعت** - ا.ع (فوسعهت - vus'et): گه وره یی شوین، به رینی.
- وسق** - ا.ع (فهسغ - vesx): باری و شتر.
- وسم** - مص.ع (فهسم - vesm): داغکردن، داغمه پیته نان، نیشانه کردن.
- وسمه** - ا.ع (فهسمه - vesme): ده رمانتیکه ژنان له برۆی ده دن.
- وسن** - ا.ع (فهسهن - vesen): پیوستی، خه وو وه نه وز، له وتاوی.
- وسنی** - ا.ص (فهیسنی - visni): وه سنی، هه وئ، دوو ژنی بیهک پیاو.
- وسواس** - ا.ع (فهسواس - vesvas): وه سواس، خه یالی خراب، دوودلی، راپایی، وازواز.
- وسوسه** - مص.م.ع (فهسهسه - vesvese): وه سه سه په یداکردن، سه ره له دانی خه یالی خراب.
- وسه** - ا (فهسه - vese): دار عاسا، دار ده ست.
- وسیط** - ا.ع (فهسیت - vesit): ناوکۆ، پیتاوه، میانه وان، میانچی، به ریوان.
- وسیطه** - ا.ع (فهسیته - vesite): میانچی، به ریوان، ناوکۆ.
- وسیع** - ص.ع (فهسی - vesî): کراوه، به رین، پان.
- وسيله** - ا.ع (فهسیله - vesîle): هۆ، ئه وزار.
- وسیم** - ص.ع (فهسیم - vesim): جوان، قۆز.
- وش** - (فهش - ves): پاشگره، ده چیتته سه ره وشه ماناکه ی ده گۆزئ وهک: په ری + وش = پهبوش = په ری ئاسا.

وشگون - ا(قیشگون - vişgûn): نقورچ، نقورچک، قونجریکه، قونجریک.

وشم - ا(قششم - veşm): تم، تمومژ، دومان.

وشم - ا(قششم - veşm): که ره و آله.

وشم - ا.ع(قششم - veşm): خالی کوتراو له سهر به دهن.

وشن - ا(قششن - veşen): باران، به فر، به رف، له و تاوی.

وشنگ - ا(قشهنگ - veşeng): نامیریکه هه لاج لۆکه یی له ناوه که که یی جیا ده کاته وه.

وشی - ا.ع(قششی - veşî): نه خش و نیگاری جل، جلی به نه خش و نیگار، جه وه هری شمشیر.

وشی - ا(قششی - veşî): حه ریر، نه تله س.

وشیج - ا.ع(قشیج - veşîc): دره ختیکه له قلیشه تاویراندا ده روئی، زور سهخت و قایمه و نیزه ی لیدروست ده که ن.

وشینه - ا(قشینه - veşîne): زرتپوش.

وصاف - ص.ع(قشساف - vessaf): وه سفکار، شاره زا له وه سف و به یانی حالدا، پزیشک.

وصال - مص.ل(قیسال - visal): ویسال، پیته گی بیشتن.

وصایا - ا.ع(قشسایا - vesaya): وه سیتان، ناموزگاربان.

وصایت - ا.ع(قشسایهت - vesayet): راسپارده، په ند، ناموزگاری.

وصف - مص.م.ع(قشسف - vesf): وه سف کردن.

وصل - مص.م.ع(قشسل - vesl): به یه ک گه بیشتن.

وصلت - مص.م.ع(قشسلهت - vuslet): به یه ک گه بیشتن.

وصمت - ا.ع(قشسمه - vesme): په له، نه نگ، خه وش، عه یب و عار، سستی له له شا.

وصول - مص.ل.ع(قشوسول - vusûl): گه بیشتن، هاتن.

وش - ا(قشش - veş): قوزاخه ی په موو، ریشووی شاشک و سه روبه ست.

وش - ص(قشش - veş): باش و هه لیژارده.

وشات - ص.ع(قوشات - vuşat): دوو زمانان.

وشاح - ا.ع(قیشاه - vişah): شمشیر، که وان.

وشاح - ا.ع(قوشاه - vişah): هه مایل، حه مایه ل، هه رچی راست و چه پ له مل بکری و شویریته وه، (حه مایه لی شیر، حه مایه لی دو عاو نوشته).

وشاق - ا(قوشاغ - vuşax): کورپژگه، کور، کوری جوان.

وشانی - ا(قششانی - veşani): زیری ناخالیه سه که یه کی کونه له خوراساندا باو بووه.

وشایت - مص.ع(قیشایهت - vişayet): دوو زمانه ی.

وشت - ص(قششت - veşt): باش، چاک.

وشتن - مص.ل(قششتهن - vešten): سووردان، ره قسین، سوورانه وه، هه لپه رکی.

وشج - ا.ع(قوشج - vuşç): سه مخ، شیه له و شکه وه بووی درهخت.

وشق - ا.ع(قششهغ - veşex): گوئی رهش، حه بیوانتیکی درنده یه به نه ندازه ی سه گتکه و له پلنگ ده چن، پیسته که ی ده کری به ده ستکیش یان نه سته ری جل.

وشک - ا(قوشک - vuşk): که تیره، سه مخ، شیه له و شکه وه بووی درهخت.

وشکدانه - ا.مر(قوشکدانه - vuşkdane): وشکه بهر، وه کو فستق و پسته و قه زوان و...

وشکردن - مص.ل(قششکه ردهن - veşkerden): نه نجامدانی کاریک به گورجی.

وشگرده - ا.مف(قششگرده - veşgerde): چابوک، چالاک، کارکرده.

وشکول - ص(قششکول - veşkûl): پیاو ی چابک و چالاک، گورج و گۆل.

وشکولیدن - مص.ل(قششکولیدن - veşkûlîden): ده ست و برد کردن له کاردا.

وعده - ا.ع (قه‌ئده - ve'de): قه‌ول و قه‌رار، به‌لین.

وعظ - مص.م.ع (قه‌ئز - ve'z): وه‌عزادان، ناموزگاری کردن.

وعید - مص.ل.ع (قه‌ئید - ve'îd): هه‌ره‌شه کردن، هه‌روه‌فکردن.

وغا - ا.ع (قه‌غا - vexa): شه‌ر، جه‌نگ.

وغد - ا.ص (قه‌غد - vexd): بی‌ئاوه‌ز، گیتل، سووک، کزبله و نوک‌ه‌رو غولام، باینجان.

وغست - ص (قه‌غه‌ست - vexest): دیار، ناشکرا، خوبا.

وغستن - مص.م (قه‌غه‌سته‌ن - vexesten): ناشکراکردن، خوباکردن.

وغوغ - مص.م (قه‌غ‌غ - vex vex): حه‌په حه‌پی سه‌گ، حه‌پین.

وغیش - ا.ص (قه‌غیش - vexîş): فره، زور، قامیشه‌لان.

وفاء - مص.ل.ع (قه‌فاء - vefa'): په‌یمان بردنه سهر، وه‌فاداری، ئه‌مه‌کداری.

وفات - ا.ع (قه‌فات - vefat): مرن، مه‌رگ، وه‌فات.

وفاق - مص.م.ع (قیفاغ - vifax): هاوکاری کردن، ریکه‌وتن، ته‌بایی.

وفد - مص.ل.ع (قه‌فد - vefd): چوونه‌لای که‌سیتک به‌مه‌به‌سیتیک.

وفد - ا.ع (قه‌فد - vefe): لوتکه‌ی چیا، که‌سیتک بو‌گه‌بانندی په‌بامیتک بیچیتته نک پاشا، شاند.

وفق - ا.مص.ع (قه‌فغ - vefx): ته‌بایی.

وفود - ا.ع (قوفوود - vufûd): وه‌فدان، شانندان، هاتووان.

وفور - مص.ل.ع (قوفوور - vufûr): زور بوون، فراوان بوون.

وفی - ص.ع (قه‌فی - vefî): وه‌فادار، به‌ئمه‌ک، ئه‌مه‌کدار.

وفیات - ا.ع (قه‌فیات - vefeyat): مردن.

وصی - ص.ع (قه‌سی - vesî): سه‌روه‌سیت.

وصیت - ا.ع (قه‌سیبه‌ت - vesiyet): په‌ند، ناموزگاری، سپارده، وه‌سیت.

وصید - ا.ع (قه‌سید - vesîd): ده‌رگا، ئاستانه، ئه‌شکه‌وت، چیا.

وصیف - ا.ع (قه‌سیف - vesîf): خزمه‌تکار، میتردمندال.

وضع - مص.م.ع (قه‌زه - vez'): دانان، شتیوه‌و شه‌کل، وه‌زعو حال.

وضوء - مص.ل (قوزو - vuzu'): ده‌ستنوئیز گرتن.

وضوح - مص.ع (قوزوه - vuzûh): ناشکرا بوون، خوبا بوون، روونبوونه‌وی کاریک.

وضیع - ص.ع (قه‌زی - vezî'): دهنی، خویری، هه‌تیوچه.

وطاء - ا.ع (قیئا - vita'): فه‌رش، رایه‌خ.

وطء - مص.ل.ع (قه‌تی - vet'): پایه‌مال کردن، پیشیتل کردن، سوار بوونی ئه‌سپ.

وطی - ا.ع (قه‌تی - vetî): گانکردن، گان.

وطن - ا.ع (قه‌ته‌ن - veten): زید، وه‌ته‌ن، نیشتمان.

وطواط - ا.ع (قه‌تقات - vetvat): خه‌لکی بی‌ئاوه‌ز، شه‌مشه‌مه‌ کویره.

وطی - ا.ع (قه‌تی - vetî): پیش‌شیلکاری، جووتبوون.

وظایف - ا.ع (قه‌زائیف - vezâif): ئه‌رک و فه‌رمانان، مووچه، جیره.

وظیفه - ا.ع (قه‌زیفه - vezîfe): جیره‌ی روژانه، وه‌زیفه‌و ئه‌رک.

وعاء - ا.ع (قیئا - via'): ده‌فر، ئامان و هیربار، قاب و قاچاغ.

وعاظ - ا.ع (قوئاز - vu'az): واعیزان، ناموزگاران.

وعد - مص.م.ع (قه‌ئد - ve'd): مرثدانه‌پی دان، به‌لیندان.

وقود - مص.ل.ع (ثوغوود - vuxûd):
 هه لایسان، داگیرسانی ناگر.
وقود - ا.ع (قه غوود - vexûd): سووته مه نی.
وقور - ص.ع (قه غوور - vexûr): سه نگیب،
 گران، سه لار، به وبقار.
وقوع - مص.ل.ع (قوغوء - vuxu'): كهفتن،
 كهوتن، روودان.
وقوف - مص.ل.ع (ثوغووف - vuxûf):
 وهستان، زانین.
وقیح - ص.ع (قه غییه - vexîh): چاوقایم،
 بیعار، بی شهرم، روودارو بی نه ده ب.
وقیعه - ا.ع (قه غیئه - vexî'e): نازار،
 قهوماو، غه بیهت، به دگژی، گولاو.
وقیه - ا.ع (ثوغییه - vuxiye): هقه.
وک - ا.ع (فهک - vek): بوق، قورباقه.
وکالت - ا.مص (ثیکالهت - vikalet):
 بریکاری، سپاردنی کاریک به كه سیک و متمانه
 پین کردنی.
وکالت نامه - ا.مر (ثیکالهت نامه - vikalet
 name): وه کاله تنامه.
وکر - ا.ع (فهکر - vekr): لانه ی بالنده، هیلین.
وکلاء - ا.ع (ثوکه لاء - vukela'): وه کیلان،
 نوینه ران، بریکاران.
وکن - ا.ع (فهکن - vekn): هیلانه ی بالندان،
 هیلین.
وکیل - ا.ع (فه کیل - vekîl): وه کیل، نوینه ر،
 بریکار.
ول - ص (ثیل - vil): رها، نازاد، به ره لالا،
 خویری، ویل.
ولاء - ا.ع (ثه لاء - vela'): مه حبهت،
 لایه نگری، خزمایه تی، كه سایه تی، پاشایی.
ولایم - ا.ع (قه لایم - velaim): میوانداری و
 ده عوه تکاری به بوونه پین وهک: زه ماوه ند،
 منالبوون، خانوو کردن.
ولات - ا.ع (ثولات - vulat): والیبیان.

وقاحت - مص.ل.ع (قه غاههت - vexahet):
 بی شهرم بوون، بی نه ده بی، بی حه یایی.
وقاد - ص.ع (قه غغاد - vexxad): داگیرساو،
 زور رووناک.
وقار - مص.ل.ع (قه غار - vexar):
 به سه بریوون، گه وره بی، سه نگینی، سه لاری.
وقاع - مص.ل.ع (قیغاء - vixa'): شه رکردن،
 به شه رها تن، جوتیوون له گهل ژندا.
وقایت - مص.م.ع (قیغایهت - vixayet):
 پاراستن، پاراستنی كه سیک له خه راپه.
وقایع - ا.ع (قه غایی - vexayi'): سه ربوور،
 رووداو، قهوماو، جه نگان، واریقات.
وقایع نگار - ص.فا (قه غایی نیگار - vexayi'
 nigar): واریقاتنووس، رووداو اننووس.
وقت - ا.ع (قه غت - vext): وهخت، کات،
 گاٹ.
وقح - ص.ع (قه غیه - vexih): بی شهرم، بی
 حه یا.
وقر - مص.ل.ع (قه غر - vexr): سه نگینبوون،
 به وبقار بوون، گوئیگرانی.
وقع - ا.ع (قه غه - vex'): لوتکه ی چیا، شوتنی
 به رز، پله و پایه.
وقعات - ا.ع (قه غه ثات - vex'e'at):
 رووداو ان، قهوماوان، شه ر.
وقعه - ا.ع (قه غه - vex'e): جهنگ، رووداو.
وقف - مص.ل.ع (قه غف - vexf): وهستان،
 هه لوهسته کردن، وهقف کردنی مولک یان مال بوق
 شتیکی تاییه تی.
وقفنامه - ا.مر (قه غفنامه - vexfname):
 وهقفنامه.
وقفه - ا.ع (قه غفه - vexfe): هه لوهسته،
 گومان و دوو دلئی.
وقل - ا.ع (قه غل - vexl): جوړه دره ختیکه.
وقواق - ص.ع (قه غ قاع - vex vax):
 ترسنوک، جوړه دره ختیکه.

- ولادت** - مص.م.ع (فیلاددت - viladet):
زایین، زایینی ژن.
- ولانه** - ا (فهلانہ - velane): برین، زام،
جہ راحہ ت.
- ولایات** - ا.ع (فهلایات - velayat):
شارستانان، شارٹیک بہ دہورویہ رکہ بیہ وہ،
ہہ رتیمیک لہ ولاتیک کہ یہک والی فہرمانرہ وایی
بکات.
- ولایت** - ا.ع (فہلایہت - velayet): ویلایہت.
- ولایت** - مص.ل.ع (فہلایہت - velayet):
حوکمکردن، کہ سایہ تی و خزمایہ تی.
- ولت** - ا.فر (قولت - vult): قولت.
- ولتاژ** - ا.فر (قولتاژ - vultaj): قولتاژ،
رتیکخوری وزدی کارہا.
- ولت متر** - ا.مر.فر (قولت میتتر - vult mitr):
قولت پیٹو، نامیتریکہ بۆئہ ندازہ گیری رادی
کارہا.
- ولج** - ا (فہلج - velec): کہرہ والہ.
- ولج** - ا.ع (فہلج - velec): رتیکہ ی ناو لہ لان.
- ولج** - ا.ع (قولج - vulec): بیچوہ ہہ لؤ.
- ولد** - ا.ع (فہلد - veled): منال، کور.
- ولرم** - ص (فیلہرم - vilerm): شیرتین،
شلہ تین.
- ولع** - مص.ل.ع (فہلہء - vele): دلہہ ندبوون بہ
شتیکہ وہ.
- ولغونہ** - ا (قولغونہ - vul'xûne): سووراو.
- ولگرد** - ص.فا (فیلگہرد - vilgerd): بہرہ لالا،
بیکارہ، ویل، خوتیری، ہہرزہ بی.
- ولنگار** - ص (فیلہنگار - vilengar): بہرہ لالا،
بیت تہر بیت.
- ولو** - ص (فیلہو - vilew): پہراگہ ندہ، رہا،
بہرہ لالا.
- ولو** - ع (فہلو - velew): ئہ گہر، ئہ گہرچی.
- ولوال** - مص.ل.ع (فہلقال - vel val): گریان و
زاری بہ دہنگی بہرز، ہاوارکردن، رۆرۆ.
- ولوح** - مص.ل.ع (فہلوح - vulûc):
وہژوو کہوتن.
- ولود** - ص.ع (فہلوود - velûd): ژنی کہ منالی
زۆر بیتن.
- ولوع** - ص.ع (فہلوء - velu'): دلہہ ندی، تیر
نہ بوون.
- ولوع** - مص.ل.ع (فہلووہ - velû): حہز چوونہ
شتیک، تہ ماچوونہ شتیک.
- ولوغ** - مص.ل.ع (قولوغ - vulûx): لستنہ وہ،
لستنہ وہی قاپ لہ لایہن سہ گہ وہ.
- لولہ** - مص.ل.ع (فہلقہلہ - velvele): شین و
شہ پۆر، فیزاح و واوہ یلاکردن.
- ولہ** - مص.ل.ع (فہلہہ - veleh): خہ مباربوون،
سہرگہردان بوون، حہ یرمان لہ خوشیا یان لہ
خہ ما، سہرگہردانی، شہیدایی.
- ولی** - (فہلی - velî): مہ گہر، بہ لام، لی.
- ولی** - ص.ع (فہلی - velî): وہلی، پیباوی خوا،
پشتیوان، پشت و پہنا.
- ولید** - ا.ع (فہلید - velîd): ساوا، نوزاد،
بہ ندہ.
- ولی عہد** - ا.ص (فہلی ئہ ہد - velî ehe):
حاکمی و ہخت و رۆژ، میراتگری دہسہ لات،
چیگری پاشا.
- ولیمہ** - ا.ع (فہلیمہ - velîme): میوانداری و
دہ عوہ تکاری.
- ون** - ا (فہن - ven): دار قہ زوان، دارہ بہن.
- ونانہ** - ا.ص (فہنانہ - venane): کولیرہ.
- ونج** - ا (فہنج - venc): چۆلہ کہ، مہ لویچک،
پاساری.
- ونجنک** - ا (فہنجنک - vencnek): ریحانہ.
- وندیداد** - ا (فہندیداد - vendîdad): بہ شتیکہ
لہ ناویستا، یہ کیتیکہ لہ پینج بہ شہ کہی
ناویستا.
- ونژد** - ا (فہنژدہ - venjed): بنیشستہ تال،
شیلہ ی دارہ بہن.

وهره - ا.مص.ع (قهههه - vehre): گیرزده بوون، به جوژی که رتی دهرچوون نه بی.

وهل - ا(قوهل - vuhl): دارکاز، سه روی کیتی، عه رعر.

وهله - ا.ع (قههله - vehle): هه وهل، هه وه لی هه ر کارتیک یان شتیک، سه ره تا، جار، ده فعه، که رت.

وهم - مص.ل.ع (قههم - vehm): خه یال کردن، وینا کردنی شتیک به دهر له مه به ست و ویست، گومان، به غه لته وینا کردن.

وهمنش - ص (قیههمنیش - vihmeniş): خوش خو، چاک سروشت.

وهن - مص.ل.ع (قههن - vahn): سستبوون، لاواز بوون، بنیتسانبوون.

وهنگ - ا(قههنگ - veheng): چه مری ده ستبار، ناو زهنگی دارین، به شی که ره تیک ناو خوار دنه وه، جورعه یه ک ناو.

وی - ص (قهی - vey): نهو.

وی - ا(قهی - vey): به رانبهر، نه وهنده، وهک: ده نه وهنده. ده به رانبهر.

وی - ا(قهی - vey): وهی، وهیش، وایش.

ویار - ا(قییار - viyar): بیتزوو، مه گیرانی.

ویتامین - ا.فر (قیتامین - vitamîn): قیتامین.

ویتترین - ا.فر (قیترین - vîtrîn): جامخانه، شووشه به بند.

ویج - ا.ع (قهیج - veyc): نیر، نیله.

ویحک - ع (قهیهک - veyhek): وشه یه که بۆ به زهیی، یان ستایش و سه ر سورمان به کاردی، وهک: حه یف، خوشی له خۆت، خه نی له خۆت.

وید - ص (قید - vîd): کهم، گوم، نادیار.

ویدستر - ا(قییده سته ر - videster): گیانله به رتیکه.

ویر - ا(قیر - vîr): بیر، هویر، هزر، زهین، یاد.

ویر - ا(قیر - vîr): ناله و زاری، هاوار.

ونک - ا(قهنگ - venk): کولکه ی و شتر و که رویشک و ...

ونگ - ا(قهنگ - veng): دهنگی بیچووه پشیله.

ونگ - ص (قهنگ - veng): خالی، به تال، قه له نده رو بیته وا، ده ستکورت.

وننگ - ا(قهنگ - veneng): لقی میو، لقی میو که سه ره که ی دهرن و ناوی لی ده چکی.

ونوس - ا.فر (قینوس - vinûs): قینوس، زوهره.

ونوس - ا.فر (قینوس - vinûs): قینوس، خواوهندی نه شق و جوانی له ده ف گریکی و یونانیانی کۆن.

وه - ا(قهه - veh): بۆ سه رسامی و ستایش به کاردی، قهه، بهه.

وه - ص (قیه - vih): چاک، باش.

وهاب - ص.ع (قهههاب - vehhab): زۆر به خشنده، یه کتیکه له ناوه کانی خوا.

وهابی - ص.ن.ع (قهههابی - vehhabî): تا قمتیکی مه زه بیبه له عه ره بستانی سهوودی که به ئاره زووی دلی خویمان نه حکامی قورئان لیک ده دنه وه و پایه ندی هه ندی ری و ره سمی ئیسلامی نین و گه لیک له کارو کرده وی موسلمانان به گومرایی و بیدعت ده زانن و باوهریان به گومه زو پایه خدان به گۆرستان و گۆری ئیمامان و ته و افکردن و ماچکردنی گۆرو مه رقه دو مه زاری ئیمامان نبیه و به جایزی نازانن.

وهاج - ص.ع (قهههاج - vehhac): دره خشان، پرشنگدار، رۆشن، رووناک.

وهاد - ا.ع (قیهاد - vihad): دۆل، دۆلان، شیوان.

وهب - مص.ع (قهههب - veheb): به خشین.

وهده - ا.ع (قههده - vehde): دۆل، زهوی قوول و چال و نرم.

وهران - ص.ع (قهههران - vehran): ترساو، توقیر، زه نه قچوو، هه ترشچوو.

ویل - ا.مص (قهیل - veyl): به لایو مسیبهت، وهی، چالیکه له دۆزه خدا.

ویل - ا. (قیل - vîl): سه رکه وتن، دهر فته و ده لیقه، به دست هیتان.

ویلا - ا.فر (قیلا - vîlla): قیللا، ماتی هاوینه ی جوان، کۆشک و ته لاری هاوینه.

ویلان - ص (قهیلان - veylan): سه رکه ردان، گومرا، دهر به دهر، ویل.

ویلانج - ا. (قهیلانج - veylanc): جۆزه شیرینییه که.

ویله - ا.ع (قهیله - veyle): ته نگانه و گرفتاری، فه زیحهت، ریسوایی، نابروچوون.

ویله - ا. (قیله - vîle): فه رته نه و ناژاوه.

ویم - ا. (قیم - vîm): ته راو.

ویمه - ا.ع (قهیمه - veyme): تۆمهت، دوو زمانی، بوختان.

وین - ا.ع (قهین - veyn): تری رهشکه.

ویوگ - ا. (قهیوگ - veyug): بووک، وهوی.

ویولون - ا.فر (قیولون - viyulûn): ویلون، که مانجه.

ویولون سل - ا.فر (قیولون سیل - viyulûn sil): چهلۆ.

ویولونیست - ا.فر (قییولونونیست - viyulûnist): که مانجه ژهن.

ویرا - ص (قییرا - vîra): زهینروون، زیرهک، به بیروهوش.

ویراستن - م.مص (قییراسته - vîrasten): ناماده کردن، ریکخستن، ریک و پیک کردن.

ویران - ص (قییران - vîran): ویران، خاپوور.

ویران کردن - م.مص (قییران که رده - vîran kerdn): ویران کردن، خاپوور کردن، رووخاندن، تیکدان.

ویرانه - ا.ص (قییرانه - vîrane): ویرانه، خه رابه، خاپوور.

ویرگول - ا.فر (قییرگول - vîrgûl): ویرگول، فاریزه، کۆما.

ویروس - ا.فر (قییروس - vîrûs): قیایروس، میکروبی وردی نه و تۆکه به میکروسیکوبیش نابینری.

ویره - ا. (قهیره - veyre): برک، وهکو برکی کالهک و نهو شتانه.

ویزا - ا.فر (قییزا - vîza): نیمزای په ساپۆرت، قییزه.

ویزیت - ا.فر (قییزیت - vîzît): دیدنی، سهردان.

ویژه - ص (قییژه - vîje): ویژه، تاییه تی، هه لېژارده.

ویس - ا.ع (قهیس - veys): هه ژاری، دهر ویشی، قه له ندهری.

ویسپرد - ا. (قییسپهره - vîspered): به شیکه له ناو پستا.

ویستا ویزبون - ا.فر (قییستا قییزبون - vîsta vîsyon): جۆزه سه نعه تیکی فیلم سازییه.

ویس کنسول - ا.فر (قییس کونسول - vîskunsûl): کونسولیار، یاریده دهری کونسول.

ویسکی - ا. انگل (قییسکی - vîskî): جۆزه خواردنه وه به که، ویسکی.

ویشنو - ا. (قییشنوو - vîşnû): خواوه ندیکی هندۆسانه.

هـ - حر (هـ - H):

هاتل - ص.ع (هاتیل - hatil): ههوری پر باران.
هاج - ص (هاج - hac): گیتز، سه‌رگردان، ویتل، داماو، چه‌یران، بزیتوو هار.

هاجر - ا.ف.ع (هاجیر - hacir): باشتز، قسه‌ی ناچرو باچر.

هاجره - ا.ف.ع (هاجیره - hacire): نیسوه‌پو، هه‌رته‌ی گه‌رما.

هاجس - ا.ع (هاجیس - hacis): ئه‌وه‌ی به‌ دلدا ختوره بکات، ئه‌وه‌ی به‌ دلدا بئ، که‌لکه‌له، ختوره.

هاچه - ا (هاچه - haçe): دارتیکی دوو لقه‌یه دهرتیه به‌ر په‌لی درخت تا نه‌وه‌ی بیان نه‌شکئ، هاچه، فاقه، لکی دوو لکه، هاچه.

هادم - ا.ف.ع (هادیم - hadim): ویرانکهر، روختنهر.

هادوری - ا.ص (هادوری - hadûrî): گه‌دا، سوالکهری خوازهلوک، خه‌لکی بی‌ سه‌روه‌وه‌رو خوتیرله.

هادی - ا.ف.ع (هادی - hadî): رینوتین، پیشه‌نگ و پیشه‌وا.

هادیه - ا.ف.ع (هادیه - hadîye): دارعاسا، به‌ردی به‌رزو دیار، له‌ ناو ناودا.

پستی سیویه‌که‌می ئه‌لفبای فارسییه به (ها) ده‌خوتیرتیه‌وه‌و به‌ سه‌سوی ئه‌بجه‌د ده‌کاته (ه) و دوو جوړه: جوړتیکی ده‌خوتیرتیه‌وه‌و له‌ هه‌وه‌ل و ناوه‌راست و کو‌تابی وشه‌وه‌ دئ، جوړی دووه‌می ناخوتیرتیه‌وه‌و له‌ کو‌تابی وشه‌وه‌ دئ وه‌ک: بنده، خنده، زنده.

ها - (ها - ha): وشه‌ی وه‌لامه: به‌لئ، ها.

ها - (ها - ha): نیشانه‌ی کو‌تیه بو‌غه‌یری گیانله‌به‌ران وه‌ک: خانه+ها= خانه‌ها، چوب+ها= چوبها.

هائب - ا.ف.ع (هائیب - haib): ترسناک، ترسینه‌ر، سامناک.

هانج - ا.ف.ع (هائیح - haic): هاروژاو، به‌ جو‌ش هاتگ، هاویج بونی چه‌یوانی نیر بو‌می و جووت بوون.

هاند - ا.ف.ع (هائید - haid): تو‌یه‌کارو گه‌راوه.

هاتل - ا.ف.ع (هائیل - hail): ترساوهر، ترسناک، کارتیکی له‌سه‌ر مرو‌ف قورس بی.

هائم - ص.ع (هائم - haim): سه‌رگردان، ویتل،

هه‌یرماو - هابط - ا.ف.ع (هابیت - habit): دابه‌زیوو، هاتگه‌خوار.

هاتف - ا.ف.ع (هاتیف - hatif): بانگکهر، بانگکهرتیکی که‌ خو‌ی دیار نه‌بی و ده‌نگی بزته‌وی.

هاشور - ا.فر (هاشور - haşûr): رتوش، رتوش کردنى ویتنه به قهلهم.
هاضم - ا.ف.ع (هازیم - hazim): ههرس کهر.
هاضمه - ا.ف.ع (هازیمه - hazime): ههرس کهر، دهزگای ههرس.
هاف بک - ا.انگل (هاف بهک - haf bek): یاریکه رى ناوده راست.
هاک - ا.هاک (hak): هیلکه، هیلکه، هیلکه، مریشک، تۆو.
هاکول - ا.هاکول (hakûl): زهرنیخی سپی، مهرگه موش، دهرمانی مشک.
هاکی - ا.انگل (هاکی - hakî): هۆکی، قاشوانی.
هال - ا.هال (hal): سهبر، نارام، تۆقره.
هال - ا.هال (hal): گۆلی گهمه ی هۆکی.
هال - ا.هال (hal): جۆره درهختیکه.
هال - ا.ع (هال - hal): تراویلکه، سهراب.
هال - ا.فر (هال - hal): هۆل.
هالات - ا.ع (هالات - halat): خهرمانه، خهرمانان.
هالک - ا.ف.ع (هالیک - halik): کوشنده، له نیبویهر.
هالکه - ا.ف.ع (هالیکه - halike): نهفسی، حهسودی تهماعکار.
هالو - ص (هالو - halû): خوشباوهر، دلّساف، خالتۆ، لالتۆ.
هالوژن - ا.فر (هالوژین - halojin): نهو ماده نیمچه کانزایانه یه که له گه ل کانزایانی دیدا خوتی وهکو خۆتی چیشته دروست دهکات.
هاله - ا.ع (هاله - hale): خهرمانه.
هاله - ص (هاله - hale): دووزمان، بهدخوو.
هامال - ا.ص (هامال - hamal): هاوتا، بهرانبه، چوون یهک.
هاماور - ا.هاماثره (hamaver): ناوی تیره یهکی تاکنجی یه مهنه به ناوی حمیه ر.

هار - ا.هار (har): ملوانه ی مرواری، گهردنبهن.
هار - ص (هار - har): هار، سهگی هار.
هاراکیری - ا.هاراکیری (harakîrî): جۆره خوکوژیبه که له ژاپوندا باوهو خوکوژ به چهقو ورگی خوی لهم تهنیشته وه تا نهو تهنیشت هه لدهدری.
هارب - ا.فا (هاریب - harib): هه لاتوو، راکردوو.
هارپ - ا.فر (هارپ - harp): چهنگ، سازتیکی ژیداره که ۴۶ ژتی هه یه وه به قامکانی دهست لیدهدری.
هارمونی - ا.فر (هارمونی - harmonî): هارمونی، هاوتاههنگی، هاوتوازی، سازگاری، کۆمه لیک نامیری موسیقا که بیکنه لی بدرین.
هارمونیک - ص.فر (هارمونیک - harmonik): هاوتاههنگ.
هارمونیم - ا.فر (هارمونیم - harmoniûm): تۆزگی بچووک.
هاروت - ا.ع (هاروت - harût): هاروت، ناوی فریشته یه که که بهر غهزهوی یهزدان که وتوهو ده لاین ده گه ل فریشته یه کی دیدا به ناوی ماروت له بیرى بابل دا سه ره وه خوار هه لئوسراون.
هارون - ا.ع (هارون - harûn): ناوی براکه ی حه زره تی موسایه، له فارسیدا به مانی ده رگاوان و پاسه وان و قاسیدو په یک هاتوه.
هازل - ا.ف.ع (هازیل - hazil): حه نه کچی، سوعبه تچی، نوکنه باز، ههرزه ویتژ.
هاژ - ص (هاژ - haj): زهبون، سه رسام، سه رگه ردان، گیتژ، بزتیوو هار.
هاژیدن - م.ص.ل (هاژیدهن - hajîden): سه رسام بوون، سه رگه ردان بوون، دامابوون، زهبوون بوون، گریان.
هاس - ا.هاس (has): ترس و بیم.
هاس - ق (هاس - has): تیتتر، ههروده ها.
هاشم - ا.ف.ع (هاشیم - haşim): شکینه ر، وردوخاش کهر، که سیپک نان له قاپدا وردبکات و بیکات به نانه وللا، ترید.

- هام دبیره** - ا.م.ر (هام ده بییره - hamdebîrîh): جۆره خه تیتکی ئیرانییه بهر له هاتنی ئیسلام باوی بووه.
- هامراه** - ص (هام راه - hamrah): هاوړی.
- هامش** - ا.ع (هامیش - hamîş): په راو تیزی کتیبان.
- هامن** - ا (هامون - hamun): دهشت، بیابان، سارا.
- هاموار** - ص (هامشار - hamvar): هموار، ریک، راستانی و تهخت.
- هامواره** - ق (هامشاره - hamvare): بهردهوام، همیشه، په یتا په یتا.
- هامون نورد** - ص.فا (هامون نه قهره - hamûm neverd): بیابانگه،
- هاممه** - ا.ع (هامه - hamme): ههر گیانه و هدریک ژه هرداری و ده کو مار...
- هامه** - ا.ع (هامه - hame): سهر، سهری مرۆف و ههر شتیکی دی، ئه سپ، کونده په پو، کومه لئ خه لک، سهرۆک و دهم سپی قوم.
- هامی** - ص (هامی - hamî): حهیران، سهرگردان.
- هامیان** - ا (هامیان - hamyan): کیسه، هممانه.
- هان** - ا (هان - han): وشه ئاگادار کردنه و هیه.
- هاون** - ا (هاقهن - haven): هاوون، هاغن، دهسکا ونگ.
- هاویه** - ا.ع (هاثییه - haviye): دۆزهخ، هه لدر.
- های** - (های - hay): ئای، وای.
- های های** - (های های - hay hay): گریه و نالین، شین و شه پۆر.
- های هوی** - (های هوی - hay hûy): های و هو، شین و شه پۆر، هه راو هوربای کۆری شادی و خوشی.
- هایینه** - ق (هایینه - hayîne): ههر کاتی، ناچار.
- هبا** - ا.ع (هبا - heba): تۆزو غوبار، ته پوتۆز.
- هبات** - ا.ع (هبات - hibat): بهخشش، دیاری.
- هباک** - ا (هباک - hebak): ته پلتی سهر، ناوه ندی سهر، ته و قه سهر.
- هبد** - ا (هبه د - hebed): ماله ی جووتیاران که زهوی کیتلر اوی پی هه موار ده کن.
- هبد** - ا.ع (هبه د - hebd): ته حله سیف، که له که مارانه، گوژالک.
- هبر** - ا (هبه بر - heber): چلک و کیمی برین.
- هبک** - ا (هبه بک - hebek): ناو له پ.
- هبل** - ا.ع (هویه ل - hubel): بتی بووه له که عبه دا که له شیهوی مرۆف و له عه قیق دروست کرابو، هه ردو و تیره ی قورده ییش و به نی که نانه بهر له په یدا بوونی ئیسلام ده یان په رست.
- هوب** - مص.ل (هویوب - hubûb): هاتنی با، هه لکردنی با، هه لاتنی ئه ستیره.
- هوپ** - مص.م (هویوت - hubût): نیشته و ه، دابه زین، هاتنه خوار.
- هیه** - مص.م.ع (هیبه - hibe): بهخشین، دیاری، دانی شتیکی به که سیکی بی به رانه بر.
- هید** - ا.ع (هه بید - hebîd): ماله.
- هپیون** - ا (هه پیون - hepyûn): ئه فیون.
- هتاک** - ص.ع (هه تتاک - hettak): په رده دپ، که سیکی په رده له سهر کارین نهین و عه یب و خه وشین نادیاری خه لک هه لمالی، که سیکی که خه لکی ریسواو بی ئابرو بکات، به دزمان، زمان پیس.
- هتروژن** - ا.فر (هیتروژین - hitrojîn): مه حللول، گیراویه ک که به تاقیکردنه و هی میکرو سکو ب ماده کانی لیکدی جیا بکرتته وه.
- هتک** - مص.م.ع (هه تک - hetk): په رده دپین، په رده له روو هه لمالین، ریسواو اکردن و ئاشکراکردن، له قاودان.

هجنه - ا.ع (هوجنه - hucne): قسه‌ی ناشیرین.
هجو - مص.م.ع (ههجو - hecû): ههجو، شیعی‌ری داشۆرین، جتیو.
هجو - مص.ل.ع (هوجوء - hucû): خه‌وتن، نووستن.
هجوم - مص.ل.ع (هوجوم - hucûm): هیترش کردن، په‌لاماردانی له‌نکاو.
هجویر - ا.ص (ههجویر - hecîr): نیوهرۆ.
هجویر - ص (هوجویر - hucîr): باش، چاک، خاس.
هجوین - ص.ع (ههجوین - hecîn): نارپه‌سه‌ن، دوو تۆمه، دوره.
هچه - ا (ههچه - heçe): هاچه، فاقه، حاچه، لکی دوو لکه.
هدات - ا.ف.ع (هودات - hudat): ریتنیتان، پیشه‌وایان، رتبه‌ران.
هدایا - ا.ع (ههدایا - hedaya): دیارییان.
هدایت - مص.م (هدایت - hidayet): ریتنیتنی کردن، نیشان‌دانی رتی راست.
هدبه - ا (ههدبه - hedbe): جوژه میروویه‌که له شوتنی تهر و شیدار ده‌ژی.
هدر - مص.ل.ع (ههدر - heder): به‌فیرۆچوون، به‌باچوون، وون بوون.
هدف - ا.ع (ههدف - hedef): نیشانه، نیشانه‌ی گولله، مه‌به‌ست.
هدم - مص.م.ع (ههدم - hedm): رووخاندن، ویرانکردن.
هدنگ - ا (ههدنگ - hedeng): ئه‌سپی سپی.
هدنه - ا.مص.ع (هودنه - hudne): سولج، ناشتی، شه‌ر وه‌ستان، ئاگریه‌س.
هده - ا.ص (هوده - hude): هه‌ق، راست و دروست، سوودو فایده.
هدهد - ا.ع (هود هود - hud hud): په‌پوه سلیمانکه، شانه‌به‌سه‌ر.

هتل - ا.فر (هوتیل - hutil): ئوتیل، میوانخانه.
هتم - مص.م.ع (هه‌تم - hetm): شکانی ددان له‌بنه‌وه، که‌وتنی ددانی پیشه‌وه.
ههج - ص (هه‌ج - hec): راست راوه‌ستاو، شتییک که له زه‌ویدا داچه‌قیتراپی وه‌کو ئالاو رم و ئه‌و شتانه.
ههج کردن - مص.م.ع (هه‌ج که‌رده‌ن - hec keren): هه‌لکردن، راست کردن.
ههجا - مص.م.ع (هه‌جا - hica): داشۆرین، زهم کردن، جتیوپی دان، سیلاب، برگه، برگه‌برگه کردنی وشه، برگاندنی وشه.
ههجا - ص.ع (هه‌ججا - hecca): هه‌جوکار، داشۆرینکار.
ههجاور - ا (هه‌جائه‌ر - hecaver): کۆمه‌له‌ خه‌لکییک، ئاپۆرای خه‌لکی.
ههجاور ههجاور - ص (هه‌جائه‌ر هه‌جائه‌ر - hecaver hecaver): کۆمه‌ل کۆمه‌ل.
ههجه - ا (هه‌جده - hecde): هه‌ژده.
ههجر - مص.ل.ع (هه‌جر - hecr): جیابوونه‌وه، دووری و جیایی.
ههجران - مص.ل.ع (هه‌جران - hicran): جیابوونه‌وه، دوورکه‌وتنه‌وه له‌که‌س و کارو.
ههجرت - ا.مص (هه‌جرت - hicret): هه‌جرت، دووره ولاتی، کۆچ کردن له ولاتی خو، رۆژی هه‌جرتی پیغه‌مبه‌ر له مه‌که‌وه بۆ مه‌دینه که ریکه‌وتی مانگی ربیع الاول سالی سیازده‌یه‌می په‌یامی ئیسلام بوو به‌رانبه‌ر به سالی ۶۲۲ ز بوو.
ههجن - ا.ع (هوجهن - hucen): خه‌وش، عه‌یب، قسه‌ی عه‌بیدار.
ههجن - ص.ع (هوجون - hucun): ناکه‌س به‌چه، له‌گام، ئه‌وه‌ی بابی نازادو داکی که‌نیزه‌ک بی، دوو ره‌گ.
ههجنا - ص.ع (هوجنه‌ئا - hucena): دوو تۆمان، دووره، دوو ره‌گان.
ههجنده - ا (هه‌جده‌ند - hecend): جوژه رووه‌کییکه له سپیناخ ده‌چیت و ده‌کرتت به‌چیت.

- هدی** - ا.مص.ع (هودا - huda): راستی، رزگاری، ریی راست، رینمایی.
- هدی** - ا.ع (هدهی - hedî): قوریانی، حیوانی به مهبهستی قوریانی بۆ مهککه بنیتردی وهک: (وشترو مهرو...).
- هدیر** - ا.ع (ههدیر - hedîr): بۆرهدی و شتر، گمه کیۆتر.
- هدیه** - ا.ع (ههدیه - hedîye): دیاری، پیشکته وتن.
- هزا** - ا.ع (هازا - haza): ناوه لئاوی نیشانه به بۆ نزیک.
- هذر** - ا.ع (ههزهر - hezer): وراوه، قسهی ههلهق و مهلهق، قسهی بی سهروبه، وپینه.
- هذلوله** - ا.ع (هوزلول - huzlûl): پیماوی سووک، ههوری باریک، تیلماسکه ههور، ئهسپی دریتۆ قه به.
- هذیان** - مص.ل.ع (ههزهیان - hezeyan): وراوه، وپینه.
- هر** - ق (ههر - her): هه موو.
- هر** - (هیر - hir): دهنگدانی کهسپیک یان حه یوانتیک، هر دانی مه.
- هر** - (هور - hur): دهنگی داروخانی شتیک، هاره.
- هر** - ا.ع (هیر - hir): پشیله، کتک.
- هرا** - (ههرا - hera): ههرا، هاواری ترسناک، نه رهی گیانله بهرین درنده.
- هرا** - ا (ههرا - herra): سازوبه رگی ئهسپ.
- هرار** - ا.ع (هورار - hurar): ئیسهالی، سکچوون.
- هراس** - ا (ههراس - heras): ترس.
- هراسان** - ص.فا (ههراسان - herasan): ترساو، نیگهران، جازز، ههراسان، بی ئوقره.
- هراس انگیز** - ص.فا (ههراس ئهنگیز - heras engîz): مایه ی ترس و ههراسانی.
- هراسه** - ا (ههراسه - herase): داھۆل، داوؤل.
- هراسیدن** - مص.ل.ع (ههراسیدن - herasîden): ترسان.
- هراسنده** - ا.فا (ههراسنده - herasende): ترسینه، ههراسان، ترسدار.
- هراسیده** - ا.مف (ههراسیده - herasîde): ترسینراو.
- هراش** - ا (ههراش - heraş): رشانه وه، وه پشان، هیتانه وه.
- هراش** - مص.ع (هیراش - hiraş): به شه پر هاتن.
- هراکش** - ا (ههراکش - herakiş): دهغل ودانی له وهختی خۆیدا تۆو درابن، ههراش.
- هراول** - ا (ههراقول - heravul): پیشقه ره ولی له شکر.
- هراینه** - ق (ههر ئایینه - her ayîne): ههر کاتن، ناچار.
- هرپ** - مص.ل.ع (ههره ب - hereb): راکردن، هه لاتن، پیربوون.
- هرید** - ا (هیربه د - hirbed): پیشه واو مامۆستای زانستین ئاینی زه ده شتی.
- هرینگ** - ا (هوربه نگ - hurbeng): جۆزه گیایه کی ژه هره داره له ناو کیلگه ی گهنم و جو دده وئ.
- هرثمه** - ا.ع (ههرسه مه - herseme): شیری درنده، ناوی پیوانه.
- هرج** - مص.ل.ع (ههرج - herc): گیرۆده بوونی خه لکی به شه رو شۆرو ناژاوه وه، به شه پر هاتنی خه لکی.
- هرجان** - ا.ع (ههرجان - hercan): بادهمی کیوی.
- هرجایی** - ص (ههرجایی - hercayî): ئاواره، سه رگهردان، چه رچی، دیوده.
- هرچند** - ق (ههر چند - her çend): ههر ئه ندازه، ئه گه رچی، هه رچه نده.
- هرچه** - ق (هه رچی - herçi): هه رچه ن، ههر ئه ندازه.

- هرد** - ا.ع (هورد - hurd): زرده چه ووه، زه عفران.
- هردومان** - ا.ع (هردومان - herdûman): گياکه له په که له ناو گه نم و جو د پروی.
- هرز** - ص (هرز - herz): بیته وده، بیکاره، بهر لالا، هرزه و هله، به یار.
- هرزگی** - ا.مص (هرزه گی - herzegî): هله وده ری، چه قاه و سویی، بهر لالی، کاری ناشیرین کردن، کاری قورو ناشیرین.
- هرزاب** - ا.ص (هرزاب - herzab): ناوی به خوری بروت، ناوی بی سوودو بی فایده، چلپاوی مویه قیان گهرماو.
- هرزه داری** - ص.فا (هرزه داری - herze deray): چه نه بازی، هله وده ری، هرزه و بیژی.
- هرزه گرد** - ص.فا (هرزه گرد - herze gerd): ناواره، ویل، بهر لالا، سرگردان، بیته واه.
- هرزه گو** - ص.فا (هرزه گو - herzegû): هرزه گو، بیته وده و بیژ، قسه ی قورو بیته وده.
- هرزه لاف** - ص.فا (هرزه لاف - herze laf): بیته وده گو.
- هرزه لای** - ص.فا (هرزه لای - herze lay): هرزه چنه، بیته وده گو، قوریات بیژ.
- هرزه مرس** - ص.مر (هرزه مرس - herze meres): سه گی بهر لالا، خویری.
- هرس** - ا.ع (هرس - hers): کاریته، دیره ک، شاتیر.
- هرس** - ا.ع (هرس - hers): په چکردنی لق و پی پی زیاد دی دره ختان.
- هرس کردن** - مص.م (هرس کردن - heres kerden): په چکردنی دره خت.
- هرس** - مص.م.ع (هرس - hers): کوتان، کوتین.
- هرشه** - ا.ع (هرشه - herşe): لاولو، هر رو کیتی خوه هلواس.
- هرطمان** - ا.ع (هورتومان - hurtuman): جوړه گيا په که له ناو کیتلگه ی گه نم و جو د پروی.
- هرفولیون** - ا.ع (هرفولیون - herfûliyûn): جوړه نه عنایه که.
- هرقلوس** - ا.ع (هرغه لوس - herxelûs): جوړه رو وده کیتکه.
- هرکاره** - ا.ع (هرکاره - herkare): مه نجه لیتی بهردینه که شله یان گوشتاوی تیا لی دهنین.
- هرکاره** - ص (هرکاره - herkare): هممه کاره، که سیک هممو کاریک بکات، په یک، جاسوس.
- هرکجا** - ق (هرکجا - herkuca): هر کو تیه ک، هر شوتینی.
- هرکول** - ا.ع (هرکول - hirkûl): هرقل، پالوان، خوی به هیز له نه فسانه ین کونی یونانیدا.
- هرگاه** - ق (هرگاه - hergah): هرکاتین، نه گهر.
- هرگیز** - ق (هرگیز - hergiz): هرگیز، هم همیشه یی، هیچ کاتین.
- هرم** - ا.ع (هرم - hurm): هلمی گهرما.
- هرم** - مص.ل.ع (هرم - herem): پیریون.
- هرم** - ص.ع (هریم - herim): زور پیر.
- هرم** - ا.ع (هریم - herim): هوش و ناووز.
- هرم** - ا.ع (هرم - herem): قوچه ک.
- هرماس** - ا.ع (هورماس - hurmas): نه هریمه ن، شه یتان.
- هرماس** - ا.ع (هریماس - hirmas): شیر ی، بیته، بیچه پلینگ.
- هرمز** - ا.ع (هورمز - hurmuz): ناهورامه زدا، رژی په که می هر مانگیکی هه تاوی.
- هرمس** - ا.ع (هرمس - hirmis): خوا وندی سه فهور بازرگانی له نه فسانه ی یونانی کوندا.
- هرنج** - ا.ع (هرهنج - herenc): زاری قهنات که ناوی لیته دیته دهر.

هرهفت کرده - ص.مف (هره هفت کرده) - her
heft kerde: ئارایشته کردوو، ئارایشته
 کراو.

هریر - ا.ع (هریر - herîr): قروسکه‌ی سه‌گ،
 لوره‌ی سه‌گ.

هریره - ا.ع (هوریره - hureyre): دپلته
 پیشله‌ی بچووک، نازناوی پیاویکه ده‌لین روژن
 چووه‌ته خزمه‌تی پیغهمبه‌رو بیتچووه پیشله‌یه‌کی
 میچکه‌ی به باو‌شوه‌وو بوو، پیغهمبه‌ریش به ئه‌با
 هوره‌یره گازی کردوووه ئیدی له‌وساوه به‌و ناوه
 ناسراوه.

هریسه - ا.ع (هریسه - herîse): ههریسه،
 گه‌مه‌کو تراو به گۆشته‌وه، حه‌لیم، حه‌لیماو.

هرین - ا.ع (هرینه‌ن - herîmen): ئه‌هریمه‌ن.

هرین - ا.ع (هورین - hurîn): نه‌ره‌ی گیانله‌به‌رانی
 درنده.

هریوه - ص.ن (هریقه - herîve): خه‌لکی
 هورات.

زهریره - ا.م (زهره‌ریقه - zer herîve):
 سکه‌یه‌کی زتری خالیسه بووه که له هوراتدا باوبوو.

هزار - ا.ع (هزار - hezar): هه‌زار (١٠٠٠).

هزاراوا - ا.م (هزاراوا - hazar ava):
 بولبول، هه‌زار ئاواز.

هزار فشان - ا.م (هزار ئه‌فشان - hezar
 efşan): گیایه‌که وه‌کو لاولاو خۆی به‌دارو
 دره‌ختانه‌وه هه‌لده‌واسخ و میوه‌که‌ی له هه‌نگور
 ده‌چیت، هه‌نگوری کتوی - شی پین ده‌گوترت.

هزاران - ا.ع (هزاران - hezaran): بولبولان،
 هه‌زاران (ژماره).

هزارپیشه - ا.ع (هه‌زارپیشه - hezar bîşe):
 هه‌زار پیشه، که‌سیتک سه‌ری له زۆر کاران
 ده‌رچین، خوانچه‌یه‌کی دارینه‌ چاوه‌ چاوه‌ کراوه‌ بو
 ئه‌وه‌ی زۆر شتی جیا‌جیای تیخه‌ن وه‌ک: چا،
 قه‌ند، ئیستکان، که‌وچک و...

هزارپا - ا.م (هه‌زارپا - hezarpa):
 میروویه‌که، هه‌زارپین.

هرنوه - ا.ع (هه‌رنه‌فه - herneve): به‌ری دار
 بخوردو عود.

هرو - ص (هه‌رث - herv): دلیر، ئازا، قه‌لا.

هروانه - ا.ع (هه‌رفانه - hervane): نه‌خۆشخانه،
 ئه‌شکه‌نجه‌و نازاردان، شیتخانه.

هروئین - ا.فر (هیروئین - hiruin): هیروئین،
 بو‌دره‌یه‌کی سپیبه‌ له‌مۆرفین وه‌رده‌گیرئ که له
 مۆرفین و کوکابین به‌هیتزتر و کوشنده‌تره، ئه‌مه‌ بو‌ن
 ده‌کرئ و زۆر به‌خیرایی کار له‌ مروت ده‌کات و
 به‌نج و مه‌ستی ده‌کات.

هروتوم - ا.ع (هه‌روتوم - herûtûm): جۆره
 گیایه‌که.

هرول - ا.ع (هیرفول - hirvûl): دانه‌ویله‌یه‌که له
 ماش ده‌چن.

هروله - ا.م.ص.ع (هه‌رفه‌له - hervele): جۆره
 رویشتنیکه له‌ نیوان راکردن و رویندا، هه‌روله.

هروم - ص.ع (هه‌روم - herûm): ژنی به‌دخوو.

هروهل - ا.ع (هه‌رغه‌هه‌ل - herve hel):
 عه‌زهر ووت.

هروی - ص.ن.ع (هه‌رفی - hervî): خه‌لکی
 هورات.

هوه - ا.ع (هوره - hurre): کونی قون، کونی
 کۆم.

هوه - ا.ع (هوره - hurre): گیایه‌که له‌ نیو
 کینگه‌ی گه‌نم و جۆدا ده‌روئ.

ههره - ا.ع (هیرهیر - hir hir): تریقه‌ تریقی
 پیکه‌نین.

ههری - ص (هوره‌وری - hurhurî): حوول
 حولی، بئ دین و ئیمان، که‌سیتک پابه‌ندی دین و
 ئیمان نه‌بچن، بئ مه‌زه‌ب.

هرهفت - ا.ع (هه‌ر هه‌فت - herheft): که‌ره‌سته‌ی
 ئارایشته‌ی ژنان که له‌ کۆنا بریتی بووه له‌ هه‌وت
 که‌ره‌سته: سوراو، سپیاو، خه‌نه، وسمه، کل،
 زرک و غالیبه.

هرهفت کردن - ا.م.ص.م (هه‌ر هه‌فت که‌رده‌ن - her
 heft kerden): ئارایشته کردن.

- هزارتابه** - (ههزارتابه - hezar tabe): ههتاو، خۆر.
- هزارچشان** - ا.مر(ههزارچهشان - hezar ceşan): میتوی کیتیوی.
- هزارچشمه** - ا.مر(ههزارچهشمه - hezar çeşme): شیریه‌نجه، سه‌ره‌تان.
- هزارخانه** - ا.مر(ههزارخانه - hezar xane): ههزارلق، ههزارتوئ، ههزارلا.
- هزاردستان** - ا.مر(ههزاردهستان - hezar destan): جۆره بولبولیتکه.
- هزارشاخ** - ا.مر(ههزارشاخ - hezar şax): جۆره رووه‌کیتکه.
- هزارلا** - ا.مر(ههزارلا - hezar): ههزار لۆغانه‌ی چه‌یواناتی کاویژکه‌ر.
- هزارمیخ** - ا.مر(ههزارمیخ - hezar mîx): ناسمانی پرتیه‌ستیره، خه‌رقه‌ی بر داوو ته‌قه‌لی ده‌رویشان.
- هزاره** - (هه‌زاره - hezaer): هه‌زاره‌مین، ده‌وره‌یه‌کی هه‌زا ساله.
- هزاک** - ص(هه‌زاک - hezak): زه‌بوون، نه‌زان، گیتل، که‌سیتک زوو فریو بدرئ.
- هزال** - ا.ع(هوزال - huzal): لاوازی، له‌ری.
- هزال** - ص.ع(هه‌ه‌زال - hezzal): چه‌نه‌کچی، سوعبه‌تیچی، شوخیباز.
- هزالت** - ا.مص.ع(هوزاله - huzale): شوخی، سوعبه‌ت، خویش ته‌بیعه‌ت.
- هزاهز** - ا.ع(هه‌زاهیز - hezahiz): جه‌نگ و ئازاوه، هه‌راو فه‌رتنه.
- هزیر** - ص(هوزیر - huzebr): دلیر، شیر، سه‌خت و توکمه‌و گه‌وره.
- هزه** - ا.ع(هه‌ززه - hezze): له‌رزه، جوله، ته‌کان.
- هزج** - ا.ع(هه‌زه‌ج - hezec): هه‌زه‌ج ناوی به‌حریکی شیعی‌ری عه‌ره‌بییه، ده‌نگی هه‌وره تریشه، ئاوازو گۆرانی شادو خویش.
- هزد** - (هه‌زه‌د - hezed): سه‌ه‌گی ئاوی، سه‌گلاوی.
- هزدگند** - ا.مر(هه‌زه‌د گوند - hezed gund): گونی سه‌گلاوی.
- هزل** - مص.ل.ع(هه‌زل - hezl): شوخی کردن، سوعبه‌تکردن، قسه‌ی ناجدی.
- هزم** - مص.م.ع(هه‌زم - hezm): شکانندن، راوانانی دژمن.
- هزمان** - ق(هه‌زمان - hezman): هه‌ر زهمانی، هه‌ر کاتی.
- هزوارش** - (هوزقاریش - huzvariş): شه‌رح و شروقه.
- هزیل** - ص.ع(هه‌زیل - hezîl): لاواز، له‌ر.
- هزیمه** - ا.مص.ع(هه‌زیمه - hezîme): هه‌لاتن، شکان.
- هزینه** - (هه‌زینه - hezîne): خه‌رج.
- هژهار** - (هه‌ژهار - hejhar): نه‌خوشی چوار پیتیانه، دانی زیاده که له ده‌می نه‌سپ ده‌ردئ و تا نه‌و دانه هه‌لنه‌کیشری، ناتوانی ئالیک بخوات.
- هژی‌ر** - ص(هه‌ژی‌ر - hejîr): هیژا، زیره‌ک، هوشیار، په‌سند، هه‌ژی.
- هست** - ا.مص(هه‌ست - hest): بوون.
- هستره** - (هه‌سته‌ره - hestere): ئامپیریکی سه‌ره‌تاییه بو گواستنه‌وه‌ی به‌ردو خشت و... تد به‌کار ده‌هات.
- هستک** - (هه‌سته‌ک - hestek): ناوک.
- هستن** - مص.ل(هه‌سته‌ن - hesten): بوون، هه‌بوون.
- هستو** - ص(هه‌ستو - hestû): که‌سیتک دان به شتیکی‌دا بنی، ئیعترافکه‌ر.
- هسته** - (هه‌سته - heste): ناوک.
- هستی** - ا.مص(هه‌ستی - hestî): بوون، دارایی و سه‌رمایه.
- هسر** - (هه‌سه‌ر - heser): زوقوم، سیخوار.
- هسک** - (هه‌سه‌ک - hesek): شه‌نه، شه‌ن.

- هش** - (هوش - huş) : هوش، هزر.
- هش** - (هوش - huş) : وشه په که بۆ راگرتنی ولاغ.
- هشاشت** - مص.ل.ع (هه شاشه - heşaş) : شادمانی نواندن، شادمانی.
- هشام** - ا.ع (هیشام - hişam) : سه خاوهت، دلا وایی، جوامیری، جوامیر.
- هشپلک** - (هوشپولهک - huşpulek) : فیکه، فیکه کی کۆتربازان له کاتی هه لفراندنی کۆتردا.
- هشت** - (ههشت - heşet) : ژماره ههشت.
- هشتاد** - (ههشتاد - heştad) : ژماره (۸۰).
- هشت پایان** - ا.مر (ههشت پایان - heşt payan) : نهخته بوتان.
- هشتصد** - (ههشت سهد - heşt sed) : ههشت سهد (۸۰۰).
- هشتم** - (ههشتوم - heştum) : ههشتم.
- هشتن** - مص.م (هیشتهن - hišten) : هیشتن، بهرهللاکردن.
- هشته** - ا.مف (هیشته - hişte) : وازلای هینراو، بهرهللاکراو، جیهیلراو، ته لاقدرارو.
- هشته نامه** - ا.مر (هیشته نامه - hištename) : ته لاقنامه.
- هشتی** - ص.ن (ههشتی - heştî) : رارهوی سهرگیراوی ههشت گۆشه ی بهر ده رگای چوونه ژووره وه، مه جاز.
- هشدار** - (هوشدار - huşdar) : وریابه، ئاگاداریه.
- هشفیفل** - (ههشفیفل - heşfîful) : گیزه ری کپوی.
- هشنگ** - ص (ههشه نگ - heşeng) : بئ سه روبهر، لات، کۆته ره دار.
- هشوار** - ص (هوشقار - huşvar) : به هوش، هوشیار.
- هشومند** - ص (هوشومه ند - huşûmend) : هوشمن، به هوش.
- هشیار** - ص (هوشیار - huşyar) : زرینگ، به هوش، هوشیار، هوشمن.
- هشیوار** - ص (هوشیقار - huşîvar) : هوشیار، هوشمن.
- هضاب** - ا.ع (هیزاب - hizab) : هه رده، زورگ، باسک، بان.
- هضبیه** - ا.ع (هه زه به - hezebe) : زورگ، باسک، هه رده.
- هضم** - مص.ل.ع (هه زم - hezm) : هه رس، شکست و سته مکردن.
- هف** - (ههف - hef) : شانهی جۆلایی، که لگیت.
- هفت** - (ههفت - heft) : ههفت، ژماره ههوت (۷).
- هفت ابا** - ا.مر (ههفت ئابا - heft aba) : ههوت ئاسمان، ههوت ستیران.
- هفتاد** - (ههفتاد - heftad) : ههفتا (۷۰).
- هفت اقلیم** - ا.مر (ههفت ئیغلیم - heft ixlîm) : ههوت کیشوهری دنیا.
- هفت اندام** - ا.مر (ههفت نه ندام - heft en-dam) : ههوت نه ندامی به دهنی مرۆف: سه ر، سینگ، سک، ههردوو دهست، ههردوو پا.
- هفت اورنگ** - ا.مر (ههفت نه وره نگ - heft ewreng) : ههوت برا (ههوت نه ستیره).
- هفت برادران** - ا.مر (ههفت به راده ران - heft beradaran) : ههوت برا.
- هفت برگ** - ا.مر (ههفت به رگ - heft berg) : جۆره رووه کپکه.
- هفت بیجار** - ا.ص (ههفت بیجار - heft bîcar) : جۆره ترشیاتیکه له چه ند میوه و سه وزه به کی جیاواز دروست ده کری.
- هفت تیر** - ا.مر (ههفت تیر - heft tîr) : ههوت تیر، جۆره ده مانچه به کی ههوت خۆره.
- هفت جوش** - ا.ص (ههفت جوش - heft cûş) : ههوت جوش، کانزایه کی سهخت و قایمه، خه لکی گیان سهخت و به تاقهت.

- هفت خزینه** - ا. مر (هفت خزینه - heft xezîne):
 حهوت ئەندامی گرینگی به‌دهن، میتشک، دل، گه‌ده،
 سیپه‌لاک، جگه‌ر، گورچیله، زراو.
- هفت خط** - ا. ص (هفت خهت - heft xet):
 بئ، حهوت روو، فیتلباز.
- هفت خوان** - ا. مر (هفت خان - heftxan):
 ههوت خوان: یه‌کیکه له داستانه‌کانی شانامه.
- هفت درهفت** - ا. مر (هفت دهر هفت - heft der heft):
 حهوت که‌ره‌سته‌ی ناراییشت:
 سوراو، سپیاو، خه‌نه، وسمه، کل، سورمه،
 غالبیه.
- هفت سبع** - ا. مر (هفت سوبء - heft sub'):
 سی جزمه‌ی قورتان.
- هفت سین** - ا. مر (هفت سین - heft sîn):
 حهوت سین، سفره‌یه‌که له نه‌ورۆزا راده‌خرئو
 حهوت جۆره‌ خواردنی له‌سه‌ر داده‌نرئ که هه‌ر
 هه‌موویان به‌پیتی سین ده‌ست پئ ده‌که‌ن، وه‌ک:
 سیر، سرکه، سیتو، سماق، سه‌مه‌نی، سه‌نجو،
 سه‌وزه.
- هفتصد** - ا. هه‌فت سه‌د - (heft sed):
 حه‌وسه‌د (۷۰۰).
- هفت کار** - ا. مر (هفت‌کار - heft kar):
 قوماشی حهوت ره‌نگ.
- هفت کشور** - ا. مر (هفت کیشقه‌ر - heft kişver):
 حهوت ئیقلیم، حهوت قاره‌ی دنیا.
- هفتورنگ** - ا. مر (هفتوره‌نگ - heftû reng):
 ستیرانی حهوت برا.
- هفته** - ا. هه‌فته - (hefte):
 حهوت ره‌ژی حهوتنه.
- هفده** - ا. هه‌فده - (hefde):
 هه‌فده (۱۷).
- هفتوت** - ا. ع (هه‌فثوه‌ت - hefvet):
 سه‌هو، هه‌له، خزین.
- هفیف** - ا. هه‌ف هه‌ف - (hef hef):
 حه‌په حه‌پی سه‌گ.
- هکتار** - ا. فر (هیکتار - hiktar):
 ده‌هزار مه‌تری چوار گوشه.
- هکتو** - ا. فر (هیکتو - hikto):
 هیکتو، سه‌د.
- هکچه** - ا. (هوکچه - hukçe):
 نزگره.
- هکل** - ا. (هوکهل - hukel):
 کارگ، قارچک.
- هکپک** - ا. (هوک هوک - huk huk):
 نزگره.
- هگرز** - ق (هه‌گیرز - hegirz):
 هه‌رگیز، هیج کاتئ.
- ههل** - ا. (هیل - hil):
 جۆره‌ دره‌ختیکه.
- ههل** - ع (ههل - hel):
 نیشانه‌ی پرسیار.
- هه‌لاشم** - ص (هه‌لاشهم - helaşem):
 هه‌ر شتیکی خراب و کریت و ناحه‌ز.
- هه‌لاک** - مص. ل. ع (هه‌لاک - helak):
 مردن، فهوتان، له‌نیتوچوون.
- هه‌لاکت** - ا. مص (هه‌لاکت - helaket):
 مه‌رگ.
- هه‌لال** - ا. ع (هیلال - hilal):
 مانگی نوئ، هه‌یفک.
- هه‌لالوش** - ا. (هه‌لالوش - helalûş):
 فه‌رتنه‌و ناژاوه.
- هه‌لام** - ا. ع (هولام - hulam):
 جۆره‌ خۆراکیکه له‌گۆشتی گۆیره‌که دروست ده‌کرئ.
- هه‌لاهیل** - ا. (هه‌لاهیل - helahil):
 گیانله‌به‌ریکی ئەفسانه‌یی ژه‌هرداری کوشنده‌یه.
- هه‌لاهیل** - ا. ع (هولاهیل - hulahlil):
 ئاوی زۆر زولال و ساف، جلی ناسک و جوان.
- هه‌لک** - ا. (هوله‌ک - hulek):
 ئامیرتیک بووه وه‌کو تاکی ته‌رازوو له‌ناو مه‌نجه‌نیقدا داده‌نراو
 به‌ردی تی ده‌کراو ده‌هاوئیرایه‌ دژمن.
- هه‌لم** - ع (هه‌لومه - helumme):
 وهره، بئ، به‌و.
- هه‌لندوز** - ا. (هه‌له‌ندوز - helendûz):
 چه‌ودهر، سیتیپه‌ره، جۆره‌ گیایه‌که.
- هه‌لو** - ا. (هولو - hulû):
 هه‌لۆزه.
- هه‌له** - ا. (هیلی - hilh):
 واز بینه، بیتله.
- هه‌لهال** - ا. ع (هه‌لهال - helhal):
 جلی ناسک، بیتزنگ.
- هه‌لهله** - مص. ع (هه‌له‌هه‌له - helhele):
 هه‌له‌له.

هم اویز - ص (هم ئاقیز - hem avîz): هاوتا، هه قوژک، خه نیم.

هم اهنگ - ص (هم ئاههنگ - hem aheng): هاوئا ههنگ، یهک ریتهم، رازی.

هما - (هوما - huma): مویارهک، مه لیکه له شاهین ده چیت، گه وره یه و ئیسقان ده خوات و پیشینان پتیمان و ابوو سیبهری به رسهری هه رکهس بکه وئ ده گاته مرازو شادمانی و کامه رانی.

هماتیت - ا. فر (هماتیت - himatît): پرۆکسیدی ئاسن.

هماتین - ا. فر (هماتین - himatîn): مادهی رده نگینی خوین.

همار - (هه مار - hemar): ئامار، ژماره و حیساب، هه همیشه.

همارا - ق (هه مارا - hemara): هه همیشه.

هم ارز - ص (هم ئهرز - hem erz): هاوئرخ، دوو شت ئرخیان به ئه ندازهی یهک بی.

هماره - ق (هه ماره - hemare): هه همیشه، به رده وام.

هماز - ص. ع (هه ماز - hemmaz): قسه هه لبه ست، دوو زمان، قسه بردن.

هماس - ص. ع (هه ماس - hemmas): شیریه بی شه.

همال - ص (هه مال - hemal): هاوتا، به رانه ر.

همام - ا. ص. ع (هومام - humam): پیای گه وره و دلپرو به خشنده، شیریه درنده.

همان - ق (هه مان - heman): هۆوه، ئامازه یه بۆ دوور، ئه وه، هه مان شت.

همانا - ق (هه مانا - hemanana): هاوتا، وهک بلتی.

همانند - ص (هه مانه ند - hemanend): هاوتا، وهکو یهک، به رانه ر.

همایون - ص (هومایون - humayûn): ناوی ئاهه نگینی موسیقای ئیرانییه.

هلهلیون - (هه له هلیون - helhelyûn): گوژ.

هلیانه - (هه لیانه - helyane): شاته ره.

هلیدن - مص. م (هیلیده ن - hilîden): هیلان، هیشتن، وازلئ هینان.

هل - (هیل - hil): بهیته.

هلیس - ا. فر (هیلیس - hilîs): په روانه ی ئوتومبیل یان فرۆکه.

هلی کوپتر - ا. فر (هیلی کوپتیر - hilî kûptir): فرۆکه ی هه لیکۆپته ر، عه لی کوپته ر.

هلیله - (هه لیله - helîle): دره خستی که له هندوستان زۆره.

هلیم - ص. ع (هه لیم - helîm): هیلیم، که تیره، چه سپ، هه لیم، گه نه کوترا و به گوشته وه، چیشتی که شکهک.

هلیو تراپی - ا. فر (هلیو تراپی - hilîyû trapî): مالیجه ی هه ندئ نه خو شییان به هۆی تیشکی هه تا وه وه.

هلیوم - ا. فر (هیلیوم - hilîyûm): جو ره گازیکه زۆر زوو گر ده گری.

هلیون - ا. ع (هیلیه ون - hilyewn): گیامارانه.

هم - (هه م - hem): هاو، پیشه گر له پیش هه ندئ و شه وه دئ مانا کانیان ده گوژی، وهک: همسایه: هاوسن.

هم - ا. ع (هه مم - hemm): ویست، مه به ست، خه م و په ژاره.

هم اشیان - ص (هه م ئاشیان - hem aşyan): هاو هیلانه، دوو په رنده له هیلانه په کدا بژین، دوو کهس له مالتیکدا بژین.

هم اغوش - ص (هه م ئاغوش - hem axûş): هاو هه میتز، ده ست له ملان.

هم اواز - ص (هه م ئافاز - hem avaz): هاو ئاواز، هاو ئاههنگ، هاو پی.

هم اورد - ص (هه م ئاهه رد - hem averd): هه قوژک، هه ریف، رکابه ر.

- همایون** - ص (هومایون - humayûn):
مویاره ک.
- همباز** - ص (همباز - hembaz): هاوتا،
حەریف، شەریک.
- همبازی** - ص (همبازی - hembazî): هاو
وازی، دوو کەس پێکەوه یاری بکەن.
- همبالا** - ص (همبالا - hem bala): هاو بالآ،
هاو بەژن.
- همباور** - ص (همباور - hembaver): هاو باوەر.
همبەر - ص (همبەر - hember): بەرانبەر،
هاوتا، هاوڕێ، هاو نشین.
- همبستر** - ص (همبستر - hem bister):
هاو جێ، جێی ژن و میترد.
- همبسته** - ا. ص (همبسته - hem beste):
هاو جۆش، هاو بەست.
- همبند** - ص (همبند - hem bend):
هاو بەند، پێکەوه بەند، پێکەوه بەستراو.
- همپا** - ص (همپا - hempa): کەسێک کە پێ
بە پێی کەسێکی دی پروات.
- همپایه** - ص (همپایه - hempaye):
هاو پله و پایه.
- همپشت** - ص (همپشت - hempušt):
هاو پششت، دوو کەس کە بە پششتیوانی یه کدی
کارێک بکەن یان پششتیوانی له یه کدی بکەن.
- همپهلو** - ص (همپهلو - hemphehlû):
بە پال یه کەوه، شان بە شان، هاوتا.
- همپياله** - ص (همپياله - hem pîyale):
هاو پياله، دوو کەس پێکەوه قەخۆن.
- همپيشه** - ص (همپيشه - hem pîše):
هاو پيشه.
- همپيمان** - ص (همپيمان - hem peyman):
هاو عەهدو پەیمان.
- همت** - ا. ع (همت - himmet): بریارو
نەترسان، پیاوەتی، چاکه.
- همتا** - ص (همتا - hemta): هاوتا، چوئیه ک،
شەریک، بەرانبەر، هاوسەر.
- همتاب** - ص (همتاب - hemtab): هاوتوانا،
هاو تاقت.
- همتازانه** - ص (همتازانه - hem tazyane):
هاوتا له جریدبازیدا.
- همتاسه** - ص (همتاسه - hem tase):
هاو خەم و پەژاره.
- همترازوو** - ص (همترازوو - hem terazû):
هاوسەنگ، هاو کیش.
- هم تک** - ص (هم تک - hem tek):
هاو غاردان، دوو کەس پێکەوه غار بدەن.
- همج** - ا. ع (همج - hemec): پێشکە،
میتشووله، مەرەلات، خەلکی هیج و پوچ و گەوج.
- هم جوار** - ص (هم جوار - hem cevar):
هاوسێ، جیران، دراوسێ.
- همجوش** - ا. ص (همجوش - hemcûş):
هاو جۆش، هاو بەند.
- هم چشم** - ص (هم چشم - hem çeşm):
هاو چاو، رەقیب، حەریف، هەژپک.
- هم چشمی** - ا. مص (هم چشمی - hem
çeşmî): رکا بەری، رقبه رقی.
- همچنان** - ق (همچنان - hemçunan): بهو
شێوهیه، بهو جۆره.
- همچند** - ص (هم چند - hemçend):
یه کسان، بەرانبەر.
- همچندی** - ا. مص (هم چندی - hemçendî):
بەرانبەری، یه کسان.
- همچنین** - ق (هم چنین - hem çunîn): بهم
جۆره، وه کۆ ئه مه.
- همچو** - ق (هم چو - hemçû): وه ک.
- همخانه** - ص (همخانه - hemxane):
هاو خانە، کەسێک له یه ک ماڵدا له گەڵ کەسێکی
دیدا بژی.
- هم خداوند** - ص (هم خداوند - hem
xudavend): دوو یان چند کەسێک له
خزمه تی گه و ره به کدا بن.

- همخواب-** ص (همم خواب - hemxab):
 هاوباخهل، ژتی له گهل میتردی خویدا بخوائی،
 هاوجی.
- همداستان-** ص (همم داستان - hem dastan):
 هاوراز، هاودهم، هاوری، رازی.
- همدرد-** ص (همم درد - hem derd):
 هاوخهم، شهریکی خهم، دوو کس دوچاری ههمان
 بهلابن.
- همدست-** ص (همم دست - hem dest):
 شهریک، هاوری، هاوکار، دوو کس به کومهکی
 یه کدی کاریک بکن.
- همدم-** ص (همم دمدم - hemdem):
 هاوتشین، هاوسوجبت.
- همدوش-** ص (همم دوش - hem dûş):
 بهرانهر، شان بهشان، هاوشان.
- همراز-** ص (همم راز - hemraz):
 هاوراز، دوو کس که رازی خوین لیکدی
 نهشارنهوه.
- همراه-** ص (همم راه - hemrah):
 هاوری.
- همردیف-** ص (همم ردیف - hem redif):
 هاوریز، هاو پلهو پایه.
- همرس-** ص (همم رس - hem res):
 هاوناهنگ.
- همرنگ-** ص (همم رنگ - hemreng):
 هاورهنگ، چوون یهک.
- همریش-** ص (همم ریش - hem rîş):
 هاوتهمهن، هاوسونج.
- همزاد-** ص (همم زاد - hemzad):
 مندال له یهک کاتدا له دایک بووین.
- همزانو-** ص (همم زانو - hem zanû):
 هاونشین، دووکس به یهکوهو نهژنو به نهژنو
 دانیشن.
- همزبان-** ص (همم زبان - hem zeban):
 هاوزمان.
- همزمان-** ص (همم زمان - hem zeman):
 هاوعهسر، هاوچاغ.
- همزه-** ا.ع (همم هزه - hemze):
 یهکیکه له پیسته کانی هیجا، پیستی یه که می
 نهلفبای فارسی.
- همزه-** ص.ع (همم هزه - humeze):
 دوو زمان،
 قسه هه لبه ستن.
- همزی-** ص (همم می - hemzî):
 هاوشان،
 هاوپایه، هاوقه دهر.
- همزیستی-** ا.مص (همم زیستی - hem
 zîstî):
 هاوژینی، ژینی هاوبه شی.
- همساز-** ص (همم ساز - hemsaz):
 پیته که وه
 سازاو.
- همسال-** ص (همم سال - hemsal):
 هاوسال،
 هاوتهمهن، هاوسونج.
- همسان-** ص (همم سان - hemsan):
 چون
 یهک، یه کسان، بهرانهر.
- همسایه-** ص (همم سایه - hemsaye):
 هاوسی.
- همسایگی-** ا.مص (همم سایه گی -
 hemsayegî):
 هاوسییاتی، هاوسییته تی.
- همسر-** ص (همم سر - hem ser):
 هاوسهر،
 بهرانهر، هاوپله و پایه، ژن و میترد.
- همسرا-** ص (همم سهر - hem sera):
 هاومال، دوو کس له مالیکدا بژین.
- همسنگ-** ص (همم سنگ - hem seng):
 هاوسهنگ، هاوقه در.
- هم سوگند-** ص (همم سوگند - hem
 sûgend):
 هاو سویند، هاوعه هدهو په پیمان.
- هم شاگرد-** ص (همم شاگرد - hem şagird):
 چه ند که سیک لای یهک وهستا کار بکن یان لای
 یهک ماموستا بخوین.
- هم شکم-** ص (همم شیکم - hem şikem):
 جمکانه، لفانه، دووانه، دوو مندال یان زیاتر که
 به یهک سک بووین.
- همشهر-** ص (همم شههر - hem şehr):
 هاوشار، دوو کس یه لکی یهک شار،
 هاوشاری.

- همشیر** - ص (هم شیر - hem şîr): هاوشیر، دوو مندال، که یهک دایک شیری دابنئ.
- همشیره** - ص (هم شیره - hem şîre): دوو کهس یهک دایک شیری دابنئ، خوشکی شیری.
- همکار** - ص (همکار - hemkar): هاوکار، هاوپیسه.
- همکاری** - ا.مص (همکاری - hemkarî): کۆمهک کردنی یهکدی له کار یکدا.
- همکاسه** - ص (هم کاسه - hemkase): هاوکاسه، هاوخۆراک.
- همکام** - ص (هم کام - hemkam): هاو حهزو ئارهزوو، دوو کهس که یهک مرزو مه به سستیان هه بیئ.
- همکنان** - ص (هم کونان - hemkunan): هاوکار، هاوپیسه، هاو دهست، هاوتا.
- همکیش** - ص (هم کیش - hemkîş): هاودین، هاو مه زه ب.
- همگام** - ص (هم گام - hem gam): هاو ریئ.
- همگان** - (همه گان - hemegan): هه مووان.
- همگانی** - ا.مص (همه گانی - hemeganî): گشتی، عمومی.
- همگر** - ا.ص (همه گر - hemger): پینه کاری به چینه وه.
- همگروه** - ص (همه گروه - hemgrûh): هاوگروپ.
- همگنان** - (همه گینان - hemginan): هه مووان.
- همگون** - ص (هم گون - hemgûn): هاو په ننگ، چوون یهک.
- همگونه** - ص (هم گونه - hemgûne): هاو په ننگ.
- همگونی** - ا.مص (هم گونی - hemgûnî): هاو رنگی، چوونیه کی.
- همگی** - ق (همه گی - hemegî): گشتی، گشت له گشت.
- همگین** - ق (همه گین - hemgîn): هه مووان.
- هملخت** - ا (هم له خت - hemlext): پیتلاو، چه رمی پیتلاو، ته ختی پیتلاو، بنی پیتلاو.
- همم** - ا.ع (همم - himem): هیمهت، ویست و وره.
- هم نام** - ص (هم نام - hemnam): هاوناو، دوو کهس ناویان یهک بیئ.
- هم نبرد** - ص (هم نه برد - hem neberd): هه قرق، حه ریف، ره قیب.
- هم نشین** - ص (هم نه شین - hemneşîn): هاو نشین، هاو دهم.
- هم نفس** - ص (هم نه فسه - hemnefes): هاو دهم.
- هم نمک** - ص (هم نه مک - hem nemek): هاو نمک، خه لکانیک نمکی یه کتریان کرد بیئ.
- هم نواله** - ص (هم نه نواله - hem nevale): هاو سفره.
- هموار** - ص (هم قار - hem var): هه مووار، تهخت، به رانه ر، به کسان.
- همواره** - ق (هم قاره - hem vare): هه همیشه.
- هموژن** - ص.فر (هوموژین - homocîn): هاو جین، هاو توؤ.
- هموفیلی** - ا.فر (هموفیلی - himo fîlî): که سیک که خوینی دره ننگ به بیئ.
- هموگلوبین** - ا.فر (هموگلوبین - himoglobîn): مادهی سووری خرۆکه کانی خوین.
- هموم** - ا.ع (هموم - humûm): غه م و په ژاره.
- همه** - ق (همه - heme): هه موو، گشت.
- همه دان** - ص.فا (همه دان - hemedan): هه موو شتران، زۆر وریا.
- هم کاره** - ص (همه کاره - hemekare): هه موو کاره.
- هممه** - ا.ع (همه همه - hem heme): ورته ورت، ده ننگۆ.

هند - ا. انگل (هند - hend): دست لیدانی به نانقهستی تویی پچ که فاوله.

هندبا - ا. ع (هیندی با - hindi ba): جزیره رووه کیتکه.

هندبال - ا. انگل (هندبال - hendbal): تویی دهست.

هندبید - ا. (هیند بید - hind bîd): جزیره رووه کیتکه.

هندسه - ا. (هندسه - hendese): نه اندازه، زانستی که له مهر شپوهو مهوداو نه اندازه گیری.

هندل - ا. انگل (هندیل - hendîl): هه ندل.

هندو - ا. (هیندو - hindû): تایفه به کی هیندوستانین که ناین و مه زه بی تایه تی خویان هه به.

هندو اورپایی - ا. مر (هیندو ئورپایی - hindû urûpayî): خه لکی هیندو ئه وروپا که له هیندوه تا ئه وپه ری ئه وروپا ده گرتته وه و کراون به ههشت به شه وه: ئاریایی، یونان و مه قدوئی، ئه رمه نی، ئه لبانی، ئیتالیایی، سه لئی، ئه لمانی، لیتوانی و سلاقی.

هندوان - ا. (هیندوئان - hindû van): هیندوان، هیندوستان.

هندوانه - ق. ص. (هیندوئانه - hinduvane): هندو ئاسا، وه کو هندوئس.

هندوانه - ا. (هیندیئانه - hindivane): شووتی، شامی، زه به ش.

هندوانه ابوجهل - ا. مر (هیندیئانه ی ئه بو جهل - hindivaney ebû cehl): ته حله سیف، گوژالک، کاله که مارانه.

هندویار - ا. خ. (هیندویار - hindûbar): هیندوستان.

هندوک - ا. (هیندوئکه - hinduvek): هیندوئکه.

هندوکان - ا. (هیندوئکه کان - hinduvekan): هیندوکیبان.

هندی - ص. ن. (هیندی - hindî): خه لکی هیندوستان، هندی.

همی - ق. (همی - hemî): به م جزیره، هه همیشه، به رده وام، وه کو پیشگر، فرمانی رابردوو ده کات به رابردووی به رده وام.

همیان - ا. (همیان - hemyan): کیسه ی پول، کیسه ی پاره، هه نبانه، پریاسکه.

همیدون - ق. (همیدون - hemîdûn): ئا ئیستا، ئه م ساته، ئه م ده مه.

همیشک جوان - ا. ص. (همیشک جهقان - hemîşek cevan): هه همیشه جهوان، هه همیشه به هار.

همیشه - ق. (همیشه - hemîşe): هه همیشه، به رده وام، هه رمان.

همیشگی - ا. مص. (همیشه گی - hemîşegî): هه همیشه بی، به رده وامی.

همیشه بهار - ا. (همیشه به هار - hemîşe behar): گولی هه مشیه به هار.

همین - ق. (همین - hemîn): ئه مه، ئا ئه مه، ئامازه به بز نیک.

هنایش - ا. مص. (هنایش - henayîş): کاریگه ری.

هناییدن - م. ص. م. (هناییدن - henayîden): کارتیکردن.

هناینده - ا. ف. ا. (هناینده - henayînde): کاریگه ر.

هنباز - ص. (هنباز - henbaz): شه ریک، هاوکار، به رانبه ر، هاوتا، هاوری.

هنجار - ا. (هنجار - hencar): ریگه، یاساو ریسا، رتی راست، جاده.

هنجام - ص. (هنجام - hencam): ته مه ل، بیکاره.

هنجمک - ا. (هنجمه ک - hencemek): جزیره رووه کیتکه.

هنجیدن - م. ص. م. (هنجیدن - hencîden): راکیشان.

هند - م. ص. م. (هند - hend): ریگه، جاده، یاساو ریسا، ری و ریپاز.

- هنر** - ا (هونه‌ر - huner): هونه‌ر، پیشه، صنعت.
- هنراموز** - ا.ص (هونه‌ر ناموز - huner amûz): شاگردی هونه‌رستان.
- هنرپرداز** - ص.فا (هونه‌ر پرداز - huner perdez): خودان هونه‌ر، هونه‌روهر، هونه‌رمه‌ند.
- هنرپرور** - ص.فا (هونه‌ر پرورش - huner perver): هونه‌ر پرور، که سبک له خه‌می هونه‌رو هونه‌رمه‌نداناب.
- هنرپیشه** - ا.ص (هونه‌ر پیشه - huner pişe): هونه‌رمه‌ند، نه‌کته‌ر، ناراتبیست.
- هنرستان** - ا.مر (هونه‌رستان - huneristan): ناموزنگای هونه‌ران.
- هنرسرا** - ا.مر (هونه‌ر سه‌را - hunersera): ناموزنگای هونه‌ران.
- هنرکده** - ا.مر (هونه‌ر کده - hunerkede): نه‌نیستیوتی بالای هونه‌ران.
- هنرمند** - ص (هونه‌ر مه‌ند - hunermend): هونه‌رمه‌ند، هونه‌روهر، هونه‌رپیشه.
- هنری** - ص (هونه‌ری - hunerî): نه‌هلی هونه‌ر، کاری هونه‌ری.
- هنگ** - ا (هه‌نگ - heng): توانا، وبقار، سه‌نگین، شه‌وکت، هوش.
- هنگ** - ا (هه‌نگ - heng): هه‌نگ، (زاراوه‌یه‌کی سویاییه)، قه‌وم و قبیله.
- هنگار** - ا (هه‌نگار - hengar): توندوتیژی، له‌ز، په‌له.
- هنگام** - ا (هه‌نگام - henganam): کات، زه‌مان، وه‌خت.
- هنگامه** - ا (هه‌نگامه - hengame): هه‌راوه‌ریا، قه‌رقه‌شه، ناپورای خه‌لک.
- هنگامه‌جو** - ص.فا (هه‌نگامه‌جو - hengamecû): ناژاوه‌چی، شه‌رانی، جه‌نگاوه‌ر.
- هنگفت** - ص (هه‌نگفت - henguft): گه‌وره، زور، فره.
- هنوز** - ق (هه‌نوز - henûz): هیشتا، تائیبستا.
- هنی** - ص.ع (هه‌نی - henî): زولال، سازگار، خوش، مفت و خورایی.
- هنیز** - ق (هه‌نیز - henîz): هیشتا.
- هو** - ا (هه‌و - hew): بانگ، فریاد.
- هوگردن** - مص.م (هه‌و‌که‌رده‌ن - hewkerden): فره‌رتنه‌نانه‌وه‌و ناوزرانی خه‌لکی.
- هوچی** - ا (هه‌وچی - hewcî): که‌سبیک که هه‌راو هوریا بنیته‌وه.
- هو** - ا (هه‌و - hew): چلک و زوخی برینان، هه‌و.
- هو** - ض.ع (هه‌و شه - huve): راناوی سییهم که‌سی تاکه، نه‌و.
- هوا** - ا.ع (هه‌وا - heva): نارده‌زوو، هه‌وه‌س، هه‌واو هه‌وه‌س.
- هوا** - ا.ع (هه‌وا - heva): هه‌وا، گازیکی بی‌رنگ و بؤ و بی‌تامه.
- هواپرست** - ص.فا (هه‌وا پرست - hevaperest): هه‌وه‌سباز، که‌سبیک بی‌دلی خوی نه‌کات و له‌دووی هه‌واو هه‌وه‌س بی.
- هواپیما** - ا.مر (هه‌وا پیما - hevapeyma): فرۆکه، باله‌فر، ته‌باره.
- هواجر** - ا.ع (هه‌وا جیر - hevacir): نیوه‌رۆ، جه‌رگه‌ی گه‌رما، هه‌رته‌ی گه‌رما.
- هواجس** - ا.ع (هه‌وا جیس - hevacis): نارده‌زووی دل، نه‌وه‌ی به‌دلدا بی، که‌لکه‌له، ختوره.
- هواخواه** - ص.فا (هه‌وا خواه - hevaxah): نارده‌زوومه‌ند، لایه‌نگر، یارو دوست.
- هوادج** - ا.ع (هه‌وا دیج - hevadic): که‌ژاوه.
- هوار** - ا (هه‌وار - hevar): ده‌نگی هه‌ره‌س هیتانی میچ یان بینا، دارو په‌ردوو.
- هواری** - ا (هه‌قاری - hevarî): خیه‌تی گه‌وره، باره‌گا، سه‌راپه‌رده.

هور- (هور- hûr): خۆر، هه تاو، ئهستیره و بهخت و تالاح.

هورا- ا.فر (هورا- hûra): هورا، هوتاف، هاواری خوشی.

هورخش- (هورهخش- hûrexş): خـۆری درهخشان.

هورشید- (هورشید- hurşîd): رۆژ، خۆر، هه تاو.

هورقلیا- (ههقهه غیلیا- hever xilîya): دنیای ئایدیالی.

هورمزد- ا.خ (هورمزد- hûr muzd): ناهورامه زدا.

هورمون- ا.فر (هورمون- hurmon): هورمون.

هورز- (هورز- hûz): دهنگی تیرشی و دک دهنگی قاپی کانزایی.

هورز- ا.ع (ههقهه ز- hevvez): هه وهز، دووهم وشه ی دهستکردی ئه بجه ده که بریتیه له: ه، و، ز.

هوس- ا.ع (ههقهه س- heves): جۆرتیکه له شیتیی و ئهقل سووکی.

هوسباز- ص.فا (هه وه سباز- hevesbaz): هه وه سباز، داوین پیس، میتباز.

هوسناک- ص (ههقهه سناک- hevesnak): پیر هه وه س و ئیشتییا، میتباز.

هوش- ا (هوش- hûş): هۆش و ئهقل.

هوش- (هوش- hûş): مهرگ.

هوشمه ند- ص (هوشمه ند- hûşmend): هۆشمه ند، زربنگ، زیره ک، هۆشیار.

هوشیار- ص (هوشیار- hûşyar): هوشیار، زربنگ، زیره ک.

هوشیاری- ا.مص (هوشیاری- huşyarî): هۆشیاری، زیره کی، زربنگی.

هوشیدر- (هوشیده ر- hûşîder): به کیکه له ناوه کانی یه زدان.

هوفاریقون- (هوفاریقون- hufarîxûn): هه زار چاوه، جۆره رووه کیکه.

هوازی- ق (هه قازی- hevazî): له پیر، له نکاو، له ناغافل.

هواسنج- ا.مر (هه قاسه نج- hevasenc): هه واپیتو، ئامیری هه واپیتوان.

هواسیدن- مص.ل (هه قاسیده ن- hevasîden): وشک بوون و بین رهنگ بوونی لیتو له لاوازی یان له ترسا.

هواسیده- ص (هه قاسیده- hevasîde): لیتوی که وشک بووی.

هواسناسی- ا.مص (هه قاشاشیناسی- hevaşinasî): کهش ناسی، هه واناوسی.

هوام- ا.ع (هه قامم- hevamm): میترووانی ژه هردار.

هوان- مص.ل.ع (هه قان- hevan): زه لیل بوون، زیلهت و سووکی.

هوانورد- ا.ص (هه قانه قهره د- heva neverd): فرۆکه وان.

هویره- (هویره- hubere): چیرگ، چرگ.

هویه- (هویه- hûbe): شان.

هوتخش- (هوتوخش- hûtuxş): پیشه قهر، سنعه تکار، دهستپه نگی، ئه هلی سنعه ت.

هوتن- ص (هوتن- hûten): به ژن و بالار ریک.

هود- ا.ع (هود- hûd): جوله که، تویه کارو گه راوه، ناوی به کیک له کوره کانی نوح بووه و په یامبه ری قه بیله ی عاد بووه.

هود- ا.ع (هود- hûd): دهسته چيله.

هود- ا.ع (هه قهد- heved): کۆپه وانیه و شتر.

هودج- ا.ع (هه وده ج- hewdec): که ژاوه.

هودر- ص (هودر- hûder): ناشیرین، ناله بار، ناحه زو به دخوو.

هوده- ا.ص (هوده- hûde): سوودو فایده، راست و دروست، هه ق و ره و ا.

بیهوده- ا.ص (بیهوده- bîhûde): بیتهوده، بین سوود، نارپه و ا.

هياكل - ا.ع (هياكيل - heyakil): جتي قورباني له كليسادا، هيكه لان، پيكه ران، قهسرى بهرز، په رستگه.

هيالويلاسم - ا.فر (هيالويلاسم - hiyaloplasm): پروتوپلازم.

هيام - ص.ع (هوييام - huyyam): سه رگه ردانان.

هياهو - ا (هياهو - heyahû): هه راو هوريا، هات و هاوار.

هيئت - ا.ع (هه يئ هت - heyet): شه كل و شپوه، هه يئ هت، ده سته يهك له خه لكي، شانده.

هيبت - ا.ع (هه بيهت - heybet): ترس، شكوو گه وردبي.

هيپنوتيزور - ا.فر (هيپنوتيزور - hîpnotîzûr): خه وليخهر، كه سيك به شپوهي موگناتيسي يه كييك بخه وينى، خه وينه رى موگناتيسي.

هيپنوتيسم - ا.فر (هيپنوتيسم - hîpnotîsm): خه واندى موگناتيسي.

هيپي - ص (هيپي - hîpî): خه موزكى و ماليخوليايي، بهو گه نج و لاوانه ده گوتري كه جوړه قه له نده ريبهك ده گرنه بهرو قزو ردين بهر ده ده نه وهو جلكي سه ير له بهر ده كهن و ريبازو ريچكه يان خوشه ويستي و ناشقينييه.

هيټ - ا.ع (هيټ - hît): زهوى نرم.

هيټال - ا (هه يټال - heytal): رتيوى.

هيشم - ا.ع (هه يسه م - heysem): جوجه هه لو، بيچووه هه لو.

هيجا - ا.ع (هه يجا - heyca): جهنگ، شهر.

هيجان - مص.ل.ع (هه يه جان - heyecan): وروژان، هه لچوون، هاتنه جوښ و خرؤش، خرؤشان، هاروژان.

هيچ - ص (هيچ - hîç): هيچ.

هيچكاره - ص (هيچكاره - hîçkare): بيتكاره، هيچ له بارا نه بوو، بي كه لك.

هوكويك - ا (هوكويهك - hûgûyek): تاقتا قكه ره، قزاو كه.

هول - ا.ع (هه ول - hewl): ترس.

هولك - ا (هه ولهك - hewlek): نه خوښى ناو له، تلوق.

هولناك - ص (هه ولناك - hewlnak): ترسناك، به ترس.

هوله - ا (هه وله - hewle): خاولى.

هولى - ا.ص (هه ولى - hewlî): جوانوويهك پشتي نه بووي.

هولى - ا (هولى - hûlî): جه نيكه هينديبانه له سه ره تاي وهرزي به هاردا ده يگيرن.

هوم - ا (هوم - hûm): جوړه رووه كيكه.

هون - مص.ع (هه ون - hewn): نه رم و ناسان بوون، زهليل و زه بوون، سه لارو سه نكين.

هون - ا (هه ون - hewn): شووى پر كلوو كه ستهك.

هوو - ا (هه هو - hevû): هه وي، دوو نافرته كه ژنى يهك پياو بن.

هوډچويه - ا (هوډه چويه - hûve çûbe): جوړه گيايه كه.

هوهور - (هه وهه و - hew hew): هه وهه و، ده نكي هه راو هوريا.

هوټ - ا.ع (هوډي هت - hûvîyet): حه قيقهت، زاتي خوا، بوون، ناسنامه.

هوټج - ا (هه ټيج - hevîc): گيزه ر.

هوټد - ا (هه ټيد - hevîd): نه رمه زين.

هوټدا - ص (هوډه يدا - hûveyda): روون، ديار، ناشكرا.

هوټدا شدن - مص.ل.ع (هوډه يدا شوده ن - huveyda şuden): ناشكرا بوون.

هي - (هه ي - hey): هتي، ناگادار كرده وه.

هياج - مص.ل.ع (هياج - hiyac): شه ركردن، جهنگ كردن، شله ژان، هاروژان.

- هیختن** - مص.م (هیختنه - hîxten):
 هه‌لکیشان، هه‌لکیشانی خه‌نجر له کیلان.
- هید** - مص.م.ع (هید - heyd): ترساندن،
 نازاردان، سه‌رزنه‌شت کردن، جوولاندن، په‌ریشان.
هید - ا (هید - heyd): شه‌نه.
- هیدان** - ص.ع (هیدان - heydan): به‌غیل،
 گه‌وج، ترسنۆک، په‌ریشان، شله‌ژاو.
- هیدخ** - ا.ص (هیدخ - heydex): ئەسپی
 چه‌موش، ئەسپی سرک و سلۆک.
- هیدرات** - ا.فر (هیدرات - hîdrat): ئاویتته به‌ئاو.
- هیدراته** - ا.فر (هیدراته - hîdrate): ئاویتته به
 ئاو.
- هیدروالکتریک** - ا.فر (هیدرو ئیلیکتریک -
 hîdro iliktrîk): دروستکردنی کاره‌با به ئاو.
- هیدروتراپی** - ا.فر (هیدروتیرابی - hîdro
 tirapî): ئاوی دهرمانی، مالیجه‌ی هه‌ندی
 نه‌خۆشی به ئاوی مه‌عه‌دی.
- هیدروژن** - ا.فر (هیدروژین - hîdrojin): گازی
 هایدروژین.
- هیرید** - ا (هیرید - hîrbed): پيشه‌وای
 ئایینی، مامۆستای زانستین ئایینی و قازیبی
 زه‌رده‌شتی.
- هیروگلیف** - ا.فر (هیروگلیف - hîro glîf):
 خه‌تیککی کۆن بووه که له جیبی نووسینی ناوی
 شتان وینه‌ی شته‌کانیان کیشاوه، ئەم خه‌ته له
 نێوان پيشه‌وای کاهینانی میسریدا بۆ نووسینی
 بابه‌تین ئایینی به‌کار هاتووه، خه‌تی هیروگلیفی.
- هیرون** - ا.ع (هیرون - heyrûn): قه‌سپ،
 خورمای وشک.
- هیری** - ا (هیری - hîrî): گۆلی شه‌ویۆ، یا گۆلی
 هه‌میشه به‌هار.
- هیز** - ص (هیز - hîz): حیز، قونده‌ر.
- هیزم** - ا (هیزم - heyzum): داری وشک،
 چیلکه‌و چه‌ویل بۆ سوتاندن.
- هیزم‌دان** - ا.مر (هیزم‌دان - heyzum dan):
 عه‌ماری داری سوتانن، هیمه‌دان.
- هیزم‌کش** - ا.ص (هیزم‌کش - heyzum
 keş): هیمه‌فروش، دارفروش.
- هیستری** - ا.فر (هیستیری - histirî):
 هیستریا، جوژه نه‌خۆشییه‌کی سایکولوژییه،
 په‌ریشان خه‌بالی.
- هیستریک** - ص.ن.فر (هیستیریک -
 hîstirîk): که‌سێک تووشی نه‌خۆشی هیستیریا
 بووی.
- هیش** - ص (هیش - hîş): هیج.
- هیشهر** - ا.ع (هیشهر - heyşer): جوژه
 رووه‌کیتکه.
- هیژه** - ا.ع (هیژه - heyze): ئیس‌هال،
 رشانه‌وه‌و ئیس‌هال.
- هیکل** - ا.ع (هیکل - heykel):
 بینای به‌رز، دره‌ختی زه‌لام و به‌رز، په‌بکه‌ر،
 قه‌سر، په‌رستگه.
- هیگر** - ا.ص (هه‌یگر - heyger): ئەسپی
 کویت، ئەسپی سوری ئامال ره‌ش.
- هیگرومتر** - ا.فر (هیگرو میتر - hîgro mitr):
 ده‌زگای ئەندازه‌گرتنی راده‌ی شی.
- هیل** - ا (هیل - hîl): جوژه دره‌ختیکه.
- هیلاج** - ا (هیلاج - heylac): عومرنامه،
 تالخی ساوا.
- هیلله** - مص.ل.ع (هیلله - heylele): گوتنی
 لائیلا هه ئیله‌للا.
- هیمان** - مص.م.ع (هه‌یمان - heyman): ئاشق
 بوون، شه‌یدا بوون، دل‌داری.
- هیمان** - ص.ع (هه‌یمان - heyman): تینوو،
 تامه‌زرۆ، سه‌رگه‌ردان، شه‌یداو عاشق.
- هیمنه** - مص.م.ع (هه‌یمه‌نه - heymene):
 گوتنی: ئامین، نیگابانی کردن، بالکیشانی
 بالنده به‌سه‌ر جوجه‌له‌کانیا، ویقارو هه‌بیه‌ت.
- هیمه** - ا (هیمه - hîme): داری وشک بۆ
 سوتان، چیلکه‌ودار، هیمه.
- هیمه‌دان** - ا.مر (هیمه‌دان - hîmedan):
 عه‌ماری چیلکه‌و دار.

- هین- ا (هین- hîn): ئاگاداریه، خیراکه.
- هین- ا (هین- hîn): سیتلاو، لافاو.
- هین- ص.ع (ههین- heyîn): ئاسان، سست و لاواز.
- هیناهین- ا (هیناهین- hînahîn): پهله‌پهل، هانکه هانک، بلهز، خیراکه.
- هیولا- ا.ع (هه‌یولا- heyûla): ماده، مادهو ئه‌سلی هه‌ر شتتیک، وینه‌و هه‌یکه‌ل.
- هیولانی- ص.ن.ع (هه‌یولانی- heyûlanî): هه‌یولی، مادی.
- هیووم- ص.ع (هه‌یووم- heyûm): سه‌رگه‌ردان، چه‌یران، سه‌رسام.
- هیون- ا (هه‌یون- heyûn): وشتر، وشتری تیژده‌و، وشتری گه‌وره، ئه‌سپ.
- هیهات- ا.ع (هه‌یهات- heyhat): دووره، چه‌یف، مه‌خابن، هه‌یهات.

ی

ی- حر (ی-ا، ی):

یابیس - ص.ع (یابیس - yabis): وشک، برینگ، سهخت و توند.

یابش - ا.مص (یابیش - yabiş): په پیداکردن، به دهست هاتوو، دۆزینه وه

یابنده - ا.فا (یابنده - yabende): په پیداکه، دۆزه ره وه.

یابو - ا.ص (یابوو - yabû): بارگیر، ئه سپی باری، ئه سپی نارده سن، ئه سپی باره بهر، بارگین.

یابیدن - مص.م (یابیدن - yabîden): په پیداکردن، به دهست هیئان، دۆزینه وه، دهرک کردن.

یاختن - مص.م (یاختن - yaxten): هه لکیشان، دهرکیشان، دهرکیشانی شمشیر له کیتلان.

یاخته - ا.مف (یاخته - yaxte): خانه.

تک یاخته - ا.مر (تک یاخته - tek yaxte): تاک خانه، گیانله بهری تاک سیل (ئه میبیا).

یاد - ا (یاد - yad): بیر، زهین، هویر.

یاد آمدن - مص.ل (یادئامدن - yad ameden): وه بیر هاتن، وه یاد هاتنه وه، وه هویر هاتنه وه.

یاد آوردن - مص.م (یاد ئااوردن - yad averden): وه بیر هیئانه وه، یادکردنه وه، هویرکردنه وه.

پیتی سی و دووه می ئه لغبای فارسی به (یا) ده خوینرتنه وه، به حساوی ئه بجه د ده کاته (۱۰) و دوو جۆری هه یه: دیارو نادیار، (یای) دیار ئه وه یه که به ته و اوته دی ده خوینرتنه وه وهک: (پیش، تیر، ریش)، (یای) نادیار، ئه وه یه وهکو ژیر-ی پر ده خوینرتنه وه وهک: دلیر، شمشیر)، به لام هیچ جیا وازی بهک له نیوان (یای) دیارو (یای) نادیاردا ناکرئ و ههردووکیان وهک یهک ده خوینرتنه وه.

یا - (یا - ya): ئامرازی په یه وندی و عه تغه وهک: یا ئه مه یا ئه وه، یا ئازادی یا مهرگ.

یا - ع (یا - ya): ئامرازی بانگ کردنه بۆ دوورو بۆ نزیک.

یائس - ص.ع (یائیس - yais): ئاتومید، نه زۆک، ژنی له سکوزا بووه ستیتنه وه.

یائسگی - ا.مص (یائیسگی - yaisegi): قوئاغی وه ستانه وهی ژن له زاوژی.

یاب - ا (یاب - yab): په پیداکردن، دۆزینه وه، به دهست هیئان.

یاب - ص (یاب - yab): نابوود، بیته ووده، ههرزه، بیته لک.

یابر - ا (یابیر - yabir): گوند یان ئاو و زهویبهک که پاشا بۆ بژیوی به که سبکی بدات.

- یاد دادن** - مص.م (یاد دادن - yad daden):
فیت کردن، هینکردن.
- یادکردن** - مص.م (یاد کردهن - yad kerden):
بیرکردن، چونه دیده‌نی که‌سیتک، نووسینی، یادکردن.
- یادگرفتن** - مص.م (یاد گیرفتهن - yad giriften):
فیت‌بوون، له‌بهرکردن، هینبوون.
- یادداشتن** - مص.م (یادداشتنه‌ن - yad dašten):
شماره‌زابوون، نووسین، به‌هزر سپاردن.
- یاداور** - ص.فا (یاد ئاقهر - yad aver):
شتیک که‌سیتک وه‌یاد بیتنه‌وه، یاد ئاوه‌ر، مایه‌ی هینانه‌وه یاد.
- یادبود** - ا.مر (یادبود - yad bûd):
یادگار، دیاربیه‌ک بۆ یادگاری.
- یادداشت** - ا.مر (یادداشت - yaddašt):
نووسینی‌تیک بۆ له‌بیرنه‌چوونه‌وه، نووسین، یادداشتنامه، نووسینه‌وه‌ی یادنامه.
- یادگار** - ا (یادگار - yadgar):
له‌بیرنه‌چوونه‌وه.
- یاده** - ا (یاده - yade):
هزر، هویر.
- یار** - ا.ص (یار - yar):
دۆست، هاوری، هاوودم، نه‌زیر، ماشوقه، دل‌بهر.
- یارا** - ا.مص (یارا - yara):
جورته‌ت، دلیری، توانا، هیز.
- یارج** - ا.ع (یارج - yarec):
بازنگ، ده‌ستبه‌ند، موچه‌وانه.
- یارج** - ا (یارج - yarec):
دهرمانی عه‌مهل.
- یارد** - ا.نگل (یارد - yard):
گه‌ز، سق پی، یارده، سق پی، گه‌ز.
- یاررس** - ص.فا (یاررس - yarres):
دهر، کۆمه‌ککار، که‌سیتک ده‌ستی به‌دۆست و ئاشنای خۆیه‌وه بی.
- یارستن** - مص.ل (یارسته‌ن - yaristen):
توانین، دهره‌قه‌ت هاتن.
- یارغار** - ا.مر (یاری غار - yarixar):
نازناوی ئه‌بویه‌کری سدیه‌که‌له‌گه‌ل پیغه‌مبهره‌له‌ ئه‌شکه‌وتی حه‌رادا مایه‌وه، دۆستی ئه‌مه‌کدار.
- یارغو** - ا.ت (یارغوو - yarxû):
محاکه‌مه، قه‌رقه‌شه، شه‌ر.
- یارغوچی** - ا.ت (یارغوچی - yarxûçî):
حاکم، دادسین، دادوهر.
- یارک** - ا (یاره‌ک - yarek):
پزدان، یاوهره، ئاوال مندال.
- یارگی** - ا.مص (یاره‌گی - yaregî):
دهره‌فت و ده‌لیشه، توانایی، جورته‌ت.
- یارمند** - ص (یارمندی - yarmend):
یارمه‌تیده‌ر، یارودۆست.
- یارو** - ا (یاروو - yarû):
کاروا، کابرا.
- یاره** - ا (یاره - yare):
موجه‌وانه، ده‌ستبه‌ن.
- یاره** - ا (یاره - yare):
تاقه‌ت و توانا، زات و جورته‌ت.
- یاری** - ا.مص (یاری - yarî):
کۆمه‌ک، هاو‌پتیبه‌تی.
- یاریکردن** - مص.م (یاری کرده‌ن - yarî kenden):
یارمه‌تی دان، ده‌ست‌گرتن.
- یاری دادن** - مص.ل (یاری دادنه‌ن - yarî daden):
یارمه‌تی دان، ده‌ست‌گرتن، کۆمه‌ک کردن.
- یاری خواستن** - مص.ل (یاری خاستنه‌ن - yarî xasten):
داواکردنی کۆمه‌ک.
- یاری** - ا.ص (یاری - yarî):
هیتوهرژن.
- یاری رس** - ص.فا (یاری ره‌س - yarî res):
کۆمه‌ک کار، یارمه‌تی دهر.
- یاریگر** - ص.فا (یاریگره‌ر - yarî ger):
یارمه‌تیده‌ر.
- یاز** - ا (یاز - yaz):
بال.

- يازان** - ص.فا (يازان - yazan): خوازبار، مه بهست، نارده زوو.
- يازدن** - مص.م (يازدن - yazden): ويستن، بهرزکردن، هه لگرتن، قه سدکردن.
- يازده** - ا (يازده - yazde): ژماره (۱۱).
- يازش** - ا.مص (يازش - yaziş): ويستن، خواستن.
- يازه** - ا.مص (يازه - yaze): له رزه، جوولته، كووش.
- يازیدن** - مص.م (يازیدن - yazîden): گه شه کردن، نه شوغما کردن، ويستن.
- ياس** - ا (ياس - yas): ياس، جوړه دهه نيکه، گولي ياسه مين.
- ياسا** - ا.ت (ياسا - yasa): ياسا، قانون.
- ياسج** - ا (ياسج - yasic): تير، تيرى نوک تيژ.
- ياسر** - ص.ع (ياسير - yasir): ئاسان، لاي چهپ، که سيک و شتر بکوژيته وه و گوشته که ي لهت و پەت بکات، قومار باز.
- ياسم** - ا (ياسم - yasem): ياسه مين.
- ياسمين** - ا (ياسه مين - yasemîn): گولتيكي بون خوشي زرد يا شين يا سپيه.
- ياسه** - ا (ياسه - yase): ياسا، قانون.
- ياسين** - ا.ع (ياسين - yasîn): ناوي به کتيکه له سوره ته کاني قورنان.
- ياشماق** - ا.ت (ياشماق - yaşmax): يه شماغ، ياشماغ، ميتزر، په چه.
- ياغى** - ص.ت (ياغى - yaxî): سه ريزيو، ياخي، سه رکيتش، دژمن.
- ياغيگري** - ا.مص (ياغى گهري - yaxî gerî): سه رکيتشى، سه ر بزيوى، دژمنايه تي.
- يافتن** - مص.م (يافتن - yaften): به دهست هيتنان، په يداکردن، ديتن، هه ستکردن، ناسين، زانين، دوزينه وه.
- يافته** - ا.مف (يافته - yafte): به دهست هاتوو، په يدا بو، دوزراوه.
- ياپنده** - ا.فا (ياپنده - yabende): په يدا کهر، به دهست هيتنهر، دوزره وه.
- يافع** - ص.ع (يافيي - yafi): نه وجه وان، نؤلاو، خرت، هه رزه کار.
- يافوخ** - ا.ع (يافوخ - yafûx): مه لاشو، پيشي سه ر، جيبه کي کاسه سه ره که له منداليدا نه رمه.
- يافه** - ص (يافه - yafe): بيتهوده، بي مانا، گومبوو، سه ر لي شيتاو، په ريشان.
- ياقوت** - ا.ع (ياغوت - yaxût): ياقوت، جوړه به ردتيکي گرانبه هايه.
- ياقوت رمانى** - ا.مر (ياغوتى روماني - yaxûyi rumanî): ياقوتى درشتى سوور وه کو دهنکي هه نار.
- ياقوت خام** - ا.مر (ياغوتى خام - yaxûti xam): ليتوى دلدار، ليتوى دلبر.
- ياقوت مذاب** - ا.مر (ياغوتى موزاب - yaxûti muzab): ياقوتى تواوه، شه رايى سوورو نال.
- ياقوتى** - ص.ن (ياغوتى - yaxûtî): ياقوتى، جوړه تريتبه کي دهنک خرى وردى سوور ياره.
- ياکند** - ا (ياکه ند - yakend): ياقوت.
- يال** - ا (يال - yal): گه ردن، بيخي گه ردن، ملي مرؤف يان حه يوان، يالى نه سپ يا شير.
- يالمند** - ص (يالمند - yalmend): عيالدار، منالدار.
- يالىت** - ا.ع (ياله يتسه - yaleyte): خوژيا، کاشکى، بربا، خوژگه، بربا.
- يام** - ا (يام - yam): نه سپى يه دهک، کاروانسه را، ويتستگه ي قونانغان.
- يان** - ا.ص (يان - yan): ورينه و قسه ي هه له قو مه له ق.
- يانع** - ص.ع (يانى - yani): گه ييوو، ميوه ي گه ييوو.
- يانكى** - ا.انگل (يانكى - yankî): دنيايى، نه مريکايى.

یتیمچه - (یه تیمچه - yetîmce): باینجان یان کوله‌کە‌ی له رۆنا زهردکراو که به ماست یان که‌شکه‌وه بیخۆن.

یتیمه - ص.ع (یه تیمه - yetîme): کچۆله‌ی بێ باب، گه‌وه‌ری یه‌ک دانه.

یحتمل - ق.ع (یوه‌ته‌مه‌ل - yuhtemel): له‌وه‌یه، رهنکه، ده‌شیت، شایه‌د، له‌گوین.

یخ - (یه‌خ - yex): سه‌هۆل، یه‌خ.

یخ‌اب - ا.مر (یه‌خ‌ئاب - yexab): سه‌هۆلاو، یه‌خاو.

یخ‌بستان - مص.ل (یه‌خ‌به‌سته‌ن - yex besten): به‌ستان، سه‌هۆل به‌ستان، بوون به سه‌هۆل.

یخ‌بندان - ا.مر (یه‌خ‌به‌ندان - yex bendan): سه‌هۆل به‌ندان، به‌سته‌له‌ک.

یخ‌تراش - ا.مر (یه‌خ‌ته‌راش - yex teraş): ئامی‌ریکی داس ئاسایه‌ یۆ داتاشینی سه‌هۆل.

یخ‌چال - ا.مر (یه‌خ‌چال - yexçal): چاله‌ به‌فر، به‌فردان، یه‌خ‌چال، سه‌لاجه.

یخ‌چه - (یه‌خ‌چه - yexçe): ته‌رزه، ته‌رزه، ته‌گر.

یخدان - ا.مر (یه‌خدان - yexdan): جینی سه‌هۆل، سه‌هۆل‌دان، سه‌ندووقی جلو به‌رگ، یه‌غدان.

یخ‌دره‌ه‌شت - ا.مر (یه‌خ‌دیره‌ه‌شت - yex der bihişt): محله‌بی.

یخ‌شکن - ا.ص (یه‌خ‌شیکه‌ن - yex şiken): به‌فرشکین، که‌شتیه‌کی تاییه‌تیه‌ یۆ ناو به‌فرو ده‌ریا به‌سته‌له‌که‌کان.

یخنی - (یه‌خنی - yexnî): گوشتی کولای سارده‌وه‌ بوو، گوشتاو، یه‌خنی، تاسی قوول بو شیبو تیکردن.

یخه - (یه‌خه - yexe): یه‌خه، یه‌خه‌ی کراس، ملیوان، یه‌قه، پتیسیر.

یخه - ا.ت (یوخه - yuxe): نانی تیری.

ید - ا.ع (یه‌د - yed): ده‌ست.

یاور - ص (یاوه‌ر - yaver): یاوه‌ر، (پله‌یه‌کی سوپاییه)، هاوکار، یارمه‌تی ده‌ر.

یاور - ا. (یاوه‌ر - yaver): ده‌سکی هاوه‌ن.

یاوگی - ا.مص (یاوه‌گی - yavegî): هه‌رزه‌وتیزی، بیه‌ه‌وده‌گویی، بێ مانایی.

یاوند - ا. (یاوه‌ند - yavend): خواوه‌ند، پاشا.

یاوندان - ا. (یاوه‌ندان - yavendan): پاشایان.

یاوه - ا.ص (یاوه - yave): بیه‌ه‌وده، قسه‌ی قۆر، به‌ره‌للا، خویری.

یاهو - (یاهوو - yahû): جوژه‌کو‌تریکه، وشه‌ی سه‌رزاری ده‌رویشانه‌و مه‌به‌ستیان لیبی (یه‌زدانه).

یاوج و ماجوج - ا.مر.ع (یه‌ئوج و مه‌ئوج - ya'cûc û me'cûc): یاوج و ماجوج، بوونه‌وه‌ریکی ئه‌فسانه‌یی کورته‌بالایه، تایفه‌یه‌که له مه‌هۆل، ناوی دوو تیره‌ی ئه‌فسانه‌یه‌یه که گوايه له پشت کیتی قه‌فازدا بوون.

یاس - مص.ل.ع (یه‌ئس - ya's): ئاومید بوون، بێ ئومیدی.

یب - ا. (یه‌ب - yeb): تیری، تیری په‌یکاندار.

یباب - ا.ع (یه‌باب - yabab): ویران، ویرانه‌خاک، قاقری.

یبروح - ا. (یه‌برووه - yebrûh): جوژه‌رووه‌کیکه.

ییس - مص.ل.ع (یویس - yubs): وشکبوون، برینگبوون.

ییست - ا. (یه‌به‌ست - yebest): جوژه‌گیایه‌کی خو‌رسکه له سپیناخ ده‌جیت.

یبوست - ا.ع (یویبوسه‌ت - yubûset): وشکی، برینگی.

یپنلو - ا.ع (یه‌پونلوو - yepunlû): مه‌یدانی فرۆشتنی کالا.

یتاق - ا.ت (یه‌تاغ - yetax): پاسه‌وانی، نیگابانی.

یتاقی - ا.ت (یه‌تاغی - yetaxî): ئیشکچی، پاسه‌وان.

یتیم - ص.ع (یه‌تیم - yetîm): هه‌تیو، سیتیو، مندالی باوک مردوو، دوری بێ وینه‌و گرانبه‌ها.

ید - ا.فر (یود - yod): خوئی.

یدبیزا - ا.مر.ع (یه دی به یزا - yedi beyza): دهستی سپی و نورانی، مه به ست له دهستی حه زره تی موسایه که هه رکاتی له بهرکی ده کردو دهی دیناوه تیشکیکی لی هه لده ستا. که راما تدار.

یدطولی - ا.مر (یه دی تولا - yedi tûla): دهستی دریش، به ده سلات، لیها توو و کارامه.

یدفرم - ا.فر (یودؤفؤرم - yodoform): ته نترؤک.

یدک - ا (یه دهک - yedek): ئه سپی یه دهک، ئه سپی یه خته رمه، ئه سپی زیندار که له دواي سواره وه ده روات.

یدکی - ا (یه دهکی - yedek): ئه وزاری یه دهک و سپیر بؤ ماشینان.

یده - ا (یه ده - yede): جوړه سیحرو ساحیریبه که گویاه به هویه وه به فرو باران و سه رما ده ست پیده کات.

یراع - ا.ع (یراعه - yera): قه له م، قامیش، ترسنوک و قه له زراو و گه وج، گو له ئه ستیره.

یراعه - ا.ع (یراعه - yera'e): گو له ئه ستیره، قه له م، نای، گه وج، ترسنوک، و شتری میچکه.

یراغ - ا (یراغ - yerax): ئه سپی خوش ره وتی خو شبه ز، ره هوان.

یراق - ا.ت (یراغ - yerax): چهک و ئه سلله حه ی وه کو شیرو تیرو مه تال و که وان و تفه نگو و ئه و شتانه، زین و بهرگی ئه سپ.

یرغا - ا (یورغا - yorxa): ره هوان، تیژره و.

یرغو - ا (یرغوو - yerxû): محاکه مه، سیاست، دادسپین.

یرقان - ا.ع (یرهغان - yerexan): زهر دوی، زهر ددی.

یرلیغ - ا (یرلیغ - yerlîx): فه رمانی پاشا، فه رمانی خانی مه غؤل.

یرمع - ا.ع (یره مه - yerme): فریژکه، زیخ و چه و.

یرمغان - ا (یره مه غان - yermexan): دیاری، سه وقات.

یرمق - ا.ت (یره مه غ - yarmex): زپرو زیو، دره هم و دینار.

یرنا - ا.ع (یوره ننا - yurena): خه نه ی ده ست و پی.

یرنداق - ا.ت (یره رنداغ - yerendax): چه رمی خاو، ریخو له، قایشی پشت.

یزدادی - ا (یزدادی - yezdadî): مه خله مه، گو شتی سووره وه کراو که هیلکه ی به سه ردا بکری.

یزدان - ا (یزدان - yezdan): یه زدان، خوا، خولا.

یزدان پرست - ص.فا (یه زدان په رده ست - yazdan perest): خوا په رده ست.

یزش - ا (یه زیش - yezîş): ستایش و پارانه وه.

یزک - ا (یه زک - yezek): پیش قه ره ول، پیشه نگی سویا، پیشه روی له شکر.

یزنه - ا (یه زنه - yezne): میتردی خوشک.

یسار - ا.ع (یسار - yisar): لای چه پ، شووم و ناموبارهک، نه حس.

یسار - ا.ع (یه سار - yesar): فراوانی له مال و نیعمه ت، ده وله مه ند، زه نگی.

یساق - ا.ت (یه ساغ - yesax): یاسا، قانون، سیاست، سزا، قه ساس و توله.

یسال - ا (یه سال - yesal): ریز، به شیکلی له شکر.

یساور - ا (یه سافور - yesavur): یاساول، پاسه وان، ئیشکچی، نیگابان.

یساول - ا.ت (یه ساقول - yesavul): یاساول، حه ره س، پاسه وان، قه راول، نیگابان.

یسر - ا.ع (یوسر - yusr): ئاسانی، ده وله مه ندی، زه نگی.

یسر - ا.ع (یوسر - yusr): جوړه دره ختیکه که بهرکی ره شی قایی بؤنداری هه یه و ته زیحی لی دروست ده کرتیت.

یعوق - ا.ع (یهئووغ - ye'ûx): ناوی یه کیتکه لهو بتانهی که عاره ب بهر له ئیسلاام ده یانپه رست.

یغام - ا (یهغام - yexam): غول، دیو، نه ره گهور.

یغتنج - ا (یهغتنج - yextenc): زه رده ماریکی بی ژه ره له نیو باخ و سه زه زاراندا ده ئی.

یغلا - ا (یهغلا - yexla): تاوه یه کی چکۆله ی ده سک داره.

یغلاغ - ا (یهغ لهغ - yex lex): تیر، تیری نووک تیر.

یغلاوی - ا (یهغلاقی - yexlavî): تاوه، قسه عی سه ربازان.

یغما - ا (یهغما - yexma): تالان.

خوان یغما - ا.مر (خفانی یهغما - xvani yexma): خوانی که رهم، خوانی تالانی، سفره یه ک پۆ هه موو که سیک کراوه بی.

یغمای - ص.ن (یهغمای - yexmayî): خه لکی یه غما - ی سه ر به ترکستان که به ئافره تی جوان به ناویانگ بووه.

یغمیسا - ا (یهغمیسا - yexmîsa): ریواس.

یغوث - ا.ع (یهغوس - yexûs): بت، ناوی بتیکه که عاره ب بهر له ئیسلاام په رستوو یانه.

یغطین - ا.ع (یهغطین - yexîin): هه ر میوه یه ک به برک بی وه کو: کوله که، کاله ک، شووتی، ناروو.

یغظان - ص.ع (یهغظان - yexzan): بیدار، هوشیار.

یغه - ا (یهغه - yexe): یه خه، یاقه، ملیوان، پئیسیر.

یغین - ا.ع (یهغین - yexîn): بیگومان، دلنیا بی، یه قین، پیچه وانیه گومان.

یک - ا (یهک - yek): ژماره (۱).

یک اسبه - ص (یهک ئه سبه - yek esbe): تاقه سواره.

یسری - ا.ع (یوسرا - yusra): لای چه پ، دهستی چه پ.

یسل - ا (یهسل - yesel): ریز، به شیک له له شکر، فهوج.

یسنا - ا (یهسنا - yesna): به شیکه له ئاو یستا که له کاتی ری و ره سمی مه زهه بییدا ده خو تیری، ستایش و په رستوو نو ئیز.

یسوعیین - ص.ن.ع (یهسوعیین - yesû'âyîn): گروهی که له مه سیحیان.

یسیر - ص.ع (یهسیر - yesîr): ئاسان، که م.

یشپ - ا (یهشپ - yesp): جو ره عه قیقیتی که وه بی نامال سپیبه.

یشت - ا (یهشت - yešt): په رستن، ستایش، پارانه وه، به شیکه له کتیبی ئاو یستا ده رباری ستایشی په روه ردار.

یشتن - مص.م (یهشته - yešten): په رستن، ستایش کردن، عیباده تکردن.

یشته کردن - مص.ل (یهشته که رده - yeštekerden): نو ئیز کردن، عیباده تکردن، دو عا خو ئیندن.

یشک - ا (یهشک - yeşk): ددان، ددانی تیژو برنده ی جان وه ران.

یشم - ا (یهشم - yeşm): به ردیکه له جو ری عه قیق و رهنگی جو روا جو ری هه یه: سپی، که وه بی، که سکی توخ.

یشمه - ا (یهشمه - yeşme): پیستی خاو، پیستی خو شه نه کراو.

یعیسوب - ا.ع (یهئسوب - ye'sûb): میشه نگینیر، پاشای میشه نگان، سه رکرده و پیسه و او دم سپی قه وم.

یعفور - ا.ع (یهئفور - ye'fûr): ئاسکه، کارمامز، مامز.

یعقوب - ا.ع (یهئغوب - ye'xûb): که وی نیره، نیره که و.

یعمور - ا.ع (یهئمور - ye'mûr): کارژوله، به رخۆله.

- یکان** - ص (یه کان - yekan): تاقانه، بئ هاوتا.
- یک انداز** - ص (یهک ئه انداز - yek endaz): یه کسان، به رانبهر، لیدانی شکار یا دژمن به یه کهم گولله.
- یکان یکان** - ق (یه کان یه کان - yekan yekan): یهک یهک.
- یکایک** - ق (یه کایهک - yekayek): یهک له دوای یهک.
- یکباره** - ق (یه کباره - yekbare): نشکیتفا، ناگهان، له پپر، هه موو، له ناکا.
- یک بسی** - ق (یهک به سی - yek besî): گشت له گشت، هه هه موو.
- یک بییک** - ق (یهک بییهک - yek biyek): یهک به یهک.
- یکارچه** - ص (یهک پارچه - yek parçe): یه کپارچه، یه کگرتوو.
- یک پهلو** - ص (یهک په لولو - yek pehlû): سه سهخت، چاوقایم.
- یکتا** - ص (یهکتا - yekta): یه کدانه، بئ هاوتا، بئ نه زیر.
- یکتادل** - ص (یهکتادیل - yekta dil): یهک دل، رازی، یه کپوو، بئ ریا، ئه وهی ناخو رواله تی یهک بئ.
- یک تنه** - ص (یهک تنه - yek tene): ته نیا، تاق و ته نیا، ته نیا بال.
- یک تهی** - ص (یهک ته هی - yek tehî): یهک لا، جلی یهک لۆو ته نک.
- یک تیغ** - ص (یهک تیغ - yek tîx): یه کگرتوو له جه نگدا.
- یکجا** - ص (یهکجا - yekca): گشت له گشت، هه موو.
- یک چشم** - ص (یهک چهشم - yek çəşm): یه که له چاو، روالهت بین و کورت بین، ریاکارو دوو روو.
- یک چند** - ق (یهک چند - yek çend): ماو یهک، رۆژگار تیک.
- یکدانه** - ص (یهک دانه - yek dane): گسه وهه ری بئ وینه، ملوانکه یهک یهک دانه مرواری گرانبه های تیدایی.
- یکدست** - ص (یهک دهست - yek dest): یهک دهست، که سئیک یهک دهستی هه بئ.
- یکدست** - ص (یهک دهست - yek dest): یهک جۆر، یه کسان، به رانبهر.
- یکدش** - ص (یهک دهش - yek deş): دووره، دووره گ.
- یکدک** - ص (یهک دهک - yek dek): شله تئین، شیرتئین.
- یکدل** - ص (یهک دیل - yek dil): یهک دل، رازی، یه کپوو، رازی، بئ ریا، که سئیک دل و رواله تی یهک بئ.
- یکدنده** - ص (یهک دهنده - yek dende): سه سهخت، یه کپا، لاساری، خو سه سه.
- یکدندگی** - ا. مص (یهک دهنده گی - yek dendeğî): سه سهختی، عینادی، خو سه سه ری.
- یکران** - ا. ص (یه کران - yekran): ئه سپ، ئه سپی ره سه ن، ئه سپی سووری ئامال زهرد.
- یکرنگ** - ص (یهک رننگ - yek reng): دژستی گیانی به گیانی و دل سۆز، یهک رننگ.
- یکرنگی** - ا. مص (یهک رننگی - yek rengî): یهک رننگی، ئه مه کداری و دل سۆزی.
- یکرو** - ص (یهک روو - yek rû): یهک روو، دل سۆزو بئ ریا.
- یکروکردن** - مص. م (یه کروو که رده ن - yekrû kerden): یه کلا کرده وه، به ئه نجام گه بیاندنی کارتیک.
- یکره** - ق (یهک رهه - yekreh): یه کجار، بئ ریاو بئ نیفاق.
- یک زبان** - ق. مر (یهک زه بان - yek zeban): یهک زمان، یه کگرتوو.
- یک زبان شدن** - مص. م (یهک زه بان شوده ن - yek zeban şudan): یه کگرتن، قسه کرده یهک.

یک لخت - ص (یهک لهخت - yek lext):
یهکیپارچه، سهر راست و یهکری، کهسیک له
ههلوئستی خوی ژیتوان نه بیته وه.

یکنواخت - ص (یهک نه فاخت - yek nevaxt):
یهکدهنگ، یهک رهنگ، یهک ئاههنگ، یهک
ریتم.

یک نورد - ص (یهک نه فهدرد - yek neverd):
به یهک شیوه.

یکه - ص (یهککه - yekke): ته نیا، بی هاوتا.

یکه تاز - ص (یهککه تاز - yekke taz): تاقه
سواره، دلیرو بیباک، سواری به تهنی پلاماری
خه نیمی خوی بدات.

یکه خان - ص (یهککه خان - yekke xan):
کهسیک له کوری گورانییدا به تهنی گورانی بلتی.

یکه خوردن - مص. ل (یهککه خوردن - yekke
xûrden): راجله کین و سه رسام بوون،
راجله کین و حیرمان.

یکه سوار - ص (یهککه سه فار - yekke sevar):
تاقه سوار، یهک سوار، کهسیک له سوارچاکی و
رمبازییدا بی وینه و بی هاوتا بی.

یک یک - ق (یهک یهک - yek yek): یهک
یهک، یهک له دوای یهک.

یگان - ق (یهگان - yegan): یهک یهک.

یگانه - ص (یهگانه - yegane): تاقانه، بی
نه زیر.

یگانگی - ا. مص (یهگانه گی - yegane gî):
به ته نیایی، ته نیایی، دؤستایه تی و یه کیتی.

یگانه گوی - ص. فا (یهگانه گوی - yegane
gûy): یهک تاپه رست، کهسیک باوه پری به
یه کتایی به زدان بی، خواپه رست.

یگونه - ص (یهگونه - yegûne): یه کجور.

یل - ص (یهل - yel): پالنه وان، قاره مان، دلیر،
دلاوه، خه باتکار.

یل - ا (یهل - yel): سه لته ی ژنانه، یه لهک.

یلامق - ا. ع (یهلامیغ - yelamîx): کهوا،
عه با.

یک زخم - ص (یهک زهخم - yek zexm):
کهسیک که به یهک جه زه به دژمن بکوژی.

یکسان - ص (یهکسان - yeksan): یهکسان،
به رانبهر، هاوتا.

یکسر - ق (یهکسر - yekser): یهکسر، دهم و
دهست، سه رانسهر، هه موو.

یک سراسر - ق (یهک سه راسهر - yek seraser):
سه رانسهر، هه موو.

یکسو - ص (یهکسوو - yeksû): یهک لا، یهک
که نار.

یکسوشدن - مص. ل (یهکسووشودن - yeksû
şuden): به نه نجام گه بیشتن، که نار که وتن، لا
که وتن.

یکسون نهادن - مص. م (یهکسوونه هادهن -
yeksû nehaden): فه راموش کردن، له لاه
دانان.

یکسو کردن - مص. م (یهکسووکه ردهن - yeksû
kerden): یهکلاکردنه وه، به نه نجام گه یاندن،
ساغکردنه وه.

یکسوار - ص (یهک سه فار - yek sevar):
تاقه سواره، نازا، دلیر.

یکسواره - ص (یهک سه فاره - yeksevar):
تاقه سواره، دلیر.

یکسون - ص (یهک سوون - yek sûn):
یهکسان، به رانبهر، یهک جور.

یکسون - ص (یهک سوون - yeksûn): یهکلا،
یهک که نار، یهک رهخ.

یک شنبه - ا (یهک شهنبه - yek şenbe):
یهک شهنبه، دووه رژی ههفته.

یک گره - ص (یهک گیریه - yek girih):
هاوپه یمان.

یک گونه - ص (یهک گوونه - yek gûne):
یهک جور، یهکسان، به رانبهر، چون یهک.

یک لا - ص (یهکلا - yekla): قوماش یان جلی
ته نک، جلی بی بهر، قوماشی یهک لؤ که پانی
که م بی، یهک بهر.

یلب - ا.ع (یله لب - yeleb): جۆشه نی چهرمی.
یلدا - ا (یهدا - yelda): دریتترین شهوی سال،
 یه که م شهوی چله ی گهوره ی زستان.
یلک - ا (یله ک - yelek): سه لته ی ژنانه،
 یله ک.
یللی - ا (یله لی - yeleli): کات به فیروزدان، بی
 کاری و تمه لئی، به ره لایی و راباردن.
یلم - ا (یله م - yelem): غه ره، که تیره، هیلیم.
یلمان - ا (یله مان - yelman): ده می تیغ.
یلمق - ا (یله مق - yelmex): که وا، عه با.
یلمه - ا (یله مه - yelme): که وا، عه با، جبه.
یلنجوج - ا.ع (یله ن جوج - yelen cûc):
 بخورو دار عودی هندی.
یله - ص (یله ه - yeleh): ره ها، ئازاد، ویتل،
 هه رزه، بیته ده، به ره لالا.
یلی زن - ص.فا (یله ی زن - yeli zen): ئه وه ی
 له کاتی خۆشی و شادیدا یالیتی بلتی.
یم - ا.ع (یله م - yemm): ده ریا، زه ریا.
یمام - ا.ع (یله مام - yemam): کۆتری کتوی،
 کۆتری دهشتی.
یمانی - ص.ن (یله مانی - yemani): خه لکی
 یه مهن، ده ستردی یه مهن.
یمکن - ا (یله مکن - yumkin): له وه یه،
 ده شیت، له گوین، شایه ت..
یمن - ا.ع (یله من - yumn): خیره به ره که ت،
 به خته وه ری، به خت باشی.
یمین - ا.ع (یله مین - yemin): لای راست،
 ده سته راست.
یمین - ا.ع (یله مین - yemin): سویتند.
ین - پس (ین - yin): پاشگره وه له کۆتایی
 وشه دادی و ماناکه ی ده گۆری وه ک: سیمین =
 زیوین - سیم + ین = سیمین.
ین - ا (یله ن - yen): دراوی باوی ژاپۆن.
ینابیع - ا.ع (یله نابی - yenabi): سه رچاوان،
 کانیاوان.

ینبوت - ا (یله نبوت - yenbut): جۆزه
 رووه کیکه، خه پ نوک.
ینبوع - ا.ع (یله نبوع - yenbu): کانیاو،
 سه رچاوه، کانی.
ینگا - ا (یله نگا - yenga): نوئی، تازه.
ینگلی دنیا - ا.مر (یله نگلی دنیا - yengli
 dunya): دنیای تازه، ئه مریکا.
ینگه - ا.ص (یله نگه - yinge): به ربووک.
ینمه - ا (یله نمه - yenme): جۆزه گیایه که.
یواش - ق.ص (یله واش - yewash): هیتواش،
 له سه رخۆ، هیتدی.
یواقیت - ا.ع (یله قاعیت - yevaxit): یاقوتان.
یویه - ا (یله یویه - yube): ئاره زوو، ته معاع،
 تاسه.
یوت - ا (یله یوت - yut): وشکه سالی یان
 نه خۆشی یان سه رمای توش که ببیته باعیسی
 مردنی چوار بیتیان، چوار پی قران.
یوخه - ا (یله یوخه - yuxe): ناخ و ئوخه ی له زه تی
 گان.
یوخه - ا (یله یوخه - yuxe): نانی تیبری،
 ناسکه نان، ناسکه نان، نانی ته نک، یه وخه.
یورت - ا (یله یورت - yurt): مال، ژور، ئوتاخ،
 سوکنا، خیتوت، له وه رگه.
یورقه - ا (یله یورقه - yurtme): چوار ناله،
 ره وته.
یورش - ا (یله یورش - yuris): هیتورش و
 په لامار.
یورغه - ا (یله یورغه - yurxe): ره وته، ئه سپی
 ره هوان، ره هوال، خۆش ره وه، یورغه.
یوز - ا (یله یوز - yuz): حه یوانیکی گوشت خۆری
 درنده یه له پلینگ ده چیت به لام تۆزی بچووکتره،
 یۆز، هاس، تووله پلینگ.
یوزباشی - ا.مر.ت (یله یوزباشی - yuz bashi):
 سه رده سته ی سه دنه فەر.
یوزک - ا (یله یوزک - yuzek): یۆز، تانجی.

یهودیه - ا.ع (یههودییه - yehûdiye):
 نافرته تی جولکه، تۆرشه لیم.
یهوه - ا.ع (یههوه - yehûh): ناویکه له
 تهوراتدا به یهزدان گوتراوه.
ییری - ا.ص (یهیری - yeyrî): هیتوهر ژن.
بیلاق - ا.ت (یهیلاخ - yeylax): هاوینهههوار،
 زۆزان.

۲۰۰۴/۸/۱۷

یوزه - ا.ع (یوززه - yûze): تاژی.
یوزیدن - م.ص (یوززیدن - yûzîden):
 داواکردن، تاقیب کردن.
یوسه - ا.ع (یوسه - yûse): هه ره.
یوشن - ا.ع (یوشه - yûşen): جۆره روه کییکه
 کسکی لی دروست ده کری.
یوغ - ا.ع (یوغ - yûx): نیر، نیله، نیره، نیری
 سه ر ملی گاجووت.
یوگی - ا.ع (یوگی - yûgî): جۆکی.
یولاخ - ا.ع (یولاخ - yûlax): زهوی به بارو بی
 ئاو و دووره ئاوه دانی.
یولاف - ا.ع (یولاف - yûlaf): جۆره گیایه که.
یوم - ا.ع (یوم - yewm): رۆژ.
یوم البعث - ا.ع (یوم البعث - yewmul
 be's): رۆژی قیامت، رۆژی پهسلان.
یون - ا.ع (یون - yûn): زین، نهرمه زین.
یونت نیل - ا.ع (یونت نیل - yûnt îl): سالی
 ئەسپ، هه تهم سالی سالانی تورکی.
یونجه - ا.ع (یونجه - yûnce): وینجه، خۆراکی
 چوارپیان.
یونجه زار - ا.ع (یونجه زار - yûnce zar):
 وینجه زار، شوینی که وینجه ی زۆری لی
 چترایی.
یونسکو - ا.ع (یونسکو - yûnskû):
 ریکخراوی فه رههنگی سه ر به ریکخراوی نه ته وه
 یه کگرتووه کان، له سالی ۱۹۴۶ دا دامه زراوه.
یونیسف - ا.ع (یونیسف - yûnîsif):
 سازمانیکی سه ر به (un) ه که ئه رکی
 بایه خدانه به ته ندروستی منالان و دایکان و
 ناماده کردنی منالان و نهوجه وانان بۆ کارین
 سوودمه ند.
یهود - ا.ع (یههود - yehûd): تیهری
 ئیسرائیلیان، پهیره وانی هه زه تی موسا.
یهودی - ا.ع (یهودی - yehûdî): یهک
 جولکه که، جولکه مه زه ب.